

Bruxelles, den 27.12.2020
COM(2020) 855 final

ANNEX 1

COM(2020) 855 final of 25.12.2020 downgraded on 26.12.2020

BILAG

til

Forslag til Rådets afgørelse

om undertegnelse på Unionens vegne og midlertidig anvendelse af handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side og af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om sikkerhedsprocedurer for udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer

HANDELS- OG SAMARBEJDSAFTALE MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION OG DET EUROPÆISKE
ATOMENERGIFÆLLESSKAB PÅ DEN ENE SIDE OG DET FORENEDE KONGERIGE
STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND PÅ DEN ANDEN SIDE

PRÆAMBEL.....	7
FØRSTE DEL: FÆLLES OG INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER	10
Afsnit I: Almindelige bestemmelser	10
Afsnit II: Fortolkningsprincipper og definitioner	10
Afsnit III: Institutionelle rammer	11
ANDEN DEL: HANDEL, TRANSPORT, FISKERI OG ANDRE ORDNINGER	19
OVERSKRIFT ET: HANDEL	19
Afsnit I: Varehandel.....	19
Afsnit II: Tjenesteydelser og investeringer.....	76
Afsnit III: Digital handel	120
Afsnit IV: Kapitalbevægelser, betalinger, overførsler og midlertidige beskyttelsesforanstaltninger	127
Afsnit V: Intellectuel ejendomsret	129
Afsnit VI: Offentlige udbud	153
Afsnit VII: Små og mellemstore virksomheder	158
Afsnit VIII: Energi.....	161
Afsnit IX: Gennemsigtighed.....	177
Afsnit X: God reguleringspraksis og reguleringssamarbejde	179
Afsnit XI: Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling	185
Afsnit XII: Undtagelser	224
OVERSKRIFT TO: LUFTFART	229
Afsnit I: Lufttransport.....	229
Afsnit II: Flyvesikkerhed	249
OVERSKRIFT TRE: VEJTRANSPORT.....	255
Afsnit I: Godstransport ad landevej	255
Afsnit II: Personbefordring ad landevej	261
OVERSKRIFT FIRE: KOORDINERING AF DE SOCIALE SIKRINGSORDNINGER OG VISA TIL KORTVARIGE OPHOLD	269
Afsnit I: Koordinering af de sociale sikringsordninger	269
Afsnit II: Visa til kortvarige ophold.....	269
OVERSKRIFT FEM: FISKERI.....	271
OVERSKRIFT SEKS: ANDRE BESTEMMELSER	285
TREDJE DEL: SAMARBEJDE OM RETSHÅNDHÆVELSE OG RETLIGT SAMARBEJDE I STRAFFESAGER	292
Afsnit I: Almindelige bestemmelser	292
Afsnit II: Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre	295
Afsnit III: Overførsel og behandling af passagerlisteoplysninger.....	301
Afsnit IV: Samarbejde om operationelle oplysninger	312

Afsnit V: Samarbejde med Europol	313
Afsnit VI: Samarbejde med Eurojust	320
Afsnit VII: Overgivelse	324
Afsnit VIII: Gensidig bistand	342
Afsnit IX: Udveksling af strafferegisteroplysninger	346
Afsnit X: Bekæmpelse af hvidvaskning af penge og af finansiering af terrorisme.....	349
Afsnit XI: Indefrysning og konfiskation	352
Afsnit XII: Andre bestemmelser	367
Afsnit XIII: Tvistbilæggelse	372
FJERDE DEL: TEMATISK SAMARBEJDE	376
Afsnit I: Sundhedsmæssig sikkerhed.....	376
Afsnit II: Cybersikkerhed	377
FEMTE DEL: DELTAGELSE I EU-PROGRAMMER, FORSVARLIG ØKONOMISK FORVALTNING OG FINANSIELLE BESTEMMELSER	380
SJETTE DEL: TVISTBILÆGGELSE OG HORIZONTAL BESTEMMELSER	398
Afsnit I: Tvistbilæggelse	398
Afsnit II: Grundlag for samarbejde.....	412
Afsnit III: Opfyldelse af forpligtelser og beskyttelsesforanstaltninger.....	415
SYVENDE DEL: AFSLUTTENDE BESTEMMELSER	417
BILAG	425
BILAG INST: PARTNERSKABSRÅDETS OG UDVALGENES FORRETNINGSORDEN	425
BILAG ORIG-1: INDLEDENDE BEMÆRKNINGER TIL PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER ...	430
BILAG ORIG-2: PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER	438
BILAG ORIG-2A: OPRINDELSESKONTINGENTER OG ALTERNATIVER TIL DE PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER I BILAG ORIG-2 [PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER]	488
BILAG ORIG-2B: MIDLERTIDIGE PRODUKTSPECIFIKKE REGLER FOR ELEKTRISKE AKKUMULATORER OG ELEKTRISKE KØRETØJER	492
BILAG ORIG-3: LEVERANDØRERKLÆRING	496
BILAG ORIG-4: OPRINDELSESERKLÆRINGENS ORDLYD	500
BILAG ORIG-5: FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE FYRSTENDØMMET ANDORRA	502
BILAG ORIG-6: FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE REPUBLIKKEN SAN MARINO	503
BILAG SPS-1: KRITERIER SOM OMHANDLET I ARTIKEL SPS.19, LITRA d).....	504
BILAG TBT-1: MOTORKØRETØJER SAMT UDSTYR OG DELE DERTIL.....	505
BILAG TBT-2: LÆGEMIDLER.....	510
TILLÆG TBT-3: KEMIKALIER.....	523
TILLÆG TBT-4: ØKOLOGISKE PRODUKTER.....	526
BILAG TBT-5: HANDEL MED VIN.....	534

Bilag TBT-XX – ORDNING, SOM ER OMHNDLET I ARTIKEL TBT.9, STK. 4, FOR REGELMÆSSIG UDVEKSLING AF OPLYSNINGER OM SIKKERHEDEN VED NONFOODPRODUKTER OG RELATEREDE FOREBYGGENDE, RESTRIKTIVE OG KORRIGERENDE FORANSTALTNINGER	542
BILAG TBT-ZZ – ORDNING, SOM ER OMHANDLET I ARTIKEL 9, STK. 5, FOR REGELMÆSSIG UDVEKSLING AF OPLYSNINGER OM FORANSTALTNINGER, DER ER TRUFFET VEDRØRENDE ANDRE IKKE-OVERENSSTEMMENDE NONFOODPRODUKTER, END DEM, DER ER OMFATTET AF ARTIKEL TBT.9, STK. 4.....	543
BILAG CUSTMS-1: AUTORISEREDE ØKONOMISKE OPERATØRER	544
BILAG SERVIN-1: EKSISTERENDE FORANSTALTNINGER	549
BILAG SERVIN-2: FREMTIDIGE FORANSTALTNINGER.....	666
BILAG SERVIN-3: FORRETNINGSREJSENDE I ETABLERINGSØJEMED, VIRKSOMHEDSINTERNT UDSATIONEREDE OG FORRETNINGSREJSENDE PÅ KORTVARIGT OPHOLD	766
BILAG SERVIN-4: LEVERANDØRER AF KONTRAKTBASEREDE TJENESTEYDELSER OG SELVSTÆNDIGE ERHVERVSDRIVENDE.....	772
BILAG SERVIN-5: BEVÆGELIGHED FOR FYSISKE PERSONER.....	796
BILAG SERVIN-6: RETNINGSLINJER FOR ORDNINGER VEDRØRENDE ANERKENDELSE AF ERHVERVSMÆSSIGE KVALIFIKATIONER	798
BILAG PPROC-1: OFFENTLIGE UDBUD.....	803
BILAG ENER-1: LISTER OVER ENERGIVARER, KULBRINTER OG RÅSTOFFER	808
BILAG ENER-2: ENERGI- OG MILJØSUBSIDIER.....	810
BILAG ENER-3: MANGLENDE ANVENDELSE AF TREDJEPARTSADGANG OG EJERSKABSMÆSSIG ADSKILLELSE AF INFRASTRUKTUR	811
BILAG ENER-4: TILDELING AF ELSAMKØRINGSLINJEKAPACITET INDEN FOR DAY-AHEAD-MARKEDETS TIDSRAMME	812
BILAG AVSAF-1: LUFTDYGTIGHEDS- OG MILJØCERTIFICERING	814
BILAG ROAD-1: GODSTRANSPORT AD LANDEVEJ	829
BILAG ROAD-2: MODEL TIL TILLADELSE TIL INTERNATIONAL RUTEKØRSEL OG INTERNATIONAL SPECIEL RUTEKØRSEL	916
BILAG ROAD-3: MODEL TIL ANSØGNING OM TILLADELSE TIL INTERNATIONAL RUTEKØRSEL OG INTERNATIONAL SPECIEL RUTEKØRSEL	920
BILAG ROAD-4: KØRSELSBLAD FOR LEJLIGHEDSVIS KØRSEL.....	922
BILAG FISH.1.....	924
BILAG FISH.2.....	929
BILAG FISH.3.....	933
BILAG FISH.4: PROTOKOL OM ADGANG TIL FARVANDE	934
BILAG LAW-1: UDVEKSLING AF DNA, FINGERAFTRYK OG OPLYSNINGER FRA KØRETØJSREGISTRE	935
BILAG LAW-2: PASSAGERLISTEOPLYSNINGER.....	1029
BILAG LAW-3: FORMER FOR KRIMINALITET, DER HENHØRER UNDER EUROPOLS KOMPETENCE1031	
BILAG LAW-4: FORMER FOR ALVORLIG KRIMINALITET, DER HENHØRER UNDER EUROJUSTS KOMPETENCE.....	1033

BILAG LAW-5: ARRESTORDRE	1035
BILAG LAW-6: UDVEKSLING AF STRAFFEREGISTEROPLYSNINGER — TEKNISKE OG PROCEDUREMÆSSIGE SPECIFIKATIONER	1043
BILAG LAW-7: DEFINITION AF TERRORISME	1067
BILAG LAW-8: INDEFrysNING OG KONFISKATION	1071
BILAG UNPRO-1: GENNEMFØRELSE AF DE FINANSIELLE BETINGELSER	1089
BILAG INST: FORRETNINGSORDEN FOR TVISTBILÆGGELSE	1092
BILAG INST: ADFÆRDSKODEKS FOR VOLDGIFTSMÆND	1098
PROTOKOL OM ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE OG BEKÆMPELSE AF SVIG VEDRØRENDE MERVÆRDIAFGIFT OG GENSIDIG BISTAND TIL INDDRIVELSE AF FORDRINGER I FORBINDELSE MED SKATTER OG AFGIFTER	1101
AFSNIT I: ALMINDELIGE BESTEMMELSER.....	1101
AFSNIT II: ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE OG BEKÆMPELSE AF SVIG.....	1105
AFSNIT III: INDDRIVELSESBISTAND.....	1110
AFSNIT IV: GENNEMFØRELSE OG ANVENDELSE	1120
AFSNIT V: AFSLUTTENDE BESTEMMELSER.....	1121
BILAG TIL PROTOKOLLEN OM ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE OG BEKÆMPELSE AF SVIG VEDRØRENDE MERVÆRDIAFGIFT OG GENSIDIG BISTAND VED INDDRIVELSE AF FORDRINGER I FORBINDELSE MED SKATTER OG AFGIFTER.....	1123
PROTOKOL: OM GENSIDIG ADMINISTRATIV BISTAND I TOLDSPØRGSMÅL	1169
PROTOKOL OM KOORDINERING AF SOCIALE SIKRINGSORDNINGER.....	1175
AFSNIT I: ALMINDELIGE BESTEMMELSER.....	1175
AFSNIT II: FASTLÆGGELSE AF, HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES	1181
AFSNIT III: SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR DE FORSKELLIGE KATEGORIER AF YDELSER	1185
AFSNIT IV: FORSKELLIGE BESTEMMELSER	1201
AFSNIT V: AFSLUTTENDE BESTEMMELSER.....	1205
BILAG SSC-1: VISSE KONTANTYDELSER, SOM PROTOKOLLEN IKKE FINDER ANVENDELSE PÅ.....	1207
BILAG SSC-2: BEGRÆNSNING AF RET TIL NATURALYDELSER FOR EN GRÆNSEARBEJDETS FAMILIEMEDLEMMER.....	1222
BILAG SSC-3: FLERE RETTIGHEDER FOR PENSIONISTER, DER VENDER TILBAGE TIL DEN KOMPETENTE STAT.....	1223
BILAG SSC-4: TILFÆLDE, HVOR PRO RATA-BEREKNINGEN UNDLADES ELLER IKKE FINDER ANVENDELSE.....	1224
BILAG SSC-5: YDELSER OG AFTALER, DER GIVER MULIGHED FOR ANVENDELSE AF ARTIKEL SSC.49 [Sammenfald af ydelser af samme art].....	1229
BILAG SSC-6: SÆRLIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE ANVENDELSEN AF MEDLEMSSTATERNES OG DET FORENEDE KONGERIGES LOVGIVNING.....	1232
BILAG SSC-7: GENNEMFØRELSESDDEL	1245
BILAG SSC-8: OVERGANGSBESTEMMELSER VEDRØRENDE ANVENDELSEN AF ARTIKEL SSC.11 [Udstationerede arbejdstagere]	1291

HANDELS- OG SAMARBEJDSAFTALE MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION OG DET EUROPÆISKE
ATOMENERGIFÆLLESSKAB PÅ DEN ENE SIDE OG DET FORENEDE KONGERIGE
STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND PÅ DEN ANDEN SIDE

PRÆAMBEL

DEN EUROPÆISKE UNION OG DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB

OG

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER deres tilslutning til de demokratiske principper, til retsstatsprincippet, til menneskerettighederne, til bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben og til bekæmpelse af klimaændringer, som udgør væsentlige elementer i denne aftale og supplerende aftaler,

SOM ANERKENDER betydningen af globalt samarbejde for at løse spørgsmål af fælles interesse,

SOM ANERKENDER betydningen af gennemsigtighed i international handel og internationale investeringer til gavn for alle interessenter,

SOM ØNSKER at fastsætte klare og gensidigt fordelagtige regler for handel og investeringer mellem parterne,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at det for at sikre en effektiv forvaltning og en korrekt fortolkning og anvendelse af denne aftale og eventuelle supplerende aftaler samt overholdelse af forpligtelserne i henhold til disse aftaler er afgørende at fastsætte bestemmelser, der sikrer den overordnede styring, navnlig tvistbilæggelses- og håndhævelsesregler, der fuldt ud respekterer autonomien i Unionens og Det Forenede Kongeriges respektive retssystemer samt Det Forenede Kongeriges status som et land uden for Den Europæiske Union,

SOM BYGGER på deres respektive rettigheder og forpligtelser i henhold til Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, indgået den 15. april 1994, og andre multilaterale og bilaterale samarbejdsinstrumenter,

SOM ANERKENDER parternes respektive autonomi og ret til at regulere på deres område med henblik på at nå legitime mål for den offentlige politik, såsom beskyttelse og fremme af folkesundheden, sociale tjenesteydelser, offentlig uddannelse, sikkerhed, miljø, herunder klimaændringer, beskyttelse af den offentlige moral, social beskyttelse eller forbrugerbeskyttelse, dyrevelfærd, privatlivets fred og databeskyttelse samt fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed, samtidig med at de bestræber sig på at forbedre deres respektive høje beskyttelsesniveauer,

SOM ER OVERBEVIST om fordelene ved et forudsigeligt handelsmiljø, der fremmer handel og investeringer mellem dem og forhindrer forvridning af samhandelen og urimelige konkurrencefordele og på en måde, der fremmer en bæredygtig udvikling i dens økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner,

SOM ANERKENDER behovet for et ambitiøst, vidtfavnende og afbalanceret økonomisk partnerskab, der skal understøttes af lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling gennem

effektive og solide rammer for subsidier og konkurrence og en forpligtelse til at opretholde deres respektive høje beskyttelsesniveauer på områderne arbejdsstandarder og sociale standarder, miljø, bekæmpelse af klimaændringer og beskatning,

SOM ANERKENDER behovet for at sikre et åbent og sikkert marked for virksomheder, herunder mellemstore virksomheder, og deres varer og tjenesteydelser ved at fjerne uberettigede hindringer for handel og investeringer,

SOM NOTERER SIG betydningen af at fremme nye muligheder for virksomheder og forbrugere gennem digital handel og fjerne uberettigede hindringer for datastrømme og handel ved hjælp af elektroniske midler, samtidig med at parternes regler om beskyttelse af personoplysninger overholdes,

SOM ØNSKER, at denne aftale bidrager til forbrugernes velfærd gennem politikker, der sikrer et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og økonomisk velfærd samt tilskynder til samarbejde mellem de relevante myndigheder,

SOM TAGER HENSYN TIL betydningen af grænseoverskridende forbindelser ad luftvejen, ad landevej og ad søvejen for passagerer og gods og behovet for at sikre høje standarder for levering af transporttjenester mellem parterne,

SOM ANERKENDER fordelene ved handel med og investeringer i energi og råstoffer og betydningen af at støtte leveringen af omkostningseffektive, rene og sikre energiforsyninger til Unionen og Det Forenede Kongerige,

SOM NOTERER SIG parternes interesse i at etablere en ramme for at lette det tekniske samarbejde og udvikle nye handelsordninger for samkøringslinjer, der giver solide og effektive resultater inden for alle tidsrammer,

SOM NOTERER SIG, at samarbejde og handel mellem parterne på disse områder bør baseres på fair konkurrence på energimarkederne og ikkediskriminerende adgang til net,

SOM ANERKENDER fordelene ved bæredygtig energi, vedvarende energi, navnlig offshoreproduktion i Nordsøen, og energieffektivitet,

SOM ØNSKER at fremme fredelig udnyttelse af farvandet ud for deres kyster og en optimal og retfærdig udnyttelse af de marine levende ressourcer disse farvande, herunder en fortsat bæredygtig forvaltning af de fælles bestande,

SOM NOTERER SIG, at Det Forenede Kongerige udtrådte af Den Europæiske Union, og at Det Forenede Kongerige med virkning fra den 1. januar 2021 er en uafhængig kyststat med tilhørende rettigheder og forpligtelser i henhold til folkeretten,

SOM BEKRÆFTER, at kyststaternes suveræne rettigheder, som parterne udøver med henblik på efterforskning, udnyttelse, bevarelse og forvaltning af de levende ressourcer i deres farvande, bør udøves i henhold til og i overensstemmelse med folkerettens principper, herunder De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982,

SOM ANERKENDER betydningen af at koordinere socialsikringsrettighederne for personer, der flytter mellem parterne for at arbejde, opholde sig eller tage ophold samt deres familiemedlemmers og efterladtes socialsikringsrettigheder,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at samarbejde på områder af fælles interesse, såsom videnskab, forskning og innovation, nuklear forskning eller rummet, i form af Det Forenede Kongeriges deltagelse i de tilsvarende EU-programmer på retfærdige og passende vilkår vil være til gavn for begge parter,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at samarbejdet mellem Det Forenede Kongerige og Unionen om forebyggelse, efterforskning, opdagelse eller retsforfølgning af strafbare handlinger og om fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed, vil gøre det muligt at styrke Det Forenede Kongeriges og Unionens sikkerhed,

SOM ØNSKER, at der indgås en aftale mellem Det Forenede Kongerige og Unionen med henblik på at skabe et retsgrundlag for et sådant samarbejde,

SOM ANERKENDER, at parterne kan supplere denne aftale med andre aftaler, der udgør en integrerende del af deres samlede bilaterale forbindelser som reguleret af denne aftale, og at aftalen om sikkerhedsprocedurer for udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer er indgået som sådan en supplerende aftale og muliggør udveksling af klassificerede oplysninger mellem parterne i henhold til denne aftale eller enhver anden supplerende aftale,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

FØRSTE DEL: FÆLLES OG INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

AFSNIT I: ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel COMPROV.1: Formål

Denne aftale danner grundlag for brede forbindelser mellem parterne inden for et område med velstand og godt naboskab, der er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser baseret på samarbejde og respekt for parternes autonomi og suverænitet.

Artikel COMPROV.2: Supplerende aftaler

1. Hvis Unionen og Det Forenede Kongerige indgår andre bilaterale aftaler mellem hinanden, udgør sådanne aftaler supplerende aftaler til denne aftale, medmindre andet er fastsat i disse aftaler. Sådanne supplerende aftaler udgør en integrerende del af de samlede bilaterale forbindelser, der er underlagt denne aftale, og er en del af den overordnede ramme.

2. Stk. 1 finder også anvendelse på:

- a) aftaler mellem Unionen og dens medlemsstater på den ene side og Det Forenede Kongerige på den anden side og
- b) aftaler mellem Eurotom på den ene side og Det Forenede Kongerige på den anden.

Artikel COMPROV.3: God tro

1. Parterne bistår i fuld gensidig respekt og god tro hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af denne aftale og en eventuel supplerende aftale.

2. De træffer alle almindelige eller særlige passende foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af denne aftale og af en eventuel supplerende aftale, og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, som kan bringe virkeliggørelsen af denne aftales eller en eventuel supplerende aftales mål i fare.

AFSNIT II: FORTOLKNINGSPRINCIPPER OG DEFINITIONER

Artikel COMPROV.13: Folkeretten

1. Bestemmelserne i denne aftale og eventuelle supplerende aftaler skal fortolkes i god tro i overensstemmelse med deres sædvanlige betydning i deres sammenhæng og i lyset af aftalens mål og formål i overensstemmelse med sædvanereglerne for fortolkning af folkeretten, herunder dem, der er kodificeret i Wienerkonventionen, der blev udfærdiget i Wien den 23. maj 1969.

2. Det præciseres, at hverken denne aftale eller nogen supplerende aftale indeholder en forpligtelse til at fortolke bestemmelserne heri i overensstemmelse med en af parternes nationale lovgivning.

3. Det præciseres, at en af parternes domstoles fortolkning af denne aftale eller enhver supplerende aftale ikke er bindende for den anden parts domstole.

Artikel COMPROV.16: Private rettigheder

1. Med forbehold af artikel MOBI.SSC.67 [Beskyttelse af individuelle rettigheder] og for så vidt angår Unionen med undtagelse af tredje del [Rets håndhævelse og retligt samarbejde] må intet i denne aftale eller nogen supplerende aftale fortolkes således, at det skaber rettigheder eller forpligtelser for andre personer end dem, der er skabt mellem parterne i henhold til folkeretten, eller som gør det muligt at påberåbe sig denne aftale eller supplerende aftaler direkte i parternes nationale retssystemer.

2. En part må ikke i sin lovgivning give adgang til søgsmål mod den anden part med den begrundelse, at den anden part har handlet i strid med denne aftale[eller en eventuel supplerende aftale].

Artikel COMPROV.17: Definitioner

1. Medmindre andet er fastsat, forstås der i denne aftale eller i en eventuel supplerende aftale ved:

- a) "registreret": en identificeret eller identificerbar fysisk person; ved identificerbar fysisk person forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, navnlig ved en identifikator som f.eks. et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet
- b) "dag": en kalenderdag
- c) "medlemsstat": en medlemsstat i Den Europæiske Union
- d) "personoplysninger": enhver form for information om en registreret
- e) "stat": en medlemsstat eller Det Forenede Kongerige, alt efter sammenhængen
- f) en parts "område": for hver part de områder, som aftalen finder anvendelse på i overensstemmelse med artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde]
- g) "overgangsperiode": den periode, der er omhandlet i udtrædelsesaftalens artikel 126 og
- h) "udtrædelsesaftalen": aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab, herunder protokollerne hertil

2. Enhver henvisning til "Unionen", "part" eller "parter" i denne aftale eller enhver supplerende aftale skal forstås således, at den ikke omfatter Det Europæiske Atomenergifællesskab, medmindre andet er angivet, eller medmindre andet følger af sammenhængen.

AFSNIT III: INSTITUTIONELLE RAMMER

Artikel INST.1: Partnerskabsrådet

1. Der nedsættes et partnerskabsråd. Det består af repræsentanter for Unionen og Det Forenede Kongerige. Partnerskabsrådet kan mødes i forskellige sammensætninger afhængigt af de emner, der drøftes.
2. Formandskabet for Partnerskabsrådet varetages i fællesskab af et medlem af Europa-Kommissionen og en repræsentant for Det Forenede Kongeriges regering på ministerplan. Det træder sammen på Unionens eller Det Forenede Kongeriges anmodning, og under alle omstændigheder mindst én gang om året, og fastsætter mødeplan og dagsorden ved fælles overenskomst.
3. Partnerskabsrådet fører tilsyn med, at målene for denne aftale og eventuelle supplerende aftaler nås. Det fører tilsyn med og letter gennemførelsen og anvendelsen af denne aftale og eventuelle supplerende aftaler. Hver part kan forelægge Partnerskabsrådet ethvert spørgsmål vedrørende gennemførelsen, anvendelsen og fortolkningen af denne aftale eller en eventuel supplerende aftale.
4. Partnerskabsrådet har beføjelse til:
 - a) at træffe afgørelser om alle spørgsmål, hvis dette er fastsat i denne aftale eller enhver aftale, der supplerer aftalen
 - b) at fremsætte henstillinger til parterne vedrørende gennemførelsen og anvendelsen af denne aftale eller af eventuelle supplerende aftaler
 - c) ved afgørelse at vedtage ændringer af denne aftale eller af eventuelle supplerende aftaler i de tilfælde, der er fastsat i denne aftale eller i en supplerende aftale
 - d) undtagen i forbindelse med del et [Fælles og institutionelle bestemmelser], afsnit III [Institutionel ramme] indtil udgangen af det fjerde år efter denne aftales ikrafttræden at vedtage afgørelser om ændring af denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler, forudsat at sådanne ændringer er nødvendige for at korrigere fejl eller for at afhjælpe udeladelser eller andre mangler
 - e) at drøfte ethvert spørgsmål vedrørende de områder, der er omfattet af denne aftale eller af eventuelle supplerende aftaler
 - f) at delegere visse af sine beføjelser til handelspartnerskabsudvalget eller til et specialudvalg med undtagelse af de beføjelser og ansvarsområder, der er omhandlet i artikel INST.1 [Partnerskabsrådet], stk. 4, litra g),
 - g) ved en afgørelse at nedsætte andre specialudvalg for handel og specialudvalg end dem, der er omhandlet i artikel INST.2, stk. 1 [Udvalg] at opløse ethvert specialudvalg for handel eller specialudvalg eller at ændre de opgaver, de har fået pålagt og
 - h) at fremsætte henstillinger til parterne vedrørende videregivelse af personoplysninger på specifikke områder, der er omfattet af denne aftale eller enhver supplerende aftale.
5. Partnerskabsrådets arbejde er underlagt forretningsordenen i BILAG INST-1 [forretningsorden for Partnerskabsrådet og -udvalgene]. Partnerskabsrådet kan ændre dette bilag.

Artikel INST.2: Udvalg

1. Der nedsættes herved følgende udvalg:
 - a) Specialudvalget for handel, der behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et [Handel], afsnit I-VII, afsnit VIII, kapitel 4 [Energi og råstoffer], afsnit IX-XII, del to, overskrift seks [Andre bestemmelser] og bilag ENER-2 [ENERGI- OG MILJØSUBSIDIER]
 - b) Specialudvalget for handel vedrørende varer, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, kapitel 1, og anden del, første område, første del, afsnit VIII, kapitel fire [Energiprodukter og råstoffer].
 - c) Specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, afsnit I, kapitel 2 og 5, protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og bestemmelserne om toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, gebyrer og afgifter, toldværdiansættelse og reparererede varer
 - d) Specialudvalget for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, afsnit I, kapitel 3
 - e) Specialudvalget for handel vedrørende tekniske handelshindringer, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, afsnit I, kapitel 4, og anden del, afsnit I, afsnit VIII [Energi], artikel ENER.25 [Samarbejde om standarder]
 - f) Specialudvalget for handel vedrørende Tjenesteydelser, Investeringer og Digitale Handel, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, første område, afsnit II-IV, og anden del, overskrift et, afsnit VIII, kapitel 4 [Energiprodukter og råstoffer]
 - g) Specialudvalget for handel vedrørende intellektuel ejendomsret, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, afsnit V
 - h) Specialudvalget for handel vedrørende offentlige udbud, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, afsnit VI
 - i) Specialudvalget for handel vedrørende reguleringssamarbejde, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, afsnit X
 - j) Specialudvalget på højt plan for handel vedrørende lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, afsnit XI og bilag ENER-2 [ENERGI- OG MILJØSUBSIDIER]
 - k) Specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde i forbindelse med moms og inddrivelse af skatter og afgifter, som behandler spørgsmål, der er omfattet af protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter]
 - l) Specialudvalget vedrørende energi,
 - i) som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift et, afsnit VIII, med undtagelse af kapitel 4 [Energivarer og råstoffer], artikel ENER-25 [Samarbejde om standarder], og bilag ENER-2 [ENERGI- OG MILJØSUBSIDIER], og

- ii) som kan drøfte og yde ekspertbistand til det relevante specialudvalg i spørgsmål vedrørende anden del, overskrift et, afsnit VIII, kapitel fire [Energiprodukter og råstoffer] og artikel ENER.25 [Samarbejde om standarder]
- m) Specialudvalget vedrørende lufttransport, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift to, afsnit I
- n) Specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed, som behandler spørgsmål, der henhører under anden del, overskrift to, afsnit II
- o) Specialudvalget vedrørende vejtransport, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift tre [Vejtransport]
- p) Specialudvalget vedrørende koordinering af de sociale sikringsordninger, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift fire, og protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger
- q) Specialudvalget vedrørende fiskeri, som behandler spørgsmål, der er omfattet af anden del, overskrift fem [Fiskeri]
- r) Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde, som behandler spørgsmål, der er omfattet af tredje del [Retshåndhævelse og retligt samarbejde i straffesager] og
- s) Specialudvalget vedrørende deltagelse i EU-programmer, som behandler spørgsmål, der er omfattet af femte del [EU-programmer].

2. Med hensyn til spørgsmål vedrørende anden del, overskrift et, [Handel], afsnit I-VII, afsnit VIII, kapitel 4 [Energivarer og råstoffer], afsnit IX-XII, del to, overskrift et [Handel] og bilag ENER-2 [ENERGI- OG MILJØSUBSIDIER] har det i stk. 1 omhandlede handelspartnerskabsudvalg beføjelse til:

- a) at bistå Partnerskabsrådet i udførelsen af dets opgaver og navnlig at aflægge rapport til Partnerskabsrådet og udføre enhver opgave, de pålægges af Partnerskabsrådet
- b) at føre tilsyn med gennemførelsen af denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler
- c) at træffe afgørelser eller fremsætte henstillinger som omhandlet i denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler, eller når Partnerskabsrådet har delegeret sådanne beføjelser til det
- d) at føre tilsyn med arbejdet i de specialudvalg for handel, der er omhandlet i stk. 1
- e) at undersøge den mest hensigtsmæssige måde at forebygge eller løse eventuelle vanskeligheder, der måtte opstå i forbindelse med fortolkningen og anvendelsen af denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler, jf. dog sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse]
- f) at udøve de beføjelser, der er delegeret til det af Partnerskabsrådet i henhold til artikel 1, [Partnerskabsrådet], stk. 4, litra f)
- g) ved afgørelse at nedsætte specialudvalg for handel ud over dem, der er omhandlet i stk. 1, opløse sådanne specialudvalg for handel eller ændre de opgaver, de har fået pålagt og

- h) at nedsætte, føre tilsyn med, koordinere og opløse arbejdsgrupper eller uddelegere tilsynet med dem til et specialudvalg for handel.

3. For så vidt angår spørgsmål i forbindelse med deres kompetenceområde har specialudvalgene for handel beføjelse til:

- a) at overvåge og evaluere gennemførelsen og sikre, at denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler fungerer korrekt
- b) at bistå handelspartnerskabsudvalget ved udførelsen af dets opgaver og navnlig at aflægge rapport til handelspartnerskabsudvalget og udføre enhver opgave, det måtte pålægge dem
- c) at udføre det forberedende tekniske arbejde, der er nødvendigt for at støtte Partnerskabsrådets og handelspartnerskabsudvalgets funktioner, herunder når disse organer skal vedtage afgørelser eller henstillinger
- d) at træffe afgørelser om alle spørgsmål, hvis dette er fastsat i denne aftale eller enhver aftale, der supplerer aftalen
- e) at drøfte tekniske spørgsmål, der opstår som følge af gennemførelsen af denne aftale eller af eventuelle supplerende aftaler, jf. dog sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse] og
- f) at skabe et forum, hvor parterne kan udveksle oplysninger, drøfte bedste praksis og udveksle erfaringer med gennemførelsen.

4. For så vidt angår spørgsmål i forbindelse med deres kompetenceområde har specialudvalgene beføjelse til:

- a) at overvåge og evaluere gennemførelsen og sikre, at denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler fungerer korrekt
- b) at bistå Partnerskabsrådet med udførelsen af dets opgaver og navnlig aflægge rapport til Partnerskabsrådet og udføre de opgaver, det måtte pålægge det
- c) at vedtage afgørelser, herunder ændringer, og henstillinger vedrørende alle spørgsmål, hvis denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler indeholder bestemmelser herom, eller vedrørende hvilke Partnerskabsrådet har delegeret sine beføjelser til et specialudvalg i overensstemmelse med artikel INST.1 [Partnerskabsrådet], stk. 4, litra f)
- d) at drøfte tekniske spørgsmål, der opstår i forbindelse med gennemførelsen af denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler
- e) at udgøre et forum, hvor parterne kan udveksle oplysninger, drøfte bedste praksis og udveksle erfaringer med gennemførelsen
- f) at nedsætte, overvåge, koordinere og opløse arbejdsgrupper og
- g) at udgøre et konsultationsforum i henhold til sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.13 [Konsultationer], stk. 7

5. Udvalg består af repræsentanter for hver af parterne. Hver af parterne skal sikre, at deres repræsentanter i udvalgene har den fornødne ekspertise med hensyn til de spørgsmål, der drøftes.

6. Handelspartnerskabsudvalget ledes i fællesskab af en højtstående repræsentant for Unionen og en repræsentant for Det Forenede Kongerige med ansvar for handelsrelaterede anliggender eller deres stedfortrædere. Det træder sammen på Unionens eller Det Forenede Kongeriges anmodning, og under alle omstændigheder mindst én gang om året, og fastsætter mødeplan og dagsorden ved fælles overenskomst.
7. Specialudvalgene for handel og specialudvalgene ledes i fællesskab af en repræsentant for Unionen og en repræsentant for Det Forenede Kongerige. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, eller medmindre formændene bestemmer andet, mødes de mindst én gang om året.
8. Udvalgene fastsætter deres mødekalender og dagsorden efter fælles overenskomst.
9. Udvalgenes arbejde er underlagt forretningsordenen i BILAG INST-X [Forretningsordenen for Partnerskabsrådet og udvalg].
10. Uanset stk. 9 kan et udvalg vedtage og efterfølgende ændre sine egne regler for sit arbejde.

Artikel INST.3: Arbejdsgrupper

1. Der nedsættes herved følgende arbejdsgrupper:
 - a) Arbejdsgruppen vedrørende Økologiske Produkter under tilsyn af Specialudvalget for Handel vedrørende Tekniske Handelshindringer
 - b) Arbejdsgruppen vedrørende Motorkøretøjer under tilsyn af Specialudvalget for Handel vedrørende Tekniske Handelshindringer
 - c) Arbejdsgruppen vedrørende Lægemidler under tilsyn af Specialudvalget for Handel vedrørende Tekniske Handelshindringer
 - d) Arbejdsgruppen vedrørende Koordinering af de Sociale Sikringsordninger under tilsyn af Specialudvalget vedrørende Koordinering af de Sociale Sikringsordninger
2. Arbejdsgrupperne skal under tilsyn af udvalg bistå udvalgene med at udføre deres opgaver, navnlig forberede udvalgenes arbejde og udføre de opgaver, som udvalgene pålægger dem.
3. Arbejdsgrupperne omfatter repræsentanter for Unionen og Det Forenede Kongerige, og ledes i fællesskab af en repræsentant for Unionen og en repræsentant for Det Forenede Kongerige
4. Arbejdsgrupperne fastsætter deres egen forretningsorden, mødeplan og dagsorden efter fælles overenskomst.

Artikel INST.4: Afgørelser og henstillinger

1. De afgørelser, der træffes af Partnerskabsrådet eller eventuelt af et udvalg, er bindende for parterne og for alle de organer, der er nedsat i henhold til denne aftale og i henhold til eventuelle supplerende aftaler, herunder den voldgiftsret, der er omhandlet i sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse]. Henstillinger er ikke bindende.
2. Partnerskabsrådet, eller i givet fald et udvalg, vedtager afgørelser og fremsætter henstillinger efter fælles overenskomst.

Artikel INST.5: Parlamentarisk samarbejde

1. Europa-Parlamentet og Det Forenede Kongeriges parlament kan oprette en parlamentarisk partnerskabsforsamling bestående af medlemmer af Europa-Parlamentet og medlemmer af Det Forenede Kongeriges parlament som forum for udveksling af synspunkter om partnerskabet.
2. Ved oprettelsen:
 - a) kan Den Parlamentariske Partnerskabsforsamling anmode Partnerskabsrådet om relevante oplysninger vedrørende gennemførelsen af denne aftale og eventuelle supplerende aftaler, som derefter giver forsamlingen de ønskede oplysninger
 - b) underrettes Den Parlamentariske Partnerskabsforsamling om Partnerskabsrådets afgørelser og henstillinger og
 - c) kan Den Parlamentariske Partnerskabsforsamling rette henstillinger til Partnerskabsrådet.

Artikel INST.6: Inddragelse af civilsamfundet

Parterne hører civilsamfundet om gennemførelsen af denne aftale og eventuelle supplerende aftaler, navnlig gennem interaktion med de nationale rådgivningsgrupper og det civilsamfundsforum, der er nævnt i artikel INST.7 [Nationale rådgivningsgrupper] og INST.8 [Civilsamfundsforummet].

Artikel INST.7: Interne rådgivningsgrupper

1. Om spørgsmål, der er omfattet af denne aftale og eventuelle supplerende aftaler, hører hver part sin eller sine nyoprettede eller eksisterende interne rådgivningsgruppe, der omfatter en repræsentation af uafhængige civilsamfundsorganisationer, herunder ikkestatslige organisationer, erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer samt fagforeninger, der er aktive inden for økonomi, bæredygtig udvikling, sociale spørgsmål, menneskerettigheder, miljø og andre spørgsmål. Hver part kan indkalde sin eller sine interne rådgivningsgrupper i forskellige sammensætninger for at drøfte gennemførelsen af forskellige bestemmelser i denne aftale eller i eventuelle supplerende aftaler.
2. Hver part skal tage hensyn til synspunkter eller henstillinger fra sin eller sine interne rådgivningsgrupper. Parternes repræsentanter bestræber sig på at rådføre sig med deres respektive interne rådgivningsgrupper mindst en gang om året. Møderne kan afholdes virtuelt.
3. For at fremme offentlighedens kendskab til de interne rådgivningsgrupper bestræber hver part sig på at offentliggøre listen over organisationer, der deltager i dens interne rådgivende gruppe eller grupper samt kontaktpunktet for denne eller disse grupper.
4. Parterne fremmer samspillet mellem deres respektive interne rådgivningsgrupper, herunder ved om muligt at udveksle kontaktoplysninger for medlemmerne af deres interne rådgivningsgrupper.

Artikel INST.8: Civilsamfundsforum

1. Parterne letter oprettelsen af et civilsamfundsforum med henblik på at føre en dialog om gennemførelsen af denne aftales del to. Partnerskabsrådet vedtager operationelle retningslinjer for afholdelsen af forummet.

2. Civilsamfundsforummet træder sammen mindst en gang om året, medmindre parterne aftaler andet. Civilsamfundsforummet kan mødes virtuelt.

3. Civilsamfundsforummet er åben for deltagelse af uafhængige civilsamfundsorganisationer, der er etableret på parternes områder, herunder medlemmer af de nationale rådgivningsgrupper, som er omhandlet i artikel INST.7 [Nationale rådgivningsgrupper]. Hver part fremmer en afbalanceret repræsentation, herunder ikkestatslige organisationer, erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger, der er aktive inden for økonomi, bæredygtig udvikling, sociale anliggender, menneskerettigheder, miljø og andre anliggender.

ANDEN DEL: HANDEL, TRANSPORT, FISKERI OG ANDRE ORDNINGER

OVERSKRIFT ET: HANDEL

AFSNIT I: VAREHANDEL

Kapitel 1: National behandling og markedsadgang for varer (herunder afbødende handelsforanstaltninger)

Artikel GOODS.1: Mål

Formålet med dette kapitel er at lette handelen med varer mellem parterne og opretholde en liberaliseret varehandel i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale.

Artikel GOODS.2: Anvendelsesområde

Medmindre andet er fastsat, finder dette kapitel anvendelse på handel med en parts varer.

Artikel GOODS.3: Definitioner

I dette kapitel forstås ved:

- a) "konsulatsforretninger": proceduren for indhentning hos en konsul fra den importerende part på den eksporterende parts område eller på en tredjeparts område af en konsulatsfaktura eller et konsulatscertifikat for en handelsfaktura, et oprindelsescertifikat, en fragtliste, en "shippers' export declaration" eller enhver anden tolldokumentation i forbindelse med importen af varerne
- b) "toldværdiansættelsesaftalen": aftalen om anvendelse af artikel VII i GATT 1994
- c) "eksportlicensprocedure": administrativ procedure, uanset om den kaldes licens eller ej, der anvendes af en part til driften af eksportlicensordninger, der kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den til toldprocedurer generelt påkrævede, til det relevante administrative organ som en forudgående betingelse for eksport fra den pågældende part
- d) "importlicensprocedure": administrativ procedure, uanset om den kaldes licens eller ej, der anvendes af en part til gennemførelse af importlicensordninger, der kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den til toldbehandlingsformål generelt påkrævede, til det eller de relevante administrative organer som en forudgående betingelse for import til den importerende parts område
- e) "varer med oprindelsesstatus": medmindre andet er fastsat, en vare, som opfylder kravene i oprindelsesreglerne i kapitel to [Oprindelsesregler]
- f) "præstationskrav": et krav:
 - i) hvorefter en bestemt mængde, værdi eller procentdel af varerne skal eksporteres
 - ii) hvorefter varer fra den part, der udsteder en importlicens, skal erstatte importerede varer

- iii) hvorefter en person, der er omfattet af en importlicens, skal købe andre varer på den importlicensudstedende parts område eller indrømme en fortrinsstilling til internt producerede varer
 - iv) hvorefter en person, der er omfattet af en importlicens, skal producere varer på den importlicensudstedende parts område i en bestemt mængde, til en bestemt værdi eller med en bestemt procentdel internt indhold eller
 - v) som på en eller anden måde vedrører mængden eller værdien af importen, mængden eller værdien af eksporten eller mængden af udenlandsk valutaindstømning
- g) "genfremstillet vare": en vare henhørende under HS-kapitel 32, 40, 84-90, 94 eller 95, som:
- i) er helt eller delvist sammensat af dele fra brugte varer
 - ii) har en tilsvarende forventet levetid og ydeevne set i forhold til samme varer, når de er nye, og
 - iii) har en garanti svarende til den, der gælder for disse varer, når de er nye og
- h) "reparation": enhver behandling, som foretages for at udbedre funktionsfejl eller materielle skader for således at genetablere varens oprindelige funktion eller sikre, at den er i overensstemmelse med de tekniske krav til anvendelsen. Reparation af en vare omfatter genetablering og vedligeholdelse, herunder en eventuel stigning i varens værdi som følge af genetableringen af den pågældende vares oprindelige funktionalitet, men ikke en behandling eller en proces:
- i) hvormed varens grundlæggende karakteristika tilintetgøres, eller der skabes en ny eller kommercielt anderledes vare,
 - ii) hvormed et halvfabrikata omformes til helfabrikata, eller
 - iii) som bruges til at forbedre eller opgradere en vares tekniske præstation.

Artikel GOODS.3A: Tarifiering af varer

Tarifieringen af de varer, der handles mellem parterne i henhold til nærværende aftale, er fastsat i parternes respektive toldnomenklaturer i overensstemmelse med det harmoniserede system.

Artikel GOODS.4: National behandling ved intern beskatning og regulering

Parterne indrømmer hver især national behandling for varer fra den anden part, jf. artikel III i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå indarbejdes artikel III i GATT 1994 og noter og supplerende bestemmelser hertil tilsvarende i og gøres til en del af denne aftale.

Artikel GOODS.4A: Fri transit

Parterne sikrer fri transit gennem deres område via de mest hensigtsmæssige ruter for international transit, for transittrafik til eller fra den anden parts eller ethvert andet tredjelandets område. Med henblik herpå indarbejdes artikel XI i GATT 1994 og noter og supplerende bestemmelser hertil

tilsvarende i og gøres til en del af denne aftale. Parterne er enige om, at artikel V i GATT 1994 omfatter fri bevægelighed for energiprodukter, bl.a. via rørledninger eller elnet.

Artikel GOODS.5: Toldforbud

Medmindre andet er fastsat i denne aftale, er told på varer med oprindelse i den anden part forbudt.

Artikel GOODS.6: Eksporttold, -skatter eller andre afgifter

1. Ingen af parterne må indføre eller opretholde told, skatter eller andre afgifter af enhver art, der pålægges ved eller i forbindelse med eksport af en vare til den anden part, eller interne skatter eller andre afgifter for varer, der eksporteres til den anden part, som overstiger den told og de afgifter, som pålægges tilsvarende varer bestemt til indenlandsk salg.
2. Med henblik på denne artikel omfatter "andre afgifter af enhver art" ikke gebyrer og andre afgifter, der er tilladt i henhold til artikel GOODS.7 [Gebyrer og formaliteter].

Artikel GOODS.7: Gebyrer og formaliteter

1. Gebyrer og andre afgifter, der pålægges af en part ved eller i forbindelse med import eller eksport af en anden parts varer, begrænses til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester og må ikke udgøre en indirekte beskyttelse af indenlandske varer eller en beskatning af import eller eksport til fiskale formål. En part må ikke opkræve gebyrer eller andre afgifter ved eller i forbindelse med import eller eksport på et ad valorem-grundlag.
2. Hver part kan pålægge afgifter eller kræve dækning for omkostninger, når der udføres særlige tjenesteydelser, navnlig følgende:
 - a) toldpersonales tilstedeværelse uden for officiel åbningstid eller andre steder end på toldmyndighedernes lokaliteter efter anmodning
 - b) analyser eller ekspertudtalelser om varer og portoudgifter til returnering af varer til en ansøger, især for så vidt angår afgørelser vedrørende bindende oplysninger eller meddelelse af oplysninger om anvendelsen af toldlove og -bestemmelser
 - c) undersøgelse eller prøveudtagning af varer i verifikationsøjemed eller tilintetgørelse af varer, hvis der er andre omkostninger forbundet hermed end anvendelse af toldpersonale og
 - d) ekstraordinære kontrolforanstaltninger, hvor det er nødvendigt som følge af varernes art eller en potentiel risiko.
3. Parterne offentliggør straks via et officielt websted alle gebyrer og afgifter, som de pålægger i forbindelse med import eller eksport, på en sådan måde, at det er muligt for offentlige myndigheder, virksomheder og andre interesserede parter at få kendskab dertil. Det skal af oplysningerne fremgå, hvorfor den ydede tjeneste pålægges et gebyr eller en afgift, hvilken myndighed der er ansvarlig herfor, hvilke gebyrer og afgifter der vil blive opkrævet, og hvornår og hvordan de skal betales. Der pålægges ikke nye eller ændrede gebyrer og afgifter, inden der er offentliggjort oplysninger i henhold til dette stykke, og disse er gjort nemt tilgængelige.
4. En part må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger, herunder betaling af de hermed forbundne gebyrer og afgifter, i forbindelse med import af varer fra den anden part.

Artikel GOODS.8: Reparerede varer

1. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, som genindføres på dens område efter at have været midlertidigt eksporteret fra dens område til den anden parts område med henblik på reparation.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på varer, der mod kaution importeres til frihandelszoner eller med tilsvarende status, og som efterfølgende eksporteres med henblik på reparation og ikke genindføres mod kaution til frihandelszoner eller med tilsvarende status.
3. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, der importeres midlertidigt fra den anden parts område med henblik på reparation.

Artikel GOODS.9: Genfremstillede varer

1. En part må ikke indrømme den anden parts genfremstillede varer en behandling, der er mindre gunstig end den behandling, den giver tilsvarende varer i ny stand.
2. Artikel GOODS.10 [Import- og eksportrestriktioner] gælder for import- og eksportforbud eller -restriktioner for genfremstillede varer. Hvis en part indfører eller opretholder import- og eksportforbud eller -restriktioner for brugte varer, finder disse ikke anvendelse på genfremstillede varer.
3. En part kan kræve, at genfremstillede varer udpeges som sådanne med henblik på distribution eller salg på dens område, og at de opfylder alle gældende tekniske krav for tilsvarende varer i ny stand.

Artikel GOODS.10: Import- og eksportrestriktioner

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, må parterne ikke indføre eller opretholde forbud eller restriktioner på import af varer fra den anden part eller på eksport eller salg til eksport af varer bestemt til den anden parts område, jf. dog artikel XI i GATT 1994, herunder noter og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå indarbejdes artikel XI i GATT 1994 og noter og supplerende bestemmelser hertil tilsvarende i og gøres til en del af denne aftale.
2. En part må ikke indføre eller opretholde:
 - a) krav vedrørende eksport- og importpriser, medmindre det er tilladt i forbindelse med håndhævelse af påbud og tilsagn om udlignings- og antidumpingtold eller
 - b) importlicenser, der er betinget af opfyldelsen af et præstationskrav.

Artikel GOODS.11: Import- og eksportmonopoler

En part må ikke udpege eller opretholde et import- eller eksportmonopol. I denne artikel forstås ved import- eller eksportmonopol eneretten til eller en parts bemyndigelse af en enhed til at importere en vare fra eller eksportere en vare til den anden part.

Artikel GOODS. 13: Importlicensprocedurer

1. Hver part sikrer, at alle importlicensprocedurer, der finder anvendelse på varehandel mellem parterne, anvendes neutralt og forvaltes på en retfærdig, rimelig, ikkediskriminerende og gennemsigtig måde.
2. En part indfører eller opretholder kun licensprocedurer som en betingelse for import til sit område fra den anden parts område, hvis der ikke findes andre passende, rimeligt tilgængelige procedurer til opfyldelse af et administrativt formål.
3. En part må ikke indføre eller opretholde ikke-automatiske importlicensprocedurer, medmindre det er nødvendigt for at gennemføre en foranstaltning i overensstemmelse med denne aftale. En part, der indfører sådanne ikkeautomatiske importlicensprocedurer, angiver klart, hvilken foranstaltning der gennemføres ved hjælp af proceduren.
4. Hver part indfører og administrerer importlicensprocedurer i henhold til artikel 1-3 i WTO-aftalen om importlicensprocedurer (i det følgende benævnt "importlicensaftalen"). Med henblik herpå er artikel 1-3 i importlicensaftalen indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.
5. En part, der indfører eller ændrer en importlicensprocedure, gør alle relevante oplysninger tilgængelige på et officielt websted online. Disse oplysninger gøres om muligt tilgængelige mindst 21 dage før datoen for anvendelsen af den nye eller ændrede licensprocedure og under alle omstændigheder senest på anvendelsesdatoen. Disse oplysninger skal indeholde de oplysninger, der kræves i henhold til importlicensaftalens artikel 5.
6. Efter anmodning fra den anden part tilvejebringer parten straks enhver relevant oplysning om de importlicensprocedurer, som den agter at indføre eller opretholder, herunder de oplysninger, der er omhandlet i importlicensaftalens artikel 1-3.
7. Det præciseres, at intet i denne artikel forpligter en part til at udstede en importlicens eller forhindrer en part i at opfylde sine forpligtelser eller tilsagn i henhold til FN's Sikkerhedsråds resolutioner samt multilaterale ikkespredningsordninger og importkontrolordninger.

Artikel GOODS. 14: Eksportlicensprocedurer

1. Parterne offentliggør enhver ny eksportlicensprocedure eller enhver ændring af en eksisterende eksportlicensprocedure på en sådan måde, at det er muligt for offentlige myndigheder, virksomheder og andre interesserede parter at få kendskab dertil. Offentliggørelsen sker så vidt muligt, 45 dage før proceduren eller ændringen får virkning og under alle omstændigheder senest på den dato, hvor den pågældende procedure eller ændring får virkning, og, hvis det er relevant, på relevante statslige websteder.
2. Offentliggørelsen af eksportlicensprocedurer omfatter følgende oplysninger:
 - a) ordlyden af partens eksportlicensprocedurer eller af eventuelle ændringer af disse procedurer foretaget af parten
 - b) de varer, der er omfattet af licensproceduren
 - c) for hver procedure en beskrivelse af licensansøgningsproceduren og eventuelle kriterier, som en ansøger skal opfylde for at være berettiget til at ansøge om en licens, f.eks. krav om en

virksomhedslicens, etablering eller vedligeholdelse af en investering eller drift gennem en særlig virksomhedsform på en parts område

- d) et eller flere kontaktpunkter, hvor interesserede kan få yderligere oplysninger om betingelserne for at opnå en eksportlicens
- e) det eller de administrative organer, hvortil en ansøgning eller anden relevant dokumentation skal indgives
- f) en beskrivelse af den eller de foranstaltninger, der gennemføres i forbindelse med eksportlicensproceduren
- g) den periode, hvor hver enkelt eksportlicensprocedure vil være gældende, medmindre proceduren forbliver gældende, indtil den trækkes tilbage eller revideres i en ny offentliggørelse
- h) hvis parten agter at anvende en licensprocedure til at forvalte en eksportkvote, den samlede mængde og, hvis det er relevant, kvoteværdien og kvotens begyndelses- og slutdato og
- i) enhver fritagelse eller undtagelse fra eksportlicenskravet, hvordan man anmoder om disse fravigelser eller undtagelser, og kriterierne for deres tildeling.

3. Senest 45 dage efter denne aftales ikrafttræden giver parterne hinanden meddelelse om deres respektive eksisterende eksportlicensprocedurer. Parterne giver hinanden meddelelse om alle nye eksportlicensprocedurer og ændringer af eksisterende eksportlicensprocedurer senest 60 dage efter offentliggørelsen. Meddelelsen skal indeholde en henvisning til de kilder, hvor de oplysninger, der kræves i henhold til stk. 2, offentliggøres, og i givet fald omfatte adressen på de relevante statslige websteder.

4. Det præciseres, at intet i denne artikel forpligter en part til at udstede en eksportlicens eller forhindrer en part i at opfylde sine tilsagn i henhold til De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolutioner samt multilaterale ikkespredningsordninger og eksportkontrolordninger, herunder Wassenårarrangementet om kontrol med eksporten af konventionelle våben og varer og teknologier med dobbelt anvendelse, Australiengruppen, Gruppen af Leverandører af Nukleart Materiale og missilteknologikontrolregimet, eller fra at vedtage, opretholde eller gennemføre uafhængige sanktionsordninger.

Artikel GOODS.15: Toldværdiansættelse

Hver part bestemmer toldværdien af den anden parts varer, der importeres til dens område, i overensstemmelse med artikel VII i GATT 1994 og toldværdiansættelsesaftalen. Med henblik herpå indarbejdes artikel VII i GATT 1994, herunder noter og supplerende bestemmelser hertil, og artikel 1 til 17 i toldværdiansættelsesaftalen, herunder fortolkende noter hertil, tilsvarende i og gøres til en del af denne aftale.

Artikel GOODS.16: Præferenceudnyttelse

1. Med henblik på at overvåge denne aftales virkemåde og beregne præferenceudnyttelsesgraden udveksler parterne hvert år importstatistikker i en periode på ti år, der begynder et år efter denne aftales ikrafttræden. Medmindre Partnerskabsrådet træffer anden afgørelse, forlænges denne periode automatisk med fem år, hvorefter Partnerskabsrådet kan beslutte at forlænge den yderligere.

2. Udvekslingen af importstatistikker omfatter oplysninger vedrørende det senest tilgængelige dataår, herunder værdi og, hvis det er relevant, volumen, på toldpositionsniveauet for import af varer fra den anden part, som drager fordel af præferencetoldbehandling i henhold til denne aftale, og for varer, der ikke er indrømmet præferencetoldbehandling.

Artikel GOODS.17: Afbødende handelsforanstaltninger

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel VI i GATT 1994, antidumpingaftalen, SCM-aftalen, artikel XIX i GATT 1994, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og artikel 5 i aftalen om landbrug.

2. Kapitel to [Oprindelsesregler] finder ikke anvendelse på antidumping-, udlignings- og beskyttelsesundersøgelser og -foranstaltninger.

3. Hver part anvender antidumping- og udligningsforanstaltninger i overensstemmelse med kravene i antidumpingaftalen og SCM-aftalen og efter en retfærdig og gennemsigtig proces.

4. Forudsat at det ikke forsinker gennemførelsen af undersøgelsen unødigt, skal alle berørte parter i en antidumping- og antisubsidieundersøgelse¹ have mulighed for at forsvare deres interesser.

5. Hver parts undersøgelsesmyndighed kan i overensstemmelse med partens lovgivning overveje, om størrelsen af den antidumpingtold, der skal indføres, skal være den fulde dumpingmargen eller et lavere beløb.

6. Hver parts undersøgelsesmyndighed tager i overensstemmelse med partens lovgivning hensyn til oplysninger om, hvorvidt det ikke ville være i offentlighedens interesse at indføre en antidumping- eller udligningstold.

7. En part må ikke samtidig for samme vare indføre eller opretholde:

- a) en foranstaltning i henhold til artikel 5 i landbrugsaftalen og
- b) en foranstaltning i henhold til artikel XIX i GATT 1994 og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

8. Sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], finder ikke anvendelse på stk. 1-6 i denne artikel.

Artikel GOODS.18: Anvendelse af eksisterende WTO-toldkontingenter

1. Produkter med oprindelse i en af parterne kan ikke importeres til den anden part i henhold til eksisterende WTO-toldkontingenter som defineret i stk. 2. Dette omfatter de toldkontingenter, der er fordelt mellem parterne i forbindelse med forhandlingerne i henhold til artikel XXVIII i GATT indledt af Den Europæiske Union i WTO-dokument G/SECRET/42/Add.2 og af Det Forenede Kongerige i WTO-dokument G/SECRET/44 og som fastsat i parternes nationale lovgivning. Med henblik på denne artikel bestemmes produkternes oprindelse efter de ikkepræferentielle oprindelsesregler, der gælder i den importerende part.

¹ I denne artikel defineres interesserede parter i overensstemmelse med antidumpingaftalens artikel 6, stk. 11, og SCM-aftalens artikel 12.9.

2. Med henblik på stk. 1 forstås ved "eksisterende WTO-toldkontingenter" Den Europæiske Unions WTO-indrømmelser for toldkontingenter opført i udkastet til EU28-listen over indrømmelser og forpligtelser i henhold til GATT 1994, der blev forelagt for WTO i dokument G/MA/TAR/RS/506 som ændret ved dokument G/MA/TAR/RS/506/Add.1 og G/MA/TAR/RS/506/Add.2.

Artikel GOODS.19: Foranstaltninger i tilfælde af overtrædelser eller omgåelse af toldlovgivningen

1. Parterne samarbejder om at forebygge, afsløre og bekæmpe overtrædelser eller omgåelse af toldlovgivningen i overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til kapitel to [Oprindelsesregler] og protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål. Hver part træffer de passende og sammenlignelige foranstaltninger for at beskytte sin egen og den anden parts finansielle interesser med hensyn til opkrævning af told på varer, der indføres i Det Forenede Kongeriges eller Unions toldområde.

2. Med forbehold af muligheden for fritagelse for erhvervsdrivende, der opfylder kravene, jf. stk. 7, kan en part midlertidigt suspendere den relevante præferencebehandling af det eller de pågældende produkter efter proceduren i stk. 3 og 4, hvis:

a) den pågældende part baseret på objektive, tvingende og verificerbare oplysninger har konstateret, at der er begået systematiske og omfattende overtrædelser eller sket omgåelser af toldlovgivningen, og

b) den anden part gentagne gange og uberettiget nægter eller på anden måde undlader at opfylde sine forpligtelser i henhold til stk. 1.

3. Den part, der har foretaget en konstatering som omhandlet i stk. 2, underretter handelspartnerskabsudvalget herom og indleder konsultationer med den anden part i handelspartnerskabsudvalget med henblik på at nå frem til en gendigt acceptabel løsning.

4. Hvis parterne ikke når til enighed om en gensidigt acceptabel løsning senest tre måneder efter meddelelsesdatoen, kan den part, der har foretaget konstateringen, beslutte at suspendere præferencetoldbehandlingen af den eller de pågældende varer midlertidigt. I så fald underretter den part, der foretog konstateringen, straks handelspartnerskabsudvalget om den midlertidige suspension, herunder det tidsrum, hvori den har til hensigt at lade den midlertidige suspension gælde.

5. Den midlertidige suspension anvendes kun, så længe det er nødvendigt for at modvirke overtrædelserne eller omgåelserne og beskytte den pågældende parts finansielle interesser og under alle omstændigheder ikke længere end seks måneder. Den berørte part tager situationen op til fornyet overvejelse, og hvis den beslutter, at den midlertidige suspension ikke længere er nødvendig, bringer den den til ophør inden udløbet af den periode, der er meddelt handelspartnerskabsudvalget. Består de omstændigheder, der gav anledning til den oprindelige suspension, fortsat ved udløbet af den periode, der er meddelt handelspartnerskabsudvalget, kan den pågældende part beslutte at forlænge suspensionen. Enhver suspension gøres til genstand for regelmæssige konsultationer i handelspartnerskabsudvalget.

6. Hver part offentliggør i overensstemmelse med sine interne procedurer meddelelser til importører om enhver beslutning vedrørende midlertidige suspensioner som omhandlet i stk. 4 og 5.

7. Uanset stk. 4 tillader den importerende part, hvis importøren kan godtgøre over for importmyndigheden, at de pågældende varer er i fuld overensstemmelse med den importerende parts toldlovgivning, kravene i denne aftale og andre passende betingelser vedrørende den

midlertidige suspension fastsat af den importerende part i overensstemmelse med dens love og forskrifter, importøren at ansøge om præferencebehandling og få refunderet overskydende told i forhold til de gældende præferencetoldsatser på importtidspunktet.

Artikel GOODS.20: Behandling af administrative fejl

I tilfælde af systematiske fejl begået af de kompetente myndigheder eller spørgsmål vedrørende korrekt forvaltning af præferenceordningen ved eksport, navnlig vedrørende anvendelsen af bestemmelserne i kapitel 2 eller anvendelsen af protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, og hvis disse fejl eller spørgsmål har konsekvenser med hensyn til importafgifter, kan den part, der står over for sådanne konsekvenser, anmode handelspartnerskabsudvalget om at undersøge muligheden for at træffe passende afgørelser for at løse situationen.

Artikel GOODS.21: Kulturgoder

1. Parterne samarbejder om at lette tilbageleveringen af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en parts område, under hensyntagen til principperne i UNESCO's konvention om midlerne til at forbyde og forhindre ulovlig import, eksport og ejendomsoverdragelse af kulturgendstande, der blev undertegnet i Paris den 17. november 1970.

2. I denne artikel forstås ved:

- a) "kulturgode": et gode, der er klassificeret eller defineret som national skat af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi i overensstemmelse med parternes respektive regler og procedurer. og
- b) "ulovligt fjernet fra en parts område":
 - i) fjernet fra en parts område fra og med den 1. januar 1993 i strid med dens lovgivning om beskyttelse af nationale kulturskatte eller i strid med dens regler om eksport af kulturgoder, eller
 - ii) ikke tilbageleveret efter udløbet af en periode med midlertidig lovlig fjernelse eller enhver overtrædelse af øvrige betingelser for en sådan midlertidig fjernelse på eller efter den 1. januar 1993.

3. Parternes kompetente myndigheder samarbejder med hinanden, navnlig ved at:

- a) underrette den anden part, hvis der på deres område opdages kulturgoder, og det med rimelighed kan antages, at de pågældende goder ulovligt er fjernet fra den anden parts område
- b) behandle ansøgninger fra den anden part om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra den pågældende parts område
- c) afværge ved hjælp af de fornødne midlertidige foranstaltninger ethvert forsøg på at undgå at tilbagelevere sådanne kulturgoder og
- d) træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på den fysiske bevaring af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra den anden parts område.

4. Parterne udpeger hver især et kontaktpunkt med ansvar for kommunikationen med den anden part vedrørende spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med denne artikel, herunder vedrørende de underretninger og ansøgninger, der er omhandlet i stk. 3, litra a) og b).

5. Parternes toldmyndigheder med ansvar for forvaltningen af eksportprocedurer for kulturgoder inddrages i det påtænkte samarbejde mellem parterne, hvis det er relevant og nødvendigt.

6. Sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], finder ikke anvendelse på denne artikel.

Kapitel 2: Oprindelsesregler

Afdeling 1: Oprindelsesregler

Artikel ORIG.1: Mål

Målet i dette kapitel er at fastsætte regler til bestemmelse af varers oprindelse med henblik på anvendelse af præferencetoldbehandling i henhold til denne aftale og relaterede oprindelsesprocedurer.

Artikel ORIG.2: Definitioner

I dette kapitel forstås ved:

- a) "toldklassifikation": en vares eller et materiales tarifiering under et bestemt kapitel, en bestemt position eller en bestemt underposition i det harmoniserede system
- b) "sending": varer, som enten sendes samtidig fra en bestemt eksportør til en bestemt modtager eller er omfattet af et gennemgående transportdokument, der dækker transporten fra eksportøren til modtageren, eller, såfremt et sådant dokument ikke foreligger, af en samlet faktura
- c) "eksportør": en person, der er hjemmehørende i en af parterne, og som i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i denne parts love og forskrifter, eksporterer eller fremstiller varer med oprindelsesstatus og udfærdiger en udtalelse om oprindelse
- d) "importør": en person, der importerer varer med oprindelsesstatus og anmoder om præferencetoldbehandling for det
- e) "materiale": ethvert stof, der anvendes i produktionen af en vare, herunder alle komponenter, ingredienser, råvarer eller dele
- f) "materiale uden oprindelsesstatus": et materiale uden oprindelsesstatus i henhold til dette kapitel, herunder materiale, hvis oprindelse ikke kan bestemmes
- g) "vare": den vare, der er resultatet af produktionen, selv når det er bestemt til anvendelse som materiale i produktionen af en anden vare
- h) "produktion": alle former for bearbejdning eller forarbejdning, herunder også samling.

Artikel ORIG.3: Generelle krav

1. Med henblik på en parts anvendelse af præferencetoldbehandling på varer med oprindelse i den anden part i overensstemmelse med denne aftale, forudsat at varerne opfylder alle andre gældende krav i dette kapitel, anses følgende varer for at have oprindelse i den anden part:
 - a) varer, der er fuldt ud fremstillet i den pågældende part i den betydning, der er fastsat i artikel ORIG.5 [Fuldt ud fremstillede varer],
 - b) varer, der er produceret udelukkende af materialer med oprindelse i den pågældende part, og
 - c) varer, der er fremstillet i den pågældende part, som indeholder materialer uden oprindelsesstatus, forudsat at de opfylder kravene i BILAG ORIG-II [Produktspecifikke oprindelsesregler].
2. Hvis en vare har opnået oprindelsesstatus, anses de materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes til produktionen af den pågældende vare, ikke som produkter uden oprindelsesstatus, når den pågældende vare indgår som et materiale i en anden vare.
3. Opnåelse af oprindelsesstatus skal ske uden afbrydelse i Det Forenede Kongerige eller Unionen.

Artikel ORIG.4: Kumulation af oprindelse

1. En vare med oprindelse i en part anses for at have oprindelse i den anden part, hvis den pågældende vare anvendes som materiale i produktionen af en anden vare i den pågældende anden part.
2. Produktion, der udføres i en part på et materiale uden oprindelsesstatus, kan tages i betragtning med henblik på at fastslå, om et produkt har oprindelse i den anden part.
3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse, hvis den produktion, der udføres i den anden part, ikke er mere vidtgående end de aktiviteter, der er omhandlet i artikel ORIG.7 [Utilstrækkelig produktion].
4. For at en eksportør kan udfylde den oprindelsesudtalelse, der er nævnt i artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling], stk. 2, for et produkt, der er nævnt i stk. 2, indhenter eksportøren fra sin leverandør en leverandørerklæring som omhandlet i bilag ORIG-3 [Leverandørerklæring] eller et tilsvarende dokument, der indeholder de samme oplysninger, der beskriver de pågældende materialer uden oprindelsesstatus, der er tilstrækkelig detaljeret til, at de kan identificeres.

Artikel ORIG.5: Fuldt ud fremstillede produkter

1. Følgende varer anses for at være fuldt ud fremstillet i en part:
 - a) mineralske produkter, som udvindes eller indsamles fra dens jord eller havbund
 - b) planter og vegetabiliske produkter, der er dyrket eller høstet dér
 - c) levende dyr, som er født og opdrættet dér
 - d) produkter fra levende dyr opdrættet dér

- e) produkter fra slagtede dyr, som er født og opdrættet dér
- f) produkter fra jagt og fiskeri, som drives dér
- g) produkter fra akvakultur dér, hvis akvatiske organismer, herunder fisk, bløddyr, krebsdyr, andre hvirvelløse vanddyr samt vandplanter er opdrættet og dyrket på basis af f.eks. æg, rogn, fiskeyngel, sættefisk, larver, unglaks, smolt eller andre ikkekønsmodne fisk efter yngelstadiet gennem produktionsfremmende indgreb i opdræts- eller vækstprocesserne, f.eks. ved regelmæssig udsætning, fodring eller beskyttelse mod rovdyr
- h) produkter fra havfiskeri og andre produkter fra havet, som er optaget af en parts fartøj uden for ethvert søterritorium
- i) produkter, som er fremstillet på en parts fabriksskib udelukkende på grundlag af de i litra h) omhandlede produkter
- j) produkter, som er udvundet af havbunden eller undergrunden beliggende uden for søterritorierne, såfremt parten har rettigheder til at udnytte denne havbund eller undergrund
- k) affald og skrot, der hidrører fra produktionsvirksomhed, som udøves dér
- l) affald og skrot, der hidrører fra brugte produkter, som er indsamlet dér, forudsat at disse produkter kun er egnede til genindvinding af råmaterialer
- m) produkter, som er produceret dér udelukkende på grundlag af de i litra a)-l) nævnte produkter.

2. Ved "en parts fartøj" og "en parts fabriksskib" i stk. 1, litra h) og i), forstås et fartøj og et fabriksskib, der:

- a) er registreret i en medlemsstat eller i Det Forenede Kongerige
- b) sejler under en medlemsstats eller Det Forenede Kongeriges flag og
- c) opfylder én af følgende betingelser:
 - i) det er mindst 50 % ejet af statsborgere i en medlemsstat eller i Det Forenede Kongerige eller
 - ii) det ejes af virksomheder, som hver især:
 - A) har hovedkontor og vigtigste forretningssted i Unionen eller Det Forenede Kongerige og
 - B) er mindst 50 % ejet af offentlige enheder, statsborgere eller virksomheder i en medlemsstat eller i Det Forenede Kongerige.

Artikel ORIG.6: Tolerancer

1. Hvis et produkt ikke opfylder kravene i BILAG ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] som følge af anvendelsen af materialer uden oprindelsesstatus i produktionen, betragtes det pågældende produkt ikke desto mindre som et produkt med oprindelse i en part, forudsat at:

- a) den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes til fremstilling af produkter henhørende under kapitel 2 og 4 til 24 i det harmoniserede system, bortset fra forarbejdede fiskevarer henhørende under kapitel 16, ikke overstiger 15 % af produktets vægt
- b) den samlede værdi af materialer uden oprindelsesstatus for alle andre produkter, undtagen produkter henhørende under kapitel 50-63 i det harmoniserede system, overstiger ikke 10 % af produktets pris ab fabrik eller
- c) for et produkt, der tariferes under kapitel 50-63 i det harmoniserede system, finder tolerancerne i note 7 og 8 i BILAG ORIG-1 [Indledende bemærkninger til de produktspecifikke oprindelsesregler] anvendelse.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis værdien eller vægten af materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af et produkt, ikke overstiger procentsatserne for maksimumsværdien eller -vægten af materialer uden oprindelsesstatus, jf. kravene i BILAG ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler].

3. Stk. 1 finder ikke anvendelse på produkter, der er fuldt ud fremstillet i en part i den i artikel ORIG.5 [Fuldt ud fremstillede produkter] fastlagte betydning. Hvis det i BILAG ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] kræves, at de materialer, der anvendes til produktionen af et produkt, er fuldt ud fremstillet, finder stk. 1 og 2 anvendelse.

Artikel ORIG.7: Utilstrækkelig produktion

1. Uanset artikel ORIG.3 [Generelle krav], stk. 1, litra c), anses en vare ikke for at have oprindelse i en part, hvis produktionen af varen i den pågældende part kun omfatter en eller flere af følgende aktiviteter udført på materialer uden oprindelsesstatus:

- a) bevarende behandlinger som f.eks. tørring, frysning, opbevaring i saltlage og andre lignende aktiviteter, hvis deres eneste formål er at sikre, at produktet forbliver i god stand under transport og oplagring²
- b) adskillelse eller samling af kolli
- c) vask, rensning, afstøvning, fjernelse af oxidlag, olie, maling eller andre belægninger
- d) strygning eller presning af tekstiler og tekstilartikler
- e) enkel maling og polering
- f) afskalning og hel eller delvis slibning af ris, polering og glasering af korn og ris, blegning af ris
- g) farvning af sukker, tilsætning af smagsstoffer til sukker eller formning af sukker i stykker, hel eller delvis formaling af sukker i fast form
- h) skrælning, udstening og afskalning/udbælgning af frugter, nødder og grøntsager
- i) hvæsning, enkel slibning eller enkel tilskæring

² Processer som f.eks. nedkøling, frysning eller ventilation anses for utilstrækkelige i henhold til litra a), hvorimod processer som f.eks. anbringelse i saltlage, tørring eller rygning, der har til formål at give et produkt særlige eller forskellige egenskaber, ikke anses for utilstrækkelige.

- j) sigtning, sortering, klassificering, tilpasning, herunder samling i sæt
- k) enkel aftapning på flasker, påfyldning af dåser, flakoner, anbringelse i sække, kasser, æsker, på bræt, plader eller bakker samt alle andre enkle emballeringsarbejder
- l) anbringelse eller trykning af mærker, etiketter, logoer og andre lignende kendetegn på selve produkterne eller deres emballage
- m) enkel blanding af produkter, også af forskellig art, blanding af sukker med ethvert materiale
- n) enkel tilsætning af vand eller fortynding med vand eller et andet stof, der ikke væsentligt ændrer produktets egenskaber eller dehydrering eller denaturering af produkter
- o) enkel samling af dele for at kunne danne et komplet produkt eller adskillelse af produkter i dele
- p) slagtning af dyr.

2. I forbindelse med stk. 1 anses aktiviteter for at være enkle, når der hverken kræves særlige færdigheder eller maskiner, apparater eller udstyr, som er specielt produceret eller installeret til gennemførelsen deraf.

Artikel ORIG.8: Kvalificerende enhed

1. Med henblik på dette kapitel er den kvalificerende enhed det produkt, der anses for at være basisenheden ved tarifiering i det harmoniserede system.
2. For sendinger bestående af et antal identiske produkter, der tariferes under samme position i det harmoniserede system, tages hvert enkelt produkt i betragtning ved anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel.

Artikel ORIG.9: Emballeringsmateriale og beholdere til forsendelse

Emballeringsmateriale og beholdere til forsendelse, som beskytter et produkt under transporten, lades ude af betragtning ved bestemmelse af, om produktet har oprindelsesstatus.

Artikel ORIG.10: Emballeringsmateriale og beholdere til detailsalg

Hvis emballeringsmateriale eller beholdere, hvori et produkt er pakket til detailsalg, tariferes sammen med produktet, lades sådant materiale eller sådanne beholdere ude af betragtning ved bestemmelse af produktets oprindelse, undtagen ved beregningen af værdien af materialer uden oprindelsesstatus, hvis et produkt er omfattet af reglen om maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus, jf. BILAG ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler].

Artikel ORIG.11: Tilbehør, reservedele og værktøj

1. Tilbehør, reservedele, værktøjer og instruktions- eller andet informationsmateriale betragtes som værende en del af dette materiel eller disse maskiner, apparater eller køretøjer, hvis det:
 - a) tariferes og leveres med, men ikke faktureres særskilt fra produktet, og
 - b) typerne, mængderne og værdierne er sædvanlige for det pågældende produkt.

2. Tilbehør, reservedele, værktøj og instruktions- eller andet informationsmateriale som omhandlet i stk. 1 lades ude af betragtning ved bestemmelse af produktets oprindelse, undtagen ved beregningen af maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus, hvis et produkt er omfattet af reglen om maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus i BILAG ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler].

Artikel ORIG.12: Sæt

Sæt som defineret i den almindelige tarifieringsbestemmelse 3 vedrørende det harmoniserede system betragtes som produkter med oprindelsesstatus i en part, hvis alle deres komponenter har oprindelsesstatus. Hvis et sæt består af komponenter med og uden oprindelsesstatus, anses sættet som helhed for at have oprindelsesstatus i en part, hvis værdien af de komponenter, der ikke har oprindelsesstatus, ikke overstiger 15 % af sættets pris af fabrik.

Artikel ORIG.13: Neutrale elementer

Ved bestemmelse af, om et produkt har oprindelsesstatus i en part, er det ikke nødvendigt at undersøge, om følgende elementer, som kan anvendes ved dets produktion, har oprindelsesstatus:

- a) brændstof, energi, katalysatorer og opløsninger
- b) anlæg, udstyr, reservedele og materialer, der anvendes til vedligeholdelse af udstyr og bygninger
- c) maskiner, værktøj, matricer og forme
- d) smøremidler, fedtstoffer, kompositmaterialer og andre materialer, der anvendes i produktionen eller i forbindelse med drift af udstyr og bygninger
- e) handsker, briller, fodtøj, beklædning, sikkerhedsudstyr og tilbehør
- f) udstyr, anordninger og tilbehør til test eller inspektion af produktet og
- g) andre materialer, der anvendes i produktionen og ikke indgår eller ikke er bestemt til at indgå i produktets endelige sammensætning.

Artikel ORIG.14: Regnskabsmæssig adskillelse

1. Fungible materialer med og uden oprindelsesstatus eller "fungible produkter" skal være fysisk adskilt under oplagringen for at bevare deres oprindelsesstatus og oprindelsesstatus.

2. Med henblik på stk. 1 forstås ved »fungible materialer« eller »fungible produkter« materialer eller produkter af samme art og kommercielle kvalitet med samme tekniske og fysiske egenskaber, som ikke kan skelnes fra hinanden med hensyn til oprindelse.

3. Uanset stk. 1 kan fungible materialer med og uden oprindelsesstatus anvendes ved produktionen af et produkt uden at være fysisk adskilt under oplagringen, hvis en metode med regnskabsmæssig adskillelse anvendes.

4. Uanset stk. 1 kan fungible produkter med og uden oprindelsesstatus, der tarifieres i kapitel 10, 15, 27, 28, 29, pos. 32.01-32.07 eller position 39.01-39.14 i det harmoniserede system,

opbevares i en part før eksport til den anden part uden fysisk adskillelse, forudsat at der anvendes en metode med regnskabsmæssig adskillelse.

5. Den i stk. 3 og 4 nævnte metode med regnskabsmæssig adskillelse anvendes i overensstemmelse med en lagerstyringsmetode i henhold til regnskabsprincipper, som er generelt accepteret i den pågældende part.

6. Metoden med regnskabsmæssig adskillelse er enhver metode, som sikrer, at der til enhver tid ikke er flere materialer eller produkter, der får oprindelsesstatus, end det ville have været tilfælde, hvis materialerne eller produkterne havde været fysisk adskilt.

7. En part kan under de betingelser, der er fastlagt i egne love eller forskrifter, kræve, at anvendelsen af metoden med regnskabsmæssig adskillelse er betinget af en forudgående tilladelse fra toldmyndighederne i den pågældende part. Partens toldmyndigheder overvåger brugen af sådanne tilladelser og kan tilbagekalde en tilladelse, såfremt indehaveren af tilladelsen anvender metoden med regnskabsmæssig adskillelse ukorrekt eller ikke opfylder de øvrige betingelser, der er fastsat i dette kapitel.

Artikel ORIG.15: Returnerede produkter

Hvis et produkt med oprindelse i en part, der er eksporteret fra denne part til et tredjeland, returnerer til denne part, anses det som værende uden oprindelsesstatus, medmindre det kan godtgøres over for toldmyndighederne i den pågældende part, at det returnerede produkt:

- a) er det samme som det eksporterede og
- b) ikke har undergået nogen behandling, ud over hvad der var nødvendigt for dets bevarelse, mens det befandt sig i det pågældende land eller blev eksporteret.

Artikel ORIG.16: Uændret tilstand

1. Et produkt med oprindelsesstatus, som angives til frit forbrug i den importerende part, må ikke efter eksporten, og før det angives til frit forbrug, være blevet ændret eller omdannet på nogen måde eller have været genstand for andre aktiviteter end dem, som har til formål at bevare det i god stand eller at anbringe mærker, etiketter, segl eller anden dokumentation for at sikre overholdelse af specifikke nationale krav i den importerende part.

2. Oplagring eller udstilling af et produkt kan finde sted i et tredjeland, forudsat at produktet forbliver under toldmyndighedernes tilsyn i det pågældende tredjeland.

3. Opdelingen af sendinger finde sted i et tredjeland, hvis den foretages af eksportøren eller under eksportørens ansvar, og forudsat at sendingerne forbliver under toldtilsyn i det pågældende tredjeland.

4. Hvis der er tvivl om, hvorvidt kravene i stk. 1 til 3 er overholdt, kan toldmyndigheden i den importerende part kræve, at importøren godtgør overholdelsen af disse krav, hvilket kan gøres ved hjælp af ethvert middel, herunder kontraktmæssige transportdokumenter som f.eks. konnossementer eller faktuelle eller konkrete beviser på grundlag af mærkning eller nummerering af kolli eller enhver form for bevis med tilknytning til selve produktet.

Artikel ORIG.17: Revision af toldgodtgørelse eller -fritagelse

Tidligst 2 år efter denne aftales ikrafttræden reviderer Specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler på anmodning af en af parterne parternes respektive toldgodtgørelses- og forædlingsordninger. Med henblik herpå forelægger den anden part efter anmodning af en part senest 60 dage efter denne anmodning den anmodende part tilgængelige oplysninger og detaljerede statistikker, der dækker perioden fra denne aftales ikrafttræden, eller de foregående fem år, hvis denne er kortere, om anvendelsen af toldgodtgørelsesordningen og ordningen for aktiv forædling. På baggrund af denne gennemgang kan Specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler rette henstillinger til Partnerskabsrådet om ændring af bestemmelserne i dette kapitel og bilagene hertil med henblik på at indføre begrænsninger eller restriktioner med hensyn til godtgørelse af eller fritagelse for told.

Afdeling 2: Oprindelsesprocedurer

Artikel ORIG.18: Anmodning om præferencetoldbehandling

1. Den importerende part indrømmer ved import præferencetoldbehandling til en vare med oprindelse i den anden part som omhandlet i dette kapitel på grundlag af importørens anmodning om præferencetoldbehandling. Importøren er ansvarlig for rigtigheden af anmodningen om præferencetoldbehandling og overholdelse af de krav, der er fastsat i dette kapitel.
2. En anmodning om præferencetoldbehandling baseres på:
 - a) en af eksportøren udfærdiget udtalelse om oprindelse, hvoraf det fremgår, at produktet har oprindelsesstatus, eller
 - b) importørens kendskab til, at produktet har oprindelsesstatus.
3. En importør, der fremsætter en anmodning om præferencetoldbehandling på grundlag af en udtalelse om oprindelse som omhandlet i stk. 2, litra a), opbevarer udtalelsen om oprindelse og, hvis det kræves af den importerende parts toldmyndighed, forelægger en kopi heraf til den pågældende toldmyndighed.

Artikel ORIG.18a: Tidspunkt for anmodning om præferencetoldbehandling

1. Anmodningen om præferencetoldbehandling og grundlaget for anmodningen som omhandlet i artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling], stk. 2, medtages i toldimportangivelsen i overensstemmelse med den importerende parts love og forskrifter.
2. Uanset stk. 1 indrømmer den importerende part, selv om importøren ikke har fremsat en anmodning om præferencetoldbehandling på importtidspunktet, toldpræferencebehandling og yder godtgørelse af eller fritagelse for overskydende told, forudsat at:
 - a) anmodningen om præferencetoldbehandling fremsættes senest tre år efter datoen for importen eller en længere periode som fastsat i den importerende parts love og administrative bestemmelser
 - b) importøren tilvejebringer grundlaget for anmodningen som omhandlet i artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling], stk. 2, og

- c) produktet ville være blevet betragtet som et produkt med oprindelsesstatus og ville have opfyldt alle andre gældende krav som omhandlet i afdeling 1 [Oprindelsesregler], hvis importøren havde fremsat anmodningen på importtidspunktet.

Importørens øvrige forpligtelser i henhold til artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling] er uændrede.

Artikel ORIG.19: Udtalelse om oprindelse

1. En udtalelse om oprindelse udfærdiges af en eksportør af et produkt på grundlag af oplysninger, der dokumenterer, at produktet har oprindelsesstatus, herunder oplysninger om oprindelsesstatus for de materialer, der er anvendt ved produktionen af produktet. Eksportøren er ansvarlig for rigtigheden af udtalelsen om oprindelse og de fremlagte oplysninger.
2. Udtalelsen om oprindelse udfærdiges ved anvendelse af en af de sproglige udgaver af teksten i BILAG ORIG-4 [Teksten til udtalelsen om oprindelse] på en faktura eller ethvert andet handelsdokument, som beskriver produktet med oprindelsesstatus tilstrækkelig detaljeret til, at det pågældende produkt kan identificeres. Eksportøren er ansvarlig for at give tilstrækkelige oplysninger til, at produktet med oprindelsesstatus kan identificeres. Den importerende part må ikke kræve, at importøren fremlægger en oversættelse af udtalelsen om oprindelse.
3. En udtalelse om oprindelse er gyldig i 12 måneder fra den dato, hvor den blev udfærdiget, eller i en længere periode som fastsat af den importerende part på højst 24 måneder.
4. En udtalelse om oprindelse kan anvendes til:
 - a) en enkelt forsendelse af et eller flere produkter, der importeres til en part, eller
 - b) flere forsendelser af identiske produkter, der er importeret af en part i den periode, der er anført i udtalelsen om oprindelse, og som ikke overstiger 12 måneder.
5. Hvis ikkesamlede eller adskilte produkter i den i bestemmelse 2 a) i de almindelige tarifieringsbestemmelser vedrørende det harmoniserede system omhandlede betydning og henhørende under afdeling XV-XXI i det harmoniserede system importeres i delforsendelser efter importørens anmodning, kan der anvendes en enkelt udtalelse om oprindelse for sådanne produkter i overensstemmelse med de krav, der er fastsat af den importerende parts toldmyndighed.

Artikel ORIG.20: Uoverensstemmelser

Den importerende parts toldmyndighed må ikke afvise en ansøgning om præferencetoldbehandling på grund af mindre fejl eller uoverensstemmelser i udtalelsen om oprindelse eller alene af den grund, at en faktura blev udstedt i et tredjeland.

Artikel ORIG.21: Importørens kendskab

1. Med henblik på en ansøgning om præferencetoldbehandling, der indgives i henhold til artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling], stk. 2, litra b, skal importørens kendskab til, at et produkt har oprindelse i den eksporterende part, baseres på oplysninger, der dokumenterer, at produktet har oprindelsesstatus og opfylder de krav, der er fastsat i dette kapitel.
2. Hvis en importør ikke er i stand til at indhente de i stk. 1 omhandlede oplysninger som følge af, at eksportøren anser dem for at være fortrolige, eller af andre årsager, kan eksportøren, inden

han anmoder om præferencebehandling, fremlægge en udtalelse om oprindelse, således at importøren kan anmode om præferencetoldbehandling på grundlag af artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling] stk. 2, litra a).]

Artikel ORIG.22: Krav vedrørende opbevaring af optegnelser

1. En importør, der anmoder om præferencetoldbehandling for et produkt, der importeres til den importerende part, opbevarer i mindst tre år efter datoen for importen af produktet:
 - a) hvis anmodningen var baseret på en udtalelse om oprindelse, den udtalelse om oprindelse, som eksportøren har udfærdiget eller
 - b) hvis anmodningen var baseret på importørens kendskab, al dokumentation for, at et produkt opfylder kravene for at opnå oprindelsesstatus.
2. En eksportør, der har udfærdiget en udtalelse om oprindelse, opbevarer i en periode på mindst fire år efter, at denne udtalelse om oprindelse blev udfærdiget, en kopi af udtalelsen om oprindelse og alle andre dokumenter, som godtgør, at produktet opfylder kravene for at opnå oprindelsesstatus.
3. De fortegnelser, der skal opbevares i henhold til denne artikel, kan opbevares i elektronisk form.

Artikel ORIG.23: Mindre forsendelser

1. Uanset artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling] til ORIG.21 [Importørens viden] indrømmer den importerende part, forudsat at det erklæres, at produktet opfylder kravene i dette kapitel, og toldmyndighederne i den importerende part ikke er i tvivl om denne erklærings rigtighed, præferencetoldbehandling til:
 - a) produkter, der indgår i småforsendelser fra private afsendere til private modtagere,
 - b) produkter, der indgår i en rejsendes personlige bagage og
 - c) for så vidt angår Det Forenede Kongerige, i tillæg til litra a) og b), andre forsendelser af ringe værdi.
2. Følgende produkter er ikke omfattet af stk. 1:
 - a) produkter, der importeres som led i en række importtransaktioner, der med rimelighed kan anses for at være blevet foretaget særskilt for at undgå kravene i artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling]
 - b) for Unionen:
 - i) produkter, der importeres i erhvervsmæssigt øjemed som import helt uden erhvervsmæssig karakter anses lejlighedsvis import, der udelukkende består af produkter bestemt til personlig brug for modtagerne eller de rejsende eller deres familie, og hvis beskaffenhed og mængde ikke giver anledning til tvivl om, at importen sker i ikkeerhvervsmæssigt øjemed og

- ii) produkter, hvis samlede værdi overstiger 500 EUR for produkter, der sendes i småforsendelser, eller 1 200 EUR for produkter, der indgår i den rejsendes personlige bagage. De beløb, der skal benyttes i en given national valuta, er modværdien i den pågældende nationale valuta af de i euro udtrykte beløb på den første hverdag i oktober. Den Europæiske Centralbank offentliggør vekselkursbeløbene for den pågældende dag, medmindre et andet beløb er meddelt Europa-Kommissionen senest den 15. oktober, og anvendes fra den 1. januar det følgende år. Europa-Kommissionen underretter Det forenede Kongerige om de pågældende beløb. Unionen kan fastsætte andre begrænsninger, som den vil meddele Det Forenede Kongerige og
 - c) for Det Forenede Kongerige, produkter, hvis samlede værdi overstiger de grænser, der er fastsat i Det Forenede Kongeriges nationale lovgivning. Det Forenede Kongerige meddeler Unionen disse begrænsninger.
3. Importøren er ansvarlig for erklæringens rigtighed og overholdelsen af de krav, der er fastsat i dette kapitel. Registreringsforpligtelserne i artikel ORIG.22 [Registreringsforpligtelser] finder ikke anvendelse på importøren i henhold til denne artikel.

Artikel ORIG.24: Verifikation

1. Den importerende parts toldmyndighed kan foretage en verifikation af, om et produkt har oprindelsesstatus, eller om de andre krav i dette kapitel er opfyldt, på grundlag af risikovurderingsmetoder, som kan omfatte stikprøver. En sådan verifikation kan foretages ved hjælp af en anmodning om oplysninger fra den importør, som fremsatte anmodningen i artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling], på tidspunktet for importangivelsen, før frigivelsen af produkterne eller efter frigivelsen af produkterne
2. De oplysninger, der anmodes om i henhold til stk. 1, omfatter højst følgende elementer:
 - a) hvis anmodningen var baseret på en udtalelse om oprindelse, den pågældende udtalelse om oprindelse og
 - b) oplysninger vedrørende opfyldelse af oprindelseskriterier, som er følgende:
 - i) hvis oprindelseskriteriet er "fuldt opfyldt", den relevante kategori (f.eks. høst, minedrift, fiskeri og produktionssted) og produktionssted
 - ii) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en ændring af tarifieringen, en liste over alle materialerne uden oprindelsesstatus, herunder deres tarifiering (format med 2, 4 eller 6 cifre alt afhængigt af oprindelseskriterierne)
 - iii) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en værdimetode, det færdige produkts værdi samt værdien af alle ved produktionen anvendte materialer uden oprindelsesstatus
 - iv) hvis oprindelseskriteriet er baseret på vægt, det færdige produkts vægt samt vægten af alle ved produktionen anvendte relevante materialer uden oprindelsesstatus
 - v) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en specifik produktionsproces, en specifik beskrivelse af denne proces.
3. Ved forelæggelse af de oplysninger, der anmodes om, kan importøren tilføje eventuelle andre oplysninger, som han skønner relevante med henblik på verifikation.

4. Hvis anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse, tilvejebringer importøren denne udtalelse, men kan meddele den importerende parts toldmyndighed, at han ikke er i stand til at fremlægge de oplysninger, der er omhandlet i stk. 2, litra b).

5. Hvis anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på importørens kendskab, kan toldmyndigheden i den importerende part, der gennemfører verifikationen, efter først at have anmodet om oplysninger i henhold til stk. 1, anmode om supplerende oplysninger fra importøren, hvis den pågældende toldmyndighed finder, at der er behov for supplerende oplysninger med henblik på at verificere produktets oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de andre krav i dette kapitel. Den importerende parts toldmyndighed kan anmode importøren om særlig dokumentation og information, hvis det er relevant.

6. Hvis den importerende parts toldmyndighed træffer afgørelse om at suspendere præferencetoldbehandlingen af det pågældende produkt, mens den afventer resultatet af verifikationen, tilbyder den at frigive produktet til importøren med forbehold af passende forsigtighedsforanstaltninger, herunder garantier. Enhver suspension af præferencetoldbehandlingen ophæves hurtigst muligt, efter at det pågældende produkts oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de øvrige betingelser i dette kapitel er blevet fastslået af den importerende parts toldmyndighed.

Artikel ORIG.25: Administrativt samarbejde

1. For at sikre en korrekt anvendelse af dette kapitel samarbejder parterne gennem toldmyndighederne i hver part ved at verificere, om et produkt har oprindelsesstatus og overholder de øvrige krav, der er fastsat i dette kapitel.

2. Hvis anmodningen om præferencetoldbehandling var baseret på en udtalelse om oprindelse, kan toldmyndigheden i den importerende part, der foretager verifikationen, efter først at have anmodet om oplysninger i henhold til artikel ORIG.24 [Verifikation], stk. 1, og på grundlag af svaret fra importøren også anmode om oplysninger fra den eksporterende parts toldmyndighed inden for en periode på to år efter importen af produkterne [eller fra det tidspunkt, hvor anmodningen fremsættes i henhold til artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling], stk. 2, litra a) , hvis toldmyndigheden i den importerende part, der gennemfører verifikationen, finder, at der er behov for supplerende oplysninger med henblik på at verificere produktets oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de andre krav i dette kapitel. Anmodningen om oplysninger skal indeholde følgende:

- a) udtalelsen om oprindelse
- b) identiteten på den toldmyndighed, der fremsætter anmodningen
- c) eksportørens navn
- d) verifikationens emne og omfang og
- e) al relevant dokumentation.

Den importerende parts toldmyndighed kan desuden anmode den eksporterende parts toldmyndighed om specifik dokumentation og oplysninger, hvis det er relevant.

3. Den eksporterende parts toldmyndighed kan i overensstemmelse med sine love og forskrifter anmode om dokumentation eller undersøgelse ved at kræve enhver form for oplysninger eller ved at aflægge besøg hos eksportøren for at gennemgå registre og inspicere de anlæg, der anvendes ved produktionen af produktet.

4. Med forbehold af stk. 5 forelægger den eksporterende parts toldmyndighed, der modtager en anmodning som omhandlet i stk. 2, den importerende parts toldmyndighed følgende oplysninger:

- a) de ønskede oplysninger, hvis de er til rådighed
- b) en udtalelse om produktets oprindelsesstatus
- c) en beskrivelse af det produkt, der er genstand for undersøgelsen, og den tarifiering, som er relevant for anvendelsen af dette kapitel
- d) en beskrivelse af og en redegørelse for produktionsprocessen, der er tilstrækkelig til at underbygge produktets oprindelsesstatus
- e) information om den måde, hvorpå kontrollen af produktet blev foretaget og
- f) eventuelt supplerende dokumentation.

5. Den eksporterende parts toldmyndighed må ikke videregive de i stk. 4, litra a), d) og f), omhandlede oplysninger til den importerende parts toldmyndighed, hvis disse oplysninger anses for at være fortrolige af eksportøren.

6. Hver part giver den anden part kontaktoplysninger for toldmyndighederne og underretter den anden part om alle ændringer af disse kontaktoplysninger inden for 30 dage efter datoen for ændringen.

Artikel ORIG.26: Afslag på anmodninger om præferencetoldbehandling

1. Med forbehold af stk. 3 kan den importerende parts toldmyndighed give afslag på anmodninger om præferencetoldbehandling, hvis:

- a) der senest tre måneder efter datoen for anmodningen om oplysninger i henhold til artikel ORIG.24 [Verifikation], stk. 1:
 - i) der ikke er kommet noget svar fra importøren
 - ii) hvis anmodningen om præferencetoldbehandling var baseret på en udtalelse om oprindelse, blev udtalelsen om oprindelse ikke afgivet, eller
 - iii) hvis anmodningen om præferencetoldbehandling var baseret på importørens kendskab, er oplysningerne fra importøren ikke tilstrækkelige til at bekræfte, at det pågældende produkt har oprindelsesstatus
- b) der senest tre måneder efter datoen for anmodningen om yderligere oplysninger i henhold til artikel ORIG.24 [Verifikation], stk. 5:
 - i) ikke er kommet noget svar fra importøren eller

- ii) de afgivne oplysninger fra importøren er utilstrækkelige til at bekræfte, at det pågældende produkt har oprindelsesstatus
- c) der senest 10 måneder³ efter datoen for anmodningen om oplysninger i henhold til artikel ORIG.25 [Administrativt samarbejde], stk. 2:

- i) ikke er kommet noget svar fra den eksporterende parts toldmyndigheder, eller

- ii) de afgivne oplysninger fra den eksporterende parts toldmyndighed er utilstrækkelige til at bekræfte, at det pågældende produkt har oprindelsesstatus.

2. Den importerende parts toldmyndighed kan give afslag på en anmodning om præferencetoldbehandling for et produkt, for hvilket en importør anmoder om præferencetoldbehandling, hvis importøren ikke opfylder andre krav i dette kapitel end kravene vedrørende produkternes oprindelsesstatus.

3. Hvis den importerende parts toldmyndighed har tilstrækkelig begrundelse for at give afslag på en anmodning om præferencetoldbehandling i henhold til stk. 1 i tilfælde, hvor den eksporterende parts toldmyndighed har afgivet en udtalelse i henhold til artikel ORIG.25 [Administrativt samarbejde], stk. 4, litra b), som bekræfter, at produkterne har oprindelsesstatus, underretter den importerende parts toldmyndighed den eksporterende parts toldmyndighed om sin hensigt om at give afslag på anmodningen om præferencetoldbehandling senest to måneder efter modtagelsen af den pågældende udtalelse.

Hvis en sådan underretning finder sted, skal der afholdes konsultationer efter anmodning fra en af parterne senest tre måneder efter datoen for underretningen. Perioden for konsultation kan forlænges afhængigt af den konkrete sag efter aftale mellem parternes toldmyndigheder. Konsultationen kan finde sted i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt af specialudvalget vedrørende toldsamarbejde oprindelsesregler.

Efter udløbet af perioden for konsultation kan den importerende parts toldmyndighed, hvis den ikke kan bekræfte, at produktet har oprindelsesstatus, give afslag på anmodningen om præferencetoldbehandling, hvis der er tilstrækkelig begrundelse herfor og efter at have indrømmet importøren ret til at blive hørt. Når den eksporterende parts toldmyndighed bekræfter produkternes oprindelsesstatus og begrunder en sådan konklusion, må den importerende parts toldmyndighed imidlertid ikke give afslag på en anmodning om præferencetoldbehandling af et produkt alene af den grund, at artikel ORIG.25 [Administrativt samarbejde], stk. 5, er blevet anvendt.

4. Under alle omstændigheder bilægges meningsforskelle mellem importøren og den importerende parts toldmyndighed i henhold til den importerende parts lovgivning.

Artikel ORIG.27: Fortrolighed

1. Hver part behandler i overensstemmelse med sine love og forskrifter enhver oplysning, som den har modtaget fra den anden part i henhold til dette kapitel, fortroligt og beskytter disse oplysninger mod videregivelse.

³ Perioden er på 12 måneder for anmodninger om oplysninger i henhold til artikel ORIG.25 [Administrativt samarbejde], stk. 2, rettet til den eksporterende parts toldmyndigheder i løbet af de første tre måneder af denne aftales anvendelse.

2. Uanset artikel ORIG.25 [Administrativt samarbejde], stk. 5, hvis fortrolige forretningsoplysninger er blevet indhentet fra eksportøren af toldmyndigheden i den eksporterende part eller den importerende part gennem anvendelse af artikel ORIG.24 [Verifikation] og artikel ORIG.25 [Administrativt samarbejde], må de pågældende oplysninger ikke videregives.

3. Hver part sikrer, at de fortrolige oplysninger, der er indhentet i henhold til dette kapitel, ikke anvendes til andre formål end administration og håndhævelse af afgørelser og bestemmelse af oprindelse og toldspørgsmål, undtagen med tilladelse fra den person eller part, som har afgivet de fortrolige oplysninger.

4. Uanset stk. 3 kan en part tillade, at oplysninger, der indhentes i henhold til dette kapitel, anvendes til administrative, retlige eller kvasiretlige procedurer, som indledes på grund af manglende overholdelse af toldrelateret lovgivning til gennemførelse af dette kapitel. En part underretter den person eller part, der afgav oplysningerne, forud for en sådan anvendelse.

Artikel ORIG.28: Administrative foranstaltninger og sanktioner

Hver part sikrer en effektiv håndhævelse af dette kapitel. Hver part sikrer, at de kompetente myndigheder kan pålægge administrative foranstaltninger og i givet fald sanktioner i overensstemmelse med sine love og forskrifter på enhver person, som udfærdiger et dokument eller forårsager et dokument udfærdiget, som indeholder urigtige oplysninger afgivet med henblik på opnåelse af præferencetoldbehandling for et produkt, der ikke er i overensstemmelse med kravene i artikel ORIG.22 [Registreringsforpligtelser], eller som ikke fremlægger de beviser eller nægter de besøg, der er omhandlet i artikel ORIG.25(3) [Administrativt samarbejde].

Afdeling 3: Andre bestemmelser

Artikel ORIG.29: Ceuta og Melilla

1. Med henblik på denne protokol omfatter for så vidt angår Unionen udtrykket "part" ikke Ceuta og Melilla.

2. Når produkter med oprindelse i Det Forenede Kongerige importeres til Ceuta og Melilla, indrømmes de i enhver henseende samme toldbehandling i henhold til denne aftale, som indrømmes produkter med oprindelse i Unionens toldområde i henhold til protokol nr. 2 til akten vedrørende kongeriget Spaniens og republikken Portugals tiltrædelse af Den Europæiske Union. Det Forenede Kongerige indrømmer ved import af produkter, der er omfattet af aftalen og har oprindelse i Ceuta og Melilla, den samme toldbehandling, som indrømmes produkter, der importeres fra og har oprindelse i Unionen.

3. Oprindelsesreglerne og oprindelsesprocedurerne i henhold til dette kapitel finder, med de fornødne ændringer, anvendelse på produkter, der eksporteres fra Det Forenede Kongerige til Ceuta og Melilla, og på produkter, der eksporteres fra Ceuta og Melilla til Det Forenede Kongerige.

4. Ceuta og Melilla betragtes som et enkelt område.

5. Artikel ORIG.4 [Kumulation af oprindelse] finder anvendelse på import og eksport af produkter mellem Unionen, Det Forenede Kongerige og Ceuta og Melilla.

6. Eksportørerne angiver "Det Forenede Kongerige" eller "Ceuta og Melilla" i felt 3 i udtalelsen om oprindelse, afhængigt af produktets oprindelse.

7. Toldmyndigheden i Kongeriget Spanien er ansvarlig for anvendelsen og gennemførelsen af dette kapitel i Ceuta og Melilla.

Artikel ORIG.30: Overgangsbestemmelser for varer under forsendelse eller oplagring

Bestemmelserne i denne aftale kan anvendes på varer, der er i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel, og som på datoen for denne aftales ikrafttrædelse enten er i transit fra den eksporterende part til den importerende part eller under toldkontrol i den importerende part uden betaling af importafgifter og skatter, forudsat at der fremsættes en anmodning om præferencetoldbehandling som omhandlet i artikel ORIG.18 [Anmodning om præferencetoldbehandling] til den importerende parts toldmyndighed senest 12 måneder efter den nævnte dato.

Artikel ORIG.31: Ændringer af dette kapitel og bilagene hertil

Partnerskabsrådet kan ændre dette kapitel og bilagene hertil.

Kapitel 3: Sundheds- og plantesundhedsmæssige foranstaltninger

Artikel SPS.1: Mål

Målene med dette kapitel er at:

- a) at beskytte menneskers, dyrs og planter liv eller sundhed på parternes områder og samtidig lette samhandelen mellem parterne
- b) at fremme gennemførelsen af SPS-aftalen
- c) at sikre, at parternes sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger ("SPS-foranstaltninger") ikke skaber unødvendige handelshindringer
- d) at fremme større gennemsigtighed og forståelse for anvendelsen af hver parts SPS-foranstaltninger
- e) at styrke samarbejdet mellem parterne om bekæmpelse af antimikrobiel resistens, fremme af bæredygtige fødevarer systemer, beskyttelse af dyrevelfærd og elektronisk certificering
- f) at styrke samarbejdet i de relevante internationale organisationer med henblik på at udvikle internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger vedrørende dyresundhed, fødevarer sikkerhed og plantesundhed og
- g) at fremme begge parter gennemførelse af internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger.

Artikel SPS.2: Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på alle en parts SPS-foranstaltninger, der direkte eller indirekte kan påvirke handelen mellem parterne.

2. I dette kapitel fastsættes også særskilte bestemmelser vedrørende samarbejde om dyrevelfærd, antimikrobiel resistens og bæredygtige fødevaresystemer.

Artikel SPS.3: Definitioner

1. I dette kapitel forstås ved:

- a) definitionerne i bilag A til SPS-aftalen
- b) de definitioner, der er vedtaget inden for rammerne af Codex Alimentarius-Kommissionen ("Codex")
- c) de definitioner, der er vedtaget inden for rammerne af Verdensorganisationen for Dyresundhed ("OIE") og
- d) de definitioner, der er vedtaget inden for rammerne af den internationale plantebeskyttelseskonvention ("IPPC").

2. I dette kapitel forstås ved:

- a) "importbetingelser": alle SPS-foranstaltninger, der skal opfyldes for import af produkter og
- b) "beskyttet zone" for en bestemt reguleret skadegører: et formelt afgrænset geografisk område, hvor den pågældende regulerede skadegører ikke er etableret på trods af gunstige betingelser, og dens tilstedeværelse i andre dele af partens område, hvor den pågældende skadegører ikke må indføres.

3. Specialudvalget for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger kan vedtage andre definitioner med henblik på dette kapitel under hensyntagen til glossarer og definitioner udarbejdet af relevante internationale organisationer, f.eks. Codex, OIE og IPPC.

4. Definitionerne i SPS-aftalen har forrang, i det omfang der er uoverensstemmelse mellem de definitioner, der er vedtaget af specialudvalget for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger eller inden for rammerne af Codex, OIE eller IPPC, og definitionerne i SPS-aftalen. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem de definitioner, der er vedtaget af det særlige udvalg for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, og definitionerne i Codex, OIE eller IPPC, gælder definitionerne i Codex, OIE eller IPPC.

Artikel SPS.4: Rettigheder og forpligtelser

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til SPS-aftalen. Dette omfatter retten til at vedtage foranstaltninger i henhold til SPS-aftalens artikel 5, stk. 7.

Artikel SPS.5: Almindelige principper

1. Parterne anvender SPS-foranstaltninger til at opnå et passende beskyttelsesniveau baseret på risikovurdering i overensstemmelse med de relevante bestemmelser, herunder artikel 5 i SPS-aftalen.

2. Parterne må ikke anvende SPS-foranstaltninger til at skabe uberettigede handelshindringer.

3. For så vidt angår handelsrelaterede SPS-procedurer og godkendelser i henhold til dette kapitel sikrer hver part, at disse procedurer og relaterede SPS-foranstaltninger:

- a) iværksættes og afsluttes uden unødigt forsinkelse
- b) ikke indeholder unødvendige, videnskabeligt og teknisk ubegrundede eller urimeligt byrdefulde anmodninger om oplysninger, der kan forsinke adgangen til hinandens markeder
- c) ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af den anden parts område eller dele af den anden parts område, hvor de samme eller tilsvarende SPS-forhold gør sig gældende og
- d) står i et rimeligt forhold til de konstaterede risici og ikke er mere handelsbegrænsende end nødvendigt for, at parten kan opnå et passende beskyttelsesniveau.

4. Parterne må ikke anvende de i litra c) omhandlede procedurer eller anmode om yderligere oplysninger for at forhale adgangen til deres respektive markeder uden videnskabelig eller teknisk begrundelse.

5. Hver part sikrer, at alle krævede administrative procedurer vedrørende importbetingelserne for fødevarer, dyresundhed og plantesundhed ikke er mere belastende/handelsbegrænsende end nødvendigt for at forsikre den importerende part om, at disse betingelser er opfyldt. Parterne sikrer, at de negative handelsmæssige virkninger af administrative procedurer minimeres, og at toldbehandlingen er enkel og hurtig, idet den importerende parts betingelser samtidig opfyldes.

6. Den importerende part må ikke indføre yderligere administrative systemer eller procedurer, der hæmmer handelen unødigt.

Artikel SPS.6: Officiel certificering

1. Hvis den importerende part kræver officielle certifikater, skal standardcertifikaterne:

- a) baseres på principperne i de internationale standarder fra Codex, IPPC og OIE og
- b) finde anvendelse på import fra hele den eksporterende parts område.

2. Det særlige handelsudvalg for sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger kan enes om specifikke situationer, hvor standardcertifikaterne i stk. 1 kun finder anvendelse på en del eller dele af den eksporterende parts område. Parterne fremmer indførelsen af elektroniske certifikater og andre teknologier til at fremme handelen.

Artikel SPS.7: Importbetingelser og -procedurer

1. Uden at det berører parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til SPS-aftalen og dette kapitel, bør den importerende parts importbetingelser finde anvendelse på hele den eksporterende parts område på en konsekvent måde.

2. Den eksporterende part sikrer, at de produkter, der eksporteres til den anden part, såsom dyr og animalske produkter, planter og planteprodukter eller andre hertil relaterede genstande, opfylder den importerende parts SPS-krav.

3. Den importerende part kan kræve, at der skal gives tilladelse til import af bestemte produkter. En sådan tilladelse gives, hvis den relevante kompetente myndighed i den eksporterende part fremsætter en anmodning, som objektivt til den importerende parts tilfredshed godtgør, at den importerende parts godkendelseskrav er opfyldt. Den relevante kompetente myndighed i den eksporterende part kan anmode om tilladelse for hele den eksporterende parts område. Den importerende part imødekommer sådanne anmodninger på dette grundlag, hvis de opfylder den importerende parts godkendelseskrav som fastsat i dette stykke.

4. Den importerende part må ikke indføre godkendelseskrav ud over dem, der gælder ved overgangsperiodens udløb, medmindre anvendelsen af sådanne krav på yderligere produkter er berettiget for at mindske en betydelig risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed.

5. Den importerende part fastsætter importbetingelser for alle produkter og giver den anden part meddelelse herom. Den importerende part sikrer, at dens importbetingelser anvendes på en forholdsmæssig og ikkediskriminerende måde.

6. Uden af dette berører de foreløbige foranstaltninger i SPS-aftalens artikel 5, stk. 7, begrænses importbetingelserne for produkter eller andre tilknyttede genstande, for hvilke der består et plantesundhedsmæssigt problem, til foranstaltninger, som sikrer fravær af regulerede skadegørere i den importerende part, og de finder anvendelse på hele den eksporterende parts område.

7. Uanset stk. 1 og 3 går den importerende part i tilfælde af anmodninger om importtilladelse for et specifikt produkt, hvor den eksporterende part kun har anmodet om tilladelse for en del af eller visse dele af sit område (for Unionens vedkommende de enkelte medlemsstater) straks i gang med behandlingen af den pågældende anmodning og meddelelse af tilladelse. Hvis den importerende part modtager anmodninger vedrørende det specifikke produkt fra mere end én del af den eksporterende part, eller hvis der modtages yderligere anmodninger vedrørende et produkt, der allerede er godkendt, skal den importerende part fremskynde afslutningen af godkendelsesproceduren under hensyntagen til den identiske eller lignende SPS-ordning, der gælder i de forskellige dele af den eksporterende part.

8. Hver part sikrer, at alle SPS-kontrol-, inspektions- og godkendelsesprocedurer iværksættes og afsluttes uden unødigt forsinkelse. Oplysningskravene begrænses til, hvad der er nødvendigt for, at der i godkendelsesproceduren kan gøres brug af allerede tilgængelige oplysninger i den importerende part, f.eks. vedrørende den eksporterende parts lovgivningsrammer og revisionsrapporter.

9. Undtagen i behørigt begrundede tilfælde relateret til partens beskyttelsesniveau sikrer hver part, at der er en rimelig frist mellem offentliggørelsen af eventuelle ændringer af dens godkendelsesprocedurer og deres anvendelse, for at give den anden part mulighed for at blive fortrolig med og tilpasse sig sådanne ændringer. Parterne må ikke unødigt forlænge godkendelsesprocessen for ansøgninger indgivet før offentliggørelsen af ændringerne.

10. I forbindelse med proceduren i stk. 3-8 træffes følgende foranstaltninger:

- a) Så snart den importerende part har afsluttet sin vurdering med et tilfredsstillende udfald, træffer den straks alle nødvendige lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger for at give mulighed for handel uden unødigt ophold
- b) skal den eksporterende part:

- i) giver alle relevante oplysninger, som den importerende part anmoder om, og
 - ii) giver den importerende part rimelig adgang til at foretage audit og andre relevante procedurer.
- c) den importerende part udarbejder en liste over regulerede skadegørere for produkter eller andre tilknyttede genstand, hvis der er plantesundhedsmæssige problemer. Denne liste skal indeholde:
- i) de skadegørere, som ikke vides at forekomme i nogen del af partens eget område
 - ii) de skadegørere, som vides at forekomme på partens eget område og er under offentlig kontrol
 - iii) de skadegørere, som vides at forekomme på dele af partens eget område, og for hvilke der er fastsat skadegørerfrie områder eller beskyttede zoner, og
 - iv) ikkekarantæneskadegørere, som vides at forekomme på partens eget område og er under offentlig kontrol for bestemt plantemateriale.
11. Den importerende part accepterer forsendelser uden at kræve, at den importerende part kontrollerer, at de pågældende forsendelser overholder reglerne, inden de forlader den eksporterende part.
12. En part kan opkræve gebyr for omkostningerne ved specifik SPS-grænsekontrol, der ikke overstiger de faktiske omkostninger.
13. Den importerende part har ret til at foretage importkontrol af produkter importeret fra den eksporterende part med henblik på at sikre, at dens SPS-importkrav overholdes.
14. Importkontrollen af de varer, der importeres fra den eksporterende part, afhænger af den SPS-risiko, der er forbundet med den pågældende import. Importkontrol foretages kun i det omfang, det er nødvendigt for at beskytte menneskers, dyrs eller planter liv og sundhed, og uden unødigt forsinkelse, og den skal foretages uden unødigt forsinkelse og påvirke handelen mellem parterne mindst muligt.
15. Den importerende part stiller på den eksporterende parts anmodning oplysninger til rådighed om andelen af produkter fra den eksporterende part, der kontrolleres ved import.
16. Afslører importkontrollen, at de relevante importbetingelser ikke er opfyldt, skal de foranstaltninger, der træffes af den importerende part, være baseret på en vurdering af de pågældende risici, og de må ikke være mere handelsbegrænsende end nødvendigt for, at parten kan opnå et passende SPS-beskyttelsesniveau.

Artikel SPS.8 Lister over godkendte virksomheder

1. Den importerende part kan, når det er berettiget, opretholde en liste over godkendte virksomheder, der opfylder dens importkrav, som en betingelse for at tillade import af animalske produkter fra disse virksomheder.

2. Medmindre det er begrundet med henblik på at afbøde en væsentlig risiko for menneskers eller dyrs sundhed, stilles der kun krav om lister over godkendte virksomheder for de produkter, hvor de var et krav ved overgangsperiodens udløb.
3. Den eksporterende part underretter den importerende part om sin liste over virksomheder, der opfylder den importerende parts betingelser, som er baseret på den eksporterende parts garantier.
4. Den importerende part godkender på den eksporterende parts anmodning virksomheder, som er etableret i den eksporterende parts område, baseret på den eksporterende parts garantier og uden forudgående inspektion af de enkelte virksomheder.
5. Medmindre den importerende part anmoder om yderligere oplysninger og betinget af den eksporterende parts garantier, træffer den importerende part i overensstemmelse med sine gældende retlige procedurer de nødvendige lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger for at tillade import fra disse virksomheder uden unødigt ophold.
6. Listen over godkendte virksomheder offentliggøres af den importerende part.
7. Hvis den importerende part beslutter at afslå den eksporterende parts anmodning om at tilføje en virksomhed til listen over godkendte virksomheder, underretter den straks den eksporterende part herom og fremsender et svar, herunder oplysninger om den manglende overensstemmelse, der bevirkede, at virksomheden ikke blev godkendt.

Artikel SPS.9: Gennemsigtighed og udveksling af oplysninger

1. Hver part tilstræber gennemsigtighed hvad angår SPS-foranstaltninger på handelsområdet og vil med henblik herpå:
 - a) straks underrette den anden part om eventuelle ændringer af dens SPS-foranstaltninger og godkendelsesprocedurer, herunder ændringer, der kan berøre dens mulighed for at opfylde den anden parts SPS-importkrav for visse varer
 - b) styrke den gensidige forståelse af dens SPS-foranstaltninger og disses anvendelse
 - c) udveksle oplysninger med den anden part om spørgsmål vedrørende udviklingen og anvendelsen af SPS-foranstaltninger, herunder nye videnskabelige beviser, som påvirker eller kan påvirke handelen mellem parterne, med henblik på at minimere negative virkninger for samhandelen
 - d) efter anmodning fra den anden part meddele de betingelser, der gælder for import af specifikke produkter, inden for 20 arbejdsdage
 - e) efter anmodning fra den anden part oplyse om status for proceduren for godkendelse af specifikke produkter inden for 20 arbejdsdage
 - f) meddele den anden part enhver væsentlig ændring af en parts kompetente myndigheds struktur eller organisation
 - g) efter anmodning meddele resultaterne af en parts officielle kontrol og en rapport om resultaterne af den kontrol, der er foretaget

- h) efter anmodning meddele resultaterne af en importkontrol, der er fastsat i tilfælde af en afvist sending eller en sending, der ikke opfylder kravene og
- i) efter anmodning hurtigst muligt fremsende en risikovurdering eller videnskabelig udtalelse, der er udarbejdet af en part, og som er relevant for dette kapitel.

2. Har en part gjort oplysningerne i stk. 1 tilgængelige ved notifikation til WTO's centralregister for notifikationer eller til det relevante internationale standardiseringsorgan i overensstemmelse med dets relevante regler, er kravene i stk. 1 opfyldt for så vidt angår disse oplysninger.

Artikel SPS.10: Tilpasning til regionale forhold

1. Parterne anerkender begrebet zoneinddeling, herunder parasit- eller sygdomsfrie områder, beskyttede zoner og områder med lav forekomst af parasitter eller sygdomme og anvender dette begreb i deres samhandel i overensstemmelse med SPS-aftalen, herunder retningslinjerne, for at fremme den praktiske gennemførelse af SPS-aftalens artikel 6 (WTO/SPS Committee Decision G/SPS/48) og de relevante OIE- og IPPC-standarder, -retningslinjer og -anbefalinger. Specialudvalget for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger kan fastlægge nærmere detaljer for disse procedurer under hensyntagen til SPS-aftalen og relevante OIE- og IPPC-standarder, -retningslinjer og -anbefalinger.

2. Parterne kan også enes om at samarbejde om begrebet opdeling af segmenter som omhandlet i kapitel 4.4 og 4.5 i OIE's sundhedskodeks for landdyr og kapitel 4.1 og 4.2 i OIE's sundhedskodeks for akvatiske dyr.

3. Ved oprettelse eller opretholdelse af de i stk. 1 omhandlede zoner tager parterne hensyn til faktorer såsom geografisk beliggenhed, økosystemer, epidemiologisk overvågning og SPS-kontrollens effektivitet.

4. Med hensyn til dyr og animalske produkter anerkender den importerende part ved fastsættelsen eller opretholdelsen af importbetingelser efter anmodning fra den eksporterende part de sygdomsfrie områder, der er fastsat af den eksporterende part som grundlag for afgørelsen om at tillade eller fortsætte importen, uden at dette berører stk. 8 og 9.

5. Den eksporterende part udpeger de dele af sit område, som er omhandlet i stk. 4, og forelægger efter anmodning en fuldstændig redegørelse og dokumentation, som er baseret på OIE-standarderne eller på andre måder fastlagt af specialudvalget for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger på grundlag af den viden, der er erhvervet gennem de erfaringer, som den eksporterende parts relevante myndigheder har opnået.

6. Med hensyn til planter, planteprodukter og andre tilknyttede genstande anerkender den importerende part ved fastsættelsen eller opretholdelsen af plantesundhedsmæssige importbetingelser efter anmodning fra den eksporterende part de skadegørerrfrie områder, skadegørerrfrie produktionssteder, skadegørerrfrie lokaliteter, områder med lav prævalens og beskyttede zoner, der er fastsat af den eksporterende part som grundlag for afgørelsen om at tillade eller fortsætte importen, uden at dette berører stk. 8 og 9.

7. Den eksporterende part udpeger sine skadegørerrfrie områder, skadegørerrfrie produktionssteder, skadegørerrfrie lokaliteter og områder med lav prævalens eller beskyttede zoner. Hvis den importerende part anmoder herom, forelægger den eksporterende part en fuldstændig redegørelse og dokumentation, som er baseret på de internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger udarbejdet under IPPC eller på andre måder fastlagt af

specialudvalget for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger på grundlag af den viden, der er erhvervet gennem de erfaringer, som den eksporterende parts myndigheder har opnået.

8. Parterne anerkender hinandens sygdomsfrie områder og beskyttede zoner ved overgangsperiodens udløb.

9. Stk. 8 finder også anvendelse på efterfølgende tilpasninger af de sygdomsfrie områder og beskyttede zoner (for så vidt angår de Det Forenede Kongeriges skadegørerfrie områder), undtagen i tilfælde af betydelige ændringer i sygdomssituationen eller skadegørersituationen.

10. Parterne kan foretage audit og kontroller i henhold til artikel 11 for at gennemføre stk. 4-9.

11. Parterne etablerer et tæt samarbejde med det formål at skabe tillid til procedurerne for bestemmelse af parasit- eller sygdomsfrie områder, skadegørerfrie produktionssteder, skadegørerfrie lokaliteter og områder med lav forekomst af parasitter eller sygdomme og beskyttede zoner med henblik på at minimere handelsforstyrrelser.

12. Den importerende part baserer sin bestemmelse af dyrs eller planter sundhedsstatus i den eksporterende part eller dele heraf på oplysninger afgivet af den eksporterende part i overensstemmelse med SPS-aftalen samt OIE- og IPPC-standarder og tager hensyn til den eksporterende parts bestemmelse heraf.

13. Accepterer den importerende part ikke den eksporterende parts bestemmelse som omhandlet i stk. 12, skal den importerende part objektivt begrunde og forklare den eksporterende part årsagerne til afvisningen og på anmodning afholde samråd, jf. artikel 12, stk. 2.

14. Hver part sikrer, at de forpligtelser, der er fastsat i stk. 4-9 og stk. 12 og 13, gennemføres uden unødigt ophold. Den importerende part fremskynder anerkendelsen af sygdommen eller skadegøreren, når statussen er genoprettet efter et udbrud.

15. Hvis en part finder, at en bestemt region har en særlig status med hensyn til en bestemt sygdom, og som opfylder kriterierne i OIE's sundhedskodeks for terrestriske dyr, kapitel 1.2, eller OIE's sundhedskodeks for akvatiske dyr, kapitel 1,2, kan den anmode om anerkendelse af denne status. Den importerende part kan kræve yderligere garantier i forbindelse med import af levende dyr og animalske produkter alt efter den aftalte status.

Artikel SPS.11: Audit og verifikationer

1. Den importerende part kan foretage audit af følgende:

- a) hele eller dele af den anden parts myndigheders ordning for inspektion og udstedelse af certifikater
- b) resultaterne af de kontroller, der er udført under den eksporterende parts ordning for inspektion og udstedelse af certifikater.

2. Parterne gennemfører disse audit og verifikationer i overensstemmelse med SPS-aftalen, under hensyntagen til de relevante internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger fra Codex Alimentarius, OIE eller IPPC.

3. Den importerende part kan med henblik på disse audit og verifikationer foretage audit og verifikationer ved at anmode om oplysninger fra den eksporterende part eller ved at aflægge den eksporterende part audit- og verifikationsbesøg, som kan omfatte:

- a) en vurdering af hele eller en del af de ansvarlige myndigheders samlede kontrolprogram, herunder i givet fald gennemgang af lovgivningsmæssige audit- og inspektionsaktiviteter
- b) kontrol på stedet og
- c) indsamling af oplysninger og data med henblik på at vurdere årsagerne til tilbagevendende eller nye problemer i forbindelse med eksport af dyr og varer.

4. Den importerende part deler resultaterne og konklusionerne af de audit og verifikationer, der foretages i medfør af stk. 1, med den eksporterende part. Den importerende part kan offentliggøre disse resultater.

5. Inden en audit eller verifikation påbegyndes, drøfter parterne auditens eller verifikationens formål og omfang, de kriterier eller krav, som den eksporterende part vil blive vurderet i forhold til, og den rute og de procedurer for gennemførelse af revisionen eller verifikationen, som fastsættes i en revisions- eller verifikationsplan. Medmindre parterne aftaler andet, forelægger den importerende part den eksporterende part en revisions- eller verifikationsplan mindst 30 dage, før audit eller verifikationen påbegyndes.

6. Den importerende part giver den eksporterende part mulighed for at fremsætte et udkast til audit- eller verifikationsrapport. Den importerende part forelægger normalt den eksporterende part en endelig skriftlig rapport senest to måneder efter modtagelsen af disse bemærkninger.

7. Hver af parterne afholder sine egne omkostninger i forbindelse med denne audit.

Artikel SPS.12: Underretning og konsultationer

1. En part underretter hurtigst muligt den anden part:

- a) om væsentlige ændringer i status for skadegørere og sygdomsstatus
- b) fremkomsten af en ny dyresygdom
- c) om konstateringer af epidemiologisk betydning i forbindelse med dyresygdomme
- d) om væsentlige fødevarer sikkerhedsspørgsmål identificeret af en part
- e) om eventuelle supplerende foranstaltninger ud over basiskravene i deres respektive SPS-foranstaltninger, som er truffet til bekæmpelse eller udryddelse af dyresygdomme eller til beskyttelse af menneskers sundhed, og om eventuelle ændringer af den sygdomsforebyggende politik, herunder vaccinationspolitikken
- f) efter anmodning resultaterne af en parts officielle kontrol og en rapport om resultaterne af den kontrol, der er foretaget og
- g) om eventuelle væsentlige ændringer af et systems eller en databases funktioner.

2. Har en part et væsentligt problem med hensyn til fødevarer sikkerhed, plantesundhed eller dyrsundhed eller en SPS-foranstaltning, som den anden part har foreslået eller gennemført, kan parten anmode om tekniske konsultationer med den anden part. Den part, der modtager anmodningen, bør besvare denne hurtigst muligt. Hver part tilstræber at tilvejebringe de oplysninger, der er nødvendige for at undgå handelsforstyrrelser og i givet fald nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.

3. De konsultationer, der er omhandlet i stk. 2, kan foregå via telefonkonference, videokonference eller andre kommunikationsmidler, som parterne aftaler i fællesskab.

Artikel SPS.13: Hasteforanstaltninger

1. Hvis den importerende part mener, at der er en alvorlig risiko for menneskers, dyrs eller planters liv og sundhed, kan den uden forudgående underretning træffe de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af menneskers, dyrs eller planters liv og sundhed. For sendinger, der er i transit mellem parterne, søger den importerende part den bedst egnede og forholdsmæssigt bedst afpassede løsning for at undgå unødvendige handelsforstyrrelser.

2. Den part, der træffer foranstaltningerne, underretter den anden part om SPS-hasteforanstaltningen så hurtigt som muligt efter sin afgørelse om at gennemføre foranstaltningen og senest 24 timer efter, at afgørelsen er truffet. Anmoder en part om tekniske konsultationer vedrørende en SPS-hasteforanstaltning, afholdes de tekniske konsultationer senest ti dage efter underretningen om SPS-hasteforanstaltningen. Parterne tager alle oplysninger, der kommer frem under de tekniske konsultationer, i betragtning. Disse konsultationer gennemføres med henblik på at undgå unødvendige handelsforstyrrelser. Parterne kan overveje muligheder for at lette gennemførelsen af foranstaltningerne eller deres udskiftning med andre foranstaltninger.

3. Den importerende part tager rettidigt hensyn til de oplysninger, som den eksporterende part har fremlagt, når den træffer afgørelse om sendinger, som på tidspunktet for vedtagelsen af den hastende SPS-foranstaltning transporteres mellem parterne for at undgå unødige forstyrrelser i samhandelen.

4. Den importerende part sikrer, at enhver hasteforanstaltning, der træffes af de grunde, der er nævnt i stk. 1, ikke opretholdes uden videnskabelig dokumentation eller, i tilfælde, hvor den videnskabelige dokumentation er utilstrækkelig, vedtages i overensstemmelse med SPS-aftalens artikel 5, stk. 7.

Artikel: SPS.14: Multilaterale internationale fora

Parterne er enige om at samarbejde i multilaterale internationale fora om udviklingen af internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger på de områder, der er omfattet af dette kapitel.

Artikel SPS.15: Gennemførelse og kompetente myndigheder

1. Med henblik på gennemførelsen af dette kapitel tager hver part hensyn til følgende:

- a) afgørelser truffet af WTO's SPS-udvalg
- b) arbejdet i de relevante internationale standardiseringsorganer
- c) sin viden og tidligere erfaringer med handel med den eksporterende part og

- d) oplysninger fra den anden part.
2. Parterne giver hurtigst muligt hinanden en beskrivelse af parternes kompetente myndigheder med henblik på gennemførelsen af dette kapitel. Parterne underretter hinanden om enhver ændring af disse kompetente myndigheder.
 3. Hver part sikrer, at dens kompetente myndigheder har de nødvendige ressourcer til at gennemføre dette kapitel effektivt.

Artikel SPS.16: Samarbejde om dyrevelfærd

1. Parterne anerkender dyr som følende væsener. De anerkender også sammenhængen mellem bedre dyrevelfærd og bæredygtige fødevareproduktionssystemer.
2. Parterne forpligter sig til at samarbejde i internationale fora for at fremme udviklingen af den bedst mulige praksis for dyrevelfærd og gennemførelsen heraf. Parterne samarbejder navnlig om at styrke og udvide anvendelsesområdet for OIE's dyrevelfærdsstandarder og gennemførelsen heraf med fokus på opdrættede dyr.
3. Parterne udveksler oplysninger, ekspertviden og erfaringer på dyrevelfærdsområdet, navnlig vedrørende avl, hold, håndtering, transport og slagtning af dyr bestemt til fødevareproduktion.
4. Parterne styrker deres samarbejde om forskning i dyrevelfærd vedrørende dyreavl og behandling af dyr på bedrifter, under transport og ved slagtning.

Artikel SPS.17: Samarbejde om antimikrobiel resistens

1. Parterne tilvejebringer en ramme for dialog og samarbejde med henblik på at styrke bekæmpelsen af antimikrobiel resistens.
2. Parterne anerkender, at antimikrobiel resistens udgør en alvorlig trussel mod menneskers og dyrs sundhed. Misbrug af antimikrobielle stoffer inden for animalsk produktion, herunder ikketerapeutisk anvendelse, kan bidrage til antimikrobiel resistens, som kan udgøre en risiko for menneskers liv. Parterne erkender, at truslens art kræver, at der anlægges en tværnational One Health-tilgang.
3. Med henblik på at bekæmpe antimikrobiel resistens bestræber parterne sig på at samarbejde internationalt med regionale eller multilaterale arbejdsprogrammer med henblik på at reducere unødvendig anvendelse af antibiotika i animalsk produktion og internationalt arbejde hen imod ophør af anvendelsen af antibiotika som vækstfremmere med det formål at bekæmpe antimikrobiel resistens i overensstemmelse med One Health-tilgangen og den globale handlingsplan.
4. Parterne samarbejder om udarbejdelsen af internationale retningslinjer, standarder, anbefalinger og tiltag i relevante internationale organisationer med sigte på at fremme en fornuftig og ansvarlig anvendelse af antibiotika i husdyrhold og veterinærpraksis.
5. Den i stk. 1 nævnte dialog skal blandt andet omfatte:
 - a) samarbejde om opfølgning af eksisterende og fremtidige retningslinjer, standarder, anbefalinger og tiltag udviklet i relevante internationale organisationer og eksisterende og

fremtidige initiativer og nationale planer med sigte på at fremme en fornuftig og ansvarlig anvendelse af antibiotika i animalsk produktion og veterinærpraksis

- b) samarbejde om gennemførelsen af anbefalingerne fra OIE, WHO og Codex, særlig CAC-RCP61/2005
- c) udveksling af oplysninger om god landbrugspraksis
- d) fremme af forskning, innovation og udvikling
- e) fremme af tværfaglige tilgange til bekæmpelse af antimikrobiel resistens, herunder One Health-tilgangen i WHO, OIE og Codex Alimentarius.

Artikel SPS.18: Bæredygtige fødevarer-systemer

Hver part tilskynder sine tjenester inden for fødevarer-sikkerhed og dyre- og plantesundhed til at samarbejde med deres modparter i den anden part med henblik på at fremme bæredygtige fødevarer-produktionsmetoder og fødevarer-systemer.

Artikel SPS.19: Specialudvalget for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger

Specialudvalget for handel vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger overvåger gennemførelsen og anvendelsen af dette kapitel og har følgende opgaver:

- a) omgående at afklare og behandle ethvert spørgsmål, der rejses af en part vedrørende udarbejdelse, vedtagelse eller anvendelse af sundheds- og plantesundhedsmæssige krav, standarder og henstillinger i henhold til dette kapitel eller SPS-aftalen
- b) at drøfte igangværende processer vedrørende udarbejdelse af nye regler
- c) så hurtigt som muligt at drøfte betænkeligheder, som en part har givet udtryk for med hensyn til de SPS-importbetingelser og -procedurer, som den anden part anvender
- d) regelmæssigt at gennemgå parternes SPS-foranstaltninger, herunder certificeringskrav og grænsegodkendelsesprocesser, og deres anvendelse for at lette handelen mellem parterne i overensstemmelse med principperne, målene og procedurerne i SPS-aftalens artikel 5. Hver part angiver eventuelle passende foranstaltninger, den træffer, herunder med hensyn til hyppigheden af identitetskontrol og fysisk kontrol, under hensyntagen til resultaterne af denne gennemgang og på grundlag af de kriterier, der er fastsat i BILAG SPS-1: Kriterier omhandlet i artikel SPS.19., litra d).
- e) udveksling af synspunkter, oplysninger og erfaringer med hensyn til samarbejdsaktiviteterne vedrørende beskyttelse af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens, der gennemføres i henhold til SPS. 16 og 17
- f) på anmodning af en part at overveje, hvad der udgør en væsentlig ændring i sygdoms- eller skadegørersituationen som omhandlet i artikel SPS 10, stk. 9
- g) at træffe beslutninger med henblik på:
 - i) at tilføje de i artikel SPS 3, stk. 3, omhandlede definitioner

- ii) at definere de særlige tilfælde, der er omhandlet i artikel SPS 6, stk. 2
- iii) at definere de nærmere detaljer for de procedurer, der er omhandlet i artikel SPS 10, stk. 1
- iv) at fastlægge andre måder at understøtte de forklaringer på, der er omhandlet i artikel SPS 10, stk. 5, og 7.

Kapitel 4: Tekniske handelshindringer

Artikel TBT.1: Mål

Målet for dette kapitel er at lette varehandelen mellem parterne ved at forebygge, afdække og fjerne unødvendige tekniske handelshindringer.

Artikel TBT.2: Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af alle standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, som kan påvirke varehandelen mellem parterne.
2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på:
 - a) specifikationer vedrørende indkøb udarbejdet af statslige organer med henblik på egen produktion eller eget forbrug eller
 - b) SPS-foranstaltninger, der er omfattet af anvendelsesområdet for kapitel 3 [Sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger].
3. Bilagene til dette kapitel finder anvendelse på produkter, der er omfattet af deres anvendelsesområde, ud over dette kapitel. Enhver bestemmelse i et bilag til dette kapitel om, at en international standard eller et internationalt organ eller en international organisation skal betragtes som eller anerkendes som relevant, er ikke til hinder for, at en standard, der er udviklet af et andet organ eller en anden organisation, betragtes som en relevant international standard i henhold til artikel TBT.4, stk. 4 og 5.

Artikel TBT.3: Forholdet til TBT-aftalen

1. Artikel 2-9 og bilag 1 og 3 til TBT-aftalen indarbejdes og gøres til en tilsvarende del af denne aftale.
2. De udtryk, der er omhandlet i dette kapitel og i bilagene hertil, har samme betydning som i TBT-aftalen.

Artikel TBT.4: Tekniske forskrifter

1. Hver part foretager i overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer en konsekvensanalyse af de planlagte tekniske forskrifter. De regler og procedurer, der er omhandlet i dette stykke og i stk. 8, kan indeholde undtagelser.

2. Hver part vurderer de tilgængelige reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige alternativer til den foreslåede tekniske forskrift, som kan opfylde partens legitime mål i henhold til TBT-aftalens artikel 2.2.

3. Hver part bruger relevante internationale standarder som grundlag for sine tekniske forskrifter, undtagen hvor den kan påvise, at sådanne internationale standarder ville være et ineffektivt eller uegnet middel til at realisere de legitime mål, der forfølges.

4. Internationale standarder udarbejdet af Den Internationale Standardiseringsorganisation (ISO), Den Internationale Elektrotekniske Kommission (IEC), Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU) og Codex Alimentarius-Kommissionen (Codex) er de relevante internationale standarder som omhandlet i artikel 2 og 5 og bilag 3 i TBT-aftalen.

5. En standard udviklet af andre internationale organisationer kan også betragtes som en relevant international standard i henhold til artikel 2 og 5 og bilag 3 til TBT-aftalen, forudsat at:

a) den er udviklet af et standardiseringsorgan, der søger at opnå konsensus enten:

i) blandt de deltagende WTO-medlemmers nationale delegationer, der repræsenterer alle de nationale standardiseringsorganer i deres område, som har vedtaget eller forventer at vedtage standarder for det emneområde, som den internationale standardiseringsaktivitet vedrører, eller

ii) blandt de deltagende WTO-medlemmers statslige organer og

b) den er blevet udviklet i overensstemmelse med beslutningen om principper for udvikling af internationale standarder, vejledninger og anbefalinger med hensyn til nævnte aftales artikel 2 og 5 og bilag 3 til TBT-aftalen, som WTO-udvalget for tekniske handelshindringer har truffet⁴.

6. Når en part ikke benytter internationale standarder som grundlag for dens tekniske forskrifter, udpeger den efter anmodning fra den anden part enhver væsentlig afvigelse fra de relevante internationale standarder og redegør for, hvorfor disse standarder blev fundet uegnede eller ineffektive i forhold til det tilstræbte mål, og forelægger den videnskabelige eller tekniske dokumentation, som denne vurdering er baseret på.

7. Hver part gennemgår sine tekniske forskrifter med henblik på at øge deres konvergens med relevante internationale standarder og tager bl.a. hensyn til enhver ny udvikling i de relevante internationale standarder eller enhver ændring af de omstændigheder, der har medført forskelle i forhold til andre relevante internationale standarder.

8. I overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer og med forbehold af afsnit X [God reguleringspraksis og reguleringssamarbejde] sikrer hver part ved udarbejdelsen af tekniske forskrifter, som kan få væsentlig indflydelse på handelen, at der er indført procedurer, som gør det muligt at give udtryk for sin holdning ved en offentlig høring, medmindre hastende problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø eller national sikkerhed opstår eller truer med at opstå. Hver part giver personer fra den anden part tilladelse til at deltage i sådanne høringer på betingelser, der ikke er mindre gunstige end dem, der indrømmes dens egne statsborgere, og offentliggør resultaterne af denne høring.

⁴ G/TBT/9, 13.11.2000, bilag 4.

Artikel TBT.5: Standarder

1. Parterne tilskynder de standardiseringsorganer, der er etableret på deres område, samt de regionale standardiseringsorganer, som en part eller de standardiseringsorganer, der er etableret på deres område, er medlemmer af:

- a) inden for rammerne af deres ressourcer at deltage i udarbejdelsen af internationale standarder ved relevante internationale standardiseringsorganisationer
- b) at anvende relevante internationale standarder som grundlag for de standarder, de udarbejder, undtagen i tilfælde, hvor sådanne internationale standarder ville være ineffektive eller uhensigtsmæssige f.eks. på grund af et utilstrækkeligt beskyttelsesniveau, væsentlige klimatiske eller geografiske faktorer eller grundlæggende teknologiske problemer
- c) at undgå gentagelse af eller overlapninger med arbejde i internationale standardiseringsorganer
- d) at revidere nationale og regionale standarder, som ikke er baseret på relevante internationale standarder, med passende mellemrum med henblik på at øge deres konvergens med relevante internationale standarder
- e) at samarbejde med den anden parts relevante standardiseringsorganer om internationale standardiseringsaktiviteter, herunder gennem samarbejde i internationale standardiseringsorganer eller på regionalt plan
- f) at fremme bilateralt samarbejde mellem dem og den anden parts standardiseringsorganer og
- g) at udveksle oplysninger mellem standardiseringsorganer.

2. Parterne udveksler oplysninger om:

- a) deres respektive anvendelse af standarder til støtte for tekniske forskrifter og
- b) deres respektive standardiseringsprocesser og det omfang, i hvilket de anvender internationale, regionale eller subregionale standarder som grundlag for deres nationale standarder.

3. Hvis overensstemmelsen med en standard er påkrævet gennem indarbejdning eller henvisning i et udkast til teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, skal forpligtelsen til gennemsigtighed som fastsat i artikel TBT.7 [Gennemsigtighed] og i TBT-aftalens artikel 2 eller 5 finde anvendelse.

Artikel TBT.6: Overensstemmelsesvurdering

1. Artikel TBT.4 [Tekniske forskrifter] om udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af tekniske forskrifter finder tilsvarende anvendelse på overensstemmelsesvurderingsprocedurer.

2. Hvis en part kræver en overensstemmelsesvurdering som en udtrykkelig bekræftelse af et produkts overensstemmelse med en teknisk forskrift, skal den:

- a) udvælge overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der står i rimeligt forhold til den pågældende risiko, som afdækket i en risikovurdering

- b) betragte leverandørens overensstemmelseserklæring som bevis for overensstemmelse med tekniske forskrifter, dvs. en overensstemmelseserklæring udstedt af fabrikanten alene på dennes eget ansvar uden obligatorisk overensstemmelsesvurdering foretaget af tredjepart, som bekræftelse af overensstemmelse blandt mulighederne for påvisning af overensstemmelse med tekniske forskrifter
- c) efter anmodning fra den anden part give oplysninger om de kriterier, der anvendes til at udvælge overensstemmelsesvurderingsprocedurer for specifikke produkter.

3. Hvis en part kræver en tredjemandsoverensstemmelsesvurdering som en udtrykkelig bekræftelse af et produkts overensstemmelse med en teknisk forskrift og ikke har overdraget denne opgave til en statslig myndighed som omhandlet i stk. 4, skal den:

- a) anvende akkreditering, hvis det er relevant, som et middel til at godtgøre deres tekniske kompetence til at godkende overensstemmelsesvurderingsorganer. Uden at det berører dens ret til at fastsætte krav til overensstemmelsesvurderingsorganer, anerkender hver part den værdifulde rolle, som akkreditering, der udføres med bemyndigelse fra staten og på ikkekommercielt grundlag, kan spille i forbindelse med overensstemmelsesvurderingsorganers kvalifikationer.
- b) anvende relevante internationale standarder for akkreditering og overensstemmelsesvurdering
- c) opfordre akkrediteringsorganer og overensstemmelsesvurderingsorganer, der er etableret på dets område, til at tilslutte sig internationale operative ordninger eller aftaler, som har til formål at lette harmonisering og accept af overensstemmelsesvurderingsresultater
- d) hvis en part har godkendt to eller flere overensstemmelsesvurderingsorganer til at gennemføre de overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er nødvendige for at markedsføre et produkt, sikre, at de økonomiske aktører kan vælge mellem de overensstemmelsesvurderingsorganer, som myndighederne i en part har udpeget for et bestemt produkt eller sæt af produkter
- e) sikre, at overensstemmelsesvurderingsorganerne er uafhængige af fabrikanter, importører og erhvervsdrivende generelt, og at der ikke er nogen interessekonflikter mellem akkrediteringsorganerne og overensstemmelsesvurderingsorganerne
- f) tillade, at overensstemmelsesvurderingsorganer anvender underleverandører til at udføre test eller inspektioner i forbindelse med overensstemmelsesvurderingen, herunder underleverandører, der er etableret på den anden parts område, og kræve, at underleverandører opfylder de samme krav, som overensstemmelsesvurderingsorganet skal opfylde for at kunne udføre en sådan test eller inspektion selv, og
- g) på et fælles websted offentliggøre en liste over de organer, parten har udpeget til at foretage en sådan overensstemmelsesvurdering, og de relevante oplysninger om omfanget af udpegelsen af de enkelte organer.

4. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan kræve, at overensstemmelsesvurderingen i forbindelse med specifikke produkter udføres af dens specifikke statslige myndigheder. Hvis en part kræver, at overensstemmelsesvurderingen foretages af dens angivne statslige myndigheder, skal den pågældende part:

- a) begrænse gebyrerne for overensstemmelsesvurdering til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester og på anmodning af en ansøger om overensstemmelsesvurdering redegøre for, hvordan de gebyrer, den pålægger for en sådan overensstemmelsesvurdering, er begrænset til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester, og
 - b) gøre gebyrerne for overensstemmelsesvurdering offentligt tilgængelige.
5. Uanset stk. 2-4 accepterer parten fortsat leverandørens overensstemmelseserklæring som bevis for overensstemmelse med dens tekniske forskrifter på de produktområder, når den gør dette på datoen for dennes aftales ikrafttræden.
6. Hver part offentliggør og fører en liste over de produktområder, der er omhandlet i stk. 5, med angivelse af henvisningerne til de gældende tekniske forskrifter til orientering.
7. Uanset stk. 5 kan hver af parterne indføre krav om obligatorisk tredjepartstest eller -certificering for de produktområder, der er omhandlet i nævnte stykke, forudsat at sådanne krav er begrundet i legitime mål og står i et rimeligt forhold til formålet om at give den importerende part tilstrækkelig tillid til, at produkterne er i overensstemmelse med de gældende tekniske forskrifter eller standarder under hensyn til de risici, som manglende overensstemmelse ville medføre.
8. Den part, der foreslår at indføre de i stk. 7 omhandlede overensstemmelsesvurderingsprocedurer, underretter på et tidligt tidspunkt den anden part herom og tager hensyn til den anden parts bemærkninger ved udformningen af en sådan overensstemmelsesvurderingsprocedure.

Artikel TBT.7: Gennemsigtighed

1. Medmindre hastende problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed opstår eller truer med at opstå, bestræber hver af parterne sig på at give en frist på mindst 60 dage efter fremsendelsen til WTO's centralregister for notifikationer af foreslåede tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering, således at den anden part har mulighed for at fremsætte skriftlige bemærkninger. Parterne overvejer velvilligt en rimelig anmodning om forlængelse af denne frist for fremsættelse af bemærkninger.
2. Hver part forelægger den elektroniske udgave af den fulde tekst sammen med underretningen. Hvis den tekst, der er foretaget underretning om, ikke er affattet på et af WTO's officielle sprog, giver den underrettende part en detaljeret og udtømmende beskrivelse af indholdet af den pågældende retsakt i WTO-meddelelsesformat.
3. Modtager en part bemærkninger til sin foreslåede tekniske forskrift eller procedure for overensstemmelsesvurdering fra den anden part, skal den:
- a) hvis den anden part anmoder herom, drøfte de skriftlige bemærkninger med deltagelse af dens kompetente tilsynsmyndighed på et tidspunkt, hvor de kan tages i betragtning, og
 - b) skriftligt besvare bemærkningerne senest på datoen for offentliggørelse af den tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsproceduren.
4. Hver part offentliggør bestræber sig på senest på datoen for offentliggørelsen af den vedtagne tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure sine svar på de bemærkninger, som den modtager efter den i stk. 1 nævnte underretning, på et websted.

5. Hver part giver efter anmodning fra den anden part oplysninger om formålet med samt retsgrundlaget og begrundelsen for en teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som parten har vedtaget eller agter at vedtage.
6. Hver part sikrer, at de tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, den har vedtaget, er gratis tilgængelige på et websted.
7. Hver part giver oplysninger om vedtagelsen og ikrafttrædelsen af tekniske forskrifter eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer og de vedtagne endelige tekster i form af et tillæg til den oprindelige meddelelse til WTO.
8. Hver part afsætter tilstrækkelig lang tid mellem offentliggørelsen af tekniske forskrifter og datoen for deres ikrafttræden, således at den anden parts økonomiske aktører har tilstrækkelig tid til at tilpasse sig. Ved "tilstrækkelig lang tid" forstås en periode på mindst seks måneder, medmindre dette ville være uegnet til opfyldelsen af de forfulgte legitime mål.
9. En part overvejer velvilligt en rimelig anmodning fra den anden part, der er modtaget inden udløbet af den i stk. 1 fastsatte frist for fremsættelse af bemærkninger, om at forlænge tidsrummet mellem vedtagelsen af den tekniske forskrift og datoen for dens ikrafttræden, medmindre forlængelsen ikke gør det muligt at opfylde de forfulgte legitime mål.
10. Hver part sikrer, at de kontaktpunkter, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 10 i TBT-aftalen, giver oplysninger og svar på et af WTO's officielle sprog på rimelige forespørgsler fra den anden part eller fra interesserede personer fra den anden part om vedtagne tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer.

Artikel TBT.8: Mærkning og etikettering

1. En parts tekniske forskrifter kan omfatte eller udelukkende vedrøre obligatoriske krav til mærkning eller etikettering. I så fald finder principperne i TBT-aftalens artikel 2.2 anvendelse på disse tekniske forskrifter.
2. Hvis en part kræver obligatorisk mærkning eller etikettering af produkter, finder alle følgende betingelser anvendelse:
 - a) parten må kun kræve de oplysninger, som er relevante for forbrugerne eller brugerne af produktet eller oplysningerne, eller som angiver, at produktet er i overensstemmelse med de obligatoriske tekniske krav
 - b) parten må ikke stille krav om forhåndsgodkendelse, registrering eller certificering af etiketter eller mærker eller om betaling af gebyrer som en forudsætning for markedsføring af produkter, som ellers er i overensstemmelse med de obligatoriske tekniske krav, medmindre det er nødvendigt for at opfylde legitime mål
 - c) hvis parten kræver, at økonomiske operatører anvender et unikt identifikationsnummer, udsteder parten et sådant nummer til den anden parts økonomiske operatører uden unødigt ophold og uden forskelsbehandling
 - d) medmindre de oplysninger, der er anført nedenfor i nr. i), ii) eller iii), ville være vildledende, modstridende eller forvirrende i forhold til de oplysninger, der kræves i den importerende part, tillader den importerende part:

- i) oplysninger på andre sprog ud over det sprog, der kræves i den importerende part
 - ii) internationalt anerkendte nomenklaturer, piktogrammer, symboler eller grafiske billeder og
 - iii) oplysninger ud over dem, der kræves i den importerende part.
- e) parten accepterer, at etikettering, herunder supplerende etikettering eller rettelser til etiketteringen, finder sted i toldlagre eller andre udpegede områder i importlandet som et alternativ til etikettering i oprindelseslandet, medmindre en sådan etikettering skal foretages af godkendte personer af hensyn til den offentlige sundhed eller sikkerhed og
- f) parten tilstræber, medmindre den finder, at det anfægter legitime mål, at acceptere brugen af ikkepermanente eller aftagelige etiketter eller mærkning eller etikettering, der fremgår af ledsagedokumenterne, i stedet for at kræve, at etiketter eller mærkning skal være fysisk anbragt på produktet.

Artikel TBT.9: Samarbejde om markedsovervågning, nonfoodproduksikkerhed og overholdelse

1. Parterne anerkender betydningen af samarbejde om markedsovervågning, overholdelse og nonfoodproduksikkerhed med henblik på at lette handelen, beskytte forbrugere og andre brugere og betydningen af at opbygge gensidig tillid på grundlag af delte oplysninger.
2. For at sikre en uafhængig og upartisk markedsovervågning skal parterne sikre:
 - a) at markedsovervågningsarbejdet er uafhængigt af overensstemmelsesvurderingsarbejdet og
 - b) at der ikke er nogen interesser, der kan påvirke markedsovervågningsmyndighedernes upartiskhed i kontrollen eller tilsynet med de økonomiske aktører.
3. Parterne samarbejder og udveksler oplysninger om nonfoodproduksikkerhed og overholdelse, som navnlig kan vedrøre:
 - a) markedsovervågnings- og håndhævelsesaktiviteter og -foranstaltninger
 - b) risikovurderingsmetoder og produkttest
 - c) koordinerede produkttilbagekaldelser eller andre lignende aktioner
 - d) videnskabelige, tekniske og reguleringsmæssige spørgsmål for at fremme nonfoodproduksikkerhed og overholdelse
 - e) nye spørgsmål af væsentlig sundheds- og sikkerhedsrelevans
 - f) standardiseringsrelaterede aktiviteter
 - g) udveksling af tjenestemænd
4. Partnerskabsrådet bestræber sig bedst muligt på i bilag TBT-XX snarest muligt og helst senest seks måneder efter denne aftales ikrafttræden at etablere en ordning for regelmæssig udveksling af oplysninger mellem systemet for hurtig varsling vedrørende nonfoodprodukter (RAPEX) eller dets efterfølger og den database vedrørende markedsovervågning og produksikkerhed, der er oprettet i henhold til General Product Safety Regulations 2005, eller dets

efterfølger, vedrørende sikkerheden ved nonfoodprodukter og tilknyttede forebyggende, restriktive og korrigerende foranstaltninger.

Der fastsættes nærmere bestemmelser for ordningen, i henhold til hvilke:

a) Unionen skal give Det Forenede Kongerige udvalgte oplysninger fra sit RAPEX-varslingssystem eller dets efterfølger, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed eller dets efterfølger

b) Det Forenede Kongerige skal give Unionen udvalgte oplysninger fra sin database vedrørende markedsovervågning og produktsikkerhed, der er oprettet i henhold til General Product Safety Regulations 2005 eller dennes efterfølger og

c) parterne underretter hinanden om eventuelle opfølgende foranstaltninger og foranstaltninger, der træffes som reaktion på de udvekslede oplysninger.

5. Partnerskabsrådet kan i bilag TBT-ZZ indføre en ordning for regelmæssig udveksling af oplysninger, herunder elektronisk udveksling af oplysninger, om andre foranstaltninger, der er truffet vedrørende andre ikke-overensstemmende nonfoodprodukter, end dem, der er omfattet af stk. 4 .

6. Hver part anvender de oplysninger, der er indhentet i henhold til stk. 3, 4 og 5 , udelukkende med henblik på at beskytte forbrugerne, sundheden, sikkerheden eller miljøet.

7. Hver part behandler de oplysninger, der indhentes i henhold til stk. 3, 4 og 5, som fortrolige oplysninger.

8. Det præciseres i de i stk. 4 og 5 omhandlede ordninger, hvilken type oplysninger der skal udveksles, betingelserne for udvekslingen og anvendelsen af regler om fortrolighed og beskyttelse af personoplysninger. Partnerskabsrådet har beføjelse til at vedtage afgørelser med henblik på at fastlægge eller ændre ordningerne i bilag TBT-XX og TT-ZZ.

9. Med henblik på denne artikel forstås ved "markedsovervågning" aktiviteter, der gennemføres, og foranstaltninger, der træffes af markedsovervågnings- og håndhævelsesmyndigheder, herunder dem, der gennemføres i samarbejde med økonomiske operatører, på grundlag af en parts procedurer, således at den pågældende part får mulighed for at overvåge eller behandle spørgsmål vedrørende produktsikkerhed og produkters overholdelse af de krav, der er fastsat i partens love og forskrifter.

10. Hver part sikrer, at enhver foranstaltning, der træffes af dens markedsovervågningsmyndigheder eller retshåndhævende myndigheder for at trække eller kalde produktet tilbage fra sit marked eller for at forbyde eller begrænse tilgængeliggørelsen på sit marked af et produkt, der importeres fra den anden parts område, på grund af manglende overholdelse af den gældende lovgivning, er forholdsmæssig, angiver de nøjagtige grunde, som foranstaltningen er baseret på, og straks meddeles den relevante erhvervsdrivende.

Artikel TBT.10: Tekniske drøftelser

1. Hvis en part mener, at et udkast til eller en foreslået teknisk forskrift eller overensstemmelsesvurdering fra den anden part kan have en væsentlig indvirkning på handelen

mellem parterne, kan den anmode om tekniske drøftelser herom. Anmodningen forelægges skriftligt for den anden part og skal angive:

- a) den anfægtede foranstaltning
- b) bestemmelserne i dette kapitel eller i et bilag til dette kapitel, som betænkelighederne vedrører og
- c) begrundelsen for anmodningen, herunder en redegørelse for den anmodende parts betænkeligheder ved foranstaltningen.

2. Parten indgiver sin anmodning til kontaktpunktet for den anden part, der er udpeget i henhold til artikel TBT.12 [Kontaktpunkter].

3. På anmodning af en af parterne mødes parterne for at drøfte de betænkeligheder, der er rejst i anmodningen, enten personligt eller via video- eller telekonference senest 60 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen, og de bestræber sig på at løse spørgsmålet så hurtigt som muligt. Hvis en anmodende part mener, at sagen haster, kan den anmode om, at møderne afholdes inden for en kortere frist. I sådanne tilfælde overvejer den besvarende part velvilligt en sådan anmodning.

Artikel TBT.11: Samarbejde

1. Parterne samarbejder om tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, når det er i deres gensidige interesse, og uden at dette berører deres respektive beslutningers og retsordeners autonomi. Udvalget for Tekniske Handelshindringer kan udveksle synspunkter om samarbejdsaktiviteterne i henhold til denne artikel eller bilagene til dette kapitel.

2. Med henblik på stk. 1 søger parterne at identificere, udvikle og fremme samarbejdsaktiviteter af fælles interesse. Disse aktiviteter kan navnlig vedrøre:

- a) udveksling af oplysninger, erfaringer og data vedrørende tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer
- b) sikring af effektiv interaktion og samarbejde mellem deres respektive regulerende myndigheder på internationalt, regionalt eller nationalt plan
- c) udveksling af oplysninger, så vidt muligt, om internationale aftaler og ordninger vedrørende tekniske handelshindringer, som en eller begge parter deltager i. og
- d) etablering af eller deltagelse i handelsfremmende initiativer.

3. Med henblik på denne artikel og bestemmelserne om samarbejde i bilagene til dette kapitel handler Europa-Kommissionen på vegne af Den Europæiske Union.

Artikel TBT.12: Kontaktpunkter

1. Når denne aftale træder i kraft, udpeger hver part et kontaktpunkt for gennemførelsen af dette kapitel og underretter den anden part om kontaktpunktets kontaktoplysninger, herunder oplysninger om de relevante embedsmænd. Parterne underretter straks hinanden om enhver ændring af disse kontaktoplysninger.

2. Kontaktpunktet fremlægger alle oplysninger eller forklaringer, som den anden parts kontaktpunkt måtte anmode om vedrørende gennemførelsen af dette kapitel, inden for en rimelig frist og om muligt senest 60 dage efter modtagelsen af anmodningen.

Artikel TBT.13: Specialudvalget for handel vedrørende tekniske handelshindringer

Specialudvalget for handel vedrørende tekniske handelshindringer overvåger gennemførelsen og anvendelsen af dette kapitel og bilagene hertil og afklarer og behandler omgående ethvert spørgsmål, der rejses af en part vedrørende udarbejdelse, vedtagelse eller anvendelse af tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer i henhold til dette kapitel eller TBT-aftalen.

Kapitel 5: Told og handelslettelser

Artikel CUSTMS.1: Mål

Målene for dette kapitel er:

- a) at styrke samarbejdet mellem parterne inden for told og handelslettelser og, hvis det er relevant, at støtte eller opretholde passende kompatibilitetsniveauer for deres toldlovgivning og -praksis med henblik på at sikre, at relevant lovgivning og procedurer samt de relevante administrationers administrative kapacitet opfylder målene om at fremme handelslettelser, samtidig med at der sikres effektiv toldkontrol og effektiv håndhævelse af toldlovgivningen og handelsrelaterede love og bestemmelser, behørig beskyttelse af borgernes sikkerhed og beskyttelse og overholdelse af forbud og restriktioner samt parternes finansielle interesser
- b) at styrke det administrative samarbejde mellem parterne på området moms og gensidig bistand med henblik på inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter
- c) at sikre, at parternes respektive lovgivning er ikkediskriminerende, og at toldprocedurerne er baseret på moderne metoder og effektiv kontrol for at bekæmpe svig og fremme lovlig handel og
- d) at sikre, at de legitime mål for den offentlige politik, herunder målene vedrørende sikkerhed og bekæmpelse af svig, ikke anfægtes på nogen måde.

Artikel CUSTMS.1a: Definitioner

I dette kapitel og BILAG CUSTMS-1 [Autoriserede økonomiske operatører] og protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter gælder følgende definitioner:

- a) "Aftalen om inspektion før afsendelse": aftalen om inspektion før afsendelse i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- b) "ATA- og Istanbulkonventionerne": toldkonventionen vedrørende ATA-carnet for midlertidig indførsel af varer, udfærdiget i Bruxelles den 6. december 1961, eller Istanbulkonventionen om midlertidig indførsel, udfærdiget den 26. juni 1990

- c) "konventionen om fælles forsendelse": konventionen af 20. maj 1987 om en fælles forsendelsesprocedure
- d) "WCO's tolldatamodel": biblioteket med datakomponenter og elektroniske skabeloner til udveksling af forretningsdata og indsamling af internationale standarder for data og oplysninger, der anvendes i forbindelse med anvendelsen af lovgivningsmæssige lempelser og kontroller i den globale handel, som fra tid til anden offentliggøres af WCO Data Model Project Team
- e) "toldlovgivning": alle gældende love eller administrative bestemmelser på en af parternes område vedrørende indførsel eller import af varer, udførsel eller eksport af varer, transit af varer og henførsel af varer under en hvilken som helst anden toldordning eller -procedure, herunder forbuds-, begrænsnings- og kontrolforanstaltninger
- f) "oplysninger": alle data, dokumenter, billeder, rapporter, meddelelser eller attesterede kopier uanset format, herunder elektronisk, uanset om de er behandlede eller analyserede eller ikke
- g) "person": enhver person som defineret i afsnit XVII [ANDRE BESTEMMELSER], artikel OTH.1 [Definitioner], litra m)⁵
- h) "SAFE-rammen": SAFE's Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade, der blev vedtaget på mødet i Verdenstoldorganisationen i juni 2005 i Bruxelles og ajourført fra tid til anden og
- i) "WTO-aftalen om handelslettelser": aftalen om handelslettelser, der er knyttet som bilag til protokollen om ændring af WTO-overenskomsten (afgørelse af 27. november 2014).

Artikel CUSTMS.2: Toldsamarbejde

1. Parternes relevante myndigheder samarbejder om toldspørgsmål for at støtte målene i artikel CUSTMS.1 [Mål] under hensyntagen til deres respektive myndigheders ressourcer. Med henblik på dette afsnit [Varehandel] finder konventionen af 20. maj 1987 om forenkling af formaliteterne i samhandelen anvendelse.
2. Parterne udvikler deres samarbejde, herunder på følgende områder:
 - a) udveksling af oplysninger om toldlovgivningen, gennemførelsen af toldlovgivningen og toldprocedurerne navnlig på følgende områder:
 - i) forenkling og modernisering af toldprocedurer
 - ii) lettelse af transitforsendelser og omladning
 - iii) forbindelser med erhvervslivet og
 - iv) forsyningskædesikkerhed og risikostyring

⁵ Det præciseres, og navnlig i forbindelse med dette kapitel, at begrebet "person" omfatter enhver sammenslutning af personer, der ikke har status som juridisk person, men som i henhold til gældende ret er anerkendt som havende rets- og handleevne.

- b) samarbejde om de toldrelaterede aspekter af sikring og fremme af den internationale handelsforsyningskæde i overensstemmelse med SAFE-rammen
- c) overvejelser om udvikling af fælles initiativer vedrørende import-, eksport- og andre toldprocedurer, herunder teknisk bistand, med henblik på at sikre en effektiv service til erhvervslivet
- d) styrkelse af samarbejdet på toldområdet i internationale organisationer såsom WTO og WCO og udveksling af oplysninger og/eller drøftelser med henblik på om muligt at indtage fælles holdninger i disse internationale organisationer og i UNCTAD/UNECE
- e) bestræbelser på at harmonise datakrav vedrørende import-, eksport- og andre toldprocedurer ved at gennemføre fælles standarder og dataelementer i overensstemmelse med Verdenstoldorganisationens (WCO) datamodel
- f) styrkelse af samarbejdet om risikostyringsteknikker, herunder udveksling af bedste praksis og, hvis det er relevant, oplysninger om risici og kontrolresultater. Når det er relevant og hensigtsmæssigt, skal parterne også overveje gensidig anerkendelse af risikostyringsteknikker, risikostandarder og kontrol- og toldsikkerhedsforanstaltninger når det er relevant og hensigtsmæssigt, kan parterne også, overveje at udvikle kompatible risikokriterier og -standarder, kontrolforanstaltninger og prioriterede kontrolområder
- g) etablering af gensidig anerkendelse af programmer for autoriserede økonomiske operatører for at sikre og lette handelen
- h) fremme af samarbejdet mellem toldmyndighederne og andre statslige myndigheder eller organer i forbindelse med programmer for autoriserede økonomiske operatører, hvilket bl.a. kan opnås ved at nå til enighed om de højeste standarder, lette adgangen til fordele og minimere unødvendig overlapning
- i) toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder udveksling af oplysninger og bedste praksis i forbindelse med toldoperationer med særlig fokus på håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder
- j) opretholdelse af forenelige toldprocedurer, hvor det er hensigtsmæssigt og praktisk muligt, herunder anvendelse af et administrativt enhedsdokument til toldangivelse og
- k) når det er relevant og hensigtsmæssigt og i henhold til ordninger, der skal aftales, udveksling af visse kategorier af toldrelaterede oplysninger mellem parternes toldmyndigheder gennem struktureret og periodisk kommunikation med henblik på at forbedre risikostyringen og effektiviteten af toldkontrollen, målrette de varer, der er i fare, med hensyn til opkrævning af indtægter eller sikkerhed og fremme lovlig handel; sådanne udvekslinger kan omfatte eksport- og importangivelsesdata om handel mellem parterne med mulighed for gennem pilotinitiativer at undersøge udviklingen af interoperable mekanismer for at undgå overlapning i forbindelse med indgivelse af sådanne oplysninger. Udvekslinger i henhold til dette litra berører ikke udveksling af oplysninger mellem parterne i henhold til protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

3. Parternes toldmyndigheder yder hinanden administrativ bistand i toldspørgsmål efter bestemmelserne i protokollen om gensidig administrativ bistand i anliggender, der er omfattet af dette kapitel, uden at dette indskrænker de øvrige former for samarbejde, der er omhandlet i denne aftale.

4. Enhver udveksling af oplysninger mellem parterne i henhold til dette kapitel er underlagt den fortrolighed og beskyttelse af oplysninger, der er omhandlet i artikel 12 i protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål [Udveksling af oplysninger og tavshedspligt], med de fornødne ændringer, samt af eventuelle fortrolighedskrav i parternes lovgivning.

Artikel CUSTMS.3: Told- og anden handelslovgivning og -procedurer

1. Hver part sikrer, at dens toldbestemmelser og -procedurer:
 - a) er i overensstemmelse med de internationale instrumenter og standarder, der gælder på told- og handelsområdet, herunder WTO-aftalen om handelslettelser, de væsentlige elementer i den reviderede Kyotokonvention om forenkling og harmonisering af toldprocedurerne, den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem og WCO's rammestandarder for at sikre og fremme den globale samhandel og WCO's tolldatamodel
 - b) beskytter og fremmer lovlig handel under hensyntagen til udviklingen i handelspraksis gennem effektiv håndhævelse, herunder i tilfælde af tilsidesættelser af deres love og forskrifter og toldunddragelse og smugleri, og ved at sikre overholdelsen af lovkrav
 - c) er baseret på lovgivning, der er forholdsmæssigt afpasset og ikkediskriminerende, forhindrer unødvendige byrder for de erhvervsdrivende, giver mulighed for yderligere lettelser for operatører med et højt niveau af overholdelse, herunder en fordelagtig behandling for så vidt angår toldkontrol inden varernes frigivelse, og sikrer beskyttelsesforanstaltninger mod svig og ulovlige eller skadevoldende aktiviteter, samtidig med at der sikres et højt niveau af beskyttelse af borgernes sikkerhed og overholdelse af forbud og restriktioner og beskyttelse af parternes finansielle interesser og
 - d) indeholder regler, der sikrer, at enhver sanktion, der pålægges for overtrædelse af toldbestemmelser eller procedurekrav, er forholdsmæssig og ikkediskriminerende, og at pålæggelse af sådanne sanktioner ikke medfører uberettigede forsinkelser.

Hver part bør regelmæssigt revidere sin lovgivning og sine toldprocedurer. Toldprocedurerne bør også anvendes på en forudsigelig, konsekvent og gennemsigtig måde.

2. For at forbedre arbejdsmetoderne og sikre ikke-forskelsbehandling, gennemsigtighed, effektivitet, integritet og ansvarlighed i forbindelse med operationer skal hver part:
 - a) så vidt muligt at forenkle og revidere krav og formaliteter med henblik på at sikre hurtig frigivelse og fortoldning af varer
 - b) arbejde hen imod yderligere forenkling og standardisering af de data og den dokumentation, der kræves af toldmyndighederne og andre organer og
 - c) fremme koordineringen mellem alle grænsemyndigheder, både internt og på tværs af grænserne, for at lette grænsepassageprocesser og forbedre kontrollen under hensyntagen til fælles grænsekontrol, når det er muligt og hensigtsmæssigt.

Artikel CUSTMS.4: Frigivelse af varer

1. Hver part indfører eller opretholder toldprocedurer, som:

- a) muliggør hurtig frigivelse af varer inden for et tidsrum, der ikke er længere end nødvendigt til at sikre overholdelse af deres love og forskrifter
- b) sikrer forudgående elektronisk indgivelse og behandling af dokumentation og alle andre krævede oplysninger forud for varernes ankomst, således at varerne kan frigives straks ved ankomsten, hvis der ikke er konstateret nogen risiko gennem risikoanalyse, eller hvis der ikke skal foretages stikprøvekontrol eller anden kontrol
- c) når det er relevant, og hvis de nødvendige betingelser er opfyldt, giver mulighed for at frigive varer til fri omsætning på det første ankomststed og
- d) muliggør frigivelse af varer før den endelige fastsættelse af told, skatter, gebyrer og afgifter, hvis en sådan fastsættelse ikke sker før eller ved ankomsten eller så hurtigt som muligt efter ankomsten, og forudsat at alle andre forskrifter er opfyldt.

2. Som en betingelse for denne frigivelse kan hver part kræve en garanti for ethvert beløb, der endnu ikke er fastsat, i form af en kaution, et depositum eller et andet egnet middel, der er fastsat i partens love og administrative bestemmelser. En sådan garanti må ikke overstige det beløb, den pågældende part kræver for at sikre betaling af den told samt de skatter, gebyrer og afgifter, som i sidste ende skal betales for de varer, der er omfattet af garantien. Garantien frigives, når den ikke længere er påkrævet.

3. Parterne sikrer, at toldmyndighederne og andre myndigheder med ansvar for grænsekontrol og procedurer for import, eksport og transit af varer samarbejder med hinanden og koordinerer deres aktiviteter for at lette handelen og fremskynde frigivelsen af varer.

Artikel CUSTMS.5: Forenklede toldprocedurer

1. Hver part arbejder hen imod en forenkling af betingelser og formaliteter for toldprocedurer for at reducere den tid og de omkostninger, der er forbundet hermed for erhvervsdrivende, herunder små og mellemstore virksomheder.

2. Hver part indfører eller opretholder foranstaltninger, der tillader erhvervsdrivende, der opfylder de kriterier, der er fastsat i partens love og forskrifter, at drage fordel af yderligere forenkling af toldprocedurerne. Sådanne foranstaltninger kan bl.a. omfatte:

- a) toldangivelser med et reduceret sæt data eller dokumentation
- b) periodiske toldangivelser med henblik på fastsættelse og betaling af told og skatter, der dækker flere importtransaktioner inden for et bestemt tidsrum, efter frigivelsen af disse importerede varer
- c) selvangivelse og henstand med betalingen af told og afgifter indtil frigivelsen af de pågældende indførte varer og
- d) anvendelse af en sikkerhedsstillelse med et nedsat beløb eller fritagelse for forpligtelsen til at stille sikkerhed.

3. Hvis en part vælger at indføre en af disse foranstaltninger, vil den, hvis parten finder det hensigtsmæssigt og praktisk muligt og i overensstemmelse med sine love og forskrifter, tilbyde disse forenklinger til alle erhvervsdrivende, der opfylder de relevante kriterier.

Artikel CUSTMS.6: Forsendelse og omladning

1. Med henblik på artikel GOODS.4a [Transitfrihed] finder konventionen om en fælles forsendelsesprocedure anvendelse.
2. Hver part sikrer, at omladning og transit gennem deres respektive områder lettes og kontrolleres effektivt.
3. Hver part fremmer og gennemfører regionale transitordninger med henblik på at lette handelen i overensstemmelse med konventionen om en fælles forsendelsesprocedure.
4. Hver part sikrer samarbejde og koordinering mellem alle berørte myndigheder og agenturer på deres respektive overskrift for at lette transittrafikken.
5. Hver part tillader, at varer bestemt til import forsendes på dets område under toldkontrol fra et indgangstoldsted til et andet toldsted på medlemmets område, hvorfra varerne frigives eller fortoldes.

Artikel CUSTMS.7: Risikostyring

1. Hver part indfører eller opretholder et risikostyringssystem for toldkontrol med henblik på at mindske sandsynligheden for og virkningen af en hændelse, som ville forhindre korrekt anvendelse af toldlovgivningen, bringe parternes økonomiske interesser i fare og udgøre en trussel mod parternes og deres borgeres sikkerhed, mod folkesundheden og dyre- eller plantesundheden, mod miljøet eller mod forbrugerne.
2. Anden toldkontrol end stikprøvekontrol baseres hovedsagelig på risikoanalyse ved hjælp af elektroniske databehandlingsteknikker.
3. Hvert part udformer og anvender risikostyring således, at vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller skjulte hindringer af den internationale handel undgås.
4. Hver part fokuserer toldkontrollen og anden relevant grænsekontrol på højrisikoforsendelser og fremskynder frigivelsen af lavrisikoforsendelser. Hver part kan også udtage vilkårligt udvalgte sendinger til en sådan kontrol som led i sin risikostyring.
5. Hver part baserer sin risikostyring på en risikovurdering, der foretages ved hjælp af passende udvælgelseskriterier.

Artikel CUSTMS.8: Efterfølgende kontrol af toldbehandlingen

1. For at fremskynde frigivelsen af varer indfører eller opretholder hver part efterfølgende kontrol af toldbehandlingen for at sikre overholdelsen af toldbestemmelserne og andre dermed forbundne love og bestemmelser.
2. Hver part udvælger personer og sendinger til efterfølgende kontrol af toldbehandlingen på grundlag af en risikovurdering, hvilket kan omfatte anvendelse af passende udvælgelseskriterier. Hver part foretager en gennemsigtig efterfølgende kontrol af toldbehandlingen. Når en person er involveret i kontrolprocessen; og der er opnået afgørende resultater, underretter parten uden unødigt ophold den pågældende person, hvis registre er blevet underlagt kontrol, om resultaterne, personens rettigheder og forpligtelser og baggrunden for resultaterne.

3. De oplysninger, der indhentes ved efterfølgende kontrol af toldbehandlingen, kan anvendes i forbindelse med yderligere administrative eller retslige procedurer.

4. Parterne anvender, når det er praktisk muligt, resultaterne af efterfølgende kontrol af toldbehandlingen til risikostyringsformål.

Artikel CUSTMS.9: Autoriserede økonomiske operatører

1. Hver part opretholder et partnerskabsprogram for erhvervsdrivende, der opfylder kriterierne i bilag CUSTMS-1 [Autoriserede økonomiske operatører].

2. Parterne anerkender deres respektive programmer for autoriserede økonomiske operatører i overensstemmelse med bilag CUSTMS-1 [Autoriserede økonomiske operatører]

Artikel CUSTMS.10: Offentliggørelse af og adgang til oplysninger

1. Hver part sikrer, at toldlovgivningen og andre handelsrelaterede love og forskrifter samt de generelle administrative procedurer og relevant, generel information vedrørende handel offentliggøres og er lettilgængelig for enhver interesseret person, herunder i givet fald via internettet.

2. Hver part offentliggør straks ny lovgivning og generelle procedurer vedrørende told og handelslettelser så tidligt som muligt, inden en sådan lovgivning eller procedure træder i kraft, og offentliggør straks eventuelle ændringer og fortolkninger af sådan lovgivning og sådanne procedurer. En sådan offentliggørelse skal omfatte:

- a) relevante administrative meddelelser
- b) import-, eksport- og transitprocedurer (herunder procedurer ved havn, lufthavn og andre indgangssteder) samt krævede formularer og dokumenter
- c) anvendte told- og afgiftssatser af enhver art, der pålægges i forbindelse med import eller eksport
- d) gebyrer og afgifter pålagt af eller på vegne af offentlige organer ved eller i forbindelse med import, eksport eller transit
- e) regler for klassificering eller værdiansættelse af varer med henblik på fortoldning
- f) almengyldige love og administrative bestemmelser vedrørende oprindelsesregler
- g) import-, eksport- eller transitbegrænsninger eller -forbud
- h) bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af reglerne vedrørende import, eksport eller transit
- i) klageprocedurer
- j) aftaler eller dele deraf med alle lande med hensyn til import, eksport eller transit
- k) procedurer vedrørende forvaltning af toldkontingenter
- l) åbningstider og arbejdsprocedurer for toldsteder i havne og ved grænseovergangssteder og

m) informationskontorer.

3. Hver part sikrer, at der er en rimelig frist mellem offentliggørelsen af nye eller ændrede retsfor skrifter, procedurer, gebyrer eller afgifter og deres ikrafttræden.

4. Hver part stiller følgende til rådighed via internettet:

- a) en beskrivelse af sine procedurer for import, eksport og transit, herunder klageprocedurer, med oplysninger om de praktiske skridt, der er nødvendige ved import og eksport og transit
- b) de skemaer og dokumenter, der er nødvendige ved import til, eksport fra eller transit gennem den pågældende parts område, og
- c) kontaktoplysninger for kontaktpunkter.

Hver part sikrer, at de beskrivelser, formularer, dokumenter og oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, litra a), b) og c), holdes ajour.

5. Hver part opretter eller opretholder et eller flere kontaktpunkter, som inden for en rimelig frist kan besvare forespørgsler fra offentlige myndigheder, virksomheder og andre interesserede parter om toldanliggender og andre handelsrelaterede anliggender. Parterne kræver ikke et gebyr for besvarelse af forespørgsler.

Artikel CUSTMS.11: Forhåndsafgørelser

1. Hver part udsteder på de økonomiske operatørers anmodning gennem sine toldmyndigheder forhåndsafgørelser, som beskriver den behandling, de pågældende varer skal have. Sådanne afgørelser udstedes skriftligt eller i elektronisk format inden for en bindende frist, og de skal indeholde alle nødvendige oplysninger i overensstemmelse med den udstedende parts lovgivning.

2. Forhåndsafgørelser er gyldige i en periode på mindst tre år fra gyldighedsperiodens startdato, medmindre afgørelsen ikke længere er i overensstemmelse med loven eller de forhold eller omstændigheder, der ligger til grund for den oprindelige afgørelse, har ændret sig.

3. En part kan afvise at udstede en forhåndsafgørelse, hvis det spørgsmål, der rejses i ansøgningen, er genstand for administrativ eller retslig prøvelse, eller hvis ansøgningen ikke vedrører en påtænkt anvendelse af forhåndsafgørelsen eller en påtænkt anvendelse af en toldprocedure. Afviser en part at udstede en forhåndsafgørelse, underrettes ansøgeren straks herom skriftligt med angivelse af relevante kendsgerninger og grundlaget for afgørelsen.

4. Hver part offentliggør som minimum:

- a) kravene til en ansøgning om forhåndsafgørelser, herunder oplysninger, der skal forelægges, og formatet
- b) fristen for udstedelse af en forhåndsafgørelse og
- c) forhåndsafgørelsens gyldighedsperiode.

5. Hvis en part tilbagekalder, ændrer, ophæver gyldigheden af eller annullerer en forhåndsafgørelse, meddeles ansøgeren dette skriftligt med angivelse af de relevante faktiske

omstændigheder og grundlaget for afgørelsen. En part kan kun tilbagekalde, ændre, ugyldiggøre eller annullere en forhåndsafgørelse med tilbagevirkende kraft, hvis kendelsen var baseret på ufuldstændige, ukorrekte, urigtige eller vildledende oplysninger.

6. En parts forhåndsafgørelse er bindende for den pågældende part, for så vidt angår den ansøger, som anmodede om den. Parten kan bestemme, at forhåndsafgørelsen er bindende for ansøgeren.

7. Hver part forelægger efter skriftlig anmodning fra indehaveren en revision af en forhåndsafgørelse eller en afgørelse om tilbagekaldelse, ændring eller ugyldiggørelse af en forhåndsafgørelse.

8. Hver part offentliggør oplysninger om forhåndsafgørelser under hensyntagen til behovet for at beskytte personoplysninger og fortrolige forretningsoplysninger.

9. Der udstedes forhåndsafgørelser om:

a) tarifiering af varer

b) varers oprindelse og

c) alle andre spørgsmål, som parterne måtte blive enige om.

Artikel CUSTMS.12: Toldklarerere

En parts toldbestemmelser og -procedurer kræver ikke obligatorisk anvendelse af toldklarerere eller andre agenter. Hver part giver meddelelse om og offentliggør sine foranstaltninger vedrørende anvendelse af toldklarerere. Hver part anvender gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede regler, hvis og når de godkender toldklarerere.

Artikel CUSTMS.13: Inspektion før afsendelse

En part må ikke kræve obligatorisk inspektion før afsendelse som defineret i WTO-aftalen om inspektion før afsendelse eller enhver anden inspektionsaktivitet udført på bestemmelsesstedet af private virksomheder før toldklarering.

Artikel CUSTMS.14: Anke og appel

1. Hver part indfører effektive, hurtige, ikkediskriminerende og lettilgængelige procedurer, der sikrer retten til at klage over toldmyndighedernes eller andre kompetente myndigheders administrative handlinger og afgørelser, som påvirker import eller eksport af varer eller varer i transit.

2. Procedurerne i stk. 1 omfatter:

a) en administrativ appel eller anke til en administrativ myndighed, som står over eller er uafhængig af den embedsmand eller det organ, som udstedte afgørelsen, og

b) appel eller anke af afgørelsen.

3. Hver part sikrer, at i tilfælde, hvor afgørelsen om klage eller prøvelse i henhold til stk. 2, litra a), ikke træffes inden for den frist, der er fastsat i dens love og forskrifter, eller ikke træffes uden unødigt forsinkelse, har andrageren ret til yderligere administrativ eller retslig appel eller anke eller

enhver anden form for domstolsprøvelse i overensstemmelse med den pågældende parts love og forskrifter.

4. Hver part sørger for, at andrageren gives en begrundelse for den administrative afgørelse, således at den pågældende kan appellere eller anke om nødvendigt.

Artikel CUSTMS.15: Forbindelser med erhvervslivet

1. Hver part afholder rettidige og regelmæssige konsultationer med repræsentanter for erhvervslivet om lovgivningsforslag og generelle procedurer vedrørende told og handelslettelser. Med henblik herpå opretholder hver part de relevante konsultationer mellem myndighederne og erhvervslivet.

2. Hver part sikrer, at dens toldkrav og dermed forbundne krav og procedurer fortsat opfylder erhvervslivets behov, følger bedste praksis og begrænser handelen så lidt som muligt.

Artikel CUSTMS.16: Midlertidig indførsel

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "midlertidig indførsel" den toldprocedure, hvorunder visse varer, herunder transportmidler, kan føres ind i et toldområde med betinget fritagelse for importafgifter og -afgifter og uden anvendelse af importforbud eller -restriktioner af økonomisk art, forudsat at varerne indføres til et bestemt formål og er bestemt til genudførsel inden for en bestemt periode uden at have undergået nogen ændring bortset fra normal værdiforringelse som følge af anvendelsen af disse varer.

2. Hver part bevilger midlertidig indførsel med fuldstændig suspension af told og afgifter ved indførsel og uden anvendelse af importrestriktioner eller -forbud af økonomisk karakter, som fastsat i dens love og forskrifter, for følgende varer:

- a) varer til forevisning eller benyttelse på udstillinger, messer, kongresser eller lignende arrangementer (varer, der skal udstilles eller demonstreres ved et arrangement, varer, der er bestemt til anvendelse i forbindelse med udstilling af udenlandske produkter ved et arrangement, udstyr, herunder tolkeanlæg, lyd- og videooptagere og film af undervisningsmæssig, videnskabelig eller kulturel karakter, bestemt til anvendelse ved internationale møder, konferencer og kongresser); varer, der fremstilles under arrangementet af midlertidigt indførte varer som resultat af demonstration af udstillede maskiner eller apparater
- b) professionelt udstyr (udstyr til brug for presse, radio og fjernsyn, som er nødvendigt for repræsentanter for presse, radio og fjernsyn, der indrejser på et andet lands område for at producere reportager, optagelser eller udsendelser som led i bestemte programmer, kinematografisk udstyr, som er nødvendigt for en person, der indrejser på et andet lands område, for at producere en eller flere bestemte film, alt andet udstyr, som er nødvendigt, for at en person, der indrejser på et andet lands område, kan løse en bestemt opgave, kan udøve sit erhverv eller fag, i det omfang det ikke skal anvendes til industriel fremstilling eller pakning af varer, samt (medmindre der er tale om håndværktøj) udstyr til udvinding af naturressourcer, til opførelse, reparation eller vedligeholdelse af bygninger, til udførelse af jordarbejder eller lignende, apparater og andet tilbehør til ovennævnte udstyr); reservedele, der indføres med henblik på reparation af fagligt udstyr, som er indført midlertidigt
- c) varer af enhver art, der indføres i forbindelse med en handelstransaktion, uden at indførslen heraf i sig selv udgør en handelstransaktion (emballage, som indføres fyldt med henblik på

genudførsel fyldt eller tom, eller som indføres tom med henblik på genudførsel fyldt, containere, hvad enten disse er lastet med varer eller ej, og tilbehør og udstyr til containere, der er indført midlertidigt, og som enten indføres sammen med en container med henblik på at blive genudført separat eller med en anden container, eller som indføres separat med henblik på at blive genudført sammen med en container, og reservedele, der indføres til reparation af containere, som henført under proceduren for midlertidig indførsel, paller, vareprøver, reklamefilm, varer af enhver art, der indføres i forbindelse med en handelstransaktion)

- d) varer, der indføres som led i en produktionsproces (matricer, klicheer, modeller, tegninger, projekter, mønstre og lignende genstande, måle-, kontrol- og testinstrumenter samt lignende genstande, specialværktøj og -instrumenter, som indføres med henblik på anvendelse i en fremstillingsproces); erstatningsproduktionsmidler (instrumenter, apparater og maskiner, som efter omstændighederne stilles til en kundes rådighed af en leverandør eller en reparatør, indtil levering eller reparation af lignende varer har fundet sted)
- e) varer, der udelukkende indføres i uddannelsesmæssigt, videnskabeligt eller kulturelt øjemed (videnskabeligt udstyr, undervisningsmateriale, velfærdsmateriel for søfolk og alle andre varer, der indføres som led i en uddannelsesmæssig, videnskabelig eller kulturel aktivitet); reservedele til videnskabeligt udstyr og undervisningsmateriale, der er indført midlertidigt; samt værktøj, der specielt er fremstillet til vedligeholdelse, kontrol, justering eller reparation af det nævnte udstyr og materiale
- f) personlige effekter (alle nye eller brugte genstande, som en rejsende med rimelighed kan have behov for til personlig brug under rejsen under hensyntagen til samtlige foreliggende omstændigheder ved denne, men ikke indbefattet varer af nogen art, der indføres i erhvervsmæssigt øjemed); varer, der indføres i sportsøjemed (sportsudstyr og andre genstande til den rejsendes brug ved sportskonkurrencer, sportsopvisninger eller træning på det område, hvor den midlertidige indførsel har fundet sted)
- g) turistmateriale (varer, der har til formål at tilskynde offentligheden til at besøge et andet fremmed land, bl.a. for dér at deltage i møder og arrangementer af kulturel, religiøs, turist- og sportsmæssig eller faglig art)
- h) varer, der indføres til humanitære formål (medicinsk-kirurgisk udstyr og laboratorieudstyr samt nødhjælpsforsyninger såsom køretøjer eller andre transportmidler, tæpper, telte, præfabrikerede huse eller andre nødvendige artikler, der sendes for at hjælpe ofre for naturkatastrofer eller lignende) og
- i) dyr indført til et bestemt formål (dressur, træning, avl, skoning eller vejning, veterinær behandling, afprøvning (f.eks. i forbindelse med køb), deltagelse i offentlige arrangementer, udstillinger, stævner, konkurrencer eller opvisninger, forestillinger (cirkusdyr osv.), turistrejser (herunder dyr, der ledsager rejsende), udøvelse af virksomhed (politihunde eller -heste, sporhunde, førerhunde osv.), redningsoperationer, flytning til højereliggende græsgange eller græsning, udførelse af en arbejds- eller transportopgave, medicinsk brug (produktion af gift osv.).

3. Hver part accepterer for så vidt angår midlertidig indførsel af de i stk. 2 omhandlede varer, uanset deres oprindelse, et carnet som foreskrevet i ATA- og Istanbulkonventionerne, der er udstedt i den anden part, og som er påtegnet dér og garanteret af en sammenslutning, der indgår i den

internationale garantikæde, og som er attesteret af de kompetente myndigheder og gyldigt på den importerende parts toldområde.

Artikel CUSTMS 17. Kvikskranke

Hver part bestræber sig på at etablere et enkelt kontaktpunkt, der gør det muligt for erhvervsdrivende at indsende dokumentation eller data, der er nødvendige for import, eksport eller transit af varer gennem et enkelt kontaktpunkt, til de deltagende myndigheder eller agenturer.

Artikel CUSTMS 18. Lettelse af roll-on/roll-off trafik

1. I erkendelse af den store mængde søovergange og navnlig den store mængde roll on/roll off-trafik, der foregår mellem deres respektive toldområder, er parterne enige om at samarbejde for at lette denne trafik og andre alternative trafikformer.

2. Parterne anerkender:

- a) hver parts ret til at indføre handelsfremmende toldformaliteter og -procedurer for trafik mellem parterne inden for deres respektive retlige rammer og
- b) havnenes, havnemyndighedernes og operatørernes ret til inden for deres respektive parters retsorden at handle i overensstemmelse med deres regler og deres drifts- og forretningsmodeller.

3. Med henblik herpå skal parterne:

- a) indføre eller opretholde procedurer, der gør det muligt at indgive importdokumentation og andre nødvendige oplysninger, herunder manifeste, med henblik på at påbegynde forarbejdningen inden varernes ankomst med henblik på at fremskynde frigivelsen af varerne ved ankomsten og
- b) forpligter sig til at lette de erhvervsdrivendes anvendelse af transitproceduren, herunder forenklinger af transitproceduren i henhold til konventionen om en fælles forsendelsesprocedure.

4. Parterne er enige om at fremme samarbejdet mellem deres respektive toldmyndigheder om bilaterale søruter og udveksle oplysninger om, hvordan de havne, der håndterer trafik, fungerer indbyrdes, og om de gældende regler og procedurer. De vil offentliggøre og fremme operatørernes viden om de foranstaltninger, de har indført, og de processer, som havnene har indført for at lette denne trafik.

Artikel CUSTMS.19: Administrativt samarbejde på momsområdet og gensidig bistand ved inddrivelse af skatter og afgifter

Parternes kompetente myndigheder samarbejder for at sikre overholdelsen af momslovgivningen og om inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter i overensstemmelse med protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig på momsområdet og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter.

Artikel CUSTMS. 20: Specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler

1. Specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler:

- a) afholder regelmæssige konsultationer og
 - b) i forbindelse med revisionen af bestemmelserne i bilag CUSTMS-1 [Autoriserede økonomiske operatører]:
 - i) validerer i fællesskab programmedlemmerne for at identificere styrker og svagheder i gennemførelsen af bilag CUSTMS-1 [Autoriserede økonomiske operatører] og
 - ii) udveksler synspunkter om data, der skal udveksles, og behandling af operatører.
2. Specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler kan træffe afgørelser eller vedtage henstillinger:
- a) om udveksling af toldrelaterede oplysninger, om gensidig anerkendelse af risikostyringsteknikker, risikostandarder og -kontrol, toldsikkerhedsforanstaltninger, om forhåndsafgørelser, om fælles tilgange til toldværdiansættelse og om andre spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen af dette kapitel
 - b) om ordningerne vedrørende automatisk udveksling af oplysninger som omhandlet i artikel 10 [Automatisk udveksling af oplysninger] i protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og om andre spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen af nævnte protokol
 - c) spørgsmål vedrørende gennemførelsen af bilag CUSTMS-1 [Autoriserede økonomiske operatører] og
 - d) om de konsultationsprocedurer, der er fastsat ved artikel ORIG.26 [Afslag på anmodninger om præferencetoldbehandling] om tekniske eller administrative spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen af kapitel 2 [Oprindelsesregler], herunder om fortolkende bemærkninger, der har til formål at sikre en ensartet forvaltning af oprindelsesreglerne.

Artikel CUSTMS.21: Ændringer

- 1. Partnerskabsrådet kan ændre:
 - a) Bilag CUSTMS-1 [Autoriserede økonomiske operatører], protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og listen over varer i CUSTMS.16 [Midlertidig indførsel], stk. 2 og
 - b) protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter.
- 2. Specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde i forbindelse med moms og inddrivelse af skatter og afgifter kan ændre den værdi, der er omhandlet i artikel 33, stk. 4, i protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter.

AFSNIT II: TJENESTEYDELSER OG INVESTERINGER

Kapitel 1: Almindelige bestemmelser

Artikel SERVIN.1.1: Mål og anvendelsesområde

1. Parterne bekræfter deres vilje til at skabe et gunstigt klima for udviklingen af handel og investeringer mellem parterne.
2. Parterne bekræfter på ny retten til at regulere på deres område for at nå legitime politiske mål, såsom: beskyttelse af folkesundheden sociale tjenesteydelser offentlig uddannelse sikkerhed miljøet, herunder klimaændringer beskyttelse af den offentlige moral social beskyttelse eller forbrugerbeskyttelse privatlivets fred og databeskyttelse eller fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed.
3. Dette afsnit finder ikke anvendelse på foranstaltninger, som vedrører fysiske personer, der søger adgang til arbejdsmarkedet i en af parterne, eller på foranstaltninger vedrørende nationalitet, statsborgerskab, bopæl eller fast beskæftigelse.
4. Dette afsnit er ikke til hinder for, at en part anvender foranstaltninger til at regulere fysiske personers indrejse i eller midlertidige ophold på dens område, herunder foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte dens grænsers integritet og sikre en ordnet grænsepassage for fysiske personer, forudsat at disse foranstaltninger ikke anvendes på en sådan måde, at de ophæver eller forringer fordelene for den anden part i henhold til dette kapitel. Den omstændighed, at der stilles krav om visum for fysiske personer fra bestemte lande og ikke for andre, anses ikke i sig selv for at ophæve eller forringe fordelene i henhold til dette afsnit.
5. Dette afsnit finder ikke anvendelse på:
 - a) luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser⁶, bortset fra:
 - i) tjenester i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af flyvemaskiner
 - ii) tjenesteydelser i forbindelse med edb-reservationssystemer
 - iii) groundhandlingydelser
 - iv) følgende tjenester, der leveres med et bemannet luftfartøj, med forbehold af overholdelsen af parternes respektive love og forskrifter vedrørende luftfartøjers indflyvning i, operationer i eller udflyvning fra deres område: brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering og andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester, og
 - v) salg og markedsføring af lufttransporttjenesteydelser
 - b) audiovisuelle tjenesteydelser
 - c) national cabotageejlads⁷ og

⁶ luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser omfatter, men er ikke begrænset til, følgende tjenesteydelser: lufttransport, tjenesteydelser, der leveres ved brug af et luftfartøj, hvis hovedformål ikke er transport af gods eller passagerer, såsom brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sightseeing, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering, faldskærmsudspring, slæb af svævefly, helikopterløft i forbindelse med skovhugst og byggeri samt andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester udlejning af luftfartøjer med besætning og lufthavnstjenesteydelser.

d) transport ad indre vandveje.

6. Dette afsnit finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger i forbindelse med offentlige indkøb af en vare eller en tjenesteydelse til statslig brug og uden sigte på kommercielt videresalg og ej heller med sigte på anvendelse i forbindelse med levering af en vare eller en tjenesteydelse til kommercielt salg, uanset om dette offentlige udbud er et "omfattet udbud" som omhandlet i artikel PPROC.2 [Indarbejdelse af visse bestemmelser i GPA og omfattede udbud].

7. Med undtagelse af artikel SERVIN.2.6 [Præstationskrav] finder dette afsnit ikke anvendelse på subsidier eller tilskud, der ydes af parterne, herunder statsstøttede lån, garantier og forsikringer.

Artikel SERVIN.1.2: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed": aktiviteter, som ikke udføres, herunder tjenesteydelser, som ikke leveres, på et kommercielt grundlag eller i konkurrence med en eller flere økonomiske aktører⁸
- b) "tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer": aktiviteter, der udføres på et luftfartøj eller en del heraf, mens det er taget ud af drift, og som ikke omfatter såkaldt linjevedligeholdelse
- c) "tjenesteydelser i forbindelse med edb-reservationssystemer (CRS)": tjenesteydelser leveret af computersystemer, som indeholder oplysninger om flyselskabers fartplaner, disponibilitet, priser og prisregler, og gennem hvilke der kan foretages reservationer eller udstedes billetter
- d) "omfattet virksomhed": en virksomhed, der på en parts område er etableret i overensstemmelse med litra h) af en investor fra den anden part, og som eksisterede på datoen for denne aftales ikrafttræden eller blev etableret derefter, i overensstemmelse med den gældende lovgivning
- e) "grænseoverskridende handel med tjenesteydelser": levering af en tjenesteydelse:
 - i) fra den ene parts område til den anden parts område eller
 - ii) på den ene parts område til den anden parts forbruger af tjenesteydelsen

⁷ National cabotagesejlads til søs omfatter: For Unionen, og uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" under den relevante nationale lovgivning, dækker national cabotagesejlads til søs transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i en medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i samme medlemsstat, herunder på landets kontinentalsokkel som defineret i De Forenede Nationers havretskonvention, udfærdiget i Montego Bay, Jamaica, den 10. december 1982, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i en medlemsstat. For Det Forenede Kongerige, transport af passagerer eller gods mellem en havn eller et sted i Det Forenede Kongerige og en anden havn eller et andet sted i Det Forenede Kongerige, herunder på landets kontinentalsokkel, som fastsat i De Forenede Nationers havretskonvention, udfærdiget i Montego Bay, Jamaica, den 10. december 1982, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i Det Forenede Kongerige.

⁸ Det præciseres, at udtrykket "aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed", når det anvendes i forbindelse med en parts foranstaltninger, der påvirker leveringen af tjenesteydelser, omfatter "tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed" som defineret i artikel SERVIN.1.2 [Definitioner], litra p).

- f) "økonomisk aktivitet": al virksomhed inden for industri, handel eller liberale erhverv samt håndværk, herunder levering af tjenesteydelser, undtagen aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed
- g) "virksomhed": en juridisk person eller en juridisk persons filial eller repræsentationskontor
- h) "etablering": oprettelse eller erhvervelse af en juridisk person, herunder gennem kapitalandele, eller oprettelse af en filial eller et repræsentationskontor på en parts område med henblik på at etablere eller opretholde varige økonomiske forbindelser
- i) "groundhandlingydelser": en lufthavns levering af følgende tjenesteydelser på honorar- eller kontraktbasis: luftfartsselskabets repræsentation, administration og overvågning, passagerbetjening, bagagehåndtering, forpladshandling, catering, håndtering af fragt og post, påfyldning af brændstof, flyserviceydelser og rengøring, overfladetransport flyveoperation, administration af flybesætning og planlægning af flyvning; groundhandlingydelser omfatter ikke: selvservicering, sikkerhed, reparation og vedligeholdelse af flyvemaskiner eller ledelse og drift af væsentlig centraliseret lufthavnsinfrastruktur som f.eks. afisningsfaciliteter, brændstofdistributionssystemer, bagagehåndteringssystemer og faste transportsystemer inden for lufthavnen
- j) "investor fra en part": en fysisk eller juridisk person fra en part, der søger at etablere, er ved at etablere eller har etableret en virksomhed i overensstemmelse med litra h) på den anden parts område
- k) "juridisk person fra en part"⁹:
 - i) for Unionen:
 - A) en juridisk person, der er stiftet eller organiseret efter lovgivningen i Unionen eller en af dens medlemsstater og har væsentlige forretningsaktiviteter på Unionens område, ligestillet af Unionen i overensstemmelse med meddelelse om traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til WTO (dok. WT/REG39/1) med begrebet "reel og vedvarende forbindelse" med en EU-medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og
 - B) rederier, der er etableret uden for Unionen og kontrolleres af fysiske personer i en EU-medlemsstat, hvis fartøjer er registreret i en EU-medlemsstat og fører en EU-medlemsstats flag
 - ii) for Det Forenede Kongerige:
 - A) en juridisk person, der er stiftet eller organiseret i henhold til lovgivningen i Det Forenede Kongerige og har væsentlige forretningsaktiviteter på Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands område og

⁹ Det præciseres, at de rederier, der er nævnt i dette punkt, kun betragtes som juridiske personer i en part med hensyn til deres aktiviteter i forbindelse med levering af søtransporttjenesteydelser.

- B) rederier, der er etableret uden for Det Forenede Kongerige, og som kontrolleres af fysiske personer fra Det Forenede Kongerige, og hvis skibe er registreret i Det Forenede Kongerige og fører Det Forenede Kongeriges flag
- l) "drift": ledelse, administration, vedligeholdelse, anvendelse, udnyttelse, salg eller andre former for afhændelse af en virksomhed
- m) "erhvervskvalifikationer": kvalifikationer, der attesteres ved et uddannelsesbevis, erhvervserfaring eller et andet kompetencesbevis
- n) "salg og markedsføring af lufttransportydelser": det pågældende luftfartsselskabs muligheder for frit at sælge og markedsføre sine lufttransportydelser, herunder alle aspekter af markedsføring såsom markedsanalyse, annoncering og distribution, men uden at dette omfatter prisfastsættelse for lufttransportydelser eller de gældende betingelser
- o) "tjenesteydelse": alle tjenesteydelser i alle sektorer, bortset fra tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed
- p) "aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed": aktiviteter, der ikke udføres, herunder tjenesteydelser, som ikke leveres, på et kommercielt grundlag eller i konkurrence med en eller flere tjenesteydere
- q) "tjenesteyder": enhver fysisk eller juridisk person, der søger at levere eller leverer en tjenesteydelse
- r) "tjenesteyder fra en part": enhver fysisk eller juridisk person fra en part, der søger at levere eller leverer en tjenesteydelse.

Artikel SERVIN.1.3: Nægtelse af fordele

1. En part kan nægte en investor eller en tjenesteyder fra den anden part eller en omfattet virksomhed fordelene i henhold til dette afsnit og afsnit IV [Kapitalbevægelser, betalinger, overførsler og midlertidige beskyttelsesforanstaltninger] eller en omfattet virksomhed, hvis den part, der giver afslag, indfører eller opretholder foranstaltninger vedrørende opretholdelse af international fred og sikkerhed, herunder beskyttelse af menneskerettighederne, som:

- a) forbyder transaktioner med den pågældende investor, tjenesteyder eller den omfattede virksomhed, eller
- b) ville føre til tilsidesættelse eller omgåelse, hvis fordelene i medfør af dette afsnit og afsnit IV [Kapitalbevægelser, betalinger, overførsler og midlertidige beskyttelsesforanstaltninger] blev tildelt den pågældende investor, tjenesteyder eller omfattede virksomhed, herunder foranstaltninger, der forbyder transaktioner med en fysisk eller juridisk person, som ejer eller kontrollerer en af dem.

2. Det præciseres, at stk. 1 finder anvendelse på afsnit IV [Kapitalbevægelser, betalinger, overførsler og midlertidige beskyttelsesforanstaltninger], for så vidt som de vedrører tjenesteydelser eller investeringer, for hvilke en part har nægtet at drage fordel af dette afsnit.

Artikel SERVIN.1.4: Evaluering

1. Med henblik på at indføre eventuelle forbedringer af bestemmelserne i dette kapitel og i overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til internationale aftaler, reviderer parterne

deres retlige rammer for handel med tjenesteydelser og investeringer, herunder denne aftale, jf. artikel FINPROV.3 [Revision].

2. Hvis det er relevant, bestræber parterne sig på at revidere de foranstaltninger og forbehold, der ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger], bilag SERVIN-2 [Fremtidige foranstaltninger], bilag SERVIN-3 [Forretningsrejsende i etableringsøjemed, virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende på kortvarigt ophold] og bilag SERVIN-4 [Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende] og aktiviteter for forretningsrejsende på kortvarigt ophold som fastsat i bilag SERVIN-3 [Forretningsrejsende i etableringsøjemed, virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende på kortvarigt ophold] med henblik på at enes om mulige forbedringer af gensidig interesse.

3. Denne artikel finder ikke anvendelse på finansielle tjenesteydelser.

Kapitel 2: Liberalisering af investeringer

Artikel SERVIN.2.1: Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger truffet af en part, som påvirker etableringen af en virksomhed, som udøver økonomiske aktiviteter, og driften af en sådan virksomhed foretaget af:

- a) investorer fra den anden part
- b) omfattede virksomheder og
- c) for så vidt angår artikel SERVIN.2.6 [Præstationskrav] enhver virksomhed på partens område, som indfører eller opretholder foranstaltningen.

Artikel SERVIN.2.2: Markedsadgang

En part må ikke indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår etablering af en virksomhed foretaget af en investor fra den anden part eller af en omfattet virksomhed eller drift af en omfattet virksomhed, hverken på grundlag af hele dens område eller på grundlag af en territorial underopdeling, der

- a) medfører en begrænsning af:
 - i) antallet af virksomheder, der kan udføre en bestemt økonomisk aktivitet, enten i form af specifikke numeriske kvoter, monopoler, eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
 - ii) den samlede værdi af transaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve
 - iii) det samlede antal transaktioner eller den samlede produktion udtrykt som specifikke numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve^{10 11}

¹⁰ artikel SERVIN.2.2 [Markedsadgang], litra a), nr. iii), omfatter ikke en parts foranstaltninger, der begrænser produktionsfaktorerne for levering af tjenesteydelser.

- iv) deltagelsen af udenlandsk kapital udtrykt i maksimumsgrænser for andelen af udenlandsk ejede aktier eller den samlede værdi af individuelle eller samlede udenlandske investeringer eller
 - v) det samlede antal fysiske personer, der kan være beskæftiget i en bestemt sektor, eller som en virksomhed må beskæftige, og som er nødvendige for og direkte forbundet med udøvelsen af en økonomisk aktivitet, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve, eller
- b) begrænser eller stiller krav om specifikke former for retlige enheder eller joint ventures, gennem hvilke en investor fra den anden part kan udøve erhvervsvirksomhed.

Artikel SERVIN.2.3: National behandling

1. Hver part indrømmer den anden parts investorer og omfattede virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, parten i tilsvarende situationer indrømmer sine egne investorer og deres virksomheder, for så vidt angår deres etablering og drift på dens område.
2. Ved den behandling, der indrømmes af en part i henhold til stk. 1, forstås:
 - a) for så vidt angår Det Forenede Kongeriges regering på regionalt eller lokalt plan, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som det pågældende regeringsniveau i lignende situationer indrømmer investorer fra Det Forenede Kongerige på sit område og disse investorers virksomheder og
 - b) for så vidt angår en regering i eller inden for en EU-medlemsstat, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende regering i lignende situationer indrømmer egne investorer og egne virksomheder på sit område.

Artikel SERVIN.2.4: Mestbegunstigelsesbehandling

1. Hver part indrømmer den anden parts investorer og omfattede virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, parten i tilsvarende situationer indrømmer investorer fra tredjelande og deres virksomheder, for så vidt angår etablering på dens område.
2. Hver part indrømmer den anden parts investorer og omfattede virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, parten i tilsvarende situationer indrømmer investorer fra tredjelande og deres virksomheder, for så vidt angår forretningsaktiviteter på dens område.
3. Stk. 1 og 2 må ikke fortolkes således, at det forpligter en part til at lade investorer fra den anden part og omfattede virksomheder være omfattet af en behandling, som følger af:
 - a) en international aftale om undgåelse af dobbeltbeskatning eller en anden international aftale eller ordning, som udelukkende eller hovedsagelig vedrører beskatning, eller
 - b) foranstaltninger vedrørende anerkendelse, herunder af standarderne eller kriterierne for meddelelse af tilladelse, licens eller certificering af en fysisk person eller en virksomhed med

¹¹ Artikel SERVIN.2.2 [Markedsadgang], litra a), nr. i)-iii), omfatter ikke foranstaltninger, der træffes for at begrænse produktionen af et landbrugs- eller fiskeriprodukt.

henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet eller af tilsynsforanstaltninger som omhandlet i stk. 3 i GATS-bilaget om finansielle tjenesteydelser.

4. Det præciseres, at den i stk. 1 og 2 omhandlede behandling ikke omfatter procedurer for tvistbilæggelse mellem investorer og stater, som andre internationale aftaler indeholder bestemmelser om.

5. Det præciseres, at materielle bestemmelser i andre internationale aftaler indgået af en part med et tredjeland eller den rent formelle gennemførelse af disse bestemmelser i national ret, i det omfang det er nødvendigt for at indarbejde dem i den nationale retsorden, ikke i sig selv udgør den "behandling", der er omhandlet i stk. 1 og 2. En parts foranstaltninger i henhold til disse bestemmelser kan udgøre en sådan behandling og dermed give anledning til en overtrædelse af denne artikel.

Artikel SERVIN.2.5: Øverste ledelse og bestyrelse

En part må ikke kræve, at en omfattet virksomhed udnævner fysiske personer af en bestemt nationalitet som direktører, ledere eller medlemmer af bestyrelser.

Artikel SERVIN.2.6: Præstationskrav

1. En part må ikke indføre eller håndhæve krav eller gennemtvinge et tilsagn eller en forpligtelse i forbindelse med etablering eller drift af en virksomhed på sit område med henblik på:

- a) at eksportere en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af varer eller tjenesteydelser
- b) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af indenlandsk indhold
- c) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer produceret eller tjenesteydelser leveret på sit område eller til at købe varer eller tjenesteydelser fra fysiske eller juridiske personer eller enhver anden enhed på sit område
- d) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af importen op mod mængden eller værdien af eksporten eller mængden af udenlandsk valutaindstømning i forbindelse med en sådan virksomhed
- e) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som en sådan virksomhed producerer eller leverer, på dens område ved på nogen måde at sætte salget op mod mængden eller værdien dens eksport eller udenlandsk valutaindstømning
- f) at give adgang til eller overføre teknologi, en produktionsproces eller anden ejendomsretligt beskyttet viden til en fysisk eller en juridisk person eller enhver anden enhed på dens område¹²
- g) fra partens område udelukkende at levere en vare fremstillet eller en tjenesteydelse leveret af virksomheden til et specifikt regionalt marked eller verdensmarkedet

¹² Det præciseres, at artikel SERVIN.2.6 [Præstationskrav], stk. 1, ikke berører bestemmelserne i artikel DIGIT.12 [Overførsel af eller adgang til kildekode].

- h) at placere en sådan virksomheds hovedsæde for en specifik region eller verdensmarkedet på dens område
- i) at beskæftige et bestemt antal eller en bestemt procentdel af fysiske personer i den pågældende part
- j) at nå en bestemt mængde eller værdi af forskning og udvikling på dens område
- k) at begrænse eksport eller salg til eksport eller
- l) med hensyn til enhver licensaftale, der eksisterede på det tidspunkt, hvor kravet indføres eller håndhæves, eller en forpligtelse eller et tilsagn håndhæves, eller med hensyn til eventuelle senere licensaftaler, der frit indgås mellem virksomheden og en fysisk eller juridisk person eller enhver anden enhed på dens område, eller hvis kravet indføres eller håndhæves, eller forpligtelsen eller tilsagnet håndhæves på en måde, der udgør et direkte indgreb i den pågældende licensaftale gennem udøvelse af en ikkejudiciel myndighed i en part.
 - i) en andel eller størrelse af royalties under et bestemt niveau eller
 - ii) en given varighed af en licensaftale.

Denne litra finder ikke anvendelse, hvis licensaftalen er indgået mellem virksomheden og parten. Med henblik på denne litra forstås ved "licensaftale": enhver aftale om licens på teknologi, produktionsproces eller anden ejendomsretligt beskyttet viden.

2. En part må ikke gøre tildelingen eller den fortsatte tildeling af en fordel i forbindelse med etablering eller drift af en virksomhed på sit område betinget af overholdelsen af nogen af følgende krav:

- a) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af indenlandsk indhold
- b) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer produceret eller tjenesteydelser leveret på dens område eller til at købe varer eller tjenesteydelser fra fysiske eller juridiske personer eller enhver anden enhed på dens område
- c) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af importen op mod mængden eller værdien af eksporten eller mængden af udenlandsk valutaindstrømning i forbindelse med den pågældende virksomhed
- d) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som en sådan virksomhed producerer eller leverer, på dens område ved på nogen måde at sætte salget op mod mængden eller værdien dens eksport eller udenlandsk valutaindstrømning eller
- e) at begrænse eksporten eller salget til eksport.

3. Stk. 2 må ikke fortolkes således, at det forhindrer en part i at gøre tildeling eller fortsat tildeling af en fordel i forbindelse med enhver virksomhed på dens område betinget af opfyldelsen af et krav om at placere produktionen, levere en tjenesteydelse, uddanne eller ansætte arbejdstagere, opføre eller udvide særlige faciliteter eller udføre forskning og udvikling på sit område.

4. Stk. 1, litra f) og l) , finder ikke anvendelse, hvis:

- a) kravet pålægges eller håndhæves, eller forpligtelsen eller tilsagnet håndhæves af en domstol eller en forvaltningsdomstol eller af en konkurrencemyndighed i henhold til en parts konkurrencelovgivning for at forhindre eller afhjælpe en begrænsning eller fordrejning af konkurrencen, eller
 - b) en part tillader anvendelsen af en intellektuel ejendomsrettighed i henhold til TRIPS-aftalens artikel 31 eller artikel 31a eller indfører eller opretholder foranstaltninger, der kræver videregivelse af data eller fortrolige oplysninger, som er omfattet af og er i overensstemmelse med TRIPS-aftalens artikel 39, stk. 3.
5. Stk. 1, litra a)-c), og stk. 2, litra a) og b), finder ikke anvendelse på kvalifikationskrav for varer eller tjenesteydelser i forbindelse med deltagelsen i programmer for eksportfremme og udenlandsk bistand.
6. Det præciseres, at denne artikel ikke udelukker, at en parts kompetente myndigheder kan håndhæve enhver forpligtelse eller tilsagn, der er indgået mellem andre personer end en part, og som ikke direkte eller indirekte er blevet pålagt eller krævet af den pågældende part.
7. Det præciseres, at stk. 2, litra a) og b), ikke finder anvendelse på krav, som en importerende part pålægger vedrørende indholdet af varer for at være berettiget til toldpræferencer eller præferentielle toldkontingenter.
8. Stk. 1, litra l), finder ikke anvendelse, hvis kravet indføres eller håndhæves, eller forpligtelsen eller tilsagnet håndhæves af en domstol som et rimeligt vederlag i henhold til den pågældende parts lovgivning om ophavsret.
9. En part må hverken indføre eller håndhæve foranstaltninger, der er uforenelige med dens forpligtelser i henhold til aftalen om handelsrelaterede investeringsforanstaltninger, heller ikke selv om en sådan foranstaltning er opført af den pågældende part i BILAG SERVİN-1 [Eksisterende foranstaltninger] eller BILAG SERVİN-2 [Fremtidige foranstaltninger].
10. Det præciseres, at denne artikel ikke må fortolkes således, at den kræver, at en part tillader, at en bestemt tjenesteydelse leveres på tværs af grænserne, hvis den pågældende part indfører eller opretholder restriktioner eller forbud mod en sådan levering af tjenesteydelser, som er i overensstemmelse med de forbehold, betingelser eller kvalifikationer, der er fastsat for en sektor, delsektor eller aktivitet, der er opført i BILAG SERVİN-1 [Eksisterende foranstaltninger] eller BILAG SERVİN-2 [Fremtidige foranstaltninger].
11. En betingelse for tildeling eller fortsat tildeling af en fordel som omhandlet i stk. 2 udgør ikke et krav eller et tilsagn eller en forpligtelse med henblik på anvendelsen af stk. 1.

Artikel SERVİN.2.7: Ikkeforenelige foranstaltninger og undtagelser

1. Artikel SERVİN.2.2 [Markedsadgang], 2.3 [National behandling], 2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling], 2.5 [Øverste ledelse og bestyrelse] og 2.6 [Præstationskrav] finder ikke anvendelse på:
- a) nogen eksisterende ikkeforenelig foranstaltning, som opretholdes af en part på:
 - i) for Unionen:
 - A) Unionen, jf. Unionens liste i bilag SERVİN.1 [Eksisterende foranstaltninger]

- B) En medlemsstats centrale forvaltningsniveau, jf. Unionens liste i bilag SERVIN.1 [Eksisterende foranstaltninger]
 - C) en medlemsstats regionale forvaltningsniveau, jf. Unionens liste i bilag SERVIN.1 [Eksisterende foranstaltninger] eller
 - D) lokalt forvaltningsniveau, bortset fra det i litra C) omhandlede niveau og
- ii) for Det Forenede Kongerige:
- A) det centrale forvaltningsniveau, jf. Det Forenede Kongeriges liste i bilag SERVIN.1 [Eksisterende foranstaltninger]
 - B) [regionalt forvaltningsniveau], jf. Det Forenede Kongeriges liste i bilag SERVIN.1 [Eksisterende foranstaltninger]
- eller
- C) lokalt forvaltningsniveau
- b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en ikkeforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a) eller
- c) en ændring af en ikkeforenelig foranstaltning som omhandlet i dette stykkes litra a) og b), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mindre forenelig med artikel SERVIN.2.2 (Markedsadgang), artikel SERVIN.2.3 (National behandling), artikel SERVIN.2.4 (Mestbegunstigelsesbehandling), artikel SERVIN.2.5 (Øverste ledelse og bestyrelse) eller artikel SERVIN.2.6 (Præstationskrav).
2. Artikel SERVIN.2.2 [Markedsadgang], 2.3 [National behandling], 2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling], 2.5 [Øverste ledelse og bestyrelse] og 2.6 [Præstationskrav] finder ikke anvendelse på en parts foranstaltning, som er forenelig med de forbehold, betingelser eller kvalifikationer, der er angivet for en sektor, delsektor eller aktivitet opført i bilag SERVIN.2 [Forbehold for fremtidige foranstaltninger].
3. Artikel SERVIN.2.3 [National behandling] og 2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling] finder ikke anvendelse på en foranstaltning, som udgør en undtagelse til eller en fravigelse fra TRIPS-aftalens artikel 3 eller 4, jf. de specifikke bestemmelser i denne aftales artikel 3-5.
4. Det præciseres, at artikel SERVIN.2.3 [National behandling] og 2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling] ikke må fortolkes således, at det forhindrer en part i at fastsætte oplysningskrav, herunder til statistiske formål, i forbindelse med etablering eller drift foretaget af investorer fra den anden part eller af omfattede virksomheder, forudsat at det ikke udgør et middel til at omgå den pågældende parts forpligtelser i henhold til disse artikler.

Kapitel 3: Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Artikel SERVIN.3.1: Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, som træffes af en part og påvirker den grænseoverskridende handel med tjenesteydelser fra tjenesteydere fra den anden part.

Artikel SERVIN.3.2: Markedsadgang

En part må ikke, hverken på hele sit område eller på regionalt plan, indføre eller opretholde foranstaltninger, der:

- a) medfører en begrænsning af:
 - i) antallet af tjenesteydere, som kan levere en specifik tjenesteydelse, hvad enten det er i form af numeriske kvoter, monopoler, tjenesteydere med eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
 - ii) den samlede værdi af tjenesteydelsestransaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve eller
 - iii) det samlede antal tjenesteydelsesoperationer eller den samlede produktion af tjenesteydelser udtrykt som specifikke numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve¹³ eller
- b) begrænser eller kræver specifikke former for juridiske enheder eller joint ventures, gennem hvilke en tjenesteleverandør kan levere en tjenesteydelse.

Artikel SERVIN.3.3: Lokal tilstedeværelse

En part må ikke kræve, at en tjenesteyder fra den anden part etablerer eller opretholder en virksomhed eller er hjemmehørende på dens område som en betingelse for grænseoverskridende levering af en tjenesteydelse.

Artikel SERVIN.3.4: National behandling

1. Hver part indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den pågældende part indrømmer sine egne tjenesteydelser og tjenesteydere i lignende situationer.
2. En part kan opfylde kravet i stk. 1 ved at indrømme tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der enten er formelt identisk med eller formelt forskellig fra den behandling, den indrømmer sine egne tjenesteydelser og tjenesteydere.
3. En formelt identisk eller formelt forskellig behandling betragtes som mindre gunstig, hvis den ændrer konkurrencevilkårene til fordel for partens tjenesteydelser eller tjenesteydere i forhold til den anden parts tjenesteydelser eller tjenesteydere.
4. Intet i denne artikel må fortolkes således, at det kræves af parterne, at de skal kompensere for iboende konkurrencemæssige ulemper, der følger af, at de pågældende tjenesteydelser eller tjenesteydere er udenlandske.

¹³ artikel SERVIN.3.2 [Markedsadgang], litra a), nr. iii), omfatter ikke en parts foranstaltninger, der begrænser produktionsfaktorerne for levering af tjenesteydelser.

Artikel SERVIN.3.5: Mestbegunstigelsesbehandling

1. Hver part indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den i tilsvarende situationer indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra et tredjeland.
2. Stk. 1 skal ikke fortolkes således, at det forpligter en part til at lade tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part være omfattet af behandling, som følger af:
 - a) en international aftale om undgåelse af dobbeltbeskatning eller en anden international aftale eller ordning, som udelukkende eller hovedsagelig vedrører beskatning, eller
 - b) foranstaltninger vedrørende anerkendelse, herunder af standarderne eller kriterierne for meddelelse af tilladelse, licens eller certificering af en fysisk person eller en virksomhed med henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet eller af tilsynsforanstaltninger som omhandlet i stk. 3 i GATS-bilaget om finansielle tjenesteydelser.
3. Det præciseres, at materielle bestemmelser i andre internationale aftaler indgået af en part med et tredjeland eller den rent formelle gennemførelse af disse bestemmelser i national ret, i det omfang det er nødvendigt for at indarbejde dem i den nationale retsorden, ikke i sig selv udgør den "behandling", der er omhandlet i stk. 1. En parts foranstaltninger i henhold til disse bestemmelser kan udgøre en sådan behandling og dermed give anledning til en overtrædelse af denne artikel.

Artikel SERVIN.3.6: Ikkeforenelige foranstaltninger

1. Artikel SERVIN.3.2 [Markedsadgang], SERVIN.3.3 [Lokal tilstedeværelse], SERVIN.3.4 [National behandling] og SERVIN.3.5 [Mestbegunstigelsesbehandling] finder ikke anvendelse på:
 - a) nogen eksisterende ikkeforenelig foranstaltning, som opretholdes af en part på:
 - i) for Unionen:
 - A) Unionen, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
 - B) en medlemsstats centrale forvaltningsniveau, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
 - C) en medlemsstats regionale forvaltningsniveau, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger] eller
 - D) lokalt forvaltningsniveau, bortset fra det i litra C) omhandlede niveau og
 - ii) for Det Forenede Kongerige:
 - A) det centrale forvaltningsniveau, jf. Det Forenede Kongeriges liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
 - B) et regionalt forvaltningsniveau, jf. Det Forenede Kongeriges liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger] eller
 - C) lokalt forvaltningsniveau

- b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en ikkeforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a) eller
 - c) en ændring af en ikkeforenelig foranstaltning som omhandlet i dette stykkes litra a) og b), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mindre forenelig med artikel SERVIN.3.2 [Markedsadgang], artikel SERVIN.3.3 [Lokal tilstedeværelse], 3.4. [National behandling] og artikel SERVIN.3.5 [Mestbegunstigelsesbehandling].
2. Artikel 3.2 [Markedsadgang], SERVIN.3.3 [Lokal tilstedeværelse], SERVIN.3.4 [National behandling] og SERVIN.3.5 [Mestbegunstigelsesbehandling] finder ikke anvendelse på en parts foranstaltning, som er i overensstemmelse med de forbehold, betingelser eller kvalifikationer, der er fastsat for en sektor, delsektor eller aktivitet, der er opført i bilag SERVIN-2 [Fremtidige foranstaltninger].

Kapitel 4: Fysiske personers indrejse og midlertidige ophold i forretningsøjemed

Artikel SERVIN.4.1: Anvendelsesområde og definitioner

1. Dette kapitel finder anvendelse på en parts foranstaltninger, der påvirker indrejse i den pågældende part foretaget af fysiske personer fra den anden part, som er forretningsrejsende i etableringsøjemed, virksomhedsinternt udstationerede, investorer, leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser, selvstændige erhvervsdrivende og besøgende på kortvarigt forretningsbesøg.
2. I det omfang parterne ikke påtager sig forpligtelser i henhold til dette kapitel, finder alle krav i en parts lovgivning vedrørende fysiske personers indrejse og midlertidigt ophold fortsat anvendelse, herunder også love og forskrifter vedrørende opholdsperiode.
3. Uanset bestemmelserne i dette kapitel finder alle krav i en parts lovgivning vedrørende arbejde og socialsikringsforanstaltninger fortsat anvendelse, herunder love og forskrifter om mindsteløn og kollektive lønoverenskomster.
4. Forpligtelser vedrørende tilladelse til indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer i forretningsøjemed finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor hensigten eller virkningen af midlertidig indrejse og ophold er at gribe ind i eller på anden måde påvirke resultatet af en arbejds- eller ledelseskonflikt eller -forhandling eller beskæftigelsen af fysiske personer, som er involveret i denne konflikt.
5. I dette kapitel forstås ved:
 - a) "forretningsrejsende i etableringsøjemed": fysiske personer i en overordnet stilling i en juridisk person i en part, som:
 - i) er ansvarlige for oprettelse af en sådan juridisk persons virksomhed på den anden parts område
 - ii) ikke tilbyder eller leverer tjenesteydelser, ikke udøver nogen økonomisk aktivitet, bortset fra hvad der er nødvendigt i etableringsøjemed, og
 - iii) ikke modtager vederlag fra en kilde beliggende i den anden part

- b) "leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser": fysiske personer, som er ansat i en juridisk person i en part (på anden måde end gennem et personaleformidlingsbureau), som ikke er etableret på den anden parts område og i god tro har indgået en kontrakt på højst 12 måneder om levering af tjenesteydelser til en endelig forbruger i den anden part, der kræver midlertidig tilstedeværelse af dens ansatte, som:
- i) har tilbudt den samme type tjenester som ansatte i den juridiske person i mindst et år umiddelbart forud for datoen for ansøgningen om indrejse og midlertidigt ophold
 - ii) på denne dato har mindst tre års erhvervserfaring, opnået efter at have nået myndighedsalderen, i den sektor, der er genstand for kontrakten, en universitetsgrad eller et kompetencegivende bevis for viden på et tilsvarende niveau og de faglige kvalifikationer, der kræves for at kunne udøve denne aktivitet på den anden parts område¹⁴, og
 - iii) ikke modtager vederlag fra en kilde beliggende i den anden part
- c) "selvstændige erhvervsdrivende": fysiske personer, som er involveret i leveringen af en tjenesteydelse og er etableret som selvstændige på en parts område, som:
- i) ikke er etableret på den anden parts område
 - ii) i god tro har indgået en kontrakt (på anden måde end gennem et personaleformidlingsbureau) på højst 12 måneder om levering af tjenesteydelser til en endelig forbruger i den anden part, hvilket kræver deres midlertidige tilstedeværelse, og
 - iii) på datoen for deres ansøgning om indrejse og ophold har mindst seks års relevant erhvervserfaring, en universitetsgrad eller et kompetencegivende bevis for viden på et tilsvarende niveau og de faglige kvalifikationer, der kræves for at kunne udøve denne aktivitet på den anden parts område¹⁵
- d) "virksomhedsinternt udstationerede": fysiske personer, som:
- i) har været ansat af en juridisk person i en part eller har været partnere heri i en periode, der ligger umiddelbart forud for datoen for den virksomhedsinterne udstationering, på mindst et år for ledere og specialister og på mindst seks måneder for traineeansatte
 - ii) på tidspunktet for ansøgningen opholder sig uden for den anden parts område
 - iii) midlertidigt er overflyttet til en virksomhed på den anden parts område, som er en del af den samme gruppe som førstnævnte juridiske person, herunder dens repræsentationskontor, datterselskab, filial eller hovedselskab¹⁶ og

¹⁴ Er universitetsgraden eller det kompetencegivende bevis ikke opnået i den part, hvor tjenesteydelsen leveres, er det op til denne part at vurdere, om de svarer til en universitetsgrad på dens område.

¹⁵ Er universitetsgraden eller det kompetencegivende bevis ikke opnået i den part, hvor tjenesteydelsen leveres, er det op til denne part at vurdere, om de svarer til en universitetsgrad på dens område.

¹⁶ Ledere og specialister skal muligvis dokumentere, at de er i besiddelse af de faglige kvalifikationer og

- iv) tilhører en af følgende kategorier:
- A) ledere¹⁷
 - B) specialister eller
 - C) erhvervspraktikanter
- e) "leder": en fysisk person i en overordnet stilling, som primært leder virksomhedens ledelse i den anden part, og som i generel tilsyns- eller ledelsesmæssig henseende først og fremmest sorterer under virksomhedens bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, og hvis ansvarsområder omfatter:
- i) der leder virksomheden eller en afdeling eller underafdeling heraf
 - ii) der fører tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde, eller og
 - iii) der har beføjelse til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse og afskedigelse eller andre personalerelaterede dispositioner
- f) "specialister": fysiske personer, som besidder en specialiseret viden af væsentlig betydning for virksomhedens aktivitetsområder, teknikker eller ledelse, hvor der ved bedømmelsen ikke blot tages hensyn til viden, der er specifik for virksomheden, men også til, om den fysiske person har et højt kvalifikationsniveau med hensyn til en type arbejde eller aktivitet, der kræver specifik teknisk viden, herunder medlemskab af en anerkendt faggruppe og
- g) "traineeansat": en fysisk person med en universitetsgrad, der midlertidigt overføres med henblik på karriereudvikling eller uddannelse i forretningsteknikker eller -metoder, og som aflønnes i udstationeringsperioden¹⁸.
6. Den i stk. 5, litra b) og c), omhandlede tjenesteydelseskontrakt skal opfylde de retlige krav i den part, hvor kontrakten udføres.

Artikel SERVIN.4.2: Virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende i etableringsøjemed

1. Med forbehold af de relevante betingelser og kvalifikationer angivet i BILAG SERVIN-3 [Virksomhedsinternt udstationerede, forretningsrejsende i etableringsøjemed og forretningsrejsende på kortvarigt ophold]:

- a) hver part tillader:

den erfaring, der er nødvendig i den juridiske person, hvortil de overføres.

¹⁷ Selv om ledere ikke direkte udfører opgaver i forbindelse med den egentlige levering af de pågældende tjenester, forhindrer det dem ikke, i forbindelse med udførelsen af deres opgaver som beskrevet ovenfor, i at udføre sådanne opgaver, som måtte være nødvendige for leveringen af tjenesteydelserne.

¹⁸ Den modtagende virksomhed kan blive bedt om, med henblik på forudgående godkendelse, at fremlægge et uddannelsesprogram, der dækker opholdets varighed, og hvoraf det fremgår, at formålet med opholdet er uddannelse. I AT, CZ, DE, FR, ES, HU og LT: Uddannelsen skal være knyttet til den opnåede universitetsgrad.

- i) Indrejse og midlertidigt ophold for virksomhedsinternt udstationerede
 - ii) og forretningsrejsende i etableringsøjemed, uden at der kræves en arbejdstilladelse eller anden forudgående godkendelsesprocedure af tilsvarende hensigt og
 - iii) beskæftigelse på sit område for virksomhedsinternt udstationerede fra den anden part
- b) en part må ikke, hverken på grundlag af en territorial underinddeling eller på hele sit område, indføre eller opretholde begrænsninger i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve af det samlede antal fysiske personer, der har tilladelse til indrejse som forretningsrejsende i etableringsøjemed, eller som en investor må beskæftige som virksomhedsinternt udstationerede, i en specifik sektor og
- c) hver part indrømmer virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende i etableringsøjemed fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, parten i tilsvarende situationer indrømmer sine egne fysiske personer, under deres midlertidige ophold på dens område.
2. Den tilladte opholdsperiode er op til tre år for ledere og specialister, op til et år for praktikanter og op til 90 dage over en periode på seks måneder for forretningsrejsende i etableringsøjemed.

Artikel SERVIN.4.3: Forretningsrejsende på kortvarigt ophold

1. Med forbehold af de relevante betingelser og kvalifikationer anført i BILAG SERVIN-3 [Forbehold for virksomhedsinternt udstationerede, forretningsrejsende i etableringsøjemed og forretningsrejsende på kortvarigt ophold] til dette afsnit tillader hver part indrejse og midlertidigt ophold for forretningsrejsende på kortvarigt ophold fra den anden part med henblik på at udføre de aktiviteter, der er anført i bilag SERVIN- 3 [Forretningsrejsende i etableringsøjemed, virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende på kortvarigt ophold] på følgende betingelser:
- a) forretningsrejsende på kortvarigt ophold sælger ikke deres varer og leverer ikke deres tjenesteydelser til den brede offentlighed
 - b) forretningsrejsende på kortvarigt ophold modtager ikke på egne vegne vederlag inden for den part, hvor de opholder sig midlertidigt, og
 - c) forretningsrejsende på kortvarigt ophold er ikke beskæftiget med levering af en tjenesteydelse inden for rammerne af en kontrakt indgået mellem en juridisk person, der ikke har etableret sig på den parts område, hvor de midlertidigt opholder sig, og en forbruger der, medmindre andet er fastsat i bilag SERVIN-3 [Forretningsrejsende i etableringsøjemed, virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende på kortvarigt ophold].
2. Medmindre andet er angivet i bilag SERVIN-3 [Virksomhedsinternt udstationerede, ledende investorer, forretningsrejsende i etableringsøjemed og forretningsrejsende på kortvarigt ophold] til dette afsnit tillader en part indrejse for forretningsrejsende på kortvarigt ophold uden krav om arbejdstilladelse, økonomisk behovsprøve eller andre forudgående godkendelsesprocedurer af tilsvarende hensigt.

3. Hvis forretningsrejsende på kort sigt fra en part er involveret i levering af en tjenesteydelse til en forbruger på den parts område, hvor de midlertidigt opholder sig i overensstemmelse med bilag SERVIN-3 [Virksomhedsinternt udstationerede, forretningsrejsende i etableringsøjemed og forretningsrejsende på kortvarigt ophold] til dette afsnit, indrømmer den pågældende part dem en behandling med hensyn til levering af denne tjenesteydelse, der ikke er mindre gunstig end den, den i lignende situationer indrømmer sine egne tjenesteydere.

4. Det tilladte ophold er på op til 90 dage inden for en periode på seks måneder.

Artikel SERVIN.4.4: Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende

1. I de sektorer, delsektorer og aktiviteter, der er anført i bilag SERVIN-4 [Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende] og på de relevante betingelser og kvalifikationer, der er anført deri:

- a) tillader parten indrejse og midlertidigt ophold for leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende på dens område
- b) må ingen af parterne indføre eller opretholde begrænsninger af det samlede antal leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende fra den anden part, der tillades midlertidig indrejse, i form af numeriske kvoter eller en økonomisk behovsprøve, og
- c) hver part indrømmer leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den pågældende part indrømmer sine egne tjenesteydere i lignende situationer, med hensyn til levering af deres tjenesteydelser på partens område.

2. Adgang, der indrømmes i henhold til denne artikel, vedrører kun den tjenesteydelse, der er genstand for kontrakten, og giver ikke ret til at benytte den faglige titel, der anvendes i den part, hvor tjenesteydelsen leveres.

3. Antallet af personer, der er omfattet af tjenesteydelseskontrakten, må ikke være større end nødvendigt for at kunne opfylde kontrakten, sådan som det kan være fastsat i lovgivningen i den part, hvor tjenesteydelsen leveres.

4. Den tilladte opholdsperiode er en samlet periode på højst 12 måneder eller kontraktens varighed, afhængigt af hvad der er kortest.

Artikel SERVIN.4.5: Ikkeforenelige foranstaltninger

I det omfang den relevante foranstaltning påvirker fysiske personers midlertidige ophold i forretningsøjemed, finder artikel SERVIN.4.2 [Virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende i etableringsøjemed], stk. 1, artikel SERVIN.4.3 [Forretningsrejsende på kortvarigt ophold], stk. 3, litra b) og c), og artikel SERVIN.4.4 [Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende], stk. 1, ikke anvendelse på:

- a) nogen eksisterende ikkeforenelig foranstaltning, som opretholdes af en part på:

- i) for Unionen:
 - A) Unionen, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
 - B) en medlemsstats centrale forvaltningsniveau, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
 - C) en medlemsstats regionale forvaltningsniveau, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger] eller
 - D) lokalt forvaltningsniveau, bortset fra det i litra C) omhandlede niveau og
- ii) for Det Forenede Kongerige:
 - A) det centrale forvaltningsniveau, jf. Det Forenede Kongeriges liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
 - B) et [regionalt forvaltningsniveau], jf. Det Forenede Kongeriges liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger] eller
 - C) lokalt forvaltningsniveau
- b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en ikkeforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a)
- c) en ændring af en ikkeforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a) og b), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mindre forenelig med artikel SERVIN.4.2, [Virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende i etableringsøjemed], stk. 1, litra b) og c), og artikel SERVIN.4.3 [Forretningsrejsende på kortvarigt ophold], stk. 3, og artikel SERVIN.4.4 [Kontraktuelle tjenesteydelsesleverandører og selvstændige erhvervsdrivende], stk. 1, litra b) og c), end den var umiddelbart før ændringen eller
- d) enhver foranstaltning truffet af en part i overensstemmelse med en betingelse eller kvalifikation, der er anført i bilag SERVIN-2 [Fremtidige foranstaltninger].

Artikel SERVIN.4.6: Gennemsigtighed

1. Hver part offentliggør oplysninger om relevante foranstaltninger vedrørende indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer fra den anden part som omhandlet i artikel SERVIN.4.1 [Anvendelsesområde og definitioner], stk. 1.
2. De i stk. 1 omhandlede oplysninger skal så vidt muligt indeholde følgende oplysninger vedrørende fysiske personers indrejse og midlertidige ophold:
 - a) kategorier af visum, opholdstilladelser eller tilsvarende tilladelser vedrørende indrejse og midlertidigt ophold
 - b) krævet dokumentation og betingelser, der skal opfyldes
 - c) metode for indgivelse af en ansøgning og forskellige muligheder for indgivelse, såsom til konsulære kontorer eller online
 - d) ansøgningsgebyrer og en vejledende tidsplan for behandling af en ansøgning

- e) den maksimale opholdsperiode i henhold til hver type af tilladelse, der er omhandlet i litra a)
- f) betingelserne for eventuel forlængelse eller fornyelse
- g) regler vedrørende forsørgelsesberettigede ledsagere
- h) adgang til prøvelse eller klage og
- i) relevante almengyldige love vedrørende indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer i forretningsøjemed.

3. For så vidt angår de i stk. 1 og 2 omhandlede oplysninger, skal hver part tilstræbe straks at underrette den anden part om indførelsen af nye krav og procedurer eller ændringer i krav og procedurer, som påvirker den reelle anvendelse af bestemmelser om indrømmelse af indrejse, midlertidigt ophold og i givet fald arbejdstilladelse i førstnævnte part.

Kapitel 5: Lovramme

Afdeling 1: Intern regulering

Artikel SERVIN.5.1: Anvendelsesområde og definitioner

1. Denne afdeling finder anvendelse på parternes foranstaltninger vedrørende licenskrav og -procedurer, kvalifikationskrav og -procedurer samt tekniske standarder, der påvirker:

- a) grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
- b) etablering eller drift eller
- c) levering af en tjenesteydelse gennem tilstedeværelse af en fysisk person fra en part på den anden parts område, jf. artikel SERVIN.4.1 [Anvendelsesområde og definitioner].

For så vidt angår foranstaltninger vedrørende tekniske standarder, præciseres det, at denne underafdeling kun finder anvendelse på sådanne foranstaltninger, som påvirker handelen med tjenesteydelser. I denne afdeling omfatter udtrykket "tekniske standarder" ikke reguleringsmæssige eller gennemførelsesmæssige tekniske standarder for finansielle tjenesteydelser.

2. Denne afdeling finder ikke anvendelse på licenskrav og -procedurer, kvalifikationskrav og -procedurer og tekniske standarder i medfør af en foranstaltning:

- a) som ikke er i overensstemmelse med artikel SERVIN.2.2 [Markedsadgang] eller artikel 2.3 [National behandling], og er omhandlet i artikel SERVIN.2.7 [Uforenelige foranstaltninger og undtagelser], stk. 1, litra a)-c), eller med artikel SERVIN.3.2 [Markedsadgang], artikel SERVIN.3.3 [Lokal tilstedeværelse] eller artikel SERVIN.3.4 [National behandling], og er omhandlet i artikel SERVIN.3.6 [Uforenelige foranstaltninger], stk. 1, litra a)-c), eller artikel SERVIN 4.2. [Virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende i etableringsøjemed], stk. 1, eller artikel SERVIN 4.3, [Forretningsrejsende på kortvarigt ophold], stk. 3, eller artikel SERVIN 4.4 [Kontraktuelle tjenesteydelsesleverandører og selvstændige erhvervsdrivende], stk. 1, litra a)-c), og som er omhandlet i artikel SERVIN 4.5, stk. 1 [Uforenelige foranstaltninger] eller

- b) er omhandlet i artikel SERVIN.2.7 [Uforenelige foranstaltninger], stk. 2, eller artikel SERVIN.3.6 [Uforenelige foranstaltninger], stk. 2.

3. I denne afdeling forstås ved:

- a) "tilladelse": tilladelse til at udføre en af de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1, litra a)-c), og som er resultatet af en procedure, og som en fysisk eller juridisk person skal overholde for at påvise overholdelse af licenskrav, kvalifikationskrav, tekniske standarder eller formaliteter med henblik på at opnå, opretholde eller forny denne tilladelse og
- b) "kompetent myndighed": en central, regional eller lokal forvaltning eller myndighed eller et ikkestatsligt organ, der under udøvelse af beføjelser, som er delegeret af centrale, regionale eller lokale forvaltninger eller myndigheder, træffer en afgørelse om tilladelsen som omhandlet i litra a)

Artikel SERVIN.5.2: Indgivelse af ansøgninger

Parterne sørger i videst muligt omfang for, at ansøgeren kun skal rette henvendelse til én kompetent myndighed for hver ansøgning om tilladelse. Hvis en aktivitet, for hvilken der ansøges om tilladelse, henhører under flere kompetente myndigheders kompetence, kan det være nødvendigt at indgive flere ansøgninger om tilladelse.

Artikel SERVIN.5.3: Ansøgningsfrister

En part, der kræver tilladelse, sikrer, at dens kompetente myndigheder i videst muligt omfang giver mulighed for indgivelse af ansøgninger på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af året. Er der en specifik frist for ansøgning om tilladelse, sikrer parten, at de kompetente myndigheder giver ansøgeren en rimelig frist for indgivelse af en ansøgning.

Artikel SERVIN.5.4: Elektroniske ansøgninger og accept af kopier

En part, der kræver en tilladelse, sikrer, at dens kompetente myndigheder:

- a) i det omfang, det er muligt, give mulighed for, at ansøgninger kan udfyldes elektronisk, herunder fra den anden parts område og
- b) accepterer kopier af dokumenter, der er bekræftet i overensstemmelse med partens nationale lovgivning, i stedet for originaldokumenter, medmindre de kompetente myndigheder kræver originale dokumenter for at beskytte godkendelsesprocessens integritet.

Artikel SERVIN.5.5: Behandling af ansøgninger

1. En part, der kræver en tilladelse, sikrer, at dens kompetente myndigheder:

- a) behandler ansøgninger i løbet af året. Hvis det ikke er muligt, bør disse oplysninger offentliggøres på forhånd i det omfang, det er muligt.
- b) så vidt muligt fastsætter en vejledende tidsramme for behandlingen af en ansøgning. Denne tidsramme skal være rimelig i det omfang, det er praktisk muligt
- c) efter anmodning fra en ansøger uden unødigt forsinkelse giver oplysninger om ansøgningens status

- d) så vidt muligt og uden unødigt ophold bekræfter, om ansøgningen er fuldstændig med henblik på behandling i henhold til partens nationale love og forskrifter
- e) hvis de vurderer, at en ansøgning er fuldstændig med henblik på behandling i henhold til partens nationale love og forskrifter¹⁹ — inden for en rimelig frist efter indgivelsen af ansøgningen sikrer:
 - i) at behandlingen af ansøgningen afsluttes og
 - ii) at ansøgeren underrettes om afgørelsen om ansøgningen skriftligt i det omfang det er muligt²⁰
- f) hvis de vurderer, at en ansøgning er ufuldstændig med henblik på behandling i henhold til partens nationale love og forskrifter, inden for en rimelig frist efter indgivelsen af ansøgningen så vidt muligt:
 - i) underretter ansøgeren om, at ansøgningen er ufuldstændig
 - ii) på anmodning af ansøgeren afklarer, hvilke yderligere oplysninger der er nødvendige for, at ansøgningen anses for fuldstændig, eller giver ansøgeren anden vejledning om, hvorfor ansøgningen anses for at være ufuldstændig og
 - iii) giver ansøgeren mulighed for at fremlægge de yderligere oplysninger, der er nødvendige for at fuldstændiggøre ansøgningen²¹

hvis intet af ovennævnte er praktisk muligt, og ansøgningen afvises, fordi den er ufuldstændig, sikres det, at ansøgeren underrettes inden for en rimelig tidsfrist og
- g) hvis en ansøgning afvises, enten på partens initiativ eller på ansøgerens anmodning, oplyses ansøgeren om årsagerne til afvisningen og om fristen for at klage over denne afgørelse og, hvis det er relevant, om procedurerne for fornyet indgivelse af en ansøgning. Ansøgeren må ikke forhindres i at indgive en ny ansøgning alene på grundlag af en tidligere afvist ansøgning.

2. Parterne sikrer, at deres kompetente myndighed udsteder en tilladelse, så snart det ved en passende undersøgelse er fastslået, at ansøgeren opfylder betingelserne for at få den.

3. Parterne sikrer, at en udstedt tilladelse får virkning uden unødigt ophold på gældende vilkår og betingelser²².

¹⁹ I tilfælde, hvor det er rimeligt at afveje ressourcemæssige begrænsninger i forhold til virksomhedernes potentielle byrde, kan de kompetente myndigheder kræve, at alle oplysninger indgives i et nærmere angivet format for at anse dem for at være "fuldstændige med henblik på behandling".

²⁰ De kompetente myndigheder kan opfylde kravet i nr. ii) ved på forhånd at underrette en ansøger skriftligt, herunder gennem en offentliggjort foranstaltning, om, at manglende svar efter et bestemt tidsrum fra datoen for indgivelse af ansøgningen betyder, at ansøgningen er accepteret. Henvisningen til "skriftligt" bør forstås som omfattende elektronisk format.

²¹ En sådan "mulighed" kræver ikke, at den kompetente myndighed forlænger fristerne.

²² De kompetente myndigheder er ikke ansvarlige for forsinkelser af årsager, der ligger uden for deres kompetence.

Artikel SERVIN.5.6: Gebyrer

1. For alle andre økonomiske aktiviteter end finansielle tjenesteydelser sikrer hver part, at de gebyrer for udstedelse af tilladelser, som dens kompetente myndigheder opkræver, er rimelige og gennemsigtige og ikke i sig selv begrænser leveringen af den relevante tjenesteydelse eller udøvelsen af enhver anden økonomisk aktivitet. I betragtning af omkostningerne og den administrative byrde opfordres hver part til at acceptere betaling af tilladelsesgebyrer ad elektronisk vej.
2. For finansielle tjenesteydelser sikrer hver part, at dens kompetente myndigheder med hensyn til de gebyrer for udstedelse af tilladelser, som de opkræver, sender ansøgerne en gebyrfortegnelse eller oplysninger om, hvordan gebyrbeløbene fastsættes, og ikke anvender gebyrer som et middel til at omgå partens tilsagn eller forpligtelser.
3. Tilladelsesgebyrer omfatter ikke gebyrer for anvendelsen af naturressourcer, udgifter til auktioner, udbud eller andre ikkediskriminerende metoder til tildeling af koncessioner og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtydelser.

Artikel SERVIN.5.7: Vurdering af kvalifikationer

Hvis en part kræver en eksamination for at vurdere en ansøgers kvalifikationer, sikrer den, at dens kompetente myndigheder afholder denne eksamination med forholdsvis hyppige intervaller og giver ansøgerne en rimelig frist for indgivelse af en anmodning om deltagelse i eksaminationen. Parterne accepterer så vidt muligt anmodninger i elektronisk format om deltagelse i sådanne eksaminationer og overvejer anvendelsen af elektroniske midler i andre aspekter af eksaminationen.

Artikel SERVIN.5.8: Offentliggørelse og tilgængelige oplysninger

1. Hvis en part kræver en tilladelse, offentliggør parten straks de oplysninger, der er nødvendige for personer, der udøver eller søger at udøve de aktiviteter, der er omhandlet i artikel SERVIN.5.1 [Anvendelsesområde og definitioner], stk. 1, for hvilke tilladelsen skal opfylde kravene, de tekniske standarder og procedurerne for opnåelse, opretholdelse, ændring og fornyelse af en sådan tilladelse. Disse oplysninger skal, i det omfang de foreligger, omfatte:
 - a) licens- og kvalifikationskrav og -procedurer og -formaliteter
 - b) kontaktoplysninger for relevante kompetente myndigheder
 - c) tilladelsesgebyrer
 - d) gældende tekniske standarder
 - e) procedurer for klage eller prøvelse af afgørelser vedrørende ansøgninger
 - f) procedurer for overvågning eller håndhævelse af overholdelsen af vilkår og betingelser for licenser eller kvalifikationer
 - g) muligheder for inddragelse af offentligheden, f.eks. gennem høringer eller kommentarer og
 - h) vejledende tidsfrist for behandlingen af en ansøgning.

I denne afdeling forstås ved at "offentliggøre" at medtage i en officiel publikation, f.eks. en officiel tidende eller et officielt websted. Parterne konsoliderer elektroniske publikationer i en enkelt onlineportal eller sikrer på anden måde, at de kompetente myndigheder gør dem let tilgængelige via alternative elektroniske midler.

2. Hver part kræver, at hver af dens kompetente myndigheder besvarer enhver anmodning om oplysninger eller bistand i det omfang, det er praktisk muligt.

Artikel SERVIN.5.9: Tekniske standarder

Hver part tilskynder sine kompetente myndigheder til at vedtage tekniske standarder, der er udviklet gennem åbne og gennemsigtige procedurer, når de vedtager sådanne standarder, og tilskynder ethvert organ, herunder relevante internationale organisationer, som er udpeget til at udarbejde tekniske standarder, til at gøre dette gennem åbne og gennemsigtige procedurer.

Artikel SERVIN.5.10: Betingelser for tilladelse

1. Hver part sikrer, at foranstaltninger vedrørende tilladelser er baseret på kriterier, der forhindrer de kompetente myndigheder i at udøve deres vurderingsbeføjelser vilkårligt, og kan bl.a. omfatte kompetence og evne til at levere en tjenesteydelse eller enhver anden økonomisk aktivitet, herunder at gøre dette i overensstemmelse med en parts forskriftsmæssige krav såsom sundheds- og miljøkrav. For at undgå tvivl er parterne enige om, at en kompetent myndighed, når den træffer afgørelser, kan afveje kriterierne.

2. De i stk. 1 omhandlede kriterier skal være:

- a) klare og utvetydige
- b) objektive og gennemsigtige
- c) fastsat på forhånd
- d) offentliggjort på forhånd
- e) upartiske og
- f) let tilgængelige.

3. Hvis en part indfører eller opretholder foranstaltninger vedrørende tilladelse, skal den sikre, at:

- a) den berørte kompetente myndighed behandler ansøgninger og når frem til og forvalter sine beslutninger objektivt og upartisk og på en måde, der er uafhængig af uretmæssig påvirkning fra enhver person, der udøver den økonomiske aktivitet, for hvilken der kræves tilladelse og
- b) procedurerne er ikke i sig selv uberettiget til hinder for, at kravene opfyldes.

Artikel SERVIN.5.11: Begrænset antal licenser

Hvis antallet af tilgængelige licenser for en given form for virksomhed er begrænset på grund af knappe naturlige ressourcer eller begrænset teknisk kapacitet, anvender parten en procedure for udvælgelse af ansøgere, der giver fuldt betryggende garantier for uvildighed, objektivitet og

gennemsigtighed, bl.a. behørig offentliggørelse af indledningen, gennemførelsen og afslutningen af proceduren. Parterne kan ved fastlæggelsen af reglerne for udvælgelsesproceduren tage hensyn til legitime politiske mål, herunder sundhed, sikkerhed, beskyttelse af miljøet og bevarelse af kulturarven.

Afdeling 2: Alment gældende bestemmelser

Artikel SERVIN.5.12: Klageprocedurer i forbindelse med administrative afgørelser

Hver part opretholder domstole, voldgiftsretter eller forvaltningsdomstole eller procedurer, der efter anmodning fra en berørt investor eller tjenesteyder giver mulighed for omgående prøvelse og i givet fald passende afhjælpning af administrative afgørelser, der påvirker etableringen eller driften, den grænseoverskridende handel med tjenesteydelser eller leveringen af en tjenesteydelse gennem fysiske personers tilstedeværelse på den anden parts område. I denne afdeling forstås ved "administrativ afgørelse" en afgørelse eller foranstaltning, der har retsvirkning for en bestemt person, vare eller tjenesteydelse i en konkret sag, og som omfatter undladelse af at træffe en administrativ afgørelse eller træffe en sådan foranstaltning, når dette kræves i en parts lovgivning. Er sådanne procedurer ikke uafhængige af den kompetente myndighed, som den pågældende administrative afgørelse er betroet, sikrer parten, at procedurerne faktisk fører til en objektiv og upartisk prøvelse.

Artikel SERVIN.5.13: Erhvervskvalifikationer

1. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan kræve, at fysiske personer skal have de nødvendige erhvervskvalifikationer, der er angivet på det område, hvor aktiviteten udøves, for den pågældende sektor²³.
2. De erhvervsorganisationer eller myndigheder, der er relevante for den pågældende aktivitetssektor på deres respektive områder, kan udarbejde og fremsætte fælles anbefalinger til Partnerskabsrådet om anerkendelse af erhvervskvalifikationer. Sådanne fælles anbefalinger skal understøttes af en evidensbaseret vurdering af:
 - a) den økonomiske værdi af en påtænkt ordning om anerkendelse af erhvervskvalifikationer og
 - b) foreneligheden af de respektive ordninger, dvs. i hvilket omfang de krav, som hver part anvender i forbindelse med godkendelse, licens, drift og certificering, er forenelige.
3. Når Partnerskabsrådet modtager en fælles anbefaling, undersøger det inden for en rimelig frist, om den er i overensstemmelse med dette afsnit. Partnerskabsrådet kan efter en sådan gennemgang udarbejde og vedtage en ordning om betingelserne for anerkendelse af erhvervskvalifikationer ved en afgørelse som bilag til denne aftale, der anses for at udgøre en integrerende del af dette afsnit²⁴.

²³ Det præciseres, at denne artikel ikke må fortolkes således, at den er til hinder for forhandling og indgåelse af en eller flere aftaler mellem parterne om anerkendelse af erhvervskvalifikationer på andre betingelser og krav end dem, der er fastsat i denne artikel.

²⁴ Det præciseres, at sådanne ordninger ikke fører til automatisk anerkendelse af kvalifikationer, men herigennem fastsættes i begge parter gensidige interesse betingelserne for de kompetente myndigheder, der foretager anerkendelsen.

4. En ordning som omhandlet i stk. 3 skal fastsætte betingelserne for anerkendelse af de erhvervskvalifikationer, der er erhvervet i Unionen, og erhvervskvalifikationer, der er erhvervet i Det Forenede Kongerige i forbindelse med en aktivitet, der er omfattet af dette afsnit og overskrift et, afsnit III [Digital handel].

5. Retningslinjerne for ordninger for anerkendelse af erhvervskvalifikationer i bilag SERVIN-6 [Retningslinjer for ordninger vedrørende anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer] skal tages i betragtning ved udarbejdelsen af de fælles anbefalinger, der er omhandlet i stk. 2 , og af Partnerskabsrådet, når det vurderer, om der skal vedtages en sådan ordning, jf. stk. 3.

Afdeling 3: Udbringningstjenester

Artikel SERVIN.5.14: Anvendelsesområde og definitioner

1. Denne afdeling finder anvendelse på en parts foranstaltninger, der påvirker leveringen af leveringstjenester ud over kapitel 1, 2, 3 og 4 i dette afsnit og afdeling 1 og 2 i dette kapitel.

2. I denne afdeling forstås ved:

- a) "leveringstjenester": post-, kurer- og ekspresttjenester eller ekspresforsendelser, der omfatter følgende aktiviteter: indsamling, sortering, transport og omdeling af postforsendelser
- b) "ekspresttjenester": hurtig og pålidelig indsamling, sortering, transport og omdeling af postforsendelser, der kan tilføre yderligere værdielementer som f.eks. indsamling fra oprindelsessted, personlig levering til modtageren, sporing, mulighed for ændring af bestemmelsessted og modtager under forsendelsen, bekræftelse af modtagelse
- c) "ekspresforsendelser": internationale ekspresttjenester, der leveres gennem EMS Cooperative, som er en frivillig sammenslutning af udpegede postvirksomheder under Verdenspostforeningen (UPU)
- d) "licens": en tilladelse, som en parts uafhængige forvaltningsmyndighed kan kræve af en individuel leverandør, for at denne leverandør kan tilbyde post- og kurer-tjenesteydelser
- e) "postforsendelse": en forsendelse på op til 31,5 kg, som er adresseret i den endelige form, hvori den skal befordres af enhver type leverandør af leveringsydelser, offentlig eller privat, og kan omfatte forsendelser såsom et brev, en pakke, en avis eller et katalog
- f) "postmonopol": eneret til at levere bestemte leveringstjenester inden for en parts område eller en underinddeling heraf i henhold til den pågældende parts lovgivning og
- g) "forsyningspligtydelser": permanent udbud af leveringstjenester af nærmere fastlagt kvalitet overalt på partens område eller en underinddeling heraf til priser, der er overkommelige for alle brugere.

Artikel SERVIN.5.15: Forsyningspligtydelser

1. Hver part fastlægger selv den form for forsyningspligt, den ønsker at opretholde, og træffer selv afgørelse om omfanget og gennemførelsen. Enhver forsyningspligt skal forvaltes på en gennemsigtig, ikkediskriminerende og neutral måde over for alle leverandører, der er omfattet af pligten.

2. Hvis en part stiller krav om, at indgående ekspresforsendelser omfattes af forsyningspligten, indrømmes denne tjeneste ikke præferencebehandling i forhold til andre internationale eksprestjenester.

Artikel SERVIN.5.16: Finansiering af tjenester omfattet af forsyningspligten

En part må ikke opkræve gebyrer eller andre afgifter for leveringen af en leveringstjeneste, der ikke er omfattet af forsyningspligten, med henblik på at finansiere leveringen af en tjeneste omfattet af forsyningspligten. Denne artikel finder ikke anvendelse på almindelige skattemæssige foranstaltninger eller administrationsgebyrer.

Artikel SERVIN.5.17: Forebyggelse af markedsforvridende praksis

Hver part sikrer, at udbydere af leveringstjenester omfattet af forsyningspligt eller postmonopoler ikke udøver markedsforvridende praksis såsom:

- a) at anvende indtægter fra leveringen af en tjeneste omfattet af forsyningspligt eller et postmonopol til at krydssubsidiere leveringen af en eksprestjeneste eller en leveringstjeneste, der ikke er omfattet af forsyningspligten eller
- b) uberettiget at skelne mellem forbrugerne med hensyn til takster eller andre vilkår og betingelser for levering af en tjeneste, der er omfattet af befordringspligten eller et postmonopol.

Artikel SERVIN.5.18: Licenser

1. En part, der kræver en licens til levering af leveringstjenester, skal offentliggøre:

- a) alle licenskravene og den normale frist for at træffe en afgørelse vedrørende en licensansøgning og
- b) vilkår og betingelser for licenser.

2. Licensprocedurerne, -forpligtelserne og -kravene skal være gennemsigtige, ikkediskriminerende og baseret på objektive kriterier.

3. Hvis en licensansøgning afvises af den kompetente myndighed, underretter myndigheden skriftligt ansøgeren om årsagerne til afvisningen af licensansøgningen. Hver part indfører hver især en klageprocedure via en uafhængig instans, som er til rådighed for ansøgere, hvis licens er blevet afvist. Denne instans kan være en domstol.

Artikel SERVIN.5.19: Reguleringsorganets uafhængighed

1. Hver part opretter eller opretholder et reguleringsorgan, som skal være retligt adskilt og funktionelt uafhængigt af enhver udbyder af leveringstjenester. Hvis en part ejer eller kontrollerer en udbyder af leveringstjenester, sikrer den, at der er en reel organisatorisk adskillelse mellem myndighedernes tilsynsfunktion og aktiviteter, der er knyttet til ejerskab eller kontrol.

2. Reguleringsorganerne skal udføre deres opgaver på en gennemsigtig og rettidig måde og have tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer til at udføre de opgaver, de får pålagt. Deres afgørelser skal være upartiske over for alle markedsdeltagere.

Afdeling 4: Telekommunikationstjenester

Artikel SERVIN.5.20: Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på en parts foranstaltninger, der påvirker leveringen af telekommunikationstjenester ud over kapitel 1, 2, 3 og 4 i dette afsnit og afdeling 1 og 2 i dette kapitel.

Artikel SERVIN.5.21: Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

- a) "tilhørende faciliteter": tilhørende tjenester, fysisk infrastruktur og andre faciliteter eller elementer i tilknytning til et telekommunikationsnet eller en telekommunikationstjeneste, som muliggør eller understøtter levering af tjenesteydelser via dette net eller denne tjeneste eller giver mulighed for at gøre dette
- b) "slutbruger": en endelig forbruger af eller abonnent på offentlige telekommunikationstjeneste, herunder en tjenesteyder, som ikke er en leverandør af offentlige telekommunikationstjenester
- c) "væsentlige faciliteter": faciliteter i forbindelse med et offentligt telekommunikationsnet eller en offentlig telekommunikationstjeneste, som:
 - i) udelukkende eller fortrinsvis stilles til rådighed af en enkelt eller et begrænset antal leverandører og
 - ii) ikke økonomisk eller teknisk set kan erstattes med henblik på levering af en tjenesteydelse
- d) "sammenkobling": etablering af forbindelse mellem offentlige telekommunikationsnet, der benyttes af de samme eller forskellige leverandører af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester, således at en leverandørs brugere kan kommunikere med den samme leverandørs eller en anden leverandørs brugere og få adgang til en anden leverandørs tjenesteydelser, uanset om disse tjenester leveres af de involverede leverandører eller af enhver anden leverandør, der har adgang til nettet
- e) "international roamingtjeneste": en kommerciel mobiltjeneste, der leveres i henhold til en forretningsaftale mellem leverandører af offentlige telekommunikationstjenesteydelser, der gør det muligt for en slutbruger at benytte sin mobiltelefon eller andre anordninger til stemme-, data- eller meddelelsetjenester, mens han befinder sig uden for det område, hvor slutbrugerens hjemlands offentlige telekommunikationsnet dækker
- f) "internetadgangstjeneste": en offentlig telekommunikationstjeneste, som leverer adgang til internettet og dermed konnektivitet til praktisk taget alle endepunkter på internettet, uanset den anvendte netteknologi og det anvendte terminaludstyr
- g) "lejet kredsløb": telekommunikationstjenester eller -faciliteter, herunder virtuelle faciliteter, der afsætter kapacitet til dedikeret brug af eller tilgængelighed for en bruger mellem to eller flere udpegede punkter

- h) "storleverandør": en leverandør af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester, som i væsentlig grad kan påvirke betingelserne for deltagelse (med udgangspunkt i priser og forsyning) på det relevante marked for offentlige telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester som følge af kontrol over væsentlige faciliteter eller anvendelse af sin position på det pågældende marked
- i) "netværkselement": et anlæg eller udstyr, der anvendes til at levere en telekommunikationstjeneste, herunder funktioner og kapacitet, der stilles til rådighed ved hjælp af den pågældende facilitet eller det pågældende udstyr
- j) "nummerportabilitet": det forhold, at alle offentlige elektroniske kommunikationstjenesters abonnenter, der anmoder om det, kan beholde de samme telefonnumre på samme sted uden forringelse af kvalitet, pålidelighed eller komfort, når de skifter mellem samme kategori af leverandører af offentlige telekommunikationstjenester
- k) "offentligt telekommunikationsnet": ethvert telekommunikationsnet, der udelukkende eller hovedsagelig anvendes til levering af offentlige telekommunikationstjenester, og som støtter overførsel af oplysninger mellem nettermineringspunkter
- l) "offentlig telekommunikationstjeneste": enhver telekommunikationstjeneste, der udbydes til offentligheden generelt
- m) "abonnent": enhver fysisk eller juridisk person, som er part i en kontrakt med en leverandør af offentlige telekommunikationstjenester om levering af sådanne tjenesteydelser
- n) "telekommunikation": afsendelse og modtagelse af signaler med elektromagnetiske midler
- o) "telekommunikationsnet": transmissionssystemer og, hvis det er relevant, koblings- og dirigeringsudstyr og andre ressourcer, herunder netværkselementer, som ikke er aktive, og som gør det muligt at transmittere og modtage signaler ved hjælp af trådbindelse, radiobølger, lyslederteknik eller andre elektromagnetiske midler
- p) "reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet": det eller de organer, der af en part har fået til opgave at regulere telekommunikationsnet og telekommunikationstjenester, der er omfattet af denne afdeling
- q) "telekommunikationstjeneste": en tjeneste, som udelukkende eller overvejende består i transmission og modtagelse af signaler, herunder radio- og fjernsynssignaler, via telekommunikationsnet, herunder dem, der anvendes til udsendelse, men ikke levering af eller udøvelse af redaktionel kontrol over indhold, der overføres via telekommunikationsnet og telekommunikationstjenester
- r) "forsyningspligttydelse": det minimum af tjenester af en bestemt kvalitet, som alle brugere eller en gruppe af brugere på en parts område eller et udsnit heraf skal have adgang til, uanset hvor de befinder sig geografisk, til overkommelige priser og
- s) "bruger": enhver fysisk eller juridisk person, der anvender en offentlig telekommunikationstjeneste.

Artikel SERVIN.5.22: Reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet

1. Hver af parterne opretter eller opretholder en reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet, der:
 - a) er retligt adskilt fra og operationelt uafhængig af leverandører af telekommunikationsnet, telekommunikationstjenester eller telekommunikationsudstyr
 - b) anvender procedurer og træffer beslutninger, der er upartiske over for alle markedsdeltagere
 - c) handler uafhængigt og ikke søger eller modtager instrukser fra andre organer i forbindelse med udførelsen af de opgaver, den er blevet pålagt ved lov med henblik på at håndhæve forpligtelserne i artikel SERVIN.5.24 [Sammenkobling], SERVIN.5.25 [Adgang til større leverandørers væsentlige faciliteter], SERVIN.5.26 [Bilæggelse af tvister på telekommunikationsområdet], SERVIN.5.28 [Sammenkobling med storleverandører] og SERVIN.5.29 [Adgang til større leverandørers væsentlige faciliteter]
 - d) har den regulerende myndighed samt tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer til at udføre de i litra c) omhandlede opgaver
 - e) har beføjelse til at sikre, at leverandører af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester efter anmodning straks forelægger den alle de oplysninger²⁵, herunder finansielle oplysninger, som er nødvendige for, at den kan udføre de i litra c) omhandlede opgaver og
 - f) udøver sine beføjelser på en gennemsigtig og rettidig måde.
2. Hver af parterne sikrer, at de opgaver, der pålægges reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet, offentliggøres i en lettilgængelig og tydelig form, navnlig hvis disse opgaver er fordelt på flere organer.
3. En part, som bevarer ejerskab til eller kontrol over en leverandør af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenesteydelser, skal sikre, at der er reel strukturel adskillelse mellem myndighedernes tilsynsfunktion og de aktiviteter, der er knyttet til ejerskab eller kontrol.
4. Hver af parterne sikrer, at en bruger eller leverandør af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester, der berøres af en afgørelse fra reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet, har ret til appel ved en appelinstans, der er uafhængig af reguleringsmyndigheden og andre berørte parter. Appelsagen har ikke opsættende virkning for afgørelsen, medmindre der træffes foreløbige foranstaltninger i overensstemmelse med partens lovgivning.

Artikel SERVIN.5.23: Tilladelse til levering af telekommunikationsnet eller -tjenester

1. Hver af parterne tillader levering af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester uden forudgående formel godkendelse.
2. Hver af parterne offentliggør alle kriterier, gældende procedurer og vilkår samt betingelser for, at leverandører kan levere telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester.

²⁵ De ønskede oplysninger behandles i overensstemmelse med fortrolighedskravene.

3. Eventuelle godkendelseskriterier og gældende procedurer skal være så enkle som muligt, objektive, gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede. Alle forpligtelser og betingelser, der pålægges eller er knyttet til en tilladelse, skal være ikkediskriminerende, transparente og forholdsmæssige og vedrøre de tjenester eller net, der udbydes.

4. Hver af parterne sikrer, at en ansøger om tilladelse modtager en skriftlig begrundelse for afslag på eller tilbagekaldelse af en tilladelse eller indførelse af leverandørspecifikke betingelser. I sådanne tilfælde kan ansøgeren indgive appel til en appelinstans.

5. Administrative gebyrer, der pålægges leverandører, skal være objektive, gennemsigtige, ikkediskriminerende og stå i et rimeligt forhold til de administrative omkostninger, der med rimelighed er forbundet med forvaltning, kontrol og håndhævelse af forpligtelserne i denne afdeling²⁶.

ARTIKEL SERVIN.5.24: Sammenkobling

Hver af parterne sikrer, at en leverandør af offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester har ret og, hvis en anden leverandør af offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester anmoder herom, pligt til at forhandle om sammenkobling med henblik på udbud af offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester.

Artikel SERVIN.5.25: Adgang og anvendelse

1. Hver af parterne sikrer, at enhver omfattet virksomhed eller tjenesteyder fra den anden part gives adgang til og mulighed for at benytte offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester på rimelige og ikkediskriminerende²⁷ vilkår og betingelser. Denne forpligtelse finder bl.a. anvendelse på stk. 2-5.

2. Hver af parterne sikrer, at omfattede virksomheder eller tjenesteydere fra den anden part har adgang til og kan benytte alle offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester, der tilbydes inden for eller på tværs af deres grænser, herunder private lejede kredsløb, og skal med henblik herpå og med forbehold af stk. 5 sikre, at disse virksomheder har adgang til at:

- a) købe eller leje og tilslutte terminaler eller andet udstyr, der har grænseflade til nettet, og som er nødvendigt for at udføre deres aktiviteter
- b) forbinde private lejede eller ejede kredsløb med offentlige telekommunikationsnet eller med kredsløb, der lejes eller ejes af en anden virksomhed eller tjenesteyder og

²⁶ Disse administrationsomkostninger omfatter ikke betalinger for rettigheder til brug af knappe ressourcer og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtigheder.

²⁷ I denne artikel forstås ved "ikkediskriminerende" mestbegunstigelsesbehandling og national behandling som defineret i artikel SERVIN.2.3 [National behandling], 3.3 [Lokal tilstedeværelse], 2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling] og 3.4 [National behandling] samt på vilkår og betingelser, der ikke er mindre gunstige end dem, der gives andre brugere af tilsvarende offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester i lignende situationer.

- c) benytte betjeningsprotokoller efter deres eget valg ved levering af enhver tjenesteydelse bortset fra som nødvendigt for at sikre, at telekommunikationsnet og -tjenester er tilgængelige for den almindelige offentlighed.

3. Parterne sikrer, at alle omfattede virksomheder eller tjenesteydere fra den anden part kan anvende offentlige telekommunikationsnet og offentlige telekommunikationstjenester til fremsendelse af oplysninger på deres område og på tværs af deres grænser, herunder deres virksomhedsinterne kommunikation, og til at få adgang til oplysninger, der er indeholdt i databaser eller på anden måde lagret i maskinlæsbar form på den ene eller den anden parts område.

4. Uanset stk. 3 kan en part træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre kommunikationens sikkerhed og fortrolighed, med forbehold af kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en skjult begrænsning af handelen med tjenesteydelser eller en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller ophævelse eller begrænsning af fordele ved ydelser i henhold til dette afsnit.

5. Hver af parterne sikrer, at der ikke stilles andre betingelser for adgang til og anvendelse af offentlige telekommunikationsnet og ydelser end dem, der er nødvendige for at:

- a) varetage det ansvar for offentlige tjenester, der påhviler leverandører af offentlige telekommunikationsnet og offentlige telekommunikationstjenester, især deres evne til at gøre deres net eller tjenester tilgængelige for offentligheden i almindelighed eller
- b) beskytte offentlige telekommunikationsnets eller -tjenesters tekniske integritet.

Artikel SERVIN.5.26: Bilæggelse af tvister på telekommunikationsområdet

1. Hver af parterne sikrer i tilfælde af en tvist mellem leverandører af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester i forbindelse med de rettigheder og forpligtelser, der følger af denne afdeling, og efter anmodning fra en af parterne, der er involveret i tvisten, at reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet træffer en bindende afgørelse inden for en rimelig frist for at bilægge tvisten.

2. Afgørelsen fra reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet offentliggøres, idet der dog tages hensyn til bestemmelserne om fortrolighedsbeholdelse af forretningshemmeligheder. De berørte parter skal have en fuldstændig begrundelse og have adgang til at klage som omhandlet i artikel SERVIN.5.22 [Reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet], stk. 4.

3. Proceduren i stk. 1 og 2 hindrer ikke nogen af de berørte parter i at indbringe sagen for de retslige myndigheder.

Artikel SERVIN.5.27: Konkurrencebeskyttelse over for storleverandører

Hver af parterne indfører eller opretholder passende foranstaltninger med henblik på at forhindre leverandører af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester, som alene eller sammen udgør en storleverandør, i at påbegynde eller fortsætte en konkurrencebegrænsende praksis. Konkurrencebegrænsende praksis er navnlig:

- a) konkurrencebegrænsende krydssubsidiering
- b) udnyttelse af oplysninger fra konkurrenter til konkurrencebegrænsende formål og

- c) undladelse af rettidigt at give andre tjenesteydere tekniske oplysninger om væsentlige faciliteter og kommercielt relevante oplysninger, som de har brug for for at kunne levere tjenesteydelser.

Artikel SERVIN.5.28: Sammenkobling med storleverandører

1. Hver af parterne sikrer, at storleverandører af offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester leverer sammenkobling på et hvilket som helst teknisk muligt sted i nettet. En sådan sammenkobling skal gives:
 - a) på ikkediskriminerende vilkår og betingelser (bl.a. hvad angår takster, tekniske standarder, specifikationer, kvalitet og vedligeholdelse) og med en kvalitet, der ikke er ringere end den, der tilbydes i forbindelse med storleverandørens egne tilsvarende tjenester eller dens datterselskabers eller andre tilknyttede selskabers tilsvarende tjenester
 - b) rettidigt på vilkår og betingelser (bl.a. hvad angår takster, tekniske standarder, specifikationer, kvalitet og vedligeholdelse), som er gennemsigtige og rimelige under hensyntagen til de økonomiske muligheder og tilstrækkeligt ubundtede til, at leverandøren ikke er nødt til at betale for netværkselementer eller -faciliteter, som ikke er nødvendige for at kunne levere tjenesteydelsen og
 - c) efter anmodning ved yderligere punkter end de nettermineringspunkter, der tilbydes hovedparten af brugerne, mod en afgift, der afspejler omkostningerne ved oprettelsen af de nødvendige yderligere faciliteter.
2. Procedurerne for sammenkobling med en storleverandør skal gøres offentligt tilgængelige.
3. Storleverandører skal gøre deres sammenkoblingsaftaler eller deres standardtilbud på sammenkobling offentligt tilgængelige, hvis det er hensigtsmæssigt.

Artikel SERVIN.5.29: Adgang til større leverandørers væsentlige faciliteter

Hver af parterne sikrer, at storleverandører på dens område stiller væsentlige faciliteter til rådighed for leverandører af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser for levering af offentlige telekommunikationstjenester, undtagen når dette ikke er nødvendigt for at opnå en effektiv konkurrence på grundlag af de faktiske oplysninger, der indsamles, og den vurdering af markedet, som reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet har foretaget. En storleverandørs væsentlige faciliteter kan omfatte netværkselementer, lejede kredsløbstjenester og tilhørende faciliteter.

Artikel SERVIN.5.30: Knappe ressourcer

1. Hver part sikrer, at tildelingen og meddelelsen af brugsrettigheder til knappe ressourcer, herunder radiofrekvenser, numre og anlægsrettigheder, sker på en åben, objektiv, rettidig, gennemsigtig, ikkediskriminerende og forholdsmæssig måde og under hensyntagen til mål af almen interesse. Procedurer og betingelser og forpligtelser knyttet til brugsrettigheder skal være baseret på objektive, gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssige kriterier.
2. Den nuværende brug af tildelte frekvensbånd skal gøres offentligt tilgængelig, men det er ikke nødvendigt med en detaljeret identifikation af radiofrekvenser, der er allokeret til specifikke statslige anvendelser.

3. Parterne kan benytte markedsbaserede metoder, såsom udbudsprocedurer, til at tildele frekvenser til kommerciel brug.

4. Parterne er enige om, at en parts foranstaltninger til allokering og tildeling af frekvenser og frekvensforvaltning ikke i sig selv er uforenelige med artikel SERVIN.2.2 [Markedsadgang] og 3.2 [Markedsadgang]. Hver part bevarer retten til at indføre og anvende frekvens- og frekvensforvaltningsforanstaltninger, der kan begrænse antallet af leverandører af telekommunikationstjenester, forudsat at dette sker på en måde, der er i overensstemmelse med denne aftale. Dette omfatter muligheden for at tildele frekvensbånd under hensyntagen til nuværende og fremtidige behov og frekvensressourcer.

Artikel SERVIN.5.31: Forsyningspligtydelser

1. Hver af parterne kan hver især fastlægge den form for forsyningspligtydelser, de ønsker at opretholde, og træffe beslutning om deres anvendelsesområde og gennemførelse.

2. Hver af parterne forvalter forsyningspligten på en forholdsmæssig, gennemsigtig, objektiv og ikkediskriminerende måde, som er neutral med hensyn til konkurrence, og som ikke er mere byrdefuld end nødvendigt for den form for forsyningspligtydelser, der er fastlagt af den pågældende part.

3. Hver af parterne sikrer, at procedurerne for udpegelse af leverandører af forsyningspligtydelser er åbne for alle leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester. Udpegelsen sker ved hjælp af en effektiv, gennemsigtig og ikkediskriminerende mekanisme.

4. Hvis en part beslutter at yde kompensation til leverandørerne af forsyningspligtydelser, sikrer den, at en sådan kompensation ikke overstiger nettoomkostningerne ved forsyningspligten.

Artikel SERVIN.5.32: Nummerportabilitet

Hver part sikrer, at leverandører af offentlige telekommunikationstjenester tilbyder nummerportabilitet på rimelige vilkår og betingelser.

Artikel SERVIN.5.33: Åben internetadgang

1. Hver part sikrer med forbehold af sine love og forskrifter, at leverandører af internetadgangstjenester giver brugerne af disse tjenester mulighed for:

- a) få adgang til og formidle oplysninger og indhold, anvende og levere applikationer og tjenester efter eget valg inden for rammerne af en ikkediskriminerende, rimelig, gennemsigtig og forholdsmæssig netforvaltning og
- b) anvende udstyr efter eget valg, forudsat at dette udstyr ikke skader andre enheders sikkerhed, det net eller de tjenester, der udbydes via nettet.

2. Det præciseres, at intet i denne artikel er til hinder for, at parterne vedtager foranstaltninger med henblik på at beskytte den offentlige sikkerhed med hensyn til brugere online.

Artikel SERVIN.5.34: Fortrolig behandling af oplysninger

1. Hver af parterne sikrer, at leverandører, der får oplysninger fra en anden leverandør i forbindelse med forhandlinger om aftaler i henhold til artikel SERVIN.5.24 (Sammenkobling), SERVIN.5.25 (Adgang og anvendelse), SERVIN.5.28 (Sammenkobling med storleverandører) og SERVIN.5.29 [Adgang til storleverandørers væsentlige faciliteter], udelukkende anvender disse oplysninger til det formål, hvortil de er givet, og til enhver tid respekterer, at de oplysninger, der fremsendes eller opbevares, skal behandles fortroligt.

2. Hver af parterne sikrer fortroligheden af kommunikation og relaterede trafikdata, der videregives i forbindelse med brug af offentlige telekommunikationsnet eller offentlige telekommunikationstjenester, med forbehold af kravet om, at de foranstaltninger, der træffes med henblik herpå, ikke udgør et middel til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af handelen med tjenesteydelser.

Artikel SERVIN.5.35: Udenlandsk aktiebesiddelse

Med hensyn til levering af telekommunikationsnet eller telekommunikationstjenester gennem etablering og uanset artikel SERVIN.2.7 [Ikke-forenelige foranstaltninger og undtagelser] må en part ikke pålægge joint ventures krav eller begrænse udenlandsk kapitals deltagelse udtrykt i maksimumsgrænser for procentvise andele af udenlandsk ejede aktier eller den samlede værdi af individuelle eller samlede udenlandske investeringer.

Artikel SERVIN.5.36: Internationale roamingtjenester²⁸

1. Parterne bestræber sig på at samarbejde om at fremme gennemsigtige og rimelige takster for internationale mobilroamingtjenester på en måde, der kan bidrage til at fremme væksten i handelen mellem parterne og øge forbrugernes velfærd.

2. Parterne kan vælge at tage skridt til at øge gennemsigtigheden og konkurrencen med hensyn til internationale roamingtakster for mobiltelefoni og teknologiske alternativer til roamingtjenester, som f.eks.:

- a) sikring af, at oplysninger vedrørende detailtakster er let tilgængelige for forbrugerne, og
- b) minimering af hindringerne for udnyttelsen af teknologiske alternativer til roaming, hvor forbrugerne, når de besøger den ene parts område fra den anden parts område, kan få adgang til telekommunikationstjenester ved hjælp af en enhed efter eget valg.

3. Hver part opfordrer leverandører af offentlige telekommunikationstjenester på dens område til at offentliggøre oplysninger om detailtakster for internationale roamingtjenester for taletelefoni, data og sms'er, som tilbydes deres slutbrugere, når de besøger den anden parts område.

4. Intet i denne artikel forpligter en part til at regulere takster eller vilkår for internationale roamingtjenester.

²⁸ Denne artikel finder ikke anvendelse på roamingtjenester inden for EU, som er kommercielle mobiltjenester, der leveres i henhold til en forretningsaftale mellem leverandører af offentlige telekommunikationstjenesteydelser, der gør det muligt for en slutbruger at benytte sin mobiltelefon eller andre anordninger til stemme-, data- eller meddelelsetjenester, mens den pågældende befinder sig uden for den medlemsstat, hvor slutbrugerens hjemlands offentlige telekommunikationsnet dækker.

Afdeling 5: Finansielle tjenesteydelser

Artikel SERVIN.5.37 Anvendelsesområde

1. Denne afdeling finder anvendelse på en parts foranstaltninger, der påvirker leveringen af leveringstjenester ud over kapitel 1, 2, 3 og 4 i dette afsnit og afdeling 1 og 2 i dette kapitel.
2. I denne afdeling forstås ved "aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed" som omhandlet i artikel SERVIN.1.2 [Definitioner], litra f), følgende²⁹:
 - a) aktiviteter, der gennemføres af en centralbank eller monetær myndighed eller enhver anden offentlig enhed som led i penge- eller valutakurspolitikker
 - b) aktiviteter, der udgør en del af en lovmæssig ordning for social sikkerhed eller offentlige pensionsplaner og
 - c) andre aktiviteter, der udøves af en offentlig enhed for statens regning eller med dens garanti eller under anvendelse af partens eller dens offentlige enheders finansielle midler.
3. Med henblik på anvendelsen af denne afdelings artikel SERVIN.1.2 [Definitioner], litra f), gælder det, at hvis en part tillader, at dens leverandør af finansielle tjenesteydelser udøver de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 2, litra b) eller c), i konkurrence med en offentlig enhed eller leverandør af finansielle tjenesteydelser, omfatter "aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed" ikke disse aktiviteter.
4. Artikel SERVIN.1.2 [Definitioner], litra a), finder ikke anvendelse på tjenesteydelser, der er omfattet af denne afdeling.

Artikel SERVIN.5.38: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "finansiell tjenesteydelse": enhver tjenesteydelse af finansiell art, der tilbydes af en leverandør af finansielle tjenesteydelser fra/i en part, og som omfatter følgende aktiviteter:
 - i) forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser:
 - A) direkte forsikring (inklusive coassurance):
 - aa) livsforsikring
 - bb) skadesforsikring
 - B) genforsikring og retrocession
 - C) forsikringsformidling såsom mæglervirksomhed og agentur og

²⁹ Det præciseres, at denne ændring finder anvendelse på "tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed" i artikel SERVIN.1.2 [Definitioner], litra o), da den finder anvendelse på "aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed" i artikel SERVIN.1.2 [Definitioner], litra f).

- D) støttetjenester for forsikring såsom tjenester i forbindelse med rådgivning, forsikringsstatistik, risikovurdering og skadesgodtgørelse
- ii) bankmæssige og andre finansielle tjenesteydelser (eksklusive forsikring):
- A) modtagelse af indskud og andre tilbagebetalelige midler fra offentligheden
 - B) långivning af alle typer, herunder forbrugslån, realkredit, factoring og finansiering af handelsmæssige transaktioner
 - C) finansiell leasing
 - D) alle betalings- og pengeoverførselstjenester, herunder kredit- og betalingskort, rejsechecks og bankchecks
 - E) garantier og forpligtelser
 - F) ved handel for egen eller kunders regning på børsen, markedet for unoterede værdipapirer eller på anden måde, med følgende:
 - æ) pengemarkedsinstrumenter (herunder checks, veksler, indskudsbeviser)
 - ø) valutaveksling
 - å) afledte produkter, herunder, men ikke begrænset til, terminsforretninger og optioner
 - aa) valutakurs- og renteinstrumenter, herunder produkter såsom swaps og aftaler om fremtidig rentesikring
 - bb) omsættelige værdipapirer og
 - cc) andre negotiable dokumenter og finansielle aktiver, herunder umøntede ædelmetaller
 - G) deltagelse i udstedelse af alle former for værdipapirer, herunder tegningsgaranti og salg som agent (såvel offentligt som privat) og tilvejebringelse af tjenesteydelser i forbindelse med sådanne udstedelser
 - H) låneformidling på pengemarkedet
 - I) forvaltning af aktiver såsom likviditets- og porteføljeforvaltning, alle former for kollektiv investeringspleje, administration af pensionsfonde, forvaring og forvaltning af betroede midler
 - J) afregning og clearing i forbindelse med finansielle aktiver, herunder værdipapirer, derivatprodukter og andre omsætningspapirer
 - K) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til finansiell databehandling og dermed beslægtet software og

- L) rådgivning, formidling og andre finansielle hjælpetjenesteydelser i forbindelse med de under litra A)-K) nævnte aktiviteter, herunder kreditoplysning og -analyse, undersøgelser og rådgivning i tilknytning til investeringer og porteføljer, rådgivning om opkøb og om selskabsrekonstruktion og -strategi
- b) "leverandør af finansielle tjenesteydelser": enhver fysisk eller juridisk person i en part, der søger at levere eller leverer finansielle tjenesteydelser, og som ikke omfatter offentlige enheder
- c) "ny finansiell tjenesteydelse": en tjenesteydelse af finansiell art, herunder tjenesteydelser vedrørende eksisterende og nye produkter eller den måde, hvorpå produktet leveres, som ingen anden leverandør af finansielle tjenesteydelser leverer på en parts område, men som leveres på den anden parts område
- d) "offentlig enhed":
 - i) en statslig enhed, en centralbank eller en monetær myndighed i en part, eller en enhed ejet eller kontrolleret af en part, der hovedsagelig udfører statslige funktioner eller aktiviteter med statsligt formål, men herunder ikke en enhed, der hovedsagelig beskæftiger sig med at levere finansielle tjenesteydelser på kommercielle vilkår eller
 - ii) en privat enhed, som udfører funktioner, der normalt udføres af en centralbank eller monetær myndighed, når den udfører disse funktioner
- e) "selvregulerende organisation": ethvert ikkestatsligt organ, herunder værdipapir- eller terminsbørser eller -markeder, clearingagentur eller en anden organisation eller sammenslutning, der i kraft af sin statut eller ved delegation fra centrale, regionale eller lokale myndigheder regulerer eller fører tilsyn med leverandører af finansielle tjenesteydelser, alt efter hvad der finder anvendelse.

Artikel SERVIN.5.39: Tilsynsklausul

1. Intet i denne aftale forhindrer en part i at indføre eller opretholde foranstaltninger af tilsynsmæssige årsager³⁰, f.eks.:
 - a) beskyttelse af investorer, indskydere, forsikringstagere eller personer, over for hvem en leverandør af finansielle tjenesteydelser har en tillidsforpligtelse eller
 - b) sikring af deres finansielle systems integritet og stabilitet.
2. Når sådanne foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med denne aftales bestemmelser, må parten ikke benytte dem til at unddrage sig sine indrømmelser og forpligtelser i henhold til aftalen.

Artikel SERVIN.5.40: Fortrolige oplysninger

³⁰ Det præciseres, at dette ikke er til hinder for, at en part kan indføre eller opretholde foranstaltninger af forsigtighedshensyn over for filialer, der er etableret på dens område af juridiske personer i den anden part.

Intet i denne aftale må fortolkes således, at det kræves af en part, at den skal videregive oplysninger om individuelle forbrugeres forhold og konti eller fortrolige eller ejendomsretligt beskyttede oplysninger, som offentlige enheder er i besiddelse af, jf. dog tredje del [Retshåndhævelse og retligt samarbejde i straffesager].

Artikel SERVIN.5.41: Internationale standarder

Parterne bestræber sig så vidt mulig på at sikre, at de internationalt aftalte standarder i sektoren for finansielle tjenesteydelser til regulering og tilsyn, til bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme og til bekæmpelse af skattesvig og -unddragelse gennemføres og anvendes på deres område. Sådanne internationalt aftalte standarder er bl.a. dem, der er vedtaget af: G20 Rådet for Finansiell Stabilitet Baselkomitéen for Banktilsyn, navnlig dens "hovedprincipper for effektivt banktilsyn" Den Internationale Forsikringstilsynsorganisation, navnlig dens "hovedprincipper for forsikring" Den Internationale Børstilsynsorganisation, navnlig dens "mål og principper for regulering af værdipapirer" Den Finansielle Aktionsgruppe og Det Globale Forum for Gennemsigtighed og Informationsudveksling på Skatteområdet under Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling.

Artikel SERVIN.5.42: Nye finansielle tjenesteydelser på en parts område

1. Hver part tillader en leverandør af finansielle tjenesteydelser fra den anden part, der er etableret på dens område, at levere enhver ny finansiell tjenesteydelse, som den ville tillade sine egne leverandører af finansielle tjenesteydelser at levere i overensstemmelse med dens lovgivning i lignende situationer, forudsat at indførelsen af den nye finansielle tjenesteydelse ikke kræver vedtagelse af en ny lov eller ændring af en eksisterende lovgivning. Dette gælder ikke for den anden parts filialer, der er etableret på en parts område .

2. En part kan bestemme den institutionelle og retlige form, gennem hvilken tjenesteydelsen kan leveres, og kan kræve, at der skal indhentes tilladelse til levering af tjenesteydelsen. Når en sådan tilladelse kræves, skal der træffes en afgørelse inden for en rimelig frist, og tilladelsen kan kun afslås af tilsynsmæssige årsager.

Artikel SERVIN.5.43: Selvregulerende organisationer

Hvis en part kræver medlemskab af, deltagelse i eller adgang til en selvregulerende organisation for leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den anden part som betingelse for at kunne levere finansielle tjenesteydelser på partens område, sikrer parten, at den selvregulerende organisation overholder bestemmelserne i artikel SERVIN.2.3 (National behandling), 2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling] og 3.4 [National behandling] [og 3.5 [Mestbegunstigelsesbehandling]].

Artikel SERVIN.5.44: Clearing- og betalingssystemer

Parterne indrømmer på vilkårene og betingelserne for national behandling af leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den anden part, som er etableret på deres område, adgang til betalings- og clearingsystemer, der drives af offentlige enheder, og til offentlige finansierings- og genfinansieringsfaciliteter, der er til rådighed som led i den normale forretningsgang. Denne artikel giver ikke adgang til partens faciliteter som långiver i sidste instans.

Afdeling 6: Internationale søtransporttjenesteydelser

Artikel SERVIN.5.45: Anvendelsesområde og definitioner

1. Denne afdeling finder anvendelse på foranstaltninger, der træffes af en part, og som påvirker leveringen af internationale søtransportydelser i tillæg til kapitel 1, 2, 3, 4 og afdeling 1.
2. I denne afdeling og i dette afsnits kapitel 1, 2, 3 og 4 forstås ved:
 - a) "internationale søtransportydelser": transport af passagerer eller gods med søgående skibe mellem en havn i den ene part og en havn i den anden part eller et tredjeland eller mellem en havn i en medlemsstat og en havn i en anden medlemsstat samt direkte kontraktforhold med leverandører af andre transportydelser for at sikre dør til dør-transport eller multimodal transport i henhold til et gennemgående transportdokument, men ikke levering af sådanne andre transportydelser
 - b) "dør til dør-transport eller multimodal transport": transport af gods, hvortil der anvendes mere end én transportform, herunder et internationalt søled, i henhold til et gennemgående transportdokument
 - c) "international godstransport": transport af gods mellem en havn i den ene part og en havn i den anden part eller et tredjeland eller mellem havne i forskellige medlemsstater
 - d) "søfartshjælpetydelser": håndtering af søgods, toldklarering, opbevaring og oplagring af fragt, tjenesteydelser vedrørende containerterminaler og oplagring, skibsagenturvirksomhed og maritim speditørvirksomhed samt lager- og pakhusvirksomhed
 - e) "håndtering af søgods": aktiviteter, der udføres af stevedorevirksomheder, herunder terminaloperatører, men ikke havnearbejders aktiviteter som sådan, hvis disse arbejdere er organiseret uafhængigt af stevedorevirksomheder eller terminaloperatørvirksomheder. disse aktiviteter omfatter tilrettelæggelse af og tilsyn med:
 - i) lastning eller losning af gods til eller fra et skib
 - ii) surring eller afsurring af gods og
 - iii) modtagelse eller levering og opbevaring af gods inden afsendelse eller efter losning
 - f) "toldklareringstjenester": aktiviteter, der består i på vegne af en anden part at gennemføre toldformaliteter vedrørende import, eksport eller transport af gods, uanset om disse tjenesteydelser er tjenesteyderens hovedaktivitet eller et sædvanligt supplement til dennes hovedaktivitet
 - g) "tjenesteydelser vedrørende containerterminaler og oplagring": aktiviteter i form af oplagring, fyldning, tømning eller reparation af containere og klargøring af containere med henblik på afskibning, såvel i havne som inde i landet
 - h) "skibsagenturvirksomhed": aktiviteter, der består i som agent inden for et givet geografisk område at repræsentere et eller flere rederiers forretningsinteresser inden for følgende områder:
 - i) markedsføring og salg af søtransport og dermed forbundne tjenesteydelser, fra udarbejdelse af tilbud til fakturering, udstedelse af konnossementer på vegne af linjerne eller selskaberne, erhvervelse og videresalg af de nødvendige tilknyttede tjenesteydelser, udarbejdelse af dokumentation og tilvejebringelse af forretningsoplysninger og

- ii) handlinger på virksomhedernes vegne, organisering af skibsanløb eller overtagelse af gods, når det er påkrævet
- i) "feeder-tjenesteydelser": med forbehold af omfanget af aktiviteter, der kan betragtes som cabotage i henhold til den relevante nationale lovgivning, forudgående og efterfølgende transport ad søvejen af international fragt, herunder i containere og som stykgods og tør og våd bulkfragt mellem havne på en parts område, forudsat at de pågældende internationale gods er "undervejs", dvs. er på vej mod et bestemmelsessted eller kommer fra en fragthavn uden for den pågældende parts område
- j) "maritime expeditionstjenester": aktiviteter, der består i at tilrettelægge og kontrollere forsendelsesoperationer på rederiernes vegne ved at tilrettelægge transportydelser og tilknyttede tjenesteydelser, udarbejde dokumentation og tilvejebringe forretningsoplysninger
- k) "havnetjenester": tjenester udført af en havns forvaltningsorgan, underleverandører eller andre tjenesteydere til støtte for transport af gods eller passagerer inden for en søhavns område eller på vandvejen, der giver adgang til dette område. og
- l) "lager- og pakhusvirksomhed": oplagring af frost- eller kølevarer, bulkgodslagring af væsker eller gasser og anden lager- eller pakhusvirksomhed.

Artikel SERVIN.5.46: Forpligtelser

1. Med forbehold af ikkeforenelige foranstaltninger eller andre foranstaltninger, der er omhandlet i artikel SERVIN.2.7 [Ikkeforenelige foranstaltninger og undtagelser] og 3.5 [Ikkeforenelige foranstaltninger], anvender hver af parterne princippet om ubegrænset adgang til det internationale maritime marked og handel på et kommercielt og ikkediskriminerende grundlag ved:
 - a) for skibe, der fører den anden parts flag, eller som drives af den anden parts leverandører af tjenesteydelser, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer egne skibe, bl.a. med hensyn til
 - i) adgang til havne
 - ii) anvendelse af havneinfrastruktur
 - iii) anvendelse af hjælpetjenesteydelser inden for søtransport og
 - iv) toldfaciliteter og tildeling af liggeplads og faciliteter til lastning og losning, herunder relaterede gebyrer og afgifter
 - b) at stille følgende havnetjenester til rådighed for den anden parts leverandører af internationale søtransporttjenester på vilkår og betingelser, der både er rimelige og ikke mindre gunstige end dem, der gælder for dens egne leverandører eller fartøjer eller for fartøjer eller leverandører fra et tredjeland (herunder gebyrer og afgifter, specifikationer for og kvaliteten af den tjenesteydelse, der skal leveres): lodstjenester, slæbe- og bugserassistance, forsyning med proviant, brændstof og vand, affaldsindsamling og deponering af ballastaffald, skibsinspektørtjenester, navigationsassistance, nødreparationsfaciliteter, forankring, faciliteter ved ankomst til og afsejling fra liggeplads, kystbaserede operationelle tjenester, der er af betydning for skibsfarten, herunder kommunikation og leverance af vand og elektricitet

- c) godkendelse af, at leverandører af internationale søtransportydelser fra den anden part kan omrokere ejede eller lejede containere, der transporteres på et ikkeindtægtsgivende grundlag mellem havne i Det Forenede Kongerige eller mellem havne i en medlemsstat, forudsat at den kompetente myndighed i givet fald giver tilladelse hertil og
 - d) godkendelse af, at leverandører af internationale søtransportydelser fra den anden part kan levere feeder-tjenesteydelser mellem havne i Det Forenede Kongerige eller mellem havne i en medlemsstat, forudsat at den kompetente myndighed i givet fald giver tilladelse hertil.
2. Ved anvendelsen af det i stk. 1 omhandlede princip skal parterne:
- a) undlade at indføre lastfordelingsaftaler i fremtidige aftaler med tredjelande om søtransportydelser, herunder transport af tør og flydende bulk og linjefart, og inden for en rimelig frist ophæve sådanne lastfordelingsaftaler, som måtte findes i tidligere aftaler,
 - b) undlade at indføre eller opretholde en foranstaltning, der kræver, at hele eller en del af en international fragt skal transporteres udelukkende af skibe, der er registreret i den pågældende part, eller som ejes eller kontrolleres af fysiske personer i den pågældende part.
 - c) afskaffe og afholde sig fra at indføre ensidige foranstaltninger eller administrative, tekniske eller andre hindringer, der kan udgøre en skjult begrænsning eller have diskriminerende virkninger for den frie levering af internationale søtransporttjenester og
 - d) ikke forhindre leverandører af internationale søtransportydelser fra den anden part i direkte at indgå kontrakter med andre leverandører af transporttjenester til dør til dør-transport eller multimodal transport.

Afdeling 7: Juridiske tjenesteydelser

Artikel SERVIN.5.47: Anvendelsesområde

1. Denne afdeling finder anvendelse på en parts foranstaltninger, der påvirker leveringen af leveringstjenester ud over kapitel 1, 2, 3 og 4 i dette afsnit og afdeling 1 og 2 i dette kapitel.
2. Intet i denne afdeling berører en parts ret til at regulere og føre tilsyn med leveringen af udpegede juridiske tjenesteydelser på dens område på en ikkediskriminerende måde.

Artikel SERVIN.5.48: Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

- a) "udpegede juridiske tjenesteydelser": juridiske tjenesteydelser i relation til lovgivningen om hjemstedskompetence og folkeretten, med undtagelse af EU-retten
- b) "hjemstedskompetence": jurisdiktionen (eller en del af jurisdiktionen) i den medlemsstat eller Det Forenede Kongerige, hvor en advokat har erhvervet sit hjemlands advokattitel, eller, hvis der er tale om en advokat, der har erhvervet en advokattitel i mere end én jurisdiktion, en af disse jurisdiktioner
- c) "lovgivning om hjemstedskompetence": loven i det land, hvor advokaten har sin egen jurisdiktion³¹

³¹ Det præciseres, at EU-retten med henblik på dette afsnit er en del af lovgivningen om hjemstedskompetence for de advokater, der er omhandlet i artikel SERVIN 5.48 [Definitioner], litra e), nr. i).

d) "hjemlandets advokattitel":

- i) for en advokat fra Unionen, en advokattitel, der er erhvervet i en medlemsstat, og som giver tilladelse til levering af juridiske tjenesteydelser i den pågældende medlemsstat eller
- ii) for en advokat i Det Forenede Kongerige, advokattitlen, barrister eller solicitor, der giver tilladelse til levering af juridiske tjenesteydelser i en hvilken som helst del af Det Forenede Kongeriges jurisdiktion

e) "advokat":

- i) en fysisk person fra Unionen, der i en medlemsstat har tilladelse til at levere juridiske tjenesteydelser inden for hjemlandets jurisdiktion eller
- ii) en fysisk person fra Det Forenede Kongerige, der i enhver del af Det Forenede Kongeriges jurisdiktion har tilladelse til at levere juridiske tjenesteydelser under hjemlandets advokattitel

f) "advokat fra den anden part":

- i) hvis "den anden part" er Unionen, en advokat som omhandlet i litra e), nr. i) eller
- ii) hvis "den anden part" er Det Forenede Kongerige, en advokat som omhandlet i litra e), nr. ii) og

g) "juridiske tjenesteydelser": følgende tjenesteydelser:

i) juridisk rådgivning og

ii) juridisk voldgift, mægling og mægling (dog ikke sådanne ydelser, når de leveres af fysiske personer, jf. artikel SERVIN 4.1 [Anvendelsesområde og definitioner]³².

"Juridiske tjenesteydelser" omfatter ikke juridisk repræsentation ved administrative organer, domstole og andre behørigt oprettede officielle retsinstanser i en part, juridisk rådgivning og juridisk godkendelse, dokumentation og certificering, der leveres af aktører i retsvæsenet, der har fået overdraget offentlige opgaver inden for retsplejen, såsom notarer, "huissiers de justice" eller andre "officiers publics et ministériels", og tjenesteydelser leveret af stævningsmænd, der er udpeget ved et officielt regeringsdokument.

Artikel SERVIN.5.49: Forpligtelser

1. En part tillader en advokat fra den anden part at levere bestemte juridiske tjenesteydelser på sit område under advokatens hjemlige jurisdiktion, jf. artikel SERVIN 2.2 [Markedsadgang], SERVIN 2.3 [National behandling], SERVIN 3.2 [Markedsadgang], SERVIN 3.4 [Markedsadgang] og SERVIN 3.4.. [Kontraktuelle tjenesteydelsesleverandører og selvstændige erhvervsdrivende].

³² "juridisk voldgift, forlig og mægling": udarbejdelse af dokumenter, der skal forelægges for, forberedelse på møde med og møde for en voldgiftsmand, forligsmand eller mægler i enhver tvist, der vedrører anvendelsen og fortolkningen af lovgivningen. Det omfatter ikke voldgift, forlig og mægling i tvister, der ikke vedrører anvendelse og fortolkning af lovgivning, og som henhører under tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning. Det omfatter heller ikke det at fungere som voldgiftsmand, forligsmand eller mægler. Som underkategori henviser internationale juridiske voldgifts-, mæglings- eller mæglingstjenesteydelser til de samme tjenesteydelser, når tvisten involverer parter fra to eller flere lande.

2. Hvis en part (værtsjurisdiktionen) kræver registrering på dens område som betingelse for, at en advokat fra den anden part kan levere udpegede juridiske tjenesteydelser i henhold til stk. 1, må kravene og proceduren for en sådan registrering ikke:

- a) være mindre gunstige end den, der gælder for en fysisk person fra et tredjeland, der leverer juridiske tjenesteydelser i forbindelse med tredjelandes lovgivning eller folkeretten under den pågældende persons advokattitel på værtsjurisdiktionens område og
- b) udgøre eller svare til et krav om at omkvalificere sig til eller få adgang til advokatstanden i værtslandets jurisdiktion.

3. Stk. 4 finder anvendelse på levering af udpegede juridiske tjenesteydelser i henhold til stk. 1 gennem etablering.

4. En part tillader en juridisk person fra den anden part at oprette en filial på sit område, hvorigennem udpegede juridiske tjenesteydelser³³ leveres i henhold til stk. 1, i overensstemmelse med og på de betingelser, der er fastsat i kapitel 2 [Liberalisering af investeringer] i dette afsnit. Dette berører ikke krav om, at en vis procentdel af en juridisk persons aktionærer, ejere, partnere eller direktører skal være kvalificerede eller udøve et bestemt erhverv, f.eks. advokater eller revisorer.

Artikel SERVIN.5.50: Ikkeforenelige foranstaltninger

1. Artikel 5.49 [Forpligtelser] finder ikke anvendelse på:

a) enhver eksisterende ikkeforenelig foranstaltning truffet af en part på følgende niveau:

i) for Unionen:

- A) Unionen, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
- B) en medlemsstats centrale forvaltningsniveau, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
- C) en medlemsstats regionale forvaltningsniveau, jf. Unionens liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger] eller
- D) en anden lokal forvaltning end den, der er omhandlet i litra c), og

ii) for Det Forenede Kongerige:

- A) det centrale forvaltningsniveau, jf. Det Forenede Kongeriges liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger]
- B) et regionalt forvaltningsniveau, jf. Det Forenede Kongeriges liste i bilag SERVIN-1 [Eksisterende foranstaltninger] eller
- C) lokalt forvaltningsniveau

b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en ikkeforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a) eller

c) en ændring af enhver ikkeforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a) og b), i det omfang den ikke mindsker foranstaltningens overensstemmelse, som den forelå umiddelbart før ændringen, med artikel SERVIN.5.49 [Forpligtelser].

³³ Det præciseres, at i dette stykke forstås der ved "udpegede juridiske tjenesteydelser" for tjenesteydelser, der leveres i Unionen, juridiske tjenesteydelser i relation til Det Forenede Kongeriges ret eller dele heraf og folkeretten (med undtagelse af EU-retten) og for tjenesteydelser, der leveres i Det Forenede Kongerige, juridiske tjenesteydelser i relation til medlemsstaternes ret (herunder EU-retten) og folkeretten (med undtagelse af EU-retten).

2. Artikel SERVIN 5.49 [Forpligtelser] finder ikke anvendelse på en parts foranstaltning, som er i overensstemmelse med de forbehold, betingelser eller kvalifikationer, der er fastsat for en sektor, delsektor eller aktivitet, der er opført i bilag SERVIN-2 [Fremtidige foranstaltninger].

3. Denne afdeling finder anvendelse, uden at det berører BILAG SERVIN-4 [Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende].

AFSNIT III: DIGITAL HANDEL

Kapitel 1: Almindelige bestemmelser

Artikel DIGIT.1 Formål

Formålet med dette afsnit er at lette den digitale handel, afskaffe uberettigede hindringer for handel med elektroniske midler og sikre et åbent, sikkert og pålideligt onlinemiljø for virksomheder og forbrugere.

Artikel DIGIT.2 Anvendelsesområde

1. Dette afsnit finder anvendelse på en parts foranstaltninger, der påvirker handel ved hjælp af elektroniske midler.

2. Dette afsnit finder ikke anvendelse på audiovisuelle tjenesteydelser.

Artikel DIGIT.3 Ret til at regulere

Parterne bekræfter på ny deres ret til inden for deres område at regulere med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom beskyttelsen af folkesundheden, sociale ydelser, folkeoplysning, sikkerhed, miljøet, herunder klimaændringer, eller den offentlige sædelighed, social- eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse samt fremme og beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed.

Artikel DIGIT.4 Undtagelser

Det præciseres, at intet i dette afsnit forhindrer parterne i at vedtage eller opretholde foranstaltninger i overensstemmelse med artikel EXC.1 [Generelle undtagelser], artikel EXC.4 [Sikkerhedsundtagelser] og artikel SERVIN.5.39 [Tilsynsklausul] af hensyn til den almene interesse, der er anført deri.

Artikel DIGIT.5 Definitioner

1. Definitionerne i artikel SERVIN.1.2 [Definitioner] i afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer] finder anvendelse på dette afsnit.

2. I dette afsnit forstås ved:

- a) "forbruger": enhver fysisk person, der anvender en offentlig telekommunikationstjeneste til andet end erhvervmæssige formål
- b) "direkte markedsføringsmeddelelse": enhver form for kommerciel reklame, hvorved en fysisk eller juridisk person formidler markedsføringsmeddelelser direkte til en bruger via en offentlig telekommunikationstjeneste og som minimum omfatter e-mail og tekst- og multimediebeskeder (sms og mms)

- c) "elektronisk autentifikation": en elektronisk proces, der gør det muligt at bekræfte:
 - i) den elektroniske identifikation af en fysisk eller juridisk person, eller
 - ii) elektroniske datas oprindelse og integritet
- d) "elektronisk registreret leveringstjeneste": en tjeneste, der gør det muligt at overføre data mellem tredjeparter ad elektronisk vej og dokumenterer håndteringen af de overførte data, herunder bevis for afsendelse og modtagelse af data, og som beskytter de overførte data mod risikoen for tab, tyveri, beskadigelse eller uautoriserede ændringer
- e) "elektronisk segl": data i elektronisk form, der anvendes af en juridisk person, og som er vedhæftet eller logisk tilknyttet andre data i elektronisk form, og som giver sikkerhed for disse tilknyttede datas oprindelse og integritet
- f) "elektronisk signatur": data i elektronisk form, der er vedhæftet eller logisk tilknyttet andre data i elektronisk form, som:
 - i) anvendes af en fysisk person til at anerkende de data i elektronisk form, som den vedrører og
 - ii) er knyttet til de data i elektronisk form, som den vedrører, således at en eventuel senere ændring af dataene kan påvises
- g) "elektronisk tidsstempel": data i elektronisk form, der forbinder andre data i elektronisk form med et bestemt tidspunkt, der dokumenterer, at sidstnævnte data eksisterede på det pågældende tidspunkt
- h) "elektronisk tillidstjeneste": en elektronisk tjeneste, der består af:
 - i) generering, kontrol og validering af elektroniske signaturer, elektroniske segl eller elektroniske tidsstempler, elektroniske registrerede leveringstjenester og certifikater relateret til disse tjenester, eller
 - ii) generering, kontrol og validering af certifikater for webstedsautentifikation eller
 - iii) bevaring af elektroniske signaturer, segl eller certifikater relateret til disse tjenester
- i) "regeringsdata": data, der ejes eller opbevares af et hvilket som helst forvaltningsniveau og af ikkestatslige organer under udøvelsen af beføjelser, som de er blevet tildelt af et hvilket som helst forvaltningsniveau
- j) "offentlig telekommunikationstjeneste": enhver telekommunikationstjeneste, der udbydes til offentligheden generelt
- k) "bruger": enhver fysisk eller juridisk person, der anvender en offentlig telekommunikationstjeneste.

Kapitel 2: Datastrømme og beskyttelse af personoplysninger

Artikel DIGIT.6 Grænseoverskridende datastrømme

1. Parterne er fast besluttet på at sikre grænseoverskridende datastrømme for at lette handelen i den digitale økonomi. Med henblik herpå må grænseoverskridende datastrømme mellem parterne ikke begrænses af en part:

- a) som stiller krav om anvendelse af databehandlingsfaciliteter eller netelementer på partens område til behandling, herunder ved at kræve anvendelse af databehandlingsfaciliteter eller netelementer, der er certificeret eller godkendt på en parts område
- b) som stiller krav om lokalisering af data på partens område med henblik på lagring eller behandling
- c) som forbyder lagring eller behandling på den anden parts område eller
- d) som gør grænseoverskridende overførsel af data betinget af brug af databehandlingsfaciliteter eller netelementer på parternes område eller af lokaliseringskrav på parternes område.

2. Parterne overvåger gennemførelsen af denne bestemmelse og vurderer, hvordan den fungerer, senest tre år efter datoen for denne aftales ikrafttræden. En part kan til enhver tid foreslå den anden part at revidere listen over begrænsninger i stk. 1. En sådan anmodning skal tages velvilligt i betragtning.

Artikel DIGIT.7 Beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred

1. Hver part anerkender, at enkeltpersoner har ret til beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, og at høje standarder i denne henseende bidrager til tilliden til den digitale økonomi og til udviklingen af handelen.

2. Intet i denne aftale er til hinder for, at en part vedtager eller opretholder foranstaltninger til beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, herunder i forbindelse med overførsel af oplysninger på tværs af grænserne, forudsat at partens lovgivning indeholder bestemmelser om instrumenter, der muliggør videregivelse på betingelser, der finder generel anvendelse³⁴, med henblik på beskyttelse af de overførte oplysninger.

3. Hver part underretter den anden part om enhver af de i stk. 2 omhandlede foranstaltninger, som den indfører eller opretholder.

Kapitel 3: Særlige bestemmelser

Artikel DIGIT.8 Told på elektroniske overførsler

1. Elektroniske overførsler betragtes som levering af en tjenesteydelse som omhandlet i afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer].

2. Parterne indfører ikke told på elektroniske overførsler.

³⁴ Det præciseres, at "alment gældende betingelser" henviser til betingelser, der er formuleret i objektive termer, og som gælder horisontalt for et ukendt antal økonomiske aktører og således dækker en række situationer og tilfælde.

Artikel DIGIT.9 Ingen forhåndstilladelse

1. En part må ikke kræve forudgående tilladelse til elektronisk levering af en tjenesteydelse alene med den begrundelse, at tjenesten leveres online, og må ikke indføre eller opretholde andre krav med tilsvarende virkning.

En tjeneste leveres online, når den leveres ad elektronisk vej, og uden at parterne er til stede samtidig.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på telekommunikationstjenester, radio- og fjernsynsspredningstjenester, spillevirksomhed, juridisk repræsentation eller tjenester ydet af notarer eller tilsvarende erhvervsdrivende, i det omfang de indebærer en direkte og specifik forbindelse med udøvelsen af offentlig myndighed.

Artikel DIGIT.10: Indgåelse af aftaler ad elektronisk vej

1. Hver af parterne sikrer, at kontrakter kan indgås elektronisk, og at dens lovgivning hverken skaber hindringer for brugen af elektroniske kontrakter eller medfører, at kontrakter ikke har retsvirkning og ikke er gyldige alene med den begrundelse, at aftalen er indgået ved hjælp af elektroniske midler.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på følgende:

- a) radio- og fjernsynsspredningstjenester
- b) spil
- c) juridisk repræsentation
- d) notarvirksomhed eller tilsvarende erhverv, der indebærer en direkte og specifik forbindelse med udøvelse af offentlig myndighed
- e) kontrakter, der kræver personligt fremmøde
- f) aftaler om etablering eller overdragelse af rettigheder i fast ejendom
- g) kontrakter, der ifølge loven kræver medvirken af domstole, offentlige myndigheder eller erhverv, som udøver offentlig myndighed
- h) kontrakter om kaution og om sikkerhedsstillelse fra personer, der handler uafhængigt af deres handelsmæssige eller erhvervsmæssige virksomhed eller
- i) familieretlige og arveretlige aftaler.

Artikel DIGIT.11 Elektronisk autentifikation og elektroniske tillidstjenester

1. En part må ikke nægte retsvirkning og antagelighed som bevis under retssager af et elektronisk dokument, en elektronisk signatur, et elektronisk segl eller et elektronisk tidsstempel eller af oplysninger, der er sendt og modtaget ved hjælp af en elektronisk registreret kurértjeneste, udelukkende med den begrundelse, at det er i elektronisk form.

2. En part må ikke indføre eller opretholde foranstaltninger, som ville:

- a) forbyde parterne i en elektronisk transaktion indbyrdes at fastlægge passende elektroniske autentifikationsmetoder for deres transaktion eller
- b) forhindre parterne i en elektronisk transaktion i over for de retslige og administrative myndigheder at bevise, at anvendelsen af elektronisk autentifikation eller en elektronisk tillidstjeneste i den pågældende transaktion er i overensstemmelse med de gældende retlige krav.

3. Uanset stk. 2 kan en part kræve, at metoden for elektronisk autentifikation eller elektroniske tillidstjenester for en bestemt kategori af transaktioner er certificeret af en myndighed, der er godkendt i overensstemmelse med dens lovgivning, eller som opfylder visse præstationsnormer, som skal være objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende og kun vedrøre de pågældende transaktioners specifikke egenskaber.

Artikel DIGIT.12: Overførsel af eller adgang til kildekode

- 1. En part må ikke kræve overførsel af eller adgang til kildekoden for software, der ejes af en fysisk eller juridisk person fra den anden part.
- 2. Det præciseres,
 - a) at de generelle undtagelser, sikkerhedsundtagelser og tilsynsklausuler, der er omhandlet i artikel DIGIT.4 [Undtagelser], gælder for foranstaltninger truffet af en part, som er vedtaget eller opretholdt inden for rammerne af en certificeringsprocedure, og
 - b) at stk. 1 ikke finder anvendelse på frivillig overførsel eller indrømmelse af adgang til kildekoden på et kommercielt grundlag foretaget af en fysisk eller juridisk person fra den anden part, f.eks. i forbindelse med en offentlig kontrakt eller en frit forhandlet kontrakt.
- 3. Intet i denne artikel berører:
 - a) et krav fra en domstol eller en forvaltningsdomstol eller et krav fra en konkurrencemyndighed i henhold til en parts konkurrencelovgivning om at forhindre eller afhjælpe en begrænsning eller forbrejning af konkurrencen
 - b) et krav fra et tilsynsorgan i henhold til en parts love eller forskrifter vedrørende beskyttelse af den offentlige sikkerhed over for brugere online med forbehold af garantier mod uautoriseret videregivelse
 - c) beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og
 - d) en parts ret til at træffe foranstaltninger i overensstemmelse med artikel III i GPA som indarbejdet i artikel PPROC.2 [Indgåelse af visse bestemmelser i GPA-aftalen og omfattede udbud] i afsnit VI [Offentlige indkøb].

Artikel DIGIT.13 Forbrugertillid til internettet

1. I erkendelse af betydningen af at styrke forbrugernes tillid til digital handel vedtager eller opretholder hver af parterne foranstaltninger til at sikre en effektiv beskyttelse af forbrugere, der foretager transaktioner i forbindelse med elektronisk handel, herunder, men ikke begrænset til, foranstaltninger, der:

- a) forbyder svigagtig og vildledende handelspraksis
- b) kræver, at leverandører af varer og tjenesteydelser handler i god tro og overholder retfærdig handelspraksis, herunder gennem forbud mod at pålægge forbrugerne at betale for uønskede varer og tjenesteydelser
- c) kræver, at leverandører af varer eller tjenesteydelser giver forbrugerne klare og detaljerede oplysninger, herunder når de handler gennem mellemliggende tjenesteydere, med hensyn til deres identitet og kontaktoplysninger, den pågældende transaktion, herunder varernes eller tjenesteydelsernes vigtigste karakteristika, og den fulde pris inklusive alle gældende afgifter, samt de gældende forbrugerrettigheder (for så vidt angår mellemliggende tjenesteydere omfatter dette også mulighed for, at leverandøren af varer eller tjenesteydelser kan stille sådanne oplysninger til rådighed) og
- d) giver forbrugerne klageadgang i tilfælde af krænkelse af deres rettigheder, herunder retten til retsmidler, hvis varer eller tjenesteydelser betales og ikke leveres eller stilles til rådighed som aftalt.

2. Parterne anerkender betydningen af at overdrage passende håndhævelsesbeføjelser til deres forbrugerbeskyttelsesorganer eller andre relevante organer og betydningen af samarbejde mellem disse organer for at beskytte forbrugerne og øge forbrugernes tillid på internettet.

Artikel DIGIT.14 Uanmodede direkte markedsføringsmeddelelser

- 1. Hver af parterne sikrer, at brugerne beskyttes effektivt mod uopfordrede direkte markedsføringsmeddelelser.
- 2. Hver af parterne sikrer, at direkte markedsføringsmeddelelser ikke sendes til brugere, der er fysiske personer, medmindre de har givet deres samtykke hertil i overensstemmelse med parternes lovgivning.
- 3. Uanset stk. 2 tillader en part fysiske eller juridiske personer, der på betingelser fastsat i denne parts lovgivning har indsamlet kontaktoplysninger for en bruger i forbindelse med levering af varer eller tjenesteydelser, at sende direkte markedsføringsmeddelelser til denne bruger for deres egne tilsvarende varer eller tjenesteydelser.
- 4. Hver af parterne sikrer, at direkte markedsføringsmeddelelser klart kan identificeres som sådan, tydeligt oplyser, på hvis vegne de er sendt, og indeholder de oplysninger, der er nødvendige for at sætte brugerne i stand til gratis og til enhver tid at anmode om standsning.
- 5. Hver af parterne giver brugere adgang til at klage over leverandører af direkte markedsføringsmeddelelser, som ikke overholder de foranstaltninger, der er vedtaget eller opretholdt i henhold til stk. 1-4.

Artikel DIGIT.15 Åbne offentlige data

- 1. Parterne erkender, at fremme af offentlig adgang til og anvendelse af offentlige data bidrager til at stimulere økonomisk og social udvikling, konkurrenceevne, produktivitet og innovation.
- 2. I det omfang en part vælger at gøre offentlige data tilgængelige for offentligheden, bestræber den sig på så vidt muligt at sikre, at dataene:

- a) er i et format, der gør det let at søge, hente, bruge, genbruge og omfordele den
- b) er i et maskinlæsbart og rumligt aktiveret format
- c) indeholder beskrivende metadata, som er så standardiserede som muligt
- d) stilles til rådighed via pålidelige, brugervenlige og frit tilgængelige API-grænseflader
- e) ajourføres regelmæssigt
- f) ikke er underlagt anvendelsesbetingelser, der er diskriminerende, eller som unødigt begrænser videreanvendelsen og
- g) stilles til rådighed for videreanvendelse i fuld overensstemmelse med parternes respektive regler om beskyttelse af personoplysninger.

3. Parterne bestræber sig på at samarbejde om at finde måder, hvorpå hver part kan udvide adgangen til og anvendelsen af offentlige data, som parten har offentliggjort, med henblik på at forbedre og skabe forretningsmuligheder ud over den offentlige sektors anvendelse heraf.

Artikel DIGIT.16 Samarbejde om reguleringsmæssige spørgsmål vedrørende digital handel

1. Parterne udveksler oplysninger om reguleringssspørgsmål i forbindelse med digital handel, som behandler følgende:

- a) anerkendelse og fremme af interoperable elektroniske tillids- og autentificeringstjenester
- b) behandlingen af direkte markedsføringsmeddelelser
- c) beskyttelse af forbrugerne og
- d) alle andre spørgsmål af relevans for udviklingen af digital handel, herunder nye teknologier.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på en parts regler og garantier for beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, herunder om grænseoverskridende overførsel af personoplysninger.

Artikel DIGIT.17 — Aftale om computertjenesteydelser

1. Parterne er enige om, at med henblik på at liberalisere handelen med tjenesteydelser og investeringer i overensstemmelse med afsnit II [Tjenesteydelser og Investeringer] betragtes følgende tjenesteydelser som computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser, uanset om de leveres via et netværk, herunder internettet:

- a) rådgivning, tilpasning, strategiudvikling, analyse, planlægning, behovsspecifikation, design, udvikling, installation, implementering, integration, prøvning, fejlfinding, opdatering, support, faglig bistand og forvaltning af eller i forbindelse med computere og EDB-systemer
- b) EDB-programmer defineret som den række instruktioner, der er nødvendige for at få computere til at fungere og kommunikere (uden videre), samt rådgivning, strategiudvikling, analyse, planlægning, behovsspecifikation, design, udvikling, installation, implementering, integration, prøvning, fejlfinding, opdatering, tilpasning, vedligeholdelse, support, teknisk bistand og forvaltning eller anvendelse af eller vedrørende EDB-programmer

- c) databehandling, -lagring og -hosting og databasetjenester
- d) vedligeholdelse og reparation af kontormaskiner og -udstyr, herunder computere og
- e) uddannelse af kunders personale i forbindelse med EDB-programmer, computere og EDB-systemer i.a.n.

Det præciseres, at tjenesteydelser, der muliggøres af computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser, men som ikke er anført i stk. 1, ikke betragtes som computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser.

AFSNIT IV: KAPITALBEVÆGELSER, BETALINGER, OVERFØRSLER OG MIDLERTIDIGE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

Artikel CAP.1: Formål

Formålet med dette afsnit er at muliggøre fri bevægelighed for kapital og betalinger i forbindelse med transaktioner, der liberaliseres i henhold til denne aftale.

Artikel CAP.2: Løbende poster

Hver part tillader i frit konvertibel valuta og i overensstemmelse med vedtægterne for Den Internationale Valutafond alle betalinger og overførsler i forbindelse med transaktioner på betalingsbalancens løbende poster, der falder ind under denne aftales anvendelsesområde.

Artikel CAP.3: Kapitalbevægelser

1. Hver part tillader for så vidt angår transaktioner på betalingsbalancens kapitalposter og finansielle poster fri bevægelighed for kapital med henblik på liberalisering af investeringer og andre transaktioner som omhandlet i afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer].
2. Parterne konsulterer hinanden i Specialudvalget for Handel vedrørende Tjenesteydelser, Investeringer og Digital Handel for at lette kapitalbevægelserne mellem dem med henblik på at fremme handel og investeringer.

Artikel CAP.4: Foranstaltninger, der påvirker kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler

1. Artikel CAP.2 [Løbende poster] og CAP.3 [Kapitalbevægelser] må ikke fortolkes således, at de forhindrer en part i at anvende sine love og forskrifter vedrørende:
 - a) konkurs, insolvens og beskyttelse af kreditorrettigheder
 - b) udstedelse af, handel med eller handel med værdipapirer eller futures, optioner og andre finansielle instrumenter
 - c) regnskabsaflæggelse for eller regnskabsføring af kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler, når det er nødvendigt til støtte for de lovhåndhævende myndigheder eller finanstilsynsmyndighederne
 - d) strafbare handlinger, vildledende eller svigagtig praksis
 - e) social sikring, offentlige pensionsordninger eller obligatoriske opsparingsordninger eller

f) social sikring, offentlige pensionsordninger eller obligatoriske opsparingsordninger.

2. De love og forskrifter, der henvises til i stk. 1, må ikke anvendes på en vilkårlig eller diskriminerende måde eller på anden måde udgøre en skjult begrænsning af kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler.

Artikel CAP.5: Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger

1. I særlige tilfælde af alvorlige vanskeligheder for gennemførelsen af Unionens økonomiske og monetære union, eller trussel herom, kan Unionen indføre eller opretholde beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler for en periode på højst seks måneder.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger begrænses til det strengt nødvendige.

Artikel CAP.6: Restriktioner i tilfælde af betalingsbalanceproblemer og udefra kommende finansielle vanskeligheder

1. Er en part udsat for alvorlige betalingsbalanceproblemer eller udefra kommende finansielle vanskeligheder eller en trussel herom, kan den indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler³⁵.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger:

- a) skal være i overensstemmelse med artiklerne i overenskomsten om Den Internationale Valutafond, hvis det er relevant
- b) må ikke være mere vidtgående, end det er nødvendigt for at behandle de omstændigheder, der er beskrevet i stk. 1
- c) skal være midlertidige og afskaffes gradvis, efterhånden som den i stk. 1 angivne situation forbedres
- d) må ikke forårsage unødvendig skade på den anden parts handelsmæssige, økonomiske og finansielle interesser og
- e) skal være ikkediskriminerende i forhold til tredjelande i lignende situationer.

3. Hver af parterne kan i tilfælde af varehandel indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger for at beskytte dens finansielle stilling over for udlandet eller betalingsbalancen. Sådanne restriktive foranstaltninger skal være i overensstemmelse med GATT 1994 og forståelsen vedrørende betalingsbalancebestemmelserne i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994.

4. Hver af parterne kan i tilfælde af handel med tjenesteydelser indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger for at beskytte dens finansielle stilling over for udlandet eller betalingsbalancen. Disse foranstaltninger skal være i overensstemmelse med artikel XII i GATS.

³⁵ Det præciseres, at alvorlige betalingsbalanceproblemer eller udefra kommende finansielle vanskeligheder eller en trussel herom kan skyldes andre faktorer som følge af alvorlige vanskeligheder i forbindelse med penge- eller valutapolitikken eller en trussel herom.

5. En part, der opretholder eller har indført foranstaltninger som omhandlet i stk. 1 og 2, skal straks underrette den anden part herom.

6. Hvis en part indfører eller opretholder restriktioner i henhold til denne artikel, afholder parterne straks konsultationer i Specialudvalget for Handel vedrørende Tjenesteydelser, Investeringer og Digital Handel, medmindre der afholdes konsultationer i andre fora. Dette udvalg vurderer det betalingsbalanceproblem eller den udefra kommende finansielle vanskelighed, der førte til de respektive foranstaltninger, under hensyntagen til bl.a.:

- a) vanskelighedernes art og omfang
- b) det eksterne økonomiske og handelsmæssige miljø og
- c) alternative afhjælpende foranstaltninger, der kan tages i anvendelse.

7. Ved samråd i henhold til stk. 6 undersøges de restriktive foranstaltningers forenelighed med stk. 1 og 2. Alle relevante resultater af statistisk eller faktisk art fremlagt af Den Internationale Valutafond accepteres, hvis de foreligger, og konklusionerne skal tage hensyn til Den Internationale Valutafonds vurdering af den pågældende parts betalingsbalance og eksterne finansielle situation.

AFSNIT V: INTELLEKTUEL EJENDOMSRET

Kapitel 1: Almindelige bestemmelser

Artikel IP.1: Formål

Formålet med dette afsnit er at:

- a) lette fremstillingen, udbuddet og markedsføringen af innovative og kreative produkter og tjenesteydelser mellem parterne ved at mindske forvriddinger og hindringer for denne handel og derved bidrage til en mere bæredygtig og inkluderende økonomi og
- b) sikre et passende og effektivt niveau for beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Artikel IP.2: Anvendelsesområde

1. Dette afsnit supplerer og præciserer parternes indbyrdes rettigheder og forpligtelser i henhold til TRIPS-aftalen og andre internationale traktater om intellektuel ejendomsret, som de er part i.

2. Dette afsnit udelukker ikke nogen af parterne fra at indføre en mere omfattende beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder end krævet i henhold til dette afsnit, forudsat at en sådan beskyttelse og håndhævelse ikke er i strid med dette afsnit.

Artikel IP.3: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "Pariserkonventionen": Pariserkonventionen til beskyttelse af industriel ejendomsret af 20. marts 1883, som senest revideret og ændret i Stockholm den 14. juli 1967

- b) "Bernerkonventionen": Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker af 9. september 1886, revideret i Paris den 24. juli 1971 og ændret den 28. september 1979
- c) "Romkonventionen": den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender, indgået i Rom den 26. oktober 1961
- d) "WIPO": Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret
- e) "intellektuelle ejendomsrettigheder": alle kategorier af intellektuelle ejendomsrettigheder, der er omfattet af dette afsnits artikel IP.7 [Ophavsmænd] til IP.37 [Plantesorter] eller af TRIPS-aftalens anden del, afdeling 1-7. Beskyttelsen af intellektuel ejendomsret omfatter beskyttelse mod illoyal konkurrence som omhandlet i Pariserkonventionens artikel 10
- f) "statsborger": for så vidt angår den relevante intellektuelle ejendomsrettighed en person fra en part, som opfylder de kriterier for ret til beskyttelse, der er fastsat i TRIPS-aftalen og multilaterale aftaler, der indgås og forvaltes inden for rammerne af WIPO, og som en part er kontraherende part i.

Artikel IP.4: Internationale aftaler

1. Parterne bekræfter deres forpligtelse til at overholde de internationale aftaler, som de er part i:

- a) TRIPS-aftalen
- b) Romkonventionen
- c) Bernerkonventionen
- d) WIPO's traktat om ophavsret, vedtaget i Geneve den 20. december 1996
- e) WIPO's traktat om fremførelser og fonogrammer, vedtaget i Genève den 20. december 1996
- f) protokollen til Madridarrangementet om international registrering af varemærker, vedtaget i Madrid den 27. juni 1989, senest ændret den 12. november 2007
- g) traktaten om varemærkeret, vedtaget i Genève den 27. oktober 1994
- h) Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, vedtaget i Marrakesh den 27. juni 2013
- i) Genèveaftalen under Haagarrangementet vedrørende international registrering af industrielle design, vedtaget i Genève den 2. juli 1999.

2. Hver af parterne træffer alle rimelige foranstaltninger for at ratificere eller tiltræde følgende internationale aftaler:

- a) Beijingtraktaten om audiovisuelle fremførelser, vedtaget i Beijing den 24. juni 2012
- b) Singaporetraktaten om varemærkeret, vedtaget i Singapore den 27. marts 2006

Artikel IP.5: Konsumption

Dette afsnit berører ikke parternes frihed til at bestemme, om og på hvilke betingelser konsumtion af intellektuelle ejendomsrettigheder finder anvendelse.

Artikel IP.6: National behandling

1. Hver af parterne indrømmer med hensyn til alle kategorier af intellektuel ejendomsret, der er omfattet af dette afsnit, statsborgere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, som den giver sine egne statsborgere for så vidt angår beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. hvis det er relevant dog de undtagelser, der allerede er fastsat i Pariserkonventionen, Bernerkonventionen, Romkonventionen og traktaten om intellektuel ejendomsret i forbindelse med integrerede kredsløb, indgået i Washington den 26. maj 1989. Hvad angår udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender, gælder denne forpligtelse kun for de i denne aftale fastsatte rettigheder.

2. Med henblik på stk. 1 omfatter "beskyttelse" forhold, der påvirker de intellektuelle ejendomsrettigheders disponibilitet, erhvervelse, omfang, vedligeholdelse og håndhævelse, samt forhold, der påvirker brugen af intellektuelle ejendomsrettigheder, som specifikt er omhandlet i dette afsnit, herunder foranstaltninger til at hindre omgåelse af effektive tekniske foranstaltninger som omhandlet i artikel IP.16 [Beskyttelse af tekniske foranstaltninger] samt foranstaltninger vedrørende oplysninger om forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder som omhandlet i artikel IP.17 [Forpligtelser vedrørende oplysninger om rettighedsforvaltning].

3. En part kan benytte sig af de undtagelser, der er tilladt i henhold til stk. 1, i forbindelse med dens retlige og administrative procedurer, herunder krav om, at en statsborger fra den anden part skal angive en adresse for forkyndelse på sit område eller udpege en repræsentant på dens område, hvis sådanne undtagelser er:

- a) nødvendige for at sikre overholdelse af partens love og administrative bestemmelser, som ikke er uforenelige med dette afsnit eller
- b) ikke anvendes på en måde, der udgør en skjult begrænsning af samhandelen.

4. Stk. 1 finder ikke anvendelse på procedurer i multilaterale aftaler, der er indgået inden for rammerne af WIPO vedrørende erhvervelse eller bevarelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Kapitel 2: Standarder vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder

Afdeling 1: Ophavsret og dermed beslægtede rettigheder

Artikel IP.7: Ophavsmænd

Parterne tillægger ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde:

- a) den direkte eller indirekte, midlertidige eller varige, hele eller delvise reproduktion af deres værker på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form
- b) enhver form for spredning til almenheden ved salg eller på anden måde af deres originalværker eller eksemplarer heraf

- c) trådbunden eller trådløs overføring til almenheden af deres værker, herunder tilrådighedsstillelse af deres værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt
- d) kommerciel udlejning af originalværker eller eksemplarer heraf til offentligheden. hver part kan fastsætte, at dette litra ikke finder anvendelse på bygninger eller anvendte kunstværker.

Artikel IP.8: Udøvende kunstnere

Parterne tillægger udøvende kunstnere eneret til at tillade eller forbyde:

- a) optagelse af deres fremførelser
- b) direkte eller indirekte, midlertidig eller varig, hel eller delvis reproduktion af optagelser af deres fremførelser på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form
- c) formidling til almenheden af optagelser af deres fremførelser ved salg eller på anden måde
- d) trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for offentligheden af optagelser af deres fremførelser på en sådan måde, at offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt
- e) udsendelse ved hjælp af radiobølger og kommunikation til offentligheden af deres fremførelser, medmindre fremførelsen i sig selv sker ved en radio- eller fjernsynsudsendelse eller på grundlag af en optagelse
- f) kommerciel udlejning til almenheden af optagelsen af deres fremførelser.

Artikel IP.9: Fremstillere af fonogrammer

Hver part tillægger fremstillere af fonogrammer eneret til at tillade eller forbyde:

- a) direkte eller indirekte, midlertidig eller varig, hel eller delvis reproduktion af deres fonogrammer på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form
- b) spredning til offentligheden af deres fonogrammer, herunder eksemplarer heraf, ved salg eller på anden måde
- c) trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for offentligheden af deres fonogrammer på en sådan måde, at offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt
- d) kommerciel udlejning af deres fonogrammer til offentligheden.

Artikel IP.10: Radio- og fjernsynsforetagender

Parterne tillægger radio- og fjernsynsforetagender eneret til at tillade eller forbyde:

- a) optagelse af deres udsendelser, hvad enten der er tale om trådbunden eller trådløs, herunder via kabel eller satellit
- b) den direkte eller indirekte, midlertidige eller varige, hele eller delvise reproduktion af optagelser af deres udsendelser på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, hvad enten der er tale om trådbunden eller trådløs, herunder via kabel eller satellit

- c) trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for offentligheden af optagelser af deres udsendelser, hvad enten disse udsendelser transmitteres trådbundet eller trådløst, på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt
- d) spredning til offentligheden af optagelser af deres udsendelser ved salg eller på anden måde, hvad enten der er tale om trådbunden eller trådløs, herunder via kabel eller satellit
- e) viderespredning af deres udsendelser ved hjælp af radiobølger samt kommunikation til offentligheden af deres udsendelser, hvis denne foretages på steder, hvortil der er offentlig adgang mod betaling af entré.

Artikel IP.11: Radio- og fjernsynsudsendelse og kommunikation til offentligheden af fonogrammer, der offentliggøres til kommercielle formål

1. Hver af parterne tillægger udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer ret til et enkelt rimeligt vederlag, der betales af brugeren, hvis et i kommercielt øjemed udgivet fonogram eller et udtryk for et sådant fonogram i en anden form anvendes til radio- eller fjernsynsudsendelse eller til kommunikation til offentligheden.
2. Hver af parterne sikrer, at det enkelte rimelige vederlag deles mellem de relevante udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer. Hver af parterne kan fastsætte retsfor skrifter om, hvorledes den udøvende kunstner og fremstilleren af fonogrammet skal dele det enkelte rimelige vederlag, hvis der ikke mellem den udøvende kunstner og fremstilleren af fonogrammet er indgået aftale herom.
3. Hver af parterne kan give mere vidtgående rettigheder med hensyn til udsendelse og kommunikation til offentligheden af fonogrammer, der offentliggøres i kommercielt øjemed, til udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer.

Artikel IP.12: Beskyttelsens varighed

1. Ophavsretten til litterære eller kunstneriske værker gælder i ophavsmandens levetid og i 70 år efter vedkommendes død, uanset på hvilket tidspunkt værket lovligt er blevet gjort tilgængeligt for offentligheden.
2. Med henblik på gennemførelsen af stk. 1 kan hver part fastsætte særlige regler for beregning af beskyttelsestiden for musikalske sammensætninger med ord, værker af fælles ophavsmand samt filmværker eller audiovisuelle værker. Hver part kan fastsætte særlige regler for beregning af beskyttelsestiden for anonyme eller pseudonyme værker.
3. Radio- og fjernsynsforetagenders rettigheder udløber 50 år efter første udsendelse, hvad enten udsendelsen sendes via tråd eller æteren, herunder via kabel eller satellit.
4. Udøvende kunstners rettigheder til fremførelser på anden måde end til fonogrammer udløber 50 år efter datoen for optagelsen af fremførelsen eller, hvis de udgives lovligt eller lovligt offentliggøres i løbet af denne periode, 50 år efter den første sådanne udgivelse eller overføring til almenheden, alt efter hvilken dato der kommer først.
5. Udøvende kunstners rettigheder til deres fremførelser, der er optaget på fonogrammer, udløber 50 år efter datoen for optagelsen af fremførelsen eller, hvis den er lovligt udgivet eller offentliggjort lovligt i løbet af denne periode, 70 år efter denne handling, alt efter hvilken dato der indtræffer først.

6. Fonogramfremstilleres rettigheder udløber 50 år efter optagelsen eller, hvis de offentliggøres lovligt i løbet af denne periode, 70 år efter en sådan udgivelse. I mangel af lovlig udgivelse, hvis fonogrammet lovligt er blevet offentliggjort i denne periode, er beskyttelsestiden 70 år fra denne overføring. Hver part kan træffe effektive foranstaltninger for at sikre, at den fortjeneste, der genereres i de 20 år med beskyttelse ud over 50 år, fordeles ligeligt mellem de udførende kunstnere og fremstillerne af fonogrammer.

7. De i denne artikel fastsatte beskyttelsesperioder beregnes fra den 1. januar i det år, der følger efter den begivenhed, der har affødt rettigheden.

8. Hver af parterne kan fastsætte længere beskyttelsesperioder end dem, der er fastsat i denne artikel.

Artikel IP.13: Følgeret

1. Parterne indfører for ophavsmanden til et originalt billedkunstværk en følgeret, som er en uoverdragelig og selv på forhånd ufravigelig ret til et vederlag baseret på salgsprisen ved ethvert videresalg af det pågældende kunstværk efter ophavsmandens første afhændelse af det.

2. Den i stk. 1 nævnte ret finder anvendelse på alt videresalg, hvor der som sælgere, købere eller formidlere deltager professionelle på kunstmarkedet, herunder auktionshuse, kunstgallerier og alle kunsthandlere i øvrigt.

3. Hver af parterne kan bestemme, at den i stk. 1 nævnte ret ikke finder anvendelse på videresalg, såfremt sælgeren har erhvervet værket direkte fra ophavsmanden mindre end tre år inden videresalget, og videresalgsprisen ikke overstiger et vist mindstebeløb.

4. Proceduren for opkrævning af vederlag og deres størrelse fastsættes af den enkelte parts lovgivning.

Artikel IP.14: Kollektiv forvaltning af rettigheder

1. Parterne fremmer samarbejdet mellem deres respektive kollektive forvaltningsorganisationer med henblik på at fremme tilgængeligheden af værker og andre beskyttede frembringelser på deres respektive områder og overføre rettighedsindtægter mellem de respektive kollektive forvaltningsorganisationer for anvendelsen af sådanne værker eller andre beskyttede frembringelser.

2. Parterne fremmer gennemsigtigheden af kollektive forvaltningsorganisationer, navnlig med hensyn til de rettighedsindtægter, de opkræver, de fradrag, de anvender på rettighedsindtægter, de opkræver, anvendelsen af de rettighedsindtægter, der opkræves, distributionspolitikken og deres repertoire.

3. Parterne bestræber sig på at fremme ordninger mellem deres respektive kollektive forvaltningsorganisationer om ikkediskriminerende behandling af rettighedshavere, hvis rettigheder disse organisationer forvalter i henhold til repræsentationsaftaler.

4. Hver af parterne sikrer, at kollektive forvaltningsorganisationer, der er etableret på dens område, og som repræsenterer en anden kollektiv forvaltningsorganisation, der er etableret på den anden parts område, ved en repræsentationsaftale nøjagtigt, regelmæssigt og omhyggeligt betaler skyldige beløb til de repræsenterede kollektive forvaltningsorganisationer samt giver den

repræsenterede kollektive forvaltningsorganisation de oplysninger om de rettighedsindtægter, der er opkrævet på partens vegne, og om eventuelle fradrag i disse rettighedsindtægter.

Artikel IP.15 Undtagelser og indskrænkninger

Hver part begrænser indskrænkninger eller undtagelser fra de rettigheder, der er fastsat i artikel IP.7 [Ophavsmænd] til IP.11, artikel [Udsendelse og overføring til almenheden af fonogrammer, der er udgivet i kommercielt øjemed] , til visse særlige tilfælde, der ikke strider mod en normal udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshavernes legitime interesser.

Artikel IP.16: Beskyttelse af tekniske foranstaltninger

1. Parterne indfører en passende retlig beskyttelse mod omgåelse af enhver form for effektive tekniske foranstaltninger, som den pågældende foretager, selv om vedkommende ved eller burde vide, at dette er formålet. Hver part kan indføre en særlig ordning for retlig beskyttelse af teknologiske foranstaltninger, der anvendes til beskyttelse af edb-programmer.

2. Parterne indfører en passende retlig beskyttelse mod fremstilling, import, spredning, salg, udlejning, reklame for salg og udlejning eller besiddelse i kommercielt øjemed af anordninger, produkter eller komponenter eller ydelse af tjenester, der:

- a) er genstand for salgsfremme, reklame eller markedsføring med henblik på omgåelse af
- b) kun i begrænset omfang har andet kommercielt formål eller anden kommerciel anvendelse end omgåelse af eller
- c) primært er udviklet, produceret, tilpasset eller ydet med henblik på at muliggøre eller befordre omgåelse af enhver effektiv teknologisk foranstaltning.

3. I denne afdeling forstås ved "tekniske foranstaltninger" enhver teknologi, anordning eller komponent, der under sin normale funktion har til formål at forhindre eller begrænse handlinger i forbindelse med værker eller andre frembringelser, som indehaveren af ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder som er omfattet af denne afdeling, for en part ikke har givet tilladelse til. Tekniske foranstaltninger skal anses som "effektive", hvis anvendelsen af beskyttede værker eller andre frembringelser styres af rettighedshaveren ved anvendelse af en adgangskontrol- eller beskyttelsesforanstaltning, f.eks. kryptering, scrambling eller anden omdannelse af værket eller andre frembringelser eller en kopikontrolanordning, der opfylder beskyttelsesformålet.

4. Uanset den retlige beskyttelse, der er omhandlet i stk. 1, kan hver af parterne træffe passende foranstaltninger for at sikre, at den retlige beskyttelse mod omgåelse af effektive tekniske foranstaltninger, der er fastsat i overensstemmelse med denne artikel, ikke er til hinder for, at de i henhold til artikel IP.15 [Undtagelser og indskrænkninger] kan nyde godt af sådanne undtagelser eller indskrænkninger.

Artikel IP.17: Forpligtelser vedrørende oplysninger om rettighedsforvaltning

1. Parterne indfører en passende retlig beskyttelse mod enhver person, der bevidst og uden tilladelse udfører følgende handlinger:

- a) fjernelse eller ændring af elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning

- b) spredning, import med henblik på spredning, udsendelse i radio og fjernsyn, overføring til eller tilrådighedsstillelse for almenheden af værker eller andre frembringelser, der er beskyttet efter denne afdeling, og fra hvilke de elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning er blevet fjernet eller ændret uden tilladelse

vel vidende eller med rimelig grund til at vide, at sådanne handlinger foranlediger, muliggør, letter eller skjuler en krænkelse af ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder som fastsat i partens interne lovgivning.

2. I denne artikel forstås ved "oplysninger om rettighedsforvaltning" alle oplysninger, der er leveret af rettighedshavere, og som identificerer et værk eller en anden frembringelse omhandlet i denne artikel, ophavsmanden eller enhver anden rettighedshaver, eller oplysninger om betingelserne for anvendelse af værket eller frembringelsen samt numre eller koder, der udgør sådanne oplysninger.

3. Stk. 2 gælder, hvis en hvilken som helst af disse oplysninger anvendes i forbindelse med kopiering eller fremkommer i forbindelse med kommunikation til offentligheden af et værk eller en anden frembringelse, der er omhandlet i denne artikel.

Afdeling 2: Varemærker

Artikel IP.18: Varemærkeklassifikation

Hver af parterne opretholder et varemærkeklassifikationssystem, der er i overensstemmelse med Nicearrangementet vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker af 15. juni 1957, som ændret og revideret.

Artikel IP.19: Tegn, der kan udgøre et varemærke

Et varemærke kan bestå af alle tegn, navnlig ord, herunder personnavne, eller afbildninger, bogstaver, tal, farver, varens form eller vareemballagens form eller lyde, for så vidt disse er egnede til at:

- a) adskille en virksomheds varer eller tjenesteydelser fra andre virksomheders og
- b) blive gengivet i parternes respektive varemærkeregistre på en måde, der gør det muligt for de kompetente myndigheder og offentligheden at fastslå den nøjagtige genstand for den beskyttelse, som indehaveren indrømmes.

Artikel IP.20: Rettigheder knyttet til et varemærke

1. Hver af parterne fastsætter, at registreringen af et varemærke giver indehaveren en eneret. Indehaveren har ret til at forbyde tredjemand, der ikke har indehaverens samtykke, at gøre erhvervsmæssig brug af:

- a) et tegn, der er identisk med det registrerede varemærke, for varer eller tjenesteydelser af samme art som dem, for hvilke varemærket er registreret
- b) et tegn, der er identisk med eller ligner det registrerede varemærke, når de varer eller tjenesteydelser, der er dækket af dette varemærke, er af samme eller lignende art som dem, der er dækket af det pågældende tegn, og der som følge heraf i offentlighedens bevidsthed er risiko for forveksling, herunder at der er en forbindelse med det registrerede varemærke.

2. Indehaveren af et registreret varemærke skal have ret til at forhindre tredjemand i forbindelse med handel at bringe varer ind i parten, hvor varemærket er registreret, uden at de overgår til fri omsætning der, når sådanne varer, herunder emballage, kommer fra tredjelande og uden tilladelse er forsynet med et varemærke, der er identisk med det varemærke, der er registreret for sådanne varer, eller som i sine væsentligste aspekter ikke kan sondres fra dette varemærke.

3. Den ret, som varemærkeindehaveren har i henhold til stk. 2, bortfalder, hvis der under sagen, der skal fastlægges, om det registrerede varemærke er blevet krænkelse, fremlægges dokumentation af klarereren eller indehaveren af varerne for, at indehaveren af det registrerede varemærke ikke har ret til at forbyde markedsføring af varerne i det endelige bestemmelsesland.

Artikel IP.21: Registreringsprocedure

1. Hver af parterne indfører en ordning for registrering af varemærker, hvori enhver endelig negativ afgørelse, herunder delvis afslag, der er truffet af den relevante varemærkeadministration, skal meddeles skriftligt til den pågældende part med behørig begrundelse og skal kunne appelleres.

2. Hver af parterne giver tredjemand mulighed for at modsætte sig varemærkeansøgninger eller eventuelt varemærkeregistreringer. En sådan indsigelsesprocedure skal være kontradiktorisk.

3. Hver af parterne sikrer, at der er adgang til en offentligt tilgængelig elektronisk database over varemærkeansøgninger og -registreringer.

4. Hver part bestræber sig bedst muligt på at oprette et system til elektronisk ansøgning om og behandling, registrering og vedligeholdelse af varemærker.

Artikel IP.22: Vitterligt kendte varemærker

Med henblik på at sikre en effektiv beskyttelse af vitterligt kendte varemærker omhandlet i Pariserkonventionens artikel 6a og TRIPS-aftalens artikel 16, stk. 2 og 3, anvender hver af parterne den fælles henstilling vedrørende bestemmelser om beskyttelse af vitterligt kendte mærker, der blev vedtaget af Pariserunionen til Beskyttelse af Industriel Ejendomsret og WIPO's generalforsamling på 34. møderække i forsamlingerne af WIPO's medlemsstater fra den 20. til den 29. september 1999.

Artikel IP.23: Undtagelser fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke

1. Hver af parterne tillader begrænsede undtagelser for de rettigheder, der er knyttet til et varemærke såsom en rimelig brug af deskriptive udtryk, herunder geografiske betegnelser, og kan tillade andre begrænsede undtagelser, forudsat at der ved disse undtagelser tages hensyn til varemærkeindehaverens og tredjemands legitime interesser.

2. De til varemærket knyttede rettigheder giver ikke indehaveren ret til at forbyde tredjemand at gøre erhvervsmæssig brug af:

- a) tredjemandens navn eller adresse, hvis den pågældende tredjemand er en fysisk person
- b) tegn eller angivelser vedrørende varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi, geografiske oprindelse, tidspunktet for varens fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber ved varen eller tjenesteydelsen eller
- c) varemærket for at identificere eller henvise til varer eller tjenesteydelser som tilhørende indehaveren af det pågældende varemærke, navnlig når anvendelsen af varemærket er

nødvendig for at angive anvendelsen af en vare eller tjenesteydelse, navnlig som tilbehør eller reservedele

for så vidt tredjeparten anvender dem i overensstemmelse med god markedsføringsskik.

3. De til et varemærke knyttede rettigheder giver ikke indehaveren ret til at forbyde tredjemand at gøre erhvervsmæssig brug af ældre rettigheder, som kun har lokalt afgrænset karakter, hvis rettighederne er anerkendt i den pågældende parts lovgivning og anvendes inden for grænserne af det område, hvor de er anerkendt.

Artikel IP.24: Fortabelsesgrunde

1. Hver part fastsætter, at et varemærke kan fortabes, hvis indehaveren eller en anden med indehaverens samtykke ikke inden for en sammenhængende periode på fem år har gjort reel brug af det på en parts relevante område for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, og der ikke er nogen rimelig grund til, at brug ikke har fundet sted.

2. Hver part fastsætter også, at et varemærke kan fortabes, hvis indehaveren eller en anden med indehaverens samtykke ikke inden for fem år efter registreringsprocedurens afslutning har gjort reel brug heraf på det relevante område for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, og der ikke er rimelig grund til, at brug ikke har fundet sted.

3. Fortabelse af et varemærke kan dog ikke gøres gældende, dersom reel brug af varemærket påbegyndes eller genoptages i tiden mellem udløbet af femårsperioden og tidspunktet for indgivelse af begæring om fortabelse. Påbegyndelse eller genoptagelse af brugen inden for de sidste tre måneder forud for indgivelse af begæring om fortabelse, idet denne tremånedersperiode tidligst begynder ved udløbet af den sammenhængende periode på fem år, tages imidlertid ikke i betragtning, såfremt forberedelserne til påbegyndelse eller genoptagelse af brugen først indledes, når indehaveren har fået kendskab til, at der eventuelt vil blive indgivet begæring om fortabelse.

4. Indehaveren af et varemærke kan også fortabe sine rettigheder, når varemærket efter den dato, på hvilken det blev registreret:

- a) på grund af indehaverens virksomhed eller passivitet er blevet en almindelig betegnelse inden for handelen for en vare eller tjenesteydelse, for hvilken det er registreret
- b) som følge af den brug, der af varemærkeindehaveren eller med indehaverens samtykke gøres af varemærket for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, vil kunne vildlede offentligheden, især med hensyn til varernes eller tjenesteydelsernes art, beskaffenhed eller geografiske oprindelse.

Artikel IP.25: Retten til at forbyde forberedende handlinger vedrørende brug af emballage eller andre midler

Hvis der er risiko for, at emballage, etiketter, mærker, sikkerheds- eller ægthedssegenskaber eller anordninger eller andre midler, hvorpå varemærket er anbragt, kan anvendes i forbindelse med varer eller tjenesteydelser, og denne brug ville udgøre en krænkelse af varemærkeindehaverens rettigheder, har indehaveren af varemærket ret til at forbyde følgende handlinger, hvis de foretages erhvervsmæssigt:

- a) at anbringe et tegn, der er identisk med eller ligner varemærket, på emballage, etiketter, mærker, sikkerheds- eller ægthedselementer eller anordninger eller på enhver anden måde, hvorpå mærket kan anbringes eller
- b) at udbyde eller markedsføre eller oplagre til disse formål eller importere eller eksportere emballage, etiketter, mærker, sikkerheds- eller ægthedselementer eller anordninger eller andre midler, hvorpå mærket er anbragt.

Artikel IP.26: Ansøgninger i ond tro

Et varemærke kan erklæres ugyldigt, hvis ansøgeren har ansøgt om registrering af et varemærke i ond tro. Hver af parterne påser, at et sådant varemærke ikke registreres.

Afdeling 3: Design

Artikel IP.27: Beskyttelse af registrerede design

1. Hver af parterne træffer foranstaltninger til beskyttelse af uafhængigt frembragte design, der er nye og originale. Beskyttelsen ydes ved registrering og giver indehaverne eneret i overensstemmelse med denne afdeling.

I forbindelse med denne artikel kan en part anse et design med individuel karakter for at være originalt.

2. Indehaveren af et registreret design har ret til som det mindste at forhindre, at tredjemand, der ikke har indehaverens samtykke, fremstiller, udbyder til salg, sælger, importerer, eksporterer og opbevarer det produkt, der bærer eller inkorporerer det beskyttede design, eller anvender varer, der bærer eller inkorporerer det beskyttede design, når sådanne handlinger udføres i erhvervsmæssigt øjemed.

3. Et design, der finder anvendelse på eller indgår i et produkt, som udgør en komponent af et sammensat produkt, anses kun for at være nyt og originalt:

- a) hvis komponenten, efter at være blevet inkorporeret i det sammensatte produkt, fortsat er synlig under normal brug af dette produkt og
- b) de synlige elementer af komponenten i sig selv opfylder kravene om nyhed og originalitet.

4. Med henblik på stk. 3, litra a), forstås der ved "normal brug" den endelige brugers anvendelse, dog hverken vedligeholdelse eller reparation.

Artikel IP.28: Beskyttelsens varighed

Varigheden af beskyttelsen af registrerede design, herunder fornyelser af registrerede design, er på i alt 25 år regnet fra datoen for ansøgningens indgivelse³⁶.

³⁶ Hver part kan fastsætte den relevante dato for indgivelse af ansøgningen i overensstemmelse med sin egen lovgivning.

Artikel IP.29: Beskyttelse af ikkeregistrerede design

1. Hver af parterne giver indehavere af et ikkeregistreret design ret til at forhindre, at en tredjemand, der ikke har indehaverens samtykke, anvender et ikkeregistreret design, hvis den anfægtede brug skyldes kopiering af det ikkeregistrerede design på deres respektive områder³⁷. En sådan anvendelse omfatter som minimum udbud til salg, bringe i omsætning, import eller eksport af det pågældende produkt.
2. Beskyttelsen af det ikkeregistrerede design skal være af mindst tre års varighed regnet fra den dato, hvor designet først blev offentliggjort på en af parternes område.

Artikel IP.30: Undtagelser og udelukkelser

1. Hver af parterne kan fastsætte begrænsede undtagelser fra beskyttelsen af design, herunder ikkeregistrerede design, forudsat at sådanne undtagelser ikke i urimeligt omfang strider mod den normale udnyttelse af design og ikke indebærer urimelig skade for de legitime interesser, som indehaveren af designet har, under hensyn til tredjemands legitime interesser.
2. Beskyttelsen gælder ikke for design, der udelukkende er dikteret af tekniske eller funktionelle forhold. Et design kan ikke opretholdes for de elementer af et produkts udseende, der nødvendigvis må reproduceres i deres nøjagtige form og dimensioner, for at det produkt, som designet indgår i eller finder anvendelse på, rent mekanisk kan kobles til et andet produkt eller placeres i, på eller omkring et andet produkt eller bringes i kontakt med et andet produkt, således at begge produkter opfylder deres funktion.
3. Uanset stk. 2 skal et design i overensstemmelse med betingelserne i artikel IP.27 [Beskyttelse af registrerede design], stk. 1, bestå i et design, der har til formål at muliggøre flerdobbelt samling eller sammenkobling af gensidigt udskiftelige produkter inden for et modulopbygget system.

Artikel IP.31: Forhold til ophavsret

Hver af parterne sikrer, at et design, herunder et ikkeregistreret design, også kan beskyttes i henhold til den pågældende parts lovgivning om ophavsret fra det tidspunkt, hvor designet blev frembragt eller fastlagt i en given form. Hver af parterne fastsætter, i hvilket omfang og under hvilke betingelser der opnås en sådan beskyttelse, herunder kravet til originalitet.

Afdeling 4: Patenter

Artikel IP.32: Patenter og folkesundheden

1. Parterne anerkender betydningen af erklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed, der blev vedtaget den 14. november 2001 på WTO-ministerkonferencen i Doha ("Dohaerklæringen"). Ved fortolkningen og gennemførelsen af rettighederne og forpligtelserne i henhold til denne afdeling sikrer hver af parterne overensstemmelse med Dohaerklæringen.

³⁷ Denne afdeling finder ikke anvendelse på den beskyttelse, der i Det Forenede Kongerige er kendt som en designret.

2. Hver part gennemfører TRIPS-aftalens artikel 31a samt bilaget til TRIPS-aftalen og tillægget til bilaget til TRIPS-aftalen.

Artikel IP.33: Forlængelse af den beskyttelsesperiode, der er knyttet til et patent på lægemidler og plantebeskyttelsesmidler

1. Parterne anerkender, at lægemidler og plantebeskyttelsesmidler³⁸, der er beskyttet ved et patent på deres respektive områder, kan gøres til genstand for en administrativ tilladelsesprocedure, inden de markedsføres på deres respektive markeder. Parterne erkender, at den tid, der går mellem indgivelsen af patentansøgningen og den første tilladelse til markedsføring, som fastsat med henblik herpå i den relevante lovgivning, kan afkorte den effektive patentbeskyttelsesperiode.

2. Hver af parterne skal i overensstemmelse med sine love og forskrifter sørge for yderligere beskyttelse af et produkt, der er patentbeskyttet, og som har været genstand for en administrativ godkendelsesprocedure som omhandlet i stk. 1, for at kompensere indehaveren af et patent for en reduktion af den effektive patentbeskyttelse. Vilkårene og betingelserne for en sådan yderligere beskyttelse, herunder dens længde, fastsættes i overensstemmelse med parternes love og forskrifter.

3. I dette afsnit forstås ved lægemiddel:

- a) ethvert stof eller enhver sammensætning af stoffer, der præsenteres som et egnet middel til behandling eller forebyggelse af sygdomme hos mennesker eller dyr, eller
- b) ethvert stof eller enhver sammensætning af stoffer, der kan anvendes i eller gives til mennesker eller dyr med henblik på at genoprette, ændre eller påvirke fysiologiske funktioner ved at udøve en farmakologisk, immunologisk eller metabolisk virkning eller med henblik på at stille en medicinsk diagnose.

Afdeling 5: Beskyttelse af ikkefrigivne oplysninger

Artikel IP.34: Beskyttelse af forretningshemmeligheder

1. Parterne giver hver især enhver forretningshemmelighedshaver adgang til civilretlige procedurer og foranstaltninger for at forhindre eller opnå godtgørelse for erhvervelsen, brugen eller videregivelsen af en forretningshemmelighed, hvis det er foregået i strid med loyal erhvervspraksis.

2. I denne afdeling forstås ved:

- a) "forretningshemmelighed": oplysninger, som opfylder følgende krav:
 - i) de er hemmelige i den forstand, at de ikke i deres helhed eller i den præcise konfiguration eller sammensætning af deres komponenter er almindeligt kendt blandt eller umiddelbart tilgængelige for personer i de kredse, der normalt beskæftiger sig med den pågældende type oplysninger
 - ii) de har handelsværdi, fordi de er hemmelige og

³⁸ I dette afsnit defineres udtrykket "plantebeskyttelsesmiddel" for hver part i parternes respektive lovgivninger.

- iii) de er af den person, som lovligt kontrollerer oplysningerne, under de givne omstændigheder blevet underkastet rimelige foranstaltninger til hemmeligholdelse
 - b) "forretningshemmelighedshaver": enhver fysisk eller juridisk person, som lovligt kontrollerer en forretningshemmelighed.
3. I forbindelse med denne afdeling betragtes som minimum den følgende adfærd som i strid med loyal erhvervspraksis:
- a) erhvervelse af en forretningshemmelighed uden forretningshemmelighedshaverens samtykke, hvis den erhverves ved uautoriseret adgang til, tilegnelse af eller kopiering af dokumenter, genstande, materialer, stoffer eller elektroniske filer, som lovligt kontrolleres af forretningshemmelighedshaveren, og som indeholder en forretningshemmelighed, eller som en forretningshemmelighed kan udledes af
 - b) brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed, hvis dette sker uden forretningshemmelighedshaverens samtykke af en person, som konstateres at opfylde en af følgende betingelser:
 - i) vedkommende har erhvervet forretningshemmeligheden i henhold til litra a)
 - ii) vedkommende har misligholdt en fortrolighedsaftale eller enhver anden pligt til at undlade at videregive forretningshemmeligheden eller
 - iii) vedkommende har misligholdt en kontraktlig forpligtelse eller enhver anden pligt til at begrænse forretningshemmelighedens brug
 - c) erhvervelse, brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed betragtes også som en ulovlig handling, når det foretages af en person, som på tidspunktet for erhvervelsen, brugen eller videregivelsen vidste eller under de givne omstændigheder burde have vidst, at forretningshemmeligheden var blevet erhvervet direkte eller indirekte fra en anden person, som brugte eller videregav forretningshemmeligheden ulovligt, jf. litra b).
4. Intet i denne afdeling må fortolkes således, at en part er forpligtet til at betragte den følgende adfærd som i strid med loyal erhvervspraksis:
- a) uafhængig opdagelse eller skabelse
 - b) reverse engineering af et produkt, der er gjort tilgængeligt for offentligheden, eller som på lovlig vis er i erhververen af oplysningernes besiddelse, hvis erhververen af oplysningerne er fritaget for enhver juridisk gyldig forpligtelse til at begrænse erhvervelsen af forretningshemmeligheden
 - c) erhvervelsen, brugen eller videregivelsen af en forretningshemmelighed, som kræves eller tillades i henhold til den enkelte parts lovgivning
 - d) udøvelsen af arbejdstageres eller arbejdstagerrepræsentanternes ret til information og høring i overensstemmelse med den pågældende parts love og administrative bestemmelser.
5. Intet i denne afdeling anses for at påvirke udøvelsen af ytrings- og informationsfriheden, herunder mediernes frihed og pluralisme, som er beskyttet i hver af parterne, begrænse

arbejdstagernes mobilitet eller påvirke arbejdsmarkedets parter autonomi og deres ret til at indgå kollektive overenskomster i overensstemmelse med parternes love og forskrifter.

Artikel IP.35: Beskyttelse af data, der er forelagt med henblik på markedsføringstilladelse for et lægemiddel

1. Hver af parterne beskytter kommercielt fortrolige oplysninger, der er forelagt med henblik på at opnå tilladelse til markedsføring af lægemidler ("markedsføringstilladelse"), mod videregivelse til tredjeparter, medmindre der tages skridt til at sikre, at oplysningerne beskyttes mod urimelig kommerciel anvendelse, eller videregivelsen er nødvendig af mere tungtvejende offentlige hensyn.
2. Hver part sikrer, at den myndighed, der er ansvarlig for udstedelsen af en markedsføringstilladelse, i en begrænset periode, der fastsættes i dens nationale lovgivning og i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i dens nationale lovgivning, ikke accepterer nogen efterfølgende ansøgning om markedsføringstilladelse, som bygger på resultaterne af prækliniske forsøg eller kliniske forsøg, der er indgivet i ansøgningen til den pågældende myndighed om den første markedsføringstilladelse, uden udtrykkeligt samtykke fra indehaveren af den første markedsføringstilladelse, medmindre andet er fastsat i internationale aftaler, som parterne begge er parter i.
3. Hver part sikrer også, at et lægemiddel, som efterfølgende godkendes af den pågældende myndighed på grundlag af resultater af de prækliniske og kliniske forsøg, jf. stk. 2, i en begrænset periode, der fastsættes i dens nationale lovgivning og i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i dens nationale lovgivning, ikke markedsføres uden udtrykkeligt samtykke fra indehaveren af den første markedsføringstilladelse, medmindre andet er fastsat i internationale aftaler, som parterne begge er parter i.
4. Denne artikel berører ikke yderligere beskyttelsesperioder, som hver part måtte indføre i den pågældende parts lovgivning.

Artikel IP.36: Beskyttelse af oplysninger, der fremlægges med henblik på markedsføringstilladelse for plantebeskyttelsesmidler eller biocidholdige produkter

1. Hver af parterne anerkender en midlertidig ret for ejeren af en forsøgs- eller undersøgelsesrapport, der forelægges for første gang, til at opnå en markedsføringstilladelse vedrørende sikkerhed og virkning af et aktivstof, et plantebeskyttelsesmiddel eller et biocidholdigt produkt. I denne periode må forsøgs- eller undersøgelsesrapporten ikke anvendes til fordel for nogen anden person, der søger at opnå en markedsføringstilladelse for et aktivstof, et plantebeskyttelsesmiddel eller et biocidholdigt produkt, medmindre det er blevet bevist, at den første ejer har givet sit udtrykkelige samtykke. I denne artikel betegnes denne ret "databeskyttelse".
2. Forsøgs- eller undersøgelsesrapporten, der forelægges med henblik på markedsføringstilladelse for et aktivstof eller et plantebeskyttelsesmiddel, skal opfylde følgende betingelser:
 - a) den er nødvendig for, at tilladelsen kan gives eller ændres med henblik på at tillade anvendelse på andre afgrøder og
 - b) den er i overensstemmelse med principperne for god laboratoriepraksis eller god forsøgspraksis, og dette er bekræftet.

3. Databeskyttelsesperioden skal være mindst ti år fra den første tilladelse fra en relevant myndighed på partens område.

4. Hver af parterne sikrer, at de offentlige organer, der er ansvarlige for udstedelsen af en markedsføringstilladelse, ikke anvender de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1 og 2, til fordel for en efterfølgende ansøger for enhver efterfølgende markedsføringstilladelse, uanset om den er offentliggjort eller ej.

5. Hver af parterne fastsætter regler, der forebygger gentagne forsøg med hvirveldyr.

Afdeling 6: Plantesorter

Artikel IP.37: Beskyttelse af plantesortsrettigheder

Hver af parterne beskytter plantesortsrettigheder i overensstemmelse med den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder (UPOV), senest revideret i Genève den 19. marts 1991. Parterne samarbejder om at fremme og håndhæve disse rettigheder.

Kapitel 3: Håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder

Afdeling 1: Almindelige bestemmelser

Artikel IP.38: Generelle forpligtelser

1. Hver af parterne sikrer, at der i henhold til dens relevante lovgivning vedrørende supplerende foranstaltninger foreligger procedurer og retsmidler, som er nødvendige for at sikre håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder.

For så vidt angår afdeling 1, 2 og 4 omfatter begrebet "intellektuelle ejendomsrettigheder" ikke rettigheder, der er omfattet af kapitel 2, afdeling 5 [Beskyttelse af ikkefrigivne oplysninger].

2. De i stk. 1 nævnte foranstaltninger, procedurer og retsmidler:

- a) skal være fair og rimelige
- b) må ikke være unødigt komplicerede eller udgiftskrævende eller indebære urimelige frister eller medføre ubegrundede forsinkelser
- c) skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsens grovhed og have afskrækkende virkning
- d) skal anvendes på en sådan måde, at der ikke opstår hindringer for lovlig samhandel, og at der ydes garanti mod misbrug af dem.

Artikel IP.39: Personer berettiget til at anmode om anvendelse af foranstaltninger, procedurer og retsmidler

Hver af parterne giver adgang til at anmode om anvendelse af de i afdeling 2 og 4 omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler til:

- a) indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med bestemmelserne i partens lovgivning

- b) alle andre personer, der har tilladelse til at anvende disse rettigheder, navnlig licenshavere, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med en parts lovgivning og
- c) sammenslutninger og foreninger³⁹, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med lovgivningen i en part.

Afdeling 2: Civilretlig og administrativ håndhævelse

Artikel IP.40: Foranstaltninger til sikring af bevismateriale

1. Parterne sikrer, allerede inden behandlingen af en sag vedrørende realiteten påbegyndes, at de kompetente retslige myndigheder på begæring af en part, der har fremført et rimeligt tilgængeligt bevismateriale til støtte for sin påstand om, at hans intellektuelle ejendomsret er blevet krænket eller vil blive krænket, træffer afgørelse om, at der omgående skal iværksættes effektive foreløbige foranstaltninger med henblik på at sikre det relevante bevismateriale i forbindelse med den påståede krænkelse, under forudsætning af passende sikkerhedsforanstaltninger og af, at fortrolige oplysninger beskyttes.
2. Sådanne foranstaltninger kan omfatte en udførlig beskrivelse af de omtvistede varer med eller uden udtagning af prøver eller en beslaglæggelse af disse og, når det er hensigtsmæssigt, af de materialer og redskaber, der har været anvendt i fremstillingen og/eller distributionen af disse varer og af de hertil hørende dokumenter.

Artikel IP.41: Bevismateriale

1. Parterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at de kompetente retslige myndigheder skal være bemyndigede til, når en part har fremført et rimeligt tilgængeligt bevismateriale, der er tilstrækkeligt til at understøtte hans påstande, og til støtte for sine påstande har angivet bevismateriale, som modparten har kontrol over, at pålægge modparten at fremlægge det pågældende bevismateriale, under forudsætning af at fortrolige oplysninger beskyttes.
2. Parterne træffer også de nødvendige foranstaltninger til, at de kompetente retslige myndigheder, når der foreligger en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, der er begået i kommerciel målestok, på samme betingelser som i stk. 1 kan kræve, at modparten fremlægger bankoplysninger samt finansielle og kommercielle oplysninger, som modparten har kontrol over, med forbehold af beskyttelsen af fortrolige oplysninger.

Artikel IP.42: Ret til oplysninger

1. Parterne sikrer, at de kompetente retslige myndigheder i forbindelse med civile retssager om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed og som svar på en velbegrundet og forholdsmæssigt afpasset begæring fra rekvirenten kan pålægge den krænkende part eller enhver anden person at give oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for de varer eller tjenesteydelser, der krænker en intellektuel ejendomsrettighed.
2. I stk. 1 forstås ved "enhver anden person" en person, der:

³⁹ Det præciseres, at i det omfang det er muligt efter lovgivningen i den ene part, omfatter udtrykket "sammenslutninger og foreninger" som minimum organer til forvaltning af kollektive rettigheder og faglige interesseorganisationer, der i almindelighed er anerkendt som berettigede til at repræsentere indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder.

- a) er fundet i besiddelse af de omtvistede varer i kommerciel målestok
 - b) er fundet i færd med at anvende de omtvistede tjenesteydelser i kommerciel målestok
 - c) er fundet i færd med at yde tjenesteydelser, der anvendes i de omtvistede aktiviteter, i kommerciel målestok eller
 - d) er blevet identificeret af den i litra a), b) eller c) omhandlede person som indblandet i produktion, fremstilling eller distribution af sådanne varer eller levering af sådanne tjenesteydelser.
3. De i stk. 1 nævnte oplysninger omfatter i givet fald:
- a) navn og adresse på producenter, fremstillere, distributører, leverandører og andre tidligere indehavere af varer eller tjenesteydelser samt på engros- og detailhandelsled
 - b) oplysninger om producerede, fremstillede, leverede, modtagne eller bestilte mængder og om den pris, der er opnået for de pågældende varer eller tjenesteydelser.
4. Stk. 1 og 2 finder anvendelse, jf. dog anden lovgivning i en part, som
- a) tillægger rettighedshaveren en mere vidtgående ret til information
 - b) regulerer brugen af oplysninger meddelt i henhold til denne artikel i civilretlige sager
 - c) omhandler erstatningsansvaret ved misbrug af retten til information
 - d) danner grundlag for at nægte at meddele oplysninger, som ville tvinge den i stk. 1 omhandlede person til at indrømme, at vedkommende selv eller en nær slægtning har deltaget i en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed
 - e) omhandler beskyttelsen af fortrolige kilder til information eller behandlingen af personoplysninger.

Artikel IP.43: Midlertidige og retsbevarende foranstaltninger

1. Hver af parterne sikrer, at de retslige myndigheder på begæring af rekvirenten kan udstede et foreløbigt påbud over for den påståede krænkende part med henblik på at forhindre en nært forestående krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed eller midlertidigt, og hvis det er muligt i henhold til partens egen lovgivning, under trussel om tvangsbøder, forbyde en fortsættelse af den påståede krænkelse af den pågældende rettighed eller gøre denne fortsættelse betinget af, at der stilles sikkerhed for erstatning til rettighedshaveren. Et foreløbigt påbud kan på de samme betingelser udstedes til en mellemmand, hvis ydelser anvendes af tredjemand til krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed.
2. Hver af parterne sikrer, at deres retslige myndigheder på anmodning af rekvirenten har beføjelse til at kræve beslaglæggelse eller udlevering af varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, for derved at forhindre, at de bringes i handelen eller omsættes.
3. I tilfælde af påståede overtrædelser i kommerciel målestok sikrer hver part, at de retslige myndigheder, hvis rekvirenten godtgør, at der foreligger omstændigheder, som kan vanskeliggøre inddrivelsen af erstatning, kan kræve arrest i den påståede krænkende parts løsørestande og

faste ejendom, herunder indefrysning af vedkommendes bankkonti og andre aktiver. Med henblik herpå kan de kompetente myndigheder kræve fremlæggelse af dokumenter med bankoplysninger samt finansielle og kommercielle oplysninger eller passende adgang til de relevante oplysninger.

4. Hver af parterne sikrer, at deres respektive retslige myndigheder for så vidt angår de i stk. 1, 2 og 3 omhandlede foranstaltninger har beføjelse til at kræve, at rekvirenten fremlægger alt bevismateriale, som er rimeligt tilgængeligt, således at de med tilstrækkelig stor sikkerhed kan fastslå, at rekvirenten er rettighedshaveren, og at rettighedshaverens rettigheder krænkes, eller at en sådan krænkelse er nært forestående.

Artikel IP.44: Korrigerende foranstaltninger

1. Parterne sikrer, at deres retslige myndigheder på begæring af rekvirenten, uden at det berører den erstatning, der skal udredes til rettighedshaveren som følge af krænkelsen, og uden nogen form for godtgørelse kan kræve, at de varer, som de har fastslået krænker en intellektuel ejendomsrettighed, destrueres, eller at de pågældende varer i det mindste fjernes definitivt fra handelen. Hvis det er relevant, kan de retslige myndigheder på de samme betingelser desuden kræve tilintetgørelse af de materialer og redskaber, der primært har været anvendt til at skabe eller fremstille de pågældende varer.

2. Parternes retslige myndigheder skal have beføjelse til at beordre disse foranstaltninger gennemført for den krænkende parts regning, medmindre særlige grunde taler herimod.

Artikel IP.45: Pålæg eller forbud

Parterne sikrer, at de retslige myndigheder, når der er truffet en retsafgørelse, som fastslår en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, kan udstede et påbud til den krænkende part med henblik på at forhindre fortsat krænkelse. Hver af parterne sikrer også, at de retslige myndigheder kan udstede et påbud til mellemmand, hvis tjenester anvendes af tredjemand til at krænke en intellektuel ejendomsrettighed.

Artikel IP.46: Alternative foranstaltninger

Hver af parterne kan bestemme, at de retslige myndigheder, når det er hensigtsmæssigt, og på begæring af den, der kan pålægges de i artikel IP.44 [Korrigerende foranstaltninger] eller artikel IP.45 [Pålæg eller forbud] nævnte foranstaltninger, kan beordre betaling til den forurettede af en kontant godtgørelse i stedet for anvendelse af foranstaltningerne i disse to artikler, hvis denne person har handlet uforsætligt og ikke har udvist uagtsomhed, hvis gennemførelsen af de pågældende foranstaltninger ville skade personen uforholdsmæssigt meget, og hvis en kontant godtgørelse til den forurettede forekommer rimeligt tilfredsstillende.

Artikel IP.47: Skadeserstatninger

1. Hver af parterne sikrer, at dens retslige myndigheder på begæring af den forurettede pålægger den krænkende part, der vidste eller med rimelighed burde vide, at dens aktiviteter medførte en krænkelse, at betale rettighedshaveren en erstatning, der står i rimeligt forhold til det tab, rettighedshaveren har lidt som følge af krænkelsen.

2. Hver af parterne sikrer, at når dens retslige myndigheder fastsætter erstatningen:

- a) tager de hensyn til alle relevante aspekter, såsom negative økonomiske konsekvenser, herunder den forurettedes tab af fortjeneste, den krænkende parts uberettigede fortjeneste

og, når det er hensigtsmæssigt, andre elementer end de økonomiske, f.eks. den ikkeøkonomiske skade rettighedshaveren har lidt som følge af krænkelsen eller

- b) kan de, som et alternativ til litra a), når det er hensigtsmæssigt, fastsætte erstatningen til et fast beløb på grundlag af elementer, der som minimum svarer til størrelsen af de gebyrer eller afgifter, som den krænkende part skulle have betalt, hvis han havde anmodet om tilladelse til at anvende den pågældende intellektuelle ejendomsrettighed.

3. I sager, hvor den krænkende part har krænket intellektuelle ejendomsrettigheder uden at vide det eller uden at have rimelig grund til at vide det, kan hver af parterne bestemme, at de retslige myndigheder kan træffe beslutning om tilbagebetaling af et overskud eller om betaling af en erstatning, der kan være fastsat på forhånd.

Artikel IP.48: Sagsomkostninger

Hver af parterne sikrer, at rimelige og forholdsmæssigt afpassede sagsomkostninger og andre udgifter, som den part, der har vundet sagen, har afholdt, som generel regel bæres af den part, der har tabt sagen, medmindre billighedshensyn taler imod dette.

Artikel IP.49: Offentliggørelse af retsafgørelser

Hver af parterne sikrer, at de retslige myndigheder i søgsmål vedrørende krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder kan træffe afgørelse om, at der på begæring af rekvirenten og for den krænkende parts regning træffes passende foranstaltninger til formidling af information om afgørelsen, og at retsafgørelsen opslås og offentliggøres i sin helhed eller i uddrag.

Artikel IP.50: Formodning om ophavs- eller ejendomsret

Ved anvendelse af de i kapitel 3 [Håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder] omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler gælder følgende:

- a) for at ophavsmanden til et litterært eller kunstnerisk værk kan betragtes som ophavsmand og dermed være berettiget til at anlægge sag om krænkelse, indtil det modsatte er bevist, er tilstrækkeligt, at ophavsmandens navn er anført på værket på sædvanlig måde og
- b) litra a) finder tilsvarende anvendelse på indehavere af ophavsretbeslægtede rettigheder for så vidt angår det beskyttede materiale.

Artikel IP.51: Administrative procedurer

I den udstrækning der kan træffes civilretlige foranstaltninger som følge af de administrative procedurer i forbindelse med en sag, skal disse procedurer stemme overens med principper, der indholdsmæssigt svarer til de i dette afsnit fastsatte.

Afdeling 3: Civilretlige procedurer og foranstaltninger vedrørende forretningshemmeligheder

Artikel IP.52: Civilretlige procedurer og foranstaltninger vedrørende forretningshemmeligheder

1. Hver af parterne sikrer, at enhver person, som deltager i civilretlige sager jf. artikel IP.34 [Beskyttelse af forretningshemmeligheder], stk. 1, eller som har adgang til dokumenter, der indgår som led i disse retssager, ikke har tilladelse til at bruge eller videregive forretningshemmeligheder eller påståede forretningshemmeligheder, som de kompetente retslige myndigheder som svar på en

behørigt begrundet anmodning fra den interesserede part har identificeret som fortrolige, og som de er blevet bekendt med som følge af en sådan deltagelse eller adgang.

2. Hver af parterne sikrer, at forpligtelsen i stk. 1 forbliver i kraft, efter at den civile retssag er afsluttet, i relevant omfang.

3. I de civile sager jf. artikel IP.34 [Beskyttelse af forretningshemmeligheder], stk. 1, bestemmer hver part, at dens retslige myndigheder har beføjelse til som minimum at:

- a) træffe afgørelse om midlertidige foranstaltninger i overensstemmelse med deres respektive love og administrative bestemmelser for at bringe brugen af eller videregivelsen af forretningshemmeligheden på en måde, der er i strid med redelig erhvervspraksis, til ophør
- b) i overensstemmelse med deres respektive love og administrative bestemmelser træffe afgørelse om foranstaltninger for at bringe brugen af eller videregivelsen af forretningshemmeligheden på en måde, der er i strid med redelig erhvervspraksis til ophør eller eventuelt forbyde denne brug eller videregivelse, til ophør
- c) i overensstemmelse med deres respektive love og administrative bestemmelser beordre enhver person, som har erhvervet, anvendt eller videregivet en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med redelig erhvervspraksis, og som vidste eller burde vide, at han eller hun erhvervede, brugte eller videregav en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med redelig erhvervspraksis, til at betale forretningshemmelighedshaveren en erstatning, der svarer til den faktiske skade, der er lidt som følge af en sådan erhvervelse, brug eller videregivelse af forretningshemmeligheden
- d) træffe særlige foranstaltninger, der er nødvendige for at bevare forretningshemmeligheder eller en påstået forretningshemmelighed, som anvendes, eller som der henvises til i de procedurer, der er omhandlet i artikel IP.34 [Beskyttelse af forretningshemmeligheder], stk. 1. Sådanne særlige foranstaltninger kan i overensstemmelse med hver af parternes respektive love og administrative bestemmelser, herunder retten til et forsvar, omfatte muligheden for helt eller delvist at begrænse adgangen til visse dokumenter, begrænse adgangen til retsmøder og de tilsvarende protokoller eller udskrifter og stille en ikkefortrolig udgave af en retsafgørelse til rådighed, hvori de afsnit, der indeholder forretningshemmeligheder, er fjernet eller gjort ulæselige
- e) pålægge sanktioner over for enhver person, der deltager i retssager, og som undlader eller nægter at efterkomme rettens påbud om beskyttelse af forretningshemmeligheder eller en påstået forretningshemmelighed.

4. Hver af parterne sikrer i overensstemmelse med dens love og administrative bestemmelser, at en ansøgning om den foranstaltning, de procedurer eller retsmidler, der er omhandlet i denne artikel, afvises, hvis den påståede erhvervelse, brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed i strid med redelig erhvervspraksis er blevet gennemført:

- a) for at afsløre fejl, forseelser eller ulovlige aktiviteter med det formål at beskytte almenhedens interesse
- b) som arbejdstageres videregivelse af oplysninger til deres repræsentanter som led i og som er nødvendig for disse repræsentanters legitime udøvelse af deres hverv

- c) for at beskytte legitime interesser, der er anerkendt i denne parts love og administrative bestemmelser.

Afdeling 4: Grænsekontrol

Artikel IP.53: Foranstaltninger ved grænsen

1. For så vidt angår varer under toldkontrol indfører eller opretholder hver af parterne procedurer, som giver rettighedshaveren mulighed for at indgive anmodninger til en kompetent myndighed om at få⁴⁰suspenderet frigivelsen af eller få tilbageholdt varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed. I denne underafdeling forstås ved "varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed" varer, der mistænkes for at krænke varemærker, ophavsret og beslægtede rettigheder, geografiske betegnelser, patenter, brugsmodeller, industrielle design, integrerede kredsløbs topografi og sortsbeskyttelse.
2. Hver af parterne skal råde over elektroniske systemer til toldbehandling af de ansøgninger, der er meddelt eller registreret.
3. Hver af parterne sikrer, at dens kompetente myndigheder ikke opkræver et gebyr for at dække administrationsomkostningerne i forbindelse med behandlingen af en ansøgning eller en registrering.
4. Hver af parterne sikrer, at dens kompetente myndigheder træffer afgørelse om imødekommelse eller registrering af ansøgninger inden for en rimelig frist.
5. Hver af parterne sørger for, at de i stk. 1 omhandlede anmodninger gælder for flere forsendelser.
6. For så vidt angår varer under toldkontrol sikrer hver af parterne, at dens toldmyndigheder på eget initiativ kan gribe ind for at suspendere frigivelsen af eller tilbageholde varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed.
7. Hver af parterne sikrer, at dens toldmyndigheder anvender risikoanalyse til at identificere varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed.
8. En part kan tillade, at dens toldmyndighed giver efter anmodning en rettighedshaver oplysninger om varer, herunder en beskrivelse og de faktiske eller skønnede mængder heraf, og hvis det er kendt, navn og adresse på afsender, importør, eksportør eller modtager, samt oprindelseslandet eller afsendelseslandet for de varer, hvis frigivelse er blevet suspenderet, eller som er blevet tilbageholdt.
9. Hver af parterne skal have indført procedurer, der gør det muligt at tilintetgøre varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, uden at der er behov for forudgående administrative eller retlige procedurer til den formelle konstatering af sådanne overtrædelser, hvis de berørte personer er enige eller ikke modsætter sig tilintetgørelsen. I tilfælde, hvor varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, ikke tilintetgøres, skal hver part sikre, at sådanne varer undtagen i ekstraordinære tilfælde afhændes uden for handelsleddene på en sådan måde, at rettighedshaveren ikke skades.

⁴⁰ For Den Europæiske Unions vedkommende forstås ved den kompetente myndighed toldmyndighederne.

10. Hver af parterne skal have indført procedurer, der gør det muligt hurtigt at tilintetgøre varemærkeforfalskede og piratkopierede varer, der er fremsendt som post- eller ekspreskurérforsendelser.

11. Hver part fastsætter, at indehaveren af den meddelte eller registrerede anmodning, hvis toldmyndighederne anmoder herom, er forpligtet til at godtgøre de omkostninger, som toldmyndighederne eller andre parter, der handler på toldmyndighedernes vegne, har pådraget sig fra det tidspunkt, hvor varerne tilbageholdes eller suspenderes, herunder oplagring, håndtering, og alle omkostninger i forbindelse med tilintetgørelsen eller bortskaffelsen af varerne.

12. Hver af parterne kan beslutte ikke at anvende denne artikel på importen af varer, der udbydes på et andet lands marked af rettighedshaverne eller med deres samtykke. En part kan udelukke varer af ikkekommerciel karakter, der er indeholdt i rejsendes personlige bagage, fra anvendelsen af denne artikel.

13. Hver af parterne tillader sine toldmyndigheder at opretholde en regelmæssig dialog og fremme samarbejdet med de relevante interessenter og med andre myndigheder, der er involveret i håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder.

14. Parterne samarbejder vedrørende international handel med varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed. Parterne udveksler navnlig, så vidt muligt, relevante oplysninger om handel med varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, som berører den anden part.

15. Med forbehold af andre former for samarbejde finder protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål anvendelse på overtrædelser af lovgivningen om intellektuel ejendomsret, som toldmyndighederne i en part har kompetence til at håndhæve i overensstemmelse med denne artikel.

Artikel IP.54: Overensstemmelse med GATT 1994 og TRIPS-aftalen

Parterne skal ved gennemførelsen af grænseforanstaltninger til toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, uanset om de er omfattet af denne afdeling, sikre overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til GATT-aftalen og TRIPS-aftalen, særlig artikel V i GATT 1994 og del III, afdeling 4 og artikel 41 i TRIPS-aftalen.

Kapitel 4: Andre bestemmelser

Artikel IP.55: Samarbejde

1. Parterne samarbejder med henblik på at støtte gennemførelsen af de tilsagn og forpligtelser, der indgås i henhold til dette afsnit.

2. Samarbejdet omfatter, men er ikke begrænset til:

- a) udveksling af oplysninger om de retlige rammer for intellektuelle ejendomsrettigheder og relevante regler for beskyttelse og håndhævelse
- b) udveksling af erfaringer om lovgivningsmæssige fremskridt, håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og håndhævelse på centralt og subcentralt niveau udført af toldvæsen og politi samt administrative og retslige organer

- c) samordning, også med andre lande, med henblik på at forhindre eksport af forfalskede varer
- d) teknisk bistand, kapacitetsopbygning, udveksling og uddannelse af personale
- e) beskyttelse og forsvar af intellektuelle ejendomsrettigheder samt udbredelse af oplysninger herom, bl.a. i erhvervslivet og civilsamfundet
- f) Bevidstgørelse af forbrugere og rettighedshavere og
- g) styrkelse af institutionelt samarbejde, navnlig mellem parternes IPR-kontorer
- h) uddannelse og bevidstgørelse af offentligheden om politikker vedrørende beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder
- i) fremme af beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder gennem offentlig-privat samarbejde med deltagelse af små og mellemstore virksomheder
- j) udarbejdelse af effektive strategier med henblik på at udpege målgrupper og oplysningsprogrammer for at øge forbrugernes og mediernes bevidsthed om følgerne af krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder risiciene for sundhed og sikkerhed og forbindelsen til den organiserede kriminalitet.

3. Parterne holder, enten direkte eller gennem Specialudvalget for Handel vedrørende Intellectuel Ejendomsret, kontakt om alle spørgsmål vedrørende dette afsnits gennemførelse og funktion.

Artikel IP.56: Frivillige initiativer fra interesserede parter

Hver af parterne bestræber sig på at lette frivillige interessentinitiativer for at begrænse krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder online og på andre markedspladser, ved at fokusere på konkrete problemer og søge praktiske løsninger, der er realistiske, afbalancerede, forholdsmæssige og rimelige for alle berørte parter, herunder på følgende måder:

- a) hver part bestræber sig på i fællesskab at indkalde interessenter på sit område for at fremme frivillige initiativer med henblik på at finde løsninger og afhjælpe forskelle med hensyn til beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder samt begrænsning af overtrædelser
- b) parterne bestræber sig på at udveksle oplysninger indbyrdes om bestræbelserne på at lette frivillige interessentinitiativer på deres respektive områder og
- c) parterne bestræber sig på at fremme en åben dialog og et åbent samarbejde mellem parternes interessenter og tilskynde parternes interessenter til i fællesskab at finde løsninger og afklare forskelle med hensyn til beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og begrænsning af overtrædelser.

Artikel IP.57: Revision i forbindelse med geografiske betegnelser

Under henvisning til de relevante bestemmelser i en tidligere bilateral aftale mellem Det Forenede Kongerige på den ene side og Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den anden side kan parterne i fællesskab gøre en rimelig indsats for at nå til enighed om regler for beskyttelse og effektiv national håndhævelse af deres geografiske betegnelser.

AFSNIT VI: OFFENTLIGE UDBUD

Kapitel 1: Anvendelsesområde

Artikel PPROC.1: Formål

Formålet med dette afsnit er at sikre, at parternes leverandører har forbedrede muligheder for at deltage i offentlige udbudsprocedurer og øge gennemsigtigheden i procedurerne for offentlige indkøb.

Artikel PPROC.2: Indarbejdelse af visse bestemmelser i GPA-aftalen og omfattede udbud

1. Bestemmelserne i Verdenshandelsorganisationens aftale om offentlige udbud som revideret i 2012 ("GPA-aftalen"), der er specificeret i BILAG PPROC-1, afdeling A, herunder bilagene for hver part til tillæg I til GPA-aftalen, indarbejdes i dette afsnit.
2. I dette afsnit forstås ved "omfattede udbud" udbud, hvor GPA-aftalens artikel II finder anvendelse, og desuden udbud, der er anført i BILAG PPROC-1, afdeling B.
3. Med hensyn til de omfattede udbud anvender parterne med de fornødne ændringer bestemmelserne i den GPA, der er anført i BILAG PPROC-1, afdeling A, på den anden parts leverandører, varer eller tjenesteydelser.

Kapitel 2: Supplerende regler for omfattede udbud

Artikel PPROC.3: Anvendelse af elektroniske midler i udbud

1. Hver af parterne sikrer, at deres ordregivende enheder så vidt muligt gennemfører omfattede udbud ved hjælp af elektroniske midler.
2. En ordregivende enhed anses for at have gennemført omfattede udbud ved hjælp af elektroniske midler, hvis enheden anvender elektroniske informations- og kommunikationsmidler til:
 - a) offentliggørelse af udbudsbekendtgørelser og udbudsmateriale i forbindelse med udbudsprocedurer og
 - b) indgivelse af ansøgninger om deltagelse og bud.
3. Med undtagelse af særlige situationer skal sådanne elektroniske informations- og kommunikationsmidler være ikkediskriminerende, almindeligt tilgængelige og funktionelt kompatible med almindeligt anvendte produkter inden for informations- og kommunikationsteknologi og ikke begrænse adgangen til udbudsproceduren.
4. Hver af parterne sikrer, at dens ordregivende enheder modtager og behandler elektroniske fakturaer i overensstemmelse med dens lovgivning.

Artikel PPROC.4: Elektronisk offentliggørelse

Med hensyn til omfattede udbud skal alle udbudsmeddelelser, herunder bekendtgørelser om påtænkte udbud, sammendrag, bekendtgørelser om planlagte udbud og bekendtgørelser om indgåede kontrakter være direkte tilgængelige ad elektronisk vej og vederlagsfrit via et enkelt adgangspunkt på internettet.

Artikel PPROC.5: Dokumentation

Hver part sikrer, at de ordregivende enheder på tidspunktet for indgivelse af ansøgninger om deltagelse eller på tidspunktet for afgivelse af tilbud ikke kræver, at leverandører fremlægger fuld eller delvis dokumentation for, at de ikke befinder sig i en af de situationer, hvor en leverandør kan udelukkes, og at de opfylder betingelserne for deltagelse, medmindre dette er nødvendigt for at sikre en korrekt gennemførelse af udbuddet.

Artikel PPROC.6: Betingelser for deltagelse

Hver af parterne sikrer, når dens ordregivende enheder kræver, at en leverandør som en betingelse for deltagelse i et omfattet offentligt udbud dokumenterer tidligere erfaring, at de ikke kræver, at leverandøren har en sådan erfaring på den pågældende parts område.

Artikel PPROC.7: Registreringssystemer og kvalifikationsprocedurer

En part, som opretholder et leverandørregistreringssystem, skal sikre, at interesserede leverandører til enhver tid kan anmode om registrering. Enhver interesseret leverandør, der har indgivet en anmodning, skal inden for en rimelig frist underrettes om beslutningen om imødekomme af eller afslag på denne anmodning.

Artikel PPROC.8: Begrænset udbud

Hver part sikrer, at en ordregivende enhed, hvis den anvender et begrænset udbud, sender en opfordring til at afgive tilbud til en række leverandører, som er tilstrækkelig til at sikre reel konkurrence, uden at det påvirker udbudssystemets operationelle effektivitet.

Artikel PPROC.9: Unormalt lave priser

Som følge af GPA-aftalens artikel XV, stk. 6, kan en ordregivende enhed, der modtager et tilbud med en pris, der er unormalt lavere end priserne i de andre indkomne tilbud, også kontrollere, om leverandøren ved prisfastsættelsen tager hensyn til eventuelle subsidier.

Artikel PPROC.10: Miljømæssige, sociale og arbejdsmarkedsmæssige forhold

Hver part sikrer, at dens ordregivende enheder kan tage hensyn til miljømæssige, arbejdsmarkedsmæssige og sociale forhold under hele udbudsproceduren, forudsat at disse hensyn er forenelige med de regler, der er fastsat i kapitel 1 og 2 og er anført i bekendtgørelsen om påtænkte udbud eller i en anden bekendtgørelse, der anvendes som bekendtgørelse om påtænkte udbud eller udbudsmateriale.

Artikel PPROC.11: Nationale klageprocedurer

1. Hvis en part udpeger en upartisk forvaltningsmyndighed i henhold til GPA-aftalens artikel XVIII, stk. 4, skal denne part sørge for:

- a) at medlemmerne af den udpegede myndighed er uafhængige, upartiske og fri for udefrakommende indflydelse i deres mandatperiode
- b) at medlemmerne af den udpegede myndighed ikke afskediges mod deres vilje i løbet af deres mandatperiode, medmindre deres afskedigelse er påkrævet i henhold til bestemmelserne vedrørende den udpegede myndighed, og

- c) at formanden eller mindst ét andet medlem af den udpegede myndighed har retlige og faglige kvalifikationer svarende til dem, der kræves af dommere, advokater eller andre juridiske eksperter, der er kvalificerede i henhold til partens love og forskrifter.

2. Hver af parterne skal indføre eller opretholde procedurer, der giver mulighed for hurtige foreløbige foranstaltninger for at bevare leverandørens mulighed for at deltage i udbudsforretningen. Sådanne foreløbige foranstaltninger, som er omhandlet i GPA-aftalens artikel XVIII, stk. 7, litra a), kan indebære suspension af udbudsproceduren eller, hvis den ordregivende enhed har indgået en kontrakt, og hvis en part har fastsat bestemmelser herom, suspension af kontraktens gennemførelse. Det kan i procedurerne fastsættes, at der ved afgørelsen om, hvorvidt sådanne foranstaltninger skal bringes i anvendelse, kan tages hensyn til overvejende negative konsekvenser for de involverede interesser, herunder offentlighedens interesser. Den legitime grund til at undlade at træffe foranstaltninger skal forelægges skriftligt.

3. Hvis en interesseret eller deltagende leverandør har indgivet en protest til den udpegede myndighed, der er omhandlet i stk. 1, skal hver af parterne i princippet sikre, at en ordregivende enhed ikke indgår kontrakten, før denne myndighed har truffet en afgørelse eller afgivet en anbefaling om protesten med hensyn til foreløbige foranstaltninger, korrigerende foranstaltninger eller kompensation for tab eller skadeserstatning som omhandlet i stk. 2, 5 og 6 i overensstemmelse med deres regler, forskrifter og procedurer. Hver part kan fastsætte bestemmelser om, at kontrakten dog kan indgås, hvis der foreligger uafvendelige og behørigt begrundede omstændigheder.

4. Hver part kan indføre bestemmelser, der giver mulighed for:

- a) en standstill-periode mellem beslutningen om kontrakttildeling og selve indgåelsen af kontrakten for at give de afviste leverandører tilstrækkelig tid til at vurdere, om det er hensigtsmæssigt at indlede en klageprocedure, eller
- b) en tilstrækkelig periode til, at en interesseret leverandør kan indgive en protest, som kan danne grundlag for suspension af kontraktens gennemførelse.

5. En korrigerende foranstaltning i henhold til GPA-aftalens artikel XVIII, stk. 7, litra b), kan omfatte et eller flere af følgende:

- a) Fjernelse af diskriminerende tekniske, økonomiske eller finansielle specifikationer i udbudsmaterialet, kontraktdokumenterne eller andre dokumenter, der vedrører udbudsproceduren og gennemførelsen af nye udbudsprocedurer
- b) gentagelse af udbudsproceduren uden at ændre betingelserne
- c) annullering af beslutningen om tildeling af kontrakten og vedtagelse af en ny beslutning om kontrakttildeling
- d) opsigelse af en kontrakt eller erklæring om, at den er uden virkning, eller
- e) vedtagelse af andre foranstaltninger med det formål at afhjælpe en overtrædelse af kapitel 1 og 2, f.eks. et påbud om at betale et bestemt beløb, indtil overtrædelsen er blevet afhjulpet.

6. Hver af parterne kan i overensstemmelse med GPA-aftalens artikel XVIII, stk. 7, litra b), fastsætte bestemmelser om tildeling af kompensation for tab eller skade. Hvis en parts klageinstans ikke er en domstol, og en leverandør er af den opfattelse, at der er sket en overtrædelse af nationale

love og forskrifter til gennemførelse af forpligtelserne i medfør af kapitel 1 og 2, kan leverandøren forelægge sagen for en domstol, herunder med henblik på at søge kompensation i overensstemmelse med partens retlige procedurer.

7. Hver af parterne skal indføre eller opretholde de nødvendige procedurer til at sikre en effektiv gennemførelse af klageinstansers afgørelser eller anbefalinger eller en effektiv håndhævelse af retslige klageinstansers afgørelser.

Kapitel 3: National behandling ud over omfattede udbud

Artikel PPROC.12: Definitioner

1. I dette kapitel forstås ved en parts behandling i henhold til dette kapitel:
 - a) for så vidt angår Det Forenede Kongerige en behandling, der ikke er mindre gunstig end den gunstigste behandling, der i lignende situationer indrømmes leverandører i Det Forenede Kongerige og
 - b) for så vidt angår en medlemsstat, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den gunstigste behandling, der i lignende situationer i den pågældende medlemsstat indrømmes leverandører fra den pågældende medlemsstat.
2. I dette kapitel forstås ved en parts leverandør, som er en juridisk person:
 - a) for så vidt angår Unionen, en juridisk person, der er stiftet eller organiseret efter EU-lovgivningen eller en af dens medlemsstater og har væsentlige forretningsaktiviteter, ligestillet af Unionen i overensstemmelse med anmeldelsen af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til WTO (dok. WT/REG39/1) med begrebet "reel og vedvarende forbindelse" med en medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i TEUF, på Unionens område og
 - b) for så vidt angår Det Forenede Kongerige en juridisk person, der er stiftet eller organiseret i henhold til Det forenede Kongeriges ret, og som udøver omfattende erhvervsaktivitet på Det Forenede Kongeriges område.

Artikel PPROC.13: National behandling af lokalt etablerede leverandører

1. For så vidt angår udbud må en foranstaltning truffet af en part ikke medføre, at leverandører fra den anden part, der er etableret på dens område, gennem oprettelse, erhvervelse eller opretholdelse af en juridisk person behandles mindre gunstigt, end den pågældende part behandler sine egne tilsvarende leverandører⁴¹.
2. Anvendelsen af den i denne artikel omhandlede nationale forpligtelse til behandling er underlagt sikkerhedsrelaterede og generelle undtagelser som defineret i GPA-aftalens artikel III, selv om indkøbet ikke er omfattet af udbud i overensstemmelse med dette afsnit.

Kapitel 4: Andre bestemmelser

⁴¹ Det præciseres, at anvendelsen af forpligtelsen til national behandling i henhold til denne artikel er underlagt de undtagelser, der er omhandlet i BILAG PPROC-1 [Supplerende tjenester], underafdeling B1 og B2, note 3.

Artikel PPROC.14: Ændringer og berigtigelser af markedsadgangsforpligtelser

Hver af parterne kan ændre eller berigtige sine markedsadgangsforpligtelser i den respektive underafdeling i henhold til BILAG PPROC-1, afdeling B, i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i artikel PPROC.15 [Ændringer] til artikel PPROC.18 [Ændring af BILAG.PPROC-1].

Artikel PPROC.15: Ændringer

1. En part, der agter at ændre en underafdeling i BILAG.PPROC-1, afdeling B, skal:
 - a) meddele dette skriftligt til den anden part og
 - b) i meddelelsen foreslå den anden part passende compensationstilpasninger for at opretholde et niveau for markedsadgangsforpligtelser, der svarer til niveauet før ændringen.
2. Uanset stk. 1, litra b), er en part ikke forpligtet til at foreslå den anden part compensationstilpasninger, hvis den foreslåede ændring omfatter en ordregivende enhed, som parten faktisk har fjernet sin kontrol over eller indflydelse på for så vidt angår de omfattede udbud.

En parts kontrol over eller indflydelse på ordregivende enheders omfattede udbud formodes at være reelt fjernet, hvis den ordregivende enhed er udsat for konkurrence på markeder, hvortil adgangen er fri.

3. Den anden part kan gøre indsigelse mod ændringen i stk. 1, litra a), hvis den anfægter, at:
 - a) en compensationstilpasning, der foreslås i henhold til stk. 1, litra b), er tilstrækkelig til at opretholde et sammenligneligt niveau af gensidigt acceptable markedsadgangsforpligtelser eller
 - b) ændringen omfatter en ordregivende enhed, som parten faktisk har fjernet sin kontrol over eller indflydelse på, jf. stk. 2.

Den anden part skal gøre sin indsigelse gældende skriftligt senest 45 dage efter modtagelsen af den meddelelse, der er omhandlet i stk. 1, litra a), ellers anses den for at have accepteret compensationstilpasningen eller -ændringen, herunder med henblik på sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser], afsnit I [Tvistbilæggelse].

Artikel PPROC.16: Berigtigelser

1. En part, der agter at berigtige en underafdeling i henhold til BILAG.PPROC-1, afdeling B, underretter skriftligt den anden part herom.

Følgende ændringer af en underafdeling i BILAG.PPROC-1, afdeling B, betragtes som en berigtigelse, forudsat at de ikke berører de i dette afsnit omhandlede gensidigt aftalte markedsadgangsforpligtelser:

- a) en ændring af en ordregivende enheds navn
- b) en sammenlægning af to eller flere ordregivende enheder, der er opført i den pågældende underafdeling og

- c) en opdeling af en ordregivende enhed, der er opført i den pågældende underafdeling, i to eller flere ordregivende enheder, der tilføjes til de ordregivende enheder, der er opført i samme underafdeling.

2. En part kan gøre indsigelse over for den anden part mod en foreslået berigtigelse senest 45 dage efter at have modtaget meddelelsen. En part, der fremsætter en indsigelse, skal forklare, hvorfor den mener, at den foreslåede berigtigelse ikke udgør en ændring som omhandlet i stk. 1, og redegøre for den foreslåede berigtigelses indvirkninger på de indbyrdes aftalte markedsadgangsforpligtelser, der er fastsat i dette afsnit. Er der ikke fremsat en sådan skriftlig indsigelse senest 45 dage efter modtagelsen af meddelelsen, anses parten for at have accepteret den foreslåede berigtigelse.

Artikel PPROC.17: Konsultationer og tvistbilæggelse

Hvis en part gør indsigelse mod den foreslåede ændring eller de foreslåede compensationstilpasninger som omhandlet i artikel PPROC.15 [Ændringer] eller den foreslåede berigtigelse, jf. artikel PPROC.16 [Berigtigelser], søger parterne at løse problemet gennem konsultationer. Hvis der ikke er indgået en aftale senest 60 dage efter modtagelsen af indsigelsen, kan den part, der ønsker at ændre eller berigtige sin underafdeling i BILAG.PPROC-1, afdeling B, henvise sagen til tvistbilæggelse i overensstemmelse med sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser], afsnit I [Tvistbilæggelse] for at afgøre, hvorvidt indsigelsen er berettiget.

Artikel PPROC.18: Ændring af BILAG.PPROC-1, afdeling B

Hvis en part ikke gør indsigelse mod ændringen i henhold til artikel PPROC.15, stk. 3 [Ændringer], eller mod en berigtigelse i henhold til artikel PPROC.16, stk. 2 [Berigtigelser], eller mod ændringer eller berigtigelser aftalt af parterne i forbindelse med de konsultationer som omhandlet i artikel PPROC.17 [Konsultationer og tvistbilæggelse], eller man har løst sagen endeligt i henhold til sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser], afsnit I [Tvistbilæggelse], ændrer partnerskabsrådet den relevante underafdeling i BILAG.PPROC-1, afdeling B, så den afspejler de tilsvarende ændringer eller berigtigelser eller compensationstilpasninger.

Artikel PPROC.19: Samarbejde

1. Parterne anerkender de fordele, der kan opstå ved samarbejde på internationalt plan om gensidig liberalisering af markederne for offentlige udbud.
2. Parterne stiller årlige statistikker vedrørende omfattede udbud til rådighed for hinanden, såfremt de tekniske muligheder tillader det.

AFSNIT VII: SMÅ OG MELLEMSTORE VIRKSOMHEDER

Artikel SME.1: Formål

Formålet med dette afsnit er at øge små og mellemstore virksomheders mulighed for at drage fordel af overskrift et [Handel].

Artikel SME.2: Udveksling af oplysninger

1. Hver part opretter eller opretholder deres eget offentligt tilgængelige websted for små og mellemstore virksomheder med oplysninger om overskrift et [Handel], herunder:

- a) et sammendrag af overskrift et [Handel]
 - b) en beskrivelse af bestemmelserne i overskrift et [Handel], som hver part anser for at være relevante for begge parter små og mellemstore virksomheder og
 - c) eventuelle yderligere oplysninger, som hver part anser for at være nyttige for små og mellemstore virksomheder, der er interesserede i at drage fordel af overskrift et [Handel].
2. Hver part indsætter et internetlink på det i stk. 1 omhandlede websted til:
- a) teksten til overskrift et [Handel]
 - b) den anden parts tilsvarende websted og
 - c) egne myndigheders websteder, som efter partens mening kan give nyttige oplysninger til personer, der er interesserede i at handle og drive forretning på dens område.
3. Hver part indsætter på det i stk. 1 omhandlede websted et internetlink til sine egne myndigheders websteder med oplysninger om følgende:
- a) toldlove og -bestemmelser, procedurer for import, eksport og transit samt relevante formularer, dokumenter og andre nødvendige oplysninger
 - b) love, administrative bestemmelser og procedurer vedrørende intellektuel ejendomsret, herunder geografiske betegnelser
 - c) tekniske love og forskrifter, herunder om nødvendigt obligatoriske procedurer for overensstemmelsesvurdering og links til lister over overensstemmelsesvurderingsorganer, i tilfælde hvor tredjepartsoverensstemmelsesvurdering er obligatorisk, jf. afsnit I [Varehandel], kapitel fire [Tekniske handelshindringer]
 - d) love og forskrifter vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger i forbindelse med import og eksport som omhandlet i afsnit I [Varehandel], kapitel 3 [Sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige anliggender]
 - e) love og forskrifter vedrørende offentlige udbud, fælles adgangspunkt på internettet til bekendtgørelser om offentlige udbud i henhold til afsnit VI [Offentlige udbud] og andre relevante bestemmelser i samme afsnit
 - f) procedurer for registrering af virksomheder og
 - g) andre oplysninger, som ifølge parten kan være til hjælp for små og mellemstore virksomheder.
4. Hver part indsætter på det i stk. 1 omhandlede websted et internetlink til en database, hvori der kan søges elektronisk på toldnomenklaturkode, og som indeholder følgende oplysninger om adgang til dens marked:
- a) vedrørende toldmæssige foranstaltninger og takstrelaterede oplysninger:
 - i) toldsatser og kvoter, herunder mestbegünstiget nation, satser for nationer, der ikke er mestbegünstigede, samt præferencetoldsatser og toldkontingenter
 - ii) punktafgifter

- iii) afgifter (moms/omsætningsafgift)
 - iv) told eller andre gebyrer, herunder andre produktspecifikke gebyrer
 - v) oprindelsesregler som omhandlet i afsnit I [Varehandel], kapitel 2 [Oprindelsesregler]
 - vi) toldgodtgørelse, udsættelse eller andre former for lempelse, der reducerer, refunderer eller giver afkald på told
 - vii) kriterier, der anvendes til at fastlægge varens toldværdi og
 - viii) andre toldmæssige foranstaltninger
- b) i henseende til toldnomenklaturrelaterede ikketoldmæssige foranstaltninger:
- i) oplysninger, der er nødvendige for importprocedurer og
 - ii) oplysninger om ikketoldmæssige foranstaltninger.
5. Hver part ajourfører regelmæssigt eller efter anmodning fra den anden part de oplysninger og links, der er omhandlet i stk. 1-4, og som den angiver på sit websted, for at sikre, at disse oplysninger og links er ajourførte og nøjagtige.
6. Hver part sikrer, at de oplysninger og links, der er omhandlet i stk. 1-4, fremlægges på en hensigtsmæssig måde for små og mellemstore virksomheder. Parterne tilstræber at gøre oplysningerne tilgængelige på engelsk.
7. Der opkræves ikke gebyr for adgang til de oplysninger, der gives i henhold til stk. 1-4, af en person fra en af parterne.

Artikel SME.3: Kontaktpunkter for små og mellemstore virksomheder

1. Efter aftalens ikrafttræden udpeger hver part et kontaktpunkt, der skal varetage de opgaver, som er anført i denne artikel, og underrette den anden part om sine kontaktoplysninger. Parterne underretter straks hinanden om enhver ændring af disse kontaktoplysninger.
2. Parternes kontaktpunkter for små og mellemstore virksomheder:
- a) bestræber sig på at sikre, at der tages hensyn til små og mellemstore virksomheders behov i forbindelse med gennemførelsen af overskrift et [Handel], og at begge parter små og mellemstore virksomheder kan drage fordel af overskrift et [Handel]
 - b) overvejer måder til at styrke samarbejdet mellem parterne på områder af relevans for små og mellemstore virksomheder med henblik på at øge handels- og investeringsmulighederne for små og mellemstore virksomheder
 - c) sikrer, at de oplysninger, der er omhandlet i artikel SME.2 [Informationsudveksling], er ajourførte, nøjagtige og relevante for små og mellemstore virksomheder. Hver part kan gennem kontaktpunktet for små og mellemstore virksomheder foreslå yderligere oplysninger, som den anden part kan medtage på sine websteder, der vedligeholdes i overensstemmelse med artikel SME.2 [Informationsudveksling]

- d) undersøger alle forhold af relevans for små og mellemstore virksomheder i forbindelse med gennemførelsen af overskrift et [Handel], herunder:
 - i) udveksler oplysninger for at bistå partnerskabsrådet med sin overvågning og gennemførelse af de aspekter af overskrift et [Handel], der vedrører små og mellemstore virksomheder
 - ii) bistår specialudvalg, fælles arbejdsgrupper og kontaktpunkter, der er oprettet ved denne aftale, med at behandle spørgsmål af relevans for små og mellemstore virksomheder
 - e) aflægger regelmæssig rapport med henblik på drøftelse om deres aktiviteter, i fællesskab eller individuelt, til Partnerskabsrådet og
 - f) behandler ethvert andet spørgsmål, der opstår i forbindelse med denne aftale og vedrører små og mellemstore virksomheder, som parterne måtte blive enige om.
3. Parternes kontaktpunkter for små og mellemstore virksomheder udfører deres arbejde via de kommunikationskanaler, parterne har aftalt, og som kan omfatte elektronisk post, videokonferencer eller andre midler. De kan også mødes, alt efter hvad der er relevant.
4. Små og mellemstore virksomheders kontaktpunkter kan samarbejde med eksperter og eksterne organisationer, hvis det er relevant, i forbindelse med udførelsen af deres aktiviteter.

Artikel SME.4: Forhold til sjette del

Sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser], afsnit I [Tvistbilæggelse], finder ikke anvendelse på denne del.

AFSNIT VIII: ENERGI

Kapitel 1: Almindelige bestemmelser

Artikel ENER.1: Formål

Formålene med dette afsnit er at lette handel og investeringer mellem parterne på energi- og råstofområdet samt at støtte forsyningssikkerheden og den miljømæssige bæredygtighed, navnlig ved at bidrage til bekæmpelsen af klimaændringer på disse områder.

Artikel ENER.2: Definitioner

- 1. I dette afsnit forstås ved:
 - a) "Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder": det agentur, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af et EU-agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder⁴²

⁴² EUT L 158 af 14.6.2019, s. 22.

- b) "tilladelse": en tilladelse, licens, koncession eller et tilsvarende administrativt eller kontraktmæssigt instrument, hvormed en parts kompetente myndighed giver en enhed ret til at udøve en bestemt økonomisk aktivitet på sit område
- c) "balancering":
 - i) for så vidt angår elektricitetssystemer, alle aktiviteter og processer inden for alle tidsperioder, med hvilke eltransmissionssystemoperatørerne på en kontinuerlig måde sikrer opretholdelsen af systemfrekvensen inden for et forud fastsat stabilitetsinterval og overensstemmelse med den mængde af reserver, som er nødvendig af hensyn til den påkrævede kvalitet
 - ii) for så vidt angår gassystemer, handlinger, som foretages af gastransmissionssystemoperatører for at ændre gasstrømmene ind i eller ud af transmissionsnettet, dog ikke handlinger i forbindelse med gas, der ikke er registreret som udtræk fra systemet, og gas, som transmissionssystemoperatøren bruger til systemets drift
- d) "distribution":
 - i) i forbindelse med elektricitet: transport af elektricitet via høj-, mellem- eller lavspændingsdistributionssystemer med henblik på levering af elektricitet til kunder; omfatter ikke forsyning
 - ii) i forbindelse med gas: transport af naturgas gennem lokale eller regionale ledningsnet med henblik på levering af naturgas til kunder, men omfatter ikke forsyning
- e) "distributionssystemoperatør": en fysisk eller juridisk person, der er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af el eller gasdistributionssystemet i et givet område samt i givet fald dets samkøringsforbindelser med andre systemer og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter distribution af elektricitet eller gas
- f) "elsamkøringslinje": transmissionslinje:
 - i) mellem parterne, eksklusive alle sådanne linjer udelukkende inden for det indre marked for elektricitet i Irland og Nordirland
 - ii) mellem Storbritannien og det indre marked for elektricitet i Irland og Nordirland, som falder uden for anvendelsesområdet for nr. i)
- g) "energiprodukter": produkter, fra hvilke der genereres energi, angivet ved den tilhørende HS-kode i bilag ENER-1
- h) "enhed": enhver fysisk person, juridisk person eller virksomhed eller en gruppe heraf
- i) "gassamkøringslinje": transmissionslinje, der krydser eller spænder over grænsen mellem parterne
- j) "produktion": fremstilling af elektricitet

- k) "kulbrinter": de varer, der er angivet ved den tilhørende HS-kode i bilag ENER-1
- l) "sammenkoblingspunkt": i forbindelse med gas et fysisk eller virtuelt punkt, der forbinder Unionens og Det Forenede Kongeriges entry- og exitsystemer eller forbinder et entry- og exitsystem med en samkøringslinje, for så vidt disse punkter er underlagt reservationsprocedurer fra netbrugernes side
- m) "råstoffer": de varer, der er angivet ved det tilhørende HS-kapitel i bilag ENER-1
- n) "vedvarende energi": en type energi, herunder elektrisk energi, der er produceret af vedvarende ikkefossile kilder
- o) "standardkapacitetsprodukt": i forbindelse med gas en vis transportkapacitetsmængde i løbet af et givet tidsrum og i et specifikt sammenkoblingspunkt
- p) "transmission":
 - i) i forbindelse med elektricitet, transport af elektricitet via systemet for meget høj spænding og højspænding med henblik på levering af elektricitet til kunder eller distributionsvirksomheder; omfatter ikke forsyning
 - ii) i forbindelse med gas, transport af naturgas gennem net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højtryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af naturgas, med henblik på levering af naturgas til kunder; omfatter ikke forsyning
- q) "transmissionssystemoperatør": en fysisk eller juridisk person, der varetager transmissionsopgaven eller er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af el eller gastransmissionssystemet i et givet område samt i givet fald dets samkøringsforbindelser med andre systemer, og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transport af gas eller elektricitet
- r) "opstrømsrørledningsnet": enhver rørledning eller ethvert net af rørledninger, der drives eller er anlagt som en del af et olie- eller gasproduktionsanlæg eller anvendes til at lede naturgas fra et eller flere af sådanne anlæg til et behandlingsanlæg, en behandlingsterminal eller en endelig kystlandingsterminal

2. I dette afsnit forstås ved "ikkediskriminerende" og "ikkeforskelsbehandling" mestbegunstigelsesbehandling som defineret i artikel SERVIN.2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling] og 3.5 [Mestbegunstigelsesbehandling] og national behandling som defineret i artikel SERVIN.. 2.3 [National behandling] og 3.4 [National behandling] samt en behandling på vilkår og betingelser, der ikke er mindre gunstige end dem, der indrømmes enhver anden lignende enhed i lignende situationer.

Artikel ENER.3: Forbindelse med andre afsnit

1. Afsnit II, kapitel 2 [Liberalisering af investeringer] og 3 [Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser] finder anvendelse på energi og råstoffer. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem

nærværende afsnit og afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer] og bilag SERVIN-1 til SERVIN-6 har afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer] bilag SERVIN-1 til SERVIN-6 forrang.

2. Med henblik på artikel GOODS.4A [Transitfrihed], når en part opretholder eller gennemfører et system for virtuel handel med naturgas eller elektricitet ved hjælp af rørledninger eller elektricitetsnet, dvs. et system, der ikke kræver fysisk identifikation af den transiterede naturgas eller elektricitet, men er baseret på et system med nettinginput og -output, anses de ruter, der er mest hensigtsmæssige for international transit som omhandlet i nævnte artikel, for at omfatte en sådan virtuel handel.

3. Ved anvendelse af afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling], kapitel 3 [Kontrol med subsidier], finder bilag ENER-2 også anvendelse. Afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling], kapitel 3 [Kontrol med subsidier], finder anvendelse på bilag ENER-2. Afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling], kapitel 3, artikel 3.13 [Tvistbilæggelse], finder anvendelse på tvister mellem parterne vedrørende fortolkningen og anvendelsen af bilag ENER-2.

Artikel ENER.4: Principper

Hver part bevarer retten til at vedtage, opretholde og håndhæve de foranstaltninger, der er nødvendige for at forfølge legitime mål for den offentlige politik, såsom sikring af forsyningen af energiprodukter og råstoffer, beskyttelse af samfundet, miljøet, herunder bekæmpelse af klimaændringer, folkesundhed og forbrugere samt fremme af sikkerhed og sikring, i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale.

Kapitel 2: Elektricitet og gas

Afdeling 1: KONKURRENCE PÅ EL- OG GASMARKEDER

Artikel ENER.5: Konkurrence på markeder og ikkeforskelsbehandling

1. Med henblik på at sikre fair konkurrence sikrer hver part, at dens regelsæt for produktion, produktion, transmission, distribution eller forsyning af elektricitet eller naturgaser ikkediskriminerende med hensyn til regler, gebyrer og behandling.

2. Hver part sikrer, at kunderne frit kan vælge, eller skifte til, en el- eller gasleverandør efter eget valg på deres respektive detailmarkeder i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser.

3. Uden at det berører hver parts ret til at fastsætte kvalitetskrav, finder bestemmelserne i dette kapitel vedrørende naturgas også anvendelse på biogas og gas fra biomasse eller andre typer gas, for så vidt som gassen teknisk og sikkert kan lade det indgå i og transporteres gennem naturgassystemet.

4. Denne artikel finder ikke anvendelse på grænseoverskridende handel og berører ikke parternes ret til at regulere med henblik på at nå legitime mål for den offentlige politik på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier.

Artikel ENER.6: Bestemmelser vedrørende engrosmarkederne for elektricitet og gas

1. Hver part sikrer, at engrospriserne for elektricitet og gas afspejler det faktiske udbud og den faktiske efterspørgsel. Med henblik herpå sikrer hver part, at markedsreglerne for engrossalg af elektricitet og gas:

- a) tilskynder til fri prisdannelse
- b) ikke fastsætter nogen tekniske begrænsninger for prisfastsættelsen, som begrænser handelen
- c) muliggør effektiv lastfordeling af elproduktionsaktiver, energilagring og prisfleksibelt elforbrug og effektiv udnyttelse af elektricitetssystemet
- d) muliggør en effektiv anvendelse af naturgassystemet og
- e) muliggør integration af elektricitet fra vedvarende energikilder og sikre en effektiv og sikker drift og udvikling af elektricitetssystemet.

2. Hver part sikrer, at balancemarkederne organiseres på en sådan måde, at de sikrer:

- a) ikkeforskelsbehandling mellem deltagerne og ikkediskriminerende adgang for deltagerne
- b) at tjenesteydelserne defineres på en gennemsigtig måde
- c) at tjenesteydelserne indkøbes på en gennemsigtig markedsbaseret måde under hensyntagen til fremkomsten af nye teknologier og
- d) at producenter af vedvarende energi indrømmes rimelige og ikkediskriminerende vilkår, når de køber produkter og tjenesteydelser.

En part kan beslutte ikke at anvende litra c), hvis der ikke er konkurrence på markedet for balancerings tjenester.

3. Hver part sikrer, at enhver kapacitetsmekanisme på elektricitetsmarkederne er klart defineret, gennemsigtig, forholdsmæssig og ikkediskriminerende. Ingen af parterne er forpligtet til at tillade kapacitet på den anden parts område at deltage i kapacitetsmekanismer på dens elmarkeder.

4. Hver part foretager en vurdering af, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at lette integrationen af gas fra vedvarende energikilder.

5. Denne artikel berører ikke parternes ret til at regulere med henblik på at nå legitime mål for den offentlige politik på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier.

Artikel ENER.7: Forbud mod markedsmisbrug på engrosmarkederne for elektricitet og gas

1. Hver part forbyder markedsmanipulation og insiderhandel på engrosmarkederne for elektricitet og naturgas, herunder over-the-counter-markeder, elektricitets- og naturgasbørser og

markeder for handel med elektricitet og naturgas, kapacitet, balancering og systemydelser inden for alle tidsrammer, herunder termins-, day-ahead- og intraday-markeder.

2. Hver part overvåger handelsaktiviteten på de pågældende markeder med henblik på at afsløre og forhindre handel baseret på intern viden og markedsmanipulation.

3. Parterne samarbejder, herunder i overensstemmelse med artikel ENER.20 [Samarbejde mellem regulerende myndigheder], med henblik på at afsløre og forhindre handel baseret på intern viden og kursmanipulation og kan, hvor det er relevant, udveksle oplysninger, herunder om markedsovervågning og håndhævelsesaktiviteter.

Artikel ENER.8: Tredjepartsadgang til transmissions- og distributionsnet

1. Hver part drager omsorg for, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til deres transmissions- og distributionssystemer, som bygger på offentliggjorte takster, der anvendes objektivt og ikkediskriminerende.

2. Med forbehold af artikel ENER.4 [Principper] sikrer parterne, at transmissions- og distributionssystemoperatørerne på deres område inden for en rimelig frist fra datoen for anmodningen om adgang giver enheder på den pågældende parts marked adgang til deres transmissions- eller distributionssystemer.

Hver part sikrer, at transmissionssystemoperatørerne behandler producenter af vedvarende energi på rimelige og ikkediskriminerende vilkår med hensyn til tilslutning til og brug af elektricitetsnettet.

En transmissions- eller distributionssystemoperatør kan nægte adgang, hvis systemet ikke har den nødvendige kapacitet. Ethvert sådant afslag skal være behørigt begrundet.

3. Uden at det berører legitime mål for den offentlige politik, sikrer hver part, at afgifter, der af transmissions- og distributionssystemoperatører pålægges enheder på den pågældende parts marked for adgang til, tilslutning til eller brug af net, og, hvor det er relevant, afgifter for tilknyttede netforstærkninger, er tilstrækkeligt omkostningsægte og gennemsigtige. Hver part sørger for offentliggørelse af de vilkår, betingelser, takster og alle oplysninger, der måtte være nødvendige for en effektiv udøvelse af retten til adgang til og brug af transmissions- og distributionssystemer.

4. Hver part sikrer, at de takster og afgifter, der er omhandlet i stk. 1 og 3, anvendes på en ikkediskriminerende måde over for enheder på den pågældende parts marked.

Artikel ENER.9: Systemdrift og adskillelse af transmissionssystemoperatører

1. Hver part sikrer, at transmissionssystemoperatører udøver deres funktioner på en gennemsigtig og ikkediskriminerende måde.

2. Hver part indfører ordninger for transmissionssystemoperatører, som effektivt fjerner enhver interessekonflikt, der opstår som følge af, at den samme person udøver kontrol over en transmissionssystemoperatør og en producent eller leverandør.

Artikel ENER.10: Mål for den offentlige politik for tredjeparters adgang og adskillelse af ejerskabsforhold

1. Når det er nødvendigt for at opfylde et legitimt mål for den offentlige politik og baseret på objektive kriterier, kan en part beslutte ikke at anvende artikel ENER.8 [Tredjepartsadgang til transmissions- og distributionsnet] og artikel ENER.9 [Systemdrift og adskillelse af transmissionssystemoperatører] på følgende:

- a) markeder eller systemer under opbygning eller isolerede markeder eller systemer
- b) infrastruktur, som opfylder betingelserne i bilag ENER-3.

2. Når det er nødvendigt for at opfylde et legitimt mål for den offentlige politik og baseret på objektive kriterier, kan en part beslutte ikke at anvende artikel ENER.5 [Konkurrence på markeder og ikkeforskelsbehandling] og artikel ENER.6 [Bestemmelser vedrørende engrosmarkederne for elektricitet og gas] på følgende:

- a) små eller isolerede elektricitetsmarkeder eller -systemer
- b) små eller isolerede naturgasmarkeder eller -systemer eller naturgasmarkeder eller -systemer under opbygning.

Artikel ENER.11: Eksisterende fritagelser for samkøringslinjer

Hver part sikrer, at fritagelser, der er indrømmet for samkøringslinjer mellem Unionen og Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 63 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943⁴³ og i henhold til den lovgivning, hvorved artikel 36 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF⁴⁴ gennemføres i deres respektive jurisdiktioner, og hvis vilkår rækker ud over overgangsperioden, fortsat anvendes i overensstemmelse med lovgivningen i deres respektive jurisdiktioner og på de gældende vilkår.

Artikel ENER.12: Uafhængig reguleringsmyndighed

1. Hver part sikrer, at der udpeges og opretholdes en operationelt uafhængig reguleringsmyndighed eller -myndigheder for elektricitet og gas med følgende beføjelser og opgaver:

- a) at fastsætte eller godkende takster, afgifter og betingelser for adgang til de net, der er nævnt i artikel ENER.8 [Tredjepartsadgang til transmissions- og distributionsnet] og de metoder, der ligger til grund herfor

⁴³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

⁴⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94).

- b) at sikre overholdelse af ordningerne i artikel ENER.9 [Systemdrift og adskillelse af transmissionssystemoperatører] og artikel ENER.10 [Mål for den offentlige politik samt tredjeparters adgang og adskillelse af ejerskabsforhold]
 - c) at udstede bindende afgørelser som minimum i relation til litra a) og b)
 - d) at indføre effektive retsmidler.
2. Ved udførelsen af disse opgaver og udøvelsen af disse beføjelser handler den eller de uafhængige reguleringsmyndighed(er) upartisk og gennemsigtigt.

Afdeling 2: Handel via samkøringslinjer

Artikel ENER.13: Effektiv anvendelse af elsamkøringslinjer

1. Med henblik på at sikre en effektiv anvendelse af elsamkøringslinjerne mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige sikrer hver part, at:
- a) kapacitetsfordelingen og håndteringen af kapacitetsbegrænsninger på elsamkøringslinjerne er markedsbaseret, gennemsigtig og ikkediskriminerende
 - b) elektricitetssamkøringslinjernes maksimale kapacitetsniveau stilles til rådighed, idet der tages hensyn til
 - i) behovet for at sikre sikker systemdrift og
 - ii) den mest effektive anvendelse af systemerne
 - c) elsammenkoblingskapaciteten må kun indskrænkes i nødsituationer, og enhver sådan indskrænkning skal finde sted på en ikkediskriminerende måde
 - d) der offentliggøres oplysninger om kapacitetsberegning til støtte for målene i denne artikel
 - e) der er ingen netafgifter på enkeltstående transaktioner vedrørende elsammenkoblinger, og der er ingen mindstepriser for anvendelse af elsammenkoblinger
 - f) kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger på tværs af elsammenkoblinger koordineres mellem de berørte transmissionssystemoperatører i Unionen og transmissionssystemoperatører i Det Forenede Kongerige; denne koordinering skal omfatte udvikling af ordninger, der kan skabe solide og effektive resultater inden for alle relevante tidsrammer, dvs. forwardkontrakter, day-ahead-, intraday- og balanceringsordninger, og
 - g) ordninger for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger skal bidrage til gunstige betingelser for udvikling af og investeringer i økonomisk effektiv elsammenkobling.
2. Den koordinering og de ordninger, der er nævnt i stk. 1, litra f), omfatter eller indebærer ikke, at britiske transmissionssystemoperatører deltager i Unionens procedurer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger.

3. Hver part tager de nødvendige skridt til hurtigst muligt at indgå en flerpartsaftale om kompensation for omkostningerne ved at huse grænseoverskridende elektricitetsstrømme mellem:

- a) transmissionssystemoperatører, der deltager i ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører, der blev indført ved Kommissionens forordning (EU) nr. 838/2010⁴⁵ og
- b) Det Forenede Kongeriges transmissionssystemoperatører.

4. Den i stk. 3 omhandlede flerpartsaftale har til formål at sikre:

- a) at Det Forenede Kongeriges transmissionssystemoperatører behandles på lige fod med transmissionssystemoperatører i et land, der deltager i ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne og
- b) at behandlingen af transmissionssystemoperatører i Det Forenede Kongerige ikke er gunstigere end den behandling af en transmissionssystemoperatør, der deltager i ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne.

5. Uanset stk. 1, litra e), kan der, indtil den i stk. 3 omhandlede flerpartsaftale er indgået, opkræves gebyr for brug af transmissionssystemet for planlagt import og eksport mellem Unionen og Det Forenede Kongerige.

Artikel 14: Ordninger for handel med elektricitet på alle tidspunkter

1. Med hensyn til kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger i day-ahead-fasen træffer Specialudvalget om Energi som en prioritet de nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med artikel ENER.19 [Samarbejde mellem transmissionssystemoperatører] for at sikre, at transmissionssystemoperatørerne udvikler ordninger med tekniske procedurer i overensstemmelse med bilag ENER-4 inden for en bestemt tidsfrist.

2. Hvis Specialudvalget om Energi ikke henstiller, at parterne gennemfører sådanne tekniske procedurer i overensstemmelse med artikel ENER.19 [Samarbejde mellem transmissionssystemoperatører], stk. 4, træffer det om nødvendigt beslutninger og fremsætter henstillinger om tildeling af elsammenkoblingskapacitet inden for day-ahead-markedets tidsramme i overensstemmelse med bilag ENER-4.

3. Specialudvalget om Energi gennemgår løbende ordningerne for alle tidsrammer og navnlig for balancerings- og intraday-tidsrammerne og kan henstille, at hver part anmoder sine transmissionssystemoperatører om at udarbejde tekniske procedurer i overensstemmelse med artikel ENER.19 [Samarbejde mellem transmissionssystemoperatører] for at forbedre ordningen for en bestemt tidsramme.

⁴⁵ Kommissionens forordning (EU) nr. 838/2010 af 23. september 2010 om retningslinjer for ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører og en fælles fremgangsmåde for regulering af transmissionsafgifter (EUT L 250 af 24.9.2010, s. 5).

4. Specialudvalget om Energi gennemgår løbende, om de tekniske procedurer, der er udviklet i henhold til stk. 1, fortsat opfylder kravene i bilag ENER-4, og tager straks stilling til eventuelle problemer, der konstateres.

Artikel ENER.15: Effektiv anvendelse af gassamkøringslinjer

1. Med henblik på at sikre en effektiv anvendelse af gassamkøringslinjerne mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige sikrer hver part, at:

a) det maksimale kapacitetsniveau for gassamkøringslinjer stilles til rådighed under overholdelse af princippet om ikkediskrimination og under hensyntagen til:

i) behovet for at sikre sikker systemdrift og

ii) den mest effektive anvendelse af systemerne

b) mekanismerne for kapacitetstildeling og procedurerne for håndtering af kapacitetsbegrænsninger for gassamkøringslinjer er markedsbaserede, gennemsigtige og ikkediskriminerende, og at der generelt anvendes auktioner til tildeling af kapacitet i sammenkoblingspunkter

2. Hver part tager de nødvendige skridt til at sikre, at:

a) transmissionssystemoperatørerne bestræber sig på i fællesskab at tilbyde standardkapacitetsprodukter, der består af tilsvarende ind- og udtagkapacitet på begge sider af et sammenkoblingspunkt

b) transmissionssystemoperatørerne koordinerer procedurerne for brugen af gassamkøringslinjer mellem EU-transmissionssystemoperatører og transmissionssystemoperatører i Det Forenede Kongerige.

3. Den i stk. 2, litra b), omhandlede koordinering omfatter eller indebærer ikke, at britiske transmissionssystemoperatører deltager i Unionens procedurer for brug af gassamkøringslinjer.

Afdeling 3: Netudvikling og forsyningssikkerhed

Artikel ENER.16: Netudvikling

1. Parterne samarbejder om at lette den rettidige udvikling og interoperabiliteten af energinfrastruktur, som forbinder deres områder.

2. Hver part sikrer, at der udarbejdes netudviklingsplaner for el- og gastransmissionssystemerne, at de offentliggøres og at de ajourføres regelmæssigt.

Artikel ENER.17: Samarbejde om forsyningssikkerhed

1. Parterne samarbejder om forsyningssikkerheden for elektricitet og gas.

2. Parterne udveksler rettidigt oplysninger om enhver risiko, der er konstateret i henhold til artikel ENER.18 [Risikoberedskab og nødplaner].
3. Parterne udveksler de planer, der er omhandlet i artikel ENER.18 [Risikoberedskab og nødplaner]. For Unionens vedkommende kan disse planer være på medlemsstatsniveau eller regionalt niveau.
4. Parterne underretter straks hinanden, hvis der foreligger pålidelige oplysninger om, at der kan indtræffe en afbrydelse af eller en anden krise i forbindelse med leveringen af elektricitet eller naturgas samt om foranstaltninger, der er planlagt eller truffet.
5. Parterne underretter straks hinanden i tilfælde af en faktisk afbrydelse eller en anden krise med henblik på eventuelle koordinerede afhjælpnings- og genopretningsforanstaltninger.
6. Parterne udveksler bedste praksis vedrørende kortsigtede og sæsonbestemte tilstrækkelighedsvurderinger.
7. Parterne udvikler passende rammer for samarbejde om forsyningssikkerhed for elektricitet og naturgas.

Artikel ENER.18: Risikoberedskab og nødplaner

1. Hver part skal vurdere risici, der påvirker forsyningssikkerheden for elektricitet eller naturgas, herunder sandsynligheden for og virkningerne af sådanne risici, inklusive grænseoverskridende risici.
2. Hver part skal fastlægge og regelmæssigt ajourføre planer for imødegåelse af konstaterede risici, der påvirker forsyningssikkerheden for elektricitet eller naturgas. Sådanne planerne skal indeholde de foranstaltninger, der er nødvendige for at fjerne eller afbøde sandsynligheden for og virkningerne af enhver risiko, der er identificeret i henhold til stk. 1, samt foranstaltninger til forberedelse til og afbødning af virkningerne af en elektricitets- eller naturgaskrise.
3. Foranstaltningerne i de i stk. 2 omhandlede planer:
 - a) skal være klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige ikkediskriminerende og kontrollerbare
 - b) må ikke i væsentlig grad fordreje handelen mellem parterne og
 - c) må ikke bringe den anden parts forsyningssikkerhed af elektricitet eller naturgas i fare.

I tilfælde af en krise må parterne kun iværksætte ikkemarkedsbaserede foranstaltninger som en sidste udvej.

Afdeling 4: Teknisk samarbejde

Artikel ENER.19: Samarbejde mellem transmissionssystemoperatører

1. Hver part sikrer, at transmissionssystemoperatører udvikler arbejdsordninger, som er effektive og inkluderende, med henblik på at støtte planlægnings- og driftsopgaver i forbindelse med opfyldelsen af målene i dette afsnit, herunder, når Specialudvalget om Energi anbefaler det, udarbejdelse af tekniske procedurer til effektiv gennemførelse af bestemmelserne i:

- a) Artikel ENER.13 [Effektiv anvendelse af elsamkøringslinjer]
- b) Artikel ENER.14 [Ordninger for handel med elektricitet på alle tidspunkter]
- c) Artikel ENER.15 [Effektiv anvendelse af gassamkøringslinjer]
- d) Artikel ENER.16 [Netudvikling] og
- e) Artikel ENER.17 [Samarbejde om forsyningssikkerhed]

De i første afsnit omhandlede arbejdsordninger skal omfatte en ramme for samarbejde mellem på den ene side det europæiske net af elektricitetstransmissionssystemoperatører, der er oprettet i henhold til forordning (EU) 2019/943 ("ENTSO-E"), og det europæiske net af transmissionssystemoperatører for gas, der er oprettet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009⁴⁶ ("ENTSO-G"), og på den anden side transmissionssystemoperatørerne for elektricitet og gas i Det Forenede Kongerige. Disse rammer skal mindst dække følgende områder:

- a) el- og gasmarkeder
- b) adgang til net
- c) el- og gasforsyningssikkerhed
- d) offshoreenergi
- e) infrastrukturplanlægning
- f) effektiv anvendelse af el- og gassammenkoblinger og
- g) dekarbonisering af gas og gaskvalitet.

Specialudvalget om Energi enes om retningslinjer for arbejdsgange og rammer for samarbejde med henblik på formidling til transmissionssystemoperatører, så snart det er praktisk muligt.

⁴⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36).

De samarbejdsrammer, der er omhandlet i andet afsnit, indebærer ikke eller giver ikke Det Forenede Kongeriges transmissionssystemoperatører en status svarende til medlemskab af ENTSO-E eller ENTSG.

2. Specialudvalget om Energi kan henstille, at hver part anmoder sine transmissionssystemoperatører om at udarbejde de i stk. 1, første afsnit, omhandlede tekniske procedurer.

3. Hver part sikrer, at dens respektive transmissionssystemoperatører anmoder om udtalelse fra Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder og i Det forenede Kongerige reguleringsmyndigheden, der er udpeget i overensstemmelse med artikel ENER.12 [Uafhængig reguleringsmyndighed], om de respektive tekniske procedurer, i tilfælde af uenighed og under alle omstændigheder inden færdiggørelsen af de pågældende tekniske procedurer. Parternes respektive transmissionssystemoperatører forelægger de pågældende udtalelser sammen med udkastet til tekniske procedurer for Specialudvalget om Energi.

4. Specialudvalget om Energi gennemgår udkastet til tekniske procedurer og kan henstille, at parterne gennemfører sådanne procedurer i deres respektive nationale ordninger under behørig hensyntagen til udtalelserne fra Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder og den reguleringsmyndighed i Det Forenede Kongerige, der er udpeget i overensstemmelse med artikel ENER.12 [Uafhængig reguleringsmyndighed]. Specialudvalget om Energi overvåger, at sådanne tekniske procedurer fungerer effektivt, og kan henstille, at de ajourføres.

Artikel ENER.20: Samarbejde mellem reguleringsmyndighederne

1. Parterne sikrer, at Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder og den reguleringsmyndighed i Det Forenede Kongerige, der er udpeget i henhold til artikel ENER.12 [Uafhængig reguleringsmyndighed], så hurtigt som muligt udvikler kontakter og indfører administrative ordninger for at fremme opfyldelsen af denne aftales mål. Kontakten og de administrative ordninger skal mindst omfatte følgende områder:

- a) el- og gasmarkeder
- b) adgang til net
- c) forebyggelse af markedsmisbrug på engrosmarkederne for elektricitet og gas
- d) el- og gasforsyningssikkerhed
- e) infrastrukturplanlægning
- f) offshoreenergi
- g) effektiv anvendelse af el- og gassammenkoblinger
- h) samarbejde mellem transmissionssystemoperatører og

- i) dekarbonisering af gas og gaskvalitet.

Specialudvalget om Energi aftaler retningslinjer for administrative ordninger for et sådant samarbejde med henblik på formidling til reguleringsmyndighederne, så snart det er praktisk muligt.

2. De administrative ordninger, der er omhandlet i stk. 1, indebærer ikke og giver ikke den reguleringsmyndighed i Det Forenede Kongerige, der er udpeget i henhold til artikel ENER.12 [Uafhængig reguleringsmyndighed], en status svarende til deltagelse i Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder.

Kapitel 3: Sikker og bæredygtig energi

Artikel ENER.21: Vedvarende energi og energieffektivitet

1. Hver part skal fremme energieffektivitet og anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder.

Hver part sikrer, at regler vedrørende licens eller tilsvarende foranstaltninger, der gælder for energi fra vedvarende energikilder, er nødvendige og forholdsmæssige.

2. Unionen bekræfter på ny målet for andelen af det endelige bruttoenergiforbrug, der skal komme fra vedvarende energikilder i 2030, som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001⁴⁷.

Unionen bekræfter på ny sine mål for energieffektivitet for 2030 som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet⁴⁸.

3. i Det forenede Kongerige bekræfter på ny:

- a) sin ambition om andelen af energi fra vedvarende energikilder i det endelige bruttoenergiforbrug i 2030 som fastsat i den nationale energi- og klimaplan
- b) sin ambition om det absolutte primære og endelige energiforbrug i 2030 som fastsat i den nationale energi- og klimaplan.

4. Parterne holder hinanden underrettet om de spørgsmål, der er omhandlet i stk. 2 og 3.

Artikel ENER.22: Støtte til vedvarende energi

1. Hver part sikrer, at støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder fremmer integration af elektricitet fra vedvarende energikilder på elektricitetsmarkedet.

⁴⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁴⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet (EUT L 315 af 14.11.2012).

2. Biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomasse må kun støttes som vedvarende energi, hvis de opfylder solide kriterier for bæredygtighed og drivhusgasemissionsbesparelser, som er underlagt verifikation.

3. Hver part definerer klart eventuelle tekniske specifikationer, som udstyr og systemer til vedvarende energi skal opfylde, for at de kan være omfattet af støtteordninger. Der skal i forbindelse med sådanne tekniske specifikationer tages hensyn til det samarbejde, der er udviklet i henhold til artikel ENER.25 [Samarbejde om standarder], artikel TBT.4 [Tekniske forskrifter] og artikel TBT.5 [Standarder].

Artikel ENER.23: Samarbejde om udvikling af vedvarende offshoreenergi

1. Parterne samarbejder om udviklingen af vedvarende offshoreenergi ved at udveksle bedste praksis og om nødvendigt lette udviklingen af konkrete projekter.

2. På grundlag af energisamarbejdet i Nordsøen skal parterne gøre det muligt at oprette et særligt forum for tekniske drøftelser mellem Europa-Kommissionen, ministerier og offentlige myndigheder i medlemsstaterne, ministerier og offentlige myndigheder i Det Forenede Kongerige, transmissionssystemoperatører og offshoreenergiindustrien og interessenter i bredere forstand i forbindelse med udviklingen af offshoren et og det store potentiale for vedvarende energi i Nordsøregionen. Dette samarbejde skal mindst omfatte følgende områder:

- a) hybridprojekter og fælles projekter
- b) maritim fysisk planlægning
- c) støtteramme og finansiering
- d) bedste praksis for planlægning af henholdsvis onshore-net og offshore-net
- e) udveksling af oplysninger om nye teknologier og
- f) udveksling af bedste praksis vedrørende relevante regler, forskrifter og tekniske standarder.

Artikel ENER.24: Risiko og sikkerhed offshore

1. Parterne samarbejder og udveksler oplysninger med henblik på at opretholde et højt sikkerheds- og miljøbeskyttelsesniveau for alle offshore olie- og gasaktiviteter.

2. Parterne træffer passende foranstaltninger for at forhindre større uheld i forbindelse med offshore olie- og gasaktiviteter og begrænse følgerne af sådanne uheld.

3. Parterne fremmer udveksling af bedste praksis mellem deres myndigheder, der har kompetence med hensyn til sikkerhed og miljøbeskyttelse i forbindelse med offshore olie- og gasaktiviteter. Reguleringen af sikkerheden og miljøbeskyttelsen i forbindelse med offshore olie- og gasaktiviteter skal være uafhængig af alle funktioner i forbindelse med udstedelse af licenser til offshore olie- og gasaktiviteter.

Artikel ENER.25: Samarbejde om standarder

I henhold til artikel TBT.5 [Standarder] og artikel TBT.11 [Samarbejde] fremmer parterne samarbejdet mellem de reguleringsmyndigheder og standardiseringsorganer, som befinder sig på deres respektive områder, for at fremme udviklingen af internationale standarder for energieffektivitet og vedvarende energi, med henblik på at bidrage til bæredygtig energi- og klimapolitik. og fremme blandt andet:

Artikel ENER.26: Forskning, udvikling og innovation

Parterne fremmer forskning, udvikling og innovation inden for energieffektivitet og vedvarende energi.

Kapitel 4: Energiprodukter og råstoffer

Artikel ENER.27: Eksportprisfastsættelse

En part må ikke ved hjælp af nogen som helst foranstaltninger såsom licenser eller minimumskvalitetskrav pålægge en højere pris ved eksport af energiprodukter eller råstoffer til den anden part end den pris, der opkræves for disse energiprodukter eller råvarer, når de er bestemt til hjemmemarkedet.

Artikel ENER.28: Reguleret prisfastsættelse

Hvis en part beslutter at regulere prisen på den indenlandske forsyning af elektricitet eller naturgas til forbrugere, må den kun gøre dette for at nå et offentligt politisk mål og kun ved at indføre en reguleret pris, der er klart defineret, gennemsigtig, ikkediskriminerende og forholdsmæssig.

Artikel ENER.29: Tilladelse til efterforskning efter og produktion af kulbrinter og produktion af elektricitet

1. Hvis en part kræver tilladelse til efterforskning efter eller produktion af kulbrinter eller produktion af elektricitet, udsteder den pågældende part sådanne tilladelser på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier, der udarbejdes og offentliggøres inden begyndelsen af perioden for indgivelse af ansøgninger i overensstemmelse med de generelle betingelser og procedurer, der er fastsat i afsnit 1 [Indenlandsk regulering], kapitel 5 [Reguleringsramme], afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer].

2. Uanset denne artikels stk. 1 og artikel ENER.3 [Forbindelse med andre afsnit] kan hver part give tilladelse til efterforskning efter eller produktion af kulbrinter uden at overholde betingelserne og procedurerne for offentliggørelse i artikel SERVIN.5.8 [Offentliggørelse og tilgængelig information] på grundlag af behørigt begrundede fritagelser som fastsat i gældende lovgivning.

3. Finansielle bidrag eller bidrag i naturalier fra enheder, der har fået tilladelse, må ikke gribe ind i sådanne enheders ledelses- og beslutningsproces.

4. Hver part sikrer, at den, der ansøger om tilladelse, har ret til at påklage enhver afgørelse om godkendelse til en højere eller en af den myndighed, der har truffet afgørelsen, uafhængig

myndighed eller til at anmode om, at en sådan højere eller uafhængig myndighed tager denne afgørelse op til fornyet overvejelse. Hver part sikrer, at ansøgeren får en begrundelse for den administrative afgørelse, for at ansøgeren kan gøre brug af klageprocedurer, hvis det er nødvendigt. Den gældende regel om klage offentliggøres.

Artikel ENER.30: Sikkerheden og integriteten af energistyr og -infrastruktur

Dette afsnit må ikke fortolkes således, at det forhindrer en part i at vedtage midlertidige foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte energistyr eller infrastrukturens sikkerhed, forudsat at disse foranstaltninger ikke anvendes på en sådan måde, at de udgør en skjult begrænsning af samhandelen eller investeringerne mellem parterne.

Kapitel 5: Afsluttende bestemmelser

Artikel ENER.31: Effektiv gennemførelse og ændringer

1. Partnerskabsrådet kan ændre bilag ENER-1 og bilag ENER-3. Partnerskabsrådet kan ajourføre bilag ENER-2 i det omfang, det er nødvendigt for at sikre, at nævnte bilag fungerer over tid.
2. Specialudvalget om Energi kan ændre bilag ENER-4.
3. Specialudvalget om Energi fremsætter om nødvendigt henstillinger for at sikre en effektiv gennemførelse af de kapitler i dette afsnit, som det er ansvarligt for.

Artikel ENER.32: Dialog

Parterne fører regelmæssigt dialog for at lette opfyldelsen af målene i dette afsnit.

Artikel ENER.33: Afslutning af dette afsnit

1. Dette afsnit ophører med at finde anvendelse den 30. juni 2026.
2. I perioden fra den 1. juli 2026 til den 31. december 2026 kan Partnerskabsrådet uanset stk. 1 beslutte, at dette afsnit skal finde anvendelse indtil den 31. marts 2027. I perioden fra den 1. april 2027 til den 31. december 2027 samt på et hvilket som helst tidspunkt i et efterfølgende år kan Partnerskabsrådet beslutte, at dette afsnit skal finde anvendelse indtil den 31. marts det følgende år.
3. Denne artikel finder anvendelse, uden at det berører artikel FISH.17 [Ophør], artikel FINPROV.8 [Ophør] og artikel OTH.10 [Opsigelse af anden del].

AFSNIT IX: GENNEMSIGTIGHED

Artikel TRNSY.1: Mål

1. Parterne anerkender de virkninger, som de respektive lovgivningsmæssige rammer kan have for handel og investeringer mellem dem, og det er deres mål at etablere forudsigelige lovgivningsmæssige rammer og effektive procedurer til gavn for de økonomiske aktører og effektive procedurer, navnlig til gavn for små og mellemstore virksomheder.

2. Parterne bekræfter deres forpligtelser vedrørende gennemsigtighed i henhold til WTO-aftalen, og bestemmelserne i dette afsnit er baseret på disse forpligtelser.

Artikel TRNSY.2: Definition

I dette afsnit forstås ved "administrativ afgørelse" en afgørelse eller foranstaltning, der har retsvirkning for en bestemt person, vare eller tjenesteydelse i en konkret sag, og som omfatter undladelse af at træffe en afgørelse eller træffe en sådan foranstaltning, når dette kræves i henhold til en parts lovgivning.

Artikel TRNSY.3: Anvendelsesområde

Dette afsnit finder anvendelse på afsnit I-VIII og afsnit X-XII samt overskrift seks [Andre bestemmelser].

Artikel TRNSY.4: Offentliggørelse

1. Hver part sikrer, at dens alment gældende love, forskrifter, procedurer og administrative afgørelser straks offentliggøres via et officielt udpeget medie eller, hvis det er muligt, elektroniske midler, eller stilles til rådighed på en sådan måde, at enhver kan få kendskab dertil.

2. Hver part redegør i hensigtsmæssigt omfang for formålet med og begrundelsen for foranstaltninger som omhandlet i stk. 1.

3. Hver part fastsætter en rimelig frist mellem offentliggørelsen af sine love og forskrifter og deres ikrafttræden, medmindre det ikke er muligt på grund af sagens hastende karakter.

Artikel TRNSY.5: Forespørgsler

1. Hver part indfører eller opretholder passende og forholdsmæssige mekanismer til at besvare spørgsmål fra personer vedrørende love og forskrifter.

2. Hver part afgiver straks oplysninger og besvarer spørgsmål fra den anden part vedrørende enhver lov eller enhver forskrift, der er i kraft eller planlagt, medmindre der indføres en særlig mekanisme i en anden bestemmelse i denne aftale.

Artikel TRNSY.6: Forvaltning af alment gældende foranstaltninger

1. Hver part forvalter sine alment gældende love, forskrifter, procedurer og administrative afgørelser på en objektiv, upartisk og rimelig måde.

2. Når der indledes en administrativ procedure vedrørende personer, varer eller tjenesteydelser fra den anden part vedrørende anvendelsen af love eller forskrifter, skal hver part:

- a) give personer, der er direkte berørt af den administrative procedure, et rimeligt varsel i overensstemmelse med deres love og forskrifter, herunder en beskrivelse af procedures art, en angivelse af den retlige myndighed, under hvilken proceduren indledes, og en generel gennemgang af de omtvistede spørgsmål og
- b) give sådanne berørte personer rimelig mulighed for at fremlægge oplysninger og argumenter til støtte for deres synspunkter forud for enhver endelig administrativ afgørelse, hvis det er muligt under hensyn til tidshorisont, sagens art og offentlighedens interesse.

Artikel TRNSY.7: Anke og appel

1. Hver part opretter eller opretholder domstole, voldgiftsretter eller forvaltningsdomstole og procedurer med henblik på omgående prøvelse og, hvis det er berettiget, korrektion af administrative afgørelser. Hver part sikrer, at procedurerne for appel eller anke ved disse instanser gennemføres på en ikkediskriminerende og upartisk måde. Disse instanser skal være upartiske og uafhængige af den myndighed, der har ansvaret for den administrative håndhævelse.
2. Hver part sikrer, at parterne i den procedure, der er omhandlet i stk. 1, får rimelig mulighed for at underbygge eller forsvare deres respektive synspunkter.
3. Hver part sikrer i overensstemmelse med sin lovgivning, at alle afgørelser, der træffes i forbindelse med den i stk. 1 omhandlede procedure, er baseret på bevismateriale og forelagte dokumenter eller, hvis det er påkrævet, den kompetente administrative myndigheds indsamlede dokumenter.
4. Hver part sikrer, at de i stk. 3 omhandlede afgørelser, med forbehold af appel eller yderligere prøvelse som fastsat i dens lovgivning, gennemføres af den myndighed, der har ansvaret for den administrative håndhævelse.

Artikel TRNSY.8: Forholdet til andre afsnit

Bestemmelserne i dette afsnit supplerer de særlige gennemsigtighedsregler, der er fastsat i de afsnit i denne del, som dette afsnit finder anvendelse på.

AFSNIT X: GOD REGULERINGSPRAKSIS OG REGULERINGSSAMARBEJDE

Artikel GRP.1: Almindelige principper

1. Hver part kan frit fastlægge sin tilgang til god reguleringspraksis i henhold til denne aftale på en måde, der er i overensstemmelse med dens egne retlige rammer, praksis, procedurer og grundlæggende principper⁴⁹, som ligger til grund for dens reguleringsystem.
2. Intet i dette afsnit må fortolkes således, at en part er forpligtet til at:
 - a) afvige fra nationale procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsforanstaltninger
 - b) træffe foranstaltninger, der underminerer eller forhindrer rettidig vedtagelse af reguleringsforanstaltninger med henblik på at nå målene for sin offentlige politik eller
 - c) opnå et bestemt reguleringsresultat.
3. Intet i dette afsnit berører parternes ret til at fastsætte eller regulere deres egne beskyttelsesniveauer under gennemførelse eller fremme af målene for deres offentlige politik på områder som:
 - a) folkesundheden
 - b) menneskers, dyrs eller planter liv og sundhed

⁴⁹ For Unionen omfatte disse principper forsigtighedsprincippet.

- c) sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen
- d) arbejdsvilkår
- e) miljø, herunder klimaforandringer
- f) forbrugerbeskyttelse
- g) social beskyttelse og social sikring
- h) databeskyttelse og cybersikkerhed
- i) kulturel mangfoldighed
- j) det finansielle systems integritet og stabilitet og beskyttelsen af investorer
- k) energisikkerhed og
- l) bekæmpelse af hvidvask af penge.

Navnlig med henblik på første afsnit, litra c) og d), præciseres det, at de forskellige modeller for arbejdsmarkedsrelationer, herunder for arbejdsmarkedsparternes rolle og autonomi som fastsat i en parts lovgivning eller national praksis, fortsat er gældende, herunder lovgivning og praksis vedrørende kollektive forhandlinger og håndhævelse af kollektive overenskomster.

4. Reguleringsforanstaltninger må ikke udgøre en skjult handelshindring.

Artikel GRP.2: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "reguleringsmyndighed":
 - i) for Unionen, Europa-Kommissionen og
 - ii) for Det Forenede Kongerige, Her Majesty's Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland og Det Forenede Kongeriges decentrale forvaltninger.
- b) "reguleringsforanstaltninger":
 - i) for Unionen:
 - A) forordninger og direktiver som omhandlet i artikel 288 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og
 - B) gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter som omhandlet i henholdsvis artikel 290 og 291 i TEUF og
 - ii) for Det Forenede Kongerige:
 - A) primær lovgivning og

B) Sekundær lovgivning

Artikel GRP.3: Anvendelsesområde

1. Dette afsnit finder anvendelse på reguleringsforanstaltninger foreslået eller udstedt, alt efter hvad der er relevant, af en parts reguleringsmyndighed vedrørende et hvilket som helst anliggende, der er omfattet af [afsnit I-IX, afsnit XI, afsnit XII og overskrift seks [Andre bestemmelser]].
2. Artikel GRP.12 [Reguleringssamarbejdsaktiviteter] og artikel GRP.13 [Specialudvalget vedrørende reguleringssamarbejde] finder også anvendelse på andre alment gældende foranstaltninger udstedt eller foreslået af en parts reguleringsmyndighed vedrørende et hvilket som helst anliggende, der er omfattet af de i stk. 1 omhandlede afsnit, som er relevante for reguleringssamarbejdsaktiviteter såsom retningslinjer, politikdokumenter eller anbefalinger.
3. Dette afsnit finder ikke anvendelse på reguleringsmyndigheder og reguleringsforanstaltninger, -praksis eller -tilgange i medlemsstaterne.
4. Eventuelle særlige bestemmelser i de afsnit, der er omhandlet i stk. 1, har forrang for bestemmelserne i dette afsnit, i det omfang det er nødvendigt for anvendelsen af disse særlige bestemmelser.

Artikel GRP.4: Intern koordination

Hver part indfører interne procedurer eller mekanismer for koordinering og gennemgang af reguleringsforanstaltninger, som dens reguleringsmyndighed er i færd med at udarbejde. Sådanne procedurer eller mekanismer bør bl.a.:

- a) fremme god reguleringspraksis, herunder den praksis, der er fastsat i dette afsnit
- b) afdække og forhindre unødigt overlapning og uoverensstemmende krav i partens egne reguleringsforanstaltninger
- c) sikre overholdelsen af partens internationale handels- og investeringsforpligtelser og
- d) fremme hensynet til virkningerne af reguleringsforanstaltninger under udarbejdelse, herunder i overensstemmelse med deres respektive regler og procedurer for små og mellemstore virksomheder⁵⁰.

Artikel GRP.5: Beskrivelse af processer og mekanismer

Hver part offentliggør beskrivelser af de processer og mekanismer, der anvendes af dens reguleringsmyndigheder til at udarbejde, vurdere, evaluere eller gennemgå reguleringsforanstaltninger. I disse beskrivelser henvises til de relevante regler, retningslinjer eller procedurer, herunder vedrørende offentlighedens muligheder for at fremsætte bemærkninger.

⁵⁰ For så vidt angår Det Forenede Kongerige forstås ved "små og mellemstore virksomheder" små virksomheder og mikrovirksomheder.

Artikel GRP.6: Tidlig information om planlagte reguleringsforanstaltninger

1. Hver part offentliggør i overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer mindst en gang om året en liste over planlagte væsentlige⁵¹ reguleringsforanstaltninger, som dens reguleringsmyndighed med rimelighed forventer at foreslå eller indføre inden for et år. Hver parts reguleringsmyndighed kan afgøre, hvad der forstås ved større reguleringsforanstaltning med henblik på dens forpligtelser i henhold til dette afsnit.

2. For de enkelte større reguleringsforanstaltninger, der er opført på den i stk. 1 omhandlede liste, bør hver part også hurtigst muligt offentliggøre følgende:

- a) en kort beskrivelse af dens anvendelsesområde og mål og
- b) hvis kendt, det anslåede tidspunkt for vedtagelse, herunder mulighederne for offentlig høring.

Artikel GRP.7: Offentlig høring

1. Ved udarbejdelsen af en større reguleringsforanstaltning sikrer hver part i overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer, at dens reguleringsmyndighed:

- a) offentliggør enten udkastet til reguleringsforanstaltningen eller høringsdokumenter, der giver tilstrækkelige oplysninger om den reguleringsforanstaltning, der er under udarbejdelse, således at enhver person har mulighed for at vurdere, om og hvordan vedkommendes interesser vil blive væsentligt påvirket
- b) på et ikkediskriminerende grundlag giver enhver rimelig mulighed for at fremsætte bemærkninger og
- c) tager eventuelle bemærkninger behørigt i betragtning.

2. Hver part sikrer, at dens reguleringsmyndighed bruger elektroniske kommunikationsmidler og søger at opretholde onlinetjenester, der er gratis tilgængelige for offentligheden, med henblik på offentliggørelse af relevante reguleringsforanstaltninger eller dokumenter af den type, der er omhandlet i stk. 1, litra a), og modtagelse af bemærkninger vedrørende offentlige høringer.

3. Hver part sikrer, at dens reguleringsmyndighed i overensstemmelse med partens respektive regler og procedurer offentliggør et sammendrag af resultaterne af de offentlige høringer, der er omhandlet i denne artikel.

Artikel GRP.8: Konsekvensanalyse

1. Hver part bekræfter, at den har til hensigt at sikre, at dens reguleringsmyndighed i overensstemmelse med dens respektive regler og procedurer foretager konsekvensanalyser af større reguleringsforanstaltninger under udarbejdelse. Sådanne regler og procedurer kan indeholde undtagelser.

⁵¹ For så vidt angår Det Forenede Kongerige forstås ved større reguleringsforanstaltninger væsentlige reguleringsforanstaltninger i overensstemmelse med definitionen af sådanne foranstaltninger i Det Forenede Kongeriges regler og procedurer.

2. Ved gennemførelsen af en konsekvensanalyse sikrer hver part, at dens reguleringsmyndighed har indført procedurer og mekanismer, der tager følgende i betragtning:

- a) behovet for den pågældende reguleringsforanstaltning, herunder arten og betydningen af det problem, som reguleringsforanstaltningen skal afhjælpe
- b) eventuelle gennemførlige og passende reguleringsmæssige eller ikkereguleringsmæssige muligheder, herunder muligheden for at undlade at regulere, som gør det muligt at nå partens mål for den offentlige politik
- c) i det omfang det er muligt og relevant, de mulige sociale, økonomiske og miljømæssige virkninger af disse muligheder, herunder virkningerne for den internationale handel og internationale investeringer og i overensstemmelse med partens respektive regler og procedurer for små og mellemstore virksomheder og
- d) hvis det er relevant, hvilket forhold der er mellem de løsningsmodeller, der overvejes, og relevante internationale standarder, herunder årsagerne til eventuelle afvigelser.

3. For så vidt angår den konsekvensanalyse, som reguleringsmyndigheden har foretaget af en reguleringsforanstaltning, sikrer hver part, at reguleringsmyndigheden udarbejder en endelig rapport med oplysninger om de faktorer, den har taget hensyn til i sin vurdering, og de relevante resultater. Hver part offentliggør så vidt muligt sådanne rapporter senest ved offentliggørelsen af forslaget til reguleringsforanstaltning som omhandlet i artikel GRP.2 [Definitioner], litra b), nr. i), A), eller litra b), nr. ii), A), eller i artikel GRP.2 [Definitioner], litra b), nr. i), B) eller litra b), nr. ii), B).

Artikel GRP.9: Retrospektiv evaluering

1. Hver part sikrer, at dens reguleringsmyndighed har indført procedurer eller mekanismer med henblik på regelmæssige retrospektive evalueringer af reguleringsforanstaltninger, hvis det er relevant.

2. I forbindelse med den periodiske retrospektive evaluering bestræber hver part sig på at undersøge, om det er muligt at nå målene for deres offentlige politik og mindske unødvendige reguleringsmæssige byrder, herunder for små og mellemstore virksomheder, på en mere effektiv måde.

3. Hver part sikrer, at dens reguleringsmyndighed offentliggør eksisterende planer for og resultaterne af sådanne retrospektive evalueringer.

Artikel GRP.10: Reguleringsregister

Hver part sikrer, at gældende reguleringsforanstaltninger offentliggøres i et særligt register over reguleringsforanstaltninger, som er gratis tilgængeligt for offentligheden online. Der bør kunne søges efter reguleringsforanstaltninger i registret ved hjælp af henvisninger eller ord. Hver part ajourfører regelmæssigt sit register.

Artikel GRP.11: Udveksling af oplysninger om god reguleringspraksis

Parterne bestræber sig på at udveksle oplysninger om god reguleringspraksis som fastsat i dette afsnit, herunder i specialudvalget for handel vedrørende reguleringssamarbejde.

Artikel GRP.12: Reguleringssamarbejdsaktiviteter

1. Parterne kan deltage i reguleringssamarbejdsaktiviteter på frivillig basis, uden at dette berører deres beslutningsautonomi og respektive retsordener. En part kan nægte at deltage i eller kan trække sig fra reguleringssamarbejdsaktiviteter. En part, der nægter at deltage i eller trækker sig fra reguleringssamarbejdsaktiviteter, bør redegøre for grundene til sin beslutning over for den anden part.
2. Hver part kan foreslå en reguleringssamarbejdsaktivitet til den anden part. Den fremsætter sit forslag via kontaktpunktet udpeget i henhold til artikel GRP.14 [Kontaktpunkter]. Den anden part gennemgår det pågældende forslag inden for en rimelig frist og underretter den forslagsstillende part om, hvorvidt den finder den foreslåede aktivitet egnet til reguleringssamarbejde.
3. For at finde egnede reguleringssamarbejdsaktiviteter gennemgår hver part:
 - a) den liste, der er omhandlet i artikel GRP.6 [Tidlig information om planlagte reguleringsforanstaltninger], stk. 1 og
 - b) forslag til reguleringssamarbejdsaktiviteter, der indsendes af personer fra en part, og som er begrundede og ledsaget af relevante oplysninger.
4. Hvis parterne beslutter at indlede en reguleringssamarbejdsaktivitet, skal hver parts reguleringsmyndighed, hvis det er relevant:
 - a) underrette den anden parts reguleringsmyndighed om udarbejdelsen af nye eller revisionen af eksisterende reguleringsforanstaltninger og andre alment gældende foranstaltninger som omhandlet i artikel GRP.3 [Anvendelsesområde], stk. 2, der er relevante for reguleringssamarbejdsaktiviteten
 - b) på anmodning give oplysninger og drøfte reguleringsforanstaltninger og andre alment gældende foranstaltninger som omhandlet i artikel GRP.3 [Anvendelsesområde], stk. 2, der er relevante for reguleringssamarbejdsaktiviteten og
 - c) ved udarbejdelsen af nye eller ændring af eksisterende alment gældende reguleringsforanstaltninger eller andre foranstaltninger som omhandlet i artikel GRP.3 [Anvendelsesområde], stk. 2, i muligt omfang tage hensyn til den anden parts reguleringstilgang til samme eller beslægtede spørgsmål.

Artikel GRP.13: Specialudvalget for handel vedrørende reguleringssamarbejde

1. Specialudvalget for handel vedrørende reguleringssamarbejde har til opgave:
 - a) at forbedre og fremme god reguleringspraksis og reguleringssamarbejdet mellem parterne
 - b) at udveksle synspunkter om de samarbejdsaktiviteter, der er foreslået eller gennemført i henhold til artikel GRP.12 [Reguleringssamarbejdsaktiviteter]
 - c) at fremme reguleringssamarbejde og -samordning i internationale fora, herunder i givet fald regelmæssige bilaterale udvekslinger af oplysninger om relevante igangværende eller planlagte aktiviteter.

2. Specialudvalget for handel vedrørende reguleringssamarbejde kan opfordre de berørte personer til at deltage i dets møder.

Artikel GRP.14: Kontaktpunkter

Senest en måned efter aftalens ikrafttræden udpeger hver part et kontaktpunkt, der skal lette udvekslingen af oplysninger mellem parterne.

Artikel GRP.15: Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Afsnit I, sjette del [Tvistbilæggelse], finder ikke anvendelse på tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af dette afsnit.

AFSNIT XI: LIGE VILKÅR FOR ÅBEN OG FAIR KONKURRENCE OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

Kapitel et: Almindelige bestemmelser

Artikel 1.1: Principper og mål

1. Parterne anerkender, at samhandel og investeringer mellem Unionen og Det Forenede Kongerige på de i denne aftale fastsatte betingelser kræver forhold, der sikrer lige konkurrencevilkår mellem parterne, og som sikrer, at samhandelen og investeringerne gennemføres på en måde, der fremmer bæredygtig udvikling.
2. Parterne anerkender, at bæredygtig udvikling omfatter økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelse, tre indbyrdes afhængige og gensidigt forstærkende komponenter, og bekræfter på ny deres engagement i at fremme udviklingen af international handel og investeringer på en måde, der bidrager til målet om bæredygtig udvikling.
3. Hver part bekræfter sin ambition om at opnå klimaneutralitet i hele økonomien senest i 2050.
4. Parterne bekræfter deres fælles forståelse af, at deres økonomiske forbindelser kun vil være gavnlige på en gensidigt tilfredsstillende måde, hvis forpligtelserne vedrørende lige konkurrencevilkår og fair konkurrence er langtidsholdbare, forhindrer handels- eller investeringforvridninger og bidrager til en bæredygtig udvikling. Parterne erkender dog, at formålet med dette afsnit ikke er at harmonisere parternes standarder. Parterne er fast besluttet på at opretholde og forbedre deres respektive høje standarder på de områder, der er omfattet af dette afsnit.

Artikel 1.2: Ret til at regulere, forsigtighedstilgang⁵² og videnskabelige og tekniske oplysninger

1. Parterne bekræfter, at hver part har ret til at fastlægge politikker og prioriteter på de områder, der er omfattet af dette afsnit, til at fastlægge de beskyttelsesniveauer, som de finder passende, og til at vedtage eller ændre deres relevante lovgivning og politikker på en måde, der er i overensstemmelse med hver parts internationale forpligtelser, herunder deres forpligtelser i henhold til dette afsnit.

⁵² Det præciseres, at i forbindelse med gennemførelsen af aftalen på Unionens område henviser forsigtighedstilgangen til forsigtighedsprincippet.

2. Parterne erkender, at hvis der er rimelig grund til bekymring over, at der foreligger potentielle trusler om alvorlig eller uoprettelig skade på miljøet eller på menneskers sundhed må manglen på videnskabelig sikkerhed i overensstemmelse med forsigtighedstilgangen ikke bruges til at forhindre en part i at vedtage passende foranstaltninger for at forhindre en sådan skade.

3. Når parterne udarbejder og gennemfører foranstaltninger, som har til formål at beskytte miljøet eller arbejdsmarkedsforholdene, og som kan påvirke handelen eller investeringerne, tager hver part hensyn til de videnskabelige og tekniske oplysninger, internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger, der er til rådighed.

Artikel 1.3 af Tvistbilæggelse

Sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser] finder ikke anvendelse på dette kapitel, bortset fra artikel 1.2 [Ret til at regulere, forsigtighedstilgang og videnskabelige og tekniske oplysninger, stk. 2]. Artikel 9.1 [Konsultationer] og artikel 9.2 [Ekspertpanel] finder anvendelse på artikel 1.1, stk. 3, [Principper og mål].

Kapitel to: Konkurrencepolitik

Artikel 2.1: Principper og definitioner

1. Parterne anerkender vigtigheden af fri og uhindret konkurrence i deres handels- og investeringsrelationer. Parterne erkender, at konkurrencebegrænsende forretningspraksis kan lægge hindringer i vejen for velfungerende markeder og underminere fordelene ved handelsliberalisering.

2. Med henblik på dette kapitel forstås ved "økonomisk aktør" en enhed eller en gruppe af enheder, der udgør en enkelt økonomisk enhed uanset dens retlige status, og som udøver en økonomisk aktivitet ved at udbyde varer eller tjenesteydelser på et marked.

Artikel 2.2: Konkurrencelovgivning

1. I anerkendelse af de principper, der er fastsat i artikel 2.1 [Principper og definitioner] skal hver part opretholde en konkurrencelovgivning, som på effektiv vis bekæmper følgende konkurrenceforvridende praksis:

- a) aftaler mellem økonomiske aktører, beslutninger truffet af sammenslutninger af økonomiske aktører og alle former for samordnet praksis, som har til formål eller følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen
- b) en eller flere økonomiske aktørers misbrug af en dominerende stilling og
- c) for Det Forenede Kongeriges vedkommende, fusioner og overtagelser, og for Unionen, fusioner mellem økonomiske aktører, som kan have betydelige konkurrencebegrænsende virkninger.

2. Den konkurrencelovgivning, der er omhandlet i stk. 1, finder anvendelse på alle økonomiske aktører uanset nationalitet eller ejerskabsforhold.

3. Hver part kan fastsætte undtagelser fra sin konkurrencelovgivning under forfølgelse af legitime mål for den offentlige politik, forudsat at sådanne undtagelser er gennemsigtige og står i et rimeligt forhold til disse mål.

Artikel 2.3: Håndhævelse

1. Hver part træffer passende foranstaltninger til at håndhæve sin konkurrencelovgivning på sit område.
2. Hver part opretholder en operationelt uafhængig myndighed eller operationelt uafhængige myndigheder, der er ansvarlig(e) for den effektive håndhævelse af konkurrencelovgivningen.
3. Hver part anvender sin konkurrencelovgivning på en gennemsigtig og ikkediskriminerende måde under overholdelse af principperne om en retfærdig rettergang, herunder retten til forsvar for de berørte økonomiske aktører uanset nationalitet eller ejerskabsstatus.

Artikel 2.4: Samarbejde

1. For at nå målene i dette kapitel og bidrage til en effektiv håndhævelse af deres respektive konkurrencelovgivning anerkender parterne betydningen af samarbejde mellem deres respektive konkurrencemyndigheder med hensyn til udviklingen i konkurrencepolitikken og håndhævelsesforanstaltninger.
2. Med henblik på stk. 1 bestræber Europa-Kommissionen eller medlemsstaternes konkurrencemyndigheder på den ene side og Det Forenede Kongeriges konkurrencemyndighed(er) på den anden side sig på at samarbejde om og koordinere deres håndhævelsesaktiviteter vedrørende samme eller dermed forbunden adfærd eller dermed forbundne transaktioner, hvis det er muligt og hensigtsmæssigt.
3. For at lette det samarbejde og den koordinering, der er omhandlet i stk. 1 og 2, kan Europa-Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder på den ene side og Det Forenede Kongeriges konkurrencemyndighed(er) på den anden side udveksle oplysninger i det omfang, det er tilladt i henhold til hver parts love.
4. For at nå målene i denne artikel kan parterne indgå en særskilt aftale om samarbejde og koordinering mellem Europa-Kommissionen, medlemsstaternes konkurrencemyndigheder og Det Forenede Kongeriges konkurrencemyndighed(er), som kan indeholde betingelser for udveksling og anvendelse af fortrolige oplysninger.

Artikel 2.5: Tvistbilæggelse

Dette kapitel er ikke omfattet af bestemmelserne om tvistbilæggelse i sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser].

Kapitel tre: Kontrol med subsidier

Artikel 3.1: Definitioner

1. I dette kapitel forstås ved:
 - a) "økonomisk aktør": en enhed eller en gruppe af enheder, der udgør en enkelt økonomisk enhed uanset dens retlige status, og som udøver en økonomisk aktivitet ved at udbyde varer eller tjenesteydelser på et marked
 - b) "subsidier": finansiel bistand, som:

i) hidrører fra parternes ressourcer, herunder:

A) direkte eller betinget overførsel af midler såsom direkte tilskud, lån eller lånegarantier

B) afkald på indtægter, der ellers er forfaldne eller

C) levering af varer eller tjenesteydelser eller køb af varer eller tjenesteydelser

ii) giver en eller flere økonomiske aktører en økonomisk fordel

iii) er specifikke, for så vidt som de retligt eller faktisk er til fordel for visse økonomiske aktører i forhold til andre i forbindelse med produktionen af visse varer eller tjenesteydelser og

iv) har eller kunne have indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne.

2. Med henblik på stk. 1, litra b), nr. iii), forstås ved:

a) en skatteforanstaltning betragtes ikke som specifik, medmindre:

i) visse økonomiske aktører opnår en nedsættelse af den skattebyrde, som de ellers ville have båret under den normale beskatningsordning og

ii) de pågældende økonomiske aktører behandles mere fordelagtigt end andre, der befinder sig i en sammenlignelig situation inden for den almindelige beskatningsordning med henblik på dette litra defineres en normal beskatningsordning på grundlag af dens interne formål, dens kendetegn (f.eks. beskatningsgrundlaget, den skattepligtige person, den skattepligtige begivenhed eller skattesatsen) og af en myndighed, der er institutionelt, proceduremæssigt, økonomisk og finansielt uafhængig, og som har kompetence til at udforme skattesystemets karakteristika.

b) uanset litra a) anses subsidier ikke for specifikke, hvis de er begrundet i principper, der er iboende i udformningen af den generelle ordning. I forbindelse med skatteforanstaltninger er eksempler på sådanne iboende principper behovet for at bekæmpe skattesvig eller skatteunddragelse, administrative hensyn, undgåelse af dobbeltbeskatning, princippet om afgiftsneutralitet, den progressive karakter af indkomstskat og dens omfordelingsformål eller nødvendigheden af at respektere skatteydernes betalingsevne

c) Uanset litra a) anses afgifter med særligt formål ikke for specifikke, hvis deres udformning er påkrævet af ikkeøkonomiske hensyn til den offentlige politik, f.eks. behovet for at begrænse visse aktiviteter eller produkters negative indvirkning på miljøet eller menneskers sundhed, for så vidt som de offentlige politiske mål ikke er diskriminerende⁵³.

Artikel 3.2: Anvendelsesområde og undtagelser

1. Artikel 3.4 [Principper], artikel 3.5 [Forbudte subsidier og subsidier på visse betingelser] og artikel 3.12 [Afhjælpende foranstaltninger] finder ikke anvendelse på subsidier, der ydes for at

⁵³ Ved diskriminerende forstås i denne forbindelse, at en økonomisk aktør behandles mindre gunstigt end andre i lignende situationer, og at forskelsbehandlingen ikke er begrundet i objektive kriterier.

kompensere for skader forårsaget af naturkatastrofer eller andre usædvanlige ikkeøkonomiske begivenheder.

2. Intet i dette kapitel forhindrer parterne i at yde subsidier af social karakter, der er rettet mod de endelige forbrugere.

3. Subsidier, der ydes på et midlertidigt grundlag som reaktion på en national eller global økonomisk nødsituation, skal være målrettede, stå i et rimeligt forhold til omstændighederne og være effektive med henblik på at afhjælpe denne nødsituation. Artikel 3.5 [Forbudte subsidier og subsidier på visse betingelser] og artikel 3.12 [Afhjælpende foranstaltninger] finder ikke anvendelse på sådanne subsidier.

4. Dette kapitel finder ikke anvendelse på subsidier, hvor det samlede beløb, der ydes til en enkelt økonomisk aktør er på under 325 000 særlige trækningsrettigheder i løbet af en periode på tre regnskabsår. Partnerskabsrådet kan ændre denne tærskel.

5. Dette kapitel finder ikke anvendelse på subsidier, der er omfattet af bestemmelserne i del IV eller bilag 2 til aftalen om landbrug, og subsidier i forbindelse med handel med fisk og fiskevarer.

6. Dette kapitel finder ikke anvendelse på subsidier i forbindelse med den audiovisuelle tjenesteydelser.

7. Artikel 3.9 [Uafhængig myndighed eller uafhængigt organ og samarbejde] finder ikke anvendelse på subsidier, der finansieres med parternes midler på overnationalt niveau.

8. For så vidt angår subsidier til luftfartsselskaber erstattes enhver henvisning til "indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne" i dette kapitel med en henvisning til "indvirkning på konkurrencen mellem parternes luftfartsselskaber for så vidt angår leveringen af lufttransporttjenester", herunder de lufttransporttjenester, der ikke er omfattet af overskrift 2 [Luftfart] afsnit I [Lufttransport].

Artikel 3.3: Tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse

1. Subsidier ydet til økonomiske aktører, der har fået overdraget særlige opgaver af almen interesse, herunder offentlige serviceforpligtelser, er omfattet af artikel 3.4 [Principper], for så vidt anvendelsen af de principper, der er fastsat i nævnte artikel, ikke retligt eller faktisk er til hinder for opfyldelsen af den særlige opgave, der er pålagt den pågældende økonomiske aktør. Opgaven tildeles på forhånd på en gennemsigtig måde.

2. Parterne sikrer, at størrelsen af den compensation, der ydes til en økonomisk aktør, der har fået overdraget en opgave af almen interesse, er begrænset til, hvad der er nødvendigt for helt eller delvis at dække de omkostninger, der er afholdt i forbindelse med udførelsen af denne opgave, idet der tages hensyn til de hermed forbundne indtægter og til en rimelig fortjeneste ved udførelsen af opgaven. Parterne sikrer, at den ydede compensation ikke anvendes til krydssubsidiering af aktiviteter, der ikke er omfattet af den tildelte opgave. Compensation på under 15 mio. særlige trækningsrettigheder pr. opgave er ikke omfattet af de forpligtelser, der er fastsat i artikel 3.7 [Gennemsigtighed]. Partnerskabsrådet kan ændre denne tærskel.

3. Dette kapitel finder ikke anvendelse, hvis den samlede compensation pr. økonomisk aktør, der udfører opgaver af almen interesse, er på under 750 000 særlige trækningsrettigheder over en periode på tre regnskabsår. Partnerskabsrådet kan ændre denne tærskel.

Artikel 3.4: Principper

1. Med henblik på at sikre, at subsidierne ikke ydes, hvor de har eller kan have en væsentlig indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne, skal hver af parterne have indført og opretholde en effektiv ordning for kontrol med subsidier, som sikrer, at ydelsen af subsidier overholder følgende principper:

- a) subsidierne forfølger et specifikt mål for den offentlige politik med henblik på at afhjælpe et konstateret markedssvigt eller et rimelighedsrationale såsom sociale vanskeligheder eller fordelingsproblemer ("målet")
- b) subsidierne står i rimeligt forhold til målet og er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at nå målet
- c) subsidierne udformes således, at de medfører en ændring i modtagerens økonomiske adfærd, som bidrager til at nå målet, og som ikke ville blive opnået, hvis ikke der ydes subsidier
- d) subsidierne bør generelt ikke kompensere for de omkostninger, som modtageren ville have finansieret, hvis ikke der blev ydet subsidier
- e) subsidierne er et passende politisk instrument til at nå et mål for den offentlige politik, og dette mål kan ikke nås med andre mindre fordrejende midler
- f) subsidiernes positive bidrag til at nå målet opvejer eventuelle negative virkninger heraf, navnlig den negative indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne.

2. Uanset stk. 1, anvender hver part betingelserne i artikel 3.5 [Forbudte subsidier og subsidier på visse betingelser], hvis det er relevant, hvis de pågældende subsidier har eller kan have en væsentlig indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne.

3. Det tilkommer hver part at bestemme, hvordan dens forpligtelser i henhold til stk. 1 og 2 gennemføres ved udformningen af dens subsidiekontrolordning i dens egen nationale lovgivning, forudsat at hver part sikrer, at forpligtelserne i stk. 1 og 2 gennemføres i deres lovgivning på en sådan måde, at lovligheden af individuelle subsidier afgøres efter principperne.

Artikel 3.5 Forbudte subsidier og subsidier på visse betingelser

1. De kategorier af subsidier, der er omhandlet i artikel 3.4, stk. 2, [Principper], og de betingelser, der finder anvendelse herpå, er som følger. Partnerskabsrådet kan ajourføre disse bestemmelser i det omfang, det er nødvendigt for at sikre, at denne artikel fungerer over tid.

Ubegrænsede statsgarantier

2. Subsidier i form af en garanti for en økonomisk aktørs gæld eller passiver uden nogen begrænsning med hensyn til gældens og passivernes størrelse eller garantiens varighed er forbudt.

Redning og omstrukturering

3. Subsidier til omstrukturering af en kriseramte eller insolvent økonomisk aktør, uden at den økonomiske aktør har udarbejdet en troværdig omstruktureringsplan er forbudt. Omstruktureringsplanen skal være baseret på realistiske antagelser med henblik på, inden for en rimelig frist, at sikre genoprettelse af den kriseramte eller insolvente økonomiske aktørs langsigtede

levedygtighed. Under udarbejdelsen af omstrukturingsplanen kan den økonomiske aktør modtage midlertidig likviditetsstøtte i form af lån eller lånegarantier. Bortset fra små og mellemstore virksomheder skal en økonomisk aktør eller dens ejere, kreditorer eller nye investorer bidrage med betydelige midler eller aktiver til omstrukturingsomkostningerne. I dette stykke forstås ved en kriseramte eller insolvent økonomisk aktør en økonomisk aktør, der næsten med sikkerhed ville indstille sin virksomhed på kort til mellemlang sigt uden subsidierne.

4. Bortset fra under ekstraordinære omstændigheder bør subsidier til redning og omstrukturering af insolvente eller kriseramte økonomiske aktører kun være tilladt, hvis de bidrager til et mål af almen interesse ved at undgå sociale problemer eller forebygge alvorligt markedssvigt, navnlig med hensyn til tab af arbejdspladser eller afbrydelse af en vigtig tjeneste, der er vanskelig at udføre. Undtagen i tilfælde af udfordrende omstændigheder, som ikke skyldes modtageren af subsidier, bør de ikke ydes mere end én gang i en periode på fem år.

5. Stk. 3 og 4 finder ikke anvendelse på subsidier til kriseramte eller insolvente banker, kreditinstitutter og forsikringsselskaber.

Banker, kreditinstitutter og forsikringsselskaber

6. Uden at dette berører bestemmelserne i artikel SERVIN 5.39 [Tilsynsklausul], kan der kun ydes subsidier til omstrukturering af banker, kreditinstitutter og forsikringsselskaber på grundlag af en troværdig omstrukturingsplan, der genskaber rentabiliteten på lang sigt. Hvis det ikke på troværdig vis kan godtgøres, at den langsigtede rentabilitet kan genoprettes, skal subsidier til banker, kreditinstitutter og forsikringsselskaber begrænses til, hvad der er nødvendigt for at sikre en velordnet afvikling og tilbagetrækning fra markedet, samtidig med at subsidiernes størrelse og negative indvirkning på samhandelen og investeringerne mellem parterne minimeres.

7. Det sikres, at den subsidieydende myndighed modtager passende betaling for de subsidier, der ydes med henblik på omstrukturering, og at modtageren, dennes aktionærer, dennes kreditorer eller den koncern, som modtageren tilhører, bidrager væsentligt til omstrukturings- eller afviklingsomkostningerne med egne midler. Subsidier, der ydes med henblik på at støtte afvikling, skal være midlertidige, må ikke anvendes til at absorbere tab og må ikke blive kapitalstøtte. Den subsidieydende myndighed modtager passende betaling for de subsidier, der ydes med henblik på at støtte likviditetstilførsler.

Eksportsubsidier

8. Subsidier, der retligt eller faktisk⁵⁴, udelukkende eller som en af flere andre betingelser, er betinget af eksportresultater vedrørende varer eller tjenesteydelser, bortset fra i forbindelse med:

- a) kortfristet kreditforsikring af ekstraordinære risici eller
- b) eksportkreditter og eksportkreditgaranti- eller forsikringsprogrammer, der er tilladt i overensstemmelse med SCM-aftalen, sammenholdt med eventuelle tilpasninger, der er nødvendige af hensyn til konteksten.

⁵⁴ Det præciseres, at denne standard er opfyldt, når de faktiske omstændigheder viser, at ydelsen af subsidier, der ikke er gjort retligt betinget af eksportresultater, reelt er knyttet til faktisk eller forventet eksport eller eksportindtægter. Den blotte kendsgerning, at der ydes subsidier til økonomiske aktører, der eksporterer, betyder ikke, at sådanne subsidier alene af denne grund skal betragtes som eksportsubsidier som omhandlet i denne bestemmelse.

9. Med henblik på stk. 8, litra a), forstås ved "ordinær risiko" kommercielle og politiske risici med en maksimal risikoperiode på under to år på offentlige og ikkeoffentlige købere i lande med ordinære risici⁵⁵. Et land kan betragtes som midlertidigt fjernet fra gruppen af lande med ordinære risici, hvis der er mangel på tilstrækkelig privat kapacitet på markedet som følge af:

- a) en betydelig nedgang i den private kreditforsikringskapacitet
- b) en betydelig forringelse af kreditvurderingerne af den offentlige sektor eller
- c) en betydelig forringelse af erhvervssektorens resultater.

10. En sådan midlertidig fjernelse af et land med ordinære risici får virkning for en part i overensstemmelse med en afgørelse truffet af den pågældende part på grundlag af kriterierne i stk. 9, og kun hvis den pågældende part vedtager en sådan afgørelse. Offentliggørelsen af denne afgørelse anses for at udgøre underretning af den anden part om en sådan midlertidig fjernelse for så vidt angår førstnævnte part.

11. Hvis et subsidieret forsikringsselskab yder eksportkreditforsikring, skal enhver forsikring mod ordinære risici ydes på et kommercielt grundlag. I sådanne tilfælde må forsikringsselskabet ikke direkte eller indirekte nyde godt af subsidier, der ydes med henblik på forsikring mod ordinære risici.

Subsidier betinget af anvendelse af indenlandsk indhold

12. Uden at dette berører artikel SERVIN 2.6 [Præstationskrav] og artikel SERVIN 2.7 [Ikkeforenelige foranstaltninger og undtagelser], er subsidier, der udelukkende eller som en af flere andre betingelser er betinget af anvendelsen af indenlandske frem for importerede varer eller tjenesteydelser, forbudt.

Store grænseoverskridende eller internationale samarbejdsprojekter

13. Der kan ydes subsidier i forbindelse med store grænseoverskridende eller internationale samarbejdsprojekter, som f.eks. i forbindelse med transport, energi, miljø, forskning og udvikling og projekter vedrørende første anvendelse for at fremme udviklingen og anvendelsen af nye teknologier (undtagen fremstilling). Fordelene ved sådanne grænseoverskridende eller internationale samarbejdsprojekter må ikke være begrænset til de økonomiske aktører, til den relevante sektor eller til de stater, der deltager, men skal have en bredere fordel og relevans gennem spillovereffekt, som ikke udelukkende tilfalder den stat, der yder subsidierne, den relevante sektor og modtageren.

Energi og miljø

14. Parterne anerkender betydningen af et sikkert, økonomisk overkommeligt og bæredygtigt energisystem og miljømæssig bæredygtighed, navnlig i forbindelse med bekæmpelsen af klimaændringer, som udgør en eksistentiel trussel mod menneskeheden. Uden at det berører artikel 3.4 [Principper], skal subsidier vedrørende energi og miljø være rettet mod og tilskynde modtageren til at levere et sikkert, økonomisk overkommeligt og bæredygtigt energisystem og et velfungerende og konkurrencedygtigt energimarked eller øge miljøbeskyttelsesniveauet i forhold til det niveau, der

⁵⁵ Landene med ordinære risici er Det Forenede Kongerige, EU-medlemsstaterne, Australien, Canada, Island, Japan, New Zealand, Norge, Schweiz og Amerikas Forenede Stater.

ville være opnået uden subsidierne. Sådanne subsidier fritager ikke modtageren for forpligtelser, der følger af dennes ansvar som forurener i henhold til den relevante parts lovgivning.

Subsidier til luftfartsselskaber til drift af ruter

15. Der ydes ikke subsidier til luftfartsselskaber⁵⁶ til drift af ruter, undtagen:
- a) hvis der er tale om en forpligtelse til offentlig tjeneste i overensstemmelse artikel 3.3 [Tjenesteydelser af offentlig økonomisk interesse]
 - b) i særlige tilfælde, hvor denne finansiering er til gavn for samfundet som helhed eller
 - c) hvis der er tale om startstøtte til åbning af nye ruter til regionale lufthavne, forudsat at dette øger borgernes mobilitet og stimulerer udviklingen på regionalt plan.

Artikel 3.6: Anvendelse af subsidier

Hver part sikrer, at de økonomiske aktører anvender subsidier udelukkende til det særlige formål, hvortil de blev ydet.

Artikel 3.7: Gennemsigtighed

1. Med hensyn til subsidier, der tildeles eller opretholdes inden for dens område, offentliggør hver part senest seks måneder efter tildelingen af subsidierne på et officielt websted eller i en offentlig database følgende oplysninger:
 - a) det retlige grundlag og den politiske målsætning eller formålet med subsidierne
 - b) subsidiemodtagerens navn, hvis kendt
 - c) datoen for tildelingen af subsidierne, disses varighed og eventuelle andre frister, der er knyttet til dertil og
 - d) subsidiernes størrelse eller det beløb, der er budgetteret for subsidierne.
2. For subsidier i form af skatteforanstaltninger offentliggøres oplysningerne senest et år efter udløbet af fristen for indgivelse af skatteangivelsen. De gennemsigtighedsforpligtelser, der gælder for subsidier i form af skatteforanstaltninger, omfatter de samme oplysninger som dem, der er anført i stk. 1, bortset fra de oplysninger, der kræves i henhold til nævnte stykkes litra d), som kan angives som et interval.
3. I tillæg til den forpligtelse, der er fastsat i stk. 1, stiller parterne subsidieoplysninger til rådighed i overensstemmelse med stk. 4 eller 5 nedenfor.
4. For Unionens vedkommende opfyldes forpligtelsen i stk. 3, ved at der for så vidt angår subsidier, der tildeles eller opretholdes inden for dens område, senest seks måneder efter tildelingen af subsidierne stilles oplysninger til rådighed for offentligheden på et officielt websted eller i en offentlig database, som giver interesserede parter mulighed for at vurdere overholdelsen af principperne i artikel 3.4 [Principper].

⁵⁶ Det præciseres, at dette ikke berører artikel 3.2, stk. 1 og 2, [Anvendelsesområde og undtagelser].

5. For Det Forenede Kongeriges vedkommende opfyldes forpligtelsen i stk. 3. ved at Det Forenede Kongerige sikrer, at:

- a) hvis en interesseret part meddeler den subsidieydende myndighed, at vedkommende eventuelt vil anmode om prøvelse ved en domstol af i) en subsidieydende myndigheds ydelse af subsidier eller ii) enhver relevant afgørelse truffet af den subsidieydende myndighed eller det uafhængige organ eller den uafhængige myndighed
- b) sørger den subsidieydende myndighed, det uafhængige organ eller den uafhængige myndighed for senest 28 dage efter, at anmodningen er fremsat skriftligt, at give den interesserede part de oplysninger, der sætter den interesserede part i stand til at vurdere anvendelsen af principperne i artikel 3.4 [Principper], med forbehold af eventuelle proportionelt afpassede berettigede begrænsninger, som f.eks. kommercielt følsomme oplysninger, fortrolighed eller retten til fortrolighed.

De oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, litra b), meddeles den interesserede part med henblik på at sætte vedkommende i stand til at træffe en informeret beslutning om, hvorvidt denne vil anlægge søgsmål, eller til at forstå og på behørig vis udpege de omtvistede spørgsmål i det søgsmål, der er anlagt.

6. Med henblik på denne artikel, artikel 3.10 [Retsinstanser] og artikel 3.11 [Tilbagesøgning] forstås ved "interesseret part" en fysisk eller juridisk person, en økonomisk aktør eller en sammenslutning af økonomiske aktører, hvis interesser kunne blive berørt af ydelsen af subsidier, navnlig subsidiemodtageren, økonomiske aktører, der konkurrerer med modtageren, eller relevante erhvervsorganisationer.

7. Forpligtelserne i denne artikel berører ikke parternes forpligtelser i henhold til deres respektive lovgivning vedrørende retten til at modtage og give oplysninger eller aktindsigt.

Artikel 3.8: Konsultationer og kontrol med subsidier

1. Finder en part, at den anden part har tildelt subsidier, eller at der er tydelig dokumentation for, at den anden part har til hensigt at tildele subsidier, og at tildelingen af subsidierne har eller kan have en negativ indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne, kan parten anmode den anden part om en beskrivelse af, hvordan de principper, der er omhandlet i artikel 3.4 [Principper], er overholdt for så vidt angår de pågældende subsidier.

2. En part kan også anmode om de oplysninger, der er anført i artikel 3.7 [Gennemsigtighed], stk. 1, hvis de ikke allerede er gjort offentligt tilgængelige på et officielt websted eller en offentlig database i henhold til artikel 3.7 [Gennemsigtighed], stk. 1, eller hvis de ikke er gjort tilgængelige på en klar og let tilgængelig måde.

3. Den anden part fremlægger de ønskede oplysninger skriftligt senest 60 dage efter datoen for modtagelsen af anmodningen. Hvis de ønskede oplysninger ikke kan fremlægges, forklarer den pågældende part fraværet af sådanne oplysninger i sit skriftlige svar.

4. Hvis den anmodende part efter at have modtaget de ønskede oplysninger stadig mener, at den anden parts tildelte eller påtænkte subsidier har eller kan få en negativ indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne, kan den anmodende part anmode om konsultationer i Specialudvalget for Handel vedrørende Lige og Fair Konkurrencevilkår og Bæredygtighed. Anmodningen fremsættes skriftligt og indeholder en redegørelse for den anmodende parts begrundelse for at anmode om konsultationer.

5. Specialudvalget for Handel vedrørende Lige og Fair Konkurrencevilkår og Bæredygtighed udfolder enhver bestræbelse på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet. Det holder sit første møde senest 30 dage efter anmodningen om konsultationer.

6. De frister for afholdelsen af konsultationer, der er nævnt i stk. 3 og 5, kan forlænges efter aftale mellem parterne.

Artikel 3.9: Uafhængig myndighed eller uafhængigt organ og samarbejde

1. Hver part opretter eller opretholder en operationelt uafhængig myndighed eller et operationelt uafhængigt organ, der spiller en passende rolle i partens ordning for kontrol med subsidier. Den uafhængige myndighed eller det uafhængige organ skal have de nødvendige garantier for uafhængighed under udøvelsen af sine operationelle funktioner og skal handle upartisk.

2. Parterne tilskynder deres respektive uafhængige myndigheder eller organer til at samarbejde om spørgsmål af fælles interesse inden for deres respektive funktioner, herunder anvendelsen af artikel 3.1 [Definitioner] til artikel 3.7 [Gennemsigtighed], alt efter hvad der er relevant, inden for de grænser, der er fastsat i deres respektive retlige rammer. Parterne eller deres respektive uafhængige myndigheder kan aftale en særskilt ramme for samarbejdet mellem disse uafhængige myndigheder.

Artikel 3.10: Retsinstanser

1. Hver part sikrer i overensstemmelse med sine almindelige og forfatningsmæssige love og procedurer, at dens domstole er kompetente til:

- a) at efterprøve afgørelser om subsidier truffet af en subsidieydende myndighed eller, hvis det er relevant, den uafhængige myndighed eller det uafhængige organ, for overholdelse af den pågældende parts lovgivning til gennemførelse af artikel 3.4 [Principper]
- b) at efterprøve alle andre relevante afgørelser truffet af den uafhængige myndighed eller det uafhængige organ og enhver relevant form for manglende handling
- c) pålægge afhjælpende foranstaltninger, som er effektive med henblik på litra a) og b) ovenfor, herunder for så vidt angår den subsidieydende myndighed suspension, nedlæggelse af forbud, krav om handling, tilkendelse af erstatning og tilbagesøgning af subsidier fra modtageren, hvis og i det omfang dette er muligt i henhold til parternes respektive lovgivning på datoen for denne aftales ikrafttræden.
- d) høre krav fra interesserede parter vedrørende subsidier, der er omfattet af dette kapitel hvis en interesseret part har søgsmålsinteresse med hensyn til subsidier i henhold til den pågældende parts lovgivning.

2. Hver part har, om nødvendigt med den pågældende retsinstans tilladelse, ret til at intervenere i de i stk. omhandlede sager, i overensstemmelse med den anden parts almindelige love og procedurer.

3. Uden at dette berører forpligtelserne til at opretholde, eller hvis det er nødvendigt, fastlægge kompetencer, afhjælpende foranstaltninger og ret til at intervenere, jf. denne artikels stk. 1 og 2, og artikel 3.11 [Tilbagesøgning], er der intet i denne artikel, der kræver, at parterne skaber søgsmålsret, indfører afhjælpende foranstaltninger, procedurer eller fastlægger anvendelsesområde eller begrundelse for prøvelse af afgørelser truffet af deres respektive offentlige myndigheder, ud

over dem, der finder anvendelse i henhold til deres lovgivning på datoen for denne aftales ikrafttræden.

Intet i denne artikel forpligter nogen af parterne til at udvide anvendelsesområdet eller begrundelsen for deres retsinstansers prøvelse af retsakter vedtaget af Det Forenede Kongeriges parlament, retsakter vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union, eller retsakter vedtaget af Rådet for Den Europæiske Union, ud over dem, der finder anvendelse i henhold til deres lovgivning på datoen for denne aftales ikrafttræden⁵⁷.

Artikel 3.11: Tilbagesøgning

1. Hver part indfører en effektiv mekanisme til tilbagesøgning af subsidier i overensstemmelse med følgende bestemmelser, uden at dette berører andre afhjælpende foranstaltninger i henhold til den pågældende parts lovgivning⁵⁸.

2. Hver part sikrer, at der, forudsat at den berørte part som defineret i artikel 3.7 [Gennemsigthed], stk. 6, har anfægtet en afgørelse om ydelse af subsidier ved en domstol inden for den frist, der er fastsat i denne artikels stk. 3, kan udstedes en ordre om tilbagesøgning, hvis en parts domstol konstaterer en væsentlig retlig fejl, for så vidt:

- a) en foranstaltning, der udgør subsidier, ikke blev behandlet som subsidier af den subsidieydende myndighed
- b) den subsidieydende myndighed har ikke anvendt principperne i artikel 3.4 [Principper] som gennemført i den pågældende parts lovgivning eller anvendt dem på en måde, som ikke opfylder den gældende standard for prøvelse i henhold til den pågældende parts lovgivning eller
- c) den subsidieydende myndighed har ved sin beslutning om at yde de pågældende subsidier handlet uden for rammerne af sine beføjelser eller misbrugt sine beføjelser for så vidt angår principperne i artikel 3.4 [Principper], som gennemført i den pågældende parts lovgivning.

3. Med henblik på denne artikel fastsættes fristen som følger:

- a) for Unionen løber fristen fra den dato, hvorpå de oplysninger, der er specificeret i artikel 3.7 [Gennemsigthed], stk. 1, 2 og 4, blev gjort tilgængelige på det officielle websted eller den offentlige database, og den varer i mindst en måned.
- b) for Det Forenede Kongerige:

⁵⁷ Af klarhedshensyn omfatter Det Forenede Kongeriges lovgivning i denne artikel ikke nogen lov [i] med virkning i medfør af § 2, stk. 2, i lov om De Europæiske Fællesskaber af 1972, som gemt ved § 1A i lov om Den Europæiske Union (udtræden) af 2018, eller [ii] vedtaget eller udstedt i henhold til eller til et formål, der er angivet i § 2, stk. 2, i lov om De Europæiske Fællesskaber af 1972.

⁵⁸ For Det Forenede Kongeriges vedkommende kræves det i henhold til denne artikel, at der indføres et nyt retsmiddel for tilbagesøgning, som skal kunne tages i anvendelse, når domstolsprøvelsen, som indledes inden for den fastsatte frist og forløber i overensstemmelse med standarden for prøvelse i henhold til national ret, er afsluttet sådanne prøvelser udvides ikke på nogen anden måde, jf. artikel 3.10 [Retsinstanser], stk. 3. Ingen modtager af subsidier vil kunne påberåbe sig princippet om berettiget forventning for at modsætte sig en sådan tilbagesøgning.

- i) den løber fra den dato, hvorpå de oplysninger, der er specificeret i artikel 3.7 [Gennemsigtighed], stk. 1 og 2, blev gjort tilgængelige på det officielle websted eller den offentlige database
 - ii) den slutter en måned senere, medmindre den berørte part forud for denne dato har anmodet om oplysninger i henhold til den procedure, der er fastsat i artikel 3.7, stk. 5
 - iii) når den interesserede part har modtaget de oplysninger, der er fastsat i artikel 3.7, stk. 5, litra b), og som er tilstrækkelige til de formål, der er fastsat i samme stykke, løber fristen i en yderligere periode på en måned
 - iv) datoen for modtagelse af oplysningerne i nr. iii) er den dato, hvorpå den subsidieydende myndighed bekræfter, at den har meddelt de oplysninger, der er fastsat i artikel 3.7 [Gennemsigtighed], stk. 5, litra b), og som er tilstrækkelige til de nævnte formål, uanset om der finder yderligere forklarende korrespondance sted efter denne dato
 - v) de frister, der er fastsat i nr. i)-iii), kan forlænges ved lov.
4. Med henblik på stk. 3, litra b), begynder fristen for så vidt angår ordninger, når oplysningerne i litra b) offentliggøres, ikke når de efterfølgende betalinger foretages, hvis:
- a) subsidierne tydeligvis ydes i overensstemmelse med de betingelser, der gælder for en ordning
 - b) den, der har udformet ordningen, har offentliggjort de oplysninger vedrørende ordningen, der skal offentliggøres i henhold til artikel 3.7 [Gennemsigtighed], stk. 1 og 2 og
 - c) de oplysninger, der er fremlagt om ordningen i henhold til litra b), indeholder oplysninger om subsidierne, som sætter en interesseret part i stand til at afgøre, om vedkommende vil blive berørt af ordningen, idet disse oplysninger som minimum skal omfatte formålet med subsidierne, modtagerkategorierne, betingelserne for at modtage subsidier og grundlaget for beregningen af subsidierne (herunder eventuelle relevante betingelser vedrørende subsidiesatser eller beløb).
5. Med henblik på denne artikel er tilbagesøgning af subsidier ikke påkrævet, hvis de ydes på grundlag af en retsakt udstedt af Det Forenede Kongeriges parlament, en retsakt udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union eller en retsakt udstedt af Rådet for Den Europæiske Union.
6. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part i overensstemmelse med sin lovgivning kan vælge at fastsætte yderligere situationer, hvor tilbagesøgning kan bruges som et retsmiddel, ud over dem, der er fastsat i denne artikel.
7. Parterne erkender, at tilbagesøgning er en vigtig afhjælpende foranstaltning i enhver ordning for kontrol med subsidier. Parterne overvejer på anmodning af den anden part inden for rammerne af Partnerskabsrådet yderligere eller alternative tilbagesøgningsmekanismer samt tilsvarende ændringer af denne artikel. Hver part kan i Partnerskabsrådet fremsætte forslag til ændringer for at give mulighed for forskellige ordninger for deres respektive tilbagesøgningsmekanismer. En part skal overveje et forslag, som den anden part har fremsat i god tro, og tilslutte sig det, forudsat at den pågældende part finder, at det indeholder ordninger, der er

mindst lige så effektive med hensyn til tilbagesøgning som den anden parts eksisterende mekanismer. Partnerskabsrådet kan derefter foretage tilsvarende ændringer af denne artikel⁵⁹.

Artikel 3.12: Afhjælpende foranstaltninger

1. En part kan forelægge den anden part en skriftlig anmodning om oplysninger og konsultationer vedrørende subsidier, som den anser for at have eller for at udgøre en risiko for at få en væsentlig negativ indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne. Den anmodende part bør i sin anmodning fremlægge alle relevante oplysninger for at sætte parterne i stand til at finde en gensidigt acceptabel løsning, herunder en beskrivelse af subsidierne og de bekymringer, som den anmodende part gør sig vedrørende subsidiernes indvirkning på samhandelen eller investeringerne.

2. Senest 30 dage efter indgivelsen af anmodningen skal den anmodede part afgive et skriftligt svar med de ønskede oplysninger til den anmodende part, og parterne indleder konsultationer, som anses for afsluttet 60 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen, medmindre parterne aftaler andet. Konsultationerne, og især de oplysninger, der udpeges som fortrolige, og de holdninger, som parterne indtager under konsultationerne, er fortrolige og berører ikke parternes rettigheder i et eventuelt videre sagsforløb.

3. Tidligst 60 dage efter datoen for indgivelsen af den anmodning, der er omhandlet i stk. 1, kan den anmodende part ensidigt træffe passende afhjælpende foranstaltninger, hvis der er bevis for, at subsidier, der ydes af den anmodede part, har, eller der er risiko for at de får en væsentlig negativ indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne.

4. Tidligst 45 dage efter datoen for indgivelsen af den i stk. 1 nævnte anmodning underretter den anmodende part den anmodede part om de afhjælpende foranstaltninger, som den agter at træffe i overensstemmelse med stk. 3. Den anmodende part fremlægger alle relevante oplysninger om de foranstaltninger, som den agter at træffe for at gøre det muligt for parterne at finde frem til en gensidigt acceptabel løsning. Den anmodende part må tidligst træffe disse afhjælpende foranstaltninger 15 dage efter datoen for meddelelsen af disse foranstaltninger til den anmodede part.

5. En parts konstatering af, at der er alvorlig risiko for en væsentlig negativ indvirkning, skal være baseret på kendsgerninger og ikke blot påstande, formodninger eller en fjern mulighed. Den ændring i omstændighederne, der kan skabe en situation, hvor subsidierne har en sådan væsentlig negativ indvirkning, skal være klart forudsigelig.

6. En parts vurdering af, at der er ydet subsidier, eller at subsidierne har haft en væsentlig negativ indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne, skal være baseret på pålidelig dokumentation og ikke blot på formodninger eller en fjern mulighed og skal vedrøre identificerbare varer, tjenesteydere eller andre økonomiske aktører, herunder, hvis det er relevant, hvis der er tale om subsidieordninger.

7. Partnerskabsrådet kan føre en vejledende liste over, hvad der ville udgøre en væsentlig negativ indvirkning på samhandelen eller investeringerne mellem parterne, jf. stk. 1 og 3. Dette berører ikke parternes ret til at træffe afhjælpende foranstaltninger.

⁵⁹ Parterne noterer sig, at Det Forenede Kongerige har til hensigt at gennemføre en ny ordning for kontrol med subsidier efter denne aftales ikrafttræden.

8. De afhjælpende foranstaltninger, der træffes i henhold til stk. 3, begrænses til det, der er strengt nødvendigt og står i et rimeligt forhold til situationen for at afhjælpe den væsentlige negative indvirkning, der er forårsaget, eller for at imødegå den alvorlige risiko for en sådan indvirkning. Der vælges fortrinsvis foranstaltninger, som forstyrrer denne aftales funktion mindst muligt.

9. Senest fem dage efter den dato, hvorpå de afhjælpende foranstaltninger som omhandlet i stk. 3 træder i kraft, kan den part, der har modtaget underretningen uden forudgående konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer], i henhold til artikel INST.14 [Voldgiftsprocedure], stk. 2, ved indgivelse af en skriftlig anmodning til den anmodende part anmode om, at der nedsættes en voldgiftsret, som skal træffe afgørelse om:

- a) hvorvidt en afhjælpende foranstaltning, som den anmodende part har truffet, er i overensstemmelse med stk. 3 eller 8
- b) hvorvidt den anmodende part deltog i konsultationerne, efter at den anmodende part havde afgivet de ønskede oplysninger og indvilget i at afholde sådanne konsultationer eller
- c) hvorvidt der blev truffet eller givet meddelelse om en afhjælpende foranstaltning i overensstemmelse med de frister, der er omhandlet i henholdsvis stk. 3 eller 4.

Denne anmodning har ikke opsættende virkning for de afhjælpende foranstaltninger. Voldgiftsretten vurderer ikke parternes anvendelse af bestemmelserne i artikel 3.4 [Principper] og artikel 3.5 [Forbudte subsidier og subsidier på visse betingelser].

10. Den voldgiftsret, der nedsættes på anmodning som omhandlet i stk. 9, behandler sagerne i overensstemmelse med artikel INST.34b [Særlige procedurer for afhjælpende foranstaltninger og genskabelse af ligevægt] og afsiger sin endelige kendelse senest 30 dage efter nedsættelsen.

11. Hvis den indklagede part dømmes, underretter den indklagede part senest 30 dage efter datoen for afsigelsen af voldgiftsrettens kendelse den klagende part om enhver foranstaltning, den har truffet for at efterkomme kendelsen.

12. Hvis den indklagede part dømmes i forbindelse med den i stk. 10 omhandlede procedure, kan den klagende part senest 30 dage efter afsigelsen af kendelsen anmode voldgiftsretten om at fastsætte et niveau for suspension af forpligtelserne i henhold til denne aftale eller en supplerende aftale, der ikke overstiger det niveau, der svarer til den annullation eller forringelse, der er forårsaget af anvendelsen af de afhjælpende foranstaltninger, hvis den finder, at der er en væsentlig uoverensstemmelse mellem de afhjælpende foranstaltninger og stk. 3 eller 8. I anmodningen foreslås et niveau for suspension af forpligtelserne i overensstemmelse med principperne i artikel INST.34C [Suspension af forpligtelser med henblik på artikel LPFS.3.12[Afhjælpende foranstaltninger], stk. 12, artikel FISH.9, stk. 5, og artikel FISH.14, stk. 6]. Den klagende part kan suspendere forpligtelserne i henhold til denne aftale eller en supplerende aftale i overensstemmelse med det niveau for suspension af forpligtelser, der fastsættes af voldgiftsretten. Suspensionen må tidligst finde anvendelse 15 dage efter afsigelsen af kendelsen.

13. En part må ikke påberåbe sig WTO-overenskomsten eller andre internationale aftaler for at forhindre den anden part i at træffe foranstaltninger i henhold til denne artikel, herunder når disse foranstaltninger består i suspension af forpligtelser i henhold til denne aftale eller i henhold til en supplerende aftale.

14. For i forbindelse med denne artikel at vurdere, om pålæggelsen eller opretholdelsen af afhjælpende foranstaltninger, der vedrører import af samme vare, er begrænset til det, der er strengt nødvendigt, eller står i et rimeligt forhold til situationen, skal en part:

- a) tage hensyn til de udligningsforanstaltninger, der anvendes eller opretholdes i henhold til artikel GOODS.17 [Afbødende handelsforanstaltninger], stk. 3, eller afsnit IV [Varehandel] og
- b) tage hensyn til de antidumpingforanstaltninger, der anvendes eller opretholdes i henhold til artikel GOODS.17 [Afbødende handelsforanstaltninger], stk. 3, eller afsnit IV [Varehandel].

15. En part må ikke samtidig anvende en afhjælpende foranstaltning i henhold til denne artikel og en udligningsforanstaltning i henhold til artikel 9 [Genskabelse af ligevægt], stk. 4 for at afhjælpe den indvirkning på handelen og investeringerne, som samme subsidier har været direkte årsag til.

16. Hvis den part, som der er truffet afhjælpende foranstaltninger over for, ikke indgiver en anmodning i henhold til denne artikels stk. 9 inden for den frist, der er fastsat i samme stykke, må nævnte part uden forudgående konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer] indlede voldgiftsprocedure som omhandlet i artikel INST.14 [Voldgiftsprocedure] med henblik på at gøre indsigelse mod en afhjælpende foranstaltning med de begrundelser, der er fastsat i denne artikels stk. 9. En voldgiftsret behandler spørgsmålet som et hastetilfælde med henblik på artikel INST.19 [Hasteprocedurer].

17. Med henblik på proceduren i stk. 9 og 16 tager voldgiftsretten ved vurderingen af, om en afhjælpende foranstaltning er strengt nødvendig eller står i et rimeligt forhold til situationen, behørigt hensyn til principperne i stk. 5 og 6 samt til stk. 13, 14 og 15.

Artikel 3,13: Tvistbilæggelse

1. Uden at dette berører stk. 2 og 3, finder afsnit I [Tvistbilæggelse] i sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser] anvendelse på tvister mellem parterne vedrørende fortolkningen og anvendelsen af dette kapitel, med undtagelse af artikel 3.9 [Uafhængig myndighed eller uafhængigt organ og samarbejde] og artikel 3.10 [Retsinstanser].

2. En voldgiftsdomstol har ingen kompetence med hensyn til:

- a) et individuelt subsidie, herunder om et sådant subsidie er ydet under overholdelse af principperne i artikel 3.4 [Principper], stk. 1, bortset fra betingelserne i artikel 3.5, stk. 2, [Ubegrænsede statsgarantier], 3-5 [Redning og omstrukturering], 8-11 [Eksportsubsidier] og 12 [Subsidier betinget af anvendelse af indenlandsk indhold] og
- b) om tilbagesøgningsforanstaltningen som omhandlet i artikel 3.11 [Inddrivelse] er blevet anvendt korrekt i hvert enkelt tilfælde.

3. Afsnit I [Tvistbilæggelse] i sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser] finder anvendelse på artikel 3.12 [Afhjælpende foranstaltninger] i overensstemmelse med nævnte artikel og artikel INST.34B [Særlige procedurer for afhjælpende foranstaltninger og genskabelse af ligevægt].

Kapitel fire: Statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler

Artikel 4.1: Definitioner

1. I dette kapitel forstås ved:
 - a) "ordning": en ordning vedrørende offentligt støttede eksportkreditter, der er udarbejdet inden for rammerne af OECD eller en senere ordning til afløsning deraf, som enten er udarbejdet inden for eller uden for OECD's rammer, som er blevet vedtaget af mindst 12 oprindelige WTO-medlemmer, som deltog i ordningen den 1. januar 1979
 - b) "kommercielle aktiviteter": aktiviteter, der fører til produktion af en vare eller levering af en tjenesteydelse, som vil blive solgt på det relevante marked i mængder og til priser, der fastsættes af virksomheden på grundlag af udbud og efterspørgsel med henblik på fortjeneste aktiviteter, som udøves af en virksomhed, der opererer på nonprofitbasis eller omkostningsdækningsbasis, er ikke aktiviteter med henblik på profit
 - c) "kommercielle hensyn": hensyn til pris, kvalitet, rådighed, omsættelighed, transport og andre vilkår og betingelser for køb eller salg eller andre faktorer, som der normalt ville blive taget hensyn til i de kommercielle beslutninger i en privatejet virksomhed, som drives efter markedsøkonomiske principper inden for den relevante erhvervsgren eller industri
 - d) "omfattet enhed":
 - i) et udpeget monopol
 - ii) en virksomhed, der er indrømmet særlige rettigheder eller privilegier, eller
 - iii) en statsejet virksomhed
 - e) "udpeget monopol": en enhed, herunder et konsortium eller et statsligt organ, som på det relevante marked på en parts område er udpeget som den eneste leverandør eller køber af en vare eller tjenesteydelse, men omfatter ikke en enhed, som har fået tildelt en eksklusiv intellektuel ejendomsrettighed alene på grund af tildelingen; i denne forbindelse forstås ved "udpege" at oprette eller tillade et monopol eller at udvide omfanget af et monopol til at omfatte yderligere varer eller tjenesteydelser
 - f) "virksomhed": en virksomhed som defineret i artikel SERVIN.1.2, litra g) [Definitioner.]
 - g) "virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier": en offentlig eller privat virksomhed, som en part har indrømmet særlige rettigheder eller privilegier retligt eller faktisk
 - h) "tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed": en tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed som defineret i GATS
 - i) "særlige rettigheder og privilegier": rettigheder og privilegier, der indrømmes af en part, når den på anden måde end efter objektive, forholdsmæssige og ikkediskriminerende kriterier angiver eller begrænser antallet af virksomheder med tilladelse til at levere varer eller tjenesteydelser til to eller flere, hvilket således i væsentlig grad påvirker andre virksomheders mulighed for at levere de samme varer eller tjenesteydelser i det samme geografiske område eller på det samme produktmarked på i alt væsentligt ensartede betingelser
 - j) "statsejet virksomhed": en virksomhed, hvor en part:

- i) direkte ejer mere end 50 % af aktiekapitalen
- ii) kontrollerer, direkte eller indirekte, udøvelsen af mere end 50 % af stemmerettighederne
- iii) har beføjelse til at udpege et flertal af medlemmerne i bestyrelsen eller i et tilsvarende ledelsesorgan eller
- iv) har beføjelse til at udøve kontrol over virksomheden. Ved fastlæggelsen af kontrol tages alle relevante retlige og faktuelle elementer i betragtning i hvert enkelt tilfælde

Artikel 4.2: Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på omfattede enheder på alle forvaltningsniveauer, der er involveret i kommercielle aktiviteter. Hvis en omfattet enhed udøver både kommercielle og ikkekommercielle aktiviteter, er kun de kommercielle aktiviteter omfattet af dette kapitel.

2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på:

- a) omfattede enheder, når de handler som ordregivere som defineret i hver parts bilag 1-3 til tillæg 1 til GPA-aftalen og hver parts afsnit 1 i deres respektive underafsnit i afsnit B2 i BILAG PPROC-1: Offentlige udbud i afsnit X [Offentlige indkøb], der gennemfører omfattede udbud som defineret i artikel PPROC.2 (2) [Indførelse af visse bestemmelser i GPA-aftalen og omfattede udbud] i afsnit X [Offentlige indkøb]
- b) tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed.

3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på en omfattet enhed, hvis de årlige indtægter, som stammer fra den pågældende virksomheds eller det pågældende monopols kommercielle aktiviteter, i et af de seneste tre på hinanden følgende regnskabsår har været mindre end 100 mio. særlig trækningsrettigheder.

4. Artikel 4.5 [Ikkeforskelsbehandling og kommercielle hensyn] finder ikke anvendelse på en omfattet enheds levering af finansielle tjenesteydelser i henhold til et offentligt mandat, hvis denne levering af finansielle tjenesteydelser:

- a) støtter eksport eller import, forudsat at disse tjenesteydelser:
 - i. ikke er beregnet på at erstatte kommerciel finansiering eller
 - ii. tilbydes på vilkår, der ikke er gunstigere, end hvad der kunne være opnået for sammenlignelige finansielle tjenesteydelser på det kommercielle marked, eller
- b) støtter private investeringer uden for partens område, forudsat at disse tjenesteydelser:
 - i. ikke er beregnet på at erstatte kommerciel finansiering eller
 - ii. tilbydes på vilkår, der ikke er gunstigere, end hvad der kunne være opnået for sammenlignelige finansielle tjenesteydelser på det kommercielle marked, eller
- c) gives på vilkår, der er i overensstemmelse med ordningen, hvis leveringen af disse tjenesteydelser falder inden for ordningens anvendelsesområde.

5. Uden at dette berører stk. 3, finder artikel 4.5 [Ikkeforskelsbehandling og kommercielle hensyn] ikke anvendelse på følgende sektorer: audiovisuelle tjenesteydelser national cabotagesejlads⁶⁰ og transport ad indre vandveje, jf. artikel SERVIN 1.1, stk. 5 [Formål og anvendelsesområde]

6. Artikel 4.5 [Ikkeforskelsbehandling og kommercielle hensyn] finder ikke anvendelse, i det omfang en omfattet enhed i en part køber eller sælger varer eller tjenesteydelser i henhold til:

- a) enhver eksisterende ikke-overensstemmende foranstaltning, som parten opretholder, fornyer, forlænger eller ændrer i overensstemmelse med [artikel SERVIN 2.7, stk. 1, [Uforenelige foranstaltninger og undtagelser] eller artikel SERVIN.3.6, stk. 1, [Uforenelige foranstaltninger] som fastsat i dens lister til BILAG SERVIN-1 og SERVIN-2, alt efter hvad der er relevant], eller
- b) enhver ikke-overensstemmende foranstaltning, som parten vedtager eller opretholder med hensyn til sektorer, delsektorer eller aktiviteter i overensstemmelse med [artikel SERVIN 2.7, stk. 2, [Uforenelige foranstaltninger og undtagelser] eller artikel SERVIN.3.6, stk. 2, [Uforenelige foranstaltninger] som fastsat i dens lister til BILAG SERVIN-1 og SERVIN-2], alt efter hvad der er relevant.

Artikel 4.3: Forholdet til WTO-aftalen

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XVII, stk. 1 og 3, i GATT 1994, forståelsen vedrørende fortolkningen af artikel XVII i GATT 1994, såvel som i henhold til artikel VIII, stk. 1, 2 og 5, i GATS.

Artikel 4.4: Almindelige bestemmelser

1. Uden at det berører parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til dette kapitel, er der intet i dette kapitel, der forhindrer en part i at oprette eller opretholde en omfattet enhed.

2. Ingen af parterne må ikke kræve eller tilskynde en omfattet enhed til at handle på en måde, der er uforenelig med dette kapitel.

Artikel 4.5: Ikkeforskelsbehandling og kommercielle hensyn

1. Parterne sikrer, at deres omfattede enheder, når de er involveret i kommercielle aktiviteter:

- a) handler i overensstemmelse med kommercielle hensyn ved køb eller salg af en vare eller en tjenesteydelse, undtagen for at opfylde krav i forbindelse med deres public serviceopgaver, som ikke er uforenelige med litra b) eller c)

⁶⁰ National cabotagesejlads til søs omfatter: For Unionen, og uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" under den relevante nationale lovgivning, dækker national cabotagesejlads til søs transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i en EU-medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i samme EU-medlemsstat, herunder på landets kontinentalsokkel som defineret i De Forenede Nationers havretskonvention, udfærdiget i Montego Bay, Jamaica, den 10. december 1982 ("United Nations Convention on the Law of the Sea"), og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i en EU-medlemsstat. For Det Forenede Kongerige, transport af passagerer eller gods mellem en havn eller et sted i Det Forenede Kongerige og en anden havn eller et andet sted i Det Forenede Kongerige, herunder på landets kontinentalsokkel, som fastsat i De Forenede Nationers havretskonvention, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i Det Forenede Kongerige.

- b) ved køb af en vare eller en tjenesteydelse:
- i. indrømmer en vare eller en tjenesteydelse, som leveres af en virksomhed fra den anden part, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer en tilsvarende vare eller tjenesteydelse, der leveres af partens egne virksomheder, og
 - ii. indrømmer en vare eller en tjenesteydelse, som leveres af en omfattet enhed på partens område, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer en tilsvarende vare eller tjenesteydelse, der leveres af partens egne virksomheder på et relevant marked på partens område og
- c) ved salg af en vare eller tjenesteydelse:
- i. indrømmer den anden parts virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer partens egne virksomheder, og
 - ii. indrømmer en vare eller en tjenesteydelse, som leveres af en omfattet enhed på partens område, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer partens egne virksomheder på et relevant marked på partens område⁶¹.
2. Stk. 1, litra *b) og c), udelukker ikke en omfattet enhed fra at:
- a) købe eller levere varer eller tjenesteydelser på forskellige vilkår og betingelser, herunder vilkår vedrørende pris, forudsat at disse vilkår og betingelser er i overensstemmelse med kommercielle hensyn, eller
 - b) afvise at købe eller levere varer eller tjenesteydelser, forudsat at afvisningen foretages i overensstemmelse med kommercielle hensyn.

Artikel 4.6: Lovramme

1. Hver part overholder og gør bedst mulig brug af relevante internationale standarder, herunder OECD's retningslinjer for virksomhedsledelse i statsejede virksomheder.
2. Hver part sikrer, at ethvert reguleringsorgan eller andet organ, der udøver en reguleringsmæssig funktion, og som oprettes eller opretholdes af denne part:
 - a) er uafhængigt af og ikke står til ansvar over for nogen af de virksomheder, som det pågældende organ regulerer og
 - b) handler upartisk i samme situation over for alle virksomheder, som det pågældende organ regulerer, herunder omfattede enheder; den upartiskhed, hvormed reguleringsorganet udøver sine reguleringsmæssige funktioner, vurderes på grundlag af det pågældende reguleringsorgans generelle adfærd eller praksis.

De relevante bestemmelser i denne aftale har forrang for så vidt angår de sektorer, hvor parterne har aftalt særlige forpligtelser med hensyn til et sådant organ i denne aftale.

⁶¹ Det præciseres, at dette stykke ikke finder anvendelse med hensyn til køb og salg af en omfattet enheds aktier, værdipapirer eller andre former for ejerandelsbeviser med henblik på dens kapitalandel i en anden virksomhed.

3. Hver af parternes anvender sine love og forskrifter på omfattede enheder på en konsekvent og ikkediskriminerende måde.

Artikel 4.7: Udveksling af oplysninger

1. En part, som har grund til at tro, at dens interesser i henhold til dette kapitel påvirkes negativt af de kommercielle aktiviteter, som udøves af en omfattet enhed i den anden part, kan skriftligt anmode den anden part om at oplyse om den pågældende enheds kommercielle aktiviteter i forbindelse med gennemførelsen af dette kapitels bestemmelser i henhold til stk. 2.

2. Forudsat at den i stk. 1 omhandlede anmodning indeholder en redegørelse for, hvordan enhedens aktiviteter kan påvirke den anmodende parts interesser i henhold til dette kapitel, og angiver, hvilke af følgende kategorier af oplysninger der gives eller vil blive givet, skal den anmodede part give de oplysninger, der anmodes om:

- a) enhedens ejerskab og stemmeretsstruktur med angivelse af den procentdel af aktierne og stemmerettighederne, som den anmodede part har tilsammen i enheden
- b) en beskrivelse af eventuelle særlige aktier eller særlige stemmerettigheder eller andre rettigheder, som den anmodede part eller dens omfattede enheder har, i det omfang sådanne rettigheder er forskellige fra dem, der er knyttet til enhedens almindelige aktier
- c) en beskrivelse af enhedens organisatoriske struktur og af sammensætningen af bestyrelsen eller et tilsvarende ledelsesorgan
- d) en beskrivelse af de statslige myndigheder eller offentlige organer, der regulerer eller fører tilsyn med enheden, en beskrivelse af de rapporteringskrav, som enheden er pålagt af disse statslige myndigheder eller offentlige organer, og disse statslige myndigheders eller offentlige organers rettigheder og praksis med hensyn til udnævnelse, afskedigelse eller aflønning af ledende medarbejdere og medlemmerne af enhedens bestyrelse eller et tilsvarende ledelsesorgan
- e) enhedens årlige indtægter og samlede aktiver i de seneste tre år, for hvilke der foreligger oplysninger
- f) eventuelle undtagelser, immuniteter og dertil knyttede foranstaltninger, som enheden er omfattet af i henhold til den anmodede parts lovgivning
- g) eventuelle yderligere oplysninger om virksomheden, som er offentligt tilgængelige, herunder årsrapporter og tredjepartsauditter.

3. Stk. 1 og 2 forpligter ikke en part til at videregive fortrolige oplysninger, når videregivelsen ville være uforenelig med dens love og forskrifter, vanskeliggøre håndhævelse af loven eller på anden måde være i strid med almene samfundsinteresser eller krænke bestemte virksomheders legitime kommercielle interesser.

4. Hvis de ønskede oplysninger ikke foreligger, giver den anmodede part skriftligt den anmodende part en begrundelse for, hvorfor disse oplysninger ikke foreligger.

Kapitel fem: Beskatning

Artikel 5.1: God forvaltning

Parterne anerkender og forpligter sig til at gennemføre principperne om god forvaltning på skatteområdet, herunder de internationale standarder for gennemsigthed og udveksling af oplysninger samt fair skattekonkurrence. Parterne gentager deres støtte til OECD's handlingsplan mod udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud (BEPS) og bekræfter deres tilsagn om at gennemføre OECD's minimumsstandarder mod BEPS. Parterne vil fremme god forvaltning på skatteområdet, forbedrer det internationale samarbejde på skatteområdet og letter opkrævningen af skatteindtægter.

Artikel 5.2: Beskatningsstandarder

1. En part må ikke svække eller reducere det beskyttelsesniveau, der er fastsat i partens lovgivning, ved overgangsperiodens udløb til under det niveau, der er fastsat i standarder og regler, der er opnået enighed om i OECD ved overgangsperiodens udløb, med hensyn til:

- a) udveksling af oplysninger efter anmodning, spontant eller automatisk om finansielle konti, grænseoverskridende skatteafgørelser, land for land-rapporter mellem skattemyndighederne, reelt ejerskab og potentielle grænseoverskridende skatteplanlægningsordninger
- b) regler om begrænsning af rentebetalinger, kontrollerede udenlandske selskaber og hybride mismatch.

2. En part må ikke svække eller reducere det beskyttelsesniveau, der er fastsat i partens lovgivning, ved overgangsperiodens udløb med hensyn til offentlig landeopdelt rapportering fra kreditinstitutter og investeringsselskaber, bortset fra små og ikke indbyrdes forbundne investeringsselskaber.

Artikel 5.3: Tvistbilæggelse

Dette kapitel er ikke omfattet af bestemmelserne om tvistbilæggelse i sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser].

Kapitel seks: Arbejdsstandarder og sociale standarder

Artikel 6.1: Definition

1. I dette kapitel forstås ved "arbejds-mæssige og sociale beskyttelsesniveauer" de beskyttelsesniveauer, der generelt er fastsat i en parts lovgivning og standarder⁶² på hvert af følgende områder:

- a) grundlæggende rettigheder på arbejdspladsen
- b) standarder for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen
- c) retfærdige arbejdsforhold og beskæftigelsesstandarder
- d) ret til information og høring i virksomheden eller

⁶² Det præciseres, at dette kapitel og artikel 9.4 [Genskabelse af ligevægt] ikke finder anvendelse på parternes lovgivning og standarder vedrørende social sikring og pensioner.

e) omstrukturering af virksomheder.

2. For Unionens vedkommende forstås ved "arbejdsræssige og sociale beskyttelsesniveauer" de arbejdsræssige og sociale beskyttelsesniveauer, der gælder for og er fælles for alle Unionens medlemsstater.

Artikel 6.2: Opretholdelse af beskyttelsesniveauerne

1. Parterne bekræfter, at hver part har ret til at fastlægge politikker og prioriteter på de områder, der er omfattet af dette kapitel, til at fastlægge de arbejdsræssige og sociale beskyttelsesniveauer, som de finder passende, og til at vedtage eller ændre deres relevante lovgivning og politikker på en måde, der er i overensstemmelse med hver parts internationale forpligtelser, herunder deres forpligtelser i henhold til dette kapitel.

2. En part må ikke på en måde, der påvirker handelen eller investeringerne parterne imellem, svække eller reducere de arbejdsræssige og sociale beskyttelsesniveauer, der ligger under de niveauer, der var gældende ved overgangsperiodens udløb, herunder ved ikke effektivt at håndhæve sin lovgivning og sine standarder.

3. Parterne anerkender, at hver part bevarer retten til at udøve rimeligt skøn og træffe beslutninger i god tro vedrørende tildeling af ressourcer til håndhævelse vedrørende arbejdsmarkedet, hvad angår anden arbejdsret, der anses for at have højere prioritet, forudsat at udøvelsen af dette skøn og disse afgørelser ikke er i strid med dens forpligtelser i henhold til dette kapitel.

4. Parterne bestræber sig fortsat på at øge deres respektive arbejdsræssige og sociale beskyttelsesniveauer som omhandlet i dette kapitel.

Artikel 6.3: Håndhævelse

Med henblik på håndhævelse som omhandlet i [artikel 6.2. [Opretholdelse af beskyttelsesniveauerne] indfører og vedligeholder hver af parterne et system til effektiv national håndhævelse og navnlig et effektivt arbejdstilsyn i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser vedrørende arbejdsvilkår og beskyttelse af arbejdstagere, sikrer, at der er adgang til administrative og retslige procedurer, som gør det muligt for offentlige myndigheder og enkeltpersoner med søgsmålskompetence rettidigt at anlægge sag ved overtrædelser af arbejdsret og sociale standarder, og sikrer passende og effektive retsmidler, herunder foreløbige retsmidler, samt sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelserne og har afskrækkende virkning. Ved den nationale gennemførelse og håndhævelse af artikel 6.2 [Opretholdelse af beskyttelsesniveauer] respekterer hver part arbejdsmarkedsparternes rolle og autonomi på nationalt plan, hvor det er relevant, i overensstemmelse med gældende lovgivning og praksis.

Artikel 6.4: Tvistbilæggelse

1. Parterne udfolder gennem dialog, konsultationer og udveksling af oplysninger og samarbejde enhver bestræbelse på at løse enhver uenighed om anvendelsen af dette kapitel.

2. Uanset sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser], afsnit I [Tvistbilæggelse], anvender parterne i tilfælde af en tvist mellem parterne om anvendelsen af dette kapitel, udelukkende procedurerne i artikel 9.1 [Konsultationer] og artikel 9.3 [Ekspertpanel vedrørende områder med opretholdelse af beskyttelsesniveauer] i dette afsnit.

Kapitel syv: Miljø og klima

Artikel 7.1: Definitioner

1. I dette kapitel forstås ved "miljøbeskyttelsesniveauer" de beskyttelsesniveauer, som generelt er fastsat i en parts lovgivning, og som har til formål at beskytte miljøet, herunder forebyggelse af en fare for menneskers liv eller sundhed fra miljøvirkninger, herunder på hvert af følgende områder:

- a) industrielle emissioner
- b) kulstofemissioner og luftkvalitet
- c) bevaring af natur og biodiversitet
- d) affaldshåndtering
- e) beskyttelse og bevarelse af vandmiljøet
- f) beskyttelse og bevarelse af havmiljøet
- g) forebyggelse, nedbringelse og fjernelse af risici for menneskers sundhed eller for miljøet, som skyldes fremstilling, anvendelse, udslip og bortskaffelse af kemiske stoffer, eller
- h) forvaltning af indvirkningen på miljøet fra landbrugs- eller fødevareproduktion, navnlig gennem anvendelse af antibiotika og dekontaminanter.

2. For Unionens vedkommende forstås ved "miljøbeskyttelsesniveauer" de miljøbeskyttelsesniveauer, der gælder for og er fælles for alle medlemsstater.

3. I dette kapitel forstås ved "klimabeskyttelsesniveau" beskyttelsesniveau med hensyn til emissioner og optag af drivhusgasser og ozonlagsnedbrydende stoffer. For så vidt angår drivhusgasser betyder dette:

- a) for Unionens vedkommende målet på 40 % for hele økonomien i 2030, herunder Unionens kulstofprissætningssystem
- b) for Det Forenede Kongeriges vedkommende Det Forenede Kongeriges andel af dette 2030-mål for hele økonomien, herunder Det Forenede Kongeriges kulstofprissætningssystem.

Artikel 7.2: Opretholdelse af beskyttelsesniveauerne

1. Parterne bekræfter, at hver part har ret til at fastlægge politikker og prioriteter på de områder, der er omfattet af dette kapitel, til at fastlægge de miljøbeskyttelsesniveauer eller og det klimabeskyttelsesniveau, som den finder passende, og til at vedtage eller ændre sin relevante lovgivning og politikker på en måde, der er i overensstemmelse med hver parts internationale forpligtelser, herunder sine forpligtelser i henhold til dette kapitel.

2. En part må ikke på en måde, der påvirker handelen eller investeringerne parterne imellem, svække eller reducere sine miljøbeskyttelsesniveauer eller sit klimabeskyttelsesniveau til niveauer, der ligger under dem, der var gældende ved overgangsperiodens udløb, herunder ved ikke effektivt at håndhæve sin miljølovgivning og sine standarder for klimabeskyttelse.

3. Parterne anerkender, at hver part bevarer retten til at udøve rimeligt skøn og træffe beslutninger i god tro vedrørende tildeling af ressourcer til håndhævelse vedrørende miljøet, hvad angår anden miljøret og klimapolitikker, der anses for at have højere prioritet, forudsat at udøvelsen af dette skøn og disse afgørelser ikke er i strid med dens forpligtelser i henhold til dette kapitel.

4. For så vidt der i dette kapitel er fastsat mål i en parts miljølovgivning på de områder, der er anført i artikel [7.1 [Definitioner]], er de omfattet af en parts miljøbeskyttelsesniveau ved overgangsperiodens udløb. Disse mål omfatter de mål, der forventes opfyldt på et tidspunkt, der ligger efter overgangsperiodens udløb. Dette stykke finder også anvendelse på ozonlagsnedbrydende stoffer.

5. Parterne bestræber sig fortsat på at øge deres respektive miljøbeskyttelsesniveauer eller deres respektive klimabeskyttelsesniveauer som omhandlet i dette kapitel.

Artikel 7.3: Kulstofprissætning

1. Hver part har indført et effektivt kulstofprissætningssystem pr. 1. januar 2021.

2. Hvert system omfatter drivhusgasemissioner fra elproduktion, varmeproduktion, industri og luftfart.

3. Effektiviteten af parternes respektive kulstofprissætningssystemer skal opretholde det beskyttelsesniveau, der er fastsat i artikel 7.2 [Opretholdelse af beskyttelsesniveauerne].

4. Uanset stk. 2 medtages luftfart senest inden for to år, hvis den ikke allerede er medtaget. Anvendelsesområdet for Unionens kulstofprissætningssystem omfatter flyvninger, der afgår fra Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde til Det Forenede Kongerige.

5. Hver part opretholder deres system for kulstofprissætningssystem, for så vidt som det er et effektivt redskab for hver part i bekæmpelsen af klimaændringer, og opretholder under alle omstændigheder det beskyttelsesniveau, der er fastsat i artikel 7.2 [Opretholdelse af beskyttelsesniveauerne].

6. Parterne samarbejder om kulstofprissætning. De overvejer seriøst at sammenkæde deres respektive kulstofprissætningssystemer på en måde, der bevarer disse systemers integritet og giver mulighed for at øge deres effektivitet.

Artikel 7.4: Miljø- og klimaprincipper

1. Under hensyntagen til det forhold, at Unionen og Det Forenede Kongerige deler en fælles biosfære med hensyn til grænseoverskridende forurening, giver hver part tilsagn om at overholde de internationalt anerkendte miljøprincipper, som parten har forpligtet sig til i f.eks. Rio-erklæringen fra 1992 om miljø og udvikling, vedtaget den 14. juni 1992 ("1992 Rio Declaration on Environment and Development") og i multilaterale miljøaftaler, herunder De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, udfærdiget i New York den 9. maj 1992 ("UNFCCC") og konventionen om den biologiske mangfoldighed, udfærdiget i Rio de Janeiro den 5. juni 1992 ("Convention on Biological Diversity"), særlig:

- a) princippet om, at miljøbeskyttelse bør integreres i udformningen af politikker, herunder gennem konsekvensvurderinger
- b) princippet om en forebyggende indsats for at undgå miljøskader

- c) den forsigtighedstilgang, der er omhandlet i artikel 1.2, stk. 2 [Ret til at regulere, forsigtighedstilgang og videnskabelige og tekniske oplysninger]
- d) princippet om, at indgreb over for miljøskader fortrinsvis bør ske ved kilden, og
- e) princippet om, at forureneren betaler.

2. Parterne bekræfter deres respektive forpligtelser med hensyn til procedurer for evaluering af en foreslået aktivitets sandsynlige indvirkning på miljøet, og når bestemte projekter, planer og programmer kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder på sundheden, herunder en miljøkonsekvensvurdering eller en strategisk miljøvurdering, alt efter hvad der er relevant.

3. Disse procedurer omfatter, hvor det er relevant og i overensstemmelse en parts lovgivning, fastlæggelse af anvendelsesområdet for en miljørapport og udarbejdelse heraf, gennemførelse af offentlig deltagelse og høringer og hensyntagen til miljørapporten og resultaterne af offentlighedens deltagelse og høringer i forbindelse med det godkendte projekt eller den vedtagne plan eller det vedtagne program.

Artikel 7.5: Håndhævelse

1. Med henblik på håndhævelse som omhandlet i artikel 7.2 [Opretholdelse af beskyttelsesniveauerne] sikrer hver part i overensstemmelse med sin nationale lovgivning:

- a) at de nationale myndigheder, der har kompetence til at håndhæve den relevante miljø- og klimalovgivning, tager behørigt højde for påståede overtrædelser af sådan lovgivning, som de får kendskab til. De pågældende myndigheder skal have adgang til passende og effektive retsmidler, herunder foreløbige retsmidler samt sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelserne og har afskrækkende virkning, hvis det er relevant, og
- b) nationale administrative eller retslige procedurer er tilgængelige for fysiske og juridiske personer med en tilstrækkelig interesse i at anlægge sag til prøvelse af overtrædelser af sådan lovgivning og til at anvende effektive retsmidler, herunder foreløbige retsmidler, og at retssagerne er ikke uoverkommeligt dyre og føres på en retfærdig, retfærdig og gennemsigtig måde.

Artikel 7.6: Samarbejde om overvågning og håndhævelse

Parterne sikrer, at Europa-Kommissionen og Det Forenede Kongeriges tilsynsførende organer regelmæssigt mødes og samarbejder om en effektiv overvågning og håndhævelse af lovgivningen med hensyn til miljø og klima som omhandlet i artikel 7.2 [Opretholdelse af beskyttelsesniveauerne].

Artikel 7.7: Tvistbilæggelse

1. Parterne udfolder gennem dialog, konsultationer og udveksling af oplysninger og samarbejde enhver bestræbelse på at løse enhver uenighed om anvendelsen af dette kapitel.

2. Uanset sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser], afsnit I, anvender parterne i tilfælde af en tvist mellem parterne om anvendelsen af dette kapitel, udelukkende procedurerne i artikel 9.1 [Konsultationer] og artikel 9.3 [Ekspertpanel vedrørende områder med opretholdelse af beskyttelsesniveauet] i dette afsnit.

Kapitel otte: Andre instrumenter for handel og bæredygtig udvikling

Artikel 8.1: Baggrund og mål

1. Parterne minder om Agenda 21 og Rioerklæringen fra 1992 om miljø og udvikling, gennemførelsesplanen fra verdenstopmødet i Johannesburg om bæredygtig udvikling fra 2002, Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) erklæring om social retfærdighed med henblik på retfærdig globaliserings, vedtaget i Gèneve den 10. juni 2008 af Den Internationale Arbejdskonference på sit 97. møde ("2008 ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization"), slutdokumentet fra FN's konference om bæredygtig udvikling fra 2012 med titlen "Den fremtid, vi ønsker" ("The future we want"), stadfæstet i FN's Generalforsamlings resolution 66/288, vedtaget den 27. juli 2012, og FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling vedtaget af FN's Generalforsamling ved resolution 70/1 af 25. september 2015 og dens mål for bæredygtig udvikling.
2. I lyset af stk. 1 er målet med dette kapitel at fremme integrationen af bæredygtig udvikling, navnlig dens arbejds- og miljømæssige dimensioner, i parternes handels- og investeringsforbindelser og i denne forbindelse supplere parternes forpligtelser i henhold til kapitel 6 [Arbejdsstandarder og sociale standarder] og kapitel 7 [Miljø og klima].

Artikel 8.2: Gennemsigtighed

1. Parterne understreger betydningen af at sikre gennemsigtighed som et nødvendigt element til at fremme offentlig deltagelse og offentliggørelse af oplysninger inden for rammerne af dette kapitel. I overensstemmelse med deres love og forskrifter, bestemmelserne i dette kapitel, kapitel IX [Gennemsigtighed] og X [God reguleringspraksis], skal hver part:
 - a) sikre, at alle alment gældende foranstaltninger, der forfølger målene i dette kapitel, forvaltes på en gennemsigtig måde, herunder ved at give offentligheden rimelige muligheder og tilstrækkelig tid til at fremsætte bemærkninger, og ved at offentliggøre sådanne foranstaltninger
 - b) sikre, at offentligheden får adgang til relevante miljøoplysninger, der opbevares af eller for offentlige myndigheder, samt sikre aktiv formidling af disse oplysninger til offentligheden ad elektronisk vej
 - c) tilskynde til offentlig debat med og blandt ikkestatslige aktører om udvikling og fastlæggelse af politikker, der kan føre til, at de offentlige myndigheder vedtager lovgivning, der er relevant for dette kapitel. Med hensyn til miljøet omfatter dette offentlig deltagelse i projekter, planer og programmer og
 - d) fremme af offentlighedens kendskab til de af dens love og standarder, der er relevante for dette kapitel, samt håndhævelses- og overholdelsesprocedurer ved at tage skridt til at øge offentlighedens viden og forståelse. I forbindelse med arbejdsmarkedsret og arbejdsmarkedsstandarder skal dette omfatte arbejdstagere, arbejdsgivere og deres repræsentanter.

Artikel 8.3: Multilaterale arbejdsmarkedsstandarder og -aftaler

1. Parterne bekræfter deres tilsagn om at fremme udviklingen af den internationale handel på en måde, der fremmer anstændigt arbejde for alle, som udtrykt i ILO-erklæringen fra 2008 om social retfærdighed for en retfærdig globalisering.

2. I overensstemmelse med ILO-statutten og ILO-erklæringen om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet og opfølgningen heraf, som blev vedtaget i Genève den 18. juni 1998 på Den Internationale Arbejdskonferences 86. møde, forpligter hver part sig til at iagttage, fremme og effektivt gennemføre de følgende internationalt anerkendte grundlæggende arbejdsmarkedsstandarder som fastlagt i de grundlæggende ILO-konventioner:

- a) foreningsfrihed og faktisk anerkendelse af retten til kollektive forhandlinger
- b) afskaffelse af alle former for tvangsarbejde
- c) reel afskaffelse af børnearbejde og
- d) afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv.

3. Hver part bestræber sig fortsat og vedvarende på at ratificere de grundlæggende ILO-konventioner, hvis de ikke allerede har gjort dette.

4. Parterne udveksler regelmæssigt og i det nødvendige omfang oplysninger om medlemsstaternes og Det Forenede Kongeriges respektive situationer og fremskridt med hensyn til ratificeringen af ILO-konventioner eller protokoller, som af ILO er klassificeret som værende ajour, og af andre relevante internationale instrumenter.

5. Hver part forpligter sig til at gennemføre alle de ILO-konventioner, som Det Forenede Kongerige og EU-medlemsstaterne hver især har ratificeret, og de forskellige bestemmelser i den europæiske socialpagt, som EU-medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige som medlemmer af Europarådet hver især har accepteret⁶³.

6. Hver part fremmer fortsat gennem sin lovgivning og praksis ILO's dagsorden for anstændigt arbejde som opstillet i ILO's 2008-erklæring om social retfærdighed for en retfærdig globalisering ("ILO Decent Work Agenda") og i overensstemmelse med relevante ILO-konventioner og andre internationale forpligtelser, navnlig med hensyn til:

- a) anstændige arbejdsvilkår for alle med hensyn til bl.a. løn, arbejdstid, barselsorlov og andre arbejdsvilkår
- b) sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, herunder forebyggelse af arbejdsrelaterede skader eller sygdomme og kompensation i tilfælde af sådanne skader eller sygdomme og
- c) ikkeforskelsbehandling med hensyn til arbejdsvilkår, herunder for vandrende arbejdstagere.

7. Hver part beskytter og fremmer den sociale dialog om arbejdsmarkedsforhold mellem arbejdstagere og arbejdsgivere og deres respektive organisationer og med relevante statslige myndigheder.

⁶³ Hver part bekræfter, at den har ret til at fastlægge prioriteter, politikker og tildeling af ressourcer til den effektive gennemførelse af ILO-konventioner og de relevante bestemmelser i den europæiske socialpagt på en måde, der er i overensstemmelse med partens internationale forpligtelser, herunder dens forpligtelser i henhold til dette kapitel. Europarådet, der blev oprettet i 1949, vedtog i 1961 den europæiske socialpagt, der blev revideret 1996. Alle medlemsstaterne har ratificeret den europæiske socialpagt i den oprindelige eller den reviderede udgave. For så vidt angår Det Forenede Kongerige vedrører henvisningen i stk. 5 den oprindelige udgave af den europæiske socialpagt fra 1961.

8. Parterne samarbejder om handelsrelaterede aspekter af arbejdsmarkedspolitikker og -foranstaltninger i multilaterale fora såsom ILO, når det er relevant. Et sådant samarbejde kan omfatte områder såsom:

- a) handelsrelaterede aspekter af gennemførelsen af grundlæggende, prioriterede og andre ajourførte ILO-konventioner
- b) handelsrelaterede aspekter af ILO's dagsorden for anstændigt arbejde, herunder om den indbyrdes sammenhæng mellem handel og fuld og produktiv beskæftigelse, arbejdsmarkedstilpasninger, grundlæggende arbejdsmarkedsstandarder, anstændigt arbejde i globale forsyningskæder, social beskyttelse og social inddragelse, social dialog samt ligestilling mellem kvinder og mænd
- c) virkningerne for handel og investeringer af arbejdsmarkedslovgivning og -standarder, eller handels- og investeringsreglers virkninger for arbejdsmarkedet
- d) dialog og udveksling af oplysninger om arbejdsretlige bestemmelser inden for rammerne af deres respektive handelsaftaler samt gennemførelsen heraf og
- e) enhver anden form for samarbejde, der anses for hensigtsmæssig.

9. Parterne tager hensyn til eventuelle synspunkter, der er fremsat af repræsentanter for arbejdstager-, arbejdsgiver- og civilsamfundsorganisationer, når de identificerer samarbejdsområder, og når de gennemfører samarbejdsaktiviteter.

Artikel 8.4: Multilaterale miljøaftaler

1. Parterne anerkender betydningen af FN's Miljøforsamling (UNEA) under FN's Miljøprogram (UNEP) og af multilateral miljøforvaltning og multilaterale miljøaftaler som et af det internationale samfunds svar på globale eller regionale miljøudfordringer, og de fremhæver behovet for at fremme det indbyrdes understøttende forhold mellem handels- og miljøpolitikker, -regler og -foranstaltninger.

2. I medfør af stk. 1, forpligter hver part sig til effektivt at gennemføre de multilaterale miljøaftaler, protokoller og ændringer, som de har ratificeret i deres lovgivning og praksis.

3. Parterne udveksler regelmæssigt og efter behov oplysninger om:

- a) deres respektive situation med hensyn til ratificeringen og gennemførelsen af multilaterale miljøaftaler, herunder protokoller og ændringer
- b) igangværende forhandlinger om nye multilaterale miljøaftaler og
- c) hver parts respektive synspunkter om at tilslutte sig yderligere multilaterale miljøaftaler.

4. Parterne bekræfter, at hver part har ret til at indføre eller opretholde foranstaltninger med henblik på at fremme målene i multilaterale miljøaftaler, som den er part i. Parterne minder om, at foranstaltninger, der vedtages eller håndhæves for at gennemføre sådanne multilaterale miljøaftaler, kan være berettiget i henhold til afsnit XII [Undtagelser], artikel EXC.1 [Almindelige undtagelser].

5. Parterne samarbejder om handelsrelaterede aspekter af miljøpolitikker og -foranstaltninger, herunder i multilaterale fora såsom FN's politiske forum på højt plan for bæredygtig udvikling, FN's Miljøprogram, UNEA, multilaterale miljøaftaler, Organisationen for International Civil Luftfart (ICAO) eller WTO alt efter omstændighederne. Et sådant samarbejde kan omfatte områder såsom:

- a) initiativer vedrørende bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug, herunder initiativer, der har til formål at fremme en cirkulær økonomi og grøn vækst og forureningsbekæmpelse
- b) initiativer til fremme af miljøvarer og -tjenesteydelser, herunder ved at nedbringe toldmæssige og ikke-toldmæssige hindringer
- c) virkningerne for handel og investeringer af miljølovgivning og -standarder eller handels- og investeringsreglers virkninger for miljøet
- d) gennemførelsen af bilag 16 til konventionen angående international civil luftfart, som blev indgået i Chicago den 7. december 1944, og andre foranstaltninger for at mindske luftfartens miljøpåvirkning, herunder inden for lufttrafikstyring, og
- e) andre handelsrelaterede aspekter af multilaterale miljøaftaler, herunder protokoller, ændringer og gennemførelse.

6. Samarbejdet i henhold til stk. 5 kan omfatte tekniske udvekslinger, udveksling af oplysninger og bedste praksis, forskningsprojekter, undersøgelser, rapporter, konferencer og workshops.

7. Parterne tager behørigt hensyn til synspunkter og bidrag fra offentligheden og interesserede aktører om udformningen og gennemførelsen af deres samarbejdsaktiviteter, og de kan inddrage sådanne aktører yderligere i disse aktiviteter, alt efter hvad der er relevant.

Artikel 8.5: Handel og klimaændringer

1. Parterne anerkender betydningen af at handle hurtigt for at bekæmpe klimaændringer og deres konsekvenser og af den rolle, som handel og investeringer spiller i forfølgelsen af dette mål i overensstemmelse med UNFCCC, formålet med og målene i Parisaftalen, som blev vedtaget i Paris den 12. december 2015 af partskonferencen under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer på FN's 21. Partskonference ("Parisaftalen"), og med andre multilaterale miljøaftaler og multilaterale instrumenter vedrørende klimaændringer.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:

- a) forpligte sig til effektivt at gennemføre UNFCCC og Parisaftalen, der blev vedtaget i henhold hertil, hvori et af hovedmålene er at øge den globale reaktion på klimaændringer og holde stigningen i den globale gennemsnitstemperatur et godt stykke under 2 °C over det førindustrielle niveau og fortsætte bestræbelserne på at begrænse temperaturstigningen til 1,5 °C over det førindustrielle niveau
- b) fremme det positive samspil mellem handel og klimapolitikker og -foranstaltninger og derved bidrage til overgangen til en ressourceeffektiv lavemissionsøkonomi og til klimarobust udvikling
- c) gøre det lettere at fjerne hindringer for handel med og investering i varer og tjenesteydelser af særlig betydning for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer såsom vedvarende energi og energieffektive produkter og tjenesteydelser, f.eks. ved at nedbringe toldmæssige

og ikketoldmæssige hindringer eller vedtage politiske rammer, der kan bane vejen for anvendelsen af de bedste tilgængelige løsninger.

3. Parterne samarbejder om at styrke deres samarbejde om handelsrelaterede aspekter af politikker og foranstaltninger til afbødning af klimaændringer bilateralt, regionalt og i internationale fora, hvor det er relevant, herunder i UNFCCC, WTO, Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, udfærdiget i Montreal den 26. august 1987 ("Montrealprotokollen") (Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) og Organisationen for International Civil Luftfart (ICAO)). Et sådant samarbejde kan omfatte områder såsom:

- a) politisk dialog og samarbejde om gennemførelsen af Parisaftalen, herunder om midler til fremme af modstandsdygtighed over for klimaændringer, vedvarende energi, lavemissionsteknologier, energieffektivitet, bæredygtig transport, udvikling af bæredygtig og klimarobust infrastruktur, overvågning af emissioner og internationale CO₂-markeder
- b) støtte til IMO's udvikling og indførelse af ambitiøse og effektive foranstaltninger til reduktion af drivhusgasemissioner, som skal gennemføres af skibe, der deltager i international handel
- c) støtte til ICAO's udvikling og indførelse af ambitiøse og effektive foranstaltninger til reduktion af drivhusgasemissioner
- d) støtte til en ambitiøs udfasning af ozonlagnedbrydende stoffer og udfasning af hydrofluorcarboner i henhold til Montrealprotokollen gennem foranstaltninger til kontrol af produktionen og forbruget af og handelen med disse stoffer og indførelse af miljøvenlige alternativer hertil, ajourføring af sikkerhedsstandarder og andre relevante standarder samt bekæmpelse af ulovlig handel med stoffer, der reguleres af Montrealprotokollen.

Artikel 8.6: Handel og biologisk mangfoldighed

1. Parterne anerkender betydningen af at bevare og på bæredygtig vis udnytte den biologiske mangfoldighed og den rolle, som handel spiller i forfølgelsen af disse mål, herunder ved at fremme bæredygtig handel eller kontrollere eller begrænse handelen med udryddelsestruede arter i overensstemmelse med de relevante multilaterale miljøaftaler, som de er part i, og de afgørelser, der er vedtaget i henhold hertil, navnlig konventionen om den biologiske mangfoldighed og dens protokoller og konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter, udfærdiget i Washington D.C. den 3. marts 1973 ("CITES").

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:

- a) gennemføre effektive foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig handel med vilde dyr og planter, herunder med hensyn til tredjelande, hvis det er relevant
- b) fremme anvendelsen af CITES som et instrument til bevarelse og bæredygtig forvaltning af biodiversiteten, herunder gennem medtagelse af dyre- og plantearter på CITES-tillæggene, hvis den pågældende arts bevaringsstatus anses for truet på grund af international handel
- c) tilskynde til handel med produkter, der stammer fra en bæredygtig udnyttelse af biologiske ressourcer, og som bidrager til bevarelse af biodiversiteten
- d) fortsat træffe foranstaltninger til bevarelse af den biologiske mangfoldighed, hvis den er under pres fra handel og investeringer, navnlig gennem foranstaltninger til forebyggelse af udbredelsen af invasive ikkehjemmehørende arter

3. Parterne samarbejder om handelsrelaterede anliggender af relevans for denne artikel, herunder i multilaterale fora såsom CITES og konventionen om den biologiske mangfoldighed, når det er relevant. Et sådant samarbejde kan omfatte områder såsom: handel med vilde dyr og planter og produkter baseret på naturressourcer, værdiansættelse og vurdering af økosystemer og tilknyttede tjenester samt adgang til genetiske ressourcer og rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen heraf, i overensstemmelse med Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelse af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed, som blev vedtaget i Nagoya den 29. oktober 2010.

Artikel 8.7: Handel og skove

1. Parterne anerkender betydningen af bevarelse af skove og bæredygtig skovforvaltning for at skabe miljømæssige funktioner og økonomiske og sociale muligheder for nuværende og kommende generationer og den rolle, som handel spiller i forfølgelsen af dette mål.

2. I lyset af stk. 1 og på en måde, der er i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser, skal hver part:

- a) fortsætte med at gennemføre foranstaltninger med henblik på at bekæmpe ulovlig skovhugst og den tilknyttede handel, herunder, alt efter omstændighederne, handel med tredjelande, og fremme handel med lovligt fældede træprodukter
- b) fremme bevarelse og bæredygtig forvaltning af skove og handel med og forbrug af træ og træprodukter, der er fældet i overensstemmelse med lovgivningen i hugstlandet og fra bæredygtigt forvaltede skove og
- c) udveksle oplysninger med den anden part om handelsrelaterede initiativer vedrørende bæredygtig skovforvaltning, skovforvaltningspraksis og bevarelse af skovarealer og samarbejde om at maksimere virkningerne af og sikre det positive samspil mellem deres respektive politikker af fælles interesse.

3. Parterne samarbejder om at styrke deres samarbejde om handelsrelaterede aspekter af bæredygtig skovforvaltning, bevarelse af skovarealer og ulovlig skovhugst, herunder i multilaterale fora, hvis det er relevant.

Artikel 8.8: Handel med og bæredygtig forvaltning af havets biologiske ressourcer og akvakultur

1. Parterne anerkender betydningen af at bevare og forvalte havets biologiske ressourcer og økosystemer på en bæredygtig måde og af at fremme ansvarlig og bæredygtig akvakultur og den rolle, som handel spiller i forfølgelsen af disse mål.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:

- a) forpligte sig til at handle konsekvent og, hvis det er relevant, overholde de relevante FN-aftaler, aftaler inden for rammerne af De Forenede Nationers Fødevarer- og Landbrugsorganisation ("FAO"), FN's havretskonvention, aftalen om gennemførelsen af bestemmelserne i De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982 vedrørende bevarelse og forvaltning af fælles fiskebestande og stærkt vandrende fiskebestande, udfærdiget i New York den 4. august 1995, FAO-aftalen om fremme af fiskerfartøjers overholdelse af internationale bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger på det åbne hav, udfærdiget i Rom den 24. november 1993, FAO's adfærdskodeks for ansvarligt

fiskeri og FAO-aftalen om havnestatsforanstaltninger, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri, vedtaget i Rom den 22. november 2009 på den 36. samling af FAO-konferencen, og deltage i FAO-initiativet vedrørende det globale register over fiskerfartøjer, køle- og fryseskibe og forsyningskibe

- b) fremme bæredygtigt fiskeri og god fiskeriforvaltning ved at deltage aktivt i arbejdet i relevante internationale organisationer eller organer, som de er medlemmer af, observatører eller samarbejdende ikkekontraherende parter, herunder de regionale fiskeriforvaltningsorganisationer (RFFO'er), i givet fald ved hjælp af en effektiv overvågning, kontrol eller håndhævelse af RFFO'ernes resolutioner, henstillinger eller foranstaltninger, gennemførelsen af deres fangstdokumentation eller certificeringsordninger og havnestatsforanstaltninger
- c) vedtage og gennemføre deres respektive effektive redskaber til at gennemføre effektive foranstaltninger til bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri, herunder foranstaltninger med henblik på at udelukke produkter fra ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri fra handelsstrømmene, og samarbejde med henblik herpå
- d) fremme udviklingen af bæredygtig og ansvarlig akvakultur, herunder med hensyn til opfyldelsen af målsætningerne og principperne i FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri, når det er relevant.

3. Parterne samarbejder om bevarelsesmæssige og handelsrelaterede aspekter af fiskeri- og akvakulturpolitikker og -foranstaltninger, herunder i WTO, RFFO'er og andre multilaterale fora, hvis det er relevant, med henblik på at fremme bæredygtige fiskeri- og akvakulturpraksisser og handel med fiskevarer og akvakulturprodukter fra bæredygtigt forvaltede fiskeri- og akvakulturaktiviteter.

4. Denne artikel berører ikke bestemmelserne i anden del, overskrift fem [Fiskeri].

Artikel 8.9: Handel og investeringer til fremme af bæredygtig udvikling

1. Parterne bekræfter deres vilje til at forbedre den måde, hvorpå handel og investeringer bidrager til at opfylde de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter af målet om bæredygtig udvikling.

2. I henhold til stk. 1 fremmer parterne fortsat:

- a) handels- og investeringspolitikker, der understøtter de fire strategiske mål i ILO's dagsorden for anstændigt arbejde i overensstemmelse med ILO's erklæring fra 2008 om social retfærdighed for en retfærdig globalisering, herunder mindstelønnen, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og andre aspekter vedrørende arbejdsvilkår
- b) handel med og investering i miljøvarer og -tjenesteydelser såsom vedvarende energi og energieffektive produkter og tjenesteydelser, herunder ved at nedbringe ikketoldmæssige hindringer eller vedtage politiske rammer, der kan bane vejen for anvendelsen af de bedste tilgængelige løsninger
- c) handel med varer og tjenesteydelser, som bidrager til forbedrede sociale forhold og miljømæssigt forsvarlig praksis, herunder dem, der er omfattet af frivillige garantiordninger for bæredygtighed som f.eks. fairtradeordninger og etiske handelsordninger og miljømærkning og

d) samarbejde i multilaterale fora om spørgsmål omhandlet i denne artikel.

3. Parterne anerkender vigtigheden af at behandle specifikke spørgsmål om bæredygtig udvikling ved at gennemgå, overvåge og vurdere de potentielle økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger af mulige tiltag under hensyntagen til de berørte parter synspunkter.

Artikel 8.10: Handel og ansvarlig forvaltning af forsyningskæder

1. Parterne anerkender vigtigheden af ansvarlig forvaltning af forsyningskæder gennem ansvarlig forretningsskik og virksomhedernes sociale ansvar og handelens rolle i forfølgelsen af dette mål.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:

a) fremme virksomhedernes sociale ansvar og ansvarlige forretningsskik, herunder ved at tilvejebringe understøttende politiske rammer, der tilskynder virksomhederne til at anvende den relevante praksis og

b) støtte overholdelsen, gennemførelsen, opfølgningen og udbredelsen af relevante internationale instrumenter såsom OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, ILO's trepartserklæring om principper for multinationale virksomheder og socialpolitik, FN's Global Compact-initiativ og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder.

3. Parterne anerkender nytteværdien af internationale sektorspecifikke retningslinjer for virksomhedernes sociale ansvar og ansvarlig forretningsskik og fremmer fælles arbejde i denne henseende. Med hensyn til OECD's due diligence-retningslinjer for ansvarlige forsyningskæder for mineraler fra konfliktramte områder og højrisikoområder med tillæg gennemfører parterne også foranstaltninger for at fremme udbredelsen af disse retningslinjer.

4. Parterne samarbejder om at styrke deres samarbejde om handelsrelaterede aspekter af spørgsmål i denne artikel, herunder i multinationale fora, hvis det er relevant, bl.a. gennem udveksling af oplysninger, bedste praksis og outreachinitiativer.

Artikel 8.11: Tvistbilæggelse

1. Parterne udfolder gennem dialog, konsultationer og udveksling af oplysninger og samarbejde enhver bestræbelse på at løse enhver uenighed om anvendelsen af dette kapitel.

2. Uanset sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser], afsnit I [Tvistbilæggelse], anvender parterne i tilfælde af en tvist mellem parterne om anvendelsen af dette kapitel, udelukkende procedurerne i artikel 9.1 [Konsultationer] og artikel 9.2 [Ekspertpanel].

Kapitel ni: Horisontale og institutionelle bestemmelser

Artikel 9.1: Konsultationer

1. En part kan ved skriftlig henvendelse til den anden part anmode den anden part om konsultationer vedrørende ethvert spørgsmål, der opstår i forbindelse med kapitel 1 [almindelige bestemmelser], artikel 1.1, stk. 3, [Principper og mål], og kapitel 6 [Arbejdsstandarder og sociale standarder], 7 [Miljø og klima], og 8 [Andre instrumenter for handel og bæredygtig udvikling]. Den klagende part angiver i den skriftlige anmodning begrundelserne for anmodningen, herunder

redegørelse for de omhandlede foranstaltninger, og angiver de bestemmelser, som den klagende part anser som gældende. Konsultationerne skal indledes straks efter partens indgivelse af anmodningen herom og under alle omstændigheder senest 30 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen, medmindre parterne aftaler en længere frist.

2. Parterne indleder konsultationerne med det formål at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning på problemet. Under konsultationerne giver parterne hinanden tilstrækkeligt mange af de oplysninger, som de er i besiddelse af, til at give mulighed for en fuldstændig undersøgelse af de rejste spørgsmål. Hver part bestræber sig på at sikre, at personale fra deres kompetente myndigheder med ekspertise på det område, der er genstand for konsultationerne, deltager.

3. For så vidt angår spørgsmål vedrørende de multilaterale aftaler eller instrumenter, der er omhandlet i artikel 1.1, stk. 3, [Principper og mål], og kapitel 6 [Arbejdsstandarder og sociale standarder], 7 [Miljø og klima], og 8 [Andre instrumenter for handel og bæredygtig udvikling] tager parterne hensyn til oplysninger fra ILO eller relevante organer eller organisationer, som er nedsat i medfør af multilaterale miljøaftaler. Når det er relevant, søger parterne i fællesskab rådgivning hos disse organisationer eller organer eller andre eksperter eller organer, som de anser for passende.

4. Hver part kan, når det er hensigtsmæssigt, indhente synspunkter fra de nationale rådgivende grupper, der er omhandlet i [artikel INST.7 [Nationale rådgivningsgrupper]] eller anden ekspertrådgivning.

5. Enhver beslutning truffet af parterne offentliggøres.

Artikel 9.2: Ekspertpanel

1. For alle spørgsmål, der ikke løses tilfredsstillende gennem konsultationer i henhold til artikel 9.1 [Konsultationer], kan en part 90 dage efter modtagelsen af en konsultationsanmodning i henhold til nævnte artikel anmode om, at der indkaldes et ekspertpanel med henblik på at undersøge spørgsmålet ved at indgive en skriftlig anmodning til den anden part. I anmodningen angives den pågældende foranstaltning, og det specificeres og forklares, hvordan foranstaltningen ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i de relevante kapitler, på en måde, der er tilstrækkelig til klart at kunne indgive klagen.

2. Ekspertpanelet består af tre panelmedlemmer.

3. Specialudvalget for handel vedrørende lige og fair konkurrencevilkår og bæredygtighed udarbejder på det første møde efter denne aftales ikrafttræden en liste over mindst 15 personer, som er villige og i stand til at indgå i ekspertpanelet. Hver af parterne udnævner mindst fem personer på listen, der skal fungere som panelmedlemmer. Parterne udnævner også mindst fem personer, som ikke er borgere i nogen af parterne, og som er villige og i stand til at fungere som formand for et ekspertpanel. Specialudvalget for handel vedrørende lige og fair konkurrencevilkår og bæredygtighed sørger for, at listen ajourføres, og at der altid er mindst 15 eksperter på listen.

4. De eksperter, der foreslås som medlemmer, skal have specialiseret viden eller ekspertise inden for arbejdsmarkeds- eller miljølovgivning, andre spørgsmål, som behandles i det eller de relevante kapitler, eller bilæggelse af tvister, der opstår i forbindelse med internationale aftaler. De skal handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller regering i spørgsmål vedrørende tvisten. De skal være uafhængige af og må ikke være tilknyttet eller modtage instruktioner fra nogen af parterne. De må ikke være personer, der er medlemmer af eller tjenestemænd eller øvrige ansatte i Unionens institutioner, en medlemsstats regering eller Det Forenede Kongeriges regering.

5. Medmindre parterne aftaler andet senest fem dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet, er panelets kommissorium:

"på baggrund af de relevante bestemmelser at undersøge den sag, hvortil der henvises i anmodningen om nedsættelsen af ekspertpanelet, og udarbejde en rapport i overensstemmelse med denne artikel, hvori det fastslås, om foranstaltningen er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser."

6. Med hensyn til spørgsmål vedrørende multilaterale standarder og aftaler, der er omfattet af dette afsnit, bør ekspertpanelet indhente oplysninger fra ILO eller relevante organer, der er oprettet i henhold til disse aftaler, herunder alle relevante tilgængelige fortolkende retningslinjer, resultater eller afgørelser vedtaget af ILO og disse organer.

7. Ekspertpanelet kan anmode om og modtage skriftlige indlæg eller andre oplysninger fra personer med relevante oplysninger eller specialiseret viden.

8. Ekspertpanelet fremsender disse oplysninger til hver part, så de kan fremsætte deres bemærkninger senest 20 dage efter modtagelsen af dem.

9. Ekspertpanelet udarbejder en foreløbig rapport til parterne og en endelig rapport med de faktiske omstændigheder, dets vurderinger af spørgsmålet, herunder hvorvidt den svarende part har opfyldt sine forpligtelser i henhold til det eller de relevante kapitler samt begrundelsen for panelets konklusioner og vurderinger. Det præciseres, at parterne er enige om, at hvis panelet fremsætter henstillinger i sin rapport, behøver den besvarende part ikke at følge disse henstillinger for at sikre overensstemmelse med aftalen.

10. Ekspertpanelet forelægger den foreløbige rapport for parterne senest 100 dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet. Finder ekspertpanelet, at denne frist ikke kan overholdes, skal ekspertpanelets formand underrette parterne skriftligt derom med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår ekspertpanelet agter at fremlægge sin foreløbige rapport. Ekspertpanelet forelægger under ingen omstændigheder den foreløbige rapport senere end 125 dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet.

11. Hver part kan indgive en begrundet anmodning til ekspertpanelet om at tage særlige aspekter af den foreløbige rapport op til fornyet overvejelse senest 25 dage efter forelæggelsen. En part kan fremsætte kommentarer til den anden parts anmodning frem til 15 dage efter indgivelse af anmodningen.

12. Ekspertpanelet skal efter at have analyseret disse bemærkninger udarbejde den endelige rapport. Hvis der ikke indgives anmodninger om genbehandling af bestemte punkter i den foreløbige rapport inden for den i stk. 11 fastlagte frist, anses den foreløbige rapport som ekspertpanelets endelige rapport.

13. Ekspertpanelet forelægger en foreløbig rapport for parterne senest 175 dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet. Når ekspertpanelet finder, at denne frist ikke kan overholdes, skal ekspertpanelets formand underrette parterne skriftligt derom med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår ekspertpanelet agter at fremlægge sin endelige rapport. Ekspertpanelet forelægger under ingen omstændigheder den endelige rapport senere end 195 dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet.

14. Den endelige rapport skal indeholde en redegørelse for eventuelle skriftlige anmodninger fra parterne vedrørende den foreløbige rapport og tydeligt behandle parternes kommentarer.

15. Parterne stiller den endelige rapport til rådighed for offentligheden senest 15 dage efter ekspertpanelets fremlæggelse af den.

16. Hvis ekspertpanelets endelige rapport fastslår, at en part ikke har opfyldt sine forpligtelser i henhold til de eller de relevante kapitler, drøfter parterne senest 90 dage forelæggelsen af den endelige rapport, hvilke passende foranstaltninger der skal gennemføres, idet der tages hensyn til ekspertpanelets rapport. Senest 105 dage efter at rapporten er blevet forelagt parterne, underretter den indklagede part sine nationale rådgivningsgrupper nedsat i henhold til artikel INST.7 [Nationale rådgivningsgrupper] og den klagende part om sin afgørelse om eventuelle foranstaltninger, der skal gennemføres.

17. Specialudvalget for handel vedrørende lige og fair konkurrencevilkår og bæredygtighed overvåger opfølgningen af ekspertpanelets rapport. Parternes nationale rådgivningsgrupper, der er oprettet i henhold til artikel INST.7 [Nationale rådgivningsgrupper], kan fremsætte bemærkninger herom til Specialudvalget for handel vedrørende lige og fair konkurrencevilkår.

18. Hvis der er uenighed mellem parterne om, hvorvidt der er truffet foranstaltninger til afhjælpning af den manglende overensstemmelse, eller om sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser, kan den klagende part indgive en skriftlig anmodning til det oprindelige ekspertpanel om at træffe afgørelse i sagen. I anmodningen skal den anfægtede foranstaltning angives, og der skal redegøres for, hvordan foranstaltningen ikke er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i et omfang, der er tilstrækkeligt til at forelægge klagen klart. Ekspertpanelet forelægger sin konklusion for parterne senest 45 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen.

19. Medmindre andet er fastsat i denne artikel, finder artikel INST.14, stk. 1 [Voldgiftsprocedure], artikel INST.29 [Voldgiftsrettens afgørelser og kendelser], artikel INST.30 [Suspension og ophør af voldgiftsprocedurer], artikel INST.31 [Gensidigt acceptabel løsning], artikel INST.32 [Frister], artikel INST.34 [Omkostninger], artikel INST.15 [Nedsættelse af en voldgiftsret], eller artikel INST.28 [Udskiftning af voldgiftsmænd] samt bilag INST [Forretningsorden for tvistbilæggelse] og bilag INST-X [Adfærdskodeks for voldgiftsmænd] tilsvarende anvendelse.

Artikel 9.3: Ekspertpanel vedrørende områder med opretholdelse af beskyttelsesniveauet

1. Artikel 9.2 [Ekspertpanel] finder anvendelse på tvister mellem parterne om fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i kapitel 6 [Arbejdsstandarder og sociale standarder] og kapitel 7 [Miljø og klima].

2. I forbindelse med disse tvister, finder artikel INST.24 [Midlertidige retsmidler] og artikel INST.25 [Prøvelse af eventuelle foranstaltninger, der er truffet efter brug af midlertidige retsmidler], ud over de artikler, der er anført i artikel 9.2, stk. 19, [Ekspertpanel], tilsvarende anvendelse.

3. Parterne anerkender, at hvis den besvarende part vælger ikke at træffe foranstaltninger for at bringe sig i overensstemmelse med ekspertpanelets rapport og denne aftale, er alle retsmidler, der er tilladt i henhold til INST.24 [Midlertidige retsmidler], fortsat tilgængelige for den klagende part.

Artikel 9.4: Genskabelse af ligevægt

1. Parterne anerkender hver parts ret til at fastlægge sine fremtidige politikker og prioriteter med hensyn til arbejdsmæssig og social beskyttelse, miljøbeskyttelse eller klimabeskyttelse, eller

med hensyn til subsidier på en måde, der er i overensstemmelse med hver parts internationale forpligtelser, herunder deres forpligtelser i henhold til denne aftale. Samtidig anerkender parterne, at betydelige forskelle på disse områder kan påvirke handelen eller investeringerne mellem parterne på en måde, der ændrer de omstændigheder, der har dannet grundlag for indgåelsen af denne aftale.

2. Hvis der opstår væsentlige virkninger for handel eller investeringer mellem parterne som følge af betydelige forskelle mellem parterne på de områder, der er omhandlet i stk. 1, kan en af parterne træffe passende udligningsforanstaltninger, som er strengt nødvendige for at rette op på situationen. Sådanne foranstaltninger skal med hensyn til anvendelsesområde og varighed begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt og forholdsmæssigt til at afhjælpe situationen. Der vælges fortrinsvis sådanne foranstaltninger, som mindst muligt forstyrrer denne aftales funktion. En parts vurdering af disse virkninger baseres på pålidelig dokumentation og ikke blot baseres på kendsgerninger og ikke blot på formodninger eller fjerne muligheder.

3. Følgende procedurer finder anvendelse på de udligningsforanstaltninger, der træffes i henhold til stk. 2:

- a) Den pågældende part underretter straks den anden part gennem Partnerskabsrådet om de udligningsforanstaltninger, den pågældende part agter at træffe, og fremlægger alle relevante oplysninger. Parterne indleder straks konsultationer. Konsultationerne anses for at være afsluttet inden for 14 dage efter datoen for indgivelse af meddelelsen, medmindre den afsluttes i fællesskab inden udløbet af den nævnte tidsfrist.
- b) Hvis der ikke findes en gensidigt acceptabel løsning, kan den pågældende part tidligst vedtage udligningsforanstaltningerne fem dage efter konsultationernes afslutning, medmindre den part, der modtager meddelelsen, inden for samme periode på fem dage, i henhold til artikel INST.14, stk. 2 [Voldgiftsprocedure]⁶⁴, ved indgivelse af en skriftlig anmodning til den anden part anmoder om, at der nedsættes en voldgiftsret, som skal træffe afgørelse om, hvorvidt de anmeldte udligningsforanstaltninger er i overensstemmelse med stk. 2 i denne artikel.
- c) Voldgiftsretten forelægger sin endelige kendelse senest 30 dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftsretten. Hvis voldgiftsretten forelægger sin endelige kendelse inden for denne frist, kan den pågældende part tidligst vedtage udligningsforanstaltningerne tre dage efter udløbet af perioden på 30 dage. I så fald kan den anden part træffe modforanstaltninger, som står mål med de vedtagne udligningsforanstaltninger, indtil voldgiftsretten forelægger sin kendelse. Der vælges fortrinsvis modforanstaltninger, som mindst muligt forstyrrer denne aftales funktion. Litra a) finder tilsvarende anvendelse på sådanne modforanstaltninger, som tidligst kan vedtages tre dage efter afslutningen på konsultationerne.
- d) Hvis voldgiftsretten har fundet, at udligningsforanstaltninger er i overensstemmelse med stk. 2, kan den pågældende part vedtage udligningsforanstaltninger som meddelt den anden part.
- e) Hvis voldgiftsretten har fundet, at udligningsforanstaltninger ikke er i overensstemmelse med stk. 2, meddeler den pågældende part inden for tre dage fra afsigelsen af kendelsen den

⁶⁴ Det præciseres, at i dette tilfælde kan parten ikke gøre brug af forudgående konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer].

klagende part de foranstaltninger⁶⁵, den agter at vedtage for at efterkomme voldgiftsrettens kendelse. Artikel INST.23, stk. 2 [Evaluerings af overholdelse], INST.24 [Midlertidige retsmidler]⁶⁶ og INST.25 [Prøvelse af eventuelle foranstaltninger, der er truffet efter brug af midlertidige retsmidler] finder tilsvarende anvendelse, hvis den klagende part finder, at de meddelte foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med voldgiftsrettens kendelse. Procedurene i artikel INST.23, stk. 2 [Evaluerings af overholdelse], INST.24 [Midlertidige foranstaltninger] og INST.25 [Prøvelse af eventuelle foranstaltninger, der er truffet efter brug af midlertidige retsmidler] har ikke opsættende virkning for anvendelsen af de meddelte foranstaltninger i henhold til dette stykke.

- f) Hvis udligningsforanstaltninger blev vedtaget forud for voldgiftskendelsen i henhold til litra c), trækkes enhver modforanstaltning, der er vedtaget i henhold til det litra straks tilbage, og under ingen omstændigheder senere end fem dage efter afsigelsen af voldgiftsrettens kendelse.
- g) En part må ikke påberåbe sig WTO-overenskomsten eller andre internationale aftaler for at forhindre den anden part i at træffe foranstaltninger i henhold til stk. 2 og 3, herunder når disse foranstaltninger består i suspension af forpligtelser i henhold til denne aftale.
- h) Hvis den part, der modtager meddelelsen, ikke forelægger en anmodning i henhold til litra b) inden for den frist, der er fastsat deri, kan parten uden forudgående afholdelse af konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer] indlede den voldgiftsprocedure, der er omhandlet i artikel INST.14 [Voldgiftsprocedure]. En voldgiftsret behandler spørgsmålet som et hastetilfælde med henblik på artikel INST.19 [Hasteprocedurer].

4. Med henblik på at sikre en passende ligevægt mellem de forpligtelser, parterne har indgået i denne aftale, på et mere varigt grundlag, kan hver part, tidligst fire år efter denne aftales ikrafttræden, anmode om en gennemgang af gennemførelsen af overskrift [Handel] i denne aftale. Parterne kan aftale, at andre overskrifter i denne aftale kan tilføjes til gennemgangen.

5. En sådan gennemgang indledes på en parts anmodning, hvis parten finder, at foranstaltningerne i stk. 2 eller 3 ofte er blevet truffet af en eller begge parter, eller hvis en foranstaltning, som har haft væsentlige virkninger for handelen eller investeringerne mellem parterne, har fundet anvendelse i 12 måneder. Med henblik på dette stykke er de pågældende foranstaltninger de foranstaltninger, som ikke blev anfægtet, eller som voldgiftsretten ikke anså for at være strengt unødvendige i henhold til stk. 3, litra d) eller h). Denne gennemgang kan indledes tidligere end fire år efter denne aftales ikrafttræden.

6. Den gennemgang, der anmodes om i henhold til stk. 4 eller 5, begynder inden for tre måned fra anmodningen og afsluttes inden for seks måneder.

7. En gennemgang på grundlag af stk. 4 eller 5 kan gentages med efterfølgende intervaller på mindst fire år efter afslutningen af den foregående gennemgang. Hvis en part har anmodet om en gennemgang på grundlag af stk. 4 eller 5, kan parten ikke anmode om en yderligere gennemgang på grundlag af stk. 4 eller 5 i mindst fire år fra afslutningen af den foregående gennemgang eller, i givet fald, fra ændringsaftalens ikrafttræden.

⁶⁵ Sådanne foranstaltninger kan i givet fald omfatte tilbagetrækning eller tilpasning af udligningsforanstaltningerne

⁶⁶ Suspension af forpligtelser i henhold til artikel INST.24 [Midlertidige retsmidler] er kun tilgængelige, hvis udligningsforanstaltninger faktisk har fundet anvendelse.

8. Ved gennemgangen skal der tages stilling til, om aftalen skaber en passende ligevægt mellem parternes rettigheder og forpligtelser, navnlig med hensyn til gennemførelsen af overskrift et [Handel], og om der som følge heraf er behov for at ændre aftalens ordlyd.

9. Partnerskabsrådet kan beslutte, at det ikke er nødvendigt at foretage sig noget som følge af gennemgangen. Hvis en part efter gennemgangen finder, at der er behov for en ændring af aftalen, bestræber partnerne sig på at føre forhandlinger om og indgå en aftale om at foretage de nødvendige ændringer. Sådanne forhandlinger skal begrænses til spørgsmål, der er indkredset i forbindelse med gennemgangen.

10. Hvis en aftale om ændringer som omhandlet i stk. 9 ikke indgås inden for et år fra den dato, hvor parterne indledte forhandlinger, kan hver af parterne give meddelelse om at opsige eller suspendere aftalens overskrift et [Handel] eller enhver anden overskrift i aftalen, som blev tilføjet til gennemgangen, eller parterne kan beslutte af fortsætte forhandlingerne. Hvis en part ophæver overskrift et [Handel], ophæves overskrift tre [Vejtransport] på samme dato. Ophævelsen får virkning tre måneder efter datoen for en sådan meddelelse.

11. Hvis overskrift et [Handel] opsiges i henhold til stk. 10, ophæves overskrift to [Luftfart] på samme dato, medmindre parterne aftaler at indarbejde relevante dele af afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling] i overskrift to [Luftfart].

12. Sjette del [Tvistbilæggelse og horisontale bestemmelser], afsnit I [Tvistbilæggelse] finder ikke anvendelse på stk. 4 til 9.

AFSNIT XII: UNDTAGELSER

Artikel EXC.1: Almindelige undtagelser

1. Der er intet i kapitel et [National behandling og markedsadgang for varer] og anden del, overskrift et, afsnit I, kapitel fem [Told og handelslettelser], anden del, overskrift et, afsnit VIII [Energi og råvarer], anden del, overskrift et, afsnit XI, kapitel fire [Statsejede virksomheder], anden del, overskrift et, afsnit III [Digital handel] og anden del, overskrift et, afsnit II, kapitel to [Liberalisering af investeringer] som hindrer en part i at indføre eller opretholde foranstaltninger, der er forenelige med artikel XX i GATT 1994. Med henblik herpå er artikel XX i GATT 1994, herunder noter og supplerende bestemmelser hertil, med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

2. Med forbehold af kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem lande, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af liberalisering af investeringer eller handel med tjenesteydelser, må intet i anden del, overskrift et, afsnit VIII [Energi og råvarer], anden del, overskrift et, afsnit XI, kapitel fire [Statsejede virksomheder], anden del, overskrift et, afsnit III [Digital handel], anden del, overskrift et, afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer] og anden del, overskrift et, afsnit IV [Kapitelbevægelser, betalinger, overførsler og midlertidige beskyttelsesforanstaltninger] fortolkes således, at det forhindrer en af parterne i at indføre eller håndhæve foranstaltninger:

- a) som er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed eller den offentlige sædelighed eller til opretholdelse af den offentlige orden⁶⁷
- b) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed
- c) som er nødvendige for at sikre overholdelse af love eller forskrifter, der ikke er uforenelige med bestemmelserne i denne aftale, herunder foranstaltninger, der vedrører:
 - i) forebyggelse af vildledende og svigagtig praksis eller følgerne af misligholdelse af kontrakter
 - ii) beskyttelse af enkeltpersoners privatliv i forbindelse med behandling og udbredelse af personoplysninger og beskyttelse af fortroligheden af personlige optegnelser og konti og
 - iii) sikkerhed.

3. Det præciseres, at parterne er enige om følgende, i det omfang nedenstående foranstaltninger ellers er uforenelige med bestemmelserne i ovennævnte kapitler, afdelinger eller afsnit:

- a) de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel XX, litra b), i GATT 1994 og samme artikels stk. 2, litra b), omfatter miljøforanstaltninger, som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv og sundhed
- b) artikel XX, litra g), i GATT 1994 finder anvendelse på foranstaltninger vedrørende bevarelse af levende og ikkelevende udtømmelige naturforekomster og
- c) foranstaltninger, der træffes for at gennemføre multilaterale miljøaftaler, kan falde ind under artikel XX, litra b) eller g), i GATT 1994 eller samme artikels stk. 2, litra b).

4. Før en part træffer de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel XX, litra i) og j), i GATT 1994, giver denne part den anden part alle relevante oplysninger med henblik på at finde en løsning, der er acceptabel for parterne. Hvis der ikke opnås enighed senest 30 dage efter afgivelsen af oplysningerne, kan parten træffe de relevante foranstaltninger. I tilfælde af ekstraordinære og kritiske omstændigheder, der kræver øjeblikkelig handling, umuliggør forudgående underretning eller undersøgelse, kan den part, der agter at træffe foranstaltningerne, straks træffe de forholdsregler, der er nødvendige for at afhjælpe situationen. Den pågældende part underretter straks den anden part herom.

Artikel EXC.2: Beskatning

1. Intet i afsnit I-VII, afsnit VIII, kapitel fire [Energi og råvarer], anden del, overskrift et, afsnit IX-XII, eller anden del, overskrift seks [Andre bestemmelser], berører Unionens eller dens medlemsstaters og Det Forenede Kongeriges rettigheder og forpligtelser i henhold til skatteaftaler. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem denne aftale og en sådan beskatningsaftale har beskatningsaftalen forrang i henseende til denne uoverensstemmelse. For så vidt angår en

⁶⁷ Undtagelserne vedrørende den offentlige sikkerhed og den offentlige orden må kun påberåbes, hvis der består en reel og tilstrækkeligt alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse.

skatteaftale mellem Unionen eller dens medlemsstater og Det Forenede Kongerige afgør de relevante kompetente myndigheder i henhold til nærværende aftale og nævnte skatteaftale, om skatteaftalen er uforenelig med nærværende aftale⁶⁸.

2. Anden del, overskrift et, afsnit II, kapitel to, artikel SERVIN.2.4 [Liberalisering af investeringer], og anden del, overskrift et, afsnit II, kapitel tre, artikel SERVIN.3.4 [Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser], finder ikke anvendelse på en fordel, der er indrømmet i henhold til en beskatningsaftale.

3. Med forbehold af kravet om, at skattemæssige foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem lande, hvor lignende forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af handel og investeringer, må intet i afsnit I-VII, afsnit VIII, kapitel fire [Energi og råvarer], anden del, overskrift et, afsnit IX-XII eller anden del, overskrift seks [Andre bestemmelser] fortolkes således, at det forhindrer en part i at vedtage, indføre eller håndhæve en foranstaltning, der:

- a) har til formål at sikre en retfærdig eller effektiv⁶⁹ pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter eller
- b) sonder mellem skatteydere, der ikke befinder sig i samme situation, navnlig hvad angår deres bopælssted eller det sted, hvor deres kapital er investeret

4. Med henblik på denne artikel:

- a) "bopæl": skattemæssigt hjemsted

⁶⁸ Det præciseres, at en sådan afgørelse ikke berører sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse].

⁶⁹ Foranstaltninger, der har til formål at sikre en retfærdig eller effektiv pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter, omfatter foranstaltninger, der træffes af en part i henhold til dens skattesystem, og som:

- i) anvendes på ikke-bosiddende leverandører af tjenesteydelser i erkendelse af, at ikke-bosiddendes skattepligt fastslås for så vidt angår skattepligtige genstande, der har oprindelse eller befinder sig på partens område eller
- ii) finder anvendelse på ikke-residente for at sikre pålæggelse eller opkrævning af skatter på partens område eller
- iii) finder anvendelse på ikke-residente eller residente for at forhindre skattesvig og -unddragelse, herunder fuldbyrdelsesforanstaltninger eller
- iv) finder anvendelse på forbrugere af tjenesteydelser, der leveres i eller fra den anden parts eller en tredjeparts område, for at sikre pålæggelse eller opkrævning af skatter hos sådanne forbrugere fra kilder på partens område eller
- v) skelner mellem tjenesteleverandører, der er skattepligtige for genstande, der er skattepligtige på verdensplan, og andre tjenesteleverandører i erkendelse af deres skattegrundlags forskellige karakter; eller
- vi) fastslår, tildeler eller fordeles indkomst, fortjeneste, gevinst, tab, fradrag eller kredit for residente personer eller filialer eller mellem forbundne personer eller filialer af samme person med henblik på at sikre partens skattegrundlag.

- b) "skatteaftale": en aftale om undgåelse af dobbeltbeskatning eller enhver anden international aftale eller ordning, som udelukkende eller hovedsagelig vedrører beskatning og
- c) "direkte skatter" omfatter alle skatter på indkomst eller kapital, herunder skatter på fortjeneste ved afhændelse af ejendom, ejendomsskatter, arveafgifter, skatter på gaver, skatter på lønninger udbetalt af virksomheder og skatter på kapitaltilvækst.

Artikel EXC.3: Fritagelser fra WTO

Hvis en forpligtelse i denne aftales anden del, overskrift et, afsnit I-XII, eller anden del, overskrift seks [Andre bestemmelser] i det væsentlige svarer til en forpligtelse i henhold til WTO-aftalen, anses enhver foranstaltning truffet i overensstemmelse med en fritagelse vedtaget i henhold til artikel IX i WTO-aftalen for at være i overensstemmelse med den i denne aftale indeholdte i det væsentlige tilsvarende bestemmelse.

Artikel EXC.4: Undtagelser af sikkerhedshensyn

Intet i denne aftales anden del, overskrift et, afsnit I-XII eller overskrift seks [Andre bestemmelser] må fortolkes således:

- a) at det kræves af en part, at denne meddeler eller tillader adgang til oplysninger, hvis videregivelse den anser for at være i strid med dens væsentlige sikkerhedsinteresser eller
- b) at en part forhindres i at træffe foranstaltninger, som den anser for nødvendige af hensyn til beskyttelsen af sine væsentlige sikkerhedsinteresser:
 - i) vedrørende produktion af eller ulovlig handel med våben, ammunition og krigsudstyr samt produktion, ulovlig handel med andre varer og materialer, tjenesteydelser og teknologier samt vedrørende økonomiske aktiviteter, der direkte eller indirekte udføres med henblik på leverancer til militære anlæg
 - ii) vedrørende fissions- og fusionsmaterialer eller materialer, af hvilke de udvindes, eller
 - iii) i krigstid eller anden nødsituation i internationale forbindelser eller
- c) at en part forhindres i at træffe forholdsregler som følge af sine forpligtelser efter De Forenede Nationers charter til opretholdelse af international fred og sikkerhed.

Artikel EXC.5: Fortrolige oplysninger

1. Intet i denne aftales afsnit I-X, afsnit XI, med undtagelse af afsnit XI, artikel LPFS.2.26 [Beskatningsstandarder], og anden del, overskrift et, afsnit XII, eller anden del, overskrift seks [Andre Bestemmelser] skal fortolkes således, at det forpligter en part til at stille fortrolige oplysninger til rådighed, hvis offentliggørelse ville hindre retshåndhævelse eller på anden måde være i strid med offentlige interesser, eller som ville være til skade for bestemte offentlige eller private virksomheders legitime kommercielle interesser, medmindre en voldgiftsdomstol kræver sådanne fortrolige oplysninger i tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], eller hvis et ekspertpanel kræver sådanne oplysninger i henhold til artikel LPFS.9.2 [Ekspertpanel] eller artikel LPFS.9.3 [Ekspertpanel vedrørende områder med opretholdelse af beskyttelsesniveauet]. I sådanne tilfælde sikrer voldgiftsretten eller i givet fald ekspertpanelet, at fortrolighed beskyttes fuldt ud i overensstemmelse med bilag INST- X [Forretningsorden].

2. Når en part indgiver oplysninger til Partnerskabsrådet eller til udvalg, som betragtes som fortrolige i henhold til partens love og forskrifter, behandler den anden part disse oplysninger som fortrolige, medmindre den part, der afgiver dem, accepterer andet.

OVERSKRIFT TO: LUFTFART

AFSNIT I: LUFTTRANSPORT

Artikel AIRTRN.1: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "luftfartsselskab": et lufttransportsselskab med en gyldig licens eller tilsvarende attest
- b) "EU-luftfartsselskab": et luftfartsselskab, der opfylder betingelserne i artikel AIRTRN.6, stk. 1, litra b) [Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser]
- c) "luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige": et luftfartsselskab, der opfylder betingelserne i artikel AIRTRN.6, stk. 1 eller 2, litra a)[Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser]
- d) "luftfartstjenester": lufttrafiktjenester, kommunikations-, navigations- og overvågningstjenester, vejrtjenester til luftfartsformål og luftfartsinformationstjenester
- e) "luftfartscertifikat": dokument udstedt til et luftfartsselskab, som bekræfter, at det pågældende luftfartsselskab har den faglige formåen og organisation til at sikre, at luftfartøjer kan operere sikkert i forbindelse med de luftfartsaktiviteter, der er angivet i certifikatet
- f) "lufttrafikstyring": de samlede luftbårne og jordbaserede funktioner (lufttrafiktjenester, lufttrumsstyring og lufttrafikregulering), der kræves for at sikre, at luftfartøjer kan operere sikkert og effektivt i alle faser af en flyvning
- g) "lufttransport": befordring af passagerer, bagage, fragt eller post i et luftfartøj, hver for sig eller kombineret, som tilbydes offentligheden mod betaling af vederlag eller leje
- h) "konstatering af statsborgerskab": konstatering af, at et luftfartsselskab, som har til hensigt at udøve trafikflyvning i henhold til dette afsnit, opfylder kravene i artikel AIRTRN.6 [Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser] for så vidt angår ejerskab, effektiv kontrol og hovedforretningssted
- i) "kompetente myndigheder": for så vidt angår Det Forenede Kongerige de myndigheder i Det Forenede Kongerige, der er ansvarlige for de reguleringsmæssige og administrative opgaver, der påhviler Det Forenede Kongerige i henhold til dette afsnit og for så vidt angår Unionen: de EU-myndigheder og medlemsstatsmyndigheder, der er ansvarlige for de reguleringsmæssige og administrative opgaver, der påhviler Unionen i henhold til dette afsnit
- j) "konventionen": konventionen om international civil luftfart, som blev undertegnet den 7. december 1944 i Chicago, og omfatter:
 - i) alle ændringer, som er trådt i kraft i henhold til konventionens artikel 94, litra a), og er ratificeret af Det Forenede Kongerige og den eller de medlemsstater, som berøres af det aktuelle spørgsmål og
 - ii) alle bilag og ændringer hertil vedtaget i henhold til konventionens artikel 90, for så vidt et sådant bilag eller en sådan ændring på et givet tidspunkt er gældende for både Det Forenede Kongerige og den eller de medlemsstater, som berøres af det aktuelle spørgsmål

- k) "forskelsbehandling": sondring i enhver form uden objektiv begrundelse med hensyn til levering af varer eller tjenester, herunder offentlig tjeneste, som benyttes til at operere lufttransporttjenester, eller med hensyn til offentlige myndigheders behandling af disse i henseende til sådanne tjenester
- l) "effektiv kontrol": et forhold, der bygger på rettigheder, aftaler eller andre midler, som enkeltvis eller tilsammen, under hensyn til alle faktiske eller retlige forhold, giver mulighed for, direkte eller indirekte at få afgørende indflydelse på foretagendet, særlig ved:
- i) brugsret til foretagendets aktiver eller dele deraf
 - ii) rettigheder eller aftaler, som sikrer afgørende indflydelse på sammensætningen af foretagendets organer eller på disses afstemninger eller beslutninger, eller som på anden måde sikrer afgørende indflydelse på foretagendets drift
- m) "konstatering af egnethed": en konstatering af, at et luftfartsselskab, som foreslår at drive luftfartsforbindelser i medfør af dette afsnit, har en tilstrækkelig økonomisk kapacitet og tilstrækkelig ledelsesmæssig ekspertise, og at det er rede til at efterkomme de love, bestemmelser og krav, som gælder for udøvelsen af sådanne luftfartsforbindelser
- n) "fulde omkostninger": omkostningerne ved den tjeneste, der leveres, og som kan omfatte passende beløb til kapitalomkostninger og afskrivning på aktiver samt omkostninger til vedligeholdelse, drift, forvaltning og administration
- o) "ICAO": De Forenede Nationers Organisation for International Civil Luftfart
- p) "hovedforretningssted": et luftfartsselskabs hovedkontor eller vedtægtsmæssige hjemsted, inden for hvilken luftfartsselskabets vigtigste økonomiske funktioner og operationelle kontrol udføres, herunder styring af vedvarende luftdygtighed
- q) "rampeinspektion": en undersøgelse foretaget af en parts kompetente myndighed eller dennes udpegede repræsentanter om bord på og omkring et luftfartøj fra den anden part for at kontrollere både gyldigheden af de relevante flydokumenter og af dets besætningsmedlemmers dokumenter og luftfartøjets og dets udstyrs synlige tilstand
- r) "selvservicering": et luftfartsselskabs udførelse af ground handling-ydelser direkte for sig selv eller for et andet luftfartsselskab, hvis:
- i) den ene besidder aktiemajoriteten i den anden, eller
 - ii) en fælles enhed besidder en majoritetsinteresse i dem begge
- s) "planlagte luftfartstjenester": ruteflyvning, som udføres mod betaling i henhold til en offentliggjort fartplan, eller som er så regelmæssig eller hyppig, at der er tale om en genkendelig systematisk serie, og som er åben for direkte reservation af offentligheden, og ekstra flyvninger som følge af overskydende trafik fra ruteflyvninger
- t) "tekniske landinger": landinger, som har andre formål end ombordtagning eller afsætning af passagerer, bagage, fragt og/eller post, som befordres ad luftvejen
- u) "tarif": billetpris, fragtrate eller afgift for transport af passagerer, bagage eller fragt (med undtagelse af post) inden for lufttransport (herunder enhver anden form for transport i

forbindelse hermed), der opkræves af luftfartsselskaber, herunder deres agenter, og betingelserne for adgang til sådanne takster, fragtrater eller afgifter

- v) "brugerafgift": en afgift, som pålægges luftfartsselskaber for levering af lufthavns-, luftfarts- (herunder overflyvning), luftfartssikkerhedsfaciliteter eller -tjenester, herunder relaterede tjenesteydelser og faciliteter, eller miljøgebyrer, herunder støjrelaterede gebyrer og afgifter for at løse lokale luftkvalitetsproblemer i eller omkring lufthavne.

Artikel AIRTRN.2: Ruteplan

1. I henhold til artikel AIRTRN.3 [Trafikrettigheder] giver Unionen Det Forenede Kongerige ret til, at Det forenede Kongeriges luftfartsselskaber kan udføre lufttransport på følgende ruter:

punkter på Det Forenede Kongeriges område — mellemliggende punkter — punkter på Unionens område — punkter uden for parternes områder.

2. I henhold til artikel AIRTRN.3 [Trafikrettigheder] giver Det Forenede Kongerige Unionen ret til, at Unionens luftfartsselskaber kan udføre lufttransport på følgende ruter:

punkter på Unionens område — mellemliggende punkter — punkter på Det Forenede Kongeriges område — punkter uden for parternes områder.

Artikel AIRTRN.3: Trafikrettigheder

1. Hver af parterne giver sine respektive luftfartsselskaber ret til i forbindelse med udførelse af lufttransport på de ruter, der er fastlagt i artikel AIRTRN.2 [Ruteplan] at:

- a) overflyve dens område uden at lande
- b) gøre ophold på dens område med andre formål end trafikformål.

2. Det Forenede Kongerige har ret til, at dets luftfartsselskaber gør ophold på Unionens område med henblik på levering af rute- og charterflyvninger mellem alle punkter på Det Forenede Kongeriges område og alle punkter på Unionens område (tredje og fjerde frihedstrafikrettighed).

3. Unionen har ret til, at dens luftfartsselskaber gør ophold på Det Forenede Kongeriges område med henblik på levering af rute- og charterflyvninger mellem alle punkter på Unionens område og alle punkter på Det Forenede Kongeriges område (tredje og fjerde frihedstrafikrettighed).

4. Uanset stk. 1, 2 og 3 og med forbehold af stk. 9 kan medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige med forbehold af parternes respektive interne regler og procedurer indgå bilaterale ordninger, hvorved de i henhold til denne aftale indrømmer hinanden følgende rettigheder:

- a) for Det Forenede Kongeriges vedkommende retten for dets luftfartsselskaber til at foretage mellemlandinger på den pågældende medlemsstats område for at udføre ruteflyvning og charterflyvning mellem destinationer på den pågældende medlemsstats område og destinationer i et tredjeland som led i en rute med oprindelse eller destination på Det Forenede Kongeriges område (femte frihedstrafikrettighed)
- b) for de berørte medlemsstaters vedkommende retten for EU-luftfartsselskaber til at foretage mellemlandinger på Det Forenede Kongeriges område for at udføre ruteflyvning og charterflyvning mellem destinationer på Det Forenede Kongeriges område og destinationer i

et tredjeland som led i en rute med oprindelse eller destination i den pågældende medlemsstats område (femte frihedstrafikrettighed).

5. De rettigheder, der gensidigt indrømmes i henhold til stk. 4, er underlagt bestemmelserne i dette afsnit.

6. Ingen af parterne må ensidigt begrænse den trafikmængde, kapacitet, hyppighed, regelmæssighed, rute, oprindelses- eller bestemmelsessted for de lufttransporttjenester, der udføres i overensstemmelse med stk. 2, 3 og 4, eller den eller de luftfartøjstyper, der anvendes til dette formål af den anden parts luftfartsselskaber, undtagen som påkrævet af toldmæssige, tekniske, operationelle, lufttrafikstyrings-, sikkerheds-, miljø- eller sundhedsbeskyttelsesgrunde, på en ikkediskriminerende måde, eller medmindre andet er fastsat i dette afsnit.

7. Intet i dette afsnit tillægger luftfartsselskaber fra Det Forenede Kongerige retten til på en medlemsstats område at optage passagerer, bagage, fragt og/eller post, der befordres mod vederlag og er bestemt for et andet punkt på samme medlemsstats eller andre medlemsstaters område.

8. Intet i dette afsnit tillægger luftfartsselskaber fra Unionen retten til på Det Forenede Kongeriges område at optage passagerer, bagage, fragt og/eller post, der befordres mod vederlag og er bestemt for et andet punkt på Det Forenede Kongeriges område.

9. Med forbehold af parternes interne regler og procedurer kan Det Forenede Kongeriges og medlemsstaternes kompetente myndigheder give tilladelse til charterflyvning ud over de rettigheder, der er fastsat i denne artikel, forudsat at de ikke udgør en skjult form for ruteflyvning, og kan indgå bilaterale ordninger vedrørende de procedurer, der skal følges ved behandling af og afgørelser om luftfartsselskabers ansøgninger.

Artikel AIRTRN.4: Code share-aftaler og aftaler vedrørende luftrumsblokke

1. Lufttransporttjenester i overensstemmelse med artikel AIRTRN.3 [Trafikrettigheder] kan leveres ved hjælp af aftaler vedrørende luftrumsblokke eller code share på følgende måde:

- a) et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige kan fungere som det kontraherende selskab i forhold til et hvilket som helst transporterende selskab, som er et luftfartsselskab fra Unionen eller et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige, eller i forhold til et hvilket som helst transporterende selskab fra et tredjeland, som i henhold til EU-retten eller i givet fald i henhold til retsreglerne i den eller de berørte medlemsstater har de nødvendige trafikrettigheder samt retten for dets luftfartsselskaber til at udøve disse rettigheder ved hjælp af den pågældende ordning
- b) et luftfartsselskab fra Unionen kan fungere som det kontraherende selskab i forhold til et hvilket som helst transporterende selskab, som er et luftfartsselskab fra Unionen eller et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige, eller i forhold til et hvilket som helst transporterende selskab fra et tredjeland, som i henhold til retsreglerne i Det Forenede Kongerige har de nødvendige trafikrettigheder samt retten for dets luftfartsselskaber til at udøve disse rettigheder ved hjælp af den pågældende ordning
- c) et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige kan fungere som det transporterende selskab i forhold til et hvilket som helst kontraherende selskab, som er et luftfartsselskab fra Unionen eller et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige, eller i forhold til et hvilket som helst kontraherende selskab fra et tredjeland, som i henhold til EU-retten eller i givet fald i henhold

til retsreglerne i den eller de berørte medlemsstater har de nødvendige rettigheder til at indgå i den pågældende ordning

- d) et luftfartsselskab fra Unionen kan fungere som det transporterende selskab i forhold til et hvilket som helst kontraherende selskab, som er et luftfartsselskab fra Unionen eller et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige, eller i forhold til et hvilket som helst kontraherende selskab fra et tredjeland, som i henhold til retsreglerne i Det Forenede Kongerige har de nødvendige rettigheder til at indgå i den pågældende ordning.
- e) Inden for rammerne af de ordninger, der er omhandlet i litra a)-d), kan et luftfartsselskab fra den ene part fungere som det kontraherende luftfartsselskab i en aftale om luftrumsblokke eller code share, når der er tale om tjenesteydelser mellem ethvert par af oprindelses- og bestemmelsessted, hvor begge er beliggende på den anden parts område, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:
 - i) de betingelser, der er fastsat i litra a) eller i givet fald litra b) for så vidt angår det transporterende luftfartsselskab og
 - ii) den pågældende transporttjeneste er en del af et kontraherende luftfartsselskabs transport mellem et punkt på partens område og det bestemmelsessted på den anden parts område.

2. Et luftfartsselskab fra den ene part kan fungere som kontraherende luftfartsselskab i en aftale vedrørende luftrumsblokke eller code share, hvis der er tale om tjenester mellem ethvert par af punkter, hvoraf det ene er beliggende på den anden parts område, og det andet er beliggende i et tredjeland, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

- a) de betingelser, der er fastsat i stk. 1, litra a) eller i givet fald litra b) for så vidt angår det transporterende luftfartsselskab og
- b) den pågældende transporttjeneste er en del af et kontraherende luftfartsselskabs transport mellem et punkt på dens parts område og dette punkt på den anden parts område.

3. For hver billet, der sælges under de i denne artikel omhandlede aftaler, skal køberen underrettes om, hvilket luftfartsselskab der vil beflyve de enkelte sektorer af turen. Hvis dette ikke er muligt, eller hvis der sker ændringer efter reservationen, oplyses passageren om det transporterende luftfartsselskabs identitet, så snart denne er fastslået. I alle tilfælde skal identiteten af det eller de transporterende luftfartsselskaber meddeles passageren ved check-in eller før ombordstigning, hvis der ikke kræves indcheckning til en tilslutningsforbindelse.

4. Parterne kan kræve, at de i denne artikel omhandlede aftaler godkendes af deres kompetente myndigheder, med henblik på at kontrollere, at betingelserne deri og de øvrige krav i henhold til denne aftale, navnlig vedrørende konkurrence og sikkerhed, overholdes.

5. Anvendelsen af aftaler vedrørende code share eller luftrumsblokke kan under ingen omstændigheder medføre, at parternes luftfartsselskaber udøver andre trafikrettigheder i henhold til denne aftale end dem, der er omhandlet i artikel AIRTRN.3 [Trafikrettigheder].

Artikel AIRTRN.5: Operationel fleksibilitet

De rettigheder, som parterne gensidigt indrømmer i henhold til artikel AIRTRN.3, stk. 2, 3 og 4 [Trafikrettigheder], omfatter inden for de grænser, der er fastsat heri, samtlige følgende rettigheder:

- a) at gennemføre flyvninger i én eller begge retninger
- b) at kombinere forskellige rutenumre og gennemføre dem med samme luftfartøj
- c) at betjene punkter i ruteplanen i enhver kombination og rækkefølge
- d) at overføre trafik mellem fly fra samme luftfartsselskab på et hvilket som helst punkt (ændring af størrelse)
- e) at foretage mellemlandinger på alle punkter, uanset om det er inden for eller uden for parternes område
- f) at befordre transittrafik gennem den anden parts område
- g) at kombinere trafik på samme luftfartøj uanset trafikens oprindelse
- h) at betjene mere end én destination på samme flyvning (co-terminalisation).

Artikel AIRTRN.6: Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser

1. Når en part har modtaget en ansøgning om tilladelse til at drive lufttrafik i henhold til dette afsnit fra et luftfartsselskab fra den anden part, skal den udstede de relevante godkendelser og/eller tekniske tilladelser efter kortest mulig sagsbehandlingstid, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

- a) for et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige:
 - i) luftfartsselskabet ejes, direkte eller i kraft af en ejermajoritet, og kontrolleres reelt af Det Forenede Kongerige, dets statsborgere eller begge dele
 - ii) luftfartsselskabet har sit hovedforretningssted på Det Forenede Kongeriges område og har licens i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges lovgivning og
 - iii) luftfartsselskabet har et luftfartscertifikat udstedt af den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige, som skal være tydeligt identificeret, og som skal udøve og opretholde en effektiv myndighedskontrol med luftfartsselskabet
- b) for et EU-luftfartsselskab:
 - i) luftfartsselskabet ejes, direkte eller i kraft af en ejermajoritet, og kontrolleres effektivt af en eller flere medlemsstater, af andre medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, af Schweiz, af statsborgere i disse stater eller af en kombination heraf
 - ii) luftfartsselskabet har sit hovedforretningssted på Unionens område og har en gyldig licens i overensstemmelse med EU-retten og
 - iii) luftfartsselskabet har et luftfartscertifikat udstedt af den kompetente myndighed i Unionen eller en medlemsstat, som skal være tydeligt identificeret, og som skal udøve og opretholde en effektiv myndighedskontrol med luftfartsselskabet
- c) Artikel AIRTRN.18 [Flyvesikkerhed] og AIRTRN.19 [Luftfartssikkerhed] overholdes, og og

d) luftfartsselskabet opfylder de betingelser, som er fastsat i den udstedende parts love og forskrifter, som normalt anvendes af denne i forbindelse med udstedelse af tilladelser og godkendelser vedrørende international lufttransport.

2. Uanset stk. 1, litra a), nr. i), udstedes de relevante driftstilladelser og tilladelser til luftfartsselskaber fra Det Forenede Kongerige, forudsat at alle følgende betingelser er opfyldt:

a) betingelserne i stk. 1, litra a), nr. ii) og iii), og litra c) og d), overholdes

b) luftfartsselskabet ejes, direkte eller i kraft af en ejermajoritet, og kontrolleres effektivt af en eller flere medlemsstater, af andre medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, af Schweiz, af statsborgere i disse stater eller af en kombination heraf, enten alene eller sammen med Det Forenede Kongerige og/eller statsborgere fra Det forenede Kongerige

c) på den dag, hvor overgangsperioden sluttede, havde luftfartsselskabet en gyldig licens i overensstemmelse med EU-retten.

3. Med henblik på stk. 1 og 2 omfatter dokumentation for effektiv myndighedskontrol, men er ikke begrænset til:

a) at luftfartsselskabet har en gyldig licens eller tilladelse udstedt af den kompetente myndighed og opfylder kriterierne i den part, der udsteder licens eller tilladelse til at drive international lufttrafik og

b) at den pågældende part har og opretholder sikkerhedstilsynsprogrammer for det pågældende luftfartsselskab i overensstemmelse med ICAO's standarder.

4. Hver part udsteder tilladelser til at operere og tekniske tilladelser uden forskelsbehandling af den anden parts luftfartsselskaber.

5. Ved modtagelsen af en ansøgning om tilladelse til at operere fra et luftfartsselskab fra en af parterne anerkender den anden part den første parts konstatering af dette luftfartsselskabs egnethed eller af statsborgerskab eller begge, som om denne bestemmelse er foretaget af partens egne kompetente myndigheder, uden yderligere forespørgsler herom, jf. dog artikel AIRTRN.8, stk. 3 [Afvisning, tilbagekaldelse, suspension eller begrænsning af tilladelse til at operere].

Artikel AIRTRN.7: Operationelle planer, programmer og ruteplaner

En part må kræve underretning om operationelle planer, programmer eller ruteplaner for trafikflyvning, der udføres inden for rammerne af dette afsnit, når det alene er til orientering. Hvis en part kræver en sådan underretning, skal den minimere den administrative byrde i forbindelse med de underretningskrav og -procedurer, der bæres af lufttransportmellemlid og den anden parts luftfartsselskaber.

Artikel AIRTRN.8: Afvisning, tilbagekaldelse, suspension eller begrænsning af tilladelse til at operere

1. Unionen kan i overensstemmelse med denne artikels stk. 3, 4 og 5 træffe foranstaltninger over for et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige i følgende tilfælde:

- a) i tilfælde af godkendelser og tilladelser, der er udstedt i henhold til artikel AIRTRN, litra a). 6, stk. 1, litra a) [Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser], hvis en af betingelserne deri ikke er opfyldt
- b) i tilfælde af godkendelser og tilladelser, der er udstedt i henhold til artikel AIRTRN. 6, stk. 2 [Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser], hvis en af betingelserne deri ikke er opfyldt
- c) luftfartsselskabet ikke har overholdt de love og bestemmelser, der henvises til i artikel AIRTRN.10 [Overholdelse af love og forskrifter] eller
- d) sådanne foranstaltninger er nødvendige for at forebygge, beskytte mod eller bekæmpe spredning af sygdomme eller på anden måde beskytte folkesundheden.

2. Det forenede Kongerige kan i overensstemmelse med denne artikels stk. 3, 4 og 5 træffe foranstaltninger over for et EU-luftfartsselskab i følgende tilfælde:

- a) når en af betingelserne i artikel AIRTRN.6 [Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser], stk. 1, litra b), ikke er opfyldt
- b) luftfartsselskabet ikke har overholdt de love og bestemmelser, der er nævnt i artikel AIRTRN.10 [Overholdelse af love og forskrifter] eller
- c) sådanne foranstaltninger er nødvendige for at forebygge, beskytte mod eller bekæmpe spredning af sygdomme eller på anden måde beskytte folkesundheden.

3. Hvis en part har rimelig grund til at antage, at et luftfartsselskab fra den anden part befinder sig i en af de situationer, der er omhandlet i stk. 1 eller 2, og at der skal træffes foranstaltninger i denne henseende, underretter denne part skriftligt den anden part skriftligt om grundene til den påtænkte afvisning, suspension eller begrænsning af tilladelsen til at operere eller den tekniske tilladelse og anmoder om konsultationer.

4. Sådanne konsultationer indledes hurtigst muligt og senest 30 dage fra modtagelsen af anmodningen om konsultationer. Hvis man ikke når frem til en tilfredsstillende aftale inden for 30 dage eller et aftalt tidsrum fra startdatoen for sådanne konsultationer, eller hvis de aftalte korrigerende foranstaltninger ikke gennemføres, giver det den part, der anmodede om konsultationer, ret til at træffe foranstaltninger med henblik på at afvise, tilbagekalde, suspendere, pålægge betingelser for eller begrænse det eller de berørte luftfartsselskabers tilladelse til at operere eller tekniske tilladelser for at sikre overholdelse af bestemmelserne i artikel AIRTRN.6 [Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser] og AIRTRN.10 [Overholdelse af love og forskrifter]. Hvis der er truffet foranstaltninger til at afvise, tilbagekalde, suspendere eller begrænse luftfartsselskabets tilladelse til at operere eller tekniske tilladelse, kan en part gøre brug af voldgift i henhold til artikel INST.14 [Voldgiftsprocedure], uden at der forinden er gjort brug af konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer]. En voldgiftsret behandler spørgsmålet som et hastetilfælde med henblik på artikel INST.19 [Hasteprocedurer]. Efter anmodning fra en af parterne kan domstolen, indtil den træffer en endelig afgørelse, træffe afgørelse om foreløbige forholdsregler, herunder om ændring eller suspension af foranstaltninger truffet af en af parterne i henhold til denne artikel.

5. Uanset stk. 3 og 4 kan en part i de tilfælde, der er omhandlet i stk. 1, litra c) og d), og stk. 2, litra b) og c), træffe øjeblikkelige eller hastende foranstaltninger, hvis det er påkrævet i nødstilfælde, eller for at forhindre yderligere manglende overholdelse. Med henblik på dette stykke forstås ved

yderligere manglende overholdelse, at spørgsmålet om manglende overholdelse allerede er blevet rejst mellem parternes kompetente myndigheder.

6. Denne artikel berører ikke bestemmelserne i overskrift et, afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling], artikel AIRTRN 11, stk. 4 [Ikkeforskelsbehandling], artikel AIRTRN 18, stk. 4, 6 og 8 [Flyvesikkerhed] og artikel AIRTRN 19, stk. 12 [Luftfartssikkerhed] og den tvistbilæggelsesprocedure, der er fastlagt i sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse] eller de foranstaltninger, der følger heraf.

Artikel AIRTRN.9: Ejerskabsforhold og kontrol med luftfartsselskaber

Parterne anerkender de potentielle fordele ved en fortsat liberalisering af ejerskab af og kontrol med deres respektive luftfartsselskaber. Parterne er enige om i specialudvalget vedrørende lufttransport at undersøge mulighederne for gensidig liberalisering af ejerskabet af og kontrollen med deres luftfartsselskaber senest 12 måneder efter denne aftales ikrafttræden og derefter inden for 12 måneder fra modtagelsen af en anmodning herom fra en af parterne. Som følge af denne undersøgelse kan parterne beslutte at ændre dette afsnit.

Artikel AIRTRN.10: Overholdelse af love og forskrifter

1. En parts love og forskrifter vedrørende adgang til, operation inden for og afgang fra dens område for luftfartøjer i international lufttransport skal overholdes af den anden parts luftfartsselskaber, når de henholdsvis ankommer til, opererer i eller forlader den pågældende parts område.

2. En parts love og forskrifter vedrørende adgang til, operation inden for eller afrejse fra dens område for passagerer, besætning, bagage, fragt eller post på luftfartøjer (herunder bestemmelser vedrørende indrejse, klarering, indvandring, pas, told og karantæne samt postforskrifter i forbindelse med post) skal opfyldes af eller på vegne af passagerer, besætning, bagage, fragt og post, som befordres af den anden parts luftfartsselskaber, når de henholdsvis ankommer til den anden parts område, opererer i eller forlader denne parts område.

3. Hver af parterne giver på sit område den anden parts luftfartsselskaber ret til at træffe passende foranstaltninger med henblik på at sikre, at der alene befordres personer med de rejsedokumenter, der kræves for indrejse i eller transit gennem den anden parts område.

AIRTRN.11: Ikkeforskelsbehandling

1. Med forbehold af overskrift et, afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling], fjerner parterne, inden for deres respektive jurisdiktioner, alle former for forskelsbehandling, som kunne indvirke negativt på den anden parts luftfartsselskabers rimelige og lige muligheder for at konkurrere i forbindelse med udøvelsen af de rettigheder, der er fastsat i dette afsnit.

2. En part ("den initiativtagende part") kan træffe foranstaltninger i henhold til stk. 3-6, hvis den finder, at dens luftfartsselskabers rimelige og lige muligheder for at konkurrere i forbindelse med udøvelsen af de rettigheder, der er fastsat i dette afsnit, påvirkes negativt af forskelsbehandling, som er forbudt ved stk. 1.

3. Den initiativtagende part forelægger den anden part ("den besvarende part") en skriftlig anmod om Konsultationer begynder inden for 30 dage fra modtagelsen af anmodningen, medmindre andet aftales af parterne.

4. Hvis den initiativtagende part og den besvarende part ikke når frem til en aftale inden for 60 dage fra modtagelsen af anmodningen om konsultationer, jf. stk. 3, kan den initiativtagende part træffe foranstaltninger mod alle eller en del af de luftfartsselskaber, som har nydt godt af forskelsbehandling, som er forbudt ved stk. 1, herunder foranstaltninger med henblik på at afvise, tilbagekalde, suspendere, pålægge betingelser for eller begrænse de berørte luftfartsselskabers tilladelse til at operere eller tekniske tilladelser.

5. De foranstaltninger, der træffes i henhold til stk. 4, skal være passende og skal med hensyn til anvendelsesområde og varighed begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt for at afbøde skaden på den initiativtagende parts luftfartsselskaber og fjerne den uretmæssige fordel, som de luftfartsselskaber, foranstaltningerne er rettet mod, har opnået.

6. Hvis konsultationer ikke har ført til en løsning, eller hvis der er truffet foranstaltninger i henhold til stk. 4, kan en part gøre brug af voldgift i henhold til artikel INST.14 [Voldgiftsprocedure], uden at der forinden er gjort brug af konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer]. En voldgiftsret behandler spørgsmålet som et hastetilfælde med henblik på artikel INST.19 [Hasteprocedurer]. Efter anmodning fra en af parterne kan domstolen, indtil den træffer en endelig afgørelse, træffe afgørelse om foreløbige forholdsregler, herunder om ændring eller suspension af foranstaltninger truffet af en af parterne i henhold til denne artikel.

7. Uanset stk. 2 træffer parterne ikke foranstaltninger i henhold til stk. 3-6 for så vidt angår adfærd, som henhører under anvendelsesområdet for overskrift et, afsnit XI Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling].

Artikel AIRTRN.12: Forretningsvirksomhed

1. Parterne er enige om, at hindringer for at drive virksomhed, som luftfartsselskaberne støder på, hæmme fordelene ved dette afsnit. Parterne er enige om at samarbejde om at fjerne hindringer for at drive virksomhed for begge parters luftfartsselskaber, hvis sådanne hindringer kan hæmme den kommercielle drift, skabe konkurrencefordrejning eller påvirke lige muligheder for at konkurrere.

2. Specialudvalget vedrørende lufttransport overvåger de fremskridt, der gøres med hensyn til effektivt at håndtere spørgsmål vedrørende hindringer, der står i vejen for flyselskabers forretningsvirksomhed.

Artikel AIRTRN.13: Erhvervmæssige operationer

1. Parterne indrømmer hinanden de i stk. 2-7 fastsatte rettigheder. Med henblik på udøvelsen af disse rettigheder er parternes luftfartsselskaber ikke forpligtet til at opretholde en lokal sponsor.

2. For så vidt angår repræsentanter for luftfartsselskaber:

- a) den ene parts luftfartsselskabers etablering af kontorer og faciliteter på den anden parts område i det omfang, det er nødvendigt for at levere tjenesteydelser i henhold til dette afsnit, tillades uden begrænsning eller forskelsbehandling
- b) med forbehold af sikkerhedsforskrifter, og hvor sådanne kontorer og faciliteter befinder sig i en lufthavn, kan de være underlagt begrænsninger på grund af pladstilgængelighed

- c) hver part skal i overensstemmelse med sine love og forskrifter vedrørende indrejse, ophold og beskæftigelse give den anden parts luftfartsselskaber tilladelse til at medbringe og bevare deres eget ledelsesmæssige, salgsmæssige, tekniske, operationelle og øvrige tekniske personale, som luftfartsselskabet med rimelighed måtte anse for at være nødvendigt for at udføre lufttransportydelser i henhold til dette afsnit. Hvis der kræves arbejdstilladelser for det personale, der er omhandlet i dette stykke, herunder personer, der udfører visse midlertidige opgaver, behandler parterne hurtigt ansøgningerne om sådanne tilladelser med forbehold af de relevante love og forskrifter.
3. For så vidt angår ground handling:
- a) tillader hver af parterne den anden parts luftfartsselskaber at udføre selvservicering på dens område uden andre begrænsninger end dem, der er baseret på sikkerhedsmæssige hensyn eller på anden vis som følge af fysiske eller driftsmæssige begrænsninger
 - b) må hver af parterne ikke pålægge den anden parts luftfartsselskaber valget af en eller flere leverandører af ground handling-ydelser blandt dem, som er til stede på markedet i overensstemmelse med de love og administrative bestemmelser, der gælder i den part, hvor tjenesteydelserne leveres
 - c) hvis en parts love og administrative bestemmelser begrænser eller på nogen måde indskrænker den frie konkurrence mellem udbydere af ground handling-ydelser til den anden parts luftfartsselskaber, skal denne part sikre, at alle nødvendige ground handling-ydelser står til rådighed for den anden parts luftfartsselskaber, og at de stilles til rådighed som minimum på de samme gunstige betingelser, som gælder for noget andet luftfartsselskab, jf. dog litra a).
4. For så vidt angår tildeling af ankomst- og afgangstidspunkter i lufthavne skal hver part sikre, at dens regler, retningslinjer og procedurer for tildeling af ankomst- og afgangstidspunkter i lufthavne på dens område anvendes på en gennemsigtig, effektiv, ikkediskriminerende og rettidig måde.
5. For så vidt angår lokale udgifter og overførsel af midler og indtægter:
- a) finder bestemmelserne i overskrift et, afsnit IV [Kapitalbevægelser, betalinger, overførsler og midlertidige beskyttelsesforanstaltninger] anvendelse på de spørgsmål, der er omfattet af dette afsnit, jf. dog artikel AIRTRN.6 [Tilladelser til at operere og tekniske tilladelser]
 - b) indrømmer parterne hinanden de fordele, der er fastsat i litra c)-e)
 - c) skal det være muligt for salg og køb af transport og dertil knyttede tjenester foretaget af parternes luftfartsselskaber efter luftfartsselskabets valg at angives i GBP, hvis salget eller købet finder sted på Det Forenede Kongeriges område, eller, hvis salget eller købet finder sted på en medlemsstats område, at angives i den pågældende medlemsstats valuta
 - d) har hver parts luftfartsselskaber ret til efter eget skøn at betale for lokale udgifter i lokal valuta
 - e) har hver parts luftfartsselskaber efter anmodning tilladelse til at overføre indtægter, der er opnået på den anden parts område gennem salg af lufttransportydelser og dertil knyttede aktiviteter, der er direkte forbundet med lufttransport, ud over de lokalt udbetalte beløb, til det land, de selv har valgt, på et hvilket som helst tidspunkt. Umiddelbar omveksling og overførsel tillades, uden restriktioner eller afgifter i den forbindelse, til den gældende

markedskurs for transaktioner og overførsel, der gælder på det tidspunkt, hvor anmodningen om overførsel indgives første gang, og pålægges ingen gebyrer ud over dem, der normalt opkræves af banker for gennemførelse af sådanne omvekslinger og overførsler.

6. For så vidt angår intermodal transport:

- a) gælder for passagerbefordring, at parterne ikke underkaster leverandører af overfladetransporttjenester love og forskrifter for lufttransport, udelukkende fordi det er et luftfartsselskab, der udbyder overfladetransporttjenesten i eget navn
- b) med forbehold af betingelser og forbehold i overskrift et, afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer] og bilag hertil og overskrift tre, afsnit I [Godstransport ad landevej], og bilag hertil har hver parts luftfartsselskaber ret til uden begrænsninger at vælge landtransport af fragt i forbindelse med international lufttransport til og fra destinationer på parternes område eller i tredjelande, herunder transport til og fra alle lufthavne med toldfaciliteter, og, hvis det er relevant, til at transportere fragt under toldkontrol efter gældende love og forskrifter. Sådant fragt skal, uanset om der er tale om overflade- eller lufttransport, have adgang til lufthavnens toldmyndigheder og -faciliteter. Luftfartsselskaberne kan vælge selv at udføre deres overfladetransport eller at tilbyde overfladetransport via aftaler, herunder code share, med andre leverandører af overfladetransporttjenester, herunder overfladetransport leveret af andre luftfartsselskaber og indirekte udbydere af luftfragt. Sådanne intermodale fragttjenester kan tilbydes som en gennemgående tjeneste og til én pris for den kombinerede luft- og overfladetransport, forudsat at afsenderne informeres om de pågældende transportudbydere.

7. For så vidt angår leasing:

- a) Parterne giver deres luftfartsselskaber ret til at udføre lufttransporttjenester i overensstemmelse med artikel AIRTRN.3 [Trafikrettigheder] på alle følgende måder:
 - i) at anvende luftfartøjer, der er leaset uden besætning fra en hvilken som helst leasinggiver
 - ii) for så vidt angår luftfartsselskaber fra Det Forenede Kongerige, at benytte luftfartøjer, der er leaset med besætning fra andre af parternes luftfartsselskaber
 - iii) for så vidt angår EU-luftfartsselskaber, at benytte luftfartøjer, der er leaset med besætning fra andre luftfartsselskaber fra Unionen
 - iv) at anvende luftfartøjer, der er leaset med besætning fra andre luftfartsselskaber end dem, der er nævnt i henholdsvis nr. ii) og iii), forudsat at leasingen er berettiget på grundlag af ekstraordinære behov, sæsonbetingede kapacitetsbehov eller operationelle vanskeligheder hos leasingtageren, og at leasingen ikke overskrider den varighed, der er strengt nødvendig for at opfylde disse behov eller overvinde disse vanskeligheder
- b) parterne kan kræve, at leasingordninger godkendes af deres kompetente myndigheder med henblik på at kontrollere, at de betingelser, der er fastsat i dette stykke, og de gældende flyvesikkerhedskrav og luftfartssikkerhedskrav overholdes.

- c) hvis en part kræver en sådan godkendelse, skal den dog bestræbe sig på at fremskynde godkendelsesprocedurerne og minimere den administrative byrde for de berørte luftfartsselskaber.
- d) bestemmelserne i dette stykke berører ikke en parts love og administrative bestemmelser vedrørende den pågældende parts luftfartsselskabers leasing af fly.

Artikel AIRTRN.14: Fiskale bestemmelser

1. Ved ankomsten til den ene parts område er luftfartøjer, der anvendes til international lufttransport af den anden parts luftfartsselskaber, deres almindelige udstyr, brændstof, smøremidler, teknisk forråd, jordbaseret udstyr, reservedele (herunder motorer), luftfartøjsforråd (herunder, men ikke begrænset til, produkter som fødevarer, drikkevarer og spiritus, tobak og andre varer bestemt til salg til eller anvendelse af passagerer i begrænsede mængder under flyvningen) og andre genstande, der er bestemt til eller udelukkende anvendes i forbindelse med drift eller servicering af luftfartøjer i international lufttransport, på grundlag af gensidighed og på betingelse af, at dette udstyr og dette forråd forbliver om bord på luftfartøjet, fritaget for alle importrestriktioner, ejendomsskatter og kapitalafgifter, told, punktafgifter, kontrolafgifter, merværdiafgift (moms) og andre lignende indirekte skatter samt lignende gebyrer og afgifter, der pålægges af de nationale eller lokale myndigheder eller Unionen.

2. Følgende varer er på et gensidigt grundlag også fritaget for skatter, told, gebyrer og afgifter som omhandlet i stk. 1:

- a) luftfartøjsforråd indført til eller leveret på en parts område og medbragt om bord — inden for rimelighedens grænser — til brug om bord på afrejsende luftfartøjer i et af den anden parts luftfartsselskaber, der benyttes til international lufttransport, også hvis forrådet skal bruges på den del af turen, der foregår over det pågældende område, hvor forrådet er leveret
- b) jordbaseret udstyr og reservedele (herunder motorer), der indføres til en parts område til vedligeholdelse eller reparation af et af den anden parts luftfartøjer, der benyttes i international lufttransport
- c) smøremidler og teknisk forråd bortset fra brændstof indført til eller leveret på en parts område til brug i et luftfartøj i et af den anden parts luftfartsselskaber, der er involveret i international lufttransport, også hvis forrådet skal bruges på den del af turen, der foregår over det pågældende område og
- d) tryksager, jf. parternes respektive toldregler, der indføres til eller leveres på en parts område og tages om bord til brug i et afrejsende luftfartøj, som et af den anden parts luftfartsselskaber benytter til international lufttransport, også hvis tryksagerne skal bruges på den del af turen, der foregår over det omhandlede område

3. Almindeligt luftfartøjsudstyr samt materiel, forråd og reservedele som omhandlet i stk. 1, der normalt forefindes om bord på et luftfartøj, som opereres af et af den ene parts luftfartsselskaber, må kun aflæsses på den anden parts område med godkendelse fra dens toldmyndigheder og kan forlanges opbevaret under de nævnte toldmyndigheders opsyn eller kontrol, indtil det reeksporteres eller på anden måde afhændes i overensstemmelse med de gældende bestemmelser.

4. Fritagelse for told, nationale punktafgifter og lignende nationale afgifter i henhold til nærværende artikel gælder også i situationer, hvor et luftfartsselskab eller luftfartsselskaber fra den ene part har indgået aftaler med et andet eller andre luftfartsselskaber om et lån eller en overførsel til den anden parts område af de i denne artikels stk. 1 og 2 omhandlede genstande, forudsat at et sådant andet luftfartsselskab eller luftfartsselskaber tilsvarende nyder godt af en sådan fritagelse fra den pågældende anden part.
5. Intet i dette afsnit hindrer parterne i at opkræve skatter, afgifter eller gebyrer på varer, som sælges til passagerer med andet formål end fortæring om bord, på en luftrute mellem to destinationer på en parts område, hvor udstigning og ombordstigning er tilladt.
6. Bagage og fragt i direkte transit på en parts område er fritaget for skatter, told, gebyrer og andre lignende afgifter.
7. Det i stk. 2 omhandlede udstyr og forråd kan forlanges opbevaret under de kompetente myndigheders opsyn eller kontrol.
8. Bestemmelserne i de respektive gældende konventioner mellem Det Forenede Kongerige og medlemsstaterne med henblik på at undgå dobbeltbeskatning af indtægter og kapital påvirkes ikke af dette afsnit.
9. Fritagelse for told, nationale punktafgifter og lignende nationale afgifter omfatter ikke afgifter baseret på omkostningerne ved ydelser til en parts luftfartsselskab eller luftfartsselskaber på den anden parts område.

Artikel AIRTRN.15: Brugerafgifter

1. Brugerafgifter, som af den ene part kan pålægge den anden parts luftfartsselskaber for udøvelse af luftfarts- og flyvekontrolltjenester, skal være omkostningsrelaterede og ikkediskriminerende. I alle tilfælde må den anden parts luftfartsselskaber ved ansættelsen af en eventuel brugerafgift ikke gives ringere vilkår end de gunstigste vilkår, der gælder for et andet luftfartsselskab på ansættelsestidspunktet.
2. Med forbehold af artikel AIRTRN.13, stk. 5 [Erhvervsmæssige operationer] sikrer hver part, at andre brugerafgifter end dem, der er nævnt i stk. 1, og som kan pålægges den anden parts luftfartsselskaber, er retfærdige, rimelige, ikke urimeligt diskriminerende og ligeligt fordelt mellem brugerkategorier. Brugerafgifter, som pålægges den anden parts luftfartsselskaber, kan afspejle, men må ikke overstige, de fulde omkostninger ved at tilbyde passende lufthavns-, miljø- og luftfartssikkerhedsfaciliteter og -tjenester i lufthavnen eller i lufthavnssystemet. Afgifterne kan omfatte et rimeligt afkast på aktiver efter afskrivning. De faciliteter og tjenester, som der opkræves brugerafgift for, skal være effektive og have den bedst mulige økonomi. I alle tilfælde må den anden parts luftfartsselskaber ved ansættelsen af en eventuel brugerafgift ikke gives ringere vilkår end de gunstigste vilkår, der gælder for et andet luftfartsselskab på ansættelsestidspunktet.
3. For at sikre en korrekt anvendelse af principperne i stk. 1 og 2 sikrer hver af parterne, at der afholdes konsultationer mellem de kompetente afgiftsopkrævende myndigheder eller organer på dens område og de luftfartsselskaber, der benytter de pågældende tjenester og faciliteter, og at de kompetente afgiftsopkrævende myndigheder og organer og luftfartsselskaberne udveksler de oplysninger, der måtte være nødvendige. Hver af parterne opmuntrer sine kompetente afgiftsopkrævende myndigheder til at give brugere et rimeligt varsel om forslag til ændring af brugerafgifter, så brugerne kan fremføre deres synspunkter, inden der foretages ændringer.

Artikel AIRTRN.16: Tariffer

1. Parterne tillader, at parternes luftfartsselskaber frit fastsætter tariffer i henhold til loyal konkurrence i overensstemmelse med dette afsnit.
2. Parterne underkaster ikke hinandens luftfartsselskabers tariffer deres godkendelse.

Artikel AIRTRN.17: Statistik

1. Parterne samarbejder inden for rammerne af specialudvalget vedrørende lufttransport om at lette udvekslingen af statistiske oplysninger vedrørende lufttransport, der er omfattet af dette afsnit.
2. På anmodning og på et ikkediskriminerende grundlag forelægger hver part for den anden part disponible statistikker, som ikke er fortrolige eller forretningsmæssigt følsomme, som er påkrævet i henhold til parternes nationale love og forskrifter, og som med rimelighed kan kræves, vedrørende lufttransport, der er omfattet af dette afsnit.

Artikel AIRTRN.18: Flyvesikkerhed

1. Parterne bekræfter betydningen af et tæt samarbejde om flyvesikkerhed.
2. Luftdygtighedscertifikater, duelighedscertifikater og licenser, der er udstedt eller erklæret gyldige af den ene part, og som stadig er i kraft, skal anerkendes som gyldige af den anden part og dennes kompetente myndigheder med henblik på at udøve trafikflyvning i henhold til dette afsnit, forudsat at disse certifikater eller licenser er udstedt eller erklæret gyldige i henhold til og i overensstemmelse med som minimum de relevante internationale standarder, der er fastsat i henhold til konventionen.
3. Hver af parterne kan til enhver tid anmode om konsultationer vedrørende de sikkerhedsstandarder, der opretholdes og administreres af den anden part i forbindelse med luftfartsfaciliteter, flyvebesætninger, luftfartøjer og luftfartøjsoperation. Sådanne konsultationer skal finde sted senest 30 dage efter anmodningen herom.
4. Hvis en part efter disse konsultationer finder, at den anden part ikke effektivt opretholder og forvalter sikkerhedsstandarder på de områder, der er omhandlet i stk. 2, og som mindst svarer til de minimumsstandarder, der blev fastsat på det pågældende tidspunkt i henhold til konventionen, underretter den første part den anden part om disse resultater og de skridt, der anses for nødvendige for at opfylde disse minimumsstandarder, og den anden part træffer passende korigerende foranstaltninger. Hvis den anden part ikke træffer passende foranstaltninger inden for 15 dage eller en anden periode, der aftales mellem parterne, er dette tilstrækkelig begrundelse for, at den anmodende part kan træffe foranstaltninger til at afvise, tilbagekalde, suspendere, stille betingelser for eller begrænse tilladelserne til at operere eller de tekniske tilladelser eller på anden måde afvise, tilbagekalde, suspendere, stille betingelser for eller begrænse operationerne for luftfartsselskaber, som er underlagt den anden parts sikkerhedstilsyn.
5. Luftfartøjer, som opereres af eller i henhold til en lejeaftale på vegne af et luftfartsselskab eller luftfartsselskaber fra en part, kan blive gjort til genstand for en rampeinspektion på den anden parts område, forudsat at dette ikke medfører en urimelig forsinkelse i luftfartøjets drift.
6. Rampeinspektion eller rækken af rampeinspektioner kan give anledning til:

- a) alvorlige betænkeligheder om, at et luftfartøj eller driften af et luftfartøj ikke opfylder de minimumsstandarder, der er fastsat på det pågældende tidspunkt i henhold til konventionen eller
- b) en stærk formodning om, at håndhævelsen og forvaltningen af de sikkerhedsstandarder, der er fastsat ifølge konventionen, er mangelfuld.

Såfremt den part, der foretog rampeinspektionen eller rampeinspektionerne, har en stærk formodning, jf. litra a) eller b), underretter den den anden parts kompetente myndigheder, der er ansvarlige for tilsynet med sikkerheden hos det luftfartsselskab, der opererer luftfartøjet, om disse resultater og underretter dem om de skridt, der anses for nødvendige for at opfylde disse minimumsstandarder. Manglende indførelse af passende korrigerende foranstaltninger inden for 15 dage eller inden for et andet aftalt tidsrum er tilstrækkelig begrundelse til, at den første part kan afvise, tilbagekalde, suspendere, pålægge betingelser for eller begrænse tilladelserne til at operere eller de tekniske tilladelser eller på anden måde afvise, tilbagekalde, suspendere, pålægge betingelser for eller begrænse driften af det luftfartsselskab, der opererer luftfartøjet.

7. I tilfælde af, at der nægtes adgang med henblik på at foretage en rampeinspektion af et luftfartøj, som opereres af et luftfartsselskab eller luftfartsselskaber fra den ene part i overensstemmelse med stk. 5, kan den anden part frit udlede, at der er opstået en stærk formodning af, jf. stk. 6, og træffe forholdsregler i henhold til stk. 6.

8. Hver af parterne forbeholder sig ret til straks at tilbagekalde, suspendere eller begrænse tilladelserne til at operere eller de tekniske tilladelser eller på anden måde suspendere eller begrænse driften af et eller flere af den anden parts luftfartsselskaber, hvis den første part konkluderer, uanset om dette er resultatet af en rampeinspektion, en række rampeinspektioner, nægtelse af adgang til rampeinspektion, konsultationer eller på anden vis, at øjeblikkelig handling er af afgørende betydning for sikkerheden i forbindelse med en luftfartsoperation. Den part, der træffer sådanne foranstaltninger, underretter straks den anden part herom og begrundet foranstaltningerne.

9. Enhver foranstaltning, som en part træffer i overensstemmelse med stk. 4, 6 eller 8, skal ophøre, når grundlaget for at træffe disse foranstaltninger ikke er mere til stede.

10. Når der er truffet foranstaltninger af en part i henhold til stk. 4, 6 eller 8 i tilfælde af en tvist, kan en part i tilfælde af tvist benytte voldgift i henhold til artikel INST.14 [Voldgiftsprocedure] uden forudgående konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer]. En voldgiftsret behandler spørgsmålet som et hastetilfælde med henblik på artikel INST.19 [Hasteprocedurer]. På anmodning af den klagende part kan domstolen i afventning af dens endelige afgørelse kræve, at der indføres midlertidige foranstaltninger, herunder ændring eller suspension af foranstaltninger truffet af en af parterne i henhold til denne artikel.

Artikel AIRTRN.19: Luftfartssikkerhed

1. Parterne yder på anmodning hinanden al nødvendig bistand i forbindelse med enhver sikkerhedstrussel mod den civile luftfart, herunder for at hindre kapring af civile luftfartøjer og andre ulovlige handlinger mod sikkerheden for sådanne luftfartøjer og deres passagerer og besætninger samt lufthavne og luftfartsfaciliteter og alle andre sikkerhedstrusler mod den civile luftfart.

2. Parterne handler i deres indbyrdes forbindelser i overensstemmelse med ICAO's standarder for luftfartssikkerhed. De pålægger operatører af luftfartøjer i deres registre og operatører af lufthavne på deres område som det mindste at handle i overensstemmelse med disse standarder for

luftfartssikkerhed. Hver af parterne giver efter anmodning den anden part meddelelse om enhver forskel mellem dens love, administrative bestemmelser og praksis og de standarder for luftfartssikkerhed, der er omhandlet i dette stykke. Hver af parterne kan på et hvilket som helst tidspunkt anmode om, at der straks afholdes konsultationer med den anden part for at drøfte disse forskelle.

3. Hver af parterne sikrer, at der på dens område træffes effektive forholdsregler for at beskytte den civile luftfart mod ulovlige handlinger, herunder, men ikke begrænset til, screening af passagerer og deres håndbagage, screening af indskrevet bagage, screening og sikkerhedskontrol af andre personer end passagerer, herunder besætninger, og deres medbragte genstande, screening og sikkerhedskontrol af fragt og post, forsyninger til flyvningen og lufthavnsleverancer samt kontrol af adgang til airside-områder og security-beskyttede områder. Parterne er enige om, at luftfartssikkerhedsbestemmelserne hos den anden part vedrørende luftfartøjers indflyvning i, operationer i eller udflyvning fra denne parts område, skal overholdes.

4. Parterne bestræber sig på at samarbejde om spørgsmål vedrørende luftfartssikkerhed i videst muligt omfang med henblik på udveksling af oplysninger om trusler, sårbarhed og risici, som er betinget af, at der er opnået enighed om passende ordninger for sikker overførsel, anvendelse, lagring og bortskaffelse af klassificerede oplysninger, til at drøfte og udveksle bedste praksis, standarder for sikkerhed og påvisning af sikkerhedsudstyr, overvågning af overholdelse af bedste praksis og resultater samt på ethvert andet område, som parterne måtte finde frem til. Parterne bestræber sig navnlig på at udvikle og opretholde samarbejdsordninger mellem tekniske eksperter om udvikling og anerkendelse af luftfartssikkerhedsnormer med henblik på at lette et sådant samarbejde, mindske administrativ overlapning og fremme tidlig varsling og forudgående drøftelse af nye sikkerhedsinitiativer og -krav.

5. Hver af parterne stiller efter anmodning fra den anden part resultaterne af audits udført af ICAO og de korrigerende foranstaltninger, der er truffet af den reviderede stat, til rådighed for den anden part under forudsætning af, at der er opnået enighed om passende ordninger for sikker overførsel, anvendelse, lagring og bortskaffelse af sådanne oplysninger.

6. Parterne accepterer at samarbejde om sikkerhedsinspektioner foretaget af parterne på den ene parts eller den anden parts område gennem etablering af mekanismer, herunder administrative ordninger for gensidig udveksling af oplysninger om resultater af de pågældende sikkerhedsinspektioner. Parterne er enige om at se med velvilje på anmodninger om deltagelse som observatører i sikkerhedsinspektioner foretaget af den anden part.

7. Med forbehold af stk. 9 og under fuld hensyntagen til og gensidig respekt for den anden parts suverænitet kan en part vedtage sikkerhedsforanstaltninger for indrejse på dens område. Hvis det er muligt, skal en part i denne forbindelse tage hensyn til de sikkerhedsforanstaltninger, som allerede anvendes af den anden part, og eventuelle synspunkter, som fremføres af den anden part. Parterne anerkender, at intet i denne artikel begrænser en parts ret til at nægte adgang til sit område for flyvninger, som anses for at udgøre en trussel mod dens sikkerhed.

8. En part kan træffe nødforanstaltninger for at imødegå en specifik sikkerhedstrussel. Sådanne foranstaltninger meddeles straks den anden part. Uden at foregribe et behov for umiddelbar indgriben for at beskytte luftfartssikkerheden vil parterne ved overvejelser af sikkerhedsforanstaltninger evaluere eventuelle negative virkninger på international lufttransport, og — medmindre de er forhindret af lovgivning — tage hensyn hertil, når de beslutter, hvilke foranstaltninger der er nødvendige og hensigtsmæssige for at løse de pågældende sikkerhedsproblemer.

9. Med hensyn til lufttrafiktjenester med destination på dens område, kan en part ikke kræve, at der gennemføres sikkerhedsforanstaltninger på den anden parts område. Hvis en part finder, at en specifik trussel kræver, at det haster med at få indført midlertidige foranstaltninger ud over de foranstaltninger, der allerede er truffet på den anden parts område, underretter den den anden part om enkelthederne i denne trussel, i det omfang det er foreneligt med behovet for at beskytte sikkerhedsoplysninger, og om de foreslåede foranstaltninger. Den anden part skal velvilligt overveje et sådant forslag og kan beslutte at træffe yderligere foranstaltninger, som den finder nødvendige. Sådanne foranstaltninger skal være forholdsmæssige og tidsbegrænsede.

10. Ved kapring af et civilt luftfartøj, trusler om kapring af et civilt luftfartøj eller andre ulovlige handlinger mod sikkerheden for luftfartøjer, passagerer, besætninger, lufthavne og luftfartsfaciliteter bistår parterne hinanden ved at lette udvekslingen af oplysninger og træffe andre passende foranstaltninger med henblik på hurtigt og sikkert at bringe en sådan hændelse eller trussel til ophør.

11. Hver af parterne træffer alle de foranstaltninger, som den finder praktisk mulige, for at sikre, at et luftfartøj, som er udsat for kapring eller en anden ulovlig handling, og som befinder sig på jorden på dens område, tilbageholdes på jorden, medmindre dets afrejse er påkrævet på grund af et overordnet hensyn til beskyttelsen af menneskeliv. Sådanne foranstaltninger træffes så vidt muligt på grundlag af konsultationer mellem parterne.

12. Hvis den ene part har rimelig grund til at antage, at den anden part ikke overholder bestemmelserne i denne artikel, kan denne part udbede sig øjeblikkelige konsultationer med den anden part. Der skal iværksættes sådanne konsultationer inden for 30 dage efter modtagelse af en sådan anmodning. Hvis der ikke indgås en tilfredsstillende aftale inden for 15 dage eller inden for et andet aftalt tidsrum fra datoen for en sådan anmodning, er dette tilstrækkelig begrundelse til, at den part, der anmodede om konsultationer, kan træffe foranstaltninger til at afvise, tilbagekalde, suspendere, stille betingelser for eller begrænse tilladelsen til at operere og de tekniske tilladelser for et af den anden parts luftfartsselskaber med henblik på at sikre, at denne artikel overholdes. Når der er behov for det i nødstilfælde eller for at forhindre yderligere overtrædelse af bestemmelserne i denne artikel, kan en part træffe midlertidige foranstaltninger inden udløbet af den i dette stykke nævnte periode på 15 dage.

13. Enhver foranstaltning, der træffes i henhold til stk. 8, indstilles, hvis den pågældende part finder, at foranstaltningen ikke længere er nødvendig eller er blevet afløst af andre foranstaltninger til afbødning af truslen. Foranstaltninger truffet i overensstemmelse med stk. 12 ophæves, så snart den anden part overholder denne artikel. Hvis der træffes foranstaltninger i overensstemmelse med stk. 8 eller 12, kan dette ophøre efter aftale mellem parterne.

14. Når der er truffet foranstaltninger i overensstemmelse med stk. 7, 8, 9 eller 12, kan en part gøre brug af tvistbilæggelsesbestemmelserne i sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse]. En voldgiftsret behandler spørgsmålet som et hastetilfælde med henblik på artikel INST.19 [Hasteprocedurer].

Artikel AIRTRN.20: Lufttrafikstyring

1. Parterne og deres respektive kompetente myndigheder og luftfartstjenesteudøvere samarbejder indbyrdes på en sådan måde, at lufttrafikken i den europæiske region forbedres på en sikker og effektiv måde. Parterne tilstræber interoperabilitet mellem hinandens tjenesteydere.

2. Parterne er enige om at samarbejde om spørgsmål vedrørende udøvelse af luftfartstjenester og netfunktioner med henblik på at optimere den samlede flyveeffektivitet, reducere

omkostningerne, minimere miljøvirkningerne og forbedre lufttrafikstrømme mellem parternes eksisterende lufttrafikstyringssystemer.

3. Parterne er enige om at fremme samarbejdet mellem deres luftfartstjenesteudøvere for at udveksle flyvedata og koordinere trafikstrømme til optimering af flyveeffektiviteten med henblik på at opnå bedre forudsigelighed, punktlighed og tjenestekontinuitet for lufttrafikken.

4. Parterne er enige om at samarbejde om deres programmer for modernisering af lufttrafikstyringen, herunder forsknings-, udviklings- og implementeringsaktiviteter, og om at tilskynde til deltagelse i validerings- og demonstrationsaktiviteter med det formål at sikre global interoperabilitet.

Artikel AIRTRN.21: Luftfartsselskabers erstatningsansvar

Parterne bekræfter deres forpligtelser i henhold til konventionen om indførelse af visse ensartede regler for international luftbefordring, indgået i Montreal den 28. maj 1999 (Montrealkonventionen).

Artikel AIRTRN.22: Forbrugerbeskyttelse

1. Parterne deler målet om at opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og samarbejder med henblik herpå.

2. Parterne sikrer, at der træffes effektive og ikkediskriminerende foranstaltninger til beskyttelse af forbrugernes interesser inden for lufttransport. Sådanne foranstaltninger skal omfatte passende adgang til oplysninger, bistand, herunder for personer med handicap og nedsat mobilitet, refundering og, hvis det er relevant, kompensation i tilfælde af boardingafvisning, aflysning eller forsinkelser samt effektive klagebehandlingsprocedurer.

3. Parterne rådfører sig med hinanden om alle spørgsmål vedrørende forbrugerbeskyttelse, herunder deres planlagte foranstaltninger i den henseende.

Artikel AIRTRN.23: Forhold til andre aftaler

1. Tidligere aftaler og ordninger vedrørende dette afsnits emne mellem Det Forenede Kongerige og medlemsstaterne, i det omfang de ikke er blevet erstattet af EU-retten, erstattes af denne aftale.

2. Det Forenede Kongerige og en medlemsstat må ikke indrømme hinanden rettigheder i forbindelse med lufttransport til, fra eller inden for deres respektive områder, bortset fra dem, der udtrykkeligt er fastsat i artikel AIRTRN.3, stk. 4 og 9 [Trafikrettigheder].

3. Hvis parterne tiltræder en multilateral aftale eller støtter en beslutning truffet af ICAO eller en anden international organisation, som drejer sig om forhold, der er omfattet af nærværende afsnit, drøftes det i specialudvalget vedrørende lufttransport, om nærværende afsnit skal tilpasses for at tage højde herfor.

4. Intet i dette afsnit berører gyldigheden og anvendelsen af eksisterende og fremtidige aftaler mellem medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige for så vidt angår områder under deres respektive overhøjhed, som ikke er omfattet af artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde].

5. Intet i dette afsnit berører rettigheder, som Det Forenede Kongerige og medlemsstaterne har i henhold til den multilaterale overenskomst om kommercielle rettigheder for ikkeplanmæssig

lufttrafik i Europa, der blev undertegnet i Paris den 30. april 1956, i det omfang sådanne rettigheder er mere vidtgående end dem, der er fastsat i dette afsnit.

Artikel AIRTRN.24: Suspension og opsigelse

1. En suspension af dette afsnit, helt eller delvist, i henhold til artikel INST.24 [Midlertidige retsmidler] kan tidligst gennemføres den første dag i Den Internationale Luftfartssammenslutnings (IATA) trafiksæson efter den sæson, hvor suspensionen er meddelt.
2. Ved denne aftales ophør i henhold til artikel FINPROV.8 [Opsigelse] eller ved ophør dette afsnit i henhold til artikel AIRTRN.25 [Opsigelse af dette afsnit] eller artikel OTH.10 [Opsigelse af anden del] eller artikel FISH.17 [Opsigelse], finder bestemmelserne vedrørende de spørgsmål, der falder ind under dette afsnits anvendelsesområde, fortsat anvendelse efter ophørsdatoen som omhandlet i artikel FINPROV.8 [Opsigelse], artikel AIRTRN.25 [Opsigelse af dette afsnit], artikel OTH.10 [Opsigelse af anden del] eller artikel FISH.17 [Opsigelse] indtil udgangen af den IATA-trafiksæson, der er i gang på denne dato.
3. Den part, der suspenderer dette afsnit, helt eller delvis, eller opsiger denne aftale eller dette afsnit, underretter ICAO herom.

Artikel AIRTRN.25: Opsigelse af dette afsnit

Med forbehold af artikel FINPROV.8 [Opsigelse], artikel OTH.10 [Opsigelse af anden del] og artikel FISH.17 [Opsigelse], kan hver part til enhver tid opsige dette afsnit ved skriftlig meddelelse ad diplomatisk vej. I så tilfælde ophører denne del med at være i kraft på den første dag i den niende måned efter datoen for meddelelse heraf.

Artikel AIRTRN.26: Registrering af aftalen

Denne aftale og eventuelle ændringer heraf registreres hos ICAO i henhold til konventionens artikel 83 i det omfang, det er relevant.

AFSNIT II: FLYVESIKKERHED

Artikel AVSAF.1: Formål

Formålet med dette afsnit er at:

- a) åbne mulighed for gensidig anerkendelse, jf. bilagene til dette afsnit, af konstateringer af overensstemmelse, der er foretaget, og certifikater, som er udstedt af hver parts kompetente myndigheder eller godkendte organisationer
- b) fremme samarbejdet med sigte på at opnå et højt niveau for civilluftfartens sikkerhed og miljøforenelighed
- c) lette den civile luftfartsindustri's multinationale dimension
- d) lette og fremme den frie udveksling af civile luftfartsprodukter og tilknyttede tjenester.

Artikel AVSAF.2: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "godkendt organisation": enhver juridisk person, der af en af parternes kompetente myndighed er certificeret til at udføre beføjelser i relation til dette afsnits anvendelsesområde
- b) "certifikat": enhver godkendelse, licens eller ethvert andet dokument udstedt til anerkendelse af overensstemmelse, hvorved det attesteres, at et civilt luftfartsprodukt, en organisation eller en juridisk eller fysisk person opfylder de gældende krav i en af parternes love og forskrifter
- c) "civilt luftfartsprodukt": enhver/ethvert civil(t) luftfartøj, luftfartøjsmotor, luftfartøjspropel eller underenhed, apparatur eller del, der er eller bliver monteret derpå
- d) "kompetent myndighed": et EU-agentur eller statsligt agentur eller en offentlig myndighedsenhed med ansvar for civilluftfartens sikkerhed, som af en part er udpeget med henblik på dette afsnit til at udføre følgende funktioner:
 - i) at vurdere, om civile luftfartsprodukter, organisationer, faciliteter, operationer og tjenesteydelser, som er underlagt dennes tilsyn, overholder de gældende krav, der er fastsat i den pågældende parts love, forskrifter og administrative bestemmelser
 - ii) at foretage kontrolovervågning af, om de fortsat overholder disse krav og
 - iii) at træffe håndhævelsesforanstaltninger for at sikre, at de overholder disse krav.
- e) "konstatering af overensstemmelse": en påvisning af overensstemmelse med de gældende krav, der er fastsat i en parts love og forskrifter, på grundlag af foranstaltninger såsom prøvning, inspektioner, kvalifikationer, godkendelser og kontrolovervågning
- f) "kontrolovervågning": en parts kompetente myndigheds regelmæssige tilsyn med henblik på at påvise, at de gældende krav i den pågældende parts love og forskrifter fortsat overholdes
- g) "teknisk repræsentant": for Unionen Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur ("EASA") eller dets efterfølger og for Det Forenede Kongerige Det Forenede Kongeriges Civil Aviation Authority (civil luftfartsmyndighed, "CAA") eller dens efterfølger og

- h) "konventionen": konventionen om international civil luftfart, som blev undertegnet den 7. december 1944 i Chicago, og omfatter:
- i) alle ændringer, som er trådt i kraft i henhold til konventionens artikel 94, litra a), og er ratificeret af Det Forenede Kongerige og den eller de medlemsstater, som berøres af det aktuelle spørgsmål og
 - ii) alle bilag og ændringer hertil vedtaget i henhold til konventionens artikel 90, for så vidt et sådant bilag eller en sådan ændring på et givet tidspunkt er gældende for både Det Forenede Kongerige og den eller de medlemsstater, som berøres af det aktuelle spørgsmål.

Artikel AVSAF.3: Anvendelsesområde og gennemførelse

1. Parterne kan samarbejde på følgende områder:
 - a) luftdygtighedsbeviser for og kontrolovervågning af civile luftfartsprodukter
 - b) miljøcertifikater for og prøvning af civile luftfartsprodukter
 - c) konstruktions- og produktionscertifikater og kontrolovervågning af konstruktions- og produktionsorganisationer
 - d) certifikater for vedligeholdelsesorganisationer og kontrolovervågning af vedligeholdelsesorganisationer
 - e) certificering af personale og uddannelse
 - f) evaluering af flyvesimulator kvalifikationer
 - g) operationer med luftfartøjer
 - h) lufttrafikstyring og luftfartstjenester og
 - i) andre områder med tilknytning til flyvesikkerhed, der er omfattet af konventionens bilag.
2. Anvendelsesområdet for dette afsnit fastlægges som bilag for hvert samarbejdsområde, jf. stk. 1.
3. Specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed må kun vedtage bilag som omhandlet i stk. 2, hvis hver af parterne har fastslået, at den anden parts standarder, regler, praksis, procedurer og systemer for civil luftfart sikrer et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau, således at konstateringer af overensstemmelse foretaget og certifikater udstedt af dens kompetente myndigheder eller organisationer, som er godkendt af den pågældende kompetente myndighed, kan accepteres.
4. I hvert af de i stk. 2 nævnte bilag beskrives vilkårene, betingelserne og metoderne for gensidig anerkendelse af konstateringer af overensstemmelse og certifikater og om nødvendigt overgangsordninger.
5. De tekniske repræsentanter kan udarbejde gennemførelsesprocedurer for hvert bilag. Tekniske forskelle mellem parternes standarder, regler, praksis, procedurer og systemer for civil luftfart skal behandles nærmere i de i stk. 2 omhandlede bilag og i gennemførelsesprocedurerne.

Artikel AVSAF.4: Generelle forpligtelser

1. Hver af parterne accepterer konstateringer af overensstemmelse og certifikater udstedt af den anden parts kompetente myndigheder eller godkendte organisationer i overensstemmelse med de vilkår og betingelser, der er fastsat i de bilag, der er nævnt i artikel AVSAF.3, stk. 2 [Anvendelsesområde og gennemførelse].
2. Intet i dette afsnit indebærer en gensidig anerkendelse af parternes standarder eller tekniske forskrifter.
3. Hver af parterne sikrer, at dens respektive kompetente myndigheder til stadighed kan leve op til deres ansvar i henhold til dette afsnit.

Artikel AVSAF.5: Opretholdelse af reguleringsmyndighed

Intet i dette afsnit må fortolkes således, at det begrænser en parts myndighed til gennem sine love, forskrifter og administrative foranstaltninger at fastsætte det beskyttelsesniveau, som den finder passende for sikkerhed og miljø.

Artikel AVSAF.6: Beskyttelsesforanstaltninger

1. Hver af parterne kan træffe alle passende og umiddelbare foranstaltninger, når den finder, at der er en rimelig risiko for, at et civil luftfartsprodukt, en tjeneste eller enhver aktivitet, der er omfattet af dette afsnit kan bringe sikkerheden eller miljøet i fare, ikke overholder dens gældende love, forskrifter eller administrative foranstaltninger eller på anden måde ikke kan opfylde et krav, der er omfattet af anvendelsesområdet for det relevante bilag til dette afsnit.
2. Træffer en part foranstaltninger i medfør af stk. 1, underretter den skriftligt den anden part herom inden 15 arbejdsdage efter at have truffet foranstaltningerne med en begrundelse herfor.

Artikel AVSAF.7: Kommunikation

1. Parterne udpeger og underretter hinanden om kontaktpunkter med henblik på kommunikationen om gennemførelsen af dette afsnit. Al sådan kommunikation foregår på engelsk.
2. Parterne sender hinanden en liste over de kompetente myndigheder og derefter en ajourført liste, hver gang det bliver nødvendigt.

Artikel AVSAF.8: Gennemsigtighed, forskriftsmæssigt samarbejde og gensidig bistand

1. Hver af parterne sikrer, at den anden part holdes underrettet om dens love og forskrifter vedrørende dette afsnit samt om væsentlige ændringer af sådanne love og forskrifter.
2. Parterne underretter hinanden så vidt muligt om påtænkte væsentlige ændringer af deres relevante love, forskrifter, standarder og krav og af deres system til udstedelse af certifikater i det omfang, ændringerne kan påvirke dette afsnit. Parterne giver, når det er muligt, hinanden mulighed for at fremsætte bemærkninger til sådanne ændringer og tager behørigt hensyn til sådanne bemærkninger.
3. I forbindelse med undersøgelse og løsning af specifikke sikkerhedsproblemer kan hver af parternes kompetente myndigheder give den anden parts kompetente myndigheder mulighed for at

deltage som observatører i hinandens tilsynsaktiviteter som angivet i det relevante bilag til dette afsnit.

4. Med henblik på kontrolovervågning og inspektioner bistår en parts kompetente myndigheder om nødvendigt den anden parts kompetente myndigheder med henblik på at opnå uhindret adgang til regulerede enheder, der er underlagt førstnævnte parts tilsyn.

5. For at sikre hver af parternes vedvarende tillid til, at den anden parts procedurer for konstatering af overensstemmelse er pålidelige, kan hver teknisk repræsentant deltage som observatør i den anden parts tilsynsaktiviteter i henhold til de procedurer, der er fastsat i bilagene til dette afsnit. Denne deltagelse udgør ikke en systematisk deltagelse i den anden parts tilsynsvirksomhed.

Artikel AVSAF.9: Udveksling af sikkerhedsoplysninger

Parterne skal, uden at dette berører bestemmelserne i artikel AVSAF.11 [Fortrolighed og beskyttelse af data og oplysninger] og med forbehold af deres gældende lovgivning:

- a) i rette tid og efter anmodning forelægge den anden part oplysninger, som deres tekniske repræsentanter har til rådighed, om havarier, alvorlige hændelser eller begivenheder, som involverer civile luftfartsprodukter, -tjenester eller -aktiviteter, der er omfattet af bilagene til dette afsnit og
- b) udveksle andre sikkerhedsoplysninger, som de tekniske repræsentanter måtte blive enige om.

Artikel AVSAF.10: Samarbejde om håndhævelsesaktiviteter

Parterne yder gennem deres tekniske repræsentanter eller kompetente myndigheder — efter anmodning og med forbehold af gældende love og forskrifter samt de nødvendige ressourcers disponibilitet — gensidigt samarbejde og bistand i forbindelse med undersøgelser eller håndhævelsesaktiviteter vedrørende enhver påstået eller formodet overtrædelse af love eller forskrifter, der er omfattet af dette afsnit. Hver af parterne underretter desuden straks den anden part om enhver efterforskning, når fælles interesser indgår.

Artikel AVSAF.11: Fortrolighed og beskyttelse af data og oplysninger

1. Hver af parterne opretholder i overensstemmelse med sine love og forskrifter fortroligheden af data og oplysninger, der modtages fra den anden part i henhold til dette afsnit. Sådanne data og oplysninger må kun anvendes af den part, der modtager dataene og oplysningerne, med henblik på dette afsnit.

2. Parterne må navnlig — med forbehold af deres respektive love og forskrifter — hverken videregive data og oplysninger til tredjeparter eller offentligheden eller tillade, at deres kompetente myndigheder videregiver data og oplysninger til tredjeparter eller offentligheden, hvis disse data eller oplysninger er modtaget fra den anden part i medfør af dette afsnit, hvis der er tale om forretningshemmeligheder, intellektuel ejendom, fortrolige kommercielle eller finansielle oplysninger, ophavsretligt beskyttede data eller oplysninger, som vedrører en igangværende undersøgelse. Til dette formål betragtes de pågældende data og oplysninger som fortrolige.

3. En part eller en parts kompetente myndighed kan efter at have leveret data eller oplysninger til den anden part eller en kompetent myndighed i den anden part udpege data eller oplysninger,

som den anser for at være fortrolige, og som ikke må videregives. I så fald skal parten eller dennes kompetente myndighed tydeligt mærke sådanne data eller oplysninger som fortrolige.

4. Hvis en part er uenig i den udpegning, der er foretaget af den anden part eller dennes kompetente myndighed i overensstemmelse med stk. 3, kan førstnævnte part anmode om konsultationer med den anden part for at behandle spørgsmålet.

5. Parterne træffer alle rimelige forebyggende foranstaltninger for at beskytte data og oplysninger, der modtages i medfør af dette afsnit, mod uautoriseret videregivelse.

6. Den part, der modtager data og oplysninger fra den anden part i medfør af dette afsnit, erhverver ingen ejendomsret til sådanne data og oplysninger som følge af at have modtaget disse fra den anden part.

Artikel AVSAF.12: Vedtagelse og ændring af bilag til dette afsnit

Specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed kan ændre bilag AVSAF-1 [Luftdygtigheds- og miljøcertificering] til dette afsnit, vedtage eller ændre bilag i henhold til artikel AVSAF.3, stk. 2 [Anvendelsesområde og gennemførelse] og slette ethvert bilag.

Artikel AVSAF.13: Omkostningsdækning

Parterne bestræber sig hver især på at sikre, at eventuelle gebyrer eller afgifter, som en part eller dennes tekniske repræsentant pålægger en juridisk eller fysisk person, hvis aktiviteter er omfattet af dette afsnit, er rimelige, står i et rimeligt forhold til de leverede tjenester og ikke skaber handelshindringer.

Artikel AVSAF.14: Andre aftaler og forudgående ordninger

1. Ved aftalens ikrafttræden træder dette afsnit i stedet for eventuelle bilaterale aftaler eller overenskomster om flyvesikkerhed, der er indgået mellem Det Forenede Kongerige og medlemsstaterne for så vidt angår alle anliggender omfattet af dette afsnit, der er gennemført i henhold til artikel AVSAF.3 [Anvendelsesområde og gennemførelse].

2. De tekniske repræsentanter træffer de nødvendige foranstaltninger for, alt efter hvad der er relevant, at revidere eller ophæve tidligere overenskomster, som de har indgået indbyrdes.

3. Medmindre andet fremgår af stk. 1 og 2, berører dette afsnit ikke parternes rettigheder og forpligtelser i medfør af andre internationale aftaler

Artikel AVSAF.15: Suspendering af forpligtelsen vedrørende gensidig anerkendelse

1. En part har ret til helt eller delvis at suspendere sine forpligtelser vedrørende anerkendelse i henhold til artikel AVSAF.4 [Generelle forpligtelser], stk. 1, hvis den anden part i væsentlig grad tilsidesætter sine forpligtelser i henhold til dette kapitel.

2. Inden den pågældende part udøver sin ret til at suspendere sine forpligtelser vedrørende anerkendelse, skal den anmode om konsultationer med henblik på at opnå korigerende foranstaltninger fra den anden part. Hvis det er relevant, skal parterne i forbindelse med konsultationerne tage suspenderingens virkninger i betragtning.

3. Rettighederne i henhold til denne artikel finder kun anvendelse, hvis den anden part ikke inden for en rimelig tid efter parternes konsultationer tager skridt til at træffe korrigerende foranstaltninger. Hvis en part udøver en rettighed i henhold til denne artikel, skal den skriftligt underrette den anden part om, at den har til hensigt at suspendere forpligtelserne vedrørende anerkendelse og oplyse nærmere om årsagerne til suspendering.

4. En sådan suspendering træder i kraft 30 dage efter datoen for underretningen, medmindre den part, der iværksatte suspenderingen, skriftligt inden udgangen af denne periode underretter den anden part om, at den trækker sin underretning tilbage.

5. Suspenderingen får ingen indflydelse på gyldigheden af konstateringer af overensstemmelse, der er foretaget, og certifikater, der er udstedt af den anden parts kompetente myndigheder eller godkendte organisationer forud for den dato, hvor suspenderingen fik virkning. En suspendering, der har fået virkning, kan bringes til ophør øjeblikkeligt efter en udveksling af diplomatiske noter mellem parterne herom.

Artikel AVSAF.16: Opsigelse af dette afsnit

Uden at dette berører artikel FINPROV.8 [Ophør], artikel OTH.10 [anden dels ophør] og artikel FISH.17 [Ophør] kan hver part til enhver tid bringe dette afsnit til ophør ved skriftlig meddelelse ad diplomatisk vej. I så tilfælde ophører denne del med at være i kraft på den første dag i den niende måned efter datoen for meddelelse heraf.

OVERSKRIFT TRE: VEJTRANSPORT
AFSNIT I: GODSTRANSPORT AD LANDEVEJ

Artikel ROAD.1: Formål

1. Formålet med dette afsnit er at sikre, at der fortsat er forbindelser mellem, igennem og inden for parternes områder for så vidt angår godstransport ad landevej, og at der fastsættes regler for denne transport.
2. Parterne er enige om ikke at træffe diskriminerende foranstaltninger, når de anvender dette afsnit.
3. Intet i dette afsnit er til hinder for, at en vejgodstransportoperatør, der er etableret på en parts område, transporterer varer inden for dette område.

Artikel ROAD.2: Anvendelsesområde

1. Dette afsnits anvendelse på godstransport ad landevej med et kommercielt formål mellem, igennem og inden for parternes områder og berører ikke anvendelsen af de regler, der er fastsat af Den Europæiske Transportministerkonference.
2. Godstransport ad landevej, for hvilken der ikke modtages direkte eller indirekte vederlag, og som ikke direkte eller indirekte genererer nogen indtægt for føreren af køretøjet eller for andre, og som ikke er knyttet til erhvervsmæssig aktivitet, betragtes som transport af varer i ikkekommercielt øjemed.

Artikel ROAD.3: Definitioner

I dette afsnit og i tillæg til definitionerne i anden del [Tjenesteydelser og investeringer], overskrift et, afsnit II, kapitel et, artikel [SERVIN 1.2] [Definitioner] forstås ved:

- a) "køretøj": et motorkøretøj, som er indregistreret på en parts område, eller et sammenkoblet vogntog, hvoraf motorkøretøjet er indregistreret på en parts område, og som udelukkende er beregnet til godstransport
- b) "vejgodstransportoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der udfører godstransport i erhvervsmæssigt øjemed ved hjælp af et køretøj
- c) "en parts vejgodstransportoperatør": en vejgodstransportoperatør, som er en juridisk person, der er etableret på en parts område, eller en fysisk person fra en part
- d) "part, hvor vejgodstransportoperatøren er etableret": part, i hvilken en vejgodstransportoperatør er etableret
- e) "fører": enhver person, som fører køretøjet, selv i et kort tidsrum, eller som befordres i et køretøj som led i sine arbejdsopgaver for i givet fald at kunne føre køretøjet
- f) "transit": transport af køretøjer gennem en parts område uden pålæsning eller aflæsning af varer
- g) "reguleringsforanstaltninger":

i) for Unionen:

- A) forordninger og direktiver som omhandlet i artikel 288 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og
- B) gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter som omhandlet i henholdsvis artikel 290 og 291 i TEUF og

ii) for Det Forenede Kongerige:

- A) primær lovgivning og
- B) sekundær lovgivning.

Artikel ROAD.4 Transport af gods mellem, igennem og inden for parternes områder

1. Forudsat at betingelserne i stk. 2 er opfyldt, kan en parts vejgodstransportoperatør foretage sig følgende:

- a) kørsel med et læsset køretøj fra den parts område, hvor vejgodstransportoperatøren er etableret, til den anden parts område og omvendt, med eller uden transit gennem et tredjelandets område
- b) kørsel med et læsset køretøj fra den parts område, hvor vejgodstransportoperatøren er etableret, til samme parts område med transit gennem den anden parts område
- c) kørsel med et læsset køretøj til eller fra den parts område, hvor vejgodstransportoperatøren er etableret, med transit gennem den anden parts område
- d) Kørsel uden last i forbindelse med kørsel som omhandlet i litra a)-c).

2. En parts vejgodstransportoperatør må kun foretage kørsel som omhandlet i stk. 1, såfremt:

- a) de er i besiddelse af en gyldig tilladelse udstedt i overensstemmelse med artikel ROAD.5 [Krav til operatører], undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i artikel ROAD.6 [Undtagelser fra kravet om tilladelse], og
- b) kørslen foretages af førere, der er indehavere af et bevis for faglige kvalifikationer i henhold til artikel ROAD.7 [Krav til førere], stk. 1.

3. Med forbehold af stk. 6 og forudsat at betingelserne i stk. 2 er opfyldt, kan vejgodstransportoperatør fra Det Forenede Kongerige foretage op til to kørsler med læs fra en medlemsstat til en anden medlemsstat uden at vende tilbage til Det Forenede Kongeriges område, forudsat at sådanne kørsler følger en kørselsrute fra Det Forenede Kongeriges område, der er tilladt i henhold til stk. 1, litra a).

4. Uden at dette berører stk. 5, med forbehold af stk. 6, og forudsat at betingelserne i stk. 2 er opfyldt, kan vejgodstransportoperatør fra Det Forenede Kongerige foretage én kørsel med læs inden for en medlemsstats område, forudsat at transporten:

- a) følger en kørselsrute fra Det Forenede Kongeriges område, der er tilladt i henhold til stk. 1, litra a) og

- b) foretages senest syv dage efter aflæsning på den pågældende medlemsstats område af varer, der transporteres under den i litra a) omhandlede kørsel.
5. Med forbehold af stk. 6, og forudsat at betingelserne i stk. 2 er opfyldt, kan vejgodstransportoperatør fra Det Forenede Kongerige, der er etableret i Nordirland, foretage op til to kørsler med læs inden for Irlands område, forudsat at sådanne kørsler:
- a) følger en kørselsrute fra Nordirlands område, der er tilladt i henhold til stk. 1, litra a) og
 - b) foretages senest syv dage efter aflæsning på Irlands område af varer, der transporteres under den i litra a) omhandlede kørsel.
6. Vejgodstransportoperatør fra Det Forenede Kongerige må højst foretage to kørsler inden for Unionens område i henhold til stk. 3, 4 og 5, inden de vender tilbage til Det Forenede Kongeriges område.
7. Forudsat at betingelserne i stk. 2 er opfyldt, kan vejgodstransportoperatør fra Unionen foretage op til to kørsler med læs inden for Det Forenede Kongeriges område, forudsat at sådanne kørsler:
- a) følger en kørselsrute fra Unionens område, der er tilladt i henhold til stk. 1, litra a) og
 - b) foretages senest syv dage efter aflæsning på Det Forenede Kongeriges område af varer, der transporteres under den i litra a) omhandlede kørsel.

Artikel ROAD.5: Krav til operatører

1. En parts vejgodstransportoperatører, der foretager kørsel som omhandlet i artikel ROAD.4 [Transport af gods mellem, igennem og inden for parternes områder], skal være i besiddelse af en gyldig tilladelse udstedt i overensstemmelse med denne artikels stk. 2.
2. Tilladelser udstedes i overensstemmelse med parternes lovgivning kun til vejgodstransportoperatører, der opfylder kravene i bilag ROAD-1, del A, afdeling 1, vedrørende adgang til og udøvelse af vejgodstransporterhvervet.
3. En bekræftet kopi af tilladelsen skal opbevares i køretøjet og forevises på anmodning af kontrolpersonale, som hver af parterne har bemyndiget. Tilladelsen og de bekræftede kopier skal være i overensstemmelse med en af modellerne i bilag ROAD-1, del A, tillæg ROAD.A.1.3, der endvidere fastsætter betingelserne for anvendelsen af tilladelsen. Tilladelsen skal indeholde mindst to af de sikkerhedselementer, der er anført i bilag ROAD-1, del A, tillæg ROAD.A.1.4.
4. Vejgodstransportoperatører skal overholde kravene i bilag ROAD-1, del A, afdeling 2, hvori der er fastsat krav til udstationering af førere, når de foretager kørsel som omhandlet i artikel Road.4 [Transport af gods imellem, gennem og inden for parternes område], stk. 3-7.

Artikel ROAD.6: Undtagelser fra kravet om tilladelse

Følgende former for transport af varer og kørsel uden last i forbindelse med sådanne kørsler kan foretages uden gyldig tilladelse som omhandlet i artikel 5 [Krav til operatører]:

- a) transport af postforsendelser som led i en universel postservice

- b) transport af beskadigede køretøjer eller køretøjer, der er ude af drift
- c) frem til den 20. februar 2022 transport af gods med motorkøretøjer, hvis tilladte totalvægt inklusive påhængskøretøjer ikke overstiger 3,5 ton
- d) fra den 21. februar 2022 transport af gods med motorkøretøjer, hvis tilladte totalvægt inklusive påhængskøretøjer ikke overstiger 2,5 ton
- e) transport af lægemidler, lægeligt apparatur og medicinsk udstyr samt andre artikler, der er nødvendige i tilfælde af udrykning, særlig i tilfælde af naturkatastrofer og humanitær bistand
- f) transport af gods med køretøjer, såfremt nedenstående betingelser er opfyldt:
 - i) det befordrede gods er vejgodstransportoperatørens ejendom eller er blevet solgt, købt, udlånt, udlejet eller lejet, fremstillet, udvundet, bearbejdet eller repareret af denne
 - ii) transporten tjener til at bringe godset til eller bort fra vejgodstransportoperatørens ejendom eller til at flytte det enten inden eller uden for vejgodstransportoperatørens område til eget brug
 - iii) køretøjer, der anvendes til sådan transport, skal føres af personale, der er ansat af eller stilles til rådighed for vejgodstransportoperatøren i henhold til en kontraktlig forpligtelse
 - iv) de køretøjer, der transporterer godset, ejes af vejgodstransportoperatøren, er købt af operatøren på afbetaling eller er lejet og
 - v) transporten er kun en underordnet aktivitet i forhold til vejgodstransportoperatørens samlede aktiviteter
- g) godstransport ved hjælp af motorkøretøjer med en tilladt maksimal hastighed på højst 40 km/t.

Artikel ROAD.7: Krav til førere

1. Førere af køretøjer, der foretager kørsel som omhandlet i artikel ROAD.4 [Transport af gods imellem, gennem og inden for parternes område] skal:
 - a) være i besiddelse af et bevis for faglige kvalifikationer, der er udstedt i overensstemmelse med bilag ROAD-1, del B, afdeling 1 og
 - b) overholde reglerne om køre- og arbejdstid, hviletid, pauser og brugen af takografer i overensstemmelse med bilag ROAD-1, del B, afdeling 2-4.
2. Den europæiske overenskomst om arbejde, der udføres af det kørende personale i international vejtransport (AETR), udfærdiget i Genève den 1. juli 1970, finder i stedet for stk. 1, litra b), anvendelse på international vejtransport, der delvist foretages uden for parternes områder, under hele kørslen.

Artikel ROAD.8: Krav til køretøjer

1. En part må ikke afvise eller forbyde anvendelse på sit område af et køretøj, der foretager en kørsel som omhandlet i artikel ROAD.4 [Transport af gods mellem, igennem og inden for parternes område], hvis køretøjet opfylder kravene i bilag ROAD-1, del C, afdeling 1.
2. Køretøjer, der foretager de i artikel ROAD.4 [Transport af gods mellem, igennem og inden for parternes område] omhandlede kørsler, skal være udstyret med en takograf, som er konstrueret, monteret, anvendt, afprøvet og kontrolleret i overensstemmelse med bilag ROAD-1, del C, afdeling 2.

Artikel ROAD.9: Færdselsregler

Førere af køretøjer, der udfører godstransport i henhold til dette afsnit, skal, når de befinder sig på den anden parts område, overholde de nationale love og bestemmelser, der gælder på dette område for så vidt angår vejtrafik.

Artikel ROAD.10: Udarbejdelse af lovgivning og Specialudvalget vedrørende vejtransport

1. Når en part foreslår en ny reguleringsforanstaltning på et område, der er omfattet af bilag ROAD-1, skal den:
 - a) snarest muligt underrette den anden part om den foreslåede reguleringsforanstaltning og
 - b) holde den anden part underrettet om, hvordan arbejdet med reguleringsforanstaltningen skrider frem.
2. Efter anmodning fra en af parterne finder der i Specialudvalget vedrørende vejtransport senest to måneder efter indgivelsen af anmodningen en udveksling af synspunkter sted om, hvorvidt den foreslåede nye reguleringsforanstaltning skal finde anvendelse på kørsel som omhandlet i artikel Road.4 [Transport af gods mellem, igennem og inden for parternes område] eller ej.
3. Når en part vedtager en ny reguleringsforanstaltning som omhandlet i stk. 1, underretter den den anden part herom og forelægger teksten til den nye reguleringsforanstaltning senest en uge efter offentliggørelsen.
4. Specialudvalget vedrørende vejtransport træder sammen for at drøfte eventuelle nye reguleringsforanstaltninger, der vedtages efter anmodning fra en af parterne, senest to måneder efter indgivelsen af anmodningen, uanset om en underretning har fundet sted i overensstemmelse med stk. 1 eller 3, eller om der har fundet en drøftelse sted i overensstemmelse med stk. 2.
5. Specialudvalget vedrørende vejtransport kan:
 - a) ændre bilag ROAD-1 for at tage hensyn til den lovgivningsmæssige og/eller teknologiske udvikling eller for at sikre en tilfredsstillende gennemførelse af dette afsnit
 - b) bekræfte, at de ændringer, der er foretaget ved den nye reguleringsforanstaltning, er i overensstemmelse med bilag ROAD-1 eller
 - c) vedtage enhver anden foranstaltning, der skal sikre gennemførelsen af dette afsnit.

Artikel ROAD.11: Afhjælpende foranstaltninger

1. Hvis en part finder, at den anden part har vedtaget en ny reguleringsforanstaltning, der ikke opfylder kravene i bilag ROAD-1, navnlig i tilfælde, hvor Specialudvalget vedrørende vejtransport ikke har truffet en afgørelse i henhold til artikel 10 [Udarbejdelse af lovgivning og Specialudvalget vedrørende vejtransport], stk. 5, og den anden part alligevel anvender bestemmelserne i den nye reguleringsforanstaltning på partens vejgodstransportoperatører, -førere eller -køretøjer, kan parten efter at have underrettet den anden part træffe passende afhjælpende foranstaltninger, herunder suspension af forpligtelser i henhold til denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler, forudsat at sådanne foranstaltninger:

- a) Ikke overstiger det niveau, der svarer til den annullation eller forringelse, der forårsages af den nye reguleringsforanstaltning, som den anden part har vedtaget, og som ikke opfylder kravene i bilag ROAD-1 og
- b) tidligst får virkning syv dage efter, at den part, der agter at træffe sådanne foranstaltninger, har givet den anden part meddelelse herom i henhold til dette stykke.

2. De relevante afhjælpende foranstaltninger skal ophøre med at gælde:

- a) når den part, der har truffet sådanne foranstaltninger, finder det godtgjort, at den anden part opfylder sine forpligtelser i henhold til dette afsnit eller
- b) i overensstemmelse med en kendelse fra voldgiftsretten.

3. En part kan ikke påberåbe sig WTO-overenskomsten eller andre internationale aftaler for at forhindre den anden part i at suspendere forpligtelser i henhold til denne artikel.

Artikel ROAD.12: Beskatning

1. Køretøjer, der anvendes til godstransport i overensstemmelse med dette afsnit, er fritaget fra de skatter og afgifter, der opkræves for besiddelse eller brug af køretøjer på den anden parts område.

2. Fritagelsen i stk. 1 gælder ikke for:

- a) skatter eller afgifter på brændstofforbrug
- b) afgifter for benyttelse af en vej eller et vejnet eller
- c) afgifter for brug af bestemte broer, tunneler eller færges.

3. Brændstof i køretøjernes standardtanke og i særlige containere, som indføres midlertidigt, og som anvendes direkte til fremdrift og i givet fald til drift under transport af køleanlæg og andre anlæg samt smøremidler i motorkøretøjerne, som er nødvendige for deres normale drift under kørslen, er fritaget for told og andre skatter og afgifter såsom moms og punktafgifter og er ikke underlagt nogen importrestriktioner.

4. Reservedele, der importeres til reparation af et køretøj på en parts område, og som er registreret eller bragt i omsætning i den anden part, indføres på grundlag af midlertidig toldfri indførsel og uden importforbud eller -begrænsning. De udskiftede dele pålægges told og andre skatter (moms) og genudføres eller tilintetgøres under den anden parts toldmyndigheders kontrol.

Artikel ROAD.13: Forpligtelser i andre afsnit

Anden del, overskrift et, afsnit II, kapitel tre, artikel SERVIN 3.2 [Markedsadgang] og SERVIN 3.4 [National behandling] er indarbejdet i og gjort til en del af nærværende afsnit og finder anvendelse på behandlingen af vejgodstransportoperatørers kørsler i henhold til artikel Road.4 [Transport af gods mellem, igennem og inden for parternes område].

Artikel ROAD.14: Dette afsnits ophør

5. Uden at dette berører artikel FINPROV.8 [Ophør], artikel OTH.10 [anden dels ophør] og artikel FISH.17 [Ophør] kan hver part til enhver tid bringe dette afsnit til ophør ved skriftlig meddelelse ad diplomatisk vej. I så tilfælde ophører denne del med at være i kraft på den første dag i den niende måned efter datoen for meddelelse heraf.

AFSNIT II: PERSONBEFORDRING AD LANDEVEJ

Artikel X: Anvendelsesområde

1. Formålet med dette afsnit er at sikre, at der fortsat er forbindelser mellem, igennem og inden for parternes områder for så vidt angår personbefordring ad vej, og at der fastsættes regler for denne transport. Den finder anvendelse på lejlighedsvis, regelmæssig og speciel rutekørsel med passagerer med rutebil og bus mellem, igennem og inden for parternes områder.
2. Parterne er enige om ikke at træffe diskriminerende foranstaltninger, når de anvender dette afsnit.
3. Intet i dette afsnit er til hinder for, at en operatør af personbefordring ad landevej, der er etableret på en af parternes område, transporterer personer inden for dette område.

Artikel X+1: Definitioner

I dette afsnit og i tillæg til definitionerne i anden del [Tjenesteydelser og investeringer], overskrift et, afsnit II, kapitel et, artikel SERVIN 1.2 [Definitioner] forstås ved:

- a) "rutebiler og busser": motorkøretøjer, som ved deres indretning og udstyr er egnede til at befordre mere end ni personer, føreren indbefattet, og som er bestemt til sådant brug
- b) "personbefordring": vejtransport rettet mod offentligheden eller bestemte kategorier af brugere, der leveres mod betaling fra den befordrede person eller af transportarrangøren ved hjælp af rutebiler og busser
- c) "operatør af personbefordring ad landevej": enhver fysisk eller juridisk person, der har status som juridisk person eller er afhængig af en myndighed med en sådan status, som udfører passagerbefordring
- d) "en parts operatør af personbefordring ad landevej": en operatør af personbefordring ad landevej, som er en juridisk person, der er etableret på en parts område, eller en fysisk person fra en part
- e) "rutekørsel": personbefordring med en nærmere angivet hyppighed ad bestemte ruter, hvor på- og afstigning kan ske ved forud fastsatte stoppesteder

f) "speciel rutekørsel": tjenester, som uafhængigt af, hvem tilrettelæggeren er, omfatter befordring af bestemte kategorier af passagerer, hvorved andre passagerer udelukkes, hvis en sådan kørsel udføres i henhold til betingelserne for rutekørsel. Speciel rutekørsel omfatter bl.a.:

- i) befordring af arbejdstagere mellem bopæl og arbejde og
- ii) befordring af skoleelever og studerende mellem bopæl og uddannelsesinstitution.

Det forhold, at den specielle rutekørsel tilrettelægges efter brugernes varierende behov, ændrer ikke dens karakter af rutekørsel

g) "gruppe": enhver af følgende:

- i) en eller flere sammenhørende fysiske eller juridiske personer og deres fysiske forældre eller moderselskab(er)
- ii) en eller flere sammenhørende fysiske eller juridiske personer, som har samme fysiske forældre eller moderselskab(er)

h) "Interbusaftalen": aftalen om lejlighedsvis international personbefordring med rutebil og bus, med senere ændringer, der trådte i kraft den 1. januar 2003

i) "transit": transport af rutebiler og busser gennem en parts område uden optagelse eller afsætning af passagerer

j) "lejlighedsvis kørsel": kørsel, der ikke er rutekørsel eller speciel rutekørsel, og som først og fremmest er kendetegnet ved befordring af grupper af passagerer, der er samlet på initiativ af kunden eller operatøren af personbefordringen.

Artikel X+2: Personbefordring med rutebil og bus mellem, igennem og inden for parternes områder

1. En parts operatører af personbefordring kan, når de udfører rutekørsel og speciel rutekørsel, foretage kørsel med læs fra en parts område til den anden parts område med eller uden transit gennem et tredjeland's område og kørsel uden last i forbindelse med sådanne kørsler.

2. En parts operatører af personbefordring kan, når de udfører rutekørsel og speciel rutekørsel, foretage kørsel med læs fra den parts område, hvor operatøren af personbefordring ad landevej er etableret, til den samme parts område med transit gennem den anden parts område og kørsel uden last i forbindelse med sådanne kørsler.

3. En parts operatører af personbefordring ad landevej må ikke udføre rutekørsel eller speciel rutekørsel med både oprindelses- og bestemmelsessted på den anden parts område.

4. Hvis den i stk. 1 omhandlede personbefordring er en del af en rute til eller fra den parts område, hvor operatøren af personbefordring ad landevej er etableret, må passagerer tages op eller sættes af på den anden parts område undervejs, hvis stoppet er tilladt i overensstemmelse med de regler, der gælder på det pågældende område.

5. Hvis den i denne artikel omhandlede personbefordring er en del af en international rutekørsel eller speciel rutekørsel mellem Irland og Det Forenede Kongerige for så vidt angår

Nordirland, kan passagerer tages op og sættes af i en part af operatører af personbefordring ad landevej med hjemsted i den anden part.

6. Operatører af personbefordring ad landevej, der er etableret på en parts område, kan midlertidigt udføre lejlighedsvis kørsel på øen Irland, hvor passagerer tages op og sættes af på den anden parts område.

7. Operatører af personbefordring ad landevej kan, når de udfører lejlighedsvis kørsel, foretage en kørsel med læs fra den ene parts område gennem den anden parts område til en i Interbusaftalen ikkekontraherende parts område, herunder en dertil knyttet kørsel uden last.

8. Personbefordring som omhandlet i denne aftale udføres med rutebiler og busser, der er registreret i den part, hvor operatøren af personbefordring ad landevej er etableret eller har sin bopæl. Disse rutebiler og busser skal opfylde de tekniske standarder, der er fastlagt i bilag 2 til Interbusaftalen.

Artikel X+3: Betingelser for leveringen af de i artikel X+2 omhandlede tjenester

1. Rutekørsel skal være åben for alle operatører af personbefordring ad landevej i en part, eventuelt omfattet af et obligatorisk forbehold.

2. Rutekørsel og speciel rutekørsel kræver tilladelse i henhold til artikel X+4 og stk. 6.

3. Karakteren af rutekørsel ændres ikke ved, at driftsvilkårene for kørslen tilpasses.

4. Tilrettelæggelse af parallel eller midlertidig kørsel for samme passagerkreds som for den eksisterende rutekørsel, samt den omstændighed, at den eksisterende rutekørsel foretages uden stop ved visse stoppesteder og med stop ved eksisterende stoppesteder, er underkastet de samme regler som den eksisterende rutekørsel.

5. Afdeling V (Sociale bestemmelser) og VI (Toldbestemmelser og fiskale bestemmelser) i Interbusaftalen samt bilag I (Betingelser, der gælder for operatører af personbefordring ad landevej) og II (Tekniske standarder for busser og rutebiler) finder anvendelse.

6. I en periode på seks måneder fra datoen for denne aftales ikrafttræden kræves der ikke tilladelse til speciel rutekørsel, hvis den er omfattet af en kontrakt, der er indgået mellem arrangøren og operatøren af personbefordring ad landevej.

7. Der kræves ikke tilladelse til lejlighedsvis kørsel, der er omfattet af dette afsnit i overensstemmelse med artikel X+2. Udførelse af parallel eller midlertidig kørsel, der kan sammenlignes med eksisterende rutekørsel, og som tager sigte på samme passagerkreds, kræver dog godkendelse efter proceduren i Interbusaftalens afsnit VIII.

Artikel X+4: Tilladelse

1. Tilladelser til de i artikel X+2 omhandlede tjenester udstedes af den kompetente myndighed i den part, på hvis territorium operatøren af personbefordring ad landevej er etableret ("den tilladelsesudstedende myndighed").

2. Hvis en operatør af personbefordring ad landevej er etableret i Unionen, er den tilladelsesudstedende myndighed den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor oprindelsesstedet eller destinationen ligger.

3. Hvis der er tale om en gruppe af operatører af personbefordring ad landevej, der har til hensigt at drive en rute som omhandlet i artikel X+2, er den tilladelsesudstedende myndighed den kompetente myndighed, som ansøgningen er rettet til, jf. artikel X+5, stk. 1, andet afsnit.

4. Tilladelser udstedes i navnet på operatøren af personbefordring ad landevej og kan ikke overdrages. En parts operatør af personbefordring ad landevej, der har modtaget en tilladelse, kan dog med accept fra den tilladelsesudstedende myndighed drive kørslen gennem en underleverandør, hvis en sådan mulighed er i overensstemmelse med partens lovgivning. Tilladelsen udstedes i underleverandørens navn og kan ikke overdrages. Underleverandøren skal være en parts operatør af personbefordring ad landevej og skal overholde alle bestemmelserne i dette afsnit.

Hvis der er tale om en gruppe af operatører af personbefordring ad landevej, som har til hensigt at drive virksomhed som omhandlet i artikel X+2, udstedes tilladelsen i navnene på alle operatørerne af personbefordring ad landevej i gruppen, og navnene på alle disse operatører angives. Tilladelsen udstedes til operatører af personbefordring ad landevej, som af andre af en parts operatører af personbefordring ad landevej er blevet bedt om at udføre disse opgaver, og som har ansøgt om den, og der udleveres bekræftede genparter til de øvrige operatører af personbefordring ad landevej.

5. Med forbehold af artikel X+6, stk. 3, må tilladelsens gyldighed ikke overstige fem år. Den kan fastsættes i en kortere periode, enten på anmodning fra ansøgeren eller efter fælles samtykke fra de kompetente myndigheder i de aftaleparter, på hvis område passagererne tages op eller sættes af.

6. Tilladelserne skal indeholde følgende oplysninger:

- a) kørsels art
- b) ruten, navnlig afgang- og bestemmelsessted
- c) tilladelsens gyldighedsperiode og
- d) stoppesteder og køreplaner.

7. Tilladelser skal svare til den model, der er anført i bilag ROAD-2.

8. En parts operatør af personbefordring ad landevej, der driver en rute som omhandlet i artikel X+2, kan benytte supplerende køretøjer til at håndtere midlertidige og ekstraordinære situationer. Sådanne ekstra køretøjer må kun anvendes på de samme betingelser som angivet i den tilladelse, der er omhandlet i stk. 6.

I sådanne tilfælde skal operatøren af personbefordring ad landevej ud over de dokumenter, der er omhandlet i artikel X+10, stk. 1 og 2, sørge for, at en genpart af den kontrakt, der er indgået mellem operatøren af personbefordring ad landevej, der udfører rutekørsel eller speciel rutekørsel, og den virksomhed, der stiller de supplerende køretøjer til rådighed, eller et tilsvarende dokument, medføres i køretøjet og forevises på forlangende af enhver bemyndiget kontrollør.

Artikel X+5: Indgivelse af ansøgning om tilladelse

1. Ansøgning om tilladelse indgives af en parts operatør af personbefordring ad landevej til den tilladelsesudstedende myndighed, der er omhandlet i artikel X+4, stk. 1.

Der indgives kun én ansøgning for hver rutekørsel. I de tilfælde, der er omhandlet i artikel X+4, stk. 3, indsendes ansøgningen af den transportvirksomhed, der er betroet af de andre

transportvirksomheder til dette formål. Ansøgningen skal være stilet til den tilladelsesudstedende myndighed i den part, hvor den operatør af personbefordring ad landevej, der indsender ansøgningen, er etableret.

2. Ansøgninger om tilladelse skal indsendes på grundlag af den model, der er angivet i bilag ROAD-3.

3. Den operatør af personbefordring ad landevej, der ansøger om tilladelse, fremlægger alle yderligere oplysninger, som denne anser for relevante, eller som den tilladelsesudstedende myndighed anmoder om, navnlig de dokumenter, der er anført i bilag ROAD-3.

Artikel X+6: Tilladelsesproceduren

1. Tilladelsen udstedes efter aftale med de kompetente myndigheder i de parter, på hvis område passagerer tages op eller sættes af. Den tilladelsesudstedende myndighed skal til disse kompetente myndigheder såvel som de kompetente myndigheder, hvis områder gennemkøres, uden at passagerer tages op eller sættes af, fremsende en kopi af ansøgningen sammen med kopier af eventuelle andre relevante dokumenter og anføre sin vurdering.

For så vidt angår Unionen er de i dette stykkes første afsnit omhandlede kompetente myndigheder myndighederne i de medlemsstater, på hvis områder passagerer tages op eller sættes af, og hvis områder gennemkøres, uden at passagerer tages op eller sættes af.

2. De kompetente myndigheder, der er blevet anmodet om at give deres samtykke, meddeler den tilladelsesudstedende myndighed deres afgørelse vedrørende ansøgningen inden for fire måneder. Denne frist løber fra den dato for modtagelse af anmodningen, som er anført i modtagelsesbeviset. Hvis afgørelsen fra de kompetente myndigheder, der er blevet anmodet om at give deres samtykke, er negativ, skal den begrundes. Hvis den tilladelsesudstedende myndighed ikke modtager et svar inden for fire måneder, anses de hørte kompetente myndigheder for at have givet deres samtykke, hvorefter den tilladelsesudstedende myndighed kan udstede tilladelsen.

De kompetente myndigheder, hvis område passeres, uden at passagerer tages op eller sættes af, kan meddele den tilladelsesudstedende myndighed deres bemærkninger inden for fire måneder.

3. For så vidt angår tjenesteydelser, der blev godkendt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/2009⁷⁰ inden overgangsperiodens udløb, og for hvilke tilladelsen udløber ved overgangsperiodens udløb, gælder følgende:

- a) hvis driftsbetingelserne, med forbehold af de ændringer, der er nødvendige for at overholde artikel X+2, er de samme som dem, der er fastsat i den tilladelse, der er udstedt i henhold til forordning (EF) nr. 1073/2009, kan den relevante tilladelsesudstedende myndighed i henhold til dette afsnit efter ansøgning eller på anden måde udstede en tilsvarende tilladelse til vejgodstransportoperatører i henhold til dette afsnit. Når der udstedes en sådan tilladelse, anses samtykke fra de kompetente myndigheder, på hvis område passagerer tages op eller sættes af, jf. stk. 2, for at være givet. De pågældende kompetente myndigheder og de kompetente myndigheder, hvis område passeres, uden at passagerer tages op eller sættes af,

⁷⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/2009 af 21. oktober 2009 om fælles regler for adgang til det internationale marked for buskørsel og om ændring af forordning (EF) nr. 561/2006 (omarbejdning) (EUT L 300 af 14.11.2009, s. 88).

kan til enhver tid meddele den tilladelsesudstedende myndighed deres eventuelle bemærkninger

- b) Hvis litra a) anvendes, må gyldighedsperioden for den tilsvarende tilladelse i henhold til dette afsnit ikke række ud over den sidste dag i den gyldighedsperiode, der er angivet i den tilladelse, der tidligere er udstedt i henhold til forordning (EF) nr. 1073/2009.

4. Den tilladelsesudstedende myndighed træffer afgørelse om ansøgningen senest seks måneder efter den dato, hvor operatøren af personbefordring ad landevej har indgivet ansøgningen.

5. Tilladelse gives, medmindre:

- a) ansøgeren ikke er i stand til at udføre den kørsel, der ansøges om tilladelse til, med køretøjer, ansøgeren råder helt over
- b) ansøgeren har overtrådt nationale eller internationale regler om vejtransport, herunder navnlig betingelser og krav i forbindelse med en tilladelse til at udføre international personbefordring, eller har begået alvorlige overtrædelser af en parts lovgivning om vejtransport, især vedrørende køretøjsstandarder og førernes køre- og hviletid
- c) betingelserne for udstedelse af tilladelse ikke er opfyldt i forbindelse med en ansøgning om fornyelse af en tilladelse
- d) en part på grundlag af en detaljeret analyse fastslår, at den pågældende kørsel i alvorlig grad vil true levedygtigheden af en tilsvarende rutekørsel på de pågældende direkte forbindelser, der er omfattet af en eller flere offentlige tjenesteydelseskontrakter, som er i overensstemmelse med partens lovgivning. I et sådant tilfælde opstiller parten ikkediskriminerende kriterier for, om den kørsel, der ansøges om, i alvorlig grad vil true levedygtigheden af ovennævnte tilsvarende rute, og meddeler efter anmodning den anden part disse kriterier, jf. stk. 1 eller
- e) en part på grundlag af en detaljeret analyse fastslår, at hovedformålet med kørslen ikke er at befordre passagerer mellem stoppesteder på parternes områder.

En medlemsstat kan, under henvisning til særlige årsager, der ikke kunne forudses på det tidspunkt, hvor tilladelsen blev givet, såfremt en eksisterende rute i alvorlig grad truer levedygtigheden af en tilsvarende rute, som er i overensstemmelse med en parts lovgivning om de pågældende direkte forbindelser, med den anden parts godkendelse suspendere eller tilbagekalde tilladelsen til den internationale buskørsel med seks måneders varsel til operatøren af personbefordring ad landevej.

Det forhold, at en parts operatør af personbefordring ad landevej tilbyder lavere priser end dem, der tilbydes af andre operatører af personbefordring ad landevej, eller det forhold, at den pågældende forbindelse allerede drives af andre operatører af personbefordring ad landevej, udgør ikke i sig selv en begrundelse for at afvise ansøgningen.

6. Når proceduren i stk. 1-5 er afsluttet, godkender eller afslår den tilladelsesudstedende myndighed officielt ansøgningen.

Afgørelser om at afslå en ansøgning skal begrundes. Parterne sikrer, at transportvirksomhederne har mulighed for at forsvare deres interesser, hvis deres ansøgning afslås.

Den tilladelsesudstedende myndighed underretter den anden parts kompetente myndigheder om sin afgørelse og fremsender en kopi til dem af en eventuel tilladelse.

Artikel X+7: Fornyelse og ændring af tilladelse

1. Artikel X+6 finder tilsvarende anvendelse på ansøgninger om fornyelse af en tilladelse eller om ændring af de betingelser, hvorpå den pågældende kørsel skal udføres.
2. Udløber den eksisterende tilladelse inden for seks måneder efter denne aftales ikrafttræden, har de kompetente myndigheder, der nævnes i artikel X+6, stk. 2, en frist på to måneder til at meddele den tilladelsesudstedende myndighed deres accept af ansøgningen eller fremsætte bemærkninger hertil i overensstemmelse med nævnte artikel.
3. I tilfælde af en mindre ændring af betingelserne for kørslen, navnlig tilpasning af intervaller, takster og køreplan, er det tilstrækkeligt, at den tilladelsesudstedende myndighed underretter den anden parts kompetente myndigheder om ændringen. Ændring af køreplaner eller intervaller på en måde, der påvirker tidspunkterne for kontrol ved grænserne mellem parterne eller ved grænserne til tredjelande, betragtes ikke som en mindre ændring.

Artikel X+8: Tilladelsens ophør

1. Med forbehold af artikel X+6, stk. 3, ophører en tilladelse til en i artikel X+2 omhandlet rute ophører ved gyldighedsperiodens udløb eller tre måneder efter, at den tilladelsesudstedende myndighed fra indehaveren af tilladelsen har modtaget meddelelse om, at indehaveren af tilladelsen agter at ophøre med at drive ruten. Meddelelsen skal begrundes.
2. Bortfalder transportbehovet, er meddelelsesfristen i stk. 1 en måned.
3. Den tilladelsesudstedende myndighed underretter de kompetente myndigheder i den anden berørte part om tilladelsens ophør.
4. Indehaveren af tilladelsen skal ved passende bekendtgørelse og med en måneds varsel underrette brugerne om, at kørslen indstilles.

Artikel X+9: Forpligtelser for transportvirksomheder

1. Undtagen i tilfælde af force majeure skal en parts operatør af personbefordring ad landevej, der udfører en af de i artikel X+2 omhandlede tjenester, straks påbegynde tjenesterne og indtil tilladelsesperiodens udløb træffe alle foranstaltninger for at sikre en transporttjeneste, som opfylder standarderne for kontinuitet, regelmæssighed og kapacitet, og som opfylder de betingelser, der er fastsat i overensstemmelse med artikel X+4, stk. 6, og bilag ROAD-2.
2. En parts operatør af personbefordring ad landevej skal vise ruten, stoppesteder, køreplan, takster og transportbetingelser på en sådan måde, at det sikres, at disse oplysninger er let tilgængelige for alle brugere.
3. Det skal være muligt for parterne at foretage ændringer i driftsbetingelserne for en rute som omhandlet i artikel X+2 efter fælles overenskomst og efter aftale med indehaveren af tilladelsen.

Artikel X+10: Dokumenter, der skal opbevares i rutebilen eller bussen

1. Uanset artikel X+4, stk. 8, medføres tilladelsen til at udføre de i artikel X+2 omhandlede tjenester eller en bekræftet kopi heraf og tilladelsen for operatøren af personbefordring ad landevej til international personbefordring ad landevej i henhold til national lovgivning eller EU-retten eller en bekræftet kopi heraf i rutebilen eller bussen og forevises på enhver godkendt kontrollørs anmodning.
2. Uanset stk. 1 og artikel X+4, stk. 8, tjener kontrakten mellem arrangøren og operatøren af personbefordring ad landevej eller en kopi heraf samt et dokument, der bekræfter, at passagererne udgør en bestemt kategori, hvorved andre passagerer udelukkes, inden for rammerne af speciel rutekørsel også som kontroldokumenter, som skal medføres i bussen og forevises på enhver godkendt kontrollørs anmodning.
3. Operatører af personbefordring ad landevej, der udfører lejlighedsvis kørsel i henhold til artikel X+2, stk. 6 og 7, skal medbringe et udfyldt kørselsblad efter modellen i bilag ROAD-4. Kørselsbladhæfter skal leveres af den kompetente myndighed i det område, hvor operatøren er registreret, eller af organer, der er udpeget af den kompetente myndighed.

Artikel X+11: Færdselsregler

Førere af rutebiler og busser, der udfører personbefordring i henhold til dette afsnit, skal, når de befinder sig på den anden parts territorium, overholde de nationale love og bestemmelser, der gælder på dette territorium for så vidt angår vejtrafik.

Artikel X+12: Ansøgning

Bestemmelserne i dette afsnit ophører med at finde anvendelse fra den dato, hvor protokollen til Interbusaftalen om international regelmæssig og speciel personbefordring med rutebil og bus træder i kraft for Det Forenede Kongerige eller seks måneder efter ikrafttrædelsen af nævnte protokol for Unionen, alt efter hvilken der kommer først, bortset fra formålet med driften i henhold til artikel X+2, stk. 2. Artikel X+2, stk. 5 Artikel X+2, stk. 6, og artikel X+2, stk. 7.

Artikel X+13: Forpligtelser i andre afsnit

Anden del, overskrift et, afsnit II, kapitel tre, artikel SERVIN 3.2 [Markedsadgang] og SERVIN 3.4 [National behandling] er indarbejdet i og gjort til en del af nærværende afsnit og finder anvendelse på behandlingen af vejgodstransportoperatørers kørsler i henhold til dette afsnits artikel X+2.

Artikel X+14: Specialudvalg

Specialudvalget vedrørende vejtransport kan ændre bilag ROAD-2, ROAD-3 og ROAD-4 for at tage hensyn til den lovgivningsmæssige udvikling. Det kan vedtage foranstaltninger vedrørende gennemførelsen af dette afsnit.

OVERSKRIFT FIRE: KOORDINERING AF DE SOCIALE SIKRINGSORDNINGER OG VISA TIL KORTVARIGE OPHOLD

AFSNIT I: KOORDINERING AF DE SOCIALE SIKRINGSORDNINGER

Ch.SSC.1: Oversigt

Medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige samordner deres sociale sikringsordninger i overensstemmelse med protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger for at sikre, at de personer, der er omfattet af dem, har ret til social sikring.

Ch.SSC.2: Lovligt ophold

1. Protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger finder anvendelse på personer, der har lovligt ophold i en medlemsstat eller Det Forenede Kongerige.
2. Denne artikels stk. 1 berører ikke retten til kontantydelse, der vedrører tidligere perioder med lovligt ophold for personer, der er omfattet af artikel SSC.2 [Omfattede personer] i protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Ch.SSC.3: Situationer på tværs af grænserne

1. Protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger finder kun anvendelse på situationer, der opstår mellem en eller flere af Unionens medlemsstater og Det Forenede Kongerige.
2. Protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger finder ikke anvendelse på personer, hvis situation i alle henseender er begrænset til Det Forenede Kongerige eller medlemsstaterne.

Ch.SSC.4: Indvandringsansøgninger

Protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger berører ikke en medlemsstats eller Det Forenede Kongeriges ret til at opkræve et sundhedsgebyr i henhold til national lovgivning i forbindelse med en ansøgning om tilladelse til indrejse, ophold, arbejde eller bopæl i den pågældende stat.

AFSNIT II: VISA TIL KORTVARIGE OPHOLD

Artikel VSTV.1: Visa til kortvarige ophold

1. Parterne noterer sig, at begge parter på datoen for denne aftales ikrafttræden fastsætter visumfritagelse for kortvarige ophold for deres statsborgere i overensstemmelse med deres nationale lovgivning. Hver part underretter i god tid og om muligt mindst tre måneder, før et sådant krav træder i kraft, den anden part om enhver hensigt om at indføre visumpligt for kortvarige ophold for den anden parts statsborgere.
2. Med forbehold af stk. 3 og artikel FINPROV.10 [Fremtidige tiltrædelser af Unionen] gælder dette krav for statsborgere fra alle medlemsstater, hvis Det Forenede Kongerige beslutter at indføre visumpligt for kortvarige ophold for statsborgere i en medlemsstat.
3. Denne artikel berører ikke eventuelle aftaler mellem Det Forenede Kongerige og Irland vedrørende det fælles rejseområde.

OVERSKRIFT FEM: FISKERI

Kapitel et: Indledende bestemmelser

Artikel FISH.1: Kyststaternes suveræne rettigheder, som parterne udøver

Parterne bekræfter, at kyststaternes suveræne rettigheder, som parterne udøver med henblik på efterforskning, udnyttelse, bevarelse og forvaltning af de levende ressourcer i deres farvande, bør udøves i henhold til og i overensstemmelse med folkerettens principper, herunder De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982.

Artikel FISH.2: Mål og principper

1. Parterne samarbejder om at sikre, at fiskeri efter fælles bestande i deres farvande er miljømæssigt bæredygtigt på lang sigt og bidrager til at opnå økonomiske og sociale fordele, samtidig med at uafhængige kyststats rettigheder og forpligtelser, som de udøves af parterne, respekteres fuldt ud.
2. Parterne deler målsætningen om at udnytte fælles bestande i en grad, der fastholder og gradvist genopretter populationerne af befiskede arter over det biomasseniveau, der kan give maksimalt bæredygtigt udbytte.
3. Parterne tager i forbindelse hermed hensyn til følgende principper:
 - a) anvendelse af forsigtighedstilgangen i fiskeriforvaltningen
 - b) fremme af langsigtet bæredygtighed (miljømæssig, social og økonomisk) og optimal udnyttelse af fælles bestande
 - c) bevarelses- og forvaltningsbeslutninger for fiskeriet på grundlag af den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning, navnlig fra Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES)
 - d) sikring af selektivitet i fiskeriet for at beskytte ungfisk og gydestimer samt undgå og mindske uønsket bifangst
 - e) behørig hensyntagen til og minimering af fiskeriets skadelige virkning på det marine økosystem og behørig hensyntagen til behovet for at bevare havets biodiversitet
 - f) anvendelse af rimelige, ikkediskriminerende foranstaltninger til bevarelse af havets levende ressourcer og forvaltning af fiskeressourcerne, samtidig med at parternes reguleringsmæssige autonomi bevares
 - g) sikring af indsamling og rettidig udveksling af fuldstændige og nøjagtige data, der er relevante for bevarelsen af fælles bestande og for forvaltningen af fiskeriet
 - h) sikring af efterlevelsen af foranstaltninger til bevarelse og forvaltning af fiskeressourcer samt bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri og
 - i) sikring af, at alle aftalte foranstaltninger gennemføres rettidigt i parternes lovrammer.

Artikel FISH.3: Definitioner

1. I denne overskrift forstås ved:

- a) (en parts) "EEZ", i overensstemmelse med De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982:
 - i) for så vidt angår Unionen de eksklusive økonomiske zoner, der er oprettet af dens medlemsstater, og som støder op til deres europæiske områder
 - ii) den eksklusive økonomiske zone, der er oprettet af Det Forenede Kongerige
- b) "forsigtighedstilgang i fiskeriforvaltningen": en tilgang, ifølge hvilken manglende relevante videnskabelige data ikke kan betragtes som en gyldig grund til at udskyde eller undlade at træffe forvaltningsforanstaltninger til bevarelse af målarter, tilknyttede eller afhængige arter og ikkemålarter samt deres miljø
- c) "fælles bestande": fisk, herunder skaldyr af enhver art, der findes i parternes farvande, som omfatter bløddyr og krebsdyr
- d) "TAC": den samlede tilladte fangstmængde, dvs. den maksimale mængde af en eller flere bestande med en bestemt betegnelse, der må fanges i en bestemt periode
- e) "bestande uden for kvoten": bestande, der ikke forvaltes ved hjælp af TAC'er
- f) (en parts) "territorialfarvand", i overensstemmelse med De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982:
 - i) for så vidt angår Unionen uanset artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 1, det territorialfarvand, der er oprettet af dens medlemsstater, og som støder op til deres europæiske områder
 - ii) det territorialfarvand, der er oprettet af Det Forenede Kongerige
- g) (en parts) "farvande":
 - i) for så vidt angår Unionen uanset artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 1, medlemsstaternes EEZ'er og deres territorialfarvande
 - ii) For så vidt angår Det Forenede Kongerige dets EEZ og territorialfarvand, undtagen med henblik på anvendelsen af artikel FISH.8 [Adgang til farvande], FISH.9 [Kompensationsforanstaltninger i tilfælde af tilbagetrækning eller begrænsning af adgang] og bilag FISH.4 [Protokol om adgang til farvande] det territorialfarvand, der støder op til Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey og Isle of Man
- h) (en parts) "fartøj":
 - i) for Det Forenede Kongeriges vedkommende et fiskerfartøj, der fører Det Forenede Kongeriges flag, og som er registreret i Det Forenede Kongerige, Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man, og som har licens fra et af Det Forenede Kongeriges fiskeriforvaltninger
 - ii) for Unionens vedkommende et fiskerfartøj, der fører en medlemsstats flag og er registreret i Unionen

Artikel FISH.4: Fiskeriforvaltning

1. Hver part træffer afgørelse om eventuelle foranstaltninger for dens farvande med henblik på at nå de mål, der er fastsat i artikel FISH.2 [Mål og principper], stk. 1 og 2, og under hensyntagen til principperne i artikel FISH.2 [Mål og principper], stk. 3.

2. En part baserer de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger på den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning.

En part må ikke anvende foranstaltningerne nævnt i stk. 1 på den anden parts fartøjer i sine farvande, medmindre den også anvender de samme foranstaltninger på sine egne fartøjer.

Andet afsnit berører ikke parternes forpligtelser i henhold til aftalen om havnestatsforanstaltninger, kontrol- og håndhævelsesordningen fra Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav, bevarelses- og håndhævelsesforanstaltningerne fra Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav og henstilling 18-09 fra Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet om havnestatsforanstaltninger, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri.

Det Særlige Udvalg om Fiskeri kan ændre listen over allerede eksisterende internationale forpligtelser, der er omhandlet i tredje afsnit.

3. Hver part underretter den anden part om nye foranstaltninger som omhandlet i stk. 1, der kan påvirke den anden parts fartøjer, inden de pågældende foranstaltninger tages i anvendelse, således at den anden part får tilstrækkelig tid til at fremsætte bemærkninger eller anmode om nærmere oplysninger.

Artikel FISH.5: Tilladelser, efterlevelse og håndhævelse

1. Hvis fartøjer har adgang til at fiske i den anden parts farvande i henhold til artikel FISH.8 [Adgang til farvande] og FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande]:

- a) forelægger hver part i tilstrækkelig god tid den anden part en liste over fartøjer, for hvilke den søger om fiskeritilladelser eller -licenser, og
- b) den anden part udsteder fiskeritilladelser eller -licenser.

2. Hver part træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at dens fartøjer overholder de regler, der gælder for disse fartøjer i den anden parts farvande, herunder tilladelses- eller licensbetingelser.

Kapitel tre: Ordninger for adgang til farvande og ressourcer

Artikel FISH.6: Fiskerimuligheder

1. Parterne samarbejder om hvert år senest den 31. januar at fastlægge tidsplanen for konsultationer med henblik på at nå til enighed om TAC'er for de bestande, der er anført i bilag FISH.1, for det eller de følgende år. Denne tidsplan skal tage hensyn til andre årlige konsultationer blandt andre kyststater, der berører en eller begge parter.

2. Parterne afholder årligt konsultationer med henblik på senest den 10. december hvert år at nå til enighed om TAC'erne for det følgende år for de bestande, der er anført i bilag FISH.1. Dette omfatter en tidlig udveksling af synspunkter om prioriteter, så snart rådgivningen om niveauet for TAC'erne er modtaget. Parterne skal nå til enighed om disse TAC'er:

- a) på grundlag af den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning samt andre relevante faktorer, herunder socioøkonomiske aspekter og
- b) i overensstemmelse med enhver relevant flerårig bevarelses- og forvaltningsstrategi, som parterne enes om.

3. Parternes andele af TAC'erne for de bestande, der er opført i bilag FISH.1, fordeles mellem parterne i overensstemmelse med de kvoteandele, der er fastsat i nævnte bilag.

4. Årlige konsultationer kan bl.a. også omfatte:

- a) overførsel af dele af en parts andele af TAC'er til den anden part
- b) en liste over bestande, som er omfattet af fiskeriforbud
- c) fastsættelsen af TAC'en for enhver bestand, der ikke er anført i bilag FISH.1 eller bilag FISH.2, og parternes respektive andele af disse bestande
- d) foranstaltninger til fiskeriforvaltning, herunder, hvor det er relevant, fiskeriindsatsbegrænsninger
- e) andre bestande af interesse for begge parter end dem, der er anført i bilagene til denne overskrift.

5. Parterne kan afholde konsultationer med henblik på at nå til enighed om ændrede TAC'er, hvis en af parterne anmoder herom.

6. Parternes delegationsledere udarbejder og underskriver en skriftlig protokol, der dokumenterer de aftaler, der er indgået mellem parterne som følge af konsultationer i henhold til denne artikel.

7. Hver part underretter den anden part, inden den fastlægger eller ændrer TAC'er for de bestande, der er anført i bilag FISH.3.

8. Parterne er enige om at oprette en mekanisme for frivillige overførsler af fiskerimuligheder i løbet af året mellem parterne, som skal finde sted hvert år. Det Særlige Udvalg om Fiskeri træffer afgørelse om detaljerne i denne ordning. Parterne overvejer at gøre overførsler af fiskerimuligheder for bestande, der er eller forventes at blive underfisket, tilgængelige til markedsværdi gennem denne mekanisme.

Artikel FISH.7: Midlertidige TAC'er

1. Hvis parterne ikke er nået til enighed om en TAC for en bestand, der er opført i bilag FISH.1 eller FISH.2A eller B, senest den 10. december, genoptager de straks konsultationerne med det formål at nå til enighed om TAC'en. Parterne tager ofte kontakt med henblik på at undersøge alle muligheder for hurtigst muligt at nå til enighed.

2. Hvis der den 20. december fortsat ikke er opnået enighed om en TAC for en bestand, der er opført i bilag FISH.1 eller FISH2.A og B, fastsætter hver part en midlertidig TAC svarende til det niveau, der anbefales af ICES, og som anvendes fra den 1. januar.
3. Uanset stk. 2 fastsættes TAC'erne for særlige bestande efter de retningslinjer, der er vedtaget i henhold til stk. 5.
4. I denne artikel forstås ved "særlige bestande":
 - a) bestande, for hvilke ICES råder til en TAC på nul
 - b) bestande, der fanges i blandet fiskeri, hvis denne bestand eller en anden bestand i samme fiskeri er sårbar eller
 - c) andre bestande, som parterne anser for at kræve særbehandling.
5. Det Særlige Udvalg om Fiskeri vedtager senest den 1. juli 2021 retningslinjer for fastsættelse af midlertidige TAC'er for særlige bestande.
6. Når der hvert år modtages rådgivning fra ICES om TAC'er, drøfter parterne først og fremmest de særlige bestande og anvendelsen af eventuelle retningslinjer, der er fastsat i henhold til stk. 5, for hver parts fastsættelse af midlertidige TAC'er.
7. Hver part fastsætter sin andel af hver af de midlertidige TAC'er, som ikke må overstige dens andel som fastsat i det tilsvarende bilag.
8. De midlertidige TAC'er og andele, der er omhandlet i stk. 2, 3 og 7, finder anvendelse, indtil der er opnået enighed i henhold til stk. 1.
9. Hver part meddeler straks den anden part sine midlertidige TAC'er i henhold til stk. 2 og 3 og sin foreløbige andel af hver af disse TAC'er i henhold til stk. 7.

Artikel FISH.8: Adgang til farvande

1. Hvis der opnås enighed om TAC'er, skal hver part give den anden parts fartøjer adgang til at fiske i dens farvande i de relevante ICES-underområder det pågældende år. Der gives adgang på et niveau og på de betingelser, der fastsættes i forbindelse med disse årlige konsultationer.
2. Parterne kan ved årlige konsultationer aftale yderligere specifikke adgangsbetingelser i forbindelse med:
 - a) de fiskerimuligheder, der er opnået enighed om
 - b) eventuelle flerårige strategier for bestande uden for kvoten, der er udarbejdet i henhold til artikel FISH.16 [Det Særlige Udvalg om Fiskeri], stk. 1, litra c), og
 - c) eventuelle tekniske foranstaltninger og bevarelsesforanstaltninger, som parterne er blevet enige om, jf. dog artikel FISH.4 [Fiskeriforvaltning].

3. Parterne gennemfører de årlige konsultationer, herunder om omfanget af og betingelserne for adgang som omhandlet i denne artikels stk. 1, i god tro og med det formål at sikre en gensidigt tilfredsstillende ligevægt mellem begge parter interesser.

4. Navnlig bør resultatet af konsultationer normalt føre til, at hver part indrømmer:

- a) adgang til at fiske efter de bestande, der er anført i bilag FISH.1 og i bilag FISH.2.A, B og F, i hinandens EEZ'er (eller, hvis der gives adgang i henhold til litra c), i EEZ'er og i de afsnit, der er nævnt i dette litra), på et niveau, der står i et rimeligt forhold til parternes respektive andele af TAC'erne
- b) adgang til fiskebestande uden for kvoten i hinandens EEZ'er (eller, hvis der gives adgang i henhold til litra c), i EEZ'er og i de afsnit, der er nævnt i dette litra), på et niveau, der mindst svarer til den gennemsnitlige tonnage, som den pågældende part fiskede i den anden parts farvande i perioden 2012-2016 og
- c) adgang til parternes farvande mellem seks og tolv sømil fra basislinjen i ICES-afsnit 4c og 7d-g for kvalificerede fartøjer, for så vidt EU-fiskerfartøjer og Det Forenede Kongeriges fiskerfartøjer havde adgang til disse farvande den 31. december 2020.

Med henblik på litra c) forstås ved "kvalificeret fartøj" en parts fartøj, der fiskede i det område, der er nævnt i foregående punktum, i fire af årene mellem 2012 og 2016, eller en direkte udskiftning heraf.

De årlige konsultationer, der er nævnt i litra c), kan omfatte passende finansielle forpligtelser og kvoteoverførsler mellem parterne.

5. Når der anvendes en foreløbig TAC, giver parterne, indtil der opnås enighed om en TAC, midlertidig adgang til at fiske i de relevante ICES-underområder som følger:

- a) for bestande, der er anført i bilag FISH.1 og bestande uden for kvoten, fra den 1. januar til den 31. marts de niveauer, der er fastsat i stk. 4, litra a) og b)
- b) for bestande, der er anført i bilag FISH.2, fra den 1. januar til den 14. februar de niveauer, der er fastsat i stk. 4, litra a) og b)
- c) for så vidt angår adgang til fisk i 6-12-sømilezonen i henhold til stk. 4, litra c), fra den 1. januar til den 31. januar et niveau, der svarer til den gennemsnitlige månedlige tonnage, der er fisket i det pågældende område i de foregående 3 måneder.

En sådan adgang skal for hver af de relevante bestande i litra a) og b) stå i forhold til den gennemsnitlige procentdel af en parts andel af den årlige TAC, som den pågældende parts fartøjer har fisket i den anden parts farvande i de relevante ICES-underområder i samme periode i de foregående tre kalenderår; dette gælder tilsvarende for adgang til fisk uden for kvoten.

Senest den 15. januar for så vidt angår situationen i dette stykkes litra c) og senest den 31. januar for så vidt angår de bestande, der er anført i bilag FISH.2, og senest den 15. marts for alle andre bestande, underretter hver part den anden part om den ændring i niveauet og de betingelser for adgang til farvande, der gælder fra den 1. februar for så vidt angår situationen i litra c), fra den 15. februar for så vidt angår de bestande, der er opført i bilag FISH.2, og fra den 1. april for alle andre bestande i de relevante ICES-underområder.

6. Uden at dette berører artikel FISH.7 [Midlertidige TAC'er], stk. 1 og 8, søger parterne efter en periode på en måned i forbindelse med situationen i stk. 5, litra c), halvanden måned for de bestande, der er anført i bilag FISH.2, og tre måneder for alle andre bestande at nå til enighed om yderligere midlertidige adgangsordninger på et passende geografisk niveau med henblik på at minimere afbrydelser i fiskeriet.

7. Når en part giver adgang i henhold til stk. 1, kan den tage hensyn til enkelte eller grupper af fartøjers overholdelse af de gældende regler i dens farvande i det foregående år og foranstaltninger truffet af den anden part i henhold til artikel FISH.5 [Tilladelser, overholdelse og håndhævelse], stk. 2, i det foregående år.

8. Denne artikel finder anvendelse med forbehold af bilag FISH.4 [Protokol om adgang til farvande].

Artikel FISH.9: Kompensationsforanstaltninger i tilfælde af tilbagetrækning eller begrænsning af adgang

1. Efter meddelelse fra en part ("værtsparten") i henhold til artikel FISH.8 [Adgang til farvande], stk. 5, kan den anden part ("fiskeriparten") træffe kompensationsforanstaltninger, der står i et rimeligt forhold til de økonomiske og samfundsmæssige virkninger af ændringen i niveauet og betingelserne for adgang til farvande. En sådan indvirkning måles på grundlag af pålidelig dokumentation og ikke blot på grundlag af antagelser og fjerne muligheder. Ved at prioritere de kompensationsforanstaltninger, som forstyrrer denne aftales funktion mindst muligt, kan fiskeriparten helt eller delvist suspendere adgangen til sine farvande og den præferencetoldbehandling, der indrømmes fiskevarer i henhold til artikel GOODS.5 [Forbud og told].

2. En kompensationsforanstaltning som omhandlet i stk. 1 kan tidligst træde i kraft syv dage efter, at fiskeriparten har underrettet værtsparten om den påtænkte suspension i henhold til stk. 1 og under alle omstændigheder tidligst den 1. februar for så vidt angår situationen i artikel 8 [Adgang til farvande], stk. 5, litra c), den 15. februar for så vidt angår bilag FISH.2 og 1. april for så vidt angår andre bestande. Parterne rådfører sig med hinanden i Det Særlige Udvalg med henblik på at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om:

- a) den dato, hvor fiskeriparten agter at iværksætte suspensionen og
- b) de forpligtelser, der skal suspenderes, og omfanget af den påtænkte suspension.

3. Efter meddelelsen om kompensationsforanstaltningerne i overensstemmelse med stk. 2 kan værtsparten anmode om, at der nedsættes en voldgiftsret i henhold til artikel sjettede del, afsnit I [Tvistbilæggelse], INST.14 [Voldgiftsprocedure], uden at der gøres brug af konsultationer i overensstemmelse med artikel INST.13 [Konsultationer]. Voldgiftsretten kan kun efterprøve, om kompensationsforanstaltningerne er i overensstemmelse med stk. 1. Voldgiftsretten behandler spørgsmålet som et hastetilfælde med henblik på sjettede del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.19 [Hasteprocedurer].

4. Når betingelserne for at træffe kompensationsforanstaltninger, jf. stk. 1, ikke længere er opfyldt, trækkes sådanne foranstaltninger straks tilbage.

5. Hvis fiskeriparten dømmes i forbindelse med den i stk. 3 omhandlede procedure, kan værtsparten inden for 30 dage fra kendelsen anmode voldgiftsretten om at fastsætte et

suspensionsniveau for forpligtelser i henhold til denne aftale, der ikke overstiger det niveau, der svarer til den annullation eller forringelse, der er forårsaget af anvendelsen af kompensationsforanstaltningerne, hvis den finder, at der er betydelig uoverensstemmelse mellem kompensationsforanstaltningerne og stk. 1. I anmodningen foreslås et suspensionsniveau i overensstemmelse med principperne i stk. 1 og relevante principper i artikel INST.34C [Suspension af forpligtelser med henblik på LPFS.3.12, stk. 12, artikel FISH.9, stk. 5, og artikel FISH.14, stk. 7]. Værtsparten kan tidligst 15 dage efter en sådan kendelse anvende suspensionsniveauet i henhold til denne aftale i overensstemmelse med det suspensionsniveau, som voldgiftsretten har fastsat.

6. En part kan ikke påberåbe sig WTO-overenskomsten eller andre internationale aftaler for at forhindre den anden part i at suspendere forpligtelser i henhold til denne artikel.

Artikel FISH.10: Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande

1. Uanset artikel FISH.8 [Adgang til farvande], stk. 1 og 3-7, FISH.9 [Kompensationsforanstaltninger i tilfælde af tilbagetrækning eller begrænsning af adgang] og bilag FISH.4 [Protokol om adgang til farvande] skal hver part give den anden parts fartøjer adgang til at fiske i dens farvande, som skal afspejle det faktiske omfang og arten af det fiskeri, som det kan påvises, at den har foretaget i perioden fra den 1. februar 2017 til den 31. januar 2020 med den anden parts kvalificerede fartøjer i farvandene og i henhold til eventuelle traktatbestemmelser, der er gældende den 31. januar 2020.

2. I denne artikel og for så vidt de øvrige artikler i dette afsnit finder anvendelse i forbindelse med de adgangsordninger, der er fastsat i henhold til denne artikel, forstås ved

- a) "kvalificeret fartøj": for så vidt angår fiskeri, der udøves i farvandene omkring Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey, Isle of Man eller en medlemsstat, ethvert fartøj, der fiskede i territorialfarvande, der grænser op til dette område eller den pågældende medlemsstat, i mere end 10 dage i en af de tre tolv månedersperioder, der slutter en 31. januar mellem den 1. februar 2017 og den 31. januar 2020
- b) (en parts) "fartøj": for så vidt angår Det Forenede Kongerige, et fiskerfartøj, der fører Det Forenede Kongeriges flag og er registreret i Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man, og som har licens fra et af Det Forenede Kongeriges fiskeriforvaltninger
- c) (en parts) "farvande":
 - i) for så vidt angår Unionen, det territorialfarvand, der støder op til en medlemsstat og
 - ii) for så vidt angår Det Forenede Kongerige, det territorialfarvand, der støder op til Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey og Isle of Man.

3. På anmodning af en af parterne træffer Partnerskabsrådet senest 90 dage efter denne aftales ikrafttræden afgørelse om, at denne artikel, artikel FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og alle andre bestemmelser under denne overskrift, for så vidt de vedrører ordningerne i disse artikler samt artikel OTH.9 [Geografisk anvendelse], stk. 3-5,, ophører med at finde anvendelse med hensyn til en eller flere af Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey og Isle of Man 30 dage efter denne afgørelse.

4. Partnerskabsrådet kan beslutte at ændre denne artikel, artikel FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og andre bestemmelser under denne overskrift, for så vidt de vedrører ordningerne i disse artikler.

Artikel FISH.11: Meddelelsesfrister for import og direkte landing af fiskevarer

1. Unionen anvender følgende meddelelsesfrister på fiskevarer fanget af fartøjer, der fører Det Forenede Kongeriges flag og er registreret i Bailiwick of Guernsey eller Bailiwick of Jersey, i territorialfarvandet, der støder op til disse områder eller i det territorialfarvand, der støder op til en medlemsstat:

- a) forudgående meddelelse mellem tre og fem time inden landing af ferske fiskevarer på Unionens område
- b) mellem en og tre timers forudgående meddelelse om den validerede fangstattest for direkte flytning af sendinger af fiskevarer ad søvejen inden det forventede ankomsttidspunkt til indgangsstedet til Unionens område.

2. Udelukkende med henblik på denne artikel forstås ved "fiskevarer" alle arter af saltvandsfisk, bløddyr og krebsdyr.

Artikel FISH.12: Tilpasning af forvaltningsområder

1. Senest den 1. juli 2021 anmoder parterne ICES om rådgivning om tilpasningen af de forvaltningsområder og vurderingsenheder, som ICES anvender på de bestande, der er markeret med en asterisk i bilag FISH.1.

2. Senest seks måneder efter modtagelsen af den rådgivning, der er omhandlet i stk. 1, gennemgår parterne i fællesskab denne rådgivning og overvejer i fællesskab justeringer af forvaltningsområderne for de pågældende bestande med henblik på at nå til enighed om konsekvensændringer af listen over bestande og andele i bilag FISH.1.

Artikel FISH.13: Andele af TAC'er for visse andre bestande

1. Parternes respektive andele af TAC'erne for visse andre bestande er fastsat i bilag FISH.2.

2. Hver part underretter de relevante stater og internationale organisationer om sine andele i overensstemmelse med den deleordning, der er fastsat i bilag FISH.2A-D.

3. Eventuelle senere ændringer af disse andele i bilag FISH.2C og D henhører under de relevante multilaterale fora.

4. Uden at det berører Partnerskabsrådets beføjelser i artikel 16 [Det Særlige Udvalg om Fiskeri], stk. 3, henhører eventuelle senere ændringer af andelen i bilag FISH.2A og B efter den 30. juni 2026 under de relevante multilaterale fora.

5. Begge parter udfører forvaltningen af de bestande, der er anført i bilag FISH.2A-D, i overensstemmelse med målene og principperne i artikel FISH.2 [Mål og principper].

Kapitel fire: Forvaltningsordninger

Artikel FISH.14: Afhjælpende foranstaltninger og tvistbilæggelse

1. I forbindelse med en parts ("den indklagede parts") påståede manglende overholdelse af denne overskrift (undtagen i forbindelse med påståede mangler behandlet i henhold til stk. 2) kan den anden part ("den klagende part") efter at have underrettet den indklagede part:

- a) helt eller delvist suspendere adgangen til sine farvande og den præferencetoldbehandling, der indrømmes fiskevarer i henhold til artikel GOODS.5 [Forbud mod told] og
- b) hvis den finder, at den suspension, der er omhandlet i litra a), ikke står i et rimeligt forhold til de økonomiske og samfundsmæssige virkninger af den påståede mangel, helt eller delvist suspendere præferencetoldbehandlingen af andre varer i henhold til artikel GOODS.5 [Forbud mod told] og
- c) hvis den finder, at den suspension, der er omhandlet i litra a) og b), ikke står i et rimeligt forhold til de økonomiske og samfundsmæssige virkninger af den påståede mangel, helt eller delvist suspendere forpligtelser i henhold til anden del [Økonomisk partnerskab], overskrift et [Handel], med undtagelse af afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling]. Hvis overskrift et [Handel] suspenderes helt, suspenderes også overskrift tre [Vejtransport].

2. For så vidt angår en parts påståede manglende overholdelse af artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande], FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] eller enhver anden bestemmelse under denne overskrift, for så vidt som den vedrører ordningerne i disse artikler, kan den anden part ("den klagende part") efter at have underrettet den indklagede part:

- a) helt eller delvis suspendere adgangen til sine farvande, jf. artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande]
- b) hvis den finder, at den suspension, der er omhandlet i litra a), ikke står i et rimeligt forhold til de økonomiske og samfundsmæssige virkninger af den påståede mangel, helt eller delvist suspendere præferencetoldbehandlingen, der er indrømmet fiskevarer i henhold til artikel GOODS.5 [Forbud mod told]
- c) hvis den finder, at den suspension, der er omhandlet i litra a) og b), ikke står i et rimeligt forhold til de økonomiske og samfundsmæssige virkninger af den påståede mangel, helt eller delvist suspendere præferencetoldbehandlingen af andre varer i henhold til artikel GOODS.5 [Forbud mod told] og

uanset stk. 1 ikke træffe afhjælpende foranstaltninger, der har indvirkning på ordningerne, der er fastsat i henhold til artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande], FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] eller enhver anden bestemmelse under denne overskrift, for så vidt som den vedrører ordningerne i disse artikler, som følge af en parts påståede manglende overholdelse af overskriftens bestemmelser, der ikke er knyttet til disse ordninger.

3. De i stk. 1 og 2 omhandlede foranstaltninger skal stå i et rimeligt forhold til den indklagede parts påståede mangel og de økonomiske og samfundsmæssige virkninger heraf.

4. En foranstaltning som omhandlet i stk. 1 og 2 kan tidligst træde i kraft syv dage efter, at den klagende part har underrettet den indklagede part om den foreslåede suspension. Parterne rådfører

sig med hinanden i Det Særlige Udvalg om Fiskeri med henblik på at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om:

- a) hvordan den klagende part mener, at den indklagede part har undladt overholdelse
- b) den dato, hvor den klagende part agter at iværksætte suspensionen og
- c) omfanget af den påtænkte suspension.

5. Den klagende part skal senest 14 dage efter den i stk. 4 omhandlede meddelelse anfægte den indklagede parts påståede manglende overholdelse af denne overskrift, jf. stk. 1 og 2, ved at anmode om, at der nedsættes en voldgiftsret i henhold til sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], INST.14 [Voldgiftsprocedure]. Voldgift i henhold til denne artikel skal anvendes, uden at der forinden er gjort brug af konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer]. En voldgiftsret behandler spørgsmålet som et hastetilfælde med henblik på sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.19 [Hasteprocedurer].

6. Suspensionen ophører med at gælde, når:

- a) den klagende part finder det godtgjort, at den indklagede part opfylder sine relevante forpligtelser i henhold til denne overskrift eller
- b) voldgiftsretten har besluttet, at den indklagede part ikke har undladt at overholde sine relevante forpligtelser i henhold til denne overskrift.

7. Hvis den indklagede part dømmes i forbindelse med den i stk. 5 omhandlede procedure, kan den klagende part inden for 30 dage fra kendelsen anmode voldgiftsretten om at fastsætte et suspensionsniveau for forpligtelser i henhold til denne aftale, der ikke overstiger det niveau, der svarer til den annulation eller forringelse, der er forårsaget af anvendelsen af kompensationsforanstaltningerne, hvis den finder, at der er betydelig uoverensstemmelse mellem kompensationsforanstaltningerne og stk. 1 og 2. I anmodningen foreslås et suspensionsniveau i overensstemmelse med stk.1 og 2 og relevante principper i artikel INST.34C [Suspension af forpligtelser med henblik på OTHS.3.12, stk. 12, artikel FISH.9, stk. 5, og artikel FISH.14, stk. 7]. Den klagende part kan tidligst 15 dage efter en sådan kendelse anvende suspensionsniveauet i henhold til denne aftale i overensstemmelse med det suspensionsniveau, som voldgiftsretten har fastsat.

8. En part kan ikke påberåbe sig WTO-overenskomsten eller andre internationale aftaler for at forhindre den anden part i at suspendere forpligtelser i henhold til denne artikel.

Artikel FISH.15: Dataudveksling

Parterne udveksler de oplysninger, der er nødvendige for at støtte gennemførelsen af denne overskrift under overholdelse af hver af parternes lovgivning.

Artikel FISH.16: Det Særlige Udvalg om Fiskeri

1. Det Særlige Udvalg om Fiskeri kan navnlig:

- a) oprette et forum for drøftelse og samarbejde vedrørende bæredygtig fiskeriforvaltning
- b) overveje at udvikle flerårige strategier for bevarelse og forvaltning som grundlag for fastsættelsen af TAC'er og andre forvaltningsforanstaltninger

- c) udvikle flerårige strategier for bevarelse og forvaltning af bestande uden for kvoten, jf. artikel FISH.8 [Adgang til farvande], stk. 2, litra b)
 - d) overveje foranstaltninger til fiskeriforvaltning og -bevarelse, herunder nødforanstaltninger og foranstaltninger til at sikre fiskeriets selektivitet
 - e) overveje tilgange til indsamling af data til videnskabelige og fiskeriforvaltningsmæssige formål, udveksling af sådanne data (herunder oplysninger, der er relevante for overvågning, kontrol og håndhævelse af overholdelsen) og høring af videnskabelige organer vedrørende den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning
 - f) overveje foranstaltninger til at sikre efterlevelsen af gældende regler, herunder fælles kontrol-, overvågnings- og tilsynsprogrammer samt udveksling af data med henblik på at lette overvågningen af udnyttelsen af fiskerimuligheder samt kontrollen og håndhævelsen
 - g) udarbejde retningslinjer for fastsættelse af de TAC'er, der er omhandlet i artikel FISH.7 [Midlertidige TAC'er], stk. 5
 - h) forberede årlige konsultationer
 - i) overveje spørgsmål vedrørende udpegning af landingshavne, herunder lettelse af parternes rettidige underretning om sådanne udpegelser og om eventuelle ændringer af disse udpegelser
 - j) fastsætte tidsfrister for meddelelse af de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel FISH.4 [Fiskeriforvaltning], stk. 3, meddelelsen af de lister over fartøjer, der er omhandlet i artikel FISH.5 [Tilladelser, overholdelse og håndhævelse], stk. 1, og den meddelelse, der er omhandlet i artikel FISH.6 [Fiskerimuligheder], stk. 7
 - k) tilvejebringe et forum for konsultationer i henhold til artikel FISH.9 [Kompensationsforanstaltninger], stk. 2, og artikel FISH.14 [Afhjælpende foranstaltninger], stk. 4
 - l) udarbejde retningslinjer til støtte for den praktiske anvendelse af artikel FISH.8 [Adgang til farvande]
 - m) udvikle en mekanisme for frivillige overførsler af fiskerimuligheder i løbet af året mellem parterne, jf. artikel FISH.6 [Fiskerimuligheder], stk. 8 og
 - n) overveje anvendelsen og gennemførelsen af artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande] og artikel FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer].
2. Det Særlige Udvalg om Fiskeri kan vedtage afgørelser, herunder ændringer og henstillinger:
- a) om registrering af spørgsmål, som parterne er nået til enighed om efter konsultationer i henhold til artikel FISH.6 [Fiskerimuligheder]
 - b) i forbindelse med de forhold, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, litra b), c), d), e), f), g), i), j), l), m) og n)

- c) om ændring af listen over allerede eksisterende internationale forpligtelser, der er omhandlet i artikel FISH.4 [Fiskeriforvaltning], stk. 2.
 - d) i forbindelse med andre aspekter af samarbejdet om bæredygtig fiskeriforvaltning i henhold til denne overskrift. og
 - e) om de nærmere bestemmelser for en gennemgang i henhold til artikel FISH.18 [Revision].
3. Partnerskabsrådet har beføjelse til at ændre bilag FISH.1, FISH.2 og FISH.3.

Artikel FISH.17: Ophør

1. Med forbehold af artikel FINPROV.8 [Ophør] eller artikel OTH.10 [anden dels ophør] kan hver part til enhver tid bringe denne overskrift til ophør ved skriftlig meddelelse ad diplomatisk vej. I så fald ophører overskrift et [Handel], overskrift to [Luftfart], overskrift tre [Vejtransport] og denne overskrift [Fiskeri] med at være gældende den første dag i den niende måned efter meddelelsesdatoen.
2. Hvis denne overskrift ophører med at finde anvendelse i henhold til stk. 1, artikel FINPROV.8 [Ophør] eller artikel OTH.10 [Anden dels ophør], gælder de forpligtelser, som parterne har indgået inden for rammerne af denne overskrift for det år, der er i gang på det tidspunkt, hvor overskriften ophører med at finde anvendelse, indtil årets udgang.
3. Uanset stk. 1 kan overskrift to [Luftfart] forblive gældende, hvis parterne er enige om at integrere de relevante dele af afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling].
4. Uanset stk. 1-3 og med forbehold af artikel FINPROV.8 [Ophør] eller artikel OTH.10 [Anden dels ophør]:
 - a) forbliver artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande], FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og enhver anden bestemmelse under denne overskrift, for så vidt som den vedrører ordningerne i disse artikler, gældende indtil:
 - i) de bringes til ophør af en af parterne med tre års skriftligt varsel til den anden part eller
 - ii) hvis tidligere, den dato, hvor artikel OTH.9 [Geografisk anvendelse], stk. 3-5, ophører med at være i kraft
 - b) kan der med henblik på stk. 4, litra a), nr. i), gives meddelelse om ophør for Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man og artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys eller Isle of Mans farvande] og artikel FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og enhver anden bestemmelse under denne overskrift, for så vidt som den vedrører ordningerne i disse artikler, og de forbliver i kraft for disse områder, hvis der ikke er givet meddelelse om ophør og
 - c) med henblik på aftalens stk. 4, litra a), nr. ii), gælder det, at hvis artikel OTH.9 [Geografisk anvendelse], stk. 3-5, ophører med at være gældende for Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man (men ikke for alle), forbliver artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande], artikel FISH.11 [Meddelelsesfrister

vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og enhver anden bestemmelse under denne overskrift, for så vidt som den vedrører ordningerne i disse artikler, i kraft for disse områder, hvis artikel OTH.9 [Geografisk anvendelse], stk. 3-5, fortsat er gældende.

Artikel FISH.18: Revisionsklausul

1. I Partnerskabsrådet gennemgår parterne i fællesskab gennemførelsen af denne overskrift fire år efter udløbet af den tilpasningsperiode, der er omhandlet i artikel 1 i bilag FISH 4 [Protokollen om adgang til farvande], med henblik på at overveje, om ordninger, herunder vedrørende adgang til farvande, kan kodificeres og styrkes yderligere.
2. En sådan gennemgang kan gentages med efterfølgende intervaller på fire år efter afslutningen af den første gennemgang.
3. Parterne træffer på forhånd afgørelse om de nærmere bestemmelser for gennemgangen i Det Særlige Udvalg om Fiskeri.
4. Gennemgangen skal navnlig gøre det muligt at evaluere følgende i forhold til de foregående år:
 - a) bestemmelserne for adgang til den anden parts farvande i henhold til artikel FISH.8 [Adgang til farvande]
 - b) andelene af TAC'er, der er fastsat i bilag FISH.1, 2 og 3
 - c) antallet og omfanget af overførsler som led i årlige konsultationer i henhold til artikel FISH.6 [Fiskemuligheder], stk. 4, og eventuelle overførsler i henhold til artikel FISH.6 [Fiskemuligheder], stk. 8,
 - d) udsvingene i de årlige TAC'er
 - e) begge parters overholdelse af bestemmelserne i denne overskrift og begge parters fartøjers overholdelse af de regler, der gælder for disse fartøjer, når de befinder sig i den anden parts farvande
 - f) arten og omfanget af samarbejdet i henhold til overskriften, og
 - g) alle andre elementer, som parterne på forhånd beslutter gennem Det Særlige Udvalg om Fiskeri.

Artikel FISH.19: Forhold til andre aftaler

1. Medmindre andet fremgår af stk. 2, berører denne overskrift ikke andre eksisterende aftaler vedrørende fiskeri med fartøjer, der fører den ene parts flag, inden for den anden parts jurisdiktionsområde.
2. Denne overskrift træder i stedet for og erstatter eventuelle eksisterende aftaler eller ordninger vedrørende EU-fiskerfartøjers fiskeri i territorialfarvandet omkring Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man og fiskeri med Det Forenede Kongeriges fiskerfartøjer, der er registreret i Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man i det territorialfarvand, der grænser op til en medlemsstat. Hvis Partnerskabsrådet imidlertid i overensstemmelse med artikel 10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande], stk. 3, har besluttet,

at aftalen skal ophøre med at finde anvendelse på Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man, må de relevante aftaler eller ordninger ikke afløses og erstattes for så vidt angår de områder, som afgørelsen vedrører.

OVERSKRIFT SEKS: ANDRE BESTEMMELSER

Artikel OTH.1: Definitioner

Medmindre andet er fastsat, forstås i anden del af denne aftale, i protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og i protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter ved:

- a) "landbrugsvarer": et produkt, der er opført i bilag 1 til aftalen om landbrug
- b) "toldmyndighed":
 - i) for så vidt angår Unionen, de tjenestegrene i Europa-Kommissionen, der er ansvarlige for toldspørgsmål, eller i givet fald toldadministrationerne og alle andre myndigheder, der i medlemsstaterne er bemyndiget til at anvende og håndhæve toldlovgivningen, og
 - ii) for så vidt angår Det Forenede Kongerige, Her Majesty's Revenue and Customs og enhver anden myndighed med ansvar for toldspørgsmål.
- c) "told": enhver form for told eller afgift, der pålægges en vare eller i forbindelse med import af en vare, undtagen:
 - i) afgifter, der svarer til en intern skat, der pålægges i overensstemmelse med anden del, overskrift et, afsnit I, artikel GOODS.4 [National behandling ved intern beskatning og regulering]
 - ii) antidumping-, særlig beskyttelses-, udlignings- eller beskyttelsestold anvendt i overensstemmelse med GATT 1994, antidumpingaftalen, aftalen om landbrug, aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger eller aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, alt efter hvad der er relevant eller
 - iii) et gebyr eller en anden afgift, der pålægges ved eller i forbindelse med import, der beløbsmæssigt er begrænset til de anslåede omkostninger for de ydede tjenester
- d) "CPC": den centrale produktnomenklatur (Statistical Papers Series M nr. 77, Institut for Internationale Økonomiske og Sociale Anliggender, De Forenede Nationers statistiske kontor, New York, 1991)
- e) "eksisterende": i kraft på datoen for denne aftales ikrafttræden
- f) "varer fra en part": indenlandske produkter i den i GATT 1994 anvendte betydning, herunder varer med oprindelse i denne part
- g) "det harmoniserede system" eller "HS": det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, herunder alle bemærkninger og ændringer hertil, udviklet af Verdenstoldorganisationen

- h) "position": de første fire cifre i tarifieringsnummeret i det harmoniserede system
- i) "juridisk person": enhver juridisk enhed, der lovligt er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til relevant lovgivning, uanset om formålet er at skabe fortjeneste eller ej, og uanset om den er privat eller offentligt ejet, herunder enhver koncern, enhver trust, ethvert partnerskab, ethvert joint venture, enhver enkeltmandsvirksomhed eller enhver sammenslutning
- j) "foranstaltning": enhver foranstaltning truffet af en part, det være sig i form af en lov, forskrift, regel, procedure, beslutning, administrativ handling, krav eller praksis mv.⁷¹
- k) "en parts foranstaltninger": alle foranstaltninger indført eller opretholdt af:
 - i) centrale, regionale eller lokale myndigheder og
 - ii) ikkestatslige organer under udøvelse af beføjelser, som er delegeret af centrale, regionale eller lokale myndigheder

"en parts foranstaltninger": foranstaltninger indført og opretholdt af enheder, som er anført i afsnit i) og ii), ved direkte eller indirekte at instruere, styre eller kontrollere andre enheders adfærd i forbindelse med disse foranstaltninger
- l) "fysisk person fra en part"⁷²:
 - i) for Den Europæiske Unions vedkommende en statsborger i en medlemsstat i henhold til dens lovgivning⁷³ og
 - ii) for Det Forenede Kongeriges vedkommende en britisk statsborger
- m) "person": en fysisk eller en juridisk person
- n) "sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning": enhver foranstaltning som omhandlet i punkt 1 i bilag A til SPS-aftalen
- o) "tredjeland": et land eller territorium uden for denne aftales territoriale anvendelsesområde
- p) "Wienerkonventionen om traktatretten", Wienerkonventionen om traktatretten, indgået i Wien den 23. maj 1969 og
- q) "WTO": Verdenshandelsorganisationen.

Artikel OTH.2: WTO-overenskomster

I denne aftale benævnes WTO-aftalerne som følger:

⁷¹ Det præciseres, at udtrykket "foranstaltning" omfatter manglende handling.

⁷² Dette omfatter ikke fysiske personer, der er bosiddende på det område, der er omhandlet i artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 3.

⁷³ Definitionen af fysisk person fra en part omfatter også personer, som er fast bosiddende i Republikken Letland, og som ikke er statsborgere i Republikken Letland eller nogen anden stat, men som i henhold til Republikken Letlands love og forskrifter er berettiget til at få et pas for ikkestatsborgere.

- a) "landbrugsaftale": den aftale om landbrug, der er indeholdt i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- b) "antidumpingaftale": den aftale om anvendelse af artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994
- c) "GATS": den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser, der er indeholdt i bilag 1B til WTO-overenskomsten
- d) "GATT 1994": den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994, der er indeholdt i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- e) "GPA-aftalen": aftalen om offentlige udbud i bilag 4 til WTO-overenskomsten⁷⁴
- f) "aftalen om beskyttelsesforanstaltninger": den aftale om beskyttelsesforanstaltninger, der er indeholdt i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- g) "SCM-aftalen": den aftale om subsidier og udligningsforanstaltninger, der er indeholdt i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- h) "SPS-aftalen": den aftale om anvendelse af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, der er indeholdt i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- i) "TBT-aftalen": den aftale om tekniske handelshindringer, der er indeholdt i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- j) "TRIPS-aftalen": den aftale om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder, der er indeholdt i bilag 1C til WTO-overenskomsten og
- k) "WTO-overenskomsten": Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO), udfærdiget i Marrakesh den 15. april 1994.

Artikel OTH.3: Oprettelse af et frihandelsområde

Parterne opretter herved et frihandelsområde i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 og artikel V i GATS.

Artikel OTH.4: Forholdet til WTO-overenskomsten

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til WTO-overenskomsten og andre aftaler, som de er part i.

Intet i denne aftale må fortolkes således, at en af parterne skal handle på en måde, der er uforenelig med dens forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

⁷⁴ Det præciseres, at "GPA-aftalen" skal forstås som GPA-aftalen, som ændret ved protokollen om ændring af aftalen om offentlige udbud, udfærdiget i Genève den 30. marts 2012.

Artikel OTH.4a: Retspraksis fra WTO

I fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i denne del skal der tages hensyn til relevante fortolkninger i rapporter fra WTO-paneler og appelorganet vedtaget af WTO's tvistbilæggelsesorgan samt voldgiftskendelser, jf. tvistbilæggelsesforståelsen.

Artikel OTH.5: Opfyldelse af forpligtelser

Hver part vedtager alle generelle eller specifikke foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dennes forpligtelser i henhold til denne del, herunder foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at de overholdes af centrale, regionale eller lokale myndigheder samt ikkestatslige organer under udøvelsen af de beføjelser, der er delegeret til dem.

Artikel OTH.7: Henvisninger til love og andre aftaler

1. Hvor der i denne del henvises til en parts love og forskrifter, omfatter disse love og forskrifter ændringer heraf, medmindre andet er fastsat.

2. Hvor der henvises til internationale aftaler, eller disse er helt eller delvist indarbejdet i denne del, forstås der ved disse aftaler ligeledes ændringer heraf eller deres efterfølgeraftaler, som træder i kraft for begge parter på eller efter datoen for undertegnelsen af denne aftale, medmindre andet er fastsat. Hvis der opstår spørgsmål vedrørende gennemførelsen eller anvendelsen af bestemmelserne i denne del som følge af sådanne ændringer eller efterfølgeraftaler, kan parterne efter anmodning fra en af parterne rådføre sig med hinanden med henblik på om nødvendigt at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på dette spørgsmål.

Artikel OTH.8: Partnerskabsrådets opgaver i anden del

Partnerskabsrådet kan:

a) vedtage afgørelser om ændring af:

- i) anden del [Oprindelsesregler], overskrift et, afsnit I, kapitel to og bilagene hertil i overensstemmelse med artikel ORIG.31 [Ændring af dette kapitel og bilagene hertil]
- ii) ordningerne i bilag TBT-[XX] og TBT-[ZZ] i overensstemmelse med artikel TBT.9 [Samarbejde om markedsovervågning og nonfoodproduksikkerhed og overholdelse], stk. 8
- iii) tillæg A og B i henhold til bilag TBT-5 [HANDEL MED VIN], artikel 2 [Produktdefinitioner, ønologiske fremgangsmåder og behandlingsmetoder], stk. 3
- iv) tillæg C i overensstemmelse med bilag TBT-5 [HANDEL MED VIN], artikel 3 [Certificeringskrav ved import til parternes respektive områder], stk. 3
- v) tillæg A, B, C og D i overensstemmelse med bilag TBT-4 [ØKOLOGISKE PRODUKTER], artikel 1 [Formål og anvendelsesområde]
- vi) tillæg 1-3 i overensstemmelse med bilag TBT-2 [LÆGEMIDLER], artikel 1 [Definitioner] og artikel 2 [Produktanvendelsesområde]
- vii) bilaget om autoriserede økonomiske operatører, protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, protokollen om bekæmpelse af svig vedrørende

merværdiafgift og gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter og listen over varer i artikel CUSTMS.16 [Midlertidig indførsel], stk. 2, i overensstemmelse med artikel CUSTMS.21 [Ændringer]

- viii) den relevante underafdeling i bilag EX.PPROC-1, afdeling B, i overensstemmelse med artikel PPROC.18 [Ændring af BILAG.PPROC-1, afdeling B]
 - ix) bilag ENER-1 [LISTE OVER ENERGIVARER, KULBRINTER OG RÅMATERIALER], Bilag ENER-2 [ENERGI- OG MILJØTILSKUD] og bilag ENER-3 [MANGLENDE ANVENDELSE AF TREDJEPARTSADGANG OG EJERSKABSMÆSSIG ADSKILLELSE AF INFRASTRUKTUR] i overensstemmelse med artikel ENER.31 [Effektiv gennemførelse og ændringer]
 - x) artikel LPFS.3.2 [Anvendelsesområde og undtagelser], stk. 4, i overensstemmelse med dette stykke, artikel LPFS.3.3 [Tjenesteydelser af offentlig økonomisk interesse], stk. 2, tredje punktum, i overensstemmelse med nævnte stykkes fjerde punktum, artikel LPFS.3.3 [Tjenesteydelser af offentlig økonomisk interesse], stk. 3, i overensstemmelse med nævnte stykke, artikel LPFS.3.5 [Forbudte subsidier og subsidier på visse betingelser] i overensstemmelse med nævnte artikels stk. 1 og artikel LPFS.3.11 [Inddrivelse] i overensstemmelse med nævnte artikels stk. 7 i kapitel 3 [Kontrol med subsidier]
 - xi) artikel FISH.10 [Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey og Isle of Man], artikel FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og enhver anden bestemmelse under overskrift fem [Fiskeri] i henhold til artikel FISH.10 [Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey og Isle of Man], stk. 4
 - xii) bilag FISH.1, FISH.2 og FISH.3 i overensstemmelse med artikel FISH.16 [Det Særlige Udvalg om Fiskeri], stk. 3
 - xiii) andre bestemmelser, protokoller, tillæg eller bilag, for hvilke muligheden af en sådan afgørelse udtrykkeligt er omhandlet i *denne aftales anden del*.
- b) vedtage afgørelser om fortolkning af bestemmelserne i denne aftales anden del.

Artikel OTH.9: Geografisk anvendelse

1. Bestemmelserne i denne aftale om toldbehandling af varer, herunder oprindelsesregler og midlertidig suspension af denne behandling, finder også anvendelse på de af Unionens toldområder, der er fastlagt i artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013⁷⁵, som ikke er omfattet af syvende del [Afsluttende bestemmelser], artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], litra a).

2. Uden at dette berører artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 2, 3 og 4, finder parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til denne del også anvendelse på alle områder ud over hver parts territorialfarvand, herunder havbunden og undergrunden, over hvilken den pågældende part udøver sine suveræne rettigheder eller jurisdiktion i henhold til folkeretten,

⁷⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen (omarbejdning) (EUT L 269 af 10.10.2013, s. 1).

herunder De Forenede Nationers havretskonvention, udfærdiget i Montego Bay den 10. december 1982, og dens love og forskrifter, som er i overensstemmelse med folkeretten⁷⁶.

3. Med forbehold af undtagelserne i stk. 4 finder afsnit IV [Varehandel], kapitel 1 [NTMA], 2 [Oprindelsesregler] og 5 [Told og handelslettelser] samt protokollerne og bilagene til disse kapitler også anvendelse på Det Forenede Kongerige på de områder, der er omhandlet i artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 2. Med henblik herpå anses de områder, der er omhandlet i artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 2, for at være en del af Det Forenede Kongeriges toldområde. Toldmyndighederne i de områder, der henvises til i artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 2, er ansvarlige for anvendelsen og gennemførelsen af disse kapitler og protokollerne og bilagene til disse kapitler på deres respektive områder. Henvisninger til "toldmyndighed" i disse bestemmelser skal forstås tilsvarende. Anmodninger og meddelelser, der fremsættes i henhold til disse kapitler og protokollerne og bilagene til disse kapitler, forvaltes dog af Det Forenede Kongeriges toldmyndighed.

4. Andel del, overskrift et, afsnit IV [Varehandel], kapitel 5 [Told og handelslettelser], artikel 9 [Autoriserede økonomiske operatører], BILAG CUSTMS-1 [Autoriserede økonomiske operatører], og protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter finder ikke anvendelse på Bailiwick of Jersey eller the Bailiwick of Guernsey.

5. Andel del, overskrift et, afsnit IV [Varehandel], kapitel 3 [SPS] og 4 [TBT] og bilagene til disse kapitler finder også anvendelse på Det Forenede Kongerige i de områder, der er omhandlet i artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 2. Myndighederne i de områder, der henvises til i artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde], stk. 2, er ansvarlige for anvendelsen og gennemførelsen af disse kapitler og bilagene til disse kapitler på deres respektive områder, og relevante henvisninger skal forstås tilsvarende. Anmodninger og meddelelser, der fremsættes i henhold til disse kapitler og bilagene til disse kapitler, forvaltes dog af Det Forenede Kongeriges myndigheder.

6. Uden at dette berører artikel FINPROV.8 [Ophør] og artikel OTH.10 [Anden dels ophør], og medmindre andet aftales mellem parterne, forbliver denne artikels stk. 3-5 i kraft indtil:

- a) udløbet af en periode på tre år efter skriftligt varsel til den anden part eller
- b) den dato, hvor artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande], FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og enhver anden bestemmelse under overskrift fem [Fiskeri], for så vidt som den vedrører ordningerne i disse artikler, ophører med at være i kraft.

7. Med henblik på stk. 6, litra a), kan der gives meddelelse om ophør for en eller flere af Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man, og stk. 3-5 gælder fortsat for de områder, for hvilke der ikke er givet opsigelsesvarsel.

⁷⁶ Det præciseres, at for Den Europæiske Union skal områder uden for hver parts territorialfarvand forstås som Den Europæiske Unions medlemsstats respektive områder.

8. Med henblik på stk. 6, litra b), gælder det, at hvis artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande], artikel FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og enhver anden bestemmelse i overskrift fem [Fiskeri], for så vidt som den vedrører de ordninger, der er fastsat i disse artikler, ophører med at være i kraft for Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey eller Isle of Man (men ikke for alle), forbliver denne artikels stk. 3-5 i kraft for de områder, for hvilke artikel FISH.10 [Adgang til Bailiwick of Guernseys, Bailiwick of Jerseys og Isle of Mans farvande], artikel FISH.11 [Meddelelsesfrister vedrørende import og direkte landing af fiskevarer] og enhver anden bestemmelse i overskrift fem [Fiskeri], for så vidt som den vedrører de ordninger, der er fastsat i disse artikler, fortsat er gældende.

Artikel OTH.10: Anden dels ophør

Med forbehold af artikel FINPROV.8 [Ophør] kan hver part til enhver tid bringe denne del til ophør ved skriftlig meddelelse ad diplomatisk vej. I så tilfælde ophører denne del med at være i kraft på den første dag i den niende måned efter datoen for meddelelse heraf. Overskrift fire [Koordinering af de sociale sikringsordninger og visa til kortvarige ophold] og protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger ophæves ikke i henhold til denne artikel.

TREDJE DEL: SAMARBEJDE OM RETSHÅNDHÆVELSE OG RETLIGT SAMARBEJDE I STRAFFESAGER

AFSNIT I: ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel LAW.GEN.1: Formål

1. Formålet med denne del er at sikre retshåndhævelse og retligt samarbejde mellem medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer på den ene side og Det Forenede Kongerige på den anden side i forbindelse med forebyggelse, efterforskning, afdækning og retsforfølgning af strafbare handlinger og forebyggelse og bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme.

2. Denne del finder kun anvendelse på retshåndhævelse og retligt samarbejde i straffesager, der udelukkende finder sted mellem Det Forenede Kongerige på den ene side og Unionen og medlemsstaterne på den anden side. Den finder ikke anvendelse på situationer, der opstår mellem medlemsstaterne eller mellem medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, og den finder heller ikke anvendelse på aktiviteter, der udføres af myndigheder med ansvar for at beskytte den nationale sikkerhed, når de handler på dette område.

Artikel LAW.GEN.2: Definitioner

I denne del forstås ved:

- a) "tredjeland": et land, der ikke er en stat
- b) "særlige kategorier af personoplysninger": behandling af personoplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold, genetiske data, biometriske data, der behandles med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering
- c) "genetiske data": alle personoplysninger vedrørende en fysisk persons genetiske karakteristika, der er blevet arvet eller erhvervet, som giver entydig information om personens fysiologi eller helbred, og som navnlig foreligger efter en analyse af en biologisk prøve fra den pågældende fysiske person
- d) "biometriske data": personoplysninger, der som følge af specifik teknisk behandling vedrørende en fysisk persons fysiske, fysiologiske eller adfærdsmæssige karakteristika muliggør eller bekræfter en entydig identifikation af vedkommende, f.eks. ansigtsbillede eller fingeraftryksoplysninger
- e) "behandling": enhver aktivitet eller række af aktiviteter — med eller uden brug af automatisk behandling — som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse
- f) "brud på persondatasikkerheden": et brud på sikkerheden, der fører til hændelig eller ulovlig tilintetgørelse, tab, ændring, uautoriseret videregivelse af eller adgang til personoplysninger, der er transmitteret, opbevaret eller på anden måde behandlet

- g) "register": enhver struktureret samling af personoplysninger, der er tilgængelig efter bestemte kriterier, hvad enten denne samling er placeret centralt eller decentralt eller er fordelt på funktionsbestemt eller geografisk grundlag
- h) "Specialudvalg vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde": det udvalg, der er nedsat ved artikel INST.2 [Udvalg].

Artikel LAW.GEN.3: Beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder

1. Det samarbejde, der er omhandlet i denne del, er baseret på parternes og medlemsstaternes mangeårige respekt for demokrati, retsstatsprincippet og beskyttelsen af individets grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, herunder som fastsat i verdenserklæringen om menneskerettigheder og i den europæiske menneskerettighedskonvention, og på betydningen af at gennemføre rettighederne og frihedsrettighederne i konventionen på nationalt plan.

2. Intet i denne del ændrer forpligtelsen til at respektere de grundlæggende rettigheder og retsprincipper som afspejlet i navnlig den europæiske menneskerettighedskonvention og, for så vidt angår Unionen og dens medlemsstater, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Artikel LAW.GEN.4: Beskyttelse af personoplysninger

8. Det samarbejde, der er omhandlet i denne del, er baseret på parternes mangeårige forpligtelse til at sikre et højt beskyttelsesniveau for personoplysninger.

9. For at afspejle dette høje beskyttelsesniveau sikrer parterne, at personoplysninger, der behandles i henhold til denne del, er omfattet af effektive garantier i parternes respektive databeskyttelsesordninger, herunder at:

- a) personoplysninger behandles lovligt og retfærdigt i overensstemmelse med principperne om dataminimering, formålsbegrænsning, nøjagtighed og opbevaringsbegrænsning
- b) behandling af særlige kategorier af personoplysninger kun er tilladt, i det omfang det er nødvendigt og med forbehold af de fornødne garantier, der er tilpasset de specifikke risici ved behandlingen
- c) der sikres et sikkerhedsniveau, der er passende i forhold til risikoen ved behandlingen, ved hjælp af relevante tekniske og organisatoriske foranstaltninger, navnlig med hensyn til behandling af særlige kategorier af personoplysninger
- d) de registrerede indrømmes en ret til indsigt, berigtigelse og sletning, der kan håndhæves, med forbehold af eventuelle lovfæstede begrænsninger, der udgør nødvendige og forholdsmæssige foranstaltninger i et demokratisk samfund for at beskytte vigtige mål af almen interesse
- e) i tilfælde af et brud på datasikkerheden, der udgør en risiko for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, underrettes den kompetente tilsynsmyndighed uden unødigt forsinkelse om bruddet hvis bruddet sandsynligvis vil medføre en høj risiko for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, underrettes de registrerede også med forbehold af eventuelle lovfæstede begrænsninger, der udgør nødvendige og forholdsmæssige

foranstaltninger i et demokratisk samfund for at beskytte vigtige mål af samfundsmæssig interesse

- f) videreoverførsel til et tredjeland er kun tilladt, under forudsætning af at de betingelser og garantier, der er nødvendige for overførslen, sikrer, at beskyttelsesniveauet ikke undermineres
- g) tilsynet med overholdelsen af databeskyttelsesgarantier og håndhævelsen af databeskyttelsesgarantier varetages af uafhængige myndigheder, og
- h) registrerede får ret til effektiv administrativ og retslig prøvelse, der kan håndhæves, hvis databeskyttelsesgarantierne er blevet overtrådt.

10. Det Forenede Kongerige på den ene side og Unionen, også på vegne af dens medlemsstater, på den anden side underretter Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om de tilsynsmyndigheder, der er ansvarlige for at føre tilsyn med gennemførelsen og overholdelsen af de databeskyttelsesregler, der gælder for samarbejde i henhold til denne del. Tilsynsmyndighederne samarbejder om at sikre, at denne del overholdes.

11. Bestemmelserne om beskyttelse af personoplysninger i denne del anvendes på behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af elektronisk behandling samt på ikkeelektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

12. Denne artikel berører ikke anvendelsen af eventuelle specifikke bestemmelser i denne del vedrørende behandling af personoplysninger.

Artikel LAW.GEN.5: Samarbejdets omfang, hvis en medlemsstat ikke længere deltager i tilsvarende foranstaltninger i henhold til EU-retten

1. Denne artikel finder anvendelse, hvis en medlemsstat ophører med at deltage i eller være omfattet af rettigheder i henhold til EU-rettens bestemmelser om retshåndhævelse og retligt samarbejde i straffesager svarende til enhver af de relevante bestemmelser i denne del.

2. Det Forenede Kongerige kan skriftligt meddele Unionen, at det agter at ophøre med at anvende de relevante bestemmelser i denne del i forhold til den pågældende medlemsstat.

3. En meddelelse, der gives i henhold til stk. 2, får virkning på den dato, der er angivet heri, og som ikke må ligge før den dato, hvor medlemsstaten ophører med at deltage i eller være omfattet af rettigheder i henhold til de i stk. 1 omhandlede EU-retlige bestemmelser.

4. Hvis Det Forenede Kongerige i henhold til denne artikel giver meddelelse om, at det har til hensigt at ophøre med at anvende de relevante bestemmelser i denne del, mødes Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde for at afgøre, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at sikre, at ethvert samarbejde, som er indledt i henhold til denne del, og som berøres af ophøret, afsluttes på passende vis. For så vidt angår alle personoplysninger, der indhentes gennem samarbejde i henhold til de relevante bestemmelser i denne del, inden de ophører med at anvendes, sikrer parterne under alle omstændigheder, at det beskyttelsesniveau, som personoplysningerne blev videregivet under, opretholdes, efter at ophøret får virkning.

5. Unionen underretter skriftligt Det Forenede Kongerige via de diplomatiske kanaler om, hvornår medlemsstaten igen kan deltage i eller være omfattet af rettigheder i henhold til de pågældende EU-retlige bestemmelser. Anvendelsen af de relevante bestemmelser i denne del

genindføres på denne dato eller, hvis senere, på den første dag i måneden efter den dag, hvor meddelelsen blev givet.

6. For at lette anvendelsen af denne artikel underretter Unionen Det Forenede Kongerige, når en medlemsstat ophører med at deltage i eller være omfattet af rettigheder i henhold til EU-rettens bestemmelser om retshåndhævelse og retligt samarbejde i straffesager svarende til de relevante bestemmelser i denne del.

AFSNIT II: UDVEKSLING AF DNA, FINGERAFTRYK OG OPLYSNINGER FRA KØRETØJSREGISTRE

Artikel LAW.PRUM.5: Formål

Formålet med dette afsnit er at etablere gensidigt samarbejde mellem de kompetente retshåndhævende myndigheder i Det Forenede Kongerige på den ene side og medlemsstaterne på den anden side om elektronisk overførsel af DNA-profiler, fingeraftryksoplysninger og visse oplysninger fra køretøjsregistre.

Artikel LAW.PRUM.6: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "kompetent retshåndhævende myndighed": en national politimyndighed, toldmyndighed eller anden myndighed, der i henhold til national lovgivning har beføjelse til at afsløre, forebygge og efterforske lovovertrædelser og kriminelle aktiviteter, udøve myndighed og foretage tvangsindgreb i forbindelse med sådanne aktiviteter agenturer, organer eller andre enheder, der specifikt tager sig af nationale sikkerhedsspørgsmål, er ikke kompetente retshåndhævende myndigheder i dette afsnit
- b) "søgning" og "sammenligning", jf. artikel LAW.PRUM.8 [Automatisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.9 [Automatisk sammenligning af DNA-profiler], LAW.PRUM.12 [Automatisk søgning i fingeraftryksdata] og LAW.PRUM.17 [Gennemførelsesforanstaltninger]: de procedurer, hvorved det fastslås, om der er overensstemmelse mellem henholdsvis DNA- eller fingeraftryksoplysninger, som er blevet formidlet af en enkelt stat, og DNA- eller fingeraftryksoplysninger, der er lagret i databaser i en, flere eller alle andre stater
- c) "automatisk søgning" som omhandlet i artikel LAW.PRUM.15 [Automatisk søgning i oplysninger fra køretøjsregistre]: en onlineadgangsprocedure til søgning i databaser i en, flere eller alle de andre stater
- d) "ikkekodende del af DNA": kromosomområder, der ikke indeholder noget genetisk udtryk, dvs. at der ikke foreligger nogen oplysninger om, at de kan give information om en organismes funktionelle egenskaber
- e) "DNA-profil": en bogstavkode eller numerisk kode, som repræsenterer en række identifikationskendetegn ved den ikkekodende del af en analyseret menneskelig DNA-prøve, dvs. den særlige molekylestruktur på de forskellige DNA-loci
- f) "DNA-referencedata": DNA-profil og referencenummer DNA-referencedata omfatter alene omfatter DNA-profiler, som er fastlagt på grundlag af den ikkekodende del af DNA og et referencenummer. DNA-oplysninger må ikke indeholde oplysninger, som den registrerede kan

identificeres direkte fra. DNA-referencedata, der ikke er tildelt nogen fysisk person (uidentificerede DNA-profiler) skal kunne genkendes som sådanne

- g) "reference-DNA-profil": en identificeret persons DNA-profil
- h) "uidentificeret DNA-profil": en DNA-profil opnået fra spor, der er udtaget under efterforskningen af strafbare handlinger, og som stammer fra en endnu ikke identificeret person;
- i) "note": en medlemsstats angivelse på en DNA-profil i dens nationale database af, at denne DNA-profil allerede har været genstand for overensstemmelse i forbindelse med en anden medlemsstats søgning eller sammenligning
- j) "fingeraftryksoplysninger": fingeraftryksbilleder, latente fingeraftryksbilleder, håndfladeaftryk, latente håndfladeaftryk og skabeloner af sådanne billeder (kodede minutiae), når de lagres og behandles i en automatisk database
- k) "fingeraftryksreferenceoplysninger": fingeraftryksoplysninger og referencenumre fingeraftryksreferenceoplysninger må ikke indeholde oplysninger, som den registrerede kan identificeres direkte ud fra; fingeraftryksreferenceoplysninger, der ikke kan henføres til en fysisk person (uidentificerede fingeraftryksoplysninger), skal kunne genkendes som sådanne
- l) "oplysninger fra køretøjsregistre": de data, der er anført i kapitel 3 i bilag LAW-1
- m) "enkelttilfælde", jf. artikel LAW.PRUM.8 [Automatisk søgning i DNA-profiler], stk. 1, andet punktum, artikel LAW.PRUM.12 [Automatisk søgning i fingeraftryksdata], stk. 1, andet punktum, og artikel LAW.PRUM.15 [Automatisk søgning i oplysninger fra køretøjsregistre], stk. 1: en enkelt efterforskning eller sag vedrørende retsforfølgning Hvis en sådan fil indeholder mere end én DNA-profil, eller ét sæt fingeraftryksoplysninger eller ét sæt oplysninger fra køretøjsregistre, kan disse fremsendes samlet som én søgningsanmodning
- n) "laboratorieaktivitet": enhver foranstaltning, der træffes i et laboratorium i forbindelse med lokalisering og genopretning af spor på genstande, samt udvikling, analyse og fortolkning af kriminalteknisk bevismateriale vedrørende DNA-profiler og fingeraftryksoplysninger med henblik på at afgive ekspertudtalelser eller udveksle kriminalteknisk bevismateriale
- o) "resultater af laboratorieaktiviteter": analytisk output og fortolkning i direkte forbindelse hermed
- p) "leverandør af kriminaltekniske ydelser": en offentlig eller privat organisation, der udfører laboratorieaktiviteter efter anmodning fra kompetente retshåndhævende eller judicielle myndigheder
- q) "nationalt akkrediteringsorgan": det eneste organ i en stat med statslig bemyndigelse til at foretage akkreditering.

Artikel LAW.PRUM.7: Etablering af nationale DNA-analysedatabaser

1. Staterne åbner og fører nationale DNA-analysedatabaser med henblik på efterforskning af strafbare handlinger.

2. Med henblik på anvendelsen af dette afsnit sikrer staterne, at der er DNA-referenceoplysninger til rådighed fra deres nationale DNA-analysedatabaser som omhandlet i stk. 1.

3. Staterne afgiver erklæring om de nationale DNA-analysedatabaser, som er omfattet af artikel LAW.PRUM.7 [Oprettelse af nationale DNA-analysedatabaser] til LAW.PRUM.10 [Udtagelse af cellemateriale og udlevering af DNA-profiler] og af artikel LAW.PRUM.13 [Nationale kontaktpunkter], LAW.PRUM.14 [Levering af yderligere personoplysninger og andre oplysninger] og LAW.PRUM. 17 [Gennemførelsesforanstaltninger] finder anvendelse og betingelserne for elektronisk søgning som omhandlet i artikel LAW.PRUM.8 [Automatisk søgning i DNA-profiler], stk. 1.

Artikel LAW.PRUM.8: Elektronisk søgning i DNA-profiler

1. Med henblik på efterforskning af strafbare handlinger giver staterne tilladelse til, at andre staters nationale kontaktpunkter, jf. artikel LAW.PRUM.13 [Nationale kontaktpunkter], har adgang til DNA-referenceoplysningerne i deres DNA-analysedatabaser med ret til at foretage automatisk søgning ved at sammenligne DNA-profiler. Søgninger kan kun foretages i individuelle sager og i overensstemmelse med den anmodende stats nationale lovgivning.

2. Hvis en automatisk søgning viser, at en DNA-profil svarer til DNA-profiler, der er registreret i den anmodende stats database, sender den anmodende stat automatisk den anmodende stats kontaktpunkt de DNA-referenceoplysninger, der er fundet overensstemmelse med. Hvis der ikke kan konstateres noget match, meddeles dette.

Artikel LAW.PRUM.9: Automatisk sammenligning af DNA-profiler

1. Med henblik på efterforskning af strafbare handlinger sammenligner staterne via deres nationale kontaktpunkter DNA-profilerne i deres uidentificerede DNA-profiler med alle DNA-profiler i referencedataene i de andre nationale DNA-analysedatabaser i overensstemmelse med gensidigt accepterede praktiske ordninger mellem de pågældende stater. DNA-profiler skal leveres og sammenlignes i automatisk form. Uidentificerede DNA-profiler skal kun leveres til sammenligning, hvis dette er fastsat i den anmodende stats nationale lovgivning.

2. Hvis en stat som følge af den i stk. 1 omhandlede sammenligning finder, at eventuelle DNA-profiler, der er leveret af en anden stat, svarer til en eller flere af de DNA-profiler, der er indeholdt i dens DNA-analysedatabaser, leverer den til den anden stats nationale kontaktpunkt de DNA-referenceoplysninger, der er fundet overensstemmelse med.

Artikel LAW.PRUM.10: Udtagelse af cellemateriale og udlevering af DNA-profiler

Hvis der under igangværende efterforskninger eller straffesager ikke findes en DNA-profil for et bestemt individ, der befinder sig på en anmodet stats territorium, yder den anmodende stat juridisk bistand ved at udtage og undersøge cellemateriale fra det pågældende individ og ved at levere den opnåede DNA-profil til den anmodende stat, hvis:

- a) den anmodende stat angiver formålet med at anmode om det
- b) den anmodende stat i overensstemmelse med sin lovgivning fremlægger en undersøgelseskendelse eller en erklæring fra den kompetente myndighed, der viser, at kravene til udtagelse og undersøgelse af cellemateriale ville blive opfyldt, hvis det pågældende individ var til stede på den anmodende stats område, og

- c) betingelserne for udtagelse og undersøgelse af cellemateriale og levering af den opnåede DNA-profil er opfyldt i henhold til den anmodede medlemsstats lovgivning.

Artikel LAW.PRUM.11: Fingeraftryksoplysninger

Med henblik på gennemførelsen af dette afsnit sikrer staterne adgang til fingeraftryksreferenceoplysninger i de nationale automatiske fingeraftryksidentifikationssystemer, der er oprettet med henblik på forebyggelse og efterforskning af strafbare handlinger.

Artikel LAW.PRUM.12: Automatisk søgning i fingeraftryksoplysninger

1. Med henblik på forebyggelse og efterforskning af strafbare handlinger giver staterne tilladelse til, at andre staters nationale kontaktpunkter, jf. artikel LAW.PRUM.13 [Nationale kontaktpunkter], får adgang til referencedata i de elektroniske fingeraftryksidentifikationssystemer, som de har oprettet med henblik herpå, med beføjelse til at foretage automatisk søgning heri ved sammenligning af fingeraftryksoplysninger. Søgninger kan kun foretages i individuelle sager og i overensstemmelse med den anmodende stats nationale lovgivning.

2. Bekræftelsen af en sammenligning af fingeraftryksoplysninger med referencedata, der opbevares af den anmodende stat, udføres af det nationale kontaktpunkt i den anmodende stat ved hjælp af automatisk levering af de referencedata, der er nødvendige for en klar overensstemmelse.

Artikel LAW.PRUM.13: Nationale kontaktpunkter

1. Med henblik på levering af de data, der er omhandlet i artikel LAW.PRUM.8 [Automatisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.9 [Automatisk sammenligning af DNA-profiler] og LAW.PRUM.12 [Automatisk søgning i fingeraftryksoplysninger] udpeger staterne nationale kontaktpunkter.

2. For så vidt angår staterne betragtes nationale kontaktpunkter, der er udpeget med henblik på en tilsvarende udveksling af oplysninger inden for Unionen, som nationale kontaktpunkter i dette afsnit.

3. De nationale kontaktpunkters beføjelser er underlagt gældende national ret.

Artikel LAW.PRUM.14: Levering af yderligere personoplysninger og andre oplysninger

Hvis den procedure, der er omhandlet i artikel LAW.PRUM.8 [Automatisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.9 [Automatisk sammenligning af DNA-profiler] og LAW.PRUM.12 [Automatisk søgning i fingeraftryksdata] viser overensstemmelse mellem DNA-profiler eller fingeraftryksoplysninger, er levering af yderligere tilgængelige personoplysninger og andre oplysninger vedrørende referencedataene underlagt den anmodende stats nationale lovgivning, herunder reglerne om retshjælp, jf. dog artikel LAW.PRUM.17 [Gennemførelsesforanstaltninger], stk. 1.

Artikel LAW.PRUM.15: Automatisk søgning i oplysninger i køretøjsregistre

1. Med henblik på forebyggelse og efterforskning af strafbare handlinger og håndtering af andre lovovertrædelser under domstolenes eller en offentlig anklagers jurisdiktion i den anmodende stat, samt på opretholdelse af den offentlige sikkerhed skal staterne tillade andre staters nationale kontaktpunkter, jf. stk. 2, at få adgang til følgende oplysninger i det nationale køretøjsregister med beføjelse til at foretage automatiske søgninger i individuelle sager:

- a) oplysninger vedrørende ejere eller indehavere, og

b) oplysninger vedrørende køretøjer.

2. Søgningerne kan kun udføres med et komplet chassisnummer eller et fuldstændigt registreringsnummer og i overensstemmelse med den søgende stats nationale lovgivning.

3. Med henblik på levering af de i stk. 1 omhandlede oplysninger udpeger staterne et nationalt kontaktpunkt for indkommende anmodninger. De nationale kontaktpunkters beføjelser er underlagt gældende national ret.

Artikel LAW.PRUM.16: Akkreditering af leverandører af kriminaltekniske ydelser, der udfører laboratorieaktiviteter

1. Staterne sikrer, at deres leverandører af kriminaltekniske ydelser, der udfører laboratorieaktiviteter, akkrediteres af et nationalt akkrediteringsorgan for at overholde EN ISO/IEC 17025.

2. Hver stat sikrer, at resultaterne fra akkrediterede leverandører af kriminaltekniske ydelser, der udfører laboratorieaktiviteter i andre stater, anerkendes af dens myndigheder med ansvar for forebyggelse, afsløring og efterforskning af strafbare handlinger som værende lige så pålidelige som resultaterne fra indenlandske leverandører af kriminaltekniske ydelser, der udfører laboratorieaktiviteter, som er akkrediteret i henhold til EN ISO/IEC 17025.

3. Det Forenede Kongeriges kompetente retshåndhævende myndigheder foretager ikke søgninger og automatisk sammenligning i henhold til artikel LAW.PRUM.8 [Automatisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.9 [Automatisk sammenligning af DNA-profiler] og LAW.PRUM.12 [Automatisk søgning i fingeraftryksdata], før Det Forenede Kongerige har gennemført og anvendt de foranstaltninger, der er omhandlet i denne artikels stk. 1.

4. Stk. 1 og 2 berører ikke nationale regler om retlig vurdering af beviser.

5. Det Forenede Kongerige tilstiller Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde de vigtigste bestemmelser, der er vedtaget for at gennemføre og anvende bestemmelserne i denne artikel.

Artikel LAW.PRUM.17: Gennemførelsesforanstaltninger

1. Med henblik på dette afsnit stiller staterne alle kategorier af data til rådighed for andre staters kompetente retshåndhævende myndigheder med henblik på søgning og sammenligning på samme vilkår som dem, der gælder for nationale kompetente retshåndhævende myndigheders søgning og sammenligning. Staterne stiller yderligere personoplysninger og andre oplysninger vedrørende referencedata som omhandlet i artikel LAW.PRUM.14 [Levering af yderligere personoplysninger og andre oplysninger] til rådighed for de kompetente retshåndhævende myndigheder i andre stater til formålene i dette afsnit på samme vilkår som de ville blive leveret til nationale myndigheder.

2. Med henblik på gennemførelsen af de procedurer, der er omhandlet i artikel LAW.PRUM.8 [Automatisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.9 [Automatisk sammenligning af DNA-profiler], LAW.PRUM.12 [Automatisk søgning i fingeraftryksdata] og LAW.PRUM.15 [Automatisk søgning i oplysninger fra køretøjsregistre], er de tekniske og proceduremæssige specifikationer fastsat i BILAG LAW-1.

3. Medlemsstaternes erklæringer i henhold til Rådets afgørelse 2008/615/RIA⁷⁷ og 2008/616/RIA⁷⁸ finder også anvendelse i deres forbindelser med Det Forenede Kongerige.

Artikel LAW.PRUM.18: Forhåndsevaluering

1. For at kontrollere, om Det Forenede Kongerige har opfyldt de betingelser, der er fastsat i artikel LAW.PRUM.17 [Gennemførelsesbestemmelser] og bilag LAW-1, gennemføres et evalueringsbesøg og en forsøgsfase, i det omfang det kræves i BILAG LAW-1, i overensstemmelse med de betingelser og ordninger, som er acceptable for Det Forenede Kongerige. Under alle omstændigheder gennemføres der en forsøgsfase i forbindelse med søgning af data i henhold til artikel LAW.PRUM.15 [Automatiseret søgning i oplysninger fra køretøjsregistre].

2. På grundlag af en samlet evalueringsrapport om evalueringsbesøget og eventuelt forsøgsfasen, jf. stk. 1, fastsætter Unionen den eller de datoer, fra hvilken/hvilke medlemsstaterne kan videregive personoplysninger til Det Forenede Kongerige i henhold til dette afsnit.

3. Indtil resultatet af den i stk. 1 omhandlede evaluering foreligger, kan medlemsstaterne fra datoen for denne aftales ikrafttræden levere de personoplysninger til Det Forenede Kongerige, der er omhandlet i artikel LAW.PRUM.8 [Automatisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.9 [Automatisk sammenligning af DNA-profiler], LAW.PRUM.12 [Automatisk søgning i fingeraftryksdata] og LAW.PRUM.14 [Levering af yderligere personoplysninger og andre oplysninger] inden den eller de datoer, Unionen fastsætter i henhold til denne artikels stk. 2, men ikke længere end ni måneder efter denne aftales ikrafttræden. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde kan forlænge denne frist én gang med højst ni måneder.

Artikel LAW.PRUM.19: Suspension og ikkeanvendelse

1. Hvis Unionen finder det nødvendigt at ændre dette afsnit, fordi der er foretaget eller er ved at blive foretaget væsentlige ændringer af EU-retten vedrørende genstanden for dette afsnit, kan den underrette Det Forenede Kongerige herom med henblik på at nå til enighed om en formel ændring af denne aftale i forhold til dette afsnit. Efter en sådan underretning indleder parterne konsultationer.

2. Hvis parterne ikke inden for ni måneder efter denne underretning er nået frem til en aftale om ændring af dette afsnit, kan Unionen beslutte at suspendere anvendelsen af dette afsnit eller enhver bestemmelse i dette afsnit i en periode på op til ni måneder. Inden udløbet af denne periode kan parterne aftale en forlængelse af suspensionen med yderligere op til ni måneder. Hvis parterne ved udløbet af suspensionsperioden ikke er nået frem til en aftale om ændring af dette afsnit, ophører bestemmelserne heri med at finde anvendelse den første dag i måneden efter suspensionsperiodens udløb, medmindre Unionen underretter Det Forenede Kongerige om, at den ikke længere agter at ændre dette afsnit. I så fald genindføres bestemmelserne i dette afsnit.

⁷⁷ Rådets afgørelse 2008/615/RIA af 23. juni 2008 om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet (EUT L 210 af 6.8.2008, s. 1).

⁷⁸ Rådets afgørelse 2008/616/RIA af 23. juni 2008 om gennemførelse af afgørelse 2008/615/RIA om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet (EUT L 210 af 6.8.2008, s. 12).

3. Hvis en bestemmelse i dette afsnit suspenderes i henhold til denne artikel, mødes Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde for at afgøre, hvilke skridt der er nødvendige for at sikre, at ethvert samarbejde, der indledes i henhold til dette afsnit, og som berøres af suspensionen, indgås på passende vis. Under alle omstændigheder sikrer parterne med hensyn til alle personoplysninger, der er indhentet gennem samarbejde i henhold til dette afsnit, inden de bestemmelser, der er berørt af suspensionen, midlertidigt ophører med at finde anvendelse, at det beskyttelsesniveau, som personoplysningerne blev videregivet under, opretholdes, efter at suspensionen får virkning.

AFSNIT III: OVERFØRSEL OG BEHANDLING AF PASSAGERLISTEOPLYSNINGER

Artikel LAW.PNR.18: Anvendelsesområde

1. I dette afsnit fastsættes regler for videregivelse, behandling og anvendelse af passagerlisteoplysninger af den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige for flyvninger mellem Unionen og Det Forenede Kongerige, og der indføres specifikke garantier i denne henseende.

2. Dette afsnit finder anvendelse på luftfartsselskaber, der foretager passagerflyvninger mellem Unionen og Det Forenede Kongerige.

3. Dette afsnit finder også anvendelse på luftfartsselskaber, der lagrer data, i Unionen og foretager passagerflyvninger til eller fra Det Forenede Kongerige.

4. Dette afsnit indeholder også bestemmelser om politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager mellem Det Forenede Kongerige og Unionen om PNR-oplysninger.

Artikel LAW.PNR.19: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "luftfartsselskab": en lufttransportvirksomhed med en gyldig licens eller lignende, der tillader det at udføre luftbefordring af passagerer mellem Det Forenede Kongerige og Unionen
- b) "passagerlisteoplysninger" ("PNR-oplysninger"): en liste over den enkelte passagers rejse, som omfatter alle nødvendige oplysninger til, at reservationer kan behandles og kontrolleres af de luftfartsselskaber, der foretager reservationen, og de deltagende luftfartsselskaber for hver rejse, der reserveres af eller på vegne af enhver person, uanset om listen findes i reservationssystemer, afgangskontrolsystemer (der anvendes til kontrol af passagerer ved ombordstigning på luftfartøjer) eller tilsvarende systemer, som omfatter de samme funktionaliteter; specifikt som anvendt i dette afsnit består PNR-oplysninger af de elementer, der er anført i BILAG LAW-2
- c) "den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige": den britiske myndighed, der er ansvarlig for at modtage og behandle PNR-oplysninger i medfør af denne aftale hvis Det Forenede Kongerige har mere end én kompetent myndighed, stiller det en facilitet med ét kontaktpunkt for passageroplysninger til rådighed, som gør det muligt for luftfartsselskaber at overføre PNR-oplysninger til et enkelt dataoverførselspunkt, og udpeger et enkelt kontaktpunkt med henblik på at modtage og fremsætte anmodninger i henhold til artikel LAW.PNR.22 [Politisamarbejde og retligt samarbejde]

- d) "Passageroplysningsenheder": de enheder, der er oprettet eller udpeget af medlemsstaterne, og som er ansvarlige for at modtage og behandle PNR-oplysninger
- e) "terrorisme": enhver lovovertrædelse, der er opført i BILAG LAW-7
- f) "grov kriminalitet": enhver lovovertrædelse, der kan straffes med frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tre år i henhold til Det Forenede Kongeriges nationale ret.

Artikel LAW.PNR.20: Formål med brugen af PNR-oplysninger

1. Det Forenede Kongerige sikrer, at PNR-oplysninger, der modtages i medfør af dette afsnit, alene behandles med henblik på at forebygge, afsløre, efterforske eller retsforfølge terrorisme eller grov kriminalitet og med henblik på at føre tilsyn med behandlingen af PNR-oplysninger inden for rammerne af denne aftale.
2. I undtagelsestilfælde kan Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed behandle PNR-oplysninger, hvis det er nødvendigt for at beskytte fysiske personers vitale interesser, f.eks.:
 - a) hvis der er risiko for dødsfald eller alvorlig personskade, eller
 - b) hvis der foreligger en væsentlig risiko for folkesundheden, navnlig når det er konstateret efter internationalt anerkendte standarder.
3. Den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige kan også behandle PNR-oplysninger fra sag til sag, hvis videregivelse af relevante PNR-oplysninger er bestemt af en ret eller forvaltningsdomstol i Det Forenede Kongerige i en sag, der direkte vedrører ethvert af de formål, der er omhandlet i stk. 1.

Artikel LAW.PNR.21: Sikring af overførslen af PNR-oplysninger

1. Unionen sikrer, at luftfartsselskaber ikke forhindres i at overføre PNR-oplysninger til den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige i henhold til dette afsnit.
2. Unionen sikrer, at luftfartsselskaber kan videregive PNR-oplysninger til Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed gennem bemyndigede agenter, der handler på et luftfartsselskabs vegne og ansvar i henhold til dette afsnit.
3. Det Forenede Kongerige forpligter ikke et luftfartsselskab til at udlevere elementer af PNR-oplysninger, som ikke allerede er indsamlet eller lagret af luftfartsselskabet med henblik på reservation.
4. Det Forenede Kongerige sletter alle oplysninger, der er overført til det af et luftfartsselskab i henhold til dette afsnit, efter modtagelsen af oplysningerne, hvis dette dataelement ikke er anført i BILAG LAW-2.

Artikel LAW.PNR.22: Politisamarbejde og retligt samarbejde

1. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed deler hurtigst muligt alle relevante og passende analytiske oplysninger, der indeholder PNR-oplysninger, med Europol eller Eurojust inden for rammerne af deres respektive mandater eller med medlemsstaternes

passageroplysningsenheder i specifikke tilfælde, hvor det er nødvendigt for at forebygge, afdække, efterforske eller retsforfølge terrorisme eller grov kriminalitet.

2. Efter anmodning fra Europol eller Eurojust, og inden for rammerne af deres respektive mandater, eller fra en medlemsstats passageroplysningsenhed udveksler den kompetente myndighed PNR-oplysninger, resultaterne af behandlingen af disse oplysninger eller analytiske oplysninger, der indeholder PNR-oplysninger, i specifikke tilfælde, hvor det er nødvendigt for at forebygge, afdække, efterforske eller retsforfølge terrorisme eller grov kriminalitet.

3. Medlemsstaternes passageroplysningsenheder udveksler med Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed alle relevante og passende analytiske oplysninger, der indeholder PNR-oplysninger, så hurtigt som muligt i specifikke tilfælde, hvor det er nødvendigt for at forebygge, afdække, efterforske eller retsforfølge terrorisme eller grov kriminalitet.

4. Efter anmodning fra Det forenede Kongeriges kompetente myndighed udveksler medlemsstaternes passageroplysningsenheder PNR-oplysninger, resultaterne af behandlingen af disse oplysninger eller analytiske oplysninger, der indeholder PNR-oplysninger, i specifikke tilfælde, hvor det er nødvendigt for at forebygge, afdække, efterforske eller retsforfølge terrorisme eller grov kriminalitet.

5. Parterne sikrer, at de oplysninger, der nævnes i stk. 1-4, udveksles i overensstemmelse med aftaler og ordninger om retshåndhævelse eller udveksling af oplysninger mellem Det Forenede Kongerige og Europol, Eurojust eller den pågældende medlemsstat. Navnlig udveksles oplysninger med Europol i henhold til denne artikel via den sikre kommunikationslinje, der er oprettet med henblik på udveksling af oplysninger gennem Europol.

6. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed og medlemsstaternes passageroplysningsenheder sikrer, at kun det minimum af PNR-oplysninger, der er nødvendigt, udveksles i henhold til stk. 1-4.

Artikel LAW.PNR.23: Ikkediskrimination

Det Forenede Kongerige sikrer, at de beskyttelsesforanstaltninger, der finder anvendelse på behandlingen af PNR-oplysninger, finder anvendelse på alle fysiske personer på lige fod uden ulovlig diskrimination.

Artikel LAW.PNR.24: Anvendelse af særlige kategorier af personoplysninger

Behandling af særlige kategorier af personoplysninger er forbudt i henhold til dette afsnit. I det omfang PNR-oplysninger, der videregives til den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige, omfatter særlige kategorier af personoplysninger, sletter Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed sådanne oplysninger.

Artikel LAW.PNR.25: Datasikkerhed og -integritet

1. Det Forenede Kongerige gennemfører forskriftsmæssige, proceduremæssige eller tekniske foranstaltninger til beskyttelse af PNR-oplysninger mod hændelig, ulovlig eller uautoriseret adgang, behandling eller tab.

2. Det Forenede Kongerige sørger for kontrol med, at reglerne overholdes og for dataenes beskyttelse, sikkerhed, fortrolighed og integritet. I den forbindelse skal Det Forenede Kongerige:

- a) anvende krypterings-, bemyndigelses- og dokumentationsprocedurer i forbindelse med PNR-oplysninger
- b) begrænse adgangen til PNR-oplysninger til embedsmænd, der har bemyndigelse hertil
- c) opbevare PNR-oplysninger i et sikkert fysisk miljø, der er beskyttet med adgangskontrol og
- d) indføre en mekanisme, der sikrer, at søgninger i PNR-oplysninger foretages på en måde, der er i overensstemmelse med artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger].

3. Hvis der gives uautoriseret adgang til en fysisk persons PNR-oplysninger, eller der sker en uautoriseret videregivelse heraf, træffer Det Forenede Kongerige foranstaltning til at underrette den pågældende fysiske person herom for at begrænse risikoen for skade og træffe afhjælpende foranstaltninger.

4. Den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige underretter straks Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om enhver væsentlig hændelse som følge af utilsigtet, ulovlig eller uautoriseret adgang, behandling eller tab af PNR-oplysninger.

5. Det Forenede Kongerige sikrer, at ethvert brud på datasikkerheden, især brud, der fører til hændelig eller ulovlig tilintetgørelse, hændeligt tab, ændring, uautoriseret videregivelse eller adgang eller ulovlige former for behandling, er omfattet af effektive og afskrækkende korrigerende foranstaltninger, der kan omfatte sanktioner.

Artikel LAW.PNR.26: Gennemsigtighed og underretning af passagerer

1. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed gør følgende tilgængeligt på sit websted:
 - a) en liste over de retsforskrifter, der giver tilladelse til indsamling af PNR-oplysninger
 - b) formålene med indsamlingen af PNR-oplysninger
 - c) hvordan PNR-oplysninger beskyttes
 - d) hvordan og i hvilket omfang PNR-oplysningerne må videregives
 - e) oplysninger om rettigheder vedrørende adgang, berigtigelse, underretning og klagemuligheder og
 - f) kontaktoplysninger med henblik på forespørgsler.

2. Parterne samarbejder med interesserede tredjeparter, såsom luftfarts- og rejsebranchen, om på reservationstidspunktet at fremme gennemsigtighed med hensyn til indsamling, behandling og anvendelse af PNR-oplysninger, og om hvordan man kan anmode om adgang, berigtigelse og klagemuligheder. Luftfartsselskaberne giver passagererne klare, relevante oplysninger om overførsel af PNR-oplysninger i henhold til dette afsnit, herunder detaljerne vedrørende den modtagende myndighed, formålet med overførslen og retten til at anmode den modtagende myndighed om adgang til og berigtigelse af personoplysninger om den passager, der er blevet overført.

3. Hvis PNR-oplysninger, der er lagret i overensstemmelse med artikel LAW.PNR.28 [Opbevaring af PNR-oplysninger], er blevet anvendt i overensstemmelse med betingelserne i artikel LAW.PNR.29 [Betingelser for anvendelse af PNR-oplysninger] eller er videregivet i overensstemmelse

med artikel LAW.PNR.31[Videregivelse inden for Det Forenede Kongerige] eller artikel LAW.PNR.32 [Videregivelse uden for Det Forenede Kongerige], underretter Det Forenede Kongerige skriftligt de berørte passagerer, individuelt og inden for en rimelig frist, når en sådan underretning ikke længere kan bringe de pågældende offentlige myndigheders efterforskning i fare, i det omfang passagerernes relevante kontaktoplysninger er tilgængelige eller kan hentes, under hensyntagen til en rimelig indsats. Underretningen skal indeholde oplysninger om, hvordan den fysiske person kan søge administrativ eller retslig prøvelse.

Artikel LAW.PNR.27: Automatisk behandling af PNR-oplysninger

1. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed sikrer, at enhver automatisk behandling af PNR-oplysninger er baseret på ikkediskriminerende, specifikke og pålidelige på forhånd fastsatte modeller og kriterier, således at den kan:

- a) nå frem til resultater, der retter sig mod fysiske personer, som med rimelighed kan mistænkes for at være involveret i eller deltage i terrorisme eller grov kriminalitet eller
- b) beskytte enhver fysisk persons vitale interesser under ekstraordinære omstændigheder som fastsat i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger], stk. 2.

2. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed sikrer, at de databaser, som PNR-oplysningerne sammenholdes med, er pålidelige, ajourførte og begrænsede til de databaser, den anvender til de formål, der er nævnt i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger].

3. Det Forenede Kongerige træffer ikke afgørelser, der i væsentlig grad er bebyrdende for en passager, udelukkende på grundlag af en automatisk behandling af PNR-oplysninger.

Artikel LAW.PNR.28: Opbevaring af PNR-oplysninger

1. Det Forenede Kongerige må ikke opbevare PNR-oplysninger i mere end fem år regnet fra det tidspunkt, hvor det modtager PNR-oplysningerne.

2. Senest seks måneder efter videregivelsen af PNR-oplysningerne anonymiseres alle PNR-oplysninger ved maskering af følgende dataelementer, der kan tjene til direkte at identificere de passagerer, som PNR-oplysningerne vedrører, eller enhver anden fysisk person:

- a) navne, herunder andre passagerers navne på passagerlisten og antal rejsende på passagerlisten, der rejser sammen
- b) adresse, telefonnummer og elektroniske kontaktoplysninger på passageren, de personer, der har foretaget flyreservationen for passageren, personer, der kan kontaktes for at kontakte flypassageren, og personer, der skal underrettes i tilfælde af en nødsituation
- c) alle tilgængelige betalings- og faktureringsoplysninger, i det omfang de indeholder oplysninger, der kan tjene til at identificere en fysisk person
- d) oplysninger om bonusprogrammer
- e) OSI-oplysninger (Other Supplementary Information), SSI-oplysninger (Special Service Information) og SSR-oplysninger (Special Service Request), i det omfang de indeholder oplysninger, der kan anvendes til identifikation af en fysisk person, og

f) oplysninger om forhåndsinformation om passagerer (API), der er blevet indsamlet.

3. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed må kun fjerne maskeringen af PNR-oplysninger, hvis det er nødvendigt at foretage efterforskning med henblik på de formål, der er nævnt i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger]. Sådanne afmaskerede PNR-oplysninger må kun være tilgængelige for et begrænset antal særligt bemyndigede embedsmænd.

4. Uanset stk. 1 sletter Det Forenede Kongerige PNR-oplysninger for passagerer efter deres udrejse fra landet, medmindre en risikovurdering viser, at det er nødvendigt at opbevare de pågældende PNR-oplysninger. For at fastslå, om dette er nødvendigt, identificerer Det Forenede Kongerige objektive forhold, som gør det muligt at konkludere, at visse passagerer frembyder en risiko med hensyn til bekæmpelse af terrorisme og grov kriminalitet.

5. Ved anvendelsen af stk. 4 skal afrejsedatoen, medmindre der foreligger oplysninger om den nøjagtige afrejsedato, anses for at være den sidste dag i den maksimalt lovlige opholdsperiode i Det Forenede Kongerige for den pågældende passager.

6. Anvendelsen af data, der lagres i henhold til denne artikel, er underlagt betingelserne i artikel LAW.PNR.29 [Betingelser for anvendelse af PNR-oplysninger].

7. Et uafhængigt administrativt organ i Det Forenede Kongerige vurderer hvert år på grundlag af stk. 4 Det Forenede Kongeriges tilgang for så vidt angår nødvendigheden af at opbevare PNR-oplysninger.

8. Uanset stk. 1, 2 og 4 kan Det Forenede Kongerige opbevare de PNR-oplysninger, der er nødvendige for en specifik foranstaltning, undersøgelse, efterforskning, håndhævelsesforanstaltning, retslig procedure, retsforfølgning eller håndhævelse af sanktioner, indtil de er afsluttet.

9. Det Forenede Kongerige sletter PNR-oplysningerne ved udgangen af den periode, hvor PNR-oplysningerne lagres.

10. Stk. 11 finder anvendelse på grund af de særlige omstændigheder, der forhindrer Det Forenede Kongerige i at foretage de tekniske tilpasninger, der er nødvendige for at omdanne de PNR-behandlingssystemer, som Det Forenede Kongerige anvendte, mens EU-retten fandt anvendelse på det, til systemer, der ville gøre det muligt at slette PNR-oplysninger i overensstemmelse med stk. 4.

11. Det Forenede Kongerige kan midlertidigt fravige stk. 4 i en overgangsperiode, hvis varighed er fastsat i stk. 13, indtil Det Forenede Kongerige så hurtigt som muligt har gennemført tekniske tilpasninger. I overgangsperioden forhindrer Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed anvendelsen af de PNR-oplysninger, der skal slettes i henhold til stk. 4, ved at anvende følgende yderligere sikkerhedsforanstaltninger på de pågældende PNR-oplysninger:

- a) PNR-oplysningerne må kun være tilgængelige for et begrænset antal bemyndigede embedsmænd og kun for at afgøre, om PNR-oplysningerne bør slettes i henhold til stk. 4
- b) anmodningen om anvendelse af PNR-oplysningerne afslås i tilfælde, hvor oplysningerne skal slettes i overensstemmelse med stk. 4, og der gives ikke yderligere adgang til disse oplysninger, hvis den dokumentation, der er omhandlet i dette stykkes litra d), viser, at en tidligere anmodning om anvendelse er blevet afslået

- c) sletning af PNR-oplysninger skal sikres så hurtigt som muligt under de bedste bestræbelser under hensyntagen til de særlige omstændigheder, der er omhandlet i stk. 10 og
- d) følgende skal dokumenteres i overensstemmelse med artikel LAW.PNR.30 [Registrering af og dokumentation for behandling af PNR-oplysninger], og denne dokumentation skal stilles til rådighed for det uafhængige administrative organ, der er omhandlet i denne artikels stk. 7:
 - i) anmodninger om anvendelse af PNR-oplysningerne
 - ii) dato og tidspunkt for adgangen til PNR-oplysningerne med henblik på at vurdere, om det var nødvendigt at slette PNR-oplysningerne
 - iii) at anmodningen om anvendelse af PNR-oplysningerne blev afslået med den begrundelse, at PNR-oplysningerne burde have været slettet i henhold til stk. 4, herunder dato og tidspunkt for afslaget og
 - iv) dato og klokkeslæt for sletning af PNR-oplysningerne i overensstemmelse med dette stykkes litra c).

12. Det Forenede Kongerige forelægger ni måneder efter denne aftales ikrafttræden og igen et år senere, hvis overgangsperioden forlænges med yderligere et år, følgende for Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde:

- a) en rapport fra det uafhængige administrative organ, der er omhandlet i denne artikels stk. 7, som skal indeholde Det Forenede Kongeriges tilsynsmyndigheds udtalelse, jf. artikel LAW.GEN.4 [Beskyttelse af personoplysninger], stk. 3, om, hvorvidt garantiene i denne artikels stk. 11 er blevet anvendt effektivt og
- b) Det Forenede Kongeriges vurdering af, om de særlige omstændigheder, der er omhandlet i stk. 10, fortsat består, sammen med en beskrivelse af de bestræbelser, der er gjort for at omdanne Det Forenede Kongeriges PNR-behandlingssystemer til systemer, der gør det muligt at slette PNR-oplysninger i henhold til denne artikels stk. 4.

13. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde træder sammen senest et år efter denne aftales ikrafttræden for at behandle den rapport og vurdering, der er omhandlet i stk. 12. Hvis de særlige omstændigheder, der er omhandlet i stk. 10, varer ved, forlænger Partnerskabsrådet den i stk. 11 omhandlede overgangsperiode med et år. Partnerskabsrådet forlænger overgangsperioden med endnu et sidste år på samme betingelser og efter samme procedure som for den første forlængelse, hvis der er gjort betydelige fremskridt, selv om det endnu ikke har været muligt at omdanne Det Forenede Kongeriges PNR-behandlingssystemer til systemer, der gør det muligt at slette PNR-oplysninger i henhold til stk. 4.

14. Hvis Det Forenede Kongerige finder, at et afslag fra Partnerskabsrådet på en af disse forlængelser ikke var berettiget, kan det suspendere dette afsnit med en måneds varsel.

15. På treårsdagen for denne aftales ikrafttræden ophører stk. 10-14 med at finde anvendelse.

Artikel LAW.PNR.29: Betingelser for anvendelsen af PNR-oplysninger

1. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed kan kun anvende PNR-oplysninger, der er lagret i henhold til artikel LAW.PNR.28 [Opbevaring af PNR-oplysninger] til andre formål end sikkerhedstjek og grænsekontrol, herunder oplysninger i henhold til artikel LAW.PNR.31

[Videregivelse inden for Det Forenede Kongerige] og artikel LAW.PNR.32 [Videregivelse uden for Det Forenede Kongerige], når nye omstændigheder, som er begrundet i objektive hensyn, tyder på, at PNR-oplysninger om en eller flere passagerer kan bidrage effektivt til virkeliggørelsen af målene i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger].

2. Det Forenede Kongeriges anvendelse af PNR-oplysninger i henhold til stk. 1 skal underkastes forudgående kontrol ved en domstol eller af et uafhængigt forvaltningsorgan i Det Forenede Kongerige på grundlag af en begrundet anmodning indgivet af Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed inden for de nationale retlige rammer for procedurer til forebyggelse, afsløring eller retsforfølgning af kriminalitet, undtagen:

- a) i behørigt begrundede hastetilfælde eller
- b) for at kontrollere pålideligheden og aktualiteten af de på forhånd fastlagte modeller og kriterier, som den automatiske behandling af PNR-oplysninger er baseret på, eller for at definere nye modeller og kriterier for en sådan behandling.

Artikel LAW.PNR.30: Registrering af og dokumentation for behandling af PNR-oplysninger

Den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige registrerer og dokumenterer al behandling af PNR-oplysninger. Den må kun anvende denne registrering eller dokumentation til:

- a) egenkontrol og til at kontrollere, at databehandlingen er lovlig
- b) at sikre dataintegritet
- c) at garantere sikkerheden ved databehandling og
- d) at sikre tilsyn.

Artikel LAW.PNR.31: Videregivelse inden for Det Forenede Kongerige

1. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed videregiver ikke PNR-oplysninger til andre offentlige myndigheder i Det Forenede Kongerige, medmindre følgende betingelser er opfyldt:

- a) PNR-oplysningerne videregives til offentlige myndigheder, hvis opgaver har direkte tilknytning til de formål, der er fastsat i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger]
- b) PNR-oplysningerne videregives kun i konkrete sager
- c) videregivelsen er nødvendig under de særlige omstændigheder til de formål, der er fastsat i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger]
- d) der videregives kun det minimum af PNR-oplysninger, som er nødvendigt
- e) den offentlige myndighed, der modtager PNR-oplysningerne, tilbyder beskyttelse, der svarer til garantierne i dette afsnit og
- f) den offentlige myndighed, der modtager PNR-oplysningerne, videregiver dem ikke til andre enheder, medmindre Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed har givet tilladelse hertil i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i dette stykke.

2. Ved overførsel af analytiske oplysninger, der indeholder PNR-oplysninger, som er indhentet i henhold til dette afsnit, finder garantierne i denne artikel anvendelse.

Artikel LAW.PNR.32: Videregivelse uden for Det Forenede Kongerige

1. Det Forenede Kongerige sikrer, at Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed ikke videregiver PNR-oplysninger til offentlige myndigheder i tredjelande, medmindre følgende betingelser er opfyldt:

- a) PNR-oplysningerne videregives til offentlige myndigheder, hvis opgaver har direkte tilknytning til de formål, der er fastsat i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger]
- b) PNR-oplysningerne videregives kun i konkrete sager
- c) PNR-oplysninger videregives udelukkende, hvis det er nødvendigt til de formål, der er fastsat i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger]
- d) der videregives kun det minimum af PNR-oplysninger, som er nødvendigt og
- e) det tredjeland, som PNR-oplysningerne videregives til, har enten indgået en aftale med Unionen om beskyttelse af personoplysninger, der er sammenlignelig med denne aftale, eller er omfattet af en afgørelse truffet af Europa-Kommissionen i henhold til EU-retten, hvor det fastslås, at tredjelandet sikrer et tilstrækkeligt databeskyttelsesniveau i henhold til EU-retten.

2. Som en undtagelse fra stk. 1, litra e), kan Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed videregive PNR-oplysninger til et tredjeland, hvis:

- a) chefen for denne myndighed eller en højtstående embedsmand, der specifikt er bemyndiget af chefen, mener, at videregivelsen er nødvendig for at forebygge og efterforske en alvorlig og overhængende trussel mod den offentlige sikkerhed eller for at beskytte en fysisk persons vitale interesser og
- b) tredjelandet i henhold til en ordning, aftale eller andet skriftligt garanterer, at oplysningerne beskyttes i overensstemmelse med de garantier, der i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning gælder for behandling af PNR-oplysninger modtaget fra Unionen, herunder dem, der er fastsat i dette afsnit.

3. En overførsel i overensstemmelse med denne artikels stk. 2 skal dokumenteres. Denne dokumentation stilles efter anmodning til rådighed for den tilsynsmyndighed, der er omhandlet i artikel LAW.GEN.4 [Beskyttelse af personoplysninger], stk. 3, herunder dato og tidspunkt for overførslen, oplysninger om den modtagende myndighed, begrundelsen for overførslen og de overførte PNR-oplysninger.

4. Hvis Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed i henhold til stk. 1 eller 2 videregiver PNR-oplysninger, der er indsamlet i henhold til dette afsnit, og som stammer fra en medlemsstat, underretter den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige myndighederne i den pågældende medlemsstat herom hurtigst muligt. Det Forenede Kongerige foretager denne underretning i overensstemmelse med aftaler eller ordninger vedrørende retshåndhævelse eller udveksling af oplysninger mellem Det Forenede Kongerige og den pågældende medlemsstat.

5. Ved overførsel af analytiske oplysninger, der indeholder PNR-oplysninger, som er indhentet i henhold til dette afsnit, finder garantierne i denne artikel anvendelse.

Artikel LAW.PNR.33: Overførselsmetode

Luftfartsselskaberne overfører udelukkende PNR-oplysninger til Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed på grundlag af "push"-metoden, en metode, hvorved luftfartsselskaberne overfører PNR-oplysninger til Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheds database, og i overensstemmelse med følgende procedurer, der skal overholdes af luftfartsselskaberne, som de anvender til at:

- a) overføre PNR-oplysninger elektronisk i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheds tekniske krav eller i tilfælde af tekniske problemer på anden vis, således at der sikres et passende datasikkerhedsniveau
- b) overføre PNR-oplysninger ved brug af et gensidigt accepteret meddelelsesformat og
- c) overføre PNR-oplysninger på en sikker måde ved brug af fælles protokoller som krævet af Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed.

Artikel LAW.PNR.34: Hyppighed af dataoverførsler

1. Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed kræver, at luftfartsselskaberne overfører PNR-oplysninger:

- a) i første omgang tidligst 96 timer før den planlagte flyafgangstid og
- b) højst fem gange som angivet af Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed.

2. Den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige tillader luftfartsselskaberne at begrænse den i stk. 1, litra b), omhandlede overførsel til ajourføringer af PNR-data, der overføres, som omhandlet i nævnte stykkes litra a).

3. Den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige underretter luftfartsselskaberne om de anførte overførselstidspunkter.

4. I særlige tilfælde, hvor der er tegn på, at der er behov for yderligere adgang til PNR-data for at imødegå en specifik trussel i forbindelse med de formål, der er fastsat i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger], kan den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige kræve, at luftfartsselskabet videregiver PNR-oplysninger forud for, mellem eller efter de planlagte overførsler. Ved udøvelsen af denne skønsbeføjelse handler Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed velovervejet og forholdsmæssigt og anvender den overførselsmetode, der er beskrevet i artikel LAW.PNR.33 [Overførselsmetode].

Artikel LAW.PNR.35: Samarbejde

Den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige og de respektive myndigheder i medlemsstaterne samarbejder om at sikre sammenhængen i deres ordninger for behandling af PNR-oplysninger på en måde, der yderligere forbedrer sikkerheden for borgere i Det Forenede Kongerige, Unionen og andre steder.

Artikel LAW.PNR.36: Forbud mod fravigelse

Dette afsnit må ikke fortolkes således, at de forpligtelser, der består mellem Det Forenede Kongerige og medlemsstaterne eller tredjelande til at fremsætte eller besvare en anmodning i henhold til et instrument for gensidig bistand, kan fraviges.

Artikel LAW.PNR.37: Konsultationer og evaluering

1. Parterne underretter hinanden om enhver foranstaltning, der skal træffes, og som kan påvirke dette afsnit.
2. Når parterne i fællesskab evaluerer dette afsnit, jf. artikel LAW.OTHER.135 [Gennemgang og evaluering], stk. 1, skal de være særligt opmærksomme på nødvendigheden og proportionaliteten af behandlingen og opbevaringen af PNR-oplysninger for hvert af de formål, der er fastsat i artikel LAW.PNR.20 [Formål med brugen af PNR-oplysninger]. De fælles evalueringer skal også omfatte en undersøgelse af, hvordan den kompetente myndighed i Det Forenede Kongerige har sikret, at de på forhånd fastlagte modeller, kriterier og databaser, der er omhandlet i artikel LAW.PNR.27 [Automatisk behandling af PNR-oplysninger], er pålidelige, relevante og aktuelle, under hensyntagen til statistiske data.

Artikel LAW.PNR 38: Suspension af samarbejdet i henhold til dette afsnit

1. Hvis en af parterne finder, at det ikke længere er hensigtsmæssigt fortsat at anvende dette afsnit, kan den meddele den anden part, at den har til hensigt at suspendere anvendelsen af dette afsnit. Efter en sådan underretning indleder parterne konsultationer.
2. Hvis parterne ikke inden for seks måneder efter denne underretning er nået frem til en løsning, kan hver af parterne beslutte at suspendere anvendelsen af dette afsnit i en periode på op til seks måneder. Inden udløbet af denne periode kan parterne aftale en forlængelse af suspensionen med yderligere op til seks måneder. Hvis parterne ved udløbet af suspensionsperioden ikke er nået frem til en løsning med hensyn til dette afsnit, ophører bestemmelserne heri med at finde anvendelse den første dag i måneden efter suspensionsperiodens udløb, medmindre den underrettende part oplyser den anden part om, at den ønsker at trække underretningen tilbage. I så fald genindføres bestemmelserne i dette afsnit.
3. Hvis dette afsnit suspenderes i henhold til denne artikel, mødes Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde for at afgøre, hvilke skridt der er nødvendige for at sikre, at ethvert samarbejde, der indledes i henhold til dette afsnit, og som berøres af suspensionen, indgås på passende vis. Under alle omstændigheder sikrer parterne med hensyn til alle personoplysninger, der er indhentet gennem samarbejde i henhold til dette afsnit, inden de bestemmelser, der er berørt af suspensionen, midlertidigt ophører med at finde anvendelse, at det beskyttelsesniveau, som personoplysningerne blev videregivet under, opretholdes, efter at suspensionen får virkning.

AFSNIT IV: SAMARBEJDE OM OPERATIONELLE OPLYSNINGER

Artikel LAW.OPCO.1: Samarbejde om operationelle oplysninger

1. Formålet med dette afsnit er, at parterne sikrer, at Det Forenede Kongeriges og medlemsstaternes kompetente myndigheder på de betingelser, der er fastsat i deres nationale lovgivning og inden for rammerne af deres beføjelser, og i det omfang dette ikke er fastsat i andre afsnit i denne del, kan bistå hinanden ved at stille relevante oplysninger til rådighed med henblik på:

- a) forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning i straffesager
- b) fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner
- c) beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed og
- d) forebyggelse og bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme.

2. I dette afsnit forstås ved "kompetent myndighed" en national politimyndighed, toldmyndighed eller anden myndighed, der i henhold til national ret er kompetent til at udføre aktiviteter med formål, der er fastsat i stk. 1.

3. En kompetent myndighed i Det Forenede Kongerige eller en medlemsstat kan anmode om oplysninger, herunder oplysninger om eftersøgte og forsvundne personer samt genstande, eller uopfordret videregive disse til en kompetent myndighed i Det Forenede Kongerige eller en medlemsstat. Oplysningerne kan gives som svar på en anmodning eller spontant på de betingelser i den nationale lovgivning, der gælder for den videregivende kompetente myndighed, og inden for rammerne af dennes beføjelser.

4. Der kan anmodes om og videregives oplysninger i det omfang, det i de betingelser i den nationale lovgivning, der gælder for den anmodende eller videregivende kompetente myndighed, ikke fastsættes, at anmodningen eller videregivelsen af oplysninger skal fremsættes eller kanaliseres via judicielle myndigheder.

5. I hastetilfælde skal den videregivende kompetente myndighed besvare en anmodning eller videregive oplysninger spontant så hurtigt som muligt.

6. En kompetent myndighed i den anmodende stat kan i overensstemmelse med den relevante nationale lovgivning på tidspunktet for fremsættelse af anmodningen eller på et senere tidspunkt anmode om samtykke fra den videregivende stat til, at oplysningerne kan anvendes til bevisformål i sager ved en judiciel myndighed. Den videregivende stat kan på de betingelser, der er fastsat i afsnit VIII [Gensidig retshjælp], og på de betingelser i den nationale lovgivning, der finder anvendelse på den, give samtykke til, at oplysningerne anvendes til bevisformål ved en judiciel myndighed i den anmodende stat. Når oplysningerne gives spontant, kan den videregivende stat ligeledes give sit samtykke til, at oplysningerne anvendes til bevisformål i sager ved en judiciel myndighed i den modtagende stat. Hvis der ikke gives samtykke i henhold til dette stykke, må de modtagne oplysninger ikke anvendes til bevisformål i retssager ved en judiciel myndighed.

7. Den videregivende kompetente myndighed kan i henhold til den relevante nationale lovgivning stille betingelser for anvendelsen af de videregivne oplysninger.

8. En kompetent myndighed kan i henhold til dette afsnit videregive enhver form for oplysning, som den er i besiddelse af, på de betingelser, der er fastsat i den nationale lovgivning, som den er

omfattet af, og inden for rammerne af sine beføjelser. Dette kan kun omfatte oplysninger fra andre kilder, hvis videreoverførsel af disse oplysninger er tilladt inden for den ramme, inden for hvilken den videregivende kompetente myndighed har indhentet dem.

9. Oplysninger kan videregives i henhold til dette afsnit via enhver passende kommunikationskanal, herunder den sikre kommunikationslinje med henblik på videregivelse af oplysninger gennem Europol.

10. Denne artikel berører ikke anvendelsen eller indgåelsen af bilaterale aftaler mellem Det Forenede Kongerige og medlemsstaterne, forudsat at medlemsstaterne handler i overensstemmelse med EU-retten. Det berører heller ikke andre beføjelser, som Det Forenede Kongeriges eller medlemsstaternes kompetente myndigheder i henhold til gældende national eller international ret har til at yde bistand gennem udveksling af oplysninger med henblik på de i stk. 1 omhandlede formål.

AFSNIT V: SAMARBEJDE MED EUROPOL

Artikel LAW.EUROPOL.46: Formål

Formålet med dette afsnit er at etablere et samarbejde mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige med henblik på at støtte og styrke medlemsstaternes og Det Forenede Kongeriges indsats samt deres gensidige samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af grov kriminalitet, terrorisme og de former for kriminalitet, som berører en fælles interesse, der er omfattet af en af Unionens politikker, jf. artikel LAW.EUROPOL.48 [Former for kriminalitet].

Artikel LAW.EUROPOL.47: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "Europol": Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde oprettet i henhold til forordning (EU) 2016/79479 ("Europolforordningen")
- b) "kompetent myndighed": for Unionen, Europol, og for Det Forenede Kongeriges vedkommende en national retshåndhævende myndighed, der i henhold til national lovgivning er ansvarlig for forebyggelse og bekæmpelse af strafbare handlinger.

Artikel LAW.EUROPOL.48: Former for kriminalitet

1. Samarbejdet som fastsat i dette afsnit vedrører de former for kriminalitet, der henhører under Euopols kompetence, og som er opført i BILAG LAW-3, herunder dertil knyttede strafbare handlinger.

2. Dertil knyttede strafbare handlinger er strafbare handlinger, der begås for at skaffe sig midler til at begå de former for kriminalitet, der er omhandlet i stk. 1, strafbare handlinger, som

⁷⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA, 2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA, (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 53).

begås for at lette eller gennemføre sådanne kriminelle handlinger, og strafbare handlinger, der begås for at sikre straffrihed for sådanne kriminelle handlinger.

3. Hvis listen over de former for kriminalitet, som henhører under Europols kompetence ifølge EU-retten, ændres, kan specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde på forslag fra Unionen ændre BILAG LAW-3 i overensstemmelse hermed fra den dato, hvor ændringen af Europols kompetence træder i kraft.

Artikel LAW.EUROPOL.49: Samarbejdets omfang

Samarbejdet kan ud over udveksling af personoplysninger på de betingelser, der er fastsat i dette afsnit, og i overensstemmelse med Europols opgaver som fastsat i Europolforordningen navnlig omfatte:

- a) udveksling af oplysninger såsom specialviden
- b) generelle situationsrapporter
- c) resultater af strategiske analyser
- d) oplysninger om strafferetlige efterforskninger
- e) oplysninger om metoder til forebyggelse af kriminalitet
- f) deltagelse i uddannelsesaktiviteter og
- g) rådgivning og støtte i forbindelse med individuelle strafferetlige efterforskninger samt operationelt samarbejde.

Artikel LAW.EUROPOL.50: Nationalt kontaktpunkt og forbindelsesofficerer

1. Det Forenede Kongerige udpeger et nationalt kontaktpunkt, der skal fungere som centralt kontaktpunkt mellem Europol og kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige.

2. Udvekslingen af oplysninger mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige finder sted mellem Europol og det nationale kontaktpunkt, der er omhandlet i stk. 1. Dette udelukker dog ikke direkte udveksling af oplysninger mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige, hvis det anses for hensigtsmæssigt af både Europol og de relevante kompetente myndigheder.

3. Det nationale kontaktpunkt skal også være det centrale kontaktpunkt for evaluering, rettelse og sletning af personoplysninger.

4. For at lette det i dette afsnit fastsatte samarbejde udstationerer Det Forenede Kongerige en eller flere forbindelsesofficerer ved Europol. Europol kan udstationere en eller flere forbindelsesofficerer til Det Forenede Kongerige.

5. Det Forenede Kongerige sikrer, at dets forbindelsesofficerer har hurtig og, hvis det er teknisk muligt, direkte adgang til de relevante nationale databaser i Det Forenede Kongerige, der er nødvendige for, at de kan udføre deres opgaver.

6. Antallet af forbindelsesofficerer, de nærmere oplysninger om deres opgaver, rettigheder og forpligtelser og de hermed forbundne omkostninger er omfattet af de samarbejdsordninger mellem Europol og Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder som omhandlet i artikel LAW.EUROPOL.59 [Samarbejdsordninger og administrative ordninger].

7. Forbindelsesofficerer fra Det Forenede Kongerige og repræsentanter for Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder kan inviteres til at deltage i operationelle møder. Forbindelsesofficerer fra medlemsstater og fra tredjelande, kompetente myndigheder i medlemsstaterne og tredjelande, Europols personale og andre interessenter kan deltage i møder, som organiseres af forbindelsesofficerer eller de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige.

Artikel LAW.EUROPOL.51: Udveksling af oplysninger

1. Udveksling af oplysninger mellem de kompetente myndigheder skal ske i overensstemmelse med formålet med og bestemmelserne i dette afsnit Personoplysninger må udelukkende behandles til de specifikke formål, der er omhandlet i stk. 2.

2. De kompetente myndigheder angiver senest ved videregivelsen af personoplysninger klart det eller de formål, hvortil personoplysningerne overføres. For overførsler til Europol angives formålet eller formålene med en sådan overførsel i overensstemmelse med de specifikke formål med behandlingen som fastlagt i Europolforskriften. Hvis den videregivende kompetente myndighed ikke har gjort dette, behandler den modtagende kompetente myndighed i forståelse med den overførende myndighed personoplysningerne med henblik på at fastslå deres relevans samt formålet eller formålene med deres videre behandling. De kompetente myndigheder må kun behandle personoplysninger til andre formål end det, hvortil de er givet, hvis den overførende kompetente myndighed har givet tilladelse hertil.

3. De kompetente myndigheder, der modtager personoplysningerne, skal afgive en erklæring om, at disse oplysninger kun vil blive behandlet til det formål, til hvilket de er videregivet. Personoplysningerne slettes, så snart de ikke længere er nødvendige til det formål, hvortil de blev videregivet.

4. Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige fastsætter uden unødigt forsinkelse og under alle omstændigheder senest seks måneder efter modtagelsen af personoplysningerne, om og i hvilket omfang disse personoplysninger er nødvendige til det formål, hvortil de blev overført, og underretter den overførende myndighed herom.

Artikel LAW.EUROPOL.52: Begrænsninger i adgangen til og den videre anvendelse af overførte personoplysninger

1. Den overførende kompetente myndighed kan på det tidspunkt, hvor personoplysningerne overføres, angive eventuelle begrænsninger i adgangen til eller anvendelsen af dem generelt eller specifikt, herunder for så vidt angår videre overførsel, sletning eller tilintetgørelse efter en vis periode, eller yderligere behandling af dem. Hvis behovet for sådanne begrænsninger viser sig efter overførslen af personoplysningerne, underretter den overførende kompetente myndighed den modtagende kompetente myndighed herom.

2. Den modtagende kompetente myndighed overholder enhver begrænsning i adgangen til eller yderligere anvendelse af de personoplysninger, der er angivet af den videregivende kompetente myndighed som beskrevet i stk. 1.

3. Hver part sikrer, at oplysninger, der overføres i henhold til dette afsnit, indsamles, lagres og overføres i overensstemmelse med deres respektive retlige rammer. Hver part sikrer så vidt muligt, at sådanne oplysninger ikke er indhentet i strid med menneskerettighederne. Sådanne oplysninger må heller ikke overføres, hvis de i det omfang, det med rimelighed kan forudses, kan anvendes til at anmode om, overdrage eller fuldbyrde dødsstraf eller nogen anden form for grusom eller umenneskelig behandling.

Artikel LAW.EUROPOL.53: Forskellige kategorier af registrerede

1. Overførsel af personoplysninger vedrørende ofre for en strafbar handling, vidner eller andre personer, der kan afgive oplysninger om strafbare handlinger, eller vedrørende personer under 18 år er forbudt, medmindre en sådan overførsel er strengt nødvendig og forholdsmæssig i konkrete sager til forebyggelse eller bekæmpelse af en strafbar handling.

2. Det Forenede Kongerige og Europol sikrer hver især, at behandlingen af personoplysninger i henhold til stk. 1 er omfattet af yderligere sikkerhedsforanstaltninger, herunder begrænsninger i adgang, yderligere sikkerhedsforanstaltninger og begrænsning af videre overførsel.

Artikel LAW.EUROPOL.54: Fremme af udvekslingen af personoplysninger mellem Det Forenede Kongerige og Europol

Af hensyn til gensidige operationelle fordele bestræber parterne sig på at samarbejde i fremtiden med henblik på at sikre, at udvekslingen af oplysninger mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige kan finde sted så hurtigt som muligt, og på at overveje at indarbejde nye processer og tekniske udviklinger, der kan bidrage til at nå dette mål, samtidig med at der tages hensyn til, at Det Forenede Kongerige ikke er en medlemsstat.

Artikel LAW.EUROPOL.55: Vurdering af kildens pålidelighed og oplysningers nøjagtighed

1. De kompetente myndigheder angiver så vidt muligt og senest ved overførslen af oplysningerne pålideligheden af oplysningerne på grundlag af følgende kriterier:

- a) hvor der ikke hersker tvivl om kildens ægthed, pålidelighed og kompetence, eller hvor oplysningerne er meddelt af en kilde, der har vist sig at være pålidelig i alle tilfælde
- b) hvor oplysningerne er meddelt af en kilde, der i de fleste tilfælde har vist sig at være pålidelig
- c) hvor oplysningerne er meddelt af en kilde, der i de fleste tilfælde har vist sig at være upålidelig
- d) om kildens pålidelighed ikke kan vurderes.

2. De kompetente myndigheder angiver så vidt muligt og senest på tidspunktet for overførslen af oplysningerne nøjagtigheden af oplysningerne på grundlag af følgende kriterier:

- a) oplysninger, hvis rigtighed der ikke hersker tvivl om
- b) oplysninger, som kilden har personligt kendskab til, men som den rapporterende tjenestemand ikke har personligt kendskab til
- c) oplysninger, som kilden ikke har personligt kendskab til, men som underbygges af andre allerede registrerede oplysninger

d) oplysninger, som kilden ikke har personligt kendskab til, og som ikke kan underbygges.

3. Hvis den modtagende kompetente myndighed på grundlag af de oplysninger, den allerede er i besiddelse af, kommer til den konklusion, at vurderingen af oplysninger eller af deres kilde, som den overførende kompetente myndighed har overført i overensstemmelse med stk. 1 og 2, skal berigtiges, underretter den den pågældende kompetente myndighed og forsøger at nå til enighed om en ændring af vurderingen. Den modtagende kompetente myndighed ændrer ikke ved vurderingen af de modtagne oplysninger eller deres kilde uden en sådan aftale.

4. Hvis en kompetent myndighed modtager oplysninger uden en vurdering, søger den så vidt muligt og om muligt efter aftale med den overførende kompetente myndighed at vurdere pålideligheden af kilden eller nøjagtigheden af oplysningerne på grundlag af de oplysninger, den allerede er i besiddelse af.

5. Hvis der ikke kan foretages en pålidelig vurdering, evalueres oplysningerne i henhold til stk. 1, litra d), og stk. 2, litra d).

Artikel LAW.EUROPOL.56: Sikkerhed i forbindelse med informationsudveksling

1. De tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der er truffet for at garantere sikker udveksling af oplysninger i henhold til dette afsnit, fastlægges i administrative ordninger mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige som omhandlet i artikel LAW.EUROPOL.59 [Samarbejdsordninger og administrative ordninger].

2. Parterne er enige om at etablere, gennemføre og administrere en sikker kommunikationslinje med henblik på udveksling af oplysninger mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige.

3. Administrative ordninger mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige, jf. artikel LAW.EUROPOL.58 [Udveksling af klassificerede og følsomme ikkeklassificerede oplysninger], regulerer vilkår og betingelser for den sikre kommunikationslinje.

Artikel LAW.EUROPOL.57: Ansvar for ulovlig eller ukorrekt behandling af personoplysninger

1. De kompetente myndigheder er i overensstemmelse med deres respektive retlige rammer ansvarlige for enhver skade, der påføres en person som følge af retlige eller faktuelle fejl i de udvekslede oplysninger. Hverken Europol eller de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige kan påberåbe sig, at den anden kompetente myndighed har overført urigtige oplysninger for at undgå ansvar i henhold til deres respektive retlige rammer over for en skadelidt person.

2. Hvis der kræves erstatning af enten Europol eller Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder, fordi de har anvendt oplysninger, der med urette er blevet videregivet af den anden part eller meddelt som følge af den anden parts misligholdelse af sine forpligtelser, refunderes det beløb, der er udbetalt i erstatning i henhold til stk. 1 af Europol eller Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder, medmindre oplysningerne er anvendt i strid med bestemmelserne i dette afsnit.

3. Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige må ikke kræve, at den anden part betaler bod eller andre former for ikkekompenserende erstatning i henhold til stk. 1 og 2.

Artikel LAW.EUROPOL.58: Udveksling af klassificerede oplysninger og følsomme ikkeklassificerede oplysninger

Udveksling og beskyttelse af klassificerede oplysninger og følsomme ikkeklassificerede oplysninger, om nødvendigt i henhold til dette afsnit, reguleres i samarbejdsordninger og administrative ordninger som omhandlet i artikel LAW.EUROPOL.59 [Samarbejdsordninger og administrative ordninger] mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige.

Artikel LAW.EUROPOL.59: Samarbejdsordninger og administrative ordninger

1. De nærmere enkeltheder i samarbejdet mellem Det Forenede Kongerige og Europol, der har til formål at supplere og gennemføre bestemmelserne i dette afsnit, er omfattet af samarbejdsordninger i overensstemmelse med Europolforordningens artikel 23, stk. 4, og administrative ordninger, jf. artikel 25, stk. 1, i Europolforordningen, der er indgået mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige.

2. Uden at det berører bestemmelserne i dette afsnit og under hensyntagen til Det Forenede Kongeriges status som tredjeland, kan Europol og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige, med forbehold af en afgørelse truffet af Euopols Styrelsesråd, i samarbejdsordninger eller administrative ordninger, alt efter omstændighederne, medtage bestemmelser, der supplerer eller gennemfører dette afsnit, og som navnlig giver mulighed for:

- a) høringer mellem Europol og en eller flere repræsentanter for Det Forenede Kongeriges nationale kontaktpunkt om politiske spørgsmål og spørgsmål af fælles interesse med henblik på at opfylde deres målsætninger og koordinere deres respektive aktiviteter og fremme samarbejdet mellem Europol og de kompetente myndigheder i Det forenede Kongerige
- b) deltagelse af en eller flere repræsentanter for Det Forenede Kongerige som observatør eller observatører i specifikke møder mellem Euopols kontorchefer og i overensstemmelse med reglerne for sådanne møder
- c) tilknytning af en eller flere repræsentanter for Det Forenede Kongeriges til operationelle analyseprojekter i overensstemmelse med de regler, der er fastsat af de relevante Europol-forvaltningsorganer
- d) fastsættelse af forbindelsesofficerernes opgaver, deres rettigheder og forpligtelser samt de dermed forbundne omkostninger eller
- e) samarbejde mellem de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige og Europol i tilfælde af brud på privatlivets fred eller sikkerheden.

3. Indholdet af samarbejdsordningerne og de administrative ordninger kan fastlægges samlet i ét dokument.

Artikel LAW.EUROPOL.60: Underretning om gennemførelse

1. Det Forenede Kongerige og Europol offentliggør hver især et dokument, der i forståelig form redegør for bestemmelserne vedrørende behandling af personoplysninger, der er overført i henhold til dette afsnit, herunder de midler, der er til rådighed for udøvelsen af de registreredes rettigheder, og sikrer hver især, at der stilles en genpart af dette dokument til rådighed for den anden part.

2. Det Forenede Kongerige og Europol vedtager, hvis disse ikke allerede findes, regler om, hvordan overholdelse af bestemmelserne om behandling af personoplysninger vil blive håndhævet i praksis. Det Forenede Kongerige og Europol sender hver især en kopi af disse regler til den anden part og til de respektive tilsynsmyndigheder.

Artikel LAW.EUROPOL.61: Europols beføjelser

Intet i dette afsnit må fortolkes som en forpligtelse for Europol til at samarbejde med de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige uden for Europols kompetence som fastsat i den relevante EU-lovgivning.

AFSNIT VI: SAMARBEJDE MED EUROJUST

Artikel LAW.EUROJUST.61: Formål

Formålet med dette afsnit er at etablere et samarbejde mellem Eurojust og Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder om bekæmpelse af grov kriminalitet som omhandlet i artikel LAW.EUROJUST.63 [Former for kriminalitet].

Artikel LAW.EUROJUST.62: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "Eurojust": den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde, oprettet ved forordning (EU) 2018/1727⁸⁰ ("Eurojustforordningen")
- b) "kompetent myndighed": for Unionen Eurojust, repræsenteret ved kollegiet eller et nationalt medlem, og for Det Forenede Kongerige en national myndighed med ansvar i henhold til national lovgivning for efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger
- c) "kollegiet": Eurojusts kollegium, jf. Eurojustforordningen
- d) "nationalt medlem": det nationale medlem, som hver medlemsstat har udstationeret ved Eurojust som omhandlet i Eurojustforordningen
- e) "assistent": en person, der bistår et nationalt medlem og dennes stedfortræder eller forbindelsesanklageren som omhandlet i henholdsvis Eurojustforordningen og artikel LAW.EUROJUST.66 [Forbindelsesanklager], stk. 3
- f) "forbindelsesanklager": en offentlig anklager, der er udstationeret af Det Forenede Kongerige ved Eurojust og omfattet af Det Forenede Kongeriges nationale lovgivning med hensyn til den offentlige anklagers status
- g) "forbindelsesretseksaminationsmand": en retseksaminationsmand, der udstationeres af Eurojust til Det Forenede Kongerige i overensstemmelse med ARTIKEL.LAW.EUROJUST.67 [Forbindelsesretseksaminationsmand]
- h) "national korrespondent på terrorismeområdet": det kontaktpunkt, der er udpeget af Det Forenede Kongeriges myndigheder i henhold til artikel LAW.EUROJUST.65 [Kontaktpunkt ved Eurojust], og som har ansvaret for at håndtere korrespondance i forbindelse med terrorisme.

Artikel LAW.EUROJUST.63: Former for kriminalitet

1. Samarbejdet som fastsat i dette afsnit vedrører de former for grov kriminalitet, der henhører under Eurojusts kompetence, jf. bilag LAW-4, herunder forbundne strafbare handlinger.
2. Dertil knyttede strafbare handlinger er strafbare handlinger, der begås for at skaffe sig midler til at begå de former for grov kriminalitet, der er omhandlet i stk. 1, strafbare handlinger, som

⁸⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1727 af 14. november 2018 om Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust), og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2002/187/RIA (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 138).

begås for at lette eller gennemføre sådanne former for grov kriminalitet, og strafbare handlinger, der begås for at sikre straffrihed for sådanne former for grov kriminalitet.

3. Hvis listen over de former for grov kriminalitet, for hvilke Eurojust er kompetent i henhold til EU-retten, ændres, kan specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde på forslag fra Unionen ændre bilag LAW-4 i overensstemmelse hermed fra den dato, hvor ændringen af Eurojusts kompetence træder i kraft.

Artikel LAW.EUROJUST.64: Samarbejdets omfang

Parterne sikrer, at Eurojust og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige samarbejder om de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 2 og 54 i Eurojustforordningen og i dette afsnit.

Artikel LAW.EUROJUST.65: Kontaktpunkter ved Eurojust

1. Det Forenede Kongerige opretter eller udpeger mindst ét kontaktpunkt ved Eurojust til Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder.

2. Det Forenede Kongerige udpeger et af sine kontaktpunkter som sin nationale korrespondent på terrorismeområdet.

Artikel LAW.EUROJUST.66: Forbindelsesanklager

1. For at lette det i dette afsnit fastsatte samarbejde udstationerer Det Forenede Kongerige en forbindelsesofficer ved Eurojust.

2. Udstationeringens mandat og varighed fastsættes af Det Forenede Kongerige.

3. Forbindelsesanklageren kan bistås af op til fem assistenter, der afspejler omfanget af samarbejdet. Assistenterne kan om nødvendigt træde i stedet for forbindelsesanklageren eller handle på forbindelsesanklagerens vegne.

4. Det Forenede Kongerige underretter Eurojust om karakteren og omfanget af de retlige beføjelser, som forbindelsesanklageren og forbindelsesanklagerens assistenter har i Det Forenede Kongerige til at udføre deres opgaver i overensstemmelse med dette afsnit. Det Forenede Kongerige fastsætter sin forbindelsesanklagers og forbindelsesanklagerens assistenters kompetence til at handle i forhold til udenlandske judicielle myndigheder.

5. Forbindelsesanklageren og forbindelsesanklagerens assistenter har adgang til oplysningerne i de nationale strafferegistre eller i ethvert andet register i Det Forenede Kongerige i overensstemmelse med national lovgivning, hvis der er tale om en anklager eller en person med tilsvarende kompetence.

6. Forbindelsesanklageren og forbindelsesanklagerens assistenter har beføjelse til direkte at kontakte de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige.

7. Antallet af assistenter som omhandlet i stk. 3, de nærmere oplysninger om forbindelsesanklagerens og forbindelsesanklagerens assistenters opgaver, deres rettigheder og forpligtelser og de hermed forbundne omkostninger er omfattet af en samarbejdsordning, der er indgået mellem Eurojust og Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder, jf. artikel LAW.EUROJUST.75 [Samarbejdsordning].

8. Forbindelsesanklagerens og forbindelsesanklagerens assistenters arbejdsdokumenter holdes ukrænkelige af Eurojust.

Artikel LAW.EUROJUST.67: Forbindelsesretsombudsmand

1. Med henblik på at lette det retlige samarbejde med Det Forenede Kongerige i tilfælde, hvor Eurojust yder bistand, kan Eurojust udstationere en forbindelsesretsombudsmand til Det Forenede Kongerige i overensstemmelse med artikel 53 i Eurojustforordningen.
2. Nærmere oplysninger om forbindelsesretsombudsmandens opgaver som omhandlet i denne artikels stk. 1, forbindelsesretsombudsmandens rettigheder og forpligtelser samt de hermed forbundne omkostninger er omfattet af en samarbejdsordning mellem Eurojust og Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder som omhandlet i artikel LAW.EUROJUST.75 [Samarbejdsordning].

Artikel LAW.EUROJUST.68: Operationelle og strategiske møder

1. Forbindelsesanklageren, forbindelsesanklagerens assistenter og repræsentanter for andre kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige, herunder kontaktpunktet ved Eurojust, kan deltage i møder vedrørende strategiske spørgsmål efter indbydelse fra Eurojusts formand og i møder vedrørende operationelle spørgsmål med de berørte nationale medlemmers godkendelse.
2. De nationale medlemmer, deres stedfortrædere og assistenter, den administrerende direktør for Eurojust og Eurojusts personale kan deltage i møder, som afholdes af forbindelsesanklageren, forbindelsesanklagerens assistenter eller andre kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige, herunder kontaktpunktet ved Eurojust.

Artikel LAW.EUROJUST.69: Udveksling af andre oplysninger end personoplysninger

Eurojust og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige kan udveksle andre oplysninger end personoplysninger, for så vidt disse oplysninger er relevante for samarbejdet i henhold til dette afsnit, og med forbehold af eventuelle begrænsninger i henhold til artikel LAW.EUROJUST.74 [Udveksling af klassificerede og følsomme ikkeklassificerede oplysninger].

Artikel LAW.EUROJUST.70: Udveksling af personoplysninger

1. Personoplysninger, som kompetente myndigheder har anmodet om og modtaget i henhold til dette afsnit, behandler de udelukkende med henblik på de mål, der er fastsat i artikel LAW.EUROJUST.61 [Formål], henset til de specifikke formål, der er omhandlet i stk. 2 i denne artikel, og med forbehold af de begrænsninger med hensyn til adgang eller supplerende anvendelse, der er omhandlet i stk. 3 i denne artikel.
2. Den overførende kompetente myndighed skal senest ved overførslen af personoplysninger klart angive det eller de formål, hvortil oplysningerne videregives.
3. Den overførende kompetente myndighed kan på det tidspunkt, hvor personoplysningerne overføres, angive eventuelle begrænsninger i adgangen til eller anvendelsen af dem generelt eller specifikt, herunder for så vidt angår videre overførsel, sletning eller tilintetgørelse efter en vis periode, eller yderligere behandling af dem. Hvis behovet for sådanne begrænsninger viser sig efter videregivelsen af personoplysningerne, underretter den overførende myndighed den modtagende myndighed herom.

4. Den modtagende kompetente myndighed overholder enhver begrænsning i adgangen til eller yderligere anvendelse af de personoplysninger, der er angivet af den overførende kompetente myndighed som omhandlet i stk. 3.

Artikel LAW.EUROJUST.71: Kanaler for udveksling af oplysninger

1. Der udveksles oplysninger:

- a) mellem enten forbindelsesanklageren eller forbindelsesanklagerens assistenter eller, hvis der ikke er udpeget sådanne, eller disse på anden vis ikke er tilgængelige, Det Forenede Kongeriges kontaktpunkt ved Eurojust og de berørte nationale medlemmer eller kollegiet
- b) hvis Eurojust har udstationeret en forbindelsesretsombudsmand i Det Forenede Kongerige, mellem forbindelsesretsombudsmanden og en kompetent myndighed i Det Forenede Kongerige; i så fald underrettes forbindelsesanklageren om enhver sådan udveksling af oplysninger eller
- c) direkte mellem en kompetent myndighed i Det Forenede Kongerige og de berørte nationale medlemmer eller kollegiet; i så fald underrettes forbindelsesanklageren og, hvis det er relevant, forbindelsesretsombudsmanden om enhver sådan udveksling af oplysninger.

2. Eurojust og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige kan i særlige tilfælde aftale at anvende andre kanaler til udveksling af oplysninger.

3. Eurojust og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige sikrer, at deres respektive repræsentanter er bemyndiget til at udveksle oplysninger på passende niveau i overensstemmelse med henholdsvis Det Forenede Kongeriges lovgivning og Eurojustforordningen, og at de screenes på passende vis.

Artikel LAW.EUROJUST.72: Videreoverførsel

De kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige og Eurojust må ikke videregive oplysninger fra den anden part til tredjelande eller internationale organisationer uden samtykke fra den af Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder eller Eurojust, der har videregivet oplysningerne, og uden de fornødne garantier med hensyn til beskyttelse af personoplysninger.

Artikel LAW.EUROJUST.73: Ansvar for ulovlig eller ukorrekt behandling af personoplysninger

1. De kompetente myndigheder er i overensstemmelse med deres respektive retlige rammer ansvarlige for enhver skade, der påføres en person som følge af retlige eller faktuelle fejl i de udvekslede oplysninger. Hverken Eurojust eller de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige kan påberåbe sig, at den anden kompetente myndighed har overført urigtige oplysninger for at undgå ansvar i henhold til deres respektive retlige rammer over for en skadelidt person.

2. Hvis der kræves erstatning af enhver kompetent myndighed, fordi den har anvendt oplysninger, der med urette er blevet videregivet af den anden part eller meddelt som følge af en den anden parts misligholdelse af sine forpligtelser, refunderes det beløb, der er udbetalt i erstatning i henhold til stk. 1 af den kompetente myndighed, medmindre oplysningerne er anvendt i strid med bestemmelserne i dette afsnit.

3. Eurojust og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige må ikke kræve, at den anden part betaler bod eller andre former for ikkekompenserende erstatning i henhold til stk. 1 og 2.

Artikel LAW.EUROJUST.74: Udveksling af klassificerede oplysninger og følsomme ikkeklassificerede oplysninger

Udveksling og beskyttelse af klassificerede oplysninger og følsomme ikkeklassificerede oplysninger, om nødvendigt i henhold til dette afsnit, reguleres i en samarbejdsordning som omhandlet i artikel LAW.EUROJUST.75 [Samarbejdsordning] indgået mellem Eurojust og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige.

Artikel LAW.EUROJUST.75: Samarbejdsordning

De nærmere bestemmelser for samarbejdet mellem parterne vedrørende gennemførelsen af dette afsnit fastlægges i en samarbejdsordning mellem Eurojust og de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 47, stk. 3, og artikel 56, stk. 3, i Eurojustforordningen.

Artikel LAW.EUROJUST.76: Eurojusts beføjelser

Intet i dette afsnit må fortolkes som en forpligtelse for Eurojust til at samarbejde med de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige uden for Eurojusts kompetence som fastsat i den relevante EU-lovgivning.

AFSNIT VII: OVERGIVELSE

Artikel LAW.SURR.76: Formål

Formålet med dette afsnit er at sikre, at udleveringsordningen mellem medlemsstaterne på den ene side og Det Forenede Kongerige på den anden side er baseret på en mekanisme for overgivelse i medfør af en arrestordre i overensstemmelse med bestemmelserne i dette afsnit.

Artikel LAW.SURR.77: Proportionalitetsprincippet

Samarbejde gennem arrestordren skal være nødvendigt og forholdsmæssigt og tage hensyn til den eftersøgte rettigheder og ofrenes interesser, samtidig med at der tages hensyn til, hvor alvorlig den pågældende handling er, den sandsynlige straf, som ville blive pålagt, og muligheden for, at en stat kan træffe mindre indgribende foranstaltninger end overgivelse af den eftersøgte, navnlig med henblik på at undgå unødvendigt lange varetægtsfængslinger.

Artikel LAW.SURR.78: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "arrestordre": en retsafgørelse truffet af en stat med det formål, at en anden stat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning
- b) "judiciel myndighed": en myndighed, der i henhold til national ret er en dommer, domstol eller offentlig anklager. En offentlig anklager betragtes kun som en retslig myndighed, i det omfang det er fastsat i national lovgivning
- c) "fuldbyrdende judiciel myndighed": den judicielle myndighed i den fuldbyrdende stat, der i henhold til denne stats lovgivning er kompetent til at fuldbyrde en arrestordre

- d) "udstedende judiciel myndighed": den judicielle myndighed i den udstedende stat, der i henhold til denne stats lovgivning er kompetent til at udstede en arrestordre.

Artikel LAW.SURR.79: Anvendelsesområde

1. En arrestordre kan udstedes for handlinger, der ifølge den udstedende stats lovgivning kan straffes med en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst 12 måneder, eller, hvis der er afsagt en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, for straffe eller andre frihedsberøvende foranstaltninger af en varighed på mindst fire måneder.

2. Overgivelse er betinget af, at de handlinger, der ligger til grund for udstedelsen af arrestordren, udgør en lovovertrædelse efter den fuldbyrdende stats lovgivning, uanset gerningsindholdet eller den retlige beskrivelse, jf. dog stk. 3 og 4.

3. Med forbehold af artikel LAW.SURR.80 [Obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af arrestordren], artikel LAW.SURR.81 [Andre grunde til at afslå fuldbyrdelse af arrestordren], stk. 1, litra b)-h), artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet] og artikel LAW.SURR.84 [Garantier, som den udstedende stat skal give i særlige tilfælde], må en stat ikke afslå at fuldbyrde en arrestordre udstedt i forbindelse med nedenstående adfærd, såfremt en sådan adfærd kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst 12 måneder:

a) den adfærd, hvorved en person medvirker til, at en gruppe personer, som handler med et fælles formål, begår en eller flere af de terrorhandlinger, der er omhandlet i artikel 1 og 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme, udfærdiget i Strasbourg den 27. januar 1977, eller i forbindelse med ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer, eller mord, alvorlig legemsbeskadigelse, bortførelse, frihedsberøvelse, gidseltagning eller voldtægt, selv om denne person ikke deltager i den faktiske gennemførelse af den eller de pågældende lovovertrædelser; et sådant bidrag skal være tilsigtet og udført med viden om, at deltagelsen vil bidrage til at nå gruppens kriminelle aktiviteter eller

b) terrorisme som defineret i BILAG LAW-7.

4. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan underrette specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om, at det krav om dobbelt strafbarhed, der er omhandlet i stk. 2, på basis af gensidighedsprincippet ikke anvendes, forudsat at den strafbare handling, der ligger til grund for arrestordren:

a) er en af de strafbare handlinger anført i stk. 5, som defineret i den udstedende stats lovgivning, og

b) kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tre år.

5. De strafbare handlinger som omhandlet i stk. 4 er:

- deltagelse i en kriminel organisation
- terrorisme som defineret i BILAG LAW-7.

- menneskehandel
- seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi
- ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer
- ulovlig handel med våben, ammunition og sprængstoffer
- korruption, inklusive bestikkelse
- svig, herunder svig, der skader Det Forenede Kongeriges, en medlemsstats eller Unionens finansielle interesser
- hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold
- falskmøntneri
- internetkriminalitet
- miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og ulovlig handel med truede plantearter og træsorter
- menneskesmugling
- manddrab
- grov legemsbeskadigelse
- ulovlig handel med menneskevæv og -organer
- bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning
- racisme og fremmedhad
- organiseret eller væbnet tyveri
- ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande
- bedrageri
- afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning
- efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter
- forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med disse
- forfalskning af betalingsmidler

- ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer
- ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer
- ulovlig handel med stjålne motorkøretøjer
- voldtægt
- forsætlig brandstiftelse
- strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed
- kapring af skibe/fly/rumfartøjer og
- sabotage.

Artikel LAW.SURR.80: Obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af arrestordren

Fuldbyrdelse af arrestordren afslås:

- a) hvis den lovovertrædelse, der ligger til grund for arrestordren, er omfattet af amnesti i den fuldbyrdende stat, og denne stat har kompetence til at retsforfølge lovovertrædelsen i medfør af sin egen strafferet
- b) hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme forhold af en anden stat, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domsstatens ret eller
- c) hvis den person, der er omfattet af en arrestordre, efter den fuldbyrdende stats ret på grund af sin alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for arrestordren.

Artikel LAW.SURR.81: Andre grunde til at afslå fuldbyrdelse af arrestordren

1. Fuldbyrdelse af arrestordren kan afslås:

- a) hvis det forhold, der ligger til grund for en arrestordre, i et af de tilfælde, der er nævnt i artikel LAW.SURR.79 [Anvendelsesområde], stk. 2, ikke udgør en lovovertrædelse efter den fuldbyrdende stats ret; for så vidt angår skatter, afgifter, told og valutahandel kan fuldbyrdelse af en arrestordre dog ikke afslås med den begrundelse, at den fuldbyrdende stats ret ikke foreskriver opkrævning af samme type skatter og afgifter eller ikke indeholder samme type regler om skatter, afgifter, told og valutahandel som den udstedende stats ret
- b) hvis den person, der er omfattet af en arrestordre, allerede retsforfølges i den fuldbyrdende stat for det samme forhold som det, der ligger til grund for arrestordren
- c) hvis de judicielle myndigheder i den fuldbyrdende stat har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning for den lovovertrædelse, der ligger til grund for en arrestordre, eller at bringe retsforfølgningen til ophør, eller hvis den eftersøgte i en stat har været genstand for en endelig afgørelse, som er til hinder for yderligere retsforfølgning, for de samme forhold

- d) hvis der er indtrådt forældelse med hensyn til strafferetlig forfølgning eller fuldbyrdelse af straf i henhold til den fuldbyrdende stats ret, og denne stat har jurisdiktionskompetence i medfør af sin egen strafferet
- e) hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme forhold af et tredjeland, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets ret
- f) hvis arrestordren er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, og den eftersøgte opholder sig i, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende stat, og denne stat forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen eller den anden frihedsberøvende foranstaltning i henhold til sin nationale ret hvis den eftersøgte persons samtykke til overførsel af straffen eller en anden frihedsberøvende foranstaltning til den fuldbyrdende stat er påkrævet, kan den fuldbyrdende stat først afslå at fuldbyrde arrestordren, efter at den eftersøgte har givet sit samtykke til overførsel af straffen eller den anden frihedsberøvende foranstaltning
- g) hvis arrestordren vedrører lovovertrædelser, som:
 - i) efter den fuldbyrdende stats ret betragtes som begået helt eller delvist på denne stats område eller på et sted, der ligestilles hermed, eller
 - ii) er begået uden for den udstedende stats område, for så vidt den fuldbyrdende stats lovgivning ikke hjemler adgang til retsforfølgning for tilsvarende lovovertrædelser, hvis de er begået uden for den fuldbyrdende stats område
- h) hvis der på grundlag af objektive elementer er grund til at tro, at den nævnte arrestordre er udstedt med det formål at retsforfølge eller straffe en person på grund af dennes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældendes situation kan blive skadet af en af disse grunde
- i) hvis arrestordren er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, og den eftersøgte ikke selv var til stede under den retssag, der førte til afgørelsen, medmindre det fremgår af arrestordren, at den pågældende i overensstemmelse med yderligere proceduremæssige krav i den udstedende stats nationale lovgivning:
 - i) i rette tid:
 - A) enten er blevet indkaldt personligt og derved underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at den pågældende var klar over tidspunktet og stedet for den berammede retssag
 - og
 - B) er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om den pågældende ikke var til stede under retssagen

eller

- ii) havde kendskab til tidspunktet og stedet for den berammede retssag og havde givet mandat til en advokat, som enten blev udpeget af den pågældende person eller af staten til at forsvare ham eller hende under retssagen, og denne advokat faktisk forsvarede den pågældende under retssagen

eller

- iii) efter at have fået afgørelsen forkyndt og udtrykkeligt være blevet underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter inkl. nye beviser bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret:

- A) udtrykkeligt har erklæret, at den pågældende ikke anfægtede afgørelsen

eller

- B) ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende frist

eller

- iv) ikke har fået afgørelsen forkyndt personligt, men

- A) vil få den forkyndt personligt straks efter overgivelsen og vil udtrykkeligt blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor den pågældende har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret

og

- B) vil blive underrettet om den frist, inden for hvilken den pågældende skal anmode om en sådan fornyet prøvelse eller anke som nævnt i den pågældende arrestordre.

2. Hvis arrestordren udstedes med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning på de i stk. 1, nr. i), iv), nævnte betingelser, og den pågældende person ikke tidligere har modtaget officielle oplysninger om, at der er indledt en straffesag mod vedkommende, kan den pågældende, når denne underrettes om arrestordrens indhold, anmode om at få en kopi af dommen, inden overgivelsen finder sted. Straks efter at den udstedende myndighed har fået underretning om anmodningen, fremsender den genparten af dommen til den pågældende via den fuldbyrdende myndighed. Anmodningen fra den pågældende må hverken forsinke overgivelsesproceduren eller forsinke afgørelsen om fuldbyrdelse af arrestordren. Dommen fremsendes kun til orientering til den pågældende; den anses ikke for en formel forkyndelse af dommen og igangsætter ikke nogen frister, der finder anvendelse i forbindelse med fornyet prøvelse eller anke.

3. Hvis personen overgives på de i stk. 1, nr. i) iv), omhandlede vilkår, og den pågældende har anmodet om fornyet prøvelse eller anke, tages frihedsberøvelsen af den pågældende person, der afventer en sådan fornyet prøvelse eller anke, regelmæssigt eller på begæring af den pågældende op til prøvelse efter den udstedende stats lovgivning, indtil den fornyede prøvelse eller anken er færdigbehandlet. En sådan prøvelse omfatter navnlig muligheden af at suspendere eller afbryde frihedsberøvelsen. Den fornyede prøvelse eller anken begynder i rette tid efter overgivelsen.

Artikel LAW.SURR.82: Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser

1. Fuldbyrkelse af en arrestordre kan ikke afslås med den begrundelse, at den fuldbyrdende stat kan betragte lovovertrædelsen som en politisk lovovertrædelse, som en strafbar handling, der er forbundet med en politisk lovovertrædelse, eller som en lovovertrædelse, der udspringer af politiske motiver.

2. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan dog hver især underrette specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om, at stk. 1 kun finder anvendelse i forbindelse med:

- a) de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 1 og 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme
- b) sammensværgelse eller medvirken til at begå en eller flere af de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 1 og 2 i den europæiske konvention til bekæmpelse af terrorisme, hvis disse forbrydelser modsvarer beskrivelsen af den adfærd, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.79 [Anvendelsesområde], stk. 3, i denne aftale og
- c) terrorisme som defineret i BILAG LAW-7 til denne aftale.

3. Hvis en arrestordre er udstedt af en stat, der har indgivet en underretning som omhandlet i stk. 2, eller af en stat, på hvis vegne en sådan underretning er givet, kan den stat, der fuldbyrder arrestordren, anvende gensidighedsprincippet.

Artikel LAW.SURR.83: Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet

1. Fuldbyrkelse af en arrestordre kan ikke afslås med den begrundelse, at den eftersøgte person er statsborger i den fuldbyrdende stat.

2. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af sine medlemsstater kan hver især underrette specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om, at deres egne statsborgere ikke vil blive overgivet, eller at overgivelse af deres egne statsborgere kun tillades på visse nærmere angivne vilkår. Underretningen skal baseres på de grundlæggende principper eller praksis i den nationale retsorden i Det Forenede Kongerige eller i den stat, på hvis vegne underretningen er foretaget. I så fald kan Unionen på vegne af en hvilken som helst af sine medlemsstater eller Det Forenede Kongerige alt efter omstændighederne underrette specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde inden for en rimelig frist efter modtagelsen af den anden parts underretning om, at de fuldbyrdende judicielle myndigheder i en medlemsstat eller i Det Forenede Kongerige alt efter omstændighederne kan afslå at overgive statsborgere til den pågældende stat, eller at overgivelse kun er tilladt på visse nærmere angivne betingelser.

3. Hvis en stat har nægtet at fuldbyrde en arrestordre på det grundlag, at den, i tilfælde af Det Forenede Kongerige, har indgivet en underretning, eller Unionen, i tilfælde af en medlemsstat, har

indgivet en underretning på dennes vegne, jf. stk. 2, skal denne stat efter at have taget hensyn til den udstedende stats synspunkter overveje at indlede en retssag mod sin statsborger, som står i et rimeligt forhold til genstanden for arrestordren. I tilfælde, hvor en judiciel myndighed beslutter ikke at indlede en sådan retssag, skal offeret for den lovovertrædelse, der ligger til grund for arrestordren, kunne modtage oplysninger om afgørelsen i overensstemmelse med den fuldbyrdende stats nationale lovgivning.

4. Hvis en stats kompetente myndigheder i henhold til stk. 3 anlægger sag mod sin egen statsborger, sikrer den, at dens kompetente myndigheder kan træffe passende foranstaltninger til at bistå ofre og vidnerne, hvis offeret eller vidnet har bopæl i en anden stat, navnlig for så vidt angår den måde, hvorpå retssagen føres.

Artikel LAW.SURR.84: Garantier, som den udstedende stat skal give i særlige tilfælde

Den fuldbyrdende judicielle myndigheds fuldbyrkelse af arrestordren kan underlægges følgende garantier:

- a) hvis den lovovertrædelse, der ligger til grund for udstedelsen af arrestordren, kan straffes med en livsvarig fængselsstraf eller en anden livsvarig frihedsberøvende foranstaltning i den udstedende stat, kan den fuldbyrdende stat gøre fuldbyrkelsen af den nævnte arrestordre betinget af, at den udstedende stat giver garanti for, at den fuldbyrdende stat på anmodning eller senest efter 20 år vil tage den pålagte straf eller foranstaltning op til fornyet overvejelse eller vil tilskynde til anvendelse af lempeligere foranstaltninger, som personen har ret til at anmode om efter den udstedende stats lovgivning eller praksis, med det formål ikke at fuldbyrde en sådan straf eller foranstaltning
- b) hvis en person, der er genstand for en arrestordre med henblik på retsforfølgning, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende stat, kan overgivelsen gøres betinget af, at den pågældende efter at være blevet hørt sendes tilbage til den fuldbyrdende stat med henblik på dér at afsone den straf eller den anden frihedsberøvende foranstaltning, den pågældende er blevet idømt i den udstedende stat hvis den eftersøgte persons samtykke til overførsel af straffen eller den anden frihedsberøvende foranstaltning til den fuldbyrdende stat er påkrævet, er garantien for, at personen tilbagesendes til den fuldbyrdende stat for at afsone sin straf, betinget af, at den eftersøgte efter at være blevet hørt indvilliger i at blive sendt tilbage til den fuldbyrdende stat
- c) hvis der er vægtige grunde til at antage, at der er en reel risiko for beskyttelsen af den eftersøgte persons grundlæggende rettigheder, kan den fuldbyrdende judicielle myndighed i givet fald kræve yderligere garantier med hensyn til behandlingen af den eftersøgte person efter overgivelsen, inden den træffer afgørelse om, hvorvidt arrestordren skal fuldbyrdes.

Artikel LAW.SURR.85: Anvendelse af den centrale myndighed

1. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan hver især underrette specialudvalget om retshåndhævelse og retligt samarbejde om, hvem der i tilfælde af Det Forenede Kongerige er dets centrale myndighed, og hvem der i tilfælde af Unionen er den centrale myndighed i hver stat, der har udpeget en sådan myndighed eller, hvis det er foreskrevet i dens retssystem, flere centrale myndigheder til at bistå de kompetente judicielle myndigheder.

2. Ved underretningen af specialudvalget om retshåndhævelse og retligt samarbejde i henhold til stk. 1 kan Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens

medlemsstater hver især angive, hvilken eller hvilke centrale myndigheder der, afhængigt af opbygningen af de relevante staters interne retssystem, er ansvarlige for den administrative overførsel og modtagelse af arrestordrer samt al anden officiel korrespondance vedrørende den administrative overførsel og modtagelse af arrestordrer. En sådan angivelse forpligter alle myndighederne i den udstedende stat.

Artikel LAW.SURR.86: Arrestordrens indhold og form

1. Arrestordren skal indeholde følgende oplysninger, som er angivet i formularen i bilag LAW-5:
 - a) den eftersørgtes identitet og nationalitet
 - b) navn, adresse, telefon- og faxnummer samt e-postadresse på den judicielle myndighed i udstedelseslandet
 - c) angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, en arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft, som falder ind under anvendelsesområdet for artikel LAW.SURR.79 [Anvendelsesområde]
 - d) lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, navnlig i relation til artikel LAW.SURR.79 [Anvendelsesområde]
 - e) en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersørgtes deltagelse heri
 - f) den idømte straf, hvis der er tale om en endelig dom, eller den strafferamme, der er fastsat for den pågældende lovovertrædelse i henhold til den udstedende stats ret og
 - g) så vidt muligt andre følger af lovovertrædelsen.
2. Arrestordren skal ledsages af en oversættelse til det eller de officielle sprog i den fuldbyrdende stat. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan hver især meddele specialudvalget for retshåndhævelse og retligt samarbejde, at en oversættelse til et eller flere af de officielle sprog i en stat vil blive accepteret.

Artikel LAW.SURR.87: Fremsendelse af en arrestordre

Hvis den eftersørgte persons opholdssted er kendt, kan den udstedende judicielle myndighed sende arrestordren direkte til den fuldbyrdende judicielle myndighed.

Artikel LAW.SURR.88: Regler for fremsendelse af en arrestordre

1. Hvis den udstedende judicielle myndighed ikke har kendskab til den kompetente fuldbyrdende judicielle myndighed, foretager den de nødvendige undersøgelser for at indhente oplysninger herom fra den fuldbyrdende stat.
2. Den udstedende judicielle myndighed kan anmode Den Internationale Kriminalpolitiorganisation ("Interpol") om at fremsende en arrestordre.
3. Den udstedende judicielle myndighed kan overføre arrestordren på en hvilken som helst sikker måde, der kan efterlade et skriftligt spor, og som giver den fuldbyrdende stat mulighed for at efterprøve arrestordrens ægthed.

4. Alle vanskeligheder i forbindelse med fremsendelsen eller ægtheden af dokumenter, der er nødvendige for fuldbyrdelsen af arrestordren, løses ved direkte kontakter mellem de berørte judicielle myndigheder eller i givet fald med hjælp fra staternes centrale myndigheder.

5. Hvis den myndighed, der modtager en arrestordre, ikke er kompetent til at behandle den, sender den straks arrestordren videre til den kompetente myndighed i sin stat og underretter den udstedende judicielle myndighed herom.

Artikel LAW.SURR.89: Den eftersørgtes rettigheder

1. Hvis en eftersøgt person anholdes på grundlag af en arrestordre, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed i overensstemmelse med den fuldbyrdende stats nationale ret informere den pågældende om arrestordren og om dens indhold samt om muligheden for at give samtykke til overgivelse til den udstedende stat.

2. En eftersøgt, der anholdes med henblik på fuldbyrdelse af en arrestordre, og som ikke taler eller forstår det sprog, der anvendes under retssagen, har ret til at blive bistået af en tolk og få tilvejebragt en skriftlig oversættelse på den eftersøgte persons modersmål eller på et andet sprog, som denne taler eller forstår, i overensstemmelse med den fuldbyrdende stats nationale lovgivning.

3. En eftersøgt har ved anholdelsen ret til advokatbistand i overensstemmelse med den fuldbyrdende stats ret.

4. Den eftersøgte underrettes om sin ret til at udpege en advokat i den udstedende stat med henblik på at bistå advokaten i den fuldbyrdende stat under retssagen. Dette stykke berører ikke de frister, der er fastsat i artikel LAW.SURR.101 [Frist for overgivelse af den eftersøgte].

5. En eftersøgt person, der anholdes, har ret til at få de konsulære myndigheder i den stat, hvor den pågældende er statsborger, eller, hvis den pågældende er statsløs, de konsulære myndigheder i den stat, hvor den pågældende person har sit sædvanlige opholdssted, underrettet om anholdelsen uden unødigt forsinkelse og til at kommunikere med disse myndigheder, hvis den pågældende ønsker det.

Artikel LAW.SURR.90: Varetægtsfængsling af en person

Når en person anholdes på grundlag af en arrestordre, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed afgøre, om den pågældende skal forblive varetægtsfængslet i overensstemmelse med den fuldbyrdende stats nationale ret. Den pågældende kan på et hvilket som helst tidspunkt løslades midlertidigt i overensstemmelse med den fuldbyrdende stats nationale ret, under forudsætning af at denne stats kompetente myndighed træffer alle de nødvendige foranstaltninger til at undgå, at den pågældende stikker af.

Artikel LAW.SURR.91: Samtykke til overgivelse

1. Hvis den anholdte person oplyser, at den pågældende giver sit samtykke til overgivelse, afgives dette samtykke og i givet fald det udtrykkelige afkald på anvendelse af "specialitetsreglen", jf. artikel LAW.SURR.105 [Eventuel retsforfølgning for andre lovovertrædelser], stk. 2, til den fuldbyrdende judicielle myndighed i overensstemmelse med den fuldbyrdende stats nationale lovgivning.

2. Staterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at samtykket og i givet fald afkaldet som omhandlet i stk. 1 indhentes på en sådan måde, at det fremgår, at den pågældende frivilligt har

afgivet dem med fuldt kendskab til følgerne heraf. Med henblik herpå har den eftersøgte ret til advokatbistand.

3. Samtykket og i givet fald afkaldet som omhandlet i stk. 1 føres til protokols i overensstemmelse med den fuldbyrkende medlemsstats nationale lovgivning.

4. Samtykket kan i princippet ikke tilbagekaldes. Staterne kan fastsætte, at samtykket og i givet fald afkaldet som omhandlet i denne artikels stk. 1 kan tilbagekaldes i henhold til deres nationale lovgivning. I så fald medregnes perioden mellem datoen for samtykket og datoen for tilbagekaldelsen ikke ved fastlæggelsen af fristerne i artikel LAW.SURR.101 [Frist for overgivelse af den eftersøgte]. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan hver især underrette specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om, at de ønsker at gøre brug af denne mulighed og her angive procedurerne for, hvordan samtykket kan tilbagekaldes, og eventuelle ændringer af disse procedurer.

Artikel LAW.SURR.92: Afhøring af den eftersøgte

Hvis den anholdte ikke giver sit samtykke til overgivelse som omhandlet i artikel LAW.SURR.91 [Samtykke til overgivelse], har vedkommende ret til at blive hørt af den fuldbyrkende judicielle myndighed i overensstemmelse med den fuldbyrkende stats lovgivning.

Artikel LAW.SURR.93: Afgørelse om overgivelse

1. Den fuldbyrkende judicielle myndighed træffer inden for de fastsatte frister og på de betingelser, der er fastsat i dette afsnit, og navnlig ud fra proportionalitetsprincippet som omhandlet i artikel LAW.SURR.77 [Proportionalitetsprincippet], afgørelse om, hvorvidt den pågældende skal overgives.

2. Hvis den fuldbyrkende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, som den udstedende stat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen, anmoder den om, at de nødvendige supplerende oplysninger, navnlig med hensyn til artikel LAW.SURR. 77 [Proportionalitetsprincippet], artikel [LAW.SURR.80 [Obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrkelse af arrestordren], artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], artikel LAW.SURR.84 [Garantier, som den udstedende stat skal give i særlige tilfælde], og artikel LAW.SURR.86 [Arrestordrens indhold og form] hurtigst muligt udstedes, og den kan fastsætte en frist for modtagelse heraf under hensyntagen til fristerne i artikel LAW.SURR.95 [Frister og procedurer i forbindelse med afgørelsen om fuldbyrkelse af arrestordren].

3. Den udstedende judicielle myndighed kan til enhver tid fremsende yderligere nyttige oplysninger til den fuldbyrkende judicielle myndighed.

Artikel LAW.SURR.94: Afgørelse i tilfælde af konkurrerende anmodninger

1. Hvis to eller flere stater har udstedt en europæisk arrestordre eller en arrestordre vedrørende den samme person, træffes afgørelsen om, hvilken af disse arrestordrer der skal fuldbyrdes, af den fuldbyrkende judicielle myndighed under behørig hensyntagen til samtlige omstændigheder, herunder navnlig lovovertrædelsernes relative grovhed og det sted, de er begået, de respektive datoer for arrestordrerne eller de europæiske arrestordrer, og om de er udstedt med henblik på retsforfølgning eller fuldbyrkelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, og til medlemsstaternes retlige forpligtelser i henhold til EU-retten vedrørende navnlig principperne om fri bevægelighed og ikkeforskelsbehandling på grundlag af nationalitet.

2. Den fuldbyrdende judicielle myndighed i en medlemsstat kan rådføre sig med Eurojust med henblik på at træffe den i stk. 1 nævnte afgørelse.

3. Hvis der opstår konflikt mellem en arrestordre og en udleveringsanmodning fra et tredjeland, afgør den kompetente myndighed i den fuldbyrdende stat, om det er den europæiske arrestordre eller udleveringsanmodningen, der skal have forrang, under behørig hensyntagen til alle forhold, herunder navnlig de forhold, der er omhandlet i stk. 1, samt dem, der er nævnt i den konvention eller aftale, der finder anvendelse.

4. Denne artikel berører ikke staternes forpligtelser i henhold til statuten for Den Internationale Straffedomstol.

Artikel LAW.SURR.95: Frister og procedurer i forbindelse med afgørelsen om fuldbyrdelse af arrestordren

1. En arrestordre behandles og fuldbyrdes som hastesag.

2. I tilfælde, hvor den eftersøgte giver sit samtykke til overgivelse, træffes den endelige afgørelse om fuldbyrdelsen af arrestordren inden for en frist på ti dage, efter at samtykket er givet.

3. I andre tilfælde træffes den endelige afgørelse om fuldbyrdelse af arrestordren senest 60 dage efter anholdelsen af den eftersøgte.

4. I konkrete tilfælde, hvor arrestordren ikke kan fuldbyrdes inden for de i stk. 2 og 3 fastsatte frister, underretter den fuldbyrdende judicielle myndighed straks den udstedende judicielle myndighed herom og om grundene hertil. I så fald kan fristerne forlænges med yderligere 30 dage.

5. Så længe den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke har truffet endelig afgørelse om fuldbyrdelse af arrestordren, sikrer den, at de materielle betingelser for overgivelse fortsat er opfyldt.

6. Ethvert afslag på fuldbyrdelse af en arrestordre skal begrundes.

Artikel LAW.SURR.96: Forholdsregler i forbindelse med afgørelsen

1. Hvis arrestordren er udstedt med henblik på strafforfølgning, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed enten:

- a) give samtykke til, at den eftersøgte afhøres i overensstemmelse med artikel LAW.SURR.97 [Afhøring af personen i forbindelse med afgørelsen] eller
- b) give samtykke til, at den eftersøgte overføres midlertidigt.

2. Betingelserne for midlertidig overførelse og dennes varighed aftales mellem den udstedende judicielle myndighed og den fuldbyrdende judicielle myndighed.

3. I tilfælde af midlertidig overførelse skal den eftersøgte kunne vende tilbage til den fuldbyrdende stat for at overvære de retsmøder, der vedrører den pågældende som en del af overgivelsesproceduren.

Artikel LAW.SURR.97: Afhøring af personen i forbindelse med afgørelsen

1. Den eftersøgte afhøres af en judiciel myndighed. Den eftersøgte skal i denne forbindelse bistås af en advokat, der udpeges efter den udstedende stats lovgivning.
2. Den eftersøgte afhøres i overensstemmelse med retten i den fuldbyrdende stat og på de betingelser, der er aftalt mellem den udstedende judicielle myndighed og den fuldbyrdende judicielle myndighed.
3. Den kompetente fuldbyrdende judicielle myndighed kan udpege en anden judiciel myndighed i sin stat til at deltage i afhøringen af den eftersøgte med henblik på at sikre korrekt anvendelse af denne artikel.

Artikel LAW.SURR.98: Privilegier og immuniteter

1. Hvis den eftersøgte person nyder et privilegium eller en immunitet i forbindelse med fuldbyrdelse eller retsforfølgning i den fuldbyrdende stat, løber de frister, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.95 [Frister og procedurer i forbindelse med afgørelsen om fuldbyrdelse af arrestordren], først fra det tidspunkt, hvor eller hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed er blevet underrettet om, at privilegiet eller immuniteten er blevet ophævet.
2. Den fuldbyrdende stat sikrer, at de materielle betingelser for overgivelse er opfyldt, hvis den eftersøgte ikke længere nyder et sådant privilegium eller en sådan immunitet.
3. Påhviler ophævelsen af privilegiet eller immuniteten en myndighed i den fuldbyrdende stat, anmoder den fuldbyrdende judicielle myndighed straks den pågældende myndighed derom. Påhviler ophævelsen af privilegiet eller immuniteten en myndighed i en anden stat, et tredjeland eller en international organisation, anmoder den udstedende judicielle myndighed den pågældende myndighed derom.

Artikel LAW.SURR.99: Konkurrerende internationale forpligtelser

1. Denne aftale anfægter ikke den fuldbyrdende stats forpligtelser, når den eftersøgte er udleveret til denne stat fra et tredjeland, og den pågældende er beskyttet af specialitetsreglen i henhold til de regler, hvorefter udleveringen fandt sted. Den fuldbyrdende stat træffer alle nødvendige foranstaltninger for straks at anmode om samtykke fra det tredjeland, som har udleveret den eftersøgte, således at den eftersøgte kan overgives til den stat, der har udstedt arrestordren. Fristerne i artikel LAW.SURR.95 [Frister og procedurer for afgørelsen om fuldbyrdelse af en arrestordre] løber først fra den dag, hvor specialitetsreglen ophører med at finde anvendelse.
2. Indtil der er truffet afgørelse i det tredjeland, hvorfra den eftersøgte er udleveret, sikrer den fuldbyrdende stat, at de materielle betingelser, der er nødvendige for effektiv overgivelse, fortsat er opfyldt.

Artikel LAW.SURR.100: Underretning om afgørelsen

Den fuldbyrdende judicielle myndighed underretter straks den udstedende judicielle myndighed om, hvorvidt arrestordren vil blive fuldbyrdet.

Artikel LAW.SURR.101: Frist for overgivelse af den eftersøgte

1. Den eftersøgte overgives snarest muligt på en dato, der aftales mellem de berørte myndigheder.
2. Den eftersøgte overgives, senest ti dage efter at den endelige afgørelse om fuldbyrdelse af arrestordren er truffet.
3. Hvis det på grund af omstændigheder, som ikke kan tilskrives nogen af staterne, viser sig umuligt at overgive den eftersøgte inden for den i stk. 2 fastsatte frist, kontakter den fuldbyrdende judicielle myndighed og den udstedende judicielle myndighed straks hinanden og aftaler en ny dato for overgivelse. I så fald finder overgivelsen sted senest ti dage efter den således aftalte nye dato.
4. En overgivelse kan undtagelsesvis udsættes midlertidigt af tungtvejende humanitære grunde, f.eks. hvis der er vægtige grunde til at antage, at overgivelsen klart ville bringe den eftersøgtes liv eller helbred i fare. Arrestordren skal fuldbyrdes, så snart disse grunde ikke længere foreligger. Den fuldbyrdende judicielle myndighed underretter straks den udstedende judicielle myndighed herom, og de aftaler en ny dato for overgivelsen. I så fald finder overgivelsen sted senest ti dage efter den aftalte nye dato.
5. Hvis den eftersøgte stadig er varetægtsfængslet efter udløbet af de i stk. 2-4 nævnte frister, løslades vedkommende. De fuldbyrdende og udstedende judicielle myndigheder kontakter hinanden, så snart det viser sig, at en person skal løslades i henhold til dette stykke, og aftaler de nærmere bestemmelser for overgivelsen af den pågældende person.

Artikel LAW.SURR.102: Udsættelse af overgivelsen eller betinget overgivelse

1. Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan efter at have besluttet at fuldbyrde arrestordren udsætte overgivelsen af den eftersøgte, for at vedkommende kan retsforfølges i den fuldbyrdende stat, eller, hvis den eftersøgte allerede er dømt, for at vedkommende på den udstedende stats område kan afsone en straf for en anden overtrædelse end den, der ligger til grund for arrestordren.
2. I stedet for at udsætte overgivelsen kan den fuldbyrdende judicielle myndighed midlertidigt overgive den eftersøgte til den udstedende stat på betingelser, der skal aftales mellem de fuldbyrdende judicielle myndigheder og de udstedende judicielle myndigheder. Aftalen skal være skriftlig, og betingelserne er bindende for alle myndigheder i den udstedende stat.

Artikel LAW.SURR.103: Transit

1. Hver stat tillader transit gennem sit område af en eftersøgt person, der er overgivet, forudsat at staten har modtaget oplysninger om:
 - a) identiteten og nationaliteten på den person, der er omfattet af en arrestordre
 - b) eksistensen af en arrestordre
 - c) lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse og
 - d) omstændighederne ved lovovertrædelsen, herunder tid og sted.
2. Den stat, på hvis vegne der er indgivet meddelelse i overensstemmelse med artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2, således at statsborgere

ikke vil blive overgivet, eller at overgivelse kun tillades på visse bestemte vilkår, kan på samme betingelser nægte at give tilladelse til transit af dens egne statsborgere gennem dens område eller underkaste den de samme betingelser.

3. Staterne udpeger en myndighed, der er ansvarlig for at modtage transitanmodninger og de nødvendige dokumenter samt al anden officiel korrespondance vedrørende transitanmodninger.

4. Transitanmodningen og de i stk. 1 nævnte oplysninger kan meddeles den myndighed, der er udpeget i medfør af stk. 3, på en hvilken som helst måde, der kan efterlade et skriftligt spor. Transitstaten meddeler sin afgørelse på samme måde.

5. Dette afsnit finder ikke anvendelse i forbindelse med flyrejser uden planlagt mellemlanding. Finder der imidlertid i forbindelse med en sådan flyrejse en uforudset landing sted, giver den udstedende stat den myndighed, der er udpeget i medfør af stk. 3, de i stk. 1 nævnte oplysninger.

6. Når en person, der skal udleveres fra et tredjeland til en stat, befinder sig i transit, finder denne artikel tilsvarende anvendelse. Navnlig skal henvisninger til en "arrestordre" betragtes som henvisninger til en "udleveringsanmodning".

Artikel LAW.SURR.104: Fratrækning af varigheden af varetægtsfængslingen i den fuldbyrdende stat

1. Den udstedende stat fradrager enhver periode, hvor den eftersøgte har været varetægtsfængslet i forbindelse med fuldbyrdelsen af en arrestordre, i den samlede varighed af den periode, den pågældende skal afsone i den udstedende stat som følge af idømmelsen af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Den fuldbyrdende judicielle myndighed eller den centrale myndighed, der er udpeget i medfør af artikel LAW.SURR.85 [Anvendelse af den centrale myndighed], fremsender samtidig med overgivelsen alle oplysninger om varigheden af den eftersøgte varetægtsfængsling på grundlag af arrestordren, til den udstedende judicielle myndighed.

Artikel LAW.SURR.105: Eventuel retsforfølgning for andre lovovertrædelser

1. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan hver især meddele specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde, at i forhold til andre stater, der er omfattet af samme meddelelse, formodes samtykke at være givet til retsforfølgning, idømmelse af straf eller tilbageholdelse med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet, medmindre den fuldbyrdende judicielle myndighed i en konkret sag anfører andet i sin afgørelse om overgivelse.

2. Bortset fra de i stk. 1 og 3 omhandlede tilfælde kan en person, der er overgivet, ikke retsforfølges, idømmes straf eller på anden måde tilbageholdes for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet.

3. Stk. 2 i denne artikel gælder ikke i følgende tilfælde:

- a) den pågældende har efter at have haft mulighed for at forlade den stat, han er overgivet til, undladt dette inden for 45 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage til denne medlemsstats område efter at have forladt det
- b) lovovertrædelser kan ikke straffes med frihedsberøvelse

- c) retsforfølgningen medfører ikke anvendelse af en foranstaltning, der begrænser den pågældendes personlige frihed
- d) den pågældende vil blive pålagt en straf eller en foranstaltning, der ikke indebærer frihedsberøvelse, herunder bødestraf eller en anden foranstaltning, der måtte træde i stedet for bøde, også selv om denne straf eller foranstaltning begrænser den pågældendes personlige frihed
- e) den pågældende har givet sit samtykke til overgivelse, eventuelt samtidig med at den pågældende har givet afkald på anvendelse af specialitetsreglen, i henhold til artikel LAW.SURR.91 [Samtykke til overgivelse]
- f) den pågældende giver efter overgivelsen udtrykkeligt afkald på anvendelse af specialitetsreglen for specifikke lovovertrædelser, der er begået inden overgivelsen; afkaldet skal afgives til den kompetente udstedende judicielle myndighed og føres til protokols i overensstemmelse med den udstedende stats nationale lovgivning; afkaldet skal indhentes på en sådan måde, at det fremgår, at den pågældende har givet det frivilligt og med fuldt kendskab til følgerne; med henblik herpå har den pågældende ret til en advokat og
- g) den fuldbyrdende judicielle myndighed, der har overgivet den pågældende, giver sit samtykke i henhold til denne artikels stk. 4.

4. Anmodningen om samtykke skal indgives til den fuldbyrdende judicielle myndighed med de oplysninger, der er nævnt i artikel LAW.SURR.86 [Arrestordrens indhold og form], stk. 1, og være ledsaget af en oversættelse som omhandlet i artikel LAW.SURR.86 [Arrestordrens indhold og form], stk. 2. Samtykke skal gives, når den lovovertrædelse, for hvilken der er anmodet om samtykke, i sig selv giver anledning til overgivelse i henhold til bestemmelserne i denne afsnit. Samtykke skal nægtes af de grunde, der henvises til i artikel LAW.SURR.80 [Obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af arrestordren], og må ellers kun nægtes af de grunde, der henvises til i artikel LAW.SURR.81 [Andre grunde til at afslå fuldbyrdelse af arrestordren] eller artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], stk. 2, og artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2. Afgørelsen skal træffes senest 30 dage efter modtagelse af anmodningen. I situationer, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.84 [Garantier, som den udstedende stat skal give i særlige tilfælde], skal den udstedende stat give de deri fastsatte garantier.

Artikel LAW.SURR.106: Overgivelse eller senere udlevering

1. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan hver især meddele specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde, at i forhold til andre stater, der er omfattet af samme meddelelse, formodes samtykke at være givet til overgivelse af en person til en anden stat end fuldbyrdelsesstaten i henhold til en arrestordre eller en europæisk arrestordre, der er udstedt for en lovovertrædelse, som er begået inden overgivelsen, medmindre den fuldbyrdende judicielle myndighed i en konkret sag anfører andet i sin afgørelse om overgivelse.

2. En person, der er overgivet til den udstedende stat i henhold til en arrestordre eller en europæisk arrestordre, kan under alle omstændigheder uden den fuldbyrdende medlemsstats samtykke overgives til en anden stat end den fuldbyrdende stat i henhold til en arrestordre eller en europæisk arrestordre, der er udstedt for en lovovertrædelse, som er begået inden overgivelsen, i følgende tilfælde:

- a) den eftersøgte har efter at have haft mulighed for at forlade den stat, han er overgivet til, undladt dette inden for 45 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage til denne medlemsstats område efter at have forladt det
- b) den eftersøgte giver sit samtykke til at blive overgivet til en anden stat end den fuldbyrdende stat i henhold til en arrestordre eller europæisk arrestordre; samtykket skal afgives til de kompetente udstedende judicielle myndigheder og føres til protokols i overensstemmelse med den udstedende stats nationale lovgivning; samtykket skal gives på en sådan måde, at det fremgår, at den pågældende frivilligt har givet det med fuldt kendskab til følgerne; med henblik herpå har den eftersøgte person ret til en advokat og
- c) den eftersøgte er ikke omfattet af specialitetsreglen i overensstemmelse med artikel LAW.SURR.105 [Mulig retsforfølgning for andre lovovertrædelser], stk. 3, litra a), e), f) eller g).

3. Den fuldbyrdende judicielle myndighed skal give sit samtykke til overgivelsen til en anden stat i overensstemmelse med følgende regler:

- a) anmodningen om samtykke skal indgives i overensstemmelse med artikel LAW.SURR.87 [Fremsendelse af en arrestordre] og være ledsaget af de oplysninger, der er nævnt i artikel LAW.SURR.86 [Arrestordrens indhold og form], stk. 1, og en oversættelse som omhandlet i artikel LAW.SURR.86 [Arrestordrens indhold og form], stk. 2
- b) samtykke skal gives, når den lovovertrædelse, for hvilken der er anmodet om samtykke, i sig selv giver anledning til overgivelse i henhold til bestemmelserne i denne aftale
- c) afgørelsen skal træffes senest 30 dage efter modtagelse af anmodningen og
- d) samtykke skal nægtes af de grunde, der henvises til i artikel LAW.SURR.80 [Obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af arrestordren], og må ellers kun nægtes af de grunde, der henvises til i artikel LAW.SURR.81 [Andre grunde til at afslå fuldbyrdelse af arrestordren], artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], stk. 2, og artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2.

4. I situationer, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.84 [Garantier, som den udstedende stat skal give i særlige tilfælde], skal udstedelsesstaten give de deri fastsatte garantier.

5. Uanset stk. 1 må en person, der er overgivet i henhold til en arrestordre, ikke udleveres til et tredjeland uden samtykke fra den kompetente myndighed i den stat, der har overgivet den pågældende. Samtykke skal gives i overensstemmelse med de konventioner, som denne stat er bundet af, samt i overensstemmelse med dens nationale lovgivning.

Artikel LAW.SURR.107: Overgivelse af genstande

1. Den fuldbyrdende judicielle myndighed skal i overensstemmelse med den fuldbyrdende stats nationale lovgivning og efter anmodning fra den udstedende judicielle myndighed, eller på eget initiativ, beslaglægge og overgive genstande:

- a) som er påkrævede som bevismateriale, eller
- b) som den eftersøgte har erhvervet som resultat af lovovertrædelser.

2. De i stk. 1 nævnte genstande skal udleveres, selv om arrestordren ikke kan fuldbyrdes på grund af den eftersørgtes død eller undvigelse.

3. Hvis de i stk. 1 nævnte genstande beslaglægges eller konfiskeres på den fuldbyrdende stats område, kan denne stat i forbindelse med verserende strafforfølgning midlertidigt tilbageholde eller udlevere dem til den udstedende stat på betingelse af, at de senere tilbageleveres.

4. Enhver rettighed, som den fuldbyrdende stat eller tredjemand måtte have over de i stk. 1 nævnte genstande, bevares. Hvis der findes sådanne rettigheder, skal den udstedende stat straks efter retsforfølgningen vederlagsfrit tilbagelevere genstandene til den fuldbyrdende stat.

Artikel LAW.SURR.108: Udgifter

1. Den fuldbyrdende stat afholder de udgifter på sit område, der følger af fuldbyrdelsen af en arrestordre.

2. Alle andre udgifter afholdes af den udstedende stat.

Artikel LAW.SURR.109: Forholdet til andre juridiske instrumenter

1. Dette afsnit træder fra datoen for denne aftales ikrafttræden i stedet for de tilsvarende bestemmelser i følgende konventioner, der finder anvendelse på udlevering mellem Det Forenede Kongerige på den ene side og medlemsstaterne på den anden side, med forbehold af deres anvendelse i forholdet mellem stater og tredjelande:

- a) den europæiske konvention om udlevering, udfærdiget i Paris den 13. december 1957, med tilhørende tillægsprotokoller og
- b) den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme for så vidt angår udlevering.

2. I det omfang de i stk. 1 omhandlede konventioner finder anvendelse på staternes territorier eller på territorier, hvis udenrigsanliggender varetages af en stat, og på hvilke dette afsnit ikke finder anvendelse, regulerer de pågældende konventioner fortsat forbindelserne mellem disse territorier og de øvrige stater.

Artikel LAW.SURR.110: Gennemgang af meddelelser

Når parterne i fællesskab gennemgår dette afsnit, jf. artikel LAW.OTHER.135, [Gennemgang og evaluering], stk. 1, skal parterne også overveje nødvendigheden af at opretholde de underretninger, der er indgivet i henhold til artikel LAW.SURR.79 [Anvendelsesområde], stk. 4, artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], stk. 2, og artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2. Hvis de underretninger, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2, ikke fornys, udløber de fem år efter datoen for denne aftales ikrafttræden. De i artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2, omhandlede meddelelser kan kun fornys eller udfærdiges på ny inden for de tre måneder, der går forud for femårsdagen for denne aftales ikrafttræden, og derefter hvert femte år, forudsat at betingelserne i artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2, er opfyldt på det pågældende tidspunkt.

Artikel LAW.SURR.111: Igangværende arrestordrer i tilfælde af ikkeanvendelse

Uanset artikel LAW.GEN.5 [Samarbejdets omfang, hvis en medlemsstat ikke længere deltager i tilsvarende foranstaltninger i henhold til EU-retten], artikel LAW.OTHER.136 [Ophør] og artikel LAW.OTHER.137 [Suspension] finder bestemmelserne i dette afsnit anvendelse på arrestordrer, hvor den eftersøgte er blevet anholdt inden ikkeanvendelsen af dette afsnit, med henblik på fuldbyrdelse af en arrestordre, uanset om den fuldbyrdende judicielle myndighed har truffet afgørelse om, hvorvidt den eftersøgte person skal forblive varetægtsfængslet eller midlertidigt løslades.

Artikel LAW.SURR.112: Anvendelse på eksisterende europæiske arrestordrer

Dette afsnit finder anvendelse på europæiske arrestordrer, der er udstedt i overensstemmelse med Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA⁸¹ af en stat inden overgangsperiodens udløb, hvis den eftersøgte ikke er blevet anholdt med henblik på fuldbyrdelse inden overgangsperiodens udløb.

AFSNIT VIII: GENSIDIG BISTAND

Artikel LAW.MUTAS.113: Formål

1. Formålet med dette afsnit er at supplere bestemmelserne og lette anvendelsen mellem medlemsstaterne på den ene side og Det Forenede Kongerige på den anden side af:

- a) den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager, udfærdiget i Strasbourg den 20. april 1959, "den europæiske konvention om gensidig retshjælp"
- b) tillægsprotokollen til den europæiske konvention om gensidig retshjælp, udfærdiget i Strasbourg den 17. marts 1978 og
- c) den 2. tillægsprotokol til den europæiske konvention om gensidig retshjælp, udfærdiget i Strasbourg den 8. november 2001.

2. Dette afsnit berører ikke bestemmelserne i afsnit IX [Udveksling af oplysninger fra strafferegistre], som har forrang for dette afsnit.

Artikel LAW.MUTAS.114: Definition af kompetent myndighed

I dette afsnit forstås ved "kompetent myndighed" enhver myndighed, der har kompetence til at sende eller modtage anmodninger om gensidig bistand i overensstemmelse med bestemmelserne i den europæiske konvention om gensidig retshjælp og protokollerne hertil, og som defineret af staterne i deres respektive erklæringer til Europarådets generalsekretær. "Kompetent myndighed" omfatter også EU-organer, der er underrettet i overensstemmelse med artikel LAW.OTHER.134 [Underretninger], stk. 7, litra c); bestemmelserne i dette afsnit finder tilsvarende anvendelse på sådanne EU-organer.

⁸¹ Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT L 190 af 18.7.2002, s. 1).

Artikel LAW.MUTAS.115: Formular til anmodning om gensidig bistand

1. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde udarbejder en standardformular til anmodninger om gensidig bistand ved at vedtage et bilag til denne aftale.
2. Hvis specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde har vedtaget en afgørelse i henhold til stk. 1, skal anmodningerne om gensidig bistand fremsættes ved hjælp af standardformularen.
3. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde kan om nødvendigt ændre standardformularen til anmodninger om gensidig bistand.

Artikel LAW.MUTAS.116 Betingelser for anmodning om gensidig bistand

1. Den kompetente myndighed i den bistanðssøgende stat kan kun fremsætte en anmodning om gensidig bistand, hvis den finder det godtgjort, at følgende betingelser er opfyldt:
 - a) anmodningen er nødvendig og står i et rimeligt forhold til formålet med retssagen under hensyntagen til den mistænkte eller tiltaltes rettigheder og
 - b) der kunne være blevet udstedt kendelse om den eller de efterforskningsforanstaltninger, der er anført i anmodningen, under samme omstændigheder i en lignende national sag.
2. Den bistanðssøgte stat kan konsultere den bistanðssøgende stat, hvis den kompetente myndighed i den bistanðssøgte stat er af den opfattelse, at betingelserne i stk. 1 ikke er opfyldt. Efter konsultationen kan den bistanðssøgende stats kompetente myndighed beslutte at trække anmodningen om gensidig bistand tilbage.

Artikel LAW.MUTAS.117: Benyttelse af alternative efterforskningsforanstaltninger

1. Hvor det er muligt, skal den kompetente myndighed i den bistanðssøgte stat overveje at anvende en anden efterforskningsforanstaltning end den foranstaltning, der er fastsat i anmodningen om gensidig bistand, hvis:
 - a) efterforskningsforanstaltningen i anmodningen ikke findes i henhold til lovgivningen i den bistanðssøgte stat eller
 - b) efterforskningsforanstaltningen i anmodningen ikke ville være tilgængelig i en lignende national sag.
2. Uden at det berører de begrundelser for afslag, der er tilgængelige i henhold til den europæiske konvention om gensidig retshjælp og protokollerne hertil og i henhold til artikel LAW.MUTAS.119 [*Forbud mod dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem)*], finder denne artikels stk. 1 ikke anvendelse på følgende efterforskningsforanstaltninger, der altid skal være tilgængelige i henhold til den bistanðssøgte stats lovgivning:
 - a) fremskaffelse af oplysninger fra politiets eller de judicielle myndigheders databaser, som den kompetente myndighed i den bistanðssøgte stat har direkte adgang til inden for rammerne af straffesager
 - b) afhøring af vidner, eksperter, ofre, mistænkte eller tiltalte eller tredjemand på den bistanðssøgte stats område

- c) enhver ikkeindgribende efterforskningsforanstaltning som defineret i den bistandssøgte stats lovgivning og
- d) identificering af personer, der har abonnement på et bestemt telefonnummer eller en bestemt IP-adresse.

3. Den bistandssøgte stats kompetente myndighed kan også anvende en anden efterforskningsforanstaltning end den foranstaltning, der er anført i anmodningen om gensidig bistand, hvis den efterforskningsforanstaltning, som den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat har valgt, ville føre til samme resultat med mindre indgribende midler, end den efterforskningsforanstaltning, der er anført i anmodningen.

4. Hvis den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat beslutter at anvende en anden foranstaltning end den, der er anført i anmodningen, jf. stk. 1 og 3, skal den først underrette den kompetente myndighed i den bistandssøgende stat, som kan beslutte at trække anmodningen tilbage eller supplere den.

5. Hvis den efterforskningsforanstaltning, der anføres i anmodningen, ikke findes i henhold til lovgivningen i den bistandssøgte stat eller ikke ville være tilgængelig i en lignende national sag, og hvis der ikke findes nogen anden efterforskningsforanstaltning, der kan give samme resultat som den ønskede efterforskningsforanstaltning, underretter den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat den kompetente myndighed i den bistandssøgende stat om, at det ikke har været muligt at yde den ønskede bistand.

Artikel LAW.MUTAS.118: Pligt til underretning

Den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat underretter straks den kompetente myndighed i den bistandssøgende stat på en hvilken som helst måde, hvis:

- a) det er umuligt at efterkomme anmodningen om gensidig bistand, fordi anmodningen er ufuldstændig eller åbenlyst ukorrekt, eller
- b) den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat i forbindelse med fuldbyrdelsen af anmodningen om gensidig bistand uden yderligere forespørgsler finder, at det kan være hensigtsmæssigt at gennemføre efterforskningsmæssige foranstaltninger, som ikke oprindeligt var planlagt, eller som ikke kunne præciseres, da anmodningen om gensidig bistand blev indgivet, for at gøre det muligt for den bistandssøgende stats kompetente myndighed at træffe yderligere foranstaltninger i den konkrete sag.

Artikel LAW.MUTAS.119: *Forbud mod dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem)*

I tillæg til de begrundelser for afslag, der er anført i den europæiske konvention om gensidig retshjælp og protokollerne hertil, kan gensidig bistand afslås med begrundelse i, at den person, for hvem der anmodes om bistand, og som er genstand for strafferetlig efterforskning, retsforfølgning eller andre procedurer, herunder retssager, i den bistandssøgende stat, er blevet endeligt dømt af en anden stat for de samme forhold, forudsat at en sanktion, hvis den er blevet pålagt, er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes i henhold til domsstatens lovgivning.

Artikel LAW.MUTAS.120: Tidsfrister

1. Den bistandssøgte stat træffer afgørelse om fuldbyrdelse af anmodningen om gensidig bistand snarest muligt, og under alle omstændigheder senest 45 dage efter modtagelsen af anmodningen, og underretter den bistandssøgende stat om sin afgørelse.
2. En anmodning om gensidig bistand indgives hurtigst muligt, og under alle omstændigheder senest 90 dage efter den i denne artikels stk. 1 omhandlede afgørelse eller efter den konsultation, der er omhandlet i artikel LAW.MUTAS 116 [Betingelser for anmodning om gensidig bistand], stk. 2.
3. Hvis det i anmodningen om gensidig bistand er angivet, at der på grund af proceduremæssige frister, lovovertrædelsens alvor eller andre særligt hastende omstændigheder er nødvendigt med en kortere frist end den, der er fastsat i stk. 1 eller 2, eller hvis det i anmodningen er angivet, at en foranstaltning til gensidig bistand skal gennemføres på en bestemt dato, tager den bistandssøgte stat så vidt muligt hensyn til dette krav.
4. Hvis der anmodes om gensidig bistand for at træffe midlertidige foranstaltninger i henhold til artikel 24 i anden tillægsprotokol til den europæiske konvention om gensidig retshjælp, træffer den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat afgørelse om den midlertidige foranstaltning og underretter den kompetente myndighed i den bistandssøgende stat om denne afgørelse snarest muligt efter modtagelsen af anmodningen. Inden ophævelse af nogen midlertidig foranstaltning, der er truffet i henhold til denne artikel, giver den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat, når det er muligt, den kompetente myndighed i den bistandssøgende stat lejlighed til at begrunde en videreførelse af foranstaltningen.
5. Hvis fristen, der er fastsat i stk. 1 eller 2, eller fristen eller den specifikke dato, der er fastsat i stk. 3, ikke kan overholdes i et specifikt tilfælde, eller hvis afgørelsen om at træffe midlertidige foranstaltninger i henhold til stk. 4 forsinkes, underretter den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat straks og på en hvilken som helst måde den kompetente myndighed i den bistandssøgende stat om grundene til forsinkelsen og konsulterer den kompetente myndighed i den bistandssøgende stat om en passende tidsplan for efterkommelse af anmodningen om gensidig bistand.
6. De frister, der er fastsat i denne artikel, finder ikke anvendelse, hvis anmodningen om gensidig bistand fremsættes i forbindelse med nogen af følgende strafbare handlinger eller overtrædelser, der falder ind under anvendelsesområdet for den europæiske konvention om gensidig retshjælp og protokollerne hertil, som defineret i den bistandssøgende stats lovgivning:
 - a) hastighedsoverskridelser, hvis en anden person ikke blev kvæstet eller døde, og hvis overskridelsen ikke var signifikant
 - b) kørsel uden sikkerhedssele
 - c) fremkørsel mod rødt lys eller et andet obligatorisk stopsignal
 - d) kørsel uden styrthjelm eller
 - e) kørsel i en forbudt bane (f.eks. forbudt brug af en nødbane, en kørebane forbeholdt offentlig transport eller en på grund af vejarbejde lukket kørebane).
7. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde overvåger anvendelsen af stk. 6. Det forpligter sig til at fastsætte frister for de anmodninger, som stk. 6 finder anvendelse

på, senest tre år efter denne aftales ikrafttræden under hensyntagen til antallet af anmodninger. Det kan også beslutte, at stk. 6 ikke længere finder anvendelse.

Artikel LAW.MUTAS.121: Fremsendelse af anmodninger om gensidig bistand

1. Foruden de kommunikationskanaler, der foreligger i henhold til den europæiske konvention om gensidig retshjælp og protokollerne hertil, kan anmodninger om gensidig bistand også sendes direkte af anklagemyndighederne i Det Forenede Kongerige til medlemsstaternes kompetente myndigheder, hvis direkte fremsendelse er fastsat i henhold til de respektive bestemmelser.

2. Ud over de kommunikationskanaler, der foreligger i henhold til den europæiske konvention om gensidig retshjælp og protokollerne hertil, kan enhver anmodning om gensidig retshjælp samt meddelelser uden forudgående anmodning i hastetilfælde videregives via Europol eller Eurojust i overensstemmelse med bestemmelserne i de respektive afsnit i denne aftale.

Artikel LAW.MUTAS.122: Fælles efterforskningshold

Hvis staters kompetente myndigheder opretter et fælles efterforskningshold, underlægges forholdet mellem medlemsstaterne i det fælles efterforskningshold EU-retten, uanset det retsgrundlag, der henvises til i aftalen om oprettelse af et fælles efterforskningshold.

AFSNIT IX: UDVEKSLING AF STRAFFEREGISTEROPLYSNINGER

Artikel LAW.EXINF.120: Formål

1. Formålet med dette afsnit er at muliggøre udveksling mellem medlemsstaterne på den ene side og Det Forenede Kongerige på den anden side af oplysninger fra strafferegistret.

2. I forbindelserne mellem Det Forenede Kongerige og medlemsstaterne er formålet med bestemmelserne i dette afsnit:

- a) at supplere artikel 13 og artikel 22, stk. 2, i den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager og tillægsprotokollerne hertil af 17. marts 1978 og 8. november 2001 og
- b) at erstatte artikel 22, stk. 1, i den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager som suppleret af artikel 4 i tillægsprotokollen af 17. marts 1978.

3. I forbindelserne mellem medlemsstaterne på den ene side og Det Forenede Kongerige på den anden side giver hver part afkald på at påberåbe sig deres forbehold over for artikel 13 i den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager og artikel 4 i tillægsprotokollen hertil af 17. marts 1978.

Artikel LAW.EXINF.121: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "straffedom": enhver endelig afgørelse truffet af en straffedomstol over for en fysisk person i forbindelse med en strafbar handling, for så vidt afgørelsen indlæses i domsstatens strafferegister
- b) "straffesag": fasen før retssagen, selve retssagen og fuldbyrdelsen af straffedommen

- c) "strafferegister": det eller de nationale registre, der indeholder oplysninger om afsagte domme i henhold til national ret.

Artikel LAW.EXINF.122: Centralmyndigheder

Hver stat udpeger en eller flere centrale myndigheder, der har kompetence til at udveksle oplysninger fra strafferegisteret i henhold til dette afsnit og til de udvekslinger, der henvises til i artikel 22, stk. 2, i den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager.

Artikel LAW.EXINF.123: Underretninger

1. Hver stat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at det i forbindelse med alle domme, der afsiges på dens område, ved overførslen til det nationale strafferegister anføres, hvilken nationalitet eller hvilke nationaliteter domfældte har, hvis vedkommende er statsborger i en anden stat.
2. Den centrale myndighed i hver stat underretter den centrale myndighed i enhver anden stat om alle straffedomme afsagt på dens område over for sidstnævnte stats statsborgere samt om eventuelle efterfølgende ændringer eller sletninger af oplysninger, der er indeholdt i strafferegistret, således som de er registreret i strafferegistret. Staternes centrale myndigheder meddeler hinanden disse oplysninger mindst én gang om måneden.
3. Hvis en stats centrale myndighed bliver opmærksom på, at en dømt person er statsborger i to eller flere andre stater, overfører den de relevante oplysninger til hver af disse stater, selv om den dømte er statsborger i den stat, på hvis område den pågældende er blevet dømt.

Artikel LAW.EXINF.124: Opbevaring af domme

1. Hver stats centrale myndighed opbevarer alle de oplysninger, der er meddelt i henhold til artikel LAW.EXINF.123 [Underretninger].
2. Den centrale myndighed i hver stat sikrer, at der foretages en identisk ændring eller sletning af de oplysninger, der er opbevaret i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, hvis der sker en efterfølgende ændring eller sletning i henhold til artikel LAW.EXINF.123 [Underretninger], stk. 2.
3. Hver stats centrale myndighed sikrer, at kun oplysninger, som er blevet ajourført i overensstemmelse med denne artikels stk. 2, stilles til rådighed, når de besvarer anmodninger i henhold til artikel LAW.EXINF.125 [Anmodninger om oplysninger].

Artikel LAW.EXINF.125: Anmodninger om oplysninger

1. Hvis der anmodes om oplysninger fra en stats strafferegister på nationalt plan til brug for en straffesag mod en person eller med andet formål end en straffesag, kan den centrale myndighed i denne stat i overensstemmelse med national ret sende en anmodning til den centrale myndighed i en anden stat om udskrift af oplysninger og tilknyttede data fra strafferegistret.
2. Hvis en person anmoder den centrale myndighed i en anden stat end den stat, hvori den pågældende person er statsborger, om oplysninger fra sit eget strafferegister, indgiver den pågældende centrale myndighed en anmodning til den centrale myndighed i den stat, hvori den pågældende person er statsborger, om oplysninger og tilknyttede data fra strafferegistret med henblik på at indsætte sådanne oplysninger og tilknyttede data i den udskrift, som den pågældende modtager.

Artikel LAW.EXINF.126: Svar på anmodninger

1. Den anmodede stats centrale myndighed sender svar på anmodninger om oplysninger til den centrale myndighed i den anmodende stat snarest muligt og under alle omstændigheder inden for en frist på tyve arbejdsdage fra den dato, hvor anmodningen blev modtaget.
2. Den centrale myndighed i hver stat skal svare på anmodninger, der fremsættes til andre formål end en straffesag i overensstemmelse med national ret.
3. Uanset stk. 2 skal staterne, når de besvarer anmodninger med henblik på rekruttering til professionelle eller organiserede frivillige aktiviteter, der indebærer direkte og regelmæssig kontakt med børn, medtage oplysninger om eksistensen af straffedomme for lovovertrædelser, der vedrører seksuelt misbrug eller seksuel udnyttelse af børn, børnepornografi, hvervning af børn til seksuelle formål, herunder tilskyndelse, medvirken til eller forsøg på at begå en af disse strafbare handlinger, samt oplysninger om udelukkelse fra at udøve aktiviteter, der indebærer direkte og regelmæssig kontakt med børn, som følge af sådanne straffedomme.

Artikel LAW.EXINF.127: Kommunikationskanal

Udveksling mellem stater af oplysninger fra strafferegistret finder sted elektronisk i overensstemmelse med de tekniske og proceduremæssige specifikationer, der er fastsat i BILAG LAW-6.

Artikel LAW.EXINF.128: Betingelser for anvendelsen af personoplysninger

1. Hver stat må kun anvende personoplysninger modtaget som svar på sin anmodning i henhold til artikel LAW.EXINF.126 [Svar på anmodninger] til de formål, hvortil de blev anmodet.
2. Hvis der er anmodet om oplysninger til andre formål end en straffesag, kan den anmodende stat anvende de personoplysninger, der modtages i henhold til artikel LAW.EXINF.126 [Svar på anmodninger], i overensstemmelse med sin nationale lovgivning og kun inden for de grænser, som den anmodede stat har fastsat i formularen i kapitel 2 i BILAG LAW-6.
3. Uanset denne artikels stk. 1 og 2 kan den anmodende stat anvende personoplysninger, der videregives af en stat som svar på en anmodning i henhold til artikel LAW.EXINF.126 [Svar på anmodninger], til at forebygge en umiddelbar og alvorlig trussel mod den offentlige sikkerhed.
4. Hver stat sikrer, at deres centrale myndigheder ikke videregiver personoplysninger, der er indberettet i henhold til artikel LAW.EXINF.123 [Underretninger], til myndigheder i tredjelande, medmindre følgende betingelser er opfyldt:
 - a) personoplysningerne videregives kun under hensyn til sagens konkrete omstændigheder
 - b) personoplysningerne videregives til myndigheder, hvis funktioner er direkte forbundet med de formål, hvortil personoplysningerne videregives i henhold til litra c), i dette stykke
 - c) personoplysningerne videregives kun, hvis det er nødvendigt:
 - i) med henblik på straffesager
 - ii) til andre formål end straffesager eller

- iii) for at forebygge en umiddelbar og alvorlig trussel mod den offentlige sikkerhed
 - d) personoplysningerne må kun anvendes af det anmodende tredjeland til de formål, hvortil der blev anmodet om oplysningerne, og inden for de grænser, der er fastsat af den stat, der meddelte personoplysningerne i henhold til artikel LAW.EXINF.123 [Underretninger] og
 - e) personoplysningerne videregives kun, hvis den centrale myndighed efter at have vurderet alle omstændighederne i forbindelse med videregivelsen af personoplysningerne til tredjelandet konkluderer, at der foreligger passende garantier til beskyttelse af personoplysningerne.
5. Denne artikel finder ikke anvendelse på personoplysninger, der er indhentet af en stat i henhold til dette afsnit, og som har oprindelse i den pågældende stat.

AFSNIT X: BEKÆMPELSE AF HVIDVASKNING AF PENGE OG AF FINANSIERING AF TERRORISME

Artikel LAW.AML.127: Formål

Formålet med dette afsnit er at støtte og styrke Unionens og Det Forenede Kongeriges foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme.

Artikel LAW.AML.128: Foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme

1. Parterne er enige om at støtte internationale bestræbelser på at forebygge og bekæmpe hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. Parterne erkender, at der er behov for at samarbejde om at forhindre, at deres finansielle systemer bruges til at hvidvaske indtægter fra kriminell aktivitet, f.eks. ulovlig narkotikahandel og korruption, og for at bekæmpe finansiering af terrorisme.
2. Parterne udveksler relevante oplysninger inden for deres respektive retlige rammer, hvis det er relevant.
3. Parterne opretholder hver især en omfattende ordning til bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme og gennemgår regelmæssigt behovet for at forbedre denne ordning under hensyntagen til principperne og målene i henstillingerne fra Den Finansielle Aktionsgruppe.

Artikel LAW.AML.129 Gennemsigtighed i ejendomsretten for virksomheder og andre juridiske enheder

1. I denne artikel forstås ved:
 - a) "reel ejer": enhver fysisk person, som i forhold til en selskabsenhed og i overensstemmelse med partens love og forskrifter:
 - i) udøver eller har ret til at udøve endelig kontrol over forvaltningen af enheden
 - ii) i sidste ende ejer eller direkte eller indirekte kontrollerer mere end 25 % af stemmerettighederne eller aktierne eller andre ejerandele i enheden, uden at dette berører hver parts ret til at fastsætte en lavere procentsats eller

- iii) på anden måde kontrollerer eller har ret til at kontrollere enheden

For så vidt angår juridiske enheder såsom stiftelser, en "Anstalt" eller partnerskaber med begrænset ansvar har hver part ret til at fastsætte lignende kriterier for identifikation af den reelle ejer eller, hvis de vælger det, at anvende definitionen i artikel AML.130 [Gennemsigtighed i ejendomsretten i forbindelse med juridiske arrangementer], stk. 1, litra a), under hensyntagen til sådanne enheders form og struktur.

For så vidt angår andre retlige enheder, der ikke er nævnt ovenfor, tager hver part hensyn til sådanne enheders forskellige former og strukturer og til den grad af risici for hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, der er forbundet med sådanne enheder, med henblik på at fastlægge passende gennemsigtighedsniveauer for reelt ejerskab.

- b) "grundlæggende oplysninger om en reel ejer": den reelle ejers navn, fødselsmåned og fødselsår, bopælsland og nationalitet samt arten og omfanget af de interesser, som den reelle ejer besidder, eller den kontrol, som den reelle ejer udøver over enheden
- c) "kompetente myndigheder":
 - i) offentlige myndigheder, herunder finansielle efterretningsenheder, der særligt har ansvaret for at bekæmpe hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme
 - ii) offentlige myndigheder, der har til opgave at efterforske eller retsforfølge i sager om hvidvaskning af penge, tilknyttede underliggende forbrydelser eller finansiering af terrorisme, eller som har til opgave at opspore, beslaglægge eller indefryse og konfiskere kriminelle aktiver
 - iii) offentlige myndigheder med ansvar for tilsyn eller overvågning, der har til formål at sikre overholdelse af kravene vedrørende bekæmpelse af hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme.

Denne definition berører ikke parternes ret til at identificere yderligere kompetente myndigheder, der kan få adgang til oplysninger om reelle ejere.

2. Hver part sikrer, at retlige enheder på deres område opretholder tilstrækkelige, nøjagtige og ajourførte oplysninger om reelle ejere. Hver part indfører mekanismer til at sikre, at deres kompetente myndigheder har rettidig adgang til sådanne oplysninger.

3. Hver part opretter eller fører et centralt register, der indeholder tilstrækkelige, ajourførte og nøjagtige oplysninger om reelle ejere. For Unionens vedkommende oprettes de centrale registre på medlemsstatsniveau. Denne forpligtelse gælder ikke for juridiske enheder, der er noteret på en fondsbørs, og som er underlagt oplysningskrav med hensyn til en passende grad af gennemsigtighed. Hvis der ikke er identificeret en reel ejer af en enhed, skal registret indeholde alternative oplysninger som f.eks. en erklæring om, at der ikke er identificeret en reel ejer eller oplysninger om den eller de fysiske personer, der bestrider stillingen som ledende embedsmand i den juridiske enhed.

4. Hver part sikrer, at de oplysninger, der opbevares i dens centrale register eller registre, stilles til rådighed for deres kompetente myndigheder uden begrænsninger og rettidigt.

5. Hver part sikrer, at grundlæggende oplysninger om reelle ejere stilles til rådighed for alle medlemmer af offentligheden. Der kan gøres begrænsede undtagelser fra den offentlige

tilgængelighed af oplysninger i henhold til dette stykke i tilfælde, hvor offentlig adgang ville udsætte den reelle ejer for uforholdsmæssige risici såsom risiko for svig, kidnapning, pengeafpresning, andre former for afpresning, chikane, vold eller intimidering, eller hvor den reelle ejer er mindreårig eller på anden måde retligt uegnet.

6. Hver part sikrer, at der findes effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner over for juridiske eller fysiske personer, der ikke opfylder de krav, der pålægges dem i forbindelse med de spørgsmål, der er omhandlet i denne artikel.

7. Hver part sikrer, at de kompetente myndigheder er i stand til rettidigt og vederlagsfrit at give de oplysninger, der er omhandlet i stk. 2 og 3, til den anden parts kompetente myndigheder. Med henblik herpå overvejer parterne, hvordan der kan sikres sikker udveksling af oplysninger.

Artikel LAW.AML.130 Gennemsigtighed i ejendomsretten i forbindelse med juridiske arrangementer

1. I denne artikel forstås ved:

- a) "reel ejer": stifteren, protektoren (hvis en sådan findes), trustforvaltere, den begunstigede eller gruppen af begunstigede, enhver person, der har en tilsvarende stilling i forbindelse med et retligt arrangement med en struktur eller funktion svarende til en egentlig trust, og enhver anden fysisk person, der i sidste ende udøver effektiv kontrol over en trust eller et lignende retligt arrangement
- b) "kompetente myndigheder":
 - i) offentlige myndigheder, herunder finansielle efterretningsenheder, der særligt har ansvaret for at bekæmpe hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme
 - ii) offentlige myndigheder, der har til opgave at efterforske eller retsforfølge i sager om hvidvaskning af penge, tilknyttede underliggende forbrydelser eller finansiering af terrorisme, eller som har til opgave at opspore, beslaglægge eller indefryse og konfiskere kriminelle aktiver
 - iii) offentlige myndigheder med ansvar for tilsyn eller overvågning, der har til formål at sikre overholdelse af kravene vedrørende bekæmpelse af hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme.

Denne definition berører ikke parternes ret til at identificere yderligere kompetente myndigheder, der kan få adgang til oplysninger om reelle ejere.

2. Hver part sikrer, at forvaltere af viljesbestemte truster på deres område opretholder tilstrækkelige, nøjagtige og ajourførte oplysninger om reelle ejere. Disse foranstaltninger finder også anvendelse på andre retlige arrangementer, som hver part har identificeret som havende en struktur eller funktion, der svarer til truster.

3. Hver part indfører mekanismer til sikring af, at dens kompetente myndigheder har rettidig adgang til passende, nøjagtige og ajourførte oplysninger om reelle ejere af viljesbestemte truster og andre retlige arrangementer med en struktur eller funktion, der svarer til truster på dens område.

4. Hvis oplysningerne om reelt ejerskab af truster eller lignende retlige arrangementer opbevares i et centralt register, sikrer den pågældende stat, at oplysningerne er tilstrækkelige, nøjagtige og ajourførte, og at de kompetente myndigheder har rettidig og ubegrænset adgang til

sådanne oplysninger. Parterne bestræber sig på at overveje, hvordan der kan gives adgang til oplysninger om reelt ejerskab af trustere og lignende juridiske arrangementer for enkeltpersoner eller organisationer, der kan påvise en legitim interesse i at se sådan oplysninger.

5. Hver part sikrer, at der findes effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner over for juridiske eller fysiske personer, der ikke opfylder de krav, der pålægges dem i forbindelse med de spørgsmål, der er omhandlet i denne artikel.

6. Hver part sikrer, at de kompetente myndigheder er i stand til rettidigt og vederlagsfrit at give de oplysninger, der er omhandlet i stk. 3, til den anden parts kompetente myndigheder. Med henblik herpå overvejer parterne, hvordan der kan sikres sikker udveksling af oplysninger.

AFSNIT XI: INDEFrysNING OG KONFISKATION

Artikel LAW.CONFISC.1: Mål og principper for samarbejdet

1. Formålet med dette afsnit er, at Det Forenede Kongerige på den ene side og medlemsstaterne på den anden side samarbejder med hinanden i videst muligt omfang inden for efterforskninger og retssager, der sigter mod at indefryse formuegoder med henblik på efterfølgende konfiskation, og efterforskninger og retssager, der sigter mod at konfiskere formuegoder inden for rammerne af straffesager. Dette udelukker ikke andet samarbejde i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], stk. 5 og 6. Dette afsnit indeholder også bestemmelser om samarbejde med EU-organer, der er udpeget af Unionen med henblik på dette afsnit.

2. Hver stat skal på de i dette afsnit fastsatte betingelser efterkomme anmodninger fra en anden stat:

- a) om konfiskation af specifikke formuegoder samt konfiskation af udbytte i form af et krav om betaling af et pengebeløb, der svarer til værdien af udbyttet
- b) om efterforskningsbistand og midlertidige foranstaltninger med henblik på en af de former for konfiskation, der er omhandlet i litra a).

3. Den efterforskningsbistand og de midlertidige foranstaltninger, der anmodes om i stk. 2, litra b), udføres som tilladt af og i overensstemmelse med den bistandssøgte stats nationale lovgivning. Hvis anmodningen vedrørende en af disse foranstaltninger angiver de formaliteter eller procedurer, der er nødvendige i henhold til den bistandssøgende stats nationale lovgivning, skal den bistandssøgte stat, selv om denne ikke er bekendt med sådan formaliteter eller procedurer, efterkomme disse anmodninger i det omfang, de ønskede foranstaltninger ikke er i strid med de grundlæggende principper i den bistandssøgte stats nationale lovgivning.

4. Den bistandssøgte stat sikrer, at anmodninger fra en anden stat med henblik på at identificere, spore, indefryse eller beslaglægge udbytte og redskaber gives samme prioritet som anmodninger, der fremsættes i forbindelse med nationale procedurer.

5. Ved anmodning om konfiskation, efterforskningsbistand og midlertidige foranstaltninger med henblik på konfiskation sikrer den bistandssøgende stat, at principperne om nødvendighed og proportionalitet overholdes.

6. Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse i stedet for kapitlerne om "internationalt samarbejde" i Europarådets konvention om hvidvask, efterforskning, beslaglæggelse og konfiskation

af udbytte fra strafbare handlinger samt finansiering af terrorisme, udfærdiget i Warszawa den 16. maj 2005 ("konventionen af 2005"), og konventionen om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold, udfærdiget i Strasbourg den 8. november 1990 ("konventionen af 1990"). Artikel LAW.CONFISC.2 [Definitioner] erstatter de tilsvarende definitioner i artikel 1 i konventionen af 2005 og artikel 1 i konventionen af 1990. Bestemmelserne i dette afsnit berører ikke staternes forpligtelser i henhold til de øvrige bestemmelser i konventionen af 2005 og konventionen af 1990.

Artikel LAW.CONFISC.2: Definitioner

I dette afsnit forstås ved:

- a) "konfiskation": en sanktion eller en foranstaltning, der pålægges af en domstol efter en retssag vedrørende en eller flere kriminelle handlinger, og som medfører en endelig berøvelse af formuegoder
- b) "indefrysning" eller "beslaglæggelse": midlertidigt forbud mod overdragelse, destruktion, omdannelse, disponering over eller flytning af formuegoder eller midlertidig overtagelse af formuegoder på grundlag af en kendelse afsagt af en domstol eller en anden kompetent myndighed
- c) "redskaber": enhver form for formuegode, der anvendes eller påtænkes anvendt på en hvilken som helst måde, helt eller delvist, til at begå en eller flere strafbare handlinger
- d) "judiciel myndighed": en myndighed, der i henhold til national ret er en dommer, domstol eller offentlig anklager; en offentlig anklager betragtes kun som en retslig myndighed, i det omfang det er fastsat i national lovgivning
- e) "udbytte": enhver form for økonomisk gode, der stammer fra eller er opnået direkte eller indirekte fra strafbare handlinger, eller et beløb, der svarer til dette økonomiske udbytte; det kan bestå af enhver form for formuegode som defineret i denne artikel
- f) "formuegoder": omfatter alle formuegoder af enhver art, det være sig rørlige eller urørlige formuegoder, fast ejendom eller løsøre samt juridiske dokumenter eller papirer, der beviser adkomst til eller rettigheder over sådanne formuegoder, som den bistandssøgende stat anser for at:
 - i) være udbyttet af en strafbar handling eller helt eller delvist svare til værdien af et sådant udbytte
 - ii) være redskaber anvendt i forbindelse med en strafbar handling eller værdien af sådanne redskaber
 - iii) være underlagt konfiskation i henhold til andre bestemmelser om beføjelser til konfiskation i henhold til lovgivningen i den bistandssøgende stat efter en retssag i forbindelse med en strafbar handling, herunder konfiskation hos tredjepart, udvidet konfiskation og konfiskation uden endelige domfældelse.

Artikel LAW.CONFISC.3: Forpligtelse til bistand

Efter anmodning yder staterne hinanden den videst mulige bistand til indkredsning og sporing af redskaber, udbytte og andre formuegoder, der kan konfiskeres. Denne bistand omfatter enhver

foranstaltning, der har til formål at tilvejebringe og sikre beviser med hensyn til det pågældende formuegodes eksistens, placering eller bevægelse, art, juridiske status eller værdi.

Artikel LAW.CONFISC.4: Anmodninger om oplysninger om bankkonti og bankbokse

1. Den anmodende stat træffer på de betingelser, der er fastsat i denne artikel, de foranstaltninger, som svar på en anmodning fra en anden stat, der er nødvendige for at afgøre, om en fysisk eller juridisk person, der er genstand for en strafferetlig efterforskning, er indehaver af eller kontrollerer en eller flere konti af en hvilken som helst art, i en bank, der er beliggende i statens område, og, hvis dette er tilfældet, fremlægger nærmere oplysninger om de fundne konti. Disse oplysninger skal navnlig omfatte navnet på kundedekontohaveren og IBAN-nummeret og, hvis der er tale om bankbokse, lejerens navn eller et unikt identifikationsnummer.
2. De forpligtelser, der er fastsat i stk. 1, finder kun anvendelse, i det omfang den kontoførende bank ligger inde med oplysningerne.
3. Ud over kravene i artikel LAW.CONFISC.25 [Anmodningens indhold] skal den anmodende stat i anmodningen:
 - a) angive, hvorfor den finder, at de ønskede oplysninger sandsynligvis vil være af væsentlig betydning for den strafferetlige efterforskning af lovovertrædelsen
 - b) angive, på hvilket grundlag den antager, at banker i den anmodende stat fører kontoen, og i videst muligt omfang angive, hvilke banker og konti der kan være involveret, og
 - c) medtage eventuelle yderligere oplysninger, der kan gøre det lettere at efterkomme anmodningen.
4. Det Forenede Kongerige og Unionen, der handler på vegne af en af dets medlemsstater, kan hver især meddele specialudvalget for retshåndhævelse og retligt samarbejde, at denne artikel vil blive udvidet til at omfatte konti i andre finansielle institutioner end banker. Sådanne meddelelser kan gøres til genstand for princippet om gensidighed.

Artikel LAW.CONFISC.5: Anmodninger om oplysninger om banktransaktioner

1. Efter anmodning fra en anden stat skal den anmodende stat fremsende oplysninger om angivne bankkonti og banktransaktioner, der er foretaget i en nærmere angivet periode, gennem en eller flere konti, der er anført i anmodningen, herunder oplysninger om en afsender- eller modtagerkonto.
2. De forpligtelser, der er fastsat i stk. 1, finder kun anvendelse, i det omfang den kontoførende bank ligger inde med oplysningerne.
3. Ud over kravene i artikel LAW.CONFISC.25 [Anmodningens indhold] skal den anmodende stat i sin anmodning angive, hvorfor den anser de ønskede oplysninger for at være relevante for den strafferetlige efterforskning af lovovertrædelsen.
4. Den anmodende stat kan gøre fuldbyrdelsen af en sådan anmodning afhængig af de samme betingelser, som gælder for anmodninger om ransagning og beslaglæggelse.
5. Det Forenede Kongerige og Unionen, der handler på vegne af en af dets medlemsstater, kan hver især meddele specialudvalget for retshåndhævelse og retligt samarbejde, at denne artikel vil

blive udvidet til at omfatte konti i andre finansielle institutioner end banker. Sådanne meddelelser kan gøres til genstand for princippet om gensidighed.

Artikel LAW.CONFISC.6: Anmodninger om overvågning af banktransaktioner

1. Den anmodede stat sikrer efter anmodning fra en anden stat, at den er i stand til i en angivet periode at overvåge de banktransaktioner, der gennemføres via en eller flere konti, der er anført i anmodningen, og meddele den anmodende stat resultaterne af overvågningen.
2. Ud over kravene i artikel LAW.CONFISC.25 [Anmodningens indhold] skal den anmodende stat i sin anmodning angive, hvorfor den anser de ønskede oplysninger for at være relevante for den strafferetlige efterforskning af lovovertrædelsen.
3. Afgørelsen om overvågning træffes i hvert enkelt tilfælde af de kompetente myndigheder i den anmodede stat i overensstemmelse med den nationale lovgivning.
4. De praktiske ordninger i forbindelse med overvågningen aftales mellem de kompetente myndigheder i den anmodende og den anmodede stat.
5. Det Forenede Kongerige og Unionen, der handler på vegne af en af dets medlemsstater, kan hver især meddele specialudvalget for retshåndhævelse og retligt samarbejde, at denne artikel vil blive udvidet til at omfatte konti i andre finansielle institutioner end banker. Sådanne meddelelser kan gøres til genstand for princippet om gensidighed.

Artikel LAW.CONFISC.7: Meddelelser uden forudgående anmodning

Uden at det berører dens egne efterforskninger eller retssager, kan en stat uden forudgående anmodning fremsende oplysninger om redskaber, udbytte og andre formuegoder, der kan konfiskeres, til en anden stat, hvis den finder, at videregivelse af sådanne oplysninger kan hjælpe den modtagende stat med at indlede eller gennemføre efterforskninger eller retssager eller kan føre til en anmodning fra den pågældende stat i henhold til dette afsnit.

Artikel LAW.CONFISC.8: Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger

1. Efter anmodning fra en anden stat, som har indledt en strafferetlig efterforskning eller straffesag, eller en efterforskning eller procedurer med henblik på konfiskation, træffer dens bistandssøgte stat de nødvendige midlertidige foranstaltninger, såsom indefrysning eller beslaglæggelse, for at forhindre enhver handel med, overdragelse eller afhændelse af formuegoder, som på et senere tidspunkt kan gøres til genstand for en anmodning om konfiskation, eller som kan efterkomme anmodningen.
2. En stat, som har modtaget en anmodning om konfiskation i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], træffer på anmodning herom de i denne artikels stk. 1 omhandlede foranstaltninger for så vidt angår formuegoder, der er omfattet af anmodningen, eller som kan imødekomme anmodningen.
3. Når der modtages en anmodning i henhold til denne artikel, træffer den bistandssøgte stat alle de foranstaltninger, som er nødvendige for straks og med samme hurtighed og prioritet som i en tilsvarende national sag at efterkomme anmodningen, og sender straks ved hjælp af ethvert middel en bekræftelse til den bistandsøgende stat, hvorved der efterlades et skriftligt spor.

4. Hvis den bistandsøgende stat erklærer, at øjeblikkelig indefrysning er nødvendig, fordi der er legitime grunde til at antage, at de pågældende formuegoder straks vil blive fjernet eller tilintetgjort, træffer den bistandsøgte stat alle de foranstaltninger, som er nødvendige for at efterkomme anmodningen senest 96 timer efter modtagelsen af anmodningen, og sender straks ved hjælp af ethvert middel en bekræftelse til den bistandsøgende stat, hvorved der efterlades et skriftligt spor.

5. Hvis den bistandsøgte stat ikke er i stand til at overholde fristerne i stk. 4, underretter den bistandsøgte stat straks den bistandsøgende stat og rådfører sig med den bistandsøgende stat vedrørende de næste hensigtsmæssige skridt.

6. Udløbet af de frister, der er fastsat i stk. 4, ophæver ikke de krav, der i henhold til denne artikel stilles til den stat, som anmodningen rettes til.

Artikel LAW.CONFISC.9: Gennemførelse af midlertidige foranstaltninger

1. Efter gennemførelsen af de midlertidige foranstaltninger, som der anmodes om i overensstemmelse med artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger], stk. 1, giver den bistandsøgende stat spontant og hurtigst muligt den bistandsøgte stat alle oplysninger, der kan anfægte eller ændre omfanget af disse foranstaltninger. Den bistandsøgende stat fremsender også straks alle supplerende oplysninger, som den bistandsøgte stat har brug for, og som er nødvendige for gennemførelsen af og opfølgningen på de midlertidige foranstaltninger.

2. Inden ophævelse af nogen midlertidig foranstaltning, der er truffet i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Gennemførelse af midlertidige foranstaltninger], giver den bistandsøgte stat, når det er muligt, den kompetente myndighed i den bistandsøgende stat lejlighed til at begrunde en videreførelse af foranstaltningen.

Artikel LAW.CONFISC.10: Forpligtelse til konfiskation

1. Den stat, som har modtaget en anmodning om konfiskation af formuegoder, der befinder sig på dens område, skal:

- a) fuldbyrde en afgørelse om konfiskation truffet af en domstol i en bistandsøgende stat vedrørende sådan ejendom eller
- b) indgive anmodningen til de kompetente myndigheder med henblik på at opnå en afgørelse om konfiskation og, hvis en sådan afgørelse gives, håndhæve den.

2. Med henblik på stk. 1, litra b), har medlemsstaterne, når det er nødvendigt, kompetence til at iværksætte konfiskationsprocedurer i henhold til deres egen nationale lovgivning.

3. Stk. 1 finder også anvendelse på konfiskation, der består i et krav om betaling af et pengebeløb, der svarer til udbyttet, hvis det formuegode, som konfiskationen kan fuldbyrdes over for, befinder sig i den bistandsøgte stat. I sådanne tilfælde skal den bistandsøgte stat i forbindelse med fuldbyrdelse af konfiskation i henhold til stk. 1, hvis betaling ikke opnås, realisere fordringen ved brug af enhver form for formuegode, der er tilgængeligt til dette formål.

4. Hvis en anmodning om konfiskation vedrører et bestemt formuegode, kan den bistandsøgende stat og den bistandsøgte stat aftale, at den bistandsøgte stat kan fuldbyrde konfiskationen i form af et krav om betaling af et pengebeløb svarende til formuegodets værdi.

5. En stat samarbejder i videst muligt omfang i henhold til sin nationale lovgivning med en stat, der anmoder om gennemførelse af foranstaltninger svarende til konfiskation af formuegoder, hvis anmodningen ikke er blev udstedt inden for rammerne af straffesager, for så vidt som sådanne foranstaltninger pålægges af en judiciel myndighed i den bistandssøgende stat i forbindelse med en strafbar handling, forudsat at det er godtgjort, at formuegodet udgør udbyttet eller:

- a) andre formuegoder, som udbyttet er blevet omdannet eller konverteret til
- b) formuegoder erhvervet fra legitime kilder, hvis udbyttet er blevet blandet, helt eller delvist, med sådanne formuegoder, op til den anslåede værdi af det blandede udbytte eller
- c) udbytte eller andre goder afledt fra udbytte, fra formuegoder, som udbyttet af kriminalitet er blevet omdannet eller konverteret til, eller fra formuegoder, som udbyttet fra kriminalitet er blevet blandet med, op til den anslåede værdi af det blandede udbytte, på samme måde og i samme omfang som udbyttet.

6. De i stk. 5 omhandlede foranstaltninger omfatter foranstaltninger, der gør det muligt at beslaglægge, tilbageholde og konfiskere formuegoder og aktiver ved hjælp af anmodninger til civile domstole.

7. Den bistandssøgte stat træffer straks afgørelse om fuldbyrdelsen af afgørelsen om konfiskation og, uden at det berører denne artikels stk. 8, senest 45 dage efter modtagelsen af anmodningen. Den bistandssøgte stat sender straks en bekræftelse til bistandssøgende stat ved hjælp af enhver form for skriftlig protokol. Medmindre der foreligger grunde til udsættelse i henhold til artikel LAW.CONFISC.17 [Udsættelse], træffer den bistandssøgte stat de konkrete foranstaltninger, der er nødvendige for at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation, straks og mindst med samme fart og prioritet som i en tilsvarende national sag.

8. Hvis den bistandssøgte stat ikke er i stand til at overholde fristen i stk. 7, underretter den bistandssøgte stat straks den bistandssøgende stat og rådfører sig med den bistandssøgende stat vedrørende de næste hensigtsmæssige skridt.

9. Udløbet af den frist, der er fastsat i stk. 7, ophæver ikke de krav, der i henhold til denne artikel stilles til den stat, som anmodningen rettes til.

Artikel LAW.CONFISC.11: Fuldbyrdelse af konfiskation

1. Procedurerne for opnåelse og fuldbyrdelse af konfiskation i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation] er underlagt den nationale lovgivning i den bistandssøgte medlemsstat.

2. Den bistandssøgte stat er bundet af de faktiske omstændigheder, for så vidt som de er anført i en dom eller en retsafgørelse, der er truffet af en domstol i den bistandssøgende stat, eller i det omfang en sådan domfældelse eller retsafgørelse implicit er baseret på dem.

3. Hvis konfiskationen består af et krav om betaling af et pengebeløb, omregner den kompetente myndighed i den bistandssøgte stat det pågældende beløb til valutaen i den pågældende stat til den vekselkurs, der er gældende på det tidspunkt, hvor afgørelsen om at fuldbyrde konfiskationen træffes.

Artikel LAW.CONFISC.12: Konfiskerede formuegoder

1. Med forbehold af denne artikels stk. 2 og 3 skal formuegoder, der konfiskeres i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation] og LAW.CONFISC.11 [Fuldbyrkelse af konfiskation], disponeres over af den bistandssøgte stat i overensstemmelse med dens nationale lovgivning og administrative procedurer.
2. Når den bistandssøgte stat handler efter anmodning fra en anden stat i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], lægger den i det omfang, det er tilladt i henhold til national lovgivning, og efter anmodning herom, særlig vægt på tilbagelevering af de konfiskerede formuegoder til den bistandssøgende stat, således at den kan yde erstatning til ofre for forbrydelsen eller tilbagelevere formuegoderne til deres reelle ejere.
3. Når den bistandssøgte stat handler efter anmodning fra en anden stat i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation] og efter at have taget højde for et offers ret til tilbagegivelse af eller godtgørelse for formuegoder i henhold til denne artikels stk. 2, skal den bistandssøgte stat disponere over de midler, der opnås ved fuldbyrkelse af en afgørelse om konfiskation, som følger:
 - a) hvis beløbet er lig med eller under [10 000 EUR], tilfalder beløbet den bistandssøgte stat eller
 - b) hvis beløbet overstiger [10 000 EUR], overfører den bistandssøgte stat 50 % af det inddrevne beløb til den bistandssøgende stat.
4. Uanset stk. 3 kan den bistandssøgende stat og den bistandssøgte stat i hvert enkelt tilfælde lægge særlig vægt på at indgå andre aftaler eller ordninger om disponering over formuegoder, som de finder passende.

Artikel LAW.CONFISC.13: Ret til fuldbyrkelse og maksimalt beslaglæggelsesbeløb

1. En anmodning om konfiskation indgivet i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation] berører ikke den bistandssøgende stats ret til selv at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation.
2. Intet i dette afsnit skal fortolkes således, at den samlede værdi af konfiskationen må overstige det pengebeløb, der er angivet i afgørelsen om konfiskation. Hvis en stat konstaterer, at dette kan ske, indleder de berørte stater konsultationer for at undgå et sådant resultat.

Artikel LAW.CONFISC.14: Fængsling ved misligholdelse

Den bistandssøgte stat må ikke pålægge en person fængsling ved misligholdelse eller nogen anden foranstaltning, der begrænser en persons frihed, som følge af en anmodning i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], uden samtykke fra den bistandssøgende stat.

Artikel LAW.CONFISC.15: Årsager til afslag

1. Samarbejde i henhold til dette afsnit kan nægtes, hvis:
 - a) den bistandssøgte stat mener, at fuldbyrnelsen af anmodningen ville være i strid med princippet om "ne bis in idem" eller

- b) den lovovertrædelse, som anmodningen vedrører, ikke udgør en lovovertrædelse i henhold til den bistanðssøgte stats lovgivning, hvis den begås inden for dens jurisdiktion; denne årsag til afslag finder imidlertid kun anvendelse på samarbejde i henhold til artikel LAW.CONFISC.3 [Forpligtelse til bistand] til LAW.CONFISC.7 [Meddelelser uden forudgående anmodning], for så vidt som den ønskede bistand indebærer tvangsforanstaltninger.

2. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan underrette specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om, at det krav om dobbelt strafbarhed, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, litra b), på basis af gensidighedsprincippet ikke anvendes, forudsat at den strafbare handling, der ligger til grund for anmodningen:

- a) er en af de strafbare handlinger anført i artikel LAW.SURR 79 [Anvendelsesområde], stk. 4, som defineret i den bistanðssøgende stats lovgivning, og
- b) kan straffes af den bistanðssøgende stat med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tre år.

3. Samarbejde i henhold til artikel LAW.CONFISC.3 [Forpligtelse til bistand] til LAW.CONFISC.7 [Meddelelser uden forudgående anmodning], for så vidt som den begærede bistand indebærer tvangsforanstaltninger, og i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger] og LAW.CONFISC.9 [Gennemførelse af midlertidige foranstaltninger] kan også nægtes, hvis de begærede foranstaltninger ikke kan træffes i henhold til den bistanðssøgte medlemsstats nationale lovgivning med henblik på efterforskninger eller retssager i en tilsvarende national sag.

4. Hvis krævet af den nationale lovgivning i den bistanðssøgte stat, kan samarbejde i henhold til artikel LAW.CONFISC.3 [Forpligtelse til bistand] til LAW.CONFISC.7 [Meddelelser uden forudgående anmodning], for så vidt som den begærede bistand indebærer tvangsforanstaltninger, og i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger] og LAW.CONFISC.9 [Gennemførelse af midlertidige foranstaltninger] også nægtes, hvis de begærede foranstaltninger eller andre foranstaltninger med tilsvarende virkninger ikke er tilladt i henhold til den bistanðssøgende medlemsstats nationale lovgivning, eller, for så vidt angår de kompetente myndigheder i den bistanðssøgende stat, hvis anmodningen ikke er godkendt af en judiciel myndighed, der handler i forbindelse med strafbare handlinger.

5. Samarbejde i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation] til LAW.CONFISC.14 [Fængsling ved misligholdelse] kan også nægtes, hvis:

- a) der i henhold til national lovgivning i den bistanðssøgte stat ikke er hjemmel for konfiskation for den type lovovertrædelse, som anmodningen vedrører
- b) det, uden at dette berører forpligtelsen i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], stk. 3, ville være i strid med principperne i den bistanðssøgte stats nationale lovgivning vedrørende grænserne for konfiskation for så vidt angår forholdet mellem en lovovertrædelse og:
 - i) en økonomisk fordel, der kan betegnes som dens udbytte eller
 - ii) formuegoder, der kan betegnes som dens redskaber

- c) konfiskation i henhold til national lovgivning i den bistandssøgte stat ikke længere kan pålægges eller fuldbyrdes på grund af den tid, der er gået
 - d) anmodningen, uden at dette berører artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], stk. 5 og 6, ikke vedrører en tidligere dom eller en afgørelse af retslig karakter eller en erklæring i en sådan afgørelse om, at der er begået en eller flere strafbare handlinger, på grundlag af hvilken der er truffet afgørelse om eller anmodes om konfiskation
 - e) konfiskation enten ikke kan fuldbyrdes i den bistandssøgende stat eller stadig er omfattet af almindelige retsmidler eller
 - f) anmodningen vedrører en afgørelse om konfiskation, der er truffet i henhold til en afgørelse afsagt i en sag, hvor den person, der er genstand for afgørelsen, har været in absentia, og hvor den retssag, som den bistandssøgende stat har gennemført, og som førte til en sådan afgørelse, efter den bistandssøgte stats opfattelse ikke opfylder de mindsterettigheder til forsvar, som tilkommer enhver, mod hvem der rettes en strafferetlig anklage.
6. Med henblik på stk. 5, litra f), anses en afgørelse ikke for at være afsagt in absentia, hvis:
- a) det er blevet bekræftet eller udtalt, efter at den pågældende person har gjort indsigelse, eller
 - b) den er appelleret, forudsat at appellen er indgivet af den berørte person.
7. Når der med henblik på stk. 5, litra f), tages hensyn til, om mindsteretten til et forsvar er blevet opfyldt, tager den bistandssøgte stat hensyn til, at den pågældende person bevidst har forsøgt at unddrage sig retsforfølgning, eller at den pågældende person, efter at have haft mulighed for at indbringe en klage mod afgørelsen afsagt in absentia, valgte ikke at gøre det. Det samme gælder, hvis den pågældende person efter lovlig forkyndelse af stævningen til at give møde, valgte ikke at gøre det eller anmode om udsættelse.
8. Staterne må ikke påberåbe sig bankhemmelighed som grund til at nægte noget samarbejde i henhold til dette afsnit. Hvis den pågældende stats nationale lovgivning kræver det, kan en bistandssøgt stat kræve, at en anmodning om samarbejde, som indebærer, at bankhemmeligheden hæves, skal være godkendt af en judiciel myndighed, der agerer i forbindelse med strafbare handlinger.
9. Den bistandssøgte stat kan ikke påberåbe sig:
- a) at den person, der er genstand for efterforskning eller en afgørelse om konfiskation, der er truffet af myndighederne i den bistandssøgende stat, er en juridisk person som en hindring for at yde samarbejde i henhold til dette afsnit
 - b) at den fysiske person, mod hvem der er afsagt kendelse om konfiskation af udbytte, er afdød ved døden, eller at en juridisk person, mod hvem der er afsagt kendelse om konfiskation af udbytte, efterfølgende er blevet opløst, som en hindring for at yde bistand i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], stk. 1, litra a) eller
 - c) at den person, der er genstand for efterforskning eller en afgørelse om konfiskation, som er truffet af myndighederne i den bistandssøgende stat, er nævnt i anmodningen som både ophavsmand til den underliggende strafbare handling og til hvidvaskning af penge, som en hindring for at yde samarbejde i henhold til dette afsnit.

Artikel LAW.CONFISC.16: Høring og information

Hvis der er vægtige grunde til at antage, at fuldbyrdelsen af en afgørelse om indefrysning eller konfiskation vil indebære en reel risiko for beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder, konsulterer den bistandsøgte stat, inden den træffer afgørelse om fuldbyrdelse af afgørelsen om indefrysning eller konfiskation, den bistandssøgende stat og kan kræve, at der gives de nødvendige oplysninger.

Artikel LAW.CONFISC.17: Udsættelse

Den bistandssøgte stat kan udsætte behandlingen af en anmodning, hvis en sådan indgriben vil være til skade for dens myndigheders efterforskninger eller retsforfølgning.

Artikel LAW.CONFISC.18: Delvis eller betinget imødekommelse af en anmodning

Før samarbejde afvises eller udskydes i henhold til dette afsnit, skal den bistandssøgte stat, hvis det er relevant efter at have konsulteret den bistandssøgende stat, overveje, om anmodningen kan imødekommes delvist eller underlægges sådanne betingelser, som den anser for nødvendige.

Artikel LAW.CONFISC.19: Meddelelse af dokumenter

1. Medlemsstaterne yder hinanden den størst mulige grad af gensidig bistand ved forkyndelse af retslige dokumenter til personer, der er berørt af midlertidige foranstaltninger og konfiskation.
2. Intet i denne artikel har til formål at gribe ind i:
 - a) muligheden for at sende retslige dokumenter direkte til personer i udlandet via postforsendelse og
 - b) muligheden for, at stævningsmænd, tjenestemænd eller andre kompetente myndigheder i den pågældende stat forkynder retslige dokumenter direkte gennem den pågældende stats konsulære myndigheder eller gennem de judicielle myndigheder, herunder stævningsmænd og tjenestemænd, eller andre kompetente myndigheder i bestemmelsesstaten.
3. Ved forkyndelse af retslige dokumenter til personer i udlandet, der er berørt af midlertidige foranstaltninger eller afgørelser om konfiskation truffet i afsendelsesstaten, skal denne stat angive, hvilke retsmidler der er til rådighed i statens nationale lovgivning for sådanne personer.

Artikel LAW.CONFISC.20: Anerkendelse af udenlandske afgørelser

1. Når den bistandssøgte stat behandler en anmodning om samarbejde i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger] til LAW.CONFISC.14 [Fængsling ved misligholdelse], anerkender den bistandssøgte stat enhver retsafgørelse, der er truffet af en domstol eller anklagemyndighed i den bistandssøgende stat, vedrørende tredjeparternes rettigheder.
2. Anerkendelse kan nægtes, hvis:
 - a) tredjeparter ikke havde tilstrækkelig mulighed for at gøre deres rettigheder gældende
 - b) afgørelsen er uforenelig med en afgørelse, der allerede er truffet i den bistandssøgte stat om samme emne

- c) det er uforeneligt med de grundlæggende retsprincipper i den bistandssøgte stat eller
- d) afgørelsen blev truffet i strid med bestemmelser om enekompetence i henhold til national lovgivning i den bistandssøgte stat.

Artikel LAW.CONFISC.21: Myndigheder

1. Hver stat udpeger en central myndighed med ansvar for at sende og besvare anmodninger, der er indgivet i henhold til dette afsnit, efterkommelsen af sådanne anmodninger eller fremsendelsen af dem til de myndigheder, der er kompetente med hensyn til deres fuldbyrdelse.
2. Unionen kan udpege et EU-organ, der ud over medlemsstaternes kompetente myndigheder kan fremsætte og i givet fald efterkomme anmodninger i henhold til dette afsnit. En sådan anmodning skal med henblik på dette afsnit behandles som en anmodning fra en medlemsstat. Unionen kan også udpege dette EU-organ til at være den centrale myndighed, der er ansvarlig for at sende og besvare anmodninger fra eller til dette organ i henhold til dette afsnit.

Artikel LAW.CONFISC.22: Direkte kommunikation

1. De centrale myndigheder kommunikerer direkte med hinanden.
2. I hastetilfælde kan anmodninger eller meddelelser i henhold til dette afsnit sendes direkte af de judicielle myndigheder i den bistandssøgende stat til judicielle myndigheder i den bistandssøgte stat. I sådanne tilfælde sendes der samtidig en kopi til den centrale myndighed i den bistandssøgte stat via den centrale myndighed i den bistandssøgende stat.
3. Hvis der fremsættes en anmodning i henhold til stk. 2, og myndigheden ikke har kompetence til at behandle anmodningen, henviser den anmodningen til den kompetente nationale myndighed og underretter den bistandssøgende stat direkte om, at den har gjort dette.
4. Anmodninger og meddelelser i henhold til artikel LAW.CONFISC.3 [Forpligtelse til bistand] til LAW.CONFISC.7 [Meddelelser uden forudgående anmodning], som ikke indebærer tvangsforanstaltninger, kan fremsendes direkte af de kompetente myndigheder i den bistandssøgende stat til de kompetente myndigheder i den bistandssøgte stat.
5. Udkast til anmodninger eller meddelelser i henhold til dette afsnit kan sendes direkte af de judicielle myndigheder i den bistandssøgende stat til judicielle myndigheder i den bistandssøgte stat forud for en formel anmodning for at sikre, at den formelle anmodning kan behandles effektivt ved modtagelsen, og at den indeholder tilstrækkelige oplysninger og dokumentation til, at den kan opfylde kravene i den bistandssøgte stats lovgivning.

Artikel LAW.CONFISC.23: Anmodningers form og sprog

1. Alle anmodninger i henhold til dette afsnit skal fremsættes skriftligt. De kan sendes elektronisk eller ved hjælp af et hvilket som helst andet telekommunikationsmiddel, forudsat at den bistandssøgte stat på anmodning er forberedt på til enhver tid at frembringe et skriftligt spor af en sådan kommunikation samt originalen.
2. Anmodninger i henhold til stk. 1 fremsættes på et af den bistandssøgte stats officielle sprog eller på et andet sprog, som den bistandssøgte stat har givet meddelelse om i overensstemmelse med stk. 3, eller på dennes vegne.

3. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan hver især meddele specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om det eller de sprog, som ud over den pågældende stats officielle sprog kan anvendes til at fremsætte anmodninger i henhold til dette afsnit.

4. Anmodninger i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger] om foreløbige foranstaltninger fremsættes under anvendelse af formularen i BILAG LAW-8.

5. Anmodninger i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation] om konfiskation fremsættes under anvendelse af formularen i BILAG LAW-8.

6. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde kan ændre de formularer, der er omhandlet i stk. 4 og 5, hvis det er nødvendigt.

7. Det Forenede Kongerige og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater kan hver især meddele specialudvalget for retshåndhævelse og retligt samarbejde, at det/den kræver oversættelse af alle bilag til et af den bistandssøgte stats officielle sprog eller til et andet sprog angivet i overensstemmelse med denne artikels stk. 3. I tilfælde af anmodninger i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger], stk. 4, kan en sådan oversættelse af bilag fremsendes til den bistandssøgte stat inden for 48 timer efter fremsendelsen af anmodningen, uden at dette berører de frister, der er fastsat i artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe foreløbige foranstaltninger], stk. 4.

Artikel LAW.CONFISC.24: Legalisering

Dokumenter, der fremsendes i henhold til dette afsnit, er fritaget for alle formaliteter i forbindelse med legalisering.

Artikel LAW.CONFISC.25: Anmodningens indhold

1. Enhver anmodning om samarbejde i henhold til dette afsnit skal indeholde nærmere oplysninger om:

- a) den myndighed, der fremsætter anmodningen, og den myndighed, der foretager efterforskningen eller procedurerne
- b) formålet med og begrundelsen for anmodningen
- c) de forhold, herunder relevante omstændigheder (såsom dato, sted og omstændigheder for den strafbare handling), som efterforskningen eller procedurerne vedrører, medmindre der er tale om en anmodning om meddelelse
- d) for så vidt samarbejdet omfatter tvangsforanstaltninger:
 - i) teksten til lovbestemmelserne eller, hvis dette ikke er muligt, en erklæring om den relevante lovgivning, der finder anvendelse, og
 - ii) en angivelse af, at den ønskede foranstaltning eller enhver anden foranstaltning med tilsvarende virkning kan træffes på den bistandssøgende stats område i henhold til den bistandssøgende stats egen nationale lovgivning

- e) om nødvendigt og så vidt muligt:
- i) oplysninger om den eller de pågældende personer, herunder navn, fødselsdato og fødested, nationalitet og opholdssted samt, hvis der er tale om en juridisk person, dens hjemsted og
 - ii) det formuegode, som der anmodes om samarbejde i forbindelse med, dets beliggenhed, dets forbindelse til den eller de pågældende personer, enhver forbindelse med den strafbare handling samt alle tilgængelige oplysninger om andre personer og interesser i formuegodet og
- f) enhver særlig procedure, som den anmodende stat ønsker at få efterlevet.
2. En anmodning om midlertidige foranstaltninger i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger] vedrørende beslaglæggelse af formuegoder, hvor en afgørelse om konfiskation, der består af et krav om betaling af et pengebeløb, kan realiseres, skal også angive et maksimumsbeløb, som der søges inddrivelse af i det pågældende formuegode.
3. Ud over de i denne artikels stk. 1 nævnte oplysninger skal enhver anmodning i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation] indeholde:
- a) for så vidt angår artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], stk. 1, litra a):
 - i) en bekræftet genpart af afgørelsen om konfiskation truffet af retten i den bistandssøgende stat og en erklæring af de grunde, som afgørelsen er baseret på, hvis disse ikke fremgår af selve afgørelsen
 - ii) en erklæring fra den kompetente myndighed i den bistandssøgende stat om, at afgørelsen om konfiskation kan fuldbyrdes og ikke er omfattet af almindelige retsmidler
 - iii) oplysning om, i hvilket omfang der anmodes om fuldbyrdelse af afgørelsen, og
 - iv) oplysning om nødvendigheden af at træffe eventuelle midlertidige foranstaltninger
 - b) for så vidt angår artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], stk. 1, litra b), en angivelse af de faktiske omstændigheder, som den bistandssøgende stat har påberåbt sig, der er tilstrækkelig til at sætte den bistandssøgte stat i stand til at anmode om afgørelsen i henhold til dens nationale lovgivning
 - c) i tilfælde, hvor tredjeparter har haft mulighed for at påberåbe sig rettigheder, dokumenter, der viser, at dette har været tilfældet.

Artikel LAW.CONFISC.26: Mangelfulde anmodninger

1. Hvis en anmodning ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i dette afsnit, eller hvis de afgivne oplysninger ikke er tilstrækkelige til, at den bistandssøgte stat kan behandle anmodningen, kan den pågældende stat bede den bistandssøgende stat om at ændre anmodningen eller supplere den med yderligere oplysninger.
2. Den bistandssøgte stat kan fastsætte en frist for modtagelsen af sådanne ændringer eller oplysninger.

3. Indtil de ønskede ændringer eller oplysninger er modtaget i forbindelse med en anmodning i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], kan den bistandssøgte stat træffe enhver af de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel LAW.CONFISC.3 [Forpligtelse til bistand] til LAW.CONFISC.9 [Gennemførelse af midlertidige foranstaltninger].

Artikel LAW.CONFISC.27: Flere forskellige anmodninger

1. Hvis den bistandssøgte stat modtager mere end én anmodning i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger] eller artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], er disse flere forskellige anmodninger ikke til hinder for, at den pågældende stat behandler anmodninger, der indebærer iværksættelse af midlertidige foranstaltninger.

2. Hvis der foreligger flere forskellige anmodninger i henhold til artikel LAW.CONFISC.10 [Forpligtelse til konfiskation], overvejer den bistandssøgte stat at konsultere de bistandssøgende stater.

Artikel LAW.CONFISC.28: Begrundelsespligt

Den bistandssøgte stat skal begrunde enhver beslutning om at afvise, udsætte eller betinge enhver form for samarbejde i henhold til dette afsnit.

Artikel LAW.CONFISC.29: Information

1. Den bistandssøgte stat underretter straks den bistandssøgende stat om:

- a) den foranstaltning, der er iværksat på grundlag af en anmodning i henhold til dette afsnit
- b) det endelige resultat af den foranstaltning, der er gennemført på grundlag af anmodningen i henhold til dette afsnit
- c) en afgørelse om helt eller delvist at afvise, udsætte eller betinge enhver form for samarbejde i henhold til dette afsnit
- d) enhver form for omstændigheder, der gør det umuligt at gennemføre den pågældende handling, eller som kan forsinke den i væsentlig grad og
- e) såfremt der træffes midlertidige foranstaltninger som følge af en anmodning i henhold til artikel LAW.CONFISC.3 [Forpligtelse til bistand] til LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger], sådanne bestemmelser i den nationale lovgivning, som automatisk ville føre til ophævelse af den midlertidige foranstaltning.

2. Den bistandssøgende stat underretter straks den bistandssøgte stat om:

- a) enhver fornyet prøvelse, afgørelse eller ethvert andet forhold, som bevirker, at afgørelsen om konfiskation ophører med helt eller delvist at kunne fuldbyrdes og
- b) enhver udvikling, det være sig faktuel eller retlig, som bevirker, at der ikke længere er grund til at træffe foranstaltninger i henhold til dette afsnit.

3. Hvis en stat på grundlag af den samme afgørelse om konfiskation anmoder om konfiskation i mere end én stat, underretter den alle de stater, som berøres af fuldbyrdelsen af afgørelsen om anmodningen.

Artikel LAW.CONFISC.30: Begrænsninger for anvendelse

1. Den bistandssøgte stat kan gøre fuldbyrdelsen af en anmodning betinget af, at de indhentede oplysninger eller bevismidler ikke uden dens forudgående samtykke anvendes eller videregives af myndighederne i den bistandssøgende stat til brug i andre efterforskninger eller procedurer end dem, der er anført i anmodningen.

2. Uden forudgående samtykke fra den bistandssøgte stat må de oplysninger og beviser, som den bistandssøgte stat har fremlagt i henhold til dette afsnit, ikke anvendes eller videregives af den bistandssøgende stats myndigheder til andre efterforskninger eller procedurer end dem, der er anført i anmodningen.

3. Personoplysninger, der meddeles i henhold til dette afsnit, kan anvendes af den stat, hvortil de er videregivet:

- a) med henblik på sager, der er omfattet af dette afsnit
- b) andre retslige og administrative procedurer, som hænger direkte sammen med de procedurer, der er nævnt i litra a)
- c) for at forebygge en umiddelbar og alvorlig trussel mod den offentlige sikkerhed eller
- d) til ethvert andet formål, kun med forudgående samtykke fra den videregivende stat, medmindre den pågældende stat har indhentet samtykke fra den registrerede.

4. Denne artikel finder også anvendelse på personoplysninger, der ikke meddeles, men er indhentet på anden måde i henhold til dette afsnit.

5. Denne artikel finder ikke anvendelse på personoplysninger, der er indhentet af en stat i henhold til dette afsnit, og som har oprindelse i den pågældende stat.

Artikel LAW.CONFISC.31: Fortrolighed

1. Den bistandssøgende stat kan kræve, at den bistandssøgte stat behandler anmodningens omstændigheder og indhold fortroligt, undtagen i det omfang efterkommelse af anmodningen tilsiger andet. Hvis den bistandssøgte stat ikke kan opfylde kravet om fortrolighed, underretter den omgående den bistandssøgende stat herom.

2. Den bistandssøgende stat skal, hvis det ikke er i modstrid med de grundlæggende principper i den nationale lovgivning, og hvis den anmodes herom, behandle alle beviser og oplysninger, som den bistandssøgte stat har fremlagt, fortroligt, medmindre videregivelsen er nødvendig i forbindelse med de efterforskninger eller procedurer, der er beskrevet i anmodningen.

3. Med forbehold af bestemmelserne i den nationale lovgivning skal en stat, som har modtaget meddelelser uden forudgående anmodning i henhold til artikel LAW.CONFISC.7 [Meddelelser uden forudgående anmodning], overholde ethvert krav om fortrolighed som krævet af den stat, der giver oplysningerne. Hvis den modtagende stat ikke kan opfylde et sådant krav, underretter den straks den fremsendende stat.

Artikel LAW.CONFISC.32: Omkostninger

De ordinære omkostninger til efterkommelse af en anmodning afholdes af den bistandssøgte stat. Hvis omkostninger af væsentlig eller ekstraordinær karakter er nødvendige for at efterkomme en anmodning, skal den bistandssøgende stat og den bistandssøgte stat konsultere hinanden for at nå til enighed om betingelserne for gennemførelsen af anmodningen og om, hvordan omkostningerne skal afholdes.

Artikel LAW.CONFISC.33: Skadeserstatninger

1. Når en person har indledt en retssag om ansvar for skader som følge af en handling eller undladelse i forbindelse med samarbejdet i henhold til dette afsnit, skal de berørte stater overveje at konsultere hinanden, hvis det er relevant, for at fastslå, hvordan de skyldige skadeserstatninger skal fordeles.

2. En stat, som er blevet genstand for et erstatningssøgsmål, bestræber sig på at underrette den anden stat om sådanne tvister, hvis den pågældende stat kan have en interesse i sagen.

Artikel LAW.CONFISC.34: Retsmidler

1. Hver stat sikrer, at personer, der berøres af foranstaltninger i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe foreløbige foranstaltninger] til LAW.CONFISC.11 [Fuldbyrdelse af konfiskation] har effektive retsmidler med henblik på at sikre deres rettigheder.

2. De materielle grunde til de foranstaltninger, der anmodes om i henhold til artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger] til LAW.CONFISC.11 [Fuldbyrdelse af konfiskation], kan ikke anfægtes ved en domstol i den bistandssøgte stat.

AFSNIT XII: ANDRE BESTEMMELSER

Artikel LAW.OTHER.134: Underretninger

1. Senest på datoen for denne aftales ikrafttræden foretager Unionen og Det Forenede Kongerige en af de underretninger, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], stk. 2, artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2, og artikel LAW.SURR.91 [Samtykke til overgivelse], stk. 4, og meddeler i det omfang, det er muligt, om en sådan underretning ikke skal foretages.

I det omfang en sådan underretning eller meddelelse ikke er foretaget i forhold til en stat på det tidspunkt, der er nævnt i første afsnit, kan der hurtigst muligt og senest to måneder efter denne aftales ikrafttræden foretages underretning herom i forhold til den pågældende stat.

I denne mellemliggende periode kan enhver stat, for hvilken der ikke er foretaget underretning i henhold til artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], stk. 2, artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2, eller artikel LAW.SURR.91 [Samtykke til overgivelse], stk. 4, og som ikke har været genstand for en angivelse af, at der ikke skal gives en sådan underretning, benytte sig af de muligheder, der er fastsat i nævnte artikel, som om en sådan underretning var blevet foretaget i forhold til den pågældende stat. I forbindelse med artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2, kan en stat kun benytte sig af de muligheder, der er fastsat i nævnte artikel, i det omfang dette er

foreneligt med kriterierne for at foretage en underretning.

2. De underretninger, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.79 [Anvendelsesområde], stk. 4, artikel LAW.SURR.85 [Anvendelse af den centrale myndighed], stk. 1, artikel LAW.SURR.86 [Arrestordrens indhold og form], stk. 2, artikel LAW.SURR.105 [Mulig retsforfølgning for andre lovovertrædelser], stk. 1, artikel LAW.SURR.106 [Overgivelse eller senere udlevering], stk. 1, artikel LAW.CONFISC.4 [Anmodninger om oplysninger om bankkonti og bankboks], stk. 4, artikel LAW.CONFISC.5 [Anmodninger om oplysninger om banktransaktioner], stk. 5, artikel LAW.CONFISC.6 [Anmodninger om overvågning af banktransaktioner], stk. 5, artikel LAW.CONFISC.15 [Årsager til afslag], stk. 2, og artikel LAW.CONFISC.23 [Anmodningers form og sprog], stk. 3 og 7, kan foretages på ethvert tidspunkt.

3. De underretninger, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.85 [Anvendelse af den centrale myndighed], stk. 1, artikel LAW.SURR.86 [Arrestordrens indhold og form], stk. 2, og artikel LAW.CONFISC.23 [Anmodningers form og sprog], stk. 3 og 7, kan til enhver tid ændres.

4. De underretninger, der er omhandlet i artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], stk. 2, artikel LAW.SURR.83 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende nationalitet], stk. 2, artikel LAW.SURR.85 [Anvendelse af den centrale myndighed], stk. 1, artikel LAW.SURR.91 [Samtykke til overgivelse], stk. 4, artikel LAW.CONFISC.4 [Anmodninger om oplysninger om bankkonti og bankboks], stk. 4, artikel LAW.CONFISC.5 [Anmodninger om oplysninger om banktransaktioner], stk. 5, og artikel LAW.CONFISC.6 [Anmodninger om overvågning af banktransaktioner], stk. 5, kan til enhver tid trækkes tilbage.

5. Unionen offentliggør oplysninger om underretninger fra Det Forenede Kongerige, jf. artikel LAW.SURR.85 [Anvendelse af den centrale myndighed], stk. 1, i Den Europæiske Unions Tidende.

6. Senest på datoen for denne aftales ikrafttræden meddeler Det Forenede Kongerige Unionen navnet på følgende myndigheder:

- a) den myndighed, der er ansvarlig for at modtage og behandle PNR-oplysninger i henhold til afsnit III [Overførsel og behandling af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger)]
- b) den myndighed, der betragtes som den kompetente retshåndhævende myndighed med henblik på afsnit V [Samarbejde med Europol], og en kort beskrivelse af dens beføjelser
- c) det nationale kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel LAW.EUROPOL 50 [Nationalt kontaktpunkt og forbindelsesofficerer], stk. 1
- d) den myndighed, der betragtes som den kompetente myndighed med henblik på afsnit VI [Samarbejde med Eurojust], og en kort beskrivelse af dens beføjelser
- e) det kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel LAW.EUROJUST.65 [Kontaktpunkter ved Eurojust], stk. 1
- f) Det Forenede Kongeriges nationale korrespondent på terrorismeområdet, der er udpeget i henhold til artikel LAW.EUROJUST.65 [Kontaktpunkter ved Eurojust], stk. 2
- g) den myndighed, der i henhold til Det forenede Kongeriges nationale lovgivning har beføjelse til at udstede en arrestordre som omhandlet i artikel LAW.SURR.78 [Definitioner], litra c), og den myndighed, der i henhold til Det forenede Kongeriges nationale lovgivning har beføjelse til at udstede en arrestordre som omhandlet i artikel LAW.SURR.78 [Definitioner], litra d)

- h) den myndighed, som Det Forenede Kongerige har udpeget i henhold til artikel LAW.SURR.103 [Transit], stk. 3
- i) den centrale myndighed, som Det Forenede Kongerige har udpeget i henhold til artikel LAW.EXINF.122 [Centrale myndigheder]
- j) den centrale myndighed, som Det Forenede Kongerige har udpeget i henhold til artikel LAW.CONFISC.21 [Centrale myndigheder], stk. 1.

Unionen offentliggør oplysninger om de i stk. 1 nævnte myndigheder i Den Europæiske Unions Tidende.

7. Senest på datoen for denne aftales ikrafttræden meddeler Unionen på egne vegne eller på vegne af medlemsstaterne, alt efter hvad der er relevant, Det forenede Kongerige oplysninger om følgende myndigheder:

- a) de passageroplysningsenheder, som hver medlemsstat har oprettet eller udpeget med henblik på at modtage og behandle PNR-oplysninger i henhold til afsnit III [Overførsel og behandling af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger)]
- b) den myndighed, der i henhold til hver enkelt medlemsstats nationale lovgivning har beføjelse til at udstede en arrestordre som omhandlet i artikel LAW.SURR.78 [Definitioner], litra c), og den myndighed, der i henhold til hver enkelt medlemsstats nationale lovgivning har beføjelse til at udstede en arrestordre som omhandlet i artikel LAW.SURR.78 [Definitioner], litra d)
- c) den myndighed, som hver enkelt medlemsstat har udpeget i henhold til artikel LAW.SURR.103 [Transit], stk. 3
- d) det EU-organ, der er omhandlet i artikel LAW.MUTAS.114 [Definition af kompetent myndighed]
- e) den centrale myndighed, som hver enkelt medlemsstat har udpeget i henhold til artikel LAW.EXINF.122 [Centrale myndigheder]
- f) den centrale myndighed, som hver enkelt medlemsstat har udpeget i henhold til artikel LAW.CONFISC.21 [Centrale myndigheder], stk. 1
- g) ethvert EU-organ, der er udpeget i henhold til artikel LAW.CONFISC.21 [Myndigheder], stk. 2, og om det også er udpeget som en central myndighed i henhold til sidste punktum i samme stykke.

8. De meddelelser, der gives i henhold til stk. 6 eller 7, kan til enhver tid ændres. Sådanne ændringer sendes til specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde.

9. Det Forenede Kongerige og Unionen kan underrette mere end én myndighed for så vidt angår henholdsvis stk. 6, litra a), b), d), e), g), h), i) og j), og stk. 7 og kan begrænse sådanne underretninger til kun særlige formål.

10. Når Unionen foretager de meddelelser, der er omhandlet i denne artikel, angiver den, hvilke af dens medlemsstater meddelelsen gælder for, eller om den foretager meddelelsen på egne vegne.

Artikel LAW.OTHER.135: Revision og evaluering

1. Denne del revideres i fællesskab i overensstemmelse med artikel FINPROV.3 [Revision] eller efter anmodning fra en af parterne, hvis det er aftalt i fællesskab.
2. Parterne træffer på forhånd afgørelse om, hvordan revisionen skal gennemføres, og meddeler hinanden sammensætningen af deres respektive revisionshold. Revisionsholdene skal omfatte personer med passende ekspertise med hensyn til de spørgsmål, der undersøges. Med forbehold af gældende lovgivning kræves det, at alle deltagere i den fælles evaluering respekterer tavshedspligten vedrørende drøftelserne og har den fornødne sikkerhedsgodkendelse. Med henblik på en sådan revision sørger Det Forenede Kongerige og Unionen for passende adgang til relevant dokumentation, systemer og personale.
3. Revisionen skal navnlig vedrøre den praktiske gennemførelse, fortolkning og udvikling af denne del, jf. dog stk. 2.

Artikel LAW.OTHER.136: Ophør

1. Med forbehold af artikel FINPROV.8 [Ophør] kan hver part til enhver tid bringe denne del til ophør ved skriftlig meddelelse ad diplomatisk vej. I så tilfælde ophører denne del med at være i kraft på den første dag i den niende måned efter datoen for meddelelse heraf.
2. Hvis denne del bringes til ophør, fordi Det Forenede Kongerige eller en medlemsstat har opsagt den europæiske menneskerettighedskonvention eller protokol nr. 1, 6 eller 13 hertil, ophører denne del dog med at være i kraft fra den dato, hvor opsigelsen får virkning, eller, hvis meddelelsen om opsigelsen sker efter denne dato, på femtendedagen efter denne meddelelse.
3. Hvis en af parterne i henhold til denne artikel giver meddelelse om ophør, mødes specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde for at afgøre, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at sikre, at ethvert samarbejde, der indledes i henhold til denne del, og som berøres af ophøret, indgås på passende vis. For så vidt angår alle personoplysninger, der indhentes gennem samarbejde i henhold til denne del, inden det ophører med at være i kraft, sikrer parterne under alle omstændigheder, at det beskyttelsesniveau, som personoplysningerne blev videregivet under, opretholdes, efter at ophøret får virkning.

Artikel LAW.OTHER.137: Suspension

1. I tilfælde af alvorlige og systemiske mangler hos den ene part med hensyn til beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder eller retsstatsprincippet kan den anden part ved skriftlig meddelelse via de diplomatiske kanaler suspendere denne del eller afsnittene deri. I en sådan meddelelse angives de alvorlige og systemiske mangler, der ligger til grund for suspensionen.
2. I tilfælde af alvorlige og systemiske mangler hos den ene part med hensyn til beskyttelse af personoplysninger, herunder hvis disse mangler har ført til, at en relevant afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet er ophørt, kan den anden part ved skriftlig meddelelse via de diplomatiske kanaler suspendere denne del eller afsnittene deri. I en sådan meddelelse angives de alvorlige og systemiske mangler, der ligger til grund for suspensionen.
3. Med henblik på stk. 2 forstås ved "relevant afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet" følgende:

- a) for så vidt angår Det Forenede Kongerige, en afgørelse vedtaget af Europa-Kommissionen i overensstemmelse med artikel 36 i direktiv (EU) 2016/680⁸² eller tilsvarende efterfølgende lovgivning, der attesterer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau
- b) for så vidt angår Unionen, en afgørelse vedtaget af Det Forenede Kongerige, der attesterer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau med henblik på videregivelse, der er omfattet af del 3 i Data Protection Act 2018⁸³ (eller tilsvarende efterfølgende lovgivning).

4. I forbindelse med suspensionen af afsnit III [Overførsel og behandling af passagerlisteoplysninger (PNR)] eller afsnit X [Bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme] omfatter henvisninger til en "relevant afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet" også:

- a) for så vidt angår Det Forenede Kongerige, en afgørelse vedtaget af Europa-Kommissionen i overensstemmelse med artikel 45 i forordning (EU) 2016/679⁸⁴ eller tilsvarende efterfølgende lovgivning, der attesterer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau
- b) for så vidt angår Unionen, en afgørelse vedtaget af Det Forenede Kongerige, der attesterer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau med henblik på videregivelse, der er omfattet af del 2 i Data Protection Act 2018 (eller tilsvarende efterfølgende lovgivning).

5. De afsnit, der er berørt af suspensionen, ophører midlertidigt med at finde anvendelse den første dag i den tredje måned efter datoen for den i stk. 1 eller 2 omhandlede meddelelse, medmindre den part, der har givet meddelelse om suspensionen, senest to uger inden udløbet af denne periode, alt efter omstændighederne, i henhold til stk. 7, litra d), via de diplomatiske kanaler skriftligt underretter den anden part om sin tilbagetrækning af den første meddelelse eller om en indskrænkning af suspensionens omfang. I sidstnævnte tilfælde ophører kun de afsnit, der er omhandlet i den anden meddelelse, midlertidigt med at finde anvendelse.

6. Hvis en part giver meddelelse om suspensionen af et eller flere afsnit i denne del i henhold til stk. 1 eller 2, kan den anden part ved skriftlig meddelelse via de diplomatiske kanaler suspendere alle de resterende afsnit med tre måneders varsel.

7. Ved den i stk. 1 eller 2 omhandlede meddelelse om suspension forelægges sagen straks for Partnerskabsrådet. Partnerskabsrådet undersøger mulighederne for at give den part, der har givet meddelelse om suspensionen, mulighed for at udsætte dens ikrafttræden, begrænse dens anvendelsesområde eller trække den tilbage. Med henblik herpå kan Partnerskabsrådet efter henstilling fra specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde:

⁸² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 89).

⁸³ 2018, kapitel 12.

⁸⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EØS-relevant tekst) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

- a) nå til enighed om fælles fortolkninger af bestemmelserne i denne del
- b) anbefale parterne passende foranstaltninger
- c) vedtage passende tilpasninger af denne del, som er nødvendige for at tage højde for årsagerne til suspensionen, og som højst er gyldige i 12 måneder, og
- d) forlænge den i stk. 5 omhandlede periode med op til tre måneder.

8. Hvis en af parterne i henhold til denne artikel giver meddelelse om suspension, mødes specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde for at afgøre, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at sikre, at ethvert samarbejde, der indledes i henhold til denne del, og som berøres af meddelelsen, indgås på passende vis. Under alle omstændigheder sikrer parterne med hensyn til alle personoplysninger, der er indhentet gennem samarbejde i henhold til denne del, inden de afsnit, der er berørt af suspensionen, midlertidigt ophører med at finde anvendelse, at det beskyttelsesniveau, som personoplysningerne blev videregivet under, opretholdes, efter at suspensionen får virkning.

9. De suspenderede afsnit genindsættes den første dag i måneden efter den dato, hvor den part, der har givet meddelelse om suspensionen i henhold til stk. 1 eller 2, ad diplomatisk vej skriftligt har underrettet den anden part om sin hensigt om at genindføre de suspenderede afsnit. Den part, der har givet meddelelse om suspensionen i henhold til stk. 1 eller 2, skal gøre dette straks efter, at de alvorlige og systemiske mangler hos den anden part, som lå til grund for suspensionen, er ophørt med at eksistere.

10. Efter meddelelsen om, at det er hensigten at genindføre de suspenderede afsnit i overensstemmelse med stk. 9, genindsættes de resterende afsnit, der er suspenderet i henhold til stk. 6, samtidig med at de afsnit, der er suspenderet i henhold til stk. 1 eller 2, genindsættes.

Artikel LAW.OTHER.138: Udgifter

Parterne og medlemsstaterne, herunder parternes eller medlemsstaternes institutioner, organer og kontorer, afholder deres egne udgifter i forbindelse med gennemførelsen af denne del, medmindre andet er fastsat i denne aftale.

AFSNIT XIII: TVISTBILÆGGELSE

Artikel LAW.DS.1: Formål

Formålet med dette afsnit er at etablere en hurtig, effektiv og virkningsfuld ordning til at forebygge og bilægge tvister mellem parterne vedrørende denne del, herunder tvister, der vedrører denne del, når det finder anvendelse i forbindelse med situationer, der er omfattet af andre bestemmelser i denne aftale, med henblik på at nå frem til gensidigt acceptable løsninger, når det er muligt.

Artikel LAW.DS.2: Anvendelsesområde

- 1. Dette afsnit finder anvendelse på tvister mellem parterne vedrørende denne del ("de omfattede bestemmelser").
- 2. De omfattede bestemmelser skal omfatte alle bestemmelser i denne del med undtagelse af:

- a) artikel LAW.GEN.5 [Samarbejdets omfang, hvis en medlemsstat ikke længere deltager i tilsvarende foranstaltninger i henhold til EU-retten]
- b) artikel LAW.PRUM.19 [Suspension og ikkeanvendelse]
- c) artikel LAW.PNR.28 (14) [Opbevaring af PNR-oplysninger]
- d) artikel LAW.PNR.38 [Suspension af samarbejdet i henhold til dette afsnit]
- e) artikel LAW.OTHER.136 [Ophør]
- f) artikel LAW.OTHER.137 [Suspension] og
- g) artikel LAW.DS.6 [Suspension].

Artikel LAW.DS.3: Eksklusivitet

Parterne forpligter sig til ikke at forelægge en tvist mellem dem vedrørende denne del for en anden mekanisme til tvistbilæggelse end dem, der er fastsat i dette afsnit.

Artikel LAW.DS.4: Konsultationer

1. Hvis en part ("den klagende part") mener, at den anden part ("den besvarende part") har tilsidesat en forpligtelse i henhold til denne del, bestræber parterne sig på at finde en løsning ved at indlede konsultationer i god tro med det formål at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.
2. Den klagende part kan indkalde til konsultationer ved indgivelse af en skriftlig anmodning til den besvarende part. Den klagende part angiver i sin skriftlige anmodning årsagerne til anmodningen, herunder angivelse af de handlinger eller undladelser, som den klagende part anser for at give anledning til, at den besvarende part misligholder en forpligtelse, med angivelse af de omfattede bestemmelser, som den anser for gældende.
3. Den besvarende part besvarer anmodningen med det samme og senest to uger efter datoen for indgivelse heraf. Der holdes regelmæssige konsultationer inden for en periode på tre måneder efter datoen for indgivelsen af anmodningen ved personligt fremmøde eller ved andre kommunikationsmåder, der aftales af parterne.
4. Konsultationerne afsluttes senest tre måneder efter indgivelsen af anmodningen, medmindre parterne er enige om at fortsætte konsultationerne.
5. Den klagende part kan anmode om, at konsultationerne afholdes inden for rammerne af specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde eller inden for rammerne af Partnerskabsrådet. Det første møde finder sted senest en måned efter anmodningen om konsultationer, jf. denne artikels stk. 2. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde eller Partnerskabsrådet kan til enhver tid beslutte at henvise sagen til Partnerskabsrådet. Partnerskabsrådet kan også selv tage sig af sagen. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde eller i givet fald Partnerskabsrådet kan bilægge tvisten ved en afgørelse. En sådan afgørelse betragtes som en gensidigt acceptabel løsning som omhandlet i artikel LAW.DS.5 [Gensidigt acceptabel løsning].
6. Den klagende part kan til enhver tid ensidigt trække sin anmodning om konsultationer tilbage. I så fald afsluttes konsultationerne straks.

7. Konsultationer og navnlig alle oplysninger, der betegnes som fortrolige, og holdninger, som parterne indtager under konsultationerne, er fortrolige.

Artikel LAW.DS.5: Gensidigt acceptabel løsning

1. Parterne kan til enhver tid nå frem til en gensidigt acceptabel løsning vedrørende tvister i henhold til artikel LAW.DS.2 [Anvendelsesområde].

2. Den gensidigt acceptable løsning kan vedtages ved en afgørelse truffet af specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde eller Partnerskabsrådet. Hvis den gensidigt acceptable løsning består af en aftale om parternes fælles fortolkning af bestemmelserne i denne del, vedtages denne gensidigt acceptabel løsning ved en afgørelse truffet af Partnerskabsrådet.

3. Hver part træffer de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre den gensidigt acceptable løsning inden for den aftalte frist.

4. Den gennemførende part giver senest ved udløbet af den aftalte frist den anden part skriftlig meddelelse om enhver foranstaltning, som den har truffet for at gennemføre den gensidigt acceptable løsning.

Artikel LAW.DS.6: Suspension

1. Hvis konsultationerne i henhold til artikel LAW.DS.4 [Konsultationer] ikke har ført til en gensidigt acceptabel løsning som omhandlet i artikel LAW.DS.5 [Gensidigt acceptabel løsning], forudsat at den klagende part ikke har trukket sin anmodning om konsultationer tilbage i henhold til artikel LAW.DS.4 [Konsultationer], stk. 6, og hvis den klagende part finder, at den besvarende part alvorligt misligholder sine forpligtelser i henhold til de bestemmelser, der er omhandlet i artikel LAW.DS.4 [Konsultationer], stk. 2, kan den klagende part ved skriftlig meddelelse via diplomatiske kanaler suspendere de afsnit i denne del, som den alvorlige misligholdelse vedrører. I en sådan meddelelse angives, hvilken alvorlig misligholdelse af forpligtelser der ligger til grund for suspensionen.

2. De afsnit, der berøres af suspensionen, ophører midlertidigt med at finde anvendelse den første dag i den tredje måned efter datoen for den i stk. 1 omhandlede meddelelse eller enhver anden dato, som parterne er blevet enige om, medmindre den klagende part senest to uger inden udløbet af denne frist skriftligt underretter den besvarende part via de diplomatiske kanaler om sin tilbagetrækning af den første meddelelse eller om en indskrænkning af suspensionens anvendelsesområde. I sidstnævnte tilfælde ophører kun de afsnit, der er omhandlet i den anden meddelelse, midlertidigt med at finde anvendelse.

3. Hvis den klagende part giver meddelelse om suspensionen af et eller flere afsnit i denne del i henhold til stk. 1, kan den besvarende part ved skriftlig meddelelse via de diplomatiske kanaler suspendere alle de resterende afsnit med tre måneders varsel.

4. Hvis der gives meddelelse om suspension i henhold til denne artikel, mødes specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde for at afgøre, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at sikre, at ethvert samarbejde, der indledes i henhold til denne del, og som berøres af meddelelsen, indgås på passende vis. Under alle omstændigheder sikrer parterne med hensyn til alle personoplysninger, der er indhentet gennem samarbejde i henhold til denne del, inden de afsnit, der er berørt af suspensionen, midlertidigt ophører med at finde anvendelse, at det beskyttelsesniveau, som personoplysningerne blev videregivet under, opretholdes, efter at suspensionen får virkning.

5. De suspenderede afsnit genindsættes den første dag i måneden efter den dato, hvor den klagende part ad diplomatisk vej skriftligt har underrettet den besvarende part om sin hensigt om at genindføre de suspenderede afsnit. Den klagende part gør straks dette, når den finder, at den alvorlige misligholdelse af de forpligtelser, der lå til grund for suspensionen, er ophørt med at eksistere.

6. Efter meddelelse fra den klagende part om, at den agter at genindføre de suspenderede afsnit i henhold til stk. 5, genindsættes de resterende afsnit, som den besvarende part har suspenderet i henhold til stk. 3, samtidig med at de afsnit, der suspenderes af den klagende part i henhold til stk. 1, genindsættes.

Artikel LAW.DS.7: Frister

1. Alle frister, der er omhandlet i dette afsnit, er alt efter omstændighederne regnet i uger eller måneder fra dagen efter den handling, de refererer til.

2. Alle frister, der er omhandlet i dette afsnit, kan ændres ved aftale mellem parterne.

FJERDE DEL: TEMATISK SAMARBEJDE

AFSNIT I: SUNDHEDSMÆSSIG SIKKERHED

Artikel HS.1: Samarbejde om sundhedsmæssig sikkerhed

1. I denne artikel forstås ved en "alvorlig grænseoverskridende sundhedstrussel" en livstruende eller anden alvorlig fare for sundheden af biologisk, kemisk, miljømæssig eller ukendt oprindelse, som spreder sig eller indebærer en betydelig risiko for spredning på tværs af grænserne af mindst én medlemsstat og Det Forenede Kongerige.

2. Parterne underretter hinanden om en alvorlig grænseoverskridende sundhedstrussel, der berører den anden part, og bestræber sig på at gøre dette rettidigt.

3. Hvis der foreligger en alvorlig grænseoverskridende sundhedstrussel, kan Unionen efter skriftlig anmodning fra Det Forenede Kongerige give Det Forenede Kongerige ad hoc-adgang til sit system for tidlig varsling og reaktion i forbindelse med den særlige trussel, således at parterne og medlemsstaternes kompetente myndigheder kan udveksle relevante oplysninger, vurdere risici for folkesundheden og koordinere de foranstaltninger, der kan være nødvendige for at beskytte folkesundheden. Unionen bestræber sig på at reagere rettidigt på Det Forenede Kongeriges skriftlige anmodning.

Unionen kan desuden opfordre Det Forenede Kongerige til at deltage i et udvalg, der er nedsat i Unionen, og som består af repræsentanter for medlemsstaterne, med henblik på at støtte udvekslingen af oplysninger og koordineringen i forbindelse med den alvorlige grænseoverskridende sundhedstrussel.

Begge ordninger skal være midlertidige og under alle omstændigheder ikke vare længere end, hvad parterne efter at have hørt hinanden vurderer er nødvendigt for den pågældende alvorlige grænseoverskridende sundhedstrussel.

4. Med henblik på den i stk. 2 omhandlede informationsudveksling og eventuelle anmodninger i henhold til stk. 3 udpeger hver af parterne et kontaktpunkt og underretter den anden part herom. Kontaktpunkterne skal også:

- a) bestræbe sig på at gøre det lettere for parterne at forstå, om en trussel udgør en alvorlig grænseoverskridende sundhedstrussel eller ej
- b) søge gensidigt acceptable løsninger på alle tekniske spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med gennemførelsen af dette afsnit.

5. Det Forenede Kongerige overholder alle gældende betingelser for anvendelse af systemet for tidlig varsling og reaktion samt det i stk. 3 omhandlede udvalgs forretningsorden i den pågældende adgangsperiode, der vedrører en særlig alvorlig grænseoverskridende sundhedstrussel. Hvis, efter at der er udvekslet oplysninger mellem parterne:

- a) Unionen vurderer, at Det Forenede Kongerige ikke har overholdt ovennævnte betingelser eller forretningsorden, kan Unionen indstille Det Forenede Kongeriges adgang til systemet for tidlig

varsling og reaktion eller landets deltagelse i dette udvalg, alt efter hvad der er relevant, for så vidt angår den pågældende trussel

- b) Det Forenede Kongerige vurderer, at det ikke kan acceptere betingelserne eller forretningsordenen, kan Det Forenede Kongerige trække sin deltagelse i systemet for tidlig varsling og reaktion eller sin deltagelse i dette udvalg tilbage for så vidt angår den pågældende trussel.

6. Når det er i parternes gensidige interesse, samarbejder de i internationale fora om forebyggelse, opdagelse, forberedelse og reaktion på etablerede og nye trusler mod den sundhedsmæssige sikkerhed.

7. Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme og Det Forenede Kongeriges relevante organ med ansvar for overvågning, epidemiske efterretninger og videnskabelig rådgivning om smitsomme sygdomme samarbejder om tekniske og videnskabelige spørgsmål af fælles interesse for parterne og kan med henblik herpå indgå et aftalememorandum.

AFSNIT II: CYBERSIKKERHED

Artikel CYB.1: Dialog om cyberspørgsmål

Parterne bestræber sig på at etablere en regelmæssig dialog for at udveksle oplysninger om relevante politikudviklinger, herunder om international sikkerhed, sikkerhed i forbindelse med nye teknologier, forvaltning af internettet, cybersikkerhed, cyberforsvar og cyberkriminalitet.

Artikel CYB.2: Samarbejde om cyberspørgsmål

1. Når det er i parternes gensidige interesse, samarbejder de om cyberspørgsmål gennem udveksling af bedste praksis og praktiske samarbejdsforanstaltninger med henblik på at fremme og beskytte et åbent, frit, stabilt og sikkert cyberspace, baseret på anvendelse af gældende folkeret og internationale normer for ansvarlig statslig adfærd og regionale cybertillidsskabende foranstaltninger.

2. Parterne bestræber sig også på at samarbejde i relevante internationale organer og fora og bestræbe sig på at styrke den globale cyberrobusthed og øge tredjelandes evne til effektivt at bekæmpe cyberkriminalitet.

Artikel CYB.3: Samarbejde med IT-Beredskabsenheden for Den Europæiske Union

Med forbehold af forudgående godkendelse fra styrelsesrådet for IT-Beredskabsenheden — Den Europæiske Union (CERT-EU) skal CERT-EU og Det Forenede Kongeriges nationale IT-beredskabshold på et frivilligt, rettidigt og gensidigt grundlag samarbejde om at udveksle oplysninger om værktøjer og metoder såsom teknikker, taktikker, procedurer og bedste praksis og om generelle trusler og sårbarheder.

Artikel CYB.4: Deltagelse i specifikke aktiviteter i samarbejdsgruppen, der er nedsat ved direktiv (EU) 2016/1148

1. Med henblik på at fremme samarbejdet om cybersikkerhed og samtidig sikre, at Unionens beslutningsproces er uafhængig, kan de relevante nationale myndigheder i Det Forenede Kongerige efter indbydelse, som Det forenede Kongerige også kan anmode om, fra formanden for samarbejdsgruppen i samråd med Kommissionen deltage i følgende af samarbejdsgruppens aktiviteter:

- a) udveksling af bedste praksis med hensyn til opbygning af kapacitet til sikring af net- og informationssystemer
- b) udveksling af oplysninger omhandlende øvelser vedrørende sikkerheden i net- og informationssystemer
- c) udveksling af oplysninger, erfaringer og bedste praksis vedrørende risici og hændelser
- d) udveksling af oplysninger og bedste praksis for oplysningskampagner, uddannelsesprogrammer og uddannelse og
- e) udveksling af oplysninger og bedste praksis for forskning og udvikling i forbindelse med sikkerheden i net- og informationssystemer.

2. Enhver udveksling af oplysninger, erfaringer eller bedste praksis mellem samarbejdsgruppen og Det Forenede Kongeriges relevante nationale myndigheder er frivillig og, hvis det er relevant, gensidig.

Artikel CYB.5: Samarbejde med EU's Agentur for Cybersikkerhed (ENISA)

1. Med henblik på at fremme samarbejdet om cybersikkerhed og samtidig sikre, at Unionens beslutningsproces er uafhængig, kan Det Forenede Kongerige efter indbydelse, som Det forenede Kongerige også kan anmode om, fra bestyrelsen for EU's Agentur for Cybersikkerhed (ENISA) deltage i følgende aktiviteter, der udføres af ENISA:

- a) kapacitetsopbygning
- b) viden og information og
- c) oplysningsaktiviteter og uddannelse.

2. Betingelserne for Det Forenede Kongeriges deltagelse i ENISA's aktiviteter som omhandlet i stk. 1, herunder et passende finansielt bidrag, fastsættes i samarbejdsordninger vedtaget af ENISA's bestyrelse efter forhåndsgodkendelse af Kommissionen og aftale med Det forenede Kongerige.

3. Udvekslingen af oplysninger, erfaringer og bedste praksis mellem ENISA og Det Forenede Kongerige er frivillig og, hvor det er relevant, gensidig.

FEMTE DEL: DELTAGELSE I EU-PROGRAMMER, FORSVARLIG ØKONOMISK FORVALTNING OG FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikel UNPRO.0.1: Anvendelsesområde

1. Denne del finder anvendelse på Det Forenede Kongeriges deltagelse i Unionens programmer, aktiviteter og tjenester i henhold hertil, hvori parterne er blevet enige om, at Det Forenede Kongerige deltager.
2. Denne del finder ikke anvendelse på Det Forenede Kongeriges deltagelse i samhørighedsprogrammer under målet om europæisk territorielt samarbejde eller tilsvarende programmer med samme mål, når deltagelsen sker på grundlag af en eller flere EU-institutioners retsakter, der finder anvendelse på de pågældende programmer.

De gældende betingelser for deltagelse i de i stk. 1 omhandlede programmer fastsættes i den gældende basisretsakt og den finansieringsaftale, der indgås i henhold dertil. Parterne når til enighed om bestemmelser med tilsvarende virkning som kapitel to [Forsvarlig økonomisk forvaltning] om Det Forenede Kongeriges deltagelse i disse programmer.

Artikel UNPRO.0.2: Definitioner

I denne del forstås ved:

- a) "basisretsakt":
 - i) en retsakt fra en eller flere EU-institutioner om oprettelse af et program eller aktivitet, der udgør et retsgrundlag for en foranstaltning og for afholdelsen af den dertil svarende udgift, der er opført på Unionens budget, eller for en budgetgaranti, som understøttes af Unionens budget, herunder alle ændringer heraf og alle en EU-institutions relevante retsakter, der supplerer eller gennemfører retsakten, bortset fra retsakter om vedtagelse af arbejdsprogrammer, eller
 - ii) en retsakt fra en eller flere EU-institutioner om oprettelse af en aktivitet, der finansieres over EU-budgettet og ikke indgår i programmer
- b) "finansieringsaftale": aftaler vedrørende EU-programmer og -aktiviteter i henhold til protokol I, som gennemfører EU-midler som f.eks. tilskudsftaler, bidragsftaler, rammeaftaler om finansielt partnerskab, finansieringsftaler og garantiaftaler
- c) "andre regler vedrørende gennemførelsen af EU-programmet og -aktiviteten": regler, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046⁸⁵ ("finansforordningen"), der finder anvendelse på Unionens almindelige budget, og i arbejdsprogrammet eller i indkaldelser eller andre EU-tildelingsprocedurer

⁸⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

- d) "Union": Unionen, Det Europæiske Atomenergifællesskab eller begge, afhængigt af sammenhængen
- e) "EU-tildelingsprocedure": en procedure om tildeling af EU-finansiering, der iværksættes af Unionen eller af personer eller enheder, som har fået overdraget gennemførelsen af EU-midler
- f) "enhed i Det Forenede Kongerige": enhver form for enhed, hvad enten det er en fysisk person, juridisk person eller anden type enhed, der kan deltage i aktiviteter inden for rammerne af et EU-program eller en EU-aktivitet i overensstemmelse med basisretsakten, og som har ophold i eller er etableret i Det Forenede Kongerige.

Kapitel 1: Det Forenede Kongeriges deltagelse i EU-programmer og -aktiviteter

Afdeling 1: Generelle betingelser for deltagelse i EU-programmer og -aktiviteter

Artikel UNPRO.1.3: Fastlæggelse af deltagelsen

1. Det Forenede Kongerige deltager i og bidrager til EU-programmer, -aktiviteter eller i særlige tilfælde dele af EU-programmer eller -aktiviteter, som er åbne for dets deltagelse og opført i protokol I [Programmer og aktiviteter, som Det Forenede Kongerige deltager i].
2. Protokol I aftales mellem parterne. Den vedtages og kan ændres af specialudvalget om deltagelse i EU-programmer.
3. I protokol I:
 - a) identificeres Unionens programmer, aktiviteter eller i særlige tilfælde den del af Unionens programmer eller aktiviteter, som Det Forenede Kongerige deltager i
 - b) fastsættes deltagelsens varighed, hvorved forstås den periode, hvor Det Forenede Kongerige og enheder i Det Forenede Kongerige kan ansøge om EU-finansiering eller kan få overdraget gennemførelsen af EU-finansiering
 - c) fastsættes specifikke deltagelsesbetingelser for Det Forenede Kongerige og enheder i Det Forenede Kongerige, herunder de nærmere bestemmelser for gennemførelsen af de finansielle betingelser, jf. artikel UNPRO.2.1 [Finansielle betingelser], de nærmere bestemmelser for korrektionsmekanismen, jf. artikel UNPRO.2.2 [Programmer, hvor en automatisk korrektionsmekanisme kan finde anvendelse], og betingelserne for deltagelse i strukturer, der er oprettet med henblik på at gennemføre disse EU-programmer eller -aktiviteter. Disse betingelser skal være i overensstemmelse med denne aftale og basisretsakterne samt retsakterne fra en eller flere EU-institutioner om oprettelse af de pågældende strukturer
 - d) fastsættes, når det er relevant, beløbet for Det Forenede Kongeriges bidrag til et EU-program, der gennemføres gennem et finansielt instrument eller en budgetgaranti, og, når det er relevant, de nærmere bestemmelser, jf. artikel UNPRO.2.3 [Finansiering i forbindelse med programmer, der gennemføres via finansielle instrumenter eller budgetgarantier].

Artikel UNPRO.1.4: Overholdelse af programregler

1. Det Forenede Kongerige deltager i EU-programmer og -aktiviteter eller de dele heraf, der er anført i protokol I, på de betingelser, som er fastsat i denne aftale, i basisretsakterne og andre regler vedrørende gennemførelsen af EU-programmer og -aktiviteter.
2. Vilkårene og betingelserne i stk. 1 omfatter:
 - a) støtteberettigelsen af enheder i Det Forenede Kongerige og andre støtteberettigelsesbetingelser vedrørende Det Forenede Kongerige, særlig med hensyn til oprindelse, aktivitetssted eller nationalitet
 - b) vilkårene og betingelserne for indgivelse, vurdering og udvælgelse af ansøgninger og for støtteberettigede britiske enheders gennemførelse af aktionerne.
3. De vilkår og betingelser, der er omhandlet i stk. 2, litra b), svarer til dem, der gælder for støtteberettigede enheder i medlemsstaterne, undtagen i behørigt begrundede særlige tilfælde som fastsat i de vilkår og betingelser, der er omhandlet i stk. 1. Hver af parterne kan gøre specialudvalget om deltagelse i EU-programmer opmærksom på behovet for drøftelse af behørigt begrundede udelukkelse.

Artikel UNPRO.1.5: Betingelser for deltagelse

1. Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program eller en EU-aktivitet eller dele heraf, jf. artikel UNPRO.0.1 [Anvendelsesområde], er betinget af, at Det forenede Kongerige:
 - a) inden for rammerne af sin nationale lovgivning gør alt, hvad der står i dets magt, for at lette indreisen og opholdet for personer, der deltager i gennemførelsen af disse programmer og aktiviteter eller dele heraf, herunder studerende, forskere, praktikanter eller volontører
 - b) sikrer, i det omfang det er under Det Forenede Kongeriges myndigheders kontrol, at betingelserne for, at de i litra a) omhandlede personer kan få adgang til tjenester i Det Forenede Kongerige, som er direkte knyttet til gennemførelsen af programmerne eller aktiviteterne, er de samme som for statsborgere i Det Forenede Kongerige, herunder med hensyn til eventuelle gebyrer
 - c) for så vidt angår deltagelse, der indebærer udveksling af eller adgang til klassificerede eller følsomme ikkeklassificerede oplysninger, har indgået passende aftaler i overensstemmelse med artikel FINPROV.6 [Klassificerede oplysninger og følsomme ikkeklassificerede oplysninger].
2. For så vidt angår Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program eller en EU-aktivitet eller dele heraf, jf. artikel UNPRO.0.1 [Anvendelsesområde], skal Unionen og medlemsstaterne:
 - a) inden for rammerne af EU-retten eller medlemsstaternes lovgivning gøre alt, hvad der står i deres magt, for at lette indreisen og opholdet for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der deltager i gennemførelsen af disse programmer og aktiviteter eller dele heraf, herunder studerende, forskere, praktikanter eller volontører
 - b) sikre, i det omfang det er under Unionens og medlemsstaternes myndigheders kontrol, at betingelserne for, at de i litra a) omhandlede statsborgere i Det forenede Kongerige kan få adgang til tjenester i Unionen, som er direkte knyttet til gennemførelsen af programmerne eller aktiviteterne, er de samme som for EU-borgere, herunder med hensyn til eventuelle gebyrer.

3. I Protokol I kan der fastsættes yderligere specifikke betingelser, der omhandler denne artikel, og som er nødvendige for Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program eller en EU-aktivitet eller dele heraf.

4. Denne artikel berører ikke artikel UNPRO.1.4 [Overholdelse af programregler].

5. Denne artikel og artikel UNPRO.3.1 [Unionens suspension af Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program] berører heller ikke eventuelle ordninger mellem Det Forenede Kongerige og Irland vedrørende det fælles rejseområde.

Artikel UNPRO.1.6: Det Forenede Kongeriges deltagelse i forvaltningen af programmer eller aktiviteter

1. Repræsentanterne for eller eksperterne fra Det Forenede Kongerige eller eksperter udpeget af Det Forenede Kongerige kan, medmindre der er tale om punkter, som kun er forbeholdt medlemsstaterne, eller et program eller en aktivitet, som Det Forenede Kongerige ikke deltager i, deltage som observatører i møder i udvalg eller komitéer eller ekspertgrupper eller andre lignende møder, hvor repræsentanter for eller eksperter fra medlemsstaterne eller eksperter udpeget af medlemsstaterne deltager, og som bistår Europa-Kommissionen ved gennemførelsen og forvaltningen af de programmer, aktiviteter eller dele deraf, som Det Forenede Kongerige deltager i, jf. artikel UNPRO.0.1 [Anvendelsesområde], eller som Europa-Kommissionen har oprettet med henblik på at gennemføre EU-retten i forbindelse med disse programmer, aktiviteter eller dele deraf. Repræsentanterne for eller eksperterne fra Det Forenede Kongerige eller eksperter udpeget af Det Forenede Kongerige må ikke være til stede på afstemningstidspunktet. Det Forenede Kongerige informeres om afstemningsresultatet.

2. Såfremt eksperter eller bedømmere ikke udpeges på grundlag af nationalitet, må statsborgere i Det Forenede Kongerige ikke udelukkes på grund af nationalitet.

3. Forudsat at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, er deltagelsen af repræsentanter for Det Forenede Kongerige i de i stk. 1 omhandlede møder eller i andre møder vedrørende gennemførelsen af programmer eller aktiviteter underkastet samme regler og procedurer, som gælder for repræsentanter for medlemsstaterne, navnlig med hensyn til taleret, modtagelse af oplysninger og dokumentation, medmindre der er tale om punkter, som kun er forbeholdt medlemsstaterne, eller i forbindelse med et program eller en aktivitet, som Det Forenede Kongerige ikke deltager i, og godtgørelse af rejse- og opholdsudgifter.

4. I protokol I kan de nærmere bestemmelser fastsættes om eksperters deltagelse samt Det Forenede Kongeriges deltagelse i bestyrelser og strukturer, der er oprettet med henblik på at gennemføre EU-programmerne eller -aktiviteterne, jf. protokol I.

Afdeling 2: Regler for finansiering af deltagelsen i EU-programmer og -aktiviteter

Artikel UNPRO.2.1: Finansielle betingelser

1. Deltagelse af Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige i EU-programmer, -aktiviteter eller dele heraf forudsætter, at Det Forenede Kongerige bidrager finansielt til den dertil svarende finansiering under Unionens budget.

2. Det finansielle bidrag har form af summen af:

a) et deltagelsesgebyr og

b) et operationelt bidrag.

3. Det finansielle bidrag ydes i form af en årlig betaling i en eller flere rater.

4. Med forbehold af artikel UNPRO.8 [Deltagelsesgebyr i årene 2021-2026] udgør deltagelsesgebyret 4 % af det årlige operationelle bidrag og underkastes ikke justeringer med tilbagevirkende kraft, undtagen i forbindelse med suspension i henhold til artikel UNPRO.3.1, stk. 7, litra b), [Unionens suspension af Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program] og indstilling i henhold til artikel UNPRO.3.3, stk. 6, litra c) [Indstilling af deltagelse i et program eller en aktivitet i tilfælde af en væsentlig ændring af EU-programmer]. Fra 2028 kan deltagelsesgebyrets størrelse justeres af specialudvalget om deltagelse i EU-programmer.

5. Det operationelle bidrag dækker aktions- og støtteudgifter og supplerer for så vidt angår både forpligtelses- og betalingsbevillinger de beløb, der er opført på det endeligt vedtagne EU-budget for programmer eller aktiviteter eller undtagelsesvis dele deraf, og som alt efter omstændighederne forøges med eksterne formålsbestemte indtægter, der ikke vedrører finansielle bidrag til EU-programmer og -aktiviteter fra andre donorer, jf. protokol I.

6. Det operationelle bidrag baseres på en fordelingsnøgle defineret som forholdet mellem Det Forenede Kongeriges bruttonationalprodukt (BNP) i markedspriser og Unionens BNP i markedspriser. De BNP'er i markedspriser, der skal anvendes, skal være de senest tilgængelige ifølge Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat) fra den 1. januar i det år, hvor den årlige betaling foretages, så snart den ordning, der er omhandlet i artikel UNPRO.5.2 [Statistisk samarbejde], finder anvendelse i henhold til bestemmelserne i denne ordning. Før denne ordning finder anvendelse, er Det Forenede Kongeriges BNP det, der er fastlagt på grundlag af data fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

7. Det operationelle bidrag baseres på anvendelsen af fordelingsnøglen for de oprindelige forpligtelsesbevillinger, som eventuelt forøges som angivet i stk. 5, og som er opført på det endeligt vedtagne EU-budget for det relevante år til finansiering af EU-programmer eller -aktiviteter eller undtagelsesvis dele deraf, som Det Forenede Kongerige deltager i.

8. Det operationelle bidrag for et program, en aktivitet eller en del deraf for et år N kan opjusteres eller nedjusteres med tilbagevirkende kraft i et eller flere efterfølgende år på basis af de budgetmæssige forpligtelser, der er indgået på grundlag af forpligtelsesbevillingerne for det pågældende år, deres gennemførelse og deres frigørelse.

Den første justering foretages i år N+1, hvor det oprindelige bidrag op- eller nedjusteres i forhold til forskellen mellem det oprindelige bidrag og et justeret bidrag beregnet ved hjælp af bidragsnøglen for år N på summen af

- a) beløbet for de budgetmæssige forpligtelser, der er indgået på grundlag af forpligtelsesbevillinger, der er godkendt i år N inden for rammerne af det vedtagne EU-budget, og forpligtelsesbevillinger svarende til genopførte frigørelser, og
- b) eventuelle eksterne formålsbestemte indtægter, der ikke hidrører fra finansielle bidrag til EU-programmer og -aktiviteter fra andre donorer som defineret i protokol I, og som var disponible ved udgangen af år N.

Hvert efterfølgende år beregner Unionen, indtil alle budgetforpligtelser, der finansieres over forpligtelsesbevillinger fra år N, er betalt eller frigjort, og senest 3 år efter programmets afslutning

eller efter udløbet af den flerårige finansielle ramme svarende til år N, alt efter hvad der indtræffer først, en justering af bidraget for år N ved at reducere Det Forenede Kongeriges bidrag med det beløb, der fremkommer ved at anvende bidragsnøglen for år N på de frigørelser, der hvert år er foretaget på forpligtelser i år N, der finansieres over Unionens budget, eller fra genopførte frigørelser.

Hvis eksterne formålsbestemte indtægter, der ikke hidrører fra finansielle bidrag til Unionens programmer og aktiviteter fra andre donorer som defineret i protokol I, annulleres, nedsættes Det Forenede Kongeriges bidrag med det beløb, der fremkommer ved at anvende bidragsnøglen for år N på det annullerede beløb.

I år n+2 eller i efterfølgende år, efter at have foretaget de justeringer, der er omhandlet i andet, tredje og fjerde afsnit, nedsættes Det Forenede Kongeriges bidrag for år N også med et beløb, der fremkommer ved at gange Det Forenede Kongeriges bidrag for år N og forholdet mellem

- a) de retlige forpligtelser for år N, der finansieres over eventuelle disponible forpligtelsesbevillinger i år N, og som følger af konkurrencebaserede tildelingsprocedurer,
 - i) fra hvilke Det Forenede Kongerige og enheder i Det Forenede Kongerige er blevet udelukket, eller
 - ii) for hvilke specialudvalget om deltagelse i EU-programmer i overensstemmelse med proceduren i artikel UNPRO.2.1a [Kvasi-udelukkelse fra konkurrencebaserede tildelingsprocedurer] har besluttet at kvasi-udelukke Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige, eller
 - iii) for hvilke fristen for indgivelse af ansøgninger er udløbet under den suspension, der er omhandlet i artikel UNPRO.3.1 [Den Europæiske Unions suspension af Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program], eller efter den indstilling, der er omhandlet i artikel UNPRO.3.3 [Indstilling af deltagelse i et program i tilfælde af en væsentlig ændring af et EU-program], er trådt i kraft, eller
 - iv) for hvilke deltagelsen af Det Forenede Kongeriges og enheder i Det Forenede Kongerige er blevet begrænset i overensstemmelse med artikel UNPRO.3.5, stk. 3 [Gennemgang af finansielle forhøjelser] og
- b) det samlede beløb for retlige forpligtelser, der finansieres over eventuelle forpligtelsesbevillinger for år N.

Dette beløb for retlige forpligtelser beregnes ved at tage alle de budgetmæssige forpligtelser, der er indgået i år N, og fratrække de frigørelser, der er indgået for disse forpligtelser i år N+1.

9. Efter anmodning forelægger Unionen Det Forenede Kongerige oplysninger om dets finansielle deltagelse som fastsat i de budget-, regnskabs-, resultat- og evalueringsrelaterede oplysninger, der er fremsendt til Unionens budget- og dechargemyndigheder vedrørende de EU-programmer og -aktiviteter, som Det Forenede Kongerige deltager i. Disse oplysninger forelægges under behørig hensyntagen til Unionens og Det Forenede Kongeriges fortroligheds- og databeskyttelsesregler og berører ikke de oplysninger, som Det Forenede Kongerige har ret til at modtage i henhold til kapitel to [Forsvarlig økonomisk forvaltning] i denne del.

10. Alle bidrag fra Det Forenede Kongerige eller betalinger fra Unionen og beregningen af beløb, der forfalder til betaling, eller modtages, foretages i euro.

11. Bilag UNPRO-1 [Gennemførelse af finansielle betingelser] indeholder de nærmere bestemmelser for gennemførelsen af denne artikel, jf. dog stk. 5 og stk. 8, andet afsnit, heri. Bilag UNPRO-1 kan ændres af specialudvalget om deltagelse i EU-programmer.

Artikel UNPRO.2.1a: Kvasi-udelukkelse fra konkurrencebaserede tildelingsprocedurer

1. Hvis Det Forenede Kongerige finder, at visse betingelser, der er fastsat i en konkurrencebaseret tildelingsprocedure, udgør en kvasi-udelukkelse af enheder i Det Forenede Kongerige, underretter Det Forenede Kongerige specialudvalget om deltagelse i EU-programmer inden fristen for indgivelse af ansøgninger i den pågældende procedure og giver en begrundelse herfor. Inden for tre måneder efter fristen for indgivelse af ansøgninger i forbindelse med den pågældende tildelingsprocedure gennemgår specialudvalget om deltagelse i EU-programmer den i stk. 1 omhandlede meddelelse, forudsat at deltagelsesprocenten for enheder i Det Forenede Kongerige i den pågældende tildelingsprocedure er mindst 25 % lavere end:

- a) den gennemsnitlige deltagelsesprocent for enheder i Det Forenede Kongerige i lignende konkurrencebaserede tildelingsprocedurer, der ikke indeholder en sådan betingelse, og som er iværksat inden for de seneste tre år forud for meddelelsen eller
- b) den gennemsnitlige deltagelsesprocent for enheder i Det Forenede Kongerige i alle tildelingsprocedurer, der iværksættes som led i programmet eller det foregående program, alt efter hvad der er relevant, inden for de seneste tre år forud for meddelelsen, såfremt der ikke foreligger lignende konkurrencebaserede tildelingsprocedurer.

3. Specialudvalget om deltagelse i EU-programmer beslutter ved udgangen af den periode, der er omhandlet i stk. 2, om der har været tale om en kvasi-udelukkelse af enheder i Det Forenede Kongerige fra den pågældende tildelingsprocedure i lyset af den begrundelse, som Det Forenede Kongerige har givet i henhold til stk. 1, og den reelle deltagelsesprocent i den pågældende tildelingsprocedure.

4. Med henblik på stk. 2 og 3 er deltagelsesprocenten forholdet mellem antallet af ansøgninger, der er indgivet af enheder i Det Forenede Kongerige, og det samlede antal ansøgninger, der er indgivet inden for samme tildelingsprocedure.

Artikel UNPRO.2.2: Programmer, for hvilke en automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse

1. En automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse i forbindelse med de EU-programmer, -aktiviteter eller dele deraf, for hvilke anvendelsen af en automatisk korrektionsmekanisme er fastsat i protokol I. Anvendelsen af denne automatiske korrektionsmekanisme kan begrænses til dele af det program eller den aktivitet, der er fastsat i protokol I, og som gennemføres ved hjælp af tilskud, som er omfattet af konkurrencebaserede indkaldelser af forslag. De nærmere regler for identificering af de dele af programmet eller aktiviteten, som den automatiske korrektionsmekanisme finder eller ikke finder anvendelse på, kan fastsættes i protokol I.

2. Det automatiske korrektionsbeløb for et program eller en aktivitet eller dele deraf er forskellen mellem de oprindelige beløb for de retlige forpligtelser, der faktisk er indgået med Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige, og som er finansieret over forpligtelsesbevillinger for det pågældende år, og det tilsvarende operationelle bidrag, som Det

Forenede Kongerige har betalt som justeret i henhold til artikel UNPRO.2.1, stk. 8 [Finansielle betingelser], eksklusive støtteudgifter, der dækker samme periode, hvis dette beløb er positivt.

3. Ethvert beløb, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, og som hvert år i to på hinanden følgende år overstiger 8 % af det tilsvarende bidrag fra Det Forenede Kongerige til programmet som justeret i henhold til artikel UNPRO.2.1, stk. 8 [Finansielle betingelser], forfalder til betaling af Det Forenede Kongerige som et supplerende bidrag i henhold til den automatiske korrektionsmekanisme for hvert af disse to år.

4. De nærmere regler for fastlæggelsen af de relevante beløb for de retlige forpligtelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, herunder for så vidt angår konsortier, og for beregningen af den automatiske korrektion kan fastsættes i protokol I.

Artikel UNPRO.2.3: Finansiering i forbindelse med programmer, der gennemføres via finansielle instrumenter eller budgetgarantier

1. Når Det Forenede Kongerige deltager i et program, en aktivitet eller dele deraf, der gennemføres via et finansielt instrument eller en budgetgaranti, betales Det Forenede Kongeriges bidrag til programmer, der gennemføres via finansielle instrumenter eller budgetgarantier i henhold til EU-budgettet gennemført ved afsnit X i finansforordningen, i form af kontantbidrag. Det tilførte kontantbidrag forhøjer Unionens budgetgaranti eller det finansielle instruments finansieringsramme.

2. Når Det Forenede Kongerige deltager i et program, jf. stk. 1, som gennemføres af Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe, skal Det Forenede Kongerige, hvis Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe skal dække tab, som ikke er dækket af den garanti, der stilles af Unionens budget, betale en procentdel af disse tab til Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe svarende til forholdet mellem Det Forenede Kongeriges bruttonationalprodukt i markedspriser og summen af bruttonationalproduktet i markedspriser i medlemsstaterne, i Det Forenede Kongerige og i ethvert andet tredjeland, der deltager i dette program. Det bruttonationalprodukt i markedspriser, der skal anvendes, skal være det senest tilgængelige ifølge Eurostat fra den 1. januar i det år, hvor betalingen skal foretages, så snart den ordning, der er omhandlet i artikel UNPRO.5.2 [Statistisk samarbejde], finder anvendelse i henhold til bestemmelserne i denne ordning. Før denne ordning finder anvendelse, er Det Forenede Kongeriges BNP det, der er fastlagt på grundlag af data fra OECD.

3. De nærmere bestemmelser for gennemførelsen af denne artikel, navnlig for at sikre, at Det Forenede Kongerige modtager sin andel af uudnyttede bidrag til budgetgarantier og finansielle instrumenter, præciseres yderligere i protokol I, hvor det er relevant.

Afdeling 3: Suspension og indstilling af deltagelse i EU-programmer

Artikel UNPRO.3.1: Unionens suspension af Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program

1. Unionen kan ensidigt suspendere anvendelsen af protokol I i forbindelse med en eller flere EU-programmer, -aktiviteter eller undtagelsesvis dele deraf i overensstemmelse med denne artikel, hvis Det Forenede Kongerige ikke betaler sit finansielle bidrag i overensstemmelse med afdeling 2 [Regler for finansiering af deltagelse i EU-programmer] i dette kapitel, eller hvis Det Forenede Kongerige foretager væsentlige ændringer af en af nedenstående betingelser, der var gældende på det tidspunkt, hvor Det Forenede Kongeriges deltagelse i et program, en aktivitet eller undtagelsesvis en del deraf blev aftalt og inkluderet i protokol I, og hvis sådanne ændringer har betydelig indvirkning på deres gennemførelse:

- a) betingelserne for indrejse og ophold i Det Forenede Kongerige for personer, der deltager i gennemførelsen af disse programmer og aktiviteter eller dele heraf, herunder studerende, forskere, praktikanter eller volontører, ændres. Dette gælder navnlig, hvis Det Forenede Kongerige indfører en ændring af sin nationale lovgivning for så vidt angår betingelserne for indrejse og ophold i Det Forenede Kongerige for disse personer, hvilket fører til forskelsbehandling mellem medlemsstaterne
- b) der er en ændring i de finansielle udgifter, herunder gebyrer, der gælder for de personer, der er omhandlet i dette stykkes litra a), med henblik på udførelse af de aktiviteter, de skal udføre for at gennemføre programmet
- c) betingelserne i artikel UNPRO.1.5 (3) [Betingelser for deltagelse] ændres.

2. Unionen meddeler specialudvalget om deltagelse i EU-programmer, at den har til hensigt at suspendere Det Forenede Kongeriges deltagelse i det pågældende EU-program eller den pågældende aktivitet. Unionen fastlægger omfanget af suspensionen og giver en behørig begrundelse herfor. Medmindre Unionen trækker sin meddelelse tilbage, får suspensionen virkning 45 dage efter datoen for Unionens meddelelse. Den dato, hvor suspensionen får virkning, udgør referencedatoen for suspensionen med henblik på denne artikel.

Specialudvalget om deltagelse i EU-programmer kan inden meddelelse og suspension og i suspensionsperioden drøfte passende foranstaltninger til at undgå eller ophæve suspensionen. Hvis specialudvalget om deltagelse i EU-programmer når til enighed om at undgå suspensionen inden for den frist, der er omhandlet i første afsnit, træder suspensionen ikke i kraft.

Under alle omstændigheder mødes specialudvalget om deltagelse i EU-programmer inden for perioden på 45 dage for at drøfte spørgsmålet.

3. Efter referencedatoen for suspensionen behandles Det Forenede Kongerige ikke som et land, der deltager i det EU-program, den EU-aktivitet eller de dele deraf, der er berørt af suspensionen, og navnlig er Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige ikke længere omfattet af de betingelser, der er fastsat i artikel UNPRO.1.4 [Overholdelse af programregler] og protokol I, for så vidt angår Unionens tildelingsprocedurer, som endnu ikke er afsluttet på denne dato. En tildelingsprocedure anses for afsluttet, når der er indgået retlige forpligtelser som følge af proceduren.

4. Suspensionen berører ikke de retlige forpligtelser, der er indgået før referencedatoen for suspensionen. Denne aftale finder fortsat anvendelse på sådanne retlige forpligtelser.

5. Det Forenede Kongerige meddeler Unionen, så snart det vurderer, at overholdelsen af betingelserne for deltagelse er genoprettet, og forelægger Unionen relevante beviser herfor.

Senest 30 dage efter denne meddelelse vurderer Unionen sagen og kan med henblik herpå anmode Det Forenede Kongerige om at fremlægge yderligere beviser. Den tid, det tager at fremskaffe sådanne yderligere beviser, tages ikke i betragtning i den samlede vurderingsperiode.

Hvis Union konstaterer, at overholdelsen af betingelserne for deltagelse er genoprettet, meddeler den uden unødigt ophold specialudvalget om deltagelse i EU-programmer om, at suspensionen ophæves. Ophævelsen får virkning dagen efter datoen for meddelelsen.

Hvis Unionen konstaterer, at overholdelsen af deltagelsesbetingelserne ikke er genoprettet, forbliver suspensionen i kraft.

6. Det Forenede Kongerige behandles igen som et land, der deltager i det pågældende EU-program eller den pågældende EU-aktivitet, og navnlig er Det Forenede Kongerige og enheder i Det Forenede Kongerige igen omfattet af de betingelser, der er fastsat i artikel UNPRO.1.4 [Overholdelse af programregler] og protokol I, for så vidt angår Unionens tildelingsprocedurer under nævnte EU-program eller EU-aktivitet, der blev iværksat efter den dato, hvor ophævelsen af suspensionen træder i kraft, eller som blev iværksat inden denne dato, for hvilke fristen for indgivelse af ansøgninger ikke er udløbet.

7. Hvis Det Forenede Kongeriges deltagelse i et program, en aktivitet eller en del heraf suspenderes, fastsættes Det Forenede Kongeriges finansielle bidrag, der forfalder i suspensionsperioden, som følger:

- a) Unionen foretager en ny beregning af det operationelle bidrag efter proceduren i artikel UNPRO.2.1, stk. 8, femte afsnit, litra a), nr. iii) [Finansielle betingelser]
- b) deltagelsesgebyret justeres i overensstemmelse med justeringen af det operationelle bidrag.

Artikel UNPRO.3.2 – Unionens indstilling af Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program

1. Hvis Unionen et år efter den referencedato, der er omhandlet i artikel UNPRO.3.1, stk. 2 [Den Europæiske Unions suspension af Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program], ikke har ophævet suspensionen i henhold til artikel UNPRO.3.1 [Suspension af Det Forenede Kongeriges deltagelse], skal Unionen enten:

- a) revurdere, på hvilke betingelser den kan tilbyde Det Forenede Kongerige at fortsætte med at deltage i de pågældende EU-programmer, -aktiviteter eller dele deraf, og foreslå specialudvalget om deltagelse i EU-programmer disse betingelser senest 45 dage efter udløbet af suspensionsperioden på et år med henblik på at ændre protokol I. Hvis specialudvalget om deltagelse i EU-programmer ikke når til enighed om disse foranstaltninger inden for en periode på yderligere 45 dage, træder indstillingen i kraft som omhandlet i dette stykkes litra b) eller
- b) ensidigt bringe anvendelsen af protokol I i forbindelse med de pågældende EU-programmer, -aktiviteter eller dele heraf til ophør i overensstemmelse med denne artikel under hensyntagen til virkningen af den ændring, der er omhandlet i artikel UNPRO.3.1 [Suspension af Det Forenede Kongeriges deltagelse] på gennemførelsen af programmet eller aktiviteten eller undtagelsesvis dele heraf eller størrelsen af det ubetalte bidrag.

2. Unionen meddeler specialudvalget om deltagelse i EU-programmer, at den agter at indstille Det Forenede Kongeriges deltagelse i et eller flere EU-programmer eller -aktiviteter i henhold til stk. 1, litra b). Unionen fastlægger indstillingens omfang og giver en behørig begrundelse herfor. Medmindre Unionen trækker sin meddelelse tilbage, får indstillingen virkning 45 dage efter datoen for Unionens meddelelse. Den dato, hvor indstillingen får virkning, udgør referencedatoen for indstillingen med henblik på denne artikel.

3. Efter referencedatoen for indstillingen behandles Det Forenede Kongerige ikke som et land, der deltager i det EU-program eller den EU-aktivitet, der er berørt af indstillingen, og navnlig er Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige ikke længere støtteberettiget på de betingelser, der er fastsat i artikel UNPRO.1.4 [Overholdelse af programregler] og i protokol I, for så vidt angår Unionens tildelingsprocedurer, som endnu ikke er afsluttet på denne dato. En tildelingsprocedure anses for afsluttet, hvis der er indgået retlige forpligtelser som følge af proceduren.

4. Indstillingen berører ikke de retlige forpligtelser, som er indgået før den referencedato for suspensionen, der er omhandlet i artikel UNPRO.3.1, stk. 2 [Suspension af Det Forenede Kongeriges deltagelse]. Denne aftale finder fortsat anvendelse på sådanne retlige forpligtelser.

5. Hvis anvendelsen af protokol I eller en del heraf indstilles for så vidt angår de pågældende programmer eller aktiviteter eller undtagelsesvis dele deraf:

- a) forfalder det operationelle bidrag, der dækker støtteudgifter i forbindelse med retlige forpligtelser, der allerede er indgået, indtil de retlige forpligtelser er opfyldt, eller indtil udløbet af den flerårige finansielle ramme, i henhold til hvilken den retlige forpligtelse er blevet finansieret
- b) ydes der i de følgende år ikke noget bidrag ud over det bidrag, der er omhandlet i litra a) i dette stykke.

Artikel UNPRO.3.3: Indstilling af deltagelse i et program eller en aktivitet i tilfælde af en væsentlig ændring af EU-programmer

1. Det Forenede Kongerige kan ensidigt indstille sin deltagelse i et EU-program eller en EU-aktivitet eller en del deraf, der er omhandlet i protokol I, hvis:

- a) basisretsakten for dette EU-program eller denne EU-aktivitet ændres i et sådant omfang, at deltagelsesbetingelserne for Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige i dette EU-program eller denne EU-aktivitet er blevet ændret væsentligt, navnlig som følge af en ændring af programmets eller aktivitetens mål og af de tilhørende foranstaltninger, eller
- b) de samlede forpligtelsesbevillinger som omhandlet i artikel UNPRO.2.1 [Finansielle betingelser] er forhøjet med mere end 15 % i forhold til den oprindelige finansieringsramme for programmet eller aktiviteten eller en del deraf, som Det Forenede Kongerige deltager i, og enten det tilsvarende loft i den flerårige finansielle ramme er blevet forhøjet, eller beløbet for de eksterne indtægter, der er omhandlet i artikel UNPRO.2.1, stk. 5 [Finansielle betingelser], er blevet forhøjet for hele deltagelsesperioden, eller
- c) Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige er udelukket fra at deltage i en del af et program eller en aktivitet af behørigt begrundede årsager, og denne udelukkelse vedrører forpligtelsesbevillinger, der overstiger 10 % af forpligtelsesbevillingerne på det endeligt vedtagne EU-budget for år N for dette program eller denne aktivitet.

2. Med henblik herpå meddeler Det Forenede Kongerige specialudvalget om deltagelse i EU-programmer, at det i forbindelse med det pågældende EU-program eller den pågældende EU-aktivitet agter at indstille protokol I, senest 60 dage efter offentliggørelsen af ændringen eller af det vedtagne årlige budget eller en ændring heraf i Den Europæiske Unions Tidende. Det Forenede Kongerige begrundes, hvorfor Det Forenede Kongerige anser dette for en væsentlig ændring af deltagelsesbetingelserne. Specialudvalget om deltagelse i EU-programmer mødes inden for perioden på 45 dage efter modtagelse af meddelelsen for at drøfte spørgsmålet.

3. Medmindre Det Forenede Kongerige trækker sin meddelelse tilbage, får indstillingen virkning 45 dage efter datoen for Det Forenede Kongeriges meddelelse. Den dato, hvor indstillingen får virkning, udgør referencedatoen med henblik på denne artikel.

4. Efter referencedatoen behandles Det Forenede Kongerige ikke som et land, der deltager i det EU-program eller den EU-aktivitet, der er berørt af indstillingen, og navnlig er Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige ikke længere støtteberettiget på de betingelser, der er fastsat i artikel UNPRO.1.4 [Overholdelse af programregler] og i protokol I, for så vidt angår Unionens tildelingsprocedurer, som endnu ikke er afsluttet på denne dato. En tildelingsprocedure anses for afsluttet, hvis der er indgået retlige forpligtelser som følge af proceduren.

5. Indstillingen berører ikke de retlige forpligtelser, der er indgået før referencedatoen. Denne aftale finder fortsat anvendelse på sådanne retlige forpligtelser.

6. I tilfælde af indstilling i henhold til denne artikel for så vidt angår de pågældende programmer eller aktiviteter:

- a) forfalder det operationelle bidrag, der dækker støtteudgifter i forbindelse med retlige forpligtelser, der allerede er indgået, indtil de retlige forpligtelser er opfyldt, eller indtil udløbet af den flerårige finansielle ramme, i henhold til hvilken den retlige forpligtelse er blevet finansieret
- b) foretager Unionen en ny beregning af det operationelle bidrag for det år, hvor indstillingen finder sted, under anvendelse af proceduren i artikel UNPRO.2.1, stk. 8, femte afsnit, litra a), nr. iii) [Finansielle betingelser]. ydes der i de følgende år ikke noget bidrag ud over det bidrag, der er omhandlet i denne artikels litra a).
- c) deltagelsesgebyret justeres i overensstemmelse med justeringen af det operationelle bidrag.

Afdeling 4: Gennemgang af resultater og finansielle forhøjelser

Artikel UNPRO.3.4: Gennemgang af resultater

1. En procedure for gennemgang af resultater finder anvendelse i overensstemmelse med betingelserne i denne artikel for så vidt angår de dele af EU-programmet eller -aktiviteten, som den korrektionsmekanisme, der er omhandlet i artikel UNPRO.2.2 [Programmer, for hvilke en automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse], finder anvendelse på.

2. Det Forenede Kongerige kan anmode specialudvalget om deltagelse i EU-programmer om at indlede proceduren for gennemgang af resultater, når det beløb, der beregnes i overensstemmelse med metoden i **artikel UNPRO 2.2, stk. 2 [Programmer, for hvilke en automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse]**, er negativt, og når dette beløb er højere end 12 % af de tilsvarende bidrag fra Det Forenede Kongerige til programmet eller aktiviteten som justeret i henhold til artikel UNPRO.2.1, stk. 8 [Finansielle betingelser].

3. Specialudvalget om deltagelse i EU-programmer analyserer inden for en periode på tre måneder fra datoen for den anmodning, der er omhandlet i stk. 2, de relevante resultatrelaterede data og vedtager en rapport med forslag til passende foranstaltninger til håndtering af resultatrelaterede spørgsmål.

De foranstaltninger, der er omhandlet i første afsnit, anvendes i en periode på 12 måneder efter vedtagelsen af rapporten. Efter anvendelsen af foranstaltningerne bruges resultatdata for den pågældende periode til at beregne forskellen mellem de oprindelige beløb i henhold til de retlige forpligtelser, der faktisk er indgået med Det Forenede Kongerige eller enheder i Det Forenede Kongerige inden for det pågældende kalenderår, og det tilsvarende operationelle bidrag, som Det Forenede Kongerige har betalt for samme år.

Hvis den forskel, der er omhandlet i andet afsnit, er negativ og overstiger 16 % af det tilsvarende operationelle bidrag, kan Det Forenede Kongerige:

- a) meddele sin hensigt om at indstille sin deltagelse i EU-programmet eller en del af et berørt program senest 45 dage før den planlagte dato for indstillingen og kan indstille sin deltagelse i overensstemmelse med artikel UNPRO.3.3, stk. 3-6 [Indstilling af deltagelse i et program i tilfælde af en væsentlig ændring af EU-programmet], eller
- b) anmode specialudvalget om deltagelse i EU-programmer om at vedtage yderligere foranstaltninger for at imødegå utilfredsstillende resultater, herunder ved at foretage tilpasninger af Det Forenede Kongeriges deltagelse i det pågældende EU-program og tilpasse fremtidige finansielle bidrag fra Det Forenede Kongerige til dette program.

Artikel UNPRO.3.5: Gennemgang af finansielle forhøjelser

1. Det Forenede Kongerige kan meddele specialudvalget om deltagelse i EU-programmer, at det gør indsigelse mod størrelsen af sit bidrag til et EU-program eller en EU-aktivitet, hvis det samlede beløb for forpligtelsesbevillinger som omhandlet i artikel UNPRO.2.1 [Finansielle betingelser] er forhøjet med mere end 5 % i forhold til den oprindelige finansieringsramme for EU-programmet eller -aktiviteten, og enten det tilsvarende loft er blevet forhøjet, eller beløbet for de eksterne indtægter, der er omhandlet i artikel UNPRO.2.1, stk. 5 [Finansielle betingelser], er blevet forhøjet for hele deltagelsesperioden.

2. Den meddelelse, der er omhandlet i stk. 1, foretages senest 60 dage efter offentliggørelsen af det vedtagne årlige budget eller en ændring heraf i Den Europæiske Unions Tidende. Meddelelsen berører ikke Det Forenede Kongeriges forpligtelse til at betale sit bidrag og anvendelsen af den justeringsmekanisme, der er omhandlet i artikel UNPRO 2.1, stk. 8 [Finansielle betingelser].

3. Specialudvalget om deltagelse i EU-programmer udarbejder en rapport, foreslår og vedtager passende foranstaltninger senest tre måneder efter datoen for den meddelelse, der er omhandlet i denne artikels stk. 2. Disse foranstaltninger kan omfatte, at deltagelsen af Det Forenede Kongerige og enheder i Det Forenede Kongerige begrænses til visse typer foranstaltninger eller tildelingsprocedurer eller, hvis det er relevant, en ændring af protokol I. Begrænsningen af Det Forenede Kongeriges deltagelse vil blive behandlet som en udelukkelse med henblik på den justeringsmekanisme, der er omhandlet i artikel UNPRO.2.1, stk. 8 [Finansielle betingelser].

4. Hvis de betingelser, der er omhandlet i artikel UNPRO 3.3, stk. 1, litra b) [Indstilling af deltagelse i et program i tilfælde af en væsentlig ændring af EU-programmet], er opfyldt, kan Det Forenede Kongerige indstille sin deltagelse i et EU-program eller en EU-aktivitet, der er omhandlet i protokol I, i overensstemmelse med artikel UNPRO 3.3, stk. 2-6 [Indstilling af deltagelse i et program i tilfælde af en væsentlig ændring af EU-programmet].

Kapitel 2: Forsvarlig økonomisk forvaltning

Artikel UNPRO.4.X-1: Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på de EU-programmer, -aktiviteter og -tjenester under de EU-programmer, der er omhandlet i protokol I og II.

Afdeling 1: Beskyttelse af finansielle interesser og inddrivelse

Artikel UNPRO.4.X: Gennemførelse af aktiviteter med henblik på forsvarlig økonomisk forvaltning

Med henblik på anvendelsen af dette kapitel arbejder de myndigheder i Det Forenede Kongerige og Unionen, der er omhandlet i dette kapitel, tæt sammen i overensstemmelse med deres respektive lovgivning og forskrifter.

Under udøvelsen af deres hverv på Det Forenede Kongeriges område skal Unionens ansatte og undersøgelsesinstanser handle i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges lovgivning.

Artikel UNPRO.4.1: Gennemgang og revision

1. Unionen har ret til i overensstemmelse med relevante finansieringsaftaler eller kontrakter og gældende retsakter fra en eller flere EU-institutioner at foretage tekniske, videnskabelige, finansielle eller andre typer gennemgange og revisioner på stedet hos enhver fysisk person, der har ophold i, eller juridisk enhed, der er etableret i Det Forenede Kongerige, og som modtager EU-finansiering, samt hos enhver tredjepart, der er involveret i gennemførelsen af EU-finansiering, og som har ophold i eller er etableret i Det Forenede Kongerige. Sådanne gennemgange og revisioner kan foretages af ansatte i EU-institutionerne og -organerne, navnlig Europa-Kommissionen og Den Europæiske Revisionsret, eller af andre personer, som er bemyndiget hertil af Europa-Kommissionen i overensstemmelse med EU-retten.

2. Ansatte i EU-institutionerne og -organerne, navnlig ansatte i Europa-Kommissionen og Den Europæiske Revisionsret, samt øvrige personer, der er bemyndiget af Europa-Kommissionen, skal have passende adgang til websteder, værker og dokumenter (i elektronisk form eller papirudgaver eller begge dele) og til alle de oplysninger, der er nødvendige for at foretage sådanne gennemgange og revisioner, jf. stk. 1. En sådan adgang omfatter retten til at modtage fysiske eller elektroniske kopier og uddrag af ethvert dokument eller indholdet af ethvert datamedium, som den reviderede fysiske eller juridiske person eller den reviderede tredjepart ligger inde med.

3. Det Forenede Kongerige må ikke forhindre eller lægge særlige hindringer i vejen for, at de i stk. 2 omhandlede ansatte og andre personer kan udøve retten til at indrejse i Det Forenede Kongerige eller til at få adgang til de reviderede personers lokaler under udførelsen af deres opgaver som omhandlet i denne artikel.

4. Uanset suspensionen eller indstillingen af Det Forenede Kongeriges deltagelse i et program eller en aktivitet, suspensionen af en del af eller alle bestemmelserne i denne del og/eller protokol I eller indstillingen af denne aftale kan gennemgange og revisioner også foretages efter den dato, hvor den relevante suspension eller indstilling træder i kraft, på de i en eller flere EU-institutioners gældende retsakter fastsatte betingelser, og som fastsat i relevante finansieringsaftaler eller kontrakter i forbindelse med enhver retlig forpligtelse til gennemførelse af EU-budgettet som indgået af Unionen inden ikrafttrædelsesdatoen for den relevante suspension eller indstilling.

Artikel UNPRO.4.2: Bekæmpelse af uregelmæssigheder og svig samt andre strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser

1. Europa-Kommissionen og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) bemyndiges til at foretage administrative undersøgelser på Det Forenede Kongeriges område, herunder kontrol og inspektion på stedet. Europa-Kommissionen og OLAF handler i overensstemmelse med de EU-retsakter, der regulerer nævnte kontrol, inspektion og undersøgelser.

2. Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder meddeler inden for en rimelig frist Europa-Kommissionen eller OLAF alle oplysninger eller mistanke om uregelmæssigheder, svig eller anden ulovlig aktivitet, der skader Den Europæiske Unionens finansielle interesser.

3. Der kan foretages kontrol og inspektion på stedet hos enhver fysisk person, der har ophold i, eller juridisk enhed, der er etableret i Det Forenede Kongerige, og som modtager EU-finansiering i henhold til en finansieringsaftale eller en kontrakt, samt hos enhver tredjepart, der er involveret i gennemførelsen af en sådan EU-finansiering i henhold til en finansieringsaftale, og som har ophold i eller er etableret i Det Forenede Kongerige. En sådan kontrol og inspektion forberedes og gennemføres af Europa-Kommissionen eller OLAF i tæt samarbejde med Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed, der er udpeget af Det Forenede Kongerige. Den udpegede myndighed meddeles inden for en rimelig frist kontrollens og inspektionens indhold, formål og retsgrundlag, så der kan ydes den fornødne bistand. Med henblik herpå kan Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder deltage i kontrollen og inspektionen på stedet.

4. Europa-Kommissionens og OLAF's ansatte har adgang til alle oplysninger og al dokumentation (i elektronisk form eller papirudgaver eller begge dele) om de i stk. 3 omhandlede operationer, som er nødvendige for, at kontrollen og inspektionen på stedet kan gennemføres korrekt. Navnlig kan Europa-Kommissionens og OLAF's ansatte kopiere relevante dokumenter.

5. Europa-Kommissionen eller OLAF og Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder afgør fra sag til sag, om kontrol og inspektion på stedet skal foretages i fællesskab, også når begge parter har kompetence til at foretage undersøgelser.

6. Hvis en person, enhed eller anden tredjepart, der er genstand for kontrol eller inspektion på stedet, modsætter sig kontrol eller inspektion på stedet, yder Det Forenede Kongeriges myndigheder i overensstemmelse med de nationale regler og bestemmelser Europa-Kommissionen eller OLAF den fornødne bistand til, at de kan udføre den kontrol og inspektion på stedet, som de er blevet pålagt. Sådan bistand omfatter, at der træffes passende retsbevarende foranstaltninger i henhold til national ret, herunder foranstaltninger til sikring af bevismateriale.

7. Europa-Kommissionen eller OLAF meddeler Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder resultatet af denne kontrol og inspektion. Navnlig meddeler Europa-Kommissionen eller OLAF så hurtigt som muligt Det Forenede Kongeriges kompetente myndighed alle oplysninger om uregelmæssigheder eller mistanke om uregelmæssigheder, som de har fået kendskab til under gennemførelsen af kontrollen eller inspektionen på stedet.

8. Uden at det berører anvendelsen af Det Forenede Kongeriges lovgivning, kan Europa-Kommissionen pålægge juridiske eller fysiske personer, der deltager i gennemførelsen af et program eller en aktivitet, administrative foranstaltninger og sanktioner i overensstemmelse med EU-lovgivningen.

9. Med henblik på en korrekt gennemførelse af denne artikel udveksler Europa-Kommissionen eller OLAF og Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder regelmæssigt oplysninger og rådfører sig med hinanden efter anmodning fra en af parterne i denne aftale, medmindre EU-lovgivningen eller Det Forenede Kongeriges lovgivning forbyder det.

10. For at fremme effektivt samarbejde og udveksling af oplysninger med OLAF udpeger Det Forenede Kongerige et kontaktpunkt.

11. Udvekslingen af oplysninger mellem Europa-Kommissionen eller OLAF og Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder skal overholde gældende fortrolighedskrav.

Personoplysninger, der indgår i udvekslingen af oplysninger, beskyttes i overensstemmelse med gældende regler.

12. Uden at det berører anvendelsen af artikel LAW.MUTAS.114 [Definition af kompetent myndighed], skal Det Forenede Kongerige, hvis en statsborger i Det Forenede Kongerige eller fysiske personer, der er bosiddende i Det Forenede Kongerige, eller retlige enheder, der er etableret i Det Forenede Kongerige, direkte eller indirekte modtager EU-finansiering i henhold til EU-programmer og -aktiviteter, der er anført i protokol I, herunder i forbindelse med enhver tredjepart, der deltager i gennemførelsen af en sådan EU-finansiering, samarbejde med de EU-myndigheder eller myndigheder i EU-medlemsstater, der er ansvarlige for efterforskning, retsforfølgning og domfældelse af gerningsmænd og medvirkende til strafbare handlinger til skade for Unionens finansielle interesser i forbindelse med sådanne midler, i overensstemmelse med gældende lovgivning og internationale instrumenter, således disse myndigheder kan udføre deres opgaver.

Artikel UNPRO.4.3: Ændring af artikel UNPRO.0.1, UNPRO.4.X-1, UNPRO.4.1 [Gennemgange og revisioner] og UNPRO.4.2 [Bekæmpelse af uregelmæssigheder og svig samt andre strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser]

Specialudvalget om deltagelse i EU-programmer kan ændre artikel UNPRO.4.1 [Gennemgange og revisioner] og UNPRO.4.2 [Bekæmpelse af uregelmæssigheder og svig samt andre strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser], navnlig for at tage hensyn til ændringer i retsakter fra en eller flere EU-institutioner.

Specialudvalget om deltagelse i EU-programmer kan ændre artikel UNPRO.0.1 [Anvendelsesområde] og artikel UNPRO.4.X-1 [Anvendelsesområde] for at udvide anvendelsen af dette kapitel til andre EU-programmer, -aktiviteter og -tjenester.

Artikel UNPRO.4.4: Inddrivelse og tvangsfuldbyrdelse

1. Afgørelser vedtaget af Europa-Kommissionen, der indebærer en forpligtelse for juridiske eller fysiske personer, der ikke er stater, til at betale en pengeydelse i forbindelse med krav hidrørende fra EU-programmer, -aktiviteter, -aktioner eller -projekter, kan tvangsfuldbyrdes i Det Forenede Kongerige. Fuldbyrdelsespåtegning skal efter en prøvelse, der kun omfatter ægtheden af det pågældende fuldbyrdelsesgrundlag, påføres af den nationale myndighed, som Det Forenede Kongerige har udpeget. Det Forenede Kongerige meddeler Kommissionen og Den Europæiske Unions Domstol sin udpegede nationale myndighed. I overensstemmelse med artikel UNPRO.5.1 [Kommunikation og udveksling af oplysninger] har Europa-Kommissionen ret til at anmelde sådanne eksigible afgørelser direkte til personer, der har ophold i, og juridiske enheder, der er etableret i Det Forenede Kongerige. Fuldbyrdelsen af disse afgørelser foretages i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges lovgivning.

2. Domme og kendelser afsagt af Den Europæiske Unions Domstol i medfør af en voldgiftsbestemmelse, som indeholdes i en kontrakt eller aftale vedrørende EU-programmer, -aktiviteter eller dele deraf i henhold til protokol I, kan tvangsfuldbyrdes i Det Forenede Kongerige på samme måde som afgørelser fra Europa-Kommissionen, jf. denne artikels stk. 1.

3. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at prøve lovligheden af de i stk. 1 omhandlede afgørelser vedtaget af Kommissionen og til at udsætte tvangsfuldbyrdelsen af sådanne afgørelser. Det Forenede Kongeriges retter har dog kompetence til at træffe afgørelse i sager, hvori det gøres gældende, at tvangsfuldbyrdelsen foretages i strid med reglerne.

Afdeling 2: Andre regler for gennemførelse af EU-programmer

Artikel UNPRO.5.1: Kommunikation og udveksling af oplysninger

De EU-institutioner og -organer, der er involveret i gennemførelsen af EU-programmer eller -aktiviteter eller i kontrollen med sådanne programmer eller -aktiviteter, har ret til at kommunikere direkte, herunder gennem elektroniske udvekslingssystemer, med enhver fysisk person, der har ophold i Det Forenede Kongerige, eller juridisk enhed, der er etableret i Det Forenede Kongerige, og som modtager EU-finansiering, samt med enhver tredjepart, der er involveret i gennemførelsen af EU-finansiering, og som har ophold i eller er etableret i Det Forenede Kongerige. Sådanne personer, enheder og tredjeparter kan direkte forelægge EU-institutionerne og -organerne al den relevante information og dokumentation, som de er forpligtet til at forelægge i henhold til den EU-lovgivning, der finder anvendelse på EU-programmet eller -aktiviteten, eller på grundlag af de kontrakter eller finansieringsaftaler, der er indgået med henblik på gennemførelse af det pågældende program eller den pågældende aktivitet.

Artikel UNPRO.5.2: Statistisk samarbejde

Eurostat og Det Forenede Kongeriges statistikmyndighed kan etablere en ordning, der muliggør samarbejde om relevante statistiske spørgsmål og omfatter, at Eurostat efter aftale med Det Forenede Kongeriges statistikmyndighed leverer statistiske data om Det Forenede Kongerige med henblik på denne del, herunder navnlig data om Det Forenede Kongeriges BNP.

Kapitel 3: Det Forenede Kongeriges adgang til tjenester inden for rammerne af EU-programmer

Artikel UNPRO.6: Regler om adgang til tjenester

1. Hvis Det Forenede Kongerige ikke deltager i et EU-program eller en EU-aktivitet i overensstemmelse med i kapitel 1[Det Forenede Kongeriges deltagelse i EU-programmer] i denne del, kan det ikke desto mindre få adgang til tjenester, der ydes i henhold til EU-programmer og -aktiviteter, på de vilkår og betingelser, der er fastsat i denne aftale, basisretsakterne og alle andre regler vedrørende gennemførelsen af EU-programmer og -aktiviteter.
2. Protokol II [Det Forenede Kongeriges adgang til tjenester, der er oprettet i henhold til visse programmer og aktiviteter] skal, hvor det er relevant:
 - a) identificere de tjenester inden for rammerne af EU-programmer og -aktiviteter, som Det Forenede Kongerige og Det Forenede Kongeriges enheder skal have adgang til
 - b) fastsætte særlige adgangsbetaelgelser for Det Forenede Kongerige og Det Forenede Kongeriges enheder. Disse betaelgelser skal følge de betaelgelser, der er fastsat i denne aftale og i basisretsakterne
 - c) fastsætte Det Forenede Kongeriges finansielle bidrag eller bidrag i form af naturalier til en tjeneste, der ydes i henhold til sådanne EU-programmer og -aktiviteter.
3. Protokol II vedtages og kan ændres af specialudvalget om deltagelse i EU-programmer.
4. Det Forenede Kongerige og offentlige og private ejere og operatører af rumfartøjer, der opererer i eller fra Det Forenede Kongerige, har adgang til de tjenester, der ydes i henhold til artikel 5, stk. 1, i afgørelse nr. 541/2014 i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 5, stk. 2, indtil bestemmelserne om tilsvarende adgang er medtaget i protokol II eller indtil den 31. december 2021.

Kapitel 4: [Revisionsklausul]

Artikel UNPRO.7: [Revisionsklausul]

Fire år efter at protokol I og II er trådt i kraft, tager specialudvalget om deltagelse i EU-programmer gennemførelsen heraf op til revision på grundlag af oplysningerne om deltagelsen af enheder i Det Forenede Kongeriget i indirekte og direkte aktioner i henhold til programmet eller dele heraf, aktiviteter og tjenester, der er omfattet af protokol I og II.

Efter anmodning fra en af parterne vil specialudvalget om deltagelse i EU-programmer drøfte ændringer eller foreslåede ændringer, der berører betingelserne for Det Forenede Kongeriges deltagelse i de programmer eller dele heraf, aktiviteter og tjenester, der er opført i protokol I og II, og kan om nødvendigt foreslå passende foranstaltninger inden for denne aftales anvendelsesområde.

Kapitel 5: Deltagelsesgebyr i årene 2021-2026

Artikel UNPRO.8: Deltagelsesgebyr i årene 2021-2026

Det deltagelsesgebyr, der er omhandlet i artikel UNPRO.2.1, stk. 4 [Finansielle betingelser], har følgende værdi i årene 2021-2026:

- I 2021: 0,5 %
- I 2022: 1 %
- I 2023: 1,5 %
- I 2024: 2 %
- I 2025: 2,5 %
- I 2026: 3 %.

SJETTE DEL: TVISTBILÆGGELSE OG HORISONTALE BESTEMMELSER

AFSNIT I: TVISTBILÆGGELSE

Kapitel 1: Almindelige bestemmelser

Artikel INST.9: Formål

Formålet med dette afsnit er at etablere en effektiv mekanisme til at forebygge og bilægge tvister mellem parterne vedrørende fortolkningen og anvendelsen af denne aftale og supplerende aftaler med henblik på at nå frem til gensidigt acceptable løsninger, når det er muligt.

Artikel INST.10: Anvendelsesområde

1. Dette afsnit finder, med forbehold af stk. 2, 3, 4 og 5, anvendelse på tvister mellem parterne vedrørende fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler (i det følgende benævnt "omfattede bestemmelser").
2. De omfattede bestemmelser omfatter alle bestemmelser i denne aftale og eventuelle supplerende aftaler med undtagelse af:
 - a) artikel GOODS.17, stk. 1-6 [Afbødende handelsforanstaltninger] og artikel GOODS.21 [Kulturgoder] i anden del, overskrift et, afsnit I
 - b) bilag TBT-X [Lægemidler]
 - c) afsnit VII [Små og mellemstore virksomheder] i anden del, overskrift et
 - d) afsnit X [God reguleringspraksis og reguleringssamarbejde] i anden del, overskrift et
 - e) stk. 1, 2 og 4 i artikel LPFS.1.1 [Principper og mål] og stk. 1 og 3 i artikel LPFS.1.2 [Ret til at regulere, forsigtighedstilgang og videnskabelige og tekniske oplysninger] i kapitel 1 [Almindelige bestemmelser], kapitel 2 [Konkurrencepolitik], artikel LPFS.3.9 [Uafhængig myndighed eller uafhængigt organ og samarbejde] og LPFS.3.10 [Retsinstanser] i kapitel 2 [Kontrol med subsidier] og kapitel 5 [Beskatning] i afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling] i anden del, overskrift et, og stk. 4-9 i artikel LPFS.4 [Genskabelse af ligevægt] i kapitel 9 [Horisontale og institutionelle bestemmelser] i afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling] i anden del, overskrift et
 - f) tredje del [Retshåndhævelse og retligt samarbejde i straffesager], herunder når den finder anvendelse i forbindelse med situationer, der er omfattet af andre bestemmelser i denne aftale
 - g) fjerde del [Tematisk samarbejde]
 - h) sjette del [Tvistbilægelse og horisontale bestemmelser], afsnit II [Grundlag for samarbejde]
 - i) syvende del, artikel FINPROV.10A [Midlertidig bestemmelse om videregivelse af personoplysninger til Det Forenede Kongerige] og
 - j) aftalen om sikkerhedsprocedurer for udveksling og beskyttelse af klassificerede oplysninger.

3. Partnerskabsrådet kan blive inddraget af en part med henblik på bilæggelse af en tvist vedrørende de forpligtelser, der følger af bestemmelserne i stk. 2.

4. Artikel INST.11 [Eksklusivitet] finder anvendelse på de i stk. 2 omhandlede bestemmelser.

5. Uanset stk. 1 og 2 finder dette afsnit ikke anvendelse på tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i protokollen om koordinering af sociale sikringsordninger eller bilagene hertil i individuelle tilfælde.

Artikel INST.11: Eksklusivitet

Parterne forpligter sig til ikke at forelægge en tvist mellem dem vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af bestemmelserne i denne aftale eller vedrørende en eventuel supplerende aftale for en anden mekanisme til tvistbilæggelse end dem, der er fastsat i denne aftale.

Artikel INST.12: Valg af værneting i tilfælde af en i væsentlig grad tilsvarende forpligtelse i henhold til en anden international aftale

1. Hvis der opstår en tvist vedrørende en foranstaltning i forbindelse med en påstået tilsidesættelse af en forpligtelse i henhold til denne aftale eller en eventuel supplerende aftale og en anden international aftale, der i alt væsentligt svarer til hinanden, og som begge parter er part i, herunder WTO-overenskomsten, vælger den klagende part det værneting, hvor tvisten skal bilægges.

2. Når en part har valgt værneting og indledt tvistbilæggelsesprocedurer enten i henhold til dette afsnit eller en anden international aftale, kan denne part ikke indlede sådanne procedurer i henhold til den anden internationale aftale angående den særlige foranstaltning omhandlet i stk. 1, medmindre det valgte værneting af proceduremæssige eller kompetencemæssige grunde ikke når frem til en afgørelse.

3. Med henblik på denne artikel:

- a) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til dette afsnit for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et voldgiftspanel i henhold til artikel INST.14 [Voldgiftsprocedurer]
- b) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til WTO-overenskomsten for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et panel i henhold til artikel 6 i WTO's forståelse vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse og
- c) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til enhver anden aftale for at være indledt, hvis de er indledt i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i denne aftale.

4. Uden at det berører stk. 2, er intet i denne aftale eller en eventuel supplerende aftale til hinder for, at en part suspenderer forpligtelser, der er godkendt af WTO's tvistbilæggelsesorgan eller godkendt i henhold til tvistbilæggelsesprocedurerne i en anden international aftale, som parterne er part i. WTO-overenskomsten eller en anden international aftale mellem parterne kan ikke påberåbes for at forhindre en part i at suspendere forpligtelser i henhold til dette afsnit.

Kapitel 2: Procedure

Artikel INST.13: Konsultationer

1. Hvis en part ("den klagende part") mener, at den anden part ("den svarende part") har tilsidesat en forpligtelse i henhold til denne aftale eller en eventuel supplerende aftale, bestræber parterne sig på at finde en løsning ved at indlede konsultationer i god tro med det formål at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.
2. Den klagende part kan indkalde til konsultationer ved indgivelse af en skriftlig anmodning til den svarende part. Den klagende part angiver i den skriftlige anmodning begrundelserne for anmodningen, herunder redegørelse for de omhandlede foranstaltninger og retsgrundlaget for anmodningen, og de omfattede bestemmelser, som den klagende part anser som gældende.
3. Den svarende part besvarer anmodningen med det samme og under alle omstændigheder senest 10 dage efter datoen for indgivelse heraf. Konsultationerne holdes senest 30 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen ved personligt fremmøde eller ved andre kommunikationsmåder, der aftales af parterne. Hvis konsultationerne holdes med personligt fremmøde, holdes de på den svarende parts område, medmindre parterne aftaler andet.
4. Konsultationerne anses for at være afsluttet senest 30 dage efter indgivelsen af anmodningen, medmindre parterne enes om at fortsætte dem.
5. Konsultationer om sager af hastende karakter, herunder om letfordærlige varer eller sæsonvarer eller -tjenester, afholdes senest 20 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen. Konsultationerne anses for at være afsluttet inden for 20 dage, medmindre parterne enes om at fortsætte dem.
6. Hver part fremlægger tilstrækkelige faktuelle oplysninger, så der kan gennemføres en udførlig undersøgelse af den anfægtede foranstaltning, herunder en undersøgelse af, hvordan foranstaltningen kan påvirke gennemførelsen af denne aftale eller en eventuel supplerende aftale. Hver part bestræber sig på at sikre, at personale fra deres kompetente myndigheder med ekspertise på det område, der er genstand for konsultationerne, deltager.
7. Ved tvister vedrørende andre områder end dem i afsnit I-VII, afsnit VIII, kapitel fire [Energier og råvarer] i anden del, overskrift et eller overskrift seks, afsnit VIII, afsnit IX-XII, afholdes konsultationer, jf. denne artikels stk. 3, på anmodning af den klagende part inden for rammerne af et specialudvalg eller Partnerskabsrådet. Specialudvalget kan til enhver tid beslutte at henvise sagen til Partnerskabsrådet. Partnerskabsrådet kan også selv tage sig af sagen. Specialudvalg eller i givet fald Partnerskabsrådet kan bilægge tvisten ved en afgørelse. Fristerne i denne artikels stk. 3 finder anvendelse. Mødestedet er underlagt specialudvalgets eller i givet fald Partnerskabsrådets forretningsorden.
8. Konsultationerne, og især de oplysninger, der angives som fortrolige, og de holdninger, parterne indtager under konsultationerne, er fortrolige og berører ikke parternes rettigheder i et eventuelt videre sagsforløb.

Artikel INST.14: Voldgiftsprocedure

1. Den klagende part kan anmode om, at der nedsættes en voldgiftsret, hvis:

- a) den svarende part ikke svarer på anmodningen om konsultationer senest 10 dage efter indgivelse heraf
- b) konsultationerne ikke holdes inden for de frister, der er omhandlet i artikel INST.13 [Konsultationer], stk. 3, 4 eller 5
- c) parterne aftaler ikke at holde konsultationer eller
- d) konsultationerne er afsluttet, uden at parterne er nået til enighed om en gensidigt acceptabel løsning.

2. Anmodningen om nedsættelse af en voldgiftsret sker ved indgivelse af en skriftlig anmodning til den svarende part. I anmodningen angiver den klagende part eksplicit den anfægtede foranstaltning og redegør for, hvordan foranstaltningen udgør en overtrædelse af de omfattede bestemmelser i et omfang, der klart er tilstrækkeligt til at danne retsgrundlag for klagen.

Artikel INST.15: Nedsættelse af en voldgiftsret

1. Voldgiftsretten består af tre voldgiftsmænd.
2. Senest 10 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen om nedsættelse af en voldgiftsret rådfører parterne sig med hinanden for at blive enige om sammensætningen af voldgiftsretten.
3. Hvis parterne ikke er enige om voldgiftsrettens sammensætning inden for den i stk. 2 fastsatte frist, udpeger hver part en voldgiftsmand fra deres respektive delliste, der er opstillet efter artikel INST.27 [Liste over voldgiftsmænd], senest fem dage efter udløbet af fristen i medfør af denne artikels stk. 2. Undlader en part at udpege en voldgiftsmand fra sin delliste inden for denne frist, vælger Partnerskabsrådets medformand fra den klagende part senest fem dage efter udløbet af fristen ved lodtrækning en voldgiftsmand fra dellisten fra den part, der har undladt at udpege en voldgiftsmand. Partnerskabsrådets medformand fra den klagende part kan uddelegere lodtrækningen til valg af voldgiftsmand.
4. Hvis parterne ikke bliver enige om at udpege en formand for voldgiftsretten inden for den i denne artikels stk. 2 fastsatte frist, vælger Partnerskabsrådets medformand fra den klagende part senest fem dage efter udløbet af fristen ved lodtrækning en formand for voldgiftsretten fra dellisten over formænd, der er udarbejdet efter artikel INST.27 [Liste over voldgiftsmænd]. Partnerskabsrådets medformand fra den klagende part kan uddelegere lodtrækningen af formand for voldgiftsretten.
5. Hvis en af de i artikel INST.27 [Liste over voldgiftsmænd] omhandlede lister ikke er blevet udarbejdet eller ikke indeholder et tilstrækkeligt antal navne på tidspunktet for udvælgelsen efter denne artikels stk. 3 eller 4, udvælges voldgiftsmændene ved lodtrækning blandt de personer, som en af parterne eller begge parter formelt har foreslået i overensstemmelse med bilag INST-X [Forretningsorden].
6. Datoen for nedsættelse af voldgiftsretten er den dato, på hvilken den sidste af de tre voldgiftsmænd har meddelt parterne om sin accept af udnævnelser i overensstemmelse med bilag INST-X [Forretningsorden].

Artikel INST.16: Krav til voldgiftsmænd

1. Alle voldgiftsmænd skal:
 - a) dokumentere, at de har erfaring på det retlige område og med international handel, herunder særlige spørgsmål, der er omfattet af afsnit I-VII, afsnit VIII, kapitel fire [Energi og råvarer], afsnit IX-XII i anden del, overskrift et [Handel], eller anden del, overskrift seks [Andre bestemmelser], eller på det retlige område og ethvert andet område omfattet af denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler samt for formænd ligeledes erfaring med tvistbilæggelsesprocedurer
 - b) være uafhængige og må ikke være tilknyttet eller modtage instruktioner fra nogen af parterne
 - c) handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller regering i spørgsmål vedrørende tvisten og
 - d) overholde bilag INST-X [Adfærdskodeks].]
2. Voldgiftsmændene skal være personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, som i deres hjemland opfylder betingelserne for at indtage de højeste dommerembeder, eller som er jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt.
3. Med hensyn til tvistens genstand kan parterne i konkrete tilfælde aftale at fravige kravene anført i stk. 1, litra a).

Artikel INST.17: Voldgiftsrettens funktion

Voldgiftsretten:

- a) foretager en objektiv vurdering af den sag, den har fået forelagt, herunder en objektiv vurdering af sagens omstændigheder, anvendeligheden af de omfattede bestemmelser og de omtvistede foranstaltningers overensstemmelse med disse bestemmelser
- b) skal i sine afgørelser og kendelser fremlægge de faktiske og retlige konstateringer og rationalet for alle sine konstateringer og
- c) bør regelmæssigt føre konsultationer med parterne og give passende muligheder for at nå til enighed om en gensidigt acceptabel løsning.

Artikel INST.18: Kommissorium

1. Medmindre parterne aftaler andet senest fem dage efter nedsættelsen af voldgiftsretten, er voldgiftsrettens kommissorium:

"på baggrund af de relevante omfattede bestemmelser i denne aftale eller en supplerende aftale at undersøge det anliggende, hvortil der henvises i anmodningen om nedsættelse af voldgiftsretten, at fastslå, hvorvidt den pågældende foranstaltning er forenelig med de i artikel INST.10 [Anvendelsesområde], omhandlede bestemmelser, og at afsige en kendelse i overensstemmelse med artikel INST.20 [Voldgiftsrettens kendelser]".

2. Hvis parterne når til enighed om et andet kommissorium end det i stk. 1 omhandlede, meddeler de det aftalte kommissorium til voldgiftsretten inden for den i stk. 1 fastsatte frist.

Artikel INST.19: Hasteprocedurer

1. Senest 10 dage efter nedsættelsen af voldgiftsretten træffer voldgiftsretten afgørelse om, hvorvidt sagen vedrører anliggender af hastende karakter, hvis en af parterne anmoder om det.
2. I sager af hastende karakter nedsættes de gældende frister fastsat i artikel INST.20 [Voldgiftsrettens kendelser] til den halve tid.

Artikel INST.20: Voldgiftsrettens kendelser

1. Voldgiftsretten forelægger en foreløbig rapport for parterne senest 100 dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftsretten. Hvis voldgiftsretten finder, at denne frist ikke kan overholdes, meddeler formanden for retten parterne dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår retten agter at forelægge sin foreløbige rapport. Voldgiftsretten forelægger under ingen omstændigheder den foreløbige rapport senere end 130 dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftsretten.
2. Hver part kan skriftligt anmode voldgiftsretten om at genbehandle bestemte punkter i den foreløbige rapport senest 14 dage efter indgivelse heraf. EN part kan fremsætte kommentarer om den anden parts anmodning frem til seks dage efter indgivelse af anmodningen.
3. Hvis der ikke indgives skriftlige anmodninger om genbehandling af bestemte punkter i den foreløbige rapport inden for den i stk. 2 fastlagte frist, anses den foreløbige rapport som voldgiftsrettens kendelse.
4. Voldgiftsretten forelægger sin kendelse for parterne senest 130 dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftsretten. Finder voldgiftsretten, at fristen ikke kan overholdes, meddeler formanden parterne dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår retten agter at forelægge sin kendelse. Voldgiftsretten indgiver under ingen omstændigheder sin kendelse senere end 160 dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftsretten.
5. Kendelsen skal indeholde en redegørelse for eventuelle skriftlige anmodninger fra parterne vedrørende den foreløbige rapport og tydeligt behandle parternes kommentarer.
6. Det præciseres, at en "kendelse" eller "kendelser" i henhold til artikel INST.17 [Voldgiftsrettens funktion], artikel INST.18 [Kommissorium], artikel INST.28 [Udskiftning af voldgiftsmænd], artikel INST.29, stk. 1, 3, 4 og 6 [Voldgiftsrettens afgørelser og kendelser], også omfatter voldgiftsrettens foreløbige rapport.

Kapitel 3: Overholdelse

Artikel INST.21: Foranstaltninger til overholdelse

1. Finder voldgiftsretten i sin kendelse i henhold til artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser], at den svarende part har overtrådt en forpligtelse i henhold til denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler, skal denne part omgående træffe de nødvendige foranstaltninger til

omgående at efterleve voldgiftsrettens kendelse med henblik på overholdelse af de omfattede bestemmelser.

2. Den svarende part indgiver senest 30 dage efter indgivelse af kendelsen en meddelelse til den klagende part vedrørende de foranstaltninger, der er truffet eller planlagt med henblik på overholdelse af bestemmelserne.

Artikel INST.22: Rimelig frist

1. Er øjeblikkelig efterlevelse ikke mulig, indgiver den svarende part senest 30 dage efter indgivelse af kendelsen i henhold til artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser], en meddelelse til den klagende part om den rimelige frist, der er nødvendig for at efterleve den i artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser], omhandlede kendelse. Parterne bestræber sig på at nå til enighed om længden af den rimelige frist, fra hvilken kendelsen skal efterleves.

2. Hvis parterne ikke når til enighed om længden af den rimelige frist, kan den klagende part tidligst 20 dage efter indgivelse af den i stk. 1 omhandlede meddelelse skriftligt anmode den oprindelige voldgiftsret om at fastlægge længden af den rimelige frist. Voldgiftsretten forelægger sin afgørelse for parterne senest 20 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen.

3. Den svarende part underretter skriftligt den klagende part om status på at efterkomme voldgiftspanelet's kendelse, jf. artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser], mindst en måned inden udløbet af den rimelige frist.

4. Parterne kan enes om at forlænge den rimelige frist.

Artikel INST.23: Evaluering af overholdelse

1. Den svarende part indgiver senest på datoen for udløbet af den rimelige frist en meddelelse til den klagende part om de foranstaltninger, den pågældende har truffet for at overholde kendelsen i medfør af artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser].

2. Hvis der er uenighed mellem parterne om, hvorvidt der er truffet foranstaltninger til overholdelse, eller om sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med de pågældende bestemmelser, kan den klagende part indgive en skriftlig anmodning til den oprindelige voldgiftsret om at træffe afgørelse i sagen. I anmodningen skal den anfægtede foranstaltning angives, og der skal redegøres for, hvordan foranstaltningen udgør en overtrædelse af de omfattede bestemmelser i et omfang, der klart er tilstrækkeligt til at danne retsgrundlag for klagen. Voldgiftsretten forelægger sin afgørelse for parterne senest 45 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen.

Artikel INST.24: Midlertidige foranstaltninger

1. Den svarende part fremlægger på anmodning af og efter konsultationer med den klagende part et tilbud om midlertidig kompensation, hvis:

a) den svarende part indgiver meddelelse til den klagende part om, at det ikke er muligt at overholde den i artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser], omhandlede kendelse, eller

b) den svarende part undlader at indgive meddelelse om trufne foranstaltninger til overholdelse inden for den i artikel INST.21 [Foranstaltninger til overholdelse] omhandlede frist eller før datoen for udløbet af den rimelige frist eller

c) voldgiftsretten finder, at der ikke er truffet foranstaltninger til overholdelse, eller at de trufne foranstaltninger til overholdelse ikke er i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser.

2. Under de betingelser, der er omhandlet i stk. 1, litra a), b) og c), kan den klagende part indgive en skriftlig meddelelse til den svarende part om, at den klagende part ønsker at suspendere anvendelsen af forpligtelserne i henhold til de omfattede bestemmelser, hvis:

a) den klagende part beslutter ikke at indgive en anmodning i henhold til stk. 1 eller

b) parterne ikke når til enighed om den midlertidige kompensation inden for 20 dage efter udløbet af den rimelige frist eller indgivelse af voldgiftsrettens afgørelse i henhold til artikel INST.23 [Evalueret af overholdelse], når en anmodning efter stk. 1 indgives.

I meddelelsen specificeres omfanget af den påtænkte suspension af forpligtelser.

3. Suspension af forpligtelser er underlagt følgende betingelser:

a) forpligtelserne i henhold til anden del, overskrift fire [Koordinering af de sociale sikringsordninger og visa til kortvarige ophold], protokollen om koordinering af sociale sikringsordninger eller bilagene hertil eller femte del [EU-programmer] kan ikke suspenderes i henhold til denne artikel

b) uanset litra a) kan forpligtelser i henhold til femte del [EU-programmer] kun suspenderes, hvis den kendelse, der er omhandlet i artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser], vedrører fortolkningen og gennemførelsen af femte del [EU-programmer]

c) forpligtelser, som ikke er omfattet af femte del [EU-programmer], kan ikke suspenderes, hvis den kendelse, der er omhandlet i artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser], vedrører fortolkningen og gennemførelsen af femte del [EU-programmer], og

d) forpligtelser i henhold til anden del, overskrift et, afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer] vedrørende finansielle tjenesteydelser kan ikke suspenderes i henhold til denne artikel, medmindre den kendelse, der er omhandlet i artikel INST.20, stk. 1 [Voldgiftsrettens kendelser], vedrører fortolkningen og anvendelsen af forpligtelser i henhold til anden del, overskrift to, afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer] vedrørende finansielle tjenesteydelser.

4. Hvis en part fortsat ikke efterkommer en kendelse fra et voldgiftspanel, der er nedsat i henhold til en tidligere aftale mellem parterne, kan den anden part suspendere forpligtelser i henhold til de i artikel INST.10 [Anvendelsesområde] omhandlede bestemmelser. Med undtagelse af reglen i stk. 3, litra a), er alle regler vedrørende midlertidige retsmidler i tilfælde af manglende overholdelse og prøvelse af sådanne foranstaltninger omfattet af bestemmelserne i den tidligere aftale.

5. Suspensionen af forpligtelserne må ikke overstige det omfang, der svarer til den annullering eller forringelse, som overtrædelsen har forårsaget.

6. Hvis voldgiftsretten har konstateret en overtrædelse af bestemmelserne i anden del, overskrift et [Handel] eller overskrift tre [Vejtransport], kan suspensionen anvendes i et andet afsnit under samme overskrift som den, hvor retten har konstateret overtrædelsen, navnlig hvis den klagende part er af den opfattelse, at en sådan suspension er effektiv med henblik på at opnå overholdelse.

7. Hvis voldgiftsretten har konstateret overtrædelsen i overskrift to [Luftfart]:

a) den klagende part bør først søge at suspendere forpligtelser i samme afsnit som det, voldgiftsretten har konstateret overtrædelsen i

b) hvis den klagende part finder, at det ikke er praktisk muligt eller effektivt at suspendere forpligtelser med hensyn til samme afsnit som det afsnit, hvori retten har konstateret overtrædelsen, kan parten søge at suspendere forpligtelser i det andet afsnit under samme overskrift.

8. Hvis voldgiftsretten har konstateret overtrædelsen i anden del, overskrift et [Handel], overskrift to [Luftfart], overskrift tre [Vejtransport] eller overskrift fem [Fiskeri], og hvis den klagende part finder, at det ikke er praktisk muligt eller effektivt at suspendere forpligtelser inden for samme overskrift som den, hvori voldgiftsretten har konstateret overtrædelsen, og at omstændighederne er alvorlige nok, kan vedkommende søge at suspendere forpligtelser i henhold til andre omfattede bestemmelser.

9. I det i stk. 7, litra b), og stk. 8 omhandlede tilfælde skal den klagende part begrunde sin afgørelse.

10. Den klagende part kan suspendere forpligtelserne 10 dage efter datoen for indgivelse af den i stk. 2 omhandlede meddelelse, medmindre den svarende part har fremsat en anmodning i henhold til stk. 11.

11. Hvis den svarende part mener, at omfanget af den meddelte suspension af forpligtelser overstiger et omfang, der svarer til den annullering eller forringelse, som overtrædelsen har forårsaget, eller at de principper og procedurer, der er fastsat i stk. 7, litra b), stk. 8 eller stk. 9, ikke er fulgt, kan vedkommende inden udløbet af den periode på 10 dage, der er fastsat i stk. 10, indgive en skriftlig anmodning til den oprindelige voldgiftsret om, at voldgiftsretten skal træffe afgørelse i sagen. Voldgiftsretten meddeler sin afgørelse om omfanget af suspensionen af forpligtelser til parterne senest 30 dage fra datoen for anmodningen. Forpligtelserne bliver ikke suspenderet, før voldgiftsretten har meddelt sin afgørelse. Suspensionen af forpligtelser skal ske i henhold til afgørelsen.

12. Voldgiftsretten, der handler i henhold til stk. 11, undersøger ikke arten af de forpligtelser, der skal suspenderes, men afgør, om omfanget af en sådan suspension overstiger et omfang, der svarer til den annullering eller forringelse, som overtrædelsen har forårsaget. Hvis det anliggende, der er henvist til voldgift, omfatter en påstand om, at principperne og procedurerne i stk. 7, litra b), stk. 8, eller stk. 9 ikke er fulgt, undersøger voldgiftsretten denne påstand. Hvis voldgiftsretten fastslår, at de pågældende principper og procedurer ikke er fulgt, anvender den klagende part dem i overensstemmelse med stk. 7, litra b), stk. 8, og stk. 9. Parterne accepterer voldgiftsrettens afgørelse som endelig og må ikke anmode om en ny voldgiftsprocedure. Dette stykke må under ingen omstændigheder forsinke den dato, fra hvilken den klagende part har ret til at suspendere forpligtelser i henhold til denne artikel.

13. Den i denne artikel omhandlede suspension af forpligtelser eller kompensation er midlertidig og anvendes ikke efter, at:

- a) parterne er nået til enighed om en gensidigt acceptabel løsning i henhold til artikel INST.31 [Gensidigt acceptabel løsning]
- b) parterne er nået til enighed om, at overholdelsesforanstaltningen bringer den svarende part i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser, eller
- c) en eventuel overholdelsesforanstaltning, som voldgiftsretten anser for ikke at være i overensstemmelse med de omhandlede bestemmelser, er blevet trukket tilbage eller ændret, så den svarende part bringes i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser.

Artikel INST.25: Prøvelse af eventuelle overholdelsesforanstaltninger, der er truffet efter vedtagelse af midlertidige retsmidler

1. Den svarende part indgiver meddelelse til den klagende part om overholdelsesforanstaltninger, der er truffet efter suspension af forpligtelserne eller efter anvendelse af midlertidig kompensation, alt efter omstændighederne. Undtagen i de i stk. 2 omhandlede tilfælde skal den klagende part afslutte suspensionen af forpligtelser senest 30 dage efter indgivelse af meddelelsen. I tilfælde, hvor kompensation er blevet anvendt, og med undtagelse af tilfælde omfattet af stk. 2, kan den svarende part afslutte anvendelsen af en sådan kompensation inden for 30 dage fra indgivelse af sin meddelelse om, at forholdene er bragt i overensstemmelse.
2. Hvis parterne ikke når til enighed om, hvorvidt den meddelte foranstaltning bringer den svarende part i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser senest 30 dage efter indgivelse af meddelelsen, anmoder den klagende part skriftligt den oprindelige voldgiftsret om at afgøre spørgsmålet. Voldgiftsretten forelægger sin afgørelse for parterne senest 46 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen. Hvis voldgiftsretten finder, at de trufne foranstaltninger er i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser, bringes suspensionen af forpligtelser eller kompensationen til ophør. Hvis det er relevant, tilpasses omfanget af suspension af forpligtelser eller kompensationen efter voldgiftsrettens afgørelse.

Kapitel 4: Fælles processuelle bestemmelser

Artikel INST.26: Modtagelse af oplysninger

1. Voldgiftsretten kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ anmode parterne om relevante oplysninger, som den finder nødvendige og passende. Parterne skal straks svare udtømmende på enhver anmodning fra voldgiftsretten om alle sådanne oplysninger.
2. Voldgiftsretten kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ anmode alle andre kilder om oplysninger, som den finder passende. Voldgiftsretten kan også søge sagkyndig rådgivning efter eget skøn og i henhold til eventuelle vilkår og betingelser aftalt af parterne.
3. Voldgiftsretten tager amicus curiae-indlæg fra fysiske personer fra en part eller juridiske personer, der er etableret i en parts territorium, i betragtning af overensstemmelse med bilag INST-X [Forretningsorden].

4. Alle oplysninger, der kommer voldgiftsretten i hænde i medfør af denne artikel, gøres tilgængelige for parterne, og parterne kan indsende kommentarer til oplysningerne til voldgiftsretten.

Artikel INST.27: Liste over voldgiftsmænd

1. Partnerskabsrådet udarbejder senest 180 dage efter datoen for dennes aftales ikrafttræden en liste over personer med ekspertise inden for særlige områder omfattet af nærværende aftale eller supplerende aftaler hertil, der har vilje og evne til at fungere som medlemmer af en voldgiftsret. Listen skal omfatte mindst 15 personer og være inddelt i tre dellister:

- a) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Unionen
- b) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Det Forenede Kongerige og
- c) en delliste over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne, og som skal varetage formandshvervet i voldgiftsretten.

Hver delliste skal bestå af mindst fem personer. Partnerskabsrådet sørger for, at listen altid som minimum indeholder dette antal personer.

2. Partnerskabsrådet kan udarbejde supplerende lister over personer med ekspertise inden for særlige dele af nærværende aftale eller supplerende aftaler hertil. Efter aftale mellem parterne kan sådanne supplerende lister anvendes til at sammensætte voldgiftsretten i henhold til den procedure, der er beskrevet i artikel INST.15, stk. 3 og 5 [Nedsættelse af en voldgiftsret]. Supplerende lister skal bestå af to dellister:

- a) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Unionen og
- b) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Det Forenede Kongerige.

3. De i stk. 1 og 2 omhandlede lister må ikke omfatte personer, der er medlemmer af eller tjenestemænd eller øvrige ansatte i Unionens institutioner, en medlemsstats regering eller Det Forenede Kongeriges regering.

Artikel INST.28: Udskiftning af voldgiftsmænd

Hvis en voldgiftsmand under en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til dette afsnit ikke kan deltage, trækker sig tilbage eller skal udskiftes, fordi voldgiftsmanden ikke opfylder kravene i adfærdskodeksen, anvendes den procedure, der er fastsat i artikel INST.15 [Nedsættelse af voldgiftsretten]. Fristen for indgivelse af voldgiftsrettens kendelse eller afgørelse forlænges med den periode, der er nødvendig for at udpege den nye voldgiftsmand.

Artikel INST.29: Voldgiftsrettens afgørelser og kendelser

1. Voldgiftsrettens drøftelser er fortrolige. Voldgiftsretten udarbejder i videst muligt omfang kendelser og træffer afgørelser ved enstemmighed. Hvis det ikke er muligt, træffer voldgiftsretten afgørelse ved flertalsafstemning. Særskilte udtalelser offentliggøres ikke.

2. Voldgiftsrettens afgørelser og kendelser er bindende for Unionen og Det Forenede Kongerige. De skaber ikke rettigheder eller forpligtelser for fysiske eller juridiske personer.
3. Voldgiftsrettens afgørelser og kendelser kan ikke udvide eller indskrænke parternes rettigheder og forpligtelser i medfør af denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler.
4. Det præciseres, at voldgiftsretten ikke har kompetence til at efterprøve lovligheden af en foranstaltning, der hævdes at udgøre en overtrædelse af denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler, i henhold til en parts interne ret. Konklusioner fremsat af voldgiftsretten i kendelser vedrørende tvister mellem parterne er ikke bindende for parternes domstole eller retsinstanser med hensyn til den betydning, som tillægges denne parts interne lovgivning.
- 4A. Det præciseres, at retterne i hver af parterne ikke har kompetence til at bilægge tvister mellem parterne i henhold til denne aftale.
5. Parterne gør voldgiftsrettens kendelser og afgørelser offentligt tilgængelige, dog således, at fortrolige oplysninger beskyttes.
6. Oplysninger fremlagt for voldgiftsretten af parterne behandles i overensstemmelse med reglerne for fortrolighed fastsat i BILAG-INST-X [Forretningsorden].

Artikel INST.30: Suspension og ophør af voldgiftsprocedurer

Efter fælles anmodning fra parterne skal voldgiftsretten til enhver tid suspendere arbejdet i en af parterne aftalt periode på højst 12 på hinanden følgende måneder. Voldgiftsretten genoptager arbejdet før suspensionsperiodens udløb på skriftlig anmodning fra begge parter eller ved suspensionsperiodens udløb på skriftlig anmodning fra en af parterne. Den anmodende part indgiver meddelelse herom til den anden part. Hvis en part ikke anmoder om genoptagelse af voldgiftsrettens arbejde ved udløbet af en suspensionsperiode, bortfalder voldgiftsrettens bemyndigelse, og tvistbilæggelsesproceduren afsluttes. Hvis voldgiftsrettens arbejde indstilles, forlænges de relevante tidsfrister med den periode, hvor voldgiftsrettens arbejde var indstillet.

Artikel INST.31: Gensidigt acceptabel løsning

5. Parterne kan til enhver tid nå frem til en gensidigt acceptabel løsning vedrørende tvister i henhold til artikel INST.10 [Anvendelsesområde].
6. Findes der frem til en gensidigt acceptabel løsning i løbet af panelproceduren, skal parterne i fællesskab meddele den aftalte løsning til voldgiftsrettens formand. Voldgiftsprocedurer afsluttes ved en sådan meddelelse.
7. Løsningen kan vedtages ved en afgørelse, der træffes af Partnerskabsrådet. Gensidigt acceptable løsninger offentliggøres. Den offentliggjorte udgave må ikke indeholde oplysninger, der af enhver part er udpeget som fortrolige.
8. Hver part træffer de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre den gensidigt acceptable løsning inden for den aftalte frist.

9. Den gennemførende part giver senest ved udløbet af den aftalte frist den anden part skriftlig meddelelse om enhver foranstaltning, som den har truffet for at gennemføre den gensidigt acceptable løsning.

Artikel INST.32: Frister

1. Alle frister, der er omhandlet i dette afsnit, er regnet i dage fra dagen efter den handling, de refererer til.
2. Alle frister, der er omhandlet i dette afsnit, kan ændres ved aftale mellem parterne.
3. Voldgiftsretten kan til enhver tid foreslå parterne at ændre en frist, der er omhandlet i dette afsnit, med angivelse af begrundelsen for et sådant forslag.

Artikel INST.34: Omkostninger

1. Hver part afholder sine egne udgifter til deltagelse i voldgiftsproceduren.
2. Parterne deler ligeligt udgifterne til organisatoriske aspekter, herunder vederlag og udgifter for voldgiftsrettens medlemmer. Voldgiftsmændenes vederlag fastsættes i overensstemmelse med INST-BILAG-X, [Forretningsorden].

Artikel INST.34A: Bilag

1. Tvistbilæggelsesprocedurer beskrevet i dette afsnit reguleres af den forretningsorden, der er beskrevet i BILAG INST-X [Forretningsorden], og gennemføres i overensstemmelse med BILAG INST-X [Adfærdskodeks].
2. Partnerskabsrådet kan ændre BILAG INST-X [Forretningsorden] og INST-X [Adfærdskodeks].

Kapitel 5: Særlige ordninger for ensidige foranstaltninger

Artikel INST.34B: Særlige procedurer for afhjælpende foranstaltninger og genskabelse af ligevægt

1. Med henblik på anden del, overskrift et, afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling], kapitel 3 [Kontrol med subsidier], artikel 3.12 [Afhjælpende foranstaltninger], og kapitel 9 [Institutionelle bestemmelser], artikel 9.4, stk. 2 og 3 [Genskabelse af ligevægt], finder dette afsnit anvendelse med de ændringer, der er fastsat i denne artikel.
2. Uanset artikel INST.15 [Nedsættelse af en voldgiftsret] og bilag INST-X [Forretningsordenen for tvistbilæggelse] vælger Partnerskabsrådets medformand fra den klagende part, hvis parterne ikke er enige om voldgiftsrettens sammensætning inden for to dage, senest en dag efter udløbet af fristen på to dage en voldgiftsmand ved lodtrækning fra hver parts delliste og formanden for voldgiftsretten ved lodtrækning fra den delliste over formænd, der er udarbejdet i henhold til artikel INST.27 [Liste over voldgiftsmænd]. Partnerskabsrådets medformand fra den klagende part kan uddelegere valget ved lodtrækning af voldgiftsmand eller formand. Hver af disse personer bekræfter sin disponibilitet over for begge parter senest to dage fra den dato, hvor vedkommende blev underrettet om sin udpegelse. Det organisatoriske møde, der er omhandlet i regel 10 i bilag INST-X [Forretningsorden for tvistbilæggelse], afholdes senest 2 dage efter nedsættelsen af voldgiftsretten.

3. Uanset regel 11 i bilag INST-X [Forretningsorden for tvistbilæggelse] afgiver den klagende part sit skriftlige indlæg senest syv dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftsretten. Den svarende part afgiver sit skriftlige indlæg senest syv dage efter datoen for den klagende parts afgivelse af det skriftlige indlæg. Voldgiftsretten justerer eventuelle andre relevante frister i tvistbilæggelsesproceduren, i det omfang det er nødvendigt for at sikre rettidig fremsendelse af rapporten.

4. Artikel INST.20 [Voldgiftsrettens kendelser] finder ikke anvendelse, og henvisninger til kendelsen i dette afsnit læses som henvisninger til den kendelse, der henvises til i

- a) afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling], kapitel 3 [Kontrol med subsidier], artikel 3.12, stk. 10 [Afhjælpende foranstaltninger] eller
- b) artikel 9.4, stk. 3, litra c) [Genskabelse af ligevægt].

5. Uanset artikel INST.23, stk. 2 [Evaluerings af overholdelse], forelægger voldgiftsretten sin afgørelse for parterne senest 30 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen.

Artikel INST.34C: Suspension af forpligtelser med henblik på artikel LPFS.3.12, stk. 12, artikel FISH.9, stk. 5, og artikel FISH.14, stk. 7

1. Omfanget af suspensionen af forpligtelser må ikke overstige et omfang, der svarer til den annullering eller forringelse af fordele i henhold til denne aftale eller i henhold til en supplerende aftale, som er direkte forårsaget af de afhjælpende foranstaltninger, fra den dato, hvor de afhjælpende foranstaltninger træder i kraft, og indtil datoen for afsigelsen af voldgiftskendelsen.

2. Omfanget af suspensionen af forpligtelser, som den klagende part har anmodet om, og voldgiftsrettens fastsættelse af omfanget af suspension af forpligtelser skal baseres på kendsgerninger, der viser, at annulleringen eller forringelsen er en direkte følge af anvendelsen af den afhjælpende foranstaltning og påvirker specifikke varer, tjenesteydere, investorer eller andre økonomiske aktører, og ikke blot på påstande, formodninger eller fjerne muligheder.

3. Omfanget af annullerede eller forringede fordele, som den klagende part har anmodet om, eller som voldgiftsretten har fastsat:

- a) omfatter ikke erstatning med karakter af bod, renter eller hypotetiske tab af fortjeneste eller forretningsmuligheder
- b) nedsættes med eventuelle forudgående tilbagebetalinger af afgifter, skadeserstatninger eller andre former for kompensation, som de berørte operatører eller den berørte part allerede har modtaget, og
- c) må ikke omfatte bidrag til annulleringen eller forringelsen ved forsætlig eller forsømmelig handling eller undladelse fra den berørte parts eller en persons eller enheds side, over for hvem der iværksættes retsmidler i henhold til den påtænkte suspension af forpligtelser.

Artikel INST.34D: Betingelser for genskabelse af ligevægt, afhjælpende foranstaltninger samt kompensations- og beskyttelsesforanstaltninger

Hvis en part træffer en foranstaltning i henhold til artikel 3.12 [Afhjælpende foranstaltninger] i kapitel tre [Kontrol med subsidier] eller artikel 9.4 [Genskabelse af ligevægt] i kapitel ni [Institutionelle bestemmelser] i overskrift et [Handel], artikel ROAD.11 [Afhjælpende

foranstaltninger] i overskrift tre [Vejtransport], artikel FISH.9 [Kompensationsforanstaltninger i tilfælde af tilbagetrækning eller begrænsning af adgang] eller artikel FISH.14 [Afhjælpende foranstaltninger og tvistbilæggelse] i anden del, overskrift fem, eller artikel INST.36 [Beskyttelsesforanstaltninger] i sjette del, afsnit III, anvendes den pågældende foranstaltning kun med hensyn til de omfattede bestemmelser, jf. artikel INST.10 [Anvendelsesområde], og overholder med de fornødne ændringer betingelserne i artikel INST.24, stk. 3 [Midlertidige foranstaltninger].

AFSNIT II: GRUNDLAG FOR SAMARBEJDE

Artikel COMPROV.4: Demokrati, retsstatsforhold og menneskerettigheder

1. Parterne fortsætter med at værne om de fælles værdier og principperne om demokrati, retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne, som ligger til grund for deres interne og internationale politikker. I denne forbindelse bekræfter parterne på ny deres respekt for verdenserklæringen om menneskerettigheder og de relevante internationale menneskerettighedskonventioner, som de er part i.
2. Parterne fremmer sådanne fælles værdier og principper i internationale fora. Parterne samarbejder om at fremme disse værdier og principper, herunder med eller i tredjelande.

Artikel COMPROV.5: Bekæmpelse af klimaændringer

1. Parterne mener, at klimaændringer udgør en eksistentiel trussel mod menneskeheden og bekræfter på ny deres vilje til at styrke den globale reaktion på denne trussel. Kampen mod menneskeskabte klimaændringer som omhandlet i De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC), og navnlig Parisaftalen, der blev vedtaget på den 21. partskonference under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer ("Parisaftalen"), danner baggrund for Unionens og Det Forenede Kongeriges interne og eksterne politikker. Hver part respekterer i overensstemmelse hermed Parisaftalen og de rammer, UNFCCC har opstillet, og afstår fra handlinger eller undladelser, der vil være til væsentlig skade for Parisaftalens og UNFCCC's mål eller formål.
2. Parterne fremmer bekæmpelsen af klimaændringer i internationale fora, herunder ved at samarbejde med andre lande og regioner for at øge deres ambitionsniveau med hensyn til reduktion af drivhusgasemissioner.

Artikel COMPROV.6: Bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben

1. Parterne finder, at spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler både til statslige og ikke-statslige aktører udgør en af de alvorligste trusler mod den internationale stabilitet og sikkerhed. Parterne er derfor enige om at samarbejde og bidrage til at bekæmpe spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler ved hjælp af fuldstændig overholdelse og national gennemførelse af gældende forpligtelser i henhold til internationale traktater og aftaler om nedrustning og ikkespredning og andre relevante internationale forpligtelser.
2. Parterne er endvidere enige om at samarbejde om og bidrage til bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler ved at:
 - a) tage initiativer til undertegnelse, ratifikation eller tiltrædelse af og fuldstændig gennemførelse af alle andre relevante internationale instrumenter og

- b) indføre en effektiv ordning for national eksportkontrol til at overvåge eksport og overførsel af varer med relation til masseødelæggelsesvåben, herunder kontrol med, at teknologi med dobbelt anvendelsesformål ikke anvendes til fremstilling af masseødelæggelsesvåben, samt til at iværksætte effektive sanktioner mod omgåelse af eksportkontrollen.

3. Parterne er enige om at etablere en løbende dialog om disse spørgsmål.

Artikel COMPROV.7: Håndvåben og lette våben samt andre konventionelle våben

1. Parterne erkender, at ulovlig fremstilling, overførsel og omsætning af håndvåben og lette våben, herunder ammunition hertil, og overdreven akkumulering heraf, dårlig forvaltning, dårligt sikrede lagre og ukontrolleret spredning fortsat udgør en alvorlig trussel for fred og sikkerhed i verden.

2. Parterne er enige om at ville iagttage og fuldt ud opfylde deres respektive forpligtelser til at bekæmpe ulovlig handel med håndvåben og lette våben, inklusive ammunition hertil, i henhold til eksisterende internationale aftaler og FN's Sikkerhedsråds resolutioner, samt deres respektive tilsagn inden for rammerne af andre internationale instrumenter på dette område, som for eksempel FN's handlingsprogram til forhindring, bekæmpelse og udryddelse af alle former for ulovlig handel med håndvåben og lette våben.

3. Parterne anerkender betydningen af nationale kontrolsystemer for overførsel af konventionelle våben i overensstemmelse med eksisterende internationale standarder. Parterne anerkender betydningen af at foretage sådanne kontroller på en ansvarlig måde som et bidrag til international og regional fred, sikkerhed og stabilitet og til begrænsning af menneskelig lidelse samt til forebyggelse af omdirigering af konventionelle våben.

4. Parterne forpligter sig i denne henseende til fuldt ud at gennemføre våbenhandelstraktaten og samarbejde med hinanden inden for rammerne af traktaten, herunder om at fremme universalisering og fuldstændig gennemførelse af traktaten i alle FN's medlemsstater.

5. Parterne forpligter sig derfor til at samarbejde i deres bestræbelser på at regulere eller forbedre reguleringen af international handel med konventionelle våben og til at forebygge, bekæmpe og udrydde ulovlig handel med våben.

6. Parterne er enige om at etablere en løbende dialog om disse spørgsmål.

Artikel COMPROV.8: De mest alvorlige forbrydelser, som berører det internationale samfund

1. Parterne bekræfter på ny, at de mest alvorlige forbrydelser, der berører det internationale samfund som helhed, ikke må forblive ustraffede, og at de skal forfølges effektivt ved at træffe foranstaltninger på nationalt plan og ved at styrke det internationale samarbejde, herunder med Den Internationale Straffedomstol. Parterne er enige om fuldt ud at støtte universaliteten og integriteten for Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol og tilknyttede instrumenter.

2. Parterne er enige om at etablere en løbende dialog om disse spørgsmål.

Artikel COMPROV.9: Bekæmpelse af terrorisme

1. Parterne samarbejder på bilateralt, regionalt og internationalt plan for at forebygge og bekæmpe alle former og udtryk for terrorisme i overensstemmelse med international ret, herunder, når det er relevant, internationale aftaler vedrørende terrorbekæmpelse, humanitær folkeret og

international menneskerettighedslovgivning, som finder anvendelse på parterne, samt i overensstemmelse med grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt.

2. Parterne styrker samarbejdet om terrorbekæmpelse, herunder om forebyggelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme og finansiering af terrorisme med henblik på at fremme deres fælles sikkerhedsinteresser under hensyntagen til FN's globale strategi for bekæmpelse af terrorisme og de relevante resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd, uden at dette berører samarbejdet om retshåndhævelse og det retlige samarbejde i straffesager og udvekslingen af efterretninger.

3. Parterne er enige om at etablere en løbende dialog om disse spørgsmål. Denne dialog skal bl.a. fremme og lette:

- a) udvekslingen af vurderinger af terrortruslen
- b) udvekslingen af bedste praksis og ekspertise inden for terrorbekæmpelse
- c) operationelt arbejde og udveksling af oplysninger og
- d) drøftelser om samarbejde inden for rammerne af multilaterale organisationer.

Artikel COMPROV.10: Beskyttelse af personoplysninger

1. Parterne bekræfter deres tilsagn om at sikre et højt niveau for beskyttelse af personoplysninger. De bestræber sig på at samarbejde om at fremme høje internationale standarder.

2. Parterne anerkender, at enkeltpersoner har ret til beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, og at høje standarder i denne henseende bidrager til tilliden til den digitale økonomi og til udviklingen af handelen og er en vigtig katalysator for samarbejde om retshåndhævelse. Med henblik herpå forpligter parterne sig til hver især inden for rammerne af deres respektive love og forskrifter at overholde de forpligtelser, de har indgået i denne aftale vedrørende denne ret.

3. Parterne samarbejder bilateralt og multilateralt under overholdelse af deres respektive love og forskrifter. Dette kan omfatte dialog, udveksling af ekspertise og samarbejde om håndhævelse, alt efter hvad der er relevant, inden for beskyttelse af personoplysninger.

4. Når denne aftale eller en supplerende aftale indeholder bestemmelser om overførsel af personoplysninger, sker en sådan overførsel i overensstemmelse med den overførende parts regler om internationale overførsler af personoplysninger. Det præciseres, at dette stykke ikke berører anvendelsen af specifikke bestemmelser i denne aftale vedrørende overførsel af personoplysninger, navnlig artikel DIGIT.7 [Beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred] og artikel LAWGEN.4 [Beskyttelse af personoplysninger], og vedrørende afsnit I i sjette del [Tvistbilæggelse]. Hver part bestræber sig, hvor det er nødvendigt, bedst muligt og under overholdelse af sine regler om internationale overførsler af personoplysninger på at indføre de nødvendige garantier for overførsel af personoplysninger under hensyntagen til eventuelle henstillinger fra Partnerskabsrådet i henhold til artikel INST.1, stk. 4 [Partnerskabsrådet], litra h).

Artikel COMPROV.11: Globalt samarbejde om spørgsmål af fælles økonomisk, miljømæssig og samfundsmæssig interesse

1. Parterne anerkender betydningen af globalt samarbejde for at håndtere spørgsmål af fælles økonomisk, miljømæssig og social interesse. Hvis det er i begge parter interesse, fremmer de multilaterale løsninger på fælles problemer.
2. Parterne bevarer deres beslutningsautonomi, men bestræber sig på at samarbejde om aktuelle og nye globale spørgsmål af fælles interesse såsom fred og sikkerhed, klimaændringer, bæredygtig udvikling, grænseoverskridende forurening, miljøbeskyttelse, digitalisering, folkesundhed og forbrugerbeskyttelse, beskatning, finansiell stabilitet og fri og fair handel og investeringer med forbehold af andre bestemmelser i denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler. Med henblik herpå bestræber de sig på at opretholde en løbende og effektiv dialog og koordinere deres holdninger i multilaterale organisationer og fora, som parterne deltager i, f.eks. FN, G7 og G20, Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, Den Internationale Valutafond, Verdensbanken og Verdenshandelsorganisationen.

Artikel COMPROV.12: Væsentlige elementer

Artikel COMPROV.4 [Demokrati, retsstatsforhold og menneskerettigheder], stk. 1, artikel COMPROV.5 [Bekæmpelse af klimaændringer], stk. 1, og artikel COMPROV.6 [Bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben], stk. 1, udgør væsentlige elementer i det partnerskab, der er oprettet ved denne aftale og eventuelle supplerende aftaler.

AFSNIT III: OPFYLDELSE AF FORPLIGTELSE OG BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

Artikel INST.35: Opfyldelse af forpligtelser beskrevet som væsentlige elementer

1. Hvis en af parterne finder, at den anden part har gjort sig skyldig i alvorlig og væsentlig overtrædelse af en af de forpligtelser, der er beskrevet som væsentlige elementer i artikel COMPROV.12 [Væsentlige elementer], kan den beslutte helt eller delvis at ophæve eller suspendere anvendelsen af denne aftale eller en eventuel supplerende aftale.
2. Forinden anmoder den part, der påberåber sig anvendelsen af denne artikel, Partnerskabsrådet om at mødes omgående med henblik på at finde en rettidig og gensidigt acceptabel løsning. Hvis der ikke findes en gensidigt acceptabel løsning senest 30 dage efter datoen for anmodningen til Partnerskabsrådet, kan parten træffe de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger.
3. Foranstaltninger i medfør af stk. 1 fortolkes med fuld overholdelse af folkeretten og skal være forholdsmæssige. Der gives prioritet til de foranstaltninger, som forstyrrer denne aftales samt eventuelle supplerende aftalers funktion mindst muligt.
4. For at en situation kan udgøre en alvorlig og væsentlig overtrædelse af en af de forpligtelser, der er beskrevet som væsentlige elementer i artikel COMPROV.12 [Væsentlige elementer], skal dens alvor og karakter ifølge parterne være så ekstraordinær, at den truer freden og sikkerheden eller har internationale følgevirkninger. Det præciseres, at en handling eller undladelse, som materielt tilsidesætter Parisaftalens genstand og formål, altid betragtes som en alvorlig og væsentlig overtrædelse i forbindelse med denne artikel.

Artikel INST.36: Beskyttelsesforanstaltninger

1. Hvis der opstår alvorlige økonomiske, samfundsmæssige eller miljømæssige vanskeligheder af sektoriel eller regional karakter, herunder i forbindelse med fiskeriaktiviteter og lokalsamfund, der er afhængige deraf, som kan antages at være ved, kan den pågældende part unilateralt træffe passende beskyttelsesforanstaltninger. Sådanne beskyttelsesforanstaltninger skal med hensyn til anvendelsesområde og varighed begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt til at afhjælpe situationen. Der vælges fortrinsvis foranstaltninger, som forstyrrer denne aftales funktion mindst muligt.

2. Den pågældende part underretter straks den anden part gennem Partnerskabsrådet og fremlægger alle relevante oplysninger. Parterne indleder straks konsultationer i Partnerskabsrådet for at finde en gensidigt acceptabel løsning.

3. Den berørte part må først træffe beskyttelsesforanstaltninger en måned efter tidspunktet for den i stk. 2 nævnte underretning, medmindre den i stk. 2 nævnte konsultationsprocedure er afsluttet i fællesskab inden udløbet af nævnte tidsfrist. Når ekstraordinære omstændigheder, som kræver omgående indgriben, umuliggør forudgående undersøgelse, kan den berørte part straks anvende beskyttelsesforanstaltninger, der dog ikke må gå ud over, hvad der er strengt nødvendigt til at afhjælpe situationen.

Den pågældende part underretter straks Partnerskabsrådet om de trufne foranstaltninger og fremlægger alle relevante oplysninger.

4. Hvis en beskyttelsesforanstaltning truffet af den pågældende part skaber uligevægt mellem rettighederne og forpligtelserne i henhold til denne aftale eller i henhold til en supplerende aftale, kan den anden part træffe sådanne forholdsmæssige udligningsforanstaltninger, som er strengt nødvendige for at rette op på uligevægten. Der vælges fortrinsvis foranstaltninger, som forstyrrer denne aftales funktion mindst muligt. Stk. 2 til 4 finder tilsvarende anvendelse på sådanne udlignende foranstaltninger.

5. Hver part kan uden forudgående afholdelse af konsultationer i henhold til artikel INST.13 [Konsultationer] indlede den voldgiftsprocedure, der er omhandlet i artikel INST.14 [Voldgiftsprocedure], for at anfægte en foranstaltning truffet af den anden part i medfør af denne artikels stk. 1-5.

6. De beskyttelsesforanstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, og de udligningsforanstaltninger, der er omhandlet i stk. 5, kan også træffes i forbindelse med en supplerende aftale, medmindre andet er fastsat deri.

SYVENDE DEL: AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel FINPROV.1: Territorialt anvendelsesområde

1. Denne aftale finder anvendelse på:
 - a) de territorier, hvor traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab finder anvendelse, og på de betingelser, der er fastlagt i disse traktater og
 - b) Det Forenede Kongeriges område.
2. Denne aftale finder tillige anvendelse på Bailiwick of Guernsey, Bailiwick of Jersey samt Isle of Man i det omfang, der er fastsat i afsnit fem [Fiskeri] og artikel OTH.9 [Geografisk anvendelse] i afsnit seks [Andre bestemmelser] i anden del af denne aftale.
3. Denne aftale finder ikke anvendelse på Gibraltar og har ingen retsvirkning der.
4. Denne aftale finder ikke anvendelse på oversøiske territorier med særlige forbindelser til Det Forenede Kongerige: Anguilla, Bermuda, Det Britiske Antarktiske Territorium, Det Britiske Territorium i Det Indiske Ocean, De Britiske Jomfruøer, Caymanøerne, Falklandsøerne, Montserrat, Pitcairn, Henderson, Ducie og Oeno, Saint Helena, Ascension og Tristan da Cunha, Sydgeorgien og Sydsandwichøerne samt Turks- og Caicosøerne.

Artikel FINPROV.2: Forhold til andre aftaler

Denne aftale og eventuelle supplerende aftaler berører ikke tidligere bilaterale aftaler mellem Det Forenede Kongerige på den ene side og Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den anden side. Parterne bekræfter deres forpligtelse til at gennemføre en sådan aftale.

Artikel FINPROV.3: Evaluering

Parterne evaluerer i fællesskab gennemførelsen af denne aftale samt supplerende aftaler og eventuelle sager i relation hertil fem år efter denne aftales ikrafttræden og derefter hvert femte år.

Artikel FINPROV.6: Klassificerede oplysninger og følsomme ikkeklassificerede oplysninger

Intet i denne aftale eller i eventuelle supplerende aftaler kan fortolkes således, at en part skal gøre klassificerede oplysninger tilgængelige.

Klassificerede oplysninger eller klassificeret materiale, der stilles til rådighed af eller udveksles mellem parterne i henhold til denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler, skal behandles og beskyttes i overensstemmelse med aftalen om sikkerhedsprocedurer for udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer samt eventuelle gennemførelsesordninger, der er indgået i henhold hertil.

Parterne enes om håndteringsinstrukser for at sikre beskyttelsen af følsomme ikkeklassificerede oplysninger, der udveksles mellem dem.

Artikel FINPROV.7: Integrerede dele af denne aftale

1. Protokollerne, bilagene, tillæggene og fodnoterne til denne aftale udgør en integreret del af denne aftale.
2. Hvert af bilagene til denne aftale, herunder dens tillæg, udgør en integreret del af den afdeling, det kapitel, det afsnit, den overskrift eller den protokol, der henviser til det pågældende bilag, eller hvortil der henvises i det pågældende bilag. Det præciseres, at:
 - a) Bilag INST-X [PARTNERSKABSRÅDETS OG UDVALGENES FORRETNINGSORDEN] udgør en integreret del af afsnit III [Institutionelle bestemmelser] i første del.
 - b) Bilag ORIG-1 [INDLEDENDE BEMÆRKNINGER TIL PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER], ORIG-2 [PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER], ORIG-2A [OPRINDELSESKONTINGENTER OG ALTERNATIVER TIL DE PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER I BILAG ORIG-2], ORIG-2B [MIDLERTIDIGE PRODUKTSPECIFIKKE REGLER FOR ELEKTRISKE AKKUMULATORER OG ELEKTRISKE KØRETØJER], ORIG-3 [LEVERANDØRERKLÆRING], ORIG-4 [OPRINDELSESERKLÆRINGENS ORDLYD], ORIG-5 [FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE FYRSTENDØMMET ANDORRA] og ORIG-6 [FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE REPUBLIKKEN SAN MARINO] udgør en integreret del af anden del, overskrift et, afsnit I, kapitel to [Oprindelsesregler].
 - c) Bilag SPS-1 [KRITERIERNE, SOM ER OMHANDLET I ARTIKEL SPS.19, LITRA D)] udgør en integreret del af anden del, overskrift et, afsnit I, kapitel to [Sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger].
 - d) Bilag TBT-XX [ORDNINGEN, SOM ER OMHANDLET I ARTIKEL TBT.9, STK. 4, TIL REGELMÆSSIG UDVEKSLING AF OPLYSNINGER OM SIKKERHEDEN VED NONFOODPRODUKTER OG RELATEREDE FOREBYGGENDE, RESTRIKTIVE OG KORRIGERENDE FORANSTALTNINGER], bilag TBT-ZZ [ORDNINGEN, SOM ER OMHANDLET I ARTIKEL TBT.9, STK. 5, TIL REGELMÆSSIG UDVEKSLING AF OPLYSNINGER OM ANDRE FORANSTALTNINGER, DER ER TRUFFET VEDRØRENDE IKKE-OVERENSSTEMMENDE NONFOODPRODUKTER, END DEM, DER ER OMFATTET I ARTIKEL TBT.9, STK. 4], bilag TBT-1 [MOTORKØRETØJER OG Udstyr hertil og dele heraf], bilag TBT-2 [LÆGEMIDLER], bilag TBT-3 [KEMIKALIER], bilag TBT-4 [ØKOLOGISKE PRODUKTER] og bilag TBT-5 [VINHANDEL] udgør en integreret del af anden del, overskrift et, afsnit I, kapitel fire [Tekniske handelshindringer]
 - e) Bilag CUSTMS-1 [AUTORISEREDE ØKONOMISKE OPERATØRER] udgør en integreret del af anden del, overskrift et, afsnit I, kapitel fem [Told og handelsfremme].
 - f) Bilag SERVIN-1 [EKSISTERENDE FORANSTALTNINGER], SERVIN-2 [FREMTIDIGE FORANSTALTNINGER], SERVIN-3 [FORRETNINGSREJSENDE I ETABLERINGSØJEMED, VIRKSOMHEDSINTERNT UDSTATIONEREDE OG FORRETNINGSREJSENDE PÅ KORTVARIGT OPHOLD], SERVIN-4 [RETNINGSLINJER FOR ORDNINGER VEDRØRENDE ANERKENDELSE AF ERHVERVSMÆSSIGE KVALIFIKATIONER] udgør en integreret del af anden del, overskrift et, afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer].
 - g) Bilag PPROC-1 [OFFENTLIGE INDKØB] udgør en integreret del af anden del, overskrift et, afsnit VI [Offentlige indkøb].
 - h) Bilag ENER-1 [LISTE OVER ENERGIVARER, KULBRINTER OG RÅMATERIALER], ENER-2 [ENERGI- OG MILJØTILSKUD], ENER-3 [MANGLENDE ANVENDELSE AF TREDJEPARTSADGANG OG EJERSKABSMÆSSIG ADSKILLELSE AF INFRASTRUKTUR] OG ENER-4 [TILDELING AF

ELSAMKØRINGSLINJEKAPACITET INDEN FOR DAY-AHEAD-MARKEDETS TIDSRAMME] udgør en integreret del af anden del, overskrift et, afsnit VIII [Energi].

- i) Bilag ENER-2 [ENERGI- OG MILJØTILSKUD] udgør en integreret del af anden del, overskrift et, afsnit XI [LPFOFCSO].
- j) Bilag AVSAF-1 [LUFTDYGTIGHEDS- OG MILJØCERTIFICERING] og eventuelle bilag, der er vedtaget i overensstemmelse med artikel AVSAF.12 [Vedtagelse og ændring af bilag til dette afsnit], udgør en integreret del af anden del, overskrift to, afsnit II [Luftfartssikkerhed].
- k) Bilag ROAD-1 [GODSTRANSPORT AD LANDEVEJ] udgør en integreret del af anden del, overskrift tre, afsnit I [Godstransport ad landevej].
- l) Bilag ROAD-2 [MODEL TIL TILLADELSE TIL INTERNATIONAL RUTEKØRSEL OG INTERNATIONAL SPECIEL RUTEKØRSEL], ROAD-3 [MODEL TIL ANSØGNING OM TILLADELSE TIL INTERNATIONAL RUTEKØRSEL OG INTERNATIONAL SPECIEL RUTEKØRSEL] og ROAD-4 [KØRSELSBLAD FOR LEJLIGHEDSVIS KØRSEL] udgør en integreret del af anden del, overskrift tre, afsnit II [Personbefordring ad landevej].
- m) [Bilag s FISH.1, FISH.2, FISH.3 og FISH.4 [PROTOKOLLEN OM ADGANG TIL FARVANDE] udgør en integreret del af anden del, overskrift fem [Fiskeri]
- n) Bilag LAW-1 [UDVEKSLING AF DNA, FINGERAFTRYK OG OPLYSNINGER FRA KØRETØJSREGISTRE] udgør en integreret del af tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre].
- o) Bilag LAW-2 [PASSAGERLISTEOPLYSNINGER] udgør en integreret del af tredje del, afsnit III [Overførsel og behandling af passagerlisteoplysninger].
- p) Bilag LAW-3 [FORMER FOR KRIMINALITET, DER HENHØRER UNDER EUROPOLS KOMPETENCE] udgør en integreret del af tredje del, afsnit V [Samarbejde med Europol].
- q) Bilag LAW-4 [FORMER FOR ALVORLIG KRIMINALITET, FOR HVILKE EUROJUST ER KOMPETENT] udgør en integreret del af tredje del, afsnit VI [Samarbejde med Eurojust].
- r) Bilag LAW-5 [ARRESTORDRER] udgør en integreret del af tredje del, afsnit VII [Udlevering].
- s) Bilag LAW-6 [UDVEKLSING AF STRAFFEREGISTEROPLYSNINGER — TEKNISKE OG PROCEDUREMÆSSIGE SPECIFIKATIONER] udgør en integreret del af tredje del, afsnit IX [Udveksling af strafferegisteroplysninger].
- t) Bilag LAW-7 [DEFINITION AF TERROR] udgør en integreret del af tredje del, afsnit III [Overførsel og behandling af passagerlisteoplysninger], afsnit VII [Udlevering] og afsnit XI [Indefrysning og konfiskation].
- u) Bilag LAW-8 [INDEFRYSNING OG KONFISKATION] udgør en integreret del af tredje del, afsnit XI [Indefrysning og konfiskation].
- v) Bilag UNPRO-1 [GENNEMFØRELSE AF DE FINANSIELLE BETINGELSER [artikel UNPRO.2.1.11]] udgør en integreret del af femte del [Deltagelse i EU-programmer, forsvarlig økonomisk forvaltning og finansielle bestemmelser], kapitel et, afdeling 2 [Regler for finansiering af deltagelse i EU-programmer].
- w) Bilag INST-X [FORRETNINGSORDEN FOR TVISTBILÆGGELSE] og INST-X [ADFÆRDSKODEKS FOR VOLDGIFTSMÆND] udgør en integreret del af sjette del, afsnit I [Tvistbilægelse].

- x) BILAGET TIL PROTOKOLLEN OM ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE OG BEKÆMPELSE AF SVIG VEDRØRENDE MERVÆRDIAFGIFT OG OM GENSIDIG BISTAND VED INDDRIVELSE AF FORDRINGER I FORBINDELSE MED SKATTER OG AFGIFTER udgør en integreret del af protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter.
- y) Bilag SSC-1 [VISSE KONTANTYDELSER, SOM PROTOKOLLEN IKKE FINDER ANVENDELSE PÅ], SSC-2 [BEGRÆNSNING AF RET TIL NATURALYDELSER FOR EN GRÆNSEARBEJDERS FAMILIEMEDLEMMER], SSC-3 [FLERE RETTIGHEDER FOR PENSIONISTER, DER VENDER TILBAGE TIL DEN KOMPETENTE STAT], SSC-4 [TILFÆLDE, HVOR PRO RATA-BEREKNINGEN UNDLADES ELLER IKKE FINDER ANVENDELSE], SSC-5 [YDELSER OG AFTALER, DER GIVER MULIGHED FOR ANVENDELSE AF ARTIKEL SSC. 49 [Sammenfald af ydelser af samme art]], SSC-6 [SÆRLIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE ANVENDELSEN AF MEDLEMSSTATERNES OG DET FORENEDE KONGERIGES LOVGIVNING], SSC-7 [GENNEMFØRELSESDDEL] og SSC-8 [OVERGANGSBESTEMMELSER VEDRØRENDE ANVENDELSEN AF ARTIKEL SSC.11 [UDSTATIONEREDE ARBEJDSSTAGERE]] samt bilagene hertil udgør en integreret del af protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Artikel FINPROV.8: Ophør

Hver af parterne kan ved skriftlig meddelelse via de diplomatiske kanaler opsige denne aftale. Denne aftale og eventuelle tillægsaftaler ophører med at være i kraft på den første dag i den tolvte måned efter datoen for meddelelse heraf.

Artikel FINPROV.9: Autentiske tekster

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk. Alle sprogudgaver af aftalen underkastes en endelig juridisk revision senest den 30. april 2021. Uanset foregående punktum skal den endelige juridiske revision af den engelske udgave af aftalen være afsluttet senest den dato, der er anført i artikel FINPROV.11, stk. 1, [Ikrafttræden og midlertidig anvendelse], såfremt denne dato indtræffer før den 30. april 2021.

De sprogudgaver, der følger af ovennævnte proces med endelig juridisk revision, træder *ab initio* i stedet for de undertegnede udgaver af aftalen og anses som autentiske og endelige ved udveksling af diplomatiske noter mellem parterne.

Artikel FINPROV.10: Fremtidige tiltrædelser til Den Europæiske Union

1. Unionen underretter Det Forenede Kongerige i tilfælde af, at yderligere tredjelande ansøger om tiltrædelse til Unionen.
2. Under forhandlingerne mellem Unionen og et i stk. 1 omhandlet tredjeland, der ansøger om tiltrædelse til Unionen⁸⁶, tilstræber Unionen:

⁸⁶ Det præciseres, at stk. 2-9 finder anvendelse på forhandlinger mellem Unionen og et tredjeland om tiltrædelse af Unionen, der finder sted efter denne aftales ikrafttræden, uanset at en ansøgning om tiltrædelse er blevet indgivet inden denne aftales ikrafttræden.

a) på anmodning fra Det Forenede Kongerige og i det omfang, det er muligt, at fremlægge eventuelle oplysninger vedrørende områder omfattet af denne aftale og eventuelle supplerende aftaler og

b) at tage hensyn til eventuelle betænkeligheder, som Det Forenede Kongerige måtte give udtryk for.

3. Partnerskabsrådet undersøger eventuelle indvirkninger på denne aftale og eventuelle supplerende aftaler af et tredjelands tiltræden til Unionen i tilstrækkelig tid forud for datoen for en sådan tiltræden.

4. I det omfang, det er nødvendigt, tager Det Forenede Kongerige og Unionen, før ikrafttrædelsen af et tredjelands aftale om tiltræden til Unionen, initiativ til følgende:

a) at ændre denne aftale eller eventuelle supplerende aftaler

b) ved Partnerskabsrådets afgørelse at fastsætte eventuelle andre nødvendige tilpasninger eller overgangsordninger vedrørende denne aftale og eventuelle supplerende aftaler hertil.

c) at træffe afgørelse i Partnerskabsrådet om:

i) at anvende artikel VSTV.1 [Visum ved korte besøg] på det pågældende tredjelands statsborgere eller

ii) at indføre overgangsordninger for så vidt angår artikel VSTV.1 [Visum ved korte besøg] gældende for det pågældende tredjeland og dets statsborgere, når landet tiltræder Unionen.

5. Foreligger der ikke nogen afgørelse i henhold til stk. 4, litra c), nr. i) eller ii), på grund af ikrafttrædelsen af aftalen om det pågældende tredjelands tiltrædelse af Unionen, finder artikel VSTV.1 [Visum til korte besøg] ikke anvendelse på det pågældende tredjelands statsborgere.

6. Hvis Partnerskabsrådet indfører overgangsordninger som omhandlet i stk. 4, litra c), nr. ii), fastsætter det disse varighed. Partnerskabsrådet kan forlænge varigheden af disse overgangsordninger.

7. Inden udløbet af de overgangsordninger, der er omhandlet i stk. 4, litra c), nr. ii), træffer Partnerskabsrådet afgørelse om, hvorvidt artikel VSTV.1 [Visas til korte besøg] finder anvendelse på det pågældende tredjelands statsborgere efter udløbet af overgangsordningerne. Foreligger der ikke en sådan afgørelse, finder artikel VSTV.1 [Visum til korte besøg] ikke anvendelse på det pågældende tredjelands statsborgere efter udløbet af overgangsordningerne.

8. Stk. 4, litra c), og stk. 5-7 berører ikke Unionens prærogativer i henhold til dens nationale lovgivning.

9. Det præciseres, at denne aftale i forbindelse med en ny medlemsstat af Unionen finder anvendelse fra datoen for den nye medlemsstats tiltræden til Unionen, jf. dog stk. 4, litra c), og stk. 5-7.

Artikel FINPROV.10A: Midlertidig bestemmelse om videregivelse af personoplysninger til Det Forenede Kongerige

1. I den angivne periode betragtes videregivelse af personoplysninger fra Unionen til Det Forenede Kongerige ikke som overførsel til et tredjeland i henhold til EU-retten, forudsat at Det Forenede Kongeriges databeskyttelseslovgivning af 31. december 2020, som den er fastsat og inkorporeret i Det Forenede Kongeriges lovgivning ved European Union (Withdrawal) Act 2018 og som ændret ved Data Protection, Privacy and Electronic Communications (Amendments etc) (EU Exit) Regulations 2019⁸⁷ ("den gældende databeskyttelsesordning"), finder anvendelse, og forudsat at Det Forenede Kongerige ikke udøver sine definerede beføjelser uden aftale med Unionen i Partnerskabsrådet.

2. Med forbehold af stk. 3-11 finder stk. 1 også anvendelse på overførsler af personoplysninger fra Island, Fyrstendømmet Liechtenstein og Kongeriget Norge til Det Forenede Kongerige i den angivne periode i henhold til EU-retten som anvendt i disse stater i henhold til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, der blev indgået i Porto den 2. maj 1992, så længe stk. 1 finder anvendelse på overførsler af personoplysninger fra Unionen til Det Forenede Kongerige, forudsat at disse stater skriftligt meddeler begge parter deres udtrykkelige accept af at anvende denne bestemmelse.

3. I denne artikel forstås ved "definerede beføjelser":

- a) at fastsætte forskrifter i henhold til afsnit 17A, 17C og 74A i UK Data Protection Act 2018
- b) at udstede et nyt dokument med standardbestemmelser om databeskyttelse i henhold til afsnit 119A i UK Data Protection Act 2018
- c) at godkende et nyt udkast til adfærdskodeks i henhold til artikel 40, stk. 5, i UK GDPR, bortset fra en adfærdskodeks, som ikke kan give passende garantier ved overførsel af personoplysninger til et tredjeland i henhold til artikel 46, stk. 2, litra e), i UK GDPR
- d) at godkende nye certificeringsmekanismer i henhold til artikel 42, stk. 5, i UK GDPR, bortset fra certificeringsmekanismer, som ikke kan give passende garantier ved overførsel af personoplysninger til et tredjeland i henhold til artikel 46, stk. 2, litra f), i UK GDPR
- e) at godkende nye bindende virksomhedsregler i henhold til artikel 47 i UK GDPR
- f) at tillade nye kontraktbestemmelser, som omhandlet i artikel 46, stk. 3, litra a), i UK GDPR eller
- g) at tillade nye administrative ordninger, som omhandlet i artikel 46, stk. 3, litra b), i UK GDPR.

4. Den "angivne periode" begynder på datoen for denne aftales ikrafttræden og slutter (med forbehold af stk. 5):

- a) den dato, hvor Europa-Kommissionen vedtager afgørelser om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet vedrørende Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 36, stk. 3, i direktiv (EU) 2016/680 og artikel 45, stk. 3, i forordning (EU) 2016/679, eller
- b) fire måneder efter den angivne periodes begyndelse, som forlænges med yderligere to måneder, medmindre en af parterne gør indsigelse

alt efter hvilken dato, der indtræffer først.

⁸⁷Som ændret ved Data Protection, Privacy and Electronic Communications (Amendments etc) (EU Exit) Regulations 2020.

5. Med forbehold af stk. 6 og 7 ophører Det Forenede Kongerige, hvis det i løbet af den angivne periode ændrer den gældende databeskyttelsesordning eller udøver de definerede beføjelser uden Unionens samtykke i Partnerskabsrådet, på den dato, hvor beføjelserne udøves eller ændringen træder i kraft.

6. Henvisningerne til udøvelse af de definerede beføjelser i stk. 1 og 5 omfatter ikke udøvelse af sådanne beføjelser, hvis virkning er begrænset til at afstedkomme tilpasning til den relevante EU-lovgivning om databeskyttelse.

7. Alt, hvad der ellers ville være en ændring af den gældende databeskyttelsesordning, som er:

- a) foretaget efter aftale med Unionen i Partnerskabsrådet, eller
- b) begrænset til at afstedkomme tilpasning til den relevante EU-lovgivning om databeskyttelse,

må ikke behandles som en ændring af den gældende databeskyttelsesordning med henblik på stk. 5 og bør i stedet behandles som en del af den gældende databeskyttelsesordning med henblik på stk. 1.

8. Med henblik på stk. 1, 5 og 7 forstås ved "Unionens samtykke i Partnerskabsrådet":

- a) en afgørelse, der er truffet af Partnerskabsrådet, som beskrevet i stk. 11 eller
- b) anses for at være en aftale som beskrevet i stk. 10.

9. Hvis Det Forenede Kongerige meddeler Unionen, at det agter at udøve de definerede beføjelser, eller foreslår at ændre den gældende databeskyttelsesordning, kan hver part inden for fem arbejdsdage anmode om et møde i Partnerskabsrådet, som skal finde sted senest to uger efter en sådan anmodning.

10. Hvis der ikke anmodes om et sådant møde, anses Unionen for at have givet sit samtykke til en sådan udøvelse eller ændring i den angivne periode.

11. Hvis der anmodes om et sådant møde, tager Partnerskabsrådet på dette møde stilling til den foreslåede udøvelse eller ændring og kan vedtage en afgørelse, hvori det erklærer sig indforstået med udøvelsen eller ændringen i den angivne periode.

12. Det Forenede Kongerige underretter, så vidt det med rimelighed lader sig gøre, Unionen, hvis det i den angivne periode indfører et nyt instrument, som kan anvendes til at overføre personoplysninger til et tredjeland i henhold til artikel 46, stk. 2, litra a), i UK GDPR eller afsnit 75, stk. 1, litra a), i UK Data Protection Act 2018, i den angivne periode. Efter en meddelelse fra Det Forenede Kongerige, jf. dette stykke, kan Unionen anmode om et møde i Partnerskabsrådet for at drøfte det pågældende instrument.

13. Sjetten del, afsnit I [Tvistbilæggelse] finder ikke anvendelse på tvister, der vedrører fortolkningen og anvendelsen af denne artikel.

Artikel FINPROV.11: Ikrafttræden og foreløbig anvendelse

1. Denne aftale træder i kraft den første dag i måneden efter den måned, hvor de to parter har meddelt hinanden, at de har gennemført de respektive interne krav og procedurer, der er nødvendige for at kunne erklære sig indforstået med at være bundet af aftalen.

2. Parterne er kommet overens om at anvende denne aftale midlertidigt fra den 1. januar 2021, forudsat at de forud for denne dato har meddelt hinanden, at deres respektive interne krav og procedurer, der er nødvendige for midlertidig anvendelse, er afsluttet. Den midlertidige anvendelse ophører på den af følgende datoer, der indtræffer først:

- a) den 28. februar 2021 eller en anden dato, som er fastsat af Partnerskabsrådet eller
- b) den dato, der er anført i stk. 1.

3. Fra den dato, hvor denne aftale anvendes midlertidigt, skal parterne opfatte henvisninger i denne aftale til "datoen for denne aftales ikrafttræden" eller til "denne aftales ikrafttræden" som henvisninger til den dato, fra hvilken denne aftale anvendes midlertidigt.

BILAG

BILAG INST: PARTNERSKABSRÅDETS OG UDVALGENES FORRETNINGSORDEN

Regel 1

Formand

1. Unionen og Det Forenede Kongerige underretter hinanden om navn, stilling og kontaktoplysninger for deres respektive udpegede formænd. En formand anses for at have bemyndigelse til at repræsentere henholdsvis Unionen og Det Forenede Kongerige indtil den dato, hvor den anden part giver meddelelse om en ny formand.
2. Formændenes afgørelser i henhold til denne forretningsorden træffes efter fælles overenskomst.
3. En stedfortræder kan træde i stedet for en formand til en specifikt møde. Den pågældende formand eller dennes stedfortræder underretter så tidligt som muligt den anden formand og Partnerskabsrådets sekretariat om udpegelsen. Enhver henvisning i denne forretningsorden til formændene forstås således, at det omfatter en stedfortræder.

Regel 2

Sekretariat

Partnerskabsrådets sekretariat ("sekretariatet") består af en embedsmand fra Unionen og en embedsmand fra Det Forenede Kongeriges regering. Sekretariatet varetager de opgaver, det pålægges i henhold til denne forretningsorden.

Unionen og Det Forenede Kongerige underretter hinanden om navn, stilling og kontaktoplysninger for den embedsmand, der er medlem af Partnerskabsrådets sekretariat for henholdsvis Unionen og Det Forenede Kongerige. Denne embedsmand anses for fortsat at fungere som medlem af sekretariatet for Unionen eller Det Forenede Kongerige indtil den dato, hvor enten Unionen eller Det Forenede Kongerige har givet meddelelse om et nyt medlem.

Regel 3

Møder

1. Sekretariatet indkalder til møderne i Partnerskabsrådet på en dato og et tidspunkt, som formændene aftaler. Hvis Unionen eller Det Forenede Kongerige har sendt en anmodning om et møde gennem sekretariatet, bestræber Partnerskabsrådet sig på at mødes senest 30 dage efter en sådan anmodning eller tidligere i de i denne aftale omhandlede tilfælde.
2. Partnerskabsrådet afholder sine møder skiftevis i Bruxelles og London, medmindre formændene bestemmer andet.
3. Uanset stk. 2 kan formændene aftale, at et møde i Partnerskabsrådet skal afholdes som video- eller telekonference.

Regel 4

Deltagelse i møder

1. I rimelig tid forud for hvert møde underretter Unionen og Det Forenede Kongerige gennem sekretariatet hinanden om den planlagte sammensætning af deres respektive delegationer og angiver navn og stilling for hvert medlem af delegationen.
2. Hvis det er relevant, kan formændene efter fælles aftale indbyde eksperter (dvs. ikkestatslige embedsmænd) til at deltage i Partnerskabsrådets møder og fremlægge oplysninger om specifikke emner; eksperterne deltager kun i de dele af mødet, hvor sådanne specifikke emner drøftes.

Regel 5

Dokumenter

Skriftlige dokumenter, der danner grundlag for Partnerskabsrådets drøftelser, nummereres og rundsendes af sekretariatet til Unionen og Det Forenede Kongerige.

Regel 6

Korrespondance

1. Unionen og Det Forenede Kongerige sender deres korrespondance stilet til Partnerskabsrådet via sekretariatet. En sådan korrespondance kan fremsendes i enhver skriftlig form, herunder via elektronisk post.
2. Sekretariatet sikrer, at korrespondance stilet til Partnerskabsrådet sendes til formændene og i givet fald rundsendes i overensstemmelse med regel 5.
3. Al korrespondance fra eller stilet direkte til formændene videresendes til sekretariatet og rundsendes i givet fald i overensstemmelse med regel 5.

Regel 7

Dagsorden for møderne

1. Sekretariatet udarbejder et udkast til foreløbig dagsorden for hvert møde. Det fremsendes sammen med de relevante dokumenter til formændene senest 10 dage inden datoen for mødet.
2. Den foreløbige dagsorden skal indeholde de punkter, som Unionen eller Det Forenede Kongerige har anmodet om. Alle sådanne anmodninger fremsendes sammen med eventuelle relevante dokumenter til sekretariatet senest 15 dage inden mødets begyndelse.
3. Formændene træffer senest 5 dage inden datoen for mødet beslutning om den foreløbige dagsorden for et møde.

4. Dagsordenen vedtages af Partnerskabsrådet ved hvert mødes begyndelse. Efter anmodning fra Unionen eller Det Forenede Kongerige kan et andet punkt end dem, der er opført på den foreløbige dagsorden, optages på dagsordenen ved konsensus.

5. Formændene kan ved fælles overenskomst afkorte eller forlænge de i stk. 1 til 3 omhandlede tidsfrister for at tage hensyn til en sags særlige omstændigheder.

Regel 8

Referater

1. Den embedsmand, der fungerer som medlem af sekretariatet for den part, der er vært for mødet, udarbejder et udkast til mødereferat senest 15 dage efter mødets afslutning, medmindre formændene træffer anden afgørelse. Udkastet til mødereferat sendes til den anden parts medlem af sekretariatet, som kan fremsætte bemærkninger hertil. Sidstnævnte kan fremsætte bemærkninger senest syv dage efter modtagelsen af udkastet til referat.

2. Referatet indeholder som hovedregel en sammenfatning af hvert punkt på dagsordenen og i givet fald oplysninger om:

- a) de dokumenter, der er blevet forelagt for Partnerskabsrådet
- b) eventuelle erklæringer, som en af formændene har anmodet om at få optaget i referatet og
- c) de vedtagne afgørelser, fremsatte henstillinger, vedtagne erklæringer samt konklusioner, der er vedtaget om specifikke spørgsmål.

3. Referatet indeholder som bilag en liste over deltagere, der for hver af delegationerne angiver navn og stilling for alle de personer, der deltog i mødet.

4. Sekretariatet retter udkastet til mødereferat på grundlag af de modtagne bemærkninger, og det ændrede udkast godkendes af formændene senest 28 dage efter datoen for mødet eller på en anden dato, der aftales af formændene. Når referatet er godkendt, autentificeres de to eksemplarer af referatet med underskrift af sekretariatets medlemmer. Unionen og Det Forenede Kongerige modtager hver en af disse autentiske udgaver. Formændene kan aftale, at undertegnelse og udveksling af elektroniske kopier opfylder dette krav.

Regel 9

Afgørelser og henstillinger

1. I perioden mellem møderne kan Partnerskabsrådet vedtage afgørelser eller henstillinger ved skriftlig procedure. Formanden forelægger teksten til et udkast til afgørelse eller henstilling skriftligt for den anden formand på Partnerskabsrådets arbejdsprog. Den anden part har en måned eller en længere frist, der er fastsat af den forslagsstillende part, til at give udtryk for sin tilslutning til udkastet til afgørelse eller henstilling. Hvis den anden part ikke giver udtryk for sin tilslutning, drøftes den foreslåede afgørelse eller henstilling og kan vedtages på Partnerskabsrådets næste møde. Udkast til afgørelser eller henstillinger anses for vedtaget, når den anden part giver udtryk for sin tilslutning, og optages i mødereferatet af Partnerskabsrådets næste møde i henhold til regel 8.

2. Når Partnerskabsrådet vedtager afgørelser eller henstillinger, skal ordene "afgørelse" henholdsvis "henstilling" indgå i titlen på sådanne retsakter. Sekretariatet registrerer alle afgørelser og henstillinger med et løbenummer og en henvisning til datoen for vedtagelsen.

3. Afgørelser vedtaget af Partnerskabsrådet skal indeholde datoen for deres ikrafttræden.
4. Afgørelser og henstillinger vedtaget af Partnerskabsrådet udfærdiges i to eksemplarer på det autentiske sprog og undertegnes af formændene og sendes af sekretariatet til Unionen og Det Forenede Kongerige umiddelbart efter undertegnelsen. Formændene kan aftale, at undertegnelse og udveksling af elektroniske kopier opfylder dette undertegnelseskrav.

Regel 10

Gennemsigtighed

1. Formændene kan aftale, at Partnerskabsrådet holder et offentligt møde.
2. Hver part kan træffe beslutning om at offentliggøre Partnerskabsrådets afgørelser og henstillinger i deres respektive officielle tidende eller online.
3. Hvis Unionen eller Det Forenede Kongerige forelægger oplysninger for Partnerskabsrådet, der i henhold til deres love og forskrifter er fortrolige eller beskyttede mod videregivelse, behandler den anden part de pågældende oplysninger som fortrolige.
4. De foreløbige dagsordener for møderne offentliggøres forud for Partnerskabsrådets møde. Mødereferaterne offentliggøres efter deres godkendelse i henhold til regel 8.
5. Offentliggørelse af de i stk. 2 til 4 omhandlede dokumenter sker under overholdelse af begge parter gældende databeskyttelsesregler.

Regel 11

Sprog

1. Partnerskabsrådets officielle sprog er Unionens og Det Forenede Kongeriges officielle sprog.
2. Partnerskabsrådets arbejdssprog er engelsk. Medmindre formændene bestemmer andet, baserer Partnerskabsrådet sine forhandlinger på dokumenter, der er udarbejdet på engelsk.
3. Partnerskabsrådet træffer afgørelse om ændring eller fortolkning af aftalen på de sprog, som de autentiske udgaver af aftalen er udfærdiget på. Alle andre afgørelser, der træffes af Partnerskabsrådet, herunder de afgørelser, der danner grundlag for den nuværende forretningsorden, vedtages på det i stk. 2 omhandlede arbejdssprog.

Regel 12

Udgifter

1. Unionen og Det Forenede Kongerige afholder hver især de udgifter, der påløber som følge af deltagelse i Partnerskabsrådets møder.
2. Udgifter i forbindelse med tilrettelæggelse af møder og reproduktion af dokumenter afholdes af den part, der er vært for mødet.
3. Udgifter i forbindelse med tolkning til og fra Partnerskabsrådets arbejdssprog på møder afholdes af den part, der anmoder om tolkning.

3. Hver part er ansvarlig for oversættelse af afgørelser og andre dokumenter til sit/sine officielle sprog, hvis det er påkrævet i henhold til regel 11, og afholder de dermed forbundne udgifter.

Regel 13

Udvalg

1. Regel 1 til 12 finder tilsvarende anvendelse på udvalgene, jf. dog stk. 2.
2. Udvalgene underretter Partnerskabsrådet om deres mødeplaner og dagsordener i tilstrækkelig god tid inden deres møder og aflægger rapport til Partnerskabsrådet om resultaterne og konklusionerne af disse møder.

BILAG ORIG-1: INDLEDENDE BEMÆRKNINGER TIL PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER

Bemærkning 1:

Almindelige principper

1. I dette bilag fastsættes de almindelige bestemmelser for de gældende krav i bilag II [Produktspecifikke oprindelsesregler], jf. denne aftales artikel ORIG-3 [Generelle krav], stk. 1, litra c).
2. I dette bilag og bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] er kravene for et produkt med oprindelsesstatus i henhold til denne aftales artikel ORIG-3 [Generelle krav], stk. 1, litra c), en ændring i tarifieringen, en produktionsproces, en maksimumsværdi eller -vægt af materialer uden oprindelsesstatus eller ethvert andet krav, der er angivet i dette bilag og bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler].
3. En henvisning til vægt i en produktspecifik oprindelsesregel betyder nettovægt, som er vægten af et materiale eller produkt uden vægten af enhver emballage.
4. Dette bilag og bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] er baseret på det harmoniserede system, som ændret den 1. januar 2017.

Bemærkning 2:

Strukturen i listen over produktspecifikke oprindelsesregler

1. Bemærkninger om afsnit eller kapitler skal, hvor det er relevant, læses sammen med de produktspecifikke oprindelsesregler for det relevante afsnit eller kapitel eller den relevante position eller underposition.
2. De enkelte produktspecifikke oprindelsesregler i kolonne 2 i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] finder anvendelse på det tilsvarende produkt, som er angivet i kolonne 1 i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler].
3. Hvis et produkt er underlagt alternative produktspecifikke oprindelsesregler, anses produktet for at have oprindelsesstatus i en part, hvis det opfylder et af alternativerne.
4. Hvis et produkt er underlagt produktspecifikke oprindelsesregler, som omfatter flere krav, anses produktet kun for at have oprindelsesstatus i en part, hvis det opfylder alle kravene.
5. I dette bilag og bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] forstås ved:
 - a) "afsnit": et afsnit i det harmoniserede system
 - b) "kapitel": de første to cifre i tarifieringsnummeret i det harmoniserede system
 - c) "position": de første fire cifre i tarifieringsnummeret i det harmoniserede system og
 - d) "underposition": de første seks cifre i tarifieringsnummeret i det harmoniserede system.
2. I forbindelse med de produktspecifikke oprindelsesregler anvendes følgende forkortelser:

"CC": produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus fra ethvert kapitel, bortset fra produktets; dette betyder, at ethvert materiale uden oprindelsesstatus, der anvendes i

produktionen af produktet, skal tariferes i et andet kapitel (2-ciffer-niveau i det harmoniserede system) end det for det pågældende produkt (dvs. en ændring i kapitel)

"CTH": produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus fra enhver position, bortset fra produktets; dette betyder, at ethvert materiale uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af produktet, skal tariferes i en anden position (4-ciffer-niveau i det harmoniserede system) end den for det pågældende produkt (dvs. en ændring i positionen)

"CTSH": produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus fra enhver underposition, bortset fra produktets; dette betyder, at ethvert materiale uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af produktet, skal tariferes i en anden underposition (6-ciffer-niveau i det harmoniserede system) end den for det pågældende produkt (dvs. en ændring i underpositionen)

Bemærkning 3:

Anvendelsen af de produktspecifikke oprindelsesregler

1. Artikel ORIG.3 [Generelle krav], stk. 2, vedrørende produkter, der har opnået oprindelsesstatus, og som bruges i produktionen af andre produkter, finder anvendelse, uanset om denne status er opnået i samme fabrik i en part, hvor disse produkter anvendes.

2. Hvis en produktspecifik oprindelsesregel udelukker et bestemt materiale uden oprindelsesstatus og fastsætter, at værdien eller vægten af et bestemt materiale uden oprindelsesstatus ikke må overstige en bestemt tærskel, finder disse betingelser ikke anvendelse på materialer uden oprindelsesstatus, der er tariferet andetsteds i harmoniserede system.

3. Eksempel 1: Når reglen for bulldozere (HS-underposition 8429.11) kræver "CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 84.31 dele, som udelukkende anvendes til maskiner eller apparater henhørende under position 84.25-84.30", er anvendelsen af materialer uden oprindelsesstatus, der er tariferet andetsteds end 84.29 og 84.31, f.eks. skruer (HS-position 73.18), isolerede tråde og elektriske ledere (HS-position 85.44) og forskellige elektroniske systemer (HS-kapitel 85), ikke begrænset.

Eksempel 2: Når reglen for position 35.05 (dextrin og anden modificeret stivelse; lim på basis af stivelse osv.) kræver "CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 11.08", er anvendelsen af materialer uden oprindelsesstatus, der er tariferet andetsteds end 11.08 (stivelse, inulin), f.eks. materialer henhørende under kapitel 10 (korn), ikke begrænset.

4. Hvis et produkt i henhold til en produktspecifik oprindelsesregel skal være fremstillet af et bestemt materiale, betyder dette ikke, at andre materialer, der ikke opfylder kravet på grund af deres art, ikke kan anvendes.

Bemærkning 4:

Beregning af maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus

I forbindelse med de produktspecifikke oprindelsesregler anvendes følgende definitioner:

- a) "toldværdi": den værdi, der er fastsat i overensstemmelse med aftalen om anvendelsen af artikel VII i GATT 1994.
- b) "EXW" eller "prisen af fabrik":

- i) prisen, der betales eller skal betales for produktet til den producent, i hvis virksomhed den sidste bearbejdning eller forarbejdning har fundet sted, forudsat at prisen indbefatter værdien af alle anvendte materialer og alle andre omkostninger i tilknytning til produktionen af et produkt, minus alle interne afgifter, der tilbagebetales eller kan tilbagebetales, når det fremstillede produkt eksporteres, eller
 - ii) hvis der ikke er nogen pris, der betales eller skal betales, eller hvis den faktiske pris ikke afspejler værdien af alle omkostninger i tilknytning til produktionen af varen, som faktisk er påløbet, værdien af alle de anvendte materialer og alle andre omkostninger i tilknytning til produktionen af varen i den eksporterede part:
 - A) inkl. generalomkostninger, salgs- og administrationsomkostninger samt fortjeneste, som med rimelighed kan henføres til varen, og
 - B) ekskl. omkostningerne til fragt, forsikring og alle andre omkostninger i forbindelse med transport af varen og interne afgifter for den eksporterende part, der tilbagebetales eller kan tilbagebetales, når den producerede vare eksporteres.
 - iii) Med henblik på nr. i): Hvis den sidste produktion er blevet givet i underentreprise til en producent, henviser udtrykket "producent" i nr. i), til den person, der har ansat underentreprenøren.
- c) C) "MaxNOM": maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus udtrykt i procent og beregnet efter følgende formel:

$$\text{MaxNOM (\%)} = \frac{\text{VNM}}{\text{EXW}} \times 100$$

- d) "VNM": værdien af materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af produktet, som er toldværdien på tidspunktet for importen, herunder fragt, forsikring, hvor det relevant, emballage og alle andre omkostninger i tilknytning til transport af materialerne til importhavnen i den part, hvor producenten af produktet befinder sig. når værdien af materialer uden oprindelsesstatus ikke er kendt og ikke kan opgøres, anvendes den første registrerede pris, der er betalt for materialer uden oprindelsesstatus i Unionen eller Det Forenede Kongerige. værdien af de materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes til fremstillingen af produktet, kan beregnes på grundlag af den vægtede gennemsnitlige værdiformel eller andre lagerværdiansættelsesmetoder i henhold til regnskabsprincipper, som er almindeligt anerkendt af parten.

Bemærkning 5:

Definitioner af processer, der er omhandlet i afsnit V til VII i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler]

I forbindelse med de produktspecifikke oprindelsesregler anvendes følgende definitioner:

- a) "bioteknologisk behandling":

- i) biologisk eller bioteknologisk dyrkning (herunder cellekulturer), hybridisering eller genetisk modificering af mikroorganismer (bakterier, vira (herunder fager) osv.) eller menneske-, dyre- eller planteceller, og
 - ii) produktion, isolering eller rensning af cellulære eller intercellulære strukturer (såsom isolerede gener, genfragmenter eller plasmider) eller fermentering
- b) "ændring i partikelstørrelsen": bevidst og kontrolleret modificering af partikelstørrelse for et produkt, bortset fra ved knusning eller presning, som frembringer et produkt med en defineret partikelstørrelse, en defineret partikelstørrelsesfordeling eller et defineret overfladeareal, som er relevant i forbindelse med det fremstillede produkt, og med andre fysiske eller kemiske egenskaber end råmaterialernes
- c) "kemisk reaktion": en proces (herunder biokemisk behandling), som resulterer i et molekyle med en ny struktur ved brydning af de intramolekulære bindinger og ved dannelse af nye intramolekulære bindinger, eller ved at ændre den rumlige struktur for atomerne i et molekyle, bortset fra følgende, som ikke betragtes som kemiske reaktioner i denne definition:
 - i) opløsning i vand eller andre opløsningsmidler
 - ii) fjernelse af opløsningsmidler, herunder opløsningsmidlet vand, eller
 - iii) tilsætning eller fjernelse af krystalvand
- d) "destillation":
 - i) atmosfærisk destillation: en separationsproces, hvor jordolie i et destillationstårn konverteres til fraktioner efter deres kogepunkt, og dampen derefter kondenseres til forskellige flydende fraktioner; produkter, der fremstilles ved destillation af jordolie, kan bl.a. omfatte flydende gas, nafta, benzin, petroleum, diesel eller fyringsolie, brændselsolie og smørelie, og
 - ii) vakuumdestillation: destillation under et tryk, som er lavere end atmosfæretrykket, men ikke så lavt, at det ville blive kategoriseret som molekylær destillation; vakuumdestillation anvendes til destillering af højt kogende og varmfølsomme materialer såsom tunge destillater i jordolie til at frembringe let til tung vakuumgasolie og remanens
- e) "isomerseparation": isolation eller udskillelse af isomerer fra en blanding af isomerer
- f) "blanding og opblanding": bevidst og proportionelt kontrolleret blanding eller opblanding (herunder dispergering) af materialer, bortset fra tilsætning af fortyndere, udelukkende for at opfylde på forhånd fastsatte specifikationer, som resulterer i produktion af et produkt, der har fysiske eller kemiske egenskaber, der er relevante for produktets formål eller anvendelser og ikke er de samme som råmaterialernes
- g) "produktion af standardmaterialer" (herunder standardopløsninger): produktion af et præparat, der er egnet til analyse-, kalibrerings- eller referenceformål, hvis præcise renhedsgrader eller proportioner er attesteret af producenten, og

- h) "rensning": en proces, der resulterer i fjernelse af mindst 80 % af de eksisterende urenheder, eller reduktion eller fjernelse af urenheder, som resulterer i, at varen er egnet til en eller flere af følgende anvendelser:
- i) stoffer af farmaceutisk, medicinsk, kosmetisk, dyremedicinsk eller fødevaremæssige kvalitet
 - ii) kemiske produkter og reagenser til analytisk, diagnostisk eller laboratoriebrug
 - iii) elementer og komponenter til brug i mikroelektronik
 - iv) specialiserede optiske anvendelser
 - v) bioteknologiske anvendelser, f.eks. cellekulturer, genetisk teknologi eller som katalysator
 - vi) bærestof i en adskillellesproces eller
 - vii) gradering af cellekerner.

Bemærkning 6:

Definitioner af udtryk, der er anvendt i afsnit XI i bilag ORIG-2
[Produktspecifikke oprindelsesregler]

I forbindelse med de produktspecifikke oprindelsesregler anvendes følgende definitioner:

- a) "korte kemofibre": syntetiske eller regenererede bånd (tow), korte fibre eller affald henhørende under position 55.01-55.07.
- b) "naturlige fibre": alle andre fibre end syntetiske og regenererede fibre, hvis anvendelse er begrænset til stadiet, inden spinning foretages, herunder også affald, og omfatter, medmindre andet er angivet, fibre, der er kartede, kæmmede eller på anden måde beredt, men ikke spundet "naturlige fibre" omfatter også hestehår henhørende under position 05.11, natursilke henhørende under position 50.02 og 50.03, uld og fine eller grove dyrehår henhørende under position 51.01-51.05, bomuldsfibre henhørende under position 52.01-52.03 og andre vegetabiliske fibre henhørende under position 53.01-53.05
- c) "trykning": en teknik, hvor en objektivt vurderet funktion, såsom farve, design eller teknisk ydeevne, overføres til et tekstilsubstrat permanent ved hjælp af rastererings-, valsnings-, digitale eller overtrykningsteknikker og
- d) "trykning (som selvstændig behandling)": en teknik, hvor en objektivt vurderet funktion, såsom farve, design eller teknisk ydeevne, overføres til et tekstilsubstrat permanent ved hjælp af rastererings-, valsnings-, digitale eller overtrykningsteknikker kombineret med mindst to indledende eller afsluttende behandlinger (såsom affedtning, blegning, mercerisering, varmefiksering, opruning, kalendering, krympfri behandling, krølfri behandling, dekatering, imprægnering, reparering og nopning, klipning, svidning, behandling med lufttumbler, behandling med spændramme, valkning, dampning og krympning og vådekatering), forudsat at værdien af alle anvendte materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 50 % af produktets pris ab fabrik.

Bemærkning 7:

Tolerancer for produkter indeholdende to eller flere basistekstilmaterialer

1. I denne bemærkning omfatter basistekstilmaterialer følgende:

- a) silke
- b) uld
- c) grove dyrehår
- d) fine dyrehår
- e) hestehår
- f) bomuld
- g) materialer til papirfremstilling og papir
- h) hør
- i) hamp
- j) jute og andre bastfibre
- k) sisal og andre agavefibre
- l) kokos, abaca, ramie og andre vegetabiliske tekstilfibre
- m) endeløse syntetiske fibre
- n) endeløse regenererede fibre
- o) strømførende fibre uth
- p) korte syntetiske fibre af polypropylen
- q) korte syntetiske fibre af polyester
- r) korte syntetiske fibre af polyamid
- s) korte syntetiske fibre af polyacrylonitril
- t) korte syntetiske fibre af polyimid
- u) korte syntetiske fibre af polytetrafluorethylen
- v) korte syntetiske fibre af poly(phenylensulfid)
- w) korte syntetiske fibre af poly(vinylchlorid)

- x) andre korte syntetiske fibre
- y) korte regenererede fibre af viskose
- z) andre korte regenererede fibre
- æ) garn af polyurethan opdelt af fleksible polyethersegmenter, også overspundet
- ø) garn af polyurethan opdelt af fleksible polyestersegmenter, også overspundet
- å) produkter henhørende under position 56.05 (metalliseret garn), hvori der indgår strimler bestående af en kerne af aluminiumsfolie eller en kerne af plastfolie, uanset om de er beklædt med aluminiumspulver, af bredde på 5 mm og derunder, der ved hjælp af et klæbemiddel er anbragt mellem to lag plastfolie
- aa) andre produkter henhørende under position 56.05
- bb) glasfibre og
- cc) metalfibre.

2. Når der i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] henvises til denne bemærkning, finder kravene i kolonne 2 ikke anvendelse som tolerance på basistekstilmaterialer uden oprindelsesstatus, som anvendes i produktionen af et produkt, forudsat at:

- a) produktet indeholder to eller flere basistekstilmaterialer og
- b) den samlede vægt af basistekstilmaterialerne uden oprindelsesstatus ikke overstiger 10 % af den samlede vægt af alle anvendte basistekstilmaterialer.

Eksempel: For vævet stof henhørende under position 51.12 indeholder uldgarn henhørende under position 51.07, garn af korte syntetiske fibre henhørende under position 55.09 og andre materialer end basistekstilmaterialer, uldgarn uden oprindelsesstatus, som ikke opfylder kravet i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler], eller syntetisk garn uden oprindelsesstatus, som ikke opfylder kravet i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler], eller en kombination heraf, kan anvendes, hvis deres samlede vægt ikke overstiger 10 % af vægten af alle de anvendte basistekstilmaterialer.

3. Uanset bemærkning 7.2, litra b), gælder, at for produkter, hvori der indgår "garn af polyurethan opdelt af fleksible polyethersegmenter, også overspundet", er maksimaltolerancen 20 %. Andelen af andre basistekstilmaterialer uden oprindelsesstatus må imidlertid ikke overstige 10 %.

4. Uanset bemærkning 7.2, litra b), gælder, at for produkter, hvori der indgår "strimler bestående af en kerne af aluminiumsfolie eller en kerne af plastfolie, uanset om de er beklædt med aluminiumspulver, af bredde på 5 mm og derunder, der ved hjælp af et klæbemiddel er anbragt mellem to lag plastfolie", er maksimaltolerancen 30 %. Andelen af andre basistekstilmaterialer uden oprindelsesstatus må imidlertid ikke overstige 10 %.

Bemærkning 8:

Andre tolerancer for visse tekstilvarer

1 Når der i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] henvises til denne bemærkning, kan tekstilmaterialer uden oprindelsesstatus (med undtagelse af for og mellemfor), som ikke opfylder kravene i kolonne 2 for den færdige tekstilvare, anvendes, forudsat at de er tariferet under en anden position end produktet, og at deres værdi ikke overstiger 8 % af produktets pris af fabrik.

2 Materialer uden oprindelsesstatus, der ikke tariferes under kapitel 50 til 63, kan anvendes frit til fremstilling af tekstilvarer tariferet i kapitel 50 til 63, uanset om de indeholder tekstilmaterialer.

Eksempel: Hedder det i et krav i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler], at der skal anvendes garn til en bestemt tekstilgenstand som f.eks. bukser, forhindrer dette ikke, at der kan anvendes metalgenstande uden oprindelsesstatus som f.eks. knapper, da metalgenstande ikke tariferes under kapitel 50 til 63. Af samme årsag forhindrer det heller ikke, at der kan anvendes lynlåse uden oprindelsesstatus, selv om lynlåse i almindelighed indeholder tekstilmaterialer.

3 Hvis et krav i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler] omfatter en maksimalværdi af materialer uden oprindelsesstatus, skal der tages hensyn til værdien af materialerne uden oprindelsesstatus, som ikke er tariferet under kapitel 50 til 63, i beregningen af værdien af materialer uden oprindelsesstatus.

Bemærkning 9:

Landbrugsprodukter

Landbrugsprodukter henhørende under afsnit II i det harmoniserede system og position 24.01, som er dyrket eller høstet i en parts område, behandles som varer med oprindelse i denne parts område, også selv om de dyrkes af frø, løg, rodstokke, opskæringer, stiklinger, podekviste eller andre levende dele af planter, der er importeret fra et tredjeland.

BILAG ORIG-2: PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSEREGLER

Kolonne 1	Kolonne 2
Tarifiering i det harmoniserede system (2017), herunder specifik beskrivelse	Produktspecifik oprindelsesregel
AFSNIT I	LEVENDE DYR; ANIMALSKE PRODUKTER
Kapitel 1	Levende dyr
01.01-01.06	Alle dyr henhørende under kapitel 1 er fuldt ud fremstillet.
Kapitel 2	Kød og spiselige slagtebiprodukter
02.01-02.10	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 1 og 2 er fuldt ud fremstillet
Kapitel 3	Fisk og krebsdyr, bløddyr og andre hvirvelløse vanddyr
03.01-03.08	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 3 er fuldt ud fremstillet
Kapitel 4	Mælk og mejeriprodukter; fugeæg; naturlig honning; spiselige produkter af animalsk oprindelse, ikke andetsteds tariferet
04.01-04.10	Produktion, ved hvilken: - alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet og den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
Kapitel 5	Produkter af animalsk oprindelse, ikke andetsteds tariferet
05.01-05.11	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
AFSNIT II	VEGETABILSKE PRODUKTER
Kapitel 6	Levende træer og andre levende planter; løg, rødder og lign.; afskårne blomster og blade
06.01-06.04	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 6 er fuldt ud fremstillet
Kapitel 7	Spiselige grøntsager samt visse rødder og rodknolde

07.01-07.14	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 7 er fuldt ud fremstillet
Kapitel 8	Spiselige frugter og nødder; skaller af citrusfrugter og meloner
08.01-08.14	Produktion, ved hvilken: - alle anvendte materialer henhørende under kapitel 8 er fuldt ud fremstillet og den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
Kapitel 9	Kaffe, te, maté og krydderier
09.01-09.10	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
Kapitel 10	Korn
10.01-10.08	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 10 er fuldt ud fremstillet
Kapitel 11	Mølleriprodukter; malt; stivelse; inulin hvedegluten
11.01-11.09	Produktion, ved hvilken alle materialer henhørende under kapitel 10 og 11, position 07.01, 07.14, 23.02 og 23.03 eller underposition 0710.10 er fuldt ud fremstillet
Kapitel 12	Olieholdige frø og frugter; diverse andre frø og frugter; planter til industriel og medicinsk brug; halm og foderplanter
12.01-12.14	CTH
Kapitel 13	Schellak og lign.; karbohydratgummier og naturharpikser samt andre plantesafter og planteekstrakter
13.01-13.02	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position, hvor den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
Kapitel 14	Vegetabilske flettematerialer; vegetabilske produkter, ikke andetsteds tariferet
14.01-14.04	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
AFSNIT III	ANIMALSKE OG VEGETABILSK FETTSKUD OG OLIER SAMT DERES SPALTNINGSPRODUKTER; TILBEREDT SPISEFET; ANIMALSK OG VEGETABILSK VOKS

Kapitel 15	Animalske og vegetabiliske fedtstoffer og olier samt deres spaltningsprodukter; tilberedt spisefedt; animalsk og vegetabilisk voks
15.01-15.04	CTH
15.05-15.06	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
15.07-15.08	CTSH
15.09-15.10	Produktion, ved hvilken alle anvendte vegetabiliske materialer er fuldt ud fremstillet.
15.11-15.15	CTSH
15.16-15.17	CTH
15.18-15.19	CTSH
15.20	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
15.21-15.22	CTSH
AFSNIT IV	PRODUKTER FRA FØDEVAREINDUSTRIEN; DRIKKEVARER, ETHANOL (ETHYLALKOHOL) OG EDDIKE; TOBAK OG FABRIKEREDE TOBAKSERSTATNINGER
Kapitel 16	Tilberedte produkter af kød, fisk, krebsdyr, bløddyr eller andre hvirvelløse vanddyr
1601.00-1604.18	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 1, 2, 3 og 16 er fuldt ud fremstillet ⁸⁸ .
1604.19	CC
1604.20	
- Tilberedninger af surimi:	CC
- Andet:	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 3 og 16 er fuldt ud fremstillet ⁸⁹ .

88 Tunfisk, bugstribet bonit og bonit (Sarda-arter), tilberedt eller konserveret, hele eller i stykker (undtagen hakket), henhørende under underposition 1604.14 kan betragtes som varer med oprindelse i henhold til alternative produktspecifikke oprindelsesregler inden for årlige kvoter som fastsat i bilag ORIG-2A [Oprindelseskontingenter og alternativer til de produktspecifikke oprindelsesregler i bilag ORIG-2].

1604.31-1605.69	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 3 og 16 er fuldt ud fremstillet
Kapitel 17	Sukker og sukkervarer
17.01	CTH
17.02	CTH, forudsat at den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 11.01 til 11.08, 17.01 og 17.03 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
17.03	CTH
17.04	
- Hvid chokolade:	CTH, forudsat at: a) alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet og b) i) den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 40 % af vægten af produktet eller ii) vægten af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 30 % af produktets pris ab fabrik.
- Andet:	CTH, forudsat at: - alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet og - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 40 % af vægten af produktet.
Kapitel 18	Kakao og tilberedte varer deraf
18.01-18.05	CTH
1806.10	CTH, forudsat at: - alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet og

89 Tunfisk, bugstribet bonit og bonit (Sarda-arter), tilberedt eller konserveret, hele eller i stykker (undtagen hakket), henhørende under underposition 1604.20 kan betragtes som varer med oprindelse i henhold til alternative produktspecifikke oprindelsesregler inden for årlige kvoter som fastsat i bilag ORIG-2A [Oprindelseskontingenter og alternativer til de produktspecifikke oprindelsesregler i bilag ORIG-2].

	- den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 40 % af vægten af produktet.
1806.20-1806.90	CTH, forudsat at: a) alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet og b) i) den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 40 % af vægten af produktet eller ii) vægten af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 30 % af produktets pris ab fabrik.
Kapitel 19	Tilberedte varer af korn, mel, stivelse eller mælk; bagværk
19.01-19.05	CTH, forudsat at: - alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under kapitel 2, 3 og 16 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 10.06 og 11.08 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet og - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 40 % af vægten af produktet.
Kapitel 20	Varer af grøntsager, frugter, nødder eller andre planter og plantedele
20.01	CTH
20.02-20.03	Produktion, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under kapitel 7 er fuldt ud fremstillet
20.04-20.09	CTH, forudsat at den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 40 % af vægten af produktet.
Kapitel 21	Diverse produkter fra fødevaremiddelindustrien
21.01-21.02	CTH, forudsat at: - alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet og - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under

	position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
2103.10 2103.20 2103.90	CTH, sennepsmel uden oprindelsesstatus og tilberedt sennep kan dog anvendes.
2103.30	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
21.04-21.06	CTH, forudsat at: - alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet og - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
Kapitel 22	Drikkevarer, ethanol (ethylalkohol) og eddike
22.01-22.06	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 22.07 og 22.08, forudsat at: - alle anvendte materialer henhørende under underposition 0806.10, 2009.61 og 2009.69 er fuldt ud fremstillet - alle anvendte materialer henhørende under kapitel 4 er fuldt ud fremstillet og - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
22.07	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende position 22.08, forudsat at alle anvendte materialer henhørende under kapitel 10, underposition 0806.10, 2009.61 og 2009.69 er fuldt ud fremstillet.
22.08-22.09	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende position 22.07 og 22.08, forudsat at alle anvendte materialer henhørende under underposition 0806.10, 2009.61 og 2009.69 er fuldt ud fremstillet.
Kapitel 23	Rest- og affaldsprodukter fra fødevareindustrien; tilberedt dyrefoder
23.01	CTH
2302.10-2303.10	CTH, forudsat at den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under kapitel 10 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
2303.20-2308.00	CTH
23.09	CTH, forudsat at:

	- alle anvendte materialer henhørende under kapitel 2 og 4 er fuldt ud fremstillet - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 10.01 til 10.04, 10.07 til 10.08, kapitel 11 og position 23.02 og 23.03 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet og - den samlede vægt af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 17.01 og 17.02 ikke overstiger 20 % af vægten af produktet.
Kapitel 24	Tobak og fabrikerede tobakserstatninger
24.01	Fremstilling, ved hvilken alle anvendte materialer henhørende under pos. 24.01 er fuldt ud fremstillet
2402.10	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position, forudsat den samlede vægt af de anvendte materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 24.01 ikke overstiger 30 % af vægten af de anvendte materialer i kapitel 24.
2402.20	Fremstilling på basis af alle materialer uden oprindelsesstatus, undtagen materialer henhørende under samme position som produktet og undtagen røgtobak henhørende under underposition 2403.19, ved hvilken mindst 10 % af vægten af alle anvendte materialer henhørende under position 24.01 er fuldt ud fremstillet
2402.90	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position, forudsat den samlede vægt af de anvendte materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 24.01 ikke overstiger 30 % af vægten af de anvendte materialer i kapitel 24.
24.03	CTH, ved hvilken mindst 10 % af vægten af alle anvendte materialer henhørende under position 24.01 er fuldt ud fremstillet.
AFSNIT V	MINERALSKE PRODUKTER Bestemmelse til afsnittet: Bemærkning 5 i bilag ORIG-1 indeholder definitioner af horisontale regler for behandling i dette afsnit.
Kapitel 25	Salt; svovl; jord- og stenarter; gips, kalk og cement
25.01-25.30	CTH eller MaxNOM 70 % (EXW).
Kapitel 26	Malme, slagge og aske
26.01-26.21	CTH

Kapitel 27	Mineralske brændselsstoffer, mineralolier og destillationsprodukter deraf; bituminøse stoffer; mineralsk voks
27.01-27.09	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
27.10	CTH, undtagen biodiesel uden oprindelsesstatus henhørende under underposition 3824.99 eller 3826.00 eller Er blevet underkastet destillation eller en kemisk reaktion, forudsat at den anvendte biodiesel (også hydrogenbehandlet vegetabilsk olie) henhørende under position 27.10 og underposition 3824.99 og 3826.00 er fremstillet ved esterificering, transesterificering eller hydrogenbehandling.
27.11-27.15	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
AFSNIT VI	PRODUKTER FRA KEMISKE OG NÆRSTÅENDE INDUSTRIER Bestemmelse til afsnittet: Bemærkning 5 i bilag ORIG-1 indeholder definitioner af horisontale regler for behandling i dette afsnit.
Kapitel 28	Uorganiske kemikalier; uorganiske eller organiske forbindelser af ædle metaller, af sjældne jordarters metaller, af radioaktive grundstoffer og af isotoper
28.01-28.53	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 29	Organiske kemikalier
2901.10-2905.42	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
2905.43-2905.44	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under

	position 17.02 og underposition 3824.60.
2905.45	CTSG, materialer uden oprindelsesstatus, der henhører under samme position som produktet, må dog anvendes, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 20 % af produktets pris ab fabrik eller MaxNOM 50 % (EXW).
2905.49-2942	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 30	Farmaceutiske produkter
30.01-30.06	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 31	Gødningsstoffer
31.01-31.04	CTH, materialer uden oprindelsesstatus, der henhører under samme position som produktet, må dog anvendes, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 20 % af produktets pris ab fabrik eller MaxNOM 40 % (EXW).
31.05	
- Natriumnitrat - Calciumcyanamid - Kaliumsulfat - Kaliummagnesiumsulfat	CTH, materialer uden oprindelsesstatus, der henhører under samme position som produktet, må dog anvendes, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 20 % af produktets pris ab fabrik eller MaxNOM 40 % (EXW).

- Andre varer:	CTH, materialer uden oprindelsesstatus, der henhører under samme position som produktet, må dog anvendes, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 20 % af produktets pris ab fabrik, og ved hvilken værdien af alle anvendte materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 50 % af produktets pris ab fabrik eller MaxNOM 40 % (EXW).
Kapitel 32	Garve- og farvestofekstrakter; garvesyrer og derivater deraf; farver, pigmenter og andre farvestoffer; maling og lakker; kit, spartelmasse og lign.; trykfarver, blæk og tusch
32.01-32.15	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 33	Flygtige vegetabiliske olier og resinoider; parfumevarer, kosmetik og toiletmidler
33.01	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
3302.10	CTH, materialer uden oprindelsesstatus, der henhører under underposition 3302.10, må dog anvendes, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 20 % af produktets pris ab fabrik.
3302.90	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).

33.03	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
33.04 -33.07	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 34	Sæbe, organiske overfladeaktive stoffer samt vaske- og rengøringsmidler, smøremidler, syntetisk voks og tilberedt voks, pudse- og skuremidler, lys og lignende produkter, modellermasse, dentalvoks og andre dentalpræparater på basis af gips
34.01-34.07	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 35	Proteiner; modificeret stivelse; lim og klister; enzymer
35.01-35.04	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under kapitel 4.
35.05	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 11.08.
35.06-35.07	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 36	Krudt og andre eksplosive stoffer; pyrotekniske artikler; tændstikker; pyrofore legeringer; visse brændbare materialer
36.01-36.06	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding,

	produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 37	Fotografiske og kinematografiske artikler
37.01-37.07	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 38	Diverse kemiske produkter
38.01-38.08	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
3809.10	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 11.08 og 35.05.
3809.91-3822.00	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
38.23	Produktion på basis af materiale uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
3824.10-3824.50	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer

	separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
3824.60	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under underposition 2905.43 og 2905.44.
3824.71-3825.90	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
38.26	Produktion, ved hvilken biodiesel fremstilles ved transesterificering, esterificering eller hydrogenbehandling.
AFSNIT VII	PLAST OG VARER DERAFT; GUMMI OG VARER DERAFT Bestemmelse til afsnittet: Bemærkning 5 i bilag ORIG-1 indeholder definitioner af horisontale regler for behandling i dette afsnit.
Kapitel 39	Plast og varer deraft
39.01-39.15	CTSH Er blevet underkastet en kemisk reaktion, rensning, blanding og opblanding, produktion af standardmaterialer, en ændring af partikelstørrelsen, isomer separation eller bioteknologisk behandling eller MaxNOM 50 % (EXW).
39.16-39.19	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
39.20	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
39.21-39.22	CTH

	eller MaxNOM 50 % (EXW).
3923.10-3923.50	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
3923.90-3925.90	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
39.26	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 40	Gummi og varer deraf
40.01 - 40.11	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
4012.11-4012.19	CTSH eller Regummiering af brugte dæk
4012.20-4017.00	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT VIII	HUDER, SKIND, LÆDER, PELSSKIND OG VARER DERAf; SADELMAGERVARER; REJSEARTIKLER, HÅNDTASKER OG LIGNENDE VARER; VARER AF TARME (UNDTAGEN FISHGUT)
Kapitel 41	Rå huder og skind (undtagen pelsskind) samt læder
41.01-4104.19	CTH
4104.41-4104.49	CTSH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under underposition 4104.41 til 4104.49.

4105.10	CTH
4105.30	CTSH
4106.21	CTH
4106.22	CTSH
4106.31	CTH
4106.32-4106.40	CTSH
4106.91	CTH
4106.92	CTSH
41.07-41.13	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under underposition 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 og 4106.92. Materialer uden oprindelsesstatus henhørende under underposition 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 eller 4106.92 kan dog anvendes, forudsat at der foretages en eftergarvning.
4114.10	CTH
4114.20	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under underposition 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 og 4107. Materialer uden oprindelsesstatus henhørende under underposition 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 og position 41.07 kan dog anvendes, forudsat at der foretages en eftergarvning.
41.15	CTH
Kapitel 42	Varer af læder; sadelmagervarer; rejseartikler, håndtasker og lignende varer; varer af tarme (undtagen fishgut)
42.01-42.06	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 43	Pelsskind og kunstigt pelsskind; samt varer deraf
4301.10-4302.20	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
4302.30	CTSH

43.03-43.04	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT IX	TRÆ OG VARER DERAFF; TRÆKUL; KORK OG VARER DERAFF; KURVEMAGERARBEJDER OG ANDRE VARER AF FLETTEMATERIALER
Kapitel 44	Træ og varer deraff; trækul
44.01-44.21	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 45	Kork og varer deraff
45.01-45.04	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 46	Kurvemagerarbejder og andre varer af flettematerialer
46.01-46.02	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT X	PAPIRMASSE AF TRÆ ELLER ANDRE CELLULOSEHOLDIGE MATERIALER; GENBRUGSPAPIR OG -PAP (AFFALD); PAPIR OG PAP SAMT VARER DERAFF
Kapitel 47	Papirmasse af træ eller andre celluloseholdige materialer; genbrugspapir og -pap (affald)
47.01-47.07	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 48	Papir og pap; varer af papirmasse, papir og pap
48.01-48.23	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).

Kapitel 49	Bøger, aviser, billeder og andre tryksager; håndskrevne eller maskinskrrevne arbejder samt tegninger
49.01-49.11	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT XI	TEKSTILVARER Bestemmelse til afsnittet: Bemærkning 6, 7 og 8 i bilag ORIG-1 indeholder definitioner af de udtryk, der er anvendt for tolerancer, der gælder for visse produkter fremstillet af tekstilmaterialer.
Kapitel 50	Natursilke
50.01-50.02	CTH
50.03	
- Kartet eller kæmmet:	Kartning eller kæmning af affald af natursilke.
- Andet:	CTH
50.04-50.05	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af endeløse kemofibre kombineret med spinding Ekstrudering af endeløse kemofibre kombineret med snoning eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
50.06	
- Garn af natursilke eller affald af natursilke:	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af endeløse kemofibre kombineret med spinding

	Ekstrudering af endeløse kemofibre kombineret med snoning eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
- Fishgut:	CTH
50.07	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning Snoning eller enhver mekanisk proces kombineret med vævning Vævning kombineret med farvning Garnfarvning kombineret med vævning Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
Kapitel 51	Uld samt fine eller grove dyrehår; garn og vævet stof af hestehår
51.01-51.05	CTH
51.06-51.10	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
51.11-51.13	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning Vævning kombineret med farvning Garnfarvning kombineret med vævning Vævning kombineret med trykning eller

	Trykning (som selvstændig behandling).
Kapitel 52	Bomuld
52.01-52.03	CTH
52.04-52.07	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
52.08-52.12	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning Snoning eller enhver mekanisk proces kombineret med vævning Vævning kombineret med farvning eller med overtrækning eller laminering Garnfarvning kombineret med vævning Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
Kapitel 53	Andre vegetabiliske tekstilfibre; papirgarn og vævet stof af papirgarn
53.01-53.05	CTH
53.06-53.08	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
53.09-53.11	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning Vævning kombineret med farvning eller med overtrækning eller laminering

	Garnfarvning kombineret med vævning Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
Kapitel 54	Endeløse kemofibre; strimler og lignende af endeløse kemofibre
54.01-54.06	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
54.07-54.08	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning Garnfarvning kombineret med vævning Vævning kombineret med farvning eller med overtrækning eller laminering Snoning eller enhver mekanisk proces kombineret med vævning Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
Kapitel 55	Korte kemofibre
55.01-55.07	Ekstrudering af kemofibre.
55.08-55.11	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
55.12-55.16	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning

	Snoning eller enhver mekanisk proces kombineret med vævning Vævning kombineret med farvning eller med overtrækning eller laminering Garnfarvning kombineret med vævning Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
Kapitel 56	Vat, filt og fiberdug; særligt garn; sejlgarn, reb og tovværk samt varer deraf
56.01	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding Velourisering kombineret med farvning eller trykning eller Overtrækning, velourisering, laminering eller metalisering kombineret med mindst to andre vigtige forberedende eller afsluttende behandlinger (såsom kalandering, krympefri behandling, varmefiksering, krølfri behandling), forudsat at værdien af de anvendte materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 50 % af produktets pris ab fabrik.
56.02	
- Nålefilt:	Ekstrudering af kemofibre kombineret med fremstilling af stof; dog kan: - endeløse fibre af polypropylen uden oprindelsesstatus henhørende under position 54.02 - korte fibre af polypropylen uden oprindelsesstatus henhørende under position 55.03 eller 55.06 eller - bånd (tow) af filamenter af polypropylen uden oprindelsesstatus henhørende under position 55.01 anvendes, forudsat at de enkelte fibres finhed er mindre end 9 decitex, og såfremt deres samlede værdi ikke overstiger 40 % af produktets pris ab fabrik eller Fremstilling af fiberdug alene i tilfælde af filt, der er fremstillet på basis af naturlige fibre.
- Andet:	Ekstrudering af kemofibre kombineret med fremstilling af stof;

	eller Fremstilling af fiberdug alene i tilfælde af anden filt, der er fremstillet på basis af naturlige fibre.
5603.11-5603.14	Produktion på basis af - retningsbestemte eller tilfældigt orienterede endeløse fibre eller - naturlige eller syntetiske stoffer eller polymerer i begge tilfælde efterfulgt af binding til fiberdug.
5603.91-5603.94	Produktion på basis af - retningsbestemte eller tilfældigt orienterede korte fibre eller - naturlige eller syntetiske afhuggede garntråde i begge tilfælde efterfulgt af binding til fiberdug.
5604.10	Produktion på basis af tråde og snore af gummi, uden tekstilovertræk.
5604.90	Spinding af naturlige fibre Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
56.05	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding eller Snoning kombineret med en mekanisk proces.
56.06	Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding Snoning kombineret med overspinding Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre eller Velourisering kombineret med farvning.

56.07-56.09	Spinding af naturlige fibre eller Ekstrudering af kemofibre kombineret med spinding.
Kapitel 57	Gulvtæpper og anden gulvbelægning af tekstilmaterialer Bestemmelse til kapitlet: For produkter henhørende under dette kapitel kan vævet stof af jute uden oprindelsesstatus anvendes som bundstof.
57.01-57.05	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning eller med tuftning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning eller tuftning Produktion på basis af kokosgarn, sisalgarn eller jutegarn eller klassisk ringspundet viskosegarn Tuftning kombineret med farvning eller trykning Tuftning eller vævning af garn af endeløse kemofibre kombineret med overtrækning eller laminering Velourisering kombineret med farvning eller trykning eller Ekstrudering af kemofibre kombineret med ikkevævningsteknikker, som omfatter gennemstikning.
Kapitel 58	Særlige vævede stoffer; tuftet tekstilstof; blonder og kniplinger; tapisserier; possementartikler; broderier
58.01-58.04	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning eller med tuftning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning eller tuftning Vævning kombineret med farvning eller med velourisering eller med overtrækning eller laminering eller med metalisering; Tuftning kombineret med farvning eller trykning Velourisering kombineret med farvning eller trykning Garnfarvning kombineret med vævning

	Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
58.05	CTH
58.06-58.09	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning eller med tuftning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning eller tuftning Vævning kombineret med farvning eller med velourisering eller med overtrækning eller laminering eller med metalisering; Tuftning kombineret med farvning eller trykning Velourisering kombineret med farvning eller trykning Garnfarvning kombineret med vævning Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
58.10	Broderivarer, hvor værdien af de anvendte materialer uden oprindelsesstatus fra enhver position, bortset fra produktets, ikke overstiger 50 % af produktets pris af fabrik.
58.11	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning eller med tuftning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning eller tuftning Vævning kombineret med farvning eller med velourisering eller med overtrækning eller laminering eller med metalisering; Tuftning kombineret med farvning eller trykning Velourisering kombineret med farvning eller trykning Garnfarvning kombineret med vævning

	Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
Kapitel 59	Imprægneret, overtrukket, belagt eller lamineret tekstilstof; tekniske varer af tekstil
59.01	Vævning kombineret med farvning eller med velourisering eller med overtrækning eller laminering eller med metalisering eller Velourisering kombineret med farvning eller trykning.
59.02	
- Med et indhold af højst 90 vægtprocent tekstilmaterialer:	Vævning
- Andet:	Ekstrudering af kemofibre kombineret med vævning.
59.03	Vævning, strikning eller hækling kombineret med imprægnering eller med overtrækning eller med belægning eller med laminering eller med metalisering Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
59.04	Kalanderet kombineret med farvning, overtrækning, laminering eller metalisering. Vævet stof af jute uden oprindelsesstatus kan anvendes som bundstof. eller Vævning kombineret med farvning eller med overtrækning eller med laminering eller med metalisering. Vævet stof af jute uden oprindelsesstatus kan anvendes som bundstof.
59.05	

- Imprægneret, overtrukket, belagt eller laminert med gummi, plast eller andre materialer:	Vævning, strikning eller fremstilling af fiberdug kombineret med imprægnering eller med overtrækning eller med belægning eller med laminering eller med metalisering.
- Andet:	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med vævning Vævning, strikning eller fremstilling af fiberdug kombineret med farvning eller med overtrækning eller laminering Vævning kombineret med trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
59.06	
- Trikotagestof:	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med strikning eller med hækling Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med strikning eller hækling Strikning eller hækling kombineret med gummiering eller Gummiering kombineret med mindst to andre vigtige forberedende eller afsluttende behandlinger (såsom kalandering, krympefri behandling, varmekiksning, krølfri behandling), forudsat at værdien af de anvendte materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 50 % af produktets pris af fabrik.
- Andet stof fremstillet af garn af kemofibre, med indhold af tekstilmaterialer på over 90 vægtprocent	Ekstrudering af kemofibre kombineret med vævning.
- Andet:	Vævning, strikning eller fremstilling af fiberdug kombineret med farvning eller med overtrækning eller med gummiering Garnfarvning kombineret med vævning; strikning eller fremstilling af

	fiberdug eller Gummiering kombineret med mindst to andre vigtige forberedende eller afsluttende behandlinger (såsom kalandering, krympefri behandling, varmfiksering, krølfri behandling), forudsat at værdien af de anvendte materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 50 % af produktets pris af fabrik.
59.07	Vævning, strikning eller fremstilling af fiberdug kombineret med farvning eller med trykning eller med overtrækning eller med imprægnering eller med belægning Velourisering kombineret med farvning eller trykning eller Trykning (som selvstændig behandling).
59.08	
- Glødenet og glødestrømper, imprægnerede:	Produktion på basis af trikotagestof til glødestrømper i rørformede stykker.
- Andet:	CTH
59.09-59.11	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning Ekstrudering af kemofibre kombineret med vævning Vævning kombineret med farvning eller med overtrækning eller laminering eller Overtrækning, velourisering, laminering eller metalisering kombineret med mindst to andre vigtige forberedende eller afsluttende behandlinger (såsom kalandering, krympefri behandling, varmfiksering, krølfri behandling), forudsat at værdien af de anvendte materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 50 % af produktets pris af fabrik.
Kapitel 60	Trikotagestoffer

60.01-60.06	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med strikning eller med hækling Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med strikning eller hækling Strikning eller hækling kombineret med farvning eller med velourisering eller med overtrækning eller laminering eller med trykning Velourisering kombineret med farvning eller trykning Garnfarvning kombineret med strikning eller med hækling eller Snoning eller teksturering kombineret med strikning eller med hækling, forudsat at værdien af anvendt ikke-snoet/ikke-tekstureret garn uden oprindelsesstatus ikke overstiger 50 % af produktets pris af fabrik.
Kapitel 61	Beklædningsgenstande og tilbehør til beklædningsgenstande, af trikotage
61.01-61.17	
- Fremstillet ved sammensyning eller anden samling af to eller flere stykker af trikotagestof, der enten er skåret i form eller formtilvirket:	Strikning eller hækling kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof.
- Andet:	Spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med strikning eller med hækling Ekstrudering af garn af endeløse kemofibre kombineret med strikning eller hækling eller Strikning og konfektionering i én behandling.
Kapitel 62	Beklædningsgenstande og tilbehør til beklædningsgenstande, undtagen varer af trikotage
62.01	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).

62.02	
- Broderivarer:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Produktion på basis af ikke-broderet stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-broderede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.03	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.04	
- Broderivarer:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Produktion på basis af ikke-broderet stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-broderede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.05	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).

62.06	
- Broderivarer:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Produktion på basis af ikke-broderet stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-broderede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.07-62.08	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.09	
- Broderivarer:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Produktion på basis af ikke-broderet stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-broderede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.10	
- Brandsikkert udstyr af vævet stof overtrukket med et lag	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller

aluminiumbehandlet polyester:	Overtrækning eller laminering kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-overtrukne eller ikke-laminerede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.11	
- Broderede beklædningsgenstande til kvinder eller piger:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Produktion på basis af ikke-broderet stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-broderede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.12	
- Trikotagestof fremstillet ved sammensyning eller anden samling af to eller flere stykker af trikotagestof, der enten er skåret i form eller formtilvirket:	Strikning kombineret med konfektion, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof

	eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.13-62.14	
- Broderivarer:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof Produktion på basis af ikke-broderet stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-broderede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik. eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.15	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.16	
- Brandsikkert udstyr af vævet stof overtrukket med et lag aluminiumbehandlet polyester:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Overtrækning eller laminering kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-overtrukne eller ikke-laminerede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller

	Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
62.17	
- Broderivarer:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof Produktion på basis af ikke-broderet stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-broderede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik. eller Konfektionering, herunder tilskæring af stof foretaget efter trykning (som selvstændig behandling).
- Brandsikkert udstyr af vævet stof overtrukket med et lag aluminiumbehandlet polyester:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Overtrækning eller laminering kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof, forudsat at værdien af det anvendte ikke-overtrukne eller ikke-laminerede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- For til kraver og manchetter, tilskårne:	CTH, forudsat at værdien af alle de anvendte materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof.
Kapitel 63	Andre konfektionerede tekstilvarer; sæt; brugte beklædningsgenstande og brugte tekstilvarer; klude
63.01-63.04	
- Af filt, ikke-vævede stoffer:	Fremstilling af fiberdug kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof.
- Andet:	

-- Broderivarer:	Vævning eller strikning eller hækling kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof eller Produktion på basis af ikke-broderet stof (bortset fra strikket eller hæklet), forudsat at værdien af det anvendte ikke-broderede stof uden oprindelsesstatus ikke overstiger 40 % af produktets pris af fabrik.
-- Andet:	Vævning, strikning eller hækling kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof.
63.05	Ekstrudering af kemofibre eller spinding af naturlige fibre eller korte kemofibre kombineret med vævning eller med strikning og konfektion, herunder tilskæring af stof.
63.06	
- Af ikke-vævede stoffer	Fremstilling af fiberdug kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof.
- Andet:	Vævning kombineret med konfektionering, herunder tilskæring af stof.
63.07	MaxNOM 40 % (EXW).
63.08	Hver artikel i sættet skal opfylde den regel, der gælder for den, såfremt den ikke indgik i sættet. Dog må der medtages artikler uden oprindelsesstatus, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 15 % af sættets pris af fabrik.
63.09-63.10	CTH
AFSNIT XII	FODTØJ, HOVEDBEKLÆDNING, PARAPLYER, PARASOLLER, SPADSERESTOKKE, SIDDESTOKKE, PISKE, RIDEPISKE SAMT DELE DERTIL; BEARBEJDEDE FJER OG DUN SAMT VARER AF FJER OG DUN; KUNSTIGE

	BLOMSTER; VARER AF MENNESKEHÅR
Kapitel 64	Fodtøj, gamacher og lign.; dele dertil
64.01-64.05	Fremstilling på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position, undtagen samlede dele uden oprindelsesstatus, bestående af overdel fastgjort til bindsål eller andre underdele henhørende under position 64.06.
64.06	CTH
Kapitel 65	Hovedbeklædning og dele dertil
65.01-65.07	CTH
Kapitel 66	Paraplyer, parasoller, spadserestokke, siddestokke, piske, ridepiske samt dele dertil
66.01-66.03	CTH, eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 67	Bearbejdede fjer og dun samt varer af fjer og dun; kunstige blomster; varer af menneskehår
67.01-67.04	CTH
AFSNIT XIII	VARER AF STEN, GIPS, CEMENT, ASBEST, GLIMMER OG LIGNENDE MATERIALER; KERAMISKE PRODUKTER; GLAS OG GLASVARER
Kapitel 68	Varer af sten, gips, cement, asbest, glimmer og lignende materialer
68.01-68.15	CTH eller MaxNOM 70 % (EXW).
Kapitel 69	Keramiske produkter
69.01-69.14	CTH
Kapitel 70	Glas og glasvarer
70.01-70.09	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).

70.10	CTH
70.11	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
70.13	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 70.10.
70.14-70.20	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT XIV	NATURPERLER, KULTURPERLER, ÆDEL- OG HALVÆDELSTEN, ÆDLE METALLER, ÆDELMETALDUBLÉ SAMT VARER AF DISSE MATERIALER; BIJOUTERIVARER; MØNTER
Kapitel 71	Naturperler, kulturperler, ædel- og halvædelsten, ædle metaller, ædelmetaldublé samt varer af disse materialer; bijouterivarer; mønter
71.01-71.05	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
71.06	
- Ubearbejdede:	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 71.06, 71.08 og 71.10. Adskillelse ved elektrolyse, varmebehandling eller kemisk behandling af ædle metaller uden oprindelsesstatus henhørende under position 71.06, 71.08 eller 71.10 eller Fusion eller legering af ædle metaller uden oprindelsesstatus henhørende under position 71.06, 71.08 eller 71.10, indbyrdes eller med uædle metaller eller rensning.
- I form af halvfabrikata eller som pulver:	Fremstilling på basis af ubearbejdede ædle metaller uden oprindelsesstatus.
71.07	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
71.08	
- Ubearbejdede:	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under

	position 71.06, 71.08 og 71.10. Adskillelse ved elektrolyse, varmebehandling eller kemisk behandling af ædle metaller uden oprindelsesstatus henhørende under position 71.06, 71.08 eller 71.10 eller Fusion eller legering af ædle metaller uden oprindelsesstatus henhørende under position 71.06, 71.08 eller 71.10, indbyrdes eller med uædle metaller eller rensning.
- I form af halvfabrikata eller som pulver:	Fremstilling på basis af ubearbejdede ædle metaller uden oprindelsesstatus.
71.09	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
71.10	
- Ubearbejdede:	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 71.06, 71.08 og 71.10. Adskillelse ved elektrolyse, varmebehandling eller kemisk behandling af ædle metaller uden oprindelsesstatus henhørende under position 71.06, 71.08 eller 71.10 eller Fusion eller legering af ædle metaller uden oprindelsesstatus henhørende under position 71.06, 71.08 eller 71.10, indbyrdes eller med uædle metaller eller rensning.
- I form af halvfabrikata eller som pulver:	Fremstilling på basis af ubearbejdede ædle metaller uden oprindelsesstatus.
71.11	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
71.12-71.18	CTH
AFSNIT XV	UÆDLE METALLER OG VARER DERAFT
Kapitel 72	Jern og stål
72.01-72.06	CTH
72.07	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 72.06.

72.08-72.17	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 72.08 til 72.17.
72.18	CTH
72.19-72.23	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 72.19 til 72.23.
72.24	CTH
72.25-72.29	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 72.25 til 72.29.
Kapitel 73	Varer af jern og stål
7301.10	CC, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 72.08 til 72.17.
7301.20	CTH
73.02	CC, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 72.08 til 72.17.
73.03	CTH
73.04-73.06	CC, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 72.13 til 72.17, 72.21 til 72.23 og 72.25 til 72.29.
73.07	
- Rørfittings af rustfrit stål:	CTH, undtagen smedede emner uden oprindelsesstatus. Dog må smedede emner uden oprindelsesstatus anvendes, forudsat at deres værdi ikke overstiger 50 % af produktets pris af fabrik.
- Andet:	CTH
73.08	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under underposition 7301.20.

7309.00-7315.19	CTH
7315.20	CTH, eller MaxNOM 50 % (EXW).
7315.81-7326.90	CTH
Kapitel 74	Kobber og varer deraf
74.01-74.02	CTH
74.03	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
74.04-74.07	CTH
74.08	CTH og MaxNOM 50 % (EXW).
74.09-74.19	CTH
Kapitel 75	Nikkel og varer deraf
75.01	CTH
75.02	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
75.03-75.08	CTH
Kapitel 76	Aluminium og varer deraf
76.01	CTH og MaxNOM 50 % (EXW). eller Varmebehandling eller elektrolyse på basis af ulegeret aluminium eller affald og skrot af aluminium
76.02	CTH
76.03-76.16	CTH og MaxNOM 50 % (EXW) ⁹⁰ .
Kapitel 78	Bly og varer deraf

⁹⁰ Visse aluminiumsprodukter kan betragtes som varer med oprindelse i henhold til alternative produktspecifikke oprindelsesregler med årlige kvoter som fastsat i bilag ORIG-2A [Oprindelseskontingenter og alternativer til de produktspecifikke oprindelsesregler i bilag ORIG-2].

7801.10	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
7801.91-7806.00	CTH
Kapitel 79	Zink og varer deraf
79.01-79.07	CTH
Kapitel 80	Tin og varer deraf
80.01-80.07	CTH
Kapitel 81	Andre uædle metaller; sintrede keramiske metaller (cermets); varer af disse materialer
81.01-81.13	Produktion på basis af materialer uden oprindelsesstatus henhørende under enhver position.
Kapitel 82	Værktøj, redskaber, knive, skeer og gafler, af uædle metaller; samt dele dertil, af uædle metaller
8201.10-8205.70	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8205.90	CTH, dog kan værktøj uden oprindelsesstatus henhørende under position 82.05 indgå i sættet, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 15 % af sættets pris af fabrik.
82.06	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 82.02 til 82.05. Dog kan værktøj uden oprindelsesstatus henhørende under position 82.02 til 82.05 indgå i sættet, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 15 % af sættets pris af fabrik.
82.07-82.15	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 83	Diverse varer af uædle metaller
83.01-83.11	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).

AFSNIT XVI	MASKINER OG APPARATER SAMT MEKANISKE REDSKABER; ELEKTRISK MATERIEL; DELE DERTIL; LYDOPTAGERE OG LYDGENGIVERE SAMT BILLED- OG LYDOPTAGERE OG BILLED- OG LYDGENGIVERE TIL FJERNSYN; DELE OG TILBEHØR DERTIL
Kapitel 84	kedler; maskiner og apparater samt mekaniske redskaber; dele dertil
84.01-84.06	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.07-84.08	MaxNOM 50 % (EXW).
84.09-84.12	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8413.11-8415.10	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8415.20	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8415.81-8415.90	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.16-84.20	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.21	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.22-84.24	CTH

	eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.25-84.30	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 84.31 eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.31-84.43	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.44-84.47	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 84.48 eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.48-84.55	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.56-84.65	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 84.66 eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.66-84.68	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.70-84.72	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 84.73 eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.73-84.78	CTH

	eller MaxNOM 50 % (EXW).
8479.10-8479.40	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8479.50	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8479.60-8479.82	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8479.89	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8479.90	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.80	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.81	CTSH eller MaxNOM 50 % (EXW).
84.82-84.87	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).

Kapitel 85	Elektriske maskiner og apparater, elektrisk materiel samt dele dertil; lyddoptagere og lydgengivere samt billed- og lyddoptagere og billed- og lydgengivere til fjernsyn samt dele og tilbehør dertil
85.01-85.02	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 85.03 eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.03-85.06	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.07	
- Akkumulatorer indeholdende en eller flere battericeller og kredsløb til indbyrdes sammenkobling af battericellerne, ofte betegnet som "batterienheder", af den art der anvendes som elektrisk hovedenergikilde til fremdrift af køretøjer henhørende under position 87.02, 87.03 og 87.04	CTH, undtagen aktive katodematerialer uden oprindelsesstatus eller MaxNOM 30 % (EXW) ⁹¹ .
- Battericeller, batterimoduler, og dele dertil, bestemt til at indgå i en elektrisk akkumulator af den art der anvendes som	CTH, undtagen aktive katodematerialer uden oprindelsesstatus eller MaxNOM 35 % (EXW) ⁹² .

⁹¹ I perioden fra denne aftales ikrafttræden til den 31. december 2026 finder alternative produktspecifikke oprindelsesregler anvendelse, jf. bilag ORIG-2B [Overgangsspecifikke regler for elektriske akkumulatorer og elektriske køretøjer].

⁹² I perioden fra denne aftales ikrafttræden til den 31. december 2026 finder alternative produktspecifikke oprindelsesregler anvendelse, jf. bilag ORIG-2B [Overgangsspecifikke regler for elektriske akkumulatorer og elektriske køretøjer].

elektrisk hovedenergikilde til fremdrift af køretøjer henhørende under position 87.02, 87.03 og 87.04	
- Andet:	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.08-85.18	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.19-85.21	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 85.22 eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.22-85.23	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.25-85.27	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 85.29 eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.28-85.34	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.35-85.37	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 85.38 eller MaxNOM 50 % (EXW).

8538.10-8541.90	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
8542.31-8542.39	CTH Materialer uden oprindelsesstatus diffunderes eller MaxNOM 50 % (EXW).
8542.90-8543.90	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
85.44-85.48	MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT XVII	KØRETØJER, LUFTFARTØJER, FARTØJER OG TILHØRENDE TRANSPORTUDSTYR
Kapitel 86	Lokomotiver, vogne og andet materiel til jernbaner og sporveje samt dele dertil; stationært jernbane- og sporvejsmateriel samt dele dertil; mekanisk (herunder elektromekanisk) trafikreguleringsudstyr af enhver art
86.01-86.09	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 86.07 eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 87	Køretøjer (undtagen til jernbaner og sporveje) samt dele og tilbehør dertil
87.01	MaxNOM 45 % (EXW).
87.02-87.04	
- Motorkøretøjer med både forbrændingsmotor med stempel og	MaxNOM 45 % (EXW) og batterienheder henhørende under position 85.07, af den art der anvendes som elektrisk hovedenergikilde til fremdrift af køretøjet, skal have oprindelsesstatus ⁹³ .

⁹³ I perioden fra denne aftales ikrafttræden til den 31. december 2026 finder alternative produktspecifikke oprindelsesregler anvendelse, jf. bilag ORIG-2B [Overgangsspecifikke regler for elektriske akkumulatorer og elektriske køretøjer].

elektrisk motor som motorer til fremdrift, og som kan oplades ved tilslutning til en ekstern elektrisk energikilde ("pluginhybridbil") - Køretøjer med kun elektrisk motor til fremdrift	
- Andet:	MaxNOM 45 % (EXW) ⁹⁴ .
87.05-87.07	MaxNOM 45 % (EXW).
87.08-87.11	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
87.12	MaxNOM 45 % (EXW).
87.13-87.16	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 88	Luft- og rumfartøjer samt dele dertil
88.01-88.05	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 89	Skibe, både og flydende materiel
89.01-89.08	CC eller MaxNOM 40 % (EXW).
AFSNIT XVIII	OPTISKE, FOTOGRAFISKE OG KINEMATOGRAFISKE INSTRUMENTER OG APPARATER; MÅLE-, KONTROL- OG PRÆCISIONSINSTRUMENTER OG -

⁹⁴ For hybride køretøjer med både forbrændingsmotor og elektrisk motor som motorer til fremdrift, undtagen køretøjer, som kan oplades ved tilslutning til en ekstern elektrisk energikilde, finder alternative produktspecifikke oprindelsesregler anvendelse i perioden fra denne aftales ikrafttræden til den 31. december 2026, jf. bilag ORIG-2B [Overgangsspecifikke regler for elektriske akkumulatorer og elektriske køretøjer].

	APPARATER; URE OG DELE DERTIL; MUSIKINSTRUMENTER; DELE OG TILBEHØR DERTIL
Kapitel 90	Optiske, fotografiske og kinematografiske instrumenter og apparater; måle-, kontrol- og præcisionsinstrumenter og -apparater; dele og tilbehør dertil
9001.10-9001.40	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
9001.50	CTH, slibning af linse til fremstilling af færdigvare i form af oftalmisk linse med optisk korrektion, bestemt til montering på et par briller Belægning af linsen ved passende behandlinger for at forbedre synet og beskytte den person, der bærer briller eller MaxNOM 50 % (EXW).
9001.90-9033.00	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 91	Ure og dele dertil
91.01-91.14	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 92	Musikinstrumenter; dele og tilbehør dertil
92.01-92.09	MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT XIX	VÅBEN OG AMMUNITION; DELE OG TILBEHØR DERTIL
Kapitel 93	Våben og ammunition; dele og tilbehør dertil
93.01-93.07	MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT XX	DIVERSE VARER
Kapitel 94	Møbler; sengebunde, madrasser, dyner, puder og lign.; lamper og

	belysningsartikler, ikke andetsteds tariferet; lysskilte, navneplader med lys og lignende varer; præfabrikerede bygninger
94.01-94.06	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 95	Legetøj, spil og sportsartikler; dele og tilbehør dertil
95.03-95.08	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
Kapitel 96	Diverse varer
96.01-96.04	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
96.05	Hver artikel i sættet skal opfylde den regel, der gælder for den, såfremt den ikke indgik i sættet. Dog må der medtages artikler uden oprindelsesstatus, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 15 % af sættets pris ab fabrik.
96.06-9608.40	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
9608.50	Hver artikel i sættet skal opfylde den regel, der gælder for den, såfremt den ikke indgik i sættet. Dog må der medtages artikler uden oprindelsesstatus, forudsat at deres samlede værdi ikke overstiger 15 % af sættets pris ab fabrik.
9608.60-96.20	CTH eller MaxNOM 50 % (EXW).
AFSNIT XXI	KUNSTVÆRKER, SAMLEROBJEKTER OG ANTIKVITETER
Kapitel 97	KUNSTVÆRKER, SAMLEROBJEKTER OG ANTIKVITETER
97.01-97.06	CTH

**BILAG ORIG-2A: OPRINDELSESKONTINGENTER OG ALTERNATIVER TIL DE PRODUKTSPECIFIKKE
OPRINDELSESREGLER I BILAG ORIG-2 [PRODUKTSPECIFIKKE OPRINDELSESREGLER]**

Almindelige bestemmelser

1. For de produkter, der er anført i nedenstående tabeller, er de tilsvarende oprindelsesregler alternativer til dem, der er fastsat i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler], inden for rammerne af det gældende årlige kontingent.
2. En oprindelseserklæring, der udfærdiges i henhold til dette bilag, skal indeholde følgende erklæring: "Oprindelseskontingenter — Produkt med oprindelsesstatus i henhold til bilag ORIG-2A".
3. I Unionen forvaltes de mængder, der er omhandlet i dette bilag, af Europa-Kommissionen, som træffer alle administrative foranstaltninger, som den finder hensigtsmæssige for at sikre en effektiv forvaltning af dem i henhold til gældende EU-ret.
4. I Det Forenede Kongerige forvaltes de mængder, der er omhandlet i dette bilag, af landets toldmyndighed, som træffer alle administrative foranstaltninger, som den finder hensigtsmæssige for at sikre en effektiv forvaltning af dem i henhold til gældende lovgivning i Det Forenede Kongerige.
5. Den importerende part forvalter oprindelseskontingenterne efter "først til mølle"-princippet og beregner mængden af produkter, der henføres under disse oprindelseskontingenter, på grundlag af den pågældende parts import.

Afdeling 1 — Årlig kontingenttildeling for tunfiskekonserver

Tarifiering i henhold til det harmoniserede system (2017)	Varebeskrivelse	Alternativ produktspecifik regel	Årligt kontingent for eksport fra Unionen til Det Forenede Kongerige (nettovægt)	Årligt kontingent for eksport fra Det Forenede Kongerige til Unionen (nettovægt)
1604.14	Tunfisk, bugstribet bonit og bonit (<i>Sarda</i> -arter), tilberedt eller konserveret, hele eller i stykker (undtagen hakket)	CC	3 000 ton	3 000 ton
1604.20	Anden fisk, tilberedt eller konserveret			
	Tunfisk, bugstribet bonit eller andre fisk af slægten <i>Euthynnus</i> (undtagen hele eller i stykker)	CC	4 000 ton	4 000 ton
	Andre fisk	-	-	-

Afdeling 2 — Årlig kontingenttildeling for aluminiumsprodukter⁹⁵

Tabel 1 — Kontingenter gældende fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2023

Tarifiering i henhold til det harmoniserede system (2017)	Varebeskrivelse	Alternativ produktspecifik regel	Årligt kontingent for eksport fra Unionen til Det Forenede Kongerige (nettovægt)	Årligt kontingent for eksport fra Det Forenede Kongerige til Unionen (nettovægt)
76.03, 76.04, 76.06, 76.08-76.16	Aluminiumsprodukter og varer af aluminium (undtagen tråd af aluminium og folie af aluminium)	CTH	95 000 ton	95 000 ton
76.05	Tråd af aluminium	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 76.04		
76.07	Folie af aluminium	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 76.06		

Tabel 2 — Kontingenter gældende fra den 1. januar 2024 til den 31. december 2026

Tarifiering i henhold til det harmoniserede system (2017)	Varebeskrivelse	Alternativ produktspecifik regel	Årligt kontingent for eksport fra Unionen til Det Forenede Kongerige (nettovægt)	Årligt kontingent for eksport fra Det Forenede Kongerige til Unionen (nettovægt)
76.03, 76.04, 76.06, 76.08-76.16	Aluminiumsprodukter og varer af aluminium (undtagen tråd af	CTH	72 000 ton	72 000 ton

⁹⁵ De mængder, der er anført i hver tabel i afdeling 2, er de samlede disponible kontingentmængder (henholdsvis for eksport fra Unionen til Det Forenede Kongerige og for eksport fra Det Forenede Kongerige til Unionen) for alle de produkter, der er anført i tabellen.

	aluminium og folie af aluminium)			
76.05	Tråd af aluminium	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 76.04		
76.07	Folie af aluminium	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 76.06		

Tabel 3 — Kontingenter gældende fra den 1. januar 2027 og frem

Tarifiering i henhold til det harmoniserede system (2017)	Varebeskrivelse	Alternativ produktspecifik regel	Årligt kontingent for eksport fra Unionen til Det Forenede Kongerige (nettovægt)	Årligt kontingent for eksport fra Det Forenede Kongerige til Unionen (nettovægt)
76.04	Stænger og profiler, af aluminium	CTH	57 500 ton	57 500 ton
76.06	Plader og bånd, af aluminium, af tykkelse over 0,2 mm	CTH		
76.07	Folie af aluminium	CTH, undtagen materialer uden oprindelsesstatus henhørende under position 76.06		

Revision af kontingenter for aluminiumsprodukter i afdeling 2, tabel 3

1. Tidligst fem år efter denne aftales ikrafttræden og tidligst fem år efter afslutningen af en revision som omhandlet i dette punkt reviderer handelspartnerskabsudvalget efter anmodning fra en af parterne og bistået af specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler de kontingenter for aluminium, der er anført i afdeling 2 — tabel 3.
2. Den i punkt 1 omhandlede revision foretages på grundlag af tilgængelige oplysninger om markedsvilkårene i begge parter og oplysninger om deres import og eksport af relevante produkter.

3. På grundlag af resultatet af en revision foretaget i henhold til punkt 1 kan Partnerskabsrådet vedtage en afgørelse om at øge eller opretholde mængden, at ændre anvendelsesområdet eller at fordele eller ændre en eventuel fordeling mellem produkter af de kontingenter for aluminium, der er anført i afdeling 2 — tabel 3.

BILAG ORIG-2B: MIDLERTIDIGE PRODUKTSPECIFIKKE REGLER FOR ELEKTRISKE AKKUMULATORER OG ELEKTRISKE KØRETØJER

Afdeling 1 — Foreløbige produktspecifikke regler, der gælder fra denne aftales ikrafttræden indtil den 31. december 2023.

1. For de produkter, der er anført i kolonne 1 nedenfor, finder den produktspecifikke regel i kolonne 2 anvendelse i perioden fra denne aftales ikrafttræden indtil den 31. december 2023.

Kolonne 1	Kolonne 2
Tarifiering i det harmoniserede system (2017), herunder specifik beskrivelse	Produktspecifikke oprindelsesregler, der gælder fra denne aftales ikrafttræden indtil den 31. december 2023.
85.07	
- Akkumulatorer indeholdende en eller flere battericeller og kredsløb til indbyrdes sammenkobling af battericellerne, ofte betegnet som "batterienheder", af den art der anvendes som elektrisk hovedenergikilde til fremdrift af køretøjer henhørende under position 87.02, 87.03 og 87.04	CTSH Samling af batteripakker fra battericeller eller batterimoduler uden oprindelsesstatus eller MaxNOM 70 % (EXW).
- Battericeller, batterimoduler, og dele dertil, bestemt til at indgå i en elektrisk akkumulator af den art der anvendes som elektrisk hovedenergikilde til fremdrift af køretøjer henhørende under position 87.02, 87.03 og 87.04	CTH eller MaxNOM 70 % (EXW).
87.02-87.04	
- Motorkøretøjer med både forbrændingsmotor	MaxNOM 60 % (EXW).

og elektrisk motor som motorer til fremdrift, undtagen motorkøretøjer, som kan oplades ved tilslutning til en ekstern elektrisk energikilde ("hybridbil") - Motorkøretøjer med både forbrændingsmotor med stempel og elektrisk motor som motorer til fremdrift, og som kan oplades ved tilslutning til en ekstern elektrisk energikilde ("pluginhybridbil") - Køretøjer med kun elektrisk motor til fremdrift	

Afdeling 2 — Foreløbige produktspecifikke regler, der gælder fra den 1. januar 2024 til den 31. december 2026.

1. For de produkter, der er anført i kolonne 1 nedenfor, finder den produktspecifikke regel i kolonne 2 anvendelse i perioden fra 1. januar 2024 indtil den 31. december 2026.

Kolonne 1	Kolonne 2
Tarifiering i det harmoniserede system (2017), herunder specifik beskrivelse	Produktspecifik oprindelsesregel, der gælder fra den 1. januar 2024 indtil den 31. december 2026.
85.07	
- Akkumulatorer indeholdende en eller flere battericeller og kredsløb til indbyrdes sammenkobling af battericellerne, ofte betegnet som "batterienheder", af den art der anvendes som elektrisk hovedenergi kilde til	CTH, undtagen aktive katodematerialer uden oprindelsesstatus eller MaxNOM 40 % (EXW).

fremdrift af køretøjer henhørende under position 87.02, 87.03 og 87.04	
- Battericeller, batterimoduler, og dele dertil, bestemt til at indgå i en elektrisk akkumulator af den art der anvendes som elektrisk hovedenergikilde til fremdrift af køretøjer henhørende under position 87.02, 87.03 og 87.04	CTH, undtagen aktive katodematerialer uden oprindelsesstatus eller MaxNOM 50 % (EXW).
87.02-87.04	
- Motorkøretøjer med både forbrændingsmotor og elektrisk motor som motorer til fremdrift, undtagen motorkøretøjer, som kan oplades ved tilslutning til en ekstern elektrisk energikilde ("hybridbil") - Motorkøretøjer med både forbrændingsmotor med stempel og elektrisk motor som motorer til fremdrift, og som kan oplades ved tilslutning til en ekstern elektrisk energikilde ("pluginhybridbil") - Køretøjer med kun elektrisk motor til fremdrift	MaxNOM 55 % (EXW).

Afdeling 3 — Gennemgang af produktspecifikke regler for pos. 8507

1. Tidligst 4 år efter denne aftales ikrafttræden gennemgår handelspartnerskabsudvalget efter anmodning fra en af parterne og bistået af specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler de produktspecifikke regler for pos. 8507, der gælder fra den 1. januar 2027, og som findes i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler].

2. Den i stk. 1 omhandlede gennemgang foretages på grundlag af foreliggende oplysninger om parternes markeder, såsom tilgængeligheden af tilstrækkelige og egnede materialer med oprindelsesstatus, balancen mellem udbud og efterspørgsel og andre relevante oplysninger.

3. På grundlag af resultaterne af den gennemgang, der foretages i henhold til stk. 1, kan Partnerskabsrådet vedtage en afgørelse om ændring af de produktspecifikke regler for pos. 8507, der gælder fra den 1. januar 2027, og som er indeholdt i bilag ORIG-2 [Produktspecifikke oprindelsesregler].

BILAG ORIG-3: LEVERANDØRERKLÆRING

1. En leverandørerklæring skal have det indhold, der er anført i dette bilag.
2. Undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i punkt 3, skal leverandøren udfærdige en leverandørerklæring for hver sending af produkter i den form, der er vist i tillæg 1 og vedlægge den fakturaen eller ethvert andet dokument, der beskriver de pågældende produkter tilstrækkeligt detaljeret til, at de kan identificeres.
3. Hvis en leverandør regelmæssigt forsyner en bestemt kunde med produkter, for hvis vedkommende produktionen i en part forventes at ligge på et konstant niveau i en vis periode, kan den pågældende leverandør fremlægge en enkelt leverandørerklæring, som dækker efterfølgende sendinger af disse produkter ("stående leverandørerklæring"). En stående leverandørerklæring er normalt gyldig i op til to år efter den dato, på hvilken erklæringen udfærdiges. Toldmyndighederne i den part, hvor erklæringen er udfærdiget, kan fastsætte nærmere betingelser for anvendelse af længere perioder. Den stående leverandørerklæring udfærdiges af leverandøren i det format, der er fastsat i tillæg 2, og skal indeholde en beskrivelse af de pågældende produkter, som er tilstrækkelig detaljeret til, at de kan identificeres. Hvis den stående leverandørerklæring ikke længere anvendes på de leverede produkter, underretter leverandøren straks sin kunde herom.
4. En leverandør, som udfærdiger en erklæring, skal til enhver tid på begæring af toldmyndigheden i den part, hvor erklæringen er udfærdiget, kunne fremlægge alle relevante dokumenter, som beviser, at de i erklæringen afgivne oplysninger er korrekte.

Tillæg 1

LEVERANDØRERKLÆRING

Leverandørerklæringen, hvis tekst er angivet i det følgende, udfærdiges i overensstemmelse med fodnoterne. Det er dog ikke nødvendigt at gengive fodnoterne.

LEVERANDØRERKLÆRING

Undertegnede leverandør af de i vedlagte dokument omhandlede produkter erklærer, at:

1. Følgende materialer, der ikke har oprindelsesstatus i [angiv navnet på den relevante part], er blevet anvendt i [angiv navnet på den relevante part] til produktion af disse produkter:

Beskrivelse af de leverede produkter ⁽¹⁾	Beskrivelse af anvendte materialer uden oprindelsesstatus	HS-position for anvendte materialer uden oprindelsesstatus ⁽²⁾	Værdi af anvendte materialer uden oprindelsesstatus ⁽²⁾⁽³⁾
Samlet værdi			

2. Alle øvrige materialer, der er anvendt i [angiv navnet på den relevante part] til produktion af disse produkter, har oprindelsesstatus i [angiv navnet på den relevante part].

Jeg forpligter mig til efter anmodning at forelægge yderligere støttedokumenter.

..... (Sted og dato)

.....(Undertegnede's navn og stilling, virksomhedens navn og adresse)

(Underskrift)(6) _____

Tillæg 2

STÅENDE LEVERANDØRERKLÆRING

Den stående leverandørerklæring, hvis tekst er angivet i det følgende, udfærdiges i overensstemmelse med fodnoterne. Det er dog ikke nødvendigt at gengive fodnoterne.

STÅENDE LEVERANDØRERKLÆRING

Undertegnede leverandør af de produkter, som er omfattet af vedlagte dokument, og som regelmæssigt leveres til ⁽⁴⁾ ..., erklærer, at:

1. Følgende materialer, der ikke har oprindelsesstatus i [angiv navnet på den relevante part], er blevet anvendt i [angiv navnet på den relevante part] til produktion af disse produkter:

Beskrivelse af de leverede produkter ⁽¹⁾	Beskrivelse af anvendte materialer uden oprindelsesstatus	HS-position for anvendte materialer uden oprindelsesstatus ⁽²⁾	Værdi af anvendte materialer uden oprindelsesstatus ⁽²⁾⁽³⁾
Samlet værdi			

2. Alle øvrige materialer, der er anvendt i [angiv navnet på den relevante part] til produktion af disse produkter, har oprindelsesstatus i en part [angiv navnet på den relevante part].

Denne erklæring gælder for alle efterfølgende sendinger af disse produkter afsendt

fra til
..... (5)

Jeg forpligter mig til at informere
..... (4) straks, hvis denne
erklæring ophører med at være gyldig.

..... (Sted og dato)
.....(Undertegnede navn og stilling, virksomhedens navn
og adresse)
(Underskrift)(6)

Fodnoter

(1) Hvis den faktura eller det andet handelsdokument, hvortil erklæringen er knyttet, vedrører forskellige typer produkter eller produkter, som ikke omfatter materialer uden oprindelsesstatus i samme udstrækning, skal leverandøren klart sondre mellem dem.

(2) De oplysninger, der anmodes om, skal ikke gives, medmindre det er nødvendigt.

Eksempler:

I en af reglerne for beklædningsgenstande henhørende under kapitel 62 hedder det: "Vævning kombineret med konfektion, herunder tilskæring af stof". Hvis en producent af sådanne beklædningsgenstande i en part anvender stof, der er importeret fra den anden part, hvor det er fremstillet ved anvendelse af vævegarn uden oprindelsesstatus, er det tilstrækkeligt, at leverandøren i sidstnævnte part i sin erklæring beskriver det anvendte materiale uden oprindelsesstatus som garn uden angivelse af det pågældende garns HS-position og værdi.

En producent af tråd af jern henhørende under pos. 7217, som har fremstillet produktet af jernstænger uden oprindelsesstatus, angiver "stænger af jern" i kolonne 2. Hvis denne tråd skal anvendes i produktionen af en maskine, for hvilken der ifølge oprindelsesreglen gælder en bestemt procent for værdien af alle anvendte materialer uden oprindelsesstatus, skal værdien af jernstængerne uden oprindelsesstatus angives i kolonne 3.

(3) "Værdien af anvendte materialer uden oprindelsesstatus": værdien af materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af produktet, som er toldværdien på tidspunktet for importen, herunder fragt, forsikring, hvor det relevant, emballage og alle andre omkostninger i tilknytning til transport af materialerne til importhavnen i den part, hvor producenten af produktet befinder sig; når værdien af materialer uden oprindelsesstatus ikke er kendt og ikke kan opgøres, anvendes den første registrerede pris, der er betalt for materialer uden oprindelsesstatus i Unionen eller Det Forenede Kongerige.

(4) Kundens navn og adresse

(5) Indsæt datoer

(6) Dette felt kan indeholde en elektronisk signatur, et scannet billede eller en anden visuel gengivelse af underskriverens håndskrevne underskrift i stedet for de originale underskrifter, hvis det er relevant.

BILAG ORIG-4: OPRINDELSESERKLÆRINGENS ORDLYD

Den oprindelseserklæring, der er omhandlet i denne aftales artikel ORIG.19 [Oprindelseserklæring], skal udfærdiges med den nedenfor anførte tekst i en af følgende sprogversioner og i overensstemmelse med lovgivningen i den eksporterende part. Hvis oprindelseserklæringen er håndskrevet, skal den være skrevet med blæk og med blokbogstaver. Oprindelseserklæringen skal udfærdiges i overensstemmelse med de relevante fodnoter. Det er dog ikke nødvendigt at gengive fodnoterne.

Bulgarsk
Kroatisk
Tjekkisk
Dansk
Nederlandsk
Engelsk
Estisk
Finsk
Fransk
Tysk
Græsk
Ungarsk
Italiensk
Lettisk
Litauisk
Maltesisk
Polsk
Portugisisk
Rumænsk
Slovakisk
Slovensk
Spansk
Svensk

(Periode: fra den _____ til den _____⁽¹⁾)

Eksportøren af de produkter, der er omfattet af dette dokument (eksportørens referencenummer...⁽²⁾) erklærer, at disse produkter, medmindre andet klart er angivet, er af ...⁽³⁾ præferenceoprindelse.

.....⁽⁴⁾

(Sted og dato)

.....

(Eksportørens navn)

¹ Hvis oprindelseserklæringen udfærdiges for flere forsendelser af identiske produkter med oprindelsesstatus, jf. denne aftales artikel ORIG.19 [Oprindelseserklæring], stk. 4, litra b), skal gyldighedsperioden for oprindelseserklæringen angives. Perioden må højst være på 12 måneder. Al

import af produktet skal ske inden for den anførte periode. Hvis en periode ikke er relevant, er det ikke nødvendigt at udfylde feltet.

⁽²⁾ Angiv referencenummeret til identifikation af eksportøren. For EU-eksportøren vil det være det nummer, der er tildelt i henhold til Unionens love og forskrifter. For eksportøren i Det forenede Kongerige vil det være det nummer, der er tildelt i henhold til de love og forskrifter, der gælder inden for Det Forenede Kongerige. Hvis eksportøren ikke har fået tildelt et nummer, er det ikke nødvendigt at udfylde feltet.

⁽³⁾ Angiv produktets oprindelse: Det Forenede Kongerige eller Unionen.

⁽⁴⁾ Sted og dato kan udelades, hvis de pågældende oplysninger findes i selve dokumentet.

BILAG ORIG-5: FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE FYRSTENDØMMET ANDORRA

1. Produkter med oprindelse i Fyrstendømmet Andorra henhørende under kapitel 25-97 i det harmoniserede system accepteres af Det Forenede Kongerige som produkter med oprindelse i Unionen i den i denne aftale fastlagte betydning.
2. Stk. 1 finder kun anvendelse, hvis Fyrstendømmet Andorra anvender samme præferencetoldbehandling for produkter med oprindelse i Det Forenede Kongerige, som Unionen anvender for sådanne produkter, i medfør af den toldunion, der er oprettet ved Rådets afgørelse 90/680/EØF af 26. november 1990 om indgåelse af aftalen i form af brevveksling mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Fyrstendømmet Andorra.
3. Anden del, overskrift et [Handel], afsnit I, kapitel to, i denne aftale finder tilsvarende anvendelse med henblik på at definere oprindelsesstatus for de produkter, der er omhandlet i stk. 1 i denne fælles erklæring.

BILAG ORIG-6: FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE REPUBLIKKEN SAN MARINO

1. Produkter med oprindelse i Republikken San Marino accepteres af Det Forenede Kongerige som havende oprindelse i Unionen i den betydning, der er fastsat i denne aftale.
2. Stk. 1 finder kun anvendelse, hvis Republikken San Marino anvender samme præferencetoldbehandling for produkter med oprindelse i Det Forenede Kongerige, som Unionen anvender for sådanne produkter, i medfør af aftalen om samarbejde og om toldunion mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Republikken San Marino, udfærdiget i Bruxelles den 16. december 1991.
3. Anden del, overskrift et [Handel], afsnit I, kapitel to, i denne aftale finder tilsvarende anvendelse med henblik på at definere oprindelsesstatus for de produkter, der er omhandlet i stk. 1 i denne fælles erklæring.

BILAG SPS-1: KRITERIER SOM OMHANDLET I ARTIKEL SPS.19, LITRA d)

Kriterierne i artikel SPS.19, litra d), er:

- a) de oplysninger, der stilles til rådighed af den eksporterende part i forbindelse med indhentning af importtilladelse for en given vare til den importerende part i henhold til denne aftales artikel SPS.7, stk. 3, [Importbetingelser og -procedurer]
- b) resultatet af audit og verifikationer foretaget af den importerende part i overensstemmelse med denne aftales artikel SPS.11 [Audit og verifikationer]
- c) hyppighed og omfang af manglende overholdelse konstateret af den importerende part for produkter fra den eksporterende part
- d) eksporterende erhvervsdrivendes tidligere overholdelse af den importerende parts krav og
- e) tilgængelige videnskabelige vurderinger og andre relevante oplysninger vedrørende risikoen i forbindelse med varerne.

BILAG TBT-1: MOTORKØRETØJER SAMT UDSTYR OG DELE DERTIL

Artikel 1: Definitioner

1. I dette bilag forstås ved:

- a) "WP.29": Verdensforummet for harmonisering af regulativer for køretøjer inden for rammerne af De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa ("FN/ECE")
- b) "overenskomsten af 1958": overenskomsten om indførelse af De Forenede Nationers harmoniserede tekniske regulativer for hjulkøretøjer samt udstyr og dele, som kan monteres og/eller benyttes på hjulkøretøjer, samt vilkårene for gensidig anerkendelse af godkendelser, der er meddelt på grundlag af sådanne regulativer fra De Forenede Nationer, udfærdiget i Genève den 20. marts 1958, administreret af WP.29 og alle efterfølgende ændringer og revisioner heraf
- c) "overenskomsten af 1998": overenskomsten om fastlæggelse af globale tekniske forskrifter for hjulkøretøjer samt udstyr og dele, som kan monteres og/eller benyttes på hjulkøretøjer, udfærdiget i Genève den 25. juni 1998, administreret af WP.29, og alle efterfølgende ændringer og revisioner heraf
- d) "FN-regulativer": regulativer, vedtaget i overensstemmelse med overenskomsten af 1958
- e) "GTR": en global teknisk forskrift, der er udarbejdet og optaget i det globale register i overensstemmelse med overenskomsten af 1998
- f) "HS 2017": 2017-udgaven af nomenklaturen i det harmoniserede system udstedt af Verdenstoldorganisationen
- g) "typegodkendelse": den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- h) "typegodkendelsesattest": det dokument, hvorved den godkendende myndighed officielt attesterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed er typegodkendt.

2. De udtryk, der er omhandlet i dette bilag, har samme betydning som overenskomsten af 1958 eller i bilag 1 til TBT-aftalen.

Artikel 2: Varedækning

Dette bilag finder anvendelse på handelen mellem parterne med alle klasser af motorkøretøjer, udstyr og dele heraf som defineret i punkt 1.1 i FN/ECE's konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3)⁹⁶, der bl.a. henhører under kapitel 40, 84, 85, 87 og 94 i HS 2017 (i det følgende benævnt "omfattede produkter").

⁹⁶ ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6 af 11. juli 2017.

Artikel 3: Formål

For så vidt angår de omfattede produkter er formålet med dette bilag at:

- a) fjerne og forebygge unødvendige tekniske hindringer for bilateral handel
- b) fremme overensstemmelse og konvergens mellem forskrifter på grundlag af internationale standarder
- c) fremme anerkendelsen af godkendelser baseret på godkendelsesordninger, der anvendes i henhold til de aftaler, der administreres af WP.29
- d) styrke konkurrenceprægede markedsforhold baseret på principperne åbenhed, ikkeforskelsbehandling og gennemsigtighed
- e) fremme et højt niveau for beskyttelse af menneskers sundhed, sikkerhed og miljøet og
- f) opretholde samarbejdet om spørgsmål af fælles interesse for at fremme en fortsat udvikling af samhandelen til gavn for begge parter.

Artikel 4: Relevante internationale standarder.

Parterne anerkender, at WP.29 er det relevante internationale standardiseringsorgan, og at FN-regulativer og globale tekniske forskrifter i henhold til overenskomsten af 1958 og overenskomsten af 1998 er relevante internationale standarder for de produkter, der er omfattet af dette bilag.

Artikel 5: Lovgivningsmæssig konvergens baseret på relevante internationale standarder

1. Parterne afholder sig fra at indføre eller opretholde nationale tekniske forskrifter, mærkninger eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der afviger fra FN-regulativer eller globale tekniske forskrifter på områder, der er omfattet af sådanne regulativer eller globale tekniske forskrifter, herunder hvor de relevante FN-regulativer eller globale tekniske forskrifter ikke er færdiggjort, men deres færdiggørelse er nært forestående, medmindre der er veldokumenterede grunde til, at et specifikt FN-regulativ eller en specifik global teknisk forskrift er et ineffektivt eller uhensigtsmæssigt middel til at opfylde de legitime mål, der forfølges, f.eks. inden for færdselssikkerhed eller beskyttelse af miljøet eller menneskers sundhed.

2. En part, der efter anmodning fra den anden part indfører en afvigende national teknisk forskrift, mærkninger eller overensstemmelsesvurderingsprocedure, jf. stk. 1, skal identificere de dele af den nationale tekniske forskrift, mærkning eller overensstemmelsesvurderingsprocedure, der afviger væsentligt fra de relevante FN-regulativer eller globale tekniske forskrifter, og give en begrundelse for afvigelsen.

3. Hver part skal systematisk overveje at anvende FN-regulativer, der er vedtaget efter denne aftales ikrafttræden, og skal underrette hinanden om eventuelle ændringer vedrørende gennemførelsen af disse FN-regulativer i deres respektive nationale retssystemer efter den protokol, der er fastsat i overenskomsten af 1958, og i overensstemmelse med artikel 8 og 9.

4. Såfremt en part har indført eller opretholder nationale tekniske forskrifter, mærkninger eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der afviger fra FN-regulativer eller globale tekniske

forskrifter som tilladt i henhold til stk. 1 , reviderer den pågældende part med regelmæssige mellemrum, der helst ikke overstiger fem år, disse nationale tekniske forskrifter, mærkninger eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer med henblik på at øge deres konvergens med de relevante FN-regulativer eller globale tekniske forskrifter. Hver part tager ved gennemgangen af sine nationale tekniske forskrifter, mærkninger og overensstemmelsesvurderingsprocedurer hensyn til, om afvigelsen stadig er begrundet. Resultatet af denne gennemgang, herunder eventuelt anvendte videnskabelige og tekniske oplysninger, skal efter anmodning meddeles den anden part.

5. Hver part afholder sig fra at indføre nye nationale tekniske forskrifter, mærkninger eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der forbyder, indskrænker eller øger byrden i forbindelse med indførsel og ibrugtagning på deres hjemmemarked af varer, der er typegodkendt i henhold til FN-regulativer for så vidt angår de områder, der er omfattet af de pågældende FN-regulativer, medmindre sådanne nationale tekniske forskrifter eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer udtrykkeligt er fastsat i disse FN-regulativer.

Artikel 6: Typegodkendelse og markedsovervågning

1 Hver part skal på sit marked acceptere produkter, der er omfattet af en gyldig FN-typegodkendelsesattest som værende i overensstemmelse med dens nationale tekniske forskrifter, mærkninger og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, uden at der kræves yderligere prøvning eller mærkning for at kontrollere eller attestere overholdelse af krav, der er omfattet af den pågældende FN-typegodkendelsesattest. I forbindelse med køretøjsgodkendelser anses FN's universelle internationale typegodkendelse af køretøjer (U-IWVTA) for at være gyldig for så vidt angår de krav, der er omfattet af U-IWVTA. FN-typegodkendelsesattester udstedt af en part kan kun betragtes som gyldige, hvis den pågældende part har tiltrådt de relevante FN-regulativer.

2 Hver part er kun forpligtet til at acceptere gyldige FN-typegodkendelsesattester, der er udstedt i henhold til den seneste version af de FN-regulativer, som den har tiltrådt.

3. Med henblik på stk. 1 anses følgende for tilstrækkeligt bevis for, at der foreligger en gyldig FN-typegodkendelse:

- a) for hele køretøjer: en gyldig FN-overensstemmelseserklæring, der attesterer overensstemmelse med U-IWVTA
- b) for udstyr og dele: et gyldigt FN-typegodkendelsesmærke, der er påført produktet eller
- c) for udstyr og dele, hvorpå der ikke kan anbringes et FN-typegodkendelsesmærke: en gyldig FN-typegodkendelsesattest.

4. Med henblik på gennemførelse af markedsovervågning kan en parts kompetente myndigheder kontrollere, at de omfattede produkter i det omfang, det er relevant, er i overensstemmelse med

- a) alle den pågældende parts nationale tekniske forskrifter eller
- b) de FN-regulativer, hvis overensstemmelse er blevet attesteret i overensstemmelse med denne artikel gennem en gyldig FN-overensstemmelseserklæring, der attesterer overensstemmelse med en U-IWVTA for hele køretøjer, eller gennem et gyldigt FN-

typegodkendelsesmærke, der er påført produktet, eller en gyldig FN-typegodkendelsesattest, hvis der er tale om udstyr og dele.

Denne kontrol foretages ved stikprøver på markedet og i overensstemmelse med de tekniske forskrifter, der er omhandlet i litra a) eller b) i dette stk., alt efter hvad der er relevant.

5. Parterne bestræber sig på at samarbejde om markedsovervågning for at støtte identifikationen og håndteringen af manglende overensstemmelse mellem køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder.

6. En part kan træffe egnede foranstaltninger med hensyn til køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der udgør en alvorlig risiko for menneskers sundhed eller sikkerhed eller med hensyn til andre aspekter af beskyttelsen af samfundsinteresser eller som på anden måde ikke opfylder gældende krav. Sådanne foranstaltninger kan omfatte forbud mod eller begrænsning af markedsføring, registrering eller ibrugtagning af de pågældende køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder eller tilbagetrækning af disse fra markedet eller tilbagekaldelse af dem fra forbrugerne. En part, der indfører eller opretholder sådanne foranstaltninger, underretter straks den anden part herom og angiver efter anmodning fra den anden part sin begrundelse for at indføre disse foranstaltninger.

Artikel 7: Produkter med nye teknologier eller nye egenskaber

1. En part må ikke nægte eller begrænse markedsadgangen for et produkt, der er omfattet af dette bilag og godkendt af den eksporterende part, under henvisning til, at produktet indeholder en ny teknologi eller har en ny egenskab, som den importerende part endnu ikke har reguleret for, medmindre parten kan godtgøre, at der er rimelige grunde til at tro, at den nye teknologi eller egenskab medfører en risiko for menneskers sundhed eller sikkerhed eller miljøet.

2. Hvis en part beslutter at nægte markedsadgang for et produkt fra den anden part, der er omfattet af dette bilag, eller kræver, at en sådan vare trækkes tilbage fra markedet, under henvisning til, at den indeholder en ny teknologi eller har en ny egenskab, der medfører en risiko for menneskers sundhed eller sikkerhed eller miljøet, skal den pågældende part straks give den anden part og de eller de berørte økonomiske operatører meddelelse herom. Denne meddelelse skal indeholde alle de videnskabelige og tekniske oplysninger, der indgik i partens beslutning.

Artikel 8: Samarbejde

1. For yderligere at lette handelen med motorkøretøjer og dele og udstyr hertil og for at forebygge problemer med markedsadgang, samtidig med at menneskers sundhed, sikkerhed og miljøbeskyttelse sikres, bestræber parterne sig på at samarbejde og udveksle oplysninger i relevant omfang.

2. Samarbejdsområder i medfør af denne artikel kan blandt andet omfatte:

- a) udarbejdelse og fastlæggelse af tekniske forskrifter og hertil relaterede standarder
- b) udveksling i muligt omfang af forskningsoplysninger og -resultater vedrørende udarbejdelsen af nye forskrifter for køretøjers sikkerhed og hertil relaterede standarder samt avanceret emissionsreduktion og nye køretøjsteknologier

- c) udveksling af tilgængelige oplysninger om påvisning af sikkerheds- og emissionsrelaterede fejl og manglende overholdelse af tekniske forskrifter og
- d) fremme af bedre international harmonisering af tekniske krav gennem multilaterale fora, som f.eks. overenskomsten af 1958 og overenskomsten af 1998, herunder gennem samarbejde om planlægning af initiativer til støtte for sådan harmonisering.

Artikel 9: Arbejdsgruppen for Motorkøretøjer og Reservedele

1. Arbejdsgruppen for Motorkøretøjer og Reservedele bistår Specialudvalget for handel vedrørende tekniske handelshindringer med at overvåge og gennemgå gennemførelsen og sikre, at dette bilag fungerer efter hensigten.
2. Arbejdsgruppen for Motorkøretøjer og Reservedele har følgende opgaver:
 - a) drøftelse af ethvert anliggende, der opstår i forbindelse med dette bilag efter anmodning fra en af parterne
 - b) fremme af samarbejde og udveksling af oplysninger i overensstemmelse med artikel 8
 - c) gennemførelse af tekniske drøftelser i overensstemmelse med artikel TBT.10 [Tekniske drøftelser] i denne aftale om anliggender, der falder ind under dette bilags anvendelsesområde og
 - d) ajourføring af en liste over kontaktpunkter med ansvar for anliggender, der opstår i forbindelse med dette bilag.

BILAG TBT-2: LÆGEMIDLER

Artikel 1: Definitioner

1. I dette bilag forstås ved:

- a) "myndighed": en myndighed hos en part som anført i tillæg A
- b) "god fremstillingspraksis" eller "GFP": den del af kvalitetssikringen, der sikrer, at produkter konsekvent fremstilles og kontrolleres i overensstemmelse med de kvalitetsstandarder, der er relevante for den tilsigtede anvendelse, og som krævet i den gældende markedsføringstilladelse eller varespecifikation, jf. tillæg B
- c) "inspektion": en evaluering af et produktionsanlæg for at fastslå, om et sådant produktionsanlæg drives i overensstemmelse med god fremstillingspraksis og/eller i overensstemmelse med tilsagn, der er indgået som led i godkendelsen til markedsføring af et produkt, og som gennemføres i overensstemmelse med den relevante parts love og administrative bestemmelser, herunder inspektion før og efter markedsføring
- d) "officielt GFP-dokument": et dokument, udstedt af en parts myndighed efter inspektion af et produktionsanlæg, herunder f.eks. inspektionsrapporter, certifikater, der attesterer et fremstillingsanlægs overholdelse af GFP, eller en erklæring om manglende overholdelse af god fremstillingspraksis.

Artikel 2: Anvendelsesområde

Bestemmelserne i dette bilag finder anvendelse på lægemidler som opført i tillæg C.

Artikel 3: Formål

For så vidt angår de omfattede produkter er formålet med dette bilag at:

- a) lette adgangen til lægemidler på hver parts territorium
- b) fastsætte betingelserne for anerkendelse af inspektioner og for udveksling og accept af officielle dokumenter om god fremstillingspraksis mellem parterne
- c) fremme folkesundheden ved at beskytte patientsikkerheden og dyresundheden og dyrevelfærden samt beskytte et højt forbruger- og miljøbeskyttelsesniveau, hvor det er relevant, ved at fremme lovgivningsmæssige tilgange i overensstemmelse med de relevante internationale standarder.

Artikel 4: Internationale standarder

De relevante standarder for de produkter, der er omfattet af dette bilag, skal sikre et højt niveau for beskyttelse af folkesundheden i overensstemmelse med de standarder, praksisser og retningslinjer, der er udviklet af Verdenssundhedsorganisationen (WHO), Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD), Det Internationale Råd for Harmonisering af Tekniske Krav til Humanmedicinske Lægemidler (ICH) og det internationale samarbejde om harmonisering af tekniske krav til registrering af veterinærlægemidler (VICH).

Artikel 5: Anerkendelse af inspektioner og accept af officielle GFP-dokumenter

1. En part skal anerkende inspektioner foretaget af den anden part og accepterer officielle GFP-dokumenter, udstedt af den anden part i overensstemmelse med de love, forskrifter og tekniske retningslinjer, der er anført i tillæg B.
2. En parts myndighed kan under specifikke omstændigheder vælge ikke at acceptere et officielt GFP-dokument, udstedt af en anden parts myndighed, for så vidt angår fremstillingsanlæg, der er beliggende på den udstedende myndigheds område. Sådanne omstændigheder kan f.eks. være angivelser af væsentlige uoverensstemmelser eller mangler i en inspektionsrapport, kvalitetsmangler konstateret ved efterfølgende overvågning af markedet eller andre specifikke beviser, der giver grund til alvorlig bekymring i forbindelse med varernes kvalitet eller patientsikkerhed. Hver part sikrer, at hvis en parts myndighed vælger ikke at acceptere et officielt GFP-dokument udstedt af en anden parts myndighed, meddeler denne myndighed den anden parts relevante myndighed årsagerne til, at den ikke kan acceptere dokumentet og kan anmode den anden parts myndighed om præciseringer. Den relevante part sikrer, at dens myndighed bestræber sig på at besvare anmodningen om præcisering rettidigt.
3. En part kan vælge at godtage officielle GFP-dokumenter, udstedt af en myndighed hos den anden myndighed, angående fremstillingsanlæg, der er beliggende uden for den udstedende myndigheds område.
4. Hver part kan fastsætte de vilkår og betingelser, under hvilke den accepterer officielle GFP-dokumenter, udstedt i henhold til stk. 3.

Artikel 6: Udveksling af officielle GFP-dokumenter

1. Hver part sikrer, at hvis en parts myndighed anmoder om et officielt GFP-dokument fra den anden parts myndighed, bestræber den anden parts myndighed sig på at fremsende dokumentet senest 30 kalenderdage efter datoen for anmodningen.
2. Hver part behandler oplysningerne i et dokument, der er indhentet i henhold til stk. 1, som fortrolige.

Artikel 7: Beskyttelsesforanstaltninger

1. Hver part har ret til at foretage sin egen inspektion af produktionsanlæg, som den anden part har certificeret som overensstemmende.
2. Hver part sikrer, at den part, der agter at gennemføre inspektionen, forud for gennemførelsen af en inspektion i henhold til stk. 1 skriftligt underretter den anden parts relevante myndighed om inspektionen med angivelse af årsagerne til, at den foretager sin egen inspektion. Myndigheden hos den part, der agter at gennemføre inspektionen, bestræber sig på at underrette den anden parts myndighed skriftligt mindst 30 dage før en foreslået inspektion, men kan give en kortere frist i hastende tilfælde. Den anden parts myndighed kan deltage i inspektionen.

Artikel 8 — ændringer af gældende love og administrative bestemmelser

1. Hver part underretter den anden part mindst 60 dage før vedtagelsen af nye foranstaltninger eller ændringer vedrørende god fremstillingspraksis, som har betydning for de relevante love, forskrifter og tekniske retningslinjer, der er anført i tillæg B.
2. Parterne udveksler alle nødvendige oplysninger, herunder ændringer af deres respektive love, forskrifter, tekniske retningslinjer eller inspektionsprocedurer vedrørende god fremstillingspraksis, således at hver part kan vurdere, om betingelserne for anerkendelse af inspektioner og godkendelse af officielle GFP-dokumenter i henhold til artikel 5, stk. 1, fortsat er til stede.
3. Hvis en part som følge af en af de nye foranstaltninger eller ændringer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, finder, at den ikke længere kan anerkende inspektioner eller acceptere officielle GFP-dokumenter udstedt af den anden part, underretter den anden part om sin hensigt om at anvende artikel 9, og parterne indleder konsultationer i arbejdsgruppen vedrørende lægemidler.
4. Enhver underretning i henhold til denne artikel foretages via de udpegede kontaktpunkter i arbejdsgruppen vedrørende lægemidler.

Artikel 9: Suspension

1. Uden at det berører artikel 5, stk. 2, har hver part i medfør af artikel 5, stk. 1 ret til helt eller delvis at suspendere anerkendelsen den anden parts inspektioner eller accepten af den anden parts officielle GFP-dokumenter for alle eller visse af de i tillæg C opførte varer. Denne rettighed skal udøves på objektiv og rimelig vis. Den part, der udøver en sådan rettighed, underretter den anden part herom og fremlægger en skriftlig begrundelse herfor. En part skal fortsat acceptere den anden parts officielle GFP-dokumenter, der er udstedt forud for en sådan suspension, medmindre parten træffer anden afgørelse ud fra sundheds- eller sikkerhedsmæssige hensyn.
2. Hvis en part efter konsultationer som omhandlet i artikel 8, stk. 3, alligevel suspenderer anerkendelsen af inspektioner og accept af officielle GFP-dokumenter i medfør af artikel 5, stk. 1, kan den gøre dette i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1 tidligst 60 dage efter indledningen af konsultationerne. I løbet af denne periode på 60 dage skal begge parter fortsat anerkende inspektioner og acceptere officielle GFP-dokumenter udstedt af den anden parts myndighed.
3. Hvis anerkendelsen af inspektioner og accept af officielle GFP-dokumenter suspenderes i henhold til artikel 5, stk. 1, drøfter parterne efter anmodning fra en part spørgsmålet i arbejdsgruppen for lægemidler, og de bestræber sig på at overveje mulige foranstaltninger, der gør det muligt at genetablere anerkendelsen af inspektioner og accept af officielle GFP-dokumenter.

Artikel 10: Reguleringssamarbejde

1. Parterne bestræber sig på, i overensstemmelse med deres respektive lovgivning, at rådføre sig med hinanden om forslag om indførelse af væsentlige ændringer af tekniske forskrifter eller inspektionsprocedurer, herunder dem, der påvirker anerkendelsen af dokumenter fra den anden part, jf. artikel 5, og, i givet fald, at give mulighed for at fremsætte bemærkninger til sådanne forslag, uden at dette dog berører artikel 8.
2. Parterne bestræber sig på at samarbejde med henblik på at styrke, udvikle og fremme vedtagelsen og gennemførelsen af internationalt vedtagne videnskabelige eller tekniske

retningslinjer, herunder, hvor det er muligt, ved at fremlægge fælles initiativer, forslag og tilgange i de relevante internationale organisationer og organer, der er omhandlet i artikel 4.

Artikel 11: Ændringer af tillæg

Partnerskabsrådet har beføjelse til at ændre tillæg A for at ajourføre listen over myndigheder, tillæg B , for at ajourføre listen over gældende love og forskrifter og tekniske retningslinjer og tillæg C for at ajourføre listen over omfattede produkter.

Artikel 12: Arbejdsgruppen for lægemidler

1. Arbejdsgruppen for lægemidler bistår Specialudvalget for handel vedrørende tekniske handelshindringer med at overvåge og gennemgå gennemførelsen og sikre, at dette bilag fungerer efter hensigten.

2. Arbejdsgruppen har til opgave:

- a) at drøfte ethvert anliggende, der opstår i forbindelse med dette bilag efter anmodning fra en af parterne
- b) at fremme samarbejde og udveksling af oplysninger med henblik på artikel 8 og 10
- c) at fungere som forum for konsultationer og drøftelser med henblik på artikel 8, stk. 3, og artikel 9, stk. 3
- d) gennemførelse af tekniske drøftelser i overensstemmelse med artikel TBT.10 [Tekniske drøftelser] i denne aftale om anliggender, der falder ind under dette bilags anvendelsesområde og
- e) at ajourføre af en liste over kontaktpunkter med ansvar for anliggender, der opstår i forbindelse med dette bilag.

Artikel 13: Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Denne aftales afsnit I, sjette del [Tvistbilæggelse], finder ikke anvendelse på tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af dette bilag.

TILLÆG A — Parternes MYNDIGHEDER

1) Den Europæiske Union:

Land	For humanmedicinske lægemidler	For veterinærmedicinske lægemidler
Belgien	Den føderale styrelse for lægemidler og sundhedsprodukter / Federaal Agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten/ Agence fédérale des médicaments et produits de santé	Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
Bulgarien	Den bulgarske lægemiddelstyrelse / ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ЛЕКАРСТВАТА	Den bulgarske styrelse for fødevarer sikkerhed/ Българска агенция по безопасност на храните
Tjekkiet	Statens institut for kontrol med lægemidler/ Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL)	Instituttet for statens kontrol med biologiske veterinærlægemidler og andre lægemidler Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)
Danmark	Lægemiddelstyrelsen	Se myndighed for humanmedicinske lægemidler

Tyskland	Forbundsinstitutet for lægemidler og medicinsk udstyr /	Forbundskontoret forbrugerbeskyttelse og fødevarer sikkerhed /
	Bundesinstitut für Arzneimittel und Medizinprodukte (BfArM)	Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (BVL)
	Paul-Ehrlich-Institute (PEI), Forbundsinstitutet for vacciner og biomedicin / Paul-Ehrlich-Institut (PEI) Bundesinstitut für Impfstoffe und biomedizinische Arzneimittel	Forbundsministeriet for fødevarer og landbrug, Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft
	Forbundsministeriet for sundhed/Bundesministerium für Gesundheit (BMG)/Zentralstelle der Länder für Gesundheitsschutz bei Arzneimitteln und Medizinprodukten (ZLG) ⁹⁷	
Estland	Statens styrelse for lægemidler / Ravimiamet	Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
Irland	Reguleringsmyndighed for sundhedsprodukter / Health Products Regulatory Authority (HPRA)	Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
Grækenland		Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
	Den nationale lægemiddelorganisation /	
	Ethnikos Organismos Farmakon (EOF) - (ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ))	
Spanien	Den spanske styrelse for lægemidler og medicinsk udstyr /	Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
	Agencia Española de Medicamentos y Productos	
	Sanitarios ⁹⁸	

⁹⁷ I dette bilag — og uden at dette berører den interne kompetencefordeling i Tyskland i forbindelse med spørgsmål, der er omfattet af dette bilag — forstås ZLG som omfattende alle kompetente delstaters myndigheder, der udsteder dokumenter vedrørende god fremstillingspraksis samt foretager inspektioner af lægemidler.

⁹⁸ I dette bilag — og uden at dette berører den interne kompetencefordeling i Spanien i forbindelse med spørgsmål, der er omfattet af dette bilag — forstås Agencia Española de Medicamentos y Productos

Frankrig	Den franske nationale styrelse for lægemiddel- og sundhedsproduksikkerhed/Agence nationale de sécurité du médicament et des produits de santé (ANSM)	Den franske styrelse for sundhed og sikkerhed inden for fødevarer, miljø og på arbejdspladsen — <i>Den nationale styrelse for veterinærlægemidler/</i>
		Agence Nationale de Sécurité Sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail-Agence Nationale du Médicament Vétérinaire (Anses-ANMV)
Kroatien	Styrelsen for lægemidler og medicinsk udstyr /	Landbrugsministeriet, Direktoratet for veterinær- og fødevarer sikkerhed /
	Agencija za lijekove i medicinske proizvode (HALMED)	Ministarstvo Poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
Italien	<i>Den italienske lægemiddelstyrelse /</i> Agenzia Italiana del Farmaco	<i>Generaldirektoratet for dyresundhed og veterinærlægemidler</i>
		Ministero della Salute, Direzione Generale della Sanità Animale e dei Farmaci Veterinari
Cypern	Sundhedsministeriet - Afdelingen for lægemidler /	Ministeriet for landbrug, udvikling af landdistrikter og miljø-
	Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Υπουργείο Υγείας	veterinærafdelingen / Κτηνιατρικές Υπηρεσίες- Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
Letland	Statens styrelse for lægemidler /	Fødevarer- og veterinærtjenestens afdeling for evaluering og registrering/Pārtikas un veterinārā dienesta Novērtēšanas un reģistrācijas departaments
	Zāļu valsts aģentūra	

Sanitarios som omfattende alle kompetente delstaters myndigheder, der udsteder dokumenter vedrørende god fremstillingspraksis samt foretager inspektioner af lægemidler.

Litauen	Statens styrelse for lægemiddelkontrol / Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba	for Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba	Statens fødevare- og veterinærtjeneste / Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
Luxembourg	Sundhedsministeriets afdeling for lægemidler og præparater / Ministère de la Santé, Division de la Pharmacie et des Médicaments		
Ungarn	Det nationale institut for lægemidler og ernæring / Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet	Det nationale kontor for fødevarekædesikkerhed, direktoratet for veterinærlægemidler / Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága (ÁTI)	
Malta	Reguleringsmyndighed for lægemidler	for afdelingen for dyresundhed og dyrevelfærd	Afdelingen for veterinærlægemidler under det nationale veterinærlaboratorium under
Nederlandene	Sundheds- ungdomsinspektorat/Inspectie Gezondheidszorg en Youth (IGJ)	og	Nævnet for lægemiddelvurdering / Bureau Diergeneesmiddelen, College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG)/
Østrig	Den østrigske styrelse for sundhed og fødevarer sikkerhed / Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit GmbH		Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
Polen	Det overordnede inspektorat for lægemidler / Główny Inspektorat Farmaceutyczny (GIF) /		Se myndighed for humanmedicinske lægemidler

Portugal	Den nationale myndighed for lægemidler og sundhedsprodukter / INFARMED, I.P	Generaldirektoratet for fødevarer og veterinære anliggender / DGAV - Direção Geral de Alimentação e Veterinária (PT)
	Autoridade Nacional do Medicamento e Produtos de Saúde, I.P	
Rumænien	Den nationale styrelse for lægemidler og medicinsk udstyr / Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale	Den nationale myndighed for sundhed, dyresundhed og fødevarer / Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
Slovenien	Styrelsen for lægemidler og medicinsk udstyr i Republikken Slovenien / Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP)	Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
Slovakiet	Statens institut for kontrol med lægemidler / Štátny ústav pre kontrolu liečiv (ŠÚKL)	Instituttet for statens kontrol med biologiske veterinærlægemidler og andre lægemidler / Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv (USKVBL)
Finland	Den finske lægemiddelstyrelse / Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (FIMEA)	Se myndighed for humanmedicinske lægemidler
Sverige	Styrelsen for lægemidler / Läkemedelsverket	Se myndighed for humanmedicinske lægemidler

2) Det Forenede Kongerige

Reguleringsmyndighed for lægemidler og sundhedsvarer/Medicines and Healthcare products Regulatory Agency

Direktoratet for veterinærlægemidler/Veterinary Medicines Directorate

TILLÆG B — Liste over gældende love, forskrifter og tekniske retningslinjer vedrørende god fremstillingspraksis

1) For Den Europæiske Union:

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF af 6. november 2001 om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler⁹⁹

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/82/EF af 6. november 2001 om oprettelse af en fællesskabskodeks for veterinærlægemidler¹⁰⁰

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/20/EF af 4. april 2001 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om anvendelse af god klinisk praksis ved gennemførelse af kliniske forsøg med lægemidler til human brug¹⁰¹

Forordning (EU) nr. 536/2014 af 16. april 2014 om kliniske forsøg med humanmedicinske lægemidler og om ophævelse af direktiv 2001/20/EF¹⁰²

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 726/2004 af 31. marts 2004 om fastlæggelse af fællesskabsprocedurer for godkendelse og overvågning af human- og veterinærmedicinske lægemidler og om oprettelse af et europæisk lægemiddelagentur¹⁰³

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1394/2007 af 13. november 2007 om lægemidler til avanceret terapi og om ændring af direktiv 2001/83/EF og forordning (EF) nr. 726/2004¹⁰⁴

Kommissionens direktiv 2003/94/EF af 8. oktober 2003 om principper og retningslinjer for god fremstillingspraksis for humanmedicinske lægemidler og testpræparater til human brug¹⁰⁵

Kommissionens direktiv 91/412/EØF af 23. juli 1991 om principper og retningslinjer for god fremstillingspraksis for veterinærmedicinske præparater¹⁰⁶

Kommissionens direktiv (EU) 2017/1572 af 15. september 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF for så vidt angår principperne og retningslinjerne for god fremstillingspraksis for humanmedicinske lægemidler¹⁰⁷

Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1252/2014 af 28. maj 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF for så vidt angår principper og retningslinjer for god fremstillingspraksis for virksomme stoffer til humanmedicinske lægemidler¹⁰⁸

⁹⁹ EFT L 311 af 28.11.2001, s. 67.

¹⁰⁰ EFT L 311 af 28.11.2001, s. 1.

¹⁰¹ EFT L 121 af 1.5.2001, s. 34.

¹⁰² EUT L 158 af 27.5.2014, s. 1.

¹⁰³ EUT L 136 af 30.4.2004, s. 1.

¹⁰⁴ EUT L 324 af 10.12.2007, s. 121.

¹⁰⁵ EUT L 262 af 14.10.2003, s. 22.

¹⁰⁶ EFT L 228 af 17.8.1991, s. 70.

¹⁰⁷ EUT L 238 af 16.9.2017, s. 44.

¹⁰⁸ EUT L 337 af 25.11.2014, s. 1.

Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/1569 af 23. maj 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 536/2014 for så vidt angår specificering af principperne og retningslinjerne for god fremstillingspraksis for forsøgslægemidler til human brug samt bestemmelserne om inspektion¹⁰⁹

Den aktuelle udgave af vejledningen i god fremstillingspraksis, der er indeholdt i bind IV i bestemmelserne om lægemidler i Den Europæiske Union (Rules governing medicinal products in the European Union) og samlingen af EU-procedurer for inspektionsbesøg og informationsudveksling (compilation of the community procedures on inspections and exchange of information).

2) For Det Forenede Kongerige:

Forskrifter om humanmedicinske lægemidler 2012 / The Human Medicines Regulations 2012 (SI 2012/1916)

Forskrifter om humanmedicinske lægemidler (kliniske forsøg) 2004 / The Medicines for Human Use (Clinical Trials) Regulations 2004 (SI 2004/1031)

Forskrifter om veterinærmedicinske lægemidler 2013 / The Veterinary Medicines Regulations 2013 (SI 2013/2033)

Forskrifter om god fremstillingspraksis udarbejdet i henhold til forskrift B17 (Regulations on good manufacturing practice made under regulation B17) og retningslinjer for god fremstillingspraksis offentliggjort i henhold til forskrift C17 (guidelines on good manufacturing practice published pursuant to regulation C17) i forskrifter om humanmedicinske lægemidler 2012 (Human Medicines Regulations 2012)

De principper og retningslinjer for god fremstillingspraksis, der finder anvendelse med henblik på etape 2 under veterinærmedicinske forskrifter 2013 (Veterinary Medicines Regulations 2013).

¹⁰⁹ EUT L 238 af 16.9.2017, s. 12.

TILLÆG C — OMFATTEDE PRODUKTER

Human- og veterinærmedicinske lægemidler

- markedsførte human- eller veterinærmedicinske lægemidler, herunder markedsførte biologiske og immunologiske lægemidler til human og veterinær brug,
- lægemidler til avanceret terapi,
- aktive lægemiddelbestanddele til human eller veterinær brug,
- forsøgslægemidler.

TILLÆG TBT-3: KEMIKALIER

Artikel 1: Definitioner

I dette bilag forstås ved:

- a) "kompetente myndigheder":
 - i) For Unionen: Europa-Kommissionen
 - ii) For Det Forenede Kongerige: Det Forenede Kongeriges regering.
- b) UN GHS: De Forenede Nationers globalt harmoniserede system for klassificering og mærkning af kemikalier.

Artikel 2: Anvendelsesområde

Dette bilag finder anvendelse på handel med, regulering af, import og eksport af kemikalier mellem Unionen og Det Forenede Kongerige, for så vidt angår registrering, vurdering, tilladelse, begrænsning, godkendelse, klassificering, mærkning og emballering.

Artikel 3: Formål

1. Formålet med dette bilag er at:
 - a) lette handelen med kemikalier og relaterede produkter mellem parterne
 - b) sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet og menneskers og dyrs sundhed og
 - c) sørge for samarbejde mellem de ansvarlige myndigheder i Unionen og Det Forenede Kongerige.
2. Parterne anerkender, at de forpligtelser, der er indgået i henhold til dette bilag, ikke forhindrer nogen af parterne i at fastsætte egne prioriteter for regulering af kemikalier, herunder fastsættelse af deres egne niveauer for beskyttelse af miljøet og menneskers og dyrs sundhed.

Artikel 4: Relevante internationale organisationer og organer

Parterne anerkender, at internationale organisationer og organer, navnlig OECD og De Forenede Nationers ekspertgruppe om det globale harmoniserede system for klassificering og mærkning af kemikalier (SCEGHS) under De Forenede Nationers Økonomiske og Sociale Råd (ECOSOC), er relevante for udarbejdelsen af videnskabelige og tekniske retningslinjer for kemikalier.

Artikel 5: Deltagelse i relevante internationale organisationer og organer og lovgivningsmæssig udvikling

1. Parterne bidrager aktivt til udviklingen af de videnskabelige eller tekniske retningslinjer, der er omhandlet i artikel 4, for så vidt angår vurdering af farer og risici ved kemikalier og formatet for dokumentation af resultaterne af sådanne vurderinger.
2. Hver part gennemfører retningslinjer udstedt af de internationale organisationer og organer, der er omhandlet i artikel 4, medmindre disse retningslinjer ville være ineffektive eller uhensigtsmæssige for opfyldelsen af partens legitime mål.

Artikel 6: Klassificering og mærkning af kemikalier

1. Hver part gennemfører UN GHS så udførligt, som den anser for muligt inden for sit respektive system, herunder for kemikalier, der ikke er omfattet af dette bilags anvendelsesområde, medmindre der er særlige grunde til at anvende et andet mærkningssystem for bestemte kemiske produkter i deres færdige tilstand, der er beregnet til slutbrugeren. Hver part ajourfører regelmæssigt gennemførelsen heraf på grundlag af de regelmæssigt udstedte revisioner af UN GHS.
2. Hvis en parts ansvarlige myndighed agter at klassificere individuelle stoffer i overensstemmelse med dens respektive regler og procedurer, giver den den anden parts ansvarlige myndighed mulighed for at tilkendegive sine synspunkter i overensstemmelse med disse respektive regler og procedurer inden for de gældende tidsfrister.
3. Hver part offentliggør oplysninger om sine procedurer for klassificering af stoffer i overensstemmelse med dens respektive regler og procedurer. Hver part bestræber sig på at reagere på bemærkninger modtaget fra den anden part i henhold til stk. 2.
4. Intet i denne artikel forpligter nogen af parterne til at opnå et bestemt resultat vedrørende gennemførelsen af UN GHS på sit territorium eller vedrørende klassificeringen af et givet stof eller til at fremme, suspendere eller udsætte sine respektive procedurer og beslutningsprocesser.

Artikel 7: Samarbejde

1. Parterne anerkender, at frivilligt samarbejde om kemikaliereregulering kan lette handelen på måder, der er til gavn for forbrugere, virksomheder og miljøet, og som bidrager til at forbedre beskyttelsen af menneskers og dyrs sundhed.
2. Parterne forpligter sig til at lette udvekslingen af ikke-fortrolige oplysninger mellem deres ansvarlige myndigheder, herunder gennem samarbejde om elektroniske formater og værktøjer, der anvendes til lagring af data.
3. Parterne samarbejder, hvor det er hensigtsmæssigt, med henblik på at styrke, udvikle og fremme vedtagelsen og gennemførelsen af internationalt vedtagne videnskabelige eller tekniske retningslinjer, herunder, hvor det er muligt, ved at fremlægge fælles initiativer, forslag og tilgange i de relevante internationale organisationer og organer, navnlig dem, der er omhandlet i artikel 4.
4. Parterne samarbejder, hvis begge parter finder det fordelagtigt, om formidling af data vedrørende kemikaliesikkerhed, og stiller disse oplysninger til rådighed for offentligheden med henblik på at sikre, at de forskellige målgrupper har let adgang til oplysningerne, og at oplysningerne er forståelige. Efter anmodning fra en af parterne forelægger den anden part den anmodende part ikke-fortrolige oplysninger om kemikaliesikkerhed.
5. Hvis en part anmoder herom, og den anden part indvilliger heri, indleder parterne konsultationer om videnskabelige oplysninger og data i forbindelse med nye og fremspirende spørgsmål vedrørende de farer eller risici, som kemikalier udgør for menneskers sundhed eller miljøet, med henblik på at skabe en fælles videnpulje og, hvis det er muligt, og i den udstrækning det lader sig gøre, fremme en fælles forståelse af den videnskabelige indsigt i sådanne spørgsmål.

Artikel 8: Udveksling af oplysninger

- Parterne samarbejder og udveksler oplysninger om alle spørgsmål, der er relevante for gennemførelsen af dette bilag i Specialudvalget for handel vedrørende tekniske handelshindringer.

TILLÆG TBT-4: ØKOLOGISKE PRODUKTER

Artikel 1: Mål og anvendelsesområde

1. Formålet med dette bilag er at fastsætte bestemmelserne og procedurerne for fremme af handel med økologiske produkter i overensstemmelse med principperne om ikke-forskelsbehandling og gensidighed ved hjælp af parternes anerkendelse af ækvivalens mellem deres respektive lovgivninger.
2. Dette bilag finder anvendelse på de økologiske produkter, der er opført i tillæg A og B, der er i overensstemmelse med den lovgivning og de forskrifter, der er opført i tillæg C eller D. Partnerskabsrådet har beføjelse til at ændre tillæg A, B, C og D.

Artikel 2: Definitioner

I dette bilag forstås ved:

"kompetent myndighed": en officiel tjeneste, som har ansvar for gennemførelsen af dette bilag, og som har retlig kompetence over den lovgivning og de forskrifter, der er opført i tillæg C eller D

"kontrolmyndighed": en myndighed, som den relevante myndighed helt eller delvist har overdraget sine kontrol- og attesteringsbeføjelser til inden for økologisk produktion i overensstemmelse med den lovgivning og de forskrifter, der er opført i tillæg C eller D

"kontrolorgan": en enhed, som den relevante myndighed har godkendt til at gennemføre inspektion og attestering inden for økologisk produktion i overensstemmelse med den lovgivning og de forskrifter, der er opført i tillæg C eller D, og

"ækvivalens": det forhold, at der med forskellig lovgivning, forskellige forskrifter og krav samt inspektions- og attestingssystemer kan nås de samme mål.

Artikel 3: Anerkendelse af ækvivalens

1. For så vidt angår de produkter, der er opført i tillæg A, anerkender Unionen Det Forenede Kongeriges love og forskrifter, der er opført i tillæg C, som ækvivalente med Unionens lovgivning og forskrifter, der er opført i tillæg D.
2. For så vidt angår de produkter, der er opført i tillæg B, anerkender Det Forenede Kongerige Unionens lovgivning og forskrifter, der er opført i tillæg D, som ækvivalente med Det Forenede Kongeriges love og forskrifter, der er opført i tillæg C.
3. I betragtning af anvendelsesdatoen for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007, som er den 1. januar 2022, skal anerkendelsen af ækvivalens, jf. stk. 1 og 2, tages op til fornyet vurdering af hver part senest den 31. december 2023. Hvis en part som følge af denne fornyede vurdering ikke bekræfter ækvivalensen, suspenderes anerkendelsen af ækvivalens.
4. Uden at dette berører stk. 3, betragtes de nye regler i tilfælde af ændring, tilbagekaldelse eller erstatning af den lovgivning og de forskrifter, der er opført i tillæg C eller D, som ækvivalente

med den anden parts regler, medmindre en part modsætter sig dette i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i stk. 5 og 6.

5. Hvis en part efter modtagelsen af yderligere oplysninger fra den anden part, som den har anmodet om, finder, at den anden parts lovgivning, forskrifter eller administrative procedurer eller praksisser ikke længere opfylder ækvivalenskravene, fremsætter denne part en begrundet anmodning til den anden part om at ændre den relevante lovgivning, de relevante forskrifter eller administrative procedurer eller praksisser og giver den anden part en passende frist, som ikke må være på mindre end tre måneder, til at sikre ækvivalens.

6. Hvis den berørte part efter udløbet af fristen i stk. 5 stadig finder, at ækvivalenskravene ikke er opfyldt, kan denne træffe afgørelse om ensidigt at suspendere anerkendelsen af ækvivalensen af de love og de forskrifter, der er opført i tillæg C eller D, hvad angår de relevante økologiske produkter, der er opført i tillæg A eller B.

7. Der kan også træffes afgørelse om ensidigt at suspendere anerkendelsen af ækvivalensen af den lovgivning og de forskrifter, der er opført i tillæg C eller D, med hensyn til de relevante økologiske produkter, der er opført i tillæg A eller B, efter udløbet af en frist på tre måneder, når en part ikke har fremsendt de oplysninger, der kræves efter artikel 6, eller ikke er enig i at få foretaget peerevaluering efter artikel 7.

8. Hvis anerkendelsen af ækvivalens suspenderes i overensstemmelse med denne artikel, drøfter parterne efter anmodning fra en part spørgsmålet i arbejdsgruppen for økologiske produkter, og de gør deres yderste for at overveje mulige foranstaltninger, der kan gøre det muligt at genoprette anerkendelsen af ækvivalens.

9. Med hensyn til produkter, der ikke er opført i tillæg A eller B, drøftes ækvivalens på anmodning af en part i arbejdsgruppen for økologiske produkter.

Artikel 4: Import og markedsføring

1. Unionen accepterer import til sit område af de produkter, der er opført i tillæg A, og markedsføring af disse produkter som økologiske produkter, forudsat at disse produkter er i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges love og forskrifter, der er opført i tillæg C, og ledsages af en inspektionsattest udstedt af et kontrolorgan, der er anerkendt af Det Forenede Kongerige og angivet over for Unionen, jf. stk. 3.

2. Det Forenede Kongerige accepterer import til sit område af de produkter, der er opført i tillæg B, og markedsføring af disse produkter som økologiske produkter, forudsat at disse produkter er i overensstemmelse med Unionens lovgivning og forskrifter, der er opført i tillæg D, og ledsages af en inspektionsattest udstedt af et kontrolorgan, der er anerkendt af Unionen og angivet over for Det Forenede Kongerige, jf. stk. 3.

3. Hver part anerkender de kontrolmyndigheder eller kontrolorganer, der af den anden part angives som ansvarlige for at udføre den relevante kontrol, for så vidt angår økologiske produkter, som er omfattet af anerkendelse af ækvivalens, som omhandlet i artikel 3, og for at udstede inspektionsattesten, jf. nærværende artikel stk. 1 og 2, med henblik på deres import til og markedsføring på den anden parts område.

4. Den importerende part tildeler i samarbejde med den anden part kodenumre for hver af de relevante kontrolmyndigheder og kontrolorganer, der er angivet af den anden part.

Artikel 5: Mærkning

1. Produkter, der importeres til en parts territorium i overensstemmelse med dette bilag, skal opfylde de mærkningskrav, der er fastsat i den importerende parts lovgivning og forskrifter, og som er opført i tillæg C og D. Disse produkter kan være forsynet med Unionens økomærke, ethvert økomærke i Det Forenede Kongerige eller begge mærker som fastsat i de relevante love og bestemmelser, forudsat at disse produkter opfylder mærkningskravene for det respektive mærke eller begge mærker.
2. Parterne forpligter sig til at undgå misbrug af betegnelser, der henviser til økologisk produktion, i forbindelse med økologiske produkter, der er omfattet af anerkendelsen af ækvivalens i henhold til dette bilag.
3. Parterne forpligter sig til at beskytte Unionens økomærke og ethvert økomærke i Det Forenede Kongerige, som er defineret i den relevante lovgivning og de relevante forskrifter, mod misbrug og efterligning. Parterne sikrer, at Unionens økomærke og ethvert økomærke i Det Forenede Kongerige alene anvendes til mærkning, reklamevirksomhed eller handelsdokumenter vedrørende produkter, som er i overensstemmelse med den lovgivning og de forskrifter, der er opført i tillæg C og D.

Artikel 6: Udveksling af oplysninger

1. Parterne udveksler alle relevant oplysninger vedrørende gennemførelsen og anvendelsen af dette bilag. Det gælder navnlig, at hver part senest den 31. marts i det andet år efter denne aftales ikrafttræden og derefter senest den 31. marts hvert år til den anden part sender:
 - a) en rapport med oplysninger om arten og mængden af økologiske produkter, der eksporteres i henhold til dette bilag, som dækker perioden fra januar til december i det foregående år
 - b) en rapport om sine kompetente myndigheders overvågnings- og tilsynsaktiviteter, de opnåede resultater og de korrigerende foranstaltninger, der er gennemført, som dækker perioden fra januar til december i det foregående år, og
 - c) nærmere oplysninger om konstaterede uregelmæssigheder og overtrædelser af den lovgivning og de forskrifter, der er opført i tillæg C eller D, alt efter hvad der er relevant.
2. Hver part underretter hurtigst muligt den anden part om:
 - a) ajourføringer af listen over dens kompetente myndigheder, kontrolmyndigheder og kontrolorganer, herunder de relevante kontaktoplysninger (navnlig adresse og websted)
 - b) ændringer eller ophævelser, som parten agter at foretage med hensyn til lovgivning eller forskrifter, der er opført i tillæg C eller tillæg D, eventuelle forslag til ny lovgivning eller nye forskrifter eller relevante foreslåede ændringer i administrative procedurer

og praksisser i forbindelse med økologiske produkter, der er omfattet af dette bilag, og

- c) ændringer eller ophævelser, som parten har vedtaget med hensyn til lovgivning eller forskrifter, der er opført i tillæg C eller tillæg D, eventuel ny lovgivning eller relevante ændringer i administrative procedurer og praksisser i forbindelse med økologiske produkter, der er omfattet af dette bilag.

Artikel 7: Peerevalueringer

1. Efter et varsel på mindst seks måneder skal hver part tillade tjenestemænd eller eksperter udpeget af den anden part at gennemføre peerevalueringer på deres territorium for at kontrollere, at de relevante kontrolmyndigheder og -organer foretager den kontrol, der kræves for at gennemføre dette bilag.

2. I det omfang det er tilladt i henhold til den relevante lovgivning, samarbejder hver part med og bistår den anden part i forbindelse med gennemførelsen af de peerevalueringer, der er omhandlet i stk. 1, og som kan omfatte besøg på kontorer hos de relevante kontrolmyndigheder og kontrolorganer, forarbejdningsanlæg og attesterede operatører.

Artikel 8: Arbejdsgruppe for økologiske produkter

1. Arbejdsgruppen for økologiske produkter bistår Specialudvalget for handel vedrørende tekniske handelshindringer med at overvåge og gennemgå gennemførelsen og sikre, at dette bilag fungerer efter hensigten.

2. Arbejdsgruppen for økologiske produkter har følgende opgaver:

- a) at drøfte ethvert spørgsmål, der opstår i forbindelse med dette bilag, på anmodning af en part, herunder om nødvendigt at ændre dette bilag eller dets tillæg
- b) at lette samarbejdet om love, forskrifter, standarder og procedurer vedrørende økologiske produkter, der er omfattet af dette bilag, herunder drøftelser om tekniske eller reguleringsmæssige spørgsmål vedrørende regler og kontrolsystemer, og
- c) at gennemføre tekniske drøftelser i overensstemmelse med artikel TBT.10 [Tekniske drøftelser] i denne aftale om spørgsmål, der falder ind under dette bilags anvendelsesområde.

TILLÆG A

ØKOLOGISKE PRODUKTER FRA DET FORENEDE KONGERIGE, FOR HVILKE UNIONEN ANERKENDER ÆKVIVALENS

Beskrivelse	Bemærkninger
Uforarbejdede vegetabiliske produkter	
Levende dyr eller uforarbejdede animalske produkter	Omfatter honning
Akvakulturprodukter og tang	
Forarbejdede landbrugsprodukter til konsum	
Forarbejdede landbrugsprodukter til foder	
Frø og formeringsmateriale	

De økologiske produkter, der er opført i dette tillæg, er uforarbejdede landbrugsprodukter eller akvakulturprodukter, som er produceret i Det Forenede Kongerige, eller forarbejdede landbrugsprodukter til konsum eller foder, der er forarbejdet i Det Forenede Kongerige med ingredienser, som er dyrket i Det Forenede Kongerige eller importeret til Det Forenede Kongerige i henhold til Det Forenede Kongeriges love og forskrifter.

TILLÆG B

ØKOLOGISKE PRODUKTER FRA UNIONEN, FOR HVILKE DET FORENEDE KONGERIGE ANERKENDER ÆKVIVALENS

Beskrivelse	Bemærkninger
Uforarbejdede vegetabiliske produkter	
Levende dyr eller uforarbejdede animalske produkter	Omfatter honning
Akvakulturprodukter og tang	
Forarbejdede landbrugsprodukter til konsum	
Forarbejdede landbrugsprodukter til foder	
Frø og formeringsmateriale	

De økologiske produkter, der er opført i dette tillæg, er uforarbejdede landbrugsprodukter eller akvakulturprodukter, som er produceret i Unionen, eller forarbejdede landbrugsprodukter til konsum eller foder, der er forarbejdet i Unionen med ingredienser, som er dyrket i Unionen eller importeret til Unionen i henhold til Unionens love og forskrifter.

TILLÆG C

DE I DET FORENEDE KONGERIGE GÆLDENDE LOVE OG FORSKRIFTER OM ØKOLOGISKE PRODUKTER¹¹⁰

Følgende love og forskrifter finder anvendelse i Det Forenede Kongerige:

1. FORORDNING (EF) NR. 834/2007 som bibeholdt
2. FORORDNING (EF) NR. 889/2008 som bibeholdt
3. FORORDNING (EF) NR. 1235/2008 som bibeholdt
4. Forordningerne om økologiske produkter fra 2009.

¹¹⁰ Henvisninger i denne liste til EU-lovgivning, der bibeholdes, anses for at være henvisninger til sådanne lovbestemmelser som ændret ved Det Forenede Kongerige, som skal gælde for Det forenede Kongerige.

TILLÆG D

DE I UNIONEN GÆLDENDE LOVE OG FORSKRIFTER OM ØKOLOGISKE PRODUKTER

Følgende love og forskrifter finder anvendelse i Unionen:

1. Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91¹¹¹
2. Kommissionens forordning (EF) nr. 889/2008 af 5. september 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter, for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol¹¹²
3. Kommissionens forordning (EF) nr. 1235/2008 af 8. december 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 for så vidt angår ordninger for import af økologiske produkter fra tredjelande¹¹³.

¹¹¹ EUT L 189 af 20.7.2007, s. 1.

¹¹² EUT L 250 af 18.9.2008, s. 1.

¹¹³ EUT L 334 af 12.12.2008, s. 25.

BILAG TBT-5: HANDEL MED VIN

Artikel 1: Anvendelsesområde og definitioner

1. Dette bilag finder anvendelse på vine, der henhører under pos. 22.04 i det harmoniserede system.
2. I dette bilag forstås ved "vin produceret i" friske druer, druemost og delvis gæret druemost, der er anvendt til fremstilling af vin eller som tilsætning til vin på den eksporterende parts område.

Artikel 2: Produktdefinitioner, ønologiske fremgangsmåder og behandlingsmetoder

1. Med henblik på dette bilag betragtes ønologiske fremgangsmåder, der er anbefalet og offentliggjort af Den Internationale Vinorganisation ("OIV"), som relevante internationale standarder.
2. Hver part tillader import og salg til konsum af vin produceret på den anden parts område, hvis vinen er produceret i overensstemmelse med:
 - a) de produktdefinitioner, der er godkendt på hver af parternes område i henhold til de i tillæg A omhandlede love og forskrifter
 - b) de ønologiske fremgangsmåder, som hver part har indført i henhold til de i tillæg A omhandlede love og forskrifter, og som opfylder de relevante OIV-standarder, og
 - c) de i tillæg B opførte ønologiske fremgangsmåder og restriktioner, som hver part har indført, og som ikke opfylder de relevante OIV-standarder.
3. Partnerskabsrådet har beføjelse til at ændre de i stk. 2 omhandlede tillæg.

Artikel 3: Certificeringskrav for import til parternes respektive område

1. For vin, der er produceret på den ene parts område og bringes i omsætning på den anden parts marked, begrænses den dokumentation og certificering, der kan kræves af hver af parterne, til en attest som fastlagt i tillæg C, der er påtegnet i overensstemmelse med den eksporterende parts love og forskrifter.
2. En attest, der kræves i henhold til stk. 1, kan udstedes i form af et elektronisk dokument. Adgang til det elektroniske dokument eller de data, der er nødvendige for oprettelsen heraf, gives af hver part på anmodning af de kompetente myndigheder i den anden part, hvor varerne skal overgå til fri omsætning. Hvis der ikke er adgang til de pågældende elektroniske systemer, kan de nødvendige data også rekvireres i papirudgave.
3. Partnerskabsrådet har beføjelse til at ændre tillæg C.
4. De analysemetoder, som OIV har anerkendt som referencemetoder og offentliggjort, anvendes som referencemetoder ved bestemmelse af vinens analyse-mæssige sammensætning med henblik på kontrolforanstaltninger.

Artikel 4: Fødevarerinformation og partikoder

1. Medmindre andet er fastsat i nærværende artikel, mærkes vin, der importeres og markedsføres i henhold til denne aftale, i overensstemmelse med de love og forskrifter, der finder anvendelse på den importerende parts område.
2. En part må ikke kræve, at vinbeholderen, -etiketten eller -emballagen skal være påført nogen af følgende — eller tilsvarende — datoer:
 - a) pakkedato
 - b) aftapningsdato
 - c) fremstillingsdato
 - d) udløbsdato eller sidste anvendelsesdato
 - e) bedst før-dato eller
 - f) sidste salgsdato.

Uanset første afsnit, litra e), kan en part kræve, at der angives en bedst før-dato for produkter, der grundet tilsætning af fordærlige ingredienser kan have en kortere bedst før-dato, end forbrugeren normalt ville kunne forvente.

3. Hver part sikrer, at der på emballerede produkter angives en kode, der gør det muligt at identificere det parti, som produktet tilhører, i henhold til lovgivningen i den part, der eksporterer det emballerede produkt. Partikoden skal være klart synlig, letlæselig og umulig at slette. En part må ikke tillade markedsføring af emballerede produkter, som ikke opfylder de i dette stykke fastlagte krav.
4. Hver part tillader obligatoriske oplysninger, herunder om nødvendigt oversættelser eller angivelse af antal genstande, som skal fremgå af en supplerende etiket fastgjort til en vinbeholder. Supplerende etiketter kan fastgøres til en vinbeholder efter importen af et produkt, men inden det bringes i omsætning på den pågældende parts marked, forudsat at de obligatoriske oplysninger er fuldstændigt og korrekt angivet.
5. Den importerende part må ikke kræve, at allergener, der er anvendt i fremstillingen af vinen, men som ikke indgår i det færdige produkt, skal angives på etiketten.

Artikel 5: Overgangsforanstaltninger

Vin, som på datoen for denne aftales ikrafttræden, er blevet produceret, beskrevet og mærket i henhold til en af parternes love og forskrifter, men på en måde, der ikke opfylder kravene i nærværende bilag, kan fortsat mærkes og bringes i omsætning på markedet som følger:

- a) af grossister eller producenter i en periode på to år fra denne aftales ikrafttræden og
- b) af detailhandlere, indtil lagrene er opbrugt.

Artikel 6: Udveksling af oplysninger

Parterne samarbejder og udveksler oplysninger om alle spørgsmål, der er relevante for gennemførelsen af dette bilag i Specialudvalget for handel vedrørende tekniske handelshindringer.

Artikel 7: Evaluering

Senest tre år efter denne aftales ikrafttræden overvejer parterne yderligere skridt til at lette handelen med vin mellem parterne.

Det Forenede Kongeriges love og forskrifter¹¹⁴:

De i artikel 2, stk. 2, omhandlede love og forskrifter vedrørende:

- a) produktdefinitioner:
 - i) forordning (EU) nr. 1308/2013 som bibeholdt, navnlig produktionsregler i vinsektoren, i overensstemmelse med artikel 75, 81 og 91 og nævnte forordnings bilag II, del IV, bilag VII, del II, og dens gennemførelsesbestemmelser, herunder senere ændringer
 - ii) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/33 som bibeholdt, navnlig artikel 47 og 52-54 og nævnte forordnings bilag III, V og VI, herunder senere ændringer
 - iii) forordning (EU) nr. 1169/2011 som bibeholdt og dens gennemførelsesbestemmelser, herunder senere ændringer
- b) ønologiske fremgangsmåder og restriktioner:
 - i) forordning (EU) nr. 1308/2013 som bibeholdt, navnlig ønologiske fremgangsmåder og restriktioner i overensstemmelse med artikel 80 og 83 og nævnte forordnings bilag VIII og dens gennemførelsesbestemmelser, herunder senere ændringer
 - ii) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/934 som bibeholdt, herunder senere ændringer.

Unionens love og forskrifter:

De i artikel 2, stk. 2, omhandlede love og forskrifter vedrørende:

- a) produktdefinitioner:
 - i) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013¹¹⁵, navnlig produktionsregler i vinsektoren, i overensstemmelse med artikel 75, 81 og 91 og nævnte forordnings bilag II, del IV, bilag VII, del II, og dens gennemførelsesbestemmelser, herunder senere ændringer
 - ii) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/33¹¹⁶, navnlig artikel 47 og 52-54 og nævnte forordnings bilag III, V og VI, herunder senere ændringer

¹¹⁴ Henvisninger i denne liste til EU-lovgivning, der bibeholdes, anses for at være henvisninger til sådanne lovbestemmelser som ændret ved Det Forenede Kongerige, som skal gælde for Det forenede Kongerige.

¹¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).

¹¹⁶ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/33 af 17. oktober 2018 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 for så vidt angår ansøgninger om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og traditionelle benævnelser i vinsektoren, indsigelsesproceduren, restriktioner for anvendelsen, ændringer af produktspecifikationer, annullering af beskyttelsen og mærkning og præsentation (EUT L 9 af 11.1.2019, s. 2).

- iii) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011¹¹⁷, herunder senere ændringer.
- a) ønologiske fremgangsmåder og restriktioner:
 - i) forordning (EU) nr. 1308/2013, navnlig ønologiske fremgangsmåder og restriktioner, i henhold til artikel 80 og 83 og nævnte forordnings bilag VIII og dens gennemførelsesbestemmelser, herunder senere ændringer
 - ii) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/934¹¹⁸, herunder senere ændringer.

¹¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18).

¹¹⁸ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/934 af 12. marts 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 for så vidt angår vindyrkningsområder, hvor alkoholindholdet kan forhøjes, de tilladte ønologiske fremgangsmåder og restriktioner for produktion og konservering af vinavlsprodukter, minimumsalkoholindholdet for biprodukter og deres bortskaffelse samt offentliggørelsen af OIV-dossierer (EUT L 149 af 7.6.2019, s. 1).

TILLÆG B — YDERLIGERE ØNOLOGISKE FREMGANGSMÅDER OG RESTRIKTIONER, DER ER GODKENDT AF PARTERNE I FÆLLESSKAB

- 1) Koncentreret druemost, rektificeret koncentreret druemost og sakkarose kan anvendes som tilsætning og til sødning på særlige og begrænsede betingelser som fastlagt i del I i bilag VIII til forordning (EU) nr. 1308/2013 og i del I i bilag VIII til forordning (EU) nr. 1308/2013 som bibeholdt, idet anvendelse af disse produkter i rekonstitueret form i vin, der er omfattet af denne aftale, dog er udelukket.
- 2) Tilsætning af vand i forbindelse med vinfremstilling er ikke tilladt, medmindre dette er nødvendigt af en særlig teknisk grund.
- 3) Frisk vinbærme kan anvendes på særlige og begrænsede betingelser som fastlagt i tabel 2, linje 11.2, i bilag I til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/934 og i del A, tabel 2, linje 11.2, i bilag I til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/934 som bibeholdt.

TILLÆG C — MODEL FOR SELVCERTIFICERINGSFORMULAR FOR VIN, DER ER IMPORTERET FRA [DEN EUROPÆISKE UNION/DET FORENEDE KONGERIGE] TIL [DET FORENEDE KONGERIGE/DEN EUROPÆISKE UNION] (1)

1. Eksportør (navn og adresse)	2. Løbenummer (2)
3. Importør (navn og adresse)	4. Den kompetente myndighed på afsendelsesstedet i [Den Europæiske Union/Det Forenede Kongerige] (3)
5. Toldvæsenets påtegning (udfyldes af toldvæsenet i [Den Europæiske Union/Det Forenede Kongerige])	
6. Transportform og nærmere beskrivelse af transporten (4)	7. Udlosningssted (hvis forskellig fra 3)
8. Beskrivelse af det importerede produkt (5)	9. Mængde i l/hl/kg
	10. Antal af beholdere (6)
11. Attest "Det produkt, som er beskrevet i det foregående, er beregnet til direkte konsum og overholder de definitioner og ønologiske fremgangsmåder, der er tilladt i henhold til bilag TBT-5, Handel med vin, til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side. Produktet er fremstillet af en producent, som er underlagt inspektion og tilsyn af følgende kompetente myndighed (7): Afsenderen, der bekræfter ovenanførte oplysninger (8) Identifikation af afsenderen (9) Sted, dato og afsenderens underskrift	

-
- 1) I henhold til artikel 3, stk. 1, i bilag TBT-5, Handel med vin, til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side.
 - 2) Angiv sendingens sporingsnummer, dvs. et løbenummer, der identificerer sendingen hos eksportøren.
 - 3) Angiv navn, adresse og kontaktoplysninger på den kompetente myndighed i en af Den Europæiske Unions medlemsstater eller i Det Forenede Kongerige, hvorfra sendingen eksporteres, og som har ansvaret for at verificere de oplysninger, hvortil der henvises i denne attest.
 - 4) Angiv den anvendte transport til indgangsstedet til Den Europæiske Union eller Det Forenede Kongerige; angiv transportform (skib, luftfragt osv.) og navn på anvendte transport (navn på skib, nummer på fly osv.).
 - 5) Angiv følgende oplysninger:
 - salgsbetegnelse, som den fremgår af etiketten
 - producentens navn
 - vindyrkningsområde
 - produktionslandets navn (en af Den Europæiske Unions medlemsstater eller Det Forenede Kongerige)
 - den geografiske betegnelse, hvis det er relevant
 - totalt alkoholindhold i volumen
 - produktets farve (angiv kun "rød", "rosé", "pink" eller "hvid")
 - kode i den kombinerede nomenklatur (KN-kode).
 - 6) En beholder vil sige en vinbeholder på mindre end 60 liter. Antallet af beholdere kan være antallet af flasker.
 - 7) Angiv fulde navn, adresse og kontaktoplysninger på den pågældende kompetente myndighed i en af Den Europæiske Unions medlemsstater eller i Det Forenede Kongerige.
 - 8) Angiv fulde navn, adresse og kontaktoplysninger på afsenderen.
 - 9) Angiv:
 - for Den Europæiske Union: punktafgiftsnummer i systemet for udveksling af punktafgiftsoplysninger (SEED) eller momsnummer, hvis afsenderen ikke har et SEED-nummer, eller en henvisning til nummeret i den liste eller det register, der er omhandlet i artikel 8, stk. 3, i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/273¹¹⁹
 - for Det Forenede Kongerige: punktafgiftsnummer i systemet for udveksling af punktafgiftsoplysninger (SEED) eller momsnummer, hvis afsenderen ikke har et SEED-nummer, eller en henvisning til WSB-nummeret (Wine and Spirit Board).

¹¹⁹ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/273 af 11. december 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 for så vidt angår tilladelsesordningen for plantning af vinstokke, fortegnelsen over vindyrkningsarealer, ledsagedokumenter og certificering, ind- og udgangsbøger, obligatoriske anmeldelser, meddelelser og offentliggørelse af meddelte oplysninger, om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 for så vidt angår de relevante kontroller og sanktioner, om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 555/2008, (EF) nr. 606/2009 og (EF) nr. 607/2009 og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 436/2009 og Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/560 (EUT L 58 af 28.2.2018, s. 1).

*Bilag TBT-XX – ORDNING, SOM ER OMHNDLET I ARTIKEL TBT.9, STK. 4, FOR REGELMÆSSIG
UDVEKSLING AF OPLYSNINGER OM SIKKERHEDEN VED NONFOODPRODUKTER OG RELATEREDE
FOREBYGGENDE, RESTRIKTIVE OG KORRIGERENDE FORANSTALTNINGER*

[Dette bilag fastlægger en ordning for regelmæssig udveksling af oplysninger mellem Unionens system for hurtig varsling vedrørende nonfoodprodukter (RAPEX) eller dets efterfølger og Det Forenede Kongeriges database vedrørende markedsovervågning og produktsikkerhed, der er oprettet i henhold til General Product Safety Regulations 2005 eller dets efterfølger.

I overensstemmelse med artikel TBT.9, stk. 8, præciserer ordningen, hvilken type oplysninger der skal udveksles, betingelserne for udvekslingen og anvendelsen af regler om fortrolighed og beskyttelse af personoplysninger.]

**BILAG TBT-ZZ – ORDNING, SOM ER OMHANDLET I ARTIKEL 9, STK. 5, FOR REGELMÆSSIG
UDVEKSLING AF OPLYSNINGER OM FORANSTALTNINGER, DER ER TRUFFET VEDRØRENDE ANDRE
IKKE-OVERENSSTEMMENDE NONFOODPRODUKTER, END DEM, DER ER OMFATTET AF ARTIKEL TBT.9,
STK. 4.**

[Dette bilag fastlægger en ordning for regelmæssig udveksling af oplysninger, herunder elektronisk udveksling af oplysninger, om andre foranstaltninger, der er truffet vedrørende andre ikke-overensstemmende nonfoodprodukter, end dem, der er omfattet af artikel TBT.9, stk. 4 .

I overensstemmelse med artikel TBT.9, stk. 8, præciserer ordningen, hvilken type oplysninger der skal udveksles, betingelserne for udvekslingen og anvendelsen af regler om fortrolighed og beskyttelse af personoplysninger.]

BILAG CUSTMS-1: AUTORISEREDE ØKONOMISKE OPERATØRER

Artikel 1 Kriterier for og behandling af autoriserede økonomiske operatører

1. De fastsatte kriterier for godkendelse som autoriseret økonomisk operatør, jf. artikel CUSTMS.9 [Autoriserede økonomiske operatører] i denne aftale, fastsættes i parternes love, forskrifter eller procedurer. De fastsatte kriterier, som offentliggøres, skal omfatte:

a) ingen alvorlige eller gentagne overtrædelser af told- og skattelovgivningen, herunder ingen registrering af alvorlige strafbare handlinger i tilknytning til ansøgerens økonomiske virksomhed

b) ansøgerens bevis for en høj grad af kontrol over sin virksomhed og over varestrømmen i kraft af et system til forvaltning af forretningsregnskaber og, om nødvendigt, transportdokumenter, som gør det muligt at gennemføre passende toldkontrol

c) økonomisk solvens, der anses for bevist, når ansøgeren har en god økonomisk formåen, der sætter den pågældende i stand til at opfylde sine forpligtelser under behørig hensyntagen til den berørte erhvervsaktivitets særlige karakteristika og

d) passende sikkerheds- og sikringsstandards, der anses for opfyldt, når ansøgeren godtgør, at der opretholdes passende foranstaltninger til at garantere den internationale forsyningskædes sikkerhed, herunder hvad angår den fysiske integritet og adgangskontrol, logistiske processer og behandling af særlige varetyper, personale og identifikation af vedkommendes handelspartnere.

2. De fastsatte kriterier for godkendelse som autoriseret økonomisk operatør udformes eller anvendes ikke med henblik på at udøve eller give anledning til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af operatører, hvor de samme forhold gør sig gældende. Disse kriterier skal gøre det muligt for små og mellemstore virksomheder at blive godkendt som autoriserede økonomiske operatører.

3. Det handelspartnerskabsprogram, der er omhandlet i denne aftales artikel CUSTMS.9 [Autoriserede økonomiske operatører], skal omfatte følgende behandling:

a) der tages positivt hensyn til status for en autoriseret økonomisk operatør, der er bemyndiget af den anden part, således at antallet af inspektioner, kontroller og andre lignende sikkerheds- og sikringsforanstaltninger kan nedbringes

b) der gives prioritet til inspektion af forsendelser, der er omfattet af indpassage- eller udpassageangivelse indgivet af en autoriseret økonomisk operatør, hvis toldmyndigheden beslutter at gennemføre en inspektion

c) der tages hensyn til status for en autoriseret økonomisk operatør, der er bemyndiget af den anden part, med henblik på at behandle den autoriserede økonomiske operatør som en sikker partner, når den vurderer kravene til forretningspartnere for ansøgere under dets eget program, og

d) det tilstræbes at oprette en fælles mekanisme for forretningskontinuitet for at kunne reagere på afbrydelser i samhandelen på grund af forhøjet alarmniveau, grænselukninger og/eller naturkatastrofer, farlige nødsituationer eller andre alvorlige hændelser, således at vigtigt gods, der har tilknytning til den autoriserede økonomiske operatør, kan behandles og sendes i videst muligt omfang af parternes toldmyndigheder.

Artikel 2 Gensidig anerkendelse og ansvar for gennemførelse

1. Status som autoriseret økonomisk operatør i henhold til Unionens og Det Forenede Kongeriges handelspartnerskabsprogrammer anerkendes som værende forenelig, og indehavere af den status som autoriseret økonomisk operatør, der tildes i henhold til hvert program, behandles på en måde, der er i overensstemmelse med artikel 4.

2. Følgende handelspartnerskabsprogrammer berøres:

a) Den Europæiske Unions program for autoriserede økonomiske operatører (sikkerhed og sikring). (Artikel 38, stk. 2, litra b), i UCC) og

b) Det Forenede Kongeriges program for autoriserede økonomiske operatører (sikkerhed og sikring) (Artikel 38, stk. 2, litra b), i UCC, som gengivet i Det Forenede Kongeriges nationale lovgivning.)

3. Toldmyndighederne som defineret i artikel OTH.1, litra b) [Definitioner] ("toldmyndighederne") er ansvarlige for gennemførelse af bestemmelserne i dette bilag.

Artikel 3 Forenelighed

1. Parterne samarbejder om at opretholde foreneligheden mellem de standarder, som anvendes for hvert af deres handelspartnerskabsprogrammer i følgende spørgsmål:

a) ansøgningsprocedure for tildeling af status som autoriseret økonomisk operatør til operatører

b) vurdering af ansøgninger om status som autoriseret økonomisk operatør

c) tildeling af status som autoriseret økonomisk operatør og

d) forvaltning, overvågning, suspension og revurdering samt tilbagekaldelse af status som autoriseret økonomisk operatør.

Parterne sikrer, at deres toldmyndigheder overvåger autoriserede økonomiske operatørers overholdelse af relevante vilkår og krav.

2. Parterne udarbejder et fælles arbejdsprogram, der fastsætter et mindsteantal af fælles valideringer af indehavere af status som autoriseret økonomisk operatør i henhold til hvert af de handelspartnerskabsprogrammer, som skal gennemføres senest inden udgangen af 2021.

3. Parterne sikrer, at handelspartnerskabsprogrammerne anvendes inden for de relevante standarder i SAFE-rammen.

Artikel 4 Behandling af statusindehavere

1. Hver part sikrer en behandling, der kan sammenlignes med den behandling, der gives autoriserede økonomiske operatører i henhold til den anden parts handelspartnerskabsprogram. Denne behandling skal navnlig omfatte den behandling, der er fastsat i artikel 1, stk. 3.

2. Hver part kan suspendere den i artikel 1, stk. 3, omhandlede behandling af en autoriseret økonomisk operatør omfattet af den anden parts handelspartnerskabsprogram i henhold til denne aftale, hvis den pågældende autoriserede økonomiske operatør ikke længere opfylder de retlige

krav. En sådan suspension skal omgående meddeles til den anden toldmyndighed med supplerende oplysninger vedrørende begrundelsen for suspensionen, hvis det er relevant.

3. Hver part underretter den anden part, hvis det fastslås, at en autoriseret økonomisk operatør, der er godkendt af den anden toldmyndighed, har begået en uregelmæssighed, så sidstnævnte kan træffe en velbegrundet beslutning om tilbagekaldelse eller suspension af operatørens status som autoriseret økonomisk operatør.

Artikel 5 Udveksling af oplysninger og kommunikation

1. Parterne bestræber sig på at kommunikere effektivt med hinanden i forbindelse med gennemførelsen af denne aftale. De udveksler oplysninger og fremmer kommunikationen om deres respektive handelspartnerskabsprogrammer, særligt ved:

a) i god tid at ajourføre oplysninger om deres handelspartnerskabsprogrammer med hensyn til anvendelse og ændringer

b) at udveksle oplysninger, der kan være nyttige for begge parter, om sikkerhed i forsyningskæden

c) at udpege kontaktpunkterne for deres respektive handelspartnerskabsprogrammer og give den anden part kontaktoplysninger for disse kontaktpunkter og

d) at sørge for, at kommunikationen mellem de forskellige organer under henholdsvis Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Beskatning og Toldunion og Her Majesty's Revenue and Customs (Det Forenede Kongeriges toldmyndighed) fungerer effektivt med henblik på at forbedre risikostyringsprocedurerne under deres respektive handelspartnerskabsprogrammer hvad angår forsyningskædesikkerhed fra de autoriserede økonomiske operatørers side.

2. Oplysninger og dermed forbundne data skal udveksles systematisk ved hjælp af elektroniske midler.

3. Data til udveksling vedrørende autoriserede økonomiske operatører omfatter:

a) navn

b) adresse

c) deltagerstatus

d) validerings- eller autorisationsdato

e) suspensioner og tilbagekaldelser

f) det særlige autorisations- eller identificeringsnummer (i en form, der er fastlagt af toldmyndighederne i fællesskab) og

g) andre oplysninger, som toldmyndighederne i fællesskab har fastlagt, dog med forbehold af i givet fald nødvendige beskyttelsesforanstaltninger.

Udveksling af data påbegyndes ved denne aftales ikrafttræden.

4. Parterne bestræber sig bedst muligt på senest seks måneder efter denne aftales ikrafttræden at etablere en ordning for fuldt automatiseret udveksling af de data, der er omhandlet i stk. 3, og

gennemfører under alle omstændigheder en sådan ordning senest et år efter denne aftales ikrafttræden.

Artikel 6 Behandling af data

Enhver udveksling af oplysninger mellem parterne i henhold til dette bilag er tilsvarende omfattet af de krav om fortrolighed og beskyttelse af oplysninger, der er fastsat i artikel 12 [Udveksling af oplysninger og fortrolighed] i protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

Artikel 7 Konsultation og revision

Specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler reviderer regelmæssigt gennemførelsen af bestemmelserne i dette bilag. Denne revision omfatter:

- a) fælles validering af den af hver part tildelte status som autoriseret operatør for at udpege styrker og svagheder i gennemførelsen af dette bilag
- b) udveksling af synspunkter vedrørende oplysninger, der skal udveksles, samt behandling af operatører.

Artikel 8 Suspension og ophør

1. En part kan fortsætte den i stk. 2 fastsatte procedure, hvis en af følgende omstændigheder gør sig gældende:
 - a) Inden eller senest tre måneder efter denne aftales ikrafttræden har den anden part foretaget væsentlige ændringer af de retlige bestemmelser, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, og som er blevet vurderet for at fastslå, om handelspartnerskabsprogrammerne er forenelige, således at den forenelighed, der kræves for anerkendelse i henhold til artikel 2, stk. 1, ikke længere findes.
 - b) Bestemmelserne i artikel 2, stk. 5, [Udveksling af oplysninger og kommunikation] ikke er i anvendelse.
2. Hvis en af de omstændigheder, der er omhandlet i stk. 1, litra a) eller b), gør sig gældende, kan en part suspendere den i artikel 2, stk. 1, [Gensidig anerkendelse og ansvar for gennemførelse] omhandlede anerkendelse 60 dage efter at have meddelt den anden part sin hensigt.
3. Hvis en part meddeler, at den har til hensigt at suspendere den i artikel 2, stk. 1, [Gensidig anerkendelse og ansvar for gennemførelse] omhandlede anerkendelse i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 2, kan den anden part anmode om konsultationer i specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler. Konsultationerne afholdes inden for 60 dage fra datoen for anmodningen.
4. En part kan fortsætte den i stk. 5 fastsatte procedure, hvis en af følgende omstændigheder gør sig gældende:
 - a) den anden part ændrer sit program for autoriserede økonomiske operatører eller gennemførelsen af dette program, således at den forenelighed, der kræves for anerkendelse i henhold til artikel 2, stk. 1, [Gensidig anerkendelse og ansvar for gennemførelse] ikke længere gør sig gældende

- b) de fælles valideringer, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, [Forenelighed] bekræfter ikke foreneligheden af parternes respektive programmer for autoriserede økonomiske operatører.
- 5. Hvis en af de omstændigheder, der er omhandlet i stk. 4, litra a) og b), gør sig gældende, kan en part anmode om konsultationer med den anden part inden for rammerne af specialudvalget for handel vedrørende toldsamarbejde og oprindelsesregler. Konsultationerne afholdes inden for 60 dage fra datoen for anmodningen. Hvis en part 90 dage efter anmodningen stadig mener, at den forenelighed, der kræves for anerkendelse i henhold til artikel 2, stk. 1, [Gensidig anerkendelse og ansvar for gennemførelse] ikke længere før sig gældende, kan den meddele den anden part sin hensigt om at suspendere anerkendelsen af dennes program. Suspenderingen træder i kraft 30 dage efter meddelelsen.

Indledende noter

1. I Det Forenede Kongeriges og Unionens lister er der i artikel SERVİN.2.7 [Ikkeforenelige foranstaltninger — liberalisering af investeringer], artikel SERVİN.3.6 [Ikkeforenelige foranstaltninger — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser] og artikel SERVİN 5.50 [Ikkeforenelige foranstaltninger — Juridiske Tjenesteydelser] fastsat de forbehold, som Det Forenede Kongerige og Unionen har taget med hensyn til eksisterende foranstaltninger, der ikke er forenelige med forpligtelserne i henhold til:

- a) artikel SERVİN.2.2 [Markedsadgang — liberalisering af investeringer] eller SERVİN.3.2 [Markedsadgang — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser]
- b) artikel SERVİN.3.3 [Lokal tilstedeværelse — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser]
- c) artikel SERVİN.2.3 [National behandling — liberalisering af investeringer] eller SERVİN.3.4 [National behandling — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser]
- d) artikel SERVİN.2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling — liberalisering af investeringer] eller SERVİN.3.5 [Mestbegunstigelsesbehandling — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser]
- e) artikel SERVİN.2.5 [Øverste ledelse og bestyrelse]
- f) artikel SERVİN.2.6 [Præstationskrav] eller
- g) artikel SERVİN.5.49 [Forpligtelser — juridiske tjenesteydelser].

2. En parts forbehold berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i medfør af GATS.

3. Hvert forbehold omfatter følgende elementer:

- a) ved "sektor" forstås den overordnede sektor, hvori forbeholdet er taget
- b) ved "delsektor" forstås den specifikke sektor, hvori forbeholdet er taget
- c) "brancheklassifikation" henviser i givet fald til den aktivitet, der er omfattet af forbeholdet i henhold til CPC, ISIC Rev. 3.1, eller som på anden vis udtrykkeligt er beskrevet i nævnte forbehold
- d) "forbeholdstype" præciserer den forpligtelse, der er omhandlet i punkt 1, og for hvilken der er taget et forbehold
- e) "forvaltningsniveau" angiver det forvaltningsniveau, hvorpå den foranstaltning, som der er taget forbehold for, opretholdes
- f) "foranstaltninger" angiver de love eller andre foranstaltninger, som i givet fald præciseres under elementet "beskrivelse", og som der er taget forbehold for. En "foranstaltning", der er anført under elementet "foranstaltninger":
 - i) betyder foranstaltningen som ændret, opretholdt eller fornyet fra datoen for denne aftales ikrafttræden

- ii) omfatter enhver underordnet foranstaltning, der vedtages eller opretholdes i henhold til beføjelsen i og i overensstemmelse med foranstaltningen, og
 - iii) for så vidt angår den Europæiske Unions liste, omfatter alle love og andre foranstaltninger, som gennemfører et direktiv på medlemsstatsplan, samt
- g) "beskrivelse" indeholder de ikkeforenelige aspekter i den eksisterende foranstaltning, som der er taget forbehold for.

4. Det præciseres, at hvis en part vedtager en ny foranstaltning på et andet regeringsniveau end det, hvor forbeholdet oprindeligt blev taget, og denne nye foranstaltning rent faktisk erstatter det ikkeforenelige aspekt af den oprindelige foranstaltning, der er nævnt i elementet "foranstaltninger", inden for det område, den finder anvendelse på, anses den nye foranstaltning for at udgøre en "ændring" af den oprindelige foranstaltning som omhandlet i artikel SERVIN.2.7, stk. 1, litra c) [Ikkeforenelige foranstaltninger — liberalisering af investeringer], artikel SERVIN.3.6, stk. 1, litra c) [Ikkeforenelige foranstaltninger — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser] artikel 4.5, litra c) [Ikkeforenelige foranstaltninger — fysiske personers indrejse og midlertidige ophold i forretningsøjemed], og artikel SERVIN.5.50 [Ikkeforenelige foranstaltninger — juridiske tjenesteydelser].

5. I forbindelse med fortolkning af et forbehold skal der tages højde for alle elementer i forbeholdet. Et forbehold skal fortolkes i lyset af de relevante forpligtelser i de kapitler eller afsnit, som der er taget forbehold for. Elementet "foranstaltninger" går forud for alle andre elementer.

6. Med henblik på anvendelsen af Det Forenede Kongeriges og Unionens lister forstås ved:

- a) "ISIC Rev. 3.1" den internationale standardklassifikation af al erhvervsmæssig virksomhed som fastsat i de statistiske publikationer fra De Forenede Nationers statistiske kontor, Statistical Papers, Series M, No. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002
- b) "CPC" den foreløbige centrale produktnomenklatur (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991).

7. Med henblik på anvendelsen af Det Forenede Kongeriges og Unionens lister tages et forbehold for kravet om lokal tilstedeværelse på Unionens eller Det Forenede Kongeriges område, jf. artikel SERVIN.3.3 [Lokal tilstedeværelse], men ikke artikel SERVIN.3.2 [Markedsadgang] eller SERVIN.3.4 [National behandling]. Desuden tages et sådant krav ikke som et forbehold for artikel SERVIN.2.3 [National behandling].

8. Et forbehold taget på EU-plan finder anvendelse på en foranstaltning truffet af Unionen, en foranstaltning truffet af en medlemsstat på centralt plan eller en foranstaltning truffet af en regering i en medlemsstat, medmindre forbeholdet udelukker en medlemsstat. Et forbehold taget af en medlemsstat finder anvendelse på en foranstaltning truffet af en regering på centralt, regionalt eller lokalt plan i den pågældende medlemsstat. Hvad angår forbeholdene i Belgien, omfatter det centrale forvaltningsniveau forbundsregeringen og regeringerne i regionerne og fællesskaberne, da hver af disse har samme lovgivende myndighed. Med henblik på forbeholdene i Unionen og dens medlemsstater betyder et regionalt forvaltningsniveau i Finland Ålandsøerne. Et forbehold taget af Det Forenede Kongerige gælder for en foranstaltning truffet af centralregeringen, en regional regering eller en lokal myndighed.

9. Nedenstående liste over forbehold omfatter ikke foranstaltninger vedrørende kvalifikationskrav og -procedurer, tekniske standarder og licenskrav og -procedurer, hvis de ikke udgør en begrænsning som omhandlet i artikel SERVIN.2.2 [Markedsadgang — liberalisering af investeringer], artikel SERVIN.2.3 [National behandling — liberalisering af investeringer], artikel SERVIN.3.2 [Markedsadgang — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser], artikel SERVIN.3.3 [Lokal tilstedeværelse — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser], artikel SERVIN.3.4 [National behandling — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser] eller artikel SERVIN 5.49 [Forpligtelser — juridiske tjenesteydelser]. Disse foranstaltninger omfatter navnlig kravet om licens, kravet om at levere forsyningspligtydelser, kravet om anerkendte kvalifikationer inden for regulerede sektorer, kravet om at bestå specifikke eksamener, herunder sprogexaminer, kravet om medlemskab af et bestemt erhverv såsom en faglig organisation, kravet om en lokal repræsentant for tjenester eller en lokal adresse og andre ikkediskriminerende krav om, at visse aktiviteter ikke må udøves i beskyttede områder. Disse foranstaltninger finder fortsat anvendelse, selv om de ikke er opført på listen.

10. Det skal præciseres, at for Unionens vedkommende indebærer forpligtelsen til at indrømme national behandling ikke krav om, at fysiske eller juridiske personer fra Det Forenede Kongerige også indrømmes den behandling, der indrømmes i en medlemsstat i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde eller andre foranstaltninger vedtaget i henhold til nævnte traktat, herunder deres gennemførelse i medlemsstaterne, til:

- i) fysiske personer eller personer med fast bopæl i en anden medlemsstat eller
- ii) juridiske personer, der er stiftet eller organiseret efter lov i en anden medlemsstat eller Unionen, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende i Unionen.

11. Den behandling, der indrømmes juridiske personer, som er etableret af investorer fra en part i overensstemmelse med den anden parts ret (og, for så vidt angår Unionen, en medlemsstats ret), og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende i den anden part, berører ikke betingelser eller forpligtelser, som er i overensstemmelse med del to [Handel, transport og fiskeri], overskrift et [Handel], afsnit [II] [Tjenesteydelser og investeringer], kapitel 2 [Liberalisering af investeringer], og som kan være blevet pålagt sådanne juridiske personer, da de blev etableret i den anden part, og som fortsat skal gælde.

12. Listerne gælder kun for Det Forenede Kongeriges og Unionens områder, jf. artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde] og artikel OTH.9 [Geografisk anvendelsesområde], stk. 2, og er kun relevante i forbindelse med Unionen og dens medlemsstaters handelsforbindelser med Det Forenede Kongerige. De berører ikke medlemsstaternes rettigheder og forpligtelser i henhold til EU-retten.

13. Det skal præciseres, at ikkediskriminerende foranstaltninger ikke udgør begrænsninger af markedsadgangen som defineret i artikel SERVIN. 2.2 [Markedsadgang — liberalisering af investeringer], SERVIN.3.2 [Markedsadgang — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser] eller artikel SERVIN.5.49 [Forpligtelser — juridiske tjenesteydelser] for enhver foranstaltning:

- a) der kræver adskillelse af ejerskabet af infrastruktur fra ejerskabet af de varer eller tjenesteydelser, der leveres via denne infrastruktur, for at sikre fair konkurrence, f.eks. inden for energi, transport og telekommunikation
- b) der begrænser koncentrationen af ejerskab for at sikre fair konkurrence

- c) der tilsigter at sikre bevarelse og beskyttelse af naturressourcerne og af miljøet, herunder en begrænsning af tilgængeligheden, antallet og omfanget af bevilgede koncessioner og indførelse af et moratorium eller forbud
- d) der begrænser antallet af udstedte tilladelser på grund af tekniske og fysiske begrænsninger, f.eks. telekommunikationsspektrum og -frekvenser, eller
- e) der kræver, at en bestemt procentdel af en virksomheds aktionærer, ejere, partnere eller ledere skal være uddannet til eller udøve et bestemt erhverv såsom advokater og revisorer.

14. Hvad angår finansielle tjenesteydelser gælder følgende: I modsætning til hvad der er tilfældet for udenlandske datterselskaber, er filialer, der er direkte etableret i en medlemsstat af en finansiell institution fra et tredjeland med visse begrænsede undtagelser ikke omfattet af de tilsynsregler, der er harmoniseret på EU-plan, og som gør det muligt for sådanne datterselskaber at nyde godt af udvidede faciliteter ved oprettelse af nye kontorer og levere grænseoverskridende tjenesteydelser overalt i Unionen. Sådanne filialer får derfor tilladelse til at drive virksomhed på en medlemsstats område på betingelser svarende til dem, der gælder for indenlandske finansielle institutioner i den pågældende medlemsstat, og skal eventuelt opfylde en række særlige forsigtighedskrav såsom, for så vidt angår bankvirksomhed og værdipapirer, krav om særskilt kapital og andre solvenskrav og krav om regnskabsaflæggelse og -offentliggørelse eller, for så vidt angår forsikring, særlige garanti- og indlånskrav, særskilt kapital og placering i den pågældende medlemsstat af de aktiver, der repræsenterer de tekniske reserver og mindst en tredjedel af solvensmargenen.

Følgende forkortelser er benyttet i nedenstående liste over forbehold:

UK Det Forenede Kongerige

EU Den Europæiske Union og alle dens medlemsstater

AT Østrig	IE Irland
BE Belgien	IT Italien
BG Bulgarien	LT Litauen
CY Cypern	LU Luxembourg
CZ Tjekkiet	LV Letland
DE Tyskland	MT Malta
DK Danmark	NL Nederlandene
EE Estland	PL Polen
EL Grækenland	PT Portugal
ES Spanien	RO Rumænien
FI Finland	SE Sverige
FR Frankrig	SI Slovenien
HR Kroatien	SK Den Slovakiske Republik
HU Ungarn	

Unionens liste

Forbehold nr. 1 – Alle sektorer

Forbehold nr. 2 – Liberale tjenesteydelser (undtagen sundhedsrelaterede erhverv)

Forbehold nr. 3 – Liberale tjenesteydelser (sundhedsrelaterede erhverv og detailhandel med lægemidler)

Forbehold nr. 4 – Forsknings- og udviklingsvirksomhed

Forbehold nr. 5 – Tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom

Forbehold nr. 6 – Forretningstjenesteydelser

Forbehold nr. 7 – Kommunikationstjenesteydelser

Forbehold nr. 8 – Bygge- og anlægstjenesteydelser

Forbehold nr. 9 – Distributionstjenesteydelser

Forbehold nr. 10 – Undervisning

Forbehold nr. 11 - Tjenesteydelser på miljøområdet

Forbehold nr. 12 – Finansielle tjenesteydelser

Forbehold nr. 13 – Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser

Forbehold nr. 14 – Turisme og rejserelaterede tjenesteydelser

Forbehold nr. 15 – Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter

Forbehold nr. 16 – Transport og tjenesteydelser i tilknytning til transportvirksomhed

Forbehold nr. 17 – Energirelaterede aktiviteter

Forbehold nr. 18 - Landbrug, fiskeri og fremstillingsvirksomhed

Forbehold nr. 1 – Alle sektorer

Sektor:	<i>Alle sektorer</i>
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Præstationskrav Øverste ledelse og bestyrelse Forpligtelser vedrørende juridiske tjenesteydelser
Kapitel/afsnit	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Type etablering

Hvad angår liberalisering af investeringer — national behandling og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser — forpligtelser

EU: Den behandling, der i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde indrømmes juridiske personer, som er etableret i overensstemmelse med EU-retten eller en medlemsstats ret, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende i Unionen, herunder juridiske personer etableret i Unionen af investorer fra Det Forenede Kongerige, indrømmes ikke juridiske personer, der er etableret uden for Unionen, eller sådanne juridiske personers filialer eller repræsentationskontorer, herunder filialer eller repræsentationskontorer for juridiske personer fra Det Forenede Kongerige.

Mindre favorabel behandling kan indrømmes juridiske personer, der er etableret i overensstemmelse med EU-retten eller en medlemsstats ret, og som kun har deres vedtægtsmæssige hjemsted i Unionen, medmindre det kan godtgøres, at de har en reel og vedvarende forbindelse med økonomien i en af medlemsstaterne.

Foranstaltninger:

EU: Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Hvad angår liberalisering af investeringer — markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse:

Dette forbehold gælder kun for sundhedstjenesteydelser, sociale tjenesteydelser og undervisning:

EU (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Alle medlemsstater kan, når de sælger eller afhænder deres kapitalandele eller aktiver i et eksisterende statsforetagende eller en eksisterende statslig enhed, der leverer sundhedstjenesteydelser, sociale tjenesteydelser eller undervisning (CPC 93, 92), forbyde eller pålægge begrænsninger for ejerskabet af sådanne andele eller aktiver

og/eller begrænse muligheden for, at ejerne af sådanne andele og aktiver kan kontrollere et foretagende, for så vidt angår investorer fra Det Forenede Kongerige eller deres virksomheder. Med hensyn til et sådant salg eller anden afhændelse kan enhver medlemsstat vedtage eller opretholde en foranstaltning med relation til nationalitet for øverste ledelse eller medlemmer af bestyrelsen samt begrænse antallet af leverandører.

Med henblik på dette forbehold forstås ved:

- i) "eksisterende foranstaltning": en foranstaltning, der opretholdes eller vedtages efter datoen for denne aftales ikrafttræden, og som på tidspunktet for salg eller anden afhændelse forbyder eller pålægger begrænsninger for ejerskabet af kapitalandele eller aktiver eller pålægger et nationalitetskrav eller pålægger begrænsninger i antallet af leverandører, som beskrevet i dette forbehold, samt
- ii) "statsforetagende": et foretagende, der ejes eller kontrolleres af en medlemsstat gennem ejerandele og indbefatter et foretagende, der etableres efter datoen for ikrafttrædelsen af denne aftale udelukkende med det formål at sælge eller afhænde kapitalandele eller aktiver i et nuværende statsforetagende eller en nuværende statslig enhed.

Foranstaltninger:

EU: Som anført ovenfor under elementet "beskrivelse".

Hvad angår liberalisering af investeringer — national behandling og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser — forpligtelser

I **AT:** For drift af en filial skal selskaber uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (ikke-EØS) som minimum udpege en person, som har bopæl i Østrig, til deres repræsentation.

Ledere (administrerende direktører, fysiske personer) med ansvar for overholdelse af den østrigske handelslov skal have bopæl i Østrig.

I **BG:** Udenlandske juridiske personer, medmindre disse er etableret i henhold til lovgivningen i en medlemsstat i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), må drive forretning og foretage aktiviteter, såfremt de er etableret i republikken Bulgarien i form af en virksomhed, der er registreret i handelsregisteret. Der kræves tilladelse til etablering af filialer.

Repræsentationskontorer for udenlandske virksomheder skal registreres hos det bulgarske handels- og industrikammer og må ikke deltage i økonomisk aktivitet, men har kun ret til at rådgive deres ejer og agere som repræsentanter eller agenter.

I **EE:** Hvis mindst halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne i et anpartsselskab, et aktieselskab eller en filial ikke er hjemmehørende i Estland, i en anden EØS-medlemsstat eller i Det Schweiziske Forbund, udpeger anpartsselskabet, aktieselskabet eller det udenlandske selskab et kontaktpunkt, hvis estiske adresse kan benyttes til fremsendelse af virksomhedens procesdokumenter og hensigtserklæringer rettet til virksomheden (dvs. et udenlandsk selskabs filial).

Hvad angår liberalisering af investeringer — national behandling, grænseoverskridende handel med tjenesteydelser — markedsadgang og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser — forpligtelser

I **FI**: Mindst en af interessenterne i et almindeligt interessentskab eller af de almindelige interessenter i et begrænset interessentskab skal have bopæl inden for EØS eller, såfremt interessenten er en juridisk person, være stiftet (ingen filialer tilladt) inden for EØS. Registreringsmyndigheden kan tildele dispensationer.

For at handle som privat erhvervsdrivende kræves bopæl inden for EØS.

Hvis en udenlandsk organisationen fra et land uden for EØS agter at drive virksomhed eller handle ved at etablere en filial i Finland, kræves en handelstilladelse.

Der kræves bopæl inden for EØS for mindst et af de ordinære medlemmer og en af suppleanterne i bestyrelsen og for den administrerende direktør. Registreringsmyndigheden kan indrømme virksomhedsdispensationer.

I **SE**: Et udenlandsk selskab, som ikke har etableret en juridisk enhed i Sverige eller udøver sin virksomhed gennem en handelsagent, skal gennemføre sine kommercielle transaktioner gennem en filial, der er etableret i Sverige, med en uafhængig ledelse og separate regnskaber. Den administrerende direktør for filialen, eller den administrerende vicedirektør, hvis en sådan er udpeget, skal være bosiddende i EØS. En fysisk person, der ikke har bopæl i EØS, og som gennemfører kommercielle transaktioner i Sverige, skal udpege og registrere en repræsentant med bopæl i landet, som skal være ansvarlig for driften i Sverige. Der føres særskilt regnskab for transaktioner i Sverige. Den kompetente myndighed kan i de enkelte tilfælde indrømme undtagelser fra filial- og bopælskravene. Byggeprojekter af en varighed på mindre end et år, der gennemføres af et selskab med hjemsted eller en fysisk person med bopæl uden for EØS, er fritaget for kravene om etablering af en filial eller udpegelse af en repræsentant med bopæl i landet.

For selskaber med begrænset ansvar og kooperative økonomiske sammenslutninger skal mindst 50 procent af bestyrelsesmedlemmerne, mindst 50 procent af suppleanterne til bestyrelsen, den administrerende direktør, den administrerende vicedirektør og mindst én af de personer, der er bemyndiget til at underskrive på virksomhedens vegne, hvis der er udpeget en sådan person, være bosiddende i EØS. Den kompetente myndighed kan indrømme fritagelser fra dette krav. Hvis ingen af virksomhedens/selskabets repræsentanter har bopæl i Sverige, skal bestyrelsen udpege og registrere en person, der har bopæl i Sverige, og som har fået tilladelse til at modtage forkyndelser på vegne af virksomheden/selskabet.

Tilsvarende betingelser gælder for etablering af alle andre former for juridiske enheder.

I **SK**: En udenlandsk fysisk person, hvis navn skal registreres i det relevante register (handelsregistret, iværksætterregistret eller et andet erhvervsregister) som en person, der er bemyndiget til at handle på vegne af en erhvervsdrivende, skal forelægge en opholdstilladelse for Slovakiet.

Foranstaltninger:

AT: Aktiengesetz, BGBl. nr. 98/1965, § 254 (2),

GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, § 107 (2) og Gewerbeordnung, BGBl. Nr. 194/1994, § 39 (2a).

BG: lov om handel, artikel 17a, samt

lov om investeringsfremme, artikel 24.

EE: Äriseadustik (handelsloven) § 63¹, (1, 2 og 4).

FI: *Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (lov om retten til at udøve et erhverv) (122/1919), s. 1, osuuskuntalaki (lov om kooperativer) 1488/2001, osakeyhtiölaki (lov om virksomheder med begrænset ansvar) (624/2006) samt Laki luottolaitostoiminnasta (lov om kreditinstitutter) (121/2007).*

SE: *Lag om utländska filialer m.m (lov om udenlandske filialer) (1992:160), aktiebolagslagen (aktieselskabsloven) (2005:551), lov om aktieselskaber (2018:672) og lov om europæiske økonomiske interessegrupper (1994:1927).*

SK: *Lov 513/1991 om handelsloven (artikel 21), lov nr. 455/1991 om næringsbreve samt lov nr. 404/2011 om udlændinges ophold (artikel 22 og 32).*

Hvad angår liberalisering af investeringer — markedsadgang, national behandling, præstationskrav og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser — forpligtelser:

I **BG:** Etablerede virksomheder kan kun ansætte tredjelandssstatsborgere til stillinger, hvor der ikke er noget krav om bulgarsk nationalitet. Det samlede antal tredjelandssstatsborgere, som er blevet ansat af en etableret virksomhed i de seneste 12 måneder, må ikke overstige 20 % (35 % for små og mellemstore virksomheder) af det gennemsnitlige antal bulgarske statsborgere, statsborgere fra andre medlemsstater, statsborgere fra stater, der er parter i EØS-aftalen, eller statsborgere fra Det Schweiziske Forbund, der er ansat på kontrakt. Desuden skal arbejdsgiveren godtgøre, at der ikke findes nogen egnet arbejdstager fra Bulgarien, EU, EØS eller Schweiz til den pågældende stilling ved at gennemføre en arbejdsmarkedstest, inden der ansættes en tredjelandssstatsborger.

For højt kvalificerede, sæsonarbejdere og udstationerede arbejdstagere samt for virksomhedsinternt udstationerede, forskere og studerende er der ingen begrænsninger af antallet af tredjelandssstatsborgere, der kan arbejde for en enkelt virksomhed. For ansættelse af tredjelandssstatsborgere i disse kategorier kræves der ingen arbejdsmarkedstest.

Foranstaltninger:

BG: *Lov om arbejdskraftmigration og -mobilitet.*

Hvad angår liberalisering af investeringer — markedsadgang, national behandling:

I **PL:** De aktiviteter, der udøves af et repræsentationskontor, må kun omfatte reklame og fremme af det udenlandske moderselskab, som kontoret repræsenterer. Hvad angår alle sektorer bortset fra juridiske tjenesteydelser, må ikke-EU-investorer og deres virksomheders etablering kun have form af et begrænset interessentskab, begrænset aktieinteressentskab, virksomhed med begrænset ansvar og aktieselskab, mens nationale investorer og virksomheder både har adgang til at danne ikkekommercielle interessentskaber (generelt interessentskab og interessentskab med ubegrænset ansvar).

Foranstaltninger:

PL: Lov af 6. marts 2018 om regler for udenlandske iværksætteres og andre udenlandske personers økonomiske virksomhed i Republikken Polens område.

b) Erhvervelse af fast ejendom

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling:

I **AT** (gælder det regionale forvaltningsniveau): Erhvervelse, køb og leje eller leasing af fast ejendom foretaget af fysiske personer eller virksomheder uden for EU kræver tilladelse fra de kompetente regionale myndigheder (Länder). tilladelsen vil kun blive udstedt, hvis erhvervelsen sker i offentlig (især økonomisk, social og kulturel) interesse.

I **CY**: Cypriotiske statsborgere eller personer af cypriotisk oprindelse samt statsborgere i en medlemsstat har tilladelse til at erhverve fast ejendom i Cypern uden begrænsninger. En udlænding kan ikke erhverve fast ejendom, bortset fra ved dødsfald, uden at have fået en tilladelse fra ministerrådet. Hvad angår udlændinge, hvor erhvervelsen af fast ejendom overskrider behovet for opførelse af et hus eller en erhvervs ejendom, eller på anden vis overskrider to donam (2,676 kvadratmeter), skal enhver tilladelse, der udstedes af ministerrådet, være underlagt de betingelser, begrænsninger og kriterier, som er fastsat i forskriften fra ministerrådet og godkendt af repræsentanternes hus. En udlænding er en person, som ikke er statsborger i Republikken Cypern, inklusive en udenlandsk kontrolleret virksomhed. Betegnelsen omfatter ikke udlændinge af cypriotisk oprindelse eller ikke-cypriotiske ægtefæller til statsborgere i Republikken Cypern.

I **CZ**: Der gælder særlige regler for landbrugsjord, som er statens ejendom. Statslig landbrugsjord kan kun erhverves af tjekkiske statsborgere, statsborgere fra andre medlemsstater, statsborgere fra stater, der er parter i EØS-aftalen, eller statsborgere fra Det Schweiziske Forbund. Juridiske personer kan kun erhverve statslig landbrugsjord, hvis de er landbrugsiværksættere i Den Tjekkiske Republik eller personer med tilsvarende status i en anden EU-medlemsstat eller i stater, der er parter i EØS-aftalen, eller i Det Schweiziske Forbund.

I **DK**: Fysiske personer, der ikke har bopæl i Danmark, og som ikke tidligere har haft bopæl i Danmark i et tidsrum af i alt fem år, kan i henhold til loven om erhvervelse kun erhverve adkomst til fast ejendom i Danmark med Justitsministeriets tilladelse. Det samme gælder juridiske personer, der ikke har hjemsted i Danmark. Fysiske personer kan erhverve fast ejendom, hvis denne skal tjene som helårsbolig for ansøgeren.

Juridiske personer, der ikke har hjemsted i Danmark, kan generelt erhverve fast ejendom, hvor erhvervelsen er en forudsætning for, at køberen kan udøve virksomhed. Der kræves også tilladelse, hvis den faste ejendom skal tjene som fritidsbolig for ansøgeren. En sådan tilladelse gives kun, hvis ansøgeren efter en samlet og konkret vurdering anses for at have særligt stærke bånd til Danmark.

Tilladelse i henhold til erhvervelsesloven gives kun til erhvervelse af en specifik fast ejendom. Fysiske eller juridiske personers erhvervelse af landbrugsjord er desuden reguleret i henhold til loven om landbrugsejendomme, som pålægger begrænsninger for alle personer, danskere eller udlændinge, når der erhverves landbrugsejendom. På tilsvarende vis skal enhver fysisk eller juridisk person, som ønsker at erhverve en landbrugsejendom, opfylde kravene i denne lov. Dette betyder generelt, at der gælder et begrænset bopælskrav på landbrugsbedriften. Bopælskravet er ikke personligt. Juridiske enheder skal være af de typer, der er anført i lovens §§ 20 og 21, og skal være registreret i Unionen (eller EØS).

I **EE**: En juridisk person fra en OECD-medlemsstat har ret til at erhverve fast ejendom, som består af:

- i. i alt under ti hektar landbrugsareal, skovareal eller landbrugs- og skovareal uden restriktioner.
- ii. mindst ti hektar landbrugsareal, hvis den juridiske person i tre år umiddelbart forud for det år, hvor erhvervelsen af den faste ejendom fandt sted, har beskæftiget sig med produktion af landbrugsprodukter, der er opført i bilag I til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, med undtagelse af fiskevarer og bomuld (i det følgende benævnt "landbrugsprodukter").
- iii. mindst ti hektar skovareal, hvis den juridiske person i tre år umiddelbart forud for det år, hvor erhvervelsen af den faste ejendom fandt sted, har beskæftiget sig med skovforvaltning i skovlovens forstand (i det følgende benævnt "skovforvaltning") eller produktion af landbrugsprodukter.
- iv. under ti hektar landbrugsareal og under ti hektar skovareal, men mindst ti hektar landbrugs- og skovareal i alt, hvis den juridiske person i tre år umiddelbart forud for det år, hvor erhvervelsen af den faste ejendom fandt sted, har beskæftiget sig med produktion af landbrugsprodukter eller skovforvaltning.

Hvis en juridisk person ikke opfylder kravene i nr. ii)-iv), kan den juridiske person kun erhverve fast ejendom bestående af mindst ti hektar landbrugsareal, skovareal eller landbrugs- og skovareal i alt med tilladelse fra kommunalbestyrelsen på det sted, hvor den faste ejendom, der ønskes erhvervet, er beliggende.

Der gælder restriktioner for erhvervelse af fast ejendom i visse geografiske områder for ikke-EØS-statsborgere.

I **EL**: Erhvervelse eller leje af fast ejendom i grænseregionerne er forbudt for fysiske eller juridiske personer, som har statsborgerskab eller er hjemmehørende i et land uden for medlemsstaterne og Den Europæiske Frihandelssammenslutning. Forbuddet kan ophæves ved en skønsmæssig afgørelse truffet af et udvalg under den relevante decentrale administration (eller forsvarsministeren, hvis den ejendom, der skal udnyttes, tilhører fonden til udnyttelse af privat offentlig ejendom). .

I **HR**: Udenlandske virksomheder har kun tilladelse til at erhverve fast ejendom til levering af tjenesteydelser, hvis de er etableret og stiftet i Kroatien som juridiske personer. Erhvervelse af fast ejendom, som er nødvendig for datterselskabers levering af tjenesteydelser, kræver godkendelse fra justitsministeriet. Udlændinge kan ikke erhverve landbrugsjord.

I **MT**: Ikkestatsborgere fra en medlemsstat må ikke erhverve fast ejendom med henblik på erhvervsmæssige formål. Virksomheder med ikke-EU-selskabsdeltagelse på 25 procent (eller mere) skal opnå tilladelse fra den kompetente myndighed (finansministeren) til at købe fast ejendom med henblik på erhvervsmæssige eller forretningsmæssige formål. Den kompetente myndighed vil afgøre, om den foreslåede erhvervelse bidrager med en nettofordel for maltesisk økonomi.

I **PL**: Udlændinge skal have tilladelse til erhvervelse af fast ejendom, direkte og indirekte. Der udstedes tilladelse ved administrativ afgørelse af ministeren med kompetence for interne anliggender i samråd med forsvarsministeren samt i tilfælde af erhvervelse af landbrugsejendom ministeren for landbrug og udvikling af landdistrikter.

Foranstaltninger:

AT: *Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007,*

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004,

NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800,

OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994,

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002,

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993,

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996, Vorarlberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004 samt

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998.

CY: *Lov om erhvervelse af fast ejendom (udlændinge) (kapitel 109) som ændret.*

CZ: *Lov nr. 503/2012, sml. om kontoret for statsejet jord, som ændret.*

DK: *Lov om erhvervelse af fast ejendom (lovbekendtgørelse nr. 265 af*

21. marts 2014 om erhvervelse af fast ejendom),

erhvervelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 764 af 18. september 1995) og lov om landbrugsejendomme (lovbekendtgørelse nr. 27 af 4. januar 2017).

EE: *Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (restriktioner på erhvervelse af fast ejendom), kapitel 2, § 4, kapitel 3, § 10, 2017.*

EL: *Lov nr. 1892/1990 i sin nuværende form i kombination, for så vidt angår ansøgningen, med forsvarsministerens og borgerbeskyttelsesministerens ministerielle afgørelse F.110/3/330340/S.120/7-4-14.*

HR: *Lov om ejerskab og andre ejendomsrettigheder (statstidende 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), og artikel 354-358.b, lov om landbrugsjord (statstidende 20/18, 115/18, 98/19), artikel 2, lov om almen administrativ procedure.*

MT: *Lov om fast ejendom (erhvervelse foretaget af borgere uden bopæl) (kap. 246) og protokol nr. 6 i EU-tiltrædelsesaftalen om erhvervelse af fritidsboliger i Malta.*

PL: *Lov af 24. marts 1920 om udlændinges erhvervelse af fast ejendom (statstidende fra 2016, punkt 1061 som ændret).*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **HU:** Erhvervelsen af fast ejendom fra ikkehjemmehørende side kræver tilladelse fra den administrative myndighed, der er ansvarlig for ejendommens geografiske placering.

Foranstaltninger:

HU: *Regeringsdekret nr. 251/2014 (X. 2.) om udlændinges erhvervelse af*

anden fast ejendom end land, der anvendes til landbrugs- eller skovbrugsformål og lov LXXVIII af 1993 (stk. 1/A).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **LV**: Det er tilladt for statsborgere i Det Forenede Kongerige at erhverve bygrunde via juridiske personer, der er registreret i Letland eller i andre medlemsstater:

- i) hvis over 50 procent af egenkapitalen ejes af statsborgere i medlemsstater, den lettiske regering eller en kommune, enten separat eller i alt,
- ii) hvis over 50 % af egenkapitalen ejes af fysiske personer og virksomheder fra tredjelande, som Letland har indgået bilaterale aftaler med om fremme og gensidig beskyttelse af investeringer, der er blevet godkendt af det lettiske parlament før den 31. december 1996,
- iii) hvis over 50 % af egenkapitalen ejes af fysiske personer og virksomheder fra tredjelande, som Letland har indgået bilaterale aftaler med om fremme og gensidig beskyttelse af investeringer efter den 31. december 1996, hvis disse aftaler har fastsat rettigheder for lettiske fysiske personer og virksomheder om erhvervelse af grunde i det pågældende tredjeland,
- iv) hvis over 50 procent af egenkapitalen ejes samlet af personer som omhandlet i nr. i)-iii), eller
- v) som er offentlige aktieselskaber, såfremt deres andele deraf er noteret på børsen.

Hvis Det Forenede Kongerige tillader lettiske statsborgere og virksomheder at erhverve fast ejendom i byområder på dets territorium, vil Letland tillade statsborgere og virksomheder i Det Forenede Kongerige at erhverve fast ejendom i byområder i Letland på samme vilkår som for lettiske statsborgere.

Foranstaltninger:

LV: *Lov om grundreform i byerne i Republikken Letland, afdeling 20 og 21.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **DE**: Visse krav om gensidighed kan gælde ved erhvervelse af fast ejendom.

I **ES**: Udenlandsk investering i aktiviteter, der har direkte forbindelse til investering i fast ejendom til diplomatiske missioner fra stater, som ikke er medlemsstater, kræver en administrativ autorisation fra det spanske ministerråd, medmindre der er en gensidig liberaliseringsaftale i kraft.

I **RO**: Udenlandske statsborgere og statsløse personer samt juridiske personer (bortset fra statsborgere og juridiske personer fra en EØS-medlemsstat) må erhverve ejendomsrettigheder over grunde på de betingelser, som er reguleret af internationale aftaler på baggrund af princippet om gensidig anerkendelse. Udenlandske statsborgere, statsløse personer og juridiske personer kan ikke erhverve ejendomsrettigheder over grunde på mere gunstige vilkår end dem, der gælder for en fysisk eller juridisk person fra Den Europæiske Union.

Foranstaltninger:

DE: *Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (EGBGB, lov om indførelse af borgerlig lovbog).*

ES: kongeligt dekret 664/1999 af 23. april 1999 angående udenlandsk investering.

RO: lov 17/2014 om visse foranstaltninger til regulering af køb og salg af landbrugsjord uden for byområder og om ændring samt

lov nr. 268/2001 om privatisering af virksomheder, der ejer jord i offentligt ejerskab, og privat forvaltning af statslig landbrugsjord og etablering af agenturet for statsejendomme, med senere ændringer.

Forbehold nr. 2 – Liberale tjenesteydelser (undtagen sundhedsrelaterede erhverv)

Sektor – delsektor:	Liberale tjenesteydelser - juridiske tjenesteydelser; patentagent, agentvirksomhed vedrørende industriel ejendomsret, advokatvirksomhed i forbindelse med intellektuel ejendomsrettighed; regnskabsvæsen- og bogholderivirksomhed; revisionsvirksomhed, skatterådgivning; arkitekt- og byplanlægningstjenesteydelser, ingeniørtjenesteydelser og integrerede ingeniørtjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, del af 879
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse Forpligtelser vedrørende juridiske tjenesteydelser
Kapitel/afsnit	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Juridiske tjenesteydelser (del af CPC 861)¹²⁰

¹²⁰ Med henblik på dette forbehold forstås ved:

a) "retten i værtsjurisdiktionen": retten i den konkrete medlemsstat samt EU-retten

"retten i hjemlandsjurisdiktionen": retten i Det Forenede Kongerige

b) "international ret": folkeretten med undtagelse af EU-retten, herunder regler i henhold til internationale traktater og konventioner samt folkeretlig sædvaneret

c) "juridisk rådgivning": vejledning til og rådgivning af kunder vedrørende forhold som transaktioner, forbindelser og tvister, som indebærer anvendelse eller fortolkning af retsregler, deltagelse sammen med eller på vegne af klienter i forhandlinger og andre forbindelser med tredjepart vedrørende sådanne forhold samt udarbejdelse af dokumenter, som helt eller delvis reguleres ved lov, og verificering af dokumenter af enhver art med henblik på og i overensstemmelse med lovkrav

d) "juridisk repræsentation": udarbejdelse af dokumenter, som skal forelægges for administrative organer, domstole og andre behørigt oprettede officielle retsinstanser, samt møde for administrative organer, domstole og andre behørigt oprettede officielle retsinstanser

e) "juridisk voldgift, forlig og mægling": udarbejdelse af dokumenter, der skal forelægges for, forberedelse på møde med og møde for en voldgiftsmand, forligsmand eller mægler i enhver tvist, der vedrører anvendelsen og fortolkningen af lovgivningen. Det omfatter ikke voldgift, forlig og mægling i tvister,

Hvad angår liberalisering af investeringer — markedsadgang og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser — forpligtelser

I EU: Der gælder specifikke ikkediskriminerende krav til retlig form i den enkelte medlemsstat.

i) Udvalgte juridiske tjenesteydelser, der leveres under hjemlandets advokattitel (del af CPC 861 — juridisk rådgivning, voldgift, forlig og mægling med hensyn til retten i hjemlandsjurisdiktionen og international ret, jf. aftalens del to [Handel, transport og fiskeri], overskrift et [Handel], afsnit II, kapitel 5 [Lovgivningsmæssige rammer], afdeling 7 [Juridiske tjenesteydelser]

Det skal præciseres, at krav om registrering hos advokatsamfundet i overensstemmelse med de indledende noter, særlig punkt 9, kan omfatte et krav om, at vedkommende skal have afsluttet praktik under tilsyn af en advokat med licens eller have kontor eller postadresse i en bestemt rets jurisdiktion, for at kunne blive medlem af det pågældende advokatsamfund. Nogle medlemsstater kan stille krav om, at fysiske personer, der beklæder bestemte stillinger i et advokatfirma/selskab/en virksomhed eller aktionærer, skal have ret til at praktisere retten i værtsjurisdiktionen.

Hvad angår liberalisering af investeringer — markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser — national behandling, markedsadgang og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser — forpligtelser:

I AT:

Der er krav om EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab og bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse) for at kunne levere juridiske tjenesteydelser inden for retten i værtsjurisdiktionen (EU-ret og medlemsstatsret), herunder møderet ved domstolene. Kun advokater med EØS-nationalitet eller schweizisk nationalitet har tilladelse til at levere juridiske tjenesteydelser via en handelsmæssig tilstedeværelse. Udøvelse af advokatvirksomhed for så vidt angår folkeretten og retten i hjemlandsjurisdiktionen er kun tilladt på tværs af grænserne.

Kapitaldeltagelse og andele i driftsresultatet i ethvert advokatfirma fra udenlandske advokaters side (som skal være fuldt kvalificerede i deres hjemlandsjurisdiktion) er tilladt op til 25 procent; resten skal ejes af fuldt kvalificerede EØS-advokater eller schweiziske advokater, og kun sidstnævnte må udøve afgørende indflydelse på beslutningstagningen i advokatfirmaet.

I BE: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Udenlandske advokater kan udøve advokatvirksomhed. Advokater, der er medlemmer af udenlandske (ikke-EU-) advokatsamfund og ønsker at etablere sig i Belgien, men som ikke opfylder betingelserne for optagelse på listen (tableau) af fuldt kvalificerede advokater, på EU-listen eller på listen over praktikanter, kan anmode om optagelse på den såkaldte "B-liste". Kun i Bruxelles' advokatsamfund findes der en sådan "B-liste". En advokat på B-listen har lov til at levere bestemte juridiske tjenesteydelser.

der ikke vedrører anvendelse og fortolkning af lovgivning, og som henhører under tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning. Det omfatter heller ikke det at fungere som voldgiftsmand, forligsmand eller mægler. Som underkategori henviser internationale juridiske voldgifts-, mæglings- eller mæglingstjenesteydelser til de samme tjenesteydelser, når tvisten involverer parter fra to eller flere lande.

I **BG**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling): Der er krav om fast bopæl for at udøve retsmægling. En mægler kan kun være en person, der er optaget i justitsministeriets ensartede register over mæglere.

I Bulgarien kan den fulde nationale behandling, der gælder for etablering og drift af virksomheder og levering af tjenesteydelser, kun udvides til også at gælde virksomheder etableret i og statsborgere fra de lande, med hvem der er indgået eller vil blive indgået bilaterale aftaler om gensidig juridisk bistand.

I **CY**: Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab samt bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse). Kun advokater, som har opnået medlemskab af advokatsamfundet, må være partnere eller deltagere eller bestyrelsesmedlemmer i et advokatfirma i Cypern.

I **CZ**: Udenlandske advokater skal have bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse).

I **DE**: For udenlandske advokater (med bestalling uden for EØS og Schweiz) kan der være begrænsninger for besiddelse af aktier i et advokatfirma, der leverer juridiske tjenesteydelser inden for retten i værtsjurisdiktionen.

I **DK**: Uden at det berører ovenstående EU-forbehold, kan aktier i et advokatfirma kun ejes af advokater, der aktivt udøver advokatvirksomhed i virksomheden, dets moderselskab eller datterselskab, andre ansatte i virksomheden eller et andet advokatfirma, der er registreret i Danmark. Andre ansatte i virksomheden må tilsammen kun eje mindre end 10 % af aktierne og stemmerettighederne, og for at være aktionærer skal de bestå en eksamen i de regler, der er af særlig betydning for udøvelsen af advokatvirksomhed.

Kun advokater, der aktivt udøver advokatvirksomhed i virksomheden, moderselskabet eller datterselskabet, andre aktionærer og arbejdstagerrepræsentanter, kan være medlemmer af bestyrelsen. Flertallet af bestyrelsesmedlemmerne skal være advokater, der aktivt udøver advokatvirksomhed i virksomheden, moderselskabet eller datterselskabet. Kun advokater, der aktivt udøver advokatvirksomhed i virksomheden, moderselskabet eller datterselskabet og andre aktionærer, der har bestået ovennævnte eksamen kan være direktør i advokatvirksomheden.

I **ES**: Der kræves en arbejdsadresse for at kunne levere bestemte juridiske tjenesteydelser.

I **FR** kræver permanent udøvelse af advokatvirksomhed kræver bopæl eller etablering inden for EØS. Uden at det berører ovenstående EU-forbehold, gælder følgende: For alle advokater skal virksomheden have en af følgende juridiske former, der er godkendt i henhold til fransk ret på et ikkediskriminerende grundlag: SCP (société civile professionnelle), SEL (société d'exercice libéral), SEP (société en participation), SARL (société à responsabilité limitée), SAS (société par actions simplifiée), SA (société anonyme), SPE (société pluriprofessionnelle d'exercice) og "association", på visse betingelser. Aktionærer, direktører og partnere kan være underlagt særlige begrænsninger i forbindelse med deres erhvervmæssige virksomhed.

I **HR**: Kun en advokat, der har kroatisk advokattitel, kan etablere et advokatfirma (firmaer fra Det Forenede Kongerige kan oprette filialer, som måske ikke ansætter kroatisk advokater).

I **HU**: Der kræves en samarbejdsaftale med en ungarsk advokat (ügyvéd) eller et advokatfirma (ügyvédi iroda). En udenlandsk juridisk rådgiver kan ikke være medlem af et ungarsk advokatfirma. En udenlandsk advokat er ikke bemyndiget til at udarbejde dokumenter, der skal forelægges for en klients retlige repræsentant for en voldgiftsmand, forligsmand eller mægler i en tvist, eller til at eller fungere som sådan.

I **PT** (gælder ligeledes mestbegunstigelsesbehandling): Udlændinge, der har et eksamensbevis fra et juridisk fakultet i Portugal, kan lade sig registrere i det portugisiske advokatsamfund (Ordem dos Advogados) på samme betingelser som portugisiske statsborgere, hvis deres respektive land indrømmer portugisiske statsborgere gensidighed.

Andre udlændinge, der har taget en juridisk eksamen, som er anerkendt af et juridisk fakultet i Portugal, kan lade sig registrere som medlem af advokatsamfundet, forudsat at de har fået den nødvendige oplæring og bestået den afsluttende vurderings- og adgangseksamen.

Juridisk rådgivning er tilladt af jurister, forudsat at de har deres erhvervmæssige bopæl ("domiciliação") i PT, består en adgangsprøve og er registreret i advokatsamfundet.

I **RO**: En udenlandsk advokat må ikke foretage mundtlige eller skriftlige afgørelser ved domstolene eller andre retlige organer, bortset fra international voldgift.

I **SE**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Uden at det berører ovennævnte EU-forbehold: Et medlem af det svenske advokatsamfund må ikke ansættes af andre end et medlem af advokatsamfundet eller en virksomhed, der udøver virksomhed for et medlem af advokatsamfundet. Dog kan et medlem af advokatsamfundet ansættes af et udenlandsk firma, der udøver advokatvirksomhed, forudsat at den pågældende virksomhed er hjemmehørende i et land i Unionen, i EØS eller i Det Schweiziske Forbund. Efter dispensation fra det svenske advokatsamfund kan et medlem af det svenske advokatsamfund også ansættes af et ikke-EU-advokatfirma.

Medlemmer af advokatsamfundet, der udøver deres virksomhed i form af et selskab eller interessentskab, må ikke have andre formål eller udføre anden forretning end udøvelse af advokatvirksomhed. Samarbejde med andre advokatselskaber er tilladt, dog kræver samarbejde med udenlandske virksomheder en tilladelse fra bestyrelsen i det svenske advokatsamfund. Kun et medlem af advokatsamfundet må direkte eller indirekte, eller via et selskab, virke som advokat, eje andele i virksomheden eller være partner. Kun et medlem må være medlem af eller en suppleant for bestyrelsen eller stedfortrædende administrerende direktør eller en autoriseret signatar eller sekretær for virksomheden eller interessentskabet.

I **SI**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) En udenlandsk advokat, der har ret til at udøve advokatvirksomhed i udlandet, må levere juridiske tjenesteydelser eller udøve advokatvirksomhed på de betingelser, der er fastsat i artikel 34a i loven om advokatbistand, når betingelsen om faktisk gensidighed er opfyldt. Uden at det berører EU-forbeholdet om ikkediskriminerende krav til retlig form er handelsmæssig tilstedeværelse for advokater udpeget af det slovenske advokatsamfund begrænset til enkeltmandsvirksomheder, advokatfirmaer med begrænset ansvar (interessentskab) eller til et advokatfirma med ubegrænset ansvar (interessentskab). Et advokatfirmas aktiviteter skal begrænses til udøvelse af advokatvirksomhed. Kun advokater har ret til at være partnere i et advokatfirma.

I **SK**: For advokater fra lande uden for EU kræves der reel gensidighed.

ii) Andre juridiske tjenesteydelser (retten i værtsjurisdiktionen, herunder juridisk rådgivning, voldgift, forlig og mægling samt juridisk repræsentation).

Det skal præciseres, at krav om registrering hos advokatsamfundet i overensstemmelse med de indledende noter, særlig punkt 9, kan omfatte et krav om, at vedkommende skal have opnået en juragrad i værtsjurisdiktionen eller tilsvarende eller afsluttet praktik under tilsyn af en advokat med licens eller have kontor eller postadresse i en bestemt rets jurisdiktion, for at kunne blive medlem af det pågældende advokatsamfund.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **EU**: Repræsentation af fysiske eller juridiske personer ved Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) må kun varetages af en advokat med bestalling i en af EØS-medlemsstaterne og forretningssted i EØS, i det omfang vedkommende i den pågældende medlemsstat har ret til at optræde som repræsentant i varemærkesager eller i sager vedrørende industriel ejendomsret, og af professionelle repræsentanter, hvis navne er opført på den liste, som EUIPO fører til dette formål. (Del af CPC 861)

I **AT**: Der er krav om EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab og bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse) for at kunne levere juridiske tjenesteydelser inden for retten i værtsjurisdiktionen (EU-ret og medlemsstatsret), herunder møderet ved domstolene. Kun advokater med EØS-nationalitet eller schweizisk nationalitet har tilladelse til at levere juridiske tjenesteydelser via en handelsmæssig tilstedeværelse. Udøvelse af advokatvirksomhed for så vidt angår folkeretten og retten i hjemlandsjurisdiktionen er kun tilladt på tværs af grænserne.

Kapitaldeltagelse og andele i driftsresultatet i ethvert advokatfirma fra udenlandske advokaters side (som skal være fuldt kvalificerede i deres hjemlandsjurisdiktion) er tilladt op til 25 procent; resten skal ejes af fuldt kvalificerede EØS-advokater eller schweiziske advokater, og kun sidstnævnte må udøve afgørende indflydelse på beslutningstagningen i advokatfirmaet.

I **BE**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Der kræves bopæl for at opnå fuldgyldigt medlemskab af advokatsamfundet, herunder for at få møderet ved domstolene. Bopælskravet til en udenlandsk advokat for at opnå fuldgyldigt medlemskab af advokatsamfundet er på mindst seks år fra datoen for ansøgningen om registrering, tre år under særlige omstændigheder. Krav om at have et certifikat udstedt af den belgiske udenrigsminister, hvorunder national lovgivning eller international konvention tillader gensidighed (princip om gensidig anerkendelse).

Udenlandske advokater kan udøve advokatvirksomhed. Advokater, der er medlemmer af udenlandske (ikke-EU-) advokatsamfund og ønsker at etablere sig i Belgien, men som ikke opfylder betingelserne for optagelse på listen (tableau) af fuldt kvalificerede advokater, på EU-listen eller på listen over praktikanter, kan anmode om optagelse på den såkaldte "B-liste". Kun i Bruxelles' advokatsamfund findes der en sådan "B-liste". En advokat på B-listen har lov til at yde rådgivning. Repræsentation ved "Cour de Cassation" forudsætter optagelse på en bestemt liste.

I **BG**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Forbeholdt statsborgere i en medlemsstat, en anden stat, der er part i EØS-aftalen, eller Det Schweiziske Forbund, som har fået tilladelse til at udøve advokaterhvervet i henhold til lovgivningen i et af de ovennævnte lande. En udlænding (bortset fra ovennævnte), der har fået tilladelse til at udøve advokaterhvervet i henhold til lovgivningen i sit eget land, kan deltage i en appelretssag ved domstolene i Republiken Bulgarien som forsvarer eller mandatar for en statsborger i vedkommendes eget land i en konkret sag sammen med en bulgarsk advokat i tilfælde, hvor dette er fastsat i en aftale mellem den bulgarske og den respektive fremmede stat, eller ud fra gensidighedsprincippet, efter at der er rettet forudgående anmodning herom til formanden for det øverste advokatråd. Lande, for hvilke gensidighedsprincippet finder anvendelse, udpeges af justitsministeren efter anmodning fra formanden for det øverste advokatråd. For at kunne yde retsmægling skal en udlænding være i besiddelse af en tilladelse til længerevarende eller permanent ophold i Republiken Bulgarien og være optaget i justitsministeriets ensartede register over mæglere.

I **CY**: Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab samt bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse). Kun advokater, som har opnået medlemskab af advokatsamfundet, må være partnere eller deltagere eller bestyrelsesmedlemmer i et advokatfirma i Cypern.

I **CZ**: Udenlandske advokater skal have fuldgældigt medlemskab af det tjekkiske advokatsamfund og have bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse).

I **DE**: Kun advokater med kvalifikationer fra et EØS-land eller Schweiz kan opnå medlemskab af advokatsamfundet og har dermed ret til at levere juridiske tjenesteydelser. Der er krav om handelsmæssig tilstedeværelse for at opnå fuldgældigt medlemskab af advokatsamfundet. Det kompetente advokatsamfund kan bevilge fritagelse. For udenlandske advokater (med bestalling uden for EØS og Schweiz) kan der være begrænsninger for besiddelse af aktier i et advokatfirma, der leverer juridiske tjenesteydelser inden for national ret.

I **DK**: Juridiske tjenesteydelser, der leveres under titlen "advokat" eller lignende, er sammen med repræsentation ved domstolene forbeholdt advokater med beskikkelse i Danmark. Advokater fra EU, EØS og Schweiz kan udøve advokatvirksomhed under den titel, de har i deres oprindelsesland.

Uden at det berører EU-forbeholdet om ikkediskriminerende krav til retlig form, kan aktier i et advokatfirma kun ejes af advokater, der aktivt udøver advokatvirksomhed i virksomheden, dets moderselskab eller datterselskab, andre ansatte i virksomheden eller et andet advokatfirma, der er registreret i Danmark. Andre ansatte i virksomheden må tilsammen kun eje mindre end 10 % af aktierne og stemmerettighederne, og for at være aktionærer skal de bestå en eksamen i de regler, der er af særlig betydning for udøvelsen af advokatvirksomhed.

Kun advokater, der aktivt udøver advokatvirksomhed i virksomheden, moderselskabet eller datterselskabet, andre aktionærer og arbejdstagerrepræsentanter, kan være medlemmer af bestyrelsen. Flertallet af bestyrelsesmedlemmerne skal være advokater, der aktivt udøver advokatvirksomhed i virksomheden, moderselskabet eller datterselskabet. Kun advokater, der aktivt udøver advokatvirksomhed i virksomheden, moderselskabet eller datterselskabet og andre aktionærer, der har bestået ovennævnte eksamen kan være direktør i advokatvirksomheden.

I **EE**: Krav om bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse).

I **EL**: Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab samt bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse).

I **ES**: Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab. De kompetente myndigheder kan give dispensation hvad angår nationalitet.

I **FI**: Der er krav om EØS-nationalitet eller schweizisk nationalitet og om medlemskab af advokatsamfundet for at kunne anvende den erhvervsmæssige titel "advokat" (på finsk "asianajaja" eller på svensk "advokat"). Juridiske tjenesteydelser må også leveres af personer, der ikke er medlemmer af advokatsamfundet.

I **FR**: Uden at det berører EU-forbeholdet om ikkediskriminerende krav til retlig form, kræves der bopæl eller etablering i EØS for at opnå fuldgældigt medlemskab af advokatsamfundet, hvilket er nødvendigt for at levere juridiske tjenesteydelser. I et advokatfirma kan kapitalandele og stemmerettigheder være underlagt kvantitative restriktioner i forbindelse med partnernes erhvervsvirksomhed. Repræsentation ved "Cour de Cassation" og "Conseil d'Etat" er underlagt kvoter og forbeholdt franske statsborgere og EU-borgere.

For alle advokater skal virksomheden have en af følgende juridiske former, der er godkendt i henhold til fransk ret på et ikkediskriminerende grundlag: SCP (*société civile professionnelle*), SEL (*société d'exercice libéral*), SEP (*société en participation*), SARL (*société à responsabilité limitée*), SAS (*société par actions simplifiée*), SA (*société anonyme*), SPE (*société pluriprofessionnelle d'exercice*) og "association", på visse betingelser. Permanent udøvelse af advokatvirksomhed kræver bopæl eller etablering inden for EØS.

I **HR**: Der kræves statsborgerskab i en EU-medlemsstat.

I **HU**: Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab samt bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse).

I **LT**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab og bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse).

Udenlandske advokater har kun møderet i henhold til internationale aftaler, herunder særlige bestemmelser om møderet ved domstolene. Der kræves fuldgyldigt medlemskab af advokatsamfundet.

I **LU** (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling): Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab samt bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse). Rådet for ordningen kan på baggrund af princippet om gensidig anerkendelse vælge at fravige kravet om statsborgerskab med henblik på en udenlandsk statsborger.

I **LV** (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling): Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab. Udenlandske advokater har kun møderet i henhold til bilaterale aftaler om gensidig juridisk bistand.

Der findes særlige krav for advokater fra Den Europæiske Union samt udenlandske advokater. For eksempel tillades deltagelse i retsmøder i kriminalsager kun i samarbejde med en advokat fra det lettiske samfund for statsautoriserede advokater.

I **MT**: Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab samt bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse).

I **NL**: Kun advokater med lokal licens, som er optaget i det hollandske register, må bruge titlen "advocate". I stedet for at anvende den komplette term "advocate" er (ikke-registrerede) udenlandske advokater forpligtet til at oplyse hjemlandsjurisdiktionen for deres faglige organisation med henblik på deres aktiviteter i Nederlandene.

I **PT** (gælder ligeledes mestbegunstigelsesbehandling): Krav om bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse). Fuldgyldigt medlemskab af advokatsamfundet er en forudsætning for møderet ved domstolene. Udlændinge, der har et eksamensbevis fra et juridisk fakultet i Portugal, kan lade sig registrere i det portugisiske advokatsamfund (*Ordem dos Advogados*) på samme betingelser som portugisiske statsborgere, hvis deres respektive land indrømmer portugisiske statsborgere gensidighed.

Andre udlændinge, der har taget en juridisk eksamen, som er anerkendt af et juridisk fakultet i Portugal, kan lade sig registrere som medlem af advokatsamfundet, forudsat at de har fået den nødvendige oplæring og bestået den afsluttende vurderings- og adgangseksamen. Kun advokatfirmaer, hvis andele ejes udelukkende af advokater, der er medlemmer af det portugisiske advokatsamfund, kan virke i Portugal.

I **RO**: En udenlandsk advokat må ikke foretage mundtlige eller skriftlige afgørelser ved domstolene eller andre retlige organer, bortset fra international voldgift.

I **SE**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) For at kunne opnå medlemskab af advokatsamfundet og bruge titlen "advokat" er der krav om bopæl i EØS eller Schweiz. Det svenske advokatsamfund kan udstede dispensationer. Det er ikke nødvendigt at være medlem af advokatsamfundet for at udøve advokatvirksomhed inden for rammerne af svensk ret.

Uden at det berører EU-forbeholdet om ikkediskriminerende krav til retlig form, må et medlem af det svenske advokatsamfund ikke ansættes af andre end et medlem af advokatsamfundet eller en virksomhed, der udøver virksomhed for et medlem af advokatsamfundet. Dog kan et medlem af advokatsamfundet ansættes af et udenlandsk firma, der udøver advokatvirksomhed, forudsat at den pågældende virksomhed er hjemmehørende i et land i EØS eller i Det Schweiziske Forbund. Efter dispensation fra det svenske advokatsamfund kan et medlem af det svenske advokatsamfund også ansættes af et ikke-EU-advokatfirma.

Medlemmer af advokatsamfundet, der udøver deres virksomhed i form af et selskab eller interessentskab, må ikke have andre formål eller udføre anden forretning end udøvelse af advokatvirksomhed. Samarbejde med andre advokatselskaber er tilladt, dog kræver samarbejde med udenlandske virksomheder en tilladelse fra bestyrelsen i det svenske advokatsamfund. Kun et medlem af advokatsamfundet må direkte eller indirekte, eller via et selskab, virke som advokat, eje andele i virksomheden eller være partner. Kun et medlem må være medlem af eller en suppleant for bestyrelsen eller stedfortrædende administrerende direktør eller en autoriseret signatar eller sekretær for virksomheden eller interessentskabet.

I **SI**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Møderet ved domstolene for en kunde, mod betaling, er betinget af en handelsmæssig tilstedeværelse i Slovenien. En udenlandsk advokat, der har ret til at udøve advokatvirksomhed for så vidt angår retten i hjemlandsjurisdiktionen, må levere juridiske tjenesteydelser eller udøve advokatvirksomhed på de betingelser, der er fastsat i artikel 34a i loven om advokatbistand, når betingelsen om faktisk gensidighed er opfyldt.

Uden at det berører EU-forbeholdet om ikkediskriminerende krav til retlig form er handelsmæssig tilstedeværelse for advokater udpeget af det slovenske advokatsamfund begrænset til enkeltmandsvirksomheder, advokatfirmaer med begrænset ansvar (interessentskab) eller til et advokatfirma med ubegrænset ansvar (interessentskab). Et advokatfirmas aktiviteter skal begrænses til udøvelse af advokatvirksomhed. Kun advokater har ret til at være partnere i et advokatfirma.

I **SK**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Der er krav om EØS-statsborgerskab og om bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse) for at kunne levere juridiske tjenesteydelser inden for retten i værtsjurisdiktionen, herunder for møderet ved domstolene. For advokater fra lande uden for EU kræves der reel gensidighed.

Foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 af 14. juni 2017 om EU-varemærker, artikel 120, Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design, artikel 78.

AT: Rechtsanwaltsordnung (advokatlov) - RAO, RGBI. Nr. 96/1868, artikel 1 og 21c.

BE: belgisk retsplejelov (artikel 428-508), kongeligt dekret af 24. august 1970.

BG: advokatloven, lov om mægling og lov for notarer og notaraktivitet.

CY: advokatloven (kapitel 2), som ændret.

CZ: lov nr. 85/1996 saml., lov om advokatstanden.

DE: § 59e, § 59f, § 206 Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; loven om forbundsadvokater),

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG), og § 10 i Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: retsplejeloven, kapitel 12 og 13 (lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018).

EE: Advokatuuriseadus (lov om advokatstanden), Tsiviilkohtumenetluse seadustik (retsplejelov) halduskohtumenetluse seadustik (lov om forvaltningsretspleje), kriminaalmenetluse seadustik (strafferetsplejelov), og väärteomenetluse seadustik (lov om retspleje vedrørende mindre alvorlige lovovertrædelser).

EL: lov om nye advokater n. 4194/2013.

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, artikel 13.1^a.

FI: Laki asianajajista (loven om advokater) (496/1958), s. 1 og 3 og Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (retsplejeloven).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971, Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990, décret 91-1197 du 27 novembre 1991, and Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: Lov om advokatstanden (statstidende 9/94, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: Lov LXXVIII af 2017 om advokatvirksomhed.

LT: lov om advokatsamfundet i Litauen af 18. marts 2004 nr. IX-2066, senest ændret den 12. december 2017 ved lov nr. XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: strafferetslov, afsnit 79 og lov om advokatstanden i Republikken Letland, afsnit 4.

MT: lov om organisation og civil retspleje (kap. 12).

NL: Advocatenwet (advokatlov).

PT: lov 145/2015 af 9 set., alterada p/ Lei 23/2020, 6 jul. (art.º 194 substituído p/ art.º 201.º; e art.º 203.º substituído p/ art.º 213.º).

Den portugisiske advokatvedtægt (Estatuto da Ordem dos Advogados) og lovdekret 229/2004, artikel 5, 7-9,

lovdekret 88/2003, artikel 77 og 102,

den portugisiske notarvedtægt (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), som ændret ved lov 49/2004, mas alterada p/ Lei 154/2015, 14 set; ved lov nr. 14/2006 og lovdekret nr. 226/2008 alterado p/Lei 41/2013 af 26. juni,

lov 78/2001, artikel 31, 4 Alterada p/ Lei 54/2013, 31 jul.,

forskrift for mægling i familie- og arbejdsager (bekendtgørelse 282/2010), alterada p/ Portaria 283/2018, 19 out;

lov 21/2007 om mægling i kriminalsager, artikel 12,

lov 22/2013, 26 FeV., alterada p/Lei 17/2017, 16 maio, alterada pelo Decreto-Lei 52/2019, 17 abril.

RO: *advokatloven,*

lov om mægling samt

lov for notarer og notaraktivitet.

SE: *Rättegångsbalken (svensk lov om retspleje) (1942:740). og adfærdskodeks for det svenske advokatsamfund vedtaget 29. august 2008.*

SI: *Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB2 Državnega Zbora RS z dne 21.5.2009 (advokatlov) uofficiel konsolideret tekst udarbejdet af det slovenske parlament fra 21.5.2009).*

SK: *lov 586/2003 om advokatstanden, artikel 2 og 12.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **PL:** Udenlandske advokater må kun etablere sig i form af et registreret interessentskab, et begrænset interessentskab eller et kommanditaktieselskab.

Foranstaltninger:

PL: *lov af 5. juli 2002 om udenlandske advokaters ydelse af juridisk bistand i Republikken Polen, artikel 19.*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **IE, IT:** Der er bopælskrav (handelsmæssig tilstedeværelse) for at kunne levere juridiske tjenesteydelser inden for retten i værtsjurisdiktionen, herunder møderet ved domstolene.

Foranstaltninger:

IE: *Advokatlovene 1954-2011*

IT: *Kongeligt dekret 1578/1933, artikel 17, lov om advokatstanden.*

b) Patentagenter, agentvirksomhed vedrørende industriel ejendomsret, advokatvirksomhed i forbindelse med intellektuel ejendomsrettighed (del af CPC 879, 861, 8613)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **BG** og **CY:** Der er krav om EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab for at kunne udøve patentagentvirksomhed. I **CY** er der bopælskrav.

I **DE**: Kun patentadvokater med kvalifikationer fra Tyskland kan opnå medlemskab af advokatsamfundet og har dermed ret til at udøve patentagentvirksomhed inden for national lovgivning i Tyskland. Udenlandske patentadvokater kan tilbyde juridiske tjenesteydelser inden for udenlandsk ret, hvis de kan dokumentere ekspertviden; registrering er påkrævet for at kunne udøve advokatvirksomhed i Tyskland. Udenlandske patentadvokater (bortset fra patentadvokater med kvalifikationer fra et EØS-land eller Schweiz) må ikke etablere et firma sammen med nationale patentadvokater.

Udenlandske patentadvokater (bortset fra patentadvokater fra et EØS-land eller Schweiz) må kun have deres handelsmæssige tilstedeværelse i form af en minoritetsandel i et Patentanwalts-GmbH eller Patentanwalt-AG.

I **EE**: Der er krav om estisk statsborgerskab eller EU-statsborgerskab samt om fast bopæl for at kunne udøve patentagentvirksomhed.

I **ES** og **PT**: Der er krav om EØS-statsborgerskab for at kunne udøve agentvirksomhed vedrørende industriel ejendomsret.

I **FR**: For at blive opført på listen over agentvirksomhed vedrørende industriel ejendomsret er etablering eller bopæl i EØS påkrævet. Der stilles krav om bopæl i EØS for fysiske personer. For at repræsentere en klient over for det nationale kontor for intellektuel ejendomsret kræves der etablering i EØS. Kun gennem SCP (société civile professionnelle), SEL (société d'exercice libéral) eller enhver anden retlig form, på visse betingelser. Uanset retlig form skal mere end halvdelen af aktierne og stemmerettighederne indehaves af fagfolk fra EØS. Advokatfirmaer kan have ret til at levere agentvirksomhed vedrørende industriel ejendomsret (se forbehold vedrørende juridiske tjenesteydelser).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **FI** og **HU**: Der stilles krav om bopæl i EØS for at kunne udøve patentagentvirksomhed.

I **SI**: Der kræves bopæl i Slovenien for indehavere af eller ansøgere om registrerede rettigheder (patenter, varemærker, designbeskyttelse). Alternativt er en patentagent eller en varemærke- og designagent, der er registreret i Slovenien, påkrævet til hovedformålet for tjenesteydelser, underretning osv.

Foranstaltninger:

BG: artikel 4 i bekendtgørelsen om repræsentanter vedrørende intellektuel ejendomsret.

CY: advokatloven (kapitel 2), som ændret.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO).

EE: Patendivoliniku seadus (lov om patentagenter) § 2, § 14.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, artikel 155-157.

FI: Tavaramerkkilaki (lov om varemærker) (7/1964).

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamehistä (lov om autoriserede advokater inden for industriel ejendomsret) (22/2014) samt

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (lov om planteavlere s rettigheder) 1279/2009. Mallioikeuslaki (lov om registrerede design) 221/1971.

FR: *Code de la propriété intellectuelle*

HU: *lov XXXII af 1995 om patentadvokater.*

PT: *lovdekret 15/95, som ændret ved lov 17/2010, ved Portaria 1200/2010, artikel 5, og ved Portaria 239/2013 og lov 9/2009.*

SI: *Zakon o industrijski lastnini (lov om industriel ejendomsret), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 100/13 (Republikken Sloveniens officielle tidende, nr. 51/06 – officiel konsolideret tekst og 100/13).*

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **IE:** Etablering kræver, at mindst en af direktørerne, partnerne, lederne eller de ansatte i en virksomhed er registreret som advokat inden for patentret eller intellektuel ejendomsret i Irland. Der er krav om EØS-nationalitet og handelsmæssig tilstedeværelse i EØS, hovedforretningssted i en EØS-medlemsstat og beskikkelse i henhold til national ret i en EØS-medlemsstat for at kunne udøve virksomhed på tværs af grænserne.

Foranstaltninger:

IE: Afsnit 85 og 86 i Trade Marks Act (varemærkeloven) 1996, som ændret,

Regel 51, regel 51A og regel 51B i Trade Marks Rules (varemærkereglene) 1996, som ændret, afsnit 106 og 107 i Patent Act (patentloven) 1992, som ændret, og Register of Patent Agent Rules (patentagentregisterreglerne) S.I. 580 af 2015.

c) Regnskabsvæsens- og bogholderitjenesteydelser (CPC 8621 undtagen revisionstjenesteydelser, 86213, 86219, 86220)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **AT:** Kapitalinteresser og stemmerettigheder for udenlandske revisionsfirmaer og bogholdere, der er kvalificerede i henhold til lovgivningen i deres hjemland, må ikke overskride 25 procent i et østrigsk selskab. Tjenesteyderen skal have et kontor eller arbejdsstæde inden for EØS (CPC 862).

I **FR:** Der er krav om etablering eller bopæl. Ydelse via enhver virksomhedsform bortset fra SNC (Société en nom collectif) og SCS (Société en commandite simple). Der gælder særlige betingelser for SEL (sociétés d'exercice libéral), AGC (Association de gestion et comptabilité) og SPE (Société pluri-professionnelle d'exercice). (CPC 86213, 86219, 86220).

I **IT:** Der kræves bopæl eller forretningssted for at blive registreret i erhvervsregistret, hvilket er nødvendigt for at kunne yde regnskabsvæsens- og bogholderitjenesteydelser (CPC 86213, 86219, 86220).

I **PT:** (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling): Der kræves bopæl eller hjemsted for optagelse i sammenslutningen af autoriserede bogholderes (Ordem dos Contabilistas Certificados)

erhvervsregister, hvilket er nødvendigt for at kunne yde regnskabsvæsenstjenester, under forudsætning af gensidighed i forhold til portugisiske statsborgere.

Foranstaltninger:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (lov om statsautoriserede revisorer og revisionserhvervet, BGBl.

I Nr. 58/1999), § 12, § 65, §67, § 68 (1) 4 samt

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I Nr. 191/2013, §§ 7, 11, 28.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

IT: Lovdekret 139/2005 og lov 248/2006.

PT: lovdekret n.º452/99, ændret ved lov nr. 139/2015, 7. september.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **CY:** Adgang er begrænset til fysiske personer. Tilladelse er nødvendig og underlagt en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: beskæftigelsessituationen i subsektoren. Erhvervssammenslutninger (interessentskaber) mellem fysiske personer er tilladt.

Foranstaltninger:

CY: lov om revisorer af 2017 (lov 53(I)/2017).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **SI:** Etablering i Den Europæiske Union er påkrævet for at levere regnskabsvæsen- og bogholderitjenesteydelser (CPC 86213, 86219, 86220).

Foranstaltninger:

SI: lov om tjenesteydelser i det indre marked, statstidende RS nr. 21/10.

d) Revisionstjenesteydelser (CPC – 86211, 86212 undtagen regnskabsvæsen og bogholderivirksomhed)

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **EU:** Levering af lovpligtige revisionsydelser kræver godkendelse fra de kompetente myndigheder i en medlemsstat, som kan anerkende en kvalifikationsækvivalens for en revisor, som er statsborger i Det Forenede Kongerige eller i et tredjeland, under forudsætning af gensidighed (CPC 8621).

Foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF

og 83/349/EØF og direktiv 2006/43/EF om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **BG**: Der kan gælde ikkediskriminerende krav til retlig form.

Foranstaltninger:

BG: lov om uafhængig finansiel revision.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **AT**: Kapitalinteresser og stemmerettigheder for udenlandske revisorer, der er kvalificerede i henhold til lovgivningen i deres hjemland, må ikke overskride 25 procent i et østrigsk selskab. Tjenesteyderen skal have et kontor eller arbejdsæde inden for EØS.

Foranstaltninger:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (lov om statsautoriserede revisorer og revisionserhvervet, BGBl.

I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **DK**: Kun revisorer, der er godkendt i Danmark, må levere lovpligtige revisionstjenesteydelser. Godkendelse forudsætter bopæl i en EØS-medlemsstat. I godkendte revisionsfirmaer må stemmerettighederne for revisorer og revisionsfirmaer, som ikke er godkendt i overensstemmelse med gennemførelsesforordningen til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber på grundlag af traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), om lovpligtig revision, ikke overstige 10 % af stemmerettighederne.

I **FR**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) For lovpligtige revisioner: er der krav om etablering eller bopæl. Britiske statsborgere kan levere lovpligtige revisionstjenesteydelser i Frankrig under forudsætning af gensidighed. Levering gennem enhver selskabsform med undtagelse af dem, hvori partnerne betragtes som handelsdrivende ("commerçants"), såsom SNC (Société en nom collectif) og SCS (Société en commandite simple).

I **PL**: Etablering i Den Europæiske Union er påkrævet for at levere revisionstjenesteydelser.

Der gælder krav til retlig form.

Foranstaltninger:

DK: revisorloven, lov nr. 1287 af 20.11.2018.

FR: Code de commerce

PL: lov af 11. maj 2017 om autoriserede revisorer, revisionsfirmaer og offentligt tilsyn, statstidende af 2017, punkt 1089.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **CY**: Adgang er begrænset til fysiske personer. Tilladelse er nødvendig og underlagt en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: beskæftigelsessituationen i subsektoren. Erhvervssammenslutninger (interessentskaber) mellem fysiske personer er tilladt.

I **SK**: Kun et selskab, hvor mindst 60 % af kapitalinteresserne eller stemmerettighederne er forbeholdt slovakiske statsborgere eller statsborgere i en medlemsstat, kan blive autoriseret til at udføre revisioner i Den Slovakiske Republik.

Foranstaltninger:

CY: lov om revisorer af 2017 (lov 53(II)/2017).

SK: lov nr. 423/2015 om lovpligtig revision.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **DE**: Revisionsfirmaer ("Wirtschaftsprüfungsgesellschaften") må kun antage juridiske former, som er tilladt inden for EØS. Almindelige interessentskaber og begrænsede erhvervsinteressentskaber kan anerkendes som "Wirtschaftsprüfungsgesellschaften", hvis de er opført som handelsinteressentskaber i handelsregisteret på baggrund af deres betroede aktiviteter, artikel 27 i WPO. Dog må revisorer fra tredjelande, der er registreret i henhold til artikel 134 i WPO, udføre lovpligtig revision af årlige selvangivelser eller levere konsoliderede årsregnskaber for en virksomhed med hovedsæde uden for Unionen, hvis værdipapirer udbydes på et reguleret marked.

Foranstaltninger:

DE: Handelsgesetzbuch (HGB; handelsloven),

Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung - WPO; lov om statsautoriserede revisorer).

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **ES**: autoriserede revisorer skal være statsborger i en medlemsstat. Dette forbehold gælder ikke for revision af ikke-EU-virksomheder, som er noteret på et spansk reguleret marked.

Foranstaltninger:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (ny revisorlovgivning: lov 22/2015 om revisionstjenesteydelser).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **EE**: Der gælder krav til retlig form. Flertallet af de stemmer, som et revisionsfirmas aktier repræsenterer, skal enten tilhøre edsvorne revisorer, som er underlagt tilsyn af en EØS-medlemsstats kompetente myndighed, og som har opnået deres kvalifikationer i en EØS-

medlemsstat, eller revisionsvirksomheder. Mindst tre fjerdedele af de personer, der repræsenterer et revisionsfirma på grundlag af loven, skal have opnået deres kvalifikationer i en EØS-medlemsstat.

Foranstaltninger:

EE: lov om revisorvirksomhed (Audiitortegevuse seadus) § 76-77

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **SI**: Krav om handelsmæssig tilstedeværelse. En tredjelandssrevisionsenhed kan besidde kapitalandele eller danne partnerskab i slovenske revisionsfirmaer, forudsat at slovenske revisionsfirmaer i henhold til lovgivningen i det land, hvor tredjelandssrevisionsenheden er etableret, kan besidde kapitalandele eller danne partnerskab i en revisionsenhed i dette land (gensidighedskrav).

Foranstaltninger:

SI: revisionslov (ZRev-2), statstidende RS nr. 65/2008 (som senest ændret i nr. 84/18) og lov om selskaber (ZGD-1), statstidende RS nr. 42/2006 (som senest ændret i nr. 22/19 - ZPosS).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **BE**: Der kræves etablering i Belgien, hvor den erhvervmæssige aktivitet finder sted, og hvor akter, dokumenter og korrespondance med relation til denne opbevares, og mindst én leder eller direktør skal være godkendt som revisor.

I **FI**: Der er krav om at have bopæl i EØS for mindst en af revisorerne i en finsk virksomhed med begrænset ansvar og for virksomheder, som har forpligtelse til at foretage revision. En revisor skal have en lokal licens eller være et revisionsfirma med lokal licens.

I **HR**: Revisionstjenesteydelser må kun leveres af juridiske personer, som er etableret i Kroatien, eller af fysiske personer, der har bopæl i Kroatien.

I **IT**: Der er bopælskrav for fysiske personers levering af revisionstjenesteydelser.

I **LT**: Levering af revisionstjenesteydelser kræver etablering i EØS.

I **SE**: Kun revisorer, der er godkendt i Sverige, og revisionsfirmaer, der er registreret i Sverige, må udføre lovpligtig revisorvirksomhed. Der stilles krav om bopæl i EØS. Titlerne "godkendt revisor" og "autoriseret revisor" må kun anvendes af revisorer, der er godkendt eller autoriseret i Sverige. Revisorer for kooperative økonomiske sammenslutninger og visse andre virksomheder, der ikke er certificerede eller godkendte revisorer, skal have bopæl i EØS, medmindre staten eller en offentlig myndighed, der er udpeget af staten, i særlige tilfælde tillader noget andet.

Foranstaltninger:

BE: lov af 22. juli 1953 om oprettelse af et institut af revisorer af firmaer og organisering af den offentlige overvågning af erhvervet som revisor af firmaer, koordineret den 30. april 2007.

(Lov om statsautoriserede revisorer).

FI: Tilintarkastuslaki (revisionslov) (459/2007), sektorspecifikke love kræver brug af revisorer med lokal licens.

HR: revisionslov (statstidende 146/05, 139/08, 144/12), artikel 3.

IT: lovdekret 58/1998, artikel 155, 158 og 161,

dekret udstedt af republikkens præsident 99/1998 lovdekret 39/2010, artikel 2.

LT: lov om revision af 15. juni 1999 nr. VIII-1227 (ny version af 3. juli 2008 nr. X1676).

SE: Revisorslagen (revisorloven) (2001:883),

revisionslag (revisionsloven) (1999:1079),

aktiebolagslagen (aktieselskabsloven) (2005:551),

lag om ekonomiska föreningar (lov om økonomiske sammenslutninger) (2018:672) samt

andre, der regulerer kravene for at gøre brug af godkendte revisorer.

e) Skatterådgivning (CPC 863, omfatter ikke juridisk rådgivning og juridisk repræsentation i skattesager, som hører under juridiske tjenesteydelser)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **AT:** Kapitalinteresser og stemmerettigheder for udenlandske skatterådgivere, der er kvalificerede i henhold til lovgivningen i deres hjemland, må ikke overskride 25 procent i et østrigsk selskab. Tjenesteyderen skal have et kontor eller arbejdsæde inden for EØS.

Foranstaltninger:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (lov om statsautoriserede revisorer og revisionserhvervet, BGBl.

I Nr. 58/1999), § 12, § 65, §67, § 68 (1) 4.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **FR:** Der er krav om etablering eller bopæl. Ydelse via enhver virksomhedsform bortset fra SNC (Société en nom collectif) og SCS (Société en commandite simple). Der gælder særlige betingelser for SEL (sociétés d'exercice libéral), AGC (Association de gestion et comptabilité) og SPE (Société pluri-professionnelle d'exercice).

Foranstaltninger:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **BG:** Der kræves statsborgerskab i en medlemsstat for skatterådgivere.

Foranstaltninger:

BG: regnskabslov,

lov om uafhængig finansiel revision, lov om indkomstskat for fysiske personer og lov om selskabsskat.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **CY:** Adgang er begrænset til fysiske personer. Tilladelse er nødvendig og underlagt en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: beskæftigelsessituationen i subsektoren. Erhvervssammenslutninger (interessentskaber) mellem fysiske personer er tilladt.

Foranstaltninger:

CY: *lov om revisorer af 2017 (lov 53(I)/2017).*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **HU:** Der stilles krav om bopæl i EØS for at yde skatterådgivning, såfremt skatterådgiveren er en fysisk person, der opholder sig på Ungarns territorium.

I **IT:** Der stilles bopælskrav.

Foranstaltninger:

HU: *lov XCII af 2003 om skatteregler samt*

dekret fra finansministeriet nr. 26/2008 om autorisation og registrering af skatterådgivningsvirksomhed.

IT: *Lovdekret 139/2005 og lov 248/2006.*

f) Arkitekt- og byplanlægningstjenesteydelser, ingeniørtjenesteydelser og integrerede ingeniørtjenesteydelser (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **FR:** En arkitekt må kun etablere sig i Frankrig med henblik på arkitekttjenester via en af de følgende juridiske former (på et ikkediskriminerende grundlag): SA et SARL (sociétés anonymes, à responsabilité limitée), EURL (Entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée), SCP (en commandite par actions), SCOP (Société coopérative et participative), SELARL (société d'exercice libéral à responsabilité limitée), SELAFA (société d'exercice libéral à forme anonyme), SELAS (société d'exercice libéral) eller SAS (Société par actions simplifiée) eller som enkeltperson eller som partner i et arkitektfirma (CPC 8671).

Foranstaltninger:

FR: *Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation,*

décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA og loi 77-2 du 3 janvier 1977.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: Der kræves bopæl i EØS eller Det Schweiziske Forbund for fysiske personers levering af arkitekt-, byplanlægnings- og ingeniørtjenesteydelser.

Foranstaltninger:

BG: *lov om fysisk planlægning,*

byggekammerloven samt

lov om kamre for arkitekter og ingeniører inden for projektudvikling.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **HR**: En plan eller et projekt, der er udarbejdet af en udenlandsk arkitekt, ingeniør eller byplanlægger skal valideres af en autoriseret fysisk eller juridisk person i Kroatien med hensyn til overholdelsen af kroatisk lov (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Foranstaltninger:

HR: *lov om fysisk planlægning og byggevirkksomhed (statstidende 118/18, 110/19),*

lov om fysisk planlægning (statstidende 153/13, 39/19).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **CY**: Der er statsborgerskabs- og bopælskrav for at kunne levere arkitekt- og byplanlægningstjenesteydelser, ingeniørtjenesteydelser og integrerede ingeniørtjenesteydelser (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Foranstaltninger:

CY: *lov 41/1962 som ændret, lov 224/1990 som ændret og lov 29(I)2001 som ændret.*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **CZ**: Der kræves bopæl inden for EØS.

I **HU**: Der kræves EØS-bopæl for at levere følgende tjenesteydelser, såfremt de leveres af en fysisk person, der befinder sig på Ungarns territorium: arkitekttjenesteydelser, ingeniørtjenesteydelser (gælder kun praktikanter), integrerede ingeniørtjenesteydelser og landskabsarkitekturtjenesteydelser (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

I **IT**: Der kræves bopæl eller erhvervsbopæl/forretningsadresse i Italien for at blive registreret i erhvervsregistreret, hvilket er nødvendigt for at kunne udøve arkitekt- eller ingeniørvirksomhed (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

I **SK**: Der kræves bopæl inden for EØS for at blive registreret i erhvervsorganisationen, hvilket er nødvendigt for at kunne udøve arkitekt- eller ingeniørvirksomhed (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Foranstaltninger:

CZ: lov nr. 360/1992 sml. om udøvelse af erhvervet som autoriseret arkitekt, ingeniør eller tekniker inden for byggekonstruktioner.

HU: lov LVIII af 1996 om erhvervskamre for arkitekter og ingeniører.

IT: kongeligt dekret 2537/1925, forskrift for arkitekt- og ingeniørerhvervet, lov

1395/1923 samt

dekret udstedt af republikkens præsident (D.P.R.) 328/2001.

SK: lov 138/1992 om arkitekter og ingeniører, artikel 3, 15, 15a, 17a og 18a.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BE**: Ydelse af arkitekttjenesteydelser omfatter kontrol med udførelsen af arbejderne (CPC 8671, 8674). Udenlandske arkitekter med autorisation i deres hjemlande og med ønske om at praktisere deres profession på lejlighedsvis basis i Belgien skal forinden have fået en autorisation fra sammenslutningens råd i det geografiske område, hvor de agter at praktisere deres aktivitet.

Foranstaltninger:

BE: lov af 20. februar 1939 om beskyttelse af titlen for arkitekterhvervet samt

lov af 26. juni 1963, som opretter arkitektsammenslutningen, etikforskrifter af 16. december

1983 fastlagt af det nationale råd i arkitektsammenslutningens nationale råd (vedtaget ved artikel 1. i A.R. af 18. april 1985, M.B., 8. maj 1985).

Forbehold nr. 3 – Liberale tjenesteydelser (sundhedsrelaterede erhverv og detailhandel med lægemidler)

Sektor – delsektor: Liberale tjenesteydelser – lægetjenesteydelser (herunder psykologtjenesteydelser) og tandlægetjenesteydelser, ydelser leveret af jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter og paramedicinsk personale, veterinærtjenesteydelser, detailhandel med farmaceutiske produkter og medicinske og ortopædiske artikler og andre tjenesteydelser leveret af farmaceuter

Brancheklassifikation: CPC 9312, 93191, 932 og 63211

Forbeholdstype: Markedsadgang
National behandling

Mestbegunstigelsesbehandling
Øverste ledelse og bestyrelse
Lokal tilstedeværelse

Kapitel: Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

a) Tjenesteydelser leveret af læger, tandlæger, jordmødre, sygeplejersker, fysioterapeuter og paramedicinsk personale (CPC 852, 9312, 93191)

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **IT**: Der kræves EU-statsborgerskab for psykologer. Udenlandske fagpersoner kan opnå tilladelse til at praktisere på baggrund af princippet om gensidig anerkendelse (del af CPC 9312).

Foranstaltninger:

IT: Lov 56/1989 om psykologerhvervet.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **CY**: Der er krav om cypriotisk statsborgerskab og om bopæl for levering af lægetjenester (herunder psykologer) og tjenesteydelser ved tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter og paramedicinsk personale.

Foranstaltninger:

CY: lov om registrering af læger (kapitel 250) som ændret,

lov om registrering af tandlæger (kapitel 249) som ændret,

lov 75(I)/2013 – fodterapeuter,

lov 33(I)/2008 som ændret – medicinsk fysik,

lov 34(I)/2006 som ændret – ergoterapeuter,

lov 9(I)/1996 som ændret – tandteknikere,

lov 68(I)/1995 som ændret – psykologer,

lov 16(I)/1992 som ændret – optikere,

lov 23(I)/2011 som ændret – radiologer/radioterapeuter,

lov 31(I)/1996 som ændret – diætetikere/ernæringseksperter,

lov 140/1989 som ændret – fysioterapeuter samt

lov 214/1988 som ændret – sygeplejersker.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse:

I DE (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Geografiske begrænsninger kan pålægges erhvervsmæssig registrering, som både gælder for statsborgere og ikkestatsborgere.

Læger (inklusive psykologer, psykoterapeuter og tandlæger) skal registreres i de regionale lovmæssige sygekasser for læger eller tandlæger (kassenärztliche eller kassenzahnärztliche Vereinigungen), hvis de ønsker at behandle patienter, der er forsikret af de lovmæssige sygekasser. Denne registrering kan være underlagt kvantitative begrænsninger på baggrund af den regionale fordeling af læger. Denne begrænsning gælder ikke for tandlæger. Registrering er kun påkrævet for læger, der deltager i den offentlige sundhedsordning. Ikkediskriminatoriske begrænsninger i virksomhedens juridiske form gælder for at måtte levere disse tjenester (§ 95 SGB V).

For jordemodervirksomhed er adgangen begrænset til fysiske personer. For læge- og tandlægetjenester er det muligt at få adgang for fysiske personer, autoriserede behandlingscentre og bemyndigede organer. Der kan gælde krav om etablering.

For så vidt angår telemedicin kan antallet af IKT- (informations- og kommunikationsteknologi) tjenesteydere være begrænset med henblik på at garantere interoperabilitet, kompatibilitet og de nødvendige sikkerhedsstandarder. Dette gælder på ikkediskriminatorisk vis (CPC 9312, 93191).

Foranstaltninger:

Bundesärzteordnung (BÄO; forbundsbekendtgørelse for læger),

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG),

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; lov om psykoterapeutisk virksomhed),

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz),

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen(HebG),

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG),

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; socialloven, femte bog) – lovmæssige sygekasser.

Regionalt niveau:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg,

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der

Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der

Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG) in Bayern,

Berliner Heilberufekammergesetz (BlHKG),

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG),

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG),

Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG),

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW),

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz),

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG),

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) og Thüringer Heilberufegesetz.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse:

I **FR**: Mens andre typer retlige former også kan anvendes af EU-investorer, har udenlandske investorer kun adgang til de retlige former "société d'exercice libéral" (SEL) og "société civile professionnelle" (SCP). Der kræves fransk statsborgerskab med henblik på læge-, tandpleje- og jordmodervirksomhed. Det er dog muligt for udlændinge at få adgang inden for årligt fastsatte kvoter. For læger, tandlæger, jordemødre og sygeplejersker kun levering af tjenesteydelser gennem SEL à forme anonyme, à responsabilité limitée par actions simplifiée ou en commandite par actions SCP, société coopérative (kun for selvstændige praktiserende læger og speciallæger) eller société interprofessionnelle de soins ambulatoires (SISA) for tværfaglige sundhedshjem (MSP).

Foranstaltninger:

FR: *Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, loi n°47-1775 portant statut de la coopération og code de la santé publique.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **AT**: Samarbejde mellem læger med henblik på levering af ambulante sundhedstjenesteydelser til offentligheden, såkaldte gruppepraksis, må kun etableres i den juridiske form af et Offene Gesellschaft/OG eller et Gesellschaft mit beschränkter Haftung/GmbH. Kun læger kan indgå som partnere i en sådan gruppepraksis. De skal have ret til at udøve selvstændig lægevirksomhed, være registreret hos det østrigske lægeforbund og aktivt udøve lægevirksomhed i praksisen. Andre

fysiske og juridiske personer må ikke indgå som partnere i gruppepraksissen og må ikke have del i dens indtægter eller fortjeneste (del af CPC 9312).

Foranstaltninger:

AT: lægeloven, BGBl. I Nr. 169/1998, §§ 52a - 52c,

forbundslov om udøvelse af bestemte medicinsk-tekniske erhverv, BGBl. Nr. 460/1992 og forbundslov om massører, BGBl. Nr. 169/2002.

b) Dyrlægevirksomhed (CPC 932)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **AT:** Kun statsborgere i en EØS-medlemsstat må levere veterinærtjenester. Nationalitetskravet fraviges for statsborgere i en stat, der ikke er medlem af EØS, hvis der findes en EU-aftale med denne ikkemedlemsstat af EØS om national behandling med henblik på investering og grænseoverskridende handel med veterinærtjenesteydelser.

I **ES:** Medlemsskab af en faglig sammenslutning er obligatorisk for at kunne udøve erhvervet og kræver EU-statsborgerskab, hvilket kan fraviges i forbindelse med en bilateral erhvervsaftale. Dyrlægevirksomhed må kun udøves af fysiske personer.

I **FR:** Der kræves EØS-statsborgerskab for at kunne udøve dyrlægevirksomhed, men nationalitetskravet kan fraviges under forudsætning af gensidighed. De juridiske former, som er til rådighed for en virksomhed, der yder veterinærtjenesteydelser, er begrænset til SCP (Société civile professionnelle) og SEL (Société d'exercice liberal).

Der kan på visse betingelser gives tilladelse til andre retlige selskabsformer i henhold til fransk ret eller lovgivningen i en anden medlemsstat i EØS, hvis det vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende dér.

Foranstaltninger:

AT: Tierärztegesetz (veterinærloven), BGBl. Nr. 16/1975, § 3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española, artikel 62 og 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **CY:** Der gælder statsborgerskabs- og bopælskrav for ydelse af veterinærtjenesteydelser.

I **EL:** Der kræves EØS-statsborgerskab eller schweizisk statsborgerskab for at kunne udøve dyrlægevirksomhed.

I **HR**: Kun juridiske og fysiske personer, der er etableret i en medlemsstat med henblik på at udføre veterinære aktiviteter, kan levere grænseoverskridende veterinærtjenesteydelser i Republikken Kroatien. Kun EU-statsborgere kan etablere en veterinærpraksis i Kroatien.

I **HU**: Der kræves EØS-statsborgerskab for at opnå medlemskab af det ungarske veterinærkammer, der er en forudsætning for at kunne yde veterinærtjenesteydelser. Tilladelse til etablering er underlagt en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: Arbejdsmarkedsforhold inden for sektoren.

Foranstaltninger:

CY: lov 169/1990 som ændret.

EL: præsidentdekret 38/2010, ministerbeslutning 165261/IA/2010 (statstidende 2157/B).

HR: veterinærloven (statstidende 83/13, 148/13, 115/18), artikel 3, stk. 67, artikel 105 og artikel 121.

HU: lov CXXVII af 2012 om det ungarske veterinærkammer og om vilkårene for levering af veterinærtjenesteydelser.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **CZ**: Der kræves fysisk tilstedeværelse på territoriet for at udøve dyrlægevirksomhed.

I **IT** og **PT**: Der er krav om bopæl for at kunne udøve dyrlægevirksomhed.

I **PL**: Der kræves fysisk tilstedeværelse for at udøve dyrlægevirksomhed; for at udøve dyrlægeerhvervet på Polens territorium skal ikke-EU-statsborgere have bestået en eksamen på polsk, der tilrettelægges af det polske kammer for dyrlæger.

I **SI**: Kun juridiske og fysiske personer, der er etableret i en medlemsstat med henblik på at udføre veterinære aktiviteter, kan levere grænseoverskridende veterinærtjenesteydelser i Republikken Slovenien.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **SK**: Der kræves bopæl inden for EØS for at opnå registrering i erhvervsorganisationen, hvilket er nødvendigt for udøvelse af erhvervet. Dyrlægevirksomhed må kun udøves af fysiske personer.

Foranstaltninger:

CZ: lov nr. 166/1999 sml. (veterinærloven), § 58-63, 39 samt

lov nr. 381/1991 sml. (om Den Tjekkiske Republiks dyrlægekammer), stk. 4.

IT: lovdekret C.P.S. 233/1946, artikel 7-9 samt

dekret udstedt af republikkens præsident (DPR) 221/1950, paragraf 7.

PL: lov af 21. december 1990 om dyrlægeerhvervet og kammeret for dyrlægekirurger.

PT: lovdekret 368/91 (vedtægten for dyrlægeforeningen) alterado p/ Lei 125/2015, 3 set.

SI: *Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (Regler for anerkendelse af dyrlægers faglige kvalifikationer), Uradni list RS, št. (statstidende nr.) 71/2008, 7/2011, 59/2014 in 21/2016, lov om tjenesteydelser i det indre marked, statstidende RS nr. 21/2010.*

SK: *lov 442/2004 om private dyrlæger og dyrlægekammeret, artikel 2.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **DE** (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Dyrlægevirksomhed må kun udøves af fysiske personer. Telemedicin må kun ydes i forbindelse med en primær behandling, der involverer forudgående fysisk tilstedeværelse af en dyrlæge.

I **DK** og **NL**: Dyrlægevirksomhed må kun udøves af fysiske personer.

I **IE**: Dyrlægevirksomhed må kun udøves af fysiske personer eller partnerskaber.

I **LV**: Dyrlægevirksomhed må kun udøves af fysiske personer.

Foranstaltninger:

DE: *Bundes-Tierärzteordnung (BTÄO; forbundslov for dyrlægeerhvervet).*

Regionalt niveau:

Delstaternes love for lægevirksomhed og lægekamre (Heilberufs- und

Kammergesetze der Länder) og (baseret på disse),

Baden-Württemberg, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HBKG),

Bayern, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG),

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG),

Brandenburg, Heilberufsgesetz (HeilBerG),

Bremen Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG),

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH),

Hessen, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz),

Mecklenburg-Vorpommern, Heilberufsgesetz (HeilBerG),

Niedersachsen, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG),

Nordrhein-Westfalen, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg),

Rheinland-Pfalz, Heilberufsgesetz (HeilBG),

Saarland, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG),

Sachsen, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG),

Sachsen-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA),

Schleswig-Holstein, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz - HBKG),

Thüringen, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG) samt

Berufsordnungen der Kammern (dyrlægekamrenes erhvervsregulering).

DK: *lovbekendtgørelse nr. 40 af lov om dyrlæger af 15. januar 2020.*

IE: *lov om veterinær praksis 2005.*

LV: *lov om veterinærmedicin.*

NL: *Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD).*

c) *Detailhandel med lægemidler, medicinalvarer og ortopædiske varer og andre tjenesteydelser, der ydes af apotekere* (CPC 63211)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse:

I **AT:** Detailhandel med farmaceutiske og specifikke medicinske artikler til offentligheden må kun foregå på et apotek. Der kræves statsborgerskab i en EØS-stat eller i Schweiz for at kunne drive et apotek. Der kræves statsborgerskab i en EØS-stat eller i Schweiz for forpagtere og personer med ansvar for administrationen af et apotek.

Foranstaltninger:

AT: *Apothekengesetz (lov om apoteksvirksomhed), RGBl. Nr. 5/1907 som ændret, §§ 3, 4, 12, Arzneimittelgesetz (lov om lægemidler), BGBl. Nr. 185/1983 som ændret, §§ 57, 59, 59a og Medizinproduktegesetz (lov om medicinske produkter), BGBl. Nr. 657/1996 som ændret, § 99.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **DE**: Kun fysiske personer (apotekere) har tilladelse til at drive apotek. Statsborgere fra andre lande eller personer, der ikke har bestået den tyske farmaceuteksamen, kan kun opnå tilladelse til at overtage et apotek, der allerede har eksisteret i de foregående tre år. Det samlede antal apoteker pr. person er begrænset til et apotek og op til tre filialapoteker.

I **FR**: Der kræves statsborgerskab i EØS eller Schweiz for at drive apotek.

Udenlandske farmaceuter kan få tilladelse til etablering inden for årligt fastsatte kvoter. Der kræves tilladelse til at åbne et apotek, og den handelsmæssige tilstedeværelse, herunder fjernsalg af lægemidler til offentligheden ved hjælp af informationssamfundstjenester, skal antage en af de juridiske former, som er tilladt i henhold til national lovgivning på et ikkediskriminerende grundlag: udelukkende société d'exercice libéral (SEL) anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle or pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs (SNC) eller société à responsabilité limitée (SARL) unipersonnelle eller pluripersonnelle.

Foranstaltninger:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; den tyske apotekslov),

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG),

Gesetz über Medizinprodukte (MPG),

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV)

FR: Code de la santé publique; samt

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales og Loi 2015-990 du 6 août 2015.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling:

I **EL**: Der kræves statsborgerskab i Unionen for at drive apotek.

I **HU**: Der kræves statsborgerskab i EØS for at drive apotek.

I **LV**: For at påbegynde uafhængigt virke i et apotek skal en udenlandsk apoteker eller apotekerassistent, der er uddannet i en stat, som ikke er en medlemsstat eller medlemsstat i EØS, arbejde i mindst et år i et apotek i en EØS-medlemsstat under tilsyn af en apoteker.

Foranstaltninger:

EL: lov 5607/1932 som ændret ved lov 1963/1991 og 3918/2011.

HU: Lov XCVIII af 2006 om generelle bestemmelser angående pålidelig og økonomisk overkommelig levering af lægemidler og medicinsk hjælpeudstyr og om distribution af lægemidler.

LV: lægemiddelloven, s. 38.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **BG**: Ledere af apoteker skal være uddannede farmaceuter og må kun lede et apotek, som de selv arbejder i. Der findes en kvote (ikke over fire) for, hvor mange apoteker, der må ejes af én person i Republikken Bulgarien.

I **DK**: Kun fysiske personer, der af Sundhedsstyrelsen er meddelt apotekerbevilling, har tilladelse til at udøve detailhandel med farmaceutiske produkter og specifikke medicinske artikler til offentligheden.

I **ES, HR, HU**, og **PT**: Etableringstilladelse er underlagt en økonomisk behovsprøve.

Hovedkriterium: befolkningssituation og tæthed i området.

I **IE**: Postordresalg af lægemidler er forbudt med undtagelse af receptfri medicin.

I **MT**: Udstedelse af apotekstilladelser under specifikke begrænsninger. Ingen person må have mere end én licens i sit navn i en hvilken som helst by eller landsby (bestemmelse 5, stk. 1, i forskriften for apotekslicens (LN279/07)), bortset fra det tilfælde, når der ikke findes andre ansøgninger for den pågældende by eller landsby (bestemmelse 5, stk. 2, i forskriften for apotekstilladelser (LN279/07)).

I **PT**: I erhvervsvirksomheder, hvor kapitalen er repræsenteret af andele, skal disse være personhenførende. En person må samtidigt hverken direkte eller indirekte eje eller udøve ejerskab, drift eller forvaltning af mere end fire apoteker.

I **SI**: Netværket af apoteker i Slovenien består af offentlige apoteksinstitutioner, der ejes af kommunerne, og private apoteker med koncession, hvis hovedejer skal være en farmaceut. Postordresalg af receptpligtige farmaceutiske produkter er forbudt.

Foranstaltninger:

BG: Lov om humanmedicinske lægemidler, art. 222, 224, 228.

DK: Apotekerloven, LBK nr. 801 af 12.6.2018.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (lov

16/1997 af 25. april, der regulerer apotekstjenester), artikel 2, 3.1 samt

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

HR: Lov om sundhedspleje (statstidende 100/18, 125/19).

HU: Lov XCVIII af 2006 om generelle bestemmelser angående pålidelig og økonomisk overkommelig levering af lægemidler og medicinsk hjælpeudstyr og om distribution af lægemidler.

IE: Irish Medicines Boards Act 1995 og 2006 (nr. 29 af 1995 og nr. 3 af 2006), Medicinal Products (recept og leveringskontrol) Regulations 2003, som ændret (S.I. 540 af 2003), Medicinal Products (kontrol af markedsføring) Regulations 2007, som ændret (S.I. 540 af 2007), Pharmacy Act 2007 (nr. 20 af 2007), Regulation of retail Pharmacy Businesses Regulations 2008, som ændret (S.I. nr. 488 af 2008).

MT: Forskrift for apotekstilladelser (LN279/07) udstedt i henhold til lægemiddelloven (kap. 458).

PT: Dekretlov 307/2007, artikel 9, 14 og 15 Alterado p/ Lei 26/2011, 16 jun., alterada:

- p/ Acórdão TC 612/2011, 24/01/2012,

- p/ Decreto-Lei 171/2012, 1 ago.,

- p/ Lei 16/2013, 8 fev.,

- p/ Decreto-Lei 128/2013, 5 set.,

- p/ Decreto-Lei 109/2014, 10 jul.,

- p/ Lei 51/2014, 25 ago.,

- p/ Decreto-Lei 75/2016, 8 nov. og bekendtgørelse 1430/2007revogada p/ Portaria 352/2012, 30 out.

SI: Lov om apoteker (statstidende for RS nr. 85/2016) og lov om lægemidler (statstidende for RS, nr. 17/2014).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **IT:** Udøvelsen af erhvervet er kun mulig for fysiske personer, der er optaget i registreret, samt for juridiske personer i form af interessentskaber, hvor hver interessent i virksomheden skal være en registreret apoteker. Registrering i erhvervsregistreret for apotekere kræver statsborgerskab i en EU-medlemsstat eller bopæl og udøvelse af erhvervet i Italien. Udenlandske statsborgere, der besidder de nødvendige kvalifikationer, kan blive registreret, hvis de er borgere i et land, med hvilket Italien har en særlig aftale, der autoriserer udøvelsen af erhvervet, på betingelse af gensidig anerkendelse (D. Lgs. CPS 233/1946, artikel 7-9, og D.P.R. 221/1950, stk. 3 og 7). Nye eller ledige apoteker autoriseres efter et offentligt udbud. Kun statsborgere i en EU-medlemsstat, der er registreret i registret over apotekere ("albo"), kan deltage i et offentligt udbud.

Etableringstilladelse er underlagt en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: befolkningssituation og tæthed i området.

Foranstaltninger:

IT: lov 362/1991, artikel 1, 4, 7 og 9,

lovdekret CPS 233/1946, artikel 7-9 samt

dekret udstedt af republikkens præsident (D.P.R. 221/1950, stk. 3 og 7).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **CY:** Der er nationalitetskrav for detailhandel med lægemidler, medicinalvarer og ortopædiske varer og andre tjenesteydelser, der ydes af apotekere (CPC 63211).

Foranstaltninger:

CY: Lov om apoteker og gift (kapitel 254) som ændret.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende tjenesteydelser – markedsadgang:

I **BG:** Detailhandel med farmaceutiske og specifikke medicinske artikler til offentligheden må kun foregå på et apotek. Postordresalg af lægemidler er forbudt med undtagelse af receptfri medicin.

I **EE:** Detailhandel med farmaceutiske og specifikke medicinske artikler til offentligheden må kun foregå på et apotek. Postordresalg af lægemidler samt levering via post eller ekspres-service af lægemidler bestilt via internettet er forbudt. Etableringstilladelse er underlagt en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: tætheden i området.

I **EL:** Kun fysiske personer, som har licens som apotekere, samt virksomheder, der er grundlagt af apotekere med licens har tilladelse til at udøve detailhandel med farmaceutiske produkter og specifikke medicinske artikler til offentligheden.

I **ES:** Kun fysiske personer, som har licens som apotekere, har tilladelse til at udøve detailhandel med farmaceutiske produkter og specifikke medicinske artikler til offentligheden. Hver farmaceut kan højst opnå én tilladelse.

I **LU:** Kun fysiske personer har tilladelse til at udøve detailhandel med farmaceutiske produkter og specifikke medicinske artikler til offentligheden.

I **NL:** Postordresalg af medicin er underlagt krav.

Foranstaltninger:

BG: Lov om humanmedicinske lægemidler, art. 219, 222, 228, 234, stk. 5.

EE: Ravimiseadus (lov om lægemidler), RT I 2005, 2, 4, § 29, stk. 2, og § 41, stk. 3, og Tervishoiuteenuse korraldamise seadus (lov om sundhedsvæsenets opbygning, RT I 2001, 50, 284).

EL: Lov 5607/1932 som ændret ved lov 1963/1991 og 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (lov 16/1997 af 25. april, der regulerer apotekstjenester), artikel 2, 3.1 samt

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (bilag a043),

Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (bilag a041) samt

Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (bilag a017).

NL: Geneesmiddelenwet, artikel 67.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **BG**: Der er krav om fast bopæl for farmaceuter.

Foranstaltninger:

BG: Lov om humanmedicinske lægemidler, art. 146, 161, 195, 222, 228.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **DE, SK**: Bopælskrav for at få licens som farmaceut eller at åbne et apotek med henblik på detailsalg af farmaceutiske produkter og visse medicinske artikler til offentligheden.

Foranstaltninger:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; den tyske apotekslov),

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG),

Gesetz über Medizinprodukte (MPG),

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: Lov 362/2011 om lægemidler og medicinsk udstyr, artikel 6 samt

lov 578/2004 om udbydere af sundhedstjenesteydelser, ansatte i sundhedssektoren, faglig organisation inden for sundhedssektoren.

Forbehold nr. 4 – Forsknings- og udviklingsvirksomhed

Sektor – delsektor:	Forsknings- og udviklingsvirksomhed (FoU)
Brancheklassifikation:	CPC 851, 853
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

EU: I forbindelse med tjenesteydelser angående offentligt finansieret forskning og udvikling (FoU), der finansieres af Den Europæiske Union på EU-niveau, kan enerettigheder og tilladelseer kun tildeles statsborgere fra EU-medlemsstater og juridiske personer i Den Europæiske Union, der har deres registrerede kontor, centrale administration eller primære forretningssted i Den Europæiske Union (CPC 851, 853).

I forbindelse med tjenesteydelser angående offentligt finansieret forskning og udvikling (FoU), der finansieres af en medlemsstat, kan enerettigheder og tilladelseer kun tildeles statsborgere i den pågældende EU-medlemsstat og juridiske personer i den pågældende medlemsstat med hovedsæde i den pågældende medlemsstat (CPC 851, 853).

Dette forbehold berører ikke femte del [deltagelsen i EU-programmer, forsvarlig økonomisk forvaltning og finansielle bestemmelser] og udelukkelsen af en parts offentlige udbud eller subsidier i artikel SERVIN.1.1 [Formål og anvendelsesområde], stk. 6 og 7.

Foranstaltninger:

EU: Alle aktuelle og alle fremtidige EU-rammeprogrammer for forskning og innovation, inklusive reglerne for deltagelse i Horisont 2020 og bestemmelser vedrørende fælles teknologiinitiativer (FTI'er), artikel 185-afgørelser og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) samt alle eksisterende og fremtidige nationale, regionale og lokale forskningsprogrammer.

Forbehold nr. 5 – Tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom

Sektor – delsektor:	Tjenester i forbindelse med fast ejendom
Brancheklassifikation:	CPC 821, 822
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **CY**: Der gælder nationalitets- og bopælskrav for at kunne levere tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom.

Foranstaltninger:

CY: Lov om ejendomsmæglere 71(1)/2010 som ændret.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **CZ**: For at opnå den licens, der er nødvendig for at kunne levere tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom, er der krav om bopæl for fysiske personer og om etablering for juridiske personer i Den Tjekkiske Republik.

I **HR**: Der kræves handelsmæssig tilstedeværelse i forbindelse med ejendomsmæglertjenester.

I **PT**: EØS-bopælskrav for fysiske personer. For juridiske personer gælder der krav om stiftelse i EØS.

Foranstaltninger:

CZ: Lov om næringsbeviser.

HR: Ejendomsmæglerloven (statstidende 107/07 og 144/12), artikel 2.

PT: Lovdekret 211/2004 (artikel 3 og 25), som ændret og genudgivet ved lovdekret 69/2011.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **DK**: I forbindelse med ejendomsmæglertjenesteydelser ydet af en fysisk person, der opholder sig på Danmarks område,

er det kun autoriserede ejendomsmæglere, der er fysiske personer, og som er registreret i Erhvervsstyrelsens ejendomsmæglerregister, der må benytte titlen "ejendomsmægler". Loven kræver, at ansøgeren har bopæl i Danmark eller i Unionen, EØS eller Det Schweiziske Forbund.

Lov om formidling af fast ejendom gælder kun, når der ydes ejendomsmæglertjenesteydelser til forbrugere. Lov om formidling af fast ejendom finder ikke anvendelse på udlejning af fast ejendom (CPC 822).

Foranstaltninger:

DK: *Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr. 526 af 28.5.2014 (The Act on the sale of real estate).*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **SI:** Såfremt Det Forenede Kongerige tillader slovenske statsborgere og virksomheder at virke som ejendomsmæglere, vil Slovenien tillade statsborgere og virksomheder fra Det Forenede Kongerige at virke som ejendomsmæglere på samme vilkår, derudover skal følgende krav opfyldes: ret til at virke som ejendomsmægler i oprindelseslandet, indsendelse af det relevante dokument om straffrihed i kriminalsager og opførelse i registeret over ejendomsmæglere i det pågældende (slovenske) fagministerium.

Foranstaltninger:

SI: *lov om ejendomsmæglere.*

Forbehold nr. 6 – Forretningstjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Forretningstjenesteydelser - udlejning eller leasing uden betjeningspersonale, tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning, teknisk afprøvning og analyse, hermed beslægtet teknisk-videnskabelig konsulentvirksomhed, tjenesteydelser i forbindelse med landbrug, sikkerhedstjenester, arbejdsformidling, oversættelse og tolkning samt andre forretningstjenesteydelser
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 37, del af CPC 612, del af 621, del af 625, 831, del af 85990, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, del af 893
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Udlejning eller leasing uden betjeningspersonale (CPC 83103, CPC 831)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **SE**: For at sejle under svensk flag kræves der dokumentation for svensk dominans, hvis der er udenlandske ejerrettigheder i skibene. Svensk dominans betyder, at driften af skibet foregår i Sverige, og at der også er over halvdelen af svenske ejerrettigheder eller ejerrettigheder, der besiddes af personer fra et andet EØS-land, i skibet. Andre udenlandske skibe kan på visse betingelser få dispensation fra denne regel, hvis de lejes eller leases af svenske juridiske personer via bareboat-charterkontrakter (CPC 83103).

Foranstaltninger:

SE: *Sjölagen (søloven) (1994:1009), kapitel 1, § 1.*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **SE**: Leverandører af biler eller terrængående køretøjer (terrängmotorfordon) på udlejnings- eller leasingbasis uden fører i en periode på under et år skal udpege en person, der blandt andet skal være ansvarlig for f.eks. at sikre, at aktiviteterne foregår i overensstemmelse med de gældende regler og forskrifter, og at trafiksikkerhedsreglerne overholdes. Den ansvarlige person skal være bosiddende i EØS (CPC 831).

Foranstaltninger:

SE: Lag (1998: 424) om biluthyrning (lov om biludlejning og -leasing).

b) Udlejning eller leasing samt andre forretningstjenesteydelser i tilknytning til luftfart

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

EU: Hvad angår udlejning eller leasing af luftfartøjer uden besætning (dry lease), er luftfartøjer, som anvendes af luftfartsselskaber i EU, omfattet af gældende registreringskrav. En dry lease-aftale, som et EU-luftfartsselskab er part i, er underlagt krav i EU-ret eller national ret om luftfartssikkerhed, som f.eks. forhåndsgodkendelse og andre betingelser for anvendelsen af tredjelandes registrerede fly. For blive registreret skal luftfartøjet være ejet enten af fysiske personer, som opfylder specifikke nationalitetskriterier, eller af foretagender, som opfylder specifikke kriterier vedrørende kapitalforhold og kontrol (CPC 83104).

Med henblik på tjenesteydelser i forbindelse med computerreservationssystemer (CRS) gælder, at når leverandører af CRS-tjenesteydelser, der opererer uden for Unionen, ikke giver EU-luftfartsselskaber tilsvarende (i betydningen ikkediskriminerende) behandling i forhold til den, som Unionens CRS-tjenesteleverandører giver luftfartsselskaber fra tredjelande i Unionen, eller når ikke-EU-luftfartsselskaber ikke giver EU-leverandører af CRS-tjenesteydelser tilsvarende behandling i forhold til den, som luftfartsselskaber giver CRS-tjenesteleverandører fra tredjelande i Unionen, kan der træffes foranstaltninger til at sikre, at leverandører af CRS-tjenesteydelser, der opererer i Unionen, giver ikke-EU-luftfartsselskaber tilsvarende diskriminerende behandling, eller at EU-luftfartsselskaber giver leverandører af CRS-tjenesteydelser, der opererer uden for Unionen, tilsvarende diskriminerende behandling.

Foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafiktjenester i Fællesskabet (omarbejdning). Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 80/2009 af 14. januar 2009 om en adfærdskodeks for edb-reservationssystemer og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 2299/89.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling

I **BE:** Et privat (civilt) luftfartøj, der ejes af fysiske personer, som ikke er statsborgere i en EØS-medlemsstat, må kun registreres, hvis de er hjemmehørende eller har haft bopæl i Belgien uafbrudt i mindst et år. Et privat (civilt) luftfartøj, der ejes af udenlandske enheder, der ikke er dannet i overensstemmelse med lovgivningen i en EØS-medlemsstat, må kun registreres, hvis de har et driftssted, et agentur eller et kontor i Belgien uafbrudt i mindst et år (CPC 83104).

Godkendelsesprocedurer for brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering og andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester.

Foranstaltninger:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

c) Tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning – voldgifts- og mæglingstjenesteydelser (CPC 86602)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **BG**: For mæglingstjenesteydelser kræves der fast bopæl eller længerevarende ophold i Bulgarien af borgere fra andre lande end en EØS-medlemsstat eller Schweiz.

I **HU**: Der kræves en autorisation i form af optagelse i registret fra den ansvarlige minister for retssystemet med henblik på udøvelse af mæglervirksomhed (som voldgift og mægling), som kun må gives til juridiske eller fysiske personer, som er etableret eller har bopæl i Ungarn.

Foranstaltninger:

BG: *Mæglingsloven, artikel 8.*

HU: *Lov LV af 2002 om mægling.*

d) Teknisk prøvning og analyse (CPC 8676)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **CY**: Ydelse af kemiker- og biologtjenester kræver statsborgerskab i en medlemsstat.

I **FR**: Erhvervet som biolog er forbeholdt fysiske personer. Krav om EØS-statsborgerskab.

Foranstaltninger:

CY: *Lov af 1988 om registrering af kemikere (lov 157/1988), som ændret.*

FR: *Code de la Santé Publique.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **BG**: For at kunne levere tjenesteydelser med henblik på teknisk prøvning og analyse kræves der etablering i Bulgarien i henhold til den bulgarske handelslov og registrering i handelsregisteret.

Med henblik på den periodiske inspektion af vejtransportkøretøjers tekniske tilstand skal personen være registreret i overensstemmelse med den bulgarske handelslov eller loven om non-profit juridiske personer eller være registreret i en anden EØS-medlemsstat.

Prøvning og analyse af lufts og vands sammensætning og renhed må kun udføres af ministeriet for miljø og vand i Bulgarien eller dets agenturer i samarbejde med det bulgarske videnskabsakademi.

Foranstaltninger:

BG: *Lov om tekniske krav til produkter,*

lov om måling,

lov om luftkvalitet samt

vandloven, bekendtgørelse N-32 om periodisk inspektion af vejtransportkøretøjers tekniske tilstand.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, lokal tilstedeværelse:

I **IT**: Med henblik på biologer, kemikere, agronomer og "periti agrari" er der krav om bopæl og registrering i erhvervsregisteret. Statsborgere fra tredjelande kan registreres på betingelse af gensidig anerkendelse.

Foranstaltninger:

IT: Biologer, kemianalytikere: Lov 396/1967 om biologerhvervet og kongeligt dekret 842/1928 om kemikererhvervet

e) Hermed beslægtet teknisk og videnskabelig konsulentvirksomhed (CPC 8675)

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, lokal tilstedeværelse:

I **IT**: Der er krav om bopæl eller erhvervssted i Italien for at blive registreret i geologregisteret, hvilket er nødvendigt for at udøve erhvervet som landmåler eller geolog for at udføre tjenester med henblik på efterforskning og drift af miner osv. Der er krav om statsborgerskab i en medlemsstat, dog må udlændinge registreres på betingelse af gensidig anerkendelse.

Foranstaltninger:

IT: Geologer: Lov 112/1963, artikel 2 og 5, D.P.R. 1403/1965, artikel 1.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **BG**: For fysiske personer kræves statsborgerskab og bopæl i en EØS-medlemsstat eller Schweiz for at kunne udføre funktioner med relation til geodæsi, kartografi og matrikelmåling. For juridiske enheder kræves der handelsregistrering i henhold til lovgivningen i en EØS-medlemsstat eller Schweiz.

Foranstaltninger:

BG: Lov om matrikel- og ejendomsregister, lov om geodæsi og kartografi.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **CY**: Der gælder statsborgerskabskrav for levering af de relevante tjenesteydelser.

Foranstaltninger:

CY: lov 224/1990 som ændret.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **FR**: Med henblik på overvågning er der kun adgang via et SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), SCP (Société civile professionnelle), SA og SARL (sociétés anonymes, à responsabilité limitée). I forbindelse med efterforsknings- og prospekterings tjenester kræves der etablering. Dette krav kan fraviges for så vidt angår videnskabelige forskere ved beslutning truffet af ministeren for videnskabelig forskning efter aftale med udenrigsministeren.

Foranstaltninger:

FR: Loi 46-942 du 7 mai 1946 og décret n°71-360 du 6 mai 1971.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **HR**: Tjenesteydelser vedrørende grundlæggende geologisk og geodætisk konsulentvirksomhed og minerelateret konsulentvirksomhed samt tilknyttede tjenesteydelser i forbindelse med miljøorienteret konsulentvirksomhed på Kroatiens territorium kan kun leveres sammen med/gennem en indenlandsk juridisk person.

Foranstaltninger:

HR: Bekendtgørelse om krav for udstedelse af godkendelser til juridiske personer med henblik på udførelse af aktiviteter i forbindelse med miljøbeskyttelse (statstidende nr. 57/10), art. 32-35.

f) Tjenesteydelser i tilknytning til landbrug (del af CPC 88)

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, lokal tilstedeværelse:

I **IT**: Med henblik på biologer, kemikere, agronomer og "periti agrari" er der krav om bopæl og registrering i erhvervsregisteret. Statsborgere fra tredjelande kan registreres på betingelse af gensidig anerkendelse.

Foranstaltninger:

IT: Biologer, kemianalytikere: Lov 396/1967 om biologerhvervet og kongeligt dekret 842/1928 om kemikererhvervet

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, mestbegunstigelsesbehandling:

I **PT**: Erhvervene som biolog, kemiker og agronom er forbeholdt fysiske personer. For tredjelandsstatsborgere gælder der en gensidighedsordning for ingeniører og tekniske ingeniører (og ikke et krav om statsborgerskab). For biologer gælder der hverken krav om statsborgerskab eller krav om gensidighed.

Foranstaltninger:

PT: Dekretlov 119/92 alterada p/ Lei 123/2015, 2 set. (Ordem Engenheiros),

lov 47/2011 alterada p/ Lei 157/2015, 17 set. (Ordem dos Engenheiros Técnicos) samt

Dekretlov 183/98 alterada p/ Lei 159/2015, 18 set. (Ordem dos Biólogos).

g) Sikkerhedstjenesteydelser (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **IT**: Der kræves statsborgerskab i en EU-medlemsstat og bopæl for at opnå den nødvendige autorisation for at yde sikkerhedsvagttjenesteydelser og værditransport.

I **PT**: Ydelse af sikkerhedstjenester fra en udenlandsk leverandørs side på tværs af grænserne er ikke tilladt.

Der er krav om statsborgerskab for specialiseret personale.

Foranstaltninger:

IT: Lov om offentlig sikkerhed (TULPS) 773/1931, artikel 133-141, kongeligt dekret 635/1940, artikel 257.

PT: lov 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio, og bekendtgørelse 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **DK**: Der gælder bopælskrav for personer, der ansøger om tilladelse til at udføre sikkerhedsopgaver.

Der gælder også bopælskrav for ledere og flertallet af medlemmerne af bestyrelsen for en juridisk enhed, der ansøger om tilladelse til at udføre sikkerhedsopgaver. Der er dog ikke bopælskrav for ledere og bestyrelse, i det omfang det følger af internationale aftaler eller instrukser udstedt af justitsministeren.

Foranstaltninger:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **EE**: Der kræves bopæl for sikkerhedsvagter.

Foranstaltninger:

EE: Turvaseadus (lov om sikkerhed) § 21, § 22.

h) Arbejdsformidling (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling (gælder det regionale forvaltningsniveau):

I **BE**: I alle Belgiens regioner skal en virksomhed, der har sit hovedsæde uden for EØS, godtgøre, at den leverer arbejdsformidling i oprindelseslandet. I Regionen Vallonien kræves der en bestemt type juridisk enhed (*régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique*) for at levere arbejdsformidlingstjenester. Et firma, der har hovedsæde uden for EØS, skal dokumentere, at det opfylder de betingelser, der er fastlagt i dekretet (f.eks. angående typen af den juridiske enhed). I det tysktalende fællesskab skal en virksomhed, der har sit hovedsæde uden for EØS, opfylde adgangskriterierne, der er fastlagt i det nævnte dekret (CPC 87202).

Foranstaltninger:

BE: *Regionen Flandern: artikel 8, § 3, Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.*

Regionen Vallonien: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (dekret af 3. april 2009 om registrering af arbejdsformidlingskontorer), artikel 7 og Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril

2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (afgørelse fra den vallonske regering af 10. december 2009 om gennemførelse af dekret af 3. april 2009 om registrering af arbejdsformidlingskontorer), artikel 4.

Det tysktalende fællesskab: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, artikel 6.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **DE**: Der kræves statsborgerskab i en EU-medlemsstat eller en handelsmæssig tilstedeværelse i Den Europæiske Union for at opnå licens til at drive et vikarbureau (i henhold til s. 3, stk. 3-5, i denne lov om vikararbejde

(Arbeitnehmerüberlassungsgesetz). Forbundsministeriet for Arbejds- og Socialspørgsmål kan udstede en forskrift vedrørende placering og rekruttering af ikke-EØS-personale med henblik på bestemte erhverv som f.eks. erhverv inden for sundheds- og plejeområdet. Tilladelsen eller forlængelsen af den nægtes, hvis virksomheder, dele af virksomheder eller tilhørende virksomheder, som ikke er beliggende i EØS, har til formål at udføre det midlertidige arbejde (i henhold til afdeling (Sec.) 3, stk. 2, i lov om vikararbejde – Arbeitnehmerüberlassungsgesetz).

Foranstaltninger:

DE: *Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);*

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; Socialloven, tredje bog) - beskæftigelsesfremme,

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; bekendtgørelse om beskæftigelse af udlændinge).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **ES**: Inden aktiviteten påbegyndes, skal et arbejdsformidlingskontor fremlægge en edsvoren erklæring om, at kravene i gældende lovgivning er opfyldt (CPC 87201, 87202).

Foranstaltninger:

ES: *Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).*

i) Oversættelse og tolkning (CPC 87905)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **BG**: For at kunne udføre officielle oversættelsesopgaver skal udenlandske fysiske personer have tilladelse til længerevarende eller permanent ophold i Republikken Bulgarien.

Foranstaltninger:

BG: *Forskrift for legalisering, certificering og oversættelse af dokumenter.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **HU**: Autoriserede oversættelser, autoriserede certificeringer af oversættelser og bekræftede kopier af officielle dokumenter på udenlandske sprog må kun leveres af det ungarske oversættelses- og attesteringskontor (OFFI).

I **PL**: Det er kun fysiske personer, der kan være statsautoriserede translatører.

Foranstaltninger:

HU: *Dekret fra ministerrådet nr. 24/1986 om autoriseret oversættelse og tolkning.*

PL: *Lov af 25. november 2004 om erhvervet som statsautoriseret translatør eller tolk (statstidende 2019, punkt 1326).*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **FI**: Der er krav om bopæl i EØS for certificerede translatører.

Foranstaltninger:

FI: *Laki auktorisoiduista kääntäjäistä (lov om statsautoriserede translatører) (1231/2007), s. 2(1)).*

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **CY**: Registrering i registeret over oversættere er en forudsætning for at levere tjenesteydelser i tilknytning til autoriseret oversættelse og certificering. Der gælder statsborgerskabskrav.

I **HR**: Der kræves EØS-statsborgerskab for autoriserede translatører.

Foranstaltninger:

CY: lov om etablering, registrering og regulering af statsautoriseret oversættelsesvirksomhed i Cypern.

HR: Bekendtgørelse om faste retstolke (statstidende 88/2008), artikel 2.

j) Andre forretningstjenesteydelser (del af CPC 612, part af 621, del af 625, 87901, 87902, 88493, del af 893, del af 85990, 87909, ISIC 37)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **SE:** Pantelånere skal være etableret som en virksomhed med begrænset ansvar eller som en filial (del af CPC 87909).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **CZ:** Kun en autoriseret emballeringsvirksomhed har ret til at yde tjenester med henblik på modtagelse og genanvendelse af emballage og skal være en juridisk person, der er etableret som et aktieselskab (CPC 88493, ISIC 37).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **NL:** Med henblik på kontrolstemplingsvirksomhed kræves der handelsmæssig tilstedeværelse i Nederlandene. To offentlige nederlandske monopoler har i øjeblikket enerettighed til kontrolstempling af artikler af ædelmetal (del af CPC 893).

Foranstaltninger:

CZ: Lov 477/2001 sml. (lov om emballage) paragraf 16.

SE: Lov om pantelånere (1995:1000).

NL: Waarborgwet 1986.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **PT:** Der kræves statsborgerskab i en medlemsstat for at yde inkassovirksomhed og kreditoplysningsvirksomhed (CPC 87901, 87902).

Foranstaltninger:

PT: Lov 49/2004.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **CZ:** Auktionsvirksomhed er underlagt krav om licens. For at opnå en licens (til at udbyde frivillige offentlige auktioner) skal en virksomhed være registreret i Den Tjekkiske Republik, og en fysisk person er forpligtet til at indhente en opholdstilladelse, og virksomheden eller den fysiske person skal være registreret i handelsregistret i Den Tjekkiske Republik (del af CPC 612, del af 621, del af 625, del af 85990).

Foranstaltninger:

CZ: Lov nr. 455/1991 sml.,

lov om næringsbrev samt

lov nr. 26/2000 sml. om offentlige auktioner.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **SE:** Den økonomiske plan for en byggeforening skal certificeres af to personer. Disse personer skal være offentligt godkendt af myndigheder i EØS (CPC 87909).

Foranstaltninger:

SE: Lov om byggeforeninger (1991:614).

Forbehold nr. 7 – Kommunikationstjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Kommunikationstjenesteydelser - post- og kurertjenesteydelser
Brancheklassifikation:	Del af CPC 71235, del af 73210, del af 751
Forbeholdstype:	Markedsadgang
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

EU: Organisationen af opstillingen af postkasser på offentlig vej, udstedelsen af frimærker og tilvejebringelsen af rekommanderet posttjeneste, der anvendes i forbindelse med retlige eller administrative procedurer, kan begrænses i overensstemmelse med national lovgivning. Der kan etableres licensordninger for disse tjenesteydelser, som er omfattet af den almindelige forsyningspligt. Disse licenser kan være omfattet af en særlig forsyningspligt eller finansielle bidrag til en kompensationsfond.

Foranstaltninger:

***EU:** Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af Fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet.*

Forbehold nr. 8 – Bygge- og anlægstjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Bygge- og anlægsarbejde og tilknyttet ingeniørvirksomhed
Brancheklassifikation:	CPC 51
Forbeholdstype:	National behandling
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

I CY: Statsborgerskabskrav.

Foranstaltning:

lov om registrering og kontrol af entreprenører ved bygge- og anlægsarbejder af 2001 (29 (I)/2001), artikel 15 og 52.

Forbehold nr. 9 – Distributionstjenesteydelser services

Sektor – delsektor:	Distributionstjenesteydelser – generelt, distribution af tobak
Brancheklassifikation:	C CPC 3546, del af 621, 6222, 631, del af 632
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Distributions tjenesteydelser (CPC 3546, 631, 632 undtagen 63211, 63297, 62276, del af 621)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **PT**: Der findes en specifik autorisationsordning for oprettelse af bestemte detailforetagender og indkøbscentre. Dette vedrører indkøbscentre med et bruttoudlejningsareal på 8 000 m² eller derover samt detailforetagender med et salgsareal på 2 000 m² eller derover, når de er beliggende uden for indkøbscentre. Hovedkriterium: bidrag til en udvidelse af erhvervsmæssige tilbud, vurdering af tjenester til kunden, jobkvaliteten og selskabets sociale ansvar integration i bymæssigt miljø og bidrag til miljøeffektiviteten (CPC 631, 632 undtagen 63211, 63297).

Foranstaltninger:

PT: Lovdekret nr. 10/2015, 16. januar.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **CY**: Der gælder nationalitetskrav for distributionstjenesteydelser, der leveres af repræsentanter for farmaceutiske produkter (CPC 62117).

Foranstaltninger:

CY: Lov 74(I) 2020 som ændret.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **LT**: Distribution af pyrotekniske produkter er underlagt licens. Kun juridiske personer fra Unionen kan opnå licens (CPC 3546).

Foranstaltninger:

LT: Lov om overvågning af omsætning af civile pyrotekniske produkter (23. marts 2004. No. IX-2074).

b) *Distribution af tobak (del af CPC 6222, 62228, del af 6310, 63108)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **ES**: Statsmonopol på detailhandel med tobak. Etablering er underlagt krav om statsborgerskab i en medlemsstat. Kun fysiske personer må drive en tobakshandel. Hver tobakshandler kan ikke få mere end én licens (CPC 63108).

I **FR**: Statsmonopol på engrossalg og detailsalg af tobak. Krav om statsborgerskab for tobakshandlere ("buralistes") (del af CPC 6222, del af 6310).

Foranstaltninger:

ES: lov 14/2013 af 27. september 2014.

FR: Code général des impôts.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **AT**: Kun fysiske personer må ansøge om tilladelse til at fungere som tobakshandler.

Statsborgere i en EØS-medlemsstat prioriteres (CPC 63108).

Foranstaltninger:

AT: lov om tobaksmonopol 1996, § 5 og § 27.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **IT**: Der kræves en licens for at distribuere og sælge tobak. Licensen tildeles via offentlige procedurer. Tildelingen af licenser er underlagt en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: antallet af eksisterende salgssteder og deres geografiske spredning (del af CPC 6222, del af 6310).

Foranstaltninger:

IT: Lovdekret 184/2003

lov 165/1962,

lov 3/2003,

lov 1293/1957,

lov 907/1942 samt

dekret udstedt af republikkens præsident (D.P.R.) 1074/1958.

Forbehold nr. 10 – Undervisning

Sektor – delsektor:	Undervisning (privatfinansieret)
Brancheklassifikation:	CPC 921, 922, 923 og 924
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **CY**: Der kræves statsborgerskab i en medlemsstat for ejere og majoritetsaktionærer i privatfinansierede skoler. Statsborgere i Det Forenede Kongerige kan opnå tilladelse fra ministeren (undervisningsministeren) i overensstemmelse med den foreskrevne form og de fastsatte betingelser.

Foranstaltninger:

CY: lov om privatskoler af 2019 (N. 147(I)/2019)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: Privatfinansieret undervisning på primært og sekundært niveau må kun leveres af autoriserede bulgarske selskaber (handelsmæssig tilstedeværelse kræves). Bulgarske børnehaver og skoler med udenlandsk deltagelse må etableres eller omdannes på anmodning fra sammenslutninger, selskaber eller virksomheder bestående af bulgarske og udenlandske fysiske eller juridiske enheder, som er behørigt registreret i Bulgarien, ved beslutning fra ministerrådet efter indstilling fra ministeren for uddannelse og videnskab. Udenlandsk ejede børnehaver og skoler må etableres eller omdannes på anmodning fra udenlandske juridiske enheder i overensstemmelse med internationale aftaler og konventioner og i henhold til ovennævnte bestemmelser. Udenlandske videregående uddannelsesinstitutioner kan ikke etablere datterselskaber på Bulgariens territorium. Udenlandske videregående uddannelsesinstitutioner må kun åbne fakulteter, afdelinger, institutter og skoler i Bulgarien inden for det bulgarske system for undervisning på sekundært niveau og i samarbejde med dette (CPC 921, 922).

Foranstaltninger:

BG: Lov om førskoleundervisning og skoleuddannelse samt

lov om videregående uddannelse, afsnit 4 i de supplerende bestemmelser.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **SI**: Privatfinansierede grundskoler må kun oprettes af slovenske fysiske og juridiske personer. Tjenesteyderen skal etablere et registreret kontor eller en filial (CPC 921).

Foranstaltninger:

SI: Lov om organisation og finansiering af uddannelse (Republikken Sloveniens statstidende, nr. 12/1996) og revisioner heraf, artikel 40.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **CZ** og **SK**: Der kræves etablering i en medlemsstat for at ansøge om statslig godkendelse til at operere som en privatfinansieret videregående uddannelsesinstitution. Dette forbehold gælder ikke for teknisk og erhvervsfaglig videregående uddannelse (CPC 92310).

Foranstaltninger:

CZ: Lov nr. 111/1998 sml. (lov om videregående uddannelse), § 39 samt

lov nr. 561/2004 sml. om uddannelse på førskoleniveau, grundniveau, sekundært niveau, tertiært niveau og faglig og anden uddannelse (uddannelsesloven).

SK: Lov nr. 131 af 21. februar 2002 om universiteter.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende tjenesteydelser: Markedsadgang:

I **ES** og **IT**: Der kræves tilladelse for at åbne et privatfinansieret universitet, som udsteder anerkendte diplomer eller beviser. Der anvendes en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: antallet af eksisterende foretagender og deres geografiske spredning.

I **ES**: Proceduren omfatter godkendelse fra parlamentet.

I **IT**: Dette er baseret på et treårigt program, og det er kun italienske juridiske personer, som må være autoriseret til at udstede statsligt anerkendte diplomer (CPC 923).

Foranstaltninger:

ES: Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades (lov 6 / 2001 af 21. december om universiteter), artikel 4.

IT: kongeligt dekret 1592/1933 (lov om sekundærundervisning),

lov 243/1991 (lejlighedsvis offentlige tilskud til private universiteter),

resolution 20/2003 fra CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) samt dekret fra republikkens præsident (DPR) 25/1998.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **EL**: Der kræves statsborgerskab i en medlemsstat for ejere og et flertal af bestyrelsesmedlemmerne i privatfinansierede primær- og sekundærskoler samt for lærere i privatfinansieret primær- og sekundæruddannelse (CPC 921, 922). Uddannelse på universitetsniveau må udelukkende tilvejebringes af institutioner, som er fuldt selvstyrede offentligretlige juridiske personer. Dog tillader lov 3696/2008, at borgere med bopæl i Unionen (fysiske eller juridiske personer) må etablere private videregående uddannelsesinstitutioner, der udsteder certifikater, som ikke anerkendes som svarende til eksamensbeviser for universitetsuddannelse (CPC 923).

Foranstaltninger:

EL: Lov 682/1977, 284/1968, 2545/1940, præsidentdekret 211/1994, som ændret ved

præsidentdekret 394/1997, Hellas' forfatning, artikel 16, stk. 5, og lov nr. 3549/2007.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **AT**: Levering af privatfinansieret undervisning på universitetsniveau inden for anvendte videnskaber kræver tilladelse fra den kompetente myndighed AQ Austria (Østrigs agentur for kvalitetssikring og akkreditering). En investor, der ønsker at levere et studieprogram inden for anvendte videnskaber, skal have levering af sådanne programmer som sin primære forretning og skal indsende en behovsvurdering og markedsundersøgelse med henblik på det foreslåede undervisningsprograms accept. Det kompetente ministerium har tilladelse til at afvise en autorisation, hvis programmet bedømmes til at være inkompatibelt med nationale undervisningsinteresser. En ansøger vedrørende et privat universitet kræver godkendelse fra den kompetente myndighed AQ Austria (Østrigs agentur for kvalitetssikring og akkreditering). Det kompetente ministerium kan afvise godkendelsen, hvis afgørelsen fra akkrediteringsmyndigheden ikke stemmer overens med nationale undervisningsinteresser (CPC 923).

Foranstaltninger:

AT: Lov om universitet for anvendt videnskab, BGBl. I Nr. 340/1993 som ændret, § 2, lov

om private universiteter, BGBl. I Nr. 74/2011 som ændret, § 2 samt

lov om kvalitetssikring inden for videregående uddannelse, BGBl. Nr. 74/2011 som ændret, § 25 (3).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **FR**: Der kræves statsborgerskab i en medlemsstat for at undervise i en privatfinansieret undervisningsinstitution (CPC 921, 922, 923). Dog kan statsborgere i Det Forenede Kongerige opnå autorisation fra de relevante kompetente myndigheder med henblik på at undervise i undervisningsinstitutioner på primært, sekundært og videregående niveau. Statsborgere i Det Forenede Kongerige kan også opnå autorisation fra de relevante kompetente myndigheder med henblik på at etablere og drive eller administrere undervisningsinstitutioner på primært, sekundært og videregående niveau. En sådan tilladelse gives på et skønsmæssigt grundlag.

Foranstaltninger:

FR: *Code de l'éducation.*

Hvad angår investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **MT:** Tjenesteydere, der ønsker at levere privatfinansieret videregående uddannelse eller voksenundervisning, skal indhente en licens fra ministeriet for uddannelse og beskæftigelse. Afgørelsen om, hvorvidt der udstedes en licens, kan være skønsmæssig (CPC 923, 924).

Foranstaltninger:

MT: *Retslig meddelelse 296 af 2012.*

Forbehold nr. 11 - Tjenesteydelser på miljøområdet

Sektor – delsektor:	Tjenesteydelser på miljøområdet – bearbejdning og genanvendelse af brugte batterier og akkumulatorer, udtjente biler og affald fra elektrisk og elektronisk udstyr, beskyttelse af luft og klima (rensning af udstødningsgasser)
Brancheklassifikation:	Del af CPC 9402, 9404
Forbeholdstype:	Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

I **SE**: Kun enheder, som er etableret i Sverige eller har deres hovedsæde i Sverige, kan opnå akkreditering med henblik på at udføre kontrol af udstødningsgasser (CPC 9404).

I **SK**: Med henblik på bearbejdning og genanvendelse af brugte batterier og akkumulatorer, spildolier, udtjente biler og affald fra elektrisk og elektronisk udstyr kræves der stiftelse i EØS (krav om bopæl) (del af CPC 9402).

Foranstaltninger:

SE: Lov om køretøjer (2002:574).

SK: lov 79/2015 om affald.

Forbehold nr. 12 – Finansielle tjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Finansielle tjenesteydelser – forsikrings- og bankvirksomhed
Brancheklassifikation:	Ikke relevant
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **IT**: Adgang til aktuarerhvervet kun via fysiske personer. Erhvervssammenslutninger (ikke som selskab) blandt fysiske personer er tilladt. Der kræves EU-statsborgerskab for at udøve aktuarerhvervet, undtagen for udenlandske fagpersoner, der kan opnå tilladelse til at udøve erhvervet på grundlag af gensidighed.

Foranstaltninger:

IT: Artikel 29 i lov om privat forsikring (lovdekret nr. 209 af 7. september 2005) og lov 194/1942, artikel 4, lov 4/1999 om registret.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **BG**: Pensionsforsikring skal udføres via et aktieselskab med licens i henhold til socialforsikringsloven, som skal være registreret i henhold til handelsloven eller lovgivningen i en anden EU-medlemsstat (ingen filialer).

I **BG, ES, PL** og **PT**: Direkte filialer er ikke tilladt for forsikringsmægling, som er forbeholdt selskaber, der er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i en medlemsstat (optagelse i det lokale register kræves). For **PL** er der bopælskrav for forsikringsmæglere.

Foranstaltninger:

BG: Forsikringsloven, artikel 12, 56-63, 65, 66 og 80, stk. 4, socialforsikringsloven, artikel 120a-162, 209-253, 260-310.

ES: *Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikel 36.*

PL: *Lov om forsikrings- og genforsikringsvirksomhed af 11. september 2015 (statstidende 2020, punkt 895 og 1180), lov om forsikringsdistribution af 15. december, 2017 (statstidende 2019, punkt 1881), lov om pensionsfondes organisation og drift af 28. august 1997 (lovtidende 2020, punkt 105), lov af 6. marts 2018 om regler for udenlandske iværksætteres og andre udenlandske personers økonomiske virksomhed i Republikken Polens område.*

PT: *Artikel 7 i lovdekret 94-B/98 ophævet ved lovdekret nr. 2/2009 af 5. januar, og kapitel I, afsnit VI i lovdekret 94-B/98, artikel 34, nr. 6, 7, og artikel 7 i lovdekret 144/2006, ophævet ved lov 7/2019, 16. januar. Artikel 8 i regelsættet for forsikrings- og genforsikringsdistribution, godkendt ved lov nr. 7/2019 af 16. januar.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling:

I **AT:** En filial skal forvaltes af mindst to fysiske personer, der har bopæl i Østrig.

I **BG:** Der er bopælskrav for medlemmer af ledelsen og kontrolorganet for (gen)forsikringsselskaber og enhver person, som er autoriseret til at forvalte eller repræsentere (gen)forsikringsselskabet.

Formanden for ledelsen, formanden for bestyrelsen, den administrerende direktør og den administrerende agent for pensionsforsikringsselskaber skal have fast adresse eller fast bopæl i Bulgarien.

Foranstaltninger:

AT: *Forsikringstilsynsloven 2016, artikel 14, stk. 1, nr. 3, i østrigsk statstidende I nr. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I Nr. 34/2015)*

BG: *Lov om forsikringsvirksomhed, artikel 12, 56-63, 65, 66 og 80, stk. 4,*

socialsikringsloven, artikel 120a–162, 209–253, 260–310

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **BG:** Før der må etableres en filial eller et agentur med henblik på levering af forsikringstjenester, skal det pågældende udenlandske forsikringsselskab eller genforsikringsselskab have fået tilladelse til i sit hjemland at drive virksomhed inden for de samme forsikringsklasser, som det ønsker at tilbyde i Bulgarien.

Indkomsten fra frivillige tillægspensioner samt lignende indkomst direkte forbundet med frivillig pensionsforsikring, der udføres af personer, som er registreret i henhold til en anden medlemsstats lovgivning, og som i overensstemmelse med den pågældende lovgivning må udøve virke i forbindelse med frivillig pensionsforsikring, pålægges ikke skat i henhold til den procedure, som er fastsat i loven om selskabsskat.

I **ES:** Før der må etableres en filial eller et agentur i Spanien til at levere visse forsikringsklasser, skal den pågældende udenlandske forsikringsvirksomhed i mindst fem år have haft tilladelse til i sit hjemland at drive virksomhed inden for de samme forsikringsklasser.

I **PT**: For at kunne oprette en filial eller et agentur skal udenlandske forsikringsselskaber have haft tilladelse til at udøve forsikrings- eller genforsikringsvirksomhed i henhold til den relevante nationale lovgivning i mindst fem år.

Foranstaltninger:

BG: Lov om forsikringsvirksomhed, artikel 12, 56-63, 65, 66 og 80, stk. 4,

socialsikringsloven, artikel 120a–162, 209–253, 260–310

ES: *Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikel 36.*

PT: Artikel 7 i lovdekret 94-B/98 og kapitel I, afsnit VI i lovdekret 94-B/98, artikel 34, nr. 6, 7, og artikel 7 i lovdekret 144/2006, artikel 215 i regelsættet om optagelse og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed, godkendt ved lov nr. 147/2005 af 9. september.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **AT**: For at opnå en licens til at åbne en filial skal udenlandske forsikringsselskaber have en juridisk form, der svarer til eller er sammenlignelig med et aktieselskab eller en gensidig forsikringsforening i deres hjemland.

I **EL**: Forsikrings- og genforsikringsselskaber med hovedsæde i tredjelande kan drive virksomhed i Grækenland gennem etablering af et datterselskab eller en filial, hvor filialen i dette tilfælde ikke har nogen specifik retlig form, da det betyder en permanent tilstedeværelse på en medlemsstats område (dvs. Grækenland) for et selskab med hovedsæde uden for EU, som har opnået tilladelse i den pågældende medlemsstat (Grækenland), og som udøver forsikringsvirksomhed.

Foranstaltninger:

AT: Forsikringstilsynsloven 2016, artikel 14, stk. 1, nr. 1, i østrigsk statstidende I nr. 34/2015 (*Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 1, BGBl. I Nr. 34/2015*)

EL: Artikel 130 i lov 4364/2016 (*statstidende 13/A/ af 5.2.2016*)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **AT**: Erhvervsfremme og mægling på vegne af et datterselskab, der ikke er etableret i EU, eller på vegne af en filial, der ikke er etableret i AT (undtagen genforsikring og retrocession), er forbudt.

I **DK**: Ingen andre personer eller virksomheder (inkl. forsikringsselskaber) end forsikringsselskaber med særlig tilladelse efter dansk lovgivning eller med tilladelse udstedt af kompetente danske myndigheder må erhvervsmæssigt medvirke ved tegning af direkte forsikring af personer med bopæl i Danmark, af danske skibe eller af ejendom i Danmark.

I **SE**: Et udenlandsk forsikringsselskabs levering af direkte forsikring er kun tilladt gennem mægling ved en leverandør af forsikringstjenesteydelser, der har særlig tilladelse i Sverige, og kun forudsat, at det udenlandske og det svenske forsikringsselskab tilhører samme virksomhedskoncern eller har indgået en samarbejdsaftale.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **DE, HU** og **LT**: Forsikringsselskaber, der ikke er registreret i Den Europæiske Union, må kun levere direkte forsikring, hvis der oprettes en filial, og der gives tilladelse til denne.

I **SE**: Levering af forsikringsformidlingstjenester fra virksomheder, der ikke er stiftet i EØS, kræver etablering af en handelsmæssig tilstedeværelse (krav om lokal tilstedeværelse).

In **SK**: Kontrakter om luftfarts- og søtransportforsikring, der dækker luftfartøjet/fartøjet og ansvar, må kun indgås af forsikringsselskaber, der er etableret i Unionen, eller af filialkontorer for forsikringsselskaber, der ikke er etableret i Unionen, og som er tilladte i Den Slovakiske Republik.

Foranstaltninger

AT: Forsikringstilsynsloven 2016, artikel 13, stk. 1 og 2, i østrigsk statstidende I nr. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 und 2, BGBl. I Nr. 34/2015) **DE**: §§67-69 Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) for alle forsikringstjenesteydelser - gennemfører Solvens 2 sammenholdt med §105 Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) kun for obligatorisk ansvarsforsikring i forbindelse med luftfart.

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) for alle forsikringstjenesteydelser sammenholdt med Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) kun for obligatorisk ansvarsforsikring i forbindelse med luftfart.

DK: Lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

HU: Lov LX af 2003 **LT**: Lovgivning om forsikring, 18. september, 2003 m. Nr. IX-1737, senest ændret 13. juni 2019 Nr. XIII-2232.

SE: Lag om försäkringsförmedling (lov om forsikringsformidling) (kapitel 3, afdeling 3, 2018:12192005:405) og lov om udenlandsk forsikringsvirksomhed i Sverige (kapitel 4, afdeling 1 og 10, 1998:293).

SK: Lov 39/2015 om forsikring

b) Bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **BG**: Finansielle institutioner, som ikke er banker, er underlagt en registreringsordning hos den bulgarske nationalbank, for så vidt angår långivning med midler, der ikke tilvejebringes gennem modtagelse af indskud eller andre tilbagebetalingspligtige midler, erhvervelse af kapitalandele i et kreditinstitut eller et andet finansielt institut, finansiel leasing, garantitransaktioner, erhvervelse af fordringer på lån og andre former for finansiering (factoring, forfaitering osv.), Stedet for finansieringsinstitutts primære forretning skal være på Bulgariens territorium.

I **BG**: Banker uden for EØS kan udøve bankvirksomhed i Bulgarien efter at have opnået tilladelse fra nationalbanken til at indlede og udøve forretningsaktiviteter i Republikken Bulgarien gennem en filial.

I **IT**: For at blive autoriseret til at drive værdipapirafviklingssystemet eller levere værdipapircentraltjenester med en virksomhed i Italien kræves det, at virksomheden er stiftet i Italien (ingen filialer).

I tilfælde af institutter for kollektiv investering, bortset fra institutter for kollektiv investering i værdipapirer ("UCITS"), der er harmoniseret under EU-lovgivningen, kræves det, at trustforvalteren eller depotet er etableret i Italien eller i en anden medlemsstat og har en filial i Italien.

Administrationsvirksomheder for investeringsfonde, der ikke er harmoniseret under EU-lovgivningen, skal også være registreret i Italien (ingen filialer).

Kun banker, forsikringsselskaber, investeringsselskaber og virksomheder, der forvalter UCITS, som er harmoniseret i henhold til EU-lovgivningen med retligt hovedsæde i Unionen samt UCITS, der er stiftet i Italien, må administrere pensionsfondsmidler.

Til dørsalg skal formidlere anvende autoriserede sælgere af finansielle tjenesteydelser med bopæl i en medlemsstat.

Repræsentationskontorer for ikke-EU-formidlere kan ikke udføre aktiviteter, der er målrettet tilvejebringelse af investeringstjenester, inklusive handel for egen regning og for kunders regning, placering af og garanti for finansielle instrumenter (filial krævet).

I **PT**: Administration af pensionsfonde må kun varetages af specialiserede selskaber, der er registreret i Portugal til dette formål, og af forsikringsselskaber, der er etableret i Portugal og har tilladelse til at udøve livsforsikringsvirksomhed, eller af enheder, der har tilladelse til at forvalte pensionsfonde i andre medlemsstater. Direkte filialer fra ikke-EU-medlemsstater er ikke tilladt.

Foranstaltninger:

BG: Lov om finansielle institutioner, artikel 2, stk. 5, artikel 3a og artikel 17,

socialloven, artikel 121, 121b, 121f samt

lov om valuta, artikel 3.

IT: Lovdekret 58/1998, artikel 1, 19, 28, 30-33, 38, 69 og 80,

fælles forskrift for Italiens centralbank og Consob 22.2.1998, artikel 3 og 41,

forskrift for Italiens centralbank 25.1.2005,

del V, kapitel VII, afsnit II, forskrift for Consob 16190 af 29.10.2007, artikel 17-21, 78-81, 91-111, med forbehold af:

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 909/2014 af 23. juli 2014 om forbedring af værdipapirafviklingen i Den Europæiske Union og om værdipapircentraler samt om ændring af direktiv 98/26/EF og 2014/65/EU samt forordning (EU) nr. 236/2012

PT: Lovdekret 12/2006, som ændret ved lovdekret 180/2007, lovdekret 357-A/2007, forskrift 7/2007-R, som ændret ved forskrift 2/2008-R, forskrift 19/2008-R, forskrift 8/2009. Artikel 3 i regelsættet om pensionsfondes samt deres forvaltningsenheders etablering og funktion, godkendt ved lov nr. 27/2020 af 23. juli.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **HU**: Filialer af forvaltningsfirmaer for investeringsfonde, der ikke er hjemmehørende i EØS, må ikke deltage i ledelsen af europæiske investeringsfonde og må ikke yde kapitalforvaltning til private pensionsfonde.

Foranstaltninger:

HU: Lov CCXXXVII af 2013 om kreditinstitutter og finansielle virksomheder,

lov CCXXXVII af 2013 om kreditinstitutter og finansielle virksomheder samt

lov CXX af 2001 om kapitalmarkedet.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **BG**: En bank skal ledes og repræsenteres i fællesskab af mindst to personer. Personer, som leder og repræsenterer banken, skal være personligt til stede på ledelsens adresse. Juridiske personer kan ikke vælges til bestyrelsen eller direktionen i en bank.

I **SE**: En stifter af en sparekasse skal være en fysisk person.

Foranstaltninger:

BG: Lov om kreditinstitutter, artikel 10,

socialloven, artikel 121e samt

lov om valuta, artikel 3.

SE: Sparbankslagen (lov om sparekasser) (1987:619), kapitel 2, § 1.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling:

I **HU**: Bestyrelsen i et kreditinstitut skal have mindst to medlemmer, der er anerkendt som havende bopæl i henhold til valutaforordninger og forinden har haft fast bopæl i Ungarn i mindst et år.

Foranstaltninger:

HU: Lov CCXXXVII af 2013 om kreditinstitutter og finansielle virksomheder,

lov CCXXXVII af 2013 om kreditinstitutter og finansielle virksomheder samt

lov CXX af 2001 om kapitalmarkedet.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **RO**: Markedsoperatører er juridiske personer, der er etableret som aktieselskaber i henhold til bestemmelserne i virksomhedsloven. Alternative handelssystemer (multilateral handelsfacilitet (MHF) kan i henhold til MiFID II-direktivet) kan forvaltes af en systemoperatør, der er etableret på de ovenfor beskrevne betingelser, eller af et investeringsselskab, der er godkendt af ASF (Autoritatea de Supraveghere Financiară — finanțilsynet).

I **SI**: En pensionsordning må tilbydes af en fælles pensionsfond (som ikke er en juridisk enhed og derfor forvaltes af et forsikringsselskab, en bank eller et pensionsselskab), et pensionsselskab eller et forsikringsselskab. Desuden kan en pensionsordning tilbydes af udbydere af pensionsordninger, der er etableret i overensstemmelse med de forskrifter, der gælder i en EU-medlemsstat.

Foranstaltninger:

RO: Lov nr. 126 af 11. juni 2018 om finansielle instrumenter og forordning nr. 1/2017 om ændring og supplerung af forordning nr. 2/2006 om regulerede markeder og alternative handelssystemer, godkendt ved bekendtgørelse af NSC nr. 15/2006 — ASF — Autoritatea de Supraveghere Financiară — Finanstilsynet. **SI**: Lov om pensions- og handicapforsikring (statstidende nr. 102/2015 (som senest ændret i nr. 28/19).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **HU**: Virksomheder, der ikke er hjemmehørende i EØS, må kun levere finansielle tjenesteydelser eller deltage i aktiviteter i tilknytning til finansielle tjenesteydelser via en filial i Ungarn.

Foranstaltninger:

HU: Lov CCXXXVII af 2013 om kreditinstitutter og finansielle virksomheder,

lov CCXXXVII af 2013 om kreditinstitutter og finansielle virksomheder samt

lov CXX af 2001 om kapitalmarkedet.

Forbehold nr. 13 – Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Sundhedsvæsen og sociale tjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 931, 933
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **DE** (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Redningstjenester og "kvalificerede ambulancetjenester" er organiseret og reguleret af delstaterne (Länder). De fleste delstater uddelegerer kompetencer i forbindelse med redningstjenester til kommunerne. Kommunerne har tilladelse til at foretrække nonprofitorganisationer som operatører. Dette gælder på lige fod for udenlandske og nationale tjenesteydere (CPC 931, 933). Ambulancetjenester er underlagt planlægning, tilladelse og akkreditering. For så vidt angår telemedicin kan antallet af IKT- (informations- og kommunikationsteknologi) tjenesteydere være begrænset med henblik på at garantere interoperabilitet, kompatibilitet og de nødvendige sikkerhedsstandarder. Dette gælder på ikkediskriminatorisk vis.

I **HR**: Etablering af visse privatfinansierede sociale behandlingsfaciliteter kan være underlagt behovsbaserede begrænsninger i særlige geografiske områder (CPC 9311, 93192, 93193, 933).

I **SI**: Der gælder et statsmonopol for følgende tjenesteydelser: blodlevering, blodpræparater, fjernelse og konservering af menneskelige organer med henblik på transplantation, sociomedicinske, hygiejniske, epidemiologiske og sundhedsøkologiske tjenesteydelser, patoanatomiske tjenesteydelser og biomedicinsk støttet forplantning (CPC 931).

Foranstaltninger:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; forbundsbekendtgørelse for læger):

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG),

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; lov om psykoteraapeutisk virksomhed),

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz),

Gesetz über das Studium und den Beruf der Hebammen (HebG),

Gesetz über den Beruf der Notfallsanitäterin und des Notfallsanitäters (NotSanG),

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG),

Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie (MPhG),

Gesetz über den Beruf des Logopäden (LogopG),

Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin (OrthoptG),

Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen (PodG),

Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten (DiätAssG),

*Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten (ErgThg),
Bundesapothekerordnung (BapO),*

Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten (PTAG),

Gesetz über technische Assistenten in der Medizin (MTAG),

*Gesetz zur wirtschaftlichen Sicherung der Krankenhäuser und zur Regelung der
Krankenhauspflegesätze (Krankenhausfinanzierungsgesetz - KHG),*

Gewerbeordnung (tysk lovbekendtgørelse om handel og industri),

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; socialloven, femte bog) – lovmæssige sygekasser,

Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (SGB VI; socialloven, sjette bog) – lovpligtig pensionsforsikring,

Sozialgesetzbuch Siebtes Buch (SGB VII; socialloven, syvende bog) – lovpligtig ulykkesforsikring,

*Sozialgesetzbuch Neuntes Buch (SGB IX; socialloven, niende bog) – rehabilitering og handicappedes
deltagelse,*

Sozialgesetzbuch Elftes Buch (SGB XI; socialloven, ellefte bog) – social bistand.

Personenbeförderungsgesetz (PBefG; (lov om personbefordring).

Regionalt niveau:

Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz - RDG) in Baden-Württemberg,

Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG),

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz),

Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG),

Bremisches Hilfeleistungsgesetz (BremHilfeG),

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG),

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V),

Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG),

Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW),

Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG),

Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG),

Sächsisches Gesetz über den Brandschutz, Rettungsdienst und Katastrophenschutz (SächsBRKG),

Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA),

Schleswig-Holsteinisches Rettungsdienstgesetz (SHRDG),

Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG).

Landespflegegesetze:

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz - LPfIG),

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG),

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz - LPflegEG),

Gesetz über die pflegerische Versorgung im Land Brandenburg (Landespflegegesetz - LPflegeG),

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungsgesetzes zum Bundessozialhilfegesetz (BremAGPflegeVG),

Hamburgisches Landespflegegesetz (HmbLPG),

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz,

Landespflegegesetz (LPflegeG M-V),

Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch

Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz - NPflegeG),

Gesetz zur Weiterentwicklung des Landespflegerechts und Sicherung einer unterstützenden Infrastruktur für ältere Menschen, pflegebedürftige Menschen und deren Angehörige (Alten- und Pflegegesetz Nordrhein-Westfalen – APG NRW),

Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) (Rheinland-Pfalz),

Gesetz Nr. 1694 zur Planung und Förderung von Angeboten für hilfe-, betreuungs- oder pflegebedürftige Menschen im Saarland (Saarländisches Pflegegesetz),

Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG),

Schleswig-Holstein: Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landespflegegesetz - LPflegeG),

Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes (ThürAGPflegeVG).

Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg,

Bayerisches Krankenhausgesetz (BayKrG),

Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts,

Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG),

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG),

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG),

Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011),

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V),

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG),

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW),

Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf),

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG),

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz - SächsKHG),

Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA),

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungsgesetzes (AG-KHG) in Schleswig-Holstein,

Thüringisches Krankenhausgesetz (Thür KHG).

HR: Lov om sundhedspleje (statstidende 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12).

SI: Lov om sundhedstjenesteydelser, statstidende for RS, nr. 23/2005, artikel 1, 3 og 62-64. lov om behandling af barnløshed og procedurer for biomedicinsk støttet forplantning, statstidende for RS, nr. 70/00, artikel 15 og 16 samt

lov om levering af blod (ZPKrv-1), statstidende for RS, nr. 104/06, artikel 5 og 8.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **FR**: Med henblik på hospitals- og ambulancevirksomhed, behandlingshjem (bortset fra hospitalsvirksomhed) og sociale tjenesteydelser kræves en autorisation for at udøve ledelsesmæssige funktioner. Ved udstedelsen af tillades tages der hensyn til, om der er lokale ledere til rådighed. Selskaber kan have enhver retlig form, bortset fra dem, der er forbeholdt liberale erhverv.

Foranstaltninger:

FR: *Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, loi n°47-1775 portant statut de la coopération og code de la santé publique.*

Forbehold nr. 14 – Turisme og rejserelaterede tjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Turisme og rejserelaterede tjenesteydelser - hoteller, restauranter og catering, rejsebureauer og rejsearrangører (herunder turledere), turistguidevirksomhed
Brancheklassifikation:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: Der kræves stiftelse (ingen filialer). Turvirksomhed eller rejsebureauvirksomhed må leveres af en person, som er etableret i EØS, hvis nævnte person efter etableringen på Bulgariens territorium fremlægger et eksemplar af et dokument, der certificerer den pågældendes ret til at udøve nævnte aktivitet, og et certifikat eller et andet dokument, der er udstedt af et kreditinstitut eller et forsikringselskab, der indeholder data om, at der er indgået en forsikring, der dækker nævnte persons ansvar i tilfælde af skade, som skyldes resultatet af en skyldig manglende overholdelse af erhvervsmæssige pligter. Antallet af udenlandske ledere må ikke overstige antallet af ledere, der er bulgarske statsborgere, når den offentlige andel (stat eller kommune) i et bulgarsk selskabs egenkapital overstiger 50 procent. Krav om EØS-statsborgerskab for turistguider (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Foranstaltninger:

BG: Lov om turisme, artikel 61, 113 og 146.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **CY**: En tilladelse til etablering og drift af et turist- og rejseselskab eller -bureau samt fornyelse af et eksisterende selskabs eller bureaus driftsbevilling ydes kun til fysiske eller juridiske personer fra Den Europæiske Union. Ingen ikke-hjemmehørende virksomhed, bortset fra virksomheder, som er etableret i en anden medlemsstat, kan yde de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 3 i ovennævnte lov i Republikken Cypern, på organiseret eller permanent basis, medmindre de repræsenteres af en hjemmehørende virksomhed. Turistguidevirksomhed og rejsebureau- og turoperatørvirksomhed kræver statsborgerskab i en medlemsstat (CPC 7471, 7472).

Foranstaltninger:

CY: Lov af 1995 om turisme, rejsebureauer og turistguider (lov 41(I)/1995 som ændret).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **EL:** Tredjelandssstatsborgere skal have opnået et eksamensbevis fra en turistguideskole under det græske ministerium for turisme for at opnå ret til at udøve erhvervet. Tredjelandssstatsborgere kan dog som en undtagelse fra ovennævnte bestemmelser, og på visse udtrykkeligt angivne betingelser, meddeles midlertidig (højst et år) ret til at udøve erhvervet, hvis det bekræftes, at det ikke er muligt at finde en turistguide for et bestemt sprog.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **ES** (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Der kræves statsborgerskab i en medlemsstat for at udøve turistguidevirksomhed (CPC 7472).

I **HR:** Der kræves EØS-statsborgerskab for at udføre restaurations- og cateringydelser i private hjem og på gårde (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Foranstaltninger:

EL: Præsidentdekret 38/2010, ministerbeslutning 165261/IA/2010 (statstidende 2157/B), artikel 50 i lov 4403/2016, artikel 47 i lov 4582/2018 (statstidende 208/A). **ES:** Andalucía: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía,

Aragón Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón,

Cantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, artikel 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turísticoinformativas privadas,

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León,

Castilla-la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas,

Cataluña: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, artikel 88,

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo,

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell,

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo,

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo,

Illes Balears: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares, Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, artikel 5,

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja,

Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra.

Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias samt

Región de Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Lov om restaurations- og cateringindustri (statstidende 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12), lov om ydelse af turismetjenester (statstidende nr. 68/07 og 88/10).

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **HU**: Udøvelse af rejsebureau- og rejsearrangørvirksomhed samt turistguidevirksomhed på tværs af grænserne kræver en licens udstedt af det ungarske handelslicenskontor. Licenser er forbeholdt EØS-statsborgere og juridiske personer, der har hovedsæde i EØS (CPC 7471, 7472).

I **IT** (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Turistguider fra ikke-EU-lande skal have en særlig licens fra regionen for at virke som professionel turistguide. Turistguider fra medlemsstater kan arbejde frit uden krav om en sådan licens. Licensen tildeles turistguider, der har den tilstrækkelige kompetence og viden (CPC 7472).

Foranstaltninger:

HU: Lov CLXIV af 2005 om handel, regeringsdekret nr. 213/1996 (XII.23.) om organisering af rejser og rejsebureauvirksomhed.

IT: lov 135/2001, artikel 7.5 og 6 og lov 40/2007 (DL 7/2007).

Forbehold nr. 15 – Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter

Sektor – delsektor:	Fritidsaktiviteter andre sportsaktiviteter
Brancheklassifikation:	CPC 962, del af 96419
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Andre tjenesteydelser i forbindelse med sport (CPC 96419)

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **AT** (gælder det regionale forvaltningsniveau): Drift af skiskoler og virksomhed som bjergfører er reguleret af lovene i de enkelte delstater (Bundesländer). Ydelse af disse tjenester kan kræve statsborgerskab i en EØS-medlemsstat. Virksomheder kan pålægges at udpege en administrerende direktør, som er statsborger i en EØS-medlemsstat.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **CY**: Krav om statsborgerskab for etablering af en danseskole og krav om statsborgerskab for instruktører.

Foranstaltninger:

AT: *Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr. 53/97,*

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 25/98,

NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 5710,

OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 93/1997,

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr. 83/89,

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 76/81,

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr. 58/97,

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 53/76,

Tiroler Schischulgesetz, LGBL. Nr. 15/95,

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr. 7/98,

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr. 55/02 §4 (2)a,

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 54/02, samt

Wien: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr. 37/02.

CY: *Lov 65(I)/1997 som ændret samt*

lov 17(I) 1995 som ændret.

Forbehold nr. 16 – Transport og tjenesteydelser i tilknytning til transportvirksomhed

Sektor – delsektor:	Transport - fiskeri og vandtransport - enhver anden erhvervsmæssig aktivitet, der udføres fra et skib, vandtransport og tjenesteydelser i tilknytning til vandtransport, jernbanetransport og tjenesteydelser i tilknytning til jernbanetransport, vejtransport og tjenesteydelser i tilknytning til vejtransport, tjenesteydelser i tilknytning til lufttransport
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Søtransport og tjenesteydelser i tilknytning til søtransport. Enhver erhvervsmæssig aktivitet, der udføres fra et skib (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, del af 742, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **EU**: For havnetjenesters vedkommende kan havnemyndigheden eller den kompetente myndighed begrænse antallet af leverandører af havnetjenester for en given havnetjeneste.

Foranstaltninger:

EU: Forordning (EU) 2017/352 af 15. februar 2017 om opstilling af rammer for levering af havnetjenester og fælles regler om finansiel gennemsigtighed for havne, artikel 6.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse; grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: Transportvirksomhed og alle aktiviteter med relation til hydraulisk teknik og tekniske arbejder under vand, prospektering og udvinding af mineralske og andre uorganiske ressourcer, lodstjenester, bunkring, modtagelse af affald, vand/olie-blandinger og lignende, der udføres i Bulgariens indre farvande og søterritorium, må kun udføres af fartøjer, der sejler under bulgarsk flag eller fartøjer, der sejler under en anden medlemsstats flag.

Antallet af tjenesteydere i havnene må begrænses afhængigt af havnens objektive kapacitet, som bestemmes af en ekspertkommission, der er udpeget af ministeren for transport, informationsteknologi og kommunikation.

Krav om statsborgerskab for hjælpetjenesteydelser. Kaptajnen og den ledende tekniker på fartøjet skal som et krav være statsborgere i en EØS-medlemsstat eller i Schweiz. (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Foranstaltninger:

BG: *Kodeks for handelsskibsfart, lov for Republikken Bulgariens farvand, indre vandveje og havne, bekendtgørelse om betingelserne for og rækkefølgen for valg af bulgarske transportvirksomheder til personbefordring og godstransport i henhold til internationale traktater bekendtgørelse 3 for tjenesteydelser i forbindelse med ubemandede fartøjer.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **BG:** Hvad angår hjælpetjenester for offentlig transport, der udføres i bulgarske havne, i havne med national betydning, tildeles rettigheden til at udføre sådanne hjælpetjenester via en koncessionskontrakt. I havne med regional betydning tildeles denne rettighed ved hjælp af en kontrakt med ejeren af havnen (CPC 74520, 74540, 74590).

Foranstaltninger:

BG: *Kodeks for handelsskibsfart, lov for Republikken Bulgariens farvand, indre vandveje og havne.*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **DK:** Leverandører af lodstjenester kan kun udføre lodsning i Danmark, hvis de er hjemmehørende i EØS og er registreret og godkendt af de danske myndigheder i overensstemmelse med den danske lov om lodsning (CPC 74520).

Foranstaltninger:

DK: *Lodsloven, § 18.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **DE** (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Et fartøj, som ikke tilhører en statsborger fra en medlemsstat, må kun benyttes til andre aktiviteter end transport og tjenesteydelser i tilknytning hertil på de tyske forbundsvandveje efter særlig tilladelse. Der kan kun udstedes fritagelser for ikke-EU-fartøjer, hvis der ikke er EU-fartøjer til rådighed, eller hvis de er til rådighed på meget ugunstige betingelser, eller på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse. Der kan udstedes fritagelser for fartøjer, der sejler under Det Forenede Kongeriges flag, på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse (§ 2 paragraf 3 KüSchVO). Alle aktiviteter, der er omfattet af loven om lodsvæsen, er reguleret, og akkreditering er begrænset til EØS-statsborgere og schweiziske statsborgere. Tilrådighedsstillelse og drift af lodsfaciliteter er begrænset til offentlige myndigheder eller virksomheder, som udpeges af dem.

Med henblik på udlejning eller leasing af søgående fartøjer med eller uden betjeningspersonale samt udlejning eller leasing af ikke søgående fartøjer uden betjeningspersonale kan indgåelsen af kontrakter om godstransport med skibe, der sejler under udenlandsk flag, eller chartering af sådanne fartøjer begrænses afhængigt af de disponible skibe, der sejler under tysk flag eller en anden medlemsstats flag.

Transaktioner mellem hjemmehørende og ikke hjemmehørende vedrørende:

- i) udlejning af fartøjer til transport ad indre vandveje, som ikke er registreret i EØS,
- ii) godstransport med sådanne fartøjer til transport ad indre vandveje eller
- iii) bugservirksomhed med sådanne fartøjer til transport ad indre vandveje

inden for EØS kan begrænses (vandtransport, hjælpetjenesteydelser inden for vandtransport, udlejning af skibe, leasing af skibe uden betjeningspersonale (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)).

Foranstaltninger:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; lov om flagbeskyttelse),

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschifffahrt (Binnenschifffahrtsaufgabengesetz - BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschifffahrt (Binnenschifferpatentverordnung - BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz - SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschifffahrt (Seeaufgabengesetz - SeeAufgG) samt

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung - SeeEigenschV).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I FI: Hjælpetjenesteydelser inden for søtransport forbeholdes, når de udføres i finsk farvand, flåder, der opererer under nationalt flag, EU-flag eller norsk flag (CPC 745).

Foranstaltninger:

FI: Merilaki (søfartsloven) (674/1994) samt

laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (lov om retten til at udøve et erhverv) (122/1919), s. 4.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **EL**: Offentligt monopol indført i havne for godshåndtering (CPC 741).

I **IT**: Der anvendes en økonomisk behovsprøve for håndtering af gods inden for søtransport. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, befolkningstætheden, den geografiske spredning og skabelsen af nye arbejdspladser (CPC 741).

Foranstaltninger:

EL: Lov om offentlig søfart (lovdekret 187/1973).

IT: Søfartskodeks,

lov 84/1994 samt

Ministerielt dekret 585/1995.

b) Jernbanetransport og tjenesteydelser i tilknytning til jernbanetransport (CPC 711, 743)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: Det er kun tilladt statsborgere i en medlemsstat at levere jernbanetransport og hjælpetjenester til jernbanetransport i Bulgarien. Transportministeren udsteder en licens til jernbaneoperatører, der er registreret som erhvervsaktører, med henblik på at udføre personbefordring eller godstransport med jernbane (CPC 711, 743).

Foranstaltninger:

BG: Lov om jernbanetransport, artikel 37, 48.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **LT**: Enerettigheden til ydelse af transittjenesteydelser tildeles jernbaneforetagender, som ejes, eller hvis aktier er 100 procent ejet, af staten (CPC 711).

Foranstaltninger:

LT: Republikken Litauens lov om jernbanetransport nr. IX-2152 af 22. april 2004, som ændret ved nr. X-653 af 8. juni 2006.

c) Vejtransport og tjenesteydelser i tilknytning til vejtransport (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

For vejtransporttjenester, der ikke er omfattet af afsnit I [Godstransport ad landevej] og II [Personbefordring ad landevej] under Overskrift III [vejtransport] i anden del [Handel, transport og fiskeri] og bilag ROAD-1 [Godstransport af landevej].

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **AT**: (Også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Der kan for passager- og godstransport kun gives eksklusive rettigheder eller tilladelser til statsborgere fra de kontraherende parter fra EØS

samt juridiske personer fra Unionen, som har deres hovedkontor i Østrig. Der tildeles licenser på ikkediskriminatoriske vilkår på betingelse af gensidighed (CPC 712).

Foranstaltninger:

AT: Güterbeförderungsgesetz (lov om godstransport), BGBl. Nr. 593/1995, § 5,

Gelegenheitsverkehrsgesetz (lov om lejlighedsbefordring), BGBl. Nr. 112/1996, § 6 samt

Kraftfahrliniengesetz (lov om rutebefordring), BGBl. I Nr. 203/1999 som ændret, §§ 7 og 8.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **EL:** Vejgodstransportoperatører. Der kræves græsk tilladelse for at foretage vejgodstransport. Der tildeles licenser på ikkediskriminatoriske vilkår på betingelse af gensidighed (CPC 7123).

Foranstaltninger:

EL: Licens til vejgodstransportoperatører: græsk lov 3887/2010 (statstidende

A' 174), som ændret ved artikel 5 i lov 4038/2012 (statstidende A' 14)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **IE:** Økonomisk behovsprøve for intercitybuskørsel. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, befolkningstætheden, den geografiske spredning, indvirkningen på de trafikale forhold og skabelsen af nye arbejdspladser (CPC 7121, CPC 7122).

I **MT:** Taxaer - Begrænsninger i antallet af licenser.

Karozzini (vogne trukket af heste): Begrænsninger i antallet af licenser (CPC 712).

I **PT:** Økonomisk behovsprøve for limousinekørsel. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, befolkningstætheden, den geografiske spredning, indvirkningen på de trafikale forhold og skabelsen af nye arbejdspladser (CPC 71222).

Foranstaltninger:

IE: Public Transport Regulation Act 2009 (forordning om offentlig transport fra 2009).

MT: Forskrifter for taxabefordring (SL499.59).

PT: Lovdekret 41/80, 21. august.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **CZ:** Der kræves stiftelse i Den Tjekkiske Republik (ingen filialer).

Foranstaltninger:

CZ: Lov nr. 111/1994. Sml. om vejtransport.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **SE**: Der kræves svensk tilladelse for at udøve vejtransportvirksomhed. Et af kriterierne for at få udstedt en taxitilladelse er, at virksomheden har udpeget en fysisk person til at fungere som transportleder (et de facto bopælskrav, jf. de svenske forbehold med hensyn til etableringstyper).

Foranstaltninger:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (lov om erhvervstrafik),

yrkestrafikförordning (2012:237) (forskrift for erhvervstrafik),

taxitrafiklag (2012:211) (taxalov) samt

taxitrafikförordning (2012:238) (forskrift for taxaer).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **SK**: Koncession på taxabefordring og tilladelse til taxidispatching kan indrømmes en person, der har bopæl eller etableringssted på Den Slovakiske Republiks område eller i en anden EØS-medlemsstat.

Foranstaltninger:

Lov nr. 56/2012 sml. om vejtransport.

d) Tjenesteydelser i tilknytning til lufttransport

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **EU**: Med henblik på groundhandlingtjenesteydelser kan der gælde krav om etablering på EU's territorium. Niveauet for åbenheden af groundhandlingtjenesteydelserne afhænger af lufthavnens størrelse. Antallet af tjenesteydere i hver lufthavn kan være begrænset. I "store lufthavne" må denne begrænsning ikke være på under to leverandører.

Foranstaltninger:

EU: Direktiv 96/67/EF af 15. oktober 1996 om adgang til groundhandlingmarkedet i Fællesskabets lufthavne.

I **BE** (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Gensidighed kræves med henblik på groundhandlingtjenesteydelser.

Foranstaltninger:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (artikel 18).

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (artikel 14) samt

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (artikel 14).

e) *Hjælpetjenesteydelser inden for alle transportformer (del af CPC 748)*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

EU (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Tjenesteydelser i forbindelse med toldbehandling kan kun udføres af borgere med bopæl i Unionen eller juridiske personer, der er etableret i Unionen.

Foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen.

Forbehold nr. 17 – Energirelaterede aktiviteter

Sektor – delsektor:	Energirelaterede aktiviteter - råstofudvinding, produktion, transmission og distribution for egen regning af elektricitet, gas, damp og varmt vand, rørledningstransport af brændstoffer, lager- og pakhusvirksomhed for brændstoffer, der transporteres gennem rørledning samt tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, del af 742, 8675, 883, 887
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Råstofudvinding (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675, 883)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **NL**: Efterforskning efter og udvinding af kulbringer i Nederlandene udføres altid i fællesskab af en privat virksomhed og den offentlige (begrænsede) virksomhed, som er udpeget af økonomiministeren. Artikel 81 og 82 i loven om minedrift fastsætter, at alle andele i denne udpegede virksomhed skal være ejet direkte eller indirekte af den nederlandske stat (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

I **BE**: Efterforskning efter og udvinding fra mineralske kilder og andre ikkelevende ressourcer i territoriale farvande og kontinentalsoklen kræver koncession. Koncessionshaveren skal have adresse for virksomhed i Belgien (ISIC Rev. 3.1:14).

I **IT** (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau, når der er tale om efterforskning): Statsejede miner har specifikke efterforsknings- og minedriftsregler. Inden der udføres nogen udvindingsaktivitet, kræves der en efterforskningstilladelse ("permesso di ricerca", artikel 4, kongeligt dekret 1447/1927). Denne tilladelse er tidsbegrænset, definerer grænserne for grunden under efterforskningen præcist, og der kan tildeles mere end én efterforskningstilladelse for det samme område til forskellige personer eller virksomheder (denne type licens er ikke nødvendigvis eksklusiv). For at oparbejde og udvinde mineraler kræves der en tilladelse ("concessione", artikel 14) fra den regionale myndighed (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 8675, 883).

Foranstaltninger

BE: *Arrêté Royal du 1er septembre 2004 relatif aux conditions, à la délimitation géographique et à la procédure d'octroi des concessions d'exploration et d'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental.*

IT: *Efterforskningsvirksomhed: kongeligt dekret 1447/1927, lovdekret 112/1998, artikel 34.*

NL: *Mijnbouwwet (lov om minedrift).*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **BG:** Aktiviteterne i forbindelse med prospektering af eller efterforskning efter underjordiske naturressourcer på Bulgariens territorium, i kontinentalsoklen og i den eksklusive økonomiske zone i Sortehavet kræver tilladelse, mens aktiviteter med henblik på udvinding og udnyttelse kræver koncession, der tildeles i henhold til loven om underjordiske naturressourcer.

Det er forbudt for virksomheder, som er registreret i jurisdiktioner med skattemæssig begunstigelse (dvs. offshorezoner) eller lignende, at deltage direkte eller indirekte i offentlige udbud med henblik på tildeling af tilladelser eller koncessioner med henblik på prospektering, efterforskning eller udvinding af naturressourcer, inklusive uran- og thoriummalme, samt at anvende en eksisterende tilladelse eller koncession, som er blevet tildelt, da sådanne operationer er udelukket, herunder muligheden for at registrere den geologiske eller handelsmæssige opdagelse af en forekomst som følge af en efterforskning.

Brydning af uranmalm er lukket i henhold til ministerrådets dekret nr. 163 af 20.8.1992.

Med henblik på efterforskning og udvinding af thoriummalm gælder den generelle ordning for tilladelser og koncessioner. Beslutninger om at tillade efterforskning af thoriummalm træffes på et individuelt ikkediskriminerende grundlag alt efter det pågældende tilfælde.

I henhold til beslutning af 18. januar 2012 (ændret den 14. juni 2012) fra Republikken Bulgariens nationale forsamling er det forbudt at anvende hydraulisk frakturering, dvs. fracking, i forbindelse med aktiviteter som prospektering, efterforskning eller udvinding af olie og gas.

Efterforskning og udvinding af skifergas er forbudt (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.112, 3.1 13, 3.1 14).

Foranstaltninger:

BG: *Lov om underjordiske naturressourcer,*

lov om koncessioner,

lov om privatisering og kontrol efter privatisering,

lov om sikker anvendelse af kerneenergi, beslutning af 18. januar 2012 fra Republikken Bulgariens nationale forsamling, lov om økonomiske og finansielle relationer med virksomheder, der er registreret i jurisdiktioner med skattemæssig begunstigelse, personer, der herigennem kontrolleres, og deres reelle ejere og lov om underjordiske ressourcer.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

I **CY**: Ministerrådet kan nægte at tillade, at prospektering, efterforskning og udnyttelse af kulbrinter udføres af enhver enhed, der reelt kontrolleres af Det Forenede Kongerige Storbritannien eller af statsborgere fra Det Forenede Kongerige Storbritannien. Efter udstedelse af en tilladelse må ingen enhed komme under direkte eller indirekte kontrol af Det Forenede Kongerige eller af en statsborger fra Det Forenede Kongerige uden forudgående godkendelse fra Ministerrådet. Ministerrådet kan nægte at give tilladelse til en enhed, der reelt kontrolleres af Det Forenede Kongerige eller af en statsborger fra Det Forenede, hvis Det Forenede Kongerige, for så vidt angår adgang til og udøvelse af aktiviteter i forbindelse med prospektering, efterforskning og udnyttelse af kulbrinter, ikke indrømmer enheder i Cypern eller enheder i medlemsstaterne en behandling, der svarer til den, som Cypern eller medlemsstaten indrømmer enheder fra Det Forenede Kongerige (ISIC Rev 3.1 1110).

Foranstaltninger:

CY: *Lov om kulbrinter (lov om prospektering, efterforskning og udvinding) af 2007, (lov 4(I)/2007) som ændret.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **SK**: I forbindelse med minedrift, aktiviteter med tilknytning til minedrift og geologisk aktivitet kræves der stiftelse i EØS (ingen filialer). Aktiviteter inden for minedrift og prospektering, der er omfattet af Den Slovakiske Republiks lov 44/1988 om beskyttelse og udnyttelse af naturressourcer, reguleres på et ikkediskriminerende grundlag, herunder gennem offentlige politiske foranstaltninger, der skal sikre bevarelse og beskyttelse af naturressourcerne og miljøet som f.eks. tilladelse til eller forbud mod at anvende visse mineteknologier. Sådanne foranstaltninger omfatter af sikkerhedshensyn forbud mod at anvende cyanidudludning i behandlingen eller raffineringen af mineraler, krav om en særlig tilladelse i tilfælde af frakturering i forbindelse med aktiviteter som prospektering, efterforskning eller udvinding af olie og gas samt krav om forhåndsgodkendelse ved en lokal folkeafstemning i tilfælde af nukleare/radioaktive mineralressourcer. Dette øger ikke de ikkeforenelige aspekter i den eksisterende foranstaltning, som der er taget forbehold for. (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 5115, 7131, 8675 og 883).

Foranstaltninger

SK: *Lov 51/1988 om minedrift, sprængstoffer og statens minedriftsadministration og lov 569/2007 om geologiske aktiviteter, lov 44/1988 om beskyttelse og udnyttelse af naturressourcer.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **FI**: Efterforskning i forbindelse med og udvinding af mineralske ressourcer kræver licens, som tildeles af regeringen med henblik på udvinding af nukleart materiale. Der kræves en tilladelse fra regeringen i forbindelse med tilbagekøb af et minedriftsområde. Tilladelse kan opnås af en fysisk person, der har bopæl i EØS, eller en juridisk person, der er etableret i EØS. Der kan evt. anvendes en økonomisk behovstest (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

I **IE**: Efterforsknings- og minedriftsselskaber, der opererer i Irland, skal have en tilstedeværelse i landet. I tilfælde af efterforskning efter mineraler kræves det, at virksomhederne (irske og udenlandske) enten ansætter en agent eller efterforskningsleder med bopæl i Irland, mens arbejdet udføres. I forbindelse med minedrift kræves det, at en virksomhed, der er stiftet i Irland, har en leasingkontrakt for statslig minedrift eller licens. Der er ingen restriktioner for ejerskab af en sådan virksomhed (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

Foranstaltninger

FI: *Kaivoslaki (lov om minedrift) (621/2011) samt*

ydinenergialaki (lov om kerneenergi) (990/1987).

IE: Minerals Development Acts 1940 – 2017 (love om udvinding af mineraler 1940-2017) Planning Acts (planlægningslove) og Environmental Regulations (miljøforskrifter).

Hvad alene angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **SI:** Efterforskning i forbindelse med og udvinding af mineralske ressourcer, herunder regulerede tjenesteydelser i tilknytning til minedrift, er betinget af etablering eller statsborgerskab i en EØS-medlemsstat, Schweiz eller et OECD-medlemsland (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Foranstaltninger

SI: *Lov om minedrift 2014.*

b) *Produktion, transport og distribution for egen regning af elektricitet, gas, damp og varmt vand, rørledningstransport af brændstoffer, lager- og pakhusvirksomhed for brændstoffer, der transporteres gennem rørledning, tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution (ISIC Rev. 3.1 40, 3.1 401, CPC 63297, 713, del af 742, 74220, 887)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **DK:** Ejeren eller brugeren, der har til hensigt at etablere gasinfrastruktur eller en pipeline med henblik på transport af råolie, raffineret olie, olieprodukter eller naturgas, skal indhente en tilladelse fra den lokale myndighed, inden arbejdet påbegyndes. Antallet af sådanne tilladelser, der udstedes, kan være begrænset (CPC 7131).

I **MT:** EneMalta plc har monopol på levering af elektricitet (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

I **NL:** Ejerskabet af elektricitetsnettet og gasrørledningsnettet er tildelt eksklusivt til den nederlandske regering (transmissionssystemer) og andre offentlige myndigheder (distributionssystemer) (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 71310).

Foranstaltninger:

DK: *Lov om naturgasforsyning, LBK 1127 af 5.9.2018, lov om varmforsyning, LBK 64 af 21.1.2019, lov om Energinet, LBK 997 af 27.6.2018, bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines*

MT: *Lov om EneMalta kap. 272 og lov om EneMalta (overførsel af aktiver, rettigheder, passiver & forpligtelser) kap. 536.*

NL: *Elektriciteitswet 1998, Gaswet.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **AT**: For så vidt angår transport af gas, gives der kun tilladelse til statsborgere i en EØS-medlemsstat med bopæl i EØS. Selskaber og interessentskaber skal have hovedsæde i EØS. Operatøren af netværket skal udpege en administrerende direktør og en teknisk direktør, som er ansvarlige for den tekniske styring af netværksdriften, og begge skal være statsborgere i en EØS-medlemsstat.

Den kompetente myndighed må fravige kravene om statsborgerskab og bopæl, hvis netværksdriften anses for at være i offentlighedens interesse.

Følgende gælder for transport af gods bortset fra vand og gas:

- i) hvad angår fysiske personer, gives der kun tilladelse til EØS-statsborgere med bopæl i Østrig, samt
- ii) selskaber og interessentskaber skal have hovedsæde i Østrig. Der anvendes en økonomisk behovsprøve eller interesseprøve. Grænseoverskridende rør må ikke bringe Østrigs sikkerhedsmæssige interesser samt dets status som neutralt land i fare. Selskaber og interessentskaber skal udpege en administrerende direktør, som skal være statsborger i en EØS-medlemsstat. Den kompetente myndighed kan fravige kravene om statsborgerskab, bopæl og hovedsæde, hvis driften af rørledningen anses for at være af national økonomisk interesse (CPC 713).

Foranstaltninger:

AT: Rohrleitungsgesetz (lov om rørtransport), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) og (2), §§ 5 (1) og (3), 15, 16 samt

Gaswirtschaftsgesetz 2011(lov om gas), BGBl. I Nr. 107/2011, artikel 43 og 44, artikel 90 og 93.

Hvad angår liberalisering af investeringer — markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser — (gælder kun det regionale forvaltningsniveau), national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **AT**: For så vidt angår transmission og distribution af elektricitet gives der kun tilladelse til statsborgere i en EØS-medlemsstat med bopæl i EØS. Hvis operatøren udpeger en administrerende direktør eller forpagter, ophæves kravet om bopæl.

Juridiske personer (selskaber) og interessentskaber skal have hovedsæde i EØS. De skal udpege en administrerende direktør eller forpagter, som begge skal være statsborgere i en EØS-medlemsstat med bopæl i EØS.

Den kompetente myndighed kan fravige kravene om bopæl og statsborgerskab, hvis driften af nettet anses for at være i offentlighedens interesse (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Foranstaltninger:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBL. Nr. 59/2006 som ændret,

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBl. Nr. 7800/2005 som ændret, Landesgesetz, mit dem das Oberösterreichische Elektrizitätswirtschafts- und -

organisationsgesetz 2006 erlassen wird (Oö. ElWOG 2006), LGBl. Nr. 1/2006 som ændret, Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBl. Nr. 75/1999 som ændret,

Gesetz vom 16. November 2011 über die Regelung des Elektrizitätswesens in Tirol (Tiroler

Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012), LGBl. Nr. 134/2011,

Gesetz über die Erzeugung, Übertragung und Verteilung von elektrischer Energie

(Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBl. Nr. 59/2003 som ændret,

Gesetz über die Neuregelung der Elektrizitätswirtschaft (Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz

2005 – WEIWG 2005), LGBl. Nr. 46/2005,

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz(ELWOG), LGBl. Nr.

70/2005 samt

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz(ELWOG), LGBl. Nr. 24/2006.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **CZ**: Der kræves tilladelse til fremstilling, transmission og distribution af samt handel med elektricitet samt andre aktiviteter på elektricitetsmarkedet, til fremstilling, transmission, distribution og lagring af samt handel med gas og til fremstilling og distribution af varme. En sådan tilladelse kan kun gives til fysiske personer med opholdstilladelse eller juridiske personer, der er etableret i Unionen. Der findes eksklusive rettigheder hvad angår elektricitets- og gastransmission samt licenser til markedsoperatører (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742, 887).

I **LT**: Licenser til transmission, distribution, offentlig forsyning og organisering af handel med elektricitet må kun udstedes til juridiske personer, der er etableret i Republikken Litauen, eller til filialer, der er etableret i Republikken Litauen, af udenlandske juridiske personer eller af andre organisationer i en af de øvrige medlemsstater. Tilladelser til produktion af elektricitet, udvikling af elproduktionskapacitet og etablering af en direkte linje kan udstedes til personer med bopæl i Republikken Litauen eller til juridiske personer, der er etableret i Republikken Litauen, eller til i Litauen etablerede filialer af juridiske personer eller andre organisationer i andre medlemsstater. Dette forbehold gælder dog ikke rådgivningstjenester i forbindelse med transmission og distribution af elektricitet på gebyr- eller kontraktbasis (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

For brændstoffer er der krav om etablering. Licenser til transmission og distribution samt lagring af brændstoffer og flydendegørelse af naturgas må kun udstedes til juridiske personer, der er etableret i Republikken Litauen, eller til i Republikken Litauen etablerede filialer eller andre organisationer (datterselskaber) under juridiske personer fra en anden medlemsstat.

Dette forbehold gælder dog ikke rådgivningstjenester i forbindelse med transmission og distribution af brændstoffer på gebyr- eller kontraktbasis (CPC 713, CPC 887).

I **PL**: Følgende aktiviteter kræver licens i henhold til energiloven:

- i) generering af brændstoffer eller energi, bortset fra: generering af faste eller gasformige brændstoffer, generering af elektricitet ved hjælp af elektricitetskilder med en samlet kapacitet på højst 50 MW, bortset fra vedvarende energikilder, samtidig produktion af elektricitet og varme ved hjælp af elektricitetskilder med en samlet kapacitet på højst 5 MW, bortset fra vedvarende energikilder, generering af varme ved hjælp af kilder med en samlet kapacitet på højst 5 MW,
- ii) lagring af brændstoffer i gasform i lagringsinstallationer, flydendegørelse af naturgas eller regasificering af flydende naturgas på LNG-installationer samt lagring af flydende brændstoffer, bortset fra: lokal lagring af flydende gas i installationer med en kapacitet på under 1 MJ/s og lagring af flydende brændstoffer i detailhandel,
- iii) transmission eller distribution af brændstoffer eller energi, bortset fra: distribution af gasformige brændstoffer i net med en kapacitet på under 1 MJ/s og transmission eller distribution af varme, hvis den samlede kapacitet, som bestilles af kunder, ikke overstiger 5 MW,
- iv) handel med brændstoffer eller energi, bortset fra: handel med faste brændstoffer, handel med elektricitet ved hjælp af installationer med en spænding på under 1 kV, der ejes af kunden, handel med gasformige brændstoffer, såfremt den årlige omsætning ikke overstiger 100 000 EUR, handel med gasformige brændstoffer, såfremt den årlige omsætning ikke overstiger 10 000 EUR, og handel med gasformige brændstoffer og elektricitet, der foretages på varemærket af mæglere, som udfører mægleraktivitet i henhold til loven af 26. oktober 2000 om råvarebørs, samt handel med varme, hvis den af kunderne bestilte kapacitet ikke overstiger 5 MW. Begrænsningerne for omsætningen gælder ikke for engrossalgstjenester med gasformige brændstoffer eller flydende gas eller for detailhandel med flaskegas.

Der kan kun tildeles en licens af den kompetente myndighed til en ansøger, som har registreret sit primære forretningssted eller har bopæl på territoriet i en EØS-medlemsstat eller Schweiz (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Foranstaltninger:

CZ: Lov nr. 458/2000 sml. om forretningsvilkår og offentlig forvaltning i energisektoren (energiloven).

LT: Lov om naturgas for Republikken Litauen af 10. oktober 2000, nr. VIII-1973 og lov om elektricitet for Republikken Litauen af 20. juli 2000, nr. VIII-1881.

PL: Lov om energi af 10. april 1997, artikel 32 og 33.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **SI**: For produktion, transmission og distribution af samt handel med og levering af elektricitet og naturgas til slutkunden er der krav om etablering i Unionen (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131 og CPC 887).

Foranstaltninger:

SI: Energetski zakon (energiloven) 2014, statstidende RS, nr. 17/2014, og lov om minedrift 2014.

Forbehold nr. 18 - Landbrug, fiskeri og fremstillingsvirksomhed

Sektor – delsektor:	Landbrug, jagt og skovbrug, husdyr- og rensdyravl, fiskeri og akvakultur; forlagsvirksomhed, trykning og reproduktion af indspillede medier
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Præstationskrav Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	EU/ Medlemsstat (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Landbrug, jagt og skovbrug (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling:

I **IE**: Etablering foretaget af udenlandske statsborgere inden for møllevirksomhed kræver autorisation (ISIC Rev. 3.1 1531).

Foranstaltninger:

IE: Lov om landbrugsprodukter (korn), 1933.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **FI**: Kun statsborgere i en EØS-medlemsstat med bopæl i et område med rensdyrsavl må eje rensdyr og foretage rensdyravl. Der kan tildeles enerettigheder.

I **FR**: Forudgående autorisation kræves for at blive medlem af eller fungere som direktør i et landbrugskooperativ (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

I **SE**: Kun samer kan eje eller udøve rensdyravl.

Foranstaltninger:

FI: Poronhoitolaki (lov om opdræt af rensdyr) (848/1990), kapitel 1, s. 4, Protokol 3 til traktaten om Finlands tiltrædelse.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

SE: Lov om rensdyravl (1971:437), paragraf (section) 1.

b) Fiskeri og akvakultur (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende tjenesteydelser: Markedsadgang:

I FR: Et fransk fartøj, der sejler under fransk flag, kan kun få tildelt en fiskeritilladelse eller få tilladelse til at fiske på baggrund af nationale kvoter, når der er etableret en reel økonomisk forbindelse på Frankrigs territorium, og fartøjet administreres og kontrolleres fra et permanent foretagende med adresse på Frankrigs territorium (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Foranstaltninger:

FR: *Code rural et de la pêche maritime.*

c) Fremstillingsvirksomhed - forlagsvirksomhed, trykning og reproduktion af indspillede medier (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende tjenesteydelser: Markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I LV: Kun juridiske personer, som er stiftet i Letland, og fysiske personer i Letland har ret til at grundlægge og udgive offentlige massemedier. Filialer er ikke tilladt (CPC 88442).

Foranstaltninger:

LV: *Lov om pressen og andre massemedier, s. 8.*

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I DE (gælder ligeledes det regionale forvaltningsniveau): Enhver offentligt distribueret eller trykt avis eller ethvert tidsskrift skal tydeligt angive en "ansvarshavende redaktør" (det fulde navn og adresse på en fysisk person). Den ansvarshavende redaktør kan kræves at have fast bopæl i Tyskland, Unionen eller en EØS-medlemsstat. Dispensationer kan gives af forbundsindenrigsministeren (ISIC Rev. 3.1 223, 224).

Foranstaltninger:

DE:

Regionalt niveau:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW),

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG),

Berliner Pressegesetz (BlnPrG),

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG),

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG),

Hamburgisches Pressegesetz,

Hessisches Pressegesetz (HPresseG),

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V),

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG),

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW),

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz,

Saarländisches Mediengesetz (SMG),

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG),

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz),

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH),

Thüringer Pressegesetz (TPG).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **IT**: Såfremt Det Forenede Kongerige tillader italienske investorer at eje mere end 49 procent af kapitalen og stemmerettighederne i en trykkerivirksomhed i Det Forenede Kongerige, vil Italien tillade investorer fra Det Forenede Kongerige at eje mere end 49 procent af kapitalen og stemmerettighederne i en italiensk trykkerivirksomhed på samme vilkår (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Foranstaltninger:

IT: Lov 416/1981, artikel 1 (og senere ændringer deraf).

Hvad angår liberalisering af investeringer – øverste ledelse og bestyrelse:

I **PL**: Statsborgerskabskrav for chefredaktører for aviser og tidsskrifter (ISIC Rev.

3.1 221, 222).

Foranstaltninger:

PL: Lov af 26. januar 1984 om presselov, statstidende, nr. 5, punkt 24, med senere ændringer.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **SE**: Fysiske personer, som er ejere af tidsskrifter, der trykkes og udgives i Sverige, skal være bosiddende i Sverige eller være statsborgere i en EØS-medlemsstat. Ejere af sådanne tidsskrifter, der er juridiske personer, skal være etableret i EØS. Tidsskrifter, der trykkes og udgives i Sverige, og tekniske optegnelser skal have en ansvarshavende redaktør, som skal have bopæl i Sverige (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Foranstaltninger:

SE: *Lov om pressefrihed (1949:105),*

grundlæggende lov om ytringsfrihed (1991:1469) samt

lov om bekendtgørelser med henblik på lov om pressefrihed og den grundlæggende lov om ytringsfrihed (1991:1559).

Det Forenede Kongeriges liste

Forbehold nr. 1 – Alle sektorer

Forbehold nr. 2 – Liberale tjenesteydelser (alle erhverv undtagen sundhedsrelaterede erhverv)

Forbehold nr. 3 – Liberale tjenesteydelser (veterinærtjenesteydelser)

Forbehold nr. 4 – Forsknings- og udviklingsvirksomhed

Forbehold nr. 5 – Forretningstjenesteydelser

Forbehold nr. 6 – Kommunikationstjenesteydelser

Forbehold nr. 7 – Transport og tjenesteydelser i tilknytning til transportvirksomhed

Forbehold nr. 8 – Energirelaterede aktiviteter

Forbehold nr. 1 – Alle sektorer

Sektor:	<i>Alle sektorer</i>
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav
Kapitel:	Liberalisering af investeringer
Forvaltningsniveau:	Centralt og regionalt (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Hvad angår liberalisering af investeringer – præstationskrav

Det Forenede Kongerige kan håndhæve en forpligtelse eller et tilsagn, der er afgivet i overensstemmelse med bestemmelserne om tilsagn efter tilbud i "City Code on Takeovers and Mergers" eller i henhold til tilsagnsdokumenter i forbindelse med overtagelser eller fusioner, hvis forpligtelsen eller tilsagnet ikke afkræves eller er påkrævet som en betingelse for godkendelse af overtagelsen eller fusionen.

Foranstaltninger:

City Code on Takeovers and Mergers,

Companies Act 2006

Law of Property (diverse bestemmelser) Act 1989 for så vidt angår håndhævelse af tilsagnsdokumenter i forbindelse med overtagelser eller fusioner

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse

Dette forbehold gælder kun for sundhedstjenesteydelser, sociale tjenesteydelser og undervisning:

Det Forenede Kongerige kan, når det sælger eller afhænder sine kapitalandele eller aktiver i et eksisterende statsforetagende eller en eksisterende statslig enhed, der leverer sundhedstjenesteydelser, sociale tjenesteydelser eller undervisning (CPC 93, 92), forbyde eller pålægge begrænsninger for ejerskabet af sådanne andele eller aktiver og for muligheden for, at ejerne af sådanne andele og aktiver kan kontrollere et foretagende, for så vidt angår investorer fra EU eller deres virksomheder. Med hensyn til et sådant salg eller anden afhændelse kan Det Forenede Kongerige indføre eller opretholde foranstaltninger vedrørende statsborgerskab for den øverste ledelse eller bestyrelsesmedlemmer samt foranstaltninger, der begrænser antallet af leverandører.

Med henblik på dette forbehold forstås ved:

- i) "eksisterende foranstaltning": en foranstaltning, der opretholdes eller vedtages efter denne aftales ikrafttræden, og som på tidspunktet for salg eller anden afhændelse forbyder eller pålægger begrænsninger for ejerskabet af kapitalandele eller aktiver eller pålægger et nationalitetskrav eller pålægger begrænsninger i antallet af leverandører, som beskrevet i dette forbehold, og
- ii) "statsforetagende": et foretagende, der ejes eller kontrolleres af en Det Forenede Kongerige gennem ejerandele og indbefatter et foretagende, der etableres efter denne aftales ikrafttræden udelukkende med det formål at sælge eller afhænde kapitalandele eller aktiver i et eksisterende statsforetagende eller en eksisterende statslig enhed.

Foranstaltninger:

Som anført ovenfor under elementet "beskrivelse".

Forbehold nr. 2 – Liberale tjenesteydelser (alle erhverv undtagen sundhedsrelaterede erhverv)

Sektor – delsektor:	Liberale tjenesteydelser - juridiske tjenesteydelser; revisionstjenesteydelser
Brancheklassifikation:	Del af CPC 861, CPC 862
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	Centralt og regionalt (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Juridiske tjenesteydelser (del af CPC 861)

For at levere visse juridiske tjenesteydelser kan det være nødvendigt at indhente tilladelse eller licens fra en kompetent myndighed eller at overholde registreringskravene. I det omfang kravene til opnåelse af tilladelse, licens eller registrering er ikke-diskriminerende og i overensstemmelse med de forpligtelser, der er fastsat i artikel SERVIN 5.49, er de ikke opført på listen. Disse kan f.eks. omfatte et krav om at have opnået bestemte kvalifikationer, have gennemført en anerkendt uddannelsesperiode eller et krav om kontor eller postadresse i den kompetente myndigheds jurisdiktion i forbindelse med medlemskab.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Det relevante faglige eller regulerende organ kan kræve bopæl (handelsmæssig tilstedeværelse) for at yde bestemte juridiske tjenesteydelser inden for national lovgivning i Det Forenede Kongerige. Der gælder ikkediskriminerende krav til retlig form.

Det relevante faglige eller regulerende organ kan kræve bopæl for i Det Forenede Kongerige at yde visse juridiske tjenesteydelser inden for national lovgivning i relation til immigration.

Foranstaltninger:

England og Wales: Solicitors Act 1974, Administration of Justice Act 1985 og Legal Services Act 2007. Skotland: Solicitors (Scotland) Act 1980 og Legal Services (Scotland) Act 2010. Nordirland: Solicitors (Northern Ireland) Order 1976. For alle jurisdiktioner, Immigration and Asylum Act 1999. Derudover omfatter de gældende foranstaltninger i hver jurisdiktion alle krav, der er fastlagt af faglige og regulerende organer.

b) Revisionstjenesteydelser (CPC 86211, 86212 undtagen regnskabsvæsen og bogholderivirksomhed)

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

De kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige kan anerkende en kvalifikationsækvivalens for en revisor, som er statsborger fra en EU-medlemsstat eller et tredjeland, med henblik på at godkende denne til at fungere som statsautoriseret revisor i Det Forenede Kongerige under forudsætning af gensidighed (CPC 8621).

Foranstaltninger:

Companies Act 2006

Forbehold nr. 3 – Liberale tjenesteydelser (veterinærtjenesteydelser)

Sektor – delsektor:	Libérale tjenesteydelser –veterinærtjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 932
Forbeholdstype:	Markedsadgang Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	Centralt og regionalt (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Der kræves fysisk tilstedeværelse for at udføre veterinær kirurgi. Udførelse af veterinær kirurgi er forbeholdt kvalificerede veterinærkirurger, der er registreret hos Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS).

Foranstaltninger:

Veterinary Surgeons Act 1966

Forbehold nr. 4 – Forsknings- og udviklingsvirksomhed

Sektor – delsektor:	Forsknings- og udviklingsvirksomhed (FoU)
Brancheklassifikation:	CPC 851, 853
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	Centralt og regionalt (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

I forbindelse med tjenesteydelser angående offentligt finansieret forskning og udvikling (FoU), der finansieres af Det Forenede Kongerige, kan enerettigheder og tilladelser kun tildeles statsborgere fra Det Forenede Kongerige og juridiske personer i Det Forenede Kongerige, der har deres registrerede kontor, centraladministration eller primære forretningssted i Det Forenede Kongerige (CPC 851, 853).

Dette forbehold berører ikke [femte del] [deltagelsen i EU-programmer, forsvarlig økonomisk forvaltning og finansielle bestemmelser] og udelukkelsen af en parts offentlige udbud eller subsidier eller tilskud i artikel SERVIN.1.1 [Formål og anvendelsesområde], stk. 6 og 7.

Foranstaltninger:

Alle eksisterende og alle fremtidige forsknings- og innovationsprogrammer.

Forbehold nr. 5 – Forretningstjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Forretningstjenesteydelser – udlejning eller leasing uden betjeningspersonale samt andre forretningstjenesteydelser
Brancheklassifikation:	Del af CPC 831
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	Centralt og regionalt (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Hvad angår udlejning eller leasing af luftfartøjer uden besætning (dry lease), er luftfartøjer, som anvendes af luftfartsselskaber i Det Forenede Kongerige, omfattet af gældende registreringskrav. En dry lease-aftale, som et luftfartsselskab fra Det Forenede Kongerige er part i, er underlagt krav i national ret om luftfartssikkerhed, som f.eks. forhåndsgodkendelse og andre betingelser for anvendelsen af tredjelands registrerede fly. For blive registreret skal luftfartøjet være ejet enten af fysiske personer, som opfylder specifikke nationalitetskriterier, eller af foretagender, som opfylder specifikke kriterier vedrørende kapitalforhold og kontrol (CPC 83104).

Med henblik på tjenesteydelser i forbindelse med edb-reservationssystemer (CRS) forholder det sig sådan, at når leverandører af CRS-tjenesteydelser, der opererer uden for Det Forenede Kongerige, ikke giver luftfartsselskaber fra Det Forenede Kongerige ligeværdig behandling (i betydningen ikkediskriminerende) i forhold til den, der ydes i Det Forenede Kongerige, eller når luftfartsselskaber, som ikke er fra Det Forenede Kongerige, ikke giver leverandører fra Det Forenede Kongerige af CRS-tjenesteydelser ligeværdig behandling i forhold til den, der ydes i Det Forenede Kongerige, kan der træffes foranstaltninger til at sikre, at leverandører af CRS-tjenesteydelser, der opererer i Det Forenede Kongerige, giver ligeværdig behandling til luftfartsselskaber, som ikke er fra Det Forenede Kongerige, eller at luftfartsselskaber fra Det Forenede Kongerige giver ligeværdig behandling til leverandører af CRS-tjenesteydelser, der opererer uden for Det Forenede Kongerige.

Foranstaltninger: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafiktjenester i Fællesskabet (omarbejdning) som bibeholdt i Det Forenede Kongeriges lovgivning ved European Union (Withdrawal) Act 2018 og som ændret ved forordningerne om drift af lufttrafiktjenester (ændring osv.) (EU Exit) (S.I. 2018/1392).

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 80/2009 af 14. januar 2009 om en adfærdskodeks for edb-reservationssystemer og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 2299/89 som bibeholdt i Det Forenede Kongeriges lovgivning ved European Union (Withdrawal) Act 2018 og som ændret ved 2018-forordningerne om edb-reservationssystemer (ændring) (EU Exit) (S.I. 2018/1080).

Forbehold nr. 6 – Kommunikationstjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Kommunikationstjenesteydelser - post- og kurer-tjenesteydelser
Brancheklassifikation:	Del af CPC 71235, del af 73210, del af 751
Forbeholdstype:	Markedsadgang
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	Centralt og regionalt (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Organisationen af opstillingen af postkasser på offentlig vej, udstedelsen af frimærker og tilvejebringelsen af rekommanderet posttjeneste, der anvendes i forbindelse med retlige eller administrative procedurer, kan begrænses i overensstemmelse med national lovgivning. Det skal præciseres, at postvirksomheder kan være omfattet af en særlig forsyningspligt eller finansielle bidrag til en kompensationsfond.

Foranstaltninger:

Postal Services Act 2011

Forbehold nr. 7 – Transport og tjenesteydelser i tilknytning til transportvirksomhed

Sektor – delsektor:	Transporttjenesteydelser — tjenesteydelser i tilknytning til vandtransport, tjenesteydelser i tilknytning til jernbanetransport, tjenesteydelser i tilknytning til vejtransport, tjenesteydelser i tilknytning til luftfart
Brancheklassifikation:	CPC 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 748, 749
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	Centralt og regionalt (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

a) Tjenesteydelser i tilknytning til lufttransport (CPC 746)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

Niveauet for åbenheden af groundhandlingtjenesteydelserne afhænger af lufthavnens størrelse. Antallet af tjenesteydere i hver lufthavn kan være begrænset. I "store lufthavne" må denne begrænsning ikke være på under to leverandører.

Foranstaltninger:

1997-lufthavnsforordningerne (Groundhandling) (S.I. 1997/2389)

b) Hjælpetjenesteydelser inden for alle transportformer

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Toldtjenester, herunder toldklareringstjenester og tjenester i forbindelse med anvendelse af lagerfaciliteter til midlertidig opbevaring eller toldoplæg, må kun leveres af personer, der er etableret i Det Forenede Kongerige. For at undgå tvivl omfatter dette personer med bopæl i Det Forenede Kongerige, personer med fast forretningssted i Det Forenede Kongerige eller et vedtægtsmæssigt hjemsted i Det Forenede Kongerige.

Foranstaltninger:

Beskatning (Cross-Border Trade Act) 2018, Customs and Excise Management Act 1979, 2019-toldforordningerne (Export) (EU Exit), 2018-toldforordningerne (Import Duty) (EU Exit), 2018-toldforordningerne (Special Procedures and Outward Processing) (EU Exit), "Customs and Excise"-forordningerne 2019/1215 (diverse bestemmelser og ændringer) (EU Exit).

c) Tjenesteydelser i tilknytning til vandtransport

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

For havnetjenesters vedkommende kan havnemyndigheden eller den kompetente myndighed begrænse antallet af leverandører af havnetjenester for en given havnetjeneste.

Foranstaltninger:

Artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/352 af 15. februar 2017 om opstilling af rammer for levering af havnetjenester og fælles regler om finansiell gennemsigtighed for havne som bibeholdt i Det Forenede Kongeriges lovgivning ved European Union (Withdrawal) Act 2018 og som ændret ved 2020-forordningerne om lods- og havnetjenester (ændring) (EU Exit) (S.I. 2020/671) og

2019-forordningen om havnetjenester

Forbehold nr. 8 – Energirelaterede aktiviteter

Sektor – delsektor:	Energirelaterede aktiviteter - råstofudvinding
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 3.1 11, 8675, 883
Forbeholdstype:	Markedsadgang
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser
Forvaltningsniveau:	Centralt og regionalt (medmindre andet er angivet)

Beskrivelse:

Der kræves en licens for at udføre efterforsknings- og produktionsaktiviteter på Det Forenede Kongeriges kontinentalsokkel (UKCS) og udføre tjenesteydelser, som kræver direkte adgang til eller udvinding af naturressourcer.

Dette forbehold gælder for produktionslicenser, der er udstedt med henblik på Det Forenede Kongeriges kontinentalsokkel. For at opnå en licens skal en virksomhed have forretningssted inden for Det Forenede Kongerige. Dette betyder enten:

- i) personaletilstedeværelse i Det Forenede Kongerige
- ii) registrering af en virksomhed i Det Forenede Kongerige hos Companies House eller
- iii) registrering af en filial af en udenlandsk virksomhed i Det Forenede Kongerige hos Companies House.

Dette krav gælder for alle virksomheder, der ansøger om en ny licens, og for alle virksomheder, der ansøger om at deltage i en eksisterende licens efter tildeling. Det gælder for alle licenser og for alle virksomheder, hvad enten de er operatører eller ej. For at være parthaver i en licens, som omfatter et produktionsfelt, skal en virksomhed: a) være registreret hos Companies House som en virksomhed i Det Forenede Kongerige eller b) drive sin forretning via et fast forretningssted i Det Forenede Kongerige som defineret i afsnit 148 i Finance Act 2003 (som normalt kræver personaletilstedeværelse) (ISIC Rev. 3.1 11, CPC 883, 8675).

Foranstaltninger:

Petroleum Act 1998

Indledende noter

1. I Det Forenede Kongeriges og Unionens lister er der i artikel SERVİN.2.7 [Ikkeforenelige foranstaltninger — liberalisering af investeringer], artikel SERVİN.3.6 [Ikkeforenelige foranstaltninger — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser] og artikel SERVİN.5.50 [Ikkeforenelige foranstaltninger — Juridiske tjenesteydelser] fastsat de forbehold, som Det Forenede Kongerige og Unionen har taget med hensyn til eksisterende foranstaltninger, der ikke er forenelige med forpligtelserne i henhold til:

- a) artikel SERVİN.2.2 [Markedsadgang — liberalisering af investeringer] eller SERVİN.3.2 [Markedsadgang — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser]
 - b) artikel SERVİN.3.3 [Lokal tilstedeværelse — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser]
 - c) artikel SERVİN.2.3 [National behandling — liberalisering af investeringer] eller SERVİN.3.4 [National behandling — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser]
 - d) artikel SERVİN.2.4 [Mestbegunstigelsesbehandling — liberalisering af investeringer] eller SERVİN.3.5 [Mestbegunstigelsesbehandling — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser]
 - e) artikel SERVİN.2.5 [Øverste ledelse og bestyrelse]
 - f) artikel SERVİN.2.6 [Præstationskrav] eller
 - g) artikel SERVİN.5.49 [Forpligtelser — juridiske tjenesteydelser].
2. En parts forbehold berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i medfør af GATS.
3. Hvert forbehold omfatter følgende elementer:
- a) ved "sektor" forstås den overordnede sektor, hvori forbeholdet er taget
 - b) ved "delsektor" forstås den specifikke sektor, hvori forbeholdet er taget
 - c) "brancheklassifikation" henviser i givet fald til den aktivitet, der er omfattet af forbeholdet i henhold til CPC, ISIC rev 3.1, eller som på anden vis udtrykkeligt er beskrevet i en parts forbehold
 - d) "forbeholdstype" præciserer den forpligtelse, der er omhandlet i punkt 1, og for hvilken der er taget et forbehold
 - e) "beskrivelse" angiver omfanget af den sektor, den delsektor eller de aktiviteter, der er omfattet af forbeholdet, og
 - f) "gældende foranstaltninger" angiver af hensyn til gennemsigtigheden eksisterende foranstaltninger, der gælder for den sektor, den delsektor eller de aktiviteter, der er omfattet af forbeholdet.
4. I forbindelse med fortolkning af et forbehold skal der tages højde for alle elementer i forbeholdet. Elementet "beskrivelse" går forud for alle andre elementer.

5. Med henblik på anvendelsen af Det Forenede Kongeriges og Den Europæiske Unions lister forstås ved:

a) "ISIC Rev. 3.1" den internationale standardklassifikation af al erhvervsmæssig virksomhed som fastsat i de statistiske publikationer fra De Forenede Nationers statistiske kontor, Statistical Papers, Series M, No. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002

"CPC": den foreløbige centrale produktnomenklatur (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991).

6. Med henblik på anvendelsen af Det Forenede Kongeriges og Unionens lister tages et forbehold for kravet om lokal tilstedeværelse på Unionens eller Det Forenede Kongeriges område, jf. artikel SERVIN.3.3 [Lokal tilstedeværelse], men ikke artikel SERVIN.3.2 [Markedsadgang] eller SERVIN.3.4 [National behandling]. Desuden tages et sådant krav ikke som et forbehold for artikel SERVIN.2.3 [National behandling].

7. Et forbehold taget på EU-plan finder anvendelse på en foranstaltning truffet af Unionen, en foranstaltning truffet af en medlemsstat på centralt plan eller en foranstaltning truffet af en regering i en medlemsstat, medmindre forbeholdet udelukker en medlemsstat. Et forbehold taget af en medlemsstat finder anvendelse på en foranstaltning truffet af en regering på centralt, regionalt eller lokalt plan i den pågældende medlemsstat. Hvad angår forbeholdene i Belgien, omfatter det centrale forvaltningsniveau forbundsregeringen og regeringerne i regionerne og fællesskaberne, da hver af disse har samme lovgivende myndighed. Med henblik på forbeholdene i Unionen og dens medlemsstater betyder et regionalt forvaltningsniveau i Finland Ålandsøerne. Et forbehold taget af Det Forenede Kongerige gælder for en foranstaltning truffet af centralregeringen, en regional regering eller en lokal myndighed.

8. Nedenstående liste over forbehold omfatter ikke foranstaltninger vedrørende kvalifikationskrav og -procedurer, tekniske standarder og licenskrav og -procedurer, hvis de ikke udgør en begrænsning som omhandlet i artikel SERVIN.2.2 [Markedsadgang — liberalisering af investeringer], artikel SERVIN.2.3 [National behandling — liberalisering af investeringer], artikel SERVIN.3.2 [Markedsadgang — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser], artikel SERVIN.3.3 [Lokal tilstedeværelse — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser], artikel SERVIN.3.4 [National behandling — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser] eller artikel SERVIN 5.49 [Forpligtelser — juridiske tjenesteydelser]. Disse foranstaltninger omfatter navnlig kravet om licens, kravet om at levere forsyningspligtigheder, kravet om anerkendte kvalifikationer inden for regulerede sektorer, kravet om at bestå specifikke eksamener, herunder sprogekksamener, kravet om medlemskab af et bestemt erhverv såsom en faglig organisation, kravet om en lokal repræsentant for tjenester eller en lokal adresse og andre ikkediskriminerende krav om, at visse aktiviteter ikke må udøves i beskyttede områder. Disse foranstaltninger finder fortsat anvendelse, selv om de ikke er opført på listen.

9. Det skal præciseres, at for Den Europæiske Unions vedkommende indebærer forpligtelsen til at indrømme national behandling ikke krav om, at fysiske eller juridiske personer fra Det Forenede Kongerige også indrømmes den behandling, der indrømmes i en medlemsstat i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde eller andre foranstaltninger vedtaget i henhold til nævnte traktat, herunder deres gennemførelse i medlemsstaterne, til:

i) fysiske personer eller personer med fast bopæl i en anden medlemsstat eller

ii) juridiske personer, der er stiftet eller organiseret efter lov i en anden medlemsstat eller Unionen, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende i Unionen.

10. Den behandling, der indrømmes juridiske personer, som er etableret af investorer fra en part i overensstemmelse med den anden parts ret (og, for så vidt angår Unionen, en medlemsstats ret), og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende i den anden part, berører ikke betingelser eller forpligtelser, som er i overensstemmelse med del to [Handel, transport og fiskeri], overskrift et [Handel], afsnit [II] [Tjenesteydelser og investeringer], kapitel 2 [Liberalisering af investeringer], og som kan være blevet pålagt sådanne juridiske personer, da de blev etableret i den anden part, og som fortsat skal gælde.

11. Listerne gælder kun for Det Forenede Kongeriges og Unionens områder, jf. artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde] og artikel OTH.9.2 [Geografisk anvendelsesområde], og er kun relevante i forbindelse med Unionen og dens medlemsstaters handelsforbindelser med Det Forenede Kongerige. De berører ikke medlemsstaternes rettigheder og forpligtelser i henhold til EU-retten.

12. Det skal præciseres, at ikkediskriminerende foranstaltninger ikke udgør begrænsninger af markedsadgangen som defineret i artikel SERVIN. 2.2 [Markedsadgang — liberalisering af investeringer] eller SERVIN.3.2 [Markedsadgang — grænseoverskridende handel med tjenesteydelser] eller artikel SERVIN.5.49 [Forpligtelser — juridiske tjenesteydelser] for enhver foranstaltning:

- a) der kræver adskillelse af ejerskabet af infrastruktur fra ejerskabet af de varer eller tjenesteydelser, der leveres via denne infrastruktur, for at sikre fair konkurrence, f.eks. inden for energi, transport og telekommunikation
- b) der begrænser koncentrationen af ejerskab for at sikre fair konkurrence
- c) der tilsigter at sikre bevarelse og beskyttelse af naturressourcerne og af miljøet, herunder en begrænsning af tilgængeligheden, antallet og omfanget af bevilgede koncessioner og indførelse af et moratorium eller forbud
- d) der begrænser antallet af udstedte tilladelser på grund af tekniske og fysiske begrænsninger, f.eks. telekommunikationsspektrum og -frekvenser, eller
- e) der kræver, at en bestemt procentdel af en virksomheds aktionærer, ejere, partnere eller ledere skal være uddannet til eller udøve et bestemt erhverv såsom advokater og revisorer.

13. Hvad angår finansielle tjenesteydelser gælder følgende: Modsat hvad der er tilfældet for udenlandske datterselskaber, er filialer, der direkte er etableret i en medlemsstat af en finansiell institution fra et tredjeland med visse mindre undtagelser ikke omfattet af de tilsynsregler, der er harmoniseret på EU-plan, og som gør det muligt for sådanne datterselskaber at nyde godt af udvidede faciliteter ved oprettelse af nye kontorer og levere grænseoverskridende tjenesteydelser overalt i Unionen. Sådanne filialer får derfor tilladelse til at drive virksomhed på en medlemsstats område på betingelser svarende til dem, der gælder for indenlandske finansielle institutioner i den pågældende medlemsstat, og skal eventuelt opfylde en række særlige forsigtighedskrav såsom, for så vidt angår bankvirksomhed og værdipapirer, krav om særskilt kapital og andre solvenskrav og krav om regnskabsaflæggelse og -offentliggørelse eller, for så vidt angår forsikring, særlige garanti- og

indlånskrav, særskilt kapital og placering i den pågældende medlemsstat af de aktiver, der repræsenterer de tekniske reserver og mindst en tredjedel af solvensmargenen.

Følgende forkortelser er benyttet i nedenstående liste over forbehold:

UK Det Forenede Kongerige

EU Den Europæiske Union og alle dens medlemsstater

AT Østrig

IE Irland

BE Belgien

IT Italien

BG Bulgarien

LT Litauen

CY Cypern

LU Luxembourg

CZ Tjekkiet

LV Letland

DE Tyskland

MT Malta

DK Danmark

NL Nederlandene

EE Estland

PL Polen

EL Grækenland

PT Portugal

ES Spanien

RO Rumænien

FI Finland

SE Sverige

FR Frankrig

SI Slovenien

HR Kroatien

SK Den Slovakiske Republik

HU Ungarn

Unionens liste

Forbehold nr. 1 – Alle sektorer

Forbehold nr. 2 – Liberale tjenesteydelser - undtagen sundhedsrelaterede erhverv

Forbehold nr. 3 – Liberale tjenesteydelser – sundhedsrelaterede erhverv og detailhandel med farmaceutiske produkter

Forbehold nr. 4 – Forretningstjenesteydelser – forsknings- og udviklingsvirksomhed

Forbehold nr. 5 – Forretningstjenesteydelser – tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom

Forbehold nr. 6 – Forretningstjenesteydelser – udlejning eller leasing

Forbehold nr. 7 – Forretningstjenesteydelser – inkassovirksomhed og kreditoplysningsvirksomhed

Forbehold nr. 8 – Forretningstjenesteydelser – arbejdsformidling

Forbehold nr. 9 – Forretningstjenesteydelser – vagt- og sikkerhedstjenesteydelser og detektivtjenesteydelser

Forbehold nr. 10 – Forretningstjenesteydelser – andre forretningstjenesteydelser

Forbehold nr. 11 – Telekommunikation

Forbehold nr. 12 – Bygge- og anlægsvirksomhed

Forbehold nr. 13 – Distributionstjenesteydelser

Forbehold nr. 14 – Undervisning

Forbehold nr. 15 - Tjenesteydelser på miljøområdet

Forbehold nr. 16 – Finansielle tjenesteydelser

Forbehold nr. 17 – Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser

Forbehold nr. 18 – Turisme og rejserelaterede tjenesteydelser

Forbehold nr. 19 – Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter

Forbehold nr. 20 – Transport og hjælpetjenesteydelser i tilknytning til transport

Forbehold nr. 21 – Landbrug, fiskeri og vand

Forbehold nr. 22 – Energirelaterede aktiviteter

Forbehold nr. 23 – Andre tjenesteydelser, i.a.n.

Forbehold nr. 1 – Alle sektorer

Sektor:	<i>Alle sektorer</i>
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse Forpligtelser vedrørende juridiske tjenesteydelser
Kapitel/afsnit	Liberalisering af investeringer, grænseoverskridende handel med tjenesteydelser og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Etablering

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

EU: Tjenesteydelser, der betragtes som offentlig forsyningsvirksomhed på nationalt eller lokalt plan, kan være genstand for offentlige monopoler eller eksklusive rettigheder, som indrømmes private operatører.

Offentlig forsyningsvirksomhed findes i sektorer som f.eks. beslægtet teknisk-videnskabelig konsulenttjenesteydelser, forsknings- og udviklingsvirksomhed (FoU-tjenesteydelser) i tilknytning til samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber, teknisk afprøvning og analyse, miljø, sundhedsydelser, transport og tjenesteydelser i tilknytning til alle transportformer. Eksklusive rettigheder til sådanne tjenesteydelser indrømmes ofte til private operatører, f.eks. sådanne, som de offentlige myndigheder har indrømmet koncessioner forbundet med specifikke serviceforpligtelser. Da der også ofte findes offentlig forsyningsvirksomhed på niveauer under centraladministrationen, er en detaljeret og udtømmende opregning ikke praktisk mulig. Dette forbehold finder ikke anvendelse på telekommunikation og computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling; grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser – forpligtelser:

I **FI:** Restriktioner med hensyn til retten for fysiske personer, som ikke har regionalt borgerskab på Åland, og for juridiske personer til at erhverve og besidde fast ejendom på Ålandsøerne uden tilladelse fra de kompetente myndigheder på øerne. Restriktioner med hensyn til etableringsretten og retten til at udføre økonomiske aktiviteter for fysiske personer, som ikke har regionalt borgerskab på Åland, eller for enhver virksomhed uden tilladelse fra de kompetente myndigheder på Ålandsøerne.

Eksisterende foranstaltninger:

FI: Ahvenanmaan maanhankintalaki (lov om erhvervelse af jord på Ålandsøerne) (3/1975), s. 2, og Ahvenanmaan itsehallintolaki (lov om Ålandsøernes autonomi) (1144/1991), s. 11.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse; Lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser – forpligtelser :

I **FR:** I henhold til artikel L151-1 og 151-1 og følgende i loven om monetære og finansielle forhold, skal udenlandske investeringer i Frankrig i sektorer, der er opført på listen i artikel R.151-3 i loven om monetære og finansielle forhold, forhåndsgodkendes af økonomiministeren.

Eksisterende foranstaltninger:

FR: Som anført ovenfor under elementet "beskrivelse".

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, øverste ledelse og bestyrelse:

I **FR:** Begrænsning af udenlandsk deltagelse i nyligt privatiserede virksomheder til en varierende del, der fastsættes af den franske regering fra sag til sag, af den aktiekapital, der udbydes til offentligheden. For etablering af visse former for handels-, industri- og håndværksvirksomhed kræves der en særlig tilladelse, hvis den administrerende direktør ikke har fast opholdstilladelse.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser – forpligtelser:

I **HU:** Etablering bør antage form af selskab med begrænset ansvar, aktieselskab eller repræsentationskontor. Start som filial er ikke tilladt, undtagen for finansielle tjenesteydelser.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **BG:** Visse former for erhvervsvirksomhed i forbindelse med udnyttelse eller anvendelse af statslig eller offentlig ejendom kan udøves på grundlag af koncessioner, som indrømmes i henhold til loven om koncessioner.

I kommercielle selskaber, i hvilke staten eller en kommune har en selskabsandel på mere end 50 procent, kræves der ved transaktioner i forbindelse med afhændelse af aktiver i selskabet, indgåelse af kontrakter om erhvervelse af kapitalinteresser, leasing, fælles aktiviteter, kredit, sikring af tilgodehavender samt andre forpligtelser ifølge veksler, autorisation eller tilladelse fra den kompetente myndighed, dvs. privatiseringsorganet eller andre statslige eller regionale organer. Dette forbehold finder ikke anvendelse på råstofindvinding, som er underlagt et særskilt forbehold på Den Europæiske Unions liste i BILAG SERVİN-1.

I **IT:** Staten kan udøve visse særlige beføjelser i forbindelse med virksomheder, der opererer inden for forsvar og national sikkerhed, og i forbindelse med visse aktiviteter af strategisk betydning inden for energi, transport og kommunikation. Dette gælder for alle juridiske personer, der udfører aktiviteter, som anses for at være af strategisk betydning inden for forsvar og national sikkerhed, og ikke kun privatiserede virksomheder.

Hvis der er trussel om alvorlig skade for de væsentlige interesser vedrørende forsvar og national sikkerhed, har regeringen følgende særlige beføjelser til:

a) at indføre særlige betingelser i forbindelse med køb af aktier

b) at nedlægge veto mod vedtagelsen af resolutioner om særlige operationer såsom overførsler, fusioner, opdelinger og skift af aktivitet eller

c) at afvise erhvervelsen af aktier, hvis køberen ønsker at opnå en kapitaldeltagelse, som kan formodes at skade interesserne vedrørende forsvar og national sikkerhed.

Den pågældende virksomhed giver premierministerens kontor meddelelse om enhver beslutning, handling eller transaktion (f.eks. overførsler, fusioner, opdelinger, skift af aktivitet eller ophør), som vedrører strategiske aktiver inden for energi, transport og kommunikation. Navnlig skal der gives meddelelse om erhvervelser foretaget af en fysisk eller juridisk person uden for EU, som giver vedkommende kontrol med virksomheden.

Premierministeren kan udøve følgende særlige beføjelser:

a) nedlæggelse af veto mod enhver beslutning, handling og transaktion, som udgør en særlig fare for alvorlig skade for de offentlige interesser med hensyn til sikkerhed og drift af net og forsyninger

b) indførelse af særlige betingelser for at sikre de offentlige interesser eller

c) afvisning af en erhvervelse i ekstraordinære tilfælde, hvor der er risiko for statens væsentlige interesser.

Kriterierne for at vurdere den reelle eller ekstraordinære trussel samt betingelser og procedurer for udøvelsen af de særlige beføjelser er fastsat i lovgivningen.

Eksisterende foranstaltninger:

IT: Lov nr. 56/2012 om særlige beføjelser i virksomheder, der beskæftiger sig med forsvar og national sikkerhed, energi, transport og kommunikation, samt

premierministerens dekret DPCM 253 af 30.11.2012, der definerer aktiviteterne af strategisk betydning inden for forsvar og national sikkerhed.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling[, mestbegunstigelsesbehandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse:

I **LT:** Virksomheder, sektorer og faciliteter af strategisk betydning for den nationale sikkerhed

Eksisterende foranstaltninger:

LT: Lov om beskyttelse af genstande af betydning for Republikken Litauens nationale sikkerhed af 10. oktober 2002 nr. IX-1132 (senest ændret den 12. januar 2018 ved lov nr. XIII-992).

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og øverste ledelse og bestyrelse:

I **SE:** Diskriminerende krav til grundlæggere, øverste ledelse og bestyrelse, når nye former for juridiske enheder inkorporeres i svensk ret.

b) Erhvervelse af fast ejendom

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse:

I **HU**: Erhvervelse af statsejet ejendom.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **HU**: Udenlandske juridiske personers og ikke-hjemmehørende fysiske personers erhvervelse af landbrugsjord.

Eksisterende foranstaltninger:

HU: Lov CXXII af 2013 om omsætning af landbrugs- og skovbrugsjord (kapitel II

(paragraf 6-36) og kapitel IV (paragraf 38-59)) samt

lov CCXII af 2013 om overgangsforanstaltninger og visse bestemmelser i forbindelse med lov CXXII af 2013 om omsætning af landbrugs- og skovbrugsjord (kapitel IV (paragraf 8-20)).

I **LV**: Erhvervelse af landbrugsjord foretaget af statsborgere i Det Forenede Kongerige eller af tredjelandsstatsborgere.

Eksisterende foranstaltninger:

LV: Lov om privatisering af jord i landområder, ff. 28, 29 og 30.

I **SK**: Udenlandske virksomheder eller fysiske personer må ikke erhverve land- eller skovarealer uden for kommuners bebyggede områder og visse andre arealer (f.eks. naturressourcer, søer, floder, offentlige veje osv.).

Eksisterende foranstaltninger:

SK: Lov nr. 44/1988 om beskyttelse og udnyttelse af naturressourcer

lov nr. 229/1991 om regulering af ejendomsretten til jord eller anden landbrugsejendom.

lov nr. 460/1992 Den Slovakiske Republiks forfatning

lov nr. 180/1995 om visse foranstaltninger i forbindelse med ordninger for jordejerskab.

lov nr. 202/1995 om valuta

lov nr. 503/2003 om genindførelse af ejendomsretten til jord

lov nr. 326/2005 om skove samt

lov nr. 140/2014 om erhvervelse af ejendomsret til landbrugsjord.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **BG**: Udenlandske fysiske og juridiske personer kan ikke erhverve jord. Bulgarske juridiske personer med udenlandsk deltagelse kan ikke erhverve landbrugsjord. Udenlandske juridiske personer og udenlandske fysiske personer med fast bopæl i udlandet kan erhverve bygninger og fast ejendom (brugsret, bygningsret, ret til at opføre overbygninger og servitutter). Udenlandske fysiske personer med fast bopæl i udlandet, udenlandske juridiske personer, i hvilke den udenlandske aktieandel

sikrer flertal ved vedtagelse af beslutninger eller blokering af beslutninger, kan erhverve ejendomsret til fast ejendom i specifikke geografiske regioner, som udvælges af ministerrådet med forbehold af tilladelse.

BG: Republikken Bulgariens forfatning, artikel 22, lov om ejendomsret til og anvendelse af landbrugsarealer, artikel 3, og lov om skove, artikel 10.

I **EE:** Udenlandske fysiske eller juridiske personer, som ikke er fra EØS eller fra medlemmer af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, kan kun erhverve fast ejendom, der omfatter landbrugs- og/eller skovarealer, med amtsmandens og kommunalbestyrelsens godkendelse, og de skal kunne bevise således som foreskrevet i lovgivningen, at den faste ejendom vil blive anvendt til sit formål på en effektiv, bæredygtig og hensigtsmæssig måde.

Eksisterende foranstaltninger:

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (restriktioner på erhvervelse af fast ejendom), kapitel 2 og 3.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **LT:** Foranstaltninger, der er i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået af Den Europæiske Union, og som finder anvendelse i Litauen, i GATS med hensyn til erhvervelse af jord. Procedurerne, vilkårene og betingelserne samt begrænsningerne for køb af jord er fastsat i forfatningen, loven om jord og loven om erhvervelse af landbrugsjord.

Lokale myndigheder (kommuner) og andre nationale enheder i medlemmer af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling samt Den Nordatlantiske Traktats Organisation med økonomiske aktiviteter i Litauen, der er specificeret i forfatningen i overensstemmelse med kriterierne for EU- eller anden integration, som Litauen har forpligtet sig til, har dog retten til at købe og eje ikke-landbrugsjord, der er nødvendig til opførelse og drift af de bygninger og anlæg, som er nødvendige for deres direkte aktiviteter.

Eksisterende foranstaltninger:

LT: Republikken Litauens forfatning,

Republikken Litauens forfatningsretlige bestemmelser om gennemførelsen af artikel 47, stk. 3, i Republikken Litauens forfatning af 20. juni 1996, nr. I-1392, som senest ændret den 20. marts 2003, nr. IX-1381,

lov om jord af 27. januar 2004, nr. IX-1983, samt

lov om erhvervelse af landbrugsjord af 24. april 2014, nr. XII-854.

c) *Anerkendelse*

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **EU**: EU-direktiverne om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og andre erhvervsmæssige kvalifikationer finder kun anvendelse på EU-statsborgere. Retten til at levere lovregulerede liberale tjenesteydelser i en medlemsstat medfører ikke samme ret i en anden medlemsstat.

d) Mestbegunstigelsesbehandling

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser – forpligtelser:

EU: Der indrømmes et tredjeland differentieret behandling i henhold til enhver international investerings- eller handelsaftale, der er gældende eller undertegnes før denne aftales ikrafttrædelsesdato.

EU: Der indrømmes et tredjeland differentieret behandling i henhold til en eksisterende eller fremtidig bilateral eller multilateral aftale, som:

- i) skaber et indre marked for tjenesteydelser og investeringer
- ii) giver etableringsret eller
- iii) kræver tilnærmelse af lovgivningen i en eller flere økonomiske sektorer.

Ved et "indre marked for tjenesteydelser og investeringer" forstås et område uden indre grænser og med fri bevægelighed for tjenesteydelser, kapital og personer.

Ved "etableringsret" forstås forpligtelsen til fra og med aftalens ikrafttræden at ophæve alle hindringer for etablering mellem parterne i den bilaterale eller multilaterale aftale. Etableringsretten giver statsborgere i parterne i den bilaterale eller multilaterale aftale ret til at oprette og drive virksomheder på de betingelser, der i henhold til lovgivningen gælder for partens egne statsborgere.

Ved "tilnærmelse af lovgivningen" forstås:

- i) tilpasning af lovgivningen i en eller flere af parterne i den bilaterale eller multilaterale aftale til lovgivningen i en anden eller flere andre parter i aftalen eller
- ii) inkorporering af fælles bestemmelser i lovgivningen hos parterne i den bilaterale eller multilaterale aftale.

En sådan tilpasning eller inkorporering skal finde sted og anses først for at træde i kraft fra det tidspunkt, hvor den er blevet indført i lovgivningen i parten eller parterne i den bilaterale eller multilaterale aftale.

Eksisterende foranstaltninger:

EU: Aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde

Stabiliseringsaftaler

Bilaterale aftaler mellem EU og Schweiz samt

Vidtgående og brede frihandelsaftaler.

EU: Der indrømmes differentieret behandling vedrørende etableringsret til statsborgere eller virksomheder gennem eksisterende eller fremtidige bilaterale aftaler mellem følgende medlemsstater: **BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PT** og følgende lande eller fyrstendømmer: Andorra, Monaco, San Marino og Vatikanstaten.

I **DK, FI, SE:** Foranstaltninger truffet af Danmark, Sverige og Finland med henblik på nordisk samarbejde, herunder:

- a) finansiel støtte til forsknings- og udviklingsprojekter (FoU-projekter) (Nordisk industrifond),
- b) støtte til gennemførlighedsundersøgelser vedrørende internationale projekter (Nordisk eksportprojektfond) samt
- c) finansiel støtte til virksomheder, der anvender miljøteknologi (Nordisk miljøfinansieringsbureau). Nordisk miljøfinansieringsbureau (NEFCO) skal fremme investeringer af nordisk miljømæssig interesse med fokus på Østeuropa.

Dette forbehold berører ikke udelukkelsen af en parts offentlige udbud eller subsidier i artikel SERVIN.1.1 [Formål og anvendelsesområde], stk. 6 og 7.

I **PL:** Anvendelsesområdet for gunstige betingelser for etablering eller grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, som kan omfatte afskaffelse eller ændring af visse restriktioner, der findes på den liste over forbehold, der gælder i Polen, kan udvides gennem handels- og skibsfartsaftaler.

I **PT:** Undtagelser fra krav om statsborgerskab for udøvelse af visse aktiviteter og erhverv for fysiske personer, der leverer tjenesteydelser til lande, hvor portugisisk er det officielle sprog (Angola, Brasilien, Kap Verde, Guinea-Bissau, Ækvatorialguinea, Mozambique, São Tomé og Príncipe og Østtimor).

e) *Våben, ammunition og krigsmateriel*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, lokal tilstedeværelse:

I **EU:** Produktion og distribution af, eller handel med, våben, ammunition og krigsmateriel. Krigsmateriel er begrænset til produkter, som udelukkende er bestemt og fremstillet til militær brug i forbindelse med krigsførelse eller forsvar.

Forbehold nr. 2 – Liberale tjenesteydelser - undtagen sundhedsrelaterede erhverv

Sektor:	Liberales tjenesteydelser - juridiske tjenesteydelser: notarers og stævningsmænds tjenesteydelser, regnskabsvæsen- og bogholderivirksomhed, revisionsvirksomhed, skatterådgivning; arkitekt- og byplanlægningstjenesteydelser, ingeniørtjenesteydelser og integrerede ingeniørtjenesteydelser
Brancheklassifikation:	Del af CPC 861, del af 87902, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, del af 879
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Juridiske tjenesteydelser

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

EU, med undtagelse af **SE**: Juridisk rådgivning, lovbestemte tilladelser og juridisk dokumentation og certificering, der udøves af selvstændige inden for de juridiske erhverv, der er betroet et offentligt embede, herunder notarer, fogeder ("huissiers de justice") eller andre myndighedspersoner ("officiers publics et ministériels"), og for så vidt angår tjenesteydelser, som leveres af stævningsmænd, der er udnævnt af en offentlig myndighed (del af CPC 861, del af 87902).

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling:

I **BG**: Den fulde nationale behandling, der gælder for etablering og drift af virksomheder samt levering af tjenesteydelser, kan kun udvides til også at gælde virksomheder etableret i og statsborgere fra de lande, med hvem der er indgået eller vil blive indgået præferenceordninger (del af CPC 861)

I **LT**: Udenlandske advokater har kun møderet i henhold til internationale aftaler (del af CPC 861), herunder særlige bestemmelser om møderet ved domstolene.

b) Regnskabsvæsen- og bogholderitjenesteydelser (CPC 8621 undtagen revisionstjenesteydelser, 86213, 86219, 86220)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **HU**: Grænseoverskridende regnskabsvæsen- og bogholderitjenesteydelser

Eksisterende foranstaltninger:

HU: Lov C af 2000 og lov LXXV af 2007.

c) *Revisionstjenesteydelser (CPC – 86211, 86212 undtagen regnskabsvæsen og bogholderivirksomhed)*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **BG**: En uafhængig finansiel revision gennemføres af registrerede revisorer, som er medlemmer af sammenslutningen af statsautoriserede revisorer. Under forudsætning af gensidighed registrerer sammenslutningen af statsautoriserede revisorer et revisionsfirma fra Det Forenede Kongerige eller et tredjeland, hvis der forelægges bevis for, at:

a) tre fjerdedele af medlemmerne af ledelsesorganerne og de registrerede revisorer, der udfører revision på vegne af virksomheden, opfylder kriterier svarende til dem, der gælder for bulgarske revisorer, og har bestået de relevante prøver

b) revisionsfirmaet udfører uafhængig finansiel revision i overensstemmelse med kravene til uafhængighed og objektivitet, samt

c) revisionsfirmaet på sit websted offentliggør en årlig beretning om gennemsigtighed eller opfylder andre tilsvarende krav om oplysning, hvis det reviderer virksomheder af interesse for offentligheden.

Eksisterende foranstaltninger:

BG: lov om uafhængig finansiel revision.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse:

I **CZ**: Kun en juridisk person, hvor mindst 60 procent af kapitalen eller stemmerettighederne er forbeholdt statsborgere i Den Tjekkiske Republik eller i EU's medlemsstater, har tilladelse til at udføre revisioner i Den Tjekkiske Republik.

Eksisterende foranstaltninger:

CZ: Lov af 14. april 2009 nr. 93/2009 sml. om revisorer.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **HU**: Grænseoverskridende levering af revisionstjenesteydelser.

Eksisterende foranstaltninger:

Lov C af 2000 og lov LXXV af 2007.

I **PT**: Grænseoverskridende levering af revisionstjenesteydelser.

d) *Arkitekt- og byplanlægningstjenesteydelser (CPC 8674)*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **HR**: Grænseoverskridende levering af byplanlægningstjenesteydelser

Forbehold nr. 3 – Liberale tjenesteydelser – sundhedsrelaterede erhverv og detailhandel med farmaceutiske produkter

Sektor:	Sundhedsrelaterede ydelser og detailhandel med farmaceutiske produkter og medicinske og ortopædiske artikler, andre tjenesteydelser leveret af farmaceuter
Brancheklassifikation:	CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Læge- og tandlægevirksomhed, jordemodertjenesteydelser, tjenesteydelser leveret af sygeplejersker, fysioterapeuter, psykologer og paramedicinsk personale (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, CPC 932)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang og national behandling:

I **FI**: Levering af alle sundhedsrelaterede ydelser, uanset om de er offentligt eller privat finansierede, herunder ydelser leveret af læger, tandlæger, jordemødre, fysioterapeuter, paramedicinsk personale og psykologer, undtagen ydelser leveret af sygeplejersker (CPC 9312, 93191).

Eksisterende foranstaltninger:

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (lov om privat sundhedspleje) (152/1990).

I **BG**: Levering af alle sundhedsrelaterede ydelser, uanset om de er offentligt eller privat finansierede, herunder ydelser leveret af læger, tandlæger, sygeplejersker, jordemødre, fysioterapeuter, paramedicinsk personale og psykologer (CPC 9312, del af 9319).

Eksisterende foranstaltninger:

BG: Lov om lægers etableringsret, foreninger for sygeplejersker, jordemødre og speciallæger.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang og national behandling:

I **CZ, MT**: Levering af alle sundhedsrelaterede ydelser, uanset om de er offentligt eller privat finansierede, herunder ydelser leveret af fagfolk såsom læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter, paramedicinsk personale og psykologer samt andre tilknyttede ydelser (CPC 9312, del af 9319).

Eksisterende foranstaltninger:

CZ: Lov nr. 296/2008 sml. om sikring af kvaliteten og sikkerheden ved humane væv og

celler bestemt til anvendelse i mennesker ("lov om humane væv og celler"),

lov nr. 378/2007 sml. om farmaceutiske produkter og om ændring af en række relaterede retsakter (lov om farmaceutiske produkter),

lov nr. 268/2014 sml. om medicinsk udstyr og om ændring af lov nr. 634/2004 sml. om administrative gebyrer med senere ændringer,

lov nr. 285/2002 sml. om donation, udtagning og transplantation af væv og organer og om ændring af visse love (transplantationsloven),

lov nr. 372/2011 sml. om sundhedstjenesteydelser og vilkårene for levering heraf,

lov nr. 373/2011, sml. om kontoret for statsejet jord.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU, med undtagelse af **NL** og **SE**: Der er bopælskrav for levering af alle sundhedsrelaterede ydelser, uanset om de er offentligt eller privat finansierede, herunder ydelser leveret af fagfolk såsom læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter, paramedicinsk personale og psykologer. Disse tjenesteydelser kan kun leveres af fysiske personer, der er fysisk til stede på EU's område (CPC 9312, del af 93191).

I **BE**: Grænseoverskridende levering af sundhedsrelaterede ydelser, uanset om de er offentligt eller privat finansierede, herunder ydelser leveret af læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter, psykologer og paramedicinsk personale. (del af CPC 85201, del af 9312, del af 93191)

I **PT**: (også med hensyn til mestbegunstigelsesbehandling) Med hensyn til fysioterapeuter, paramedicinsk personale og fodterapeuter kan udenlandske fagpersoner opnå tilladelse til at udøve erhvervet på grundlag af gensidighed.

b) Dyrlægevirksomhed (CPC 932)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **BG**: En dyrlægepraksis kan oprettes af en fysisk eller en juridisk person.

Udøvelse af dyrlægegerning er kun tilladt for statsborgere i en EØS-medlemsstat og for personer med fast bopæl (fysisk tilstedeværelse kræves for personer med fast bopæl).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BE, LV**: Grænseoverskridende levering af veterinærtjenesteydelser.

c) *Detailhandel med farmaceutiske produkter og medicinske og ortopædiske artikler, andre tjenesteydelser leveret af farmaceuter (CPC 63211)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

EU med undtagelse af **EL, IE, LU, LT og NL**: Begrænsning af antallet af leverandører, der har ret til at levere en bestemt tjenesteydelse i en bestemt lokal zone eller et bestemt lokalt område på et ikke-diskriminerende grundlag. En økonomisk behovsprøve kan derfor anvendes, idet der tages hensyn til faktorer som f.eks. de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, transportinfrastrukturen, befolkningstætheden eller den geografiske spredning.

EU med undtagelse af **BE, BG, EE, ES, IE and IT**: Postordresalg er kun muligt fra EØS-medlemsstaterne, og etablering i et af disse lande er således nødvendig for detailhandel med farmaceutiske produkter og specifikke medicinske artikler til offentligheden i Unionen. I **CZ**: Detailhandel er kun mulig fra medlemsstaterne.

I **BE**: Detailhandel med farmaceutiske produkter og specifikke medicinske artikler er kun mulig fra et apotek etableret i Belgien.

I **BG, EE, ES, IT og LT**: Grænseoverskridende detailhandel med farmaceutiske produkter.

I **IE og LT**: Grænseoverskridende detailhandel med receptpligtige farmaceutiske produkter.

I **PL**: Formidlere inden for handel med lægemidler skal være registreret og have bopæl eller vedtægtsmæssigt hjemsted på Republikken Polens område.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **FI**: Detailhandel med farmaceutiske produkter og medicinske og ortopædiske artikler.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **SE**: Detailhandel med farmaceutiske produkter og levering af farmaceutiske produkter til offentligheden.

Eksisterende foranstaltninger:

AT: Arzneimittelgesetz (lov om lægemidler), BGBl. Nr. 185/1983 som ændret, §§ 57, 59, 59a, samt

Medizinproduktegesetz (lov om medicinske produkter), BGBl. Nr. 657/1996 som ændret, § 99.

BE: Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens og arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

CZ: Lov nr. 378/2007, sml. om farmaceutiske produkter som ændret og lov nr. 372/2011, sml. om sundhedstjenesteydelser som ændret.

FI: Lääkelaki (lov om lægemidler) (395/1987).

PL: Lægemiddelloven, artikel 73a (statstidende 2020, punkt 944, 1493).

SE: Lov om handel med farmaceutiske produkter (2009:336),

forordning om handel med farmaceutiske produkter (2009:659) samt

det svenske lægemiddelagentur har vedtaget yderligere bestemmelser, jf. (LVFS 2009:9).

Forbehold nr. 4 – Forretningstjenesteydelser – forsknings- og udviklingsvirksomhed

Sektor:	Tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling
Brancheklassifikation:	CPC 851, 852, 853
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling
Kapitel:	Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

I **RO**: Grænseoverskridende udøvelse af forsknings- og udviklingsvirksomhed.

Eksisterende foranstaltninger:

RO: Regeringsbekendtgørelse nr. 6/2011,

bekendtgørelse fra ministeren for undervisning og forskning nr. 3548/2006 og regeringsbekendtgørelse nr. 134/2011.

Forbehold nr. 5 – Forretningstjenesteydelser – tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom

Sektor:	Tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom
Brancheklassifikation:	CPC 821, 822
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling
Kapitel:	Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

I **CZ** og **HU**: Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom.

Forbehold nr. 6 – Forretningstjenesteydelser – udlejning eller leasing

Sektor:	Udlejning eller leasing uden personale
Brancheklassifikation:	CPC 832
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling
Kapitel:	Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

I **BE** og **FR**: Grænseoverskridende leasing eller udlejning uden betjeningspersonale vedrørende personlige ejendele og husholdningsartikler.

Forbehold nr. 7 – Forretningstjenesteydelser – inkassovirksomhed og kreditoplysningsvirksomhed

Sektor:	Inkassovirksomhed, kreditoplysningsvirksomhed
Brancheklassifikation:	CPC 87901, 87902
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

EU, med undtagelse af **ES**, **LV** og **SE**, vedrørende inkassovirksomhed og kreditoplysningsvirksomhed.

Forbehold nr. 8 – Forretningstjenesteydelser – arbejdsformidling

Sektor – delsektor:	Forretningstjenesteydelser – arbejdsformidling
Brancheklassifikation:	CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **EU**, med undtagelse af **HU** og **SE**: Anvisning af hushjælpspersonale, andre arbejdstagere til erhverv og industri, plejepersonale og andet personale (CPC 87204, 87205, 87206, 87209)

I **BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI** og **SK**: Rekruttering af ledende personale (87201).

I **AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI** og **SK**: Etablering af virksomheder, der tilbyder rekruttering af kontorphonale og andre arbejdstagere (CPC 87202).

I **AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI** og **SK**: Kontorvikarvirksomhed (CPC 87203).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **EU**, med undtagelse af **BE, HU** og **SE**: Grænseoverskridende rekruttering af kontorphonale og andre arbejdstagere (CPC 87202).

I **IE**: Grænseoverskridende rekruttering af ledende personale (87201).

I **FR, IE, IT** og **NL**: Grænseoverskridende kontorvikarvirksomhed (CPC 87203).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **DE**: Ret til at begrænse antallet af udbydere af arbejdsformidling.

I **ES**: Ret til at begrænse antallet af virksomheder, der tilbyder rekruttering af ledende personale og arbejdsformidling (CPC 87201, 87202).

I **FR**: Disse tjenesteydelser kan være underlagt et statsmonopol (CPC 87202).

I **IT**: Ret til at begrænse antallet af virksomheder, der er aktive inden for kontorvikarvirksomhed (87203).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **DE**: Forbundsministeriet for Arbejds- og Socialspørgsmål må udstede en forskrift vedrørende placering og rekruttering af ikke-EU- og ikke-EØS-personale med henblik på bestemte erhverv (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

Eksisterende foranstaltninger:

AT: §§97 og 135 i den østrigske handelslov (Gewerbeordnung), forbundslovtidende nr. 194/1994, som ændret, samt

lov om midlertidig beskæftigelse (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG), forbundslovtidende nr. 196/1988, som ændret.

BG: Lov om fremme af beskæftigelsen, artikel 26, 27, 27a og 28.

CY: Lov om private arbejdsformidlinger N. 126(I)/2012 som ændret.

CZ: Lov om beskæftigelse (435/2004).

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; Socialloven, tredje bog) - beskæftigelsesfremme,

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; bekendtgørelse om beskæftigelse af udlændinge).

DK: §§ 8a-8f i lov bekendtgørelse nr. 73 af 17. januar 2014 og præciseret i bekendtgørelse nr. 228 af 7. marts 2013 (ansættelse af søfarende) og lov om arbejdstilladelse 2006, S1(2) og (3).

EL: Lov 4052/2012 (statstidende 41 A) som ændret ved lov N.4093/2012 (statstidende 222 A).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia, artículo 117 (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

FI: Laki julkisesta työvoima-ja yrityspalvelusta (lov om offentlig ansættelse og virksomhedstjenester) (916/2012).

HR: Arbejdsmarkedslov (OG 118/18, 32/20)

arbejdslov (OG 93/14, 127/17, 98/19)

lov om arbejde for udlændinge (OG 130/11m 74/13, 67/17, 46/18, 53/20).

IE: Lov om arbejdstilladelse 2006, S1(2) og (3).

IT: Lovdekret 276/2003, artikel 4, 5.

LT: Republikken Litauens arbejdsmarkedslov vedtaget ved lov nr. XII-2603 af 14. september 2016,

Republikken Litauens lov nr. IX-2206 om udlændinges retsstilling af 29. april 2004, senest ændret den 3. december 2019 ved nr. [XIII-2582](#)

LU: Loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi (lov af 18. januar 2012 om oprettelse af et arbejdsformidlingskontor – ADEM).

MT: Lov om arbejdsformidlings- og erhvervsuddannelsestjenester, (kapitel 343) (artikel 23-25) og forordninger om arbejdsformidlingskontorer (S.L. 343.24).

PL: Artikel 18 i lov af 20. april 2004 om fremme af beskæftigelsen og om arbejdsmarkedets institutioner (Dz. U. af 2015, position 149, som ændret).

PT: Lovdekret nr. 260/2009 af 25. september, som ændret ved lov nr. 5/2014 af 12. februar (adgang til og levering af arbejdsformidlingskontorers tjenesteydelser).

RO: Lov nr. 156/2000 om beskyttelse af rumænske statsborgere, der arbejder i udlandet, genudgivet, og regeringsbeslutning nr. 384/2001 om godkendelse af de metodologiske standarder med henblik på anvendelse af lov nr. 156/2000, med senere ændringer,

regeringsbekendtgørelse nr. 277/2002 som ændret ved regeringsbekendtgørelse nr. 790/2004 og regeringsbekendtgørelse nr. 1122/2010 samt

lov nr. 53/2003 - arbejdsmarkedslov, genudgivet, med senere ændringer og supplement og regeringsbeslutning nr. 1256/2011 om driftsbetingelser og godkendelsesprocedure for vikarbureauer.

SI: Arbejdsmarkedslov (statstidende – RS, nr. 80/2010, 21/2013, 63/2013, 55/2017) og lov om ansættelse af samt selvstændig virksomhed og arbejde for udlændinge – ZZSDT (statstidende – RS, nr.

47/2015), ZZSDT– UPB2 (statstidende for RS, nr. 1/2018).

SK: Lov nr. 5/2004 om arbejdsformidling og lov nr. 455/1991 om næringsbreve.

Forbehold nr. 9 – Forretningstjenesteydelser – vagt- og sikkerhedstjenesteydelser og detektivtjenesteydelser

Sektor – delsektor: Forretningstjenesteydelser – vagt- og sikkerhedstjenesteydelser og detektivtjenesteydelser

Brancheklassifikation: CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305 og 87309

Forbeholdstype: Markedsadgang
National behandling
Øverste ledelse og bestyrelse
Præstationskrav
Lokal tilstedeværelse

Kapitel: Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Sikkerhedstjenesteydelser (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG, CY, CZ, EE, ES, LT, LV, MT, PL, RO, SI** og **SK**: Levering af sikkerhedstjenesteydelser.

I **DK, HR** og **HU**: Levering af følgende delsektorer: vagttjenesteydelser (87305) i **HR** og **HU**, tjenesteydelser leveret af sikkerhedskonsulenter (87302) i **HR**, sikkerhedskontrolvirksomhed i lufthavne (del af 87305) i **DK** og sikkerhedstransport (87304) i **HU**.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **BE**: Krav om statsborgerskab i en medlemsstat for bestyrelse i virksomheder juridiske personer, der leverer vagt- og sikkerhedstjenester (87305) samt rådgivning og uddannelse inden for vagt- og sikkerhedsvirksomhed (87302). Den øverste ledelse i virksomheder, der tilbyder vagt- og sikkerhedskonsulentvirksomhed, skal være statsborgere i en medlemsstat.

I **FI**: Licenser til at levere vagt- og sikkerhedsvirksomhed kan kun gives til fysiske personer med bopæl i EØS eller juridiske personer, der er etableret i EØS.

I **ES**: Grænseoverskridende levering af vagt- og sikkerhedstjenester. Der er krav om statsborgerskab for private sikkerhedsfolk.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BE, FI, FR** og **PT**: Det er ikke tilladt for udenlandske leverandører at levere vagt- og sikkerhedsvirksomhed på tværs af grænserne. Der er statsborgerskabskrav for specialiseret personale i **PT** og for administrerende direktører og direktører i **FR**.

Eksisterende foranstaltninger:

BE: Loi réglementant la sécurité privée et particulière, 2 Octobre 2017.

BG: Lov om privat vagt- og sikkerhedsvirksomhed.

CZ: Lov om næringsbeviser.

DK: Lov om luftfartssikkerhed.

FI: Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 282/2002 (lov om privat vagt- og sikkerhedsvirksomhed).

LT: Lov om sikring af personer og aktiver af 8. juli 2004 nr. IX-2327.

LV: Lov om vagtvirksomhed (afdeling 6, 7, 14).

PL: Lov af 22. august 1997 om beskyttelse af personer og ejendom (lovtidende fra 2016, punkt 1432 som ændret).

PT: Law 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio, og Ordinance 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril.

SI: Zakon o zasebnem varovanju (lov om privat vagtvirksomhed).

b) *Detektivvirksomhed (CPC 87301)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU med undtagelse af **AT** og **SE**: Levering af detektivtjenesteydelser.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **LT** og **PT**: Detektivtjenesteydelser er et monopol, der er forbeholdt staten.

Forbehold nr. 10 – Forretningstjenesteydelser – andre forretningstjenesteydelser

Sektor – delsektor:	Forretningstjenesteydelser – andre forretningstjenesteydelser (tolkning og oversættelse, kopieringsvirksomhed, tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution og tjenesteydelser i tilknytning til fremstillingsvirksomhed)
Brancheklassifikation:	CPC 87905, 87904, 884 og 887
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Oversættelse og tolkning (CPC 87905)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I HR: Grænseoverskridende levering af tolkning og oversættelse af officielle dokumenter.

b) Kopieringsvirksomhed (CPC 87904)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I HU: Grænseoverskridende levering af kopieringstjenesteydelser.

c) Tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution og tjenesteydelser i tilknytning til fremstillingsvirksomhed (del af CPC 884, 887 med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I HU: Tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution og grænseoverskridende levering af tjenesteydelser i tilknytning til fremstillingsvirksomhed med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed i forbindelse med disse sektorer.

d) Vedligeholdelse og reparation af fartøjer, jernbanetransportudstyr og luftfartøjer samt dele dertil (del af CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **EU**, med undtagelse af **DE**, **EE** og **HU**: Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser vedrørende vedligeholdelse og reparation af jernbanetransportudstyr.

I **EU**, med undtagelse af **CZ**, **EE**, **HU**, **LU** og **SK**: Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser vedrørende vedligeholdelse og reparation af fartøjer til transport ad indre vandveje.

I **EU**, med undtagelse af **EE**, **HU** og **LV**: Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser vedrørende vedligeholdelse og reparation af maritime fartøjer.

I **EU**, med undtagelse af **AT**, **EE**, **HU**, **LV** og **PL**: Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser vedrørende vedligeholdelse og reparation af luftfartøjer samt dele dertil (del af CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868).

I **EU**: Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser vedrørende lovbestemt inspektion og certificering af skibe.

Eksisterende foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 391/2009 af 23. april 2009 om fælles regler og standarder for organisationer, der udfører inspektion og syn af skibe.

e) Andre forretningstjenesteydelser i tilknytning til luftfart

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling:

EU: Der indrømmes differentieret behandling til et tredjeland i henhold til gældende eller fremtidige bilaterale aftaler vedrørende følgende tjenesteydelser:

- a) salg og markedsføring af lufttransporttjenesteydelser
- b) tjenesteydelser i forbindelse med IT-reservationssystemer (CRS)
- c) vedligeholdelse og reparation af luftfartøjer og dele dertil
- d) udlejning eller leasing af luftfartøjer uden besætning.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **DE**, **FR**: Brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering og andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester.

I **FI**, **SE**: Brandbekæmpelse fra luften.

Forbehold nr. 11 – Telekommunikation

Sektor:	Satellittransmissionsvirksomhed
Brancheklassifikation:	Del af CPC 861, del af 87902, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, del af 879
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

I **BE**: Satellittransmissionsvirksomhed.

Forbehold nr. 12 – Bygge- og anlægsvirksomhed

Sektor:	Bygge- og anlægstjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 51
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

I **LT**: Retten til at udarbejde teknisk dokumentation for bygge- og anlægsarbejder af særlig betydning er forbeholdt arkitektvirksomheder, der er registreret i Litauen, eller udenlandske arkitektvirksomheder, som er blevet godkendt af en institution, som af regeringen er godkendt til disse aktiviteter. Retten til at udføre tekniske aktiviteter på de vigtigste områder inden for bygge- og anlægsvirksomhed kan gives til ikke-litauiske personer, der er blevet godkendt af en institution, som er bemyndiget af regeringen i Litauen.

Forbehold nr. 13 – Distributionstjenesteydelser

Sektor:	Distributionstjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 62117, 62251, 8929, del af 62112, 62226, del af 631
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Distribution af farmaceutiske produkter

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: Grænseoverskridende engrosdistribution af farmaceutiske produkter (CPC 62251).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **FI**: Distribution af farmaceutiske produkter (CPC 62117, 62251, 8929).

Eksisterende foranstaltninger:

BG: Lov om lægemidler i humanmedicin, lov om medicinsk udstyr.

FI: Lääkelaki (lov om lægemidler) (395/1987).

b) Distribution af alkoholiske drikkevarer

I **FI**: Distribution af alkoholiske drikkevarer (del af CPC 62112, 62226, 63107, 8929).

Eksisterende foranstaltninger:

FI: Alkoholilaki (lov om alkohol) (1102/2017).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **SE**: Regeringsmonopol på salg af spiritus, vin og øl (bortset fra alkoholfrie øl). På nuværende tidspunkt har Systembolaget AB et sådant regeringsmonopol på salg af spiritus, vin og øl (bortset fra

alkoholfrie øl). Alkoholholdige drikkevarer er drikkevarer med en alkoholprocent på over 2,25. For øl er grænsen for alkoholprocenten på over 3,5 (del af CPC 631).

Eksisterende foranstaltninger:

SE: Alkoholoven (2010:1622).

c) Anden distribution (del af CPC 621, CPC 62228, CPC 62251, CPC 62271, del af CPC 62272, CPC 62276, CPC 63108, del af CPC 6329)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I BG: Engrosdistribution af kemiske produkter, ædle metaller og sten, lægemidler og produkter og genstande til medicinsk brug, tobak og tobaksvarer samt alkoholiske drikkevarer.

Bulgarien forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger vedrørende tjenesteydelser leveret af varemæglere.

Eksisterende foranstaltninger:

I BG: Lov om lægemidler i humanmedicin,

lov om medicinsk udstyr

lov om dyrlægegering

lov om forbud mod kemiske våben og kontrol med giftige kemiske stoffer og deres prækursorer

lov om tobak og tobaksvarer, lov om punktafgifter og afgiftsoplag og lov om vin og spiritus.

Forbehold nr. 14 – Undervisning

Sektor:	Undervisning
Brancheklassifikation:	CPC 92
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: Undervisning, der modtager offentlig støtte eller statsstøtte i en hvilken som helst form. Når det er tilladt for udenlandske tjenesteydere at levere privatfinansieret undervisning, kan private operatørers deltagelse i uddannelsessystemet være underlagt en koncession, som tildes på et ikke-diskriminerende grundlag.

EU med undtagelse af **CZ, NL, SE** og **SK:** Vedrørende levering af anden privatfinansieret uddannelse, dvs. uddannelse, der ikke klassificeres som primærundervisning, sekundærundervisning, videregående uddannelse og voksenundervisning (CPC 929).

I **CY, FI, MT** og **RO:** Levering af privatfinansieret primær-, sekundær- og voksenundervisning (CPC 921, 922, 924).

I **AT, BG, CY, FI, MT** og **RO:** Levering af privatfinansieret videregående uddannelse (CPC 923).

I **CZ** og **SK:** Flertallet af medlemmerne af bestyrelsen for en institution, der tilbyder privatfinansieret undervisning, skal være statsborgere i dette land (CPC 921, 922, 923 for SK undtagen 92310, 924).

I **SI:** Privatfinansierede grundskoler må kun oprettes af slovenske fysiske og juridiske personer. Tjenesteyderen skal etablere et registreret kontor eller en filial. Flertallet af medlemmerne af bestyrelsen for en institution, der tilbyder privatfinansieret sekundærundervisning eller privatfinansierede videregående uddannelser skal være slovenske statsborgere (CPC 922, 923).

I **SE:** Leverandører af undervisningstjenesteydelser, der er godkendt af de offentlige myndigheder til at levere undervisning. Dette forbehold gælder for privatfinansierede leverandører af undervisningstjenesteydelser med en form for statsstøtte, bl.a. leverandører af undervisningstjenesteydelser, som er godkendt af staten, leverandører af

undervisningstjenesteydelser, som er under statens tilsyn, eller undervisning, der giver ret til uddannelsesstøtte (CPC 92).

I **SK**: Der er krav om bopæl i EØS for udbydere af al privatfinansieret undervisning, undtagen teknisk og erhvervsfaglig videregående uddannelse. Der kan evt. anvendes en økonomisk behovsprøve, og antallet af skoler, der oprettes, kan begrænses af de lokale myndigheder (CPC 921, 922, 923 undtagen 92310, 924).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **BG**, **IT** og **SI**: Ret til at begrænse grænseoverskridende levering af privatfinansieret primærundervisning (CPC 921).

I **BG** og **IT**: Ret til at begrænse grænseoverskridende levering af privatfinansieret sekundærundervisning (CPC 922).

I **AT**: Ret til at begrænse grænseoverskridende levering af privatfinansieret voksenundervisning ved hjælp af radio- eller TV-spredning (CPC 924).

Eksisterende foranstaltninger:

BG: Lov om offentlig uddannelse, artikel 12,

lov om videregående uddannelse, afsnit 4 i de supplerende bestemmelser, og lov om erhvervsuddannelse, artikel 22.

FI: Perusopetuslaki (lov om grunduddannelse) (628/1998),

lukiolaki (lov om almene gymnasier) (629/1998),

laki ammatillisesta koulutuksesta (lov om erhvervsuddannelse) (630/1998)

laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (lov om voksenerhvervsuddannelse) (631/1998),

ammattikorkeakoululaki (lov om polytekniske lærestanstalter) (351/2003) og yliopistolaki (lov om universiteter) (558/2009).

IT: Kongeligt dekret 1592/1933 (lov om sekundærundervisning),

lov 243/1991 (lejlighedsvis offentlige tilskud til private universiteter),

resolution 20/2003 fra CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) samt dekret fra republikkens præsident (DPR) 25/1998.

SK: lov 245/2008 om uddannelse,

lov 131/2002 om universiteter samt

lov 596/2003 om statsforvaltning inden for uddannelse og selvforvaltning af skoler.

Forbehold nr. 15 - Tjenesteydelser på miljøområdet

Sektor – delsektor: Miljøtjenester — affaldshåndtering og jordforvaltning

Brancheklassifikation: CPC 9401, 9402, 9403 og 94060

Forbeholdstype: Markedsadgang

Kapitel: Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

I **DE**: Levering af tjenesteydelser i tilknytning til affaldshåndtering, med undtagelse af rådgivning, og for så vidt angår tjenesteydelser vedrørende jordbeskyttelse og håndtering af forurenede jord, med undtagelse af rådgivning.

Forbehold nr. 16 – Finansielle tjenesteydelser

Sektor:	Finansielle tjenesteydelser
Brancheklassifikation:	Ikke relevant
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Alle finansielle tjenesteydelser*

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling:

EU: Der indrømmes differentieret behandling til en investor eller en leverandør af finansielle tjenesteydelser fra et tredjeland i henhold til enhver bilateral eller multilateral international investerings- eller handelsaftale.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

EU: Ret til på et ikke-diskriminerende grundlag at kræve, at leverandører af finansielle tjenesteydelser, med undtagelse af filialer, har en specifik juridisk form, når de etablerer sig i en medlemsstat.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: Ret til at indføre eller opretholde foranstaltninger vedrørende grænseoverskridende levering af alle finansielle tjenesteydelser undtagen:

I EU (med undtagelse af **BE, CY, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI**):

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) og direkte forsikringsmægling til forsikring af risici i forbindelse med:
 - a. søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt

- b. varer i international transit
- ii) genforsikring og retrocession
- iii) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- iv) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser samt
- v) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

I BE:

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) og direkte forsikringsmægling til forsikring af risici i forbindelse med:
 - a. søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
 - b. varer i international transit
- ii) genforsikring og retrocession
- iii) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- iv) med henblik på levering af banktjenesteydelser og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner] undtagen tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser.

I CY:

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) til forsikring af risici i forbindelse med:
 - a. søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
 - b. varer i international transit
- ii) forsikringsmægling
- iii) genforsikring og retrocession

- iv) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- v) handel med værdipapirer for egen eller kunders regning på børsen, OTC-markedet eller på anden måde
- vi) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser samt
- vii) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

I EE:

- i) Direkte forsikring (inklusive coassurance)
- ii) genforsikring og retrocession
- iii) forsikringsmægling
- iv) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- v) modtagelse af indlån
- vi) alle former for långivning
- vii) finansiell leasing
- viii) alle betalings- og pengeoverførselstjenester garantier og forpligtelser
- ix) handel for egen eller kunders regning på børsen eller OTC-markedet
- x) deltagelse i udstedelse af alle former for værdipapirer, herunder tegningsgaranti og salg som agent (såvel offentligt som privat) og tilvejebringelse af tjenesteydelser i forbindelse med sådanne udstedelser
- xi) låneformidling
- xii) forvaltning af aktiver såsom likviditets- eller porteføljeformidling, alle former for forvaltning af kollektive investeringer samt tjenesteydelser i tilknytning til forvaring, indskud og forvaltning af betroede midler
- xiii) afregnings- og clearingtjenester for finansielle aktiver, herunder værdipapirer, afledte produkter og andre omsætningspapirer
- xiv) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til finansiell databehandling og dermed beslægtet software samt
- xv) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i

definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

I LT:

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) til forsikring af risici i forbindelse med:
 - a. søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
 - b. varer i international transit
- ii) genforsikring og retrocession
- iii) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- iv) modtagelse af indlån
- v) alle former for långivning
- vi) finansiell leasing
- vii) alle betalings- og pengeoverførselstjenester garantier og forpligtelser
- viii) handel for egen eller kunders regning på børsen eller OTC-markedet
- ix) deltagelse i udstedelse af alle former for værdipapirer, herunder tegningsgaranti og salg som agent (såvel offentligt som privat) og tilvejebringelse af tjenesteydelser i forbindelse med sådanne udstedelser
- x) låneformidling
- xi) forvaltning af aktiver såsom likviditets- eller porteføljeforvaltning, alle former for forvaltning af kollektive investeringer samt tjenesteydelser i tilknytning til forvaring, indskud og forvaltning af betroede midler
- xii) afregning og clearing i forbindelse med finansielle aktiver, herunder værdipapirer, derivatprodukter og andre omsætningspapirer
- xiii) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til finansiell databehandling og dermed beslægtet software og
- xiv) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

I LV:

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) til forsikring af risici i forbindelse med:

- a. søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
 - b. varer i international transit
- ii) genforsikring og retrocession samt
- iii) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- iv) deltagelse i udstedelse af alle former for værdipapirer, herunder tegningsgaranti og salg som agent (såvel offentligt som privat) og tilvejebringelse af tjenesteydelser i forbindelse med sådanne udstedelser
- v) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser samt
- vi) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

I MT:

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) til forsikring af risici i forbindelse med:
 - a. søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
 - b. varer i international transit
- ii) genforsikring og retrocession
- iii) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- iv) modtagelse af indlån
- v) alle former for långivning
- vi) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser samt
- vii) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

I PL:

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) til forsikring af risici i forbindelse med varer i international handel
- ii) genforsikring og retrocession af risici i forbindelse med varer i international handel
- iii) direkte forsikring (herunder coassurance og retrocession) og direkte forsikringsmægling til forsikring af risici i forbindelse med:
 - a. søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
 - b. varer i international transit
- iv) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser samt
- v) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

I RO:

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) og direkte forsikringsmægling til forsikring af risici i forbindelse med:
 - a. søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
 - b. varer i international transit
- ii) genforsikring og retrocession samt
- iii) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- iv) modtagelse af indlån
- v) alle former for långivning
- vi) garantier og forpligtelser
- vii) låneformidling
- viii) tilvejebringelsen og overførslen af finansielle oplysninger samt software til finansiell databehandling og dermed beslægtet software samt

- ix) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

I SI:

- i) direkte forsikring (herunder coassurance) og direkte forsikringsmægling til forsikring af risici i forbindelse med:
- ii) søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
- iii) varer i international transit
- iv) genforsikring og retrocession
- v) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring
- vi) alle former for långivning
- vii) indenlandske juridiske enheders og eneejeres godtagelse af garantier og forpligtelser indgået af udenlandske kreditinstitutter
- viii) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser samt
- ix) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra a), nr. ii), litra L), i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Definitioner], men ikke mægling som omhandlet i samme litra.

b) *Forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: Kontrakter om transportforsikring af gods, køretøjsforsikring og ansvarsforsikring for risici beliggende i Bulgarien må ikke indgås direkte af udenlandske forsikringsselskaber.

I **DE**: Hvis et udenlandsk forsikringsselskab har etableret en filial i Tyskland, må det kun tegne forsikringskontrakter i Tyskland vedrørende international transport gennem den filial, der er etableret i Tyskland.

Eksisterende foranstaltninger:

DE: *Luftverkehrsgesetz (LuftVG) samt*

Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **ES**: Der kræves bopæl eller alternativt to års relevant erhvervserfaring for udøvelse af aktuarvirksomhed.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **FI**: Forsikringsmæglervirksomhed er betinget af et fast forretningssted i EU.

Kun forsikringsvirksomheder med hovedsæde i EU eller filial i Finland må tilbyde direkte forsikring, herunder coassurance.

Eksisterende foranstaltninger:

FI: *Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (lov om udenlandske forsikringsselskaber) (398/1995)*

vakuutusyhtiölaki (lov om forsikringsselskaber) (521/2008)

laki vakuutusten tarjoamisesta (lov om forsikringsdistribution) (234/2018).

I **FR**: Forsikringskontrakter om risici i forbindelse med landtransport må kun indgås af forsikringsvirksomheder, der er etableret i EU.

Eksisterende foranstaltninger:

FR: *Code des assurances (forsikringsloven).*

I **HU**: Kun juridiske personer fra EU og filialer registreret i Ungarn må levere direkte forsikringstjenesteydelser.

Eksisterende foranstaltninger:

HU: *Lov LX af 2003.*

I **IT**: Kontrakter om transportforsikring af gods, køretøjsforsikring og ansvarsforsikring for risici beliggende i Italien må kun indgås af forsikringsvirksomheder etableret i EU, undtagen for international transport omfattende import til Italien.

Grænseoverskridende levering af aktuærtjenesteydelser.

Eksisterende foranstaltninger:

IT: *Artikel 29 i loven om privat forsikring (lovdekret nr. 209 af 7. september 2005), lov 194/1942 om aktuarvirksomhed.*

I **PT**: Kontrakter om forsikring af luft- og søtransport af gods samt fly-, skrog- og ansvarsforsikring må kun tegnes af virksomheder juridiske personer fra Den Europæiske Union. Kun fysiske personer fra eller virksomheder etableret i EU kan optræde som mæglere for en sådan forsikringsvirksomhed i Portugal.

Eksisterende foranstaltning:

PT: Artikel 3 i lov nr. 147/2015, artikel 8 i lov nr. 7/2019.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **SK:** Udenlandske statsborgere kan etablere et forsikringsselskab i form af et aktieselskab eller kan udøve forsikringsvirksomhed gennem deres filialer med registreret kontor i Den Slovakiske Republik. Tilladelsen er i begge tilfælde afhængig af resultaterne af tilsynsmyndighedernes evaluering.

Eksisterende foranstaltninger:

SK: Lov 39/2015 om forsikring.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **FI:** Mindst halvdelen af medlemmerne af bestyrelsen og tilsynsrådet og den administrerende direktør i et forsikringsselskab, der tilbyder lovpligtig pensionsforsikring, skal have bopæl i EØS, medmindre de kompetente myndigheder har givet dispensation. Filialer af udenlandske forsikringsvirksomheder i Finland kan ikke opnå tilladelse til at tilbyde lovpligtige pensionsforsikringer. Mindst én revisor skal være bosiddende i EØS.

For andre forsikringsselskaber kræves der bopæl i EØS for mindst ét medlem af bestyrelsen, tilsynsrådet og den administrerende direktør. Mindst én revisor skal være bosiddende i EØS. Generalagenten fra et forsikringsselskab i Det Forenede Kongerige skal være bosiddende i Finland, medmindre selskabet har sit hovedsæde i EU.

Eksisterende foranstaltninger:

FI: *Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (lov om udenlandske forsikringsselskaber) (398/1995)*
vakuutusyhtiölaki (lov om forsikringsselskaber) (521/2008)

laki vakuutusedustuksesta (lov om forsikringsformidling) (570/2005).

laki vakuutusten tarjoamisesta (lov om forsikringsdistribution) (234/2018) og

laki työeläkevakuutusyhtiöistä (lov om selskaber, der tilbyder lovpligtig pensionsforsikring) (354/1997).

c) Bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

EU: Kun juridiske personer, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted i EU, kan fungere som depositarer for investeringsinstitutters aktiver. Til forvaltning af fælles fonde, herunder investeringsforeninger og, såfremt det er tilladt i henhold til den nationale lovgivning, investeringselskaber, skal der etableres et specialiseret administrationsselskab med hovedkontor og forretningssted i samme medlemsstat.

Eksisterende foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter), og

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF'er).

I **EE:** For modtagelse af indlån: krav om tilladelse fra Estlands finansielle tilsynsmyndighed og om registrering i henhold til estisk lov som aktieselskab, datterselskab eller filial.

Eksisterende foranstaltninger:

EE: Krediidiasutuste seadus (lov om kreditinstitutter) § 206 og § 21.

I **SK:** Investerings-tjenesteydelser kan kun leveres af administrationsselskaber, som har retlig status som et aktieselskab med en egenkapital, som er i overensstemmelse med lovens bestemmelser.

Eksisterende foranstaltninger:

SK: Lov 566/2001 om værdipapirer og investeringstjenesteydelser og lov 483/2001 om banker.

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling, øverste ledelse og bestyrelse:

I **FI:** Mindst én af stifterne, medlemmerne af bestyrelsen, tilsynsrådet, den administrerende direktør for leverandøren af bankvirksomhed og den person, der er bemyndiget til at underskrive i kreditinstituttets navn, skal have fast bopæl i EØS. Mindst én revisor skal være bosiddende i EØS.

Eksisterende foranstaltninger:

FI: Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista (lov om kommercielle

banker og andre kreditinstitutter i form af aktieselskaber) (1501/2001),

säästöpankkilaki (1502/2001) (lov om sparekasser),

laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista (1504/2001) (lov om

kooperative banker og andre kreditinstitutter i form af kooperative banker),

laki hypoteekkiyhdistyksistä (936/1978) (lov om kreditforeninger),

maksulaitoslaki (297/2010) (lov om betalingsinstitutter).

laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010) (lov om

udenlandske betalingsinstitutter i Finland) samt

Laki luottolaitostoinnasta (lov om kreditinstitutter) (121/2007).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **IT**: Tjenesteydelser leveret af "consulenti finanziari" (finansielle rådgivere). Til dørsalg skal formidlere anvende autoriserede sælgere af finansielle tjenesteydelser med bopæl i en medlemsstat.

Eksisterende foranstaltninger:

IT: Artikel 91-111 i Consob-bekendtgørelsen om mæglere (nr. 16190 af 29. oktober 2007).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

I **LT**: Kun banker, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted eller en filial i Litauen, og som har tilladelse til at levere investeringstjenesteydelser i EØS, kan fungere som depositarer for pensionsfondes aktiver. Mindst én af de ledende ansatte i en banks administration skal kunne tale litauisk.

Eksisterende foranstaltninger:

LT: Republikken Litauens lov om banker af 30. marts 2004, nr. IX-2085, som ændret ved lov nr. XIII-729 af 16 November 2017

Republikken Litauens lov om institutter for kollektive investeringer af 4. juli 2003, nr. IX-1709, som ændret ved lov nr. XIII-1872 af 20. december 2018

Republikken Litauens lov om frivillige supplerende pensionsordninger af 3. juni 1999, nr. VIII-1212 (som revideret ved lov nr. XII-70 af 20. december 2012)

Republikken Litauens lov om betalinger af 5. juni 2003, nr. IX-1596, senest ændret den 17. oktober 2019 nr. XIII-2488

Republikken Litauens lov om betalingsinstitutter af 10. december 2009 nr. XI-549 (ny version af loven: nr. XIII-1093 af 17. april 2018).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **FI**: For betalingstjenester kan ophold eller bopæl i Finland være påkrævet.

Forbehold nr. 17 – Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser

Sektor:	Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 93, 931, bortset fra 9312, del af 93191, 9311, 93192, 93193, 93199
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Sundhedstjenesteydelser – hospitalsvirksomhed, ambulancetjenesteydelser, behandlingshjem (CPC 93, 931, bortset fra 9312, del af 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse:

EU: For levering af alle sundhedstjenesteydelser, der modtager offentlig støtte eller statsstøtte i en hvilken som helst form.

EU: For alle privatfinansierede sundhedstjenesteydelser med undtagelse af privatfinansieret hospitalsvirksomhed og ambulancetjenesteydelser og privatfinansierede behandlingshjem, der ikke udøver hospitalsvirksomhed. Private operatørers deltagelse i privatfinansierede sundhedsnetværk kan være underlagt koncession på et ikke-diskriminerende grundlag. Der kan evt. anvendes en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, transportinfrastrukturen, befolkningstætheden, den geografiske spredning og skabelsen af nye arbejdspladser.

Dette forbehold vedrører ikke levering af sundhedsrelaterede ydelser, herunder ydelser leveret af fagfolk såsom læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter, paramedicinsk personale og psykologer, der er omfattet af andre forbehold (CPC 931 undtagen 9312, del af 93191).

I **AT, PL og SI:** Levering af privatfinansierede ambulancetjenesteydelser (CPC 93192).

I **BE:** Etablering af privatfinansierede ambulancetjenesteydelser og behandlingshjem, der ikke udøver hospitalsvirksomhed (CPC 93192, 93193).

I **BG, CY, CZ, FI, MT og SK:** Levering af privatfinansieret hospitalsvirksomhed og ambulancetjenesteydelser og privatfinansierede behandlingshjem, der ikke udøver hospitalsvirksomhed (CPC 9311, 93192, 93193).

I **FI**: Levering af andre sundhedstjenesteydelser (CPC 93199).

Eksisterende foranstaltninger:

CZ: Lov nr. 372/2011 sml. om sundhedstjenesteydelser og vilkårene for levering heraf.

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (lov om privat sundhedspleje) (152/1990).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav:

I **DE**: Tysklands sociale sikringsordning, hvor tjenesteydelser kan leveres af forskellige virksomheder eller enheder i en konkurrencesituation og således ikke er tjenesteydelser, som udelukkende leveres under udøvelse af offentlig myndighed. Ret til at give en bedre behandling inden for rammerne af en bilateral handelsaftale for så vidt angår sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser (CPC 93).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **DE**: Ejerskab af privatfinansierede hospitaler, som drives af de tyske styrker.

Ret til at nationalisere andre centrale privatfinansierede hospitaler (CPC 93110).

I **FR**: Levering af privatfinansierede laboratorieanalyser og -undersøgelser.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **FR**: Levering af privatfinansierede laboratorieanalyser og -undersøgelser (del af CPC 9311).

Eksisterende foranstaltninger:

FR: Code de la Santé Publique

b) Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser, herunder pensionsforsikring

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU med undtagelse af **HU**: Den grænseoverskridende levering af sundhedstjenesteydelser, sociale tjenesteydelser samt aktiviteter eller tjenesteydelser, der er del af en offentlig pensionsplan eller en lovbestemt social sikringsordning. Dette forbehold vedrører ikke levering af sundhedsrelaterede ydelser, herunder ydelser leveret af fagfolk såsom læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter, paramedicinsk personale og psykologer, der er omfattet af andre forbehold (CPC 931 undtagen 9312, del af 93191).

I **HU**: Grænseoverskridende levering af al hospitalsvirksomhed, alle ambulancetjenesteydelser og alle tjenesteydelser i tilknytning til behandlingshjem, undtagen hospitalsvirksomhed, der modtager offentlig støtte (CPC 9311, 93192, 93193).

c) Sociale tjenesteydelser, herunder pensionsforsikring

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav:

EU: Levering af alle sociale tjenesteydelser, der modtager offentlig støtte eller statsstøtte i en hvilken som helst form, samt aktiviteter eller tjenesteydelser, der er del af en offentlig pensionsplan eller en lovbestemt social sikringsordning. Private operatørers deltagelse i privatfinansierede sociale netværk kan være underlagt koncession på et ikke-diskriminerende grundlag. Der kan evt. anvendes en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, transportinfrastrukturen, befolkningstætheden, den geografiske spredning og skabelsen af nye arbejdspladser.

I BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT og PT: Levering af privatfinansierede sociale tjenesteydelser med undtagelse af tjenesteydelser i tilknytning til hvilehjem, plejehjem og ældrehjem.

I CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK, og SI: Levering af privatfinansierede sociale tjenesteydelser.

I DE: Tysklands sociale sikringsordning, hvor tjenesteydelser leveres af forskellige virksomheder eller enheder i en konkurrencesituation og således muligvis ikke kan defineres som tjenesteydelser, som udelukkende leveres under udøvelse af offentlig myndighed.

Eksisterende foranstaltninger:

FI: Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (lov om private sociale tjenesteydere) (922/2011).

IE: Health Act 2004 (S. 39) samt

Health Act 1970 (som ændret – S.61A).

IT: Lov 833/1978 om det offentlige sundhedssystem,

lovdekret nr. 502/1992 om tilrettelæggelse af sundhedsvæsenet og lov nr. 328/2000 om reform af sociale tjenesteydelser.

Forbehold nr. 18 – Turisme og rejserelaterede tjenesteydelser

Sektor:	Turistguidevirksomhed, sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 7472
Forbeholdstype:	National behandling Mestbegunstigelsesbehandling
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

Hvad angår liberalisering af investeringer – national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **FR**: Ret til at kræve statsborgerskab i en medlemsstat for levering af turistguidevirksomhed.

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling:

I **LT**: For så vidt, at Det Forenede Kongerige tillader statsborgere i Litauen at levere turistguidevirksomhed, vil Litauen tillade statsborgere i Det Forenede Kongerige at levere turistguidevirksomhed på samme betingelser.

Forbehold nr. 19 – Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter

Sektor:	Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter
Brancheklassifikation:	CPC 962, 963, 9619 og 964
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed (CPC963)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU med undtagelse af **AT** og, med henblik på liberalisering af investeringer, **LT**: Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed.

I **AT** og **LT**: Der kan kræves licens eller koncession for etablering.

b) Forlystelsesvirksomhed, teater, levende musik og cirkus (CPC 9619, 964 undtagen 96492)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

EU med undtagelse af **AT** og **SE**: Grænseoverskridende levering af forlystelsesvirksomhed, herunder teater, levende musik, cirkus og diskoteksvirksomhed.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI** og **SK**: Hvad angår levering af forlystelsesvirksomhed, herunder teater, levende musik, cirkus og diskoteksvirksomhed.

I **BG**: Levering af følgende former for forlystelsesvirksomhed: cirkus- og forlystelsesparktjenesteydelser og lignende tjenesteydelser samt tjenesteydelser i forbindelse med dansearrangementer, diskoteker og danseundervisning og anden forlystelsesvirksomhed.

I **EE**: Levering af andre former for forlystelsesvirksomhed med undtagelse af biografer og teatre.

I **LT** og **LV**: Levering af alle tjenesteydelser i forbindelse med forlystelsesvirksomhed med undtagelse af drift af biografer og teatre.

I **CY, CZ, LV, PL, RO** og **SK**: Grænseoverskridende levering af sports- og andre fritidsaktiviteter.

c) *Nyheds- og pressebureauer (CPC 962)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **FR**: Den udenlandske deltagelse i eksisterende selskaber, der udgiver publikationer på fransk, må ikke overstige 20 % af kapitalen eller stemmerettighederne i selskabet. Etableringen af pressebureauer fra Det Forenede Kongerige er underlagt betingelser, der er fastsat i den nationale lovgivning. Udenlandske investorers etablering af pressebureauer er betinget af gensidighed.

Eksisterende foranstaltninger:

FR: Ordonnance no 45-2646 du 2 novembre 1945 portant réglementation provisoire des agences de presse og loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **HU**: For nyheds- og pressebureauer.

d) *Spil og væddemål (CPC 96492)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: Udbud af spil, som indebærer, at der gøres en indsats med penge i hasardspil, herunder lotterier, skrabekort, spilletjenester udbudt i kasinoer, spillehaller eller udskænkingssteder, bookmakervirksomhed, bingospil og spilletjenester, der drives af og til fordel for velgørenhedsorganisationer eller almennyttige organisationer.

Forbehold nr. 20 – Transport og hjælpetjenesteydelser i tilknytning til transport

Sektor: Transport

Forbeholdstype: Markedsadgang
National behandling
Mestbegunstigelsesbehandling
Øverste ledelse og bestyrelse
Præstationskrav
Lokal tilstedeværelse

Kapitel: Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Søtransport – enhver anden erhvervmæssig aktivitet, der udføres fra et skib

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

EU: Besætningens nationalitet på søgående og ikke-søgående fartøjer.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, [mestbegunstigelsesbehandling], øverste ledelse og bestyrelser:

EU med undtagelse af LV og MT: Kun fysiske eller juridiske personer fra EU kan registrere et fartøj eller drive en flåde under flaget i den stat, hvor virksomheden etableres (gælder al kommerciel aktivitet på havene fra et søgående skib, herunder fiskeri, akvakultur og tjenesteydelser i tilknytning til fiskeri, international passager- og godstransport (CPC 721) og tjenesteydelser i tilknytning til søtransport).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I MT: Maltas maritime forbindelse til det kontinentale Europa gennem Italien er genstand for enerettigheder (CPC 7213, 7214, del af 742, 745, del af 749).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I SK: Udenlandske investorer skal have hjemsted i Den Slovakiske Republik for at ansøge om en licens, der gør det muligt for dem at udføre en tjenesteydelse (CPC 722).

b) Tjenesteydelser i tilknytning til søtransport

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: Levering af lodsning og liggepladsfaciliteter. Det skal præciseres, at uanset de kriterier, der finder anvendelse på registrering af skibe i en EU-medlemsstat, forbeholder EU sig retten til at kræve, at kun skibe, der er registreret i de nationale registre i EU's medlemsstater, kan levere lodsning og liggepladsfaciliteter (CPC 7452).

EU med undtagelse af **LT** og **LV:** Kun fartøjer, der fører en EU-medlemsstats flag, kan udføre slæbe- og bugservirksomhed (CPC 7214).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **LT:** Kun juridiske personer fra Litauen eller juridiske personer fra en

EU-medlemsstat med filialer i Litauen, som er i besiddelse af et certifikat, der er udstedt af de litauiske søfartssikkerhedsmyndigheder, kan levere tjenesteydelser inden for lodsning og liggepladsfaciliteter samt slæbe- og bugservirksomhed (CPC 7214, 7452).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **BE:** Godshåndtering kan kun udføres af godkendte arbejdstagere, som er berettigede til at arbejde i havneområder, der er udpeget ved kongeligt dekret (CPC 741).

Eksisterende foranstaltninger:

BE: Loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire

arrêté royal du 12 janvier 1973 instituant une Commission paritaire des ports et fixant sa dénomination et sa compétence

arrêté royal du 4 septembre 1985 portant agrément d'une organisation d'employeur (Anvers)

arrêté royal du 29 janvier 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Gand)

arrêté royal du 10 juillet 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Zeebrugge) arrêté royal du 1er mars 1989 portant agrément d'une organisation d'employeur (Ostende) samt

arrêté royal du 5 juillet 2004 relatif à la reconnaissance des ouvriers portuaires dans les zones portuaires tombant dans le champ d'application de la loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire, tel que modifié.

c) Tjenesteydelser i tilknytning til transport ad indre vandveje

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling[, mestbegunstigelsesbehandling], øverste ledelse og bestyrelser, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse, mestbegunstigelsesbehandling:

EU: Tjenesteydelser i tilknytning til transport ad indre vandveje

d) Jernbanetransport og tjenesteydelser i tilknytning til jernbanetransport

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **EU:** Passagertransport med jernbane (CPC 7111).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse:

I **EU:** Godstransport med jernbane (CPC 7112).

I **LT:** Vedligeholdelse og reparation af jernbanetransportudstyr er underlagt et statsmonopol (CPC 86764, 86769, del af 8868).

I **SE** (gælder kun markedsadgang): Vedligeholdelse og reparation af jernbanetransportudstyr er underlagt en økonomisk behovsprøve, når en investor agter at etablere sine egne terminalinfrastrukturfaciliteter. Hovedkriterium: de pågældende rum- og kapacitetsmuligheder (CPC 86764, 86769, del af 8868).

Eksisterende foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde.

SE: Planlægnings- og byggeloven (2010:900).

e) Vejtransport (passagertransport, godstransport, international lastvognstransport) og tjenesteydelser i tilknytning til vejtransport

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: For vejtransporttjenester, der er omfattet af anden del [Handel, transport og fiskeri], overskrift tre [Vejtransport], afsnit I [Godstransport ad landevej] og II [Personbefordring ad landevej] og bilag ROAD-1 [Godstransport ad landevej].

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse:

EU: For vejtransporttjenester, der er omfattet af anden del [Handel, transport og fiskeri], overskrift tre [Vejtransport], afsnit I [Godstransport ad landevej] og II [Personbefordring ad landevej] og bilag ROAD-1 [Godstransport ad landevej]:

Ret til at begrænse muligheden for levering af cabotage inden for en EU-medlemsstat for udenlandske investorer, der er etableret i en anden EU-medlemsstat (CPC 712).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: For vejtransporttjenester, der ikke er omfattet af anden del [Handel, transport og fiskeri], overskrift tre [Vejtransport], afsnit I [Godstransport ad landevej] og II [Personbefordring ad landevej] og bilag ROAD-1 [Godstransport ad landevej]:

- i) Ret til at kræve etablering og til at begrænse den grænseoverskridende levering af vejtransporttjenesteydelser (CPC 712).
- ii) Ret til at begrænse muligheden for levering af cabotage inden for en EU-medlemsstat for udenlandske investorer, der er etableret i en anden EU-medlemsstat (CPC 712).
- iii) Eventuel anvendelse af økonomisk behovsprøve for taxikørsel i EU, hvorved der fastsættes en grænse for antallet af tjenesteydere. Hovedkriterium: Lokal efterspørgsel som fastsat i gældende lovgivning (CPC 71221).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **BE:** Det maksimale antal licenser kan fastsættes ved lov (CPC 71221).

I **IT:** Økonomisk behovsprøve for limousinekørsel. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, befolkningstætheden, den geografiske spredning, indvirkningen på de trafikale forhold og skabelsen af nye arbejdspladser.

Økonomisk behovsprøve for intercitybuskørsel. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, befolkningstætheden, den geografiske spredning, indvirkningen på de trafikale forhold og skabelsen af nye arbejdspladser.

Økonomisk behovsprøve for godstransportvirksomhed. Hovedkriterium: lokal efterspørgsel (CPC 712).

I **BG, DE:** Der kan for passager- og godstransport kun gives eksklusive rettigheder eller tilladelser til fysiske personer fra Unionen og juridiske personer fra Unionen, som har deres hovedkontor i Unionen. (CPC 712)

I **MT:** Personbefordring med bus: Hele nettet er genstand for en koncession, som omfatter en forpligtelse til offentlig tjeneste for at dække behovene i visse sociale sektorer (f.eks. studerende og ældre) (CPC 712).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **FI:** Der kræves en tilladelse for at udøve vejtransportvirksomhed, og den omfatter ikke udenlandsk registrerede køretøjer (CPC 712).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **FR:** Levering af intercitybuskørsel (CPC 712).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **ES**: For så vidt angår passagerbefordring, anvendes der en økonomisk behovsprøve for tjenesteydelser, der er omfattet af CPC 7122. Hovedkriterium: lokal efterspørgsel. Økonomisk behovsprøve for intercitybuskørsel. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, befolkningstætheden, den geografiske spredning, indvirkningen på de trafikale forhold og skabelsen af nye arbejdspladser.

I **SE**: Vedligeholdelse og reparation af vejtransportudstyr er underlagt en økonomisk behovsprøve, når en leverandør agter at etablere sine egne terminalinfrastrukturfaciliteter. Hovedkriterium: de pågældende rum- og kapacitetsmuligheder (CPC 6112, 6122, 86764, 86769, del af 8867).

I **SK**: For godstransport anvendes en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: lokal efterspørgsel (CPC 712).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **BG**: Ret til at kræve etablering for hjælpetjenesteydelser inden for vejtransport (CPC 744).

Eksisterende foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1071/2009 af 21. oktober 2009 om fælles regler om betingelser for udøvelse af vejtransporterhvervet og om ophævelse af Rådets direktiv 96/26/EF. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1072/2009 af 21 oktober

2009 om fælles regler for adgang til markedet for international godskørsel samt

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/2009 af 21. oktober 2009 om fælles regler for adgang til det internationale marked for buskørsel og om ændring af forordning (EF) nr. 561/2006.

FI: Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä (lov om kommerciel vejtransport)

693/2006, laki liikenteen palveluista (lov om transporttjenester) 320/2017,

ajoneuvolaki (lov om køretøjer) 1090/2002.

IT: Lovdekret 285/1992 (færdselsreglerne med senere ændringer), artikel 85

lovdekret 395/2000, artikel 8 (vejtransport af passagerer)

lov 21/1992 (rammelov om offentlig vejtransport af passagerer – ikke rutefart)

lov 218/2003, artikel 1 (transport af passagerer i lejede busser med chauffør) og lov 151/1981 (rammelov om offentlig personbefordring).

SE: Planlægnings- og byggeloven (2010:900).

f) Rumfart og udlejning af rumfartøjer

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: Levering af rumtransporttjenesteydelser og udlejning af rumfartøjer (CPC 733, del af 734).

g) Mestbegunstigelsesbehandling

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling:

- *Transport (cabotage) undtagen søtransport*

I **FI:** Indrømmelse af differentieret behandling til et land i henhold til eksisterende eller fremtidige bilaterale aftaler, hvorefter skibe, der er registreret under udenlandsk flag fra et specifikt andet land, eller udenlandsk registrerede køretøjer fritages fra det generelle forbud mod at udbyde cabotage transport (herunder kombineret vejtransport/jernbanetransport) i Finland på grundlag af gensidighed (del af CPC 711, del af 712, del af 722).

- *Hjælpetjenesteydelser inden for søtransport*

I **BG:** For så vidt Det Forenede Kongerige tillader tjenesteydere fra Bulgarien at levere godshåndtering og lager- og pakhusvirksomhed i maritime havne og flodhavne, herunder tjenesteydelser i tilknytning til containere og containergods, vil Bulgarien tillade tjenesteydere fra Det Forenede Kongerige at levere godshåndtering og lager- og pakhusvirksomhed i maritime havne og flodhavne, herunder tjenesteydelser i tilknytning til containere og containergods, på samme betingelser (del af CPC 741, del af 742).

- *Leje eller leasing af fartøjer*

I **DE:** Udenlandske skibe, der indchartres af forbrugere med bopæl i Tyskland, kan være omfattet af et krav om gensidighed (CPC 7213, 7223, 83103).

- *Vej- og jernbanetransport*

EU: Ret til at indrømme differentieret behandling til et land i henhold til eksisterende eller fremtidige bilaterale aftaler om international godskørsel (herunder kombineret vejtransport/jernbanetransport) og passagertransport, der indgås mellem Unionen eller medlemsstaterne og et tredjeland (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). En sådan behandling kan:

a) forbeholde eller begrænse leveringen af de pågældende transporttjenesteydelser mellem de kontraherende parter eller gennem de kontraherende parters territorium til køretøjer, der er registreret i de kontraherende parter¹²¹, eller

b) give skattefritagelse for sådanne køretøjer.

- *Vejtransport*

I **BG:** Foranstaltninger, der træffes inden for rammerne af eksisterende eller fremtidige aftaler, og som forbeholder eller begrænser leveringen af disse typer transporttjenesteydelser samt

¹²¹ For så vidt angår Østrig dækker den del af undtagelsen vedrørende mestbegunstigelsesbehandling med hensyn til trafikrettigheder alle lande, hvormed der findes eller i fremtiden kan overvejes bilaterale aftaler om vejtransport eller andre ordninger vedrørende vejtransport.

specificerer leveringsbetingelserne, herunder transittilladelser eller fordelagtige vejafgifter, i Bulgarien eller over Bulgariens grænser (CPC 7121, 7122, 7123).

I **CZ**: Foranstaltninger, der træffes inden for rammerne af eksisterende eller fremtidige aftaler, og som forbeholder eller begrænser leveringen af transporttjenesteydelser og specificerer driftsbetingelserne, herunder transittilladelser eller fordelagtige vejafgifter for transporttjenesteydelser til, i, gennem eller fra Den Tjekkiske Republik til de berørte kontraherende parter (CPC 7121, 7122, 7123).

I **ES**: Autorisation for etablering af handelsmæssig tilstedeværelse i Spanien kan nægtes tjenesteydere, hvis hjemland ikke giver spanske tjenesteydere en effektiv markedsadgang (CPC 7123).

Eksisterende foranstaltninger:

Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

I **HR**: Foranstaltninger, der anvendes inden for rammerne af eksisterende eller fremtidige aftaler om international vejtransport, og som forbeholder eller begrænser leveringen af transporttjenesteydelser og specificerer driftsbetingelserne, herunder transittilladelser eller fordelagtige vejafgifter for transporttjenesteydelser til, i, gennem eller fra Kroatien til de berørte parter (CPC 7121, 7122, 7123).

I **LT**: Foranstaltninger, der træffes inden for rammerne af bilaterale aftaler, og som regulerer transporttjenesteydelser og specificerer driftsbetingelser, herunder bilateral transit og andre transporttilladelser for transporttjenesteydelser til, gennem eller fra Litauen til de berørte kontraherende parter, samt vejafgifter og skatter (CPC 7121, 7122, 7123).

I **SK**: Foranstaltninger, der træffes inden for rammerne af eksisterende eller fremtidige aftaler, og som forbeholder eller begrænser leveringen af transporttjenesteydelser og specificerer driftsbetingelserne, herunder transittilladelser eller fordelagtige vejafgifter for transporttjenesteydelser til, i, gennem eller fra Den Slovakiske Republik til de berørte kontraherende parter (CPC 7121, 7122, 7123).

- *Jernbanetransport*

I **BG, CZ og SK**: For så vidt angår eksisterende eller fremtidige aftaler, som regulerer trafikrettigheder og driftsbetingelser samt leveringen af transporttjenesteydelser i Bulgarien, Den Tjekkiske Republik og Slovakiet og mellem de berørte lande. (CPC 7111, 7112)

- *Lufttransport – Tjenesteydelser i tilknytning til lufttransport*

EU: Der indrømmes differentieret behandling til et tredjeland i henhold til gældende eller fremtidige bilaterale aftaler vedrørende groundhandling.

- *Vej- og jernbanetransport*

I **EE**: Ved indrømmelse af differentieret behandling til et land i henhold til eksisterende eller fremtidige bilaterale aftaler om international vejtransport (herunder kombineret transport — vej/jernbane) bestemmelser om at forbeholde eller begrænse leveringen af transporttjenesteydelser til, i, gennem eller fra Estland til de kontraherende parter til køretøjer, der er registreret i de

kontraherende parter, og at give skattefritagelse for sådanne køretøjer (del af CPC 711, del af 712, del af 721).

- *Alle passager- og godstransporttjenesteydelser, undtagen sø- og lufttransport*

I **PL**: For så vidt Det Forenede Kongerige tillader polske leverandører af passager- og godstransporttjenesteydelser at levere transporttjenesteydelser i og gennem Det Forenede Kongeriges område, vil Polen tillade leverandører af passager- og godstransporttjenesteydelser fra Det Forenede Kongerige at levere transporttjenesteydelser i og gennem Polens område på samme betingelser.

Forbehold nr. 21 – Landbrug, fiskeri og vand

Sektor:	Landbrug, jagt og skovbrug; fiskeri, akvakultur, tjenesteydelser i tilknytning til fiskeri; indvinding, rensning og distribution af vand
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 3.1 011, ISIC Rev. 3.1 012, ISIC Rev. 3.1 013, ISIC Rev. 3.1 014, ISIC Rev. 3.1 015, CPC 8811, 8812, 8813 med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed, ISIC Rev. 3.1 0501 og 0502 samt CPC 882
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Landbrug, jagt og skovbrug

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **HR**: Landbrugs- og jagtaktiviteter.

I **HU**: Landbrugsaktiviteter (ISIC Rev. 3.1 011, 3.1 012, 3.1 013, 3.1 014, 3.1 015, CPC 8811, 8812, 8813 med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed).

Eksisterende foranstaltninger:

HR: Lov om landbrugsjord (statstidende 20/18, 115/18, 98/19)

b) Fiskeri, akvakultur og tjenesteydelser i tilknytning til fiskeri (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelser, præstationskrav, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, lokal tilstedeværelse:

EU:

1. Navnlig inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik og fiskeriaftaler med tredjelande, adgang til og udnyttelse af de biologiske ressourcer og fangstpladser i farvande henhørende under medlemsstaters overhøjhed eller deres jurisdiktion eller fiskerettigheder i henhold til en medlemsstats fiskerilicens, herunder foranstaltninger:

a) der regulerer af landing af fangster taget af fartøjer, der fører Det Forenede Kongeriges eller et tredjeland's flag, for så vidt angår de kvoter, de har fået tildelt, eller, for så vidt angår fartøjer, der fører en medlemsstats flag, krav om, at en del af den samlede fangst landes i EU-havne

b) der fastlægger en mindstestørrelse for virksomheder med henblik på at bevare fartøjer til henholdsvis ikkeindustrielt og kystnært fiskeri

c) der indrømmer differentieret behandling i henhold til gældende eller fremtidige bilaterale aftaler vedrørende fiskeri og

d) der kræver, at besætningen på et fartøj, der fører en medlemsstats flag, er statsborgere i medlemsstaterne.

2. Et fiskerfartøjs ret til kun at føre en medlemsstats flag, hvis:

a) det fuldt ud ejes af:

i) selskaber, der er stiftet i Unionen, eller

ii) medlemsstatsstatsborgere

b) den daglige drift ledes og kontrolleres fra Unionen og

c) befragteren, forvalteren eller operatøren af fartøjet er en virksomhed, som er stiftet i Unionen eller er statsborger i en medlemsstat.

3. En kommerciel licens, som giver ret til at fiske i en medlemsstats søterritorium, kan kun indrømmes til fartøjer, der fører flaget fra en medlemsstat.

4. Etablering af havbrugsfaciliteter og landbaserede faciliteter inden for akvakultur.

5. Punkt 1, litra a), b), c) (bortset fra mestbegunstigelsesbehandling) og d), Punkt 2, litra a), nr. i), litra b) og c), og punkt 3 finder kun anvendelse på foranstaltninger, der gælder for fartøjer eller virksomheder, uanset de reelle ejeres nationalitet.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **FR**: Statsborgere fra ikke-EU-lande kan ikke etablere sig på statens kystområder for at drive fiske-, skaldyrs- eller algefarme.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: Fangst af levende ressourcer i have og floder, der udføres af fartøjer i indre farvande og territorialfarvandet i Bulgarien, skal udføres fra fartøjer, der fører bulgarsk flag. Et udenlandsk skib må ikke udøve erhvervsfiskeri i den eksklusive økonomiske zone, medmindre der foreligger en aftale mellem Bulgarien og flagstaten. Under passagen gennem den eksklusive økonomiske zone må udenlandske fiskefartøjer ikke have deres fiskeredskaber i drift.

c) ***Indvinding, rensning og distribution af vand***

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: For så vidt angår levering af tjenesteydelser i tilknytning til indvinding, rensning og distribution af vand til husholdninger, industrielle, kommercielle eller andre brugere, herunder drikkevand, og vandforvaltning.

Forbehold nr. 22 – Energirelaterede aktiviteter

Sektor:	Produktion af energi og tjenesteydelser i tilknytning hertil
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, del af 4030, CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, del af 88, 887.
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Energitjenesteydelser – generelt (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, del af 403, 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed))*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: Hvis en medlemsstat tillader udenlandsk ejerskab af et transmissionssystem til elektricitet eller gas eller et system til transport via olie- og gasrørledning, vedrørende virksomheder i Det Forenede Kongerige, der kontrolleres af fysiske eller juridiske personer i et tredjeland, som tegner sig for mere end fem procent af Unionens import af olie, naturgas eller elektricitet, for at garantere energiforsyningssikkerheden i Unionen som helhed eller i en enkelt medlemsstat. Dette forbehold finder ikke anvendelse på rådgivning og konsulentvirksomhed, der leveres som tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution.

Dette forbehold finder ikke anvendelse på **HR**, **HU** og **LT** (LT, kun CPC 7131) for så vidt angår rørledningstransport af brændstoffer, eller på **LV** for så vidt angår tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution, eller på **SI** for så vidt angår tjenesteydelser i tilknytning til gasdistribution (ISIC Rev. 3.1 401, 402, CPC 7131, 887 med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed).

I **CY:** For fremstilling af raffinerede olieprodukter, for så vidt at investoren kontrolleres af en fysisk eller juridisk person fra et tredjeland, der står for mere end 5 procent af Unionens import af olie eller naturgas, samt fremstilling af gas, distribution af gasformige brændstoffer gennem rørledninger for egen regning, produktion, transmission og distribution af elektricitet, rørledningstransport af brændstoffer, tjenesteydelser i tilknytning til elektricitets- og naturgasdistribution, med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed, engroshandel med elektricitet og detailhandel med motorbrændstof, elektricitet og gas (ikke flaskeglas). Der gælder statsborgerskabs- og bopælskrav

for elektricitetsrelaterede tjenesteydelser. (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131 og 887 med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed)

I **FI**: Transmissions- og distributionsnet og -systemer for energi samt damp og varmt vand.

I **FI**: Kvantitative begrænsninger i form af monopoler eller eksklusive rettigheder for import af naturgas og for produktion og distribution af damp og varmt vand. I øjeblikket findes der naturlige monopoler og eksklusive rettigheder (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 887 med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed).

I **FR**: Transmissionssystemer til elektricitet og gas samt transport via olie- og gasrørledning (CPC 7131).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **BE**: Energidistribution og tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution (CPC 887 med undtagelse af konsulentvirksomhed).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **BE**: For så vidt angår energitransmission, vedrørende juridiske enheders form og behandlingen af offentlige eller private aktører, som **BE** har indrømmet eksklusive rettigheder. Der er krav om etablering i Unionen (ISIC Rev. 3.1 4010, CPC 71310).

I **BG**: For så vidt angår tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution (del af CPC 88).

I **PT**: For så vidt angår produktion, transmission og distribution af elektricitet, produktion af gas, rørledningstransport af brændstoffer, engroshandel med elektricitet, detailhandel med elektricitet og gas (ikke flaskeglas) og tjenesteydelser i tilknytning til elektricitets- og naturgasdistribution. Koncessioner for el- og gassektoren tildeles kun aktieselskaber med hovedkvarter og faktisk ledelse i **PT** (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887 med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed).

I **SK**: Der kræves en tilladelse til produktion, transmission og distribution af elektricitet, fremstilling af gas og distribution af gasformige brændstoffer, produktion og distribution af damp og varmt vand, rørledningstransport af brændstoffer, engros- og detailsalg af elektricitet, damp og varmt vand samt tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution, herunder tjenesteydelser på området for energieffektivitet, energibesparelser og energisyn. En økonomisk behovsprøve anvendes, og ansøgningen kan kun afvises, hvis markedet er mættet. For alle disse aktiviteter kan der kun gives tilladelse til en fysisk person med fast bopæl i EØS eller en juridisk person fra EØS.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **BE**: Med undtagelse af udvinding af metalholdige malme og anden råstofindvinding kan virksomheder, der kontrolleres af fysiske eller juridiske personer i et tredjeland, som tegner sig for mere end 5 procent af EU's olie-, naturgas- eller elektricitetsimport, være udelukket fra at opnå kontrol over aktiviteten. Krav om registrering som juridisk person (ingen filialer) (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, del af 4010, del af 4020, del af 4030).

Eksisterende foranstaltninger:

EU: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv

2003/54/EF samt

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF.

BG: Energiloven.

CY: Lovene om regulering af elektricitetsmarkedet fra 2003, lov 122(I)/2003 som ændret

lovene om regulering af gasmarkedet fra 2004, lov 183(I)/2004 som ændret

loven om olieprodukter (rørledninger), kapitel 273

loven om olieprodukter, kapitel 272 som ændret samt

lovene om olieprodukt- og brændstofs-specifikationer fra 2003, lov 148(I)/2003 som ændret .

FI: Maakaasumarkkinalaki (lov om markedet for naturgas) (508/2000), sähkömarkkinalaki (lov om elektricitetsmarkedet) (386/1995) og maakaasumarkkinalaki (lov om markedet for naturgas). (587/2017).

FR: Code de l'énergie.

PT: Lovdekret 230/2012 og lovdekret 231/2012, 26. oktober – naturgas, lovdekret 215-A/2012 og lovdekret 215-B/2012, 8. oktober – elektricitet og lovdekret 31/2006, 15. februar – råolie/olieprodukter.

SK: Lov 51/1988 om minedrift, sprængstoffer og statens minedriftsadministration

lov 569/2007 om geologiske arbejder

lov 251/2012 om energi og lov 657/2004 om termisk energi.

b) Elektricitet (ISIC Rev. 3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed))

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **FI:** Import af elektricitet. For så vidt angår grænseoverskridende handel, engroshandel og detailhandel med elektricitet.

I **FR:** Kun virksomheder, hvor 100 procent af kapitalen indehaves af den franske stat, af en anden offentlig organisation eller af Electricité de France (EDF), kan eje og drive transmissions- eller distributionssystemer til elektricitet.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BG**: For så vidt angår produktion af elektricitet og varme.

I **PT**: Elektricitetstransmission og -distribution sker på grundlag af eksklusive koncessionskontrakter om offentlige tjenesteydelser.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **BE**: En individuel godkendelse til produktion af elektricitet med en kapacitet på 25 MW eller derover kræver etablering i Unionen eller i en anden stat, som har en ordning svarende til den, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet, og hvor virksomheden har en reel og vedvarende forbindelse med landets økonomi.

Produktionen af elektricitet inden for **Belgiens** offshoreterritorium er underlagt koncession og en forpligtelse til at indgå i et joint venture med en juridisk person fra Unionen eller en juridisk person fra et land, som har en ordning svarende til den, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 96/92/EF, navnlig med hensyn til betingelser vedrørende godkendelse og udvælgelse.

Desuden skal den juridiske person have sit hovedkontor i en EU-medlemsstat eller et land, der opfylder ovennævnte kriterier, hvor den har en reel og vedvarende forbindelse med landets økonomi.

Etablering af elektriske ledninger, som forbinder offshoreproduktionen med Elia-transmissionsnettet, kræver tilladelse, og virksomheden skal opfylde de tidligere omhandlede betingelser med undtagelse af kravene om et joint venture.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – national behandling:

I **BE**: En tilladelse er nødvendig for levering af elektricitet via en mellemmand, der har kunder etableret i **BE**, som er tilsluttet det nationale net eller en direkte linje, hvis nominelle spænding er højere end 70 000 volt. Denne tilladelse kan kun gives til en fysisk eller juridisk person fra EØS.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

I **FR**: For så vidt angår produktion af elektricitet.

Eksisterende foranstaltninger:

BE: Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes

Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer and Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de pose de câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau

continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge

Arrêté royal relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci

Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel.

FI: Maakaasumarkkinalaki (lov om markedet for naturgas) (508/2000), sähkömarkkinalaki (lov om elektricitetsmarkedet) (588/2013), og maakaasumarkkinalaki (lov om markedet for naturgas) (587/2017).

FR: Code de l'énergie.

PT: Lovdekret 215-A/2012 samt

lovdekret 215-B/2012, 8. oktober – elektricitet.

c) *Brændstoffer, gas, råolie og olieprodukters (ISIC Rev. 3.1 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, del af 88, 887 (med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed)).*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **FI:** Ret til at forhindre udenlandske fysiske eller juridiske personers kontrol eller ejerskab af terminaler til flydende naturgas (LNG) (herunder de dele af LNG-terminaler, der benyttes til oplagring og forgasning af LNG) af hensyn til energisikkerheden.

I **FR:** Kun virksomheder, hvor 100 procent af kapitalen indehaves af den franske stat, af en anden offentlig organisation eller af ENGIE, kan eje og drive transmissions- eller distributionssystemer til gas af hensyn til den nationale energisikkerhed.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BE:** For så vidt angår styrtgodslagring af gas, vedrørende juridiske enheders form og behandlingen af offentlige eller private aktører, som Belgien har indrømmet eksklusive rettigheder. Der kræves etablering inden for Unionen for styrtgodslagring af gas (del af CPC 742).

I **BG:** For så vidt angår rørledningstransport, opbevaring og oplagring af olieprodukter og naturgas, herunder transitoverførsel (CPC 71310, del af CPC 742).

I **PT:** For så vidt angår grænseoverskridende levering af lager- og pakhusvirksomhed for brændstoffer, der transporteres ad rørledning (naturgas). Koncessioner vedrørende transmission, distribution og underjordisk oplagring af naturgas samt LNG-terminaler til modtagelse, oplagring og forgasning tildeles desuden på grundlag af koncessionskontrakter efter offentlige udbud (CPC 7131, CPC 7422).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **BE**: Rørledningstransport af naturgas og andre brændstoffer er genstand for et krav om tilladelse. En godkendelse kan kun gives til en fysisk eller juridisk person, der er etableret i en medlemsstat (i overensstemmelse med artikel 3 i Arrêté Royal af 14. maj 2002).

Hvis en virksomhed anmoder om tilladelse, skal:

- a) virksomheden være etableret i henhold til belgisk lovgivning, lovgivningen i en anden medlemsstat eller lovgivningen i et tredjeland, der har forpligtet sig til at opretholde en administrativ ramme svarende til de fælles krav, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas, og
- b) virksomheden have sit forvaltningsmæssige hjemsted, sit hovedforretningssted eller sit hovedkontor i en medlemsstat eller et tredjeland, der har forpligtet sig til at opretholde en administrativ ramme svarende til de fælles krav, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas, forudsat at den virksomhed, der udøves på hovedforretningsstedet eller hovedkontoret, udgør en reel og vedvarende forbindelse med økonomien i det pågældende land (CPC 7131).

I **BE**: Generelt er levering af naturgas til kunder (kunder er både distributionsvirksomheder og forbrugere, hvis samlede kombinerede forbrug af gas hidrørende fra alle forsyningspunkter er på mindst en million kubikmeter pr. år), der er etableret i Belgien, genstand for et krav om individuel godkendelse udstedt af ministeren, medmindre leverandøren er en distributionsvirksomhed, som benytter sit eget distributionsnet. En sådan godkendelse kan kun gives til fysiske eller juridiske personer fra EU.

I **CY**: For så vidt angår grænseoverskridende levering af lager- og pakhusvirksomhed for brændstoffer, der transporteres ad rørledning, og detailhandel med brændselsolier og flaskegas undtagen pr. postordre (CPC 613, CPC 62271, CPC 63297, CPC 7131, CPC 742).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **HU**: Levering af tjenesteydelser i tilknytning til rørledningstransport kræver etablering. Tjenesteydelser kan leveres på grundlag af en koncessionskontrakt udstedt af de statslige eller lokale myndigheder. Leveringen af disse tjenesteydelser er reguleret ved den ungarske koncessionslovgivning (CPC 7131).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **LT**: For så vidt angår rørledningstransport af brændstoffer og hjælpetjenesteydelser for rørledningstransport af andre varer end brændstoffer.

Eksisterende foranstaltninger:

BE: Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations samt

loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (artikel 8.2).

BG: Energiloven.

CY: Loven om regulering af elektricitetsmarkedet fra 2003, lov 122(I)/2003 som ændret

lovene om regulering af gasmarkedet fra 2004, lov 183(I)/2004 som ændret

loven om olieprodukter (rørledninger), kapitel 273

loven om olieprodukter, kapitel 272 som ændret samt

lovene om olieprodukt- og brændstofs-specifikationer fra 2003, lov 148(I)/2003 som ændret.

FI: Maakaasumarkkinalaki (lov om markedet for naturgas) (508/2000), og maakaasumarkkinalaki (lov om markedet for naturgas) (587/2017).

FR: Code de l'énergie.

HU: Lov XVI fra 1991 om koncessioner.

LT: Lov om naturgas for Republikken Litauen af 10. oktober 2000, nr. VIII-1973.

PT: Lovdekret 230/2012 og lovdekret 231/2012, 26. oktober – naturgas, lovdekret 215-A/2012 og lovdekret 215-B/2012, 8. oktober – elektricitet og lovdekret 31/2006, 15. februar – råolie/olieprodukter.

d) Kerneenergi (ISIC Rev. 3.1 12, 3.1 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, del af 4010, CPC 887))

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelser og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **DE:** For så vidt angår produktion, bearbejdning eller transport af nukleart materiale samt produktion og distribution af kerneenergi.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

I **AT** og **FI:** for så vidt angår produktion, bearbejdning, distribution eller transport af nukleart materiale samt produktion og distribution af kerneenergi.

I **BE:** For så vidt angår produktion, bearbejdning eller transport af nukleart materiale samt produktion og distribution af kerneenergi.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav:

I **HU** og **SE:** For så vidt angår bearbejdning af nukleart brændsel og kerneenergiproduktion.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse:

I **BG:** For så vidt angår bearbejdning af fissions- og fusionsmaterialer eller materialer, af hvilke disse udvindes, samt handel hermed, vedligeholdelse og reparation af udstyr og systemer i

kernekraftanlæg, transport af dette materiale og skrot og affald fra bearbejdning, brug af ioniserende stråling og alle andre tjenesteydelser i forbindelse med udnyttelse af kerneenergi til fredelige formål (herunder ingeniør- og konsulenttjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse med software osv.).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **FR**: Disse aktiviteter skal være i overensstemmelse med en Euratomaftale.

Eksisterende foranstaltninger:

AT: Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (forfatningsloven om et atomfrit Østrig) BGBl. I Nr. 149/1999.

BG: Lov om sikker anvendelse af kerneenergi.

FI: Ydinenergialaki (lov om kerneenergi) (990/1987).

HU: Lov CXVI af 1996 om kerneenergi samt

regeringsdekret nr. 72/2000 om kerneenergi.

SE: Den svenske miljølov (1998:808) og lov om aktiviteter inden for nuklear teknologi (1984:3).

Forbehold nr. 23 – Andre tjenesteydelser, i.a.n.

Sektor:	Andre tjenesteydelser, i.a.n.
Brancheklassifikation:	CPC 9703, del af CPC 612, del af CPC 621, del af CPC 625, del af 85990
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

EU forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Tjenesteydelser i forbindelse med begravelser, ligbrænding og bedemandsvirksomhed (CPC 9703)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling:

I **FI**: Ligbrændingstjenester og drift/vedligeholdelse af kirkegårde og gravpladser kan kun udføres af staten, kommunerne, sogne, trossamfund eller non-profit-fonde eller -foreninger.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

I **DE**: Kun juridiske personer, der er etableret i henhold til offentlig ret kan drive en kirkegård. Oprettelse og drift af kirkegårde og tjenesteydelser i forbindelse med begravelsesvæsen.

I **PT**: Der er krav om handelsmæssig tilstedeværelse for at levere tjenesteydelser i forbindelse med begravelser og bedemandsvirksomhed. Der kræves EØS-statsborgerskab for at blive teknisk leder for enheder, der leverer tjenesteydelser i forbindelse med begravelser og bedemandsvirksomhed.

I **SE**: Den svenske kirke og de lokale myndigheder har monopol på levering af tjenesteydelser i forbindelse med begravelser og ligbrænding.

I **CY, SI**: Tjenesteydelser i forbindelse med begravelser, ligbrænding og bedemandsvirksomhed.

Eksisterende foranstaltninger:

FI: Hautaustoimilaki (lov om begravelsesvirksomhed) (457/2003).

PT: Lovdekret nr. 10/2015 af 16. januar som ændret ved lov 15/2018, 27. marts).

SE: Begravningslag (1990:1144) (begravelsesloven), Begravningsförordningen (1990:1147) (begravelsesförordningen).

b) Andre forretnings-relaterede tjenesteydelser

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang:

I **FI**: Krav om etablering i Finland eller andre steder i EØS for at udbyde elektroniske identifikationstjenesteydelser.

Eksisterende foranstaltninger:

FI: Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista 617/2009 (lov om stærkt elektronisk identifikation og elektroniske signaturer 617/2009).

c) Nye tjenesteydelser

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

EU: For så vidt angår levering af andre nye tjenesteydelser end dem, der er klassificeret i De Forenede Nationers centrale produktklassifikation (CPC), 1991.

Det Forenede Kongeriges liste

Forbehold nr. 1 – Alle sektorer

Forbehold nr. 2 – Liberale tjenesteydelser (alle erhverv undtagen sundhedsrelaterede erhverv)

Forbehold nr. 3 – Liberale tjenesteydelser (sundhedsrelaterede erhverv og detailhandel med lægemidler)

Forbehold nr. 4 – Forretningstjenesteydelser (inkassovirksomhed og kreditoplysningsvirksomhed)

Forbehold nr. 5 – Forretningstjenesteydelser (arbejdsformidling)

Forbehold nr. 6 – Forretningstjenesteydelser (detektivvirksomhed)

Forbehold nr. 7 – Forretningstjenesteydelser (andre forretningstjenesteydelser)

Forbehold nr. 8 – Undervisning

Forbehold nr. 9 – Finansielle tjenesteydelser

Forbehold nr. 10 – Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser

Forbehold nr. 11 – Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter

Forbehold nr. 12 – Transport og hjælpetjenesteydelser i tilknytning til transport

Forbehold nr. 13 – Fiskeri og vand

Forbehold nr. 14 – Energirelaterede aktiviteter

Forbehold nr. 15 – Andre tjenesteydelser, i.a.n.

Forbehold nr. 1 – Alle sektorer

Sektor:	<i>Alle sektorer</i>
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse Forpligtelser vedrørende juridiske tjenesteydelser
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, grænseoverskridende handel med tjenesteydelser og lovgivningsmæssige rammer

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) ***Handelsmæssig tilstedeværelse***

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

Tjenesteydelser, der betragtes som offentlig forsyningsvirksomhed på nationalt eller lokalt plan, kan være genstand for offentlige monopoler eller eksklusive rettigheder, som indrømmes private operatører.

Offentlig forsyningsvirksomhed findes i sektorer som f.eks. beslægtet teknisk-videnskabelig konsulenttjenesteydelser, forsknings- og udviklingsvirksomhed (FoU-tjenesteydelser) i tilknytning til samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber, teknisk afprøvning og analyse, miljø, sundhedsydelser, transport og tjenesteydelser i tilknytning til alle transportformer. Eksklusive rettigheder til sådanne tjenesteydelser indrømmes ofte til private operatører, f.eks. sådanne, som de offentlige myndigheder har indrømmet koncessioner forbundet med specifikke serviceforpligtelser. Da der også ofte findes offentlig forsyningsvirksomhed på niveauer under centraladministrationen, er en detaljeret og udtømmende opregning ikke praktisk mulig. Dette forbehold finder ikke anvendelse på telekommunikation og computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser.

b) ***Mestbegunstigelsesbehandling***

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling og lovgivningsmæssige rammer for juridiske tjenesteydelser – forpligtelser:

Der indrømmes differentieret behandling i henhold til enhver international investerings- eller handelsaftale, der er gældende eller undertegnes før denne aftales ikrafttræden.

Der indrømmes et land differentieret behandling i henhold til en eksisterende eller fremtidig bilateral eller multilateral aftale, som:

- i) skaber et indre marked for tjenesteydelser og investeringer
- ii) giver etableringsret eller
- iii) kræver tilnærmelse af lovgivningen i en eller flere økonomiske sektorer.

Ved et "indre marked for tjenesteydelser og etablering" forstås et område uden indre grænser og med fri bevægelighed for tjenesteydelser, kapital og personer.

Ved "etableringsret" forstås forpligtelsen til fra og med aftalens ikrafttræden at ophæve alle hindringer for etablering mellem parterne i aftalen om regional økonomisk integration. Etableringsretten giver statsborgere i parterne i aftalen om regional økonomisk integration ret til at oprette og drive virksomheder på de betingelser, der i henhold til lovgivningen gælder for værtslandets egne statsborgere.

Ved "tilnærmelse af lovgivningen" forstås:

- i) tilpasning af lovgivningen i en eller flere af parterne i aftalen om regional økonomisk integration til lovgivningen i en anden eller flere andre parter i aftalen eller
- ii) inkorporering af fælles bestemmelser i lovgivningen hos parterne i aftalen om regional økonomisk integration.

En sådan tilpasning eller inkorporering skal finde sted og anses først for at træde i kraft fra det tidspunkt, hvor den er blevet indført i lovgivningen i parten eller parterne i aftalen om regional økonomisk integration.

Der indrømmes differentieret behandling vedrørende etableringsret til statsborgere eller virksomheder gennem eksisterende eller fremtidige bilaterale aftaler mellem Det Forenede Kongerige og følgende lande eller fyrstendømmer: Andorra, Monaco, San Marino og Vatikanstaten.

c) *Våben, ammunition og krigsmateriel*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

Produktion og distribution af, eller handel med, våben, ammunition og krigsmateriel. Krigsmateriel er begrænset til produkter, som udelukkende er bestemt og fremstillet til militær brug i forbindelse med krigsførelse eller forsvar.

Forbehold nr. 2 – Liberale tjenesteydelser (alle erhverv undtagen sundhedsrelaterede erhverv)

Sektor – delsektor:	Liberale tjenesteydelser - juridiske tjenesteydelser, revisionstjenesteydelser:
Brancheklassifikation:	Del af CPC 861, del af 87902, del af 862
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Lokal tilstedeværelse Forpligtelser vedrørende juridiske tjenesteydelser
Kapitel:	Liberalisering af investeringer, grænseoverskridende handel med tjenesteydelser og lovgivningsmæssige rammer

Beskrivelse:

a) *Juridiske tjenesteydelser*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, øverste ledelse og bestyrelse, national behandling, grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling og lovgivningsmæssige rammer – juridiske tjenesteydelser forpligtelser:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger vedrørende juridisk rådgivning, lovbestemte tilladelser og juridisk dokumentation og certificering, der udøves af selvstændige inden for de juridiske erhverv, der er betroet et offentligt embede, herunder notarer, og for så vidt angår tjenesteydelser, som leveres af stævningsmænd (del af CPC 861, del af 87902).

b) *Revisionstjenesteydelser (CPC 86211, 86212 undtagen regnskabsvæsen og bogholderivirksomhed)*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger vedrørende grænseoverskridende levering af revisionstjenesteydelser.

Eksisterende foranstaltninger:

Companies Act 2006

Forbehold nr. 3 – Liberale tjenesteydelser (sundhedsrelaterede erhverv og detailhandel med lægemidler)

Sektor:	Sundhedsrelaterede ydelser og detailhandel med farmaceutiske produkter og medicinske og ortopædiske artikler, andre tjenesteydelser leveret af farmaceuter
Brancheklassifikation:	CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Læge- og tandlægevirksomhed, jordemodertjenesteydelser, tjenesteydelser leveret af sygeplejersker, fysioterapeuter, psykologer og paramedicinsk personale (CPC 63211, 85201, 9312, 9319)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

Læger kan kun nedsætte sig under det nationale sundhedsvæsen afhængigt af personaleplanlægningen på det medicinske område (CPC 93121, 93122).

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Der er bopælskrav for levering af alle sundhedsrelaterede ydelser, herunder ydelser leveret af fagfolk såsom læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter, paramedicinsk personale og psykologer. Disse tjenesteydelser kan kun leveres af fysiske personer, der er fysisk til stede på Det Forenede Kongeriges område (CPC 9312, del af 93191).

Grænseoverskridende levering af ydelser leveret af læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter, psykologer og paramedicinsk personale (del af CPC 85201, 9312, del af 93191).

For tjenesteydere, der ikke er fysisk til stede i UK (del af CPC 85201, 9312, del af 93191).

b) *Detailhandel med farmaceutiske produkter og medicinske og ortopædiske artikler, andre tjenesteydelser leveret af farmaceuter (CPC 63211)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse:

Postordresalg er kun muligt fra Det Forenede Kongerige, og etablering i Det Forenede Kongerige er således nødvendig for detailhandel med farmaceutiske produkter og specifikke medicinske artikler til offentligheden i Det Forenede Kongerige.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Grænseoverskridende detailhandel med farmaceutiske produkter og medicinske og ortopædiske artikler og andre tjenesteydelser leveret af farmaceuter.

Forbehold nr. 4 – Forretningstjenesteydelser (inkassovirksomhed og kreditoplysningsvirksomhed)

Sektor – delsektor:	Forretningstjenesteydelser - inkassovirksomhed, kreditoplysningsvirksomhed
Brancheklassifikation:	CPC 87901, 87902
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger vedrørende inkassovirksomhed og kreditoplysningsvirksomhed.

Forbehold nr. 5 – Forretningstjenesteydelser (arbejdsformidling)

Sektor – delsektor: Forretningstjenesteydelser – arbejdsformidling

Brancheklassifikation: CPC 87202, 87204, 87205, 87206, 87209

Forbeholdstype: Markedsadgang
National behandling
Øverste ledelse og bestyrelse
Lokal tilstedeværelse

Kapitel: Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

Anvisning af hushjælpspersonale, arbejdstagere til erhverv og industri, plejepersonale og andet personale (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).

Ret til at kræve etablering og til at forbyde grænseoverskridende levering af rekruttering af kontorphersonale og andre arbejdstagere.

Forbehold nr. 6 – Forretningstjenesteydelser (detektivvirksomhed)

Sektor – delsektor: Forretningstjenesteydelser – detektivvirksomhed

Brancheklassifikation: CPC 87301

Forbeholdstype: Markedsadgang
National behandling
Øverste ledelse og bestyrelse
Præstationskrav
Lokal tilstedeværelse

Kapitel: Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger vedrørende detektivvirksomhed (CPC 87301).

Forbehold nr. 7 – Forretningstjenesteydelser (andre forretningstjenesteydelser)

Sektor – delsektor:	Forretningstjenesteydelser – andre forretningstjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 86764, 86769, 8868, del af 8790
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) Vedligeholdelse og reparation af fartøjer, jernbanetransportudstyr og luftfartøjer samt dele dertil (del af CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868)

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Krav om oprettelse eller fysisk tilstedeværelse på dets område og om forbud mod grænseoverskridende levering af vedligeholdelse og reparation af jernbanetransportudstyr, som er leveret fra et sted uden for dets område.

Krav om oprettelse eller fysisk tilstedeværelse på dets område og om forbud mod grænseoverskridende levering af vedligeholdelse og reparation af fartøjer til transport ad indre vandveje, som er leveret fra et sted uden for dets område.

Krav om oprettelse eller fysisk tilstedeværelse på dets område og om forbud mod grænseoverskridende levering af vedligeholdelse og reparation af maritime fartøjer, som er leveret fra et sted uden for dets område.

Krav om oprettelse eller fysisk tilstedeværelse på dets område og om forbud mod grænseoverskridende levering af vedligeholdelse og reparation af luftfartøjer samt dele dertil, som er leveret fra et sted uden for dets område (del af CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868).

Kun anerkendte organisationer bemyndiget i Det Forenede Kongerige kan gennemføre lovbestemt inspektion og certificering af skibe på vegne af Det Forenede Kongerige. Etablering kan være påkrævet.

Eksisterende foranstaltninger:

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 391/2009 af 23. april 2009 om fælles regler og standarder for organisationer, der udfører inspektion og syn af skibe som bibeholdt i Det Forenede Kongeriges lovgivning ved European Union (Withdrawal) Act 2018 og som ændret ved 2019-forordningerne om handelsskibsfart (anerkendte organisationer) (ændring) (EU Exit).

b) Andre forretningstjenesteydelser i tilknytning til luftfart

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling:

Der indrømmes differentieret behandling til et tredjeland i henhold til gældende eller fremtidige bilaterale aftaler vedrørende følgende tjenesteydelser:

- i) tjenester i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af flyvemaskiner
- ii) udlejning eller leasing af luftfartøjer uden besætning
- iii) tjenesteydelser i forbindelse med IT-reservationssystemer (CRS)
- iv) følgende tjenester, der leveres med et bemannet luftfartøj, med forbehold af overholdelsen af parternes respektive love og forskrifter vedrørende luftfartøjers indflyvning i, operationer i eller udflyvning fra deres territorium: brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering og andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester samt
- v) salg og markedsføring af lufttransporttjenesteydelser.

Forbehold nr. 8 – Undervisning

Sektor:	Undervisning
Brancheklassifikation:	CPC 92
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

Alle uddannelsestjenester, der modtager offentlig støtte eller statsstøtte i en hvilken som helst form og derfor ikke kan anses for at være privatfinansieret. Når det er tilladt for udenlandske tjenesteydere at levere privatfinansieret undervisning, kan private operatørers deltagelse i uddannelsessystemet være underlagt tildeling af en koncession, som tildeles på et ikke-diskriminerende grundlag.

Levering af anden privatfinansieret uddannelse, dvs. uddannelse, der ikke klassificeres som primærundervisning, sekundærundervisning, videregående uddannelse og voksenundervisning (CPC 929).

Forbehold nr. 9 – Finansielle tjenesteydelser

Sektor: Finansielle tjenesteydelser

Brancheklassifikation:

Forbeholdstype: Markedsadgang
National behandling
Mestbegunstigelsesbehandling
Lokal tilstedeværelse

Kapitel: Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Alle finansielle tjenesteydelser*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang:

Ret til på et ikke-diskriminerende grundlag at kræve, at leverandører af finansielle tjenesteydelser, med undtagelse af filialer, har en specifik juridisk form, når de etablerer sig i Det Forenede Kongerige.

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling:

Der indrømmes differentieret behandling til en investor eller en leverandør af finansielle tjenesteydelser fra et tredjeland i henhold til enhver bilateral eller multilateral international investerings- eller handelsaftale.

b) *Forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

Med henblik på levering af forsikringstjenesteydelser og forsikringsrelaterede tjenesteydelser undtagen:

i) direkte forsikring (herunder coassurance) og direkte forsikringsmægling til forsikring af risici i forbindelse med:

- søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en forsikring, der dækker et eller samtlige af de følgende: de transporterede varer, transportmidlet og alt ansvar i forbindelse med transporten samt
- varer i international transit

- ii) genforsikring og retrocession samt
- iii) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring.

c) *Bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – lokal tilstedeværelse:

Kun virksomheder, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted i Det Forenede Kongerige, kan fungere som depositarer for investeringsinstitutters aktiver. Til forvaltning af fælles fonde, herunder investeringsforeninger og, såfremt det er tilladt i henhold til den nationale lovgivning, investeringselskaber, skal der etableres et specialiseret administrationsselskab med hovedkontor og vedtægtsmæssigt hjemsted i Det Forenede Kongerige.

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

Med henblik på bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser undtagen:

- i) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser og
- ii) rådgivning og dermed beslægtede finansielle tjenesteydelser i forbindelse med bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser som omhandlet i litra L) i definitionen af bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring) i artikel SERVIN.5.38 [Finansielle tjenesteydelser – definitioner], litra a), nr. ii), men ikke mægling som omhandlet i definitionens litra L).

Forbehold nr. 10 – Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser

Sektor:	Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser
Brancheklassifikation:	CPC 931 undtagen 9312, del af 93191
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Sundhedstjenesteydelser – hospitalsvirksomhed, ambulancetjenesteydelser, behandlingshjem (CPC 931 bortset fra 9312, del af 93191)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, præstationskrav, øverste ledelse og bestyrelse:

For levering af alle sundhedstjenesteydelser, der modtager offentlig støtte eller statsstøtte i en hvilken som helst form og derfor ikke kan anses for at være privatfinansieret.

Alle privatfinansierede sundhedstjenesteydelser med undtagelse af hospitalsvirksomhed Private operatørers deltagelse i privatfinansierede sundhedsnetværk kan være underlagt koncession på et ikke-diskriminerende grundlag. Der kan evt. anvendes en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, transportinfrastrukturen, befolkningstætheden, den geografiske spredning og skabelsen af nye arbejdspladser.

Dette forbehold vedrører ikke levering af sundhedsrelaterede ydelser, herunder ydelser leveret af fagfolk såsom læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter, paramedicinsk personale og psykologer, der er omfattet af andre forbehold (CPC 931 undtagen 9312, del af 93191).

b) *Sundhedstjenesteydelser og sociale tjenesteydelser, herunder pensionsforsikring*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Krav om etablering eller fysisk tilstedeværelse på dets område for leverandører og begrænsning af grænseoverskridende levering af sundhedstjenesteydelser fra et sted uden for dets område, grænseoverskridende levering af sociale tjenesteydelser fra et sted uden for EU's område samt aktiviteter eller tjenesteydelser, der er del af en offentlig pensionsplan eller en lovbestemt social sikringsordning. Dette forbehold vedrører ikke levering af sundhedsrelaterede ydelser, herunder ydelser leveret af fagfolk såsom læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter,

paramedicinsk personale og psykologer, der er omfattet af andre forbehold (CPC 931 undtagen 9312, del af 93191).

c) *Sociale tjenesteydelser, herunder pensionsforsikring*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav:

Levering af alle sociale tjenesteydelser, der modtager offentlig støtte eller statsstøtte i en hvilken som helst form og derfor ikke kan anses for at være privatfinansieret, samt aktiviteter eller tjenesteydelser, der er del af en offentlig pensionsplan eller en lovbestemt social sikringsordning. Private operatørers deltagelse i privatfinansierede sociale netværk kan være underlagt koncession på et ikke-diskriminerende grundlag. Der kan evt. anvendes en økonomisk behovsprøve. Hovedkriterium: de eksisterende operatørers antal og virkningen for disse, transportinfrastrukturen, befolkningstætheden, den geografiske spredning og skabelsen af nye arbejdspladser.

Levering af privatfinansierede sociale tjenesteydelser med undtagelse af tjenesteydelser i tilknytning til hvilehjem, plejehjem og ældrehjem.

Forbehold nr. 11 – Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter

Sektor:	Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter
Brancheklassifikation:	CPC 963, 9619, 964
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed (CPC 963)*

Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed.

b) *Forlystelsesvirksomhed, teater, levende musik og cirkus (CPC 9619, 964 undtagen 96492)*

Grænseoverskridende levering af forlystelsesvirksomhed, herunder teater, levende musik, cirkus og diskoteksvirksomhed.

c) *Spil og væddemål (CPC 96492)*

Udbud af spil, som indebærer, at der gøres en indsats med penge i hasardspil, herunder lotterier, skrabekort, spilletjenester udbudt i kasinoer, spillehaller eller udskækningssteder, bookmakervirksomhed, bingospil og spilletjenester, der drives af og til fordel for velgørenhedsorganisationer eller almennyttige organisationer.

Forbehold nr. 12 – Transport og hjælpetjenesteydelser i tilknytning til transport

Sektor:	Transport
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Søtransport – enhver anden erhvervmæssig aktivitet, der udføres fra et skib*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

Besætningens nationalitet på søgående og ikke-søgående fartøjer.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, øverste ledelse og bestyrelse:

Med henblik på registrering af et fartøj eller flådedrift under Det Forenede Kongeriges flag (al kommerciel aktivitet på havene fra et søgående skib, herunder fiskeri, akvakultur og tjenesteydelser i tilknytning til fiskeri, international passager- og godstransport (CPC 721) og tjenesteydelser i tilknytning til søtransport). Dette forbehold finder ikke anvendelse på juridiske personer, som er stiftet i Det Forenede Kongerige, og som har en effektiv og vedvarende forbindelse til dets økonomi.

b) *Tjenesteydelser i tilknytning til søtransport*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

Levering af lodsning og liggepladsfaciliteter. Det skal præciseres, at uanset de kriterier, der finder anvendelse på registrering af skibe i Det Forenede Kongerige, forbeholder Det Forenede Kongerige sig retten til at kræve, at kun skibe, der er registreret i de nationale registre i Det Forenede Kongerige, kan levere lodsning og liggepladsfaciliteter (CPC 7452).

Kun fartøjer, der fører Det Forenede Kongeriges flag, kan udføre slæbe- og bugservirksomhed (CPC 7214).

c) *Tjenesteydelser i tilknytning til transport ad indre vandveje*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, mestbegunstigelsesbehandling:

Tjenesteydelser i tilknytning til transport ad indre vandveje

d) *Jernbanetransport og tjenesteydelser i tilknytning til jernbanetransport*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Passagertransport med jernbane (CPC 7111).

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse:

Godstransport med jernbane (CPC 7112).

e) *Vejtransport (passagertransport, godstransport, international lastvognstransport) og tjenesteydelser i tilknytning til vejtransport*

Hvad angår grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse:

For vejtransporttjenesteydelser, der er omfattet af del 2 (Økonomi og handel), afsnit XII (Transport), kapitel 3 og 4, samt bilag ROAD-1 til kapitel 3.

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling:

For vejtransporttjenesteydelser, der ikke er omfattet af del 2 (Økonomi og handel), afsnit XII (Transport), kapitel 3 og 4, samt bilag ROAD-1 til kapitel 3:

- i) Ret til at kræve etablering og til at begrænse den grænseoverskridende levering af vejtransporttjenesteydelser (CPC 712)
- ii) Eventuel anvendelse af økonomisk behovsprøve for taxikørsel i Det Forenede Kongerige, hvorved der fastsættes en grænse for antallet af tjenesteydere. Hovedkriterium: Lokal efterspørgsel som fastsat i gældende lovgivning (CPC 71221).

Eksisterende foranstaltninger:

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1071/2009 af 21. oktober 2009 om fælles regler om betingelser for udøvelse af vejtransporterhvervet og om ophævelse af Rådets direktiv 96/26/EF som bibeholdt i Det Forenede Kongeriges lovgivning ved European Union (Withdrawal) Act 2018 og som ændret ved 2019-forordningerne om licens til operatører og international godskørsel (ændring osv.) (EU Exit),

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1072/2009 af 21. oktober 2009 om fælles regler for adgang til markedet for international godskørsel som bibeholdt i Det Forenede Kongeriges

lovgivning ved European Union (Withdrawal) Act 2018 og som ændret ved 2019-forordningerne om licens til operatører og international godskørsel (ændring osv.) (EU Exit) samt

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/2009 af 21. oktober 2009 om fælles regler for adgang til det internationale marked for buskørsel og om ændring af forordning (EF) nr. 561/2006 som bibeholdt i Det Forenede Kongeriges lovgivning ved European Union (Withdrawal) Act 2018 og som ændret ved 2019-forordningerne om fælles regler for adgang til det internationale marked for buskørsel (ændring osv.) (EU Exit).

f) Rumfart og udlejning af rumfartøjer

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

Transporttjenesteydelser gennem rummet og udlejning af rumfartøjer (CPC 733, del af 734).

g) Mestbegunstigelsesundtagelser

Hvad angår liberalisering af investeringer – mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – mestbegunstigelsesbehandling:

i) Vej- og jernbanetransport

Ret til at indrømme differentieret behandling til et land i henhold til eksisterende eller fremtidige bilaterale aftaler om international godskørsel (herunder kombineret vejtransport/jernbanetransport) og passagertransport, der indgås mellem Det Forenede Kongerige og et tredjeland (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). En sådan behandling kan:

- forbeholde eller begrænse leveringen af de pågældende transporttjenesteydelser mellem de kontraherende parter eller gennem de kontraherende parters territorium til køretøjer, der er registreret i de kontraherende parter, eller
- give skattefritagelse for sådanne køretøjer.

ii) Lufttransport – Tjenesteydelser i tilknytning til lufttransport

Der indrømmes differentieret behandling til et tredjeland i henhold til gældende eller fremtidige bilaterale aftaler vedrørende groundhandling.

Forbehold nr. 13 – Fiskeri og vand

Sektor:	Fiskeri, akvakultur, tjenesteydelser i tilknytning til fiskeri; indvinding, rensning og distribution af vand
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882, ISIC Rev. 3.1 41
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Mestbegunstigelsesbehandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår følgende:

a) *Fiskeri, akvakultur og tjenesteydelser i tilknytning til fiskeri (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling, øverste ledelse og bestyrelse, præstationskrav mestbegunstigelsesbehandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, national behandling, lokal tilstedeværelse, mestbegunstigelsesbehandling:

1. Navnlig inden for rammerne af Det Forenede Kongeriges fiskeripolitik og fiskeriaftaler med tredjelande, adgang til og udnyttelse af biologiske ressourcer og fangstpladser i farvandene henhørende under Det Forenede Kongeriges overhøjhed eller jurisdiktion eller fiskerettigheder i henhold til en fiskerilicens fra Det Forenede Kongerige, herunder foranstaltninger:

- a) der regulerer af landing af fangster taget af fartøjer, der fører en medlemsstats eller et tredjelands flag, for så vidt angår de kvoter, de har fået tildelt, eller, for så vidt angår fartøjer, der fører Det Forenede Kongeriges flag, krav om, at en del af den samlede fangst landes i Det Forenede Kongeriges havne
- b) der fastlægger en mindstestørrelse for virksomheder med henblik på at bevare fartøjer til henholdsvis ikkeindustrielt og kystnært fiskeri
- c) der indrømmer differentieret behandling i henhold til gældende eller fremtidige internationale aftaler vedrørende fiskeri og

- d) der kræver, at besætningen på et fartøj, der fører Det Forenede Kongeriges flag, er statsborgere i Det Forenede Kongerige.
2. Et fiskerfartøjs ret til kun at føre Det Forenede Kongeriges flag , hvis:
- a) det fuldt ud ejes af:
 - i) selskaber, der er stiftet i Det Forenede Kongerige, eller
 - ii) statsborgere i Det Forenede Kongerige
 - b) den daglige drift ledes og kontrolleres fra Det Forenede Kongerige, og
 - c) befragteren, forvalteren eller operatøren af fartøjet er en virksomhed, som er stiftet i Det Forenede Kongerige eller er statsborger i Det Forenede Kongerige.
3. En kommerciel licens, som giver ret til at fiske i Det Forenede Kongeriges søterritorium, kan kun indrømmes til fartøjer, der fører Det Forenede Kongeriges flag.
4. Etablering af havbrugsfaciliteter og landbaserede faciliteter inden for akvakultur.
5. Punkt 1, litra a), b), c) (bortset fra mestbegunstigelsesbehandling) og d), punkt 2, litra a), nr. i), litra b) og c), og punkt 3 finder kun anvendelse på foranstaltninger, der gælder for fartøjer eller virksomheder, uanset de reelle ejeres nationalitet.

b) *Indvinding, rensning og distribution af vand*

Hvad angår liberalisering af investeringer – markedsadgang, national behandling og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser – markedsadgang, lokal tilstedeværelse, national behandling:

For så vidt angår levering af tjenesteydelser i tilknytning til indvinding, rensning og distribution af vand til husholdninger, industrielle, kommercielle eller andre brugere, herunder drikkevand, og vandforvaltning.

Forbehold nr. 14 – Energirelaterede aktiviteter

Sektor:	Produktion af energi og tjenesteydelser i tilknytning hertil
Brancheklassifikation:	ISIC Rev. 3.1 401, 402, CPC 7131, CPC 887 (med undtagelse af rådgivning og konsulentvirksomhed).
Forbeholdstype:	Markedsadgang National behandling Øverste ledelse og bestyrelse Præstationskrav Lokal tilstedeværelse
Kapitel:	Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger, hvor Det Forenede Kongerige tillader udenlandsk ejerskab af et transmissionssystem til elektricitet eller gas eller et system til transport via olie- og gasrørledning, vedrørende virksomheder i EU, der kontrolleres af fysiske personer eller virksomheder i et tredjeland, som tegner sig for mere end fem procent af Det Forenede Kongeriges import af olie, naturgas eller elektricitet, for at garantere energiforsyningssikkerheden i Det Forenede Kongerige. Dette forbehold finder ikke anvendelse på rådgivning og konsulentvirksomhed, der leveres som tjenesteydelser i tilknytning til energidistribution.

Forbehold nr. 15 – Andre tjenesteydelser, i.a.n.

Sektor: Andre tjenesteydelser, i.a.n.

Forbeholdstype: Markedsadgang
National behandling
Øverste ledelse og bestyrelse
Præstationskrav
Lokal tilstedeværelse

Kapitel: Liberalisering af investeringer og grænseoverskridende handel med tjenesteydelser

Beskrivelse:

Det Forenede Kongerige forbeholder sig retten til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår levering af andre nye tjenesteydelser end dem, der er klassificeret i De Forenede Nationers centrale produktklassifikation (CPC), 1991.

*BILAG SERVIN-3: FORRETNINGSREJSENDE I ETABLERINGSØJEMED, VIRKSOMHEDSINTERNT
UDSTATIONEREDE OG FORRETNINGSREJSENDE PÅ KORTVARIGT OPHOLD*

1. En foranstaltning, som er opført i dette bilag, kan opretholdes, videreføres, forlænges hurtigt eller ændres, forudsat at ændringen ikke gør foranstaltningen mindre forenelig med artikel SERVIN.4.2 [Virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende i etableringsøjemed] og SERVIN.4.3 [Forretningsrejsende på kortvarigt ophold], end tilfældet var umiddelbart før ændringen.

2. Artikel SERVIN.4.2 [Virksomhedsinternt udstationerede og forretningsrejsende i etableringsøjemed] og SERVIN.4.3 [Forretningsrejsende på kortvarigt ophold] finder ikke anvendelse på eksisterende ikkeforenelige foranstaltninger, som er opført i dette bilag, i det omfang der foreligger uforenelighed.

3. Listerne i punkt 6, 7 og 8 gælder kun for Det Forenede Kongeriges og Den Europæiske Unions områder, jf. artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde] og artikel OTH.9.2 [Geografisk anvendelsesområde], og er kun relevant i forbindelse med Den Europæiske Unions og dens medlemsstaters handelsforbindelser med Det Forenede Kongerige. De berører ikke medlemsstaternes rettigheder og forpligtelser i henhold til EU-retten.

4. Det skal præciseres, at for Den Europæiske Unions vedkommende indebærer forpligtelsen til at indrømme national behandling ikke krav om, at fysiske eller juridiske personer fra Det Forenede Kongerige også indrømmes den behandling, der indrømmes i en medlemsstat i medfør af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde eller andre foranstaltninger vedtaget i henhold til nævnte traktat, herunder deres gennemførelse i medlemsstaterne, til:

- i) fysiske personer eller personer med fast bopæl i en anden medlemsstat eller
- ii) juridiske personer, der er stiftet eller organiseret efter lov i en anden medlemsstat eller Den Europæiske Union, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende i Den Europæiske Union.

5. Følgende forkortelser er benyttet i nedenstående punkter:

AT	Østrig
BE	Belgien
BG	Bulgarien
CY	Cypern
CZ	Den Tjekkiske Republik
DE	Tyskland
DK	Danmark
EE	Estland
EL	Grækenland
ES	Spanien

EU	Den Europæiske Union og alle dens medlemsstater
FI	Finland
FR	Frankrig
HR	Kroatien
HU	Ungarn
IE	Irland
IT	Italien
LT	Litauen
LU	Luxembourg
LV	Letland
MT	Malta
NL	Nederlandene
PL	Polen
PT	Portugal
RO	Rumænien
SE	Sverige
SI	Slovenien
SK	Den Slovakiske Republik

6. Den Europæiske Unions ikkeforenelige foranstaltninger er:

Forretningsrejsende i etableringsøjemed

Alle sektorer	AT, CZ: En forretningsrejsende i etableringsøjemed skal arbejde for en virksomhed, der ikke er en nonprofitorganisation, eller: Ubundet. SK: En forretningsrejsende i etableringsøjemed skal arbejde for en virksomhed, der ikke er en nonprofitorganisation, eller: Ubundet. Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve. CY: Tilladt opholdsperiode: højst 90 dage inden for en periode på tolv måneder. En forretningsrejsende i etableringsøjemed skal arbejde for en virksomhed, der ikke er en nonprofitorganisation, eller: Ubundet.

Virksomhedsinternt udstationerede

Alle sektorer	EU: Frem til den 31. december 2022 alle afgifter, gebyrer eller skatter, som pålægges af en part (bortset fra gebyrer forbundet med behandling af ansøgning om eller fornyelse af visum eller arbejds- eller opholdstilladelse) som følge af en tilladelse til at udføre en aktivitet eller til at ansætte en person, som kan udføre en sådan aktivitet, på en parts område, medmindre der er tale om et krav i overensstemmelse med SERVIN 4.1 [Anvendelsesområde og definitioner], stk. 3, eller et sundhedsgebyr i henhold til national lovgivning i forbindelse med en ansøgning om tilladelse til indrejse, ophold, arbejde eller ophold på den anden parts område. AT, CZ, SK: En virksomhedsinternt udstationeret skal være beskæftiget af en virksomhed, der ikke er en nonprofitorganisation, eller: Ubundet. FI: Ledende personale skal være beskæftiget af en virksomhed, der ikke er en nonprofitorganisation. HU: Fysiske personer, der har været partnere i en virksomhed, opfylder ikke kravene med henblik på at blive virksomhedsinternt udstationeret.

Forretningsrejsende på kortvarigt ophold

Alle de aktiviteter, der er omhandlet i punkt 8:	CY, DK, HR: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve, hvis den forretningsrejsende på kortvarigt ophold leverer en tjenesteydelse. LV: Krav om arbejdstilladelse for transaktioner/aktiviteter, der skal udføres på grundlag af en kontrakt. MT: Krav om arbejdstilladelse. Der foretages ikke nogen økonomisk behovsprøve. SI: Krav om en kombineret opholds- og arbejdstilladelse for levering af tjenesteydelser i over 14 dage ad gangen og for visse aktiviteter (forskning og design, uddannelsesseminarer, indkøb, handelstransaktioner, oversættelse og tolkning). Der er intet krav om en økonomisk behovsprøve. SK: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve, ved levering af en tjenesteydelse på Sloakiets område af en varighed på over syv dage inden for en måned eller 30 dage inden for et kalenderår.
Forskning og udvikling	AT: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve, undtagen for forskningsaktiviteter udført af videnskabelige og statistiske forskere.
Markedsundersøgelser	AT: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve. Der er intet krav om en økonomisk behovsprøve for forsknings- og analyseaktiviteter af en varighed på op til syv dage inden for en måned eller 30 dage inden for et kalenderår. Krav om universitetsgrad. CY: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve.
Handelsmesser og udstillinger	AT, CY: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve, for aktiviteter af en varighed på over syv dage inden for en måned eller 30

	dage inden for et kalenderår.
Tjenesteydelser efter salg eller leje	AT: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve. Der er intet krav om en økonomisk behovsprøve for fysiske personer med specialviden, der uddanner arbejdstagere til at levere tjenesteydelser. CY, CZ : Krav om arbejdstilladelse for aktiviteter af en varighed på over syv dage inden for en måned eller 30 dage inden for et kalenderår. ES: Installatører, reparationer og vedligeholdelsespersonale bør beskæftiges som sådan af den juridiske person, der leverer varen eller tjenesteydelsen, eller af en virksomhed, som er en del af den samme gruppe som førstnævnte juridiske person, i mindst tre måneder umiddelbart forud for indgivelsen af en ansøgning om indrejse og bør om nødvendigt være i besiddelse af mindst tre års relevant erhvervserfaring opnået efter myndighedsalderen. FI: Afhængigt af aktiviteten kan der være krav om opholdstilladelse. SE: Krav om arbejdstilladelse, undtagen for i) fysiske personer, der deltager i uddannelse, prøvning, forberedelse eller afslutning af leveringer eller lignende aktiviteter som led i en forretningstransaktion, eller ii) montører eller faglærere, der foretager hastende installation eller reparation af maskiner i op til to måneder, når der er tale om en nødsituation. Der kræves ikke nogen økonomisk behovsprøve.
Handelstransaktioner	AT, CY: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve, for aktiviteter af en varighed på over syv dage inden for en måned eller 30 dage inden for et kalenderår. FI: Den fysiske person skal levere tjenesteydelser som beskæftiget i en juridisk person fra den anden part.
Turismepersonale	CY, ES, PL: Ubundet. FI: Den fysiske person skal levere tjenesteydelser som beskæftiget af en juridisk person fra den anden part. SE: Krav om arbejdstilladelse, undtagen for chauffører og personale i turistbusser. Der kræves ikke nogen økonomisk behovsprøve.
Oversættelse og tolkning	AT: Krav om arbejdstilladelse, herunder økonomisk behovsprøve. CY, PL: Ubundet.

7. Det Forenede Kongeriges ikkeforenelige foranstaltninger er:

Forretningsrejsende i etableringsøjemed

Alle sektorer	En forretningsrejsende i etableringsøjemed skal arbejde for en virksomhed, der ikke er en nonprofitorganisation, eller: Ubundet.

Virksomhedsinternt udstationerede

Alle sektorer	En virksomhedsinternt udstationeret skal være beskæftiget af en virksomhed, der ikke er en nonprofitorganisation, eller: Ubundet.

	Frem til den 31. december 2022 alle afgifter, gebyrer eller skatter, som pålægges af en part (bortset fra gebyrer forbundet med behandling af ansøgning om eller fornyelse af visum eller arbejds- eller opholdstilladelse) som følge af en tilladelse til at udføre en aktivitet eller til at ansætte en person, som kan udføre en sådan aktivitet, på en parts område, medmindre der er tale om et krav i overensstemmelse med SERVIN 4.1 [Anvendelsesområde og definitioner], stk. 3, eller et sundhedsgebyr i henhold til national lovgivning i forbindelse med en ansøgning om tilladelse til indrejse, ophold, arbejde eller ophold på den anden parts område.

Forretningsrejsende på kortvarigt ophold

Alle de aktiviteter, der er omhandlet i punkt 8:	Ingen

8. Forretningsrejsende på kortvarigt ophold kan deltage i følgende aktiviteter:

a) møder og høringer: fysiske personer, der deltager i møder eller konferencer eller høringer med forretningspartnere

b) forskning og design: tekniske, videnskabelige og statistiske forskere, som foretager uafhængig forskning eller forskning for en juridisk person fra den part, hvori den forretningsrejsende på kortvarigt ophold er en fysisk person,

c) markedsundersøgelser: markedsforskere og -analytikere, som foretager forskning og analyser for en juridisk person fra den part, hvori den forretningsrejsende på kortvarigt ophold er en fysisk person,

d) uddannelsesseminarer: en virksomheds personale, der kommer til det område, som besøges af den forretningsrejsende på kortvarigt ophold, for at blive uddannet i teknikker og arbejdsmetoder, der anvendes af virksomheder eller organisationer i det område, som besøges af den forretningsrejsende på kortvarigt ophold, forudsat at uddannelsen alene begrænses til iagttagelse, fortroliggørelse og klasseundervisning

e) handelsmesser og udstillinger: personale, der deltager i en handelsmesse med det formål at promovere deres virksomhed eller dennes produkter eller tjenesteydelser

f) salg: repræsentanter for en leverandør af tjenesteydelser eller varer, der modtager ordrer på eller forhandler om salg af tjenesteydelser eller varer eller indgår aftaler om salg af tjenesteydelser eller varer for den pågældende leverandør, men som ikke selv leverer varer eller tjenesteydelser. Forretningsrejsende på kortvarigt ophold må ikke involveres i direkte salg til offentligheden

g) indkøb: personale, der foretager indkøb af varer og tjenesteydelser for en virksomhed, eller ledelses- eller tilsynspersonale, der er involveret i en handelstransaktion på området i den part, hvor den forretningsrejsende på kortvarigt ophold er en fysisk person

h) tjenesteydelser efter salg eller leje: installatører, reparatorer og vedligeholdelsespersonale og tilsynspersonale, der besidder specialviden af væsentlig betydning for en sælgers kontraktlige forpligtelse, og som leverer tjenesteydelser eller uddanner arbejdstagere i at levere tjenesteydelser i medfør af en garanti eller en anden tjenesteydelseskontrakt, der er knyttet til salg eller leje af udstyr eller maskiner, herunder computersoftware, i relation til handel eller industri, der er købt eller lejet hos en juridisk person fra den part, hvori den forretningsrejsende på kortvarigt ophold er en fysisk person, i hele garantiens eller tjenesteydelseskontraktens varighed

i) handelstransaktioner: ledelses- eller tilsynspersonale samt personale, der leverer finansielle tjenesteydelser (herunder forsikringsfolk, bankfolk og investeringsmæglere), som er involveret i en handelstransaktion for en juridisk person fra den part, hvori den forretningsrejsende på kortvarigt ophold er en fysisk person

j) turismepersonale: rejsearrangører og -bureauer, turistguider og turoperatører, som deltager i turistmesser eller fungerer som ledsagere i forbindelse med en rejse, der er påbegyndt på området i den part, hvor den forretningsrejsende på kortvarigt ophold er en fysisk person, samt

k) oversættelse og tolkning: oversættere og tolke, der leverer tjenesteydelser som beskæftiget af en juridisk person fra den part, hvori den forretningsrejsende på kortvarigt ophold er en fysisk person.

*BILAG SERVIN-4: LEVERANDØRER AF KONTRAKTBASEREDE TJENESTEYDELSER OG SELVSTÆNDIGE
ERHVERVSDRIVENDE*

1. Hver part tillader, at leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser eller selvstændige erhvervsdrivende fra den anden part leverer tjenesteydelser på dens område gennem fysiske personers tilstedeværelse, jf. artikel SERVIN.4.4 [Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende], inden for de sektorer, der er opført i dette bilag, under hensyntagen til de relevante begrænsninger.
2. Nedenstående liste består af følgende elementer:
 - a) første kolonne med angivelse af den sektor eller delsektor, for hvilken kategorien af leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende er liberaliseret, samt
 - b) anden kolonne med en beskrivelse af de gældende begrænsninger.
3. Ud over listen over forbehold i dette bilag kan hver part indføre eller opretholde en foranstaltning vedrørende kvalifikationskrav, kvalifikationsprocedurer, tekniske standarder og godkendelseskrav eller -procedurer, der ikke udgør en begrænsning som omhandlet i artikel SERVIN.4.4 [Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende]. Disse foranstaltninger, herunder kravet om godkendelser, kravet om at opnå anerkendelse af uddannelsesbeviser inden for regulerede sektorer eller kravet om at bestå specifikke eksaminer, f.eks. sprogekksaminer, finder under alle omstændigheder anvendelse på leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende fra parterne, selv om de ikke er opført i dette bilag.
4. Parterne påtager sig ingen forpligtelser vedrørende leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende inden for de økonomiske aktiviteter, der ikke er opført.
5. Ved angivelsen af de forskellige sektorer og subsektorer er CPC den centrale produktnomenklatur (Central Products Classification) som fastsat i de statistiske publikationer fra De Forenede Nationers statistiske kontor (Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, CPC prov., 1991).
6. I de sektorer, hvor en økonomisk behovsprøve finder anvendelse, er hovedkriteriet vurderingen af:
 - a) for Det Forenede Kongerige, den relevante markedssituation i Det Forenede Kongerige samt
 - b) for Unionen, den relevante markedssituation i den EU-medlemsstat eller den region, hvor tjenesteydelsen vil blive leveret, under hensyntagen til bl.a. antallet af og konsekvenserne for leverandører af tjenesteydelser, som allerede leverer tjenesten, når vurderingen foretages.
7. Listerne i punkt 10-13 gælder kun for Det Forenede Kongeriges og Den Europæiske Unions områder, jf. artikel FINPROV.1 [Territorialt anvendelsesområde] og artikel OTH.9.2 [Geografisk anvendelsesområde], og er kun relevant i forbindelse med Den Europæiske Unions og dens medlemsstaters handelsforbindelser med Det Forenede Kongerige. De berører ikke medlemsstaternes rettigheder og forpligtelser i henhold til EU-retten.

8. Det skal præciseres, at for Den Europæiske Unions vedkommende indebærer forpligtelsen til at indrømme national behandling ikke krav om, at fysiske eller juridiske personer fra Det Forenede Kongerige også indrømmes den behandling, der indrømmes i en medlemsstat i medfør af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde eller andre foranstaltninger vedtaget i henhold til nævnte traktat, herunder deres gennemførelse i medlemsstaterne, til:

i) fysiske personer eller personer med fast bopæl i en anden medlemsstat eller

ii) juridiske personer, der er stiftet eller organiseret efter lov i en anden medlemsstat eller Den Europæiske Union, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende i Den Europæiske Union.

9. Følgende forkortelser er benyttet i nedenstående lister:

AT	Østrig
BE	Belgien
BG	Bulgarien
CY	Cypern
CZ	Den Tjekkiske Republik
DE	Tyskland
DK	Danmark
EE	Estland
EL	Grækenland
ES	Spanien
EU	Den Europæiske Union og alle dens medlemsstater
FI	Finland
FR	Frankrig
HR	Kroatien
HU	Ungarn
IE	Irland
IT	Italien
LT	Litauen
LU	Luxembourg
LV	Letland

MT	Malta
NL	Nederlandene
PL	Polen
PT	Portugal
RO	Rumænien
SE	Sverige
SI	Slovenien
SK	Den Slovakiske Republik

LKT Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser

IP Selvstændige erhvervsdrivende

Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser

10. Med forbehold af listen over forbehold i punkt 12 og 13 indgår parterne forpligtelser i henhold til artikel SERVIN.4.4 [Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende] med hensyn til leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser under leveringsmåde 4 inden for følgende delsektorer:

- a) Juridisk rådgivning vedrørende folkeretten og retten i hjemlandsjurisdiktionen
- b) Regnskabsvæsen og bogholderivirksomhed
- c) Skatterådgivning
- d) Arkitekttjenesteydelser samt byplanlægning og landskabsarkitektur
- e) Ingeniørtjenesteydelser og integreret ingeniørtjenesteydelser
- f) Læge- og tandlægevirksomhed
- g) Dyrlægevirksomhed
- h) Jordemodervirksomhed
- i) Virksomhed udøvet af sygeplejersker, fysioterapeuter og paramedicinsk personale
- j) IT-tjenesteydelser og lign.
- k) Tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling
- l) Reklamevirksomhed

- m) Markeds- og opinionsundersøgelsestjenesteydelser
- n) Virksomhedsrådgivning
- o) Tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning
- p) Teknisk prøvning og analyse
- q) Tilknyttet videnskabelig og teknisk rådgivning
- r) Minedrift
- s) Vedligeholdelse og reparation af fartøjer
- t) Vedligeholdelse og reparation af jernbanetransportudstyr
- u) Vedligeholdelse og reparation af motorkøretøjer, motorcykler, snescootere og vejtransportudstyr
- v) Vedligeholdelse og reparation af fly og flydele
- w) Vedligeholdelse og reparation af metalprodukter, maskiner (undtagen kontormaskiner), udstyr (undtagen transport- og kontorudstyr) og personlige ejendele og husholdningsartikler
- x) Oprettelse af adressekartoteker og postservice
- y) Telekommunikationstjenesteydelser
- z) Post- og kurertjenesteydelser
- aa) Bygge- og anlægsarbejde og tilknyttet ingeniørvirksomhed
- bb) Byggepladsundersøgelser
- cc)
- dd) Tjenesteydelser i tilknytning til landbrug, jagt og skovbrug
- ee) Miljøtjenester
- ff) Forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser - rådgivning og konsulenttjenesteydelser
- gg) Andre finansielle tjenesteydelser - rådgivning og konsulentvirksomhed
- hh) Rådgivning og konsulenttjenesteydelser på transportområdet
- ii) Rejsebureau- og rejsearrangørtjenesteydelser
- jj) Turistguidevirksomhed
- kk) Rådgivning og konsulenttjenesteydelser i tilknytning til fremstillingstjenesteydelser

Selvstændige erhvervsdrivende

11. Med forbehold af listen over forbehold i punkt 12 og 13 indgår parterne forpligtelser i henhold til artikel SERVIN.4.4 [Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende] med hensyn til selvstændige erhvervsdrivende under leveringsmåde 4 inden for følgende delsektorer:

- a) Juridisk rådgivning vedrørende folkeretten og retten i hjemlandsjurisdiktionen
- b) Arkitekttjenesteydelser samt byplanlægning og landskabsarkitektur
- c) Ingeniørtjenesteydelser og integreret ingeniørtjenesteydelser
- d) IT-tjenesteydelser og lign.
- e) Tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling
- f) Markeds- og opinionsundersøgelsestjenesteydelser
- g) Virksomhedsrådgivning
- h) Tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning
- i) Minedrift
- j) Oprettelse af adressekartoteker og postservice
- k) Telekommunikationstjenesteydelser
- l) Post- og kurertjenesteydelser
- m)
- n) Forsikringsrelaterede tjenesteydelser - rådgivning og konsulentvirksomhed
- o) Andre finansielle tjenesteydelser - rådgivning og konsulentvirksomhed
- p) Rådgivning og konsulenttjenesteydelser på transportområdet
- q) Rådgivning og konsulenttjenesteydelser i tilknytning til fremstillingstjenesteydelser

12. Den Europæiske Unions forbehold er:

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Alle sektorer	<u>LKT og SE:</u> I AT: Tilladelse til ophold gives for en samlet periode på højst seks måneder inden for en periode på 12 måneder eller i kontraktens varighed, alt efter hvad der er kortest. I CZ: Tilladelse til ophold gives for en periode på højst 12 på hinanden følgende måneder eller i kontraktens varighed, alt efter hvad der er kortest.
Juridisk rådgivning vedrørende folkeretten og retten i hjemlandsjurisdiktionen (del af CPC 861)	<u>LKT:</u> I AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE: Ingen. I BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> I AT, CY, DE, EE, FR, HR, IE, LU, LV, NL, PL, PT, SE: Ingen. I BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK: Økonomisk behovsprøve.
Regnskabsvæsen og bogholderivirksomhed (CPC 86212 undtagen "revisionstjenesteydelser", 86213, 86219 og 86220)	<u>LKT:</u> I AT, BE, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I BG, CZ, CY, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> EU: Ubundet.
Skatterådgivning (CPC 863) ¹²²	<u>LKT:</u> I AT, BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Ingen. I BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I PT: Ubundet. <u>SE:</u> EU: Ubundet.

¹²² Omfatter ikke juridisk rådgivning og juridisk repræsentation i skattesager, som hører under juridisk rådgivning inden for folkeretten og retten i hjemlandsjurisdiktionen.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Arkitektvirksomhed samtd Byplanlægnings- landskabsarkitekturvirksomhed (CPC 8671 og 8674)	og <u>LKT:</u> I BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I FI: Ingen, bortset fra: at fysiske personer skal dokumentere at være i besiddelse af den specialviden, der kræves for at levere den pågældende tjenesteydelse. I BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. I AT: Kun for planlægningsvirksomhed: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> I CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I FI: Ingen, bortset fra: at fysiske personer skal dokumentere at være i besiddelse af den specialviden, der kræves for at levere den pågældende tjenesteydelse. I BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I AT: Kun for planlægningsvirksomhed: Økonomisk behovsprøve.
Ingeniørvirksomhed samtd Integreret ingeniørvirksomhed (CPC 8672 og 8673)	<u>LKT:</u> I BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I FI: Ingen, bortset fra: at fysiske personer skal dokumentere at være i besiddelse af den specialviden, der kræves for at levere den pågældende tjenesteydelse. I BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. I AT: Kun for planlægningsvirksomhed: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> I CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I FI: Ingen, bortset fra: at fysiske personer skal dokumentere at være i besiddelse af den specialviden, der kræves for at levere den pågældende tjenesteydelse. I BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I AT: Kun for planlægningsvirksomhed: Økonomisk behovsprøve.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Lægevirksomhed (herunder psykologvirksomhed) og tandlægevirksomhed (CPC 9312 og del af 85201)	<u>LKT</u>: I SE: Ingen. I CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Økonomisk behovsprøve. I FR: Økonomisk behovsprøve, undtagen for psykologvirksomhed: Ubundet. I AT: Ubundet, undtagen for psykolog- og tandlægevirksomhed: Økonomisk behovsprøve. I BE, BG, EL, FI, HR, HU, LT, LV, SK: Ubundet. <u>SE</u>: EU: Ubundet.
Dyrlægevirksomhed (CPC 932)	<u>LKT</u>: I SE: Ingen. I CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Økonomisk behovsprøve. I AT, BE, BG, HR, HU, LV, SK: Ubundet. <u>SE</u>: EU: Ubundet.
Jordemodervirksomhed (del af CPC 93191)	<u>LKT</u>: I IE, SE: Ingen. I AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Økonomisk behovsprøve. I BE, BG, FI, HR, HU, SK: Ubundet. <u>SE</u>: EU: Ubundet.
Virksomhed udøvet af sygeplejersker, fysioterapeuter og paramedicinsk personale (del af CPC 93191)	<u>LKT</u>: I IE, SE: Ingen. I AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Økonomisk behovsprøve. I BE, BG, FI, HR, HU, SK: Ubundet. <u>SE</u>: EU: Ubundet.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
IT-tjenesteydelser og lign. (CPC 84)	<u>LKT</u>: I BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I FI: Ingen, bortset fra: at fysiske personer skal dokumentere at være i besiddelse af den specialviden, der kræves for at levere den pågældende tjenesteydelse. I AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. <u>SE</u>: I DE, EE, EL, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I FI: Ingen, bortset fra: at fysiske personer skal dokumentere at være i besiddelse af den specialviden, der kræves for at levere den pågældende tjenesteydelse. I AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I HR: Ubundet.
Forsknings- og udviklingsvirksomhed (CPC 851, 852 undtagen psykologvirksomhed ¹²³ og 853)	<u>LKT</u>: EU, undtagen i NL, SE: Krav om værtsaftale med et godkendt forskningsinstitut¹²⁴. EU, undtagen i CZ, DK, SK: Ingen I CZ, DK, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE</u>: EU, undtagen i NL, SE: Krav om værtsaftale med et godkendt forskningsinstitut¹²⁵. EU, undtagen i BE, CZ, DK, IT, SK: Ingen I BE, CZ, DK, IT, SK: Økonomisk behovsprøve.

¹²³ Del af CPC 85201, der hører under lægevirksomhed og tandlægevirksomhed.

¹²⁴ For samtlige medlemsstater undtagen DK skal godkendelsen af forskningsorganisationen og værtsaftalen ske i henhold til betingelserne i EU's direktiv 2005/71/EF af 12. oktober 2005.

¹²⁵ For samtlige medlemsstater undtagen DK skal godkendelsen af forskningsorganisationen og værtsaftalen ske i henhold til betingelserne i EU's direktiv 2005/71/EF af 12. oktober 2005.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Reklamevirksomhed (CPC 871)	<u>LKT</u> : I BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE</u> : EU: Ubundet, undtagen i NL. I NL: Ingen.
Markeds- og opinionsundersøgelser (CPC 864)	<u>LKT</u> : I BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HR, LV, MT, RO, SI, SK: Økonomisk behovsprøve. I PT: Kun for opinionsundersøgelser (CPC 86402): Ubundet. I HU, LT: Økonomisk behovsprøve, undtagen for opinionsundersøgelser (CPC 86402): Ubundet. <u>SE</u> : I DE, EE, FR, IE, LU, NL, PL, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, CY, DK, EL, ES, FI, HR, IT, LV, MT, RO, SI, SK: Økonomisk behovsprøve. I PT: Kun for opinionsundersøgelser (CPC 86402): Ubundet. I HU, LT: Økonomisk behovsprøve, undtagen for opinionsundersøgelser (CPC 86402): Ubundet.
Virksomhedsrådgivning (CPC 865)	<u>LKT</u> : I BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. <u>SE</u> : I CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning (CPC 866)	<u>LKT:</u> I BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. I HU: Økonomisk behovsprøve, undtagen for voldgifts- og mæglingsvirksomhed (CPC 86602): Ubundet. <u>SE:</u> I CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve I HU: Økonomisk behovsprøve, undtagen for voldgifts- og mæglingsvirksomhed (CPC 86602): Ubundet.
Teknisk prøvning og analyse (CPC 8676)	<u>LKT:</u> I BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. <u>SE:</u> EU: Ubundet, undtagen i NL. I NL: Ingen.
Tilknyttet videnskabelig og teknisk rådgivning (CPC 8675)	<u>LKT:</u> I BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Ingen. I AT, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DE: Ingen, undtagen for offentligt udnævnte landmålere: Ubundet. I FR: Ingen, undtagen for landmåling i forbindelse med etablering af ejendomsrettigheder og med jordlovgivning: Ubundet. I BG: Ubundet. <u>SE:</u> EU: Ubundet, undtagen i NL. I NL: Ingen.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Minedrift (CPC 883, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> I BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. <u>SE:</u> I DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Økonomisk behovsprøve.
Vedligeholdelse og reparation af fartøjer (del af CPC 8868)	<u>LKT:</u> I BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen I AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> EU: Ubundet, undtagen i NL. I NL: Ingen.
Vedligeholdelse og reparation af jernbanetransportudstyr (del af CPC 8868)	<u>LKT:</u> I BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> EU: Ubundet, undtagen i NL. I NL: Ingen.
Vedligeholdelse og reparation af motorkøretøjer, motorcykler, snescootere og vejtransportudstyr (CPC 6112, 6122, del af 8867 og del af 8868)	<u>LKT:</u> I BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> EU: Ubundet, undtagen i NL. I NL: Ingen.
Vedligeholdelse og reparation af fly og flydele (del af CPC 8868)	<u>LKT:</u> I BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> EU: Ubundet, undtagen i NL. I NL: Ingen.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Vedligeholdelse og reparation af metalprodukter, maskiner (undtagen kontormaskiner), udstyr (undtagen transport- og kontorudstyr) og personlige ejendele og husholdningsartikler¹²⁶ (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 og 8866)	<u>LKT:</u> I BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I FI: Ubundet, undtagen som led i en kontrakt om tjenesteydelser efter salg eller leje; for vedligeholdelse og reparation af personlige ejendele og husholdningsartikler (CPC 633): Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> EU: Ubundet, undtagen i NL. I NL: Ingen.
Oversættelse og tolkning (CPC 87905, undtagen officielle eller autoriserede aktiviteter)	<u>LKT:</u> I BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> I CY, DE, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I HR: Ubundet.
Telekommunikationstjenesteydelser (CPC 7544, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> I BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. <u>SE:</u> I DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve.

¹²⁶ Vedligeholdelse og reparation af kontormaskiner og udstyr, herunder IT-udstyr (CPC 845), hører under IT-tjenesteydelser.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Post- og kurer-tjenesteydelser (CPC 751, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> I BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. <u>SE:</u> I DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, HU, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve.
Bygge- og anlægsarbejde og tilknyttet ingeniørvirksomhed (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 og 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 og 517)	<u>LKT:</u> EU: Ubundet, undtagen i BE, CZ, DK, ES, FR, NL og SE . I BE, DK, ES, NL, SE: Ingen. I CZ: Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> EU: Ubundet, undtagen i NL . I NL: Ingen.
Byggepladsundersøgelser (CPC 5111)	<u>LKT:</u> I BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. <u>SE:</u> EU: Ubundet.
Videregående uddannelser (CPC 923)	<u>LKT:</u> EU, undtagen i LU, SE: Ubundet. I LU: Ubundet, undtagen for universitetsprofessorer: Ingen. I SE: Ingen, undtagen for offentligt finansierede og privatfinansierede leverandører af undervisningstjenesteydelser med en form for statsstøtte: Ubundet. <u>SE:</u> EU, undtagen i SE: Ubundet. I SE: Ingen, undtagen for offentligt finansierede og privatfinansierede leverandører af undervisningstjenesteydelser med en form for statsstøtte: Ubundet.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Landbrug, jagt og skovbrug (CPC 881, kun rådgivning og konsulenttjenesteydelser)	<u>LKT:</u> EU , undtagen i BE, DE, DK, ES, FI, HR og SE : Ubundet. I BE, DE, ES, HR, SE : Ingen I DK : Økonomisk behovsprøve. I FI : Ubundet, undtagen for rådgivning og konsulentvirksomhed i tilknytning til skovbrug: Ingen. <u>SE:</u> EU : Ubundet.
Miljøtjenester (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, del af 94060, 9405, del af 9406 og 9409)	<u>LKT:</u> I BE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE : Ingen. I AT, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK : Økonomisk behovsprøve. <u>SE:</u> EU : Ubundet.
Forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser (kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> I BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE : Ingen. I AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK : Økonomisk behovsprøve. I DK : Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. I HU : Ubundet. <u>SE:</u> I DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE : Ingen. I AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK : Økonomisk behovsprøve. I HU : Ubundet.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Andre finansielle tjenesteydelser (kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> I BE, DE, ES, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. I HU: Ubundet. <u>SE:</u> I DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I HU: Ubundet.
Transport (CPC 71, 72, 73 og 74, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> I DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. I BE: Ubundet. <u>SE:</u> I CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I PL: Økonomisk behovsprøve, undtagen for lufttransport: Ingen. I BE: Ubundet.
Rejsebureauer og rejsearrangører (herunder rejseledere ¹²⁷) (CPC 7471)	<u>LKT:</u> I AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Ingen. I BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. I BE, IE: Ubundet, undtagen for rejseledere: Ingen. <u>SE:</u> EU: Ubundet.

¹²⁷ Tjenesteydere, hvis funktion er at ledsage en gruppe på mindst 10 fysiske personer uden at være guider i bestemte områder.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Turistguidevirksomhed (CPC 7472)	<u>LKT:</u> I NL, PT, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, RO, SK, SI: Økonomisk behovsprøve. I ES, HR, LT, PL: Ubundet. <u>SE:</u> EU: Ubundet.
Fremstillingsvirksomhed (CPC 884 og 885, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> I BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Økonomisk behovsprøve. I DK: Økonomisk behovsprøve, undtagen for LKT-ophold på op til tre måneder. <u>SE:</u> I DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Ingen. I AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Økonomisk behovsprøve.

13. Det Forenede Kongeriges forbehold er:

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Alle sektorer	Ingen
Juridisk rådgivning vedrørende folkeretten og retten i hjemlandsjurisdiktionen (del af CPC 861)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ingen.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Regnskabsvæsen og bogholderivirksomhed (CPC 86212 undtagen "revisionstjenesteydelser", 86213, 86219 og 86220)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ubundet.
Skatterådgivning (CPC 863) ¹²⁸	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ubundet.
Arkitektvirksomhed samt Byplanlægnings- og landskabsarkitekturvirksomhed (CPC 8671 og 8674)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ingen.
Ingeniørvirksomhed samt Integreret ingeniørvirksomhed (CPC 8672 og 8673)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ingen.
Lægevirksomhed (herunder og psykologvirksomhed tandlægevirksomhed (CPC 9312 og del af 85201)	<u>LKT</u> : Ubundet. <u>SE</u> : Ubundet.
Dyrlægevirksomhed (CPC 932)	<u>LKT</u> : Ubundet. <u>SE</u> : Ubundet.

¹²⁸ Omfatter ikke juridisk rådgivning og juridisk repræsentation i skattesager, som hører under juridisk rådgivning inden for folkeretten og retten i hjemlandsjurisdiktionen.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Jordemodervirksomhed (del af CPC 93191)	<u>LKT</u> : Ubundet. <u>SE</u> : Ubundet.
Virksomhed udøvet af sygeplejersker, fysioterapeuter og paramedicinsk personale (del af CPC 93191)	<u>LKT</u> : Ubundet. <u>SE</u> : Ubundet.
IT-tjenesteydelser og lign. (CPC 84)	<u>LKT</u> : Det Forenede Kongerige: Ingen. <u>SE</u> : Ingen.
Forsknings- og udviklingsvirksomhed (CPC 851, 852 undtagen psykologvirksomhed ¹²⁹ og 853)	<u>LKT</u> : Ingen <u>SE</u> : Ingen
Reklamevirksomhed (CPC 871)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ubundet.
Markeds- og opinionsundersøgelser (CPC 864)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ingen.
Virksomhedsrådgivning (CPC 865)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ingen.

¹²⁹

Del af CPC 85201, der hører under lægevirksomhed og tandlægevirksomhed.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning (CPC 866)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ingen.
Teknisk prøvning og analyse (CPC 8676)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ubundet.
Tilknyttet videnskabelig og teknisk rådgivning (CPC 8675)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ubundet.
Minedrift (CPC 883, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ingen.
Vedligeholdelse og reparation af fartøjer (del af CPC 8868)	<u>LKT</u> : Ingen <u>SE</u> : Ubundet.
Vedligeholdelse og reparation af jernbanetransportudstyr (del af CPC 8868)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ubundet.
Vedligeholdelse og reparation af motorkøretøjer, motorcykler, snescootere og vejtransportudstyr (CPC 6112, 6122, del af 8867 og del af 8868)	<u>LKT</u> : Ingen. <u>SE</u> : Ubundet.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Vedligeholdelse og reparation af fly og flydele (del af CPC 8868)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ubundet.
Vedligeholdelse og reparation af metalprodukter, maskiner (undtagen kontormaskiner), udstyr (undtagen transport- og kontorudstyr) og personlige ejendele og husholdningsartikler¹³⁰ (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 og 8866)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ubundet.
Oversættelse og tolkning (CPC 87905, undtagen officielle eller autoriserede aktiviteter)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ingen.
Telekommunikationstjenesteydelser (CPC 7544, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ingen.
Post- og kurertjenesteydelser (CPC 751, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ingen.
Bygge- og anlægsarbejde og tilknyttet ingeniørvirksomhed (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 og 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 og 517)	<u>LKT:</u> Ubundet. <u>SE:</u> Ubundet.

¹³⁰ Vedligeholdelse og reparation af kontormaskiner og udstyr, herunder IT-udstyr (CPC 845), hører under IT-tjenesteydelser.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Byggepladsundersøgelser (CPC 5111)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ubundet.
Videregående uddannelser (CPC 923)	<u>LKT:</u> Ubundet. <u>SE:</u> Ubundet.
Landbrug, jagt og skovbrug (CPC 881, kun rådgivning og konsulenttjenesteydelser)	<u>LKT:</u> Ubundet. <u>SE:</u> Ubundet.
Miljøtjenester (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, del af 94060, 9405, del af 9406 og 9409)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ubundet.
Forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser (kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ingen.
Andre finansielle tjenesteydelser (kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ingen.
Transport (CPC 71, 72, 73 og 74, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ingen.

Sektor eller delsektor	Beskrivelse af forbehold
Rejsebureauer og rejsearrangører (herunder rejseledere ¹³¹) (CPC 7471)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ubundet.
Turistguidevirksomhed (CPC 7472)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ubundet.
Fremstillingsvirksomhed (CPC 884 og 885, kun rådgivning og konsulentvirksomhed)	<u>LKT:</u> Ingen. <u>SE:</u> Ingen.

¹³¹ Tjenesteydere, hvis funktion er at ledsage en gruppe på mindst 10 fysiske personer uden at være guider i bestemte områder.

BILAG SERVIN-5: BEVÆGELIGHED FOR FYSISKE PERSONER

Artikel 1: Proceduremæssige forpligtelser vedrørende indrejse og midlertidigt ophold

Parterne bestræber sig på at sikre, at behandlingen af ansøgninger om indrejse og midlertidigt ophold i henhold til deres respektive forpligtelser i aftalen følger god administrativ praksis:

- a) Parterne sikrer, at gebyrer, som de kompetente myndigheder opkræver for behandlingen af ansøgninger om indrejse og midlertidigt ophold, ikke på urimelig vis skader eller forsinker handelen med tjenesteydelser i henhold til denne aftale.
- b) Med forbehold for parternes kompetente myndigheders skøn bør de dokumenter, der kræves af en ansøger i forbindelse med ansøgninger om indrømmelse af indrejse og midlertidigt ophold for forretningsrejsende på kortvarigt ophold, stå i et rimeligt forhold til det formål, hvortil de er indsamlet.
- c) Fyldestgørende ansøgninger om indrømmelse af indrejse og midlertidigt ophold behandles så hurtigt som muligt.
- d) De kompetente myndigheder for hver part bestræber sig på hurtigst muligt at fremskaffe oplysninger som svar på enhver rimelig anmodning fra en ansøger vedrørende ansøgningens status.
- e) Hvis de kompetente myndigheder for en part kræver yderligere oplysninger fra en ansøger for at behandle ansøgningen, skal de bestræbe sig på hurtigst muligt at underrette ansøgeren herom.
- f) De kompetente myndigheder for hver part underretter ansøgeren om ansøgningens resultat hurtigst muligt, efter at der er truffet afgørelse.
- g) Hvis en ansøgning imødekommes, skal de kompetente myndigheder for hver part underrette ansøgeren om opholdsperioden og andre relevante vilkår og betingelser.
- h) Hvis en ansøgning afslås, skal de kompetente myndigheder i en part efter anmodning eller på eget initiativ underrette ansøgeren om adgang til fornyet behandling og klage, og
- i) hver part skal bestræbe sig på at acceptere og behandle ansøgninger i elektronisk format.

Artikel 2: Yderligere proceduremæssige forpligtelser med hensyn til virksomhedsinternt udstationerede og deres partner, børn og familiemedlemmer¹³²

1. Parternes kompetente myndigheder træffer en afgørelse vedrørende en ansøgning om indrejse eller midlertidigt ophold for virksomhedsinternt udstationerede eller en forlængelse heraf og giver i overensstemmelse med meddelelsesprocedurerne i henhold til national ret ansøgeren skriftlig meddelelse om afgørelsen snarest muligt og senest 90 dage efter datoen for indgivelsen af den fuldstændige ansøgning.

¹³² Stk. 1, 2 og 3 gælder ikke for medlemsstater, der ikke er omfattet af anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/66/EU af 15. maj 2014 om indrejse- og opholdsbetingelser for virksomhedsinternt udstationerede tredjelandsstatsborgere ("ICT-direktivet").

2. Hvis de oplysninger eller den dokumentation, der er vedlagt ansøgningen som bilag, er ufuldstændig(e), bestræber de pågældende kompetente myndigheder sig på inden for en rimelig frist at meddele ansøgeren, hvilke yderligere oplysninger der kræves, og fastsætter en rimelig frist for indsendelsen af disse. Den i stk. 1 nævnte periode suspenderes, indtil de kompetente myndigheder har modtaget de nødvendige supplerende oplysninger.
3. Unionen giver familiemedlemmer til fysiske personer fra Det Forenede Kongerige, som er virksomhedsinternt udstationerede i Unionen, ret til indrejse og midlertidigt ophold tildelt til familiemedlemmer af virksomhedsinternt udstationerede i henhold til artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/66/EU af 15 maj 2014 om indrejse- og opholdsbetingelser for virksomhedsinternt udstationerede tredjelandsstatsborgere.
4. Det Forenede Kongerige tillader indrejse og midlertidigt ophold for virksomhedsinternt udstationeredes partnere og børn med krav på forsørgelse i overensstemmelse med de muligheder, som Det Forenede Kongeriges indvandringsbestemmelser giver.
5. Det Forenede Kongerige tillader de virksomhedsinternt udstationeredes partnere og børn med krav på forsørgelse, jf. stk. 4, at arbejde som arbejdstagere eller selvstændige i deres visums gyldighedsperiode uden krav om arbejdstilladelse.

*BILAG SERVIN-6: RETNINGSLINJER FOR ORDNINGER VEDRØRENDE ANERKENDELSE AF
ERHVERVSMÆSSIGE KVALIFIKATIONER*

AFDELING A: Almindelige bestemmelser

Indledning

1. Dette bilag indeholder retningslinjer for ordninger vedrørende betingelserne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer ("ordninger"), jf. artikel SERVIN.5.13 [Erhvervsmæssige kvalifikationer].
2. I henhold til nævnte artikel skal der tages hensyn til disse retningslinjer ved udarbejdelsen af fælles anbefalinger fra parternes faglige organer eller deres myndigheder ("fælles anbefalinger").
3. Retningslinjerne er ikkebindende, ikke-udtømmende og berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til denne aftale. De beskriver det typiske indhold af ordningerne og indeholder generelle oplysninger om ordningens økonomiske værdi og foreneligheden af de respektive ordninger vedrørende erhvervsmæssige kvalifikationer.
4. Ikke alle elementer i disse retningslinjer er nødvendigvis relevante i alle tilfælde, og det står de professionelle organer og myndigheder frit for i deres fælles anbefalinger at medtage ethvert andet element, som de finder relevant for ordningerne for det pågældende erhverv og de pågældende erhvervsaktiviteter i overensstemmelse med denne aftale.
5. Partnerskabsrådet bør tage hensyn til retningslinjerne, når det træffer afgørelse om, hvorvidt der skal udarbejdes og vedtages ordninger. De berører ikke dets gennemgang af fælles anbefalingers overensstemmelse med anden del [Handel, transport og fiskeri], overskrift et [Handel], afsnit II [Tjenesteydelser og investeringer] og dets skønsbeføjelse til at tage de elementer i betragtning, som det anser for relevante, herunder dem, der er indeholdt i fælles anbefalinger.

AFDELING B: En ordnings form og indhold

6. I dette afsnit beskrives det typiske indhold af en ordning, hvoraf visse aspekter ikke hører under ansvarsområdet for de faglige organer eller myndigheder, der udarbejder fælles anbefalinger. Disse aspekter udgør ikke desto mindre nyttige oplysninger, der skal tages i betragtning ved udarbejdelsen af fælles anbefalinger, så de bedre kan tilpasses en ordnings mulige anvendelsesområde.
7. Anliggender, der specifikt behandles i denne aftale, og som gælder for ordninger (som f.eks. en ordnings geografiske anvendelsesområde, samspil med planlagte ikkeforenelige foranstaltninger, tvistbilægningssystemet, mekanismer for klageadgang, overvågning og revision af ordningen) bør ikke behandles i fælles anbefalinger.
8. En ordning kan indeholde forskellige mekanismer til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer inden for en part. Den kan, men er ikke nødvendigvis, begrænset til bestemmelser om anvendelsesområde og procedurer, virkninger af anerkendelse og supplerende krav samt administrative ordninger.
9. En ordning, der vedtages af partnerskabsrådet, bør afspejle den grad af skønsbeføjelse, som de kompetente myndigheder, der træffer afgørelse om anerkendelse, efter hensigten skal bevare.

En ordnings anvendelsesområde

10. Ordningen bør indeholde en angivelse af:

- a) de specifikke lovregulerede erhverv, relevante faglige titler og den aktivitet eller gruppe af aktiviteter, der er omfattet af udøvelsesrettighederne for det lovregulerede erhverv i begge parter ("udøvelsesrettighederne")
- b) hvorvidt den omfatter anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på adgang til erhvervsmæssige aktiviteter på et tidsbegrænset eller tidsubestemt grundlag.

Betingelser for godkendelse

11. Ordningen kan navnlig indeholde følgende oplysninger:

- a) de erhvervsmæssige kvalifikationer, der kræves for at blive anerkendt i henhold til ordningen (f.eks. uddannelsesbevis, erhvervserfaring eller et andet kompetencesbevis)
- b) anerkendelsesmyndighedernes skønsbeføjelser ved vurdering af anmodninger om anerkendelse af disse kvalifikationer
- c) procedurerne for håndtering af variationer og forskelle mellem erhvervsmæssige kvalifikationer og midler til at afhjælpe forskellene, herunder muligheden for at pålægge eventuelle kompensationsforanstaltninger eller andre relevante betingelser og begrænsninger.

Procedurebestemmelser

12. Ordningen kan indeholde angivelser af:

- a) de krævede dokumenter og den form, hvori de skal forelægges (f.eks. elektronisk eller på anden vis, om de skal understøttes af oversættelser eller attestering af ægthed osv.)
- b) trinnene og procedurerne i anerkendelsesprocessen, herunder dem, der vedrører mulige kompensationsforanstaltninger, tilsvarende forpligtelser og tidsfrister og
- c) tilgængeligheden af oplysninger, der er relevante for alle aspekter af anerkendelsesprocessen og kravene.

Virkninger af anerkendelse og supplerende krav

13. Ordningen kan fastsætte bestemmelser om anerkendelsens virkninger (eventuelt også for forskellige leveringsmåder).

14. Ordningen kan omfatte eventuelle yderligere krav med henblik på effektiv udøvelse af det lovregulerede erhverv i værtsparten. Sådanne krav kan omfatte:

- a) krav om registrering hos lokale myndigheder
- b) passende sprogkundskaber
- c) vandelsattest
- d) overholdelse af værtspartens krav med hensyn til brug af forretningsbetegnelse eller firmanavn

- e) overholdelse af værtspartens regler for etik, uafhængighed og faglig hæderlighed
- f) krav om en erhvervsansvarsforsikring
- g) regler om disciplinære foranstaltninger samt økonomisk og fagligt ansvar og
- h) krav til løbende faglig udvikling.

Forvaltning af ordningen

15. Ordningen bør fastsætte de betingelser, på hvilke den kan revideres eller tilbagekaldes, og virkningerne af en eventuel revision eller tilbagekaldelse. Det kan også overvejes at medtage bestemmelser vedrørende virkningerne af en tidligere indrømmet anerkendelse.

AFDELING C: En planlagt ordnings økonomiske værdi

16. I henhold til artikel SERVIN 5.13, stk. 2, [Erhvervsmæssige kvalifikationer] skal fælles anbefalinger underbygges af en evidensbaseret vurdering af den påtænkte ordnings økonomiske værdi. Dette kan bestå i en evaluering af de økonomiske fordele, som en ordning forventes at medføre for begge parter økonomier. En sådan vurdering kan bistå partnerskabsrådet, når det udformer og vedtager en ordning.

17. Aspekter såsom den nuværende åbenhed på markedet, erhvervslivets behov, tendenser på markedet og markedsudviklingen, kundernes forventninger og krav samt forretningsmuligheder vil være nyttige elementer.

18. Det kræves ikke, at evalueringen er en fuldstændig og detaljeret økonomisk analyse, men den skal indeholde en redegørelse for erhvervets interesser og de forventede fordele for parterne som følge af vedtagelsen af en ordning.

AFDELING D: Forenelighed mellem de respektive ordninger for erhvervsmæssige kvalifikationer

19. I henhold til artikel SERVIN 5.13, stk. 2, [Erhvervsmæssige kvalifikationer] skal fælles anbefalinger underbygges af en evidensbaseret vurdering af foreneligheden mellem de respektive ordninger for erhvervsmæssige kvalifikationer. Denne vurdering kan bistå partnerskabsrådet, når det udformer og vedtager en ordning.

20. Nedenstående proces har til formål at vejlede faglige organer og myndigheder, når de skal vurdere foreneligheden af de respektive erhvervsmæssige kvalifikationer og aktiviteter med henblik på at forenkle og lette anerkendelsen af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Trin 1: Vurdering af udøvelsesrettighederne og de erhvervsmæssige kvalifikationer, der kræves for at udøve det lovregulerede erhverv i hver af parterne.

21. Vurderingen af udøvelsesrettighederne og de erhvervsmæssige kvalifikationer, der kræves for at udøve et lovreguleret erhverv i hver af parterne, bør baseres på alle relevante oplysninger.

22. Følgende elementer bør identificeres:

- a) aktiviteter eller grupper af aktiviteter, der er dækket af udøvelsesrettighederne til det lovregulerede erhverv, og

- b) de erhvervsmæssige kvalifikationer, der kræves i hver af parterne for at udøve det lovregulerede erhverv, og som kan omfatte et eller flere af følgende elementer:
 - i) minimumskrav til uddannelse, f.eks. adgangskrav, uddannelsesniveau, studielængde og uddannelsens indhold
 - ii) minimumskrav til erhvervserfaring, f.eks. placering, varighed og vilkår for praktisk uddannelse eller overvåget udøvelse af erhvervet forud for registrering, udstedelse af licenser eller tilsvarende
 - iii) beståede eksaminer, især eksaminer vedrørende faglig kompetence
 - iv) opnåelse af en tilladelse eller tilsvarende, som bl.a. bekræfter opfyldelsen af de nødvendige faglige kvalifikationskrav med henblik på udøvelse af erhvervet.

Trin 2: Evaluering af forskellen mellem udøvelsesrettighederne eller de erhvervsmæssige kvalifikationer, der kræves for at udøve dette erhverv i hver af parterne

23. Vurderingen af forskellen mellem udøvelsesrettighederne for det lovregulerede erhverv eller i de erhvervsmæssige kvalifikationer, der kræves for at udøve det lovregulerede erhverv i hver af parterne, bør navnlig identificere væsentlige forskelle.

24. Der kan være betydelige forskelle på udøvelsesrettighederne, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) en eller flere former for virksomhed omfattet af et lovreguleret erhverv i værtsparten er ikke omfattet af det tilsvarende erhverv i oprindelsesparten
- b) disse former for virksomhed kræver en særlig uddannelse i værtsparten
- c) uddannelsen i disse former for virksomhed i værtsparten omfatter emner, som er forskellige fra de emner, ansøgerens uddannelsesbevis omfatter.

25. Der kan være betydelige forskelle i de erhvervsmæssige kvalifikationer, der kræves for at udøve et lovreguleret erhverv, hvis der er forskelle mellem parternes krav med hensyn til niveau, varighed eller indhold af den uddannelse, der er nødvendig for udøvelsen af den virksomhed, der er omfattet af det lovregulerede erhverv.

Tredje trin: Anerkendelsesmekanismer

26. Der kan afhængigt af omstændighederne være forskellige mekanismer til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Der kan være forskellige ordninger inden for en part.

27. Hvis der ikke er nogen væsentlig forskel i udøvelsesrettighederne og de erhvervsmæssige kvalifikationer, der kræves for at udøve et lovreguleret erhverv, kan en ordning give mulighed for en enklere, mere strømlinet anerkendelsesproces, end det ville være tilfældet, hvis der er tale om væsentlige forskelle.

28. Hvis der er væsentlige forskelle, kan ordningen omfatte kompenserende foranstaltninger, der er tilstrækkelige til at afhjælpe disse forskelle.

29. Hvis der anvendes kompensationsforanstaltninger for at mindske de væsentlige forskelle, bør de stå i et rimeligt forhold til den forskel, de sigter mod at afhjælpe. Der kan tages hensyn til eventuelle praktiske faglige erfaringer eller formel uddannelse i vurderingen af omfanget af de nødvendige kompensationsforanstaltninger.

30. Uanset om forskellen er væsentlig eller ikke, kan ordningen tage hensyn til den skønsbeføjelse, som de kompetente myndigheder, der træffer afgørelse om anerkendelse, efter hensigten skal bevare.

31. Kompensationsforanstaltninger kan antage forskellige former, herunder:

- a) en periode med overvåget udøvelse af et lovreguleret erhverv i værtsparten, eventuelt ledsaget af yderligere uddannelse under en kvalificeret persons ansvar og underlagt en reguleret vurdering
- b) en test, der er foretaget eller anerkendt af de relevante myndigheder i værtsparten med henblik på at vurdere ansøgerens evne til at udøve et lovreguleret erhverv i den pågældende part eller
- c) en midlertidig begrænsning af udøvelsesrettighederne eller en kombination af disse.

32. Ordningen kan give ansøgere mulighed for at vælge mellem forskellige kompensationsforanstaltninger, hvis dette kan begrænse den administrative byrde for ansøgerne, og sådanne foranstaltninger er ækvivalente.

BILAG PPROC-1: OFFENTLIGE UDBUD

AFDELING A: Relevante bestemmelser i GPA-aftalen

Artikel I-II, artikel IV, stk. 1, litra a), artikel IV, stk. 2 -7, artikel VI-XV, artikel XVI, stk. 1-3, artikel XVII og XVIII.

AFDELING B: Markedsadgangsforpligtelser

I denne afdeling forstås ved "CPC": den foreløbige centrale produktnomenklatur (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991)

Underafdeling B1: Den Europæiske Union

I overensstemmelse med artikel PPROC 2.2 og PPROC 2.3 finder anden del, overskrift et, afsnit VI [[OFFENTLIGE UDBUD] anvendelse i tilgift til de udbud, der er omfattet af bilagene fra Den Europæiske Union til tillæg I til GPA-aftalen, på udbud omfattet af denne afdeling.

Bemærkningerne i bilag 1-7 fra Den Europæiske Union til tillæg I til GPA-aftalen gælder også for indkøb, der er omfattet af denne underafdeling, medmindre andet er fastsat i denne underafdeling.

Udbud omfattet af denne underafdeling

1. Yderligere ordregivende enheder

Indkøb af varer og tjenesteydelser som fastsat i bilag 4-6 fra Den Europæiske Union til tillæg I til GPA-aftalen og i punkt 2 i denne underafdeling, foretaget af følgende ordregivende enheder i medlemsstaterne:

- a) alle ordregivende enheder, hvis indkøb er omfattet af EU's forsyningsvirksomhedsdirektiv, som er ordregivende myndigheder (f.eks. sådanne, som er omfattet af bilag 1 og 2 til tillæg I til GPA-aftalen) eller offentlige virksomheder¹³³, og som udøver følgende virksomhed

¹³³ I EU's forsyningsvirksomhedsdirektiv defineres "offentlige virksomheder" som enhver virksomhed, som de ordregivende myndigheder direkte eller indirekte kan have bestemmende indflydelse på som følge af ejerforhold, kapitalindskud eller de for virksomheden gældende regler.

Bestemmende indflydelse antages at foreligge, når de ordregivende myndigheder direkte eller indirekte i relation til en virksomhed:

- i. besidder majoriteten af virksomhedens ansvarlige kapital eller
- ii. råder over flertallet af de stemmer, som er knyttet til de kapitalandele, som virksomheden har udstedt, eller
- iii. kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i virksomhedens administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan.

- i) tilrådighedsstillelse eller drift af faste net til betjening af offentligheden i forbindelse med produktion, transport eller distribution af gas eller varme eller forsyning af disse net med gas eller varme eller
 - ii) enhver kombination af en sådan virksomhed og en virksomhed omhandlet i bilag 3 til tillæg I til GPA-aftalen
- b) privatejede ordregivende enheder, som udøver en virksomhed som omhandlet i litra a), i punkt 1 i bilag 3 til tillæg I til GPA-aftalen eller enhver kombination heraf og drives på grundlag af særlige eller eksklusive rettigheder, der er meddelt af en kompetent myndighed i en medlemsstat

for så vidt angår indkøb, der svarer til eller overstiger nedennævnte tærskler:

- 400 000 SDR for indkøb af varer og tjenesteydelser
- 5 000 000 SDR for indkøb af tjenesteydelser i forbindelse med bygge- og anlægsvirksomhed (CPC 51).

2. Supplerende tjenester

Indkøb af følgende tjenesteydelser i tilgift til de tjenesteydelser, der er opført i bilag 5 fra Den Europæiske Union til tillæg I til GPA-aftalen, for enheder omfattet af bilag 1-3 fra Den Europæiske Union til tillæg I til GPA-aftalen eller i henhold til punkt 1 i denne underafdeling:

- Hotel- og restauranttjenesteydelser (CPC 641)
- Restaurationstjenesteydelser (CPC 642)
- Servering af drikkevarer (CPC 643)
- Tjenesteydelser i tilknytning til telekommunikation (CPC 754)
- Tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom: på honorar- eller kontraktbasis (CPC 8220)
- Andre forretningstjenesteydelser (CPC 87901, 87903, 87905-87907)
- Uddannelsestjenester (CPC 92)

Bemærkninger

1. Hotel- og restauranttjenesteydelser (CPC 641), restaurationstjenesteydelser (CPC 642), servering af drikkevarer (CPC 643) og uddannelsestjenester (CPC 92): Kontrakterne er medtaget under ordningen om national behandling for leverandører, herunder tjenesteudbydere, fra Det Forenede Kongerige, såfremt deres værdi er lig med eller overstiger 750 000 EUR, når de tildeles af ordregivende enheder omfattet af bilag 1 og 2 fra Den Europæiske Union til tillæg I til GPA-aftalen, og deres værdi er lig med eller overstiger 1 000 000 EUR, når de tildeles af ordregivende enheder omfattet af bilag 3 fra Den Europæiske Union til tillæg I til GPA-aftalen eller af ordregivende enheder omfattet af punkt 1 i denne afdeling.

2. Når en ordregivende enhed, som ikke er en ordregivende myndighed, forsyner net, som skal betjene offentligheden med gas eller varme, betragtes dette ikke som en virksomhed som omhandlet i underdenne afdeling, når:

- a) den pågældende enheds produktion af gas eller varme finder sted, fordi forbruget heraf er nødvendigt for udøvelsen af en anden form for virksomhed end den, der er omhandlet i denne underafdeling eller i litra a)-f) i bilag 3 fra Den Europæiske Union til tillæg I til GPA-aftalen, og
- b) forsyningen af det offentlige net kun tager sigte på en rationel udnyttelse af denne produktion og svarer til højst 20 % af enhedens omsætning beregnet som et gennemsnit over de sidste tre år, heri medregnet det løbende år.

3. Anden del, overskrift et, afsnit VI [OFFENTLIGE UDBUD] og dette bilag omfatter ikke udbud af følgende tjenesteydelser:

- a) Sundhedstjenesteydelser (CPC 931)
- b) Administrative tjenesteydelser på sundhedsområdet (CPC 91122) og
- c) Anvisning af plejepersonale og anvisning af hospitalspersonale (CPC 87206 og CPC 87209).

Underafdeling B2: Det Forenede Kongerige

I overensstemmelse med artikel PPROC 2.2 og PPROC 2.3 finder anden del, overskrift et, afsnit VI [OFFENTLIGE UDBUD] anvendelse i tilgift til de udbud, der er omfattet af artikel II i GPA-aftalen, på udbud omfattet af denne underafdeling.

Bemærkningerne i bilag 1-7 fra Det Forenede Kongerige til tillæg I til GPA-aftalen gælder også for indkøb, der er omfattet af denne underafdeling, medmindre andet er fastsat i denne underafdeling.

Udbud omfattet af denne underafdeling

1. Yderligere ordregivende enheder

Indkøb af varer og tjenesteydelser som fastsat i bilag 4-6 fra Det Forenede Kongerige til tillæg I til GPA-aftalen og i punkt 2 i denne underafdeling, foretaget af følgende ordregivende enheder i Det Forenede Kongerige:

a) alle ordregivende enheder, hvis indkøb er omfattet af Utilities Contracts Regulation 2016 og Utilities Contracts (Scotland) Regulations 2016, som er ordregivende myndigheder (f.eks. sådanne, som er omfattet af bilag 1 og 2 til tillæg I til GPA-aftalen) eller offentlige virksomheder (se anm. 1), og som udøver følgende virksomhed

- i) tilrådighedsstillelse eller drift af faste net til betjening af offentligheden i forbindelse med produktion, transport eller distribution af gas eller varme eller forsyning af disse net med gas eller varme eller
- ii) enhver kombination af en sådan virksomhed og en virksomhed omhandlet i bilag 3 til tillæg I til GPA-aftalen

b) privatejede ordregivende enheder, som udøver en virksomhed som omhandlet i litra a), i punkt 1 i bilag 3 til tillæg I til GPA-aftalen eller enhver kombination heraf og drives på grundlag af særlige eller eksklusive rettigheder, der er meddelt af en kompetent myndighed i Det Forenede Kongerige

for så vidt angår indkøb, der svarer til eller overstiger nedennævnte tærskler:

- 400 000 SDR for indkøb af varer og tjenesteydelser
- 5 000 000 SDR for indkøb af tjenesteydelser i forbindelse med bygge- og anlægsvirksomhed (CPC 51).

Bemærkninger til punkt 1:

1. I Utilities Contracts Regulations 2016 defineres "offentlige virksomheder" som enhver virksomhed, som de ordregivende myndigheder direkte eller indirekte kan have bestemmende indflydelse på som følge af:

- a) deres ejerforhold til virksomheden
- b) deres kapitalindskud i virksomheden eller
- c) de for virksomheden gældende regler.

2. I Utilities Contracts (Scotland) Regulations 2016 defineres "offentlige virksomheder" som enhver person, som en eller flere ordregivende myndigheder direkte eller indirekte kan have bestemmende indflydelse på som følge af:

- a) deres ejerforhold til personen
- b) deres kapitalindskud i personen
- c) de rettigheder, der er tildelt dem ved de for personen gældende regler.

3. I både Utilities Contracts Regulations 2016 og Utilities Contracts (Scotland) Regulations 2016 antages bestemmende indflydelse at foreligge, når de ordregivende myndigheder direkte eller indirekte:

- a) besidder majoriteten af virksomhedens tegnede kapital
- b) råder over flertallet af de stemmer, som er knyttet til de kapitalandele, som virksomheden har udstedt,
- c) kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i virksomhedens administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan.

2. Supplerende tjenester

Indkøb af følgende tjenesteydelser i tilgift til de tjenesteydelser, der er opført i bilag 5 fra Det Forenede Kongerige til tillæg I til GPA-aftalen, for enheder omfattet af bilag 1-3 fra Det Forenede Kongerige til tillæg I til GPA-aftalen eller i henhold til punkt 1 i denne underafdeling:

- Hotel- og restauranttjenesteydelser (CPC 641)

- Restaurationstjenesteydelser (CPC 642)
- Servering af drikkevarer (CPC 643)
- Tjenesteydelser i tilknytning til telekommunikation (CPC 754)
- Tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom: på honorar- eller kontraktbasis (CPC 8220)
- Andre forretningstjenesteydelser (CPC 87901, 87903, 87905-87907)
- Uddannelsestjenester (CPC 92)

Bemærkninger

1. Hotel- og restauranttjenesteydelser (CPC 641), restaurationstjenesteydelser (CPC 642), udskænkning af drikkevarer (CPC 643) og undervisning (CPC 92): Kontrakterne er medtaget under ordningen om national behandling for leverandører, herunder tjenesteudbydere, fra Den Europæiske Union, såfremt deres værdi er lig med eller overstiger 663 540 GBP, når de tildeles af ordregivende enheder omfattet af bilag 1 og 2 fra Det Forenede Kongerige til tillæg I til GPA-aftalen, og deres værdi er lig med eller overstiger 884 720 GBP, når de tildeles af ordregivende enheder omfattet af bilag 3 fra Det Forenede Kongerige til tillæg I til GPA-aftalen eller af ordregivende enheder omfattet af punkt 1 i denne afdeling.

2. Når en ordregivende enhed, som ikke er en ordregivende myndighed, forsyner net, som skal betjene offentligheden med gas eller varme, betragtes dette ikke som en virksomhed som omhandlet i denne afdeling, når:

- a) den pågældende enheds produktion af gas eller varme finder sted, fordi forbruget heraf er nødvendigt for udøvelsen af en anden form for virksomhed end den, der er omhandlet i denne afdeling eller i litra a)-f) i bilag 3 fra Det Forenede Kongerige til tillæg I til GPA-aftalen, og
- b) forsyningen af det offentlige net kun tager sigte på en rationel udnyttelse af denne produktion og svarer til højst 20 % af enhedens omsætning beregnet som et gennemsnit over de sidste tre år, heri medregnet det løbende år.

3. Anden del, overskrift et, afsnit VI [OFFENTLIGE UDBUD] og dette bilag omfatter ikke udbud af følgende tjenesteydelser:

- a) Sundhedstjenesteydelser (CPC 931)
- b) Administrative tjenesteydelser på sundhedsområdet (CPC 91122) samt
- c) Anvisning af plejepersonale og anvisning af hospitalspersonale (CPC 87206 og CPC 87209).

BILAG ENER-1: LISTER OVER ENERGIVARER, KULBRINTER OG RÅSTOFFER

LISTE OVER ENERGIVARER EFTER HS-KODE

- Naturgas, herunder flydende naturgas, flydende jordoliegas (LPG), (HS-kode 27.11)
- Elektrisk energi (HS-kode 27.16)
- Råolie og olieprodukter (HS-kode 27.09 - 27.10, 27.13-27.15)
- Fast brændsel (HS-kode 27.01, HS-kode 27.02, HS-kode 27.04)
- Brænde og trækul (HS-kode 44.01 og HS-kode 44.02 til energi anvendte varer)
- Biogas (HS-kode 38.25)

LISTE OVER KULBRINTER EFTER HS-KODE

- Råolie (HS-kode 27.09)
- Naturgas (HS-kode 27.11)

LISTE OVER RÅSTOFFER EFTER HS-KAPITEL

Kapitel	Overskrift
25	Salt; svovl; jord- og stenarter; gips, kalk og cement
26	Malme, slagger og aske undtagen uran- og thoriummalme samt koncentrer (HS-kode 26.12)
27	Mineralske brændselsstoffer, mineralolier og destillationsprodukter deraf; bituminøse stoffer; mineralsk voks
28	Uorganiske kemikalier; uorganiske eller organiske forbindelser af ædle metaller, af sjældne jordarters metaller; af radioaktive grundstoffer og af isotoper undtagen radioaktive kemiske grundstoffer og radioaktive isotoper (herunder spaltelige eller fertile kemiske grundstoffer og isotoper) samt forbindelser deraf; blandinger og restprodukter med indhold af sådanne produkter (HS-kode 28.44); samt isotoper, andre end de under overskrift 28.44 hørende uorganiske eller organiske forbindelser deraf, også når de ikke er kemisk definerede (HS-kode 28.45)
29	Organiske kemikalier
31	Gødningsstoffer
71	Naturperler, kulturperler, ædel- og halvædelsten, ædle metaller, ædelmetaldublé samt varer af disse materialer med undtagelse af naturperler og kulturperler, også bearbejdede eller sorterede, men ikke trukket på snor, monterede eller indfattede; naturperler eller kulturperler, midlertidigt trukket på snor for transport (HS-kode 7101)
72	Jern og stål
74	Kobber og varer deraf
75	Nikkel og varer deraf
76	Aluminium og varer deraf

78	Bly og varer deraf
79	Zink og varer deraf
80	Tin og varer deraf
81	Andre uædle metaller; sintrede keramiske metaller (cermets); varer af disse materialer

BILAG ENER-2: ENERGI- OG MILJØSUBSIDIER

Som led i principperne i artikel 3, stk. 5, nr. 14, [Forbudte subsidier og subsidier på visse betingelser (Energi og miljø)], i kapitel tre [Kontrol med subsidier] i afsnit XI [Lige vilkår for åben og fair konkurrence og bæredygtig udvikling] i overskrift et [Handel] i andel del af denne aftale:

- 1) Subsidier til tilstrækkelig elproduktion, vedvarende energi og kraftvarmeproduktion må ikke underminere en parts evne til at opfylde sine forpligtelser i henhold til denne aftales artikel ENER.6 [Bestemmelser vedrørende engrossalg af elektricitet og gas], må ikke unødigt påvirke den effektive anvendelse af elsamkøringslinjer som omhandlet i artikel ENER.13 [Effektiv anvendelse af elsamkøringslinjer] og, uden at det berører denne aftales artikel ENER 6 (3) [Bestemmelser vedrørende engrosmarkederne for elektricitet og gas], fastsættes ved hjælp af en gennemsigtig, ikkediskriminerende og effektiv konkurrencepræget proces, og
 - a) subsidier med henblik på tilstrækkelig elproduktion skal give kapacitetsleverandører incitament til at være tilgængelige i forbindelse med forventet systemstress og kan begrænses til anlæg, der ikke overskrider de specificerede CO₂-emissionsgrænser. og
 - b) subsidier med henblik på vedvarende energikilder og kraftvarmeproduktion må ikke påvirke modtagernes forpligtelser eller muligheder for at deltage på elektricitetsmarkederne.
- 2) Uanset nr. 1) kan ikkekonkurrencebaserede procedurer, forudsat at der træffes passende foranstaltninger for at forhindre overkompensation, anvendes til at yde subsidier til vedvarende energi og kraftvarmeproduktion, hvis det potentielle udbud ikke er tilstrækkeligt til at sikre en konkurrencepræget proces, den støtteberettigede kapacitet sandsynligvis ikke vil have væsentlige virkninger for samhandelen eller investeringerne mellem parterne, eller der ydes subsidier til demonstrationsprojekter.
- 3) Hvis der indføres delvise fritagelser fra energirelaterede skatter og afgifter¹³⁴ til fordel for energiintensive brugere, må de ikke overstige de samlede skatter eller afgifter.
- 4) Hvis der ydes kompensation til elintensive brugere i tilfælde af en stigning i elomkostningerne som følge af klimapolitiske instrumenter, skal den begrænses til sektorer med en betydelig risiko for kulstoflækage på grund af omkostningsstigningen.
- 5) Subsidier til dekarbonisering af emissioner, der er knyttet til egne industrielle aktiviteter, skal resultere i en samlet reduktion af drivhusgasemissionerne. Subsidierne skal reducere de emissioner, der direkte hidrører fra den industrielle aktivitet. Subsidier til forbedring af energieffektiviteten i egne industriaktiviteter skal forbedre energieffektiviteten ved at reducere energiforbruget, enten direkte eller pr. produktionsenhed.

¹³⁴

Af klarhedshensyn omfatter afgifter ikke netafgifter eller -takster.

*BILAG ENER-3: MANGLENDE ANVENDELSE AF TREDJEPARTSADGANG OG EJERSKABSMÆSSIG
ADSKILLELSE AF INFRASTRUKTUR*

En part kan beslutte ikke at anvende artikel ENER.8 [Tredjepartsadgang til transmissions- og distributionsnet] og artikel ENER.9 [Systemdrift og adskillelse af transmissionsnetoperatører] på ny infrastruktur eller på en betydelig udvidelse af eksisterende infrastruktur, hvis:

- a) risikoen ved investeringen i den nye infrastruktur er så stor, at investeringen ikke ville finde sted, medmindre en undtagelse blev indrømmet
- b) investeringen øger konkurrencen eller forsyningssikkerheden
- c) infrastrukturen er ejet af en fysisk eller juridisk person, der i det mindste hvad angår retlig form er adskilt fra de systemoperatører, i hvis systemer den skal bygges
- d) parten træffer afgørelse om reglerne og mekanismerne for kapacitetsforvaltning og -fordeling, inden den indrømmer undtagelsen.

*BILAG ENER-4: TILDELING AF ELSAMKØRINGSLINJEKAPACITET INDEN FOR DAY-AHEAD-MARKEDETS
TIDSRAMME*

Del 1

1. Den nye procedure for kapacitetstildeling på elsamkøringslinjer inden for day-ahead-markedets tidsramme baseres på konceptet med "multi-region loose volume coupling".

Det overordnede formål med den nye procedure er at maksimere fordelene ved handel.

Som et første skridt henimod udviklingen af den nye procedure skal parterne sikre, at transmissionssystemoperatørerne udarbejder forslagsskitser og cost-benefit-analyser.

2. Som led i "multi-region loose volume coupling" skal der udvikles en markedskoblingsfunktion til fastlæggelse af nettoenergistillingerne (implicit tildeling) mellem:

- a) budområder, som er fastlagt i overensstemmelse med forordning (EU) 2019/943, og som er direkte forbundet med Det Forenede Kongerige ved hjælp af en elsamkøringslinje, og
- b) Det Forenede Kongerige.

3. Nettoenergistillingerne i forhold til elsamkøringslinjerne beregnes ved hjælp af en implicit tildeling ved anvendelse af en særlig algoritme til:

- a) erhvervsmæssige bud og tilbud til day-ahead-markedets tidsramme fra budområderne, som er fastlagt i overensstemmelse med forordning (EU) 2019/943, og som er direkte forbundet med Det Forenede Kongerige ved hjælp af en elsamkøringslinje
- b) erhvervsmæssige bud og tilbud til day-ahead-markedets tidsramme fra relevante day-ahead-markeder i Det Forenede Kongerige
- c) netværkskapacitetsdata og systemkapacitet fastlagt i overensstemmelse med den procedure, der er aftalt mellem transmissionssystemoperatørerne, samt
- d) data for forventede strømme i elsamkøringslinjer mellem budområder, som er forbundet med Det Forenede Kongerige, og andre budområder i Unionen som fastlagt af EU-transmissionssystemoperatører ved hjælp af solide metoder.

Denne fremgangsmåde skal være i overensstemmelse med de særlige kendetegn ved jævnstrømssamkøringslinjer, herunder tab og rampingkrav.

4. Markedskoblingsfunktionen skal:

- a) generere resultater i tilstrækkelig god tid før aktiviteten på parternes day-ahead-markeder (for Unionens vedkommende er der tale om fælles day-ahead-kobling, jf. Kommissionens

forordning (EU) 2015/1222¹³⁵), således at sådanne resultater kan benyttes som input i forbindelse med fastlæggelsen af resultaterne for disse markeder

- b) generere resultater, som er pålidelige og kan reproducere
 - c) være en særlig måde til at forbinde de forskellige og adskilte day-ahead-markeder i Unionen og Det Forenede Kongerige; dette betyder navnlig, at den særlige algoritme skal være forskellig og adskilt fra den, der anvendes i forbindelse med fælles day-ahead-kobling, jf. forordning (EU) 2015/1222 og – for så vidt angår bud og tilbud i Unionen – kun gave adgang til sådanne fra budområder, som er direkte forbundet med Det Forenede Kongerige ved hjælp af en elsamkøringslinje.
5. Den beregnede nettoenergiposition offentliggøres efter validering og verifikation. Hvis markedskoblingsfunktionen enten ikke kan fungere eller generere et resultat, tildeles elsamkøringslinjekapacitet efter en tilbagefaldsregel, og markedsdeltagerne underrettes om anvendelsen heraf.
6. Omkostningerne ved udvikling og gennemførelse af de tekniske procedurer deles ligeligt mellem de relevante transmissionssystemoperatører eller andre enheder fra Det Forenede Kongerige på den ene side og de relevante transmissionssystemoperatører eller andre enheder fra Unionen på den anden side, medmindre Specialudvalget vedrørende Energi bestemmer andet.

Del 2

Tidsplanen for gennemførelsen af dette bilag efter denne aftales ikrafttræden er som følger:

- a) senest efter 3 måneder – cost-benefit-analyser og forslagsskitser til de tekniske procedurer
- b) senest efter 10 måneder – forslag til de tekniske procedurer
- c) senest efter 15 måneder – ibrugtagning af de tekniske procedurer.

¹³⁵ Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (EUT L 197 af 25.7.2015, s. 24).

BILAG AVSAF-1: LUFTDYGTIGHEDS- OG MILJØCERTIFICERING

AFDELING A: Almindelige bestemmelser

Artikel 1: Formål og anvendelsesområde

1. Formålet med dette bilag er at gennemføre samarbejdet på følgende områder i henhold til denne aftales artikel AVSAF.3, stk. 2, [Anvendelsesområde og gennemførelse] og indeholder en beskrivelse af vilkår, betingelser og metoder for gensidig anerkendelse af konstateringer af overensstemmelse og certifikater:

- a) luftdygtighedsbeviser for og kontrolovervågning af civile luftfartsprodukter, jf. denne aftales artikel AVSAF.3, stk. 1, litra a) [Anvendelsesområde og gennemførelse]
- b) miljøcertifikater for og prøvning af civile luftfartsprodukter, jf. denne aftales artikel AVSAF.3, stk. 1, litra b) [Anvendelsesområde og gennemførelse] og
- c) konstruktions- og produktionscertifikater og kontrolovervågning af konstruktions- og produktionsorganisationer, jf. denne aftales artikel AVSAF.3, stk. 1, litra c) [Anvendelsesområde og gennemførelse].

2. Uanset stk. 1 er andre brugte civile luftfartsprodukter end brugte luftfartøjer udelukket fra dette bilags anvendelsesområde.

Artikel 2: Definitioner

I dette bilag forstås ved:

- a) "godkendelse": den anden parts anerkendelse af den ene parts certifikater, godkendelser, ændringer, reparationer, dokumenter og data uden valideringsaktiviteter, og uden at denne anden part udsteder et tilsvarende certifikat
- b) "godkendt frigivelsescertifikat": et certifikat udstedt af en godkendt organisation eller en kompetent myndighed i den eksporterende part til anerkendelse af overensstemmelse, hvorved det attesteres, at et andet nyt civil luftfartsprodukt end et luftfartøj er i overensstemmelse med en konstruktion, der er godkendt af den eksporterende part, og er i sikker operativ stand
- c) "kategori af civile luftfartsprodukter": en række produkter, der har fælles karakteristika, og som er grupperet i de tekniske gennemførelsesprocedurer på grundlag af EASA's og UK CAA's certificeringsspecifikationer
- d) "certificeringsmyndighed": den eksporterende parts tekniske repræsentant, som udsteder et konstruktionscertifikat for et civil luftfartsprodukt i sin egenskab af myndighed, der varetager konstruktionsstatens ansvar som fastsat i bilag 8 til konventionen angående international civil luftfart. Når et konstruktionscertifikat udstedes af en godkendt organisation i den eksporterende part, betragtes den eksporterende parts tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed
- e) "konstruktionscertifikat": en form for anerkendelse fra en parts tekniske repræsentant eller godkendte organisation af, at konstruktionen eller ændringen af konstruktionen af et civil luftfartsprodukt er i overensstemmelse med luftdygtighedskrav, hvis dette er relevant, og

miljøbeskyttelseskrav, bl.a. vedrørende miljøkarakteristika, som er fastlagt i den pågældende parts love, forskrifter og administrative bestemmelser

- f) "konstruktionsrelaterede driftskrav": driftskrav og herunder miljøkrav, som enten påvirker det civile luftfartsprodukts konstruktionskarakteristika eller konstruktionsdata vedrørende produktets drift eller vedligeholdelse af produktet, som gør det egnet til en bestemt slags drift
- g) "eksport": den procedure, efter hvilken et civilt luftfartsprodukt frigives fra en parts regelsystem for civilluftfartens sikkerhed til den anden parts regelsystem
- h) "eksportluftdygtighedsbevis": et certifikat udstedt af den eksporterende parts kompetente myndighed — eller for brugte luftfartøjer af den kompetente myndighed i den registreringsstat, hvorfra produktet eksporteres — til anerkendelse af overensstemmelse, hvorved det attesteres, at et luftfartøj opfylder de gældende luftdygtigheds- og miljøbeskyttelseskrav, der er meddelt af den importerende part
- i) "eksporterende part": den part, fra hvis regelsystem for civilluftfartens sikkerhed et civilt luftfartsprodukt frigives
- j) "import": den procedure, efter hvilken et civilt luftfartsprodukt, der er eksporteret fra en parts regelsystem for civilluftfartens sikkerhed, indføres i den anden parts regelsystem
- k) "importerende part": den part, i hvis regelsystem for civilluftfartens sikkerhed et civilt luftfartsprodukt indføres
- l) "større ændring": alle andre ændringer af typekonstruktioner end "mindre ændringer"
- m) "mindre ændring": en ændring af typekonstruktioner, som ikke har nogen mærkbar effekt på vægt, balance, strukturel styrke, driftssikkerhed, operationelle egenskaber, støj, brændstofluftning, udstødningsemission eller andre egenskaber, der påvirker det civile luftfartsprodukts luftdygtighed
- n) "data om operationel egnethed": det datasæt, som er nødvendigt for at understøtte og skabe grundlaget for de typespecifikke operationelle aspekter af visse luftfartøjstyper, der er omfattet af Unionens eller Det Forenede Kongeriges regelsystem for civilluftfartens sikkerhed. Det skal være udformet af typecertifikatansøgeren eller indehaveren af luftfartøjet og indgå i typecertifikatet. Ifølge Unionens eller Det Forenede Kongeriges regelsystem for civilluftfartens sikkerhed skal en førstegangsansøgning om et typecertifikat eller et begrænset typecertifikat omfatte, eller senere suppleres af, ansøgningen om godkendelse af data om operationel egnethed, alt efter hvad der er relevant for luftfartøjstypen
- o) "produktionsgodkendelse": et certifikat udstedt af en parts kompetente myndighed til en fabrikant, der producerer civile luftfartsprodukter, til anerkendelse af overensstemmelse, hvorved det attesteres, at fabrikanten overholder de gældende krav, der er fastsat i den pågældende parts love, forskrifter og administrative bestemmelser i forbindelse med produktionen af disse civile luftfartsprodukter
- p) "tekniske gennemførelsesprocedurer": de gennemførelsesprocedurer i relation til dette bilag, som udarbejdes af parternes tekniske repræsentanter i henhold til denne aftales artikel AVSAF.3, stk. 5 [Anvendelsesområde og gennemførelse]

- q) "valideringsmyndighed": den tekniske repræsentant for den importerende part, der accepterer eller validerer et konstruktionscertifikat udstedt af certificeringsmyndigheden som angivet i dette bilag.

AFDELING B: Tilsynsudvalget for Certificering

Artikel 3: Oprettelse og sammensætning

1. Tilsynsudvalget for Certificering, som er ansvarligt over for specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed, nedsættes herved under fælles ledelse af de tekniske repræsentanter for parterne som et teknisk koordineringsorgan, der skal stå for den effektive gennemførelse af dette bilag. Det sammensættes af repræsentanter for hver parts tekniske repræsentant og kan indbyde yderligere deltagere til at lette opfyldelsen af dets mandat.
2. Tilsynsudvalget for Certificering mødes med jævne mellemrum efter anmodning fra en af de tekniske repræsentanter og træffer afgørelser og fremsætter anbefalinger ved konsensus. Det udarbejder og vedtager sin forretningsorden.

Artikel 4: Fuldmagt

Det mandat, som Tilsynsudvalget for Certificering har, omfatter navnlig følgende:

- a) udvikle, vedtage og revidere de tekniske gennemførelsesprocedurer, der er omhandlet i artikel 6 [Tekniske gennemførelsesprocedurer]
- b) udveksle oplysninger om væsentlige sikkerhedsmæssige betænkeligheder, når dette er relevant, og opstille handlingsplaner for at imødegå dem
- c) løse tekniske problemstillinger, der hører under de kompetente myndigheders ansvar og påvirker gennemførelsen af dette bilag
- d) hvis det er relevant udvikle effektive midler til at samarbejde, yde teknisk bistand og udveksle oplysninger om sikkerheds- og miljøbeskyttelseskrav, certificeringssystemer, kvalitetsstyringssystemer og standardiseringssystemer
- e) foretage regelmæssige gennemgange af de nærmere bestemmelser om validering eller godkendelse af certifikater, der er fastsat i artikel 10 [Nærmere bestemmelser for validering af konstruktionscertifikater] og 13 [Godkendelse]
- f) foreslå ændringer til dette bilag til specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed
- g) fastlægge procedurer i henhold til artikel 29 [De kompetente myndigheders vedvarende kvalifikation] for at sikre hver parts vedvarende tillid til, at den anden parts procedurer for konstatering af overensstemmelse er pålidelige
- h) analysere og følge op på gennemførelsen af de procedurer, som er omhandlet i litra g) og
- i) indberette uløste sager til specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed og sikre gennemførelsen af afgørelser truffet af specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed vedrørende dette bilag.

AFDELING C: Gennemførelse

Artikel 5: Kompetente myndigheder med ansvar for konstruktionscertificering, produktionscertificering og eksportcertifikater

1. De kompetente myndigheder for så vidt angår konstruktionscertificering er:
 - a) for Unionen: Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur og
 - b) for Det Forenede Kongerige: Det Forenede Kongeriges civile luftfartsmyndighed
2. De kompetente myndigheder med ansvar for produktionscertificering og eksportcertifikater er:
 - a) for Unionen: Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur og medlemsstaternes kompetente myndigheder. For så vidt angår eksportcertifikater for brugte luftfartøjer er det den kompetente myndighed i den registreringsstat, hvorfra luftfartøjet eksporteres, og
 - b) for Det Forenede Kongerige: Det Forenede Kongeriges civile luftfartsmyndighed.

Artikel 6: Tekniske gennemførelsesprocedurer

1. De tekniske gennemførelsesprocedurer udvikles af de tekniske repræsentanter for parterne inden for rammerne af Tilsynsudvalget for Certificering med henblik på at fastlægge specifikke procedurer, hvormed gennemførelsen af dette bilag lettes, idet der fastlægges procedurer for kommunikationsaktiviteterne mellem parternes kompetente myndigheder.
2. De tekniske gennemførelsesprocedurer skal også tage højde for forskellene mellem parternes standarder, regler, praksis, procedurer og systemer for civil luftfart i relation til gennemførelsen af dette bilag, jf. denne aftales artikel AVSAF.3, stk. 5 [Anvendelsesområde og gennemførelse].

Artikel 7: Udveksling og beskyttelse af fortrolige oplysninger og ophavsretligt beskyttede data og oplysninger

1. Data og oplysninger, der udveksles ved gennemførelsen af dette bilag, er omfattet af denne aftales artikel AVSAF.11 [Fortrolighed og beskyttelse af data og oplysninger].
2. Data og oplysninger, der udveksles i forbindelse med valideringsprocedurer, skal være afgrænset i deres art og omfang til det nødvendige grundlag for at dokumentere opfyldelse af de gældende tekniske krav som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.
3. Enhver uenighed angående en udveksling af data og oplysninger mellem de kompetente myndigheder håndteres som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer. Hver part har ret til at henvise tvisten til Tilsynsudvalget for Certificering med henblik på bilæggelse.

AFDELING D: Konstruktionscertificering

Artikel 8: Generelle principper

1. Denne afdeling vedrører alle konstruktionscertifikater og eventuelle ændringer heraf inden for dette bilags anvendelsesområde, og navnlig:
 - a) typecertifikater, herunder begrænsede typecertifikater

- b) supplerende typecertifikater
- c) godkendelser af reparationskonstruktioner og
- d) TSO-godkendelser.

2. Valideringsmyndigheden validerer, under hensyntagen til involveringsgraden, jf. artikel 12 [Valideringsmyndighedens involveringsgrad], eller accepterer et konstruktionscertifikat eller en ændring, som certificeringsmyndigheden har udstedt eller godkendt eller er i færd med at udstede eller godkende, i henhold til de vilkår og betingelser, der er fastsat i dette bilag og angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer, herunder retningslinjerne for accept og validering af certifikater.

3. I forbindelse med gennemførelsen af dette bilag sikrer hver part, at enhver konstruktionsorganisations evne til at løse sine opgaver kontrolleres i tilstrækkelig grad i dennes regelsystem for civilluftfartens sikkerhed i kraft af en certificeringsordning for konstruktionsorganisationer.

Artikel 9: Valideringsproces

1. En ansøgning om validering af et konstruktionscertifikat for et civilt luftfartsprodukt skal indgives til valideringsmyndigheden gennem certificeringsmyndigheden som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

2. Certificeringsmyndigheden skal sikre, at valideringsmyndigheden modtager alle de relevante data og oplysninger, der er nødvendige for at validere konstruktionscertifikatet, som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

3. Efter at have modtaget ansøgningen om validering af konstruktionscertifikatet fastlægger valideringsmyndigheden certificeringsgrundlaget for validering i henhold til dette bilags artikel 11 [Certificeringsgrundlag for valideringen] samt valideringsmyndighedens involveringsgrad i valideringsprocessen i henhold til dette bilags artikel 12 [Valideringsmyndighedens involveringsgrad].

4. Valideringsmyndigheden baserer, som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer, og så vidt det er praktisk muligt, sin validering på de tekniske evalueringer, prøvninger, inspektioner og konstateringer af overensstemmelse, som certificeringsmyndigheden har foretaget.

5. Valideringsmyndigheden udsteder efter sin gennemgang af relevante data og oplysninger, som certificeringsmyndigheden har forelagt, sit konstruktionscertifikat for det validerede civile luftfartsprodukt ("valideret konstruktionscertifikat"), hvis:

- a) det bekræftes, at certificeringsmyndigheden har udstedt sit eget konstruktionscertifikat for det civile luftfartsprodukt
- b) certificeringsmyndigheden har fastslået, at det civile luftfartsprodukt er i overensstemmelse med det certificeringsgrundlag, der er omhandlet i artikel 11 [Certificeringsgrundlag for valideringen]
- c) der er fundet en løsning på alle problemstillinger, som valideringsmyndigheden har behandlet under valideringsproceduren og

- d) ansøgeren har opfyldt supplerende administrative krav, som er angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

6. Hver part skal sikre, at for at opnå og opretholde et valideret konstruktionscertifikat skal ansøgeren opbevare og give certificeringsmyndigheden adgang til alle relevante konstruktionsoplysninger, tegninger og prøvningsrapporter, herunder inspektionsrapporter om det certificerede civile luftfartsprodukt, for at kunne stille de fornødne informationer til rådighed til sikring af det civile luftfartsprodukts vedvarende luftdygtighed og overensstemmelse med de gældende miljøbeskyttelseskrav.

Artikel 10: Nærmere bestemmelser for validering af konstruktionscertifikater

1. Typecertifikater, der er udstedt af Unionens tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed, valideres af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som valideringsmyndighed. Følgende oplysninger skal fremlægges til accept:

- a) monteringsvejledning for motorer (typecertifikat for motorer)
- b) reparationshåndbog vedrørende konstruktionen
- c) instruks angående elektriske kabler og konnektorer i relation til vedvarende luftdygtighed og
- d) håndbog om masse og balance.

Proceduremæssige detaljer vedrørende accept af de relevante oplysninger kan fastlægges i en teknisk gennemførelsesprocedure. Sådanne proceduremæssige detaljer må ikke påvirke kravet om godkendelse i medfør af første afsnit.

2. Betydelige supplerende typecertifikater og godkendelser af betydelige større ændringer, der er udstedt af Unionens tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed, valideres af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som valideringsmyndighed. Som hovedregel anvendes en strømlinet valideringsproces, der er afgrænset til teknisk rutineopbygning uden valideringsmyndighedens medvirken til ansøgerens godtgørelse af overensstemmelsesaktiviteter, medmindre de tekniske repræsentanter træffer anden afgørelse i hvert enkelt tilfælde.

3. Typecertifikater, der er udstedt af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed, valideres af Unionens tekniske repræsentant som valideringsmyndighed.

4. Supplerende typecertifikater, godkendelser af større ændringer, større reparationer og TSO-godkendelser, der er udstedt af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed eller af en godkendt organisation i henhold til Det Forenede Kongeriges love og bestemmelser, accepteres af Unionens tekniske repræsentant som valideringsmyndighed. Der kan anvendes en strømlinet valideringsproces, der er afgrænset til teknisk rutineopbygning uden valideringsmyndighedens medvirken til ansøgerens godtgørelse af overensstemmelsesaktiviteter, hvis de tekniske repræsentanter træffer afgørelse herom i hvert enkelt tilfælde.

Artikel 11: Certificeringsgrundlag for valideringen

1. Med henblik på validering af et konstruktionscertifikat for et civilt luftfartsprodukt skal valideringsmyndigheden henvise til følgende krav, som er fastsat i partens love, forskrifter og administrative bestemmelser, når certificeringsgrundlaget skal fastslås:

- a) luftdygtighedskravene for et tilsvarende civilt luftfartsprodukt, som var i kraft på den faktiske dato for anvendelse, og som certificeringsmyndigheden har fastsat, og suppleret, hvis det er relevant, med yderligere tekniske betingelser som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer og
 - b) miljøbeskyttelseskravene til det civile luftfartsprodukt, som var gældende på datoen for indgivelse af ansøgningen om validering til valideringsmyndigheden.
2. Valideringsmyndigheden skal, når dette er relevant, specificere eventuelle:
- a) undtagelser fra gældende krav
 - b) afvigelser fra gældende krav eller
 - c) kompenserende faktorer, hvormed der tilvejebringes et tilsvarende sikkerhedsniveau, når gældende krav ikke er opfyldt.
3. Ud over de krav, der er fastsat i stk. 1 og 2, skal valideringsmyndigheden angive eventuelle særlige betingelser, der skal opfyldes, hvis de relevante luftdygtighedsbestemmelser, love, forskrifter og administrative bestemmelser ikke indeholder hensigtsmæssige eller relevante sikkerhedskrav til det civile luftfartsprodukt, fordi:
- a) det civile luftfartsprodukt har nye eller usædvanlige konstruktionsegenskaber i forhold til den konstruktionspraksis, som de gældende luftdygtighedsbestemmelser, love, forskrifter og administrative bestemmelser er baseret på
 - b) den tilsigtede anvendelse af det civile luftfartsprodukt er utraditionel eller
 - c) erfaringer fra andre tilsvarende civile luftfartsprodukter i brug eller civile luftfartsprodukter, der har tilsvarende konstruktionsegenskaber, har vist, at der kan opstå betingelser, som ikke frembyder den fornødne sikkerhed.
4. Ved angivelsen af undtagelser, afvigelser, kompenserende faktorer eller særlige betingelser skal valideringsmyndigheden tage behørigt hensyn til de af certificeringsmyndigheden anvendte undtagelser, afvigelser, kompenserende faktorer eller særlige betingelser, og disse må ikke pålægge de civile luftfartsprodukter, som foreligger til validering, strengere krav end dem, der gælder for de tilsvarende egne produkter. Valideringsmyndigheden skal meddele certificeringsmyndigheden sådanne undtagelser, afvigelser, kompenserende faktorer eller særlige betingelser.

Artikel 12: Valideringsmyndighedens involveringsgrad

1. En parts valideringsmyndigheds involveringsgrad i forbindelse med den valideringsprocedure, der er omhandlet i artikel 9 [Valideringsproces] og angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer, fastlægges primært i forhold til:
- a) den anden parts kompetente myndigheds erfaring og dokumenterede indsats som certificeringsmyndighed
 - b) valideringsmyndighedens allerede høstede erfaringer fra tidligere valideringsrunder sammen med den anden parts kompetente myndighed
 - c) den validerede konstruktions art

- d) ansøgerens hidtidige præstationer og erfaring opnået hos valideringsmyndigheden og
- e) resultatet af vurderinger af kvalifikationskrav som omhandlet i artikel 28 [Kvalifikationskrav med henblik på anerkendelse af konstateringer af overensstemmelse og certifikater] og 29 [De kompetente myndigheders vedvarende kvalifikation].

2. Valideringsmyndigheden gennemfører specialprocedurer og kontrol, især vedrørende certificeringsmyndighedens processer og metoder, ved den første validering af certifikater, hvor certificeringsmyndigheden ikke tidligere har udstedt et certifikat i den pågældende kategori af civile luftfartsprodukter efter den 30. september 2004. De anvendte procedurer og krav beskrives i detaljer i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

3. Tilsynsudvalget for Certificering skal regelmæssigt måle, kontrollere og gennemgå den praktiske gennemførelse af de principper, som er anført i stk. 1 og 2, efter måleparametre, som er angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

Artikel 13: Godkendelse

1 For et konstruktionscertifikat, der skal godkendes, anerkender valideringsmyndigheden det konstruktionscertifikat, som er udstedt af certificeringsmyndigheden, uden valideringsaktiviteter. Valideringsmyndigheden anerkender i så fald konstruktionscertifikatet som ækvivalent med et certifikat, der er udstedt i henhold til sin egen parts love, forskrifter og administrative bestemmelser, og valideringsmyndigheden må ikke udstede sit tilsvarende certifikat.

2. Ubetydelige supplerende typecertifikater, ubetydelige større ændringer og TSO-godkendelser, der er udstedt af Unionens tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed eller af en godkendt organisation i henhold til EU-retten, anerkendes af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som valideringsmyndighed.

3. Mindre ændringer og reparationer, der er godkendt af Unionens tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed eller af en godkendt organisation i henhold til EU-retten, anerkendes af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som valideringsmyndighed.

4. Mindre ændringer og mindre reparationer, der er godkendt af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed eller af en godkendt organisation i henhold til Det Forenede Kongeriges love og bestemmelser, anerkendes af Unionens tekniske repræsentant som valideringsmyndighed.

Artikel 14: Gennemførelsesbestemmelser til artikel 10 [[Nærmere bestemmelser for validering af konstruktionscertifikater] og 13 [Godkendelse]

1. Certificeringsmyndigheden klassificerer mindre eller større ændringer i henhold til de definitioner, som er fastsat i dette bilag, og de fortolkes i overensstemmelse med certificeringsmyndighedens gældende regler og procedurer.

2. I forbindelse med klassificeringen af, hvorvidt et supplerende typecertifikat eller en større ændring er betydelig eller ubetydelig, overvejer certificeringsmyndigheden ændringen i sammenhæng med alle tidligere relevante konstruktionsændringer og alle hermed forbundne revisioner af de gældende certificeringsspecifikationer, der er indarbejdet i typecertifikatet for det civile luftfartsprodukt. Ændringer, der opfylder et af følgende kriterier, betragtes automatisk som betydelige:

- a) Konfigurationen som helhed eller konstruktionsprincipperne er ikke bibeholdt eller
- b) de forudsætninger, der er anvendt ved certificeringen af det produkt, der skal ændres, bevarer ikke deres gyldighed.

Artikel 15: Eksisterende konstruktionscertifikater

Men henblik på dette bilag gælder følgende:

- a) typecertifikater, supplerende typecertifikater, godkendelser af ændringer og reparationer samt TSO-godkendelser og ændringer heraf, der er udstedt af Unionens tekniske repræsentant til ansøgere fra Det Forenede Kongerige eller af en godkendt konstruktionsorganisation beliggende i Det Forenede Kongerige i henhold til EU-retten, og som er gyldige den 31. december 2020, anses som værende udstedt af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som certificeringsmyndighed eller af en godkendt organisation i henhold til Det Forenede Kongeriges love og bestemmelser, og at være godkendt af Unionens tekniske repræsentant som valideringsmyndighed i overensstemmelse med artikel 13, stk. 1 [Godkendelse]
- b) typecertifikater, supplerende typecertifikater, godkendelser af ændringer og reparationer samt TSO-godkendelser og ændringer heraf, der er udstedt af Unionens tekniske repræsentant til ansøgere fra Unionen eller af en konstruktionsorganisation beliggende i Den Europæiske Union i henhold til EU-retten, og som er gyldige den 31. december 2020, anses som værende godkendt af Det Forenede Kongeriges tekniske repræsentant som valideringsmyndighed i overensstemmelse med artikel 13, stk. 1 [Godkendelse].

Artikel 16: Overførsel af et konstruktionscertifikat

Hvis et konstruktionscertifikat overdrages til en anden enhed, underretter certificeringsmyndigheden, der har ansvaret for konstruktionscertifikatet, straks valideringsmyndigheden om overdragelsen og anvender proceduren vedrørende overdragelse af konstruktionscertifikater som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

Artikel 17: Konstruktionsrelaterede driftskrav

1. De tekniske repræsentanter sikrer om nødvendigt, at data og oplysninger vedrørende konstruktionsrelaterede driftskrav udveksles i løbet af valideringsproceduren.
2. Hvis de tekniske repræsentanter træffer afgørelse herom, kan valideringsmyndigheden for nogle konstruktionsrelaterede driftskravs vedkommende anerkende certificeringsmyndighedens overensstemmelseserklæring i forbindelse med valideringsproceduren.

Artikel 18: Typerelaterede operationelle dokumenter og data

- 1 Nogle typespecifikke sæt af operationelle dokumenter og data, bl.a. data om operationel egnethed i EU-systemet og ækvivalente data i Det Forenede Kongeriges system, der leveres af indehaveren af typecertifikatet, godkendes eller accepteres af certificeringsmyndigheden og udveksles om nødvendigt i forbindelse med valideringsproceduren.
2. Valideringsmyndigheden kan enten acceptere eller validere de i stk. 1 omhandlede operationelle dokumenter og data som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

Artikel 19: Sideløbende validering

Hvis ansøgeren og de tekniske repræsentanter træffer afgørelse herom, kan der benyttes en sideløbende certificerings- og valideringsprocedure, hvis dette er relevant, som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

Artikel 20: Vedvarende luftdygtighed

1. De kompetente myndigheder påtager sig at træffe forholdsregler for at imødegå sikkerhedsmæssige problemer ved civile luftfartsprodukter, for hvilke de er certificeringsmyndighed.
2. Efter anmodning bistår den ene parts kompetente myndighed i forbindelse med civile luftfartsprodukter, der konstrueres eller produceres i henhold til dens regelsystem, den anden parts kompetente myndighed ved fastlæggelsen af eventuelle foranstaltninger, som anses for nødvendige af hensyn til de civile luftfartsprodukters vedvarende luftdygtighed.
3. I tilfælde, hvor driftsrelaterede vanskeligheder eller andre potentielle sikkerhedsproblemer, der berører et civilt luftfartsprodukt inden for dette bilags anvendelsesområde, giver en parts tekniske repræsentant, der er certificeringsmyndighed for det civile luftfartsprodukt, anledning til at foretage en efterforskning, skal den anden parts tekniske repræsentant efter anmodning støtte denne efterforskning bl.a. ved at forelægge relevante oplysninger, som dennes relevante enheder har rapporteret om svigt, mangler, fejl eller andre hændelser, der berører dette civile luftfartsprodukt.
4. Med udvekslingen af disse oplysninger til certificeringsmyndigheden og den mekanisme for udveksling af oplysninger, der oprettes ved dette bilag, anses indehavere af et konstruktionscertifikat for at have opfyldt deres forpligtelse til at rapportere om svigt, mangler, fejl eller andre hændelser, der berører dette civile luftfartsprodukt, til valideringsmyndigheden.
5. Forholdsregler mod sikkerhedsmæssige problemer og udveksling af sikkerhedsoplysninger som omhandlet i stk. 1 til 4 skal angives i de tekniske gennemførelsesprocedurer.
6. Den ene parts tekniske repræsentant skal holde den anden parts tekniske repræsentant underrettet om alle obligatoriske oplysninger om vedvarende luftdygtighed i relation til civile luftfartsprodukter, som er konstrueret eller produceret i henhold til partens tilsynssystem, og som er omfattet af dette bilags anvendelsesområde.
7. Eventuelle ændringer af luftdygtighedsstatus med hensyn til certifikater, der er udstedt af en parts tekniske repræsentant, meddeles rettidigt den anden parts tekniske repræsentant.

AFDELING E: Produktionscertificering

Artikel 21: Anerkendelse af produktionscertificerings- og produktionstilsynssystemer

1. Den importerende part anerkender den eksporterende parts produktionscertificerings- og produktionstilsynssystem, idet systemet anses for at være tilstrækkeligt ækvivalent med den importerende parts system inden for rammerne af dette bilag, jf. dog bestemmelserne i denne artikel.
2. Unionens anerkendelse af Det Forenede Kongeriges produktionscertificerings- og produktionstilsynssystemer omfatter kun anerkendelsen af de kategorier af civile luftfartsprodukter,

som allerede var omfattet af dette system den 31. december 2020, som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

3. Hvis en ny kategori af civile luftfartsprodukter tilføjes til den eksporterende parts produktionscertificerings- og produktionstilsynssystem, underretter den eksporterende parts kompetente myndighed den importerende parts tekniske repræsentant. Før anderkendelsen af produktionscertificerings- og produktionstilsynssystemet udvides til at omfatte den nye kategori af civile luftfartsprodukter, kan den importerende parts tekniske repræsentant beslutte at gennemføre en vurdering for at bekræfte, at den eksporterende parts produktionscertificerings- og produktionstilsynssystem for denne kategori er tilstrækkeligt ækvivalent med den importerende parts produktionscertificerings- og produktionstilsynssystem. Vurderingen gennemføres som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer og kan omfatte en vurdering af indehaveren af produktionsgodkendelsen under tilsyn af den eksporterende parts kompetente myndighed. Proceduren for udvidelsen af den importerende parts anderkendelse af den eksporterende parts produktionscertificerings- og produktionstilsynssystem til også at omfatte den nye kategori af civile luftfartsprodukter skal angives i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

4. Den importerende parts anderkendelse af den eksporterende parts produktionscertificerings- og produktionstilsynssystem gøres betinget af, at den eksporterende parts produktionscertificerings- og produktionstilsynssystem fortsat er tilstrækkeligt ækvivalent med den importerende parts system. Produktionscertificerings- og produktionstilsynssystemets ækivalens overvåges kontinuerligt ved hjælp af de procedurer, der er anført i artikel 29 [De kompetente myndigheders vedvarende kvalifikation].

5. Stk. 1-3 finder også anvendelse på produktionen af et civilt luftfartsprodukt, for hvilket konstruktionsstatens ansvarsområder varetages af et andet land end den part, som eksporterer det civile luftfartsprodukt, forudsat at den eksporterende parts kompetente myndighed sammen med konstruktionsstatens relevante myndighed har opstillet og gennemført de nødvendige procedurer for at kontrollere grænsefladen mellem indehaveren af konstruktionscertifikatet og indehaveren af produktionsgodkendelsen for dette civile luftfartsprodukt.

Artikel 22: Udvidelse af produktionsgodkendelse

1. En produktionsgodkendelse, som den eksporterende parts kompetente myndighed udsteder til en producent, der primært er lokaliseret på den pågældende eksporterende parts område, og som anerkendes i henhold til artikel 21, stk. 1 [Anerkendelse af produktionscertificerings- og produktionstilsynssystemer], kan udvides til også at omfatte producentens produktionsanlæg og -faciliteter på den anden parts område eller på et tredjeland's område, uanset disse produktionsanlægs og -faciliteters retlige status og uanset hvilken type civilt luftfartsprodukt, som fremstilles i disse anlæg og faciliteter. Den eksporterende parts kompetente myndighed skal i dette tilfælde bære ansvaret for tilsynet med disse produktionsanlæg og -faciliteter, og den importerende parts kompetente myndighed må ikke udstede sin egen produktionsgodkendelse til disse produktionsanlæg og -faciliteter for det samme civile luftfartsprodukt.

2. Hvis en producent, som primært er lokaliseret på den eksporterende parts område, har produktionsanlæg og -faciliteter, der er lokaliseret hos den anden part, skal begge parter kompetente myndigheder samarbejde med hinanden inden for rammerne af bestemmelserne i artikel 32 [Støtte til certificering og tilsynsaktiviteter for vedvarende luftdygtighed] med henblik på, at den importerende part kan deltage i den eksporterende parts tilsynsaktiviteter i forbindelse med disse faciliteter.

Artikel 23: Grænseflade mellem indehaveren af produktionsgodkendelsen og indehaveren af konstruktionscertifikatet

1. De kompetente myndigheders tekniske repræsentanter skal opstille procedurer for de tilfælde, hvor indehaveren af produktionsgodkendelsen for et civilt luftfartsprodukt reguleres af en parts kompetente myndighed, og indehaveren af konstruktionscertifikatet for det samme civile luftfartsprodukt reguleres af den anden parts kompetente myndighed, med henblik på at fastlægge hver parts ansvarsområde med hensyn til kontrol af grænsefladen mellem indehaveren af produktionsgodkendelsen og indehaveren af konstruktionscertifikatet.
2. Med henblik på eksport af civile luftfartsprodukter inden for rammerne af dette bilag i det tilfælde, at indehaveren af konstruktionscertifikatet og produktionsgodkendelsen ikke er samme retlige enhed, skal parternes kompetente myndigheder sikre, at indehaveren af konstruktionscertifikatet opretter passende ordninger med indehaveren af produktionsgodkendelsen for at sikre tilfredsstillende koordinering mellem konstruktion og produktion og en passende støtte af det civile luftfartsprodukts vedvarende luftdygtighed.

AFDELING F: Eksportcertifikater

Artikel 24: Formularer

Den eksporterende parts formularer er:

- a) hvis den eksporterende part er Det Forenede Kongerige, CAA-formular 52 for nye luftfartøjer, eksportluftdygtighedsbevis for brugte luftfartøjer og CAA-formular 1 for andre nye produkter og
- b) hvis den eksporterende part er Unionen, EASA-formular 52 for nye luftfartøjer, eksportluftdygtighedsbevis for brugte luftfartøjer og EASA-formular 1 for andre nye produkter.

Artikel 25: Udstedelse af et eksportcertifikat

1. Ved udstedelse af et eksportcertifikat sikrer den eksporterende parts kompetente myndighed eller indehaver af en produktionsgodkendelse, at sådanne civile luftfartsprodukter:
 - a) er i overensstemmelse med den konstruktion, der automatisk anerkendes eller valideres, eller som den importerende part har certificeret i henhold til dette bilag, og som er angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer
 - b) er i en driftssikker tilstand
 - c) opfylder alle yderligere krav, som den importerende part har meddelt og
 - d) for så vidt angår civile luftfartøjer, luftfartøjsmotorer og luftfartøjspropeller opfylder de gældende obligatoriske oplysninger om vedvarende luftdygtighed, herunder den importerende parts luftdygtighedsdirektiver, som den pågældende part har meddelt.
2. Når der udstedes et eksportluftdygtighedsbevis for et brugt luftfartøj, som er registreret i den eksporterende part, sikrer den eksporterende parts kompetente myndighed ud over de krav, der er omhandlet i stk. 1, litra a) til d), at et sådant luftfartøj er blevet korrekt vedligeholdt i dets

samlede driftslevetid under anvendelse af de procedurer og metoder, den eksporterende part har godkendt, hvilket påvises med logbøger og dokumentation for vedligeholdelse.

Artikel 26: Anerkendelse af et eksportcertifikat for et nyt civilt luftfartsprodukt

Den importerende parts kompetente myndighed accepterer et eksportcertifikat udstedt af den eksporterende parts kompetente myndighed eller indehaver af en produktionsgodkendelse for et civilt luftfartsprodukt i overensstemmelse med de vilkår og betingelser, der er fastsat i dette bilag og nærmere angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

Artikel 27: Anerkendelse af et eksportluftdygtighedsbevis for et brugt luftfartøj

1. Den importerende parts kompetente myndighed anerkender kun et eksportluftdygtighedsbevis udstedt af den eksporterende parts kompetente myndighed for et brugt luftfartøj i henhold til de betingelser, der er fastsat i dette bilag, og de tekniske gennemførelsesprocedurer, hvis der findes en indehaver af enten et typecertifikat eller et begrænset typecertifikat for det brugte luftfartøjs vedkommende til støtte for den pågældende luftfartøjstypes vedvarende luftdygtighed.

2. I forbindelse med et eksportluftdygtighedsbevis for et brugt luftfartøj, som er fremstillet under den eksporterende parts produktionstilsyn, og som skal anerkendes i henhold til stk. 1, bistår den eksporterende parts kompetente myndighed efter anmodning den importerende parts kompetente myndighed med at fremskaffe data og oplysninger vedrørende:

- a) luftfartøjets konfiguration, da det blev afleveret fra producenten, og
- b) efterfølgende ændringer og reparationer af dette luftfartøj, som den har godkendt.

3. Den importerende part kan anmode om inspektions- og vedligeholdelsesdokumentation som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

4. Hvis den eksporterende parts kompetente myndighed i forbindelse med sin certificering af luftdygtighedsstatus for et brugt luftfartøj, som påtænkes eksporteret, ikke er i stand til at opfylde alle krav i artikel 25, stk. 2 [Udstedelse af et eksportcertifikat], samt nærværende artikels stk. 1 og 2, skal den:

- a) underrette den importerende parts kompetente myndighed
- b) koordinere med den importerende parts kompetente myndighed som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer, hvorvidt den anerkender eller afviser undtagelserne fra de gældende krav, og
- c) føre en fortegnelse over eventuelle anerkendte undtagelser i forbindelse med eksporten.

AFDELING G: Kompetente myndigheders kvalifikationer

Artikel 28: Kvalifikationskrav med henblik på anerkendelse af konstateringer af overensstemmelse og certifikater

1. Hver part skal opretholde et struktureret og effektivt certificerings- og tilsynssystem med henblik på gennemførelsen af dette bilag, herunder:

- a) en juridisk og reguleringsmæssig ramme, der navnlig sikrer reguleringsbeføjelser over enheder, som er underlagt partens regelsystem for civilluftfartens sikkerhed
- b) en organisationsstruktur, herunder en klar beskrivelse af ansvarsområder
- c) tilstrækkelige ressourcer, herunder kvalificeret personale med den nødvendige viden, erfaring og uddannelse
- d) hensigtsmæssige procedurer, der dokumenteres i politikker og procedurer
- e) dokumentation og fortegnelser og
- f) et etableret inspektionsprogram, som sikrer en ensartet gennemførelse af den juridiske og reguleringsmæssige ramme blandt tilsynssystemets forskellige komponenter.

Artikel 29: De kompetente myndigheders vedvarende kvalifikation

1. For at opretholde den gensidige tillid til hver parts regelsystemer vedrørende gennemførelsen af dette bilag, således at parterne sikrer, at sikkerhedsniveauet er tilstrækkeligt ækvivalent, skal hver parts tekniske repræsentant regelmæssigt vurdere den anden parts kompetente myndigheders overholdelse af de kvalifikationskrav, der er omhandlet i artikel 28 [Kvalifikationskrav med henblik på anerkendelse af konstateringer af overensstemmelse og certifikater]. De nærmere enkeltheder i forbindelse med sådanne løbende gensidige vurderinger skal angives i de tekniske gennemførelsesprocedurer.
2. En parts kompetente myndighed skal samarbejde med den anden parts kompetente myndighed, når der er behov for sådanne vurderinger, og sikre, at regulerede enheder, der er underlagt førstnævnte parts tilsyn, giver parternes tekniske repræsentanter adgang.
3. Finder en af parternes tekniske repræsentanter, at den anden parts kompetente myndigheds tekniske kompetence ikke længere er tilstrækkelig, eller at anerkendelsen af konstateringer af overensstemmelse, der er foretaget, eller certifikater, som er udstedt af den kompetente myndighed, bør suspenderes, idet den anden parts systemer til gennemførelse af dette bilag ikke længere sikrer et tilstrækkeligt ækvivalent sikkerhedsniveau til at muliggøre en sådan anerkendelse, holder parternes tekniske repræsentanter konsultationer for at udpege afhjælpende tiltag.
4. Hvis den gensidige tillid ikke genskabes med en gensidigt tilfredsstillende løsning, kan hver parts tekniske repræsentant henvise sagen, jf. stk. 3, til Tilsynsudvalget for Certificering.
5. Hvis sagen ikke bliver løst af Tilsynsudvalget for Certificering, kan parterne henvise sagen, jf. stk. 3, til Specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed.

AFDELING H: Meddelelser, konsultationer og støtte

Artikel 30: Meddelelser

Med forbehold af de undtagelser, der besluttet af parternes tekniske repræsentanter fra sag til sag, skal al kommunikation mellem parternes kompetente myndigheder, herunder dokumentation som angivet i de tekniske gennemførelsesprocedurer, foregå på engelsk.

Artikel 31: Tekniske konsultationer

1. Parternes tekniske repræsentanter behandler spørgsmål vedrørende gennemførelsen af dette bilag gennem konsultationer.
2. Hvis parterne ved konsultationerne, der afholdes i henhold til stk. 1, ikke kan nå frem til en gensidigt acceptabel løsning, kan parternes tekniske repræsentanter henvise et spørgsmål som omhandlet i stk. 1 til Tilsynsudvalget for Certificering.
3. Hvis spørgsmålet ikke bliver løst af Tilsynsudvalget for Certificering, kan parterne henvise spørgsmålet som omhandlet i stk. 1 til specialudvalget vedrørende luftfartssikkerhed.

Artikel 32: Støtte til certificering og tilsynsaktiviteter for vedvarende luftdygtighed

Efter anmodning og fælles samtykke og i det omfang, ressourcerne tillader det, kan en parts kompetente myndighed stille teknisk støtte, data og oplysninger til rådighed for den anden parts kompetente myndighed med henblik på certificering og tilsynsaktiviteter for vedvarende luftdygtighed i relation til certificering af konstruktion, produktion og miljøbeskyttelse. Den bistand, som skal ydes, og den procedure, som følges i den forbindelse, skal angives i de tekniske gennemførelsesprocedurer.

BILAG ROAD-1: GODSTRANSPORT AD LANDEVEJ

- Del A — Krav til vejgodstransportoperatører i overensstemmelse med denne aftales artikel ROAD.5

Afdeling 1. Adgang til og udøvelse af vejgodstransporterhvervet

Artikel 1 — Anvendelsesområde

Denne afdeling indeholder bestemmelser om adgang til og udøvelse af vejgodstransporterhvervet og gælder for alle vejgodstransportoperatører i en part, der varetager vejgodstransport inden for anvendelsesområdet af denne aftales artikel ROAD.4 [Godstransport mellem, gennem og på parternes områder].

Artikel 2 — Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

- a) "vejgodstransporttilladelse": en administrativ afgørelse, hvorved der meddeles en fysisk eller juridisk person, der opfylder betingelserne i denne afdeling, tilladelse til at udøve vejgodstransporterhvervet
- b) "kompetent myndighed": en national, regional eller lokal myndighed i en part, der med henblik på at udstede vejgodstransporttilladelser kontrollerer, at en fysisk eller juridisk person opfylder kravene i denne afdeling, og som har kompetence til at meddele, suspendere og tilbagekalde vejgodstransporttilladelser og
- c) "sædvanligt opholdssted": det sted, hvor en person normalt bor i mindst 185 dage i hvert kalenderår på grund af personlige tilknytningsforhold, som viser tætte forbindelser mellem den pågældende person og det sted, hvor han/hun bor.

Artikel 3 — Krav med henblik på udøvelse af vejgodstransporterhvervet

Fysiske eller juridiske personer, der udøver vejgodstransporterhvervet, skal:

- a) have et faktisk etableret og varigt forretningssted i en af parterne, jf. denne afdelings artikel 5,
- b) opfylde vandelskravet, jf. denne afdelings artikel 6,
- c) have et tilstrækkeligt økonomisk grundlag, jf. denne afdelings artikel 7, og
- d) have de nødvendige faglig kvalifikationer, jf. denne afdelings artikel 8.

Artikel 4 — Transportleder

1. Vejgodstransportoperatører udpeger mindst én fysisk person, transportlederen, der løbende i praksis styrer vejgodstransportaktiviteterne og opfylder kravene i artikel 3, litra b) og d), og som:

- a) har en reel tilknytning til vejgodstransportoperatøren, f.eks. som ansat, direktør, ejer eller aktionær eller administrator, eller er personen selv, og
- b) er bosiddende i parten på det område, hvor vejgodstransportoperatøren er etableret.

2. Hvis en fysisk eller juridisk person ikke opfylder kravet om faglige kvalifikationer, kan den kompetente myndighed give den fysiske eller juridiske person tilladelse til at udøve vejgodstransporterhvervet uden at udpege en transportleder i overensstemmelse med stk. 1, såfremt:

- a) den fysiske eller juridiske person udpeger en fysisk person, der er bosat i den part, hvor vejgodstransportoperatøren er etableret, og opfylder kravene i artikel 3, litra b) og d), og som ved en aftale er bemyndiget til at udføre opgaver som transportleder for virksomheden
- b) aftalen mellem den fysiske eller juridiske person og den i litra a) nævnte person nærmere anfører, hvilke opgaver den pågældende faktisk og vedvarende skal varetage, og angiver, hvad den pågældende person som transportleder er ansvarlig for. De opgaver, der skal anføres, omfatter navnlig opgaver vedrørende forvaltning af vedligeholdelse af køretøjerne, kontrol med kontrakter og transportdokumenter, grundlæggende regnskabsføring, fordeling af ladninger eller tjenesteydelser på førere og køretøjer samt kontrol med sikkerhedsprocedurerne
- c) den i litra a) udpegede person, som transportleder, kan lede transportarbejdet for op til fire forskellige vejgodstransportoperatører med en kombineret samlet flåde på højst 50 køretøjer, og
- d) den under litra a) omtalte person udelukkende udfører de definerede opgaver på vegne af den fysiske eller juridiske person, og den pågældende person udøver sit ansvar uafhængigt af fysiske eller juridiske personer, som personen udfører vejgodstransport for.

3. En part kan beslutte, at en transportleder udpeget i overensstemmelse med stk. 1 ikke kan få en yderligere tilladelse i overensstemmelse med stk. 2 eller kun kan få en tilladelse vedrørende et begrænset antal fysiske eller juridiske personer eller en flåde af køretøjer, der er mindre end den, der er fastsat i stk. 2, litra c).

4. Den fysiske eller juridiske person underretter den kompetente myndighed om den eller de udpegede transportledere.

Artikel 5 — Opfyldelse af etableringskravet

For at opfylde kravet om et faktisk etableret og varigt forretningssted i parten for etablering skal fysiske eller juridiske personer:

- a) råde over lokaler, hvor de kan få adgang til de originale udgaver af deres keredokumenter i enten elektronisk eller anden format, navnlig deres transportkontrakter, dokumenter vedrørende de køretøjer, som den fysiske eller juridiske person råder over, regnskaber, dokumenter vedrørende personaleforvaltning, ansættelseskontrakter, socialsikringsdokumenter, dokumenter med oplysninger om afsendelse og udstationering af førere, dokumenter med oplysninger om kørsel, køre- og hviletider samt andre dokumenter, som den kompetente myndighed skal have adgang til for at kunne kontrollere, om kravene i denne afdeling er opfyldt
- b) være opført i handelsselskabsregistret i denne part eller i et tilsvarende register hvis påkrævet i henhold til national ret

- c) være skattepligtig af indtægter og hvis påkrævet i henhold til national lovgivning have fået tildelt et momsregistreringsnummer
- d) når der er givet tilladelse, råde over et eller flere køretøjer, som er indregistreret eller godkendt til kørsel eller godkendt til anvendelse i overensstemmelse med lovgivningen i denne part, uanset om disse køretøjer er 100 % ejet eller f.eks. besiddes i henhold til en afbetalingsaftale eller en leje- eller leasingkontrakt
- e) effektivt og vedvarende udføre deres administrative og kommercielle aktiviteter med det hensigtsmæssige udstyr og de hensigtsmæssige faciliteter i lokaler som nævnt i litra a) beliggende i denne part og effektivt og vedvarende forvalte deres vejgodstransportaktiviteter ved hjælp af de køretøjer, der er omhandlet i litra f), med det hensigtsmæssige tekniske udstyr, der befinder sig i denne part og
- f) løbende og regelmæssigt råde over et antal køretøjer, som opfylder betingelserne i d), og førere, der normalt er baseret i en driftscentral i den pågældende part, som står i forhold til omfanget af de vejgodstransportaktiviteter, der udføres af virksomheden.

Artikel 6 — Opfyldelse af vandelskravet

1. Med forbehold af stk. 2 fastsætter parterne de betingelser, som en fysisk eller juridisk person og en transportleder hver især skal opfylde for at opfylde vandelskravet.

Når det skal afgøres, om en fysisk eller juridisk person opfylder kravet, inddrager parterne den adfærd, der er udvist af den juridiske eller fysiske person samt dens transportledere, administrerende direktører og andre relevante personer efter partens skøn. Enhver henvisning i denne artikel til straffe, sanktioner eller overtrædelser i forbindelse med en juridisk eller fysisk person omfatter straffe, sanktioner eller overtrædelser, som gør sig gældende for selve den fysiske eller juridiske person, dens transportledere, administrerende direktører eller andre relevante personer efter partens nærmere bestemmelse.

De i første afsnit nævnte betingelser skal mindst omfatte følgende krav:

- a) at der ikke er nogen tungtvejende grunde til at nære tvivl om transportlederens eller vejgodstransportoperatørensandel, f.eks. med hensyn til straffe eller sanktioner for alvorlige overtrædelser af nationale regler inden for:
 - i) handelsret
 - ii) konkurslovgivning
 - iii) løn- og arbejdsvilkår inden for erhvervet
 - iv) færdselslovgivning
 - v) erhvervsansvar
 - vi) menneskehandel eller narkotikahandel
 - vii) skatteret og
- b) at transportlederen eller vejgodstransportoperatøren ikke i en eller begge parter er idømt en straf for en alvorlig strafbar handling eller er pålagt en sanktion for en alvorlig

overtrædelse af reglerne i denne aftales anden del, overskrift tre, afsnit I [Vejgodstransport] eller af nationale regler, navnlig vedrørende:

- i) køre- og hviletidsbestemmelser for førere, arbejdstid og installation og anvendelse af kontrolapparater
- ii) største tilladte vægt og dimensioner for erhvervskøretøjer i international trafik
- iii) grundlæggende kvalifikationskrav og efteruddannelseskrav for førere
- iv) syn ved vejsiden af erhvervskøretøjer, herunder obligatorisk teknisk kontrol med motorkøretøjer
- v) adgang til markedet for international godskørsel
- vi) sikkerhed i forbindelse med vejtransport af farligt gods
- vii) installation og anvendelse af hastighedsbegrænsere på visse kategorier af køretøjer
- viii) kørekort
- ix) adgang til vejgodstransporterhvervet
- x) dyretransport
- xi) udstationering af arbejdstagere inden for vejgodstransport
- xii) lovvalsregler for kontraktlige forpligtelser og
- xiii) ture, hvor pålæsnings- og aflæsningsstedet er beliggende i den anden part.

2. Ved anvendelse af denne artikels stk. 1, tredje afsnit, litra b), hvis en transportleder eller en vejgodstransportoperatør er idømt en straf eller er pålagt en sanktion for en af de alvorligste overtrædelser som fastsat i tillæg ROAD.A.1.1 i en eller begge parter, gennemfører og afslutter den kompetente myndighed i parten for etablering en korrekt og rettidigt udført administrativ procedure, der, hvis det er relevant, omfatter et kontrolbesøg i den pågældende fysiske eller juridiske persons lokaler.

Den kompetente myndighed vurderer under den administrative procedure, hvorvidt særlige omstændigheder indebærer, at en konstatering af manglende opfyldelse af vandelskravet vil udgøre en uforholdsmæssig reaktion i det enkelte tilfælde. I forbindelse med denne vurdering tager den kompetente myndighed hensyn til antallet af alvorlige overtrædelser af reglerne, jf. denne artikels stk. 1, tredje afsnit, samt antallet af de alvorligste overtrædelser som fastsat i tillæg ROAD.A.1.1 for hvilke transportlederen eller vejgodstransportoperatøren er blevet idømt straf eller pålagt sanktioner. Sådanne afgørelser skal være behørigt begrundet.

Hvis den kompetente myndighed anser en konstatering af manglende opfyldelse af vandelskravet for uforholdsmæssig, træffer den afgørelse om, at den berørte fysiske eller juridiske person fortsat opfylder vandelskravet. Hvis den kompetente myndighed ikke anser en konstatering af manglende opfyldelse af vandelskravet for uforholdsmæssig, indebærer straffen eller sanktionen, at vandelskravet ikke er opfyldt.

3. Specialudvalget vedrørende vejtransport opstiller en liste over, hvilke kategorier, hvilke typer og hvilken grovhed af alvorlige overtrædelser der ud over overtrædelserne i tillæg ROAD.A.1.1 kan indebære en konstatering af, at vandelskravet ikke længere er opfyldt.

4. Kravet om at opfylde vandelskravet er fortsat ikke opfyldt, så længe der ikke er sket rehabilitering eller truffet anden foranstaltning med tilsvarende virkning i henhold til parternes nationale bestemmelser herom.

Artikel 7 — Opfyldelse af kravet til det økonomiske grundlag

1. For at opfylde kravet om økonomisk grundlag skal en fysisk eller juridisk person på permanent basis kunne opfylde sine økonomiske forpligtelser i løbet af regnskabsåret. Den fysiske eller juridiske person skal på grundlag af sit årsregnskab, som skal være attesteret af en revisor eller anden autoriseret person, godtgøre, at den årligt råder over kapital og reserver:

- a) af en værdi på mindst 9 000 EUR / 8 000 GBP, når den benytter et enkelt motorkøretøj, 5 000 EUR / 4 500 GBP for hvert derudover benyttet motorkøretøj eller vogntog med en tilladt totalmasse på over 3,5 ton og 900 EUR / 800 GBP for hvert derudover benyttet motorkøretøj eller vogntog med en tilladt totalmasse på over 2,5 ton, men under 3,5 ton
- b) Fysiske eller juridiske personer, der udøver vejgodstransporterhvervet udelukkende med motorkøretøjer eller vogntog med en tilladt totalmasse på over 2,5 ton, men under 3,5 ton, skal på grundlag af sit årsregnskab, som skal være attesteret af en revisor eller anden autoriseret person, godtgøre, at de årligt råder over kapital og reserver af en værdi på mindst 1 800 EUR / 1 600 GBP, når de benytter et enkelt køretøj, og 900 EUR / 800 GBP for hvert derudover benyttet køretøj.

2. Uanset stk. 1 kan den kompetente myndighed anerkende eller kræve, at en virksomhed dokumenterer sit økonomiske grundlag ved en erklæring efter den kompetente myndigheds nærmere bestemmelse, som f.eks. en bankgaranti eller forsikring, såsom en erhvervsmæssig ansvarsforsikring, fra en eller flere banker eller andre pengeinstitutter, inkl. forsikringsselskaber, eller et andet bindende dokument om, at de hæfter solidarisk for virksomheden for de beløb, der er fastsat i stk. 1, litra a).

3. Uanset stk. 1 accepterer den kompetente myndighed, at en virksomhed i mangel af attesterede årsregnskaber for året for en virksomheds registrering dokumenterer sit økonomiske grundlag ved hjælp af en erklæring, f.eks. en bankgaranti, et dokument udstedt af et pengeinstitut om adgang til kredit i virksomhedens navn eller et andet bindende dokument efter den kompetente myndigheds nærmere bestemmelse, der beviser, at virksomheden råder over de beløb, der er fastsat i stk. 1, litra a).

4. Det årsregnskab, jf. stk. 1, eller den garanti, jf. stk. 2, der skal kontrolleres, er årsregnskabet eller garantien for den økonomiske enhed, der er etableret på den parts område, hvor der søges tilladelse, og ikke for eventuelle andre enheder, der er etableret i den anden part.

Artikel 8 — Opfyldelse af kravet om faglige kvalifikationer

1. For at opfylde kravet om faglige kvalifikationer skal den eller de berørte person(er) have kundskaber svarende til det niveau, der er fastsat i tillæg ROAD.A.1.2, del I, i de der anførte emner. Disse kundskaber dokumenteres ved en obligatorisk skriftlig prøve, der, hvis en part træffer

afgørelse herom, kan suppleres med en mundtlig prøve. Prøverne tilrettelægges i overensstemmelse med tillæg ROAD.A.1.2, del II. Parterne kan med henblik herpå pålægge ansøgerne at gennemgå et kursus forud for prøven.

2. De pågældende personer aflægger prøve i den part, hvor de har deres sædvanlige opholdssted.

3. De i denne artikels stk. 1 nævnte skriftlige og mundtlige prøver kan kun afholdes og attesteres af myndigheder og andre organer, som er behørigt godkendt hertil af en part på grundlag af kriterier, den selv har opstillet. Parterne kontrollerer regelmæssigt, om de myndigheder og andre organer, som de har godkendt, afholder prøverne under forhold, der er i overensstemmelse med tillæg ROAD.A.1.2.

4. Parterne kan fritage indehavere af visse kvalifikationer fra højere eller tekniske uddannelsesinstitutioner, der er udstedt i parten, og som giver viden om alle de emner, der er opført på listen i tillæg ROAD.A.1.2, fra prøve i de emner, der er omfattet af kvalifikationerne, når medlemsstaten specifikt har anerkendt kvalifikationerne med henblik herpå. Fritagelsen gælder kun for de afdelinger i tillæg ROAD.A.1.2, del I, hvor kvalifikationerne dækker alle de emner, der er opført under hver afdelings overskrift.

Parterne kan fritage indehavere af beviser for faglige kvalifikationer inden for transporterhvervet på nationalt plan i den pågældende part for nærmere bestemte dele af prøven.

Artikel 9 — Fritagelse for prøve

Med henblik på udstedelse af en tilladelse til en vejgodstransportoperatør, der udelukkende udfører godskørsel med motorkøretøjer eller vogntog, hvis tilladte totalmasse ikke overstiger 3,5 ton, kan en part beslutte, at personer, der fremlægger dokumentation for, at de vedvarende i en periode på ti år før den 20. august 2020 har ledet en fysisk eller juridisk person af samme type, fritages fra de prøver, der er omhandlet i artikel 8, stk. 1.

Artikel 10 — Procedure for suspension og tilbagekaldelse af tilladelser

1. Hvis en kompetent myndighed konstaterer, at en fysisk eller juridisk person er i risiko for ikke længere at opfylde kravene i medfør af artikel 3, underretter den kompetente myndighed den fysiske eller juridisk person herom. Hvis den kompetente myndighed konstaterer, at et eller flere af kravene ikke længere er opfyldt, kan den kompetente myndighed give den fysiske eller juridiske person en af følgende frister til at bringe forholdene i orden:

- a) højst seks måneder til at ansætte en afløser for transportlederen, hvis denne ikke længere opfylder vandelskravet eller kravet til faglige kvalifikationer, idet fristen kan forlænges med tre måneder, hvis transportlederen afgår ved døden eller bliver fysisk uskikket til at varetage sit hverv
- b) højst seks måneder, hvis den fysiske eller juridiske person skal bringe forholdene i orden med hensyn til at påvise, at den fysiske eller juridiske person råder over et faktisk etableret og varigt forretningssted, eller
- c) seks måneder, hvis kravet vedrørende det økonomiske grundlag ikke er opfyldt, med henblik på at godtgøre, at dette krav på ny er varigt opfyldt.

2. Den kompetente myndighed kan pålægge fysiske eller juridiske personer, som har fået deres tilladelse suspenderet eller tilbagekaldt, at deres transportledere skal bestå en prøve som omhandlet i artikel 8, stk. 1, inden der træffes rehabiliteringsforanstaltninger.

3. Hvis den kompetente myndighed konstaterer, at en fysisk eller juridisk person ikke længere opfylder et eller flere af kravene i artikel 3, suspenderer eller tilbagekalder den virksomhedens tilladelse til at udøve vejgodstransporterhvervet senest ved udløbet af den i nærværende stk. 1 omhandlede frist.

Artikel 11 — Erklæring om uegnethed som transportleder

1. Hvis en transportleder ikke længere opfylder vandelskravene i medfør af bestemmelserne i artikel 6, erklærer den kompetente myndighed den pågældende transportleder uegnet til at lede en vejtransportoperatørs transportarbejde.

Den kompetente myndighed rehabiliterer ikke transportlederen tidligere end et år fra datoen for konstatering af manglende opfyldelse af vandelskravet, og ikke før transportlederen har dokumenteret at have fulgt relevant uddannelse i en periode på mindst tre måneder eller en prøve i de emner, der er opført i tillæg ROAD.A.1.2, del I.

2. Hvis en transportleder ikke længere opfylder vandelskravene i medfør af bestemmelserne i artikel 6, kan en ansøgning om rehabilitering indgives tidligst et år fra datoen, hvor vandelskravene ikke længere var opfyldt.

Artikel 12 — Behandling og registrering af ansøgninger

1. De kompetente myndigheder i hver part registrerer i de nationale elektroniske registre, jf. artikel 13, stk. 1, oplysninger om virksomheder, som de har udstedt tilladelse til.

2. Ved vurdering af, om en virksomhed opfylder vandelskravet, indhenter de kompetente myndigheder bekræftelse af, om den eller de udpegede transportledere på ansøgningstidspunktet i en af parterne er erklæret uegnet/uegnede til at lede transportaktiviteterne for en virksomhed i henhold til artikel 11.

3. De kompetente myndigheder fører regelmæssigt tilsyn med, at de virksomheder, som de har givet tilladelse til at udøve vejgodstransporterhvervet, til stadighed opfylder kravene i henhold til artikel 3. Med henblik herpå foretager de kompetente myndigheder kontrol af virksomheder, der er klassificeret i en højere risikoklasse, herunder, hvor det er relevant, kontrolbesøg i den pågældende virksomheds lokaler.

Artikel 13 — Nationale elektroniske registre

1. De kompetente myndigheder fører et nationalt elektronisk register over vejtransportvirksomheder, der har fået tilladelse til at udøve vejgodstransporterhvervet.

2. Specialudvalget vedrørende vejtransport fastsætter, hvilke data der skal indgå i de nationale registre over vejtransportvirksomheder samt betingelserne for at få adgang til data.

Artikel 14 — Administrativt samarbejde mellem de kompetente myndigheder

1. De kompetente myndigheder i hver part udpeger et nationalt kontaktpunkt med ansvar for udveksling af oplysninger med de kompetente myndigheder i den anden part vedrørende anvendelse af denne afdeling.
2. De kompetente myndigheder i hver part samarbejder tæt, yder hinanden hurtig gensidig bistand og giver hinanden alle andre relevante oplysninger med henblik på at lette gennemførelsen og håndhævelsen af denne afdeling.
3. De kompetente myndigheder i hver part udfører enkeltstående kontroller for at bekræfte, om en virksomhed opfylder betingelserne for adgang til erhvervet som vejgodstransportoperatør, når en kompetent myndighed i den anden part i behørigt begrundede sager anmoder herom. Myndigheden underretter den kompetente myndighed i den anden part om resultatet af sådanne kontroller og iværksatte foranstaltninger, hvis det konstateres, at virksomheden ikke længere opfylder de krav, der er fastsat i denne afdeling.
4. De kompetente myndigheder i hver part udveksler oplysninger om sager, hvor der er faldet dom eller fastsat sanktioner for eventuelle grove overtrædelser, jf. artikel 6, stk. 2.
5. Specialudvalget vedrørende vejtransport fastsætter detaljerede regler om vilkårene for udveksling af oplysninger i henhold til stk. 3 og 4.

TILLÆG ROAD.A.1.1: De alvorligste overtrædelser, jf. artikel 6, stk. 2 , i del A, afdeling 1, i bilag
ROAD.1

1. Overskridelse af køretidsbegrænsninger som følger:
 - a) overskridelse af den maksimalt tilladte køretid for henholdsvis 6 døgn eller 14 døgn med 25 % eller mere
 - b) overskridelse i den daglige arbejdstid af den maksimalt tilladte køretid med 50 % eller derover.
2. Der forefindes ingen takograf og/eller fartbegrænser, eller der forefindes i køretøjet og/eller anvendes en falsk anordning, der kan ændre kontrolapparatets og/eller fartbegrænserens registreringer, eller der er tale om forfalskning af diagramark eller data fra takografen og/eller førerkortet.
3. Kørsel uden en gyldig synsattest og/eller med alvorlige defekter ved bl.a. køretøjets bremsesystem, styreapparat, hjul/dæk, affjedring eller chassis, der ville medføre en umiddelbar risiko for færdselssikkerheden og afstedkomme en afgang om immobilisering af køretøjet.
4. Transport af farligt gods, som det er forbudt at transportere, eller som transporteres i en forbudt eller ikke godkendt emballage, eller som ikke er identificeret som farligt gods på køretøjet og dermed er til så stor fare for menneskeliv eller miljøet, at det fører til en beslutning om at tilbageholde køretøjet.
5. Varekørsel uden gyldigt kørekort eller kørsel for en virksomhed, der ikke har en gyldig operatørtilladelse, jf. denne aftales artikel ROAD.5.
6. Anvendelse af et førerkort, som er forfalsket, eller som føreren ikke er indehaver af, eller som er erhvervet på grundlag af falske erklæringer og/eller forfalskede dokumenter.
7. Kørsel med gods, hvor den maksimalt tilladte totalmasse overskrides med 20 % eller derover for køretøjer, hvis tilladte totalvægt overstiger 12 ton, og hvor den maksimalt tilladte totalmasse overskrides med 25 % eller derover for køretøjer, hvis tilladte totalvægt ikke overstiger 12 ton.

TILLÆG ROAD.A.1.2: DEL I. EMNELISTE, jf. artikel 8 i bilag ROAD.1, del A, afdeling 1

De kundskaber, som parterne skal tage i betragtning ved konstatering af tilstedeværelsen af den faglige dygtighed, skal mindst omfatte de emner, der er angivet i denne fortegnelse. Vedrørende disse emner skal ansøgere om tilladelse som vejgodstransportoperatør have den nødvendige viden og de krævede praktiske færdigheder til at lede en transportvirksomhed.

Der kræves, som angivet herunder, som minimum et videnniveau svarende til den viden, der erhverves ved gennemførelse af den obligatoriske uddannelse, suppleret med enten en erhvervsuddannelse og et supplerende teknisk kursus eller en ungdomsuddannelse eller en anden teknisk uddannelse.

A. Civilret

Ansøgeren skal bl.a.:

- a) kende de vigtigste transportkontrakter, der anvendes inden for vejtransport, og de deraf følgende rettigheder og forpligtelser
- b) være kvalificeret til at forhandle en transportkontrakt, så den bliver retsgyldig, bl.a. med hensyn til transportbetingelserne
- c) kunne bedømme en klage fra ansøgerens ordregiver over skader, der enten skyldes tab eller beskadigelse af varerne under transporten eller forsinket levering, samt kunne vurdere, hvilke følger denne klage får for ansøgerens kontraktlige ansvar, og
- d) kende de regler og forpligtelser, der følger af CMR-konventionen om fragtaftaler ved international vejgodstransport udfærdiget i Genève den 19. maj 1956.

B. Handelsret

Ansøgeren skal bl.a.:

- a) kende betingelserne og formkravene for at kunne drive handelsvirksomhed samt kende erhvervsdrivendes generelle forpligtelser (registrering, føring af forretningsbøger osv.) samt følgerne af en konkurs og
- b) have et rimeligt kendskab til de forskellige former for handelsselskaber samt reglerne for deres oprettelse og drift.

C. Arbejdsmarkeds- og sociallovgivning

Ansøgeren skal bl.a. være bekendt med følgende:

- a) de for vejtransportsektoren relevante arbejdsmarkedsinstitutioners rolle og funktion (fagforeninger, samarbejdsudvalg, personalerepræsentanter, arbejdsinspektører osv.)
- b) kende arbejdsgivernes forpligtelser med hensyn til social sikring
- c) de regler, der gælder for arbejdskontrakter, der indgås med forskellige arbejdstagerkategorier i vejtransportvirksomheder (kontraktformer, parternes forpligtelser, arbejdsvilkår og arbejdstid, ferie med løn, aflønning, opsigelse af kontrakt osv.)

- d) de regler, der gælder for køretid, hviletid og arbejdstid samt praktiske foranstaltninger til overholdelse af bestemmelserne, og
- e) de regler, der gælder for undervisning i grundlæggende kvalifikationer og efteruddannelse for førere, jf. dette bilags del B, afdeling 1.

D. Skattelovgivning

Ansøgeren skal bl.a. kende bestemmelserne om:

- a) moms på transporttjenesteydelser
- b) vægtafgifter
- c) afgifter på visse køretøjer, der anvendes til vejgodstransport, samt de brugsafgifter, der opkræves ved benyttelse af visse infrastrukturanlæg, og
- d) indkomstskat.

E. Virksomhedsledelse og økonomisk forvaltning

Ansøgeren skal bl.a.:

- a) kende retsfor skrifterne og de praktiske regler for anvendelse af check, veksler, egenveksler, kreditkort og andre betalingsmidler eller -måder
- b) kende de forskellige låneformer (banklån, remburs, kautionering, belåning af fast ejendom, leasing, leje, factoring osv.) samt de byrder og forpligtelser, de indebærer
- c) vide, hvad en balance er, hvordan den ser ud, og hvordan den fortolkes
- d) kunne læse og fortolke en resultatopgørelse
- e) kunne foretage en analyse af virksomhedens finansielle og rentabilitetsmæssige situation, bl.a. på grundlag af finansielle nøgletal
- f) kunne lægge et budget
- g) kende de forskellige bestanddele af virksomhedens kostpris (faste omkostninger, variable omkostninger, driftsmidler, afskrivninger osv.) og kunne foretage beregninger pr. køretøj, pr. tilbagelagt kilometer, pr. tur eller pr. ton
- h) kunne udarbejde en skematisk fremstilling af hele personalets organisation inden for virksomheden, tilrettelægge arbejdsplaner osv.
- i) kende principperne for marketing, reklame og PR-virksomhed, herunder transportydelser, salg fremstød og udarbejdelse af kundekartoteker osv.
- j) kende de forskellige forsikringsformer, der er karakteristiske for vejtransport (ansvarsforsikring, personskadeforsikring/livsforsikring, tingsskadeforsikring og rejsegodsforsikring) samt de garantier og forpligtelser, de indebærer
- k) kende de forskellige former for anvendelse af elektronisk datatransmission på vejtransportområdet

- l) kunne anvende reglerne om fakturering af vejgodstransporttydelser samt kende betydningen og virkningerne af Incoterms og
- m) kende de forskellige former for støtteerhverv inden for transport, deres betydning, deres opgaver og eventuelt deres retlige stilling.

F. Adgang til markedet

Ansøgeren skal bl.a. være bekendt med følgende:

- a) de faglige regler for vejtransport, for leje af erhvervskøretøjer, for underentrepriser, herunder især reglerne for den officielle organisering af erhvervet, adgangen til det, tilladelser til vejtransport og reglerne vedrørende kontrol og sanktioner
- b) bestemmelserne om oprettelse af en vejtransportvirksomhed
- c) de forskellige dokumenter, der kræves til udførelse af vejtransporttjenesteydelser, og være i stand til at indføre kontrolmetoder til sikring af, at der såvel i virksomhedens lokaler som i køretøjerne befinder sig de reglementerede dokumenter, der vedrører hver udført transport, bl.a. dokumenter vedrørende køretøjer, føreren, godset eller passagerernes bagage
- d) reglerne om organiseringen af markedet for vejtransporttydelser, om speditørfirmaer og logistik og
- e) grænseformaliteter, betydningen og rækkevidden af T-dokumenter og TIR-carneter samt de forpligtelser og det ansvar, der følger af at anvende dem.

G. Tekniske standarder og tekniske aspekter af driften

Ansøgeren skal bl.a.:

- a) kende reglerne for køretøjers vægt og dimensioner i parterne samt procedurerne for de særlige transporter, der ikke falder ind under disse regler
- b) alt efter virksomhedens behov kunne vælge passende køretøjer samt de dertil hørende bestanddele (chassis, motor, transmissionssystem, bremsesystem osv.)
- c) kende formaliteterne i forbindelse med godkendelse, indregistrering og syn af disse køretøjer
- d) kunne vurdere, hvilke foranstaltninger der skal træffes til støjbekæmpelse samt til bekæmpelse af luftforurening som følge af emissioner fra motorkøretøjer
- e) kunne udarbejde periodiske vedligeholdelsesplaner for køretøjerne og deres udstyr
- f) kende de forskellige former for håndterings- og læsegrej (bagsmække, containere, paller osv.) og kunne indføre metoder og instrukser vedrørende lastning og losning af gods (lastfordeling, stabling, fastgørelse, afstivning osv.)
- g) kende de forskellige teknikker for kombineret transport som huckepack og roll-on/roll-off
- h) kunne iværksætte procedurer til overholdelse af bestemmelserne om transport af farligt gods og affald

- i) kunne iværksætte procedurer til overholdelse af reglerne om transport af letfordærlige levnedsmidler, især reglerne i medfør af traktaten om international transport af letfordærlige levnedsmidler og om det særlige materiel, som skal bruges til sådanne transporter (ATP), og
- j) kunne iværksætte procedurer til overholdelse af bestemmelserne om transport af levende dyr.

H. Trafiksikkerhed

Ansøgeren skal bl.a.:

- a) kende de kvalifikationer, der kræves af det kørende personale (kørekort, sundhedsattester, duelighedsbeviser osv.)
- b) kunne træffe foranstaltninger til sikring af, at førerne overholder gældende færdselsregler, forbud og trafikbegrænsninger i parterne (hastighedsbegrænsninger, forkørselsrettigheder, regler for standsning og parkering, lygteføring, vejskiltning osv.)
- c) kunne udarbejde instrukser til førerne om kontrol af sikkerhedsbestemmelserne dels vedrørende transportmateriellets, udstyrets og ladningens tilstand, dels vedrørende forebyggende adfærd
- d) kunne indføre regler for, hvordan man skal forholde sig i ulykkestilfælde, og træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå gentagne ulykker eller grove overtrædelser af færdselsreglerne, og
- e) kunne iværksætte procedurer for sikkerhedsmæssigt forsvarlig fastgørelse af godset og kende teknikkerne hertil.

• Del II. TILRETTELÆGGELSE AF PRØVEN

1. Parterne afholder en obligatorisk skriftlig prøve, som de kan supplere med en mundtlig prøve, for at konstatere, om den, der søger tilladelse som vejtransportoperatør, er i besiddelse af det kundskabsniveau, der forlanges i del I, inden for de deri nævnte emner, og navnlig om de kan anvende de relevante midler og teknikker og påtage sig de omhandlede ledende og koordinerende opgaver.

- a) Den obligatoriske skriftlige prøve skal bestå af følgende to delprøver:
 - i) skriftlige spørgsmål i form af enten multiple choice-spørgsmål (fire mulige svar) eller spørgsmål, der skal besvares direkte, eller en kombination heraf, og
 - ii) skriftlige opgaver/case studies.

Hver af de to delprøver skal have en varighed af mindst to timer.

- b) Hvis der afholdes en mundtlig prøve, kan parterne stille som betingelse for at deltage i denne prøve, at ansøgeren har bestået den skriftlige prøve.

2. Hvis parterne også afholder en mundtlig prøve, skal de for hver af de tre prøver fastsætte en vægtning af pointene, der ikke må være under 25 % og ikke over 40 % af det samlede antal point, der kan tildeles.

Hvis parterne kun afholder en skriftlig prøve, skal de for hver prøve fastsætte en vægtning af pointene, der ikke må være under 40 % og ikke over 60 % af det samlede antal point, der kan tildeles.

3. Ved prøverne skal ansøgerne opnå et samlet gennemsnit på mindst 60 % af det samlede antal point, der kan tildeles, uden at andelen af de point, der opnås ved hver enkelt prøve, må være under 50 % af antallet af mulige point. En part kan for en enkelt prøves vedkommende nedsætte kravet fra 50 % til 40 %.

TILLÆG ROAD.A.1.3

- Del A
- Model for kørekort for Unionen

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

a)

(Pantone lyseblå 290, eller så tæt som muligt på denne farve, cellulosepapir, mindst 100 g/m², format DIN A4)

(Tilladelsens side 1)

(Teksten er affattet på det/de/et af de officielle sprog i den medlemsstat, der udsteder tilladelsen)

Nationalitetsbetegnelse for den medlemsstat ⁽¹⁾ , der udsteder tilladelsen	Den kompetente myndighed eller det kompetente organ

TILLADELSE nr. ...

eller

BEKRÆFTET KOPI nr. ...

til international vejgodstransport for fremmed regning

Denne tilladelse berettiger⁽²⁾

til på alle transportforbindelser, for så vidt angår den strækning, der tilbagelægges på Fællesskabets område, at udføre international vejgodstransport for fremmed regning som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1072/2009 af 21. oktober 2009 (EUT L 300 af 14.11.2009, s. 72) om fælles regler for adgang til markedet for international godskørsel og i de almindelige bestemmelser i denne tilladelse.

Særlige bemærkninger:	
.....	
Denne tilladelse gælder fra den	til
Udstedt i,	den
..... ⁽³⁾	

⁽¹⁾ Medlemsstaternes nationalitetsbetegnelser: (B) Belgien, (BG) Bulgarien, (CZ) Den Tjekkiske Republik, (DK) Danmark, (D) Tyskland, (EST) Estland, (IRL) Irland, (GR) Grækenland, (E) Spanien, (F) Frankrig, (HR) Kroatien, (I) Italien, (CY) Cypern, (LV) Letland, (LT) Litauen, (L) Luxembourg, (H) Ungarn, (MT) Malta, (NL) Nederlandene, (A) Østrig, (PL) Polen, (P) Portugal, (RO) Rumænien, (SLO) Slovenien, (SK) Slovakiet, (FIN) Finland, (S) Sverige.

⁽²⁾ Transportoperatørens navn eller firmanavn og fuldstændige adresse

⁽³⁾ Underskrift og stempel for den kompetente myndighed eller det kompetente organ.

b)

(Tilladelsens side 2)

(Teksten er affattet på det/de/et af de officielle sprog i den medlemsstat, der udsteder tilladelsen)

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Denne tilladelse er udstedt i henhold til forordning (EF) nr. 1072/2009.

Den giver ret til på alle transportforbindelser for så vidt angår den strækning, der tilbagelægges på Fællesskabets område, og eventuelt på de betingelser, der stilles i tilladelsen, at udføre international godskørsel for fremmed regning:

- fra en medlemsstat til en anden medlemsstat, med eller uden transit gennem en eller flere medlemsstater eller et eller flere tredjelande
- fra en medlemsstat til et tredjeland og omvendt, med eller uden transit gennem en eller flere medlemsstater eller et eller flere tredjelande
- fra et tredjeland til et andet tredjeland med transit gennem en eller flere medlemsstater

samt til kørsel uden last i forbindelse med denne transport.

I forbindelse med transport fra en medlemsstat til et tredjeland og omvendt gælder denne tilladelse for den strækning, der tilbagelægges i Fællesskabet. Den gælder først i den medlemsstat, hvor læsning eller aflæsning finder sted, når der er indgået den nødvendige aftale mellem Fællesskabet og det pågældende tredjeland i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1072/2009.

Tilladelsen er personlig og kan ikke overdrages.

Den kan tilbagekaldes af den kompetente myndighed i den medlemsstat, der har udstedt den, hvis indehaveren f.eks.:

- har undladt at opfylde alle de betingelser, der er knyttet til benyttelsen af tilladelsen
- har afgivet urigtige oplysninger vedrørende de data, der var nødvendige for udstedelsen eller forlængelsen af tilladelsen.

Originaleksemplaret af tilladelsen skal opbevares af transportvirksomheden.

En bekræftet kopi af tilladelsen skal medføres i køretøjet ⁽¹⁾. Hvis det drejer sig om et sammenkoblet vogntog, skal tilladelsen følge motorkøretøjet. Den gælder for det sammenkoblede vogntog, også selv om påhængs- eller sættevognen ikke er indregistreret eller godkendt til kørsel i tilladelsesindehaverens navn eller er indregistreret eller godkendt til kørsel i en anden stat.

Tilladelsen skal på forlangende forevises kontrolpersonalet.

Indehaveren skal på hver medlemsstats område overholde de dér gældende love og administrative bestemmelser, navnlig transportbestemmelser og færdselsregler.

• ⁽¹⁾ Ved "køretøj" forstås et motorkøretøj, som er indregistreret i en medlemsstat, eller et sammenkoblet vogntog, hvoraf i det mindste motorkøretøjet er indregistreret i en medlemsstat, og som udelukkende er beregnet til godstransport.

- Del B
- Model for kørekort for Det Forenede Kongerige

UK-kørekort for Fællesskabet

a)

(Pantone-lyseblåt cellulosepapir, mindst 100 g/m², format: DIN A4)

(Tilladelsens side 1)

(Tekst på engelsk eller walisisk)

UK	NAVN PÅ DEN KOMPETENTE UK-MYNDIGHED (1)

TILLADELSE nr.:

eller

BEKRÆFTET KOPI nr.:

til international godskørsel for fremmed regning

Denne tilladelse giver
ret til⁽²⁾

på alle transportforbindelser, for så vidt angår den strækning, der tilbagelægges, at udføre international vejgodstransport for fremmed regning på en medlemsstats område som defineret i forordning (EF) nr. 1072/2009⁽³⁾.

Særlige bemærkninger:	
.....	
Denne tilladelse gælder fra den	til
Udstedt i	den

⁽¹⁾ Kompetent myndighed for den relevante region, som certifikatet er udstedt for.

⁽²⁾ Transportoperatørens navn eller firmanavn og fuldstændige adresse

⁽³⁾ Forordning (EF) nr. 1072/2009 som bibeholdt i UK-retten ved afsnit 3 i European Union (Withdrawal) Act 2018 som ændret ved bestemmelserne i afsnit 8 deri.

b)

(Tilladelsens side 2)

(Tekst på engelsk eller walisisk)

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Denne tilladelse er udstedt i henhold til forordning (EF) nr. 1072/2009⁽¹⁾.

Den giver indehaveren ret til at udføre international vejgodstransport for fremmed regning på alle transportforbindelser for så vidt angår den strækning, der tilbagelægges på en medlemsstats område, i henhold til enhver international aftale mellem Det Forenede Kongerige og Den Europæiske Union eller en medlemsstat.

I forbindelse med transport fra Det forenede Kongerige til et tredjeland og omvendt gælder denne tilladelse for den strækning, der tilbagelægges på en medlemsstats område.

Tilladelsen er personlig og kan ikke overdrages.

Den kan tilbagekaldes af en trafikdirektør eller Department for Infrastructure (Nordirland), f.eks. hvis indehaveren:

- har undladt at opfylde alle de betingelser, der er knyttet til benyttelsen af tilladelsen
- har afgivet urigtige oplysninger vedrørende de data, der var nødvendige for udstedelsen eller forlængelsen af tilladelsen.

Originaleksemplaret af tilladelsen skal opbevares af transportvirksomheden.

En bekræftet kopi af tilladelsen skal medføres i køretøjet⁽²⁾. Hvis det drejer sig om et sammenkoblet vogntog, skal tilladelsen følge motorkøretøjet. Den gælder for det sammenkoblede vogntog, også selv om påhængs- eller sættevognen ikke er indregistreret eller godkendt til kørsel i tilladelsesindehaverens navn eller er indregistreret eller godkendt til kørsel i en anden stat.

Tilladelsen skal på forlangende forevises det bemyndigede kontrolpersonale.

Indehaveren skal på Det Forenede Kongeriges eller hver medlemsstats område overholde de dér gældende love og administrative bestemmelser, navnlig transportbestemmelser og færdselsregler.

⁽¹⁾ Forordning (EF) nr. 1072/2009 som bibeholdt i UK-retten ved afsnit 3 i European Union (Withdrawal) Act 2018 som ændret ved bestemmelserne i afsnit 8 deri.

⁽²⁾ Ved "køretøj" forstås et motorkøretøj, som er indregistreret i Det Forenede Kongerige eller en medlemsstat, eller et sammenkoblet vogntog, hvoraf i det mindste motorkøretøjet er indregistreret i Det Forenede Kongerige eller en medlemsstat, og som udelukkende er beregnet til godstransport.

TILLÆG ROAD.A.1.4: Sikkerhedselementer for kørekort

Kørekortet skal have mindst to af følgende sikkerhedselementer:

- et hologram
- særlige fibre i papiret, som bliver synlige i UV-lys
- mindst én linje mikroprint (kan kun ses med et forstørrelsesglas og gengives ikke af fotokopieringsmaskiner)
- taktile bogstaver, symboler eller mønstre
- dobbelt nummerering: serienummer på kørekortet, på den bekræftede kopi heraf samt, i hvert enkelt tilfælde, udstedelsesnummer
- et sikkerhedsbundtryk med et fint guillochemønster og regnbuetryk.

Afdeling 2. Udstationering af førere

Artikel 1 — Genstand

I denne afdeling fastsættes kravene til vejtransportoperatører, der er etableret i en af parterne, og som i forbindelse med godstransport udstationerer førere på den anden parts område i overensstemmelse med artikel 3 i denne afdeling.

Intet i denne afdeling er til hinder for, at parterne kan anvende foranstaltninger til at regulere fysiske personers indrejse i eller midlertidige ophold på deres område, herunder foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte deres grænsers integritet og sikre en ordnet grænsepassage for fysiske personer, forudsat at disse foranstaltninger ikke anvendes på en sådan måde, at de ophæver eller forringer fordelene for den anden part i henhold til denne afdeling. Den omstændighed alene, at der stilles visumkrav for fysiske personer fra bestemte lande og ikke for andre landes fysiske personer, anses ikke for at ophæve eller forringe fordelene i henhold til denne afdeling.

Intet i denne afdeling berører anvendelsen på Unionens område af EU-reglerne om udstationering af førere inden for vejtransport over for EU-vejgodstransportoperatører.

Artikel 2 — Definitioner

Med henblik på denne afdeling forstås ved en "udstationeret fører" enhver fører, der i en bestemt periode udfører arbejde på en anden parts område end den, hvor føreren sædvanligvis udfører sit arbejde.

Artikel 3 - Principper

1. Bestemmelserne i denne afdeling gælder i det omfang, at vejgodstransportoperatører udstationerer førere på den anden parts område under deres ansvar og ledelse, under en kontrakt indgået mellem den udstationerende vejgodstransportoperatør og den part, som transporttjenesterne skal udføres for, og de pågældende førere udfører opgaver på denne parts område, forudsat at der er et ansættelsesforhold mellem den udstationerende vejgodstransportoperatør og føreren i udstationeringsperioden.

2. Med henblik på stk. 1 anses en udstationering for at starte, når føreren rejser ind i den anden parts område for at pålæsse og/eller aflæsse varer, og for at slutte, når føreren forlader den samme parts område.

Med henblik på stk. 1 anses en udstationering i tilfælde af udstationering i Den Europæiske Union for at starte, når føreren rejser ind i en medlemsstats område for at pålæsse og/eller aflæsse varer i denne medlemsstat, og for at slutte, når føreren forlader den samme medlemsstats område.

3. Uanset stk. 1 og 2 betragtes en fører ikke som udstationeret ved udførelse af transportopgaver baseret på en transportaftale, jf. denne aftales artikel ROAD.4, stk. 1, litra a)[Godstransport mellem, gennem og på parternes områder].

4. En fører betragtes ikke som udstationeret på Det Forenede Kongeriges område, hvis føreren er i transit på Det Forenede Kongeriges område uden på- og aflæsning af gods. For så vidt angår Unionen, betragtes en fører ikke som udstationeret i en medlemsstat, når føreren er i transit på denne medlemsstats område uden på- og aflæsning af gods.

Artikel 4 — Arbejds- og ansættelsesvilkår

1. Uafhængigt af hvilken lovgivning der gælder for ansættelsesforholdet, sikrer parterne, at vejgodstransportoperatørerne med udgangspunkt i ligebehandling garanterer førere, der er udstationeret på deres område, de arbejds- og ansættelsesvilkår på de følgende områder, der i denne part eller for Unionens vedkommende den medlemsstat, hvor arbejdet udføres, er fastsat:

— ved lov eller administrative bestemmelser og/eller

— ved kollektive aftaler eller voldgiftskendelser, der finder generel eller anden anvendelse i overensstemmelse med stk. 4:

- a) maksimal arbejdstid og minimal hviletid
- b) mindste antal betalte feriedage pr. år
- c) aflønning, herunder overtidsbetaling; dette gælder ikke for erhvervstilknyttede tillægspensionsordninger
- d) sikkerhed, sundhed og hygiejne på arbejdspladsen
- e) beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til arbejds- og ansættelsesvilkår for gravide kvinder eller kvinder, der lige har født, samt for børn og unge og
- f) ligebehandling af mænd og kvinder samt andre bestemmelser vedrørende ikke-forskelsbehandling.

2. Med henblik på denne afdeling fastlægges begrebet aflønning i henhold til national ret og/eller praksis i den pågældende part og for Unionens vedkommende i henhold til national ret og/eller praksis i medlemsstaterne, på hvis område føreren er udstationeret, og betyder alle de bestanddele af aflønning, der er obligatoriske efter national lov eller administrative bestemmelser eller ved kollektive aftaler eller voldgiftskendelser, der finder generel anvendelse i den pågældende part eller medlemsstat eller på anden måde gælder i overensstemmelse stk. 4.

3. Ydelser, der specifikt vedrører udstationeringen, betragtes som en del af aflønningen, hvis de ikke udbetales som godtgørelse af udgifter, der reelt er afholdt i forbindelse med udstationeringen, såsom udgifter til rejse, kost og logi. Vejgodstransportoperatøren godtgør den udstationerede fører sådanne udgifter i overensstemmelse med retlige bestemmelser og/eller praksis, der finder anvendelse på ansættelsesforholdet.

Hvis de arbejds- og ansættelsesvilkår, der gælder for ansættelsesforholdet, ikke angiver, hvilke bestanddele af ydelsen, som specifikt vedrører udstationeringen, der betales som godtgørelse af udgifter, som reelt er afholdt i forbindelse med udstationeringen, eller som er en del af aflønningen, anses hele ydelsen for at være betalt som godtgørelse for udgifter.

4. I denne afdeling forstås ved "kollektive aftaler eller voldgiftskendelser, der finder generel anvendelse", kollektive aftaler og voldgiftskendelser, der skal overholdes af alle virksomheder inden for den pågældende sektor eller erhvervsgren i det pågældende geografiske område.

I mangel af eller i tillæg til et system, der bestemmer, at kollektive aftaler eller voldgiftskendelser finder generel anvendelse, jf. første afsnit, kan hver part eller for Unionens vedkommende hver medlemsstat efter eget skøn basere sig på:

— de kollektive aftaler eller voldgiftskendelser, der er alment gældende for alle tilsvarende virksomheder i det berørte geografiske område og i den pågældende sektor eller erhvervsgren, og/eller

— de kollektive aftaler, der indgås af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter på nationalt plan, og som gælder på hele det nationale område,

Efter stk. 1 foreligger der ligebehandling, når nationale virksomheder, som befinder sig i en tilsvarende situation:

- i) på arbejdsstedet eller i den pågældende sektor er underkastet samme forpligtelser på de i stk. 1, første afsnit, nævnte områder som udstationeringsvirksomhederne, og
- ii) skal opfylde disse forpligtelser med de samme virkninger.

Artikel 5 — Bedre adgang til oplysninger

1. Hver part eller for Unionens vedkommende hver medlemsstat offentliggør oplysninger om arbejds- og ansættelsesvilkårene i overensstemmelse med national ret og/eller praksis uden unødigt forsinkelse og på en gennemsigtig måde på et centralt officielt nationalt websted, herunder bestanddelene af aflønning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, og alle de arbejds- og ansættelsesvilkår, der er anført i artikel 4, stk. 1.

Hver part eller for Unionens vedkommende hver medlemsstat sikrer, at de oplysninger, der gives på det centrale officielle nationale websted, er korrekte og ajourførte.

2. Hver part eller for Unionens vedkommende hver medlemsstat træffer de fornødne foranstaltninger for at sikre, at de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, gøres almindeligt tilgængelige uden betaling på en klar, gennemsigtig, fuldstændig og lettilgængelig måde, på afstand og ad elektronisk vej, i formater og i overensstemmelse med standarder for webtilgængelighed, der sikrer adgang for personer med handicap, og for at sikre, at kompetente nationale organer kan udføre deres opgaver på en effektiv måde.

3. Hvor de arbejds- og ansættelsesvilkår, der er omhandlet i artikel 4, i overensstemmelse med national lovgivning, traditioner og praksis, herunder respekt for arbejdsmarkedets parters autonomi, er fastsat i kollektive aftaler, jf. artikel 4, stk. 1, påser hver part eller for Unionens vedkommende hver medlemsstat, at disse vilkår stilles til rådighed for tjenesteydere fra den anden part og udstationerede arbejdstagere på en lettilgængelig og gennemsigtig måde, og medlemsstaterne skal i den forbindelse søge at inddrage arbejdsmarkedets parter. De relevante oplysninger bør navnlig dække de forskellige mindstelønssatser og disses bestanddele, den metode, der anvendes til at beregne vederlag, og i givet fald kriterier for klassificering i de forskellige løn kategorier.

4. Hvis oplysningerne på det centrale officielle nationale websted i modstrid med stk. 1 ikke angiver, hvilke arbejds- og ansættelsesvilkår der finder anvendelse, tages dette forhold i betragtning i overensstemmelse med national ret og/eller praksis i forbindelse med fastsættelse af sanktioner i tilfælde af overtrædelse af denne afdeling, i det omfang det er nødvendigt, for at sikre, at de pågældende sanktioner står i et rimeligt forhold til overtrædelsen.

5. Hver part eller for Unionens vedkommende hver medlemsstat angiver de organer og myndigheder, som førere og transportvirksomheder kan henvende sig til for at få generelle oplysninger om den nationale ret og praksis, der finder anvendelse på dem vedrørende deres rettigheder og forpligtelser på deres område.

Artikel 6 — Administrative krav, kontrol og håndhævelse

1. Hver part eller for Unionens vedkommende hver medlemsstat kan kun indføre følgende administrative krav og kontrolforanstaltninger i forbindelse med udstationering af førere:

- a) en forpligtelse for transportvirksomheder, der er etableret i den anden part, til senest ved udstationeringens begyndelse at indsende en udstationeringserklæring til de nationale kompetente myndigheder i den part eller for Unionens vedkommende den medlemsstat, hvor føreren er udstationeret, ved hjælp af fra den 2. februar 2022 en flersproget standardformular i den offentlige brugerflade, der er forbundet til informationssystemet for det indre marked¹³⁶ ("IMI") for administrativt samarbejde; denne udstationeringserklæring skal indeholde følgende oplysninger:
 - i) transportvirksomhedens identitet, i det mindste i form af nummeret på den gyldige tilladelse, hvis dette nummer foreligger
 - ii) kontaktoplysninger på transportlederen eller andre kontaktpersoner i etableringsparten eller for Unionens vedkommende i etableringsmedlemsstaten, som kan træde i kontakt med de kompetente myndigheder i værtsparten eller for Unionens vedkommende den medlemsstat, hvor tjenesterne ydes, og som kan fremsende og modtage dokumenter eller meddelelser
 - iii) førerens identitet og bopælsadresse og nummeret på dennes kørekort
 - iv) startdatoen for førerens ansættelseskontrakt og den ret, der finder anvendelse på den
 - v) udstationeringens planlagte start- og slutdato og
 - vi) nummerpladerne på motorkøretøjerne.
- b) en forpligtelse for transportvirksomheden til at sikre, at føreren på papir eller i elektronisk form råder over, og en forpligtelse for føreren til, når der anmodes herom i forbindelse med kontrol på vejene, at have og tilgængeliggøre:
 - i) en kopi af udstationeringserklæringen indsendt via IMI-systemet fra den 2. februar 2022
 - ii) bevis på, at transporterne finder sted i værtsparten, såsom et elektronisk fragtbrev (e-CMR), og
 - iii) data fra takografen og navnlig nationalitetsmærket for den part eller for Unionens vedkommende den medlemsstat, hvor føreren opholdte sig, da vedkommende udførte vejtransporter, i overensstemmelse med kravene om registrering og opbevaring af optegnelser i del B, afdeling 2 og 4.
- c) en forpligtelse for transportvirksomheden til fra den 2. februar 2022 via den offentlige brugerflade, der er forbundet til IMI-systemet, efter udstationeringsperioden på direkte anmodning af de kompetente myndigheder i den anden part eller for Unionens

¹³⁶ Oprettet ved forordning (EU) nr. 1024/2012.

vedkommende den medlemsstat, hvor udstationeringen fandt sted, at sende kopier af de i dette stykkes litra b), nr. ii) og iii), omhandlede dokumenter samt dokumentation vedrørende aflønningen af føreren for så vidt angår udstationeringsperioden, ansættelseskontrakten eller et tilsvarende dokument, arbejdssedler vedrørende førerens arbejde og bevis for betaling.

Transportvirksomheden sender fra den 2. februar 2022 dokumentationen via den offentlige brugerflade, der er forbundet til IMI-systemet, senest otte uger efter datoen for anmodningen. Hvis transportvirksomheden ikke indsender den krævede dokumentation inden for denne periode, kan de kompetente myndigheder i den part eller for Unionens vedkommende den medlemsstat, hvor udstationeringen fandt sted, fra den 2. februar 2022 via IMI-systemet anmode de kompetente myndigheder i etableringsparten eller for Unionens vedkommende etableringsmedlemsstaten om bistand. Når en sådan anmodning om gensidig bistand fremsættes, har de kompetente myndigheder i den part eller for Unionens vedkommende den medlemsstat, hvor transportvirksomheden er etableret, adgang til udstationeringserklæringen og andre relevante oplysninger, som transportvirksomheden har indsendt, fra den 2. februar 2022 via den offentlige brugerflade, der er forbundet til IMI-systemet.

De kompetente myndigheder i etableringsparten eller for Unionens vedkommende i etableringsmedlemsstaten sikrer, at de fremsender den dokumentation, der er anmodet om, til de kompetente myndigheder i den part eller for Unionens vedkommende til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor udstationeringen fandt sted, fra den 2. februar 2022 via IMI-systemet inden for 25 arbejdsdage efter datoen for anmodningen om gensidig bistand.

Hver part sikrer, at de oplysninger, der udveksles af de kompetente nationale myndigheder, eller som fremsendes til dem, kun anvendes i forbindelse med den eller de sager, der ligger til grund for anmodningen.

Gensidigt administrativt samarbejde og gensidig bistand ydes uden betaling.

En anmodning om oplysninger er ikke til hinder for, at de kompetente myndigheder kan træffe foranstaltninger for at undersøge og forebygge påståede overtrædelser af denne afdeling.

3. Med henblik på at fastslå, om en fører i henhold til artikel 1 ikke skal anses for at være udstationeret, kan parterne kun som kontrolforanstaltning indføre en forpligtelse for føreren til, hvis der anmodes herom i forbindelse med vejkontrollen, på papir eller i elektronisk form at opbevare og tilgængeliggøre beviset på de relevante transporter såsom et elektronisk fragtbrev (e-CMR) og data fra takografen som omhandlet i nærværende artikels stk. 2, litra b), nr. iii).

4. Med henblik på kontrol sørger transportvirksomheden for, at de i stk. 2, litra a), omhandlede udstationeringserklæringer er ajour fra den 2. februar 2022 på den offentlige brugerflade, der er forbundet til IMI.

5. Oplysningerne fra udstationeringserklæringerne gemmes fra den 2. februar 2022 i IMI-databasen med henblik på kontrol i en periode på 24 måneder.

6. Den part eller for Unionens vedkommende den medlemsstat, hvor føreren er udstationeret, og den part eller for Unionens vedkommende den medlemsstat, hvorfra føreren er udstationeret, er ansvarlig for at overvåge, kontrollere og håndhæve de forpligtelser, der er fastsat i denne afdeling, og træffer hensigtsmæssige foranstaltninger, hvis denne afdeling ikke overholdes.

7. Hver part eller for Unionens vedkommende medlemsstaterne sikrer, at inspektioner og kontrol af overholdelse i henhold til denne artikel ikke er diskriminerende og/eller uforholdsmæssige, under hensyntagen til de relevante bestemmelser i denne afdeling.

8. Med henblik på håndhævelse af forpligtelserne i medfør af denne afdeling sikrer hver part eller for Unionens vedkommende medlemsstaterne, at der findes effektive mekanismer, som udstationerede arbejdstagere kan anvende til at indgive direkte klager over deres arbejdsgivere, og at de har ret til at indlede retslige eller administrative procedurer, også i den part, hvor førerne er eller var udstationeret, hvis førerne mener, at de har lidt tab eller skade som følge af en manglende overholdelse af gældende regler, også efter at det forhold, under hvilket den manglende overholdelse angiveligt har fundet sted, er ophørt.

9. Stk. 8 finder anvendelse med forbehold af den kompetence, der er tillagt domstolene i hver part eller for Unionens vedkommende i medlemsstaterne ved særligt de relevante EU-retlige instrumenter og/eller internationale konventioner.

10. Hver part eller for Unionens vedkommende medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af denne afdeling, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de gennemføres og overholdes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Hver part meddeler den anden part disse bestemmelser senest den 30. juni 2021. De meddeler straks eventuelle senere ændringer af disse.

Artikel 7 — Anvendelse af IMI-systemet

1. Fra den 2. februar 2022 udveksles og behandles oplysninger, herunder personoplysninger, omhandlet i artikel 6 i IMI-systemet, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

- a) parterne giver garanti for, at data, der behandles i IMI-systemet, kun bruges til det formål, hvortil de oprindeligt blev udvekslet
- b) enhver overførsel af personoplysninger til Det Forenede Kongerige i henhold til denne artikel må kun finde sted i overensstemmelse med artikel 23, stk. 1, litra c), i forordning (EU) nr. 1024/2012¹³⁷, og
- c) enhver overførsel af personoplysninger til Unionen i henhold til denne artikel må kun finde sted i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges regler om beskyttelse af personoplysninger ved internationale overførsler.

2. Hver parts kompetente myndigheder tildeler og tilbagekalder hensigtsmæssige adgangsrettigheder til IMI-brugere.

3. IMI-brugere må kun få adgang til oplysninger, der behandles i IMI-systemet, ud fra need-to-know-princippet og kun med henblik på gennemførelse og håndhævelse af denne afdeling.

¹³⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1024/2012 af 25. oktober 2012 om administrativt samarbejde via informationssystemet for det indre marked og om ophævelse af Kommissionens beslutning 2008/49/EF (IMI-forordningen), EUT L 316 af 14.11.2012, s. 1.

4. Hver part eller for Unionens vedkommende hver medlemsstat kan give den kompetente myndighed tilladelse til på andre måder end gennem IMI-systemet at give nationale arbejdsmarkedsparter relevante oplysninger, der er tilgængelige i IMI-systemet, i det omfang det er nødvendigt for at kontrollere, om udstationeringsreglerne overholdes, og i overensstemmelse med national ret og praksis, forudsat at:

- a) oplysningerne vedrører en udstationering på partens eller for Unionens vedkommende den pågældende medlemsstats område og
- b) oplysningerne udelukkende anvendes til håndhævelse af udstationeringsreglerne.

5. Specialudvalget vedrørende vejtransport fastsætter de tekniske og proceduremæssige specifikationer for Det Forenede Kongeriges anvendelse af IMI-systemet.

6. Hver part deltager i IMI-systemets driftsomkostninger. Specialudvalget vedrørende vejtransport fastsætter de omkostninger, der skal bæres af hver part.

- DEL B — Krav til førere, der er involveret i godstransport i henhold til denne aftales artikel ROAD.7

Afdeling 1. Bevis for faglige kvalifikationer

Artikel 1 — Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på kørsel, der udføres af personer, som er ansat eller benyttes af en parts transportvirksomhed, der udfører vejgodstransport, jf. denne aftales artikel ROAD.4 [Godstransport mellem, gennem og på parternes områder], og bruger køretøjer, til hvilke der kræves et kørekort i kategori C1, C1+E, C eller C+E eller et kørekort, der er anerkendt som ækvivalent af specialudvalget vedrørende vejtransport.

Artikel 2 - Fritagelser

Der kræves ikke bevis for faglige kvalifikationer (kvalifikationsbevis) for førere af køretøjer:

- a) hvis højest tilladte hastighed ikke overstiger 45 km/t
- b) der benyttes af de væbnede styrker, civilforsvaret, brandvæsenet, ordensmagten og tjenester for akut ambulancekørsel eller er under disse tjenesters kontrol, såfremt transporten sker som led i disse tjenesters funktioner
- c) der prøvekøres på veje med henblik på teknisk udvikling, reparation eller vedligeholdelse, eller førere af nye eller ombyggede køretøjer, som endnu ikke er taget i brug
- d) der anvendes i nødsituationer eller benyttes til redningsopgaver
- e) der benyttes til transport af materiel, udstyr eller maskiner, som skal anvendes under udøvelsen af førerens erhverv, forudsat at kørslen af køretøjerne ikke er førerens hovedaktivitet, eller
- f) som landbrugs-, gartneri-, skovbrugs-, opdræts- og fiskerivirksomheder anvender eller lejer uden fører til transport af varer som led i deres egen erhvervsmæssige virksomhed, undtagen hvis kørslen er en del af førerens hovedaktivitet eller overstiger en vis afstand, der er fastsat i national lovgivning, fra basen for den virksomhed, som ejer, lejer eller leaser køretøjet.

Artikel 3 — Kvalifikationer og uddannelse

1. Kørsel som defineret i artikel 1 er underlagt krav om obligatoriske grundlæggende kvalifikationer og obligatorisk efteruddannelse. Med henblik herpå fastsætter parterne:

- a) en ordning for grundlæggende kvalifikationer svarende til en af følgende to muligheder:
 - i) En ordning, der omfatter både deltagelse i undervisning og en prøve

I overensstemmelse med tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 2, punkt 2.1, indebærer denne form for grundlæggende kvalifikationer obligatorisk deltagelse i undervisning af en vis varighed. Forløbet afsluttes med en prøve. Hvis prøven består, afsluttes uddannelsen med udstedelse af det kvalifikationsbevis, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra a).

ii) en ordning, der kun omfatter prøver

I overensstemmelse med tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 2, punkt 2.2, indebærer denne form for grundlæggende kvalifikationer ikke obligatorisk deltagelse i undervisning, men udelukkende teoretiske og praktiske prøver. Hvis prøverne består, afsluttes uddannelsen med udstedelse af det kvalifikationsbevis, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra b).

En part kan imidlertid godkende en fører til kørsel på sit område, inden der er udstedt et kvalifikationsbevis, i en periode på højst tre år, hvis føreren deltager i en national erhvervsuddannelse på mindst seks måneder. I forbindelse med den pågældende erhvervsuddannelse kan de prøver, der er nævnt nr. i) og ii), afholdes i etaper

b) en efteruddannelsesordning

I overensstemmelse med tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 4, indebærer efteruddannelsen obligatorisk deltagelse i undervisningen. Uddannelsen afsluttes med udstedelse af det i artikel 8, stk. 1, omhandlede kvalifikationsbevis.

2. En part kan ligeledes fastlægge en ordning med et intensivt grundlæggende kvalifikationskursus for at give føreren mulighed for at udøve sit erhverv i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2, litra a), nr. ii), og litra b).

I overensstemmelse med tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 3, indebærer det intensive grundlæggende kvalifikationskursus obligatorisk deltagelse i undervisningen. Forløbet afsluttes med en prøve. Hvis prøven består, afsluttes uddannelsen med udstedelse af det kvalifikationsbevis, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2.

3. En part kan fritage en fører, som har opnået certifikatet vedrørende faglig dygtighed, jf. del A, afdeling 1, artikel 8, for de prøver, der er nævnt i nærværende artikels stk. 1, litra a), nr. i) og ii), og i stk. 2, i de emner, der dækkes af den prøve, der er fastlagt inden for rammerne af dette bilag, og i så tilfælde for deltagelse i den del af undervisningen, der vedrører disse emner.

Artikel 4 — Erhvervede rettigheder

Førere, der er indehavere af et kørekort i kategori C1, C1+E, C eller C+E eller et kørekort, der er anerkendt som ækvivalent af Specialudvalget vedrørende vejtransport, udstedt senest den 10. september 2009, er fritaget for pligten til at følge et grundlæggende kvalifikationskursus.

Artikel 5 — Grundlæggende kvalifikationer

1. Det er ikke nødvendigt at være indehaver af det pågældende kørekort for at få adgang til et grundlæggende kvalifikationskursus.

2. Førere af køretøjer beregnet til godstransport kan

a) fra det fyldte 18. år:

- i) føre køretøjer af kørekortkategori C og C + E, forudsat at de er indehavere af det i artikel 6, stk. 1, nævnte kvalifikationsbevis og
- ii) føre køretøjer af kørekortkategori C1 og C1 + E, forudsat at de er indehavere af det i artikel 6, stk. 2, nævnte kvalifikationsbevis

b) fra det fyldte 21. år føre køretøjer af kørekortkategori C og C + E, forudsat at de er indehavere af det i artikel 6, stk. 2, nævnte kvalifikationsbevis.

3. Med forbehold af aldersgrænserne i stk. 2 er chauffører, der udfører godstransport, og som har opnået et i artikel 6 nævnt kvalifikationsbevis for en af de i stk. 2 i denne artikel fastsatte kategorier af køretøjer, fritaget for at opnå et sådant kvalifikationsbevis for de øvrige kategorier af køretøjer, der er fastsat i nævnte stykke.

4. Førere, der udfører godstransport, som udvider eller ændrer deres aktiviteter for at udføre personbefordring eller omvendt, og som er indehavere af et i artikel 6 nævnt kvalifikationsbevis, skal ikke gentage de dele, der er fælles for de grundlæggende kvalifikationskurser, men kun de dele, der er specifikke for de nye kvalifikationer.

Artikel 6 — Kvalifikationsbevis for grundlæggende kvalifikationer

1. Kvalifikationsbevis for grundlæggende kvalifikationer

a) Kvalifikationsbevis udstedt på grundlag af deltagelse i undervisning og en prøve

I overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, litra a), nr. i), kræver parterne, at en person, der ønsker at blive fører, følger undervisningen i et uddannelsescenter, der er godkendt af de kompetente myndigheder i overensstemmelse med tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 5, i det følgende benævnt "godkendt uddannelsescenter". Den pågældende uddannelse omfatter samtlige emner på listen i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 1. Uddannelsen afsluttes med, at føreren består den prøve, der er omhandlet i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 2, punkt 2.1. Parternes kompetente myndigheder eller en enhed, der er udpeget af dem, tilrettelægger prøven, som har til formål at efterprøve, at førerens kundskaber om ovennævnte emner er på det niveau, der kræves i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 1. Disse myndigheder eller enheder fører tilsyn med prøven og udsteder, hvis den består, et kvalifikationsbevis for grundlæggende kvalifikationer til føreren.

b) Kvalifikationsbevis udstedt på grundlag af prøver

I overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, litra a), nr. ii), kræver parterne, at en person, der ønsker at blive fører, består de teoretiske og praktiske prøver, der er nævnt i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 2, punkt 2.2. Parternes kompetente myndigheder eller en enhed, der er udpeget af dem, tilrettelægger prøverne, der har til formål at efterprøve, at førerens kundskaber om alle ovennævnte emner er på det niveau, der kræves i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 1. Disse myndigheder eller enheder fører tilsyn med prøverne og udsteder, hvis de består, et kvalifikationsbevis for grundlæggende kvalifikationer til føreren.

2. Kvalifikationsbevis for gennemført intensiv undervisning i grundlæggende kvalifikationer

I overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, kræver parterne, at en person, der ønsker at blive fører, deltager i undervisningen i et godkendt uddannelsescenter. Den pågældende uddannelse omfatter samtlige emner på listen i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 1.

Uddannelsen afsluttes med den prøve, der er omhandlet i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 3. Parternes kompetente myndigheder eller en enhed, der er udpeget af dem, tilrettelægger prøven, som har til formål at efterprøve, at førerens kundskaber om ovennævnte emner er på det niveau, der kræves i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 1. Disse myndigheder eller enheder fører tilsyn med prøven og udsteder, hvis den består, et kvalifikationsbevis for gennemført intensiv undervisning i grundlæggende kvalifikationer til føreren.

Artikel 7 — Efteruddannelse

Efteruddannelsen tager sigte på at give indehaverne af et kvalifikationsbevis mulighed for at ajourføre kundskaber, som er væsentlige for deres arbejde, idet der lægges særlig vægt på færdselssikkerhed, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og begrænsning af den miljømæssige indvirkning af kørslen.

Denne uddannelse tilrettelægges af et godkendt uddannelsescenter i overensstemmelse med tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 5. Uddannelse består af klasseundervisning, praktisk uddannelse og hvis muligt uddannelse ved hjælp af informations- og kommunikationsteknologiske (IKT) værktøjer eller avancerede simulatorer. Hvis en fører skifter virksomhed, skal der tages hensyn til allerede gennemgået efteruddannelse.

Efteruddannelsen har til formål at uddybe og repetere nogle af emnerne på listen i tillæg ROAD.B.1.1, afdeling 1. Den omfatter en række forskellige emner og omfatter altid mindst ét emne om trafiksikkerhed. I uddannelsens emner skal der tages højde for udviklingen inden for den relevante lovgivning og teknologi og så vidt muligt for førerens særlige uddannelsesmæssige behov.

Artikel 8 — Kvalifikationsbevis for gennemført efteruddannelse

1. Efter afslutning af den i artikel 7 omtalte efteruddannelse udsteder parternes kompetente myndigheder eller det godkendte uddannelsescenter et kvalifikationsbevis for gennemført efteruddannelse til føreren.

2. Følgende personer skal første gang følge en efteruddannelse:

- a) personer, der er indehavere af et kvalifikationsbevis, jf. artikel 6: senest fem år efter udstedelsen af dette kvalifikationsbevis, og
- b) førere, jf. artikel 4: senest fem år efter den 10. september 2009.

En part kan afkorte eller forlænge de i litra a) eller b) nævnte perioder med op til to år.

3. Førere, der har gennemført den første efteruddannelse, jf. denne artikels stk. 2, skal følge en efteruddannelse hvert femte år inden udløbet af efteruddannelseskvalifikationsbevisets gyldighedsperiode.

4. Indehavere af et kvalifikationsbevis, jf. artikel 6 eller nærværende artikels stk. 1, samt førere, jf. artikel 4, som er ophørt med at udøve deres erhverv, og som ikke opfylder kravene i stk. 1, 2 og 3, skal følge en efteruddannelse, inden de genoptager deres erhverv.

5. Førere, der udfører godstransport ad vej, og som har fulgt en efteruddannelse for en af de kørekortkategorier, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2, er fritaget for efteruddannelse for en af de øvrige køretøjskategorier, der er omhandlet i nævnte stykke.

Artikel 9 — Håndhævelse

En parts kompetente myndigheder anbringer enten direkte på førerens kørekort, ved siden af de tilsvarende køretøjskategorier, et mærke, der attesterer, at vedkommende er i besiddelse af et særligt kvalifikationsbevis, og angiver udløbsdatoen, eller indfører et chaufføruddannelsesbevis, der er udfærdiget i overensstemmelse med modellen i tillæg ROAD.B.1.2. En anden model kan accepteres, hvis den er anerkendt som ækvivalent af Specialudvalget vedrørende vejtransport.

Chaufføruddannelsesbeviset eller ethvert ækvivalent dokument, jf. ovenstående, der er udstedt af en parts kompetente myndigheder, anerkendes af den anden part med henblik på denne afdeling.

Førere skal på kontrolpersonalets forlangende fremvise et kørekort eller et særligt chaufføruddannelsesbevis eller et ækvivalent dokument forsynet med et mærke, der attesterer, at vedkommende er i besiddelse af et kvalifikationsbevis.

Tillæg ROAD.B.1.1: MINIMUMSKRAV TIL KVALIFIKATIONER OG UDDANNELSE

For at sikre, at reglerne for vejgodstransport omfattet af anden del, overskrift tre, afsnit I [Vejgodstransport] harmoniseres i videst muligt omfang, fastsættes minimumskraverne til føreres kvalifikationer og uddannelse samt til uddannelsescentre i dette tillægs afdeling 1-5. Andet indhold til sådanne kvalifikationer og sådan uddannelse kan accepteres, hvis det er anerkendt som ækvivalent af Specialudvalget vedrørende vejtransport.

Afdeling 1: Emneliste

De kundskaber, som skal tages i betragtning ved parternes konstatering af førerens grundlæggende kvalifikationer og efteruddannelse, skal som minimum omfatte de emner, der er opført på denne liste. Personer, der ønsker at blive førere, skal opnå et sådant niveau af kundskaber og praktiske færdigheder, som er nødvendigt, for at de på sikker vis kan føre et køretøj af den relevante kørekortskategori. Minimumsniveauet for kundskaberne skal mindst svare til det niveau, der opnås ved obligatorisk skolegang suppleret med erhvervsuddannelse.

1. Videreuddannelse i rationel kørsel med hovedvægt på sikkerhed

1.1 Mål: at kende de karakteristiske egenskaber ved kraftoverføring for at kunne optimere brugen heraf

Motorers drejningsmoment, effektkurver og brændstofforbrugskurver, optimalt køreområde på omdrejningstælleren samt diagrammer for gearenes overlapning.

1.2 Mål: at kende sikkerhedsanordningernes karakteristiske egenskaber og funktioner med henblik på at beherske køretøjet, mindske slid og forebygge fejl:

grænser for brug af bremses og retarder, kombineret brug af bremses og retarder, bedste valg af hastighed og gear, brug af køretøjets inertie, brug af forskellige metoder til at nedsætte hastigheden og til bremsning ved kørsel ned ad bakke samt reaktion ved funktionssvigt, brug af elektroniske og mekaniske anordninger såsom elektronisk stabilitetsprogram (ESP), avanceret nødbremsesystem (AEBS), antiblokeringsystem (ABS), trækraftkontrollsystemer (TCS), overvågningssystemer i køretøjet (IVMS) og andre, som er godkendt til brug, førerstøtte eller automatiske anordninger.

1.3 Mål: at kunne optimere brændstofforbruget

Optimering af brændstofforbruget ved anvendelse af, hvad der er lært under punkt 1.1 og 1.2, betydningen af at kunne forudse trafikken, passende afstand til andre køretøjer og brug af køretøjets fremdrift, stabil hastighed, smidig kørsel og passende dæktryk samt kendskab til intelligente transportsystemer, der muliggør effektiv kørsel og bedre ruteplanlægning.

1.4 Mål: evne til at forudse, vurdere og tilpasse sig risici i trafikken:

at være klar over og tilpasse sig forskellige vej-, trafik- og vejrforhold, forudse kommende begivenheder at forstå, hvordan man skal forberede og planlægge en tur under unormale

vejrforhold at have kendskab til brugen af sikkerhedsudstyr og forstå, når en tur må udsættes eller aflyses på grund af ekstreme vejrforhold at tilpasse sig trafikrisici, herunder farlig adfærd i trafikken eller distraheret kørsel (gennem anvendelse af elektronisk udstyr, at spise, drikke, osv.) at anerkende og tilpasse sig farlige situationer og være i stand til at håndtere stress, der er afledt heraf, navnlig med hensyn til køretøjernes størrelse og vægt samt sårbare trafikanter såsom fodgængere, cyklister og tohjulede motoriserede køretøjer

at identificere mulige farlige situationer og korrekt fortolke, hvordan disse potentielt farlige situationer kan blive til situationer, hvor sammenstød ikke længere kan undgås, og vælge og foretage handlinger, der øger sikkerhedsmargenen i en sådan grad, at et sammenstød stadig kan undgås, hvis den potentielt farlige situation opstår.

1.5 Mål: at kunne stå for lastning af et køretøj under overholdelse af sikkerhedsforskrifterne og den korrekte brug af køretøjet:

kræfter på køretøjet under kørsel, brug af forskellige gear alt efter køretøjets belæsningsstilstand og vejens profil, brug af automatiske transmissionssystemer, beregning af køretøjets eller vogntogets nyttelast, beregning af lastrummets størrelse, placering af godset, følgerne af for stort akseltryk, køretøjets stabilitet og tyngdepunkt, emballagetyper og paller

hovedkategorier af gods, der kræver surring, sikrings- og surringsteknikker, brug af surringsremme, kontrol af surringsanordningerne, brug af udstyr til godshåndtering samt brug af presenning.

2. Anvendelse af reglerne

2.1 Mål: at kende vejtransportens sociale kontekst og de regler, der ligger til grund for den:

specifikke arbejdstidsregler for transport principper for regler for køre- og hviletider og brug af takograf samt anvendelse og konsekvenser heraf sanktioner for mangelfuld, ukorrekt eller svigagtig brug af takografen, kendskab til vejtransportens sociale kontekst: førernes rettigheder og pligter med hensyn til grundlæggende kvalifikationer og efteruddannelse.

2.2 Mål: at kende reglerne på godstransportområdet

transporttilladelser, dokumenter, der skal medbringes, kørselsforbud på bestemte veje, vejafgifter, forpligtelser i henhold til standardkontrakter for godstransport, udfærdigelse af transportdokumenter, internationale transporttilladelser, forpligtelser i henhold til CMR-konventionen¹³⁸, udfærdigelse af internationalt fragtbrev, krydsning af landegrænser, speditører samt særlige ledsagedokumenter til gods.

3. Sundhed, færdselssikkerhed og miljø sikkerhed, service og logistik

3.1 Mål: at øge føreres bevidsthed om risici i trafikken og risici for arbejdsulykker:

arbejdsulykkestyper på transportområdet, statistikker for færdselsulykker, indblanding af store køretøjer samt menneskelige, materielle og økonomiske følger.

¹³⁸ Udfærdiget i Genève den 19. maj 1956.

3.2 Mål: at kunne forebygge kriminalitet og menneskesmugling:

generel information, følger for føreren, forebyggende foranstaltninger, checkliste samt lovgivning om transportvirksomhedens ansvar.

3.3 Mål: at kunne forebygge fysiske risici:

ergonomiske principper farlige bevægelser og stillinger, fysisk kondition, øvelser i håndtering af gods samt personlige værnemidler.

3.4 Mål: at være bevidst om betydningen af fysisk og psykisk egnethed:

principper om sunde og afbalancerede spisevaner, virkninger af alkohol, medicin og andre stoffer, der kan ændre adfærden, symptomer på træthed og stress og disses årsager og virkninger samt den grundlæggende betydning af skift mellem arbejde og hvile.

3.5 Mål: at kunne vurdere nødsituationer:

adfærd i nødsituationer: vurdere situationen, undgå forværring af en ulykke, tilkalde hjælp, hjælpe tilskadekomne og yde førstehjælp, reaktion ved brand, evakuering af personer i tunge erhvervskøretøjer og buspassagerer, sørge for alle passagerers sikkerhed, reaktion i tilfælde af aggression, grundprincipperne for udfyldelse af fælles skadeanmeldelse.

3.6 Mål: at kunne tilpasse sin optræden på en måde, der bidrager til at højne en servicevirksomheds image:

førerens optræden og virksomhedens image betydningen for virksomheden af kvaliteten af den ydelse, føreren leverer, førerens forskellige roller, forskellige personer, som føreren kommer i kontakt med, vedligeholdelse af køretøjet, tilrettelæggelse af arbejdet, kommercielle og finansielle følger af tvister.

3.7 Mål: at kende vejgodstransportens økonomiske kontekst og markedsorganisationen:

vejtransport i forhold til andre transportmåder (konkurrence, speditører), forskellige vejtransportaktiviteter (transport for tredjemands regning, egen virksomhed, transportrelaterede aktiviteter), hovedtyper af transportvirksomheder og transportrelaterede aktiviteter og deres organisation, specialisering inden for transport (tank, kontrolleret temperatur, farligt gods, dyretransport mv.) samt sektorens udvikling (diversificering af ydelser, kombination af bane og vej, underentreprise mv.).

Afdeling 2: Obligatoriske grundlæggende kvalifikationer i henhold til del B, afdeling 1, artikel 3, stk. 1, litra a)

En part kan medtage anden specifik uddannelse vedrørende vejgodstransport, som kræves i henhold til partens lovgivning, som led i den uddannelse, der er omhandlet i denne afdeling og afdeling 3 i dette tillæg.

2.1. En ordning med både deltagelse i undervisning og en prøve

Undervisningen i grundlæggende kvalifikationer skal omfatte samtlige emner på listen i afdeling 1 i dette tillæg. Undervisningen i grundlæggende kvalifikationer skal vare 280 timer.

Hver person, der ønsker at blive fører, skal have mindst 20 individuelle køretimer i et køretøj i den pågældende kategori, som mindst opfylder kravene til prøve køretøjer.

I ovennævnte individuelle køreundervisning ledsages den person, der ønsker at blive fører, af en lærer ved et godkendt uddannelsescenter. Hver person, der ønsker at blive fører, kan få højst otte af de 20 individuelle køretimer på et særligt område eller i en avanceret simulator, hvor førerens evne til rationel kørsel kan bedømmes med hovedvægt på sikkerhed, herunder navnlig vedkommendes beherskelse af køretøjet på veje i forskelligartet tilstand samt under forskellige vejrforhold og på forskellige tidspunkter af døgnet og evnen til at optimere brændstofforbruget.

En part eller for Unionens vedkommende en medlemsstat kan tillade, at dele af uddannelsen udbydes af det godkendte uddannelsescenter ved hjælp af IKT som e-læring, men det skal i denne forbindelse sikres, at uddannelsens kvalitet og effektivitet opretholdes, idet der udvælges de emner, der er mest velegnede til anvendelse af IKT. I et sådant tilfælde stilles der krav om pålidelig brugeridentifikation og passende kontrolforanstaltninger.

For de førere, der er nævnt i del B, afdeling 1, artikel 5, stk. 4, er varigheden af det grundlæggende kvalifikationskursus på 70 timer, heraf fem individuelle køretimer.

Ved uddannelsens afslutning underkaster parternes kompetente myndigheder eller den enhed, som de har udpeget, føreren en skriftlig eller mundtlig prøve. Prøven skal omfatte mindst et spørgsmål for hvert mål på listen over emner i afdeling 1 i dette tillæg.

2.2 En ordning, der involverer en prøve

Parternes kompetente myndigheder eller den enhed, som de har udpeget, tilrettelægger teoretiske og praktiske prøver, jf. nedenfor, for at efterprøve, om førerne har de nødvendige kundskaber, der kræves i afdeling 1 i dette tillæg med hensyn til samtlige mål og emner.

a) Den teoretiske prøve består af mindst to delprøver:

- i) spørgsmål, enten multiple choice-spørgsmål eller spørgsmål, der skal besvares direkte, eller en kombination af begge dele og
- ii) case studies.

Den teoretiske prøve skal mindst strække sig over fire timer.

b) Den praktiske prøve består af to delprøver:

- i) en køreprøve, hvis formål er at bedømme evnen til rationel kørsel med hovedvægt på sikkerhed. Denne prøve foretages om muligt på veje uden for bymæssig bebyggelse, gennemkørselsveje og motorveje (eller lignende) samt på alle former for kørselsveje i byer, som skal repræsentere de forskellige typer vanskeligheder, som en fører kan forventes at komme ud for. Prøven skal helst afvikles under forskellige grader af trafiktæthed. Under kørslen skal tiden udnyttes bedst muligt til at bedømme føreren i alle de typer kørselsområder, som vedkommende kan forventes at komme ud for. Prøven skal mindst vare 90 minutter
- ii) en praktisk prøve, som mindst skal vedrøre punkt 1.5, 3.2, 3.3 og 3.5 i afdeling 1 i dette tillæg.

Prøven skal mindst vare 30 minutter.

De køretøjer, der anvendes ved de praktiske prøver, skal mindst opfylde kravene til prøve køretøjer.

Den praktiske prøve kan suppleres med en tredje delprøve, som afholdes på et særligt område eller i en avanceret simulator for at bedømme førerens evne til rationel kørsel med hovedvægt på sikkerhed, herunder navnlig vedkommendes beherskelse af køretøjet på veje i forskelligartet tilstand samt under forskellige vejrforhold og på forskellige tidspunkter af døgnet.

Varigheden af denne ikke-obligatoriske delprøve er ikke fastsat. Hvis føreren består denne delprøve, kan dens varighed trækkes fra de 90 minutter, som er afsat til delprøven i nr. i), dog således at der ikke fratrækkes mere end 30 minutter.

For de førere, der er nævnt i del B, afdeling 1, artikel 5, stk. 4, handler den teoretiske prøve udelukkende om de emner i afdeling 1 i dette tillæg, der vedrører de køretøjer, som undervisningen i nye grundlæggende kvalifikationer tager sigte på. Disse førere skal dog aflægge hele den praktiske prøve.

Afdeling 3: Det intensive grundlæggende kvalifikationskursus, jf. bilag ROAD.1, del B, afdeling 1, artikel 3, stk. 2

Det intensive grundlæggende kvalifikationskursus skal omfatte samtlige emner på listen i afdeling 1 i dette tillæg. Den skal vare 140 timer.

Hver person, der ønsker at blive fører, skal have mindst 10 individuelle køretimer i et køretøj i den pågældende kategori, som mindst opfylder kravene til prøve køretøjer.

I ovennævnte individuelle køreundervisning ledsages den person, der ønsker at blive fører, af en lærer ved et godkendt uddannelsescenter. Hver person, der ønsker at blive fører, kan få højst fire af de ti individuelle køretimer på et særligt område eller i en avanceret simulator, hvor førerens evne til rationel kørsel kan bedømmes med hovedvægt på sikkerhed, herunder navnlig vedkommendes beherskelse af køretøjet på veje i forskelligartet tilstand og med den måde, vejrforholdene ændrer sig på under forskellige vejrforhold og på forskellige tidspunkter af døgnet, samt evnen til at optimere brændstofforbruget.

Bestemmelserne i punkt 2.1, fjerde afsnit, i afdeling 2 i dette tillæg finder også anvendelse på det intensive grundlæggende kvalifikationskursus.

For de førere, der er nævnt i del B, afdeling 1, artikel 5, stk. 4, er varigheden af den intensive undervisning i grundlæggende kvalifikationer på 35 timer, heraf 2½ individuelle køretimer.

Ved uddannelsens afslutning underkaster parternes kompetente myndigheder eller den enhed, som de har udpeget, føreren en skriftlig eller mundtlig prøve. Prøven skal omfatte mindst et spørgsmål for hvert mål på listen over emner i afdeling 1 i dette tillæg.

En part kan medtage anden specifik uddannelse vedrørende vejgodstransport, som kræves i henhold til partens lovgivning, som led i uddannelsen omhandlet i denne afdeling.

Afdeling 4: Obligatorisk efteruddannelse, jf. bilag ROAD.1, del B, afdeling 1, artikel 3, stk. 1, litra b)

Der tilrettelægges obligatoriske efteruddannelseskurser på et godkendt uddannelsescenter. De har en varighed på 35 timer hvert femte år og afholdes over perioder på mindst syv timer, som kan fordeles på to på hinanden følgende dage. Hvis der anvendes e-læring, skal det godkendte uddannelsescenter sikre, at kvaliteten af uddannelsen opretholdes, herunder ved at vælge de

emner, hvor der mest effektivt kan anvendes IKT-værktøjer. Parterne stiller navnlig krav om pålidelig brugeridentifikation og passende kontrolforanstaltninger. Undervisningen med e-læring må højst vare i 12 timer. Mindst et af kurserne skal omfatte et trafiksikkerhedsrelateret emne. I uddannelsens emner skal der tages højde for specifikke uddannelsesmæssige behov i forhold til de transportaktiviteter, som føreren udfører, og udviklingen inden for den relevante lovgivning og teknologi, og der tages i videst muligt omfang hensyn til førerens særlige uddannelsesmæssige behov. De 35 timer skal dække en række forskellige emner, herunder gentagelse af undervisningsindholdet, hvis det viser sig, at føreren har behov for særlig pædagogisk bistand.

En part og for Unionens vedkommende en medlemsstat kan medtage anden specifik uddannelse vedrørende vejgodstransport, som kræves i henhold til partens lovgivning, som led i uddannelsen omhandlet i denne afdeling.

Afdeling 5: Godkendelse af de grundlæggende kvalifikationskurser og af efteruddannelsen

5.1. De uddannelsescentre, som er involveret i de grundlæggende kvalifikationskurser og efteruddannelsen, godkendes af parternes kompetente myndigheder. Godkendelse kan kun meddeles efter skriftlig ansøgning. Ansøgningen skal vedlægges dokumenter med følgende oplysninger:

5.1.1. et passende kvalifikations- og uddannelsesprogram med angivelse af, hvilke fag der undervises i, en undervisningsplan, og hvilke undervisningsmetoder der vil blive anvendt

5.1.2. undervisernes kvalifikationer og kompetenceområder

5.1.3. oplysninger om undervisningslokaler, undervisningsmaterialer, udstyr til praktikdelen og køretøjspark

5.1.4. betingelser for deltagelse i undervisningen (antal deltagere).

5.2. Den kompetente myndighed meddeler skriftligt sin godkendelse på følgende vilkår:

5.2.1. uddannelsen skal gennemføres i overensstemmelse med de dokumenter, der er vedlagt ansøgningen

5.2.2. den kompetente myndighed skal kunne udsende dertil bemyndigede personer til at overvære undervisningen og føre tilsyn med de godkendte centre med særligt henblik på deres arbejdsmetoder og afvikling af undervisning og prøver

5.2.3. godkendelsen skal kunne inddrages varigt eller midlertidigt, hvis betingelserne ikke opfyldes.

Det godkendte uddannelsescenter skal garantere, at underviserne har indgående kendskab til de aktuelle regler og uddannelseskrav. Underviserne skal som led i en specifik udvælgelsesprocedure dokumentere, at de er i besiddelse af både fagkundskaber og pædagogisk viden. Med hensyn til den praktiske del af uddannelsen skal underviserne dokumentere, at de har erfaring som erhvervschauffører eller tilsvarende kørselserfaring, f.eks. som kørelærer til tunge erhvervskøretøjer.

Undervisningsprogrammet skal udformes som anført i godkendelsen med udgangspunkt i emnerne i afdeling 1.

Tillæg ROAD.B.1.2: Model af chaufføruddannelsesbevis som omhandlet i del B, afdeling 1, artikel 9 i dette bilag

Side 1

CHAUFFØRUDDANNELSESBEVIS		(MEDLEMSSTAT/UK)
6. FOTO	1.	
	2	
	3	
	4a.	4b.
	4c.	(4d.)
	5a.	5b.
	7	
	8.)	
9.		

Side 2

11. 1. Efternavn 2. Fornavn 3. Fødselsdato og -sted 4a. Udstedelsesdato 4b. Administrativ udløbsdato 4c. Udstedt af 5a. Bevisnummer 5b. Løbenummer 10. EU-kode¹³⁹	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">9.</th> <th style="width: 85%;">10.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>C1</td><td></td></tr> <tr><td>C</td><td></td></tr> <tr><td>D1</td><td></td></tr> <tr><td>D</td><td></td></tr> <tr><td>C1E</td><td></td></tr> <tr><td>CE</td><td></td></tr> <tr><td>D1E</td><td></td></tr> <tr><td>DE</td><td></td></tr> </tbody> </table>	9.	10.	C1		C		D1		D		C1E		CE		D1E		DE	
9.	10.																		
C1																			
C																			
D1																			
D																			
C1E																			
CE																			
D1E																			
DE																			

¹³⁹ Hvis relevant

Afdeling 2. Køretid, pauser og hviletid

Artikel 1 — Anvendelsesområde

1. I denne afdeling fastsættes bestemmelser om køretid, pauser og hviletid for førere omhandlet i denne aftales artikel ROAD 7, stk. 1, litra b), der udfører vejgodstransport, jf. denne aftales artikel ROAD.4. [Godstransport mellem, gennem og på parternes områder].

2. Hvis en fører tilbagelægger en strækning som omhandlet i denne aftales artikel ROAD.4 [Godstransport mellem, gennem og på parternes områder], finder reglerne i denne afdeling anvendelse på enhver vejtransport, der foretages af den pågældende fører på parternes områder og mellem medlemsstater.

3. Denne afdeling finder anvendelse:

- a) på køretøjer, hvis største tilladte totalvægt, inklusive påhængsvogn eller sættevogn, overstiger 3,5 ton, eller
- b) fra den 1. juli 2026, på køretøjer, hvis største tilladte totalvægt, inklusive påhængsvogn eller sættevogn, overstiger 2,5 ton.

4. Denne afdeling finder ikke anvendelse på transport med:

- a) køretøjer eller kombinationer af køretøjer med en største tilladt totalvægt på ikke over 7,5 ton, der benyttes til:
 - i) transport af materiel, udstyr eller maskiner, som føreren benytter til udøvelsen af sit erhverv, eller
 - ii) levering af varer, der er fremstillet ved håndværksmæssig fremgangsmåde,

inden for en radius af 100 km fra virksomhedens hjemsted, og på den betingelse, at kørslen af køretøjet ikke er førerens hovedaktivitet, og at transporten ikke udføres mod vederlag

- b) af køretøjer, hvis højest tilladte hastighed ikke overstiger 40 km/t
- c) køretøjer, der ejes eller lejes uden fører af forsvaret, civilforsvaret, brandvæsenet og ordensmagten, såfremt transporten sker som led i disse tjenesters funktioner og er under deres kontrol
- d) køretøjer, der anvendes i katastrofetilfælde eller under redningsoperationer;
- e) specialkøretøjer, der anvendes til lægelige opgaver
- f) specialkøretøjer til vejhjælp inden for en radius af 100 km fra deres hjemsted
- g) køretøjer, der prøvekøres på veje med henblik på teknisk udvikling, reparation eller vedligeholdelse, og nye eller ombyggede køretøjer, som endnu ikke er taget i brug
- h) køretøjer med en størst tilladt totalvægt, inklusive påhængsvogn eller sættevogn, på over 2,5 ton, men ikke over 3,5 ton, som bruges til godstransport, hvor transporten ikke udføres mod vederlag, men for virksomhedens eller førerens egen regning, og hvor kørsel ikke udgør hovedaktiviteten for føreren af køretøjet

- i) erhvervskøretøjer, der har veteranbilstatus i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor der køres i dem, og som anvendes til ikke-erhvervsmæssig godstransport.

Artikel 2 — Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

- a) "vejtransport": al kørsel, som helt eller delvist foregår på veje, der er åbne for offentlig adgang med et køretøj i tom eller lastet stand
- b) "pause": enhver periode, i hvilken en fører hverken må udføre kørsel eller andet arbejde, og som udelukkende benyttes til rekreation
- c) "andet arbejde": enhver aktivitet, der er defineret som arbejdstid i del B, afdeling 3, artikel 2, stk. 1, litra a), undtagen "kørsel", herunder arbejde udført for den samme eller en anden arbejdsgiver inden for eller uden for transportsektoren
- d) "hvil": enhver sammenhængende periode, i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid
- e) "daglig hviletid": den daglige periode, i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid; dette begreb dækker "regulær daglig hviletid" og "reduceret daglig hviletid"
 - i) "regulær daglig hviletid": ethvert hvil på mindst 11 timer, som kan tages i to perioder, hvoraf den første periode skal være på mindst tre sammenhængende timer og den anden på mindst ni sammenhængende timer og
 - ii) "reduceret daglig hviletid": ethvert hvil på mindst ni timer, men mindre end 11 timer
- f) "ugentlig hviletid": en ugentlig periode, i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid; dette begreb dækker "regulær ugentlig hviletid" og "reduceret ugentlig hviletid":
 - i) "regulær ugentlig hviletid": enhver hvileperiode på mindst 45 timer og
 - ii) "reduceret ugentlig hviletid": enhver hvileperiode, som er mindre end 45 timer, men som, med forbehold af betingelserne i denne afdelings artikel 6, stk. 6 og 7, kan reduceres til mindst 24 på hinanden følgende timer
- g) "uge": tidsrummet mellem mandag klokken 00.00 og søndag klokken 24.00
- h) "køretid": varigheden af de køreaktiviteter, der optegnes:
 - i) automatisk eller halvautomatisk ved hjælp af takografen som defineret i dette bilags del B, afdeling 4, artikel 2, litra e), f), g) og h) eller
 - ii) manuelt som krævet i artikel 9, stk. 2, og artikel 11 i del B, afdeling 4, dette bilag
- i) "daglig køretid": summen af køretiderne mellem slutningen af en daglig hviletid og begyndelsen på den næste daglige hviletid eller mellem en daglig og en ugentlig hviletid
- j) "ugentlig køretid": summen af køretiderne i løbet af en uge

- k) "største tilladte totalvægt": den højeste tilladte vægt af det køreklare køretøj, inklusive nyttelast
- l) "flermandsbetjening": den situation, hvor der i hver kørselsperiode mellem to på hinanden følgende daglige hviletider eller mellem en daglig hviletid og en ugentlig hviletid er mindst to førere om bord på køretøjet for at udføre kørsel. Ved flermandsbetjening er tilstedeværelsen af en eller flere andre førere valgfri den første time, men obligatorisk resten af tiden
- m) "kørselsperiode": den samlede køretid fra det tidspunkt, en fører begynder at køre efter hviletid eller pause, indtil føreren indleder hviletid eller pause. Kørselsperioden kan være sammenhængende eller opdelt.

Artikel 3 — Krav til hjælpere

Minimumsalderen for hjælpere er 18 år. En part og for Unionens vedkommende en medlemsstat kan nedsætte minimumsalderen for hjælpere til 16 år, hvis det sker af hensyn til den faglige uddannelse, og hvis de grænser, der er fastsat i Det Forenede Kongeriges og for Unionens vedkommende medlemsstatsens nationale arbejdsretlige regler, overholdes.

Artikel 4 — Køretid

1. Den daglige køretid må ikke overstige ni timer.

Dog må den daglige køretid højst to gange i løbet af en uge sættes op til højst ti timer.

2. Den ugentlige køretid må ikke overstige 56 timer og må ikke resultere i, at den maksimale ugentlige arbejdstid på 60 timer overskrides.

3. Summen af køretiderne i to på hinanden følgende uger må ikke overstige 90 timer.

4. Den daglige og den ugentlige køretid omfatter al køretid på parternes område.

5. En fører registrerer den tid, der er omhandlet i denne afdelings artikel 2, litra c), samt den tid, vedkommende bruger på kørsel i erhvervsmæssigt øjemed, hvor føreren ikke er forpligtet til at registrere køretiden, som "andet arbejde" og registrerer alle "rådighedsperioder" som defineret i artikel 2, stk. 2, i del B, afdeling 3, i overensstemmelse med artikel 6, stk. 5, litra b), nr. iii), i del B, afdeling 4. Registreringen sker enten manuelt på et diagramark eller en udskrift eller ved anvendelse af faciliteter til manuel registrering i kontrolapparatet.

Artikel 5 — Pauser

Efter en kørselsperiode på fire og en halv time skal føreren holde en sammenhængende pause på mindst 45 minutter, medmindre føreren påbegynder en hviletid.

Denne pause kan erstattes af en pause af mindst 15 minutters varighed, fulgt af en pause af mindst 30 minutters varighed fordelt over kørselsperioden, på en sådan måde, at første stykke overholdes.

En fører, der deltager i flermandsbetjening, kan tage en pause på 45 minutter i et køretøj, som køres af en anden fører, forudsat at den fører, der tager pausen, ikke assisterer den fører, der fører køretøjet.

Artikel 6 — Hviletider

1. Førereren skal have daglige og ugentlige hviletider.
2. Inden for hver periode på 24 timer efter afslutningen af den foregående daglige eller ugentlige hviletid skal føreren have holdt en ny daglig hviletid.

Hvis den daglige hviletid, som falder inden for 24 timers perioden, er på mindst ni timer, men mindre end 11 timer, skal den betragtes som reduceret daglig hviletid.
3. En daglig hviletid kan forlænges til at udgøre en regulær ugentlig hviletid eller en reduceret ugentlig hviletid.
4. Førereren må højst holde tre reducerede daglige hviletider mellem to ugentlige hviletider.
5. Uanset stk. 2 skal en fører, der deltager i flermandsbetjening, have holdt en ny daglig hviletid på mindst ni timer senest 30 timer inden afslutningen af den daglige eller ugentlige hviletid.
6. I to på hinanden følgende uger skal en fører afholde mindst:
 - a) to regulære ugentlige hviletider eller
 - b) en regulær ugentlig hviletid og en reduceret ugentlig hviletid på mindst 24 timer.

En ugentlig hviletid skal starte senest ved afslutningen af seks på hinanden følgende 24 timers perioder efter afslutningen af den foregående ugentlige hviletid.
7. Uanset stk. 6 kan en fører, der udfører international godstransport, uden for området for den part, hvor transportvirksomheden er etableret, eller for førere fra transportvirksomheder etableret i Unionen uden for området for den medlemsstat, hvor transportvirksomheden er etableret, afholde to på hinanden følgende reducerede ugentlige hviletider, forudsat at føreren i fire på hinanden følgende uger afholder mindst fire ugentlige hviletider, hvoraf mindst to skal være regulære ugentlige hviletider.

I dette stykke anses en fører for at udføre international transport, hvor føreren starter to på hinanden følgende reducerede ugentlige hviletider uden for området for den part, hvor transportvirksomheden er etableret, og førernes bopæl, eller for Unionens vedkommende uden for området for den medlemsstat, hvor transportvirksomheden er etableret, og førerens bopælsland.

Enhver reduktion i den ugentlige hviletid kompenseres med en tilsvarende hviletid, som skal afholdes samlet inden tre uger efter udløbet af den pågældende uge.

Hvis der er afholdt to på hinanden følgende reducerede ugentlige hviletider i overensstemmelse med tredje afsnit, skal der umiddelbart forud for den næste ugentlige hviletid afholdes en hviletid som kompensation for disse to reducerede ugentlige hviletider.
8. Hvil, der tages som kompensation for reduceret ugentlig hviletid, tages i forlængelse af en anden hviletid på mindst ni timer.
9. De regulære ugentlige hviletider og ugentlige hviletider på mere end 45 timer, der afholdes som kompensation for tidligere reducerede ugentlige hviletider, må ikke afholdes i et køretøj. De skal afholdes i egnet og kønsvenlig indkvartering med passende sovefaciliteter og sanitære forhold.

Alle omkostninger til indkvartering uden for køretøjet dækkes af arbejdsgiveren.

10. Transportvirksomheder tilrettelægger førernes arbejde, således at førerne kan vende tilbage til arbejdsgiverens virksomhed, hvor føreren sædvanligvis er baseret, og hvor førerens regulære ugentlige hviletid begynder, i Det Forenede Kongerige og for Unionens vedkommende etableringsmedlemsstaten eller tilbage til førernes bopæl indenfor hver fire på hinanden følgende uger med henblik på at afholde mindst én regulær ugentlig hviletid eller en ugentlig hviletid på mere end 45 timer, der tages som kompensation for reduceret ugentlig hviletid.

Hvor føreren har afholdt to på hinanden følgende reducerede ugentlige hviletider i overensstemmelse med stk. 7, tilrettelægger transportvirksomheden imidlertid førerens arbejde, således at føreren kan vende tilbage inden starten på den regulære ugentlige hviletid på mere end 45 timer, der afholdes som kompensation.

Virksomheden dokumenterer, hvordan den opfylder denne forpligtelse, og opbevarer dokumentationen i sine lokaler med henblik på at kunne forelægge den efter anmodning fra kontrolmyndigheder.

11. En ugentlig hviletid, der falder inden for to uger, kan medregnes i en hvilken som helst af ugerne, men ikke i begge.

12. Undtagelsesvis må en regulær daglig hviletid eller en reduceret ugentlig hviletid, som afholdes, mens føreren ledsager et køretøj om bord på færge eller tog, højst afbrydes to gange af andre aktiviteter i sammenlagt højst én time. I den nævnte regulære daglige hviletid eller reducerede ugentlige hviletid skal føreren have adgang til en sovekabine, en køje eller liggeplads, der er til dennes rådighed.

For så vidt angår regulære ugentlige hviletider gælder denne undtagelse kun for færge- og togrejser, hvor:

- a) rejsen efter planen varer 8 timer eller længere, og
- b) føreren har adgang til en sovekabine på færgen eller i toget.

13. Enhver tid, føreren bruger på at rejse til eller fra et køretøj, der er omfattet af denne afdeling, og som ikke befinder sig ved førerens bopæl eller ved arbejdsgiverens virksomhed, hvor føreren normalt er baseret, beregnes ikke som pause eller hvil, medmindre føreren befinder sig på en færge eller et tog med adgang til en sovekabine, køje eller liggeplads.

14. Enhver tid, føreren bruger som fører af et køretøj, der ikke er omfattet af denne afdeling, til at rejse til eller fra et køretøj, der er omfattet af denne afdeling, og som ikke befinder sig ved førerens bopæl eller ved arbejdsgiverens virksomhed, hvor føreren normalt er baseret, beregnes som "andet arbejde".

Artikel 7 — Transportvirksomheders ansvar

1. En parts transportvirksomhed må ikke give førere, som er ansat af eller stillet til rådighed for den, nogen betaling, heller ikke i form af præmier eller løntillæg, i forhold til den tilbagelagte strækning, leveringshastigheden og/eller den transporterede godsmængde, hvis betalingen er af en sådan art, at den udgør en fare for færdselssikkerheden og/eller tilskynder til overtrædelse af denne afdeling.

2. En parts transportvirksomhed tilrettelægger transporter og instruerer personalet på en sådan måde, at de er i stand til at overholde bestemmelserne i denne afdeling.

3. En parts transportvirksomhed er ansvarlig for overtrædelser begået af virksomhedens førere, selv om overtrædelserne er begået på den anden parts område.

Uden at dette indskrænker parternes ret til at drage transportvirksomheder til ansvar i fuldt omfang, kan de gøre dette ansvar betinget af virksomhedens overtrædelse af stk. 1 og 2. Parterne kan tage hensyn til alle eventuelle beviser for, at transportvirksomheden ikke med rimelighed kan holdes ansvarlig for den begåede overtrædelse.

4. Transportvirksomheder, fragtførere, speditører, hovedkontrahenter, underkontrahenter og førerformidlingsbureauer sikrer, at kontraktmæssige transporttidsplaner er i overensstemmelse med denne afdeling.

5. En vejgodstransportvirksomhed, der benytter køretøjer, som er udstyret med et kontrolapparat, der opfylder kravene i del B, afdeling 4, artikel 2, litra f), g) eller h), og som er omfattet af denne afdelings anvendelsesområde:

- i) sikrer, at alle data overføres fra køretøjsenheden og førerkortet med den regelmæssighed, der er fastsat af parten; transportvirksomheden overfører også relevante data med større hyppighed for at sikre, at alle data vedrørende aktiviteter, der udføres af eller for transportvirksomheden, overføres, og
- ii) sikrer, at alle data, der overføres fra køretøjsenheden og førerkortet, opbevares i mindst 12 måneder efter registreringstidspunktet, idet sådanne data på anmodning af en dertil bemyndiget person, skal være tilgængelige i transportvirksomhedens lokaler, enten direkte eller via en fjerntilslutning.

Udtrykket "dataoverførsel" er i dette stykke brugt med den definition, der er fastsat i del C, afdeling 2, artikel 2, stk. 2, litra h).

Maksimumsfrekvensen, hvormed de relevante data skal overføres, jf. nr. i), er 90 data for data fra køretøjsenheden og 28 dage for data fra førerkortet.

Artikel 8 — Undtagelser

1. Hvis det er foreneligt med hensynet til færdselssikkerheden, kan føreren for at nå frem til en egnet holdeplads fravige artikel 4-6 i det omfang, hvori det er nødvendigt af hensyn til sikkerheden for personer eller for køretøjet eller dets last. Føreren skal på kontrolapparatets diagramark eller på en udskrift fra kontrolapparatet eller på arbejdstidsplanen manuelt angive årsagen til fravigelsen senest ved ankomsten til den egnede holdeplads.

2. Forudsat at færdselssikkerheden ikke dermed bringes i fare, kan føreren under ekstraordinære omstændigheder også fravige artikel 4, stk. 1 og 2, og artikel 6, stk. 2, ved at overskride den daglige og ugentlige køretid med op til én time for at nå frem til arbejdsgiverens virksomhed eller førerens bopæl med henblik på at afholde den ugentlige hvileperiode.

Føreren kan på samme betingelser overskride den daglige og ugentlige køretid med op til to timer for at nå frem til arbejdsgiverens virksomhed eller førerens bopæl med henblik på at afholde en regulær ugentlig hviletid, forudsat at der blev taget en uafbrudt pause på 30 minutter umiddelbart før den yderligere kørsel.

Føreren skal på kontrolapparatets diagramark eller på en udskrift fra kontrolapparatet eller på arbejdstidsplanen manuelt angive årsagen til fravigelsen senest ved ankomsten til destinationen eller den egnede holdeplads.

Enhver forlængelse kompenseres med en tilsvarende hviletid, som afholdes samlet i forlængelse af enhver hviletid inden tre uger efter udløbet af den pågældende uge.

3. Forudsat at færdselssikkerheden ikke dermed bringes i fare, kan hver part og for Unionens vedkommende en medlemsstat på sit eget område eller på den anden parts område, såfremt denne anden part er indforstået hermed, tillade, at transport, der udføres ved hjælp af følgende køretøjer, undtages fra bestemmelserne i artikel 3-6 og gøre sådanne undtagelser afhængige af individuelle betingelser:

- a) køretøjer, som offentlige myndigheder ejer eller lejer uden fører for at udføre vejtransporttjenester, som ikke konkurrerer med tjenester, der udføres af private transportvirksomheder
- b) køretøjer, som landbrugs-, gartneri-, skovbrugs-, opdræts- og fiskerivirksomheder anvender eller lejer uden fører til som led i deres egen erhvervsmæssige virksomhed at udføre godstransport inden for en radius af 100 km fra virksomhedens hjemsted
- c) landbrugs- og skovbrugstrækkere, der benyttes til landbrugs- og skovbrugsaktiviteter, inden for en radius af 100 km fra hjemstedet for den virksomhed, som ejer, lejer eller leaser køretøjet
- d) køretøjer eller en kombination af køretøjer med en største tilladt totalvægt på ikke over 7,5 ton, som benyttes af befordringspligtige virksomheder til at omdele forsendelser som led i befordringspligten. Disse køretøjer må kun benyttes inden for en radius af 100 km fra virksomhedens hjemsted og på den betingelse, at kørslen af køretøjerne ikke er førerens hovedaktivitet
- e) køretøjer, der udelukkende anvendes på øer med et areal på højst 2 300 km², som ikke er forbundet med resten af landet med en bro, et vadested eller en tunnel med adgang for motorkøretøjer
- f) køretøjer, som anvendes til godstransport inden for en radius af 100 km fra virksomhedens hjemsted og fremdrives ved hjælp af naturgas eller flydende gas eller elektricitet, og hvis største tilladte totalvægt, inklusive en påhængsvogn eller sættevogn, ikke overstiger 7,5 ton
- g) køretøjer, der benyttes i forbindelse med kloakering, beskyttelse mod oversvømmelse, vedligeholdelse af vand-, gas- og elforsyning, vedligeholdelse og kontrol af veje, husstandsindsamling af husholdningsaffald og bortskaffelse heraf, telegraf- og telefontjenester, radio- og TV-transmission samt pejling af radio- eller TV-sendere eller -modtagere
- h) specialkøretøjer, der benyttes til transport af cirkus- og tivoliudstyr
- i) specialindrettede mobile projektkøretøjer, hvis hovedformål er anvendelse som undervisningslokale, når de holder stille

- j) køretøjer, der anvendes til indsamling af mælk fra gårde og/eller til transport tilbage til gårde af mælkebeholdere eller mælkeprodukter til foderbrug
- k) specialkøretøjer, der transporterer penge og/eller værdigenstande
- l) køretøjer, der anvendes til transport af dyreaffald eller dyrekroppe, som ikke er bestemt til konsum
- m) køretøjer, der udelukkende anvendes på veje inden for trafikknudepunkter som f.eks. havne, intermodale havne og jernbaneterminaler
- n) køretøjer, der anvendes til transport af levende dyr fra gårde til lokale markeder og omvendt eller fra markeder til lokale slagterier inden for en radius på op til 100 km
- o) køretøjer eller kombinationer af køretøjer, der transporterer entreprenørmaskiner for en entreprenørvirksomhed inden for en radius af 100 km fra virksomhedens hjemsted, forudsat at kørslen af køretøjerne ikke er førerens hovedaktivitet, og
- p) køretøjer til levering af færdigblandet beton.

4. Forudsat at førernes arbejdsvilkår og færdselssikkerheden ikke dermed bringes i fare, og at de grænser, der er fastsat i del B, afdeling 3, artikel 3, overholdes, kan en part og for Unionens vedkommende en medlemsstat tillade, at transporter, der udføres under ekstraordinære omstændigheder, midlertidigt undtages fra bestemmelserne i denne afdelings artikel 4-6, i overensstemmelse med den procedure, der finder anvendelse i parten.

De midlertidige undtagelser begrundes behørigt og meddeles straks den anden part. Specialudvalget vedrørende vejtransport fastsætter de nærmere bestemmelser for denne meddelelse. Hver part offentliggør omgående disse oplysninger på et offentligt websted og sikrer, at der i dens håndhævelsesaktiviteter tages hensyn til en undtagelse, som er indrømmet af den anden part.

Afdeling 3. Mobile arbejdstageres arbejdstid

Artikel 1 — Anvendelsesområde

1. Denne afdeling finder anvendelse på mobile arbejdstagere, som er ansat af parternes transportvirksomheder, der udfører vejgodstransport som omhandlet i denne aftales artikel ROAD.4. [Godstransport mellem, gennem og på parternes områder].

Dette afdeling finder også anvendelse på selvstændige chauffører.

2. For så vidt som denne afdeling indeholder mere specifikke bestemmelser vedrørende mobile arbejdstagere, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, har den forrang for de relevante bestemmelser i artikel LPF.2.27.

3. Denne afdeling supplerer bestemmelserne i del B, afdeling 2, som har forrang for bestemmelserne i denne afdeling.

4. En part kan undlade at anvende denne afdeling på mobile arbejdstagere og selvstændige chauffører, der højst foretager to returrejser i overensstemmelse med denne afdelings artikel ROAD.4 [Godstransport mellem, gennem og på parternes områder] inden for en kalendermåned.

5. Hvis en part undlader at anvende bestemmelserne i denne afdeling i henhold til stk. 4, underretter den den anden part herom.

Artikel 2 — Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

(1) "arbejdstid":

a) for mobile arbejdstagere: den periode mellem arbejdets påbegyndelse og afslutning, hvor den pågældende er på sin arbejdsplads, til rådighed for arbejdsgiveren og udøver sine funktioner eller sine aktiviteter, dvs.

den tid, der medgår til alle vejtransportaktiviteter, især følgende:

- i) kørsel
- ii) på- og aflæsning
- iii) hjælp i forbindelse med passagerers ind- og udstigning af køretøjet
- iv) rengøring og teknisk vedligeholdelse og
- v) ethvert andet arbejde, som har til formål at sikre køretøjets og lastens sikkerhed eller at opfylde lov- eller forskriftsmæssige forpligtelser, der specifikt knytter sig til den pågældende transport, herunder opsyn med på- og aflæsning, administrative formaliteter med politi, toldvæsen, indrejsemyndigheder osv.

— de perioder, hvor føreren ikke frit kan disponere over sin tid og skal forblive på sin arbejdsplads, klar til at påtage sig sit arbejde, og hvor vedkommende udfører specifikke arbejdsopgaver, navnlig ventetid i forbindelse med på- og aflæsning, når den forventede varighed heraf ikke er kendt i forvejen, dvs. enten inden udkørsel eller umiddelbart inden

det tidspunkt, hvor den pågældende periode faktisk begynder, eller i henhold til de almindelige betingelser, som er forhandlet mellem arbejdsmarkedets parter og/eller fastsat i medlemsstaternes lovgivning

- b) for selvstændige chauffører anvendes samme definition på den periode mellem arbejdets påbegyndelse til dets afslutning, hvori den selvstændige chauffør er på sin arbejdsplads, til rådighed for kunden og udøver sine funktioner eller sine aktiviteter bortset fra generelt administrativt arbejde, der ikke specifikt knytter sig til den pågældende transport.

Pauser, jf. artikel 4, hviletid, jf. artikel 5, samt rådighedstid, jf. nærværende artikels stk. 2, medregnes ikke til arbejdstiden, medmindre der i medlemsstaternes lovgivning eller i aftaler mellem arbejdsmarkedets parter er fastsat regler om kompensation for eller begrænsning af rådighedstid

(2) "rådighedstid":

— andre perioder end pauser og hviletid, hvor den mobile arbejdstager ikke skal forblive på sin arbejdsplads, men skal være til rådighed for at kunne imødekomme eventuelle opfordringer til at påtage sig eller genoptage kørslen eller at udføre andet arbejde. Som rådighedstid anses navnlig perioder, hvor den mobile arbejdstager ledsager et køretøj, der transporteres med færge eller tog, samt ventetid ved grænserne og ventetid, der skyldes kørselsforbud.

— Den mobile arbejdstager skal have forudgående kendskab til disse perioder og den forventede varighed heraf, dvs. enten inden udkørsel eller umiddelbart inden det tidspunkt, hvor den pågældende periode faktisk begynder eller i henhold til de almindelige betingelser, som er forhandlet mellem arbejdsmarkedets parter og/eller fastsat i parternes lovgivning,

— for så vidt angår mobile arbejdstagere, der kører i hold, omfatter rådighedstiden den tid, der under køretøjets kørsel tilbringes ved siden af føreren eller i køje

(3) "arbejdsplads":

— det sted, hvor det primære forretningssted for den transportvirksomhed, som personen udfører mobile vejtransportaktiviteter for, er beliggende, herunder virksomhedens sekundære forretningssteder, uanset om de har samme adresse som hovedsædet eller det primære forretningssted

— det køretøj, som den person der udfører mobile vejtransportaktiviteter bruger, når den pågældende udfører sit arbejde, og

— ethvert andet sted, hvor de aktiviteter, der er forbundet med gennemførelsen af en transport, foregår

(4) "mobil arbejdstager": med henblik på denne afdeling enhver arbejdstager, som er en del af det kørende personale, herunder praktikanter og lærlinge, og som beskæftiges af en virksomhed, der udfører personbefordring ad vej eller vejgodstransport på den anden parts område

(5) "selvstændig chauffør": enhver person, hvis erhvervmæssige hovedaktivitet er at udføre vejgodstransport for fremmed regning, som har tilladelse til at arbejde for egen regning og ikke er bundet til en arbejdsgiver ved en ansættelseskontrakt eller noget andet arbejdsmæssigt hierarkisk afhængighedsforhold, som frit kan tilrettelægge den pågældende erhvervsaktivitet, og hvis indkomst afhænger direkte af overskuddet, og som alene eller i samarbejde med andre selvstændige chauffører frit kan have erhvervmæssige forbindelser med flere kunder.

For så vidt angår denne afdeling har chauffører, der ikke opfylder disse kriterier, samme rettigheder og forpligtelser som dem, der i henhold til denne afdeling gælder for mobile arbejdstagere

- (6) "person, der udfører mobile vejtransportaktiviteter": enhver mobil arbejdstager eller selvstændig chauffør, der udfører sådanne aktiviteter;
- (7) "uge": perioden mellem mandag kl. 00.00 og søndag kl. 24.00;
- (8) "natperiode": ethvert tidsrum på mindst fire timer mellem kl. 00.00 og kl. 07.00 i henhold til national lovgivning; og
- (9) "natarbejde": alt arbejde, som udføres i natperioden.

Artikel 3 — Maksimal ugentlig arbejdstid

1. Hver part træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid ikke overstiger 48 timer. Den maksimale ugentlige arbejdstid kan udvides til 60 timer under forudsætning af, at den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid ikke udgør mere end 48 timer i en firemåneders periode.
2. Hver part træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at arbejdstiden, når der udføres arbejde for mere end én arbejdsgiver, svarer til summen af de præsterede arbejdstimer. Arbejdsgiveren anmoder skriftligt den mobile arbejdstager om at aflægge regnskab for arbejde udført for en anden arbejdsgiver. Den mobile arbejdstager giver disse oplysninger skriftligt.

Artikel 4 — Pauser

Parterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at personer, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, jf. dog dette bilags del B, afdeling 2, under ingen omstændigheder arbejder mere end seks sammenhængende timer uden pause. Arbejdet afbrydes med en pause på mindst 30 minutter, hvis den samlede arbejdstid er på seks til ni timer, og med en pause på mindst 45 minutter, hvis den samlede arbejdstid er på mere end ni timer.

Pauserne kan opdeles i perioder på mindst 15 minutter.

Artikel 5 — Hviletid

Med hensyn til hviletid er lærlinge og praktikanter, som beskæftiges af en virksomhed, der udfører personbefordring ad vej eller vejgodstransport på den anden parts område, i denne afdeling omfattet af de samme bestemmelser som andre mobile arbejdstagere i henhold til dette bilags del B, afdeling 2.

Artikel 6 — Natarbejde

Parterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre

- a) at den daglige arbejdstid ikke overstiger ti timer for hvert tidsrum på 24 timer, hvis der udføres natarbejde, og
- b) at natarbejde kompenseres i overensstemmelse med national lovgivning, kollektive overenskomster, aftaler mellem arbejdsmarkedets parter og/eller national praksis, og på betingelse af, at en sådan compensation ikke bringer færdselssikkerheden i fare.

Artikel 7 — Undtagelser

1. Undtagelser fra artikel 3 og 6 kan, af objektive eller tekniske grunde eller af hensyn til arbejdets tilrettelæggelse vedtages ved kollektive overenskomster, aftaler mellem arbejdsmarkedets parter eller, hvis dette ikke er muligt, ved love og administrative bestemmelser, forudsat at de berørte arbejdsmarkedsrepræsentanter er hørt, samt at alle relevante former for arbejdsmarkedsdialog er forsøgt fremmet.
2. Muligheden for at vedtage undtagelser fra artikel 3 må ikke medføre, at der fastsættes en referenceperiode på over seks måneder for beregning af den gennemsnitlige maksimale arbejdsuge på 48 timer.
3. De undtagelser, som en part anvender i henhold til stk. 1, meddeles Specialudvalget vedrørende vejtransport.

Artikel 8 — Information og registrering

Parterne sørger for

- a) at mobile arbejdstagere underrettes om de relevante nationale forskrifter, transportvirksomhedens interne regler og aftalerne mellem arbejdsmarkedets parter, herunder især de kollektive overenskomster og eventuelle aftaler på virksomhedsniveau, som er indgået på grundlag af denne afdeling, og
- b) at arbejdstiden for personer, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, registreres. De registrerede oplysninger skal opbevares i mindst to år efter udløbet af den pågældende periode. Arbejdsgiverne er ansvarlige for registreringen af de mobile arbejdstageres arbejdstid. Arbejdsgiveren skal udlevere en kopi af registreringen af de præsterede timer til de mobile arbejdstagere, hvis de anmoder om det.

Artikel 9 — Gunstigere bestemmelser

Denne afdeling berører ikke parternes mulighed for at anvende eller indføre love eller administrative bestemmelser, der er gunstigere med hensyn til beskyttelse af sikkerhed og sundhed for personer, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, eller deres mulighed for at fremme eller tillade anvendelse af kollektive overenskomster eller andre aftaler mellem arbejdsmarkedets parter, der er gunstigere med hensyn til beskyttelse af de mobile arbejdstageres sikkerhed og sundhed. Disse bestemmelser finder anvendelse uden forskelsbehandling.

Afdeling 4. Føreres brug af takografer

Artikel 1 — Genstand og principper

I denne afdeling fastsættes kravene til førere, der er omfattet af anvendelsesområdet for del B, afdeling 2, med hensyn til brugen af takografer, jf. denne aftales artikel ROAD.7, stk. 1, litra b).

Artikel 2 — Definitioner

Definitionerne i del B, afdeling 2, artikel 2, finder anvendelse for denne afdeling.

Foruden definitionerne i stk. 1 forstås i denne afdeling ved:

- a) "takograf" eller "kontrolapparat": udstyr, der er bestemt til installering i køretøjer for hel- eller halvautomatisk at vise, registrere, udskrive, lagre og udlæse de nærmere oplysninger om sådanne køretøjers kørsel, herunder hastigheden, og de nærmere oplysninger vedrørende deres føreres bestemte aktivitetsperioder
- b) "diagramark": et til varig optegnelse af oplysninger beregnet ark, som lægges i en analog takograf, og på hvilket den analoge takografs skriveanordning fortløbende optegner de oplysninger, der skal registreres
- c) "takografkort": et chipkort til anvendelse i takografen, som giver takografen mulighed for at fastlægge kortindehaverens rolle og for at overføre og lagre data
- d) "førerkort": et takografkort, som en parts kompetente myndigheder udsteder til en bestemt fører, og som identificerer føreren og giver mulighed for at lagre aktivitetsdata for føreren
- e) "analog takograf": en takograf, hvori der anvendes et diagramark i overensstemmelse med bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85¹⁴⁰ som tilpasset ved tillæg ROAD.B.4.1
- f) "digital takograf": en takograf, hvori der anvendes et takografkort i overensstemmelse med et af følgende sæt specifikationer som tilpasset ved tillæg ROAD.B.4.2:
 - bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85, som finder anvendelse indtil den 30. september 2011
 - bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85, som finder anvendelse indtil den 1. oktober 2011 eller
 - bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85, som finder anvendelse indtil den 1. oktober 2012

¹⁴⁰ Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport

EFT L 370 af 31.12.1985, s. 8.

- g) "intelligent takograf 1": en takograf, der opfylder kravene i bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799, som finder anvendelse fra den 15. juni 2019, som tilpasset ved tillæg ROAD.B.4.3
- h) "intelligent takograf 2": en takograf, der opfylder følgende krav:
- automatisk registrering af grænsepassage
 - registrering af på- og aflæsning
 - registrering af, om køretøjet anvendes til godstransport eller personbefordring og
 - de specifikationer, der fastsættes i de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 11, stk. 1, i forordning (EU) nr. 165/2014¹⁴¹, som tilpasset ved afgørelse fra Specialudvalget vedrørende vejtransport.
- i) "hændelse": unormal funktion, som afsløres af den digitale takograf og kan skyldes forsøg på misbrug
- j) "ugyldigt kort": et kort, som enten findes defekt, som ikke har bestået den indledende ægthedskontrol, hvis gyldighedsperiode endnu ikke er begyndt, eller hvis udløbsdato er overskredet.

Artikel 3 — Anvendelse af førerkort

1. Førerkortet er personligt.
2. En fører må ikke besidde mere end ét gyldigt førerkort og må kun bruge sit eget personlige førerkort. En fører må ikke benytte et førerkort, som er beskadiget eller udløbet.

Artikel 4 — Udstedelse af førerkort

1. Førerkort udstedes efter anmodning rettet til den kompetente myndighed i den part, hvor føreren har sin sædvanlige bopæl.
2. I denne artikel forstås ved "sædvanlig bopæl" det sted, hvor en person sædvanligvis bor, det vil sige mindst 185 dage pr. kalenderår, på grund af et privat og erhvervmæssigt tilhørsforhold eller, hvis der er tale om en person uden erhvervmæssigt tilhørsforhold, på grund af et privat tilhørsforhold med snævre bånd mellem personen og det sted, hvor vedkommende bor.

En person, som har erhvervmæssigt tilhørsforhold på et sted, der er forskelligt fra det sted, hvor vedkommende har privat tilhørsforhold, og som derfor er nødsaget til skiftevis at tage ophold på forskellige steder i de to parter, anses dog for at have sædvanlig bopæl på stedet for det private tilhørsforhold på betingelse af, at den pågældende regelmæssigt vender tilbage hertil. Denne

¹⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 165/2014 af 4. februar 2014 om takografer inden for vejtransport, om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 om kontrolapparatet inden for vejtransport og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 om harmonisering af visse sociale bestemmelser inden for vejtransport (EØS-relevant tekst)

betingelse kræves ikke opfyldt, når den pågældende opholder sig i en part med henblik på at udføre en arbejdsopgave af bestemt varighed.

3. Førerne forelægger bevis for deres sædvanlige bopæl ved ethvert egnet middel, navnlig identitetskort eller ethvert andet gyldigt dokument.

Artikel 5 — Fornyelse af førerkort

Når føreren ønsker at forny sit førerkort, indsender vedkommende en anmodning herom til de kompetente myndigheder i den part, hvor vedkommende har sin sædvanlige bopæl, senest 15 arbejdsdage inden kortet udløber.

Artikel 6 — Anvendelse af førerkort og diagramark

1. Førerne anvender diagramark eller førerkort, hver dag de kører, fra det øjeblik de overtager køretøjet. Diagramarket eller førerkortet udtages først ved afslutningen af den daglige arbejdsperiode, medmindre det er tilladt at udtage det på andre tidspunkter, eller det er nødvendigt for at indlæse landets nationalitetsmærke efter at have krydset en grænse. Intet diagramark eller førerkort må anvendes ud over det tidsrum, det gælder for.

2. Førerne beskytter på passende måde diagramark og førerkort og må ikke anvende tilsmudsede eller beskadigede diagramark eller førerkort. Føreren sørger under hensyn til tjenestens varighed for, at udskrift af data fra takografen på en kontrolmedarbejders anmodning kan foretages korrekt i tilfælde af kontrol.

3. Når en fører har forladt køretøjet og derfor er ude af stand til at betjene den på selve køretøjet monterede takograf, skal de i stk. 5, litra b), nr. ii), iii) og iv), nævnte tidsrum:

- a) hvis køretøjet har en analog takograf monteret, noteres på diagramarket ved hjælp af håndskrevne angivelser, automatiske optegnelser eller på anden vis, således at de er let læselige, og uden at diagramarket tilsmudses, eller
- b) hvis køretøjet har en digital takograf, en intelligent takograf 1 eller en intelligent takograf 2 monteret, indlæses på førerkortet ved hjælp af takografens manuelle indlæsningsmulighed.

Parterne må ikke pålægge førere et krav om at forelægge formularer, der bekræfter deres aktiviteter, når de har forladt køretøjet.

4. Når der er mere end én fører i et køretøj, der har en digital takograf, en intelligent takograf 1 eller en intelligent takograf 2 monteret, sørger hver fører for, at dennes førerkort anbringes det rigtige sted i takografen.

Når der er mere end én fører i et køretøj, der har en analog takograf monteret, foretager førerne de nødvendige udskiftninger af diagramarkene, således at de relevante oplysninger optegnes på diagramarket for den fører, der til enhver tid fører køretøjet.

5. Førere skal:

- a) sørge for, at den tid, der registreres på diagramarket, stemmer overens med den officielle tid i det land, hvor køretøjet er registreret

b) betjene takografens indstillingsanordning på en sådan måde, at følgende tider optegnes særskilt og klart:

- i) under tegnet : køretid
- ii) under tegnet : "andet arbejde": anden aktivitet end kørsel, som defineret i del B, afdeling 3, artikel 2, litra a), herunder alt arbejde udført for den samme eller en anden arbejdsgiver inden for eller uden for transportsektoren
- iii) under tegnet : "rådighedstid": som defineret i del B, afdeling 3, artikel 2, litra b)
- iv) under tegnet : pauser, hvil, årlig ferie eller sygeorlov og
- v) under tegnet for "færge/tog" : som supplement til tegnet: hviletiden om bord på færge eller tog som påkrævet i del B, afdeling 2, artikel 6, stk. 12.

6. Hver fører i et køretøj, der har en analog takograf monteret, skal anføre følgende oplysninger på sit diagramark:

- a) ved begyndelsen af diagramarkets benyttelse: førerens efternavn og fornavn
- b) ved begyndelsen og slutningen af diagramarkets benyttelse: tidspunkt og sted
- c) registreringsnummer på det køretøj, som er anvist føreren, til den første tur, der er noteret på diagramarket, og derefter i rækkefølge, såfremt der skiftes køretøj under benyttelsen af diagramarket
- d) kilometertællerens stand
 - i) inden den første tur, der er noteret på diagramarket
 - ii) ved slutningen af den sidste tur, der er noteret på diagramarket
 - iii) hvis der skiftes køretøj i løbet af arbejdsdagen (det foregående køretøjs tæller og det nye køretøjs tæller)
- e) tidspunktet for ethvert skift af køretøj og
- f) nationalitetsmærket for de lande, hvori den daglige arbejdsperiode begyndte og sluttede. Føreren indlæser også nationalitetsmærket for det land, som føreren kører ind i efter at have krydset en medlemsstats grænse og Det Forenede Kongeriges grænse, ved begyndelsen af førerens første stop i den pågældende medlemsstat eller Det Forenede Kongerige. Dette første stop skal foretages på den nærmest mulige holdeplads ved eller efter grænsen. Hvis grænsen krydses på en færge eller i et tog, indlæser føreren nationalitetsmærket for landet ved ankomsthavnen eller ankomststationen.

7. Føreren indlæser i den digitale takograf nationalitetsmærket for de lande, hvori den daglige arbejdsperiode begyndte og sluttede.

Fra den 2. februar 2022 indlæser føreren også nationalitetsmærket for det land, som føreren kører ind i efter at have krydset en medlemsstats og Det Forenede Kongeriges grænse, ved begyndelsen af førerens første stop i den pågældende medlemsstat eller Det Forenede Kongerige. Dette første stop

skal foretages på den nærmest mulige holdeplads ved eller efter grænsen. Hvis grænsen krydses på en færge eller i et tog, indlæser føreren nationalitetsmærket for landet ved ankomsthavnen eller ankomststationen.

En medlemsstat eller Det Forenede Kongerige kan pålægge førerne af køretøjer, der udfører indlandstransport på landets område, ud over landets nationalitetsmærke at tilføje mere detaljerede geografiske betegnelser, hvis parten på forhånd har underrettet den anden part om disse detaljerede geografiske betegnelser.

Førerne pålægges ikke at indlæse de i første afsnit, første punktum, omhandlede oplysninger, hvis takografen automatisk registrerer disse positionsdata.

Artikel 7 — Korrekt anvendelse af takografer

1. Transportvirksomheder og førere sørger for, at førerkort og digitale takografer fungerer og anvendes korrekt. Transportvirksomheder og førere, der anvender analoge takografer, sørger for, at de fungerer korrekt, og at diagrammarkene anvendes korrekt.
2. Det er forbudt at forfalske, skjule, fjerne eller ødelægge data, der er registreret på diagramarket eller lagret i takografen eller førerkortet, samt udskrifter fra takografen. Det er også forbudt at manipulere med takografen, diagramarket eller førerkortet, således at data og/eller udskrevne oplysninger forfalskes, fjernes eller ødelægges. Der må ikke i køretøjet findes indretninger, som kan anvendes til dette formål.

Artikel 8 — Stjålne, bortkomne eller beskadigede førerkort

1. Parternes udstedende myndigheder fører register over udstedte, stjålne, bortkomne eller beskadigede førerkort i en periode svarende til mindst deres gyldighed.
2. Hvis et førerkort beskadiges eller bliver uanvendeligt, sender føreren kortet tilbage til den kompetente myndighed i det land, hvor vedkommende har sin sædvanlige bopæl. Tyveri af førerkort skal behørigt anmeldes til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tyveriet fandt sted.
3. Enhver bortkomst af et førerkort skal anmeldes behørigt til de kompetente myndigheder i den udstedende part samt til de kompetente myndigheder i den part, hvor føreren har sin sædvanlige bopæl, medmindre det er den samme myndighed.
4. Hvis førerkortet beskadiges, bliver uanvendeligt, bortkommer eller stjæles, skal føreren inden for en frist på syv dage anmode de kompetente myndigheder i den part, hvor vedkommende har sin sædvanlige bopæl, om et nyt kort.
5. Under de i stk. 4 nævnte omstændigheder kan føreren køre uden førerkort i højst 15 dage, eller længere hvis det er nødvendigt for at føre køretøjet tilbage til det sted, hvor det har base, såfremt føreren kan godtgøre, at det er umuligt for ham at forevise eller anvende kortet i denne periode.

Artikel 9 — Beskadigede førerkort og diagramark

1. Beskadiges et diagramark, som indeholder optegnelser, eller et førerkort, opbevarer førerne det beskadigede diagramark eller førerkort sammen med de reservediagramark, som erstatter det.
2. Hvis førerkortet beskadiges, bliver uanvendeligt, bortkommer eller stjæles, skal føreren:

- a) ved kørslens begyndelse udskrive oplysningerne om det køretøj, vedkommende fører, og på udskriften anføre:
 - i) oplysninger, der gør det muligt at identificere ham (navn, nummer på førerkort eller kørekort), samt egen underskrift og
 - ii) perioderne, som omhandlet i artikel 6, stk. 5, litra b), nr. ii), iii) og iv)
- b) ved kørslens afslutning udskrive oplysningerne om de perioder, som takografen har registreret, anføre eventuelle perioder med andet arbejde, rådighedstid og hvil efter den udskrift lavet ved kørslens begyndelse, når disse ikke er registreret af takografen, og anføre oplysninger på dette dokument, som gør det muligt at identificere føreren (navn, nummer på førerkort eller kørekort), samt førerens underskrift.

Artikel 10 — Registreringer, som føreren skal medbringe

1. Føreren af et køretøj, som har en analog takograf monteret, skal på en dertil bemyndiget kontrolmedarbejders anmodning kunne forevise:

- i) diagrammarkene for den pågældende dag og de forudgående 28 dage
- ii) førerkortet, hvis han er indehaver af et sådant, og
- iii) alle manuelle registreringer og udskrifter, der er foretaget den pågældende dag og de forudgående 28 dage.

2. Føreren af et køretøj, som har en digital takograf, en intelligent takograf 1 eller en intelligent takograf 2 monteret, skal på en dertil bemyndiget kontrolmedarbejders anmodning kunne forevise:

- i) sit førerkort
- ii) alle manuelle registreringer og udskrifter, der er foretaget den pågældende dag og de forudgående 28 dage og
- iii) diagrammarkene for den samme periode som den, der er nævnt i nr. ii), hvis føreren i denne periode har ført et køretøj, som har en analog takograf monteret.

Fra den 31. december 2024 erstattes perioden på 28 dage nævnt i stk. 1, nr. i) og ii), og stk. 2, nr. ii), med 56 dage.

3. En dertil bemyndiget kontrolmedarbejder kan kontrollere overholdelsen af del B, afdeling 2 ved at analysere diagrammarkene og de viste, udskrevne eller overførte data, som er registreret af takografen eller førerkortet, eller, hvis dette ikke er muligt, ethvert andet dokument, der begrundet manglende overholdelse af en bestemmelse i nævnte afdeling.

Artikel 11 — Procedurer for førere i tilfælde af defekt udstyr

Udviser takografen en driftsforstyrrelse eller en mangelfuld funktion, skal føreren nedfælde data, der gør det muligt at identificere den pågældende (navn, nummer på førerkort eller kørekort), herunder en underskrift, samt oplysninger om de forskellige tidsperioder, såfremt takografen ikke længere registrerer eller udskriver disse korrekt:

- a) på diagramarket eller diagrammarkene, eller

- b) på et midlertidigt ark, der vedlægges diagramarket eller opbevares sammen med førerkortet.

Artikel 12 — Håndhævelsesforanstaltninger

1. Hver part træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at bestemmelserne i del B, afdeling 2-4 overholdes, navnlig ved årligt at sikre et hensigtsmæssigt niveau af vejkontrol og kontrol hos virksomhederne, som dækker et stort og repræsentativt udsnit af mobile arbejdstagere, førere, virksomheder og køretøjer i alle transportkategorier, der er omfattet af disse afdelingers anvendelsesområde.

De kompetente myndigheder i hver part tilrettelægger kontroller, hvor:

- i) mindst 3 % af arbejdsdagene for førere af køretøjer, der er omfattet af anvendelsesområdet for del B, afdeling 2, kontrolleres i hvert kalenderår og
- ii) mindst 30 % af det samlede antal kontrollerede arbejdsdage kontrolleres på vejen, og mindst 50 % kontrolleres hos virksomhederne.

Vejkontrollen omfatter følgende elementer:

- i) daglige og ugentlige køretider, afbrydelser samt daglige og ugentlige hviletider
- ii) diagramarkene for de foregående dage, der skal være til stede i køretøjet, og/eller og/eller de data, der for samme periode er lagret i det førerkort og/eller datalageret i takografen og/eller på udskrifterne, når dette er påkrævet og
- iii) takografens korrekte funktion.

Der foretages kontrol af indenlandske og udenlandske køretøjer, virksomheder og førere uden forskelsbehandling, og uanset turens oprindelse eller bestemmelsessted eller takografens type.

Ud over de elementer, der er omfattet af vejkontrol, omfatter elementerne af kontrollen hos virksomhederne følgende:

- i) ugentlige hviletider og køretiderne mellem disse hviletider
- ii) tilladt køretid for 14 døgn
- iii) kompensation for reducerede ugentlige hviletider, jf. del B, afdeling 2, artikel 6, stk. 6, og 7, og
- iv) anvendelse af diagramark og/eller køretøjsenhed og førerkort samt udskrifter og/eller tilrettelæggelse af førernes arbejdstid.

2. Hvis vejkontrol af føreren af et køretøj, der er indregistreret i en anden parts område, giver grund til at formode, at der er begået overtrædelser, som ikke kan konstateres ved kontrollen, fordi de nødvendige data mangler, bistår parternes kompetente myndigheder hinanden med at klarlægge situationen. Hvis en parts kompetente myndigheder med henblik herpå foretager kontrol hos virksomheden, meddeles resultaterne af denne kontrol den anden parts kompetente myndigheder.

3. Parternes kompetente myndigheder samarbejder indbyrdes om tilrettelæggelsen af samordnet vejkontrol.

4. Hver part indfører et system for risikoklassificering af virksomheder, der er baseret på antallet og grovheden af overtrædelser, jf. tillæg ROAD.A.1, og overtrædelser opført på den liste, der er udarbejdet af Specialudvalget vedrørende vejtransport i henhold til del A, afdeling 1, artikel 6, stk. 3, i som en enkelt virksomhed har begået.

5, Virksomheder i en høj risikoklasse kontrolleres grundigere og hyppigere.

6. Hver part og for Unionens vedkommende hver medlemsstat bemyndiger sine kompetente myndigheder til at pålægge en vejgodstransportoperatør og/eller en fører en sanktion for en overtrædelse af de gældende bestemmelser om køretid, pauser og hviletid, der konstateres på dens område, og for hvilken der ikke allerede er pålagt en sanktion, selv hvis den pågældende overtrædelse er begået på den anden parts område eller for Unionens vedkommende på en medlemsstats eller et tredjeland's område.

Bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

- a) I afsnit III (Konstruktionsnormer for kontrolapparatet), litra c) (Skriveanordninger), punkt 4.1, ændres henvisningen til "artikel 15, stk. 3, andet led, litra b), c) og d), i forordningen" til "del B, afdeling 4, artikel 6, stk. 5, litra b), nr. ii), iii) og iv), i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".
- b) I afsnit III (Konstruktionsnormer for kontrolapparatet), litra c) (Skriveanordninger), punkt 4.2, ændres henvisningen til "artikel 15 i forordningen" til "del B, afdeling 4, artikel 6, stk. 5, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".
- c) I afsnit IV (Diagrammark), litra a) (Almindelige bestemmelser), punkt 1, tredje afsnit, ændres "artikel 15, stk. 5, i forordningen" til "del B, afdeling 4, artikel 6, stk. 6, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".
- d) I afsnit V (Installering af kontrolapparatet), punkt 5, første afsnit, ændres "denne forordning" til "del B, afdeling 4, og del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".
- e) I afsnit V (Installering af kontrolapparatet), punkt 5, tredje afsnit, ændres "bilag II A til Rådets direktiv 70/156/EØF" til "den konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3)" og "denne forordning" til "del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".
- f) I afsnit VI (Efterprøvning og kontrol) indsættes i teksten før punkt 1, efter "medlemsstaterne" ordene "og Det Forenede Kongerige".
- g) I afsnit VI (Efterprøvning og kontrol), indsættes i punkt 1 (Certificering af nye eller reparerede instrumenter), andet afsnit, efter "medlemsstaterne" ordene "og Det Forenede Kongerige", og "forordningen, herunder dens bilag" ændres til "del B, afdeling 4, og del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".
- h) I afsnit VI (Efterprøvning og kontrol) indsættes i punkt 3 (Periodisk kontrol), litra b), efter "medlemsstaterne" ordene "og Det Forenede Kongerige".

Bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 og tillæg hertil, som blev indført ved Rådets forordning (EF) nr. 2135/98, tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

1. For Det Forenede Kongeriges vedkommende ændres henvisningerne til "medlemsstat" til "part", undtagen henvisningerne i afsnit IV (Konstruktions- og funktionskrav til fartskrivervkort), punkt 174, og i afsnit VII (Udstedelse af kort), punkt 268a
2. "Forordning (EØF) nr. 3820/85" og "forordning (EF) nr. 561/2006" ændres til "del B, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

Afsnit I (Definitioner) i bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

3. Litra u) affattes således:

"u) "effektiv dækperiferi": gennemsnittet af de afstande, hvert enkelt af køretøjets trækkende hjul tilbagelægger ved en fuld omdrejning. Måling af sådanne afstande skal finde sted under normale prøvebetingelser som defineret i krav 414 og angives i formen "l = ... mm". Køretøjsfabrikanten kan erstatte måling af sådanne afstande med en teoretisk beregning, som tager hensyn til vægtfordelingen på akslerne for det driftsklare, ubelastede køretøj, dvs. med kølervæske, smøremidler, brændstof, værktøj, reservehjul og fører. Metoderne til en sådan teoretisk beregning skal godkendes af de kompetente myndigheder i en part, og det skal ske, før takografen aktiveres".

4. I litra bb) ændres henvisningen til "Rådets direktiv 92/6/EØF" til "hver parts gældende lovgivning".

5. Litra ii) affattes således:

"sikkerhedsattestering": den proces, hvorved det attesteres af et attesteringsorgan, der arbejder ud fra fælles kriterier, at kontrolapparatet (eller -komponenten) eller det undersøgte takografkort opfylder sikkerhedsforskrifterne i de relevante sikringsprofiler".

6. I litra mm) ændres henvisningen til "Rådets direktiv 92/23/EØF" til "FN-ECE-regulativ nr. 54".

7. I litra nn) affattes fodnote 17 således:

""Køretøjets identifikationsnummer": en struktureret kombination af skrifttegn, som fabrikanten tildeler hvert køretøj, som består af to dele: Den første del består af højst seks skrifttegn (bogstaver eller tal) og skal angive køretøjets almindelige kendetegn, navnlig typen og modellen. Den anden del består af otte skrifttegn, hvoraf de første fire kan være bogstaver eller tal, og de sidste fire kun kan være tal, som sammen med den første del gør det muligt entydigt at identificere et bestemt køretøj."

8. I litra rr) affattes første led som følger:

"— alene installeres og anvendes i køretøjer af typerne M1 og N1 som defineret i den konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3)".

Afsnit II (Kontrolapparatets generelle egenskaber og funktioner) i bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

9. Punkt 004, sidste afsnit, udgår.

Afsnit III (Konstruktions- og funktionskrav til kontrolapparater) i bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

10. I punkt 065 ændres henvisningen til "direktiv 2007/46/EF" til "den konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3)".

11. I punkt 162 ændres henvisningen til "Kommissionens direktiv 95/54/EF om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 72/245/EØF" til "FN-ECE-regulativ nr. 10".

Afsnit IV (Konstruktions- og funktionskrav til fartskriverkort) i bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

12. I punkt 174 ændres henvisningen til "UK: Det Forenede Kongerige" til "For Det Forenede Kongerige er nationalitetsmærket UK".

13. I punkt 185 ændres henvisningen til "Fællesskabets område" til "Unionens og Det Forenede Kongeriges område".

14. I punkt 188 ændres henvisningen til "Kommissionens direktiv 95/54/EF af 31. oktober 1995" til "FN-ECE-regulativ nr. 10".

15. Punkt 189, sidste afsnit, udgår.

Afsnit V (Montering af kontrolapparatet) i bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

16. I punkt 250a ændres henvisningen til "forordning (EF) nr. 68/2009" til "tillæg 12 til dette bilag".

Afsnit VI (Kontrol, eftersyn og reparationer) i bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

17. Indledningen affattes således:

"Kapitel V, punkt 3, i dette bilag indeholder bestemmelser for, under hvilke omstændigheder plomber må fjernes som omhandlet i artikel 5, stk. 5, i del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

18. Under punkt 1 (Autorisering af installatører eller værksteder) ændres henvisningen til "artikel 12, stk. 1, i denne forordning" til "artikel 8 i del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

Afsnit VII (Udstedelse af kort) i bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

19. I punkt 268a indsættes efter "medlemsstaterne", hver gang det forekommer, ordene "og Det Forenede Kongerige".

Afsnit VIII (Typegodkendelse af kontrolapparat og fartskriverkort) i bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

20. I punkt 271 udgår "i overensstemmelse med artikel 5 i denne forordning".

Tillæg 1 (Dataordliste) til bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

21. I punkt 2.111 ændres henvisningen til "direktiv 92/23/EØF" til "FN-ECE-regulativ nr. 54".

Tillæg 9 (Typegodkendelse — liste over mindstekrav til prøver) til bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

22. I afsnit 2 (Funktionsprøver for køretøjsenhed), punkt 5.1, ændres henvisningen til "direktiv 95/54/EF" til "FN-ECE-regulativ nr. 10".

23. I afsnit 3 (Funktionsprøver for bevægelsesføler), punkt 5.1, ændres henvisningen til "direktiv 95/54/EF" til "FN-ECE-regulativ nr. 10".

Tillæg 12 (Adapter til køretøjer i klasse M1 og N1) til bilag IB til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

24. I afsnit 4 (Konstruktions- og funktionskrav til adapteren), punkt 4.5 (Funktionsspecifikationer), ændres under ADA 023 "Kommissionens direktiv 2006/28/EF om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 72/245/EØF" til "FN-ECE-regulativ nr. 10".

25. I afsnit 7.2 (Funktionsattest), punkt 5.1 i tabellen, ændres "direktiv 2006/28/EF" til "FN-ECE-regulativ nr. 10".

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799, herunder bilag og tillæg dertil, tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

1. For Det Forenede Kongeriges vedkommende ændres henvisningerne til "medlemsstat" til "part", undtagen henvisningerne i punkt 229) under afsnit 4.1 og punkt 424) i afsnit 7.
2. "Forordning (EØF) nr. 3820/85" og "forordning (EF) nr. 561/2006" ændres til "del B, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".
3. "Forordning (EU) nr. 165/2014" ændres til "del B, afdeling 4, og del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side", undtagen hvad angår henvisningerne i punkt 402) under afsnit 5.3 og punkt 424) i afsnit 7.
4. "Direktiv (EU) 2015/719" og "Rådets direktiv 96/53/EF" ændres til "del C, afdeling 1, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

Afsnit 1 (Definitioner) i bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

5. Litra u) affattes således:

"u) "effektiv dækperiferi":

gennemsnittet af de afstande, hvert enkelt af køretøjets trækkende hjul tilbagelægger ved en fuld omdrejning. Måling af sådanne afstande skal finde sted under normale prøvebetingelser som defineret i krav 414 og angives i formen " $l = \dots$ mm". Køretøjsfabrikanten kan erstatte måling af sådanne afstande med en teoretisk beregning, som tager hensyn til vægtfordelingen på akslerne for det driftsklare, ubelastede køretøj, dvs. med kølervæske, smøremidler, brændstof, værktøj, reservehjul og fører. Metoderne til en sådan teoretisk beregning skal godkendes af de kompetente myndigheder i en part, og det skal ske, før takografen aktiveres".

6. I litra hh) ændres henvisningen til "Rådets direktiv 92/ 6/EØF" til "hver parts gældende lovgivning".

7. I litra uu) ændres henvisningen til "Rådets direktiv 92/23/EØF" til "FN-ECE-regulativ nr. 54".

8. I litra vv) affattes fodnote 9 således:

""Køretøjets identifikationsnummer": en struktureret kombination af skrifttegn, som fabrikanten tildeler hvert køretøj, som består af to dele: Den første del består af højst seks skrifttegn (bogstaver eller tal) og skal angive køretøjets almindelige kendetegn, navnlig typen og modellen. Den anden del består af otte skrifttegn, hvoraf de første fire kan være bogstaver eller tal, og de sidste fire kun kan være tal, som sammen med den første del gør det muligt entydigt at identificere et bestemt køretøj."

9. I litra yy) affattes første led som følger:

"— alene installeres og anvendes i køretøjer af typerne M1 og N1 som defineret i den konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3)".

10. Litra aaa) udgår.

11. I litra ccc) ændres første afsnit til "15. juni 2019".

Afsnit 2 (Kontrolapparatets generelle egenskaber og funktioner) i bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

12. I afsnit 2.1, punkt 7), udgår sidste afsnit.

Afsnit 3 (Konstruktions- og funktionskrav til kontrolapparat) i bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

13. I punkt 200) i afsnit 3.20 udgår andet punktum i tredje afsnit.

14. Punkt 201) i afsnit 3.20 affattes således:

"Køretøjsenheden kan eventuelt også udlæse følgende data gennem en seriel dataforbindelse, som er uafhængig af en eventuel CAN-bus (ISO 11898 Road vehicles — Interchange of digital information — Controller Area Network (CAN) for high speed communication), således at disse data kan behandles af andre elektroniske enheder i køretøjet:

— aktuel UTC-dato og -klokkeslæt

— køretøjets hastighed

— den samlede distance, som køretøjet har tilbagelagt (kilometerstand)

— aktuelt valgte aktivitet for fører og medchauffør,

— oplysninger om, hvorvidt der aktuelt er indsat et takografkort i førerens kortplads og i medchaufførens kortplads og (i givet fald) oplysninger om identifikation af de tilsvarende kort (kortnummer og udstedende land).

Andre data kan udlæses ud over disse mindstekrav.

Når køretøjets tænding er tilsluttet, skal disse data udsendes permanent. Når køretøjets tænding er afbrudt, skal i det mindste enhver ændring i førers eller medchaufførs aktivitet og/eller enhver isætning eller udtagning af et fartskriverkort medføre tilsvarende afsendelse af data. Er dataafsendelsen stillet i bero, mens køretøjets tænding er afbrudt, skal de pågældende data blive tilgængelige, når køretøjets tænding tilsluttes igen.

Førerens samtykke skal indhentes, hvis personoplysninger overføres."

Afsnit 4 (Konstruktions- og funktionskrav til takografkort) i bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

15. I punkt 229) i afsnit 4.1 indsættes følgende afsnit:

"For Det Forenede Kongerige er nationalitetsmærket UK".

16. I punkt 237) ændres "artikel 26, stk. 4, i forordning (EU) nr. 165/2014" til "artikel 9, stk. 2, i del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

17. I dette bilags kapitel 4, afsnit, 4.4, punkt 241), ændres "Fællesskabets område" til "Unionens og Det Forenede Kongeriges område".

18. Punkt 246) i afsnit 4.5 udgår.

Afsnit 5 (Montering af kontrolapparatet) i bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

19. Punkt 397) i afsnit 5.2 affattes således:

(397) Der kan udelukkende i forbindelse med M1- og N1-køretøjer, som er forsynet med en adapter i henhold til tillæg 16 til dette bilag, og hvor det ikke er muligt at anføre alle de nødvendige oplysninger som beskrevet i krav 396, anvendes en anden, supplerende plade. I så fald skal den supplerende plade indeholde mindst de sidste fire led i krav 396."

20. I afsnit 5.3, punkt 402), ændres "artikel 22, stk. 3, i forordning (EU) nr. 165/2014" til "artikel 5, stk. 3, i del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

Afsnit 6 (Kontrol, eftersyn og reparationer) i bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

21. Indledningen affattes således:

"Bestemmelserne for, under hvilke omstændigheder plomber må fjernes, er fastlagt i dette bilags afsnit 5.3."

Afsnit 7 (Udstedelse af kort) i bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

22. I punkt 424) indsættes efter "Medlemsstaterne" ordene "og Det Forenede Kongerige", og henvisningen til "artikel 31 i forordning (EU) nr. 165/2014" ændres til "artikel 13 i del C, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

Tillæg 1 (Dataordliste) til bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

23. I punkt 2.163) ændres "direktiv 92/23 (EØF)" til "FN-ECE-regulativ nr. 54".

Tillæg 11 (Fælles sikkerhedsmekanismer) til bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

24. I punkt 9.1.4 (Apparatniveau: Køretøjsenheder) ændres "forordning (EU) nr. 581/2010" i første bemærkning under CSM_78 til "artikel 7, stk. 5, i del B, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

25. I punkt 9.1.5 (Apparatniveau: Takografkort) ændres "forordning (EU) nr. 581/2010" i bemærkningen under CSM_89 til "artikel 7, stk. 5, i del B, afdeling 2, i bilag ROAD-1 til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side".

Tillæg 12 (Lokalisering baseret på et globalt satellitnavigationssystem (GNSS)) til bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

26. I afsnit 1 (Indledning) udgår andet afsnit.

27. I afsnit 2 (Specifikation af GNSS-modtageren) ændres henvisningen til "forenelig med de serviceydelse, som leveres under programmerne Galileo og European Geostationary Navigation Overlay Service (Egnos) som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013" til "forenelig med det satellitbaserede forstærkningssystem (SBAS)".

Tillæg 16 (Adapter til køretøjer i klasse M1 og N1) til bilag IC til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/799 tilpasses med henblik på denne afdeling som følger:

28. I afsnit 7 (Typegodkendelse af kontrolapparatet, når en adapter benyttes) erstattes i tabellen under punkt 5.1 henvisningen til "direktiv 2006/28/EF" af "FN-ECE-regulativ nr. 10".

- DEL C — Krav til køretøjer, der anvendes til godstransport i henhold til denne aftales artikel ROAD.8

Afdeling 1. Vægt og dimensioner

Artikel 1 — Genstand og principper

Den tilladte totalvægt og de største tilladte dimensioner for køretøjer, der anvendes til vejgodstransport som omhandlet i denne aftales artikel ROAD.4 [Godstransport mellem, gennem og på parternes områder], er fastsat i tillæg ROAD C.1.1.

Artikel 2 — Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

- a) "motorkøretøj": ethvert selvstændigt motordrevet køretøj til kørsel på vej
- b) "påhængsvogn": ethvert påhængskøretøj bestemt til at blive trukket af et motorkøretøj, bortset fra sættevogne, og som er konstrueret og indrettet til godstransport
- c) "sættevogn": ethvert påhængskøretøj, som er konstrueret til at kobles til et motorkøretøj, således at påhængskøretøjet delvist hviler på et trækkende køretøj, og således at en væsentlig del af dets vægt og af dets last hviler på det trækkende køretøj, og som er konstrueret og indrettet til godstransport
- d) "vogntog":
 - enten et påhængsvogntog bestående af et motorkøretøj med tilkoblet påhængsvogn eller
 - et sættevogntog bestående af et trækkende motorkøretøj og en tilkoblet sættevogn
- e) "temperaturkontrolleret køretøj": ethvert køretøj, hvor faste eller aftagelige opbygninger er specielt udstyret til transport af varer ved en kontrolleret temperatur, og hvis sidevægges tykkelse inklusive isolering mindst udgør 45 mm
- f) "største tilladte dimensioner": de største dimensioner for anvendelse af et køretøj
- g) "tilladt totalvægt": den største vægt for anvendelse af et lastet køretøj
- h) "tilladt akseltryk": det største tryk for anvendelse i international trafik af en enkelt aksel eller akselgruppe i lastet stand
- i) "1 ton": den vægt, som en masse på 1 ton svarer til, dvs. en kraft på 9,8 kilonewton (kN)
- j) "udelelig last": en last, som ved transport ad vej ikke kan deles op i to eller flere laster uden unødige omkostninger eller risiko for beskadigelse, og som på grund af sine dimensioner eller sin masse ikke kan transporteres på et motorkøretøj, en påhængsvogn eller et vogntog under overholdelse af alle forskrifter i denne afdeling
- k) "alternative brændstoffer" brændstoffer eller energikilder, som i hvert fald delvist erstatter fossile olieklender i energiforsyningen til transport, og som har potentiale til at bidrage til dekarboniseringen af transporten og forbedre miljøpræstationerne i transportsektoren, og som består af:

- i) elektricitet forbrugt i alle typer elektriske køretøjer
 - ii) brint
 - iii) naturgas, herunder biomethan, i gasform (komprimeret naturgas — CNG) og flydende form (flydende naturgas — LNG)
 - iv) flydende gas (LPG)
 - v) mekanisk energi fra lagring i køretøjet/kilder i køretøjet, inklusive overskydende varme
- l) "køretøj, der bruger alternative brændstoffer": et motorkøretøj, der helt eller delvist drives af et alternativt brændstof
- m) "nulemissionskøretøj": et tungt køretøj uden forbrændingsmotor eller med en forbrændingsmotor, der udleder under 1 g CO₂/kWh, og
- n) "intermodal transport": kombineret transport af en eller flere containere eller veksellad med en samlet længde på op til 45 fod, hvorunder en lastvogn, påhængsvogn, sættevogn med eller uden trækkende køretøj, et veksellad eller en container anvender vej til den indledende og/eller afsluttende strækning og til den resterende strækning anvender jernbane, indre vandveje eller søvejen.

Artikel 3 — Særlige tilladelser

Brug af køretøjer eller vogntog, der overskrider den tilladte totalvægt og de største tilladte dimensioner, jf. tillæg Road C.1.1, må kun finde sted, hvis køretøjerne eller vogntogene transporterer eller er beregnet til at transportere en udelelig last, og i så fald kun med særlig tilladelse, der meddeles af de kompetente myndigheder uden forskelsbehandling, eller efter ikke-diskriminerende regler, der aftales med disse myndigheder fra sag til sag.

Artikel 4 — Lokale restriktioner

Denne afdeling er ikke til hinder for anvendelse af de bestemmelser, der i hver part gælder for kørsel på vej, og som tillader en begrænsning af køretøjers vægt og/eller dimensioner på visse veje eller vejanlæg.

Der kan blandt andet indføres lokale restriktioner vedrørende størst tilladte vægt og/eller dimensioner for køretøjer, der må anvendes i bestemte områder eller på bestemte veje, hvor infrastrukturen ikke er egnet til lange og tunge køretøjer, f.eks. bycentre, små landsbyer eller naturområder af særlig interesse.

Artikel 5 — Aerodynamiske anordninger, som monteres bag på køretøjer eller vogntog

1. Køretøjer eller vogntog, som er udstyret med aerodynamiske anordninger, må overskride de største tilladte længder, der er fastsat i punkt 1.1 i tillæg ROAD.C.1.1, med henblik på at tillade, at sådanne anordninger monteres bag på køretøjer eller vogntog. Køretøjer eller vogntog, som er udstyret med sådanne anordninger, skal overholde punkt 1.5 i tillæg ROAD.C.1.1, og en eventuel overskridelse af de største tilladte længder må ikke medføre en forøgelse af de pågældende køretøjers eller vogntogs lad.
2. De i stk. 1 omhandlede aerodynamiske anordninger skal opfylde følgende driftsmæssige betingelser:

- a) under forhold, hvor andre trafikanters eller førerens sikkerhed er i fare, skal de foldes, trækkes ind eller fjernes af føreren
- b) aerodynamiske anordninger og udstyr med en længde på mere end 500 mm i brugspositionen skal kunne trækkes ind eller foldes
- c) anvendelse af dem i trafikinfrastrukturer i og mellem byer skal ske under hensyntagen til de specielle karakteristika ved områder, hvor hastighedsgrænsen er under eller lig med 50 km/t, og hvor bløde trafikanter i højere grad kan forventes at befinde sig, og
- d) de må ikke, når de er trukket ind/foldet, overskride den største tilladte længde med mere end 20 cm.

Artikel 6 — Aerodynamiske førerhuse

Køretøjer eller vogntog må overskride de største tilladte længder, der er fastsat i punkt 1.1 i tillæg ROAD.C.1.1, forudsat at deres førerhuse giver forbedret aerodynamisk ydeevne, energieffektivitet og forbedret sikkerhed. Køretøjer eller vogntog udstyret med sådanne førerhuse skal overholde punkt 1.5 i tillæg ROAD.C.1.1, og en eventuel overskridelse af de største tilladte længder må ikke medføre en forøgelse af de pågældende køretøjers lasteevne.

Artikel 7 — Intermodal transport

1. De største tilladte længder fastsat i punkt 1.1 i tillæg ROAD.C.1.1, hvor det er relevant med forbehold af artikel 6, og den største tilladte afstand fastsat i punkt 1.6 i tillæg ROAD.C.1.1, kan overskrides med 15 cm for køretøjer eller vogntog, der transporterer tomme eller lastede containere eller veksellad med en længde på 45 fod, forudsat at vejtransporten af den pågældende container eller det pågældende veksellad indgår i intermodal transport udført i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat af hver part.

2. For intermodal transport kan den maksimalt tilladte totalvægt for sættevognstog med fem eller seks aksler overskrides med to ton i den kombination, der er omhandlet i punkt 2.2.2, litra a), i tillæg ROAD.C.1.1, og med fire ton i den kombination, der er omhandlet i punkt 2.2.2, litra b), i tillæg ROAD.C.1.1. Den maksimalt tilladte totalvægt for disse køretøjer må ikke overstige 44 ton.

Artikel 8 — Overensstemmelsesbevis

1. Som bevis for overensstemmelse med denne afdeling skal køretøjer, der er omfattet heraf, forsynes med et af følgende beviser:

a) en kombination af følgende to skilte:

- et "fabrikationsskilt", som er et skilt eller en etiket, som fabrikanten har fastgjort på et køretøj, og som angiver de vigtigste tekniske data, som er nødvendige for at identificere køretøjet og give de kompetente myndigheder relevante oplysninger om tilladt totalmasse og
- et skilt vedrørende dimensionerne, der så vidt muligt er anbragt ved siden af fabrikationsskiltet og indeholder følgende oplysninger:

1) Fabrikantens navn.

- 2) køretøjets identifikationsnummer
- 3) Motorkøretøjets, påhængsvognens eller sættevognens længde (L).
- 4) Motorkøretøjets, påhængsvognens eller sættevognens bredde (W). og
- 5) Data til opmåling af vogntogets længde:
 - afstanden (a) mellem motorkøretøjets forkant og midten af koblingsanordningen (prodkrog eller sættevognskobling); såfremt koblingsanordningen har flere koblingspunkter, angives mindste og største værdi ($a_{\min}$ og $a_{\max}$)
 - afstanden (b) mellem midten af påhængsvognens koblingsanordning (trækøjet) eller sættevognens koblingsanordning (kongetappen) og bagkanten af påhængsvognen eller sættevognen; såfremt koblingsanordningen har flere koblingspunkter, angives mindste og største værdi ($b_{\min}$ og $b_{\max}$)

Vogntogets længde er den målte længde, når motorkøretøjet, påhængsvognen eller sættevognen er anbragt på en ret linje bag hinanden.

b) et enkelt skilt, som indeholder samme oplysninger som de to i litra a) nævnte skilte eller

c) et enhedsdokument, der er udstedt af de kompetente myndigheder i den part eller for så vidt angår Unionen den medlemsstat, hvor køretøjet er indregistreret eller taget i brug, som indeholder samme oplysninger som de to i litra a) nævnte skilte. Det skal opbevares forsvarligt på et sted, der er let tilgængeligt for kontrol.

2. Såfremt køretøjets data ikke længere svarer til dem, der er anført på overensstemmelsesbeviset, træffer den part eller for så vidt angår Unionen den medlemsstat, hvor køretøjet er indregistreret, de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at overensstemmelsesbeviset ændres.
3. De i stk. 1 omhandlede skilte og dokumenter anerkendes af parterne som det bevis for køretøjernes overensstemmelse, der er foreskrevet i denne afdeling.

Artikel 9 — Håndhævelse

1. Parterne træffer specifikke foranstaltninger til at identificere køretøjer eller vogntog under kørsel, der sandsynligvis har overskredet den maksimalt tilladte vægt, og som derfor skal kontrolleres af parternes kompetente myndigheder med henblik på at sikre overholdelse af kravene i denne afdeling. Disse foranstaltninger kan træffes ved hjælp af automatiske systemer anbragt på vejinfrastrukturen eller ved hjælp af vejeaordninger på køretøjerne. Sådanne vejeaordninger på køretøjerne skal være nøjagtige og pålidelige, fuldstændig interoperable og kompatible med alle køretøjstyper.
2. En part må ikke kræve, at der monteres vejeaordninger på køretøjer eller vogntog, der er registreret i en anden part.

3. Automatiske systemer, der anvendes til at fastslå, at denne afdeling er overtrådt, og til at pålægge sanktioner, certificeres. Anvendes automatiske systemer kun til identifikationsformål, kræves ikke certificering.
4. Parterne sikrer i overensstemmelse med artikel 14 i del A, afdeling 1, i dette bilag, at deres kompetente myndigheder udveksler oplysningerne om overtrædelser og sanktioner vedrørende nærværende artikel.

TILLÆG ROAD.C.1.1 TILLADT TOTALVÆGT, TILLADT AKSELTRYK OG STØRSTE TILLADTE DIMENSIONER
SAMT DERMED BESLÆGTEDE DATA FOR KØRETØJER

1. Største tilladte dimensioner for køretøjer (i meter, "m")

1.1 Største længde:

— motorkøretøj	12,00 m
— påhængsvogn	12,00 m
— sættevognstog	16,50 m
— påhængsvognstog	18,75 m

1.2 Største bredde:

a) alle køretøjer bortset fra de i litra b) omhandlede 2,55 m

b) temperaturkontrollerede opbygninger eller 2,60 m
temperaturkontrollerede containere
eller veksellad, der transporteres af køretøjer

1.3 Største højde (alle køretøjer) 4,00 m

1.4 De i punkt 1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 1.8 og 4.4 anførte værdier omfatter løse overbygninger og standardiserede ladninger såsom containere (veksellad)

1.5 Ethvert motorkøretøj eller vogntog skal under kørsel kunne vende inden for en vendecirkel med en ydre radius på 12,50 m og en indre radius på 5,30 m

1.6 Største afstand mellem drejetappens akse og sættevognens bagende 12,00 m

1.7 Største afstand målt parallelt med påhængsvogntogets længdeakse fra ladets forreste punkt bag førerhuset til påhængsvognens bageste punkt minus afstanden mellem motorkøretøjets bagende og påhængsvognens forende 15,65 m

1.8 Største afstand målt parallelt med påhængsvogntogets længdeakse fra ladets forreste punkt bag ved førerhuset til påhængsvognens bageste punkt 16,40 m

2. Tilladt totalvægt for køretøjer (i ton)

2.1 Køretøjer, der er en del af et vogntog

2.1.1 2-akslet påhængskøretøj 18 ton

2.1.2 3-akslet påhængskøretøj 24 ton

2.2 Vogntog

Når der er tale om vogntog, som inkluderer køretøjer, der bruger alternative brændstoffer, eller nulemissionskøretøjer, forhøjes den maksimalt tilladte vægt i denne afdeling med den ekstra vægt af den alternative brændstofs- eller nulemissionsteknologi, dog højst henholdsvis 1 ton og 2 ton

2.2.1 Påhængsvogntog med 5 eller 6 aksler

a) 2-akslet motorkøretøj med tilkoblet 3-akslet påhængsvogn	40 ton
b) 3-akslet motorkøretøj med tilkoblet 2- eller 3-akslet påhængsvogn	40 ton

2.2.2 5- eller 6-akslede sættevognstog

a) 2-akslet motorkøretøj med tilkoblet 3-akslet sættevogn	40 ton
b) 3-akslet motorkøretøj med tilkoblet 2- eller 3-akslet sættevogn	40 ton

2.2.3 4-akslede påhængsvogntog bestående af et 2-akslet

motorkøretøj med tilkoblet 2-akslet påhængsvogn	36 ton

2.2.4 4-akslede sættevognstog bestående af et 2-akslet motorkøretøj med tilkoblet 2-akslet sættevogn, hvis sættevognens indbyrdes akselafstand er:

1,3 m eller derover, men ikke over 1,8 m	36 ton

over 1,8 m 36 ton (+ en tolerance på 2 ton, når den tilladte totalvægt for motorkøretøjet (18 ton) og den tilladte totalvægt for sættevognens to aksler (20 ton) overholdes, og drivakslen er forsynet med tvillinghjul og luftaffjedring eller tilsvarende affjedring)

2.3 Motorkøretøjer

Når der er tale om motorkøretøjer, der bruger alternative brændstoffer, eller nulemissionskøretøjer, forhøjes den største tilladte vægt i punkt 2.3.1 og 2.3.2 med den ekstra vægt af den alternative brændstofs- eller nulemissionsteknologi, dog højst henholdsvis 1 ton og 2 ton

2.3.1 2-akslede motorkøretøjer	18 ton

2.3.2 3-akslede motorkøretøjer	25 ton (26 ton, når drivakslen er forsynet med tvillinghjul og luftaffjedring eller tilsvarende affjedring, eller når hver drivaksel er forsynet med tvillinghjul, og den enkelte aksels tilladte tryk ikke overstiger 9,5 ton)

2.3.3 4-akslede motorkøretøjer med to styreaksler

32 ton, når drivakslen er forsynet med tvillinghjul og luftaffjedring eller tilsvarende affjedring, eller når hver drivaksel er forsynet med tvillinghjul, og den enkelte aksels tilladte tryk ikke overstiger 9,5 ton)

3. Tilladt akseltryk for køretøjerne (i ton)

3.1 Enkelt aksel

Enkelt aksel, der ikke er drivaksel 10 ton

3.2 Akselgruppe med to aksler i påhængsvogne og sættevogne

Største samlede akseltryk i en akselgruppe med to aksler må, hvis den indbyrdes akselafstand d) er:

— mindre end 1 m ($d < 1,0$) 11 ton

— 1,0 m eller derover, men mindre end 1,3 m ($1,0 \leq d < 1,3$), ikke overstige 16 ton

— 1,3 m eller derover, men mindre end 1,8 m ($1,3 \leq d < 1,8$), ikke overstige 18 ton

— 1,8 m eller derover ($1,8 \leq d$), ikke overstige 20 ton

3.3 Akselgruppe med tre aksler i påhængsvogne og sættevogne

Største samlede akseltryk i en akselgruppe med tre aksler må, hvis den indbyrdes afstand d) mellem akselgruppens aksler er:

1,3 m eller derunder ($d \leq 1,3$), ikke overstige 21 ton

mere end 1,3 m, men ikke over 1,4 m ($1,3 < d \leq 1,4$), ikke overstige 24 ton

3.4 Drivaksel

Drivaksel på de i punkt 2.2 og 2.3 nævnte køretøjer 11,5 ton

3.5 Akselgruppe med to aksler i motorkøretøjer

Største samlede akseltryk i en akselgruppe med to aksler må, hvis den indbyrdes akselafstand d) er:

— mindre end 1 m ($d < 1,0$) 11,5 ton

— 1,0 m eller derover, men mindre end 1,3 m ($1,0 \leq d < 1,3$), ikke overstige 16 ton

— 1,3 m eller derover, men mindre end 1,8 m ($1,3 \leq d < 1,8$), ikke overstige 18 ton (19 ton, når drivakslen er forsynet med tvillinghjul og luftaffjedring eller tilsvarende affjedring, eller

når hver drivaksel er forsynet med tvillinghjul,

og den enkelte aksels tilladte tryk ikke overstiger 9,5 ton)

4. Andre data for køretøjer

4.1 Alle køretøjer

Et køretøjs eller et vogntogs drivakseltryk må ikke være mindre end 25 % af køretøjets eller vogntogets totalvægt.

4.2 Påhængsvogntog

Afstanden mellem det trækkende køretøjs bageste aksel og den tilkoblede påhængsvogns forreste aksel må ikke være mindre end 3,00 m

4.3 Tilladt totalvægt som funktion af akselafstanden

Den tilladte totalvægt i ton for et 4-akslet motorkøretøj må ikke overstige fem gange afstanden i meter mellem køretøjets yderste aksler.

4.4 Sættevogne

Den vandret målte afstand mellem drejetappens akse og et vilkårligt punkt på sættevognens forende må ikke være over 2,04 m.

Afdeling 2. Krav til takografer, førerkort og værkstedskort

Artikel 1 — Genstand og principper

I denne afdeling fastsættes kravene til køretøjer, der er omfattet af anvendelsesområdet for del B, afdeling 2, i dette bilag, med hensyn til installering, test og kontrol af takografer, jf. denne aftales artikel ROAD 8, stk. 2.

Artikel 2 — Definitioner

1. Definitionerne i del B, afdeling 2, artikel 2, og del B, afdeling 4, artikel 2, i dette bilag finder anvendelse for denne afdeling.
2. Foruden definitionerne i stk. 1 forstås i denne afdeling ved:
 - a) "køretøjsenhed": takograf bortset fra bevægelsessensoren og de kabler, hvormed bevægelsessensoren tilsluttes. Køretøjsenheden kan enten være en enkelt enhed eller flere enheder, som er fordelt i køretøjet, forudsat at den opfylder sikkerhedskravene i denne afdeling; køretøjsenheden omfatter bl.a. en processor, et datalager, en tidsmålefunktion, to chipkortinterface-enheder (fører og medfører), en printer, en skærm, stik samt faciliteter til indlæsning af brugerens data
 - b) "bevægelsessensor": en del af takografen, som afgiver et signal, som repræsenterer kørehastighed og/eller tilbagelagt afstand
 - c) "kontrolkort": et takografkort, som en parts myndigheder udsteder til en national kompetent kontrolmyndighed, som identificerer kontrolorganet og eventuelt kontrolmedarbejderen, og som giver adgang til de data, der er lagret i datalageret eller i førerkortene og eventuelt i værkstedskortene med henblik på læsning, udskrift og/eller dataoverførsel
 - d) "værkstedskort": et takografkort, som en parts myndigheder udsteder til udpeget personale hos en fabrikant af takografer, en installatør, en køretøjsfabrikant eller i et værksted, som er autoriseret af samme part, som identificerer kortindehaveren og giver mulighed for afprøvning, kalibrering og aktivering af og/eller dataoverførsel fra takograferne
 - e) "aktivering": den fase, hvori takografen bliver helt driftsklar og implementerer alle funktioner, herunder sikkerhedsfunktioner, ved hjælp af et værkstedskort
 - f) "kalibrering", for så vidt angår den digitale takograf: opdatering eller bekræftelse af de køretøjsparametre, herunder køretøjsidentifikation og køretøjskarakteristika, som skal ligge i datalageret, ved hjælp af et værkstedskort
 - g) "dataoverførsel" fra en digital takograf eller intelligent takograf: kopiering sammen med den digitale signatur af en del af eller et komplet sæt datafiler, som er registreret i køretøjets datalager eller i takografkortets datalager, forudsat at denne proces ikke ændrer eller sletter lagrede data

- h) "fejl": unormal funktion, som afsløres af den digitale takograf og kan skyldes funktionsfejl ved takografen eller svigt af denne
- i) "installering": montering af en takograf i et køretøj
- j) "periodisk kontrol": et sæt eftersyn, som udføres for at kontrollere, at takografen fungerer korrekt, at dens indstillinger svarer til køretøjets parametre, og at der ikke er nogen manipulerende anordninger knyttet til takografen
- k) "reparation": enhver reparation af en bevægelsessensor eller af en køretøjsenhed, som kræver afbrydelse af dens strømforsyning, eller dens afbrydelse fra andre af takografens komponenter eller oplukning af bevægelsessensoren eller køretøjsenheden
- l) "interoperabilitet": systemers og de bagvedliggende forretningsprocedurers evne til at udveksle data og dele information
- m) "grænseflade": en facilitet, der forbinder systemer, og udgør det medium, hvorigennem de kan forbindes og fungere sammen
- n) "tidsmåling": en permanent digital registrering af den koordinerede universale dato og tid (UTC) og
- o) "TACHOnet-meddelelsessystemet": meddelelsessystem, der opfylder tekniske specifikationer, som er fastsat i bilag I-VII til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/68 af 21. januar 2016 om de fælles procedurer og specifikationer, der er nødvendige for sammenkobling af elektroniske registre over førerkort¹⁴².

Artikel 3 — Installering

1. De i stk. 2 omhandlede takografer installeres i køretøjer:

- a) på køretøjer, hvis største tilladte totalvægt, inklusive påhængsvogn eller sættevogn, overstiger 3,5 ton, eller
- b) fra den 1. juli 2026, på køretøjer, hvis største tilladte totalvægt, inklusive påhængsvogn eller sættevogn, overstiger 2,5 ton.

2. Takograferne er:

- a) for køretøjer, der er taget i brug første gang før den 1. maj 2006, en analog takografer
- b) for køretøjer, der er taget i brug første gang mellem den 1. maj 2006 og den 30. september 2011, den første udgave af den digitale takograf
- c) for køretøjer, der er taget i brug første gang mellem den 1. oktober 2011 og den 30. september 2012, den anden udgave af den digitale takograf

¹⁴² EUT L 15 af 22.1.2016, s. 51.

- d) for køretøjer, der er taget i brug første gang mellem den 1. oktober 2012 og den 14. juni 2019, den tredje udgave af den digitale takograf
 - e) for køretøjer, der er registreret for første gang fra den 15. juni 2019 og indtil 2 år efter ikrafttrædelsen af de detaljerede specifikationer, der er omhandlet i del B, afdeling 4, artikel 2, stk. 2, litra g), i dette bilag, en intelligent takograf 1, og
 - f) for køretøjer, der er registreret for første gang mere end 2 år efter ikrafttrædelsen af de detaljerede specifikationer, der er omhandlet i del B, afdeling 4, artikel 2, stk. 2, litra h), i dette bilag, en intelligent takograf 2.
- 3. Hver part kan fra anvendelsen af denne afdeling undtage køretøjer, der er omhandlet i del B, afdeling 2, artikel 8, stk. 3, i dette bilag.
 - 4. Hver part kan fra anvendelsen af denne afdeling undtage køretøjer, der anvendes til transportopgaver, der er blevet meddelt en undtagelse i overensstemmelse med del B, afdeling 2, artikel 8, stk. 4, i dette bilag. Hver part underretter straks hinanden om anvendelsen af dette stykke.
 - 5. Senest tre år efter udgangen af det år, hvor de detaljerede tekniske specifikationer for den intelligente takograf 2 træder i kraft, skal køretøjer omhandlet i stk. 1, litra a), som er udstyret med en analog takograf eller en digital takograf, udstyres med en intelligent takograf 2, når de anvendes i en anden part end den part, der har indregistreret dem.
 - 6. Senest fire år efter ikrafttrædelsen af de detaljerede tekniske specifikationer for den intelligente takograf 2, skal køretøjer omhandlet i stk. 1, litra a), som er udstyret med en intelligent takograf 1, udstyres med en intelligent takograf 2, når de anvendes i en anden part end den part, der har indregistreret dem.
 - 7. Fra den 1. juli 2026 skal køretøjer omhandlet i stk. 1, litra b), udstyres med en intelligent takograf 2, når de anvendes i en anden part end den part, der har indregistreret dem.
 - 8. Intet i denne afdeling påvirker anvendelsen på Unionens område af EU-reglerne om kontrolapparater inden for vejtransport på EU-transportvirksomheder.

Artikel 4 — Databeskyttelse

- 1. Hver part sørger for, at behandlingen af personoplysninger i forbindelse med denne afdeling udelukkende udføres med henblik på at kontrollere overholdelse af denne afdeling.
- 2. Hver part sørger navnlig for, at personoplysninger er beskyttet mod andre anvendelser end dem, der er direkte omhandlet i stk. 1, vedrørende:
 - a) anvendelsen af et globalt satellitnavigationssystem (GNSS) til registrering af positionsdata som omhandlet i de tekniske specifikationer for intelligent takograf 1 og intelligent takograf 2.
 - b) den elektroniske udveksling af oplysninger om førerkort som omhandlet i artikel 13 og navnlig enhver grænseoverskridende udveksling af data med tredjeparter og
 - c) transportvirksomheders opbevaring af optegnelser som omhandlet i artikel 15.

3. Digitale takografer udformes således, at privatlivets fred sikres. Kun data, som er nødvendige til de i stk. 1 omhandlede formål, må behandles.
4. Køretøjers ejere, transportvirksomheder og eventuelt andre berørte enheder skal opfylde de relevante bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger.

Artikel 5 — Installering og reparation

1. Installering og reparationer af takografer må kun foretages af installatører, værksteder eller køretøjsfabrikanter, som er autoriseret hertil af en parts kompetente myndigheder i overensstemmelse med artikel 7.
2. Autoriserede installatører, værksteder eller køretøjsfabrikanter skal plumbere takografen efter at have verificeret, at den fungerer korrekt, og navnlig på en måde, der sikrer, at ingen manipulerende anordninger kan forvanske eller ændre de registrerede data.
3. De autoriserede installatører, værksteder eller køretøjsfabrikanter forsyner de gennemførte plomberinger med et særligt mærke og indlæser desuden, hvis der er tale om en digital takograf, en intelligent takograf 1 eller en intelligent takograf 2, de elektroniske sikkerhedsdata, som gør det muligt at kontrollere deres rigtighed. Hver part fører og offentliggør et register over de anvendte mærker og elektroniske sikkerhedsdata samt de nødvendige oplysninger vedrørende de anvendte elektroniske sikkerhedsdata.
4. Med henblik på at certificere, at installeringen af takografen er sket i overensstemmelse med denne afdelings forskrifter, skal en installationsplade påsættes på en måde, så den er klart synlig og let tilgængelig.
5. Takografens komponenter skal være plomberet. Enhver forbindelse til takografen, der er potentielt sårbar over for angreb, herunder forbindelsen mellem bevægelsessensoren og gearkasse, og installationspladen, når det er relevant, skal være plomberet.

En plombering kan kun fjernes eller brydes:

- af installatører eller værksteder, der er godkendt af de kompetente myndigheder i henhold til artikel 7 til reparation, vedligeholdelse eller rekalkibrering af takografen, eller af kontrolmedarbejdere, der er behørigt uddannet og, hvor det er påkrævet, bemyndiget til kontrolformål eller
- med henblik på reparation eller ændring af køretøjet, der påvirker plomberingen. I så tilfælde skal der om bord på køretøjet opbevares en skriftlig erklæring, der angiver den dato og det tidspunkt, hvor plomberingen blev brudt, og begrundelsen for, at plomberingen blev fjernet.

Fjernede eller brudte plomberinger erstattes af en autoriseret installatør eller et autoriseret værksted uden unødigt forsinkelse, og senest syv dage efter at de blev fjernet eller brudt. Er plomberingerne blevet fjernet eller brudt til kontrolformål, kan de erstattes af en kontrolmedarbejder ved hjælp af plomberingsudstyr og et unikt særligt mærke uden unødigt forsinkelse.

Når en kontrolmedarbejder fjerner en plombering, indsættes kontrolkortet i takografen, i det øjeblik plomberingen fjernes, og indtil kontrollen er afsluttet, herunder i tilfælde af anbringelse af en ny plombering. Kontrolmedarbejderen udsteder en skriftlig erklæring, som mindst indeholder følgende oplysninger:

- køretøjets identifikationsnummer
- kontrolmedarbejderens navn
- kontrolmyndighed og land
- kontrolkortets nummer
- den fjernede plomberings nummer
- dato og tidspunkt for fjernelse af plomberingen og
- den nye plomberings nummer, hvis kontrolmedarbejderen har anbragt en ny plombering.

Inden plomberingerne erstattes, foretager et autoriseret værksted kontrol og kalibrering af takografen, undtagen når en plombering er blevet fjernet eller brudt til kontrolformål og erstattet af en kontrolmedarbejder.

Artikel 6 — Kontrol af takografer

1. Takograferne underkastes regelmæssig kontrol af autoriserede værksteder. Regelmæssige kontroller gennemføres mindst hvert andet år.
2. Ved den i stk. 1 omhandlede kontrol kontrolleres mindst følgende:
 - at takografen er korrekt monteret og hensigtsmæssig for køretøjet
 - at takografen fungerer korrekt
 - at takografen er forsynet med typegodkendelsesmærke
 - at installationspladen er påsat
 - at alle plomberinger er intakte og effektive
 - at der ikke er nogen manipulerende anordninger eller spor efter brug af sådanne og
 - dækstørrelsen og den faktiske dækperiferi.
3. Værksteder udarbejder en kontrolrapport i de tilfælde, hvor uregelmæssigheder i takografens funktion måtte afhjælpes, uanset om dette sker ved en periodisk kontrol eller ved en kontrol gennemført på anmodning af den nationale kompetente myndighed. De fører en fortegnelse over alle udarbejdede kontrolrapporter.

4. Kontrolrapporterne opbevares i mindst to år fra det tidspunkt, hvor rapporten blev udfærdiget. Hver part afgør, hvorvidt kontrolrapporterne skal opbevares eller sendes til den kompetente myndighed i løbet af den periode. I tilfælde, hvor kontrolrapporterne opbevares af værkstedet, stiller værkstedet efter anmodning fra den kompetente myndighed rapporter over udførte kontroller og kalibreringer i denne periode til rådighed.

Artikel 7 — Autorisation af installatører, værksteder og køretøjsfabrikanter

1. Hver part eller for så vidt angår Unionen hver medlemsstat autoriserer, kontrollerer regelmæssigt og certificerer de installatører, værksteder og køretøjsfabrikanter, der kan udføre installering, eftersyn, kontrol og reparation af takografer.
2. Hver part eller for så vidt angår Unionen hver medlemsstat sikrer, at installatører, værksteder og køretøjsfabrikanter er kompetente og pålidelige. De fastsætter og offentliggør til dette formål et sæt klare nationale procedurer og sikrer, at følgende mindstekrav opfyldes:
 - a) personalet er behørigt uddannet
 - b) det udstyr, som er nødvendigt for at udføre de relevante afprøvninger og opgaver, forefindes og
 - c) installatørerne, værkstederne og køretøjsfabrikanterne opfylder vandelskravet.
3. Der føres tilsyn med autoriserede installatører eller værksteder på følgende måde:
 - a) autoriserede installatørers og værksteders procedurer for håndtering af takografen tilses mindst hvert andet år. Tilsynet skal bl.a. målrettes mod de trufne sikkerhedsforholdsregler og håndteringen af værkstedskort. Parterne eller for så vidt angår Unionen medlemsstaterne kan foretage disse tilsyn uden at gennemføre et besøg på stedet og
 - b) der foretages også uanmeldte tekniske tilsyn hos autoriserede installatører og værksteder for at kontrollere de udførte kalibreringer, kontroller og installeringer. Disse tilsyn skal årligt omfatte mindst 10 % af de autoriserede installatører og værksteder.
4. Parterne og deres kompetente myndigheder træffer egnede foranstaltninger for at forhindre interessekonflikter mellem installatører eller værksteder og transportvirksomheder. Navnlig i tilfælde af alvorlig risiko for interessekonflikter træffes der yderligere specifikke foranstaltninger for at sikre, at installatøren eller værkstedet overholder denne afdeling.
5. Hver parts kompetente myndigheder kan midlertidigt eller definitivt tilbagekalde autorisationen fra installatører, værksteder og køretøjsfabrikanter, som ikke opfylder deres forpligtelser i medfør af denne afdeling.

Artikel 8 — Værkstedskort

1. Værkstedskorts gyldighed må ikke overstige ét år. Når værkstedskortet skal fornyes, sikrer den kompetente myndighed, at kriterierne i artikel 7, stk. 2, opfyldes af installatøren, værkstedet eller køretøjsfabrikanten.

2. Den kompetente myndighed fornyer et værkstedskort senest 15 arbejdsdage efter, at den har modtaget en gyldig anmodning om fornyelse og al nødvendig dokumentation. Hvis et værkstedskort er beskadiget, bliver uanvendeligt, bortkommer eller stjæles, udsteder den kompetente myndighed et erstatningskort senest fem arbejdsdage efter at have modtaget en udførligt begrundet anmodning herom. De kompetente myndigheder fører en fortegnelse over bortkomne, stjålne og defekte kort.
3. Hvis en part eller for så vidt angår Unionen en medlemsstat tilbagekalder autorisationen fra installatører, værksteder eller køretøjsfabrikanter, jf. artikel 7, tilbagekalder den også de værkstedskort, der er udstedt til disse.
4. Hver part træffer alle nødvendige foranstaltninger for at forhindre forfalskning af de værkstedskort, der udstedes til autoriserede installatører, værksteder og køretøjsfabrikanter.

Artikel 9 — Udstedelse af førerkort

1. Førerkort udstedes på førerens anmodning af den kompetente myndighed i den part, hvor føreren har sin sædvanlige bopæl. Såfremt de kompetente myndigheder i den part, hvor førerkortet er udstedt, nærer tvivl om gyldigheden af en erklæring om sædvanlig bopæl, eller hvis de ønsker visse specifikke kontrolforanstaltninger, kan de kræve yderligere oplysninger eller beviser fra føreren.

I denne artikel forstås ved "sædvanlig bopæl" det sted, hvor en person sædvanligvis bor, det vil sige mindst 185 dage pr. kalenderår, på grund af et privat og erhvervsmæssigt tilhørsforhold eller, hvis der er tale om en person uden erhvervsmæssigt tilhørsforhold, på grund af et privat tilhørsforhold med snævre bånd mellem personen og det sted, hvor vedkommende bor.

En person, som har erhvervsmæssigt tilhørsforhold på et sted, der er forskelligt fra det sted, hvor vedkommende har privat tilhørsforhold, og som derfor er nødsaget til skiftevis at tage ophold på forskellige steder i de to parter, anses dog for at have sædvanlig bopæl på stedet for det private tilhørsforhold på betingelse af, at den pågældende regelmæssigt vender tilbage hertil. Denne betingelse kræves ikke opfyldt, når den pågældende opholder sig i en part med henblik på at udføre en arbejdsopgave af bestemt varighed.

2. I behørigt begrundede og ekstraordinære tilfælde kan en part eller for så vidt angår Unionen en medlemsstat udstede et midlertidigt førerkort, der ikke kan fornyes, og som er gyldigt i højst 185 dage for en fører, som ikke har sin sædvanlige bopæl i en part, forudsat at en sådan fører er i et arbejdsmarkedsretligt forhold med en virksomhed, som er etableret i den udstedende part, og præsenterer en førerattest, når dette kræves.

3. De kompetente myndigheder i den udstedende part træffer egnede foranstaltninger for at sikre sig, at ansøgeren ikke i forvejen besidder et gyldigt førerkort, og de forsyner førerkortet med førerens personoplysninger og sørger for, at data er synlige og sikre.

4. Førerkortet må højst være gyldigt i fem år.

5. Et gyldigt førerkort må ikke tilbagekaldes eller inddrages, medmindre en parts kompetente myndighed konstaterer, at kortet er blevet forfalsket, at føreren anvender et kort, som vedkommende ikke er indehaver af, eller at kortet er udstedt på grundlag af urigtige oplysninger og/eller forfalskede dokumenter. Hvis en anden part eller for så vidt angår Unionen en anden

medlemsstat end den part eller for så vidt angår Unionen den medlemsstat, der har udstedt førerkortet, tilbagekalder eller inddrager det, sender den pågældende part eller medlemsstat hurtigst muligt kortet tilbage til myndighederne i den udstedende part eller for så vidt angår Unionen den medlemsstat, der har udstedt det, og meddeler grunden til tilbagekaldelsen eller inddragelsen. Hvis tilbagesendelsen af kortet ventes at tage længere tid end to uger, informerer den part eller for så vidt angår Unionen den medlemsstat, der tilbagekalder eller inddrager det, den udstedende part eller for så vidt angår Unionen medlemsstaten inden for disse to uger om grunden til tilbagekaldelsen eller inddragelsen.

6. De kompetente myndigheder i den udstedende part kan kræve, at en fører udskifter førerkortet med et nyt, hvis det er nødvendigt for at overholde de relevante tekniske specifikationer.

7. Hver part træffer alle nødvendige foranstaltninger for at forhindre forfalskning af førerkort.

8. Denne artikel er ikke til hinder for, at en part eller for så vidt angår Unionen en medlemsstat kan udstede et førerkort til en fører, der har sin sædvanlige bopæl i en del af denne parts område, hvor dette bilag ikke finder anvendelse, forudsat at de relevante bestemmelser i denne afdeling finder anvendelse i sådanne tilfælde.

Artikel 10 — Fornyelse af førerkort

1. Såfremt, i tilfælde af fornyelser, den part, hvor føreren har sin sædvanlige bopæl, er forskellig fra den part, der udstedte vedkommendes nuværende førerkort, og såfremt førstnævnte parts myndigheder bliver anmodet om at forny førerkortet, underretter disse myndigheder de myndigheder, der udstedte det tidligere kort, om grunden til fornyelsen.
2. Hvis der indgives anmodning om fornyelse af et kort, der udløber inden for kort tid, udsteder den kompetente myndighed et nyt kort inden udløbsdatoen, såfremt anmodningen herom er blevet indsendt inden for den frist, der er fastsat i del B, afdeling 4, artikel 5, i dette bilag.

Artikel 11 — Stjålne, bortkomne eller beskadigede førerkort

1. Udstedende myndigheder fører register over udstedte, stjålne, bortkomne eller beskadigede førerkort i en periode svarende til mindst deres gyldighed.
2. Hvis førerkortet beskadiges, bliver uanvendeligt, bortkommer eller stjæles, udsteder de kompetente myndigheder i den part, hvor vedkommende har sin sædvanlige bopæl, et erstatningskort senest otte arbejdsdage efter at have modtaget en udførligt begrundet anmodning herom.

Artikel 12 — Gensidig anerkendelse af førerkort

1. Hver part anerkender de førerkort, der udstedes af den anden part.
2. Når indehaveren af et gyldigt førerkort, der er udstedt af en part, flytter sin sædvanlige bopæl til den anden part og har anmodet om at få sit kort udskiftet med et tilsvarende førerkort, undersøger den part eller for så vidt angår Unionen den medlemsstat, der foretager udskiftningen, om det forelagte kort fortsat er gyldigt.

3. De parter eller for så vidt angår Unionen de medlemsstater, der foretager udskiftningen, sender det gamle kort tilbage til myndighederne i den part eller for så vidt angår Unionen den medlemsstat, der har udstedt det, og meddeler grunden til denne tilbagesendelse.
4. Når en part eller for så vidt angår Unionen en medlemsstat erstatter eller udskifter et førerkort, registreres denne erstatning eller udskiftning samt alle efterfølgende erstatninger eller udskiftninger i denne part eller for så vidt angår Unionen i denne medlemsstat.

Artikel 13 — Elektronisk udveksling af oplysninger om førerkort

1. For at sikre, at en ansøger ikke allerede besidder et gyldigt førerkort, fører parterne eller for så vidt angår Unionen medlemsstaterne nationale elektroniske registre med følgende oplysninger om førerkort i en periode, som mindst svarer til disse korts gyldighedsperiode:
 - førerens efternavn og fornavn
 - førerens fødselsdato og eventuelt fødested
 - det gyldige kørekorts nummer og udstedelsesland (hvis dette er relevant)
 - førerkortets status og
 - nummer på førerkort.
2. Parternes eller for så vidt angår Unionen medlemsstaternes elektroniske registre er sammenkoblede og tilgængelige overalt i parternes område ved hjælp af meddelelsessystemet TACHOnet eller et kompatibelt system. Anvendes der et kompatibelt system, skal udveksling af elektroniske data med den anden part være mulig via meddelelsessystemet TACHOnet.
3. I forbindelse med udstedelse, erstatning og om nødvendigt fornyelse af et førerkort verificerer parterne eller for så vidt angår Unionen medlemsstaterne med elektronisk udveksling af data, at føreren ikke allerede besidder et andet gyldigt førerkort. Dataudvekslingen skal begrænses til de data, som er nødvendige til denne verifikation.
4. Kontrolmedarbejdere kan få adgang til det elektroniske register for at kontrollere et førerkorts status.

Artikel 14 — Takografers indstillinger

1. Digitale takografer må ikke indstilles på en sådan måde, at de automatisk skifter til en bestemt aktivitetstype, når køretøjets motor eller tænding er slået fra, medmindre føreren fortsat manuelt kan vælge den korrekte aktivitetstype.
2. Køretøjer må ikke have mere end en takograf monteret, undtagen når der er tale om praktisk afprøvning.
3. Hver part skal forbyde fremstilling, distribution, annoncering og/eller salg af genstande, der er konstrueret og/eller beregnet til at manipulere takografer.

Artikel 15 — Transportvirksomheders ansvar

1. Transportvirksomheder er ansvarlig for at sikre, at deres førere er behørigt uddannet og har modtaget de nødvendige instrukser for så vidt angår takografers korrekte funktion, det være sig digitale, intelligente eller analoge takografer, foretager regelmæssig kontrol for at sikre, at deres førere anvender takograferne korrekt, og må ikke give deres førere nogen direkte eller indirekte incitamenter, der kan tilskynde til misbrug af takografer.

Transportvirksomheder udleverer til førerne af køretøjer, som er udstyret med analoge takografer, et tilstrækkeligt antal diagramark, idet der tages hensyn til diagramarkenes individuelle karakter, tjenestens varighed og det eventuelle behov for at erstatte eventuelt beskadigede diagramark eller diagramark, der er inddraget af en dertil bemyndiget kontrolmedarbejder. Transportvirksomheder må til førerne kun udlevere diagramark, som svarer til en godkendt model, og som kan anvendes i det apparat, der er installeret i køretøjet.

Transportvirksomheden sørger under hensyn til tjenestens varighed for, at udskrift af data fra takografen på en kontrolmedarbejders anmodning kan foretages korrekt i tilfælde af kontrol.

2. Transportvirksomheder opbevarer diagramark og udskrifter, når der er lavet udskrifter for at efterkomme artikel 9 i del B, afdeling 4, i dette bilag i kronologisk orden og i læselig form i mindst et år efter anvendelsen og skal give de berørte førere en kopi, såfremt de ønsker det. Transportvirksomheder giver også kopier af data, der er overført fra førerkortene, til de berørte førere, som anmoder herom, samt udskrifter af disse kopier. Diagramark, udskrifter og overførte data forevises på anmodning af eller udleveres til en dertil bemyndiget kontrolmedarbejder.
3. Transportvirksomheder holdes ansvarlige for overtrædelser af denne afdeling og af del B, afdeling 4, i dette bilag begået af deres førere eller af førere, der er til deres rådighed. Hver part kan imidlertid gøre et sådant ansvar betinget af transportvirksomhedens overtrædelse af denne artikels stk. 1, og artikel 7, stk. 1 og 2, og af del B, afdeling 2, i dette bilag.

Artikel 16 — Procedurer for transportvirksomheder i tilfælde af funktionsfejl i apparatet

1. Opstår der driftsforstyrrelse, eller fungerer en takograf mangelfuldt, skal transportvirksomheden, så snart omstændighederne tillader det, lade den reparere af en autoriseret installatør eller et autoriseret værksted.
2. Kan tilbagekomst til transportvirksomhedens hjemsted først ske mere end en uge efter den dag, på hvilken driftsforstyrrelsen indtrådte, eller hvor den mangelfulde funktion blev konstateret, skal reparationen foretages undervejs.
3. Hver part eller for Unionens vedkommende medlemsstaterne giver de kompetente myndigheder beføjelse til at forbyde anvendelse af køretøjet, hvis en driftsforstyrrelse eller en mangelfuld funktion ikke er afhjulpet i henhold til stk. 1 og 2, såfremt dette er i overensstemmelse med den pågældende parts nationale lovgivning.

Artikel 17 — Procedure for udstedelse af takografkort

Europa-Kommissionen udleverer til Det Forenede Kongeriges kompetente myndigheder det kryptografiske materiale til udstedelse af takografkort til førere, værksteder og kontrolmyndigheder i

overensstemmelse med den europæiske rodcertificeringsmyndigheds (ERCA's) certifikatpolitik og Det Forenede Kongeriges certifikatpolitik.

.....

(Anden side — tilladelse)

Transportvirksomhedens navn, adresse, telefon- og faxnummer eller e-mailadresser eller, i tilfælde af en gruppe af transportvirksomheder eller af et partnerskab, navnene på alle transportvirksomhederne i gruppen eller partnerskabet; desuden angives navnene på eventuelle underleverandører, således at de kan identificeres som sådanne:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

Eventuel vedlagt liste

Tilladelsens gyldighed: Fra: Til:

Udstedelsessted og -dato:

Den udstedende myndighed eller det udstedende agenturs underskrift og stempel:
.....

1. Rute:

.....

a) Kørlens afgangssted:

.....

b) Kørlens bestemmelsessted:

.....

Kørlens hovedrute (passageroptagningssteder og -afsætningssteder understreges, med fuldstændig adresse):

.....

.....

2. Køreplan:

(vedlagt denne tilladelse)

3. Speciel rutekørsel:

a) Kategori af passagerer:

.....

4. Andre betingelser eller særlige forhold

.....

.....

Vigtigt:

- (1) Denne tilladelse gælder for den samlede kørselsstrækning.
- (2) Den tilladelse eller den af den udstedende myndighed bekræftede kopi heraf skal medføres i køretøjet under hele kørslen og forevises på forlangende for enhver bemyndiget kontrollør:
- (3) Afgangsstedet eller destinationen skal være beliggende på den parts område, hvor transportvirksomheden er etableret, og busserne indregistreret.

(Tredje side — tilladelse)

GENERELLE BETRAGTNINGER

- 1) Transportvirksomheden skal påbegynde kørslen inden for den periode, der er angivet i den tilladelsesudstedende myndigheds afgørelse om at udstede tilladelsen.
- 2) En transportvirksomhed, der udfører international rutekørsel eller international speciel rutekørsel, skal, undtagen i tilfælde af force majeure, træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at befordringen opfylder de betingelser, som er fastsat i tilladelsen.
- 3) Transportvirksomheden skal gøre oplysninger om ruten, stoppestederne, køreplanen, billetpriserne og transportbetingelserne offentligt tilgængelige.
- 4) Uden at dette berører dokumenter vedrørende køretøj og fører (f.eks. køretøjets registreringsattest og kørekort), skal følgende dokumenter tjene som kontroldokumenter i henhold til artikel X+4 i anden del, overskrift tre, afsnit II [Vejgodstransport], i handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side og medføres i køretøjet og forevises på forlangende for enhver bemyndiget kontrollør:
 - tilladelsen til at udføre international rutekørsel eller international speciel rutekørsel eller en bekræftet kopi heraf
 - transportvirksomhedens tilladelse til international personbefordring ad vej i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning eller EU-lovgivning eller en bekræftet kopi heraf
 - ved udførelse af international speciel rutekørsel kontrakten mellem arrangøren og transportvirksomheden eller en bekræftet kopi heraf samt et dokument, der bekræfter, at passagererne udgør en bestemt kategori, hvorved andre passagerer udelukkes, inden for rammerne af speciel rutekørsel.
 - når transportvirksomheden, der driver rutekørsel eller speciel rutekørsel, anvender ekstra køretøjer til at håndtere midlertidige og ekstraordinære situationer, i tillæg

til de relevante dokumenter, der er nævnt ovenfor, en kopi af kontrakten mellem transportvirksomheden, der driver den internationale rutekørsel eller internationale specielle rutekørsel, og den virksomhed, der leverer de ekstra køretøjer, eller et tilsvarende dokument.

(Fjerde side — tilladelse)

GENERELLE BETRAGTNINGER (forts.)

- 5) Transportvirksomheder, der udfører international rute fart, med undtagelse af international speciel rutekørsel, skal udstede billetter, der bekræfter passagerens ret til at blive transporteret og fungerer som kontroldokument, der tjener som bevis på indgåelse af kontrakt om befordring mellem passageren og transportvirksomheden, enten individuelt eller kollektivt. Billetterne, der kan også være elektroniske, skal indeholde oplysninger om:
- a) navnet på transportvirksomheden
 - b) afgangssted og destination, og, hvis det er relevant, returrejsen
 - c) billetens gyldighed og i givet fald dato og tidspunkt for afgang
 - d) kørsels pris.

Billetten skal forevises af passageren på enhver bemyndiget kontrollørs anmodning.

- 6) Transportvirksomheder, der udfører regelmæssig eller speciel regelmæssig international personbefordring skal tillade kontrol med henblik på at sikre, at driften udføres forskriftsmæssigt, særlig med hensyn til køre- og hviletider og færdselssikkerhed og emissioner.
-

**BILAG ROAD-3: MODEL TIL ANSØGNING OM TILLADELSE TIL INTERNATIONAL RUTEKØRSEL OG
INTERNATIONAL SPECIEL RUTEKØRSEL**

(Hvidt papir – DIN A4)

(Affattes på de(t) officielle sprog eller et af de officielle sprog i den part, hvor
anmodningen fremsættes)

**SKEMA TIL ANSØGNING OM TILLADELSE ELLER FORNYELSE AF
TILLADELSE TIL AT UDFØRE INTERNATIONAL RUTEKØRSEL ELLER
INTERNATIONAL SPECIEL RUTEKØRSEL ⁽¹⁴⁴⁾**

Rutekørsel ☐

Speciel rutekørsel ☐

Fornyelse af kørselstilladelse ☐

Ændring af betingelserne for en køretilladelse ☐

udføres med bus mellem parterne i handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side

.....
(Tilladelsesudstedende myndighed)

1. Den ansøgende transportør/transportvirksomheds navn og fornavn eller handelsnavn; i tilfælde af en ansøgning fra en gruppe af transportvirksomheder eller fra et partnerskab navnet på den transportvirksomhed, de andre transportvirksomheder har betroet at indsende ansøgningen:

-
2. Kørsel skal udføres af ⁽¹⁾

en transportvirksomhed ☐ en gruppe af transportvirksomheder ☐ et partnerskab ☐ en underleverandør ☐

3. Navne og adresser på transportvirksomheden eller, i tilfælde af en gruppe af transportvirksomheder eller et partnerskab, navnene på alle transportvirksomhederne i gruppen eller partnerskabet; desuden angives navnene på eventuelle underleverandører ⁽²⁾.

3.1 tlf.

3.2 tlf.

3.3 tlf.

3.4 tlf.

(Anden side – ansøgning om tilladelse eller fornyelse af tilladelse)

- 4 I tilfælde af en speciel rutekørsel:

¹⁴⁴ Sæt kryds eller udfyld.

² Vedlæg i givet fald en liste.

4.1 Kategori af passagerer: (¹⁴⁵) arbejdstagere ☐ elever/studerende ☐ andet ☐

5 Gyldighedsperiode, om hvilken der ansøges, eller dato for kørselens ophør:

.....

6 Kørselens hovedrute (passageroptagningssteder og -afsætningssteder understreges, med fuldstændig adresse): (¹⁴⁶)

.....

.....

.....

7 Driftsperiode:

.....

.....

8 Antal ture (dagligt, ugentligt osv.):

9 Takster..... Bilag vedlagt.

10 Der vedlægges en kørselsoversigt, der gør det muligt at kontrollere, om international lovgivning om kørselstid og hviletid er overholdt.

11 Antal tilladelser eller bekræftede kopier af tilladelser, hvorom der ansøges: (³)

.....

12 Yderligere oplysninger:

.....

(Sted og dato) (Ansøgerens underskrift)

.....

Ansøgeren gøres opmærksom på, at da tilladelsen eller den bekræftede kopi heraf skal medføres i køretøjet, skal antallet af til rådighed værende tilladelser eller bekræftede kopier udstedt af den tilladelsesudstedende myndighed svare til antallet af køretøjer, som på en given dato kører samtidig for at udføre den kørsel, hvorom der ansøges.

Vigtigt:

I særdeleshed vedlægges følgende som bilag til ansøgningen:

- a) tidsplanen, herunder tidspunkter for kontrol ved de relevante grænseovergange
- b) en bekræftet kopi af transportvirksomhedens (eller transportvirksomhedernes) tilladelse(r) til international personbefordring ad vej i henhold til national lovgivning eller EU-lovgivningen
- c) et kort i hensigtsmæssig målestok, hvorpå ruten samt passageroptagnings- og -afsætningssteder er indtegnet
- d) en kørselsoversigt, der gør det muligt at kontrollere overholdelsen af EU-lovgivningen om køretid og hviletid
- e) alle relevante oplysninger om busterminaler.

¹⁴⁵ Sæt kryds eller udfyld.

¹⁴⁶ Den tilladelsesudstedende myndighed kan anmode om en fuldstændig liste over passageroptagningssteder og -afsætningssteder med fuldstændig adresse, der vedlægges ansøgningsskemaet separat. ³ Udfyld.

BILAG ROAD-4: KØRSELSBLAD FOR LEJLIGHEDSVIS KØRSEL

KØRSELSBLAD nr. i hæfte nr.

(farve Pantone 358 (lysegrøn), eller så tæt som muligt på denne farve, format DIN A4, papir, ikke belagt)

LEJLIGHEDSVIS KØRSEL MED CABOTAGE OG LEJLIGHEDSVIS KØRSEL MED TRANSIT

(om nødvendigt kan de enkelte rubrikker udfyldes på særskilte ark)

1	 Bussens registreringsnummer	 Sted, dato, underskrift, transportvirksomheder			
2	 Transportvirksomhed, underkontrahent eller gruppe af transportvirksomheder	1. 2. 3.			
3	Navn → på fører(e)	1. 2. 3.			
4	Tilrettelæggelse af kørslen (organisation, person)	1. 2. 3. 4.			
5	Type kørsel	☐ Lejlighedsvis kørsel med cabotage ☐ Lejlighedsvis kørsel med transit			
6	Kørlens afgangssted: Land: Kørlens bestemmelsessted: Land:				
7	Strækning	Rute/dagsetape og/eller afgangssted og destination	Antal passagerer	Tom (mærkes med X)	Planlagt antal kilometer
	Datoer	fra → til			
8	Tilslutningspunkter, eventuelt med en anden transportvirksomhed (samme gruppe)		Antal afsatte passagerer	Slutdestination for de afsatte passagerer	Transportvirksomhed, der genoptager passagererne

9	Uforudsete ændringer			
				
				

BILAG FISH.1

#	Kode	Almindeligt anvendt navn	ICES-områder	Andele											
				2021		2022		2023		2024		2025		fra 2026	
				EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK
1	ALF/3X14-	Beryxarter (3,4,5,6,7,8,9,10,12,14)	UK-farvande, EU-farvande og internationale farvande i 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12 og 14	96,95	3,05	96,95	3,05	96,95	3,05	96,95	3,05	96,95	3,05	96,95	3,05
2	ANF/07.	Havtaske (7)	7	78,78	21,22	78,24	21,76	77,70	22,30	77,05	22,95	76,62	23,38	76,62	23,38
3	ANF/2AC4-C	Havtaske (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	13,74	86,26	12,92	87,08	12,11	87,89	11,13	88,87	10,48	89,52	10,48	89,52
4	ANF/56-14	Havtaske (vest for Skotland)	6; UK-farvande og internationale farvande i 5b; internationale farvande i 12 og 14	60,99	39,01	59,62	40,38	58,25	41,75	56,60	43,40	55,50	44,50	55,50	44,50
5	ARU/1/2.	Guldlaks (1,2)	UK-farvande og internationale farvande i 1 og 2	56,90	43,10	56,90	43,10	56,90	43,10	56,90	43,10	56,90	43,10	56,90	43,10
6	ARU/3A4-C	Guldlaks (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; EU-farvande i 3a	98,40	1,60	98,40	1,60	98,40	1,60	98,40	1,60	98,40	1,60	98,40	1,60
7	ARU/567.	Guldlaks (vestlige farvande)	6 og 7; UK-farvande og internationale farvande i 5	94,41	5,59	94,41	5,59	94,41	5,59	94,41	5,59	94,41	5,59	94,41	5,59
8	BLI/12INT-	Byrkelange (internationale farvande 12)	internationale farvande i 12	99,14	0,86	99,14	0,86	99,14	0,86	99,14	0,86	99,14	0,86	99,14	0,86
9	BLI/24-	Byrkelange (Nordsøen)	UK-farvande og internationale farvande i 2; UK- og EU-farvande i 4	73,19	26,81	73,19	26,81	73,19	26,81	73,19	26,81	73,19	26,81	73,19	26,81
10	BLI/5B67-	Byrkelange (vestlige farvande)	6 og 7; UK-farvande og internationale farvande i 5	77,31	22,69	76,73	23,27	76,16	23,84	75,46	24,54	75,00	25,00	75,00	25,00
11	BOR/678-	Havgalt (vestlige farvande)	6, 7 og 8	93,65	6,36	93,65	6,36	93,65	6,36	93,65	6,36	93,65	6,36	93,65	6,36
12	BSF/56712-	Sort sabelfisk (vestlige farvande)	6 og 7; UK-farvande og internationale farvande i 5; internationale farvande i 12	94,31	5,69	94,31	5,69	94,31	5,69	94,31	5,69	94,31	5,69	94,31	5,69
13	COD/07A.	Torsk (Irske Hav)	7a	56,05	43,95	55,84	44,16	55,63	44,37	55,37	44,63	55,20	44,80	55,20	44,80

14	COD/07D.	Torsk (østlige del af Engelske Kanal)	7d	90,75	9,25	90,75	9,25	90,75	9,25	90,75	9,25	90,75	9,25	90,75	9,25
15	COD/5BE6A	Torsk (vest for Skotland)	6a; UK-farvande og internationale farvande i 5b øst for 12°00'V	30,23	69,77	27,37	72,63	24,51	75,49	21,08	78,92	18,79	81,21	18,79	81,21
16	COD/5W6-14	Torsk (Rockall)	6b; UK-farvande og internationale farvande i 5b vest for 12°00'V og i 12 og 14	33,95	66,05	31,71	68,29	29,47	70,53	26,78	73,22	24,99	75,01	24,99	75,01
17	COD/7XAD34	Torsk (Keltiske Hav)	7b, 7c, 7e-k, 8, 9 og 10; EU-farvande i CECAF 34.1.1	90,70	9,30	90,47	9,53	90,23	9,77	89,95	10,05	89,76	10,24	89,76	10,24
18	DGS/15X14	Pighaj (vestlige farvande)	6, 7 og 8; UK-farvande og internationale farvande i 5; internationale farvande i 1, 12 og 14	57,53	42,47	56,61	43,39	55,69	44,31	54,58	45,42	53,84	46,16	53,84	46,16
19	DWS/56789-	Dybhavshajer (vestlige farvande)	6, 7, 8 og 9; UK-farvande og internationale farvande i 5	100,00	0,00	100,00	0,00	100,00	0,00	100,00	0,00	100,00	0,00	100,00	0,00
20	HAD/07A.	Kuller (Irske Hav)	7a	47,24	52,76	46,42	53,58	45,61	54,39	44,63	55,37	43,98	56,02	43,98	56,02
21	HAD/5BC6A.	Kuller (vest for Skotland)	6a; UK-farvande og internationale farvande i 5b	19,39	80,61	19,39	80,61	19,39	80,61	19,39	80,61	19,39	80,61	19,39	80,61
22	HAD/6B1214	Kuller (Rockall)	UK-farvande EU-farvande og internationale farvande i 6b; internationale farvande i 12 og 14	16,76	83,24	16,32	83,68	15,88	84,12	15,35	84,65	15,00	85,00	15,00	85,00
23	HAD/7X7A34	Kuller (Keltiske Hav)	7b-k, 8, 9 og 10; EU-farvande i CECAF 34.1.1	84,00	16,00	83,00	17,00	82,00	18,00	80,80	19,20	80,00	20,00	80,00	20,00
24	HER/07A/MM	Sild (Irske Hav)	7a nord for 52°30'N	11,01	88,99	8,50	91,50	6,00	94,00	2,99	97,01	0,99	99,01	0,99	99,01
25	HER/5B6ANB	Sild (vest for Skotland)	6b og 6aN; UK-farvande og internationale farvande i 5b	35,95	64,05	35,34	64,66	34,74	65,26	34,01	65,99	33,53	66,47	33,53	66,47
26	HER/7EF.	Sild (vestlige del af Engelske Kanal og Bristolkanalen)	7e og 7f	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00
27	HER/7G-K.	Sild (Keltiske Hav)	7a syd for 52°30'N, 7g, 7h, 7j og 7k	99,88	0,12	99,88	0,12	99,88	0,12	99,88	0,12	99,88	0,12	99,88	0,12
28	HKE/2AC4-C	Kulmule (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	60,67	39,33	57,11	42,89	53,56	46,44	49,29	50,71	46,45	53,55	46,45	53,55
29	HKE/571214	Kulmule (vestlige farvande)	6 og 7; UK-farvande og internationale farvande i 5b; internationale farvande i 12 og 14	80,33	19,67	80,05	19,95	79,77	20,23	79,43	20,57	79,20	20,80	79,20	20,80
30	JAX/2A-14	Hestemakrel (vestlige farvande)	UK- og EU-farvande i 4a; 6, 7a-c, e-k; 8a-b, d-e; UK-farvande og	90,61	9,39	90,61	9,39	90,61	9,39	90,61	9,39	90,61	9,39	90,61	9,39

			internationale farvande i 2a og 5b; internationale farvande i 12 og 14												
31	JAX/4BC7D	Hestemakrel (sydlige del af Nordsøen og østlige del af Engelske Kanal)	UK- og EU-farvande i 4b, 4c og 7d	71,46	28,54	68,60	31,40	65,73	34,27	62,29	37,71	60,00	40,00	60,00	40,00
32	L/W/2AC4-C	Rødtunge og skærising (Nordsøen)*	EU-farvande i 2a og 4	35,97	64,03	35,48	64,52	34,98	65,02	34,39	65,61	34,00	66,00	34,00	66,00
33	LEZ/07.	Glashvarrearter (7)	7	81,37	18,63	80,65	19,35	79,93	20,07	79,07	20,93	78,50	21,50	78,50	21,50
34	LEZ/2AC4-C	Glashvarrearter (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	3,74	96,26	3,74	96,26	3,74	96,26	3,74	96,26	3,74	96,26	3,74	96,26
35	LEZ/56-14	Glashvarrearter (vest for Skotland)	6; UK-farvande og internationale farvande i 5b; internationale farvande i 12 og 14	60,84	39,16	59,55	40,45	58,25	41,75	56,69	43,31	55,65	44,35	55,65	44,35
36	LIN/03A-C.	Lange (3a)	EU-farvande i 3a	92,65	7,35	92,65	7,35	92,65	7,35	92,65	7,35	92,65	7,35	92,65	7,35
37	LIN/04-C.	Lange (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4	21,22	78,78	20,92	79,08	20,61	79,39	20,24	79,76	20,00	80,00	20,00	80,00
38	LIN/6X14.	Lange (vestlige farvande)	6, 7, 8, 9 og 10; internationale farvande i 12 og 14	63,67	36,33	63,25	36,75	62,83	37,17	62,33	37,67	62,00	38,00	62,00	38,00
39	NEP/*07U16	Jomfruhummer (Porcupine Bank)	Funktionel enhed 16 i ICES-underområde 7	85,32	14,68	85,32	14,68	85,32	14,68	85,32	14,68	85,32	14,68	85,32	14,68
40	NEP/07.	Jomfruhummer (7)	7	61,68	38,32	60,76	39,24	59,84	40,16	58,74	41,26	58,00	42,00	58,00	42,00
41	NEP/2AC4-C	Jomfruhummer (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	13,38	86,62	13,38	86,62	13,38	86,62	13,38	86,62	13,38	86,62	13,38	86,62
42	NOP/2A3A4.	Sperling (Nordsøen)	3a; UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	85,00	15,00	82,50	17,50	80,00	20,00	77,00	23,00	75,00	25,00	75,00	25,00
43	PLE/07A.	Rødspætte (Irske Hav)	7a	48,89	51,11	48,89	51,11	48,89	51,11	48,89	51,11	48,89	51,11	48,89	51,11
44	PLE/56-14	Rødspætte (vest for Skotland)	6; UK-farvande og internationale farvande i 5b; internationale farvande i 12 og 14	39,23	60,77	39,23	60,77	39,23	60,77	39,23	60,77	39,23	60,77	39,23	60,77
45	PLE/7DE.	Rødspætte (Engelske Kanal)*	7d og 7e	70,36	29,64	70,27	29,73	70,18	29,82	70,07	29,93	70,00	30,00	70,00	30,00
46	PLE/7FG.	Rødspætte (7fg)	7f og 7g	74,86	25,14	74,58	25,42	74,30	25,70	73,96	26,04	73,74	26,26	73,74	26,26

47	PLE/7HJK.	Rødspætte (7hjk)	7h, 7j og 7k	84,25	15,75	83,71	16,29	83,17	16,83	82,52	17,48	82,09	17,91	82,09	17,91
48	POK/56-14	Sej (vest for Skotland)	6; UK-farvande og internationale farvande i 5b, 12 og 14	62,32	37,68	58,99	41,01	55,66	44,34	51,66	48,34	49,00	51,00	49,00	51,00
49	POK/7/3411	Sej (Keltiske Hav)	7, 8, 9 og 10; EU-farvande i CECAF 34.1.1	84,86	15,14	84,90	15,10	84,93	15,07	84,97	15,03	85,00	15,00	85,00	15,00
50	POL/07.	Lubbe (7)	7	78,03	21,97	77,27	22,73	76,51	23,49	75,61	24,39	75,00	25,00	75,00	25,00
51	POL/56-14	Lubbe (vest for Skotland)	6; UK-farvande og internationale farvande i 5b; internationale farvande i 12 og 14	63,38	36,62	63,38	36,62	63,38	36,62	63,38	36,62	63,38	36,62	63,38	36,62
52	PRA/2AC4-C	Dybvandsreje (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	77,99	22,01	77,99	22,01	77,99	22,01	77,99	22,01	77,99	22,01	77,99	22,01
53	RJE/7FG.	Småøjet rokke (7fg)	7f og 7g	56,36	43,64	53,39	46,61	50,42	49,58	46,86	53,14	44,49	55,51	44,49	55,51
54	RJU/7DE.	Broget rokke (Engelske Kanal)	7d og 7e	69,12	30,88	68,09	31,91	67,06	32,94	65,82	34,18	65,00	35,00	65,00	35,00
55	RNG/5B67-	Skolæst (vestlige farvande)	6 og 7; UK-farvande og internationale farvande i 5b	95,16	4,84	95,16	4,84	95,16	4,84	95,16	4,84	95,16	4,84	95,16	4,84
56	RNG/8X14-	Skolæst (8,9,10,12,14)	EU-farvande og internationale farvande i 8, 9, 10, 12 og 14	99,71	0,29	99,71	0,29	99,71	0,29	99,71	0,29	99,71	0,29	99,71	0,29
57	SAN/2A3A4.	Tobis (Nordsøen, alle banker)	EU-farvande i 2a, 3a og 4	97,26	2,74	97,14	2,86	97,03	2,97	96,89	3,11	96,80	3,20	96,80	3,20
58	SBR/678-	Spidstandet blankesten (vestlige farvande)	6, 7 og 8	90,00	10,00	90,00	10,00	90,00	10,00	90,00	10,00	90,00	10,00	90,00	10,00
59	SOL/07A.	Tunge (Irske Hav)	7a	77,15	22,86	77,03	22,97	76,92	23,08	76,79	23,21	76,70	23,30	76,70	23,30
60	SOL/07D.	Tunge (østlige del af Engelske Kanal)	7d	80,31	19,69	80,23	19,77	80,15	19,85	80,06	19,94	80,00	20,00	80,00	20,00
61	SOL/07E.	Tunge (vestlige del af Engelske Kanal)	7e	38,97	61,03	38,60	61,40	38,24	61,76	37,79	62,21	37,50	62,50	37,50	62,50
62	SOL/24-C.	Tunge (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	88,09	11,91	86,81	13,19	85,54	14,46	84,02	15,98	83,00	17,00	83,00	17,00
63	SOL/56-14	Tunge (vest for Skotland)	6; UK-farvande og internationale farvande i 5b; internationale farvande i 12 og 14	80,00	20,00	80,00	20,00	80,00	20,00	80,00	20,00	80,00	20,00	80,00	20,00
64	SOL/7FG.	Tunge (7fg)	7f og 7g	69,35	30,65	68,93	31,07	68,51	31,49	68,01	31,99	67,67	32,33	67,67	32,33

65	SOL/7HJK.	Tunge (7hjk)	7h, 7j og 7k	83,33	16,67	83,33	16,67	83,33	16,67	83,33	16,67	83,33	16,67	83,33	16,67
66	SPR/2AC4-C	Brisling (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	96,18	3,82	96,18	3,82	96,18	3,82	96,18	3,82	96,18	3,82	96,18	3,82
67	SPR/7DE.	Brisling (Engelske Kanal)	7d og 7e	28,60	71,40	25,45	74,55	22,30	77,70	18,52	81,48	16,00	84,00	16,00	84,00
68	SRX/07D.	Rokker (østlige del af Engelske Kanal)	7d	84,51	15,49	84,44	15,56	84,36	15,64	84,27	15,73	84,21	15,79	84,21	15,79
69	SRX/2AC4-C	Rokker (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a	32,73	67,27	32,29	67,71	31,86	68,14	31,35	68,65	31,00	69,00	31,00	69,00
70	SRX/67AKXD	Rokker (vestlige farvande)	UK- og EU-farvande i 6a, 6b, 7a-c og 7e-k	71,06	28,94	70,54	29,46	70,02	29,98	69,40	30,60	68,99	31,01	68,99	31,01
71	T/B/2AC4-C	Pighvar og slethvar (Nordsøen)*	EU-farvande i 2a og 4	81,82	18,18	81,37	18,63	80,91	19,09	80,36	19,64	80,00	20,00	80,00	20,00
72	USK/04-C.	Brosme (Nordsøen)	UK- og EU-farvande i 4	59,46	40,54	59,46	40,54	59,46	40,54	59,46	40,54	59,46	40,54	59,46	40,54
73	USK/567EI.	Brosme (vestlige farvande)	6 og 7; UK-farvande og internationale farvande i 5	70,73	29,27	70,55	29,45	70,37	29,63	70,15	29,85	70,00	30,00	70,00	30,00
74	WHG/07A.	Hvilling (Irske Hav)	7a	42,27	57,73	41,45	58,55	40,63	59,37	39,65	60,35	39,00	61,00	39,00	61,00
75	WHG/56-14	Hvilling (vest for Skotland)	6; UK-farvande og internationale farvande i 5b; internationale farvande i 12 og 14	37,53	62,47	36,67	63,33	35,81	64,19	34,78	65,22	34,09	65,91	34,09	65,91
76	WHG/7X7A-C	Hvilling (Keltiske Hav)*	7b, 7c, 7d, 7e, 7f, 7g, 7h, 7j og 7k	88,95	11,05	88,89	11,11	88,84	11,16	88,77	11,23	88,73	11,27	88,73	11,27

BILAG FISH.2

2A. UK-EU-NO trilaterale bestande

#	Kode	Almindeligt anvendt navn	ICES-områder	Andele											
				2021		2022		2023		2024		2025		fra 2026	
				EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK
77	COD/2A3AX4	Torsk (Nordsøen)	4; UK-farvande i 2a; den del af 3a, der ikke hører ind under Skagerrak og Kattegat	47,03	52,97	46,02	53,98	45,02	54,99	43,81	56,19	43,00	57,00	43,00	57,00
78	HAD/2AC4.	Kuller (Nordsøen)	4; UK-farvande i 2a	18,45	81,55	17,80	82,20	17,14	82,86	16,35	83,65	15,83	84,17	15,83	84,17
79	HER/2A47DX	Sild (bifangst i Nordsøen)	4, 7d og EU-farvande i 2a	98,18	1,82	98,18	1,82	98,18	1,82	98,18	1,82	98,18	1,82	98,18	1,82
80	HER/4AB.	Sild (Nordsøen)	UK-farvande, EU-farvande og norske farvande i 4 nord for 53°30'N	71,33	28,67	70,42	29,58	69,50	30,50	68,41	31,59	67,68	32,32	67,68	32,32
81	HER/4CXB7D	Sild (sydlige del af Nordsøen og østlige del af Engelske Kanal)	4c, 7d eksklusive Blackwater	88,76	11,24	88,48	11,52	88,21	11,79	87,87	12,13	87,65	12,35	87,65	12,35
82	PLE/2A3AX4	Rødspætte (Nordsøen)	4; UK-farvande i 2a; den del af 3a, der ikke hører ind under Skagerrak og Kattegat	71,54	28,46	71,54	28,46	71,54	28,46	71,54	28,46	71,54	28,46	71,54	28,46
83	POK/2C3A4	Sej (Nordsøen)	3a og 4; UK-farvande i 2a	77,71	22,29	76,78	23,22	75,85	24,15	74,74	25,26	74,00	26,00	74,00	26,00
84	WHG/2AC4.	Hvilling (Nordsøen)	4; EU-farvande i 2a	34,78	65,22	32,71	67,29	30,63	69,37	28,13	71,87	26,47	73,53	26,47	73,53

2B. Kyststaters bestande

#	Kode	Almindeligt anvendt navn	ICES-områder	Andele											
				2021		2022		2023		2024		2025		fra 2026	
				EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK	EU	UK
85	MAC/2A34.	Makrel (Nordsøen)	3a og 4; UK-farvande i 2a; EU-farvande i 3b, 3c og underafsnit 22-32	93,91	6,09	93,78	6,22	93,65	6,35	93,50	6,50	93,40	6,60	93,40	6,60
86	MAC/2CX14-	Makrel (vestlige farvande)	6, 7, 8a, 8b, 8d og 8e; UK-farvande og internationale farvande i 5b; internationale farvande i 2a, 12 og 14	35,15	64,85	34,06	65,94	32,98	67,02	31,67	68,33	30,80	69,20	30,80	69,20
87	WHB/1X14	Blåhvilling (nordlige farvande)	UK-farvande, EU-farvande og internationale farvande i 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8a, 8b, 8d, 8e, 12 og 14	79,47	20,53	79,35	20,65	79,24	20,76	79,09	20,91	79,00	21,00	79,00	21,00

2C. ICCAT-bestande

#	Kode	Almindeligt anvendt navn	Område	Andele	
				EU	UK
88	ALB/AN05N	Hvid tun (nordlige Atlanterhav)	Atlanterhavet nord for 5° N	98,48	1,52
89	BFT/AE45WM	Almindelig tun (nordøstlige Atlanterhav)	Atlanterhavet øst for 45° V og Middelhavet	99,75	0,25
90	BSH/AN05N	Blåhaj (nordøstlige Atlanterhav)	Atlanterhavet nord for 5° N	99,90	0,10
91	SWO/AN05N	Sværdfisk (nordlige Atlanterhav)	Atlanterhavet nord for 5° N	99,99	0,01

2D. NAFO-bestande

#	Kode	Almindeligt anvendt navn	Område	Andele	
				EU	UK
92	COD/N3M.	Torsk (NAFO 3M)	NAFO 3M	83,66	16,34

2E. Særlige tilfælde

#	Kode	Almindeligt anvendt navn	ICES-områder	Andele	
				EU	UK
93	COD/1/2B.	Torsk (Svalbard)	1 og 2b	75,00	25,00

2F. Bestande, der kun findes i den ene parts farvande

#	Kode	Almindeligt anvendt navn	ICES-områder	Andele	
				EU	UK
94	GHL/1/2INT	Hellefisk (internationale farvande 1,2)	Internationale farvande i 1 og 2	100,00	0,00
95	GHL/2A-C46	Hellefisk (Nordsøen og vest for Skotland)	6; UK- og EU-farvande i 4; UK-farvande i 2a; UK-farvande og internationale farvande i 5b	27,35	72,65
96	HER/06ACL	Sild (Clyde)	6 Clyde	0,00	100,00
97	HER/1/2-	Sild (atlantisk-skandinavisk)	UK-farvande, færøske, norske og internationale farvande i 1 og 2	70,00	30,00
98	LIN/05EI	Lange (5)	UK-farvande og internationale farvande i 5	81,48	18,52
99	LIN/1/2.	Lange (1,2)	UK-farvande og internationale farvande i 1 og 2	77,78	22,22
100	NEP/5BC6.	Jomfruhummer (vest for Skotland)	6; UK-farvande og internationale farvande i 5b	2,36	97,64
101	RED/51214D	Rødfiskarter [dybhavs og pelagiske] (5,12,14)	UK-farvande og internationale farvande i 5; internationale farvande i 12 og 14	98,00	2,00
102	RED/51214S	Rødfiskarter [kystnære og pelagiske] (5,12,14)	UK-farvande og internationale farvande i 5; internationale farvande i 12 og 14	98,00	2,00
103	SBR/10-	Spidstandet blankesten (Azorerne)	EU-farvande og internationale farvande i 10	99,12	0,88
104	SRX/89-C.	Rokker (8,9)	EU-farvande i 8 og 9	99,78	0,22
105	USK/1214EI	Brosme (1,2,14)	UK-farvande og internationale farvande i 1, 2 og 14	71,43	28,57

BILAG FISH.3

#	Bestandskode	Almindeligt anvendt navn	ICES-områder
106	ANF/8ABDE.	Havtaske (8)	8a, 8b, 8d og 8e
107	BLI/03A-	Byrkelange (3a)	EU-farvande i 3a
108	BSF/8910-	Sort sabelfisk (8,9,10)	8, 9 og 10
109	COD/03AN.	Torsk (Skagerrak)	Skagerrak
110	HAD/03A.	Kuller (3a)	3a
111	HER/03A.	Sild (3a)	3a
112	HER/03A-BC	Sild (bifangst i 3a)	3a
113	HER/6AS7BC	Sild (vest for Irland)	6aS, 7b og 7c
114	HKE/03A.	Kulmule (3a)	3a
115	HKE/8ABDE.	Kulmule (8)	8a, 8b, 8d og 8e
116	JAX/08C.	Hestemakrel (8c)	8c
117	LEZ/8ABDE.	Glashvarrearter (8)	8a, 8b, 8d og 8e
118	MAC/2A4A-N	Makrel (tildeling til Danmark i norske farvande)	Norske farvande i 2a og 4a
119	MAC/8C3411	Makrel (sydlige komponent)	8c, 9 og 10; EU-farvande i CECAF 34.1.1
120	PLE/03AN.	Rødspætte (Skagerrak)	Skagerrak
121	SPR/03A.	Brisling (3a)	3a
122	SRX/03A-C.	Rokker (3a)	EU-farvande i 3a
123	USK/03A.	Brosme (3a)	3a
124	WHB/8C3411	Blåhvilling (sydlige komponent)	8c, 9 og 10; EU-farvande i CECAF 34.1.1

BILAG FISH.4: PROTOKOL OM ADGANG TIL FARVANDE

Det Forenede Kongerige og Unionen,

som BEKRÆFTER uafhængige kyststaters suveræne rettigheder og forpligtelser, der udøves af parterne,

som UNDERSTREGER, at hver parts ret til at give den anden parts fartøjer adgang til at fiske i dens farvande normalt skal udøves i forbindelse med årlige konsultationer efter fastsættelsen af TAC'er for et givet år i forbindelse med årlige konsultationer,

som NOTERER SIG de sociale og økonomiske fordele ved en yderligere periode med stabilitet, hvor fiskere indtil den 30. juni 2026 vil få tilladelse til fortsat at sejle ind i den anden parts farvande som før denne aftales ikrafttræden,

ER BLEVET ENIGE om følgende:

Artikel 1

Der indføres hermed en tilpasningsperiode. Tilpasningsperioden løber fra den 1. januar 2021 til den 30. juni 2026.

Artikel 2

1. Uanset overskrift V [Fiskeri], artikel FISH.8, stk. 1, 3, 4, 5, 6 og 7 [Adgang til farvande] skal begge parter i tilpasningsperioden give fartøjer fra den anden part fuld adgang til sine farvande med henblik på at fiske:

- a) bestande, der er opført i bilag FISH.1 og bilag FISH.2A, B og F, i et omfang, der står i rimeligt forhold til parternes respektive andele af TAC'erne
- b) bestande, der ikke er omfattet af kvoter, i et omfang, der svarer til den gennemsnitlige mængde, som den pågældende part fiskede i den anden parts farvande i perioden 2012-2016
- c) for fartøjer, der opfylder betingelserne, i den zone i parternes farvande, der ligger mellem seks og tolv sømil fra basislinjerne i ICES-afsnit 4c og 7d-g, i samme omfang, som hver parts fartøjer, der opfylder betingelserne, havde adgang til denne zone den 31. december 2020.

Med henblik på dette litra forstås ved "fartøj, der opfylder betingelserne" et fartøj fra en part, der fiskede i den zone, der er omhandlet i foregående punktum, i mindst fire år mellem 2012 og 2016 eller fartøjets direkte afløser.

2. Parterne underretter den anden part om enhver ændring i omfanget af og betingelserne for adgang til farvande, der finder anvendelse fra den 1. juli 2026.

3. Artikel 9 [Kompensationsforanstaltninger i tilfælde af tilbagetrækning eller indskrænkning af adgang] finder tilsvarende anvendelse på enhver ændring i henhold til denne artikels stk. 2 for perioden fra den 1. juli 2026 til den 31. december 2026.

BILAG LAW-1: UDVEKSLING AF DNA, FINGERAFTRYK OG OPLYSNINGER FRA KØRETØJSREGISTRE

KAPITEL 0: Almindelige bestemmelser

Artikel 1: Formål

Formålet med dette bilag er at fastlægge de databeskyttelsesbestemmelser og administrative og tekniske bestemmelser, der er nødvendige for gennemførelsen af tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre].

Artikel 2: Tekniske specifikationer

Staterne overholder de fælles tekniske specifikationer i forbindelse med alle anmodninger og svar vedrørende søgninger og sammenligninger af DNA-profiler, fingeraftryksoplysninger og oplysninger fra køretøjsregistre. Disse tekniske specifikationer er fastsat i kapitel 1-3.

Artikel 3: Kommunikationsnet

Elektronisk udveksling mellem staterne af DNA-oplysninger, fingeraftryksoplysninger og oplysninger fra køretøjsregistre finder sted ved anvendelse af kommunikationsnettet Trans European Services for Telematics between Administrations (TESTA II) og senere udviklinger heraf.

Artikel 4: Sikring af elektronisk udveksling af oplysninger

Staterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at elektronisk søgning og sammenligning af DNA-oplysninger, fingeraftryksoplysninger og oplysninger fra køretøjsregistre kan finde sted hele døgnet rundt alle ugens dage. Hvis der opstår en teknisk fejl, underretter staternes nationale kontaktpunkter omgående hinanden og aftaler midlertidige alternative ordninger til udveksling af oplysninger i henhold til gældende retlige bestemmelser. Den elektroniske udveksling af oplysninger skal genoprettes hurtigst muligt.

Artikel 5: Referencenumre vedrørende DNA- og fingeraftryksoplysninger

Referencenumrene i artikel LAW.PRUM.7 [Etablering af nationale DNA-analysedatabaser] og LAW.PRUM.11 [Fingeraftryksoplysninger] består af en kombination af følgende elementer:

- a) en kode, der i tilfælde af overensstemmelse gør det muligt for staterne at finde personoplysninger og andre oplysninger i deres databaser for at levere dem til en, flere eller samtlige stater i henhold til artikel LAW.PRUM.14 [Levering af yderligere personoplysninger og andre oplysninger]
- b) en kode til angivelse af DNA-profilens eller fingeraftryksoplysningernes oprindelsesland, og
- c) med hensyn til DNA-oplysninger en kode til angivelse af DNA-profilens type.

Artikel 6: Principper for udveksling af DNA-oplysninger

1. Staterne anvender eksisterende standarder for udveksling af DNA-oplysninger, som for eksempel det europæiske standardsæt (ESS) eller INTERPOL's standardsæt af loci (ISSOL).

2. I forbindelse med elektronisk søgning og sammenligning af DNA-profiler finder overførselsproceduren sted inden for en decentraliseret struktur.
3. Der træffes passende foranstaltninger for at garantere oplysningers fortrolighed og integritet under overførsel til andre stater, herunder kryptering af oplysningerne.
4. Staterne træffer de fornødne foranstaltninger til at sikre integriteten af de DNA-profiler, der er stillet til rådighed for eller fremsendt til de andre stater med henblik på sammenligning, og for at sikre, at disse foranstaltninger overholder internationale standarder som f.eks. ISO 17025.
5. Staterne anvender landekoder i overensstemmelse med ISO 3166-1 alpha-2-standard.

Artikel 7: Regler for anmodninger og svar vedrørende DNA-oplysninger

1. Anmodninger om elektronisk søgning og sammenligning, jf. artikel LAW.PRUM.8 [Elektronisk søgning i DNA-profiler] eller LAW.PRUM.9 [Elektronisk sammenligning af DNA-profiler], må kun indeholde følgende oplysninger:
 - a) den anmodende stats landekode
 - b) anmodningens dato, tidspunkt og indikationsnummer
 - c) DNA-profilerne og disses referencenumre
 - d) de fremsendte DNA-profilers typer (uidentificerede DNA-profiler eller reference-DNA-profiler) og
 - e) oplysninger, der er nødvendige for styring af databasesystemerne og kvalitetskontrol i forbindelse med de elektroniske søgeprocesser.
2. Svaret (overensstemmelsesrapporten) på anmodningen i stk. 1 må kun indeholde følgende oplysninger:
 - a) angivelse af, hvorvidt der er konstateret overensstemmelse med én eller flere DNA-profiler eller ej
 - b) anmodningens dato, tidspunkt og indikationsnummer
 - c) svarets dato, tidspunkt og indikationsnummer
 - d) den anmodende og den anmodede stats landekode
 - e) den anmodende og den anmodede stats referencenummer
 - f) de fremsendte DNA-profilers typer (uidentificerede DNA-profiler eller reference-DNA-profiler)
 - g) de ønskede og de matchende DNA-profiler og

h) oplysninger, der er nødvendige for styring af databasesystemerne og kvalitetskontrol i forbindelse med de elektroniske søgeprocesser.

3. Der gives kun elektronisk meddelelse om overensstemmelse, hvis den elektroniske søgning eller sammenligning har resulteret i overensstemmelse mellem et mindste antal loci. Dette mindste antal er anført i kapitel 1.

4. Staterne sikrer, at anmodningerne overholder de erklæringer, der er fremsat i overensstemmelse med artikel LAW.PRUM.7 [Etablering af nationale DNA-analysedatabaser], stk. 3.

Artikel 8: Procedure for overførsel af elektronisk søgning af uidentificerede DNA-profiler i henhold til artikel LAW.PRUM.8 [Elektronisk søgning i DNA-profiler]

1. Hvis der i forbindelse med en søgning med en uidentificeret DNA-profil ikke er fundet overensstemmelse i den nationale database, eller hvis der er fundet overensstemmelse med en uidentificeret DNA-profil, kan denne uidentificerede DNA-profil overføres til alle andre staters databaser, og hvis der i forbindelse med en søgning med denne uidentificerede DNA-profil findes overensstemmelse med reference-DNA-profiler og/eller uidentificerede DNA-profiler i andre staters databaser, meddeles disse tilfælde automatisk, og DNA-referenceoplysningerne overføres til den anmodende stat; hvis der ikke findes overensstemmelse i andre staters databaser, meddeles dette automatisk til den anmodende stat.

2. Hvis der i forbindelse med en søgning med en uidentificeret DNA-profil findes overensstemmelse i andre staters database, kan de berørte stater indsætte en note herom i deres nationale databaser.

Artikel 9: Procedure for overførsel af elektronisk søgning af reference-DNA-profiler i henhold til artikel LAW.PRUM.8 [Elektronisk søgning i DNA-profiler]

Hvis der i forbindelse med en søgning med en reference-DNA-profil ikke er fundet overensstemmelse i den nationale database med en reference-DNA-profil, eller der er fundet overensstemmelse med en uidentificeret DNA-profil, kan denne reference-DNA-profil overføres til alle andre staters databaser, og hvis der i forbindelse med en søgning med denne reference-DNA-profil findes overensstemmelse med reference-DNA-profiler og/eller uidentificerede DNA-profiler i andre staters database, meddeles disse tilfælde automatisk, og DNA-referenceoplysningerne overføres til den anmodende stat; hvis der ikke findes overensstemmelse i andre staters databaser, meddeles dette automatisk til den anmodende stat.

Artikel 10: Procedure for overførsel af elektronisk sammenligning af uidentificerede DNA-profiler i henhold til artikel LAW.PRUM.9 [Elektronisk sammenligning af DNA-profiler]

1. Hvis der i forbindelse med en sammenligning med uidentificerede DNA-profiler findes overensstemmelse i andre staters databaser med reference-DNA-profiler og/eller uidentificerede DNA-profiler, meddeles disse tilfælde automatisk, og DNA-referenceoplysningerne overføres til den anmodende stat.

2. Hvis der i forbindelse med en sammenligning med uidentificerede DNA-profiler findes overensstemmelse i andre staters databaser med uidentificerede DNA-profiler eller reference-DNA-profiler, kan de berørte stater indsætte en note herom i deres nationale databaser.

Artikel 11: Principper for udveksling af fingeraftryksoplysninger

1. Digitalisering af fingeraftryksoplysninger og overførsel heraf til de øvrige stater finder sted ved anvendelse af det ensartede dataformat, der er anført i kapitel 2.

2. Staterne sikrer, at kvaliteten af de fingeraftryksoplysninger, som de overfører, er tilstrækkelig høj til, at oplysningerne kan behandles i det elektroniske fingeraftryksidentifikationssystem (AFIS).

3. Overførselsproceduren for udveksling af fingeraftryksoplysninger finder sted inden for en decentraliseret struktur.

4. Der træffes passende foranstaltninger for at garantere fingeraftryksoplysningers fortrolighed og integritet under fremsendelse til andre stater, herunder kryptering af disse.

5. Staterne anvender landekoder i overensstemmelse med ISO 3166-1 alpha-2-standarden.

Artikel 12: Søgekapacitet for fingeraftryksoplysninger

1. Staterne sikrer, at deres søgningsanmodninger ikke overstiger den søgekapacitet, den anmodede stat har anført. Det Forenede Kongerige afgiver en erklæring om den maksimale søgekapacitet pr. dag for fingeraftryksoplysninger vedrørende identificerede personer og for fingeraftryksoplysninger vedrørende ikkeidentificerede personer.

2. Det maksimale antal personer, der accepteres med henblik på kontrol pr. overførsel, er fastsat i kapitel 2.

Artikel 13: Regler for anmodninger og svar i forbindelse med fingeraftryksoplysninger

1. Den anmodede stat kontrollerer omgående kvaliteten af de fremsendte fingeraftryksoplysninger ved en fuldautomatisk procedure. Hvis oplysningerne er uegnede til elektronisk sammenligning, underretter den anmodede stat omgående den anmodende stat herom.

2. Den anmodede stat foretager søgningerne i den rækkefølge, hvori anmodningerne er modtaget. Anmodningerne behandles inden for 24 timer ved en fuldautomatisk procedure. Den anmodende stat kan anmode om fremskyndet behandling af dens anmodninger, hvis dens nationale lovgivning foreskriver det, og den anmodede stat foretager disse søgninger omgående. Hvis tidsfristerne på grund af force majeure ikke kan overholdes, foretages sammenligningen umiddelbart efter, at hindringerne er fjernet.

Artikel 14: Principper for elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre

1. Til elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre anvender staterne en version af softwareprogrammet til det europæiske informationssystem vedrørende køretøjer og kørekort (Eucaris), der er udformet specielt med henblik på artikel LAW.PRUM.15 [Elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre], og ændrede versioner af dette softwareprogram.
2. Elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre finder sted inden for en decentraliseret struktur.
3. Oplysninger, der udveksles via Eucarissystemet, overføres i krypteret form.
4. Det angives i kapitel 3, hvilke oplysninger fra køretøjsregistrene der skal udveksles.
5. Ved gennemførelse af artikel LAW.PRUM.15 [Elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre] kan staterne give førsteprioritet til søgninger, der vedrører bekæmpelse af alvorlig kriminalitet.

Artikel 15: Omkostninger

Staterne afholder alle omkostninger i forbindelse med forvaltning, anvendelse og vedligeholdelse af det i artikel 14, stk. 1, nævnte Eucarissoftwareprogram.

Artikel 16: Formål

1. Den modtagende stat må kun behandle personoplysningerne til de formål, hvortil oplysningerne er leveret i henhold til tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre]. Behandling til andre formål er kun tilladt efter forudgående samtykke fra den stat, der forvalter databasen, og kun under overholdelse af den modtagende stats nationale lovgivning. Samtykke kan gives, hvis behandling til sådanne andre formål er tilladt i henhold til den nationale lovgivning i den stat, der forvalter databasen.
2. Den stat, der søger eller sammenligner oplysninger, må kun behandle de oplysninger, der er leveret i henhold til artikel LAW.PRUM.8 [Elektronisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.9 [Elektronisk sammenligning af DNA-profiler] og LAW.PRUM.12 [Elektronisk søgning af fingeraftryksdata], med henblik på
 - a) at fastslå, om de sammenlignede DNA-profiler eller fingeraftryksoplysninger stemmer overens
 - b) at udarbejde og indgive en politi- eller retsanmodning om retshjælp i overensstemmelse med den nationale lovgivning, hvis disse oplysninger stemmer overens
 - c) at foretage registrering som omhandlet i dette kapitels artikel 19.
3. Den stat, der forvalter databasen, må kun behandle de oplysninger, den har fået leveret i henhold til artikel LAW.PRUM.8 [Elektronisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.9 [Elektronisk sammenligning af DNA-profiler] og LAW.PRUM.12 [Elektronisk søgning af fingeraftryksdata], hvis

dette er nødvendigt for at foretage en sammenligning, en elektronisk besvarelse af søgningen eller en registrering som omhandlet i dette kapitels artikel 19. Når oplysningerne er sammenlignet, eller søgningen er besvaret elektronisk, skal de leverede oplysninger straks slettes, medmindre der er behov for yderligere behandling til de formål, der er anført i denne artikels stk. 2, litra b) og c).

4. Oplysninger, der er leveret i henhold til artikel LAW.PRUM.15 [Elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre], må kun bruges af den stat, der forvalter databasen, hvis dette er nødvendigt for at foretage en elektronisk besvarelse af søgningen eller en registrering i henhold til dette kapitels artikel 19. Når søgningen er besvaret elektronisk, skal de leverede oplysninger straks slettes, medmindre der er behov for yderligere behandling med henblik på registrering som omhandlet i dette kapitels artikel 19. Den søgende stat må kun anvende de oplysninger, der er fundet ved søgningen, til den procedure, på grundlag af hvilken søgningen er foretaget.

Artikel 17: Oplysningernes rigtighed, aktualitet og lagringstid

1. Staterne sikrer personoplysningers rigtighed og aktualitet. Hvis det uden videre eller efter meddelelse fra den registrerede viser sig, at der er leveret urigtige oplysninger eller oplysninger, der ikke skulle have været leveret, skal dette straks meddeles den modtagende stat. De(n) har pligt til at rette eller slette oplysningerne. Desuden skal leverede personoplysninger rettes, hvis det viser sig, at de er urigtige. Hvis den modtagende myndighed har grund til at antage, at de leverede oplysninger er urigtige eller bør slettes, underretter den straks den leverende myndighed herom.

2. Oplysninger, hvis rigtighed den registrerede anfægter, og hvis rigtighed eller urigtighed ikke kan fastslås, skal under overholdelse af staternes nationale lovgivning forsynes med en påtegning efter anmodning fra den registrerede. Hvis der er foretaget en påtegning, kan denne under overholdelse af staternes nationale lovgivning kun fjernes med den registreredes samtykke eller på grundlag af en afgørelse truffet af den kompetente domstol eller det kompetente uafhængige databeskyttelsesorgan.

3. Leverede personoplysninger slettes, hvis de ikke skulle have været leveret eller modtaget. Retmæssigt leverede og modtagne oplysninger slettes,

- a) hvis de ikke eller ikke længere er nødvendige til det formål, hvortil de er leveret; hvis personoplysninger leveres uden anmodning, skal det modtagende organ straks kontrollere, om de er nødvendige til de formål, hvortil de er leveret
- b) efter udløbet af den maksimumsperiode for opbevaring af oplysningerne, som er fastsat i den leverende stats nationale lovgivning, hvis det leverende organ har oplyst det modtagende organ om denne maksimumsperiode ved leveringen.

4. I stedet for at blive slettet blokeres oplysningerne under overholdelse af den nationale lovgivning, hvis der er grund til at antage, at sletning vil skade den registreredes interesser. Blokerede oplysninger må kun leveres eller bruges til det formål, af hensyn til hvilket sletning er undladt.

Artikel 18: Tekniske og organisatoriske foranstaltninger med henblik på databeskyttelse og datasikkerhed

1. Det leverende og det modtagende organ har pligt til effektivt at beskytte personoplysninger mod hændelig eller uautoriseret tilintetgørelse, hændeligt tab, uautoriseret adgang, uautoriseret eller hændelig ændring og uautoriseret videregivelse.
2. Enkelthederne i den tekniske udformning af den elektroniske søgeprocedure fastsættes i gennemførelsesforanstaltningerne, jf. artikel LAW.PRUM.17 [Gennemførelsesforanstaltninger], der sikrer,
 - a) at der træffes foranstaltninger til ved hjælp af den mest avancerede teknik at garantere databeskyttelse og datasikkerhed, især oplysningernes fortrolighed og integritet
 - b) at der anvendes anerkendte krypterings- og autoriseringsprocedurer, når de kompetente organer benytter almindeligt tilgængelige net, og
 - c) at det i overensstemmelse med dette kapitels artikel 19, stk. 2, 5 og 6, kan kontrolleres, om søgninger er tilladt.

Artikel 19: Logning og registrering: særlige forskrifter vedrørende elektronisk og ikkeelektronisk levering

1. Hver stat sikrer, at enhver ikkeelektronisk levering og enhver ikkeelektronisk modtagelse af personoplysninger i det organ, der forvalter databasen, og i det søgende organ, logges med henblik på at kontrollere, om leveringen er tilladt. Logningen omfatter følgende oplysninger:
 - a) grunden til leveringen
 - b) de leverede oplysninger
 - c) datoen for leveringen, og
 - d) navnet eller referencekoden på det søgende organ og det organ, der forvalter databasen.
2. For elektronisk søgning af oplysninger i henhold til artikel LAW.PRUM.8 [Elektronisk søgning i DNA-profiler], LAW.PRUM.12 [Elektronisk søgning af fingeraftryksdata] og LAW.PRUM.15 [Elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre] og elektronisk sammenligning i henhold til artikel LAW.PRUM.9 [Elektronisk sammenligning af DNA-profiler] gælder følgende:
 - a) elektronisk søgning eller sammenligning må kun foretages af særligt bemyndigede embedsmænd fra de nationale kontaktpunkter efter anmodning forelægges listen over embedsmænd, der er bemyndigede til at foretage elektronisk søgning eller sammenligning, for de tilsynsførende myndigheder, der er nævnt i stk. 6, og for de andre stater

- b) hver stat sikrer, at enhver levering og modtagelse af personoplysninger i det organ, der forvalter databasen, og i det søgende organ registreres, herunder meddelelse om, hvorvidt der er fundet et HIT registreringer omfatter følgende oplysninger:
 - i) de leverede oplysninger
 - ii) datoen og det nøjagtige tidspunkt for leveringen og
 - iii) navnet eller referencekoden på det søgende organ og det organ, der forvalter databasen.
- 3. Det søgende organ registrerer desuden grunden til søgningen eller leveringen og referencen på den embedsmand, der har foretaget søgningen, og den embedsmand, der har givet ordre til søgningen eller leveringen.
- 4. Det registrerende organ meddeler efter anmodning de registrerede oplysninger til den pågældende stats kompetente databeskyttelsesmyndigheder senest fire uger efter modtagelsen af anmodningen; registrerede oplysninger må kun bruges til følgende formål:
 - a) kontrol af databeskyttelsen
 - b) garanti af datasikkerheden.
- 5. De registrerede oplysninger skal med passende midler beskyttes mod uretmæssig brug og andre former for misbrug og opbevares i to år. Efter opbevaringsperiodens udløb skal de registrerede oplysninger straks slettes.
- 6. Den juridiske kontrol af leveringen eller modtagelsen af personoplysninger ligger hos de respektive staters uafhængige databeskyttelsesmyndigheder eller, hvor det er relevant, judicielle myndigheder. Under overholdelse af den nationale lovgivning kan enhver anmode disse myndigheder om at kontrollere, om behandlingen af oplysninger om den pågældende er retmæssig. Disse myndigheder og de organer, der er ansvarlige for registrering, skal også uden anmodning foretage stikprøvekontrol af leveringernes retmæssighed på grundlag af de sagsakter, der ligger til grund herfor.
- 7. Resultaterne af denne kontrol opbevares af de uafhængige databeskyttelsesmyndigheder i 18 måneder. Efter denne periodes udløb skal de straks slettes. Hver databeskyttelsesmyndighed kan anmodes af en anden stats uafhængige databeskyttelsesmyndighed om at udøve sine beføjelser under overholdelse af den nationale lovgivning. Staternes uafhængige databeskyttelsesmyndigheder gennemfører det samarbejde, der er nødvendigt for deres kontrolopgaver, navnlig gennem udveksling af relevante oplysninger.

Artikel 20: Den registreredes ret til skadeserstatning

Når den ene stats organ har leveret personoplysninger i henhold til tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], kan den anden stats modtagende organ ikke

unddrage sig sit ansvar over for skadelidte i henhold til national lovgivning med den begrundelse, at de leverede oplysninger var urigtige. Hvis det modtagende organ yder erstatning for en skade, der skyldes brug af urigtige videregivne oplysninger, godtgør det leverende organ det modtagende organ hele det udbetalte erstatningsbeløb.

Artikel 21: Oplysninger efter anmodning fra staterne

Den modtagende stat underretter efter anmodning den leverende stat om behandlingen af de leverede oplysninger og resultatet heraf.

Artikel 22: Erklæringer og udpegelser

1. Det Forenede Kongerige meddeler sine erklæringer i henhold til artikel LAW.PRUM.7 [Etablering af nationale DNA-analysedatabaser], stk. 3, og artikel 12, stk. 1, i dette kapitel samt sine udpegelser i henhold til artikel LAW.PRUM 13 [Nationale kontaktpunkter], stk. 1, og artikel LAW.PRUM 15 [Elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre], stk. 3, til specialudvalget om retshåndhævelse og retligt samarbejde.

2. De faktuelle oplysninger, som forelægges af Det Forenede Kongerige i form af disse erklæringer og udpegelser og af medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel LAW.PRUM.17 [Gennemførelsesforanstaltninger], stk. 3, findes i håndbogen som omhandlet i artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/616/RIA.

3. Stater kan til enhver tid ændre de erklæringer og udpegelser, der er forelagt i henhold til stk. 1, ved hjælp af en meddelelse til specialudvalget om retshåndhævelse og retligt samarbejde. Specialudvalget om retshåndhævelse og retligt samarbejde videresender alle modtagne erklæringer til Generalsekretariatet for Rådet.

4. Generalsekretariatet for Rådet meddeler eventuelle ændringer i den i stk. 2 omhandlede håndbog til specialudvalget om retshåndhævelse og retligt samarbejde.

Artikel 23: Forberedelse af afgørelser som omhandlet i artikel LAW.PRUM.18 [Forudgående evaluering]

1. Rådet træffer afgørelse, som omhandlet i artikel LAW.PRUM.18 [Forudgående evaluering], på grundlag af en evalueringsrapport, der baseres på et spørgeskema.

2. Med hensyn til den elektroniske dataudveksling i overensstemmelse med tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], baseres evalueringsrapporten ligeledes på et evalueringsbesøg og en forsøgsfase, der gennemføres, når Det Forenede Kongerige har underrettet specialudvalget om retshåndhævelse og retligt samarbejde om, at de har gennemført de forpligtelser, der følger af tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], og afgiver de erklæringer, der er fastsat i dette kapitels artikel 22. Yderligere enkeltheder vedrørende proceduren er fastsat i dette bilags kapitel 4.

Artikel 24: Statistik og rapporter

1. Den administrative, tekniske og finansielle anvendelse af dataudvekslingen i henhold til tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], evalueres regelmæssigt. Evalueringen gennemføres for de kategorier af data, for hvilke dataudvekslingen er påbegyndt for de berørte staters vedkommende. Evalueringen baseres på rapporter fra de respektive stater.
2. Hver stat indsamler statistikker om resultaterne af den elektroniske dataudveksling. For at sikre, at statistikkerne er sammenlignelige, vil den relevante arbejdsgruppe i Rådet udarbejde statistikmodellen. Disse statistikker sendes hvert år til specialudvalget om retshåndhævelse og retligt samarbejde.
3. Staterne vil desuden regelmæssigt, men højst én gang hvert år, blive anmodet om at forelægge yderligere oplysninger om den administrative, tekniske og finansielle gennemførelse af elektronisk dataudveksling, som er nødvendig for at analysere og forbedre processen.
4. I forbindelse med denne artikel finder statistikker og rapportering fra medlemsstaterne i overensstemmelse med afgørelse 2008/615/RIA og 2008/616/RIA anvendelse.

KAPITEL 1: Udveksling af DNA-oplysninger

1. DNA-relaterede retsmedicinske spørgsmål, overensstemmelsesregler og algoritmer

1.1. Egenskaber ved DNA-profilerne

DNA-profilen kan indeholde 24 talpar, der repræsenterer allelerne af 24 loci, der også benyttes i INTERPOL's DNA-procedurer. Navnene på disse loci er anført i følgende skema:

VWA	TH01	D21S11	FGA	D8S1179	D3S1358	D18S51	Amelogenin
TPOX	CSF1PO	D13S317	D7S820	D5S818	D16S539	D2S1338	D19S433
Penta D	Penta E	FES	F13A1	F13B	SE33	CD4	GABA

De 7 grå loci i øverste række er det nuværende ESS og ISSOL.

Medtagelsesregler:

De DNA-profiler, som staterne stiller til rådighed for eller udsender med henblik på søgning og sammenligning, skal indeholde mindst 6 fulde udpegede¹⁴⁷ loci og kan indeholde yderligere loci eller

¹⁴⁷ "Fulde udpegede" betyder, at behandlingen af sjældne allelværdier er medtaget.

blanke felter alt efter, hvad der er tilgængeligt. Reference-DNA-profilerne skal indeholde mindst 6 af de 7 ESS-loci. For at højne overensstemmelsespræcisionen opbevares alle de tilgængelige alleler i den indekserede DNA-profil database og benyttes til søgning og sammenligning. Hver stat bør, så hurtigt som det er praktisk gennemførligt, implementere enhver ny ESS for loci, som vedtages af EU.

Blandede profiler er ikke tilladt, hvilket vil sige, at allelværdien for hvert locus kun består af 2 tal, der kan være ens i tilfælde af homozygositet i et givet locus.

Jokere og mikrovarianter behandles efter følgende regler:

- Enhver ikkenumerisk værdi bortset fra amelogenin i profilen (f.eks. "o", "f", "r", "na", "nr" eller "un") skal ved eksport automatisk konverteres til en joker(*) og søges på i forhold til alle.
- Numeriske værdier "0", "1" eller "99" i profilen skal ved eksport automatisk konverteres til en joker(*) og søges på i forhold til alle.
- Hvis der forekommer 3 alleler for en og samme locus, vil det første allel blive accepteret, og de 2 andre alleler skal ved eksport automatisk konverteres til en joker(*) og søges på i forhold til alle.
- Når der forekommer jokerværdier for allel 1 eller 2, vil der blive søgt på begge permutationer af den numeriske værdi for den pågældende locus (f.eks. vil 12, * give overensstemmelse med 12,14 eller 9,12).
- Pentanucleotide (Penta D, Penta E & CD4) mikrovarianter vil give overensstemmelse efter følgende model:

$x.1 = x, x.1, x.2$

$x.2 = x.1, x.2, x.3$

$x.3 = x.2, x.3, x.4$

$x.4 = x.3, x.4, x + 1,$

- Tetranucleotide (alle andre loci er tetranucleotide) mikrovarianter vil give overensstemmelse efter følgende model:

$x.1 = x, x.1, x.2$

$x.2 = x.1, x.2, x.3$

$x.3 = x.2, x.3, x + 1.$

1.2. Overensstemmelsesregler

Sammenligningen af to DNA-profiler sker på grundlag af de loci, for hvilke et allelværdipar er til stede i begge DNA-profiler. Mindst 6 fulde udpegede loci (ekskl. amelogenin) skal være sammenfaldende i de to DNA-profiler, før der gives overensstemmelsesvar.

Fuld overensstemmelse (kvalitet 1) defineres som en overensstemmelse, hvor alle allelværdier for de sammenlignede loci, der er almindeligt forekommende i de anmodende og anmodede DNA-profiler, er ens. Næsten-overensstemmelse defineres som en overensstemmelse, hvor kun værdien af en enkelt af alle de sammenlignede alleler er forskellig i de to DNA-profiler (kvalitet 2, 3 og 4). En næsten-overensstemmelse accepteres kun, hvis der er mindst 6 fulde udpegede overensstemmende loci i de to sammenlignede DNA-profiler.

En næsten-overensstemmelse kan skyldes:

- en menneskelig slåfejl i en af DNA-profilerne i søgningen eller DNA-databasen ved indrejsestedet
- en allelbestemmelses- eller allelfremkaldelsesfejl under genereringen af DNA-profilen.

1.3. Indberetningsregler

Fuld overensstemmelse, næsten-overensstemmelse og "ingen overensstemmelse" vil alle blive indberettet.

Overensstemmelsesrapporten vil blive sendt til det anmodende nationale kontaktpunkt og gøres også tilgængelig for det anmodede nationale kontaktpunkt (så det kan danne sig et overblik over, hvor mange og hvilke typer opfølgende anmodninger, der vil kunne komme om yderligere tilgængelige personoplysninger og andre oplysninger vedrørende den DNA-profil, der svarer til den fundne overensstemmelse, jf. artikel LAW.PRUM.14 [Levering af yderligere personoplysninger og andre oplysninger]).

2. Skema over landekoder

I overensstemmelse med tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], benyttes ISO 3166-1 alpha-2-koderne til domænenavne og andre konfigureringsparametre, der er krævet i Prümftalens DNA-udvekslingsprogrammer via et lukket netværk.

ISO 3166-1 alpha-2-koderne for staterne er nedenstående landekoder med to bogstaver.

Staternes navne	Kode	Staternes navne	Kode
Belgien	BE	Litauen	LT
Bulgarien	BG	Luxembourg	LU
Den Tjekkiske Republik	CZ	Ungarn	HU
Danmark	DK	Malta	MT

Tyskland	DE	Nederlandene	NL
Estland	EE	Østrig	AT
Irland	IE	Polen	PL
Grækenland	EL	Portugal	PT
Spanien	ES	Rumænien	RO
Frankrig	FR	Slovakiet	SK
Kroatien	HR	Slovenien	SI
Italien	IT	Finland	FI
Cypern	CY	Sverige	SE
Letland	LV	Det Forenede Kongerige	UK

3. Funktionsanalyse

3.1. Systemets tilgængelighed

Anmodninger i henhold til artikel LAW.PRUM.8 [Elektronisk søgning i DNA-profiler] bør nå frem til den søgte database i kronologisk orden efter de enkelte anmodningers afsendelsestidspunkt, og svarene bør afsendes, så de når frem til den anmodende stat senest 15 minutter efter, at anmodningen er modtaget.

3.2. Anden etape

Når en stat modtager en indberetning om en overensstemmelse er dens nationale kontaktpunkt ansvarlig for at sammenligne værdierne i den profil, der blev indsendt som en forespørgsel, med værdierne i den eller de profiler, der blev modtaget som svar, med henblik på at validere og kontrollere profilens beviskraft. De nationale kontaktpunkter kan kontakte hinanden direkte om spørgsmål, der vedrører validering.

De juridiske bistandsprocedurer starter efter valideringen af en konstateret overensstemmelse mellem to profiler, på grundlag af en "fuld overensstemmelse" eller en "næsten-overensstemmelse", der er fremkommet under den automatiske konsultationsfase.

4. DNA-grænsefladekontroldokumentet (ICD)

4.1. Indledning

4.1.1. Formål

I dette kapitel defineres kravene vedrørende udveksling af DNA-profiloplysninger mellem alle staternes DNA-databasesystemer. Headerfelterne er defineret specielt med henblik på Prümudvekslingen af DNA-oplysninger, og datadelen er baseret på DNA-profiladatdelen i det XML-skema, der er defineret til INTERPOL's DNA-udvekslingsgateway.

Oplysningerne udveksles med Simple Mail Transfer Protocol (SMTP) og andre avancerede teknologier og benytter en central relaymailserver, som netudbyderen stiller til rådighed. XML-filen sendes som mail body.

4.1.2. *Anvendelsesområde*

Dette ICD definerer kun indholdet af meddelelsen (eller mailen). Alle netværksspecifikke og mailspecifikke elementer er defineret ens, så der opnås et fælles teknisk grundlag for udvekslingen af DNA-oplysninger.

Dette omfatter:

- formatet af meddelelsens emnefelt, så det bliver muligt at edb-behandle meddelelserne
- overvejelser om behovet for kryptering, og i bekræftende fald hvilke metoder der bør vælges
- meddelelsernes maksimale længde.

4.1.3. *XML-struktur og principper*

XML-meddelelsen er opdelt i:

- headerdelen, der indeholder oplysninger om transmissionen, og
- datadelen, der indeholder profilspecifikke oplysninger samt selve profilen.

Det samme XML-skema benyttes til anmodning og til svar.

Når det drejer sig om komplette verifikationer af uidentificerede DNA-profiler, jf. artikel LAW.PRUM.9 [Automatisk sammenligning af DNA-profiler], skal det være muligt at sende flere profiler i samme meddelelse. Der skal fastsættes et maksimalt antal profiler, der kan være indeholdt i en enkelt meddelelse. Antallet afhænger af den maksimale størrelse, en mail må have, og skal fastlægges, når valget af mailserver er foretaget.

XML-eksempel:

```
<?version="1.0" standalone="yes"?>
```

```
<PRUEMDNax xmlns:msxsl="urn:schemas-microsoft-com:xslt"
```

```
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance">
```

```
<header>
```

```
(...)
```


</header>

<datas>

(...)

</datas>

[<datas> datastrukturen gentages, hvis flere profiler sendes i (...) en og samme SMTP-meddelelse, kun tilladt i tilfælde i henhold til artikel LAW.PRUM.9 [Automatisk sammenligning af DNA-profiler]

</datas>]

</PRUEMDNA>

4.2. Definition af XML-strukturen

Definitionerne i det følgende tjener kun dokumentationsformål og til at forbedre læsbarheden. De egentlige bindende oplysninger findes i en XML-skema-fil (PRUEM DNA.xsd).

4.2.1. Skemaet PRUEMDNAx

Den indeholder følgende felter:

Fields	Type	Description
header	PRUEM_header	Occurs: 1
data	PRUEM_data	Occurs: 1 ... 500

4.2.2. Indholdet af headerstrukturen

4.2.2.1. PRUEM header

Denne struktur beskriver XML-filens header. Den indeholder følgende felter:

Fields	Type	Description
direction	PRUEM_header_dir	Direction of message flow
ref	String	Reference of the XML file
generator	String	Generator of XML file
schema_version	String	Version number of schema to use
requesting	PRUEM_header_info	Requesting State info

requested	PRUEM_header_info	Requesting State info

4.2.2.2. PRUEM_header dir

Typen af data i meddelelsen. Værdien kan være:

Value	Description
R	Request
A	Answer

4.2.2.3. PRUEM header info

Denne struktur beskriver staten samt dato og tidspunkt. Den indeholder følgende felter:

Fields	Type	Description
source_isocode	String	ISO 3166-2 code of the requesting State
destination_isocode	String	ISO 3166-2 code of the requested State
request_id	String	unique Identifier for a request
date	Date	Date of creation of message
time	Time	Time of creation of message

4.2.3. Indholdet af PRUEM-profilens data

4.2.3.1. PRUEM_datas

Denne struktur beskriver XML-profilens datadel. Den indeholder følgende felter:

Fields	Type	Description
reqtype	PRUEM request type	Type of request (Article LAW.PRUM.8 [Automated searching of DNA profiles] or LAW.PRUM.9 [Automated comparison of DNA profiles])
date	Date	Date profile stored

type	PRUEM_datas_type	Type of profile
result	PRUEM_datas_result	Result of request
agency	String	Name of corresponding unit responsible for the profile
profile_ident	String	Unique State profile ID
message	String	Error Message, if result = E
profile	IPSG_DNA_profile	If direction = A (Answer) AND result ≠ H (HIT) empty
match_id	String	In case of a HIT PROFILE_ID of the requesting profile
quality	PRUEM_hitquality_type	Quality of HIT
hitcount	Integer	Count of matched Alleles
rescount	Integer	Count of matched profiles. If direction = R (Request), then empty. If quality!=0 (the original requested profile), then empty.

4.2.3.2. PRUEM_request_type

Typer af data i meddelelsen. Værdien kan være:

Value	Description
3	Requests pursuant to Article LAW.PRUM.8 [Automated searching of DNA profiles]
4	Requests pursuant to Article LAW.PRUM.9 [Automated comparison of DNA profiles]

4.2.3.3. PRUEM_hitquality_type

Value	Description
0	Referring original requesting profile:

	Case "No-HIT": original requesting profile sent back only Case "HIT": original requesting profile and matched profiles sent back.
1	Equal in all available alleles without wildcards
2	Equal in all available alleles with wildcards
3	HIT with Deviation (Microvariant)
4	HIT with mismatch

4.2.3.4. PRUEM_data_type

Typer af data i meddelelsen. Værdien kan være:

Value	Description
P	Person profile
S	Stain

4.2.3.5. PRUEM_data_result

Typer af data i meddelelsen. Værdien kan være:

Value	Description
U	Undefined, If direction = R (request)
H	HIT
n	No-HIT
E	Error

4.2.3.6. IPSEG_DNA_profile

Denne struktur beskriver en dna-profil. Den indeholder følgende felter:

Fields	Type	Description
ess_issol	IPSEG_DNA_ISSOL	Group of loci corresponding to the ISSOL

		(standard group of Loci of INTERPOL)
additional_loci	IPSG_DNA_additional_loci	Other loci
marker	String	Method used to generate of DNA
profile_id	String	Unique identifier for DNA profile

4.2.3.7. IPSG_DNA_ISSOL

Denne struktur indeholder ISSOL-loci (Standard Group of INTERPOL loci). Den indeholder følgende felter:

Fields	Type	Description
vwa	IPSG_DNA_locus	Locus vwa
th01	IPSG_DNA_locus	Locus th01
d21s11	IPSG_DNA_locus	Locus d21s11
fga	IPSG_DNA_locus	Locus fga
d8s1179	IPSG_DNA_locus	Locus d8s1179
d3s1358	IPSG_DNA_locus	Locus d3s1358
d18s51	IPSG_DNA_locus	Locus d18s51
amelogenin	IPSG_DNA_locus	Locus amelogenin

4.2.3.8. IPSG_DNA_additional_loci

Denne struktur indeholder de øvrige loci. Den indeholder følgende felter:

Fields	Type	Description
tpox	IPSG_DNA_locus	Locus tpox
csf1po	IPSG_DNA_locus	Locus csf1po
d13s317	IPSG_DNA_locus	Locus d13s317
d7s820	IPSG_DNA_locus	Locus d7s820

d5s818	IPSG_DNA_locus	Locus d5s818
d16s539	IPSG_DNA_locus	Locus d16s539
d2s1338	IPSG_DNA_locus	Locus d2s1338
d19s433	IPSG_DNA_locus	Locus d19s433
penta_d	IPSG_DNA_locus	Locus penta_d
penta_e	IPSG_DNA_locus	Locus penta_e
fes	IPSG_DNA_locus	Locus fes
f13a1	IPSG_DNA_locus	Locus f13a1
f13b	IPSG_DNA_locus	Locus f13b
se33	IPSG_DNA_locus	Locus se33
cd4	IPSG_DNA_locus	Locus cd4
gaba	IPSG_DNA_locus	Locus gaba

4.2.3.9. IPSG_DNA_locus

Denne struktur beskriver en locus. Den indeholder følgende felter:

Fields	Type	Description
low_allele	String	Lowest value of an allele
high_allele	String	Highest value of an allele

5. Program, sikkerhed og kommunikationsarkitektur

5.1. Oversigt

Når der implementeres programmer til dna-udveksling inden for rammerne af tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], skal der benyttes et fælles kommunikationsnetværk, der vil blive logisk lukket til staternes kreds. For at udnytte denne fælles kommunikationsinfrastruktur til afsendelse af anmodninger og modtagelse af svar så effektivt som muligt, anvendes en asynkron mekanisme til transmission af anmodninger om dna-oplysninger og fingeraftryksoplysninger i en "wrapped" SMTP-e-mail. Af hensyn til sikkerheden vil SMTP-funktionen

blive suppleret med S/MIME-mekanismen for at skabe en veritabel sikker ende-til-ende tunnel via netværket.

De operationelle Trans European Services for Telematics between Administrations (TESTA) anvendes som kommunikationsnet for udvekslingen af oplysninger mellem staterne. TESTA fungerer under Europa-Kommissionens ansvar. I betragtning af at de nationale dna-databaser og det nuværende nationale TESTA-tilkoblingspunkt kan befinde sig på forskellige operationssteder i staterne, kan adgangen til TESTA etableres enten ved at:

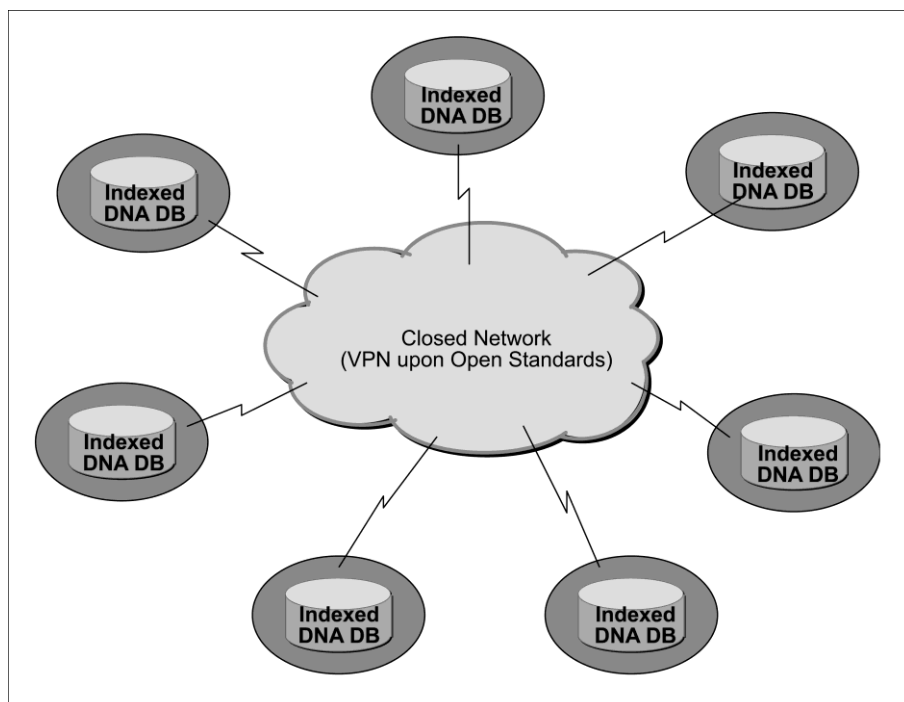
1. benytte det nuværende nationale tilkoblingspunkt eller oprette et nyt nationalt tilkoblingspunkt til TESTA eller
2. oprette et sikkert lokalt link fra det operationssted, hvor dna-databasen befinder sig og forvaltes af det kompetente nationale agentur, til det nuværende nationale tilkoblingspunkt til TESTA.

Protokollerne og standarderne i de programmer, der benyttes ved gennemførelsen af tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], er i overensstemmelse med de åbne standarder og opfylder de krav, som staternes nationale sikkerhedspolitiske beslutningstagere har opstillet.

5.2. Den overordnede arkitektur

I medfør af tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], stiller hver stat sine dna-oplysninger til rådighed for udveksling med andre stater og/eller for andre staters søgning i dem under overholdelse af det standardiserede fælles dataformat. Arkitekturen er baseret på en alle-til-alle kommunikationsmodel. Der findes hverken en central computerserver eller en centraliseret database, hvor dna-profilerne opbevares.

Figur 1: Skematisk oversigt over udvekslingen af dna-oplysninger

Foruden at opfylde de nationale juridiske krav på staternes operationssteder, kan hver stat desuden beslutte, hvilken type hardware og software der skal benyttes ved konfigureringen på operationsstedet med henblik på at opfylde kravene i tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre].

5.3. Sikkerhedsstandarder og databeskyttelse

Der er blevet drøftet og indført sikkerhedsforanstaltninger på tre niveauer.

5.3.1. *Dataniveauet*

De dna-profildata, som de enkelte stater leverer, skal forberedes i overensstemmelse med en fælles databeskyttelsesstandard, så de anmodende stater modtager et svar, der først og fremmest angiver, om der er overensstemmelse eller ej, samt i tilfælde af overensstemmelse et identifikationsnummer, der ikke indeholder nogen personoplysninger. Den videre efterforskning efter meddelelsen om en overensstemmelse sker på bilateralt plan efter de respektive staters operationssteders gældende nationale juridiske og organisatoriske regler.

5.3.2. *Kommunikationsniveauet*

Meddelelser, der indeholder dna-profiloplysninger (anmodninger og svar) krypteres ved hjælp af en avanceret mekanisme efter åbne standarder, såsom S/MIME, inden de sendes til de andre staters operationssteder.

5.3.3. *Transmissionsniveauet*

Alle krypterede meddelelser, der indeholder dna-profiloplysninger, sendes til andre staters operationssteder via et virtuelt, privat tunnelsystem, der administreres af en betroet netværksudbyder i international kontekst og via de sikre forbindelser til dette tunnelsystem, der er

underlagt statens nationale ansvar. Dette virtuelle private tunnelsystem har ingen kontaktflader med det åbne internet.

5.4. Protokoller og standarder, der skal benyttes til krypteringsmekanismen: S/MIME og dertil hørende pakker

De facto e-mailstandarden SMTP vil blive suppleret med open standard-programmet S/MIME med henblik på krypteringen af meddelelser, der indeholder dna-profiloplysninger. S/MIME-protokollen (V3) muliggør signerede kvitteringer, sikkerhedsmærkninger og sikre mailinglister og er baseret på Cryptographic Message Syntax (CMS), en Internet Engineering Task Force-specifikation (IETF) for kryptografisk beskyttede meddelelser. Den kan benyttes til digital underskrift, digitalt fingeraftryk, autentificering eller kryptering af enhver form for digitale data.

Det underliggende certifikat, som S/MIME benytter, skal være i overensstemmelse med X.509-standarden. Med henblik på at sikre, at de samme standarder og procedurer også gælder for andre Prümprogrammer, er behandlingsreglerne for S/MIME-krypteringsoperationer eller behandlingsreglerne i forbindelse med diverse Commercial Product of the Shelves-miljøer (COTS) som følger:

- Operationernes rækkefølge er: først kryptering og derefter signatur.
- Krypteringsalgoritmen AES (Advanced Encryption Standard) med en nøglestørrelse på 256 bit og RSA med en nøglestørrelse på 1024 bit skal benyttes ved henholdsvis symmetrisk og asymmetrisk kryptering.
- Hash-algoritmen SHA-1 skal benyttes.

S/MIME-funktionaliteten er indbygget i de langt de fleste moderne e-mailprogrammer, herunder Outlook, Mozilla Mail og Netscape Communicator 4.x, og den kan kombineres med alle de mest fremtrædende e-mailsoftwarepakker.

Fordi S/MIME er så let at integrere i de nationale it-infrastrukturer på alle staternes operationssteder, er den valgt som en brugbar mekanisme til at implementere kommunikationssikkerhedsniveauet. For at opnå målsætningen om "Proof of Concept" på en mere effektiv måde og for at reducere omkostningerne har man imidlertid valgt open standard-programmet JavaMail API til prototypen for udveksling af DNA-oplysninger. JavaMail API foretager en simpel kryptering og afkryptering af e-mails ved hjælp af S/MIME og/eller OpenPGP. Hensigten er at stille en enkel, brugervenlig API til rådighed for e-mailbrugere, der ønsker at sende og modtage krypteret e-mail i et af de to mest populære e-mailkrypteringsformater. Derfor vil en hvilken som helst avanceret implementering til JavaMail API være tilstrækkelig til at opfylde kravene i tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], som f.eks. Bouncy Castle JCE's produkt Java Cryptographic Extension, der vil blive benyttet til at indføre S/MIME i prototypen for udveksling af dna-oplysninger mellem alle staterne.

5.5. Programarkitektur

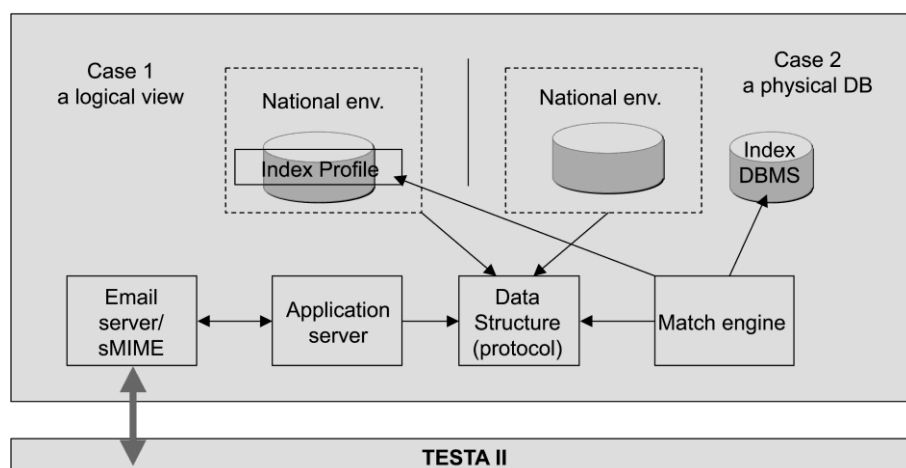
Hver af staterne sender de øvrige stater et sæt standardiserede dna-profiloplysninger, der er i overensstemmelse med det nuværende fælles ICD. Det kan enten ske ved at give en logisk oversigt over den enkelte nationale database eller ved at oprette en fysisk eksporteret database (indekserede databaser).

De fire hovedkomponenter: E-mailserver/S/MIME, programserver, datastrukturuområde til hentning/fødning af data og registrering af indkommende og udgående meddelelser og overensstemmelsesmekanismen udmønter hele programmets logik i praksis på en produktuafhængig måde.

For at gøre det lettere for alle staterne at integrere komponenterne på deres respektive nationale operationssteder er den specificerede fælles mekanisme blevet indført ved hjælp af open source-komponenter, som de enkelte stater kan vælge afhængigt af deres nationale IT-politik og IT-forskrifter. Som følge af de uafhængige faciliteter, der skal indføres for at få adgang til de indekserede databaser, der indeholder de dna-profiler, der er omfattet af tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], kan hver stat frit vælge sin hardware- og sin softwareplatform, herunder databasesystem og styresystem.

En prototype for udveksling af dna-oplysninger er blevet udviklet og testet med gode resultater via det eksisterende fælles netværk. Version 1.0 er blevet installeret i det aktive miljø og benyttes til de daglige operationer. Staterne kan anvende det produkt, der er udarbejdet i fællesskab, men også udvikle deres egne produkter. De fælles produktelementer vil blive vedligeholdt, tilpasset og videreudviklet i takt med IT-udviklingen og udviklingen inden for retsmedicin og/eller politiets funktionelle behov.

Figur 2: Skematisk oversigt over programmet

5.6. Protokoller og standarder, der skal benyttes i programarkitekturen

5.6.1. XML

Udvekslingen af dna-oplysninger vil fuldt ud udnytte XML-schema som attachment til SMTP-e-mailmeddelelser. eXtensible Markup Language (XML) er et W3C-anbefalet multifunktionelt opmærkningssprog til udformning af formålsspecifikke opmærkningssprog, som kan beskrive mange forskellige former for data. En dna-profil-beskrivelse, der egner sig til udveksling mellem alle staterne, er blevet udarbejdet ved hjælp af XML og XML-schema i ICD-dokumentet.

5.6.2. ODBC

Open DataBase Connectivity giver en standardsoftware API-metode til søgning i databaseforvaltningssystemer og til at gøre søgningen uafhængig af programmeringssprog og af

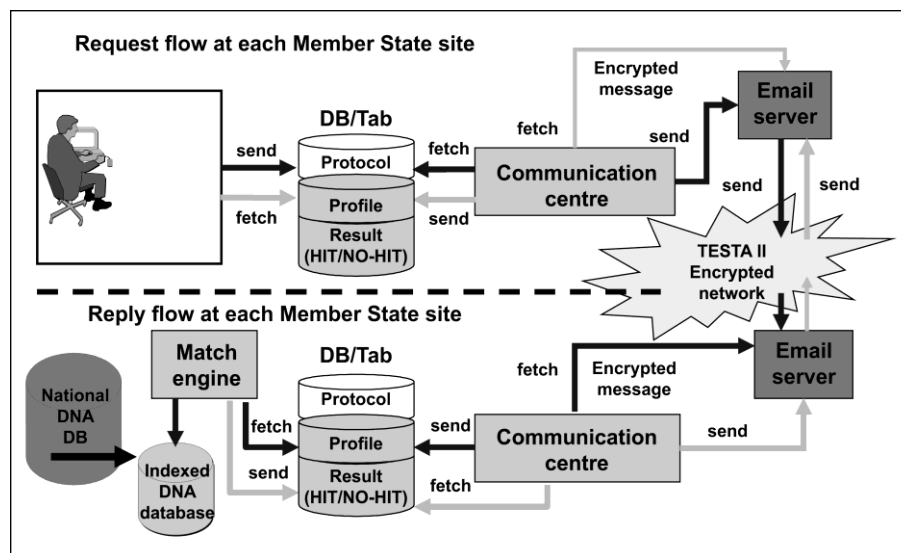
database- og styresystemer. ODBC har imidlertid visse ulemper. Hvis man administrerer et stort antal klientmaskiner, kan der forekomme mange forskellige drivere og DLL-filer. Denne komplekse struktur kan blive en belastning for systemadministrationskapaciteten.

5.6.3. JDBC

Java DataBase Connectivity (JDBC) er et API til Java-programmeringssproget, der definerer, hvordan en klient får adgang til en database. I modsætning til ODBC forudsætter JDBC ikke, at der bruges et bestemt sæt lokale DLL'er på arbejdsstationen.

Arbejdsgangen for behandlingen af anmodninger og svar vedrørende dna-profiler på de enkelte staters operationssteder beskrives i nedenstående diagram. Såvel anmodnings- som svarstrømme passerer via et neutralt dataområde, der omfatter forskellige datalagre med en fælles datastruktur.

Figur 3: Oversigt over arbejdsgangen i databehandlingen på den enkelte stats operationssted

5.7. Kommunikationsmiljøet

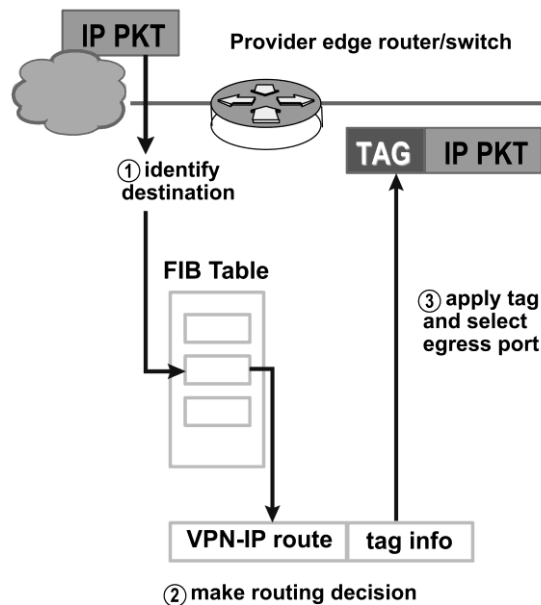
5.7.1. Det fælles kommunikationsnet: TESTA og dets opfølgingsinfrastruktur

Programmet til udveksling af dna-oplysninger benytter e-mail, en asynkron mekanisme, til at sende anmodninger og modtage svar staterne imellem. Da alle staterne har mindst ét nationalt tilkoblingspunkt til TESTA-nettet vil udvekslingen af dna-oplysninger komme til at foregå via TESTA-nettet. TESTA indeholder en række tillægstjenester via sin e-mailrelayserver. Foruden at være vært for de specifikke TESTA-e-mailbrevkasser gør infrastrukturen det muligt at anvende maildistributionslister og routingpolitikker. Dermed kan TESTA benyttes som clearingorgan for meddelelser, der er stilet til administrationer, som er tilkoblet domænerne for hele EU. Der kan også installeres antivirusmekanismer.

TESTA-e-mailrelaysystemet er baseret på en "high availability hardware"-platform, der befinder sig på det centrale TESTA-programcenter, og som er beskyttet af en firewall. TESTA's Domain Name Systems (DNS) står for tildelingen af URL til IP-adresser og skjuler adresseringsoplysninger for brugeren og for programmerne.

5.7.2. Sikkerhedsspørgsmål

Begrebet virtuelt privat netværk (VPN) er indarbejdet i TESTA. Den Tag Switching Technology, der er benyttet til at opbygge dette VPN, vil blive udviklet til at understøtte en Multi-Protocol Label Switching (MPLS) standard, som er udviklet af IETF.

MPLS er en IETF-standardteknologi, der accelererer nettrafikken ved at undgå, at pakkerne analyseres af de mellemliggende routere (hop). Dette sker på grundlag af de såkaldte "labels", som edge-routere i udkanten af backbonestrukturen knytter til pakken på grundlag af oplysninger, der er lagret i en speciel labeltabel kaldet forwarding information base (FIB). Labels benyttes ligeledes ved oprettelsen af VPN'er.

MPLS kombinerer fordelene ved lag 3-routing med fordelene ved lag 2-switching. Eftersom IP-adresserne ikke tjekkes under transmissionen gennem nettets backbone, sætter MPLS ikke nogen begrænsninger med hensyn til IP-adresserne.

Hertil kommer, at e-mailmeddelelser, der sendes via TESTA, vil være beskyttet af S/MIME's krypteringsmekanisme. Ingen kan uden at kende nøglen og uden at være i besiddelse af det rigtige certifikat dekryptere meddelelser, der sendes via nettet.

5.7.3. Protokoller og standarder, der skal benyttes på kommunikationsnettet

5.7.3.1. SMTP

SMTP er i praksis den gældende standard for e-mailforsendelse på internettet. SMTP er en forholdsvis enkel tekstbaseret protokol, hvor man angiver en eller flere modtagere af en meddelelse og derefter sender den. SMTP benytter TCP port 25 som specificeret af IETF. Til bestemmelse af SMTP-serveren for et givet domænenavn, benyttes "MX (Mail eXchange) DNS (Domain Name Systems)"-registret.

Da denne protokol oprindelig udelukkende var baseret på ASCII-tekst, havde den problemer med at klare binære data. Der blev indført standarder som MIME til indkodning af binære data, som skulle transporteres via SMTP. I dag understøtter de fleste SMTP-servere 8BITMIME and S/MIME, der gør det næsten lige så let at sende binære data som almindelig tekst. Reglerne for behandling af S/MIME-operationer er beskrevet i afsnittet om S/MIME (jf. afdeling 5.4).

SMTP er en "push"-protokol, der ikke gør det muligt selv at hente ("pull") meddelelser fra en fjernserver. For at kunne gøre dette skal mailklienten benytte POP3 eller IMAP. Med henblik på udveksling af dna-oplysninger er det blevet besluttet at benytte POP3-protokollen.

5.7.3.2. POP

Lokale e-mailklienter benytter Post Office Protocol version 3 (POP3), som er en standardprogramlagningsprotokol til brug på internettet, til at hente e-mail fra en fjernserver via en TCP/IP-forbindelse. Ved at benytte SMTP-protokollens Submit-profil kan e-mailklienter sende meddelelser via internettet eller via en virksomheds netværk. MIME fungerer som standard for vedhæftede filer og ikke-ASCII-tekst i e-mailen. Selv om hverken POP3 eller SMTP kræver MIME-formateret e-mail, kommer de fleste e-mails på internettet i MIME-format, så POP-klienter er også nødt til at kunne forstå og benytte MIME. Hele kommunikationsmiljøet under tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], vil derfor også indeholde POP-komponenterne.

5.7.4. *Tildeling af netværksadresser*

Det operative miljø

En særskilt klasse halv B subnetblok er indtil videre blevet tildelt til TESTA af den europæiske IP-registreringsmyndighed (RIPE). IP-adresserne tildeles til staterne på grundlag af en geografisk opdeling af Europa. Staternes indbyrdes udveksling af oplysninger inden for rammerne af tredje del, afsnit II [Udveksling af DNA, fingeraftryk og oplysninger fra køretøjsregistre], sker via et logisk lukket IP-netværk, der dækker hele Europa.

Testmiljø

Med henblik på at skabe et velfungerende miljø for den daglige drift mellem alle de tilkoblede stater er det nødvendigt at indrette et testmiljø via det lukkede netværk for nye stater, der forbereder sig til at komme med i systemet. Der er fastsat et sæt parametre, inkl. IP-adresser, netværksindstillinger, e-maildomæner samt programbrugerkonti, som skal installeres på den pågældende stats operationssted. Der er desuden skabt et sæt pseudo-dna-profiler som testen kan køres på.

5.7.5. *Konfigureringsparametre*

Der er etableret et sikret e-mailsystem på eu-admin.net-domænet. Dette domæne og de dertil hørende adresser vil ikke være tilgængelige fra steder, der ikke ligger på TESTA's EU-dækkende domæne, eftersom navnene kun er kendt på TESTA's centrale DNS-server, der er afskærmet fra internettet.

Mappingen af disse TESTA-site-adresser (host names) til deres IP-adresser foretages af TESTA's DNS-tjeneste. For hvert lokalt domæne vil der blive tilføjet en mailregistrering i TESTA's centrale DNS-

server, som videresender alle e-mailmeddelelser, der sendes til TESTA's lokale domæner, til TESTA's centrale mailrelayserver. Herfra sendes de så videre til det specifikke lokale domænes e-mailserver under anvendelse af e-mailadresser på det lokale domæne. Ved at videresende e-mail på denne måde transporteres de eventuelle kritiske oplysninger i e-mailene kun på den EU-dækkende lukkede netværksinfrastruktur og ikke på det usikre internet.

Der skal oprettes underdomæner (*fede typer og kursiv*) på alle staternes operationssteder med følgende syntaks:

"application-type.State-code.pruem.testa.eu", hvor:

"State-code" antager værdien af en af landekoderne med to bogstaver (dvs. AT, BE osv.);

"application-type" antager en af følgende værdier: DNA, FP og CAR.

Efter ovennævnte syntaks kommer staternes underdomæner til at se ud som angivet i følgende skema:

Syntaksen for staters underdomæner

Stat	Underdomæner	Bemærkninger
BE	dna.be.pruem.testa.eu	
	fp.be.pruem.testa.eu	
	car.be.pruem.testa.eu	
	test.dna.be.pruem.testa.eu	
	test.fp.be.pruem.testa.eu	
	test.car.be.pruem.testa.eu	
BG	dna.bg.pruem.testa.eu	
	fp.bg.pruem.testa.eu	
	car.bg.pruem.testa.eu	
	test.dna.bg.pruem.testa.eu	
	test.fp.bg.pruem.testa.eu	
	test.car.bg.pruem.testa.eu	
CZ	dna.cz.pruem.testa.eu	

	fp.cz.pruem.testa.eu	
	car.cz.pruem.testa.eu	
	test.dna.cz.pruem.testa.eu	
	test.fp.cz.pruem.testa.eu	
	test.car.cz.pruem.testa.eu	
DK	dna.dk.pruem.testa.eu	
	fp.dk.pruem.testa.eu	
	car.dk.pruem.testa.eu	
	test.dna.dk.pruem.testa.eu	
	test.fp.dk.pruem.testa.eu	
	test.car.dk.pruem.testa.eu	
DE	dna.de.pruem.testa.eu	
	fp.de.pruem.testa.eu	
	car.de.pruem.testa.eu	
	test.dna.de.pruem.testa.eu	
	test.fp.de.pruem.testa.eu	
	test.car.de.pruem.testa.eu	
EE	dna.ee.pruem.testa.eu	
	fp.ee.pruem.testa.eu	
	car.ee.pruem.testa.eu	
	test.dna.ee.pruem.testa.eu	
	test.fp.ee.pruem.testa.eu	
	test.car.ee.pruem.testa.eu	
IE	dna.ie.pruem.testa.eu	

	fp.ie.pruem.testa.eu	
	car.ie.pruem.testa.eu	
	test.dna.ie.pruem.testa.eu	
	test.fp.ie.pruem.testa.eu	
	test.car.ie.pruem.testa.eu	
EL	dna.el.pruem.testa.eu	
	fp.el.pruem.testa.eu	
	car.el.pruem.testa.eu	
	test.dna.el.pruem.testa.eu	
	test.fp.el.pruem.testa.eu	
	test.car.el.pruem.testa.eu	
ES	dna.es.pruem.testa.eu	
	fp.es.pruem.testa.eu	
	car.es.pruem.testa.eu	
	test.dna.es.pruem.testa.eu	
	test.fp.es.pruem.testa.eu	
	test.car.es.pruem.testa.eu	
FR	dna.fr.pruem.testa.eu	
	fp.fr.pruem.testa.eu	
	car.fr.pruem.testa.eu	
	test.dna.fr.pruem.testa.eu	
	test.fp.fr.pruem.testa.eu	
	test.car.fr.pruem.testa.eu	
HR	dna.hr.pruem.testa.eu	

	fp.hr.pruem.testa.eu	
	car.hr.pruem.testa.eu	
	test.dna.hr.pruem.testa.eu	
	test.fp.hr.pruem.testa.eu	
	test.car.hr.pruem.testa.eu	
IT	dna.it.pruem.testa.eu	
	fp.it.pruem.testa.eu	
	car.it.pruem.testa.eu	
	test.dna.it.pruem.testa.eu	
	test.fp.it.pruem.testa.eu	
	test.car.it.pruem.testa.eu	
CY	dna.cy.pruem.testa.eu	
	fp.cy.pruem.testa.eu	
	car.cy.pruem.testa.eu	
	test.dna.cy.pruem.testa.eu	
	test.fp.cy.pruem.testa.eu	
	test.car.cy.pruem.testa.eu	
LV	dna.lv.pruem.testa.eu	
	fp.lv.pruem.testa.eu	
	car.lv.pruem.testa.eu	
	test.dna.lv.pruem.testa.eu	
	test.fp.lv.pruem.testa.eu	
	test.car.lv.pruem.testa.eu	
LT	dna.lt.pruem.testa.eu	

	fp.lt.pruem.testa.eu	
	car.lt.pruem.testa.eu	
	test.dna.lt.pruem.testa.eu	
	test.fp.lt.pruem.testa.eu	
	test.car.lt.pruem.testa.eu	
LU	dna.lu.pruem.testa.eu	
	fp.lu.pruem.testa.eu	
	car.lu.pruem.testa.eu	
	test.dna.lu.pruem.testa.eu	
	test.fp.lu.pruem.testa.eu	
	test.car.lu.pruem.testa.eu	
HU	dna.hu.pruem.testa.eu	
	fp.hu.pruem.testa.eu	
	car.hu.pruem.testa.eu	
	test.dna.hu.pruem.testa.eu	
	test.fp.hu.pruem.testa.eu	
	test.car.hu.pruem.testa.eu	
MT	dna.mt.pruem.testa.eu	
	fp.mt.pruem.testa.eu	
	car.mt.pruem.testa.eu	
	test.dna.mt.pruem.testa.eu	
	test.fp.mt.pruem.testa.eu	
	test.car.mt.pruem.testa.eu	
NL	dna.nl.pruem.nl.testa.eu	

	fp.nl.pruem.testa.eu	
	car.nl.pruem.testa.eu	
	test.dna.nl.pruem.testa.eu	
	test.fp.nl.pruem.testa.eu	
	test.car.nl.pruem.testa.eu	
AT	dna.at.pruem.testa.eu	
	fp.at.pruem.testa.eu	
	car.at.pruem.testa.eu	
	test.dna.at.pruem.testa.eu	
	test.fp.at.pruem.testa.eu	
	test.car.at.pruem.testa.eu	
PL	dna.pl.pruem.testa.eu	
	fp.pl.pruem.testa.eu	
	car.pl.pruem.testa.eu	
	test.dna.pl.pruem.testa.eu	
	test.fp.pl.pruem.testa.eu	
	test.car.pl.pruem.testa.eu	
PT	dna.pt.pruem.testa.eu	
	fp.pt.pruem.testa.eu	
	car.pt.pruem.testa.eu	
	test.dna.pt.pruem.testa.eu	
	test.fp.pt.pruem.testa.eu	
	test.car.pt.pruem.testa.eu	
RO	dna.ro.pruem.testa.eu	

	fp.ro.pruem.testa.eu	
	car.ro.pruem.testa.eu	
	test.dna.ro.pruem.testa.eu	
	test.fp.ro.pruem.testa.eu	
	test.car.ro.pruem.testa.eu	
SI	dna.si.pruem.testa.eu	
	fp.si.pruem.testa.eu	
	car.si.pruem.testa.eu	
	test.dna.si.pruem.testa.eu	
	test.fp.si.pruem.testa.eu	
	test.car.si.pruem.testa.eu	
SK	dna.sk.pruem.testa.eu	
	fp.sk.pruem.testa.eu	
	car.sk.pruem.testa.eu	
	test.dna.sk.pruem.testa.eu	
	test.fp.sk.pruem.testa.eu	
	test.car.sk.pruem.testa.eu	
FI	dna.fi.pruem.testa.eu	
	fp.fi.pruem.testa.eu	
	car.fi.pruem.testa.eu	
	test.dna.fi.pruem.testa.eu	
	test.fp.fi.pruem.testa.eu	
	test.car.fi.pruem.testa.eu	
SE	dna.se.pruem.testa.eu	

	fp.se.pruem.testa.eu	
	car.se.pruem.testa.eu	
	test.dna.se.pruem.testa.eu	
	test.fp.se.pruem.testa.eu	
	test.car.se.pruem.testa.eu	
UK	dna.uk.pruem.testa.eu	
	fp.uk.pruem.testa.eu	
	car.uk.pruem.testa.eu	
	test.dna.uk.pruem.testa.eu	
	test.fp.uk.pruem.testa.eu	
	test.car.uk.pruem.testa.eu	

KAPITEL 2: Udveksling af fingeraftryksoplysninger (grænsefladekontroldokumentet)

Formålet med dette "grænsefladekontroldokument" er at fastsætte, hvilke krav der skal være opfyldt i forbindelse med udveksling af fingeraftryksoplysninger mellem staternes automatiske fingeraftryksidentifikationssystemer (AFIS). Det er baseret på INTERPOL's implementering af ANSI/NIST-ITL 1-2000 (INT-I, Version 4.22b).

Denne version skal dække alle de grundlæggende definitioner for logiske records af type-1, type-2, type-4, type-9, type-13 og type-15, som er nødvendige for behandling af fingeraftryk på grundlag af billeder eller minutæ.

1. Oversigt over filens indhold

En fingeraftryksfil består af flere logiske records. I den oprindelige ANSI/NIST-ITL 1-2000 standard var der defineret seksten recordtyper. Der indsættes passende ASCII-adskillelæstegn mellem de enkelte records og felterne og subfelterne inde i de enkelte records.

Til udvekslingen af oplysninger mellem oprindelsesagenturet og modtageragenturet benyttes kun 6 recordtyper:

Type-1	→	Transaction information (Transaktionsoplysninger)
Type-2	→	Alphanumeric persons/case data (Alfanumeriske data om personer eller sager)

Type-4	→	High resolution grayscale dactyloscopic images (Gråtonebilleder med høj opløsning af fingeraftryk)
Type-9	→	Minutiæ Record (Minutiae)
Type-13	→	Variable resolution latent image record (Latent billede med variabel opløsning)
Type-15	→	Variable resolution palmprint image record (Håndfladeaftryksbillede med variabel opløsning)

1.1. Type-1 — File header

Denne record indeholder routingoplysninger og oplysninger, der beskriver resten af filens struktur. Denne recordtype definerer også de typer af transaktioner, der henhører under følgende brede kategorier:

1.2. Type-2 — Descriptive text

Denne record indeholder tekstoplysninger af interesse for de afsendende og modtagende agenturer.

1.3. Type-4 — High resolution gray-scale image

Denne record benyttes til udveksling af gråtonebilleder (otte bit) af fingeraftryk med høj opløsning (500 DPI). Fingeraftryksbillederne komprimeres efter WSQ-algoritmen i et forhold på højst 15:1. Andre komprimeringsalgoritmer eller ukomprimerede billeder må ikke benyttes.

1.4. Type-9 — Minutiæ record

Type-9-records benyttes til udveksling af linjekarakteristika eller minutiæ-data. Formålet er dels at undgå unødigt dobbelt udførelse af AFIS-indkodningen og dels at gøre det muligt at sende AFIS-koderne, der indeholder færre data end de tilsvarende billeder.

1.5. Type-13 — Variable-Resolution Latent Image Record

Denne record benyttes til udveksling af latente fingeraftryksbilleder og latente håndfladeaftryksbilleder med variabel opløsning ledsaget af alfanumeriske teksturoplysninger. Billederne skannes med en opløsning på 500 DPI og med 256 gråtoner. Hvis det latente billedes kvalitet er tilstrækkelig god, komprimeres det efter WSQ-algoritmen. Om nødvendigt kan billedopløsningen øges til mere end 500 DPI og mere end 256 gråtoner efter fælles aftale. I så tilfælde anbefales det kraftigt at benytte JPEG 2000 (jf. tillæg 7).

1.6. Variable-Resolution Palmprint Image Record

Type-15-billedrecords med mærkede felter benyttes til udveksling af håndfladeaftryksbilleder med variabel opløsning sammen med alfanumeriske teksturoplysninger. Billederne skannes med en

opløsning på 500 DPI og med 256 gråtoner. For at begrænse datamængden bør alle håndfladeaftryksbilleder komprimeres efter WSQ-algoritmen. Om nødvendigt kan billedopløsningen øges til mere end 500 DPI og mere end 256 gråtoner efter fælles aftale. I så tilfælde anbefales det kraftigt at benytte JPEG 2000 (jf. tillæg 7).

2. Record-formatet

En transaktionsfil består af en eller flere logiske records. For hver logisk record, som filen indeholder, skal der være en række informationsfelter, der passer til den pågældende recordtype. Hvert af informationsfelterne kan indeholde et eller flere grundlæggende informationselementer, der hver især består af en enkelt værdi. Tilsammen benyttes disse elementer til at angive forskellige aspekter af oplysningerne i feltet. Et informationsfelt kan også bestå af et eller flere informationselementer, der grupperes og gentages flere gange i et felt. En sådan gruppe af informationselementer kaldes et subfelt. Et informationsfelt kan således bestå af et eller flere subfelter med informationselementer.

2.1. Information separators

I de logiske records med mærkede felter er der indsat mekanismer til adskillelse af oplysningerne, som benytter fire ASCII-informationsseparatorer. De adskilte oplysninger kan være elementer i et felt eller subfelt, felter inden for en logisk record eller subfelter, der forekommer flere gange. De benyttede informationsseparatorer er defineret i standarden ANSI X3.4. Disse tegn benyttes til at adskille og karakterisere information på en logisk måde. Set ud fra en hierarkisk synsvinkel er filseparatortegnet "FS" det mest inklusive, og derefter følger gruppeseparatortegnet "GS", recordseparatortegnet "RS" og endelig enhedsseparatortegnet "US". Tabel 1 viser disse ASCII-separatorer og giver en beskrivelse af deres brug i forbindelse med denne standard.

Informationsseparatorer bør funktionelt set betragtes som en angivelse af, hvilken type data der følger efter. "US"-tegnet adskiller individuelle informationselementer inde i et felt eller subfelt. Dette signalerer, at det efterfølgende informationselement vedrører det pågældende felt eller subfelt. En række subfelter i et felt, som er adskilt af "RS"-tegnet, angiver starten af den næste gruppe af gentagne informationselementer. "GS"-separatortegnet, der benyttes mellem informationsfelter, angiver starten af et nyt felt, der efterfølges af det angivne feltidentificeringsnummer. På tilsvarende vis markeres begyndelsen af en ny logisk record med angivelse af tegnet "FS".

De fire tegn giver kun mening, når de benyttes som separatorer mellem dataelementer i felter i ASCII-tekstrecords. Tegnene har ingen specifik betydning, når de forekommer i binære billedrecords og binære felter — de indgår blot som en del af de udvekslede oplysninger.

Normalt bør der ikke være nogen tomme felter eller informationselementer, så der bør derfor kun være ét separatortegn mellem to givne dataelementer. Undtagelsen fra denne regel indtræder, når data i felterne eller informationselementer i en transaktion ikke er tilgængelige, ikke findes eller er fakultative, og behandlingen af transaktionen ikke er afhængig af, at de pågældende data er til stede. I sådanne tilfælde skal man angive flere separatortegn i træk snarere end at indsætte fylddata mellem separatortegnene.

Med henblik på definitionen af et felt, der består af tre informationselementer, gælder følgende. Hvis oplysningerne i det andet informationselement mangler, anføres der to "US"-informationsseparatortegn ved siden af hinanden mellem det første og det tredje informationselement. Hvis både andet og tredje informationselement mangler, anføres der tre

separator tegn — to "US"-tegn samt det afsluttende separator tegn for feltet eller subfeltet. Som hovedregel bør det korrekte antal separator tegn indsættes, hvis et eller flere obligatoriske eller fakultative informationselementer ikke er tilgængelige for et felt eller subfelt.

Det er muligt at have kombinationer af to eller flere af de fire separator tegn lige efter hinanden. Hvis dataene ikke foreligger eller ikke er tilgængelige til informationselementer, subfelter eller felter, skal der være et separator tegn mindre end det fornødne antal informationselementer, subfelter eller felter.

Tabel 1: Benyttede separatorer

Code	Type	Description	Hexadecimal Value	Decimal Value
US	Unit Separator	Separates information items	1F	31
RS	Record Separator	Separates subfields	1E	30
GS	Group Separator	Separates fields	1D	29
FS	File Separator	Separates logical records	1C	28

2.2. Record layout

I logiske records med mærkede felter, skal hvert af de benyttede informationsfelter nummereres i overensstemmelse med denne standard. Formatet for hvert felt skal bestå af den logiske records typenummer efterfulgt af et punktum ".", et feltnummer efterfulgt af et kolon ":", efterfulgt af de oplysninger, der skal stå i feltet. Det mærkede felts nummer er et etcifret tal fra 1 til 9, som anføres mellem punktummet "." og kolonet ":". Det skal fortolkes som et nummer i et usigneret talfelt. Det vil sige, at feltnummeret "2.123:" svarer til og skal fortolkes på samme måde som feltnummeret "2.000000123:".

I eksemplerne i resten af dette dokument benyttes et trecifret tal til angivelse af felterne i hver af de logiske records med mærkede felter, der beskrives heri. Feltnumrene udformes således: "TT.xxx:", hvor "TT" repræsenterer recordtypen med et eller to tegn efterfulgt af et punktum. De næste tre tegn angiver det pågældende feltnummer efterfulgt af et kolon. Efter kolonet følger der beskrivende ASCII-oplysninger eller billeddata.

Logiske type-1- og type-2-records indeholder kun ASCII-tekstdatafelter. Recordens samlede længde (inkl. feltnumre, koloner og separator tegn) skal angives som det første ASCII-felt i hver af disse recordtyper. ASCII-filseparatorkontroltegnet "FS" (der angiver afslutningen af den logiske record eller transaktion) skal følge umiddelbart efter sidste byte i ASCII-oplysningerne og skal medregnes i recordens længde.

Modsat hvad der gælder for mærkede felter, indeholder en type-4-record kun binære data, der er registreret som ordnede binære felter med fast længde. Recordens samlede længde skal angives i det første binære fire-byte-felt i hver record. Recordens samlede længde skal angives i det første binære fire-byte-felt i hver record. Hertil kommer, at da alle felterne i denne record enten har fast

eller specificeret længde, skal ingen af de fire separatortegn ("US", "RS", "GS" eller "FS") fortolkes som andet end binære data. I den binære record skal tegnet "FS" ikke benyttes som recordseparator eller som transaktionsafslutningstegn.

3. Type-1-logisk record: filens header

Denne record beskriver filens struktur og type og andre vigtige oplysninger. Det tegnsæt, der anvendes i type 1-felter, må kun indeholde 7-bit-ANSI-koden for udveksling af oplysninger.

3.1. Felter i logiske records af Type-1

3.1.1. *Field 1.001: Logical Record Length (LEN)*

Dette felt angiver det samlede antal bytes i hele den logiske record af type-1. Feltet begynder med "1.001:" efterfulgt af recordens samlede længde, hvori der medtages samtlige tegn i hvert eneste felt og informationsseparatorerne.

3.1.2. *Field 1.002: Version Number (VER)*

For at sikre, at brugerne er opmærksomme på, hvilken version af ANSI/NIST-standard der benyttes, angiver dette fire-byte-felt nummeret på den version af standarden, der benyttes af softwaren eller af det system, der har genereret filen. De første to bytes specificerer hovedversionens referencenummer og de næste to nummeret på det sekundære revisionsnummer. Eksempelvis anses den oprindelige 1986-standard for at være den første version, der angives som "0100", mens den nuværende ANSI/NIST-ITL 1-2000 standard angives som "0300".

3.1.3. *Field 1.003: File Content (CNT)*

Dette felt angiver hver eneste record i filen efter recordtype og den rækkefølge, som disse records optræder i i den logiske fil. Det består af et eller flere subfelter, der hvert især indeholder to informationselementer, der beskriver en enkelt logisk record, der forekommer i den pågældende fil. Subfelterne angives i den rækkefølge, som de pågældende records er registreret og sendt i.

Det første informationselement i det første subfelt er "1", som henviser til denne type-1-record. Det efterfølges af et andet informationselement, der angiver, hvor mange andre records filen indeholder. Dette nummer er også lig med antallet af resterende subfelter under felt 1.003.

Hvert af de øvrige subfelter associeres med en record i filen, og subfeltsekvensen svarer til recordsekvensen. Hvert subfelt indeholder to informationselementer. Det første identificerer recordtypen. Det andet er recordens IDC. "US"-tegnet benyttes til at adskille de to informationselementer.

3.1.4. *Field 1.004: Type of Transaction (TOT)*

Dette felt indeholder et mnemoteknisk hjælpemiddel på tre bogstaver, som angiver transaktionstypen. Disse koder kan være forskellige fra dem, der benyttes af andre implementeringer af ANSI/NIST-standard.

CPS: Criminal Print-to-Print Search. Denne transaktion er en anmodning om en søgning i en aftryksdatabase på en record vedrørende en lovovertrædelse. Personens aftryk medsendes som WSQ-komprimerede billeder i filen.

I tilfælde af No-HIT (ingen overensstemmelse) vil følgende logiske records blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record
- 1 type-2-record

I tilfælde af HIT (overensstemmelse) vil følgende logiske records blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record
- 1 type-2-record
- 1-14 type-4-record

CPS TOT er sammenfattet i tabel A.6.1 (tillæg 6).

PMS: Print-to-Latent Search. Denne transaktion benyttes, når der søges efter overensstemmelse med et sæt aftryk i en database over uidentificerede latente aftryk. Svaret vil indeholde HIT/No-HIT-afgørelsen af destinationens søgning i fingeraftryksidentifikationssystemet. Hvis der forekommer flere uidentificerede latente aftryk, vil der blive tilbagesendt flere SRE-transaktioner med et latent aftryk pr. transaktion. Personens aftryk medsendes som WSQ-komprimerede billeder i filen.

I tilfælde af No-HIT (ingen overensstemmelse) vil følgende logiske records blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record
- 1 type-2-record

I tilfælde af HIT (overensstemmelse) vil følgende logiske records blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record
- 1 type-2-record
- 1 type-13-record

PMS TOT er sammenfattet i tabel A.6.1 (tillæg 6).

MPS: Latent-to-Print Search. Denne transaktion benyttes, når der skal søges efter overensstemmelse med et latent aftryk i en fingeraftryksdatabase. Minutier om det latente aftryk og billedet (WSQ-komprimeret) medsendes i filen.

I tilfælde af No-HIT (ingen overensstemmelse) vil følgende logiske records blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record

- 1 type-2-record

I tilfælde af HIT (overensstemmelse) vil følgende logiske records blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record
- 1 type-2-record
- 1 type-4- eller type-15-record

MPS TOT er sammenfattet i tabel A.6.4 (tillæg 6).

MMS: Latent-to-Latent Search. I denne transaktion indeholder filen et latent aftryk, som der skal søges på i en database over uidentificerede latente aftryk for at etablere forbindelser mellem forskellige gerningssteder. Minutiæ om det latente aftryk og billedet (WSQ-komprimeret) skal medsendes i filen.

I tilfælde af No-HIT (ingen overensstemmelse) vil følgende logiske records blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record
- 1 type-2-record

I tilfælde af HIT (overensstemmelse) vil følgende logiske records blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record
- 1 type-2-record
- 1 type-13-record

MMS TOT er sammenfattet i tabel A.6.4 (tillæg 6).

SRE: Denne transaktion sendes tilbage af det anmodede agentur som svar på fingeraftryksforespørgsler. Svaret vil indeholde HIT/No-HIT-afgørelsen af destinationens søgning i fingeraftryksidentifikationssystemet. Hvis der forekommer flere kandidater, vil der blive tilbagesendt flere SRE-transaktioner med én kandidat pr. transaktion.

SRE TOT er sammenfattet i tabel A.6.2 (tillæg 6).

ERR: Denne transaktion sendes tilbage af det anmodede fingeraftryksidentifikationssystem for at angive en fejl i forbindelse med transaktionen. Den indeholder et meddelelsesfelt (ERM), der angiver, hvilken fejl der er konstateret. Følgende logiske records vil blive sendt tilbage:

- 1 type-1-record
- 1 type-2-record

ERR TOT er sammenfattet i tabel A.6.3 (tillæg 6).

Tabel 2: Tilladte koder i transaktionerne						
Transaction Type	Logical Record Type					
	1	2	4	9	13	15
CPS	M	M	M	—	—	—
SRE	M	M	C	— (C in case of latent HITs)	C	C
MPS	M	M	—	M (1*)	M	—
MMS	M	M	—	M (1*)	M	—
PMS	M	M	M*	—	—	M*
ERR	M	M	—	—	—	—

Key:

M	=	Mandatory (obligatorisk)
M*	=	Kun én af de to recordtyper kan medtages
O	=	Optional (fakultativ)
C	=	Conditional (afhængigt af, om oplysningerne er tilgængelige)
—	=	Ikke tilladt
1*	=	Afhængigt af legacysystemerne

3.1.5. Field 1.005: Date of Transaction (DAT)

Dette felt angiver den dato, hvor transaktionen blev indledt, og følger ISO-standardformatet: YYYYMMDD

hvor YYYY er året, MM er måneden, og DD er dagen. Der sættes et nul foran étcifrede tal. For eksempel svarer "19931004" til den 4. oktober 1993.

3.1.6. Field 1.006: Priority (PRY)

Dette fakultative felt definerer den prioritet, på en skala fra 1 til 9, som tillægges søgningen. "1" er højeste prioritet og "9" laveste prioritet. Transaktioner med prioritet "1" skal behandles omgående.

3.1.7. Field 1.007: Destination Agency Identifier (DAI)

Dette felt angiver det agentur, som transaktionen er rettet til.

Det består af to informationselementer i følgende format: CC/agency.

Det første informationselement indeholder landekoden (Country Code), som er defineret i ISO 3166, og som består af to alfanumeriske tegn. Det andet element "agency" (agentur) er en fritekstidentificering af agenturet på højst 32 alfanumeriske tegn.

3.1.8. Field 1.008: Originating Agency Identifier (ORI)

Dette felt angiver det agentur, der har afsendt filen, og det er i samme format som DAI (Felt 1.007).

3.1.9. Field 1.009: Transaction Control Number (TCN)

Dette er et kontrolnummer til henvisningsbrug. Det genereres af computeren og har følgende format: YYSSSSSSSA

hvor YY er transaktionsåret, SSSSSSSS er et ottecifret serienummer, og A er et kontrolbogstav, der genereres efter proceduren i tillæg 2.

Når TCN ikke er til rådighed, udfyldes feltet YYSSSSSSSS med nuller, og kontrolbogstavet genereres som angivet ovenfor.

3.1.10. Field 1.010: Transaction Control Response (TCR)

Når en søgning er sendt af sted, og dette svar kommer tilbage, vil dette fakultative felt indeholde søgningsmeddelelsens transaktionskontrolnummer. Det har derfor samme format som TCN (Felt 1.009).

3.1.11. Field 1.011: Native Scanning Resolution (NSR)

Dette felt angiver den normale scanningsopløsning i det system, som transaktionsafsenderen understøtter. Opløsningen angives som et tocifret tal, efterfulgt af et decimalkomma og derefter endnu to cifre.

For alle transaktioner i henhold til artikel LAW.PRUM.11 [Fingeraftryksoplysninger] og LAW.PRUM.12 [Elektronisk søgning af fingeraftryksdata] skal opløsningen være på 500 DPI (= pixels/inch) eller 19,68 pixels/mm.

3.1.12. Field 1.012: Nominal Transmitting Resolution (NTR)

Dette felt på fem byte angiver den nominelle overførselsopløsning for de billeder, der overføres. Opløsningen angives i pixels/mm i samme format som NSR (Felt 1.011).

3.1.13. Field 1.013: Domain name (DOM)

Dette obligatoriske felt angiver domænenavnet for implementeringen af den brugerdefinerede logiske type-2-record. Det består af to informationselementer og skrives således: "INT-I{{US}}4.22{{GS}}".

3.1.14. *Field 1.014: Greenwich mean time (GMT)*

Dette obligatoriske felt tilvejebringer en mekanisme til at udtrykke dato og klokkeslæt udtrykt i universelle Greenwich Mean Time-enheder (GMT-enheder). Når det benyttes, indeholder GMT-feltet den universelle dato, som supplerer den lokale dato i felt 1.005 (DAT). Brugen af GMT-feltet fjerner det problem med lokal tid, der opstår, når en transaktion og svaret herpå sendes mellem to steder, der er adskilt af flere tidszoner. GMT angiver den universelle dato og klokkeslæt døgnet rundt uafhængig af tidszoner. Den angives som "CCYYMMDDHHMMSSZ", en sekvens på 15 tegn, der kæder datoen sammen med GMT og slutter med et "Z". Tegnene "CCYY" angiver transaktionsåret, "MM" angiver måneden med to cifre, og "DD" angiver dagen med to cifre, "HH" står for timetallet, "MM" for minuttallet og "SS" for sekundtallet. Den fulde dato må ikke være senere end dags dato.

4. Type-2-logisk record: beskrivende tekst

Strukturen i det meste af denne record er ikke defineret efter den oprindelige ANSI/NIST-standard. Den indeholder oplysninger af specifik interesse for de agenturer, der afsender eller modtager filen. For at sikre kompatibiliteten mellem fingeraftrykssystemer, der skal kommunikere med hinanden, er det nødvendigt, at recorden kun indeholder de felter, der er angivet nedenfor. Dette dokument angiver, hvilke felter der er obligatoriske, og hvilke der er fakultative, og definerer desuden de enkelte felters struktur.

4.1. Felter i logiske records af Type-2

4.1.1. *Field 2.001: Logical Record Length (LEN)*

Dette felt angiver den samlede længde af denne type-2-record og angiver det samlede antal bytes, inkl. samtlige tegn i hvert enkelt felt og informationsseparatorerne.

4.1.2. *Field 2.002: Image Designation Character (IDC)*

Den IDC, der anføres i dette obligatoriske felt, er en ASCII-repræsentation af IDC som defineret i filindholdsfeltet (CNT) for type-1-recorden (felt 1.003).

4.1.3. *Field 2.003: System Information (SYS)*

Dette felt er obligatorisk og indeholder fire bytes, der angiver, hvilken version af INT-I denne specifikke type-2-record er forenelig med.

De første to bytes specificerer hovedversionens nummer og de næste to nummeret på det sekundære revisionsnummer. Eksempelvis er denne implementering baseret på INT-I version 4 revision 22 og skal derfor angives som "0422".

4.1.4. *Field 2.007: Case Number (CNO)*

Dette nummer tildeles af det lokale fingeraftryksskontor til en række latente aftryk, der er fundet på et gerningssted. Det angives i følgende format: CC/number

hvor CC er INTERPOL's landekode på to alfanumeriske tegn, og "number" afhænger af de relevante lokale retningslinjer og kan være op til 32 alfanumeriske tegn langt.

Dette felt gør det muligt for systemet at identificere latente aftryk med tilknytning til en bestemt lovovertrædelse.

4.1.5. Field 2.008: Sequence Number (SQN)

Dette felt angiver hver sekvens af latente aftryk i en sag. Det kan være op til fire numeriske tegn langt. En sekvens er et latent aftryk eller en række latente aftryk, der er grupperet med henblik på lagring og/eller søgning. Definitionen indebærer, at selv individuelle latente aftryk også skal have tildelt et sekvensnummer.

Dette felt kan sammen med MID (felt 2.009) medtages med henblik på at identificere et bestemt latent aftryk i en sekvens.

4.1.6. Field 2.009: Latent Identifier (MID)

Dette felt angiver det enkelte latente aftryk i en sekvens. Værdien er et eller to bogstaver, hvor "A" betegner det første latente aftryk, "B" det andet og så videre op til "ZZ". Dette felt benyttes på samme måde som det latente sekvensnummer, der er omhandlet i beskrivelsen af SQN (felt 2.008).

4.1.7. Field 2.010: Criminal Reference Number (CRN)

Dette er et unikt referencenummer, som et nationalt agentur tildeler en person, der for første gang tiltales for en lovovertrædelse. I det enkelte land har den enkelte aldrig mere end ét CRN og har det heller ikke til fælles med nogen anden person. Men den samme person kan have strafferetlige referencenumre i flere lande, som skelnes fra hinanden ved hjælp af landekoderne.

Følgende format benyttes for CRN-feltet: CC/number

hvor CC er den landekode på to alfanumeriske tegn, som er defineret i ISO 3166, og "number" afhænger af det udstedende agenturs relevante lokale retningslinjer og kan være op til 32 alfanumeriske tegn langt.

For transaktioner i henhold til artikel LAW.PRUM.11 [Fingeraftryksoplysninger] og LAW.PRUM.12 [Elektronisk søgning af fingeraftryksdata] vil dette felt blive benyttet til det anmodende agenturs nationale strafferetlige referencenummer, som er knyttet til billederne i records af type-4 eller type-15.

4.1.8. Field 2.012: Miscellaneous Identification Number (MN1)

Dette felt indeholder CRN (felt 2.010), som er overført ved en CPS- eller PMS-transaktion uden landekode foran.

4.1.9. Field 2.013: Miscellaneous Identification Number (MN2)

Dette felt indeholder CNO (felt 2.007), som er overført ved en MPS- eller MMS-transaktion uden landekode foran.

4.1.10. Field 2.014: Miscellaneous Identification Number (MN3)

Dette felt indeholder SQN (felt 2.008), som er overført ved en MPS- eller MMS-transaktion.

4.1.11. Field 2.015: Miscellaneous Identification Number (MN4)

Dette felt indeholder MID (felt 2.009), som er overført ved en MPS- eller MMS-transaktion.

4.1.12. Field 2.063: Additional Information (INF)

I tilfælde af en SRE-transaktion i forbindelse med en PMS-anmodning indeholder dette felt oplysninger om, hvilken finger der gav den eventuelle overensstemmelse. Feltets format er som følger:

NN, hvor NN er den fingerpositionskode, der er defineret i tabel 5, på to tegns længde.

I alle andre tilfælde er feltet fakultativt. Det består af op til 32 alfanumeriske tegn og kan give supplerende information om anmodningen.

4.1.13. Field 2.064: Respondents List (RLS)

Dette felt indeholder mindst to subfelter. Det første subfelt beskriver, hvilken type søgning der er foretaget, ved hjælp af et mnemoteknisk hjælpemiddel på tre bogstaver, som angiver transaktionstypen i TOT (felt 1.004). Det andet subfelt er kun på ét tegn. Et "I" angiver, at der er fundet en overensstemmelse (HIT), og "N" angiver, at der ikke er fundet nogen overensstemmelse (No-HIT). Det tredje subfelt indeholder sekvensidentifikatoren for kandidatresultatet og det samlede antal kandidater, adskilt af en skråstreg. Hvis der findes flere kandidater, vil der blive sendt flere meddelelser tilbage.

I tilfælde af en mulig overensstemmelse vil det fjerde subfelt indeholde resultatet i form af et tal med op til seks cifre. Er overensstemmelsen bekræftet, angives værdien i subfeltet til "999999".

Eksempel: "CPS{}{RS}}I{}{RS}}001/001{}{RS}}999999{}{GS}}"

Hvis AFIS-fjernserveren ikke sætter tal på resultatet, bør resultatet nul benyttes på det pågældende punkt.

4.1.14. Field 2.074: Status/Error Message Field (ERM)

Dette felt indeholder fejlmeddelelser i tilknytning til transaktioner, som vil blive sendt tilbage til anmoderen, når der opstår en fejl.

Tabel 3: Fejlmeddelelser	
Numeric Code (1-3)	Meaning (5-128)
003	Error: unauthorised access
101	Mandatory field missing
102	Invalid record type

103	Undefined field
104	Exceed the maximum occurrence
105	Invalid number of subfields
106	Field length too short
107	Field length too long
108	Field is not a number as expected
109	Field number value too small
110	Field number value too big
111	Invalid character
112	Invalid date
115	Invalid item value
116	Invalid type of transaction
117	Invalid record data
201	Error: invalid TCN
501	Error: insufficient fingerprint quality
502	Error: missing fingerprints
503	Error: fingerprint sequence check failed
999	Error: any other error. For further details call destination agency.

Fejlmeddelelse 100-199:

Disse fejlmeddelelser vedrører valideringen af ANSI/NIST-records og defineres som:

<error_code 1>: IDC <idc_number 1> FIELD <field_id 1> <dynamic text 1> LF

<error_code 2>: IDC <idc_number 2> FIELD <field_id 2> <dynamic text 2>...

hvor

– error_code er en kode, der entydigt angiver en specifik årsag (jf. tabel 3)

- field_id er ANSI/NIST-feltnummeret for det felt, som fejlen vedrører (e.g. 1.001, 2.001, ...) i formatet <record_type>.<field_id>.<sub_field_id>
- dynamisk tekst er en mere detaljeret dynamisk beskrivelse af fejlen
- LF betegner et linjeskift (Line Feed), der adskiller fejlene, hvis der konstateres mere end én fejl
- for type-1-records er ICD defineret som "-1".

Eksempel:

201: IDC - 1 FIELD 1.009 WRONG CONTROL CHARACTER {{LF}} 115: IDC 0 FIELD 2.003 INVALID SYSTEM INFORMATION

Dette felt er obligatorisk for fejltransaktioner.

4.1.15. Field 2.320: Expected Number of Candidates (ENC)

Dette felt indeholder det maksimale antal kandidater, som det anmodende agentur forventer at skulle kontrollere. ENC-værdien må ikke overstige de værdier, der er fastsat i tabel 11.

5. Type-4-logisk record: gråtonebillede med høj opløsning

Det skal bemærkes, at type-4-records i sagens natur er binære og ikke ASCII-baserede. Derfor har hvert enkelt felt fået anvist en bestemt position i recorden, hvilket indebærer, at alle felterne er obligatoriske.

Standarden gør det muligt at angive såvel billedets størrelse som opløsningen i recorden. Kun logiske records af type-4 kan indeholde fingeraftryksbilleddata, der overføres med en nominel pixeltæthed på 500-520 DPI. Den foretrukne pixeltæthed for nye miljøer er 500 DPI (pixels/inch) eller 19,68 pixels/mm. 500 DPI er den tæthed, der anbefales af INT-I, men tilsvarende systemer kan kommunikere med hinanden ved en anden tæthed end den foretrukne, beliggende mellem 500 og 520 DPI.

5.1. Felter i logisk record af type-4

5.1.1. Field 4.001: Logical Record Length (LEN)

Dette felt på fire bytes angiver længden af denne type-4-record og angiver det samlede antal bytes, inkl. samtlige bytes i hvert enkelt felt i recorden.

5.1.2. Field 4.002: Image Designation Character (IDC)

Dette er den 1 byte store binære repræsentation af det IDC-nummer, der er angivet i headerfilen.

5.1.3. Field 4.003: Impression Type (IMP)

Aftrykstypen er et 1 byte stort felt, der optræder som den sjette byte i recorden.

Tabel 4: Fingeraftrykstype	
Code	Description
0	Live-scan of plain fingerprint
1	Live-scan of rolled fingerprint
2	Non-live scan impression of plain fingerprint captured from paper
3	Non-live scan impression of rolled fingerprint captured from paper
4	Latent impression captured directly
5	Latent tracing
6	Latent photo
7	Latent lift
8	Swipe
9	Unknown

5.1.4. Field 4.004: Finger Position (FGP)

Dette felt, der har en fast længde på seks bytes, optræder som bytes nr. 7-12 i en type-4-record. Det angiver mulige fingerpositioner begyndende i den byte, der er længst til venstre (byte nr. 7 i recorden). Den kendte eller mest sandsynlige fingerposition hentes i tabel 5. Der kan registreres yderligere fem fingre ved at indlæse de øvrige fingerpositioner i de resterende fem bytes efter samme model. Hvis der benyttes færre end fem registrerede fingerpositioner, udfyldes de ubenyttede bytes med det binære 255. Til registrering af alle fingerpositionerne benyttes koden 0 for ukendt.

Tabel 5: Fingerpositionskode og maksimal størrelse			
Finger position	Finger code	Width (mm)	Length (mm)
Unknown	0	40,0	40,0
Right thumb	1	45,0	40,0
Right index finger	2	40,0	40,0

Right middle finger	3	40,0	40,0
Right ring finger	4	40,0	40,0
Right little finger	5	33,0	40,0
Left thumb	6	45,0	40,0
Left index finger	7	40,0	40,0
Left middle finger	8	40,0	40,0
Left ring finger	9	40,0	40,0
Left little finger	10	33,0	40,0
Plain right thumb	11	30,0	55,0
Plain left thumb	12	30,0	55,0
Plain right four fingers	13	70,0	65,0
Plain left four fingers	14	70,0	65,0

For latente aftryk fra gerningssteder benytter man kun koderne 0 til 10.

5.1.5. *Field 4.005: Image Scanning Resolution (ISR)*

Dette 1 byte store felt optræder som byte nr. 13 i en type-4-record. Hvis værdien er "0", er billedet taget med den foretrukne scanningsopløsning på 19,68 pixels/mm (500 pixels/inch). Hvis værdien er "1", er billedet taget med en anden scanningsopløsning som angivet i type-1-recorden.

5.1.6. *Field 4.006: Horizontal Line Length (HLL)*

Dette felt optræder som byte nr. 14 og 15 i en type-4-record. Det angiver antallet af pixels i hver scannet linje. Den første byte er den vigtigste.

5.1.7. *Field 4.007: Vertical Line Length (VLL)*

Dette felt angiver i byte nr. 16 og 17 antallet af scannede linjer i billedet. Den første byte er den vigtigste.

5.1.8. *Field 4.008: Gray-scale Compression Algorithm (GCA)*

Dette 1 byte store felt angiver, hvilken gråtonekomprimeringsalgoritme der er benyttet ved kodningen af billeddataene. I denne implementering angiver en binær kode 1, at WSQ-komprimeringsalgoritmen (tillæg 7) er benyttet.

5.1.9. *Field 4.009: The Image*

Dette felt indeholder en byte-strøm, der repræsenterer billedet. Strukturen vil naturligvis afhænge af den benyttede komprimeringsalgoritme.

6. Type-9-logisk record: Minutiae Record

Type-9-records indeholder ASCII-tekst, der beskriver minutiae og dertil knyttede oplysninger, som er indkodet fra et latent aftryk. For en søgetransaktion på et latent aftryk er der ingen begrænsning for, hvor mange af disse type-9-records en fil kan indeholde, og som hver især skal svare til et særskilt view eller latent aftryk.

6.1. Minutiae extraction

6.1.1. *Minutia type identification*

Denne standard definerer tre identifikationsnumre, der benyttes til at beskrive, hvilken type minutia der er tale om. De er anført i tabel 6. En linjeafslutning (ridge ending) betegnes som type-1. En bifurcation betegnes som type-2. Hvis en minutia ikke klart kan kategoriseres som en af disse typer, betegnes den som "andet", type-0.

Tabel 6: Minutia types	
Type	Description
0	Other
1	Ridge ending
2	Bifurcation

6.1.2. *Minutia placement and type*

For at modellerne kan være i overensstemmelse med afsnit 5 i ANSI INCITS 378-2004-standard, skal følgende metode, der er en udbygning af den nuværende INCITS 378-2004-standard, benyttes til at bestemme de enkelte minutiaes position (lokalisering og retning).

Den position eller lokalisering, som en minutia, der repræsenterer en linjeafslutning, har, bliver forgreningspunktet for midterskelettet i fordybningen foran linjeforhøjningens afslutning. Hvis man reducerer de tre udløbere i fordybningen til et skelet af kun én pixels bredde, vil krydspunktet være minutiaens lokalisering. Tilsvarende er en bifurcations lokalisering forgreningspunktet for linjeforhøjningens midterskelet. Hvis forhøjningens tre udløbere hver især blev reduceret til et skelet af kun én pixels bredde, ville de tre udløberes krydspunkt være minutiaens lokalisering.

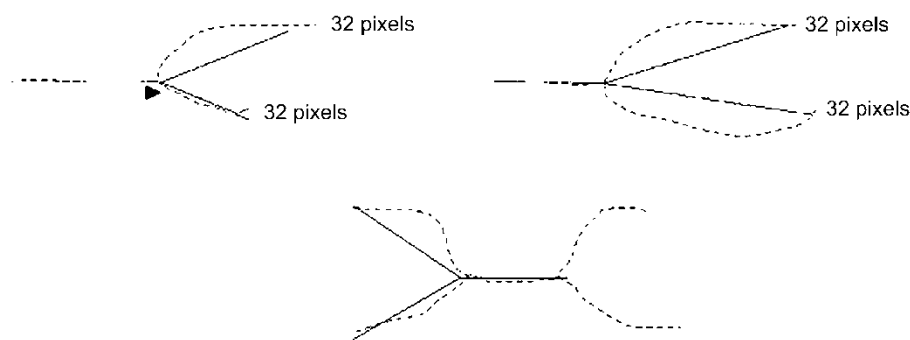
Når alle linjeafslutningerne er blevet konverteret til bifurcationer, repræsenteres alle fingeraftrykkets minutiae som bifurcationer. X- og Y-pixelkoordinaterne i krydspunktet for de tre udløbere af hver minutia kan formateres direkte. Fastsettelsen af minutiaernes retning kan udledes af hver af skelettets bifurcationer. De tre udløbere af hvert af skelettets bifurcationer skal

undersøges, og endepunktet for hver udløber lokaliseres. Figur 6.1.2 illustrerer de tre metoder, der benyttes til at lokalisere endepunktet for en udløber på grundlag af en scanningsopløsning på 500 DPI.

Endepunktet lokaliseres ud fra den begivenhed, der indtræder først. Pixeltællingen er baseret på en scanningsopløsning på 500 DPI. Men andre scanningsopløsninger vil pixeltællingen give andre resultater.

- En afstand på 0,064" (den 32. pixel)
- Endepunktet for skeletudløberen befinder sig i en afstand af mellem 0,02" og 0,064" (fra den 10. til den 32. pixel); kortere udløbere benyttes ikke
- En anden bifurcation optræder inden for en afstand af 0,064" (før den 32. pixel).

Figur 4

Minutiævinklen bestemmes ved at konstruere tre virtuelle stråler, der starter ved bifurcationspunktet og når ud til enden af hver udløber. Medianlinjen i den mindste af de tre vinkler, som disse stråler danner, angiver minutiæens retning.

6.1.3. Koordinatsystem

Det koordinatsystem, der benyttes til at anskueliggøre et fingeraftryk's minutiæ, er et kartesisk koordinatsystem. Lokaliseringen af de enkelte minutiæ repræsenteres af deres x- og y-koordinater. Koordinatsystemets origo placeres i det oprindelige billedes øverste venstre hjørne, således at x-værdierne stiger mod højre og y-værdierne stiger i nedadgående retning. Både x- og y-koordinaterne for et minutæ angives i pixelenheder fra origo. Det skal bemærkes, at placeringen af origo og måleenhederne ikke er i overensstemmelse med den konvention, der anvendes i definitionerne af type-9 i ANSI/NIST-ITL 1-2000.

6.1.4. Minutiæernes retning

Vinklerne udtrykkes i matematisk standardformat, med 0 grader til højre og vinkler, der bliver større mod uret. De registrerede vinkler åbner bagud langs forhøjningen for en forhøjningsafslutning og i retning mod fordybningens midte for en bifurcation. Denne konvention er 180° modsat den konventionelle vinkel, der beskrives i definitionerne af type-9 i ANSI/NIST-ITL 1-2000.

6.2. Felter i type-9-logisk record INCITS-378 format

Alle felter i type-9-recorden registreres som ASCII-tekst. Der må ikke være nogen binære felter i denne record med mærkede felter.

6.2.1. Field 9.001: Logical record length (LEN)

Dette obligatoriske ASCII-felt skal angive længden af den logiske record og præcisere det samlede antal bytes, herunder hvert tegn i hvert felt i recorden.

6.2.2. Field 9.002: Image designation character (IDC)

Dette obligatoriske to-byte felt anvendes til identificering og placering af minutiaedata. IDC i dette felt skal matche IDC i feltet for filindhold i type-1-recorden.

6.2.3. Field 9.003: Impression type (IMP)

Dette obligatoriske en-byte felt beskriver, hvor informationen om fingeraftrykset blev indsamlet. ASCII-værdien af den korrekte kode, som valgt fra tabel 4, indlæses i dette felt for at angive aftrykstypen.

6.2.4. Field 9.004: Minutiae format (FMT)

Dette felt indeholder et "U" for at angive, at minutiaer er formateret efter M1-378 standard. Selv om informationer kan kodes i overensstemmelse med M1-378-standarden, skal alle data i felter i type-9-recorden fortsat være ASCII-tekstfelter.

6.2.5. Field 9.126: CBEFF information

Dette felt indeholder tre informationselementer. Det første informationselement skal indeholde værdien "27" (0x1B). Det er for at identificere ejeren af CBEFF-formatet, der af International Biometric Industry Association (IBIA) er udpeget til INCITS Technical Committee M1. <US>-tegnet skal adskille dette element fra CBEFF-formattypen, der har en værdi på "513" (0x0201) for at angive, at denne record kun indeholder data om placering og angulærretning uden nogen udvidet datablokinformation. <US>-tegnet skal adskille dette element fra CBEFF Product Identifier (PID), der identificerer "ejeren" af kodningsudstyret. Det er sælger, der fastsætter denne værdi. Det kan fås på IBIA's websted (www.ibia.org), hvis det er indlæst.

6.2.6. Field 9.127: Capture equipment identification

Dette felt indeholder to informationselementer, der er adskilt af <US>-tegnet. Det første skal indeholde "APPF", hvis det udstyr, der oprindeligt blev anvendt til at tage billedet var certificeret i overensstemmelse med tillæg F (IAFIS Image Quality Specification af 29. januar 1999) i CJIS-RS-0010, Federal Bureau of Investigation's Electronic Fingerprint Transmission Specification. Hvis udstyret ikke var i overensstemmelse hermed, indeholder det værdien "NONE". Andet informationselement skal indeholde optagelsesudstyrets ID, som er sælgers produktnummer på optagelsesudstyret. Værdien "0" angiver, at optagelsesudstyrets ID ikke er registreret.

6.2.7. Field 9.128: Horizontal line length (HLL)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver antallet af pixel i en enkelt horisontal linje af det overførte billede. Den maksimale horisontale størrelse er begrænset til 65 534 pixel.

6.2.8. Field 9.129: Vertical line length (VLL)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver antallet af horisontale linjer i det overførte billede. Den maksimale vertikale størrelse er begrænset til 65 534 pixel.

6.2.9. Field 9.130: Scale units (SLC)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver de enheder, der anvendes til at beskrive pixeltætheden. Et "1" i dette felt angiver pixel pr. inch og et "2" angiver pixel pr. centimeter. Et "0" i dette felt angiver, at der ikke er angivet nogen skala. I dette tilfælde angiver kvotienten af HPS/VPS pixelaspektratioen.

6.2.10. Field 9.131: Horizontal pixel scale (HPS)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den horisontale pixeltæthed i hele tal, når SLC indeholder et "1" eller "2". Ellers angiver det den horisontale komponent af pixelaspektratioen.

6.2.11. Field 9.132: Vertical pixel scale (VPS)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den vertikale pixeltæthed i hele tal, når SLC indeholder et "1" eller et "2". Ellers angiver det den vertikale komponent af pixelaspektratioen.

6.2.12. Field 9.133: Finger view

Dette obligatoriske felt angiver viewnummeret på den finger, der er knyttet til denne records data. Nummeret begynder med "0" og stiger med en ad gangen til "15".

6.2.13. Field 9.134: Finger Position (FGP)

Dette felt angiver koden for den fingerposition, der leverede oplysningen til denne type-9-record. En kode mellem 1 og 10 fra tabel 5 eller den relevante håndfladekode fra tabel 10 skal anvendes til at angive finger- eller håndfladepositionen.

6.2.14. Field 9.135: Finger quality

Dette felt angiver kvaliteten af de samlede minutiaedata for fingeren og angives mellem 0 og 100. Tallet giver et samlet overblik over kvaliteten af fingerrecorden og repræsenterer kvaliteten af det oprindelige billede, af minutiaene og andre yderligere operationer, der kan berøre minutiaerecorden.

6.2.15. Field 9.136: Number of minutiae

Dette obligatoriske felt indeholder en opregning af antallet af minutiaer, der er registreret i denne logiske record.

6.2.16. Field 9.137: Finger minutiae data

Dette obligatoriske felt har seks informationselementer adskilt af <US>-tegnet. Det består af flere subfelter, som hver indeholder detaljer af de enkelte minutiaer. Det samlede antal minutiaesubfelter skal svare til antallet i felt 136. Det første informationselement er indeksnummeret for minutiaer, der indledes med "1" og øges med "1" for hver yderligere minutiaer i fingeraftrykket. Andet og tredje informationselement er x-koordinaten og y-koordinaterne i minutiaer angivet i pixelenheder. Fjerde

informationselement er minutiae-vinklen angivet i enheder på to grader. Denne værdi skal være ikke-negativ mellem 0 og 179. Femte informationselement er minutiae-typen. "0" angiver minutiae af typen "OTHER", "1" en linjeafslutning (ridge ending) og "2" en linjebifurcation. Sjette informationselement angiver kvaliteten af hver minutiae. Denne værdi går fra 1 som minimum til 100 som maksimum. "0" angiver, at der ikke er nogen kvalitetsværdi. Hvert subfelt adskilles fra det næste ved at anvende <RS>-separatortegnet.

6.2.17. Field 9.138: Ridge count information

Dette felt består af en række subfelter, der hver især indeholder tre informationselementer. Det første element i første subfelt angiver metoden til ekstraktion af linjeantallet. "0" angiver, at det ikke vides, hvilken metode der er brugt til ekstraktion af linjeantallet eller deres rækkefølge i recorden. "1" angiver, at der for hver central minutiae blev ekstraheret data om linjeantal til nærmeste minutiae i fire kvadranter, og linjeantal for hver centrale minutiae opgives samlet. "2" angiver, at der for hver centrale minutiae blev ekstraheret data om linjeantal til nærmeste minutiae i otte oktanter, og linjeantal for hver centrale minutiae opgives samlet. De resterende to informationselementer i første subfelt skal begge indeholde "0". Informationselementer adskilles med <US>-separatortegnet. Efterfølgende subfelter vil indeholde indeksnummeret for den centrale minutiae som første informationselement, indeksnummeret for nærliggende minutiae som andet informationselement og antallet af linjer, der krydses, som tredje informationselement. Subfelter adskilles af <RS>-separatortegnet.

6.2.18. Field 9.139: Core information

Dette felt består af et subfelt for hver kerne i det oprindelige billede. Hvert subfelt består af tre informationselementer. De første to elementer indeholder x- og y-koordinatpositionerne i pixelenheder. Det tredje element indeholder kernens vinkel registreret i enheder på 2 grader. Værdien skal være en ikke-negativ værdi mellem 0 og 179. Flere kerner adskilles af <RS>-separatortegnet.

6.2.19. Field 9.140: Delta information (deltainformation)

Dette felt består af et subfelt for hvert delta i det oprindelige billede. Hvert subfelt består af tre informationselementer. De første to elementer indeholder x- og y-koordinatpositionerne i pixelenheder. Det tredje element indeholder deltaets vinkel registreret i enheder på 2 grader. Værdien skal være en ikke-negativ værdi mellem 0 og 179. Flere kerner adskilles af <RS>-separatortegnet.

7. Type-13-record: latent billede med variabel løsning

Type-13-logiske records med mærkede felter indeholder billeddata fra latente billeder. Disse billeder er beregnet på at blive overført til agenturer, der automatisk eller ved menneskelig indgriben og behandling vil ekstrahere de ønskede informationer om tegnene fra billederne.

Information vedrørende scanningsopløsning, billedstørrelse og andre parametre, der kræves til at behandle billedet, registreres som mærkede felter i recorden.

Tabel 7: Type-13-record: latent billede med variabel opløsning

Ident	Cond. code	Field Number	Field Name	Char type	Field size per occurrence		Occur count		Max byte count
					min.	max.	min	max	
LEN	M	13.001	LOGICAL RECORD LENGTH	n	4	8	1	1	15
IDC	M	13.002	IMAGE DESIGNATION CHARACTER	n	2	5	1	1	12
IMP	M	13.003	IMPRESSION TYPE	A	2	2	1	1	9
SRC	M	13.004	SOURCE AGENCY/ORI	AN	6	35	1	1	42
LCD	M	13.005	LATENT CAPTURE DATE	n	9	9	1	1	16
HLL	M	13.006	HORIZONTAL LINE LENGTH	n	4	5	1	1	12
VLL	M	13.007	VERTICAL LINE LENGTH	n	4	5	1	1	12

SLC	M	13.008	SCALE UNITS	n	2	2	1	1	9
HPS	M	13.009	HORIZO NTAL PIXEL SCALE	n	2	5	1	1	12
VPS	M	13.010	VERTIC AL PIXEL SCALE	n	2	5	1	1	12
CGA	M	13,011	COMPR ESSION ALGORI THM	A	5	7	1	1	14
BPX	M	13.012	BITS PER PIXEL	n	2	3	1	1	10
FGP	M	13.013	FINGER POSITI ON	n	2	3	1	6	25
RSV		13.014 13.019	RESERV ED FOR FUTUR E DEFINIT ION	—	—	—	—	—	—
COM	O	13.020	COMM ENT	A	2	128	0	1	135
RSV		13.021 13.199	RESERV ED FOR FUTUR E DEFINIT ION	—	—	—	—	—	—
UDF	O	13.200	USER- DEFINE	—	—	—	—	—	—

		13.998	D FIELDS						
DAT	M	13.999	IMAGE DATA	B	2	—	1	1	—

Key for character type: N = Numeric; A = Alphabetic; AN = Alphanumeric; B = Binary

7.1. Felter i type-13-logisk record

Følgende afsnit beskriver de data, der er indeholdt i hvert af felterne i type-13-logiske records.

I type-13-logiske records skal indlæsninger foretages i nummererede felter. Det er nødvendigt, at de to første felter i recorden står i samme rækkefølge, og feltet med billeddata skal være angivet i recordens sidste fysiske felt. For hvert felt i type-13-recorden indeholder tabel 7 feltet "condition code" som "mandatory" (obligatorisk) "M" eller "optional" (fakultativ) "O", feltnummer, feltnavn, tegntype, feltstørrelse og grænser for forekomst. Baseret på et trecifret feltnummer er det maksimale antal bytes angivet i sidste kolonne. Da der anvendes flere cifre til feltnummeret, vil det maksimale antal bytes også stige. De to felter i "field size per occurrence" omfatter alle separator tegn, der anvendes i feltet. "Maximum byte count" omfatter feltnummer, oplysninger og alle separator tegn herunder også "GS".

7.1.1. Field 13.001: Logical record length (LEN)

Dette obligatoriske ASCII-felt skal indeholde det samlede antal bytes i den logiske type-13-record. Felt 13.001 skal angive recordens længde og omfatte samtlige tegn i hvert felt samt informationsseparatorerne.

7.1.2. Field 13.002: Image designation character (IDC)

Dette obligatoriske ASCII-felt anvendes til at identificere de latente billeddata, der er indeholdt i recorden. Dette IDC skal matche det IDC, der blev fundet i filindholdsfeltet (CNT) i type-1-recorden.

7.1.3. Field 13.003: Impression type (IMP)

Dette obligatoriske en- eller to-byte ASCII-felt angiver, hvordan de latente billeddata blev indsamlet. I dette felt indlæses den relevante latente kode fra tabel 4 (finger) eller tabel 9 (håndflade).

7.1.4. Field 13.004: Source agency/ORI (SRC)

Dette obligatoriske ASCII-felt indeholder identifikationen af den administration eller organisation, der først indlæste ansigtsbilledet i recorden. Normalt vil feltet angive "the Originating Agency Identifier" (ORI) for det agentur, der tog billedet. Det består af to informationselementer i følgende format: CC/agency.

Det første element angiver INTERPOL's landekode på to alfanumeriske tegn. Det andet element "agency" (agentur) er en fritekstidentificering af agenturet på højst 32 alfanumeriske tegn.

7.1.5. Field 13.005: Latent capture date (LCD)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den dato, hvor det latente billede i recorden blev taget. Datoen er angivet med otte cifre i formatet CCYYMMDD. CCYY angiver det år, hvor billedet blev taget, MM angiver måneden, og DD angiver datoen. For eksempel angiver 20000229 den 29. februar 2000. Den fuldstændige dato skal være i et ægte datoformat.

7.1.6. Field 13.006: Horizontal line length (HLL)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver antallet af pixel i en enkelt horisontal linje af det overførte billede.

7.1.7. Field 13.007: Vertical line length (VLL)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver antallet af horisontale linjer i det overførte billede.

7.1.8. Field 13.008: Scale units (SLC)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver de enheder, der anvendes til at beskrive pixeltætheden. Et "1" i dette felt angiver pixel pr. inch og et "2" angiver pixel pr. centimeter. Et "0" i dette felt angiver, at der ikke er angivet nogen skala. I dette tilfælde angiver kvotienten af HPS/VPS pixelaspektratioen.

7.1.9. Field 13.009: Horizontal pixel scale (HPS)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den horisontale pixeltæthed i hele tal, når SLC indeholder et "1" eller "2". Ellers angiver det den horisontale komponent af pixelaspektratioen.

7.1.10. Field 13.010: Vertical pixel scale (VPS)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den vertikale pixeltæthed i hele tal, når SLC indeholder et "1" eller et "2". Ellers angiver det den vertikale komponent af pixelaspektratioen.

7.1.11. Field 13.011: Compression algorithm (CGA)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den algoritme, der anvendes til at komprimere gråtonebilleder. Gyldige kompressionskoder findes i tillæg 7.

7.1.12. Field 13.012: Bits per pixel (BPX)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver antal bits pr. pixel. I feltet angiver "8" normale gråtoneværdier fra "0" til "255". Hvis der i dette felt indlæses en værdi højere eller lavere end "8" repræsenterer det en gråtoneværdi med henholdsvis større eller mindre præcision.

7.1.13. Field 13.013: Finger/palm position (PLP)

Dette obligatoriske mærkede felt angiver en eller flere finger- eller håndfladepositioner, der kan matche det latente billede. Decimalkodenummeret, der svarer til den kendte eller mest sandsynlige fingerposition, tages fra tabel 5 eller den mest sandsynlige håndfladeposition fra tabel 10 og indlæses som et et- eller tocifret ASCII-subfelt. Der kan henvises til supplerende finger- og/eller håndfladepositioner ved at indlæse de alternative positionskoder som subfelter adskilt af "RS"-separatortegnet. Kode "0" for "Unknown Finger" (ukendt finger) anvendes til at henvise til

fingerposition 1-10. Kode "20" for "Unknown Palm" (ukendt håndflade) anvendes til at henvise til alle opførte håndfladeaftrykspositioner.

7.1.14. Field 13.014-019: Reserved for future definition (RSV)

Disse felter er reserveret til indlæsning af kommende revisioner af denne standard. Ingen af disse felter må anvendes på nuværende revisionsniveau. Hvis disse felter forekommer, skal de ignoreres.

7.1.15. Field 13.020: Comment (COM)

Dette fakultative felt kan anvendes til at indlæse bemærkninger eller anden ASCII-tekstinformation sammen med data vedrørende håndfladeaftryksdata.

7.1.16. Field 13.021-199: Reserved for future definition (RSV)

Disse felter er reserveret til indlæsning af kommende revisioner af denne standard. Ingen af disse felter må anvendes på nuværende revisionsniveau. Hvis disse felter forekommer, skal de ignoreres.

7.1.17. Field 13.200-998: User-defined fields (UDF)

Disse felter kan defineres af brugerne og vil blive anvendt til fremtidige krav. Deres størrelse og indhold defineres af brugeren efter aftale med det modtagende agentur. Hvis disse felter forekommer, skal de indeholde ASCII-tekstinformation

7.1.18. Field 13.999: Image data (DAT)

Dette felt indeholder alle data fra et håndfladeaftryksbillede. Det skal altid have feltnummer 999 og være det sidste fysiske felt i recorden. For eksempel efterfølges "13.999:" af billeddata i binær repræsentation.

Hver pixel af ukomprimerede gråtonedata skal normalt angives med otte bits (256 gråtoneniveauer) indeholdt i en enkelt byte. Hvis indlæsningen i BPX Felt 13.012 er højere eller lavere end 8, vil det antal bytes, der kræves til at indeholde en pixel, være forskelligt. Hvis der anvendes kompression, skal pixeldataene komprimeres i overensstemmelse med den kompressionsteknik, der er angivet i GCA-feltet.

7.2. Afslutning af type-13-record: latente billeder med variabel opløsning

Af hensyn til sammenhængen skal der umiddelbart efter den sidste databyte i felt 13.999 indsættes en "FS"-separator for at adskille den fra den næste logiske record. Denne separator skal indlæses i længdefeltet i type-13-recorden.

8. Type-15-record: håndfladeaftryk med variabel opløsning

Type-15-logisk record med mærkede felter indeholder og anvendes til at udveksle håndfladeaftryksbilleddata sammen med fastlagte og brugerdefinerede tekstinformationer, der er relevante for det digitaliserede billede. Information om scanningopløsning, billedstørrelse og andre parametre eller bemærkninger, der kræves til at behandle billedet, registreres som mærkede felter i recorden. Håndfladeaftryksbilleder, der overføres til andre agenturer vil blive behandlet af

modtageragenturerne, så de kan ekstrahere de informationstegn, der kræves med henblik på matchning.

Billeddataene fås direkte fra en person, der anvender live scan-udstyr, eller fra en håndfladeaftryksformular eller andre medier, der indeholder personens håndfladeaftryk.

Enhver metode til at optage håndfladeaftryksbilleder skal kunne tage et sæt af billeder for hver hånd. Dette sæt skal omfatte lillefingerbalden som et enkelt scannet billede og hele håndfladen fra håndleddet til fingerspidserne som et eller to scannede billeder. Hvis der anvendes to billeder til at repræsentere hele håndfladen, skal det nederste billede gå fra håndleddet til toppen af interdigitalregionen (tredje fingerled) og omfatte tenar- og hypotenarregionen i håndfladen. Det øverste billede skal gå fra den nederste del af interdigitalregionen til de yderste fingerspidser. Dette giver et passende antal overlapninger mellem de to billeder, som begge findes over håndfladens interdigitalregion. Ved at sammenholde linjestrukturer og detaljer i dette fælles område, kan en undersøger med sikkerhed konstatere, om begge billeder kommer fra samme håndflade.

Da en håndfladeaftrykstransaktion kan anvendes til forskellige formål, kan den indeholde et eller flere unikke billedområder optaget fra håndfladen eller hånden. Et fuldstændigt recordsæt af håndfladeaftryk for en enkelt person vil normalt omfatte lillefingerbalden og det/de fulde håndfladebillede(r) fra hver hånd. Da logiske billedrecords med mærkede felter kun kan indeholde et binært felt, kræves der en enkelt type-15-record for hver lillefingerbalde og en eller to type-15-record(s) for hver fulde håndflade. Derfor kræves der 4-6 type-15-records til at repræsentere personens håndfladeaftryk i en normal håndfladeaftrykstransaktion.

8.1. Felter i type-15-logisk record

Følgende afsnit beskriver de data, der er indeholdt i hvert af felterne i type-15-logiske records.

I type-15-logiske records skal indlæsninger foretages i nummererede felter. Det er nødvendigt, at de to første felter i recorden står i samme rækkefølge, og feltet med billeddata skal være angivet i recordens sidste fysiske felt. For hvert felt i type-15-recorden indeholder tabel 8 feltet "condition code" som "mandatory" (obligatorisk) "M" eller "optional" (fakultativ) "O", feltnummer, feltnavn, tegntype, feltstørrelse og grænser for forekomst. Baseret på et trecifret feltnummer er det maksimale antal bytes angivet i sidste kolonne. Da der anvendes flere cifre til feltnummeret, vil det maksimale antal bytes også stige. De to felter i "field size per occurrence" omfatter alle separator tegn, der anvendes i feltet. "Maximum byte count" omfatter feltnummer, oplysninger og alle separator tegn herunder også "GS".

8.1.1. *Field 15.001: Logical record length (LEN)*

Dette obligatoriske ASCII-felt skal indeholde det samlede antal bytes i den logiske type-15-record. Felt 15.001 skal angive recordens længde og omfatte samtlige tegn i hvert eneste felt samt informationsseparatorerne.

8.1.2. *Field 15.002: Image designation character (IDC)*

Dette obligatoriske ASCII-felt anvendes til at identificere det håndfladeaftryksbillede, der er indeholdt i recorden. Dette IDC skal matche det IDC, der blev fundet i filindholdsfeltet (CNT) i type-1-recorden.

8.1.3. *Field 15.003: Impression type (IMP)*

Dette obligatoriske en-byte ASCII-felt angiver, hvordan informationen om håndfladeaftryksbilledet blev indsamlet. I dette felt indlæses den relevante kode fra tabel 9.

8.1.4. *Field 15.004: Source agency/ORI (SRC)*

Dette obligatoriske ASCII-felt indeholder identifikationen af den administration eller organisation, der først indlæste ansigtsbilledet i recorden. Normalt vil feltet angive "the Originating Agency Identifier" (ORI) for det agentur, der tog billedet. Det består af to informationselementer i følgende format: CC/agency.

Det første element angiver INTERPOL's landekode på to alfanumeriske tegn. Det andet element "agency" (agentur) er en fritekstidentificering af agenturet på højst 32 alfanumeriske tegn.

8.1.5. *Field 15.005: Palmprint capture date (PCD)*

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den dato, hvor håndfladeaftrykket blev taget. Datoen er angivet med otte cifre i formatet CCYYMMDD. CCYY angiver det år, hvor billedet blev taget, MM angiver måneden, og DD angiver datoen. For eksempel angiver 20000229 den 29. februar 2000. Den fuldstændige dato skal være i et ægte datoformat.

8.1.6. *Field 15.006: Horizontal line length (HLL)*

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver antallet af pixel i en enkelt horisontal linje af det overførte billede.

8.1.7. *Field 15.007: Vertical line length (VLL)*

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver antallet af horisontale linjer i det overførte billede.

8.1.8. *Field 15.008: Scale units (SLC)*

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver de enheder, der anvendes til at beskrive pixeltætheden. Et "1" i dette felt angiver pixel pr. inch og et "2" angiver pixel pr. centimeter. Et "0" i dette felt angiver, at der ikke er angivet nogen skala. I dette tilfælde angiver kvotienten af HPS/VPS pixelaspektratioen.

8.1.9. *Field 15.009: Horizontal pixel scale (HPS)*

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den horisontale pixeltæthed i hele tal, når SLC indeholder et "1" eller "2". Ellers angiver det den horisontale komponent af pixelaspektratioen.

8.1.10. *Field 15.010: Vertical pixel scale (VPS)*

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den vertikale pixeltæthed i hele tal, når SLC indeholder et "1" eller et "2". Ellers angiver det den vertikale komponent af pixelaspektratioen.

Tabel 8: Type-15-record: håndfladeaftryk med variabel opløsning

Ident	Cond. code	Field Number	Field Name	Char type	Field size per occurrence		Occur count		Max byte count
					min.	max.	min	max	
LEN	M	15.001	LOGICAL RECORD LENGTH	n	4	8	1	1	15
IDC	M	15.002	IMAGE DESIGNATION CHARACTER	n	2	5	1	1	12
IMP	M	15.003	IMPRESSION TYPE	n	2	2	1	1	9
SRC	M	15.004	SOURCE AGENCY/ORI	AN	6	35	1	1	42
PCD	M	15.005	PALMPRINT CAPTURE DATE	n	9	9	1	1	16
HLL	M	15.006	HORIZONTAL LINE LENGTH	n	4	5	1	1	12
VLL	M	15.007	VERTICAL LINE LENGTH	n	4	5	1	1	12

SLC	M	15.008	SCALE UNITS	n	2	2	1	1	9
HPS	M	15.009	HORIZO NTAL PIXEL SCALE	n	2	5	1	1	12
VPS	M	15.010	VERTIC AL PIXEL SCALE	n	2	5	1	1	12
CGA	M	15.011	COMPR SSION ALGORI THM	AN	5	7	1	1	14
BPX	M	15.012	BITS PER PIXEL	n	2	3	1	1	10
PLP	M	15.013	PALMP RINT POSITI ON	n	2	3	1	1	10
RSV		15.014 15.019	RESERV ED FOR FUTUR E INCLUSI ON	—	—	—	—	—	—
COM	O	15.020	COMM ENT	AN	2	128	0	1	128
RSV		15.021 15.199	RESERV ED FOR FUTUR E INCLUSI ON	—	—	—	—	—	—

UDF	O	15.200 15.998	USER- DEFINE D FIELDS	—	—	—	—	—	—
DAT	M	15.999	IMAGE DATA	B	2	—	1	1	—

Tabel 9: Håndfladeaftrykstype	
Description	Code
Live-scan palm	10
Nonlive-scan palm	11
Latent palm impression	12
Latent palm tracing	13
Latent palm photo	14
Latent palm lift	15

8.1.11. Field 15.011: Compression algorithm (CGA)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver den algoritme, der anvendes til at komprimere gråtonebilleder. Hvis der indlæses et "NONE" i dette felt angiver det, at dataene i denne record ikke er komprimerede. For de billeder, der skal komprimeres, indeholder feltet den foretrukne metode til at komprimere tenprint fingeraftryksbilleder. Gyldige kompressionskoder findes i tillæg 7.

8.1.12. Field 15.012: Bits per pixel (BPX)

Dette obligatoriske ASCII-felt angiver antal bits pr. pixel. I feltet angiver "8" normale gråtoneværdier fra "0" til "255". Hvis der i dette felt indlæses en værdi højere eller lavere end "8" repræsenterer det en gråtoneværdi med henholdsvis større eller mindre præcision.

Tabel 10: Håndfladekoder, områder og størrelser				
Palm Position	Palm code	Image area (mm ²)	Width (mm)	Height (mm)
Unknown Palm	20	28 387	139,7	203,2
Right Full Palm	21	28 387	139,7	203,2

Right Writer s Palm	22	5 645	44,5	127,0
Left Full Palm	23	28 387	139,7	203,2
Left Writer s Palm	24	5 645	44,5	127,0
Right Lower Palm	25	19 516	139,7	139,7
Right Upper Palm	26	19 516	139,7	139,7
Left Lower Palm	27	19 516	139,7	139,7
Left Upper Palm	28	19 516	139,7	139,7
Right Other	29	28 387	139,7	203,2
Left Other	30	28 387	139,7	203,2

8.1.13. *Field 15.013: Palmprint position (PLP)*

Dette obligatoriske mærkede felt angiver håndfladeaftrykkets position, der matcher håndfladeaftryksbilledet. Decimalkodenummeret, der skal svare til den kendte eller mest sandsynlige håndfladeaftryksposition, tages fra tabel 10 og indlæses som et tocifret ASCII-subfelt. Tabel 10 angiver også de maksimale billedområder og -dimensioner for hver af de mulige håndfladeaftrykspositioner.

8.1.14. *Field 15.014-019: Reserved for future definition (RSV)*

Disse felter er reserveret til indlæsning af kommende revisioner af denne standard. Ingen af disse felter må anvendes på nuværende revisionsniveau. Hvis disse felter forekommer, skal de ignoreres.

8.1.15. *Field 15.020: Comment (COM)*

Dette fakultative felt kan anvendes til at indlæse bemærkninger eller anden ASCII-tekstinformation sammen med data vedrørende håndfladeaftryksdata.

8.1.16. *Field 15.021-199: Reserved for future definition (RSV)*

Disse felter er reserveret til indlæsning af kommende revisioner af denne standard. Ingen af disse felter må anvendes på nuværende revisionsniveau. Hvis disse felter forekommer, skal de ignoreres.

8.1.17. *Field 15.200-998: User-defined fields (UDF)*

Disse felter kan defineres af brugerne og vil blive anvendt til fremtidige krav. Deres størrelse og indhold defineres af brugeren efter aftale med det modtagende agentur. Hvis disse felter forekommer, skal de indeholde ASCII-tekstinformation

8.1.18. *Field 15.999: Image data (DAT)*

Dette felt indeholder alle data fra et håndfladeaftrykssbillede. Det skal altid have feltnummer 999 og være det sidste fysiske felt i recorden. For eksempel efterfølges "15.999:" af billeddata i binær repræsentation. Hver pixel af ukomprimerede gråtonedata skal normalt angives med otte bits (256 gråtoneniveauer) indeholdt i en enkelt byte. Hvis indlæsningen i BPX Felt 15.012 er højere eller lavere end 8, vil det antal bytes, der kræves til at indeholde en pixel, være forskelligt. Hvis der anvendes kompression, skal pixeldataene komprimeres i overensstemmelse med den kompressionsteknik, der er angivet i CGA-feltet.

8.2. Afslutning af type-15-record: håndfladeaftryk med variabel opløsning

Af hensyn til sammenhængen skal der umiddelbart efter den sidste databyte i felt 15.999 indsættes en "FS"-separator for at adskille den fra den næste logiske record. Denne separator skal indlæses i længdefeltet i type-15-recorden.

8.3. Supplerende type-15-record: håndfladeaftryk med variabel opløsning

Der kan indlæses yderligere type-15-records i denne fil. For hvert supplerende håndfladeaftrykssbillede kræves der en komplet type-15-logisk record sammen med en "FS"-separator.

Tabel 11: Det maksimale antal personer, der accepteres med henblik på kontrol pr. overførsel

Type of AFIS Search	TP/TP	LT/TP	LP/PP	TP/UL	LT/UL	PP/ULP	LP/ULP
Maximum Number of Candidates	1	10	5	5	5	5	5

Søgningstyper:

TP/TP: ten-print against ten-print

LT/TP: fingerprint latent against ten-print

LP/PP: palmprint latent against palmprint

TP/UL: ten-print against unsolved fingerprint latent

LT/UL: fingerprint latent against unsolved fingerprint latent

PP/ULP: palmprint against unsolved palmprint latent

LP/ULP: palmprint latent against unsolved palmprint latent

9. Tillæg til kapitel 2 (Udveksling af fingeraftryksoplysninger)

9.1. Tillæg 1: ASCII-separatorkoder

ASCII	Position ¹⁴⁸	Description
LF	1/10	Separates error codes in field 2.074
FS	1/12	Separates logical records of a file
GS	1/13	Separates fields of a logical record
RS	1/14	Separates the subfields of a record field
US	1/15	Separates individual information items of the field or subfield

9.2. Tillæg 2: Beregning af alfanumeriske kontroltegn

For TCN og TCR (Felt 1.09 og 1.10):

Det tal, der svarer til kontroltegnet, findes ved at anvende følgende formel:

$$(YY * 10^8 + SSSSSS) \text{ Modulo } 23$$

Hvor YY og SSSSSSS er numeriske værdier for henholdsvis de sidste to cifre for året og serienummeret.

Kontroltegnet findes herefter i opslagstabellen nedenfor.

For CRO (Felt 2.010)

Det tal, der svarer til kontroltegnet, findes ved at anvende følgende formel:

$$(YY * 10^6 + NNNNNN) \text{ Modulo } 23$$

Hvor YY og NNNNNN er numeriske værdier for henholdsvis de to sidste cifre for året og serienummeret.

Kontroltegnet findes herefter i opslagstabellen nedenfor.

Opslagstabel for kontroltegn		
1-A	9-J	17-T
2-B	10-K	18-U

¹⁴⁸ This is the position as defined in the ASCII standard.

3-C	11-L	19-V
4-D	12-M	20-W
5-E	13-N	21-X
6-F	14-P	22-Y
7-G	15-Q	0-Z
8-H	16-R	

9.3. Tillæg 3: Tegnkoder

7-bit ANSI-kode for informationsudveksling										
ASCII Character Set										
+	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
30				!	'	#	\$	%	&	'
40	(	)	*	+	,	-	.	/	0	1
50	2	3	4	5	6	7	8	9	:	;
60	<	=	>	?	@	A	B	C	D	E
70	F	G	H	I	J	K	L	M	n	O
80	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
90	Z	[	\	]	^	_	`	a	b	c
100	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
110	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w
120	x	y	z	{}		}	~			

9.4. Tillæg 4: Transaktionsresumé

Type-1-record (obligatorisk)

Identifier	Field Number	Field Name	CPS/PMS	SRE	ERR
LEN	1.001	Logical Record Length	M	M	M
VER	1.002	Version Number	M	M	M
CNT	1.003	File Content	M	M	M
TOT	1.004	Type of Transaction	M	M	M
DAT	1.005	Date	M	M	M
PRY	1.006	Priority	M	M	M
DAI	1.007	Destination Agency	M	M	M
ORI	1.008	Originating Agency	M	M	M
TCN	1.009	Transaction Control Number	M	M	M
TCR	1.010	Transaction Control Reference	C	M	M
NSR	1.011	Native Scanning Resolution	M	M	M
NTR	1.012	Nominal Transmitting Resolution	M	M	M
DOM	1.013	Domain name	M	M	M
GMT	1.014	Greenwich mean time	M	M	M

I kolonnen "Condition":

O = Optional (fakultativ); M = Mandatory (obligatorisk); C = Conditional (betinget), hvis transaktionen er et svar til det anmodende agentur.

Type-2-record (obligatorisk)						
Identifier	Field Number	Field Name	CPS/PMS	MPS/MMS	SRE	ERR
LEN	2.001	Logical Record Length	M	M	M	M
IDC	2.002	Image Designation Character	M	M	M	M

SYS	2.003	System Information	M	M	M	M
CNO	2.007	Case Number	—	M	C	—
SQN	2.008	Sequence Number	—	C	C	—
MID	2.009	Latent Identifier	—	C	C	—
CRN	2.010	Criminal Reference Number	M	—	C	—
MN1	2.012	Miscellaneous Identification Number	—	—	C	C
MN2	2.013	Miscellaneous Identification Number	—	—	C	C
MN3	2.014	Miscellaneous Identification Number	—	—	C	C
MN4	2.015	Miscellaneous Identification Number	—	—	C	C
INF	2.063	Additional Information	O	O	O	O
RLS	2.064	Respondents List	—	—	M	—
ERM	2.074	Status/Error Message Field	—	—	—	M
ENC	2.320	Expected Number of Candidates	M	M	—	—

I kolonnen "Condition":

O = Optional (fakultativ); M = Mandatory (obligatorisk); C = Conditional (betinget), afhængigt af, om dataene er tilgængelige.

*	=	hvis transmissionen af dataene er i overensstemmelse med national lovgivning (der ikke er omfattet af artikel LAW.PRUM.11 [Fingeraftryksoplysninger] og LAW.PRUM.12 [Elektronisk søgning af fingeraftryksdata])

9.5. Tillæg 5: Definitioner i type-1-record

Identifier	Condition	Field Number	Field Name	Character Type	Example Data
LEN	M	1.001	Logical Record Length	n	1.001:230{{GS}}
VER	M	1.002	Version Number	n	1.002:0300{{GS}}
CNT	M	1.003	File Content	n	1.003:1{{US}}15{{RS}}2{{US}}00{{RS}}4{{US}}01{{RS}}4{{US}}02{{RS}}4{{US}}03{{RS}}4{{US}}04{{RS}}4{{US}}05{{RS}}4{{US}}06{{RS}}4{{US}}07{{RS}}4{{US}}08{{RS}}4{{US}}09{{RS}}4{{US}}10{{RS}}4{{US}}11{{RS}}4{{US}}12{{RS}}4{{US}}13{{RS}}4{{US}}14{{GS}}
TOT	M	1.004	Type of Transaction	A	1.004:CPS{{GS}}
DAT	M	1.005	Date	n	1.005:20050101{{GS}}
PRY	M	1.006	Priority	n	1.006:4{{GS}}
DAI	M	1.007	Destination Agency	1*	1.007:DE/BKA{{GS}}
ORI	M	1.008	Originating Agency	1*	1.008:NL/NAFIS{{GS}}
TCN	M	1.009	Transaction Control Number	AN	1.009:0200000004F{{GS}}

TCR	C	1.010	Transaction Control Reference	AN	1.010:0200000004F{{GS}}
NSR	M	1.011	Native Scanning Resolution	AN	1.011:19.68{{GS}}
NTR	M	1.012	Nominal Transmitting Resolution	AN	1.012:19,68{{GS}}
DOM	M	1.013	Domain Name	AN	1 013: INT- I{{US}}4,22{{GS}}
GMT	M	1.014	Greenwich Mean Time	AN	1.014:20050101125959Z

I kolonnen "Condition": O = Optional (fakultativ), M = Mandatory (obligatorisk), C = Conditional (betinget).

I kolonnen "Character Type" (tegntype): A = Alpha, N = Numeric, B = Binary.

1* tilladte tegn for agenturnavn er: ["0..9", "A..Z", "a..z", "_", ".", "", "-"]

9.6. Tillæg 6: Definitioner i type-2-record

Tabel A.6.1: CPS- og PMS-transaktion					
Identifier	Condition	Field Number	Field Name	Character Type	Example Data
LEN	M	2.001	Logical Record Length	n	2.001:909{{GS}}
IDC	M	2.002	Image Designation Character	n	2.002:00{{GS}}
SYS	M	2.003	System Information	n	2.003:0422{{GS}}

CRN	M	2.010	Criminal Reference Number	AN	2.010:DE/E999999999{{GS}}
INF	O	2.063	Additional Information	1*	2.063:Additional Information 123{{GS}}
ENC	M	2.320	Expected Number of Candidates	n	2.320:1{{GS}}

Tabel A.6.2: SRE-transaktion

Identifier	Condition	Field Number	Field Name	Character Type	Example Data
LEN	M	2.001	Logical Record Length	n	2.001:909{{GS}} }
IDC	M	2.002	Image Designation Character	n	2.002:00{{GS}}
SYS	M	2.003	System Information	n	2.003:0422{{GS}} }}
CRN	C	2.010	Criminal Reference Number	AN	2.010:NL/22222 22222{{GS}}
MN1	C	2.012	Miscellaneous Identification Number	AN	2.012:E9999999 99{{GS}}
MN2	C	2.013	Miscellaneous Identification Number	AN	2.013:E9999999 99{{GS}}
MN3	C	2.014	Miscellaneous Identification Number	n	2.014:0001{{GS}} }}
MN4	C	2.015	Miscellaneous Identification	A	2.015:A{{GS}}

			Number		
INF	O	2.063	Additional Information	1*	2.063:Additional Information 123{{GS}}
RLS	M	2.064	Respondents List	AN	2.064:CPS{{RS}}001/001{{RS}}999999{{GS}}

Tabel A.6.3: ERR-transaktion

Identifier	Condition	Field Number	Field Name	Character Type	Example Data
LEN	M	2.001	Logical Record Length	n	2.001:909{{GS}}
IDC	M	2.002	Image Designation Character	n	2.002:00{{GS}}
SYS	M	2.003	System Information	n	2.003:0422{{GS}}
MN1	M	2.012	Miscellaneous Identification Number	AN	2.012:E999999999{{GS}}
MN2	C	2.013	Miscellaneous Identification Number	AN	2.013:E999999999{{GS}}
MN3	C	2.014	Miscellaneous Identification Number	n	2.014:0001{{GS}}
MN4	C	2.015	Miscellaneous Identification Number	A	2.015:A{{GS}}

INF	O	2.063	Additional Information	1*	2.063:Additional Information 123{{GS}}
ERM	M	2.074	Status/Error Message Field	AN	2 074: 201: IDC - 1 FIELD 1.009 WRONG CONTROL CHARACTER {{LF}} 115: IDC 0 FIELD 2.003 INVALID SYSTEM INFORMATION {{GS}}

Tabel A.6.4: MPS- og MMS-transaktion

Identifier	Condition	Field Number	Field Name	Character Type	Example Data
LEN	M	2.001	Logical Record Length	n	2.001:909{{GS}}
IDC	M	2.002	Image Designation Character	n	2.002:00{{GS}}
SYS	M	2.003	System Information	n	2.003:0422{{GS}}
CNO	M	2.007	Case Number	AN	2.007:E999999999{{GS}}
SQN	C	2.008	Sequence Number	n	2.008:0001{{GS}}
MID	C	2.009	Latent Identifier	A	2.009:A{{GS}}
INF	O	2.063	Additional Information	1*	2.063:Additional Information 123{{GS}}
ENC	M	2.320	Expected Number of Candidates	n	2.320:1{{GS}}

I kolonnen "Condition": O = Optional (fakultativ), M = Mandatory (obligatorisk), C = Conditional (betinget).

I kolonnen "Character Type" (tegntype): A = Alpha, N = Numeric, B = Binary.

1* tilladte tegn er: ["0..9", "A..Z", "a..z", "_", ".", "", "-", ";"]

9.7. Tillæg 7: Gråtonekompressionskoder

Kompressionskoder

Compression	Value	Remarks
Wavelet Scalar Quantisation Greyscale Fingerprint Image Compression Specification IAFIS-IC-0010(V3), dated 19 December 1997	WSQ	Algorithm to be used for the compression of greyscale images in Type-4, Type-7 and Type-13 to Type-15 records. Shall not be used for resolutions > 500dpi.
JPEG 2000 [ISO 15444/ITU T.800]	J2K	To be used for lossy and losslessly compression of greyscale images in Type-13 to Type-15 records. Strongly recommended for resolutions > 500 dpi

9.8. Tillæg 8: Mailspecifikation

For at forbedre det interne workflow skal "mail subject" for en PRUEM-transaktion udfyldes med landekoden (CC) for den stat, der sender mailen og transaktionstypen (TOT Felt 1.004).

Format: CC/type of transaction

Eksempel: "DE/CPS"

Mailens tekstfelt kan være tomt.

KAPITEL 3: Udveksling af oplysninger fra køretøjsregistre

1. Fælles data med henblik på elektronisk søgning af oplysninger fra køretøjsregistre

1.1. Definitioner

Definitionerne af henholdsvis de obligatoriske og de fakultative dataelementer, jf. kapitel 0, artikel 14, stk. 4, er som følger:

Obligatoriske (Mandatory (M)):

Dataelementet skal meddeles, når oplysningerne er tilgængelige i en stats nationale register. Der er altså en forpligtelse til at udveksle oplysningerne, hvis de er tilgængelige.

Fakultative (Optional (O)):

Dataelementet kan meddeles, når oplysningerne er tilgængelige i en stats nationale register. Der er altså ingen forpligtelse til at udveksle oplysningerne, selv om de er tilgængelige.

For hvert dataelement markeres det med "Y", hvis elementet udtrykkelig er udpeget som betydningsfuldt i henhold til Artikel LAW.PRUM.15 [Elektronisk søgning af oplysninger i køretøjsregistre].

1.2. Søgning efter køretøj/ejer/bruger

1.2.1. Søgeelementer

Der findes to forskellige måder at søge de oplysninger, der er anført i det følgende afsnit:

- via stelnummer (VIN), referencedato og -tidspunkt (fakultativt)
- via registreringsnummer, stelnummer (VIN) (kan udelades), referencedato og -tidspunkt (fakultativt).

Ved søgning ud fra disse kriterier fås oplysninger om et enkelt og i visse tilfælde flere køretøjer. Hvis der kun fås oplysninger om et enkelt køretøj, gives alle oplysningerne som et samlet svar. Hvis der findes mere end et køretøj, kan den anmodede stat selv bestemme, hvilke oplysninger der skal gives: alle oplysningerne eller kun oplysninger til indskrænkning af søgningen (f.eks. af hensyn til privatlivets fred eller af tekniske årsager).

Afsnit 1.2.2.1 omhandler de oplysninger, der er nødvendige for at indskrænke søgningen. Afsnit 1.2.2.2 omhandler samtlige oplysninger.

Hvis der søges via stelnummer samt referencedato og -tidspunkt, kan søgningen omfatte en eller alle de deltagende stater.

Hvis der søges via registreringsnummer samt referencedato og -tidspunkt, skal søgningen omfatte en bestemt stat.

Normalt søges der med gældende dato og tidspunkt, men det er muligt at foretage søgninger med referencedatoer og -tidspunkter i fortiden. Hvis der søges med en referencedato og et referencetidspunkt i fortiden, og der ikke foreligger historiske oplysninger i den pågældende stats register, fordi sådanne oplysninger slet ikke registreres, kan de gældende oplysninger fås med angivelse af, at det drejer sig om gældende oplysninger.

1.2.2. Data

1.2.2.1. Oplysninger, der er nødvendige for at indskrænke søgningen

Item	M/O ¹⁴⁹	Remarks	Prüm Y/N ¹⁵⁰

¹⁴⁹ M = mandatory when available in national register, O = optional.

¹⁵⁰ All the attributes specifically allocated by the States are indicated with Y.

Data relating to vehicles			
Licence number	M		Y
Chassis number/VIN	M		Y
Country of registration	M		Y
Make	M	(D.1 ¹⁵¹) e.g. Ford, Opel, Renault, etc.	Y
Commercial type of the vehicle	M	(D.3) e.g. Focus, Astra, Megane	Y
EU Category Code	M	(J) mopeds, motorbikes, cars, etc.	Y

1.2.2.2. Komplette datasæt

Item	M/O ¹⁵²	Remarks	Prüm Y/N
Data relating to holders of the vehicle		(C.1 ¹⁵³) The data refer to the holder of the specific registration certificate.	
Registration holders' (company) name	M	(C.1.1.) separate fields will be used for surname, infixes, titles, etc., and the name in printable format will be communicated	Y
First name	M	(C.1.2) separate fields for first name(s) and initials will be used, and the name in printable format will be communicated	Y
Address	M	(C.1.3) separate fields will be used for Street, House number and	Y

¹⁵¹ Harmonised document abbreviation, see Council Directive 1999/37/EC of 29 April 1999.

¹⁵² M = mandatory when available in national register, O = optional.

¹⁵³ Harmonised document abbreviation, see Council Directive 1999/37/EC of 29 April 1999.

		Annex, Zip code, Place of residence, Country of residence, etc., and the Address in printable format will be communicated	
Gender	M	Male, female	Y
Date of birth	M		Y
Legal entity	M	individual, association, company, firm, etc.	Y
Place of Birth	O		Y
ID Number	O	An identifier that uniquely identifies the person or the company.	n
Type of ID Number	O	The type of ID Number (e.g. passport number).	n
Start date holdership	O	Start date of the holdership of the car. This date will often be the same as printed under (I) on the registration certificate of the vehicle.	n
End date holdership	O	End data of the holdership of the car.	n
Type of holder	O	If there is no owner of the vehicle (C.2) the reference to the fact that the holder of the registration certificate: – is the vehicle owner, – is not the vehicle owner, – is not identified by the registration certificate as being the vehicle owner.	n
Data relating to owners of the vehicle		(C.2)	
Owners' (company) name	M	(C.2.1)	Y
First name	M	(C.2.2)	Y
Address	M	(C.2.3)	Y
Gender	M	male, female	Y

Date of birth	M		Y
Legal entity	M	individual, association, company, firm, etc.	Y
Place of Birth	O		Y
ID Number	O	An identifier that uniquely identifies the person or the company.	n
Type of ID Number	O	The type of ID Number (e.g. passport number).	n
Start date ownership	O	Start date of the ownership of the car.	n
End date ownership	O	End data of the ownership of the car.	n
Data relating to vehicles			
Licence number	M		Y
Chassis number/VIN	M		Y
Country of registration	M		Y
Make	M	(D.1) e.g. Ford, Opel, Renault, etc.	Y
Commercial type of the vehicle	M	(D.3) e.g. Focus, Astra, Megane.	Y
Nature of the vehicle/EU Category Code	M	(J) mopeds, motorbikes, cars, etc.	Y
Date of first registration	M	(B) Date of first registration of the vehicle somewhere in the world.	Y
Start date (actual) registration	M	(I) Date of the registration to which the specific certificate of the vehicle refers.	Y
End date registration	M	End data of the registration to which the specific certificate of the vehicle refers. It is possible this date indicates the period of validity as printed on the	Y

		document if not unlimited (document abbreviation = H).	
Status	M	Scrapped, stolen, exported, etc.	Y
Start date status	M		Y
End date status	O		n
kW	O	(P.2)	Y
Capacity	O	(P.1)	Y
Type of licence number	O	Regular, transito, etc.	Y
Vehicle document id 1	O	The first unique document ID as printed on the vehicle document.	Y
Vehicle document id 2 ¹⁵⁴	O	A second document ID as printed on the vehicle document.	Y
Data relating to insurances			
Insurance company name	O		Y
Begin date insurance	O		Y
End date insurance	O		Y
Address	O		Y
Insurance number	O		Y
ID number	O	An identifier that uniquely identifies the company.	n
Type of ID number	O	The type of ID number (e.g. number of the Chamber of Commerce)	n

2. Datasikkerhed

¹⁵⁴

In Luxembourg two separate vehicle registration document ID's are used.

2.1. Oversigt

Eucarissoftwareprogrammet sørger for sikker kommunikation med de øvrige stater og kommunikerer til staternes back-end legacysystemer via XML. Staterne udveksler meddelelser ved at sende dem direkte til modtageren. Den enkelte stats datacenter er forbundet med TESTA-nettet.

XML-meddelelser, der sendes over nettet, er krypteret. Teknikken til kryptering af disse meddelelser er SSL. De meddelelser, der sendes til back-end, er XML-meddelelser med almindelig tekst, eftersom forbindelsen mellem programmet og back-end etableres i et beskyttet miljø.

Der stilles et klientprogram til rådighed, som kan bruges inden for en stat til søgning i eget register eller andre staters registre. Klienterne identificeres ved hjælp af et bruger-id/en adgangskode eller et brugercertifikat. Forbindelsen til en bruger kan være krypteret, men dette har den enkelte stat ansvaret for.

2.2. Sikkerhedsfeatures i forbindelse med udveksling af meddelelser

Sikkerhedssystemet er udformet som en kombination af HTTPS og XML-signatur. Dette alternativ benytter en XML-signatur til at underskrive alle meddelelser, der sendes til serveren, og kan autentificere afsenderen ved kontrol af signaturen. Ensidig SSL (kun servercertifikat) bruges til at beskytte meddelelsens fortrolighed og integritet under overførslen og beskytter mod sletnings-/replay- og indsætningsangreb. I stedet for skræddersyet softwareudvikling til implementering af tosidet SSL, implementeres en XML-signatur. Brug af XML-signatur svarer bedre til køreplanen for webtjenester end tosidet SSL og er derfor mere strategisk.

XML-signaturen kan implementeres på flere måder, men den valgte tilgang er at anvende XML-signaturen som del af Web Services Security (WSS). WSS specificerer, hvordan XML-signaturen skal anvendes. Da WSS bygger på SOAP-standarden, er det logisk så vidt muligt at overholde denne standard.

2.3. Sikkerhedsfeatures uden forbindelse med udveksling af meddelelser

2.3.1. Brugerautentificering

Brugerne af Eucariswebprogrammet autentificerer sig ved hjælp af et brugernavn og en adgangskode. Da der anvendes standard-Windows-autentificering, kan staterne om nødvendigt etablere et højere niveau af brugerautentificering ved at anvende brugercertifikater.

2.3.2. Brugerroller

Eucarissoftwareprogrammet giver mulighed for forskellige brugerroller. Hver gruppe af tjenester kræver en speciel autorisation. F.eks. kan brugere, der (udelukkende) anvender "Eucaristraktat"-funktionen, ikke anvende "Prüm"-funktionen. Administratortjenester er adskilt fra de almindelige slutbrugerroller.

2.3.3. Logføring og sporing af udveksling af meddelelser

Eucarissoftwareprogrammet gør det nemt at logføre alle typer meddelelser. En administratorfunktion giver den nationale administrator mulighed for at afgøre, hvilke meddelelser

der skal logføres: anmodninger fra slutbrugere, indkommende anmodninger fra andre stater, oplysninger, der er meddelt fra de nationale registre osv.

Programmet kan konfigureres til at anvende enten en intern database til denne logføring eller en ekstern (Oracle) database. Beslutningen om, hvilke meddelelser der skal logføres, afhænger naturligvis af logfaciliteterne andre steder i legacysystemerne og de dermed forbundne brugerprogrammer.

Den enkelte meddelelses teksthoved indeholder oplysninger om den anmodende stat, den anmodende organisation i den pågældende stat og den berørte bruger. Årsagen til anmodningen er også anført.

Ved at sammenholde logføringen i de stater, der henholdsvis anmoder og besvarer anmodningen, er det muligt fuldt ud at spore alle udvekslinger af meddelelser (f.eks. efter anmodning fra en berørt borger).

Logføringen konfigureres ved hjælp af Eucaris web client (menu Administration, Logging configuration). Logføringsfunktionen udføres af det centrale system (Core System). Når logføring er aktiveret, lagres hele meddelelsen (teksthovedet og selve teksten) i en enkelt logpost. Logføringsniveauet kan indstilles i forhold til de definerede tjenester og de meddelelsestyper, der går gennem det centrale system.

Logføringsniveauer

Følgende logføringsniveauer er mulige:

Privat — meddelelsen logføres: Logføringen er IKKE tilgængelig for udtræk fra logføringstjenesten, men er kun tilgængelig på nationalt niveau med henblik på audit og problemløsning.

Intet — meddelelsen logføres slet ikke.

Meddelelsestyper

Udvekslingen af oplysninger mellem staterne omfatter flere forskellige meddelelser; i nedenstående figur 5 findes en skematisk fremstilling af disse.

De mulige meddelelsestyper (i figur 5 vist for Eucariscentralsystemet i stat X) er som følger:

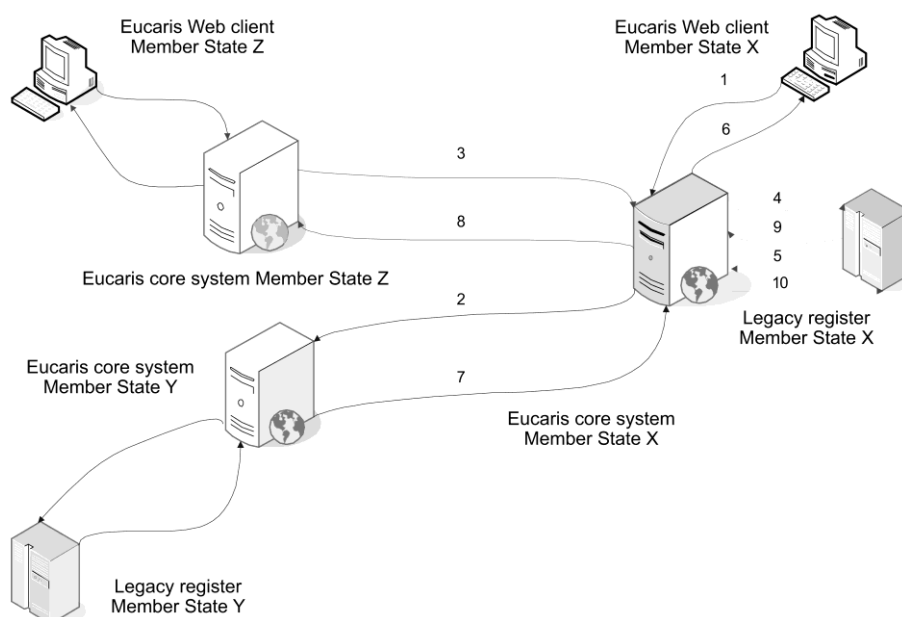
1. Request to Core System_Request message by Client
2. Request to Other State_Request message by Core System of this State
3. Request to Core System of this State_Request message by Core System of other State
4. Request to Legacy Register_Request message by Core System
5. Request to Core System_Request message by Legacy Register
6. Response from Core System_Request message by Client

7. Request to Other State_Request message by Core System of this State
8. Response from Core System of this State_Request message by other State
9. Response from Legacy Register_Request message by Core System
10. Response from Core System_Request message by Legacy Register.

Følgende udvekslinger af oplysninger vises i figur 5:

- * Anmodning om oplysninger fra stat X til stat Y — blå pile. Denne anmodning og besvarelse omfatter henholdsvis meddelelsestype 1, 2, 7 og 6.
- * Anmodning om oplysninger fra stat Z til stat X — røde pile. Denne anmodning og besvarelse omfatter henholdsvis meddelelsestype 3, 4, 9 og 8.
- * Anmodning om oplysninger fra legacyregistret til eget centralsystem (heri kan også indgå en anmodning fra en specielt udviklet klient længere tilbage end legacyregistret) — grønne pile. Denne type anmodning omfatter meddelelsestype 5 og 10.

Figur 5: Meddelelsestyper, der logføres

2.3.4. Hardwaresikkerhedsmodul

Der anvendes ikke et hardwaresikkerhedsmodul.

Et hardwaresikkerhedsmodul (HSM) giver god beskyttelse af den nøgle, der bruges til at signere meddelelser og identificere servere. Dette øger det samlede sikkerhedsniveau, men et HSM er dyrt at købe/vedligeholde, og der er ingen krav om at anskaffe et FIPS 140-2 niveau 2 eller niveau 3 HSM.

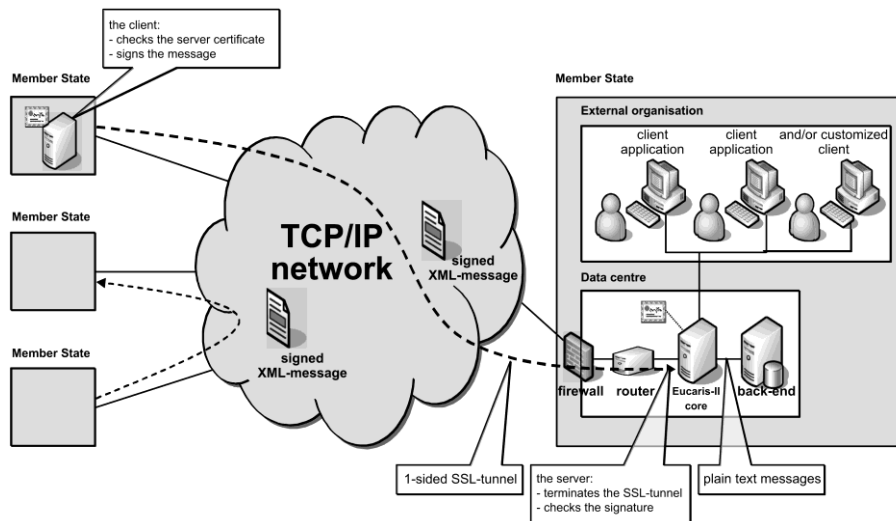
Eftersom der anvendes et lukket net, der effektivt begrænser trusler, har man som udgangspunkt besluttet ikke at anvende et HSM. Hvis et HSM er nødvendigt, f.eks. for at opnå akkreditering, kan det tilføjes til systemarkitekturen.

3. De tekniske betingelser for dataudvekslingen

3.1. Generel beskrivelse af Eucarisprogrammet

3.1.1. Oversigt

Eucarisprogrammet forbinder alle de deltagende stater i et fuldmasket net, hvor hver stat kommunikerer direkte med en anden stat. Der er ikke behov for en central komponent for at etablere kommunikationen. Eucarisprogrammet sørger for sikker kommunikation med de øvrige stater og kommunikerer til staternes back-end legacysystemer via XML. Nedenstående tegning anskueliggør denne konstruktion.

Staterne udveksler meddelelser ved at sende dem direkte til modtageren. Den enkelte stats datacenter er forbundet med det net, der anvendes til udveksling af meddelelser (TESTA). For at få adgang til TESTA-nettet, kobler staterne sig på TESTA via deres nationale adgangsportal. Der skal anvendes en firewall ved opkobling til nettet, og en router forbinder Eucarisprogrammet med firewallen. Afhængigt af hvilken form for beskyttelse af meddelelserne man har valgt, udstedes et certifikat enten af routeren eller af Eucarisprogrammet.

Der stilles et klientprogram til rådighed, som kan bruges inden for en stat til søgning i eget register eller andre staters registre. Klientprogrammet kobles til Eucaris. Klienterne identificeres ved hjælp af et bruger-id/en adgangskode eller et brugercertifikat. Forbindelsen til en bruger i en ekstern organisation (f.eks. politiet) kan være krypteret, men dette har den enkelte stat ansvaret for.

3.1.2. Systemets anvendelsesområde

Eucarissystemets anvendelsesområde er begrænset til de processer, der indgår i udveksling af oplysninger mellem staternes registreringsmyndigheder og en simpel præsentation af disse oplysninger. Procedurer og elektroniske processer, hvor disse oplysninger skal anvendes, falder uden for systemets anvendelsesområde.

Staterne kan vælge enten at anvende Eucarisklientfunktionen eller at udarbejde deres eget specielt udviklede klientprogram. I nedenstående skema gøres der rede for, hvilke aspekter af Eucarissystemet der er obligatoriske og/eller anbefales, og hvilke der er fakultative og/eller frit kan fastsættes af staterne.

EUCARIS aspects	M/O 155	Remark
Network concept	M	The concept is an "any-to-any" communication
Physical network	M	TESTA
Core application	M	The core application of Eucaris has to be used to connect to the other States. The following functionality is offered by the core: * Encrypting and signing of the messages; * Checking of the identity of the sender; * Authorisation of States and local users; * Routing of messages; * Queuing of asynchronous messages if the recipient service is temporally unavailable; * Multiple country inquiry functionality; * Logging of the exchange of messages; * Storage of incoming messages
Client application	O	In addition to the core application the Eucaris II client application can be used by a State. When applicable, the core and client application are modified under auspices of the Eucaris organisation.
Security concept	M	The concept is based on XML-signing by means of client certificates and SSL-encryption by means of service certificates.
Message specifications	M	Every State has to comply with the message specifications as set by the EURACIS organisation and this Chapter. The specifications can only be

		changed by the Eucaris organisation in consultation with the States.
Operation and Support	M	The acceptance of new States or a new functionality is under auspices of the Eucaris organisation. Monitoring and help desk functions are managed centrally by an appointed State.

3.2. Funktionelle og ikkefunktionelle krav

3.2.1. Generiske funktioner

I denne sektion er de vigtigste generiske funktioner beskrevet i generelle vendinger.

Nr.	Beskrivelse
1.	Systemet giver staternes registreringsmyndigheder mulighed for interaktivt at udveksle meddelelser med anmodninger og besvarelser.
2.	Systemet omfatter et klientprogram, der giver slutbrugerne mulighed for at sende anmodninger, og som præsenterer svaroplysningerne med henblik på manuel behandling.
3.	Systemet giver mulighed for "brede" henvendelser, så en stat kan sende en anmodning til alle de øvrige stater. De indkommende besvarelser konsolideres af det centrale program til en enkelt svarmeddelelse til klientprogrammet (denne funktionalitet kaldes en "Multiple Country Inquiry").
4.	Systemet kan håndtere forskellige typer meddelelser. Brugerroller, autorisation, routing, signering og logføring er defineret for hver specifik tjeneste.
5.	Systemet giver staterne mulighed for at udveksle bundter af meddelelser eller meddelelser, der indeholder et stort antal anmodninger eller besvarelser. Disse meddelelser behandles asynkront.
6.	Systemet sætter asynkrone meddelelser i kø, hvis modtagerstaten midlertidigt ikke kan kontaktes, og garanterer levering, så snart modtageren er tilgængelig igen.
7.	Systemet lagrer indkommende asynkrone meddelelser, indtil de kan behandles.
8.	Systemet giver kun adgang til de øvrige staters Eucarisprogrammer, ikke til individuelle organisationer i disse stater, dvs. den enkelte registreringsmyndighed fungerer som eneste gateway mellem egne nationale slutbrugere og de tilsvarende myndigheder i de øvrige stater.
9.	Det er muligt på en Eucarisserver at definere brugere fra forskellige stater og give dem autorisation i henhold til den pågældende stats rettigheder.

10.	Oplysninger om den anmodende stat, organisation og slutbruger er indeholdt i meddelelserne.
11.	Systemet giver mulighed for logføring af udveksling af meddelelser mellem de forskellige stater og mellem det centrale program og de nationale registreringssystemer.
12.	Systemet giver en særlig sekretær, som er en organisation eller en stat, der udtrykkelig er udpeget til denne opgave, mulighed for at indsamle oplysninger om meddelelser, der er afsendt/modtaget af alle de deltagende stater, med henblik på udarbejdelse af statistiske opgørelser.
13.	Hver enkelt stat anfører selv, hvilke logførte oplysninger der er stillet til rådighed for sekretæren, og hvilke oplysninger der er "private".
14.	Systemet tillader den enkelte stats nationale administratorer at uddrage statistikker om brugen.
15.	Systemet muliggør tilføjelse af nye stater ved hjælp af enkle administrative procedurer.

3.2.2. Anvendelighed

Nr.	Beskrivelse
16.	Systemet tilbyder en grænseflade (interface) for elektronisk behandling af meddelelser udført af back-end-systemer/legacy og giver mulighed for, at brugergrænsefladen integreres i disse systemer (specielt udviklet brugergrænseflade).
17.	Systemet er nemt at lære, selvforklarende og indeholder hjælpetekst.
18.	Systemet indeholder dokumentation, der kan bistå staterne med integrering, operative aktiviteter og fremtidig vedligeholdelse (f.eks. referencevejledninger, dokumentation vedrørende funktionsmåde/teknisk dokumentation, brugervejledning, ...).
19.	Brugergrænsefladen er flersproget og giver slutbrugeren mulighed for at vælge et foretrukket sprog.
20.	Brugergrænsefladen har faciliteter, så en lokal administrator kan oversætte både skærmttekst og kodede oplysninger til det nationale sprog.

3.2.3. Driftssikkerhed

Nr.	Beskrivelse

21.	Systemet er udformet som et robust og pålideligt operativt system, der er modstandsdygtigt over for operatørfejl og kan genetableres fuldt ud efter strømafbrydelser eller andre uheld. Det skal være muligt at genstarte systemet uden databaser eller med minimale databaser.
22.	Systemet skal give stabile og reproducerbare resultater.
23.	Systemet er udformet til at fungere stabilt. Det er muligt at implementere systemet i en konfiguration, der garanterer 98 % tilgængelighed (ved hjælp af redundans, brug af backup-servere osv.) ved enhver bilateral kommunikation.
24.	Det er muligt at bruge en del af systemet, selv om visse komponenter ikke fungerer (hvis stat C har nedbrud, kan stat A og B stadig kommunikere). Antallet af lokale fejl "single points of failure" i informationskæden bør holdes på et minimum.
25.	Genetableringstiden efter et alvorligt nedbrud bør være mindre end en dag. Det bør være muligt at minimere nedbrudsperioden ved hjælp af fjernsupport, f.eks. via en central servicetjeneste.

3.2.4. Ydeevne

Nr.	Beskrivelse
26.	Systemet kan anvendes døgnet rundt alle ugens dage (24×7). Det forudsættes dermed også, at staternes legacysystemer er tilgængelige 24×7.
27.	Systemet reagerer hurtigt på anmodninger fra brugere uanset eventuelle baggrundsopgaver. Dette kræves også af parternes legacysystemer, så der sikres en acceptabel svartid. En samlet svartid på højst 10 sekunder for en enkelt anmodning er acceptabel.
28.	Systemet er udformet som et flerbrugersystem og på en sådan måde, at baggrundsopgaver fortsat kan udføres, mens brugeren udfører opgaver "i forgrunden".
29.	Systemet er udformet med henblik på løbende udvidelse, så det kan understøtte en potentiel forøgelse af antallet af meddelelser, når der tilføjes nye funktioner eller nye organisationer eller stater kommer til.

3.2.5. Sikkerhed

Nr.	Beskrivelse
30.	Systemet er egnet (f.eks. hvad angår sikkerhedsforanstaltninger) til udveksling af meddelelser med følsomme oplysninger af personlig karakter (f.eks. vedrørende

	ejere/brugere af køretøjer), der klassificeres som "EU Restricted".
31.	Systemet vedligeholdes på en sådan måde, at uautoriseret adgang til data hindres.
32.	Systemet indeholder en tjeneste, der behandler nationale slutbrugeres rettigheder og tilladelser.
33.	Staterne kan kontrollere afsenderens identitet (på statsniveau), ved hjælp af en XML-signatur.
34.	Staterne skal udtrykkelig give andre stater autorisation til at anmode om bestemte oplysninger.
35.	På programniveau omfatter systemet en komplet sikkerheds- og krypteringspolitik, der er i overensstemmelse med det sikkerhedsniveau, der kræves i sådanne tilfælde. Brug af XML-signatur og kryptering ved hjælp af SSL-tunneling sikrer, at oplysningerne ikke kommer ud, og garanterer deres integritet.
36.	Al udveksling af meddelelser kan spores ved hjælp af logføring.
37.	Der er beskyttelse mod sletningsangreb (en tredjepart sletter en meddelelse) og replay- eller indsætningsangreb (en tredjepart gensender eller indsætter en meddelelse).
38.	Systemet benytter certifikater fra en betroet tredjepart (TTP).
39.	Systemet kan håndtere forskellige certifikater for den enkelte stat, afhængig af meddelelsens eller tjenestens art.
40.	Sikkerhedsforanstaltningerne på programniveau er tilstrækkelige til at tillade brug af ikkeakkrediterede net.
41.	Systemet kan anvende ukomplicerede sikkerhedsteknikker såsom en XML-firewall.

3.2.6. *Fleksibilitet*

Nr.	Beskrivelse
42.	Systemet kan udbygges med nye meddelelser og nye funktioner. Tilpasningsomkostningerne er meget lave. Dette skyldes den centraliserede udvikling af programkomponenter.
43.	Staterne kan definere nye meddelelsestyper til bilateral brug. Det er ikke nødvendigt, at alle stater understøtter alle meddelelsestyper.

3.2.7. Support og vedligeholdelse

Nr.	Beskrivelse
44.	Systemet omfatter overvågningsfaciliteter til brug for en central servicetjeneste og/eller centrale operatører for så vidt angår nettet og serverne i de forskellige stater.
45.	Systemet omfatter faciliteter til fjernsupport fra en central servicetjeneste.
46.	Systemet omfatter faciliteter til problemanalyse.
47.	Systemet kan udbygges til nye stater.
48.	Programmet kan nemt installeres af personale med et minimum af færdigheder og erfaring inden for edb. Installationsproceduren skal automatiseres i størst muligt omfang.
49.	Systemet omfatter et miljø til brug for løbende testning og godkendelse.
50.	De årlige omkostninger til vedligeholdelse og support er reduceret mest muligt gennem overholdelse af markedsstandarderne og ved udformning af programmet, så der kræves mindst mulig support fra en central servicetjeneste.

3.2.8. Krav til udformningen

Nr.	Beskrivelse
51.	Systemet er udformet og forsynet med dokumentation med henblik på en lang driftslevetid.
52.	Systemet er udformet, så det er uafhængigt af netværksudbyderen.
53.	Systemet er foreneligt med staternes nuværende hardware/software, idet det arbejder sammen med de registreringssystemer, der anvender åben standard-webtjenesteteknologi (XML, XSD, SOAP, WSDL, HTTP(s), Web services, WSS, X.509 osv.).

3.2.9. Standarder, der anvendes

Nr.	Beskrivelse
54.	Systemet er foreneligt med databeskyttelsesreglerne i forordning (EF) nr. 45/2001 (artikel 21, 22 og 23) og direktiv 95/46/EF.
55.	Systemet er foreneligt med IDA-standarderne.

56.	Systemet understøtter UTF-8.

KAPITEL 4: Evalueringsprocedure i henhold til artikel LAW.PRUM.18 [Forudgående evaluering]

Artikel 1: Spørgeskema

1. Den relevante arbejdsgruppe i Rådet for Den Europæiske Union ("arbejdsgruppe i Rådet") udarbejder et spørgeskema vedrørende hver af de elektroniske dataudvekslinger, der er fastlagt i artikel LAW.PRUM.5 [Formål] til LAW.PRUM.17 [Gennemførelsesforanstaltninger].
2. Så snart Det Forenede Kongerige mener, at det opfylder forudsætningerne for dataudveksling i den relevante datakategori, besvarer det det relevante spørgeskema.

Artikel 2: Forsøgsfase

1. Hvis det er påkrævet og med henblik på at evaluere resultaterne af spørgeskemaet, gennemfører Det Forenede Kongerige en forsøgsfase med en eller flere andre medlemsstater, der allerede udveksler data, jf. Rådets afgørelse 2008/615/RIA. Forsøgsfasen finder sted umiddelbart før eller efter evalueringsbesøget.
2. Vilklårene for og de nærmere bestemmelser om denne forsøgsfase identificeres af den relevante arbejdsgruppe i Rådet og baseres på forudgående aftale med Det Forenede Kongerige. De praktiske detaljer fastlægges af de stater, der deltager i forsøgsfasen.

Artikel 3: Evalueringsbesøg

1. Med henblik på evaluering af resultaterne af spørgeskemaet gennemføres der et evalueringsbesøg.
2. Vilklårene for og de nærmere bestemmelser om besøget identificeres af den relevante arbejdsgruppe i Rådet og baseres på forudgående aftale mellem Det Forenede Kongerige og evalueringsgruppen. Det Forenede Kongerige giver evalueringsgruppen mulighed for at kontrollere den elektroniske dataudveksling i den eller de datakategorier, der skal evalueres, navnlig ved at tilrettelægge et program for besøget, som tager hensyn til evalueringsgruppens ønsker.
3. Inden for en måned efter besøget fremlægger evalueringsgruppen en rapport om evalueringsbesøget, som den sender til Det Forenede Kongerige med henblik på bemærkninger. Gruppen kan i givet fald revidere denne rapport på baggrund af Det Forenede Kongeriges bemærkninger.
4. Evalueringsgruppen består af højst 3 eksperter, der udpeges af de medlemsstater, der deltager i den elektroniske dataudveksling i de datakategorier, der skal evalueres, og som har erfaringer med hensyn til den pågældende datakategori, relevant national sikkerhedsgodkendelse til at behandle disse spørgsmål og er rede til at deltage i mindst et evalueringsbesøg i en anden stat. Evalueringsgruppen omfatter også en repræsentant for Kommissionen.

5. Medlemmerne af evalueringsgruppen respekterer den fortrolige karakter af de oplysninger, de kommer i besiddelse af, når de varetager deres opgave.

Artikel 4: Evalueringer gennemført i henhold til Rådets afgørelse 2008/615/RIA og 2008/616/RIA

Ved gennemførelsen af den evalueringsprocedure, der er omhandlet i artikel LAW.PRUM.18 [Forudgående evaluering] og dette kapitel, tager Rådet gennem den relevante arbejdsgruppe i Rådet hensyn til resultaterne af de evalueringsprocedurer, der er gennemført i forbindelse med vedtagelsen af Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2019/968¹⁵⁶ og (EU) 2020/1188¹⁵⁷. Den relevante arbejdsgruppe i Rådet træffer afgørelse om, hvorvidt det er nødvendigt at gennemføre den forsøgsfase, der er omhandlet i artikel LAW.PRUM.18 [Forudgående evaluering], stk. 1, i dette bilags kapitel 0, artikel 23, stk. 2, og dette kapitels artikel 2.

Artikel 5: Rapport til Rådet

Rådet forelægges en samlet evalueringsrapport, som opsummerer resultaterne af spørgeskemaerne, evalueringsbesøget og, hvis det er relevant, forsøgsfasen, med henblik på Rådets afgørelse i henhold til artikel LAW.PRUM.18 [Forudgående evaluering].

¹⁵⁶ Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2019/968 af 6. juni 2019 om elektronisk udveksling med Det Forenede Kongerige af DNA-oplysninger (EUT L 156 af 13.6.2019, s. 8).

¹⁵⁷ Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1188 af 6. august 2020 om Det Forenede Kongeriges elektroniske udveksling af fingeraftryksdata (EUT L 265 af 12.8.2020, s. 1).

BILAG LAW-2: PASSAGERLISTEOPLYSNINGER

Passagerlisteoplysninger (indsamlet af luftfartsselskaber):

1. PNR-nummer
2. Dato for reservation/udstedelse af billet
3. Planlagt(e) rejsedato(er)
4. Navn(e)
5. Adresse, telefonnummer og elektroniske kontaktoplysninger på passageren, de personer, der har foretaget flyreservationen for passageren, personer, der kan kontaktes for at kontakte en flypassager, og personer, der skal underrettes i tilfælde af en nødsituation
6. Alle disponible oplysninger om betaling/fakturering (herunder oplysninger, der udelukkende vedrører betalingsmetoder for og fakturering af flybilletten, og som ikke indeholder andre oplysninger, der ikke direkte vedrører flyvningen)
7. Fuldstændig rejseplan for en konkret passagerliste
8. Oplysninger om bonusprogrammer (designatorkoden for det luftfartsselskab/den sælger, der forvalter programmet, den rejsendes bonusprogramnummer, medlemsniveau, niveaubeskrivelse og alliancekode)
9. Rejsebureau/rejseagent
10. Rejsestatus for passagerer, herunder bekræftelser, indtjekningsstatus, oplysninger om "no-show" og "go-show"
11. Opsplittede/opdelte PNR-oplysninger
12. OSI-oplysninger (Other Supplementary Information), SSI-oplysninger (Special Service Information) og SSR-oplysninger (Special Service Request)
13. Oplysninger i billetrubrikken, herunder billetnummer, dato for udstedelse af billetten og enkeltbilletter, automatisk billetprisangivelse ("automated ticket fare quote")
14. Pladsoplysninger, herunder pladsnummer
15. Oplysninger om fælles rutenummer ("code sharing")
16. Alle bagageoplysninger
17. Andre passagerers navne på passagerlisten og antal passagerer på passagerlisten, der rejser sammen
18. Eventuelt indsamlede forhåndsuplysninger om passagerer (API-oplysninger) (typen, nummeret, udstedelseslandet og udløbsdatoen for ethvert identitetsdokument, nationalitet, efternavn, fornavn, køn, fødselsdato, luftfartsselskab, rutenummer, afgangsdato, ankomstdato, afgangslufthavn, ankomstlufthavn, afgangstidspunkt og ankomsttidspunkt)

19. Alle historiske ændringer af passagerlisten vedrørende punkt 1-18.

BILAG LAW-3: FORMER FOR KRIMINALITET, DER HENHØRER UNDER EUROPOLS KOMPETENCE

- Terrorisme
- Organiseret kriminalitet
- Narkotikahandel
- Hvidvaskning af penge
- Kriminalitet i forbindelse med nukleare og radioaktive materialer
- Smugling af immigranter
- Menneskehandel
- Kriminalitet i forbindelse med motorkøretøjer
- Manddrab og grov legemsbeskadigelse
- Ulovlig handel med menneskevæv og -organer
- Bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning
- Racisme og fremmedhad
- Røveri og tyveri af særlig grov beskaffenhed
- Ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande
- Underslæb og bedrageri
- Kriminalitet, der skader Unionens finansielle interesser
- Insiderhandel og kursmanipulation på finansmarkederne
- Afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning
- Efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter
- Forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med disse
- Falskmøntneri, forfalskning af betalingsmidler
- IT-kriminalitet
- Korruption
- Ulovlig handel med våben, ammunition og sprængstoffer

- Ulovlig handel med truede dyrearter
- Ulovlig handel med truede plantearter og træsorter
- Miljøkriminalitet, herunder forurening fra skibe
- Ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer
- Seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse, herunder materiale, der viser misbrug af børn, og herved af børn til seksuelle formål
- Folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser.

BILAG LAW-4: FORMER FOR ALVORLIG KRIMINALITET, DER HENHØRER UNDER EUROJUSTS KOMPETENCE

- Terrorisme
- Organiseret kriminalitet
- Narkotikahandel
- Hvidvaskning af penge
- Kriminalitet i forbindelse med nukleare og radioaktive materialer
- Smugling af immigranter
- Menneskehandel
- Kriminalitet i forbindelse med motorkøretøjer
- Manddrab og grov legemsbeskadigelse
- Ulovlig handel med menneskevæv og -organer
- Bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning
- Racisme og fremmedhad
- Røveri og tyveri af særlig grov beskaffenhed
- Ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande
- Underslæb og bedrageri
- Kriminalitet, der skader Unionens finansielle interesser
- Insiderhandel og kursmanipulation på finansmarkederne
- Afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning
- Efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter
- Forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med disse
- Falskmøntneri, forfalskning af betalingsmidler
- IT-kriminalitet
- Korruption

- Ulovlig handel med våben, ammunition og sprængstoffer
- Ulovlig handel med truede dyrearter
- Ulovlig handel med truede plantearter og træsorter
- Miljøkriminalitet, herunder forurening fra skibe
- Ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer
- Seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse, herunder materiale, der viser misbrug af børn, og hvernægning af børn til seksuelle formål
- Folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser.

BILAG LAW-5: ARRESTORDRE

Denne arrestordre er udstedt af en kompetent judiciel myndighed. Der anmodes om, at nedenstående person anholdes og overgives med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning¹⁵⁸.

a) Oplysninger om den eftersørgtes identitet:

Efternavn:

Fornavn(e):

Evt. Pigenavn:

Evt. Kaldenavn:

Køn:

Nationalitet:

Fødselsdato:

Fødested:

Bopæl og/eller kendt adresse:

Det eller de sprog, den eftersørgte forstår (hvis dette vides):

Særlige kendetegn/beskrivelse af den eftersørgte:

Foto og fingeraftryk af den eftersørgte, hvis sådanne foreligger og kan videregives, eller navn og adresse mv. på den person, der skal kontaktes for at fremskaffe foto og fingeraftryk eller en DNA-profil (hvis disse data kan videregives og ikke er vedlagt)

b) Afgørelse, der danner grundlag for arrestordren:

1. Arrestordre eller eksigibel
retsafgørelse med samme

¹⁵⁸ Denne arrestordre skal udfærdiges på eller oversættes til et af den fuldbyrdende stats officielle sprog, når denne stat kendes, eller til et andet sprog, som denne stat accepterer.

retskraft:	
Art:	
2. Eksigibel dom:	
Sagsnr.:	

c) Straffens varighed:	
1. Maksimal varighed af den frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, der kan idømmes for lovovertrædelsen eller lovovertrædelserne:	
2. Varighed af den faktisk idømte frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning:	
Resterende ikkeudstået del af straffen:	

d) Det angives, om den pågældende selv var til stede under den retssag, der førte til afgørelsen:	
1.	☐ <u>Ja, den pågældende var selv til stede under den retssag, der førte til afgørelsen.</u>
2.	☐ <u>Nej, den pågældende var ikke selv til stede under den retssag, der førte til afgørelsen.</u>
3.	Bekræft i benægtende fald en af følgende muligheder, hvis det er relevant:
	☐ 3.1a. den pågældende er blevet indkaldt personligt den ... (dag/måned/år) og er dermed blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, og er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om han/hun ikke er til stede under retssagen
	ELLER

- ☐ 3.1b. den pågældende er ikke blevet indkaldt personligt, men er på anden måde faktisk blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at vedkommende var klar over den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om han/hun ikke er til stede under retssagen

ELLER

- ☐ 3.2. den pågældende var klar over den berammede retssag og havde givet et mandat til en juridisk rådgiver, der var udnævnt enten af den pågældende person eller af staten til at forsvare ham/hende under retssagen, og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen

ELLER

- ☐ 3.3. den pågældende har fået afgørelsen forkyndt den ... (dag/måned/år) og er udtrykkeligt blevet underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor han/hun har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, inkl. nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og

- ☐ den pågældende har udtrykkeligt erklæret, at han/hun ikke anfægter afgørelsen

ELLER

- ☐ en pågældende har ikke anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende frist

ELLER

- ☐ 3.4. den pågældende har ikke personligt fået afgørelsen forkyndt, men
- den pågældende vil personligt få afgørelsen forkyndt snarest muligt efter overgivelsen, og
 - den pågældende vil efter at have fået afgørelsen forkyndt udtrykkeligt blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor han/hun har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, inkl. nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og
 - den pågældende vil blive underrettet om den frist, inden for hvilken han/hun skal anmode om en sådan fornyet prøvelse eller anke, som vil

være dage.

4. Anfør venligst for det felt i punkt 3.1b, 3.2 eller 3.3, hvor der er sat kryds, om den relevante betingelse er blevet opfyldt:

.....
.....

e) Lovovertrædelser:

Denne arrestordre vedrører i alt [] lovovertrædelser.

Beskrivelse af de omstændigheder, under hvilke lovovertrædelserne eller lovovertrædelserne er begået, herunder tidspunktet (dato og klokkeslæt), stedet og omfanget af den eftersøgte deltagelse heri.

Lovovertrædelsens eller lovovertrædelsernes karakter og retlige beskrivelse samt den relevante retsforordning/lov:

- I. Følgende gælder kun, hvis både udstedelsesstaten og fuldbyrdesstaten har givet meddelelse i henhold til aftalens artikel LAW.SURR 79 [Anvendelsesområde], stk. 4: Angiv med kryds, om det drejer sig om en eller flere af følgende lovovertrædelser, som i udstedelsesstaten straffes med en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tre år som defineret i udstedelsesstatens lovgivning:

- ☐ deltagelse i en kriminel organisation
- ☐ terrorisme som defineret i aftalens bilag LAW-7
- ☐ menneskehandel
- ☐ seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi
- ☐ ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer
- ☐ ulovlig handel med våben, ammunition og sprængstoffer
- ☐ korruption, inklusive bestikkelse

- ☐ svig, herunder svig, der skader Det Forenede Kongeriges, en medlemsstats eller Unionens finansielle interesser
- ☐ hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold
- ☐ falskmøntneri
- ☐ IT-kriminalitet
- ☐ miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og truede plantearter og -sorter
- ☐ medvirken til ulovlig indrejse og ulovligt ophold
- ☐ manddrab, grov legemsbeskadigelse
- ☐ ulovlig handel med menneskevæv og -organer
- ☐ bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning
- ☐ racisme og fremmedhad
- ☐ organiseret eller væbnet tyveri
- ☐ ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande
- ☐ bedrageri
- ☐ afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning
- ☐ efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter
- ☐ forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med disse
- ☐ forfalskning af betalingsmidler
- ☐ ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer
- ☐ ulovlig handel med nukleare eller radioaktive materialer
- ☐ handel med stjålne motorkøretøjer
- ☐ voldtægt
- ☐ forsætlig brandstiftelse

☐ strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed

☐ kapring af skibe/fly/rumfartøjer

☐ sabotage

II. Detaljeret beskrivelse af den eller de begåede lovovertrædelser, der ikke hører ind under lovovertrædelserne i punkt I:

f) Andre forhold af relevans for sagen (fakultative oplysninger):
(NB: Dette kunne f.eks. være bemærkninger om ekstraterritorialitet, afbrydelse af forældelsesfrister og andre konsekvenser af lovovertrædelsen)

g) Denne arrestordre gælder også for beslaglæggelse og udlevering af genstande, som er påkrævet som bevismateriale:

Denne arrestordre gælder også for beslaglæggelse og udlevering af genstande, som den eftersøgte har erhvervet som resultat af lovovertrædelsen:

Beskrivelse af genstandene og disses lokalisering (hvis kendt):

h) Den eller de lovovertrædelser, som ligger til grund for udstedelsen af denne arrestordre, kan straffes

med eller har ført til livsvarig fængselsstraf eller en anden livsvarig sikkerhedsforanstaltning:

udstedelsesstaten vil på anmodning af fuldbyrdelsesstaten give sikkerhed for, at den vil:

☐ prøve den idømte straf på ny — enten på anmodning eller senest efter 20 år
og/eller

☐ opfordre til anvendelse af lempeligere foranstaltninger, som den pågældende er berettiget til i henhold til udstedelsesstatens lovgivning og praksis, med det formål ikke at fuldbyrde en sådan straf eller foranstaltning.

i) Den judicielle myndighed, der har udstedt arrestordren:

Officiel betegnelse:

Navnet på dennes repræsentant:¹

Funktion (titel/stilling):

Sagsnummer:

Adresse:

Tlf. (landekode) (lokalt
områdenummer):

Fax (landekode) (lokalt
områdenummer):

E-mail:

Navn og adresse mv. på den
person, der skal kontaktes med
henblik på den praktiske
tilrettelæggelse af overgivelsen:

Såfremt der er udpeget en central myndighed til varetagelse af fremsendelsen og den

¹ I de forskellige sprogudgaver indsættes en henvisning til "indehaveren" af den judicielle myndighed.

administrative modtagelse af arrestordrer:		
Navnet på den centrale myndighed:		
Kontaktperson, hvis en sådan findes (titel/stilling og navn):		
Adresse:		
Tlf. (landekode) (lokalt områdenummer):		
Fax (landekode) (lokalt områdenummer):		
E-mail:		
Den udstedende judicielle myndigheds og/eller dennes repræsentants underskrift:		
Efternavn:		
Funktion (titel/stilling):		
Dato:		
Officielt stempel (hvis et sådant findes):		

BILAG LAW-6: UDVEKSLING AF STRAFFEREGISTEROPLYSNINGER — TEKNISKE OG PROCEDUREMÆSSIGE SPECIFIKATIONER

KAPITEL 1 — ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1: Formål

Formålet med dette bilag er at fastlægge de administrative og tekniske bestemmelser, der er nødvendige for gennemførelsen af tredje del, afsnit IX [Udveksling af strafferegisteroplysninger].

Artikel 2: Kommunikationsnet

1. Elektronisk udveksling af strafferegisteroplysninger mellem en medlemsstat på den ene side og Det Forenede Kongerige på den anden side foregår ved hjælp af en fælles kommunikationsinfrastruktur, der omfatter krypterede meddelelser.
2. Den fælles kommunikationsinfrastruktur er Trans European Services for Telematics between Administrations (TESTA)-kommunikationsnetværket. Enhver yderligere udvikling heraf eller ethvert alternativt sikret netværk sikrer, at den eksisterende fælles kommunikationsinfrastruktur fortsat opfylder sikkerhedskravene for udveksling af strafferegisteroplysninger.

Artikel 3: Sammenkoblingssoftware

1. Staterne bruger en standardiseret sammenkoblingssoftware, der gør det muligt for deres centrale myndigheder at oprette forbindelse til den fælles kommunikationsinfrastruktur med henblik på elektronisk udveksling af oplysninger fra strafferegistret med de andre stater i overensstemmelse med bestemmelserne i tredje del, afsnit IX [Udveksling af strafferegisteroplysninger], og nærværende bilag.
2. For medlemsstaterne er sammenkoblingssoftwaren ECRIS-referencegennemførelsessoftwaren eller deres nationale ECRIS-gennemførelsessoftware, der om nødvendigt tilpasses med henblik på udveksling af oplysninger med Det Forenede Kongerige som fastsat i denne aftale.
3. Det Forenede Kongerige er ansvarligt for udviklingen og driften af sin egen sammenkoblingssoftware. Med henblik herpå sikrer Det Forenede Kongerige senest inden denne aftales ikrafttræden, at den nationale sammenkoblingssoftware fungerer i overensstemmelse med de protokoller og tekniske specifikationer, der er fastsat for ECRIS-referencegennemførelsessoftwaren, og med eventuelle yderligere tekniske krav, der er fastsat af eu-LISA.
4. Det Forenede Kongerige sikrer endvidere, at eventuelle efterfølgende tekniske tilpasninger af dets nationale sammenkoblingssoftware, som kræves i forbindelse med eventuelle ændringer af de tekniske specifikationer, der er fastsat for ECRIS-referencegennemførelsessoftwaren, eller ændringer af eventuelle yderligere tekniske krav, der er fastsat af eu-LISA, gennemføres uden unødigt forsinkelse. Med henblik herpå sikrer Unionen, at Det Forenede Kongerige uden unødigt forsinkelse underrettes om eventuelle planlagte ændringer af de tekniske specifikationer eller krav og modtager alle de oplysninger, der er nødvendige for, at Det Forenede Kongerige kan opfylde sine forpligtelser i henhold til dette bilag.

Artikel 4: Oplysninger i meddelelser, anmodninger og svar

1. Alle meddelelser i henhold til artikel LAW.EXINF.123 [Meddelelser] indeholder følgende obligatoriske oplysninger:

- a) oplysning om domfældte (fulde navn, fødselsdato, fødested (by og stat), køn, nationalitet og eventuelt tidligere navn(e))
- b) oplysning om dommens form (dato for domfældelsen, retsinstansens benævnelse, dato, hvor afgørelsen blev endelig)
- c) oplysning om den strafbare handling, der har givet anledning til straffedommen (dato for den strafbare handling, der ligger til grund for dommen, den strafbare handlingens navn eller retlige beskrivelse samt henvisning til de relevante bestemmelser) og
- d) oplysning om dommens indhold (navnlig sanktionen samt eventuelle supplerende sanktioner, sikkerhedsforanstaltninger og efterfølgende afgørelser, der ændrer fuldbyrdelsen af dommen).

2. Følgende fakultative oplysninger fremsendes i meddelelserne, hvis oplysningerne er blevet registreret i strafferegistret (litra a) til d)) eller er tilgængelige for den centrale myndighed (litra e) til h)):

- a) domfældtes forældres navne
- b) dommens referencenummer
- c) stedet for den strafbare handling
- d) rettighedsfortabelser som følge af straffedommen
- e) domfældtes personnummer eller typen og nummeret på dennes identifikationsdokument
- f) fingeraftryk, der er taget fra den pågældende person
- g) eventuelt pseudonym og/eller kaldenavn(e)
- h) ansigtsbillede.

Desuden kan eventuelle andre oplysninger om domme som registreret i strafferegistret fremsendes.

3. Anmodninger om oplysninger som omhandlet i artikel LAW.EXINF.125 [Anmodninger om oplysninger] indgives i et standardiseret elektronisk format i overensstemmelse med formularen i kapitel 2 [FORMULARER] i dette bilag på et af de officielle sprog i den anmodede stat.

4. Alle svar på anmodninger, der er omhandlet i artikel LAW.EXINF.126 [Svar på anmodninger] indgives i et standardiseret elektronisk format i overensstemmelse med formularen i kapitel 2 [FORMULARER] i dette bilag og ledsages af en liste over domme i henhold til national ret. Den anmodede stat svarer enten på et af sine officielle sprog eller på et sprog, der accepteres af begge parter. Det Forenede Kongerige på den ene side og Unionen på vegne af en hvilken som helst af dens medlemsstater på den anden side kan meddele specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde om, hvilke(t) sprog man accepterer ud over den pågældende stats officielle sprog.

5. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde vedtager eventuelle ændringer af formularerne i kapitel 2 [FORMULARER] i dette bilag, jf. stk. 3 og 4.

Artikel 5: Format til overførsel af oplysninger

1. Når der overføres oplysninger i henhold til artikel LAW.EXINF.123 [Meddelelser] og artikel LAW.EXINF.126 [Svar på anmodninger] om den strafbare handlingens navn eller retlige beskrivelse og om gældende retlige bestemmelser, henviser staterne til den tilsvarende kode for hver af de strafbare handlinger, der henvises til i overførslen, som fastsat i tabellen over strafbare handlinger i kapitel 3 [STANDARDISERET FORMAT TIL OVERFØRSEL AF OPLYSNINGER] i dette bilag. Hvis den

strafbare handling ikke svarer til nogen specifik underkategori, anvendes koden "åben kategori" for den relevante eller nærmeste kategori af strafbare handlinger undtagelsesvis. Hvis sidstnævnte ikke findes, anvendes koden for "andre strafbare handlinger" i forbindelse med den pågældende strafbare handling.

2. Medlemsstaterne kan også give disponible oplysninger om graden af fuldbyrdelse og medvirken i den strafbare handling og en eventuel hel eller delvis fritagelse for strafansvar, eller om gentagelsestilfælde.

3. Når der overføres oplysninger i henhold til artikel LAW.EXINF.123 [Meddelelser] og artikel LAW.EXINF.126 [Svar på anmodninger] om dommens indhold, navnlig sanktionen samt eventuelle supplerende sanktioner, sikkerhedsforanstaltninger og efterfølgende afgørelser, der ændrer fuldbyrdelsen af dommen, henviser staterne til den tilsvarende kode for hver af de straffe og foranstaltninger, der henvises til i overførslen, som fastsat i tabellen over straffe og foranstaltninger i kapitel 3 [STANDARDISERET FORMAT TIL OVERFØRSEL AF OPLYSNINGER] i dette bilag. Hvis straffen eller foranstaltningen ikke svarer til nogen specifik underkategori, anvendes koden "åben kategori" for den relevante eller nærmeste kategori af straffe og foranstaltninger undtagelsesvis. Hvis sidstnævnte ikke findes, anvendes koden for "andre straffe og foranstaltninger" i forbindelse med den pågældende straf eller foranstaltning.

4. Staterne forelægger også, hvis det er relevant, tilgængelige oplysninger om arten af og/eller betingelserne for gennemførelse af den straf eller foranstaltning, der er pålagt i henhold til parametertabellen i kapitel 3 [STANDARDISERET FORMAT TIL OVERFØRSEL AF OPLYSNINGER] i dette bilag. Parameteren "ikkestrafferetlig afgørelse" anføres kun i de tilfælde, hvor oplysninger om en sådan afgørelse gives frivilligt af den stat, hvor den pågældende person er statsborger, når den besvarer en anmodning om oplysninger om domme.

5. Staterne stiller følgende oplysninger til rådighed for specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde, navnlig for at formidle disse oplysninger til andre stater:

- a) listen over nationale strafbare handlinger inden for hver af de kategorier, der er nævnt i tabellen over strafbare handlinger i kapitel 3 [STANDARDISERET FORMAT TIL OVERFØRSEL AF OPLYSNINGER] i dette bilag. Listen skal omfatte den strafbare handlingens navn og retlige beskrivelse og en henvisning til de relevante retlige bestemmelser. Den kan også omfatte en kort beskrivelse af det bærende element i den strafbare handling,
- b) listen over typer af sanktioner, eventuelle supplerende sanktioner, sikkerhedsforanstaltninger og eventuelle efterfølgende afgørelser, der ændrer fuldbyrdelsen af dommen, som fastlagt i national lovgivning i hver af de kategorier, der er omhandlet i tabellen over straffe og foranstaltninger i kapitel 3 [STANDARDISERET FORMAT TIL OVERFØRSEL AF OPLYSNINGER] i dette bilag. Den kan også omfatte en kort beskrivelse af den specifikke straf eller foranstaltning.

6. De i stk. 5 nævnte lister og beskrivelser ajourføres regelmæssigt af staterne. De ajourførte oplysninger sendes til specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde.

7. Specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde vedtager eventuelle ændringer af tabellerne i kapitel 3 [STANDARDISERET FORMAT TIL OVERFØRSEL AF OPLYSNINGER] i dette bilag, jf. stk. 1 til 4.

Artikel 6: Kontinuitet i overførslen

Hvis der midlertidigt ikke er adgang til den elektroniske metode til overførsel af oplysninger, fremsender staterne oplysninger ved hjælp af ethvert middel, som kan efterlade et skriftligt spor, og

som gør det muligt for den centrale myndighed i den anmodede stat at fastslå ægtheden heraf i hele den periode, hvor adgangen er afbrudt.

Artikel 7: Statistik og rapporter

1. Der udføres jævnligt en evaluering af den elektroniske udveksling af oplysninger fra strafferegistre i henhold til tredje del, afsnit IX [Udveksling af strafferegisteroplysninger]. Evalueringen baseres på statistikkerne og rapporterne fra de respektive stater.

2. Hver stat udarbejder statistikker over den udveksling, der er genereret af sammenkoblingssoftwaren, og fremsender hver måned disse til specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde og til eu-LISA. Staterne forelægger også specialudvalget vedrørende retshåndhævelse og retligt samarbejde og eu-LISA statistikker om antallet af statsborgere fra andre stater, der er dømt på deres territorium, og om antallet af sådanne domme.

Artikel 8: Tekniske specifikationer

Staterne overholder de fælles tekniske specifikationer for elektronisk udveksling af strafferegisteroplysninger som stillet til rådighed af eu-LISA i forbindelse med gennemførelsen af denne aftale og tilpasser deres systemer efter behov uden unødigt forsinkelse.

KAPITEL 2 — FORMULARER

Anmodning om oplysninger fra strafferegistret

a) Oplysninger om den begærende stat:

Stat:

Central(e) myndighed(er):

Kontaktperson:

Tlf. (med landekode og evt. områdenr.):

Fax (med landekode og evt. områdenr.):

E-mailadresse:

Postadresse:

Sagens referencenummer, hvis det kendes:

b) Oplysninger om identiteten på den person, som anmodningen vedrører ⁽¹⁾:

Fulde navn (fornavne og alle efternavne):

Tidligere navne:

Eventuelle pseudonymer og/eller kodenavne:

Køn: M ☐ K ☐

Nationalitet:

Fødselsdato (med tal: dd/mm/åååå):

Fødested (by og land):

Faderens navn:

Moderens navn:

Kendt opholdssted eller adresse:

Personnummer eller type og nummer på vedkommendes identifikationsdokument:

Fingeraftryk:

Ansigtsbillede:

Andre identitetsoplysninger, hvis sådanne foreligger:

c) Formålet med anmodningen:

Der sættes kryds i det relevante felt

(1) ☐ straffesag (angiv venligst, hvilken myndighed der behandler sagen, samt eventuelt sagens referencenummer) ...

...

(2) ☐ anmodning uden forbindelse til en straffesag (angiv venligst, hvilken myndighed der behandler sagen, samt eventuelt sagens referencenummer ved afkrydsning i det relevante felt):

i) ☐ fra en retsmyndighed ...

...

ii) ☐ fra en kompetent administrativ myndighed ...

...

iii) ☐ fra personen om oplysninger fra sit eget strafferegister ...

...

Formål, til hvilket der anmodes om oplysninger:

Bistandssøgende myndighed:

☐ Den pågældende person har ikke givet sit samtykke til udlevering af oplysningerne (når den pågældende person er blevet bedt om samtykke i overensstemmelse med den begærende stats lovgivning).

Kontaktperson, hvis der er brug for supplerende oplysninger:

Efternavn:

Tlf.:

E-mailadresse:

Andre oplysninger (f.eks. om anmodningen er hastende):

Svar på anmodningen

Oplysninger om den pågældende person

Der sættes kryds i det relevante felt

Undertegnede myndighed bekræfter:

- ☐ at strafferegistret ikke indeholder oplysninger om domme afsagt over den pågældende person
- ☐ strafferegistret indeholder oplysninger om domme afsagt over den pågældende person; en domsoversigt vedlægges
- ☐ at strafferegistret indeholder andre oplysninger om den pågældende person; oplysningerne vedlægges (fakultativt);
- ☐ at strafferegistret indeholder oplysninger om domme afsagt over den pågældende person, men at domsstaten har tilkendegivet, at oplysninger om disse domme kun må overføres til brug for en straffesag. Anmodning om flere oplysninger kan sendes direkte til ... (angiv venligst domsstaten)
- ☐ at i henhold til national ret i den anmodede stat må anmodninger om oplysninger, der skal anvendes til andre formål end en straffesag, ikke behandles.

Kontaktperson, hvis der er brug for supplerende oplysninger:

Efternavn:

Tlf.:

E-mailadresse:

Andre oplysninger (begrænsninger i anvendelsen af data vedrørende anmodninger uden forbindelse til en straffesag):

Angiv venligst, hvor mange sider der er vedlagt denne svarformular:

Udfærdiget i

den

Underskrift og eventuelt officielt stempel:

Navn og stilling/organisation:

Der vedlægges eventuelt en domsoversigt, og hele sagen sendes til den begærende stat. Det er ikke nødvendigt at oversætte formularen eller domsoversigten til den begærende stats sprog.

⁽¹⁾ For at gøre det lettere at identificere personen, bør der afgives så mange oplysninger som muligt.

KAPITEL 3 — STANDARDISERET FORMAT TIL OVERFØRSEL AF OPLYSNINGER

Fælles tabel over kategorier af strafbare handlinger, herunder en tabel over parametre, jf. kapitel 1, artikel 5 [Format til overførsel af oplysninger], stk. 1 og 2

Kode	Kategorier og underkategorier af straffe og foranstaltninger
0100 00 Åben	Forbrydelser omfattet af den internationale straffedomstols straffemyndighed

kategori	
0101 00	Folkedrab
0102 00	Forbrydelser mod menneskeheden
0103 00	Krigsforbrydelser
0200 00 Åben kategori	Deltagelse i en kriminel organisation
0201 00	Ledelse af en kriminel organisation
0202 00	Bevidst medvirken i en kriminel organisations strafbare aktiviteter
0203 00	Bevidst medvirken i en kriminel organisations ikke-strafbare aktiviteter
0300 00 Åben kategori	Terrorisme
0301 00	Ledelse af en terrorgruppe
0302 00	Bevidst medvirken i en terrorgruppes aktiviteter
0303 00	Finansiering af terrorisme
0304 00	Offentlig opfordring til at begå en terrorhandling
0305 00	Rekruttering til eller oplæring i terrorisme
0400 00 Åben kategori	Menneskehandel
0401 00	Menneskehandel med henblik på udnyttelse af arbejdskraft eller ydelser
0402 00	Menneskehandel med henblik på udnyttelse af andres prostitution eller anden form for seksuel udnyttelse

0403 00	Menneskehandel med henblik på fjernelse af organer eller væv fra mennesker
0404 00	Menneskehandel med henblik på slaveri, slaverilignende forhold eller tvangsarbejde
0405 00	Menneskehandel med henblik på udnyttelse af mindreåriges arbejdskraft eller ydelser
0406 00	Menneskehandel med henblik på udnyttelse af mindreåriges prostitution eller anden form for seksuel udnyttelse af dem
0407 00	Menneskehandel med henblik på fjernelse af organer eller væv fra mindreårige
0408 00	Menneskehandel med henblik på udnyttelse af mindreårige til slaveri, slaverilignende forhold eller tvangsarbejde
0500 00 Åben kategori	Ulovlig handel (1) og andre strafbare handlinger i forbindelse med våben, skydevåben, dele og komponenter hertil, ammunition og sprængstoffer
0501 00	Ulovlig fremstilling af våben, skydevåben, dele og komponenter hertil, ammunition og sprængstoffer
0502 00	Ulovlig handel med våben, skydevåben, dele og komponenter hertil, ammunition og sprængstoffer på nationalt plan (2)
0503 00	Ulovlig eksport af våben, skydevåben, dele og komponenter hertil, ammunition og sprængstoffer
0504 00	Uautoriseret besiddelse eller brug af våben, skydevåben, dele og komponenter hertil, ammunition og sprængstoffer
0600 00 Åben kategori	Miljøkriminalitet
0601 00	Ødelæggelse eller beskadigelse af beskyttede dyre- og plantearter
0602 00	Ulovlig udledning af forurenende stoffer eller ioniserende stråling i luft, jord eller vand
0603 00	Strafbare handlinger vedrørende affald, herunder farligt affald
0604 00	Strafbare handlinger vedrørende ulovlig handel (1) med beskyttede dyre- eller plantearter eller dele heraf

0605 00	Uforsætlige miljøforbrydelser
0700 00 Åben kategori	Strafbare handlinger vedrørende narkotika eller prækursorer og andre strafbare handlinger mod folkesundheden
0701 00	Strafbare handlinger vedrørende ulovlig handel (3) med narkotika, psykotrope stoffer og prækursorer, som ikke kun er til eget forbrug
0702 00	Ulovligt forbrug af narkotika, samt køb, besiddelse, fremstilling eller produktion heraf alene til eget forbrug
0703 00	Hjælp eller tilskyndelse til andre til at tage narkotika eller psykotrope stoffer ulovligt
0704 00	Fremstilling eller produktion af narkotika ikke udelukkende til eget forbrug
0800 00 Åben kategori	Forbrydelser mod liv og legeme
0801 00	Uforsægtligt manddrab
0802 00	Forsægtligt manddrab under særligt skærpende omstændigheder (4)
0803 00	Uagtsomt manddrab
0804 00	Forsægtligt drab på en nyfødt begået af moderen
0805 00	Ulovlig abort
0806 00	Ulovlig aktiv dødshjælp
0807 00	Medvirken til selvmord
0808 00	Vold med døden til følge
0809 00	Forårsagelse af alvorlig legemsbeskadigelse, vansiring eller varig invaliditet
0810 00	Uforsægtlig forårsagelse af alvorlig legemsbeskadigelse, vansiring eller varig invaliditet
0811 00	Forårsagelse af mindre legemsbeskadigelse

0812 00	Uforsætlig forårsagelse af mindre legemsbeskadigelse
0813 00	Fremkaldelse af fare for liv eller alvorlig legemsbeskadigelse
0814 00	Tortur
0815 00	Undladelse af at yde hjælp eller bistand
0816 00	Strafbare handlinger vedrørende fjernelse af organer eller væv uden tilladelse eller samtykke
0817 00	Strafbare handlinger vedrørende ulovlig handel (3) med menneskeorganer og væv
0818 00	Vold eller trusler i hjemmet
0900 00 Åben kategori	Forbrydelser mod den personlige frihed, værdighed og andre beskyttede interesser, herunder racisme og fremmedhad
0901 00	Kidnapning, kidnapning med krav om løsepenge, frihedsberøvelse
0902 00	En offentlig myndigheds ulovlige anholdelse eller anden frihedsberøvelse
0903 00	Gidseltagning
0904 00	Ulovlig beslaglæggelse af et fly eller et skib
0905 00	Æreskrænkelse, bagvaskelse, injurier, forhånelse
0906 00	Trusler
0907 00	Tvang, pres, forfølgelse, chikane eller aggressioner af psykologisk eller følelsesmæssig karakter
0908 00	Afpresning
0909 00	Afpresning af særlig alvorlig karakter
0910 00	Ulovlig indtrængen på privat område
0911 00	Anden krænkelse af privatlivets fred end ulovlig indtrængen på privat område

0912 00	Strafbare handlinger mod beskyttelsen af personoplysninger
0913 00	Ulovlig aflytning af data eller kommunikation
0914 00	Diskrimination på grund af køn, race, seksuel orientering, religion eller etnisk oprindelse
0915 00	Offentlig tilskyndelse til racediskrimination
0916 00	Offentlig tilskyndelse til racehad
0917 00	Pengeafpresning
1000 00 Åben kategori	Seksualforbrydelser
1001 00	Voldtægt
1002 00	Voldtægt af særlig farlig karakter (5), bortset fra voldtægt af mindreårig
1003 00	Seksuelt overgreb
1004 00	Medvirken til prostitution eller anden seksuel omgang som kunde
1005 00	Blufærdighedskrænkelser
1006 00	Sexchikane
1007 00	Prostitution
1008 00	Seksuel udnyttelse af børn
1009 00	Strafbare handlinger vedrørende børnepornografi eller usædelige billeder af mindreårige
1010 00	Voldtægt af mindreårig
1011 00	Seksuelt overgreb på mindreårig
1100 00	Forbrydelser i familieforhold

Åben kategori	
1101 00	Ulovligt seksuelt forhold mellem nærtstående familiemedlemmer
1102 00	Polygami
1103 00	Manglende betaling af underholdsbidrag eller opfyldelse af underholdspligten
1104 00	Misrøgt eller svigt af en mindreårig eller en handicappet
1105 00	Manglende overholdelse af en kendelse om overdragelse eller fjernelse af en mindreårig
1200 00 Åben kategori	Forbrydelser mod staten, den offentlige orden, retten eller embedsmænd
1201 00	Spionage
1202 00	Højforræderi
1203 00	Strafbare handlinger vedrørende valg og folkeafstemninger
1204 00	Attentat mod statsoverhovedets liv eller helbred
1205 00	Fornærmelser rettet mod staten, nationen eller statssymboler
1206 00	Fornærmelse af eller modstand mod en repræsentant for den offentlige myndighed
1207 00	Afpresning af eller tvang mod en repræsentant for den offentlige myndighed
1208 00	Overfald på eller trusler mod en repræsentant for den offentlige myndighed
1209 00	Forbrydelser mod den offentlige orden og fred
1210 00	Vold under sportsbegivenheder
1211 00	Tyveri af offentlige eller administrative dokumenter
1212 00	Hindring af rettens arbejde eller vildledning af retten, falsk anklage i forbindelse med

	en straffesag eller anden retssag, falsk forklaring
1213 00	Ulovlig personifikation af en person eller en myndighed
1214 00	Flugt fra lovlig anholdelse eller forvaring
1300 00 Åben kategori	Forbrydelser mod offentlig ejendom eller offentlige interesser
1301 00	Svindel med offentlige ydelser, socialsikring eller familieydelser
1302 00	Svindel, der påvirker europæiske ydelser eller tilskud
1303 00	Forbrydelser vedrørende ulovligt hasardspil
1304 00	Vanskeliggørelse af offentlige udbudsprocedurer
1305 00	Aktiv eller passiv korruption begået af en embedsmand eller en person i offentligt embede eller med offentlig myndighed
1306 00	Underslæb, uretmæssig tilegnelse eller anden omledning af ejendom foretaget af en embedsmand
1307 00	Embedsmisbrug begået af en embedsmand
1400 00 Åben kategori	Told- og skattesvig
1401 00	Skattesvig
1402 00	Toldsvig
1500 00 Åben kategori	Økonomiske og handelsrelaterede forbrydelser
1501 00	Konkurs eller svigagtig insolvens
1502 00	Overtrædelse af regnskabsreglerne, underslæb, skjul af aktiver eller ulovlig forøgelse

	af et selskabs gæld
1503 00	Overtrædelse af konkurrencereglerne
1504 00	Hvidvaskning af udbytte fra strafbare forhold
1505 00	Aktiv eller passiv korruption i den private sektor
1506 00	Afsløring af en hemmelighed eller brud på tavshedspligt
1507 00	"Insiderhandel"
1600 00 Åben kategori	Formueforbrydelser eller beskadigelse af varer
1601 00	Ulovlig tilegnelse
1602 00	Ulovlig tilegnelse eller omledning af energi
1603 00	Bedrageri, herunder svig
1604 00	Handel med stjålne varer
1605 00	Ulovlig handel (6) med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande
1606 00	Forsætlig beskadigelse eller ødelæggelse af ejendom
1607 00	Uagtsom beskadigelse eller ødelæggelse af ejendom
1608 00	Sabotage
1609 00	Forbrydelser mod industrielle eller intellektuelle ejendomsrettigheder
1610 00	Brandstiftelse
1611 00	Brandstiftelse med personers død eller tilskadekomst til følge
1612 00	Anstiftelse af skovbrand
1700 00	Tyveri

Åben kategori	
1701 00	Tyveri
1702 00	Tyveri efter ulovlig indtrængen på privat område
1703 00	Tyveri med brug af vold eller våben eller trusler om brug af vold eller våben mod en person
1704 00	Former for tyveri af særlig grov karakter, der ikke omfatter brug af vold eller våben eller brug af trusler om vold eller våben mod en person
1800 00 Åben kategori	Forbrydelser mod informationssystemer og anden computerrelateret kriminalitet
1801 00	Ulovlig adgang til informationssystemer
1802 00	Ulovligt indgreb i informationssystemer
1803 00	Ulovligt indgreb i data
1804 00	Fremstilling, besiddelse, udbredelse af eller handel med computeranordninger eller data, som gør det muligt at begå computerrelaterede forbrydelser
1900 00 Åben kategori	Forfalskning af betalingsmidler
1901 00	Eftergørelse eller forfalskning af valuta
1902 00	Eftergørelse af andre betalingsmidler end kontanter
1903 00	Eftergørelse eller forfalskning af offentlige sikkerhedsdokumenter
1904 00	Omsætning/anvendelse af eftergjort eller forfalsket valuta, andre betalingsmidler end kontanter eller offentlige sikkerhedsdokumenter
1905 00	Besiddelse af en anordning til eftergørelse eller forfalskning af valuta eller offentlige sikkerhedsdokumenter

2000 00 Åben kategori	Forfalskning af dokumenter
2001 00	En privatpersons forfalskning af et offentligt eller administrativt dokument
2002 00	En embedsmands eller en offentlig myndigheds forfalskning af et dokument
2003 00	Fremlægelse eller erhvervelse af et forfalsket offentligt eller administrativt dokument; en embedsmands eller en offentlig myndigheds fremlægelse eller erhvervelse af et forfalsket dokument
2004 00	Anvendelse af forfalskede offentlige eller administrative dokumenter
2005 00	Besiddelse af en anordning til forfalskning af offentlige eller administrative dokumenter
2006 00	En privatpersons forfalskning af private dokumenter
2100 00 Åben kategori	Overtrædelse af færdselsloven
2101 00	Uforsvarlig kørsel
2102 00	Spirituskørsel og kørsel under påvirkning af narkotika
2103 00	Kørsel uden kørekort eller med frataget kørekort
2104 00	Manglende standsning i tilfælde af færdselsuheld
2105 00	Undvigelse af vejkontrol
2106 00	Overtrædelser vedrørende vejtransport
2200 00 Åben kategori	Overtrædelse af arbejdsretten
2201 00	Ulovlig ansættelse

2202 00	Overtrædelser vedrørende aflønning, herunder socialsikringsbidrag
2203 00	Overtrædelser vedrørende arbejdsforhold og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen
2204 00	Overtrædelser vedrørende adgang til eller udøvelse af en erhvervsaktivitet
2205 00	Overtrædelser af arbejds- og hviletidsbestemmelser
2300 00 Åben kategori	Overtrædelse af udlændingeloven
2301 00	Ulovlig indrejse eller ulovligt ophold
2302 00	Medvirken til ulovlig indrejse eller ulovligt ophold
2400 00 Åben kategori	Tilsidesættelse af militære forpligtelser
2500 00 Åben kategori	Overtrædelser vedrørende hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer
2501 00	Ulovlig import, eksport eller levering af hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer
2600 00 Åben kategori	Overtrædelser vedrørende nukleart materiale eller andre farlige radioaktive stoffer
2601 00	Ulovlig import, eksport, levering eller erhvervelse af nukleart eller radioaktivt materiale
2700 00 Åben kategori	Andre overtrædelser
2701 00	Andre forsætlige overtrædelser
2702 00	Andre uagtsomme overtrædelser

- (1) Medmindre andet er anført i denne kategori, forstås ved "handel" import, eksport, erhvervelse, salg, levering, transport eller overførsel.
- (2) Handel omfatter i forbindelse med denne underkategori erhvervelse, salg, levering, transport eller overførsel.
- (3) Handel omfatter i forbindelse med denne underkategori import, eksport, erhvervelse, salg, levering, transport eller overførsel.
- (4) F.eks. særligt grove forhold.
- (5) F.eks. voldtægt af særlig brutal karakter.
- (6) Handel omfatter import, eksport, erhvervelse, salg, levering, transport eller overførsel.

Parametre		
Grad af fuldbyrdelse:	Fuldbyrdet gerning	C
	Forsøg eller forberedelse	A
	Uoplyst	Ø
Grad af medvirken:	Gerningsmand	M
	Medvirkende eller anstifter/organisator, medsamsvoren	H
	Uoplyst	Ø
Fritagelse for strafansvar:	Sindssyge eller begrænset ansvar	S
Gentagelsestilfælde		R

Fælles tabel over kategorier af straffe og foranstaltninger, herunder en tabel over parametre, jf. kapitel 1, artikel 5 [Format til overførsel af oplysninger], stk. 3 og 4

Kode	Kategorier og underkategorier af straffe og foranstaltninger
1000 Åben kategori	Frihedsberøvelse
1001	Fængsel

1002	Fængsel på livstid
2000 Åben kategori	Begrænsning af den personlige frihed
2001	Forbud mod at frekventere bestemte steder
2002	Forbud mod at forlade landet
2003	Forbud mod at opholde sig bestemte steder
2004	Forbud mod at deltage i en masseforsamling
2005	Forbud mod enhver form for kontakt med bestemte personer
2006	Afsoning under elektronisk overvågning (1)
2007	Meldepligt til en bestemt myndighed på bestemte tidspunkter
2008	Pligt til ophold/bopæl på et bestemt sted
2009	Pligt til at være på bopælen på bestemte tidspunkter
2010	Pligt til at overholde foranstaltninger i en prøvetid, som retten har fastsat, herunder pligten til at stå under tilsyn
3000 Åben kategori	Fratagelse af en specifik rettighed eller habilitet
3001	Forbud mod at udøve et erhverv
3002	Tab/suspension af muligheden for at bestride eller blive udnævnt til et offentligt embede
3003	Tab/suspension af retten til at stemme eller stille op til valg
3004	Udelukkelse fra at indgå kontrakter med den offentlige administration
3005	Udelukkelse fra offentlige tilskud

3006	Tilbagekaldelse af kørekort (2)
3007	Inddragelse af kørekort
3008	Forbud mod at føre bestemte køretøjer
3009	Tab/suspension af forældremyndigheden
3010	Tab/suspension af retten til at optræde som ekspert i retssager/aflægge vidnesbyrd under ed/være nævning
3011	Tab/suspension af retten til at være værge (3)
3012	Tab/suspension af retten til en dekoration eller titel
3013	Forbud mod at udøve erhvervmæssig, handelsmæssig eller social aktivitet
3014	Forbud mod at arbejde eller udøve anden aktivitet med mindreårige
3015	Forpligtelse til at lukke en virksomhed
3016	Forbud mod at besidde eller bære våben
3017	Inddragelse af en jagt-/fisketilladelse
3018	Forbud mod at udstede check eller anvende betalings- og/eller kreditkort
3019	Forbud mod at holde dyr
3020	Forbud mod at besidde eller anvende visse genstande, bortset fra våben
3021	Forbud mod at deltage i visse spil/sportsgrene
4000 Åben kategori	Indrejseforbud eller udvisning fra et territorium
4001	Indrejseforbud i nationalt territorium
4002	Udvisning fra nationalt territorium

5000 Åben kategori	Personlige forpligtelser
5001	Deltagelse i medicinsk behandling eller andre former for behandling
5002	Deltagelse i et socialpædagogisk program
5003	Forpligtelse til at lade sig underkaste familiens pleje/kontrol
5004	Pædagogiske foranstaltninger
5005	Offentligt tilsyn
5006	Uddannelses-/arbejdsforpligtelse
5007	Forpligtelse til at give retsmyndigheder bestemte oplysninger
5008	Forpligtelse til at offentliggøre dommen
5009	Pligt til at erstatte skader, der er forvoldt ved den strafbare handling
6000 Åben kategori	Sanktioner vedrørende personlig ejendom
6001	Konfiskation
6002	Nedrivning
6003	Genopretning
7000 Åben kategori	Institutionsanbringelse
7001	Anbringelse i en psykiatrisk institution
7002	Anbringelse i en afvænningsinstitution
7003	Anbringelse i en uddannelsesinstitution

8000 Åben kategori	Økonomiske sanktioner
8001	Bødestraf
8002	Dagbøde (4)
8003	Bøde til gavn for en bestemt modtager (5)
9000 Åben kategori	Arbejdsstraffe
9001	Samfundstjeneste eller samfundsarbejde
9002	Samfundstjeneste eller samfundsarbejde sammen med andre restriktive foranstaltninger
10000 Åben kategori	Militære straffe
10001	Tab af militær rang (6)
10002	Udelukkelse fra professionel militærtjeneste
10003	Militærfængsel
11000 Åben kategori	Fritagelse for/udsættelse af dom/straf, advarsel
12000 Åben kategori	Andre straffe og foranstaltninger

Parametre (specificeres, hvor det er relevant)	
Ø	Straf

m	Foranstaltning
a	Suspenderet straf/foranstaltning
b	Delvis suspenderet straf/foranstaltning
c	Suspenderet straf/foranstaltning med tilsyn/overvågning
d	Delvis suspenderet straf/foranstaltning med tilsyn/overvågning
e	Konvertering af straf/foranstaltning
f	Alternativ straf/foranstaltning, der pålægges som hovedstraf
g	Alternativ straf/foranstaltning, som pålægges fra start i tilfælde af manglende opfyldelse af hovedstraffen
h	Tilbagekaldelse af betinget straf/foranstaltning
i	Efterfølgende etablering af en samlet straf
j	Afbrydelse af håndhævelse/udsættelse af straffen/foranstaltningen (7)
k	Bortfald af straffen
l	Bortfald af den betingede straf
n	Straffens ophør
o	Benådning
p	Amnesti
q	Prøveløsladelse (en person sættes på fri fod, inden straffen er afsonet, på bestemte betingelser)
r	Rehabilitering (med eller uden sletning af straffen i strafferegistret)
s	Særlige straffe for mindreårige
t	Ikkestrafferetlig afgørelse (8)

- (1) Fast eller mobil afsoning.
- (2) Der skal indsendes en ny ansøgning for at få et nyt kørekort.
- (3) Værge for en umyndiggjort eller en mindreårig.
- (4) Bøde udtrykt i daglige enheder.
- (5) F.eks. en institution, forening, fond eller et offer.
- (6) Militær degradering.
- (7) Fører ikke til, at straffuldbyrdelsen undgås.
- (8) Denne parameter angives kun, når sådanne oplysninger gives som svar på en anmodning modtaget af den stat, hvor den berørte person er statsborger.

BILAG LAW-7: DEFINITION AF TERRORISME

1. Anvendelsesområde

Med henblik på tredje del, afsnit IX [Udveksling af strafferegisteroplysninger], artikel LAW.SURR.79 [Anvendelsesområde], stk. 3, litra b), og stk. 4, artikel LAW.SURR.82 [Undtagelsesbestemmelse vedrørende politiske lovovertrædelser], stk. 2, litra c), artikel LAW.CONFISC.15 [Årsager til afslag], stk. 2, litra a), bilag LAW-5 [Arrestordre] og bilag LAW-8 [Indefrysning og konfiskation], forstås ved "terrorisme" de strafbare handlinger, der er defineret i dette bilags stk. 3-14.

2. Definitioner af terrorgruppe og struktureret sammenslutning

2.1. En "terrorgruppe" er en struktureret sammenslutning af en vis varighed bestående af mere end to personer, som handler i forening med henblik på at begå terrorhandling.

2.2. En "struktureret sammenslutning" er en sammenslutning, der ikke er vilkårligt dannet med henblik på umiddelbart at begå en lovovertrædelse, og hvis medlemmers roller ikke nødvendigvis er formelt defineret, hvis sammensætning ikke nødvendigvis er fast, og hvis struktur ikke nødvendigvis er nærmere fastlagt.

3. Terrorhandling

3.1. Forsætlige handlinger, defineret som strafbare handlinger i henhold til national ret, der i kraft af deres karakter eller den sammenhæng, hvori de begås, kan være til alvorlig skade for et land eller en international organisation, når de begås med et af de i stk. 3.2 nævnte formål:

- a) legemsangreb, der kan have døden til følge
- b) alvorlige overgreb mod en persons fysiske integritet
- c) bortførelse eller gidseltagning
- d) massive ødelæggelser af et regeringsanlæg eller et offentligt anlæg, et transportsystem, en infrastruktur, herunder et edb-system, en fast platform på kontinentalsoklen, et offentligt sted eller en privat ejendom, der sandsynligvis vil bringe menneskeliv i fare eller forårsage betydelige økonomiske tab
- e) kapring af luftfartøjer, skibe eller andre kollektive transportmidler eller godstransportmidler
- f) fremstilling, besiddelse, erhvervelse, transport, levering eller brug af sprængstoffer eller skydevåben, herunder kemiske, biologiske eller radiologiske våben eller kernevåben, samt forskning vedrørende og udvikling af kemiske, biologiske eller radiologiske våben eller kernevåben
- g) spredning af farlige stoffer, brandstiftelse, fremkaldelse af oversvømmelser eller eksplosioner med den følgevirkning, at menneskeliv bringes i fare

- h) forstyrrelse eller afbrydelse af vand- eller elforsyning eller forsyningen med andre grundlæggende naturressourcer, der bringer menneskeliv i fare
- i) alvorlig hindring eller afbrydelse af et informationssystems funktion ved at indtaste computerdata, ved at sende, beskadige, slette, forvanske, ændre eller tilbageholde sådanne data eller ved at gøre sådanne data utilgængelige, bevidst og uden ret, i de tilfælde, hvor:
 - i. et betydeligt antal informationssystemer er blevet påvirket gennem anvendelse af et værktøj, der primært er udviklet eller tilpasset til dette formål
 - ii. den strafbare handling forårsager alvorlig skade
 - iii. den strafbare handling er begået mod et kritisk infrastrukturinformationssystem
- j) sletning, beskadigelse, forvanskning, ændring eller tilbageholdelse af computerdata i et informationssystem eller det at gøre sådanne data utilgængelige, bevidst og uden ret, i de tilfælde, hvor den strafbare handling begås mod et kritisk infrastrukturinformationssystem
- k) fremsættelse af trusler om at ville begå en af de i litra a) til j) anførte handlinger.

3.2. Formålene som omhandlet i stk. 3.1 er:

- a) alvorligt at intimidere en befolkning
- b) uretmæssigt at tvinge en regering eller en international organisation til at udføre eller til at undlade at udføre en handling
- c) alvorligt at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer.

4. Strafbare handlinger med forbindelse til en terroristgruppe

Følgende forsætlige handlinger:

- a) ledelse af en terrorgruppe
- b) deltagelse i en terrorgruppes aktiviteter, herunder ved tilvejebringelse af informationer eller materielle midler eller gennem enhver form for finansiering af dens aktiviteter, vel vidende, at denne deltagelse bidrager til terrorgruppens kriminelle aktiviteter.

5. Offentlig opfordring til at begå en terrorhandling

Distribution eller anden tilvejebringelse på enhver måde, enten online eller offline, af en meddelelse til offentligheden med det forsæt at tilskynde nogen til at begå en af de strafbare handlinger, der er angivet i litra a) til j) i stk. 3.1, hvis en sådan adfærd, direkte eller indirekte, f.eks. ved forherligelse af terrorhandlinger, taler for, at der begås terrorhandlinger, og derved medfører en fare for, at en eller flere af disse strafbare handlinger begås, når disse begås forsætligt.

6. Rekruttering til terrorisme

Hvervning af en anden person til at begå eller medvirke til at begå en af de strafbare handlinger, der er anført i litra a) til j) i stk. 3.1 eller i stk. 4, når disse begås forsætligt.

7. Varetagelse af oplæring i terrorisme

Afgivelse af instruktioner i fremstilling eller brug af sprængstoffer, skydevåben eller andre våben eller skadelige eller farlige stoffer eller i andre konkrete metoder eller teknikker med henblik på at udføre eller medvirke til at udføre en af de strafbare handlinger, der er angivet i litra a) til j) i stk. 3.1, vel vidende, at de tillærte færdigheder skal bruges til dette formål, når det gøres forsætligt.

8. Modtagelse af oplæring i terrorisme

Modtagelse af instruktioner i fremstilling eller brug af sprængstoffer, skydevåben eller andre våben eller skadelige eller farlige stoffer eller i andre konkrete metoder eller teknikker med henblik på at udføre eller medvirke til at udføre en af de strafbare handlinger, der er angivet i litra a) til j) i stk. 3.1, når det gøres forsætligt.

9. Rejser med terrorisme for øje

9.1. Rejser til et andet land end den pågældende stat med det formål at begå eller medvirke til at begå en terrorhandling som omhandlet i stk. 3, med henblik på at deltage i en terrorgruppes aktiviteter vel vidende, at denne deltagelse bidrager til en sådan gruppes kriminelle aktiviteter som omhandlet i stk. 4, eller med henblik på at varetage eller modtage oplæring i terrorisme som omhandlet i stk. 7 og 8, når dette gøres forsætligt.

9.2. Endvidere følgende adfærd, når denne udvises forsætligt:

- a) rejser til den pågældende stat med det formål at begå eller medvirke til at begå en terrorhandling som omhandlet i stk. 3, med henblik på at deltage i en terrorgruppes aktiviteter vel vidende, at denne deltagelse bidrager til en sådan gruppes kriminelle aktiviteter som omhandlet i stk. 4, eller med henblik på at varetage eller modtage oplæring i terrorisme som omhandlet i stk. 7 og 8, eller
- b) forberedende handlinger udført af en person, der rejser ind i den pågældende stat, med det formål at begå eller medvirke til at begå en terrorhandling som omhandlet i stk. 3.1.

10. Tilrettelæggelse eller anden facilitering af rejser med terrorisme for øje

Enhver tilrettelæggelse eller facilitering, som er til hjælp for enhver person, der rejser med terrorisme for øje, jf. stk. 9.1 og stk. 9.2, litra a), vel vidende, at den således ydede bistand har dette formål, når den begås forsætligt.

11. Finansiering af terror

11.1. Tilvejebringelse eller indsamling af midler på en hvilken som helst måde, direkte eller indirekte, med den hensigt at anvende dem eller vel vidende, at de helt eller delvis skal anvendes til

at begå eller bidrage til begå en af de i stk. 3 til 10 omhandlede strafbare handlinger, når de begås forsætligt.

11.2. Hvis finansiering af terror som omhandlet i stk. 11.1 vedrører en af de strafbare handlinger, der er fastlagt i stk. 3, 4 og 9, er det ikke nødvendigt, at midlerne, helt eller delvis, faktisk bruges til at begå eller til at bidrage til at begå en af de pågældende strafbare handlinger, og det er heller ikke et krav, at gerningsmanden ved, hvilken eller hvilke specifikke strafbare handlinger midlerne skal bruges til.

12. Andre lovovertrædelser med forbindelse til terroraktiviteter

Følgende forsætlige handlinger:

- a) tyveri af særlig grov beskaffenhed med det formål at begå en af de strafbare handlinger, der er anført i stk. 3
- b) afpresning med det formål at begå en af de strafbare handlinger, der er anført i stk. 3
- c) udarbejdelse eller anvendelse af falske administrative dokumenter med det formål at begå en af de strafbare handlinger, der er anført i litra a) til j) i stk. 3.1, litra b) i stk. 4 og stk. 9.

13. Forbindelse til terrorhandling

For at en strafbar handling som omhandlet i stk. 4 til 12 kan betragtes som terrorisme som omhandlet i stk. 1, er det ikke nødvendigt, at en terrorhandling faktisk begås, og det er ikke nødvendigt for så vidt angår de strafbare handlinger, der er omhandlet i stk. 5 til 10 og 12, at etablere en forbindelse til en anden specifik strafbar handling, der er fastsat i dette bilag.

14. Medvirken og tilskyndelse, anstiftelse og forsøg

Følgende handlinger:

- a) medvirken og tilskyndelse til en strafbar handling som omhandlet i stk. 3 til 8, 11 og 12
- b) anstiftelse til at begå en strafbar handling som anført i stk. 3 til 12 og
- c) forsøg på at begå en strafbar handling, der er omhandlet i stk. 3, 6, 7, stk. 9.1, stk. 9.2, litra a), og stk. 11 og 12, med undtagelse af besiddelse som omhandlet i stk. 3.1, litra f), og den strafbare handling, der er omhandlet i stk. 3.1, litra k).

BILAG LAW-8: INDEFrysNING OG KONFISKATION

FORMULAR TIL ANMODNING OM INDEFrysNING/MIDLERTID IGE FORANSTALTNINGER

AFSNIT A

Anmodende stat:

Anmodede stat:

AFSNIT B: Hasteforanstaltning

Begrundelse for hastesag og/eller dato for ønsket fuldbyrdelse:

Fristerne for fuldbyrdelse af anmodningen om indefrysning er fastsat i aftalens artikel LAW.CONFISC.8 [Forpligtelse til at træffe midlertidige foranstaltninger]. Hvis det imidlertid er nødvendigt med en kortere eller specifik frist, angives datoen sammen med en begrundelse af årsagen:

AFSNIT C: Relevante personer

Angiv alle kendte oplysninger om identiteten af den eller de (1) fysiske eller (2) juridiske personer, der er berørt af anmodningen om indefrysning, eller af den eller de personer, der ejer de formuegoder, som er omfattet af anmodningen om indefrysning (hvis mere end én person er berørt, angives oplysningerne for hver person):

1. Fysisk person:

Efternavn:

Fornavn(e):

Eventuelle andre relevante navne:

Eventuelt kaldenavn:

Køn:

Nationalitet:

Personnummer eller socialsikringsnummer:

Identitetsdokumentets (ID-kort, pas) type og nummer, hvis det findes:

Fødselsdato:

Fødested:

Bopæl og/eller kendt adresse: hvis adressen er ukendt, angives den sidste kendte adresse:

Sprog, som personen forstår:

Angiv, om anmodningen om indefrysning er rettet mod den pågældende person, eller om den pågældende person ejer de formuegoder, som er omfattet af anmodningen om indefrysning:

2. Juridisk person:

Efternavn:

Retsform:

Evt. kortform af navnet, almindeligt anvendt forretningsnavn eller firmanavn:

Officielt hjemsted:

Registreringsnummer:

Den juridiske persons adresse:

Navn på den juridiske persons repræsentant:

Angiv, om anmodningen om indefrysning er rettet direkte mod den pågældende juridiske person, eller om den pågældende juridiske person ejer de formuegoder, som er omfattet af anmodningen om indefrysning:

Hvis indefrysningsforanstaltningen skal udføres på en anden adresse end den ovenstående, angives denne:

3. Tredjeparter:

i) Eventuelle tredjeparter, hvis rettigheder over de formuegoder, som er omfattet af anmodningen om indefrysning, direkte berøres negativt af anmodningen (identitet og begrundelse):

ii) I tilfælde hvor tredjeparter har haft mulighed for at påberåbe sig rettigheder, vedlægges dokumenter, der viser, at dette har været tilfældet.

4. Angiv eventuelle andre oplysninger, som kan bidrage til fuldbyrdelsen af anmodningen om indefrysning:

AFSNIT D: Berørte formuegoder

Angiv alle kendte oplysninger om de aktiver, der er omfattet af anmodningen om indefrysning. Angiv eventuelle oplysninger om alle formuegoder og individuelle genstande:

1. Hvis det vedrører et pengebeløb:

i) Forhold, der giver anledning til at tro, at personen har formuegoder/indtægter i den anmodede stat

ii) Beskrivelse og stedsfæstelse af den pågældende persons formuegoder/indtægtskilde

iii) Nøjagtig stedsfæstelse af den pågældende persons formuegoder/indtægtskilde

iv) Nærmere oplysninger om den pågældende persons bankkonto (hvis kendt)

2. Såfremt anmodningen om indefrysning vedrører et eller flere specifikke formuegoder (eller formuegoder af tilsvarende værdi som sådanne formuegoder):
 - i) Grund til at antage, at det eller de specifikke formuegoder befinder sig i den anmodede stat:
 - ii) Beskrivelse og stedfæstelse af det eller de specifikke formuegoder
 - iii) Andre relevante oplysninger
3. Det samlede beløb, som der er anmodet om indefrysning eller fuldbyrdelse af i den anmodede stat (angiv valuta og beløb med tal og bogstaver):

AFSNIT E: Begrundelse for udstedelse af anmodning eller afgørelse om indefrysning (hvis det er relevant)

En kort fremstilling af de faktiske omstændigheder:

1. Angiv grundene til, at der er udstedt en anmodning eller afgørelse om indefrysning, herunder en kort fremstilling af de tilgrundliggende omstændigheder for og årsager til indefrysning, en beskrivelse af den eller de strafbare handlinger, der er påtalt, under efterforskning eller genstand for en sag, det stadium, som efterforskningen eller sagen er nået til, begrundelser for eventuelle risikofaktorer og andre relevante oplysninger:
2. Art og retlig klassificering af den eller de strafbare handlinger, som anmodningen om indefrysning vedrører eller i forhold til hvilke(n) afgørelsen om indefrysning er udstedt, samt den eller de relevante retsfor skrifter:

3. Følgende gælder kun i de tilfælde, hvor både den anmodende og den anmodede stat har givet meddelelse i henhold til aftalens artikel LAW.CONFISC.15 [Årsager til afslag], stk. 2: Angiv med kryds, om det drejer sig om en eller flere af følgende lovovertrædelser, som i den anmodende stat straffes med en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tre år som defineret i den anmodende stats lovgivning. Hvis anmodningen eller afgørelsen om indefrysning vedrører flere strafbare handlinger, angives numrene fra nedenstående liste over strafbare handlinger (svarende til de strafbare handlinger, der er beskrevet i punkt 1 og 2 ovenfor):

- ☐ deltagelse i en kriminel organisation
- ☐ terrorisme som defineret i bilag LAW-7 [Definition af terrorisme]
- ☐ menneskehandel
- ☐ seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi
- ☐ ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer
- ☐ ulovlig handel med våben, ammunition og eksplosive stoffer
- ☐ korruption, inklusive bestikkelse
- ☐ svig, herunder svig, der skader Det Forenede Kongeriges, en medlemsstats eller Unionens finansielle interesser
- ☐ hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold
- ☐ falskmøntneri
- ☐ internetkriminalitet
- ☐ miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og ulovlig handel med truede plantearter og træsorter
- ☐ medvirken til ulovlig indrejse eller ulovligt ophold
- ☐ manddrab
- ☐ grov legemsbeskadigelse
- ☐ ulovlig handel med menneskevæv og -organer
- ☐ bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning
- ☐ racisme og fremmedhad
- ☐ organiseret eller væbnet tyveri
- ☐ ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande
- ☐ bedrageri
- ☐ afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning
- ☐ efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter
- ☐ forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med falske dokumenter
- ☐ forfalskning af betalingsmidler
- ☐ ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer
- ☐ ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer
- ☐ handel med stjalne motorkøretøjer
- ☐ voldtægt
- ☐ forsætlig brandstiftelse
- ☐ strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed
- ☐ kaping af skibe/fly/rumfartøjer
- ☐ sabotage

4. Andre relevante oplysninger (f.eks. forbindelse mellem formuegoderne og den strafbare handling):

AFSNIT F: Fortrolighed

- ☐ Behov for at holde oplysningerne i anmodningen fortrolige efter fuldbyrdelsen:

- ☐ Behov for bestemte formaliteter på fuldbyrdelsestidspunktet:

AFSNIT G: Anmodninger til mere end én stat

Hvis en anmodning om indefrysning er fremsendt til mere end én stat, anføres følgende oplysninger:

1. En anmodning om indefrysning er fremsendt til følgende anden eller følgende andre stat(er) (stat og myndighed):
2. Angiv årsagerne til, at der fremsendes anmodninger om indefrysning til flere stater:
3. Værdi af aktiver, hvis den kendes, i hver anmodet stat:
4. Angiv eventuelle specifikke behov:

AFSNIT H: Forbindelse til tidligere anmodninger eller afgørelser om indefrysning

Hvis det er relevant, angives oplysninger, der er relevante for at identificere tidligere eller tilknyttede anmodninger om indefrysning.

1. Dato for anmodning eller for udstedelse og fremsendelse af afgørelse:
2. Den myndighed, den er fremsendt til:
3. Reference oplyst af udstedelses- og fuldbyrdelsesmyndighederne:

AFSNIT I: Konfiskation

Denne anmodning om indefrysning ledsages af en afgørelse om konfiskation udstedt i den anmodende stat (referencenummer for afgørelsen om konfiskation):

- ☐ Ja, referencenummer:
☐ Nej

Formuegoderne skal forblive indefrosne i den anmodede stat indtil fremsendelsen og fuldbyrdelsen af afgørelsen om

konfiskation (forventet dato for indgivelse af afgørelsen om konfiskation, hvis det er muligt):

AFSNIT J: Retsmidler (hvis det er relevant)

Angiv, om et retsmiddel kan søges anvendt i den anmodende stat mod udstedelsen af en anmodning/afgørelse om indefrysning, og angiv i så fald yderligere oplysninger (beskrivelse af retsmidlet, herunder de nødvendige skridt og frister):

AFSNIT K: Udstedende myndighed

Hvis der i den anmodende stat findes en afgørelse om indefrysning, som anmodningen om indefrysning er baseret på, angives følgende oplysninger:

1. Type udstedelsesmyndighed:

- ☐ dommer, domstol, offentlig anklager
- ☐ en anden kompetent myndighed udpeget af den anmodende stat

2. Kontaktoplysninger:

Officiel betegnelse på den udstedende myndighed:

Navnet på den kompetente myndigheds repræsentant:

Funktion (titel/stilling):

Sagsnummer:

Adresse:

Telefonnummer: (landekode) (lokalt områdenummer):

Fax: (landekode) (lokalt områdenummer):

E-mail:

Sprog, hvorpå der kan kommunikeres med udstedelsesmyndigheden:

Den udstedende myndigheds og/eller dennes repræsentants underskrift, der attesterer, at indholdet i formularen til anmodning om indefrysning/midlertidige foranstaltninger er nøjagtigt og korrekt:

Efternavn:

Funktion (titel/stilling):

Dato:

Officielt stempel (hvis et sådant findes):

AFSNIT L: Godkendelsesmyndighed

Angiv eventuelt, hvilken type myndighed der har godkendt formularen til anmodning om indefrysning/midlertidige foranstaltninger:

- ☐ dommer, domstol, offentlig anklager
- ☐ en anden kompetent myndighed udpeget af den anmodende stat

Officiel betegnelse på godkendelsesmyndigheden:

Navnet på den kompetente myndigheds repræsentant:

Funktion (titel/stilling):

Sagsnummer:

Adresse:

Telefonnummer: (landekode) (lokalt områdenummer):

Fax: (landekode) (lokalt områdenummer):

E-mail:

Sprog, hvorpå der kan kommunikeres med den kompetente myndighed:

AFSNIT M: Central myndighed

Angiv, hvilken central myndighed der er ansvarlig for den administrative fremsendelse og modtagelse af anmodninger om indefrysning i den anmodende stat:

Officiel betegnelse på den centrale myndighed:

Navnet på den kompetente myndigheds repræsentant:

Funktion (titel/stilling):

Sagsnummer:

Adresse:

Telefonnummer: (landekode) (lokalt områdenummer):

Fax: (landekode) (lokalt områdenummer):

E-mail:

Sprog, hvorpå der kan kommunikeres med den kompetente myndighed:

AFSNIT N: Yderligere oplysninger

1. Angiv, om hovedkontaktpunktet i den anmodende stat bør være:

- ☐ udstedelsesmyndigheden
- ☐ den kompetente myndighed
- ☐ den centrale myndighed

2. Hvis de ikke er angivet ovenfor, kontaktoplysninger på den person eller de personer, der skal kontaktes for yderligere oplysninger om denne anmodning om indefrysning:

Navn / Titel / Organisation:

Adresse:

E-mail/ tlf. nr.:

AFSNIT O: Bilag

Formularen til anmodning om indefrysning/midlertidige foranstaltninger skal altid ledsages af originaleksemplaret eller en behørigt påtegnet og identificeret kopi af afgørelsen om indefrysning, hvis denne er udstedt i den anmodende

stat.

**Formular til anmodning om
konfiskation**

AFSNIT A

Anmodende stat:

Anmodede stat:

AFSNIT B: Afgørelse om konfiskation

Udstedelsesdato:

Dato, hvor afgørelsen blev endelig:

Referencenummer:

Angiv valuta og det samlede beløb i afgørelsen med tal og bogstaver

Det beløb, som der er anmodet om fuldbyrdelse af i den anmodede stat, eller, hvis der er tale om specifikke typer formuegoder, beskrivelse og stedfæstelse af formuegoder

Angiv nærmere oplysninger om de forhold, domstolen lagde til grund for afgørelsen om konfiskation:

- ☐ formuegoder er udbyttet af en lovovertrædelse eller svarer helt eller delvis til værdien af et sådant udbytte
- ☐ formuegoder er redskaber anvendt i forbindelse med en sådan lovovertrædelse
- ☐ formuegoder er omfattet af udvidet konfiskation
- ☐ formuegoder kan konfiskeres i medfør af eventuelle andre bestemmelser om beføjelser til konfiskation, herunder konfiskation uden endelig domfældelse, i henhold til den anmodende stats ret efter en retslig procedure vedrørende en strafbar handling

AFSNIT C: Berørte personer

Angiv alle kendte oplysninger om identiteten af den eller de (1) fysiske eller (2) juridiske personer, der er berørt af anmodningen om konfiskation (hvis mere end én person er berørt, angives oplysningerne for hver person):

1. Fysisk person:

Efternavn:

Fornavn(e):

Eventuelle andre relevante navne:

Eventuelt kaldenavn:

Køn:

Nationalitet:

Personnummer eller socialsikringsnummer:

Identitetsdokumentets (ID-kort, pas) type og nummer, hvis det findes:

Fødselsdato:

Fødested:

Bopæl og/eller kendt adresse: hvis adressen er ukendt, angives den sidste kendte adresse:

Sprog, som personen forstår:

Angiv, om anmodningen om konfiskation er rettet mod den pågældende person, eller om den pågældende person ejer de formuegoder, som er omfattet af anmodningen om konfiskation:

2. Juridisk person:

Efternavn:

Retsform:

Evt. kortform af navnet, almindeligt anvendt forretningsnavn eller firmanavn:

Officielt hjemsted:

Registreringsnummer:

Den juridiske persons adresse:

Navn på den juridiske persons repræsentant:

Hvis anmodningen om konfiskation skal udføres på en anden adresse end den ovenstående, angives denne:

3. Tredjeparter:

- i) Eventuelle/kendte tredjeparter, hvis rettigheder over de formuegoder, som er omfattet af anmodningen om konfiskation, direkte berøres negativt af anmodningen (identitet og begrundelse):
- ii) I tilfælde hvor tredjeparter har haft mulighed for at påberåbe sig rettigheder, vedlægges dokumenter, der viser, at dette har været tilfældet.

4. Angiv eventuelle andre oplysninger, som kan bidrage til fuldbyrdelsen af anmodningen om konfiskation:

AFSNIT D: Berørte formuegoder

Angiv alle kendte oplysninger om de aktiver, der er omfattet af konfiskationen. Angiv eventuelle oplysninger om alle formuegoder og individuelle genstande:

1. Hvis det vedrører pengebeløb:

- i) Forhold, der giver anledning til at tro, at personen har formuegoder/indtægter i den anmodede stat:
- ii) Beskrivelse og stedfæstelse af formuegoderne/indtægtskilden:

2. Såfremt anmodningen vedrører et eller flere specifikke formuegoder:

- i) Grunde til at antage, at det eller de specifikke formuegoder befinder sig i den anmodede stat:
- ii) Beskrivelse og stedfæstelse af det eller de specifikke formuegoder:

3. Formuegodernes værdi:

lovovertrædelser, som i den anmodende stat straffes med en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tre år som defineret i den anmodende stats lovgivning. Hvis afgørelsen om konfiskation vedrører flere strafbare handlinger, angives numrene fra nedenstående liste over strafbare handlinger (svarende til de strafbare handlinger, der er beskrevet i punkt 1 og 2 ovenfor):

- ☐ deltagelse i en kriminel organisation
- ☐ terrorisme som defineret i bilag LAW-7 [Definition af terrorisme]
- ☐ menneskehandel
- ☐ seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi
- ☐ ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer
- ☐ ulovlig handel med våben, ammunition og eksplosive stoffer
- ☐ korruption, inklusive bestikkelse
- ☐ svig, herunder svig, der skader Det Forenede Kongeriges, en medlemsstats eller Unionens finansielle interesser
- ☐ hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold
- ☐ falskmøntneri
- ☐ internetkriminalitet
- ☐ miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og ulovlig handel med truede plantearter og træsorter
- ☐ medvirken til ulovlig indrejse eller ulovligt ophold
- ☐ manddrab
- ☐ grov legemsbeskadigelse
- ☐ ulovlig handel med menneskevæv og -organer
- ☐ bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning
- ☐ racisme og fremmedhad
- ☐ organiseret eller væbnet tyveri
- ☐ ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande
- ☐ bedrageri
- ☐ afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning
- ☐ efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter
- ☐ forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med falske dokumenter
- ☐ forfalskning af betalingsmidler
- ☐ ulovlig handel med hormonpræparater og andre væksthæmmende stoffer
- ☐ ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer
- ☐ handel med stjalne motorkøretøjer
- ☐ voldtægt
- ☐ forsætlig brandstiftelse
- ☐ strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed
- ☐ kapring af skibe/fly/rumfartøjer
- ☐ sabotage

4. Andre relevante oplysninger (f.eks. forbindelse mellem formuegoderne og den strafbare handling):

AFSNIT F: Fortrolighed

- ☐ Behov for at holde en eller flere af oplysningerne i anmodningen fortrolige

Angiv eventuelle relevante oplysninger:

AFSNIT G: Anmodninger til mere end én stat

Hvis en anmodning om konfiskation er fremsendt til mere end én stat, anføres følgende oplysninger:

1. En anmodning om konfiskation er fremsendt til følgende anden eller følgende andre stat(er) (stat og myndighed):
2. Grunde til fremsendelse af anmodning om konfiskation til flere stater (vælg behørigt grunde):
 - i) Såfremt en anmodning vedrører specifikke formuegoder:
 - ☐ Forskellige formuegoder, der er omfattet af anmodningen, antages at befinde sig i forskellige stater
 - ☐ Anmodningen om konfiskation vedrører et specifikt formuegode og kræver handling i mere end én stat
 - ii) Såfremt anmodningen om konfiskation vedrører et pengebeløb:
 - ☐ Den anslåede værdi af formuegodet til eventuel konfiskation i den anmodende medlemsstat og i en hvilken som helst anmodet stat vil sandsynligvis ikke kunne dække det fulde beløb fastsat i afgørelsen
 - ☐ Andre specifikke behov:
3. Værdi af aktiver, hvis den kendes, i hver anmodet stat:
4. Hvis konfiskation af de(n) specifikke genstand(e) kræver, at der træffes foranstaltninger i mere end en stat, beskrivelse af den foranstaltning, der skal træffes:

AFSNIT H: Omsætning eller overførsel af formuegoder

1. Såfremt anmodningen om konfiskation vedrører et specifikt formuegode, bedes det bekræftet, om den anmodende stat tillader, at konfiskationen i den anmodede stat sker i form af et krav om at betale et pengebeløb, der svarer til værdien af det pågældende formuegode:
 - ☐ Ja
 - ☐ Nej
2. Hvis konfiskationen vedrører et pengebeløb, angives det, om andre formuegoder end penge, der stammer fra fuldbyrdelsen af anmodningen om konfiskation, kan overføres til den anmodende stat:
 - ☐ Ja
 - ☐ Nej

AFSNIT I: Fængsling ved misligholdelse eller andre foranstaltninger, der begrænser en persons frihed

Angiv, om den anmodende stat tillader, at den anmodede stat tillader fængsling ved misligholdelse eller andre foranstaltninger, der begrænser en persons frihed, dersom det ikke er muligt at fuldbyrde konfiskationsanmodningen enten helt eller delvist:

- ☐ Ja
☐ Nej

AFSNIT J: Tilbagegivelse eller godtgørelse til ofre

1. Angiv, hvis relevant:

- ☐ En udstedelsesmyndighed eller anden kompetent myndighed i den anmodende stat har truffet afgørelse om, at der til offeret skal godtgøres eller tilbageleveres følgende pengesum:
- ☐ En udstedelsesmyndighed eller anden kompetent myndighed i den anmodende stat har truffet afgørelse om at tilbagelevere følgende formuegoder, som ikke er penge, til offeret:

2. Oplysninger om afgørelsen om tilbagelevering af formuegoder eller godtgørelse til offeret:

Udstedende myndighed (officielt navn):

Afgørelsesdato:

Evt. afgørelsens referencenummer:

Beskrivelse af det formuegode, der skal tilbageleveres, eller det beløb, der godtgøres:

Offerets navn: ...

Offerets adresse: ...

AFSNIT K: Retsmidler

Angiv, om et retsmiddel allerede er søgt anvendt mod en konfiskationsafgørelse, og angiv i så fald yderligere oplysninger (beskrivelse af retsmidlet, herunder de nødvendige skridt og frister):

AFSNIT L: Udstedende myndighed

Angiv oplysninger om den myndighed, som udstedte konfiskationsanmodningen i den anmodende stat:

1. Type udstedelsesmyndighed:

- ☐ dommer, domstol, offentlig anklager
- ☐ en anden kompetent myndighed udpeget af den anmodende stat

2. Kontaktoplysninger:

Officiel betegnelse på den udstedende myndighed:

Navnet på den kompetente myndigheds repræsentant:

Funktion (titel/stilling):

Sagsnummer:

Adresse:

Telefonnummer: (landekode) (lokalt områdenummer):

Fax: (landekode) (lokalt områdenummer):

E-mail:

Sprog, hvorpå der kan kommunikeres med udstedelsesmyndigheden:

Udstedelsesmyndighedens og/eller dennes repræsentants underskrift, der attesterer, at indholdet i konfiskationsformularen er nøjagtigt og korrekt: ...

Efternavn:

Funktion (titel/stilling):

Dato:

Officielt stempel (hvis et sådant findes):

AFSNIT M: Godkendelsesmyndighed

Angive, hvilken type myndighed der har godkendt konfiskationsanmodningen, hvis det er relevant:

- ☐ dommer, domstol, offentlig anklager
- ☐ en anden kompetent myndighed udpeget af udstedelsesstaten

Officiel betegnelse på godkendelsesmyndigheden:

Navnet på den kompetente myndigheds repræsentant:

Funktion (titel/stilling):

Sagsnummer:

Adresse:

Telefonnummer: (landekode) (lokalt områdenummer):

Fax: (landekode) (lokalt områdenummer):

E-mail:

Sprog, hvorpå der kan kommunikeres med den kompetente myndighed:

AFSNIT N: Central myndighed

Angiv den central myndighed, der er ansvarlig for den administrative fremsendelse og modtagelse af konfiskationsanmodningsformularen i den anmodende medlemsstat:

Officiel betegnelse på den centrale myndighed:

Navnet på den kompetente myndigheds repræsentant:

Funktion (titel/stilling):

Sagsnummer:

Adresse:

Telefonnummer: (landekode) (lokalt områdenummer):

Fax: (landekode) (lokalt områdenummer):

E-mail:

Sprog, hvorpå der kan kommunikeres med den kompetente myndighed:

AFSNIT O: Yderligere oplysninger 1. Angiv, om hovedkontaktpunktet i den anmodende stat bør være: ☐ udstedelsesmyndigheden ☐ den kompetente myndighed ☐ den centrale myndighed 2. Hvis de ikke er angivet ovenfor, kontaktoplysninger på den person eller de personer, der skal kontaktes for yderligere oplysninger om denne konfiskationsanmodning: Navn/Titel/Organisation: Adresse: E-mail/ tlf. nr.:
AFSNIT P: Bilag Det oprindelige eller et behørigt påtegnet eksemplar af konfiskationsafgørelsen skal fremsendes med konfiskationsformularen.

BILAG UNPRO-1: GENNEMFØRELSE AF DE FINANSIELLE BETINGELSER

1. Kommissionen meddeler snarest muligt og senest den 16. april i regnskabsåret Det Forenede Kongerige følgende oplysninger for hvert EU-program og hver aktivitet eller del heraf, som Det Forenede Kongerige deltager i:

- a) beløbene for de forpligtelsesbevillinger på EU-budgettet, der er endeligt vedtaget for det pågældende år for budgetposterne til Det Forenede Kongeriges deltagelse i overensstemmelse med protokol I [Programmer og aktiviteter, som Det Forenede Kongerige deltager i] til denne aftale og eventuelle eksterne formålsbestemte bevillinger, der ikke er et resultat af finansielle bidrag fra andre donorer til disse budgetposter
- b) beløbet for det deltagelsesgebyr, der er omhandlet i denne aftales artikel UNPRO.2.1 [Finansielle betingelser], stk. 4
- c) fra år N+1 af gennemførelsen af et program, der er omfattet af den protokol, som er omhandlet i denne aftales artikel UNPRO.1.3 [Fastlæggelse af deltagelsen], gennemførelsen af forpligtelsesbevillinger svarende til regnskabsår N og frigørelsesniveauet
- d) for programmer, hvor artikel UNPRO.2.2 [Programmer, for hvilke en automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse] finder anvendelse, for den del af programmerne, hvor sådanne oplysninger er nødvendige for at beregne den automatiske korrektion, størrelsen af de forpligtelser, der er indgået til fordel for enheder fra Det Forenede Kongerige, opdelt efter det tilsvarende år for budgetbevillingerne og det samlede omfang af forpligtelser.

Kommissionen fremlægger på grundlag af sit budgetforslag et overslag over oplysninger i henhold til litra a) og b) hurtigst muligt og senest den 1. september i regnskabsåret.

2. Kommissionen udsender senest den 16. april og den 16. juli i hvert regnskabsår en indkaldelse af bidrag til Det Forenede Kongerige svarende til Det Forenede Kongeriges bidrag i henhold til denne aftale for hvert af de programmer og de aktiviteter eller dele heraf, som Det Forenede Kongerige deltager i.

3. Senest 60 dage efter udsendelsen af indkaldelsen af bidrag betaler Det Forenede Kongeriget beløb, der er anført i indkaldelsen af bidrag. Det Forenede Kongerige kan foretage særskilte betalinger for hvert program og hver aktivitet.

4. Uanset stk. 2 og 3 udsender Kommissionen for året 2021, hvor protokollen i henhold til denne aftales artikel UNPRO.1.3 [Fastlæggelse af deltagelsen] indgås, en indkaldelse af bidrag senest den 16. april 2021, hvis protokollen undertegnes senest den 31. marts 2021, eller senest den 16. i den måned, der følger efter den måned, hvor protokollen blev undertegnet, hvis den undertegnes efter den 31. marts 2021. Hvis denne indkaldelse af bidrag udsendes efter den 16. juli i det pågældende år, udsendes der kun en enkelt indkaldelse af bidrag for dette år. Senest 60 dage efter udsendelsen af indkaldelsen af bidrag betaler Det Forenede Kongeriget beløb, der er anført i indkaldelsen af bidrag. Det Forenede Kongerige kan foretage særskilte betalinger for hvert program og hver aktivitet.

5. Indkaldelsen af bidrag for et givet år skal have den værdi, der fastlægges ved at dividere det årlige beløb beregnet i henhold til denne aftales artikel UNPRO.2.1 [Finansielle betingelser], herunder enhver justering i henhold til artikel UNPRO.2.1 [Finansielle betingelser], stk. 8, artikel UNPRO.2.2 [Programmer, for hvilke en automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse] eller

artikel UNPRO.2.3 [Finansiering i forbindelse med programmer, der gennemføres via finansielle instrumenter eller budgetgarantier], med antallet af indkaldelser af bidrag for det pågældende år i henhold til dette bilags stk. 2 og 4.

6. Som undtagelse fra stk. 5 i forbindelse med bidraget til Horisont Europa for den flerårige finansielle ramme 2021-2027 skal indkaldelsen af bidrag for et givet år N have den værdi, der fastlægges ved at dividere:

a) det årlige beløb beregnet

i. ved anvendelse af følgende betalingsplan for betalinger, hvis år N er:

-2021: 50 % betalt i 2021, 50 % betalt i 2026

-2022: 50 % betalt i 2022, 50 % betalt i 2027

ii. for det beløb, der fremkommer ved anvendelsen af denne aftales artikel UNPRO.2.1 [Finansielle betingelser] og UNPRO.2.2 [Programmer, for hvilke en automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse], herunder eventuelle justeringer i henhold til artikel UNPRO.2.1 [Finansielle betingelser], stk. 8, eller denne aftales artikel UNPRO.2.2 [Programmer, for hvilke en automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse] for det pågældende år N, med

b) antallet af indkaldelser af midler for det pågældende år N i henhold til stk. 2 og 4:

Anvendelsen af dette stykke har ingen indflydelse på beregningen af den automatiske korrektion i henhold til artikel UNPRO.2.2 [Programmer, for hvilke en automatisk korrektionsmekanisme finder anvendelse] og UNPRO.3.4 [Gennemgang af resultater].

Ved alle beregninger af andre beløb i forbindelse med denne aftales del V tages der i forbindelse med Det Forenede Kongeriges årlige bidrag hensyn til dette stykke.

7. Når Det Forenede Kongeriges deltagelse opsiges i henhold til denne aftales artikel UNPRO.3.2 [Unionens opsigelse af Det Forenede Kongeriges deltagelse i et EU-program] eller artikel UNPRO.3.3 [Opsigelse af deltagelsen i et program i tilfælde af en væsentlig ændring af Unionens program], forfalder alle betalinger i perioden før opsigelsen, som blev udskudt i overensstemmelse med dette bilags stk. 6. Kommissionen foretager, senest en måned efter at opsigelsen får virkning, en indkaldelse af bidrag vedrørende det skyldige beløb. Det Forenede Kongerige betaler dette skyldige beløb inden for 60 dage efter indkaldelsen af bidrag.

8. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046¹⁵⁹ vedrørende Den Europæiske Unions almindelige budget ("finansforordningen") gælder for forvaltningen af bevillingerne.

¹⁵⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

9. Hvis Det Forenede Kongerige overskrider betalingsfristen, sender Kommissionen en formel rykkerskrivelse.

Enhver forsinkelse i betalingen af bidraget medfører, at Det Forenede Kongerige skal betale morarenter af det udestående beløb fra forfaldsdagen frem til den dag, hvor det udestående beløb betales fuldt ud.

Rentesatsen for fordringer, der ikke er betalt på forfaldsdagen, er den sats, som Den Europæiske Centralbank pr. den første dag i forfaldsmånedens anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner, og som offentliggøres i C-udgaven af *Den Europæiske Unions Tidende*, eller 0 procent, idet den højeste sats finder anvendelse, plus tre og et halvt procentpoint.

BILAG INST: FORRETNINGSORDEN FOR TVISTBILÆGGELSE

I. Definitioner

1. I denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], og denne forretningsorden forstås ved:
 - a) "administrativt personale": i forbindelse med en voldgiftsmand, personer, der arbejder under en voldgiftsmands ledelse og tilsyn, dog ikke assistenter
 - b) "rådgiver": en person, som af en part er udpeget til at rådgive eller bistå den pågældende part i forbindelse med en voldgiftsprocedure
 - c) "voldgiftsret": en domstol oprettet i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.15 [Nedsættelse af en voldgiftsret]
 - d) "voldgiftsmand": et medlem af en voldgiftsret
 - e) "assistent": en person, som efter mandat fra en voldgiftsmand og under dennes ledelse og tilsyn foretager undersøgelser for eller bistår den pågældende voldgiftsmand
 - f) "klagende part": enhver part, som anmoder om, at der nedsættes en voldgiftsret i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.14 [Voldgiftsprocedure]
 - g) "sekretariat": et eksternt organ med den relevante ekspertise, som af parterne udpeges til at yde administrativ støtte i forbindelse med procedurerne
 - h) "svarende part": den part, som angiveligt har overtrådt de omhandlede bestemmelser, og
 - i) "repræsentant for en part": en ansat eller enhver anden person, der er udpeget af et ministerium, en offentlig myndighed eller ethvert andet offentligt organ i en part, og som repræsenterer parten i forbindelse med en tvist, der falder ind under denne aftale eller enhver tilføjelsesaftale.

II. Underretninger

2. Anmodninger, meddelelser, skriftlige indlæg eller andre dokumenter fra:
 - a) voldgiftsretten sendes til begge parter på samme tid
 - b) en part, som er rettet til voldgiftsretten, sendes samtidig i kopi til den anden part, og
 - c) en part, som er rettet til den anden part, sendes samtidig i kopi til voldgiftsretten, hvis det er relevant.
3. De underretninger, der er omhandlet i regel 2, sendes pr. e-mail, eller, hvis det er relevant, ved hjælp af et andet telekommunikationsmiddel, som giver bevis for fremsendelsen deraf. Medmindre andet bevises, anses en sådan underretning for at være modtaget på dagen for dens fremsendelse.
4. Alle meddelelser sendes til henholdsvis Europa-Kommissionens Juridiske Tjeneste og den juridiske rådgiver for Det Forenede Kongeriges Ministerium for Udenrigs-, Commonwealth- og Udviklingsanliggender.

5. Mindre, rent formelle fejl i anmodninger, meddelelser, skriftlige indlæg eller andre dokumenter vedrørende voldgiftsretsproceduren kan berigtiges ved indgivelse af et nyt dokument, hvori ændringerne klart er angivet.

6. Hvis sidste dag for indgivelse af et dokument ikke er en arbejdsdag i EU's institutioner eller Det Forenede Kongeriges regering, udløber fristen for indgivelse af dokumentet den første efterfølgende arbejdsdag.

III. Udpegelse af voldgiftsmænd

7. Hvis der i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.15 [Nedsættelse af en voldgiftsret], udpeges en voldgiftsmand ved lodtrækning, orienterer den klagende parts medformand for partnerskabsrådet straks den svarende parts medformand om dato, tid og sted for lodtrækningen. Den svarende part kan — hvis vedkommende vælger det — være til stede under lodtrækningen. Lodtrækningen skal under alle omstændigheder foretages under overværelse af den eller de parter, der er til stede.

8. Den klagende parts medformand meddeler skriftligt enhver person, der er blevet udvalgt til at fungere som voldgiftsmand, om hans eller hendes udnævnelse. Hver af disse personer bekræfter sin disponibilitet over for begge parter senest fem dage fra den dato, hvor vedkommende blev underrettet om sin udpegning.

9. Den klagende parts formand for partnerskabsrådet udvælger den pågældende voldgiftsmand eller formand ved lodtrækning senest fem dage efter udløbet af den frist, der er omhandlet i denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.15 [Nedsættelse af en voldgiftsret], stk. 2, hvis nogen af de dellister, der er omhandlet i denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.27 (Liste over voldgiftsmænd), stk. 1:

- a) ikke er oprettet, blandt de personer, som formelt er foreslået af en eller begge parter med henblik på oprettelse af den pågældende delliste eller
- b) ikke længere omfatter mindst fem personer blandt de personer, som fortsat står på denne specifikke delliste.

9 a. Parterne kan udpege et sekretariat til at yde bistand med at tilrettelægge og gennemføre de specifikke tvistbilæggelsesprocedurer på grundlag af ad hoc-ordninger eller på grundlag af ordninger, der vedtages af partnerskabsrådet i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.34A [Bilag]. Med henblik herpå skal partnerskabsrådet senest 180 dage efter aftalens ikrafttræden overveje, om det er nødvendigt med nogen ændringer af denne forretningsorden.

IV. Organisatorisk møde

10. Medmindre parterne aftaler andet, mødes de med voldgiftsretten senest syv dage efter dens nedsættelse for at tage stilling til spørgsmål, som parterne eller voldgiftsretten anser for relevante, herunder:

- a) såfremt der ikke tidligere er taget stilling hertil, voldgiftsmændenes vederlag og godtgørelsen af deres udgifter, som under alle omstændigheder skal være i overensstemmelse med WTO-standarderne
- b) det vederlag, der skal udbetales til assistenter. Det samlede vederlag for den enkelte voldgiftsmands assistent eller assistenter må ikke overstige 50 % af vederlaget betalt til denne voldgiftsmand

- c) tidsplanen for proceduren og
- d) ad hoc-procedurer for beskyttelse af fortrolige oplysninger.

Voldgiftsmændene og parternes repræsentanter kan deltage i dette møde pr. telefon- eller videokonference.

V. Skriftlige indlæg

11. Den klagende part afgiver sit skriftlige indlæg senest 20 dage efter datoen for nedsættelse af voldgiftsretten. Den svarende part afgiver sit skriftlige indlæg senest 20 dage efter datoen for den klagende parts afgivelse af det skriftlige indlæg.

VI. Voldgiftsrettens arbejde

12. Formanden for voldgiftsretten leder alle møder. Voldgiftsretten kan bemyndige formanden til at træffe administrative og proceduremæssige afgørelser.

13. Medmindre der i denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], eller i denne forretningsorden er fastsat andet, kan voldgiftsretten varetage sine opgaver på enhver vis, herunder pr. telefon, fax eller onlineforbindelse.

14. Kun voldgiftsmænd må deltage i voldgiftsrettens drøftelser, men retten kan give sine assistenter tilladelse til at overvære drøftelserne.

15. Det er alene voldgiftsrettens ansvar at udfærdige afgørelser og rapporter, og denne opgave må ikke overdrages til andre.

16. Hvis der opstår proceduremæssige spørgsmål, som ikke er omfattet af denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], og bilagene hertil, kan voldgiftsretten efter at have hørt parterne vedtage en hensigtsmæssig procedure, der er forenelig med disse bestemmelser.

17. Hvis voldgiftsretten finder, at der er behov for at ændre andre frister i forbindelse med sagsbehandlingen end de frister, der er fastsat i denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], eller for at foretage andre proceduremæssige eller administrative justeringer, underretter den skriftligt og efter samråd med parterne disse om grundene til ændringen eller justeringen og angiver den frist eller justering, der er behov for.

VII. Udskiftning af medlemmer

18. Når en part finder, at en voldgiftsmand ikke opfylder kravene i bilag INST-X (Adfærdskodeks for voldgiftsmænd) og derfor bør udskiftes, underretter denne part den anden part herom senest 15 dage fra det tidspunkt, hvor den fik tilstrækkelige beviser for voldgiftsmændens påståede manglende opfyldelse af kravene i det pågældende bilag.

19. Parterne rådfører sig med hinanden inden for 15 dage efter den i regel 18 omhandlede underretning. De underretter voldgiftsmanden om den påståede manglende overholdelse og kan anmode voldgiftsmanden om at tage skridt til at rette op på situationen. De kan også i fællesskab beslutte at fjerne voldgiftsmanden og udvælge en ny voldgiftsmand i overensstemmelse med denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.15 (Nedsættelse af en voldgiftsret).

20. Hvis parterne ikke er enige om, hvorvidt voldgiftsmanden bør udskiftes, når vedkommende ikke er formand for voldgiftsretten, kan de hver især anmode om, at spørgsmålet henvises til formanden for voldgiftsretten, hvis afgørelse er endelig.

Hvis formanden for voldgiftsretten finder, at voldgiftsmanden ikke opfylder kravene i bilag INST-X (Adfærdskodeks for voldgiftsmænd), vælges en ny voldgiftsmand i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.15 (Nedsættelse af en voldgiftsret).

21. Hvis parterne ikke er enige om, hvorvidt formanden bør udskiftes, kan de hver især anmode om, at sagen henvises til de øvrige medlemmer af dellisten over formænd som oprettet i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.27 (Liste over voldgiftsmænd). Den anmodende parts medformand for partnerskabsrådet eller dennes stedfortræder udvælger den pågældende person ved lodtrækning. Den udvalgte persons afgørelse om, hvorvidt formanden skal udskiftes, er endelig.

Hvis den pågældende person finder, at formanden ikke opfylder kravene i bilag INST-X (Adfærdskodeks for voldgiftsmænd), vælges en ny formand i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.15 (Nedsættelse af en voldgiftsret).

VIII. Høringer

22. Formanden for voldgiftsretten underretter på grundlag af den tidsplan, der er fastsat i medfør af regel 10, og efter samråd med parterne og de øvrige voldgiftsmænd parterne om datoen, tidspunktet og stedet for høringen. Medmindre høringen er lukket for offentligheden, stiller den part, hvor høringen finder sted, disse oplysninger til rådighed for offentligheden.

23. Medmindre parterne aftaler andet, afholdes høringen i London i de tilfælde, hvor den klagende part er Unionen, og i Bruxelles i de tilfælde, hvor den klagende part er Det Forenede Kongerige. Den svarende part afholder de udgifter, der er forbundet med den logistiske administration af høringen.

24. Voldgiftsretten kan indkalde til yderligere høringer, hvis parterne er enige herom.

25. Samtlige voldgiftsmænd skal være til stede under hele høringsforløbet.

26. Medmindre parterne aftaler andet, kan følgende personer deltage i den mundtlige høring, uanset om denne er offentlig eller ej:

- a) en parts repræsentanter
- b) rådgivere
- c) assistenter og administrativt personale
- d) tolke, oversættere og voldgiftsrettens retsskrivere og
- e) eksperter, efter voldgiftsrettens bestemmelse i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.26 [Modtagelse af oplysninger], stk. 2.

27. Senest fem arbejdsdage inden en høring giver hver part voldgiftsretten og den anden part en liste med navnene på de personer, der på den pågældende parts vegne vil fremføre mundtlige anbringender eller indlæg under høringen, og på andre repræsentanter eller rådgivere, som skal deltage i høringen.

28. Voldgiftsretten gennemfører høringen på følgende måde, idet det sikres, at den klagende part og den svarende part får tildelt lige meget tid til både anbringende og modanbringende:

Anbringende

- a) den klagende parts anbringende

- b) den svarende parts anbringende.

Modanbringende

- a) den klagende parts replik

- b) den svarende parts duplik.

29. Voldgiftsretten kan stille spørgsmål til begge parter når som helst under høringen.

30. Voldgiftsretten sørger for, at der udarbejdes et referat af den mundtlige forhandling, som fremsendes til parterne hurtigst muligt efter den mundtlige forhandling. Parterne kan fremsætte bemærkninger til referatet, og voldgiftsretten kan medtage disse bemærkninger i deres overvejelser.

31. Senest ti dage efter datoen for høringen kan hver part afgive et supplerende skriftligt indlæg vedrørende spørgsmål, der måtte være opstået under høringen.

IX. Skriftlige forespørgsler

32. Voldgiftsretten kan når som helst under en sag rette skriftlige forespørgsler til en eller begge parter. Forespørgsler rettet til den ene part sendes i kopi til den anden part.

33. Hver part fremsender en kopi af partens besvarelser af voldgiftsrettens forespørgsler til den anden part. Den anden part skal have mulighed for at fremsætte skriftlige bemærkninger til partens besvarelser senest fem dage efter fremsendelsen af en sådan kopi.

X. Fortrolighed

34. Hver af parterne og voldgiftsretten behandler de oplysninger, som den anden part har forelagt voldgiftsretten og angivet som fortrolige, som sådanne. Når en part indgiver et skriftligt indlæg, som indeholder fortrolige oplysninger, til voldgiftsretten, indgiver denne også senest 15 dage derefter et indlæg uden de fortrolige oplysninger, der gøres tilgængeligt for offentligheden.

35. Intet i denne forretningsorden forhindrer en part i at offentliggøre erklæringer vedrørende egne holdninger, hvis den pågældende part, når der henvises til oplysninger forelagt af den anden part, ikke offentliggør oplysninger, som den anden part har udpeget som fortrolige.

36. Voldgiftsretten holder de relevante dele af møderne for lukkede døre, hvis en parts indlæg og anbringender indeholder fortrolige oplysninger. Parterne holder voldgiftsrettens høringer fortrolige, når de afholdes for lukkede døre.

XI. Ex parte-kontakter

37. Voldgiftsretten må ikke mødes eller kommunikere med en part i den anden parts fravær.

38. Ingen voldgiftsmand må i de andre voldgiftsmænds fravær drøfte nogen aspekter ved sagens genstand, hverken med den ene eller begge parter.

XII. Amicus curiae-indlæg

39. Medmindre parterne aftaler andet senest fem dage efter datoen for nedsættelse af voldgiftsretten, kan voldgiftsretten modtage uanmodede skriftlige indlæg fra fysiske og juridiske personer, der er etableret på en parts område, og som er uafhængige af parternes regeringer, forudsat at de:

- a) modtages af voldgiftsretten senest ti dage efter nedsættelsen af voldgiftsretten
- b) er kortfattede og under ingen omstændigheder længere end 15 sider, inkl. eventuelle bilag, med dobbelt linjeafstand
- c) er direkte relevante for et faktuel eller retligt spørgsmål under behandling ved voldgiftsretten
- d) indeholder en beskrivelse af den person, der indgiver indlægget, herunder for en fysisk person vedkommendes nationalitet og for en juridisk person dens etableringssted, arten af dens aktiviteter, dens retlige status, generelle mål og dens finansieringskilde
- e) beskriver den særlige interesse, som den pågældende person har i voldgiftsrettens arbejde og
- f) er udarbejdet på engelsk.

40. Indlæggene tilsendes parterne med henblik på bemærkninger. Parterne kan fremsætte bemærkninger til voldgiftsretten senest ti dage efter fremsendelsen.

41. Voldgiftsretten opregner i sin rapport alle de indlæg, den har modtaget, som er i overensstemmelse med regel 39. Voldgiftsretten har ikke pligt til i sin rapport at behandle de anbringender, der fremføres i sådanne indlæg, men hvis det gøres, skal der også tages hensyn til eventuelle bemærkninger fremsat af parterne i henhold til regel 40.

XIII. Hastende tilfælde

42. I hastesager, jf. denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.19 [Hasteprocedurer], justerer voldgiftsretten efter høring af parterne, hvis det er relevant, de frister, der er omhandlet i denne forretningsorden. Voldgiftsretten meddeler parterne sådanne justeringer.

XIV. Oversættelse og tolkning

43. Processproget i sager for voldgiftsretten er engelsk. Voldgiftsrettens rapporter og afgørelser udarbejdes på engelsk.

44. Hver part afholder egne udgifter i forbindelse med oversættelse af dokumenter, der forelægges voldgiftsretten, og som ikke oprindeligt er udarbejdet på engelsk, samt eventuelle udgifter til tolkning under den mundtlige forhandling i forbindelse med anvendelsen af repræsentanter eller rådgivere.

XV. Andre procedurer

48. De frister, der er fastsat i denne forretningsorden, tilpasses efter de særlige frister, der er fastsat for voldgiftsrettens vedtagelse af en rapport eller afgørelse under proceduren efter denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.22 (Rimelig frist), artikel INST.23 (Evaluering af overholdelse), artikel INST.24 (Midlertidige retsmidler) og artikel INST.25 (Prøvelse af eventuelle foranstaltninger, der er truffet efter brug af midlertidige retsmidler).

BILAG INST:ADFÆRDSKODEKS FOR VOLDGIFTSMÆND

I. Definitioner

1. Med henblik på anvendelse af denne adfærdskodeks forstås ved:
 - a) "administrativt personale": i forbindelse med en voldgiftsmand, personer, der arbejder under en voldgiftsmands ledelse og tilsyn, dog ikke assistenter
 - b) "voldgiftsmand": et medlem af en voldgiftsret
 - c) "assistent": en person, som efter mandat fra en voldgiftsmand foretager undersøgelser for eller bistår voldgiftsmanden og
 - d) "kandidat": en person, hvis navn står på den i denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.27 [Liste over voldgiftsmænd], omhandlede liste over voldgiftsmænd, eller som overvejes udvalgt som voldgiftsmand efter denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.15 [Nedsættelse af en voldgiftsret].

II. Overordnede principper

2. For at bevare integriteten og upartiskheden i tvistbilæggelsesordningen skal hver kandidat og voldgiftsmand:
 - a) gøre sig bekendt med denne adfærdskodeks
 - b) være uafhængig og upartisk
 - c) undgå direkte eller indirekte interessekonflikter
 - d) undgå utilbørlig adfærd og adfærd, der kan give indtryk af utilbørlig eller partisk adfærd
 - e) iagttage en høj adfærdsstandard og
 - f) ikke påvirkes af egne interesser, udefra kommende pres, politiske overvejelser, offentlige protester, loyalitet over for en part eller frygt for kritik.
3. En voldgiftsmand må ikke hverken direkte eller indirekte påtage sig nogen forpligtelse eller acceptere nogen fordel, som på nogen måde ville være til hinder for eller give indtryk af at være til hinder for, at vedkommende udfører sine opgaver korrekt.
4. En voldgiftsmand må ikke udnytte sin funktion som medlem af voldgiftsretten til at fremme personlige eller private interesser. En voldgiftsmand skal undgå handlinger, som kan give det indtryk, at andre befinder sig i en særlig position med hensyn til at påvirke voldgiftsmanden.
5. En voldgiftsmand må ikke lade tidligere eller eksisterende finansielle, forretningsmæssige, faglige, personlige eller sociale forbindelser eller forpligtelser påvirke sin adfærd eller dømmekraft.

6. En voldgiftsmand skal undgå at etablere forbindelser eller erhverve finansielle interesser, som kan formodes at påvirke vedkommendes upartiskhed, eller som med rimelighed kan formodes at give indtryk af utilbørlig eller partisk adfærd.

III. Oplysningsforpligtelser

7. Forud for bekræftelsen af en kandidats udvælgelse til voldgiftsmand i henhold til denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse], artikel INST.15 [Nedsættelse af en voldgiftsret], skal han eller hun oplyse om interesser, forbindelser og andre forhold, som kan formodes at påvirke den pågældendes uafhængighed eller upartiskhed, eller som kan formodes at give indtryk af utilbørlig adfærd eller partiskhed i forbindelse med sagen. En kandidat skal derfor gøre enhver rimelig indsats for at få kendskab til sådanne eventuelle interesser, forbindelser og forhold, herunder finansielle interesser, faglige interesser eller ansættelses- eller familiemæssige interesser.

8. En voldgiftsmand har i henhold til stk. 7 en vedvarende forpligtelse til at oplyse om sådanne eventuelle interesser, forbindelser eller forhold, der måtte komme frem på et hvilket som helst trin i forbindelse med sagsbehandlingen.

9. En kandidat eller en voldgiftsmand videregiver oplysninger til partnerskabsrådet med henblik på parternes gennemgang deraf om spørgsmål vedrørende faktiske eller potentielle overtrædelser af denne adfærdskodeks, lige så snart vedkommende får kendskab til de pågældende forhold.

IV. Voldgiftsmænds opgaver

10. En voldgiftsmand skal efter bekræftelsen af sin udnævnelse være til rådighed til at udføre sine opgaver og skal udføre dem omhyggeligt og hurtigt under hele sagsbehandlingen og udvise loyalitet og rettidig omhu.

11. En voldgiftsmand må kun behandle de spørgsmål, der rejses i forbindelse med sagsbehandlingen, og som har betydning for afgørelsen, og må ikke overdrage denne opgave til andre.

12. En voldgiftsmand skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vedkommendes assistenter og administrative personale er bekendt med og opfylder forpligtelserne i del II, III, IV og VI i denne adfærdskodeks.

V. Tidligere voldgiftsmænds forpligtelser

13. Alle tidligere voldgiftsmænd skal undgå handlinger, der kan give det indtryk, at de var partiske under varetagelsen af deres opgaver eller drog fordel af voldgiftsrettens afgørelse.

14. Alle tidligere voldgiftsmænd skal opfylde forpligtelserne i del VI i denne adfærdskodeks.

VI. Fortrolighed

15. En voldgiftsmand må ikke på noget tidspunkt videregive ikke-offentlige oplysninger om sagsbehandlingen eller om forhold, som vedkommende har fået kendskab til i forbindelse med den sagsbehandling, som vedkommende er blevet udpeget til. En voldgiftsmand må under ingen omstændigheder videregive eller gøre brug af sådanne oplysninger til at opnå personlige fordele eller fordele for andre eller til at skade andres interesser.

16. En voldgiftsmand må ikke videregive en afgørelse fra voldgiftsretten eller dele heraf forud for dens offentliggørelse i overensstemmelse med denne aftales sjette del, afsnit I [Tvistbilæggelse].

17. En voldgiftsmand må ikke på noget tidspunkt videregive oplysninger om en voldgiftsrets drøftelser eller om voldgiftsmænds synspunkter og heller ikke afgive udtalelser om den sagsbehandling, som vedkommende er blevet udpeget til, eller om de omtvistede spørgsmål i forbindelse med sagsbehandlingen.

VII. Udgifter

18. Voldgiftsmænd fører regnskab med og udarbejder en endelig opgørelse over den tid, de har anvendt til sagsbehandlingen, og de hertil medgåede udgifter samt den tid og de udgifter, deres assistenter og administrative personale har anvendt og haft.

PROTOKOL OM ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE OG BEKÆMPELSE AF SVIG VEDRØRENDE MERVÆRDIATGIFT OG GENSIDIG BISTAND TIL INDDRIVELSE AF FORDRINGER I FORBINDELSE MED SKATTER OG AFGIFTER

AFSNIT I: ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1: Formål

Formålet med denne protokol er at fastlægge rammerne for det administrative samarbejde mellem medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige med henblik på at give deres myndigheder mulighed for at bistå hinanden med at sikre overholdelse af momslovgivningen og beskytte momsindtægter og inddrive fordringer i forbindelse med skatter og afgifter.

Artikel 2: Anvendelsesområde

1. Denne protokol fastlægger regler og procedurer for samarbejdet:
 - a) om udveksling af oplysninger med henblik på at foretage en korrekt momsansættelse, kontrollere, at momsen anvendes korrekt, og bekæmpe momssvig og
 - b) om inddrivelse af:
 - i) fordringer i relation til moms, told og punktafgifter], der opkræves af eller på vegne af en stat eller dens territoriale eller administrative underenheder, dog ikke lokale myndigheder, eller på vegne af Unionen
 - ii) administrative sanktioner, bøder, gebyrer og tillægsgebyrer vedrørende de i litra i) nævnte fordringer, som pålægges af de administrative myndigheder, der har kompetence til at opkræve de pågældende skatter og afgifter eller foretage administrative undersøgelser herom, eller som bekræftes af administrative eller judicielle instanser efter anmodning fra disse administrative myndigheder og
 - iii) renter og omkostninger i forbindelse med de i nr. i) og ii) nævnte fordringer.
2. Denne protokol berører ikke anvendelsen af bestemmelserne om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig på momsområdet og bistand ved inddrivelse af fordringer mellem medlemsstaterne.
3. Denne protokol berører ikke anvendelsen af bestemmelserne om gensidig bistand i straffesager.

Artikel 3: Definitioner

I denne protokol forstås ved:

- a) "administrativ undersøgelse": alle former for kontrol, efterprøvning og foranstaltninger, som foretages af staterne i forbindelse med udførelsen af deres opgaver med henblik på at sikre en korrekt anvendelse af momslovgivningen
- b) "bistandssøgende myndighed": et centralt forbindelseskantor eller en forbindelsesafdeling, som fremsætter en anmodning i overensstemmelse med afsnit III [Inddrivelsesbistand]

- c) "automatisk udveksling": systematisk meddelelse til en anden stat, uden forudgående anmodning, af oplysninger defineret på forhånd
- d) "ad elektronisk vej": brug af elektronisk udstyr til behandling (herunder digital komprimering) og lagring af data og anvendelse af kabel, radio, optisk teknologi eller andre elektromagnetiske midler
- e) "CCN/CSI-netværk": den fælles platform, der er baseret på Common Communication Network ("CCN") og Common System Interface ("CSI"), og som er udviklet af Unionen for at sikre alle transmissioner af elektronisk vej mellem de kompetente myndigheder på skatteområdet.
- f) "centralt forbindelseskantor": det kontor, der er udpeget i henhold til artikel 4, stk. 2, [Organisation] som særligt ansvarligt for kontakterne med henblik på anvendelsen af afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] eller afsnit III [Inddrivelsesbistand]
- g) "kompetent myndighed": den myndighed, der er udpeget i henhold til artikel 4, stk. 1 [Organisation]
- h) "kompetent embedsmand": enhver embedsmand, der er udpeget i henhold til artikel 4, stk. 4 [Organisation], som direkte kan udveksle oplysninger i overensstemmelse med afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig]
- i) "told": den told, der skal betales for varer, der ankommer til eller forlader hver parts toldområde i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i de respektive parterers toldlovgivning
- j) "punktafgifter": skatter og afgifter, der defineres som sådanne i henhold til den nationale lovgivning i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende
- k) "forbindelsesafdeling": ethvert kontor, som ikke er det centrale forbindelseskantor, og som er udpeget i henhold til artikel 4, stk. 3 [Organisation], til at anmode om eller yde gensidig bistand i overensstemmelse med afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] eller afsnit III [Inddrivelsesbistand]
- l) "person": enhver person som defineret i denne aftales del to, afsnit XVII [ANDRE BESTEMMELSER], artikel OTH.1(l), litra m)¹⁶⁰.
- m) "bistandssøgt myndighed": det centrale forbindelseskantor, forbindelsesafdelingen eller — for så vidt angår samarbejde i overensstemmelse med afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] — den kompetente embedsmand, der modtager en anmodning fra en bistandssøgende myndighed

¹⁶⁰ Det præciseres, navnlig i forbindelse med denne protokol, at begrebet "person" omfatter enhver sammenslutning af personer, der ikke har status som juridisk person, men som i henhold til gældende ret er anerkendt som havende rets- og handleevne. Dette omfatter også ethvert andet juridisk arrangement uanset art og form, med eller uden status som juridisk person, der gennemfører transaktioner, som er pålagt moms, eller som er betalingspligtige for de i denne protokols artikel 2, stk. 1, litra b) [Anvendelsesområde], omhandlede fordringer.

- n) "bistandssøgende myndighed": et centralt forbindelseskantor, en forbindelsesafdeling eller en kompetent embedsmand, som fremsætter en anmodning om bistand i overensstemmelse med afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig], på en kompetent myndigheds vegne
- o) "samtidig kontrol": koordineret kontrol af en afgiftspligtig persons eller to eller flere indbyrdes forbundne afgiftspligtige personers skattemæssige situation tilrettelagt af to eller flere stater i fælles eller komplementær interesse
- p) "specialudvalg": specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde om moms og inddrivelse af skatter og afgifter
- q) "spontan udveksling": ikkesystematisk meddelelse på et hvilket som helst tidspunkt, uden forudgående anmodning, af oplysninger til en anden stat
- r) "stat": en medlemsstat eller Det Forenede Kongerige, alt efter sammenhængen
- s) "tredjeland": et land, som hverken er en medlemsstat eller Det Forenede Kongerige
- t) "moms": merværdiafgift i henhold til Rådets direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem for Den Europæiske Union og merværdiafgift i henhold til Value Added Tax Act 1994 for Det Forenede Kongerige

Artikel 4: Organisation

- 1 Hver stat udpeger en kompetent myndighed med ansvar for anvendelsen af denne protokol.
2. Hver stat udpeger:
 - a) et centralt forbindelseskantor som særligt ansvarligt for anvendelsen af afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] i denne protokol og og
 - b) et centralt forbindelseskantor som særligt ansvarligt for anvendelsen af **afsnit III [Inddrivelsesbistand]** i denne protokol.
3. Hver enkelt kompetent myndighed kan, direkte eller ved delegation, udpege:
 - a) forbindelsesafdelinger til at udveksle oplysninger direkte i henhold til afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] i denne protokol
 - b) forbindelsesafdelinger til at anmode om eller yde gensidig bistand i henhold til afsnit III [Inddrivelsesbistand] i denne protokol som led i deres specifikke territoriale eller operationelle kompetencer.
4. Hver enkelt kompetent myndighed kan, direkte eller ved delegation, udpege kompetente embedsmænd, der kan udveksle oplysninger direkte på grundlag af afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] i denne protokol.
5. Hvert centralt forbindelseskantor holder listen over forbindelsesafdelinger og kompetente embedsmænd opdateret og gør den tilgængelig for de andre centrale forbindelseskontorer.

6. Hvis en forbindelsesafdeling eller en kompetent embedsmand sender eller modtager en anmodning om bistand i henhold til denne protokol, oplyses det centrale forbindelseskantor herom.

7. Hvis et centralt forbindelseskantor, en forbindelsesafdeling eller en kompetent embedsmand modtager en anmodning om gensidig bistand, der kræver foranstaltninger, som falder uden for det tillagte ansvarsområde, sendes anmodningen straks til det kompetente centrale forbindelseskantor eller den kompetente forbindelsesafdeling, og den bistandssøgende myndighed underrettes herom. I dette tilfælde begynder perioden som fastsat i artikel 8 [Frist for meddelelse af oplysninger], dagen efter at anmodningen om bistand er fremsendt til det kompetente centrale forbindelseskantor eller den kompetente forbindelsesafdeling.

8. Hver part giver senest en måned efter denne aftales undertegnelse specialudvalget meddelelse om, hvem der er dens kompetente myndigheder med henblik på denne protokol, og giver straks meddelelse om eventuelle ændringer vedrørende disse kompetente myndigheder. Specialudvalget ajourfører listen over kompetente myndigheder.

Artikel 5: Serviceniveuaftale

En aftale om serviceniveauet, der sikrer den tekniske kvalitet og kvantitet af ydelserne med henblik på driften af kommunikations- og informationsudvekslingssystemerne, vedtages efter en procedure, som er fastlagt af specialudvalget.

Artikel 6: Fortrolighed

1. Alle oplysninger, der indhentes af en stat i henhold til denne protokol, behandles fortroligt og beskyttes på samme måde som oplysninger indhentet i henhold til national ret.

2. Sådanne oplysninger kan videregives til personer eller myndigheder (herunder domstole og administrative eller tilsynsførende organer), der er berørt af anvendelsen af momsbestemmelser, og med henblik på korrekt momsansættelse samt iværksættelse af håndhævelsesforanstaltninger, herunder inddrivelsesforanstaltninger eller retsbevarende foranstaltninger i forbindelse med fordringer i henhold til artikel 2, stk. 1, litra b) [Anvendelsesområde].

3. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, kan også anvendes til vurdering af andre afgifter og vurdering og håndhævelse, herunder inddrivelse eller retsbevarende foranstaltninger, i forbindelse med fordringer vedrørende obligatoriske socialsikringsbidrag. Hvis de udvekslede oplysninger afslører eller hjælper med at bevise, at der foreligger overtrædelser af skattelovgivningen, kan de ligeledes anvendes til at pålægge administrative eller strafferetlige sanktioner. Oplysningerne må kun anvendes af de personer eller myndigheder, der er nævnt i stk. 2, og udelukkende til de formål, som er fastsat i de umiddelbart foregående sætninger i nærværende stykke. Disse personer eller myndigheder kan videregive oplysningerne i offentlige retssager eller i retlige afgørelser.

4. Uanset stk. 1 og 2 skal den stat, der fremsender oplysningerne, på grundlag af en begrundet anmodning tillade, at den stat, der modtager oplysningerne, benytter disse til andre formål end dem, der nævnt i artikel 2, stk. 1, [Anvendelsesområde] hvis oplysningerne i henhold til lovgivningen i den stat, der fremsender oplysningerne, kan benyttes til tilsvarende formål. Den bistandssøgte myndighed skal acceptere eller afvise en sådan anmodning inden for en måned.

5. Rapporter, attester og alle andre dokumenter eller bekræftede genparter eller uddrag af sådanne dokumenter, der er opnået af en stat i henhold til denne protokol om bistand, kan blive påberåbt som bevis i denne stat på samme grundlag som tilsvarende dokumenter fremlagt af en anden myndighed i den pågældende stat.
6. Oplysninger fra en stat til en anden stat kan af sidstnævnte videregives til endnu en stat under forudsætning af, at der foreligger en forudgående tilladelse fra den kompetente myndighed, hvorfra oplysningerne stammer. Den stat, som oplysningerne hidrører fra, kan modsætte sig dette inden ti arbejdsdage fra modtagelsen af underretningen fra den stat, der ønsker at udveksle oplysningerne.
7. Staterne kan videresende oplysninger, som er indhentet i henhold til denne protokol, til tredjelande på følgende betingelser:
 - a) Den kompetente myndighed, som oplysningerne hidrører fra, har givet sit samtykke til den pågældende fremsendelse. og
 - b) Videregivelsen er tilladt i henhold til bistandsordninger mellem den stat, der videregiver oplysningerne, og det pågældende tredjeland.
8. Hvis en stat modtager oplysninger fra et tredjeland, kan staterne udveksle disse oplysninger i det omfang, det er tilladt i henhold til bistandsordningerne med det pågældende tredjeland.
9. Hver stat underretter straks de andre berørte stater om eventuelle tilsidesættelser af fortrolighedskrav og om sanktioner og afhjælpende foranstaltninger, der som følge heraf er pålagt.
10. Personer, der er behørigt godkendt af Europa-Kommissionens sikkerhedsgodkendelsesmyndighed, må kun have adgang til disse oplysninger, i det omfang det er nødvendigt for drift, vedligeholdelse og udvikling af de elektroniske systemer, som Europa-Kommissionen er vært for, og som anvendes af staterne i forbindelse med gennemførelsen af denne protokol.

AFSNIT II: ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE OG BEKÆMPELSE AF SVIG

Kapitel et: Udveksling af oplysninger efter anmodning

Artikel 7: Udveksling af oplysninger og administrative undersøgelser

1. På anmodning af den bistandssøgende myndighed meddeler den bistandssøgte myndighed de i artikel 2, stk. 1, litra a) [Anvendelsesområde], omhandlede oplysninger, herunder også oplysninger vedrørende et eller flere konkrete tilfælde.
2. Med henblik på den i stk. 1 omhandlede meddelelse lader den bistandssøgte myndighed om nødvendigt foretage den nødvendige administrative undersøgelse for at indhente disse oplysninger.
3. Den i stk. 1 omhandlede anmodning kan indeholde en begrundet anmodning om en specifik administrativ undersøgelse. Den bistandssøgte myndighed gennemfører om nødvendigt den administrative undersøgelse i samråd med den bistandssøgende myndighed. Hvis den bistandssøgte myndighed ikke finder det nødvendigt med en administrativ undersøgelse, underretter den straks den bistandssøgende myndighed om grundene hertil.

4. Hvis den bistandssøgte myndighed afslår at foretage en administrativ undersøgelse af beløb, der er blevet angivet, eller beløb, der skulle have været angivet af en skattepligtig person etableret i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, i forbindelse med levering af varer eller ydelser og indførsel af varer, som foretages af denne skattepligtige person, og som er skattepligtige i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, skal den bistandssøgte myndighed som minimum give den bistandssøgende myndighed datoerne for og værdien af alle relevante leverancer og indførsler foretaget af den skattepligtige person i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, i de to foregående år, medmindre den bistandssøgte myndighed ikke har og ikke har pligt til opbevare disse oplysninger i henhold til national lovgivning.

5. For at fremskaffe de ønskede oplysninger eller at foretage den ønskede administrative undersøgelse forholder den bistandssøgte myndighed eller den administrative myndighed, som førstnævnte forelægger sagen for, sig på samme måde, som hvis den handlede på egne vegne eller efter anmodning fra en anden myndighed i sit hjemland.

6. På anmodning af den bistandssøgende myndighed meddeler den bistandssøgte myndighed denne alle de relevante oplysninger, den råder over eller fremskaffer, samt resultaterne af administrative undersøgelser i form af rapporter, attester og alle andre dokumenter eller bekræftede genparter eller uddrag af sådanne dokumenter.

7. Originaldokumenter fremsendes dog kun, for så vidt som de gældende bestemmelser i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, ikke er til hinder herfor.

Artikel 8: Frist for meddelelse af oplysninger

1. Den bistandssøgte myndighed meddeler de i artikel 7 omhandlede oplysninger hurtigst muligt og senest 90 dage efter datoen for modtagelsen af anmodningen. I tilfælde hvor de pågældende oplysninger allerede er til den bistandssøgte myndigheds rådighed, nedsættes fristen imidlertid til højst 30 dage.

2. I visse særlige tilfælde kan den bistandssøgte myndighed og den bistandssøgende myndighed aftale andre frister end fristerne i stk. 1.

3. Hvis den bistandssøgte myndighed ikke er i stand til at besvare anmodningen inden for de i stk. 1 og stk. 2 fastsatte frister, underretter den omgående skriftligt den bistandssøgende myndighed om årsagerne til, at fristen ikke kan overholdes, og om, hvornår den mener, den rimeligvis vil kunne besvare anmodningen.

Kapitel to: Udveksling af oplysninger uden forudgående anmodning

Artikel 9: Former for udveksling af oplysninger

Udvekslingen af oplysninger uden forudgående anmodning skal enten være en spontan udveksling, jf. artikel 10, eller en automatisk udveksling, jf. artikel 11.

Artikel 10: Spontan udveksling af oplysninger

Den kompetente myndighed i en stat fremsender uden forudgående anmodning de i artikel 2, stk. 1, litra a) [Anvendelsesområde], omhandlede oplysninger til den kompetente myndighed i den anden

stat, som ikke er blevet fremsendt i forbindelse med den i artikel 11 [Automatisk udveksling af oplysninger] nævnte automatiske udveksling, og som den er bekendt med, i følgende situationer:

- a) hvor afgiftsfastsættelsen anses for at finde sted i en anden stat, og oplysninger er nødvendige for at sikre effektiviteten af denne stats kontrolsystem
- b) hvor en stat har grunde til at tro, at der er eller kan være begået en overtrædelse af momslovgivningen i den anden stat
- c) hvor der er risiko for tab af skatteindtægter i den anden stat.

Artikel 11: Automatisk udveksling af oplysninger

1. De kategorier, der er underlagt automatisk udveksling, fastlægges af specialudvalget i overensstemmelse med artikel 39 [Specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde om moms og inddrivelse af skatter og afgifter].

2. En stat kan undlade at deltage i den automatiske udveksling af en eller flere kategorier af oplysninger som omhandlet i stk. 1, hvis indsamlingen af oplysninger til en sådan udveksling ville kræve, at momspligtige personer blev pålagt nye forpligtelser, eller ville pålægge denne stat en uforholdsmæssigt stor administrativ byrde.

3. Hver stat underretter skriftligt specialudvalget om den afgørelse, som er truffet i overensstemmelse med det foregående stykke.

Kapitel tre: Andre former for samarbejde

Artikel 12: Administrativ meddelelse

1. Den bistandssøgte myndighed meddeler efter anmodning fra den bistandssøgende myndighed i overensstemmelse med de retsregler, der gælder for meddelelse af tilsvarende akter og afgørelser i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, modtageren alle akter og afgørelser, der er blevet sendt fra de bistandssøgende myndigheder vedrørende anvendelsen af momslovgivningen i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende.

2. Anmodningen om meddelelse skal indeholde en angivelse af formålet med den akt eller afgørelse, der skal meddeles, samt en angivelse af navn, adresse og andre oplysninger til identifikation af modtageren.

3. Den bistandssøgte myndighed underretter omgående den bistandssøgende myndighed om, hvordan anmodningen om meddelelse er blevet fulgt op, og navnlig om den dato, hvor afgørelsen eller akten er blevet meddelt modtageren.

Artikel 13: Tilstedeværelse i administrative kontorer og deltagelse i administrative undersøgelser

1. Efter aftale mellem den bistandssøgende og den bistandssøgte myndighed og i overensstemmelse med bestemmelser, som sidstnævnte har fastsat, kan den bistandssøgte myndighed tillade embedsmænd, der er bemyndiget af den bistandssøgende myndighed, at være til stede i den bistandssøgte myndigheds kontorer eller ethvert andet sted, hvor disse myndigheder udfører deres opgaver, med henblik på at udveksle de i artikel 2, stk. 1, litra a) [Anvendelsesområde], omhandlede oplysninger. Når de ønskede oplysninger er indeholdt i

dokumenter, som den bistandssøgte myndigheds embedsmænd har adgang til, får embedsmændene fra den bistandssøgende myndighed kopier stillet til rådighed efter anmodning.

2. Efter aftale mellem den bistandssøgende og den bistandssøgte myndighed og i overensstemmelse med bestemmelser, som sidstnævnte har fastsat, kan den bistandssøgte myndighed tillade embedsmænd, der er bemyndiget af den bistandssøgende myndighed, at være til stede under de administrative undersøgelser, der udføres på den bistandssøgte stats område, med henblik på at udveksle de i artikel 2, stk. 1, litra a) [Anvendelsesområde], omhandlede oplysninger. Sådanne administrative undersøgelser ledes udelukkende af den bistandssøgte myndigheds embedsmænd. Den bistandssøgende myndigheds embedsmænd gør ikke brug af de kontrolbeføjelser, der er tillagt den bistandssøgte myndigheds embedsmænd. De kan imidlertid få adgang til de samme lokaler og dokumenter, som sidstnævnte har adgang til, ved den bistandssøgte myndigheds embedsmænds mellemkomst og udelukkende til brug i forbindelse med gennemførelsen af den administrative undersøgelse.

3. Efter aftale mellem de bistandssøgende og den bistandssøgte myndighed og i overensstemmelse med de bestemmelser, som sidstnævnte har fastsat, kan embedsmænd, der er bemyndiget dertil af de bistandssøgende myndigheder, deltage i de administrative undersøgelser, som foretages på den bistandssøgte stats område, med henblik på at indsamle og udveksle de i artikel 2, stk. 1, litra a) [Anvendelsesområde], omhandlede oplysninger. Sådanne administrative undersøgelser gennemføres i fællesskab af embedsmænd fra den bistandssøgende og den bistandssøgte myndighed og foretages under ledelse af og i henhold til den bistandssøgte stats lovgivning. De bistandssøgende myndigheders embedsmænd har adgang til de samme lokaliteter og dokumenter som den bistandssøgte myndigheds embedsmænd og skal, i den udstrækning det er tilladt i henhold til den bistandssøgte stats lovgivning for dennes embedsmænd, kunne udspørge afgiftspligtige personer.

Hvis det er tilladt i henhold til den bistandssøgte stats lovgivning, udøver embedsmændene fra de bistandssøgende stater samme kontrolbeføjelser som dem, der er tillagt den bistandssøgte stats embedsmænd.

Kontrolbeføjelserne for de bistandssøgende myndigheders embedsmænd udøves alene med det formål at gennemføre den administrative undersøgelse.

Efter aftale mellem de bistandssøgende myndigheder og den bistandssøgte myndighed og i overensstemmelse med de ordninger, som den bistandssøgte myndighed har fastlagt, kan de deltagende myndigheder udarbejde en fælles undersøgelsesrapport.

4. Embedsmænd fra den bistandssøgende myndighed, som er til stede i en anden stat i medfør af stk. 1, 2 og 3, skal til enhver tid kunne fremvise en skriftlig bemyndigelse med angivelse af deres identitet og deres officielle mandat.

Artikel 14: Samtidig kontrol

1. Staterne kan gå med til at gennemføre samtidig kontrol, hver gang de mener, at en sådan kontrol er mere effektiv end kontrol udført af kun en enkelt stat.

2. En stat udpeger uafhængigt de afgiftspligtige personer, den har til hensigt at indstille til samtidig kontrol. Den kompetente myndighed i den pågældende stat underretter den kompetente myndighed i den anden berørte stat om de sager, den foreslår med henblik på samtidig kontrol. Den

begrunder sit valg, så vidt det er muligt, ved at fremlægge de oplysninger, der har ført til dette valg. Den angiver under alle omstændigheder, inden for hvilken periode kontrollen skal finde sted.

3. Den kompetente myndighed, der modtager forslaget om samtidig kontrol, bekræfter over for den anden stats myndighed, at den accepterer, eller giver et begrundet afslag på at foretage denne kontrol i princippet inden to uger efter modtagelsen af forslaget, men senest inden en måned.

4. Hver af de berørte kompetente myndigheder udpeger en repræsentant, som har ansvaret for at lede og koordinere kontrollen.

Kapitel fire: Almindelige bestemmelser

Artikel 15: Betingelser for udveksling af oplysninger

1. Den bistandssøgte myndighed giver en bistandssøgende myndighed de i artikel 2, stk. 1, litra a) [Anvendelsesområde], omhandlede oplysninger eller en administrativ meddelelse som nævnt i artikel 12 [Administrativ meddelelse] på betingelse af:

- a) at antallet og arten af den bistandssøgende myndigheds anmodninger om oplysninger eller administrative meddelelse ikke udgør en uforholdsmæssigt tung administrativ byrde for den bistandssøgte myndighed og
- b) at den bistandssøgende myndighed har udtømt de sædvanlige informationskilder, som den efter omstændighederne kunne have brugt til at få de ønskede oplysninger, eller alle de foranstaltninger, som den med rimelighed kan forventes at træffe for at gennemføre den ønskede administrative meddelelse, uden fare for, at det tilstræbte resultat ikke blev nået.

2. Ved denne protokol indføres der ingen forpligtelse til at foretage undersøgelser eller til at videregive oplysninger om en bestemt sag, hvis lovgivningen eller den administrative praksis i den stat, som skulle levere oplysningerne, ikke tillader staten at foretage sådanne undersøgelser eller at indsamle eller anvende sådanne oplysninger til eget brug.

3. En bistandssøgt myndighed kan afslå at videregive oplysninger, når den bistandssøgende myndighed af retlige grunde ikke er i stand til at stille tilsvarende oplysninger til rådighed. Den bistandssøgte myndighed informerer specialudvalget om årsagerne til afslaget.

4. Meddelelse af oplysninger kan afslås, hvis det vil føre til videregivelse af en erhvervsmæssig, industriel eller faglig hemmelighed, en fremstillingsmetode eller oplysninger, hvis videregivelse ville stride mod almene interesser.

5. Stk. 2, 3 og 4 kan under ingen omstændigheder fortolkes således, at de gør det muligt for en bistandssøgt myndighed at afslå at meddele oplysninger, udelukkende fordi oplysningerne skal indhentes hos en bank, en anden finansiel institution, en forvalter eller en person, der handler som repræsentant eller betroet person, eller fordi oplysningerne vedrører en persons ejerskabsinteresser.

6. Den bistandssøgte myndighed underretter den bistandssøgende myndighed om grunden til, at anmodningen om bistand ikke kan imødekommes.

Artikel 16: Tilbage melding

Når en kompetent myndighed giver oplysninger i henhold til artikel 7 [Administrative undersøgelser] eller 10 [Spontan udveksling af oplysninger], kan den anmode den kompetente myndighed, der har modtaget oplysningerne, om at sende feedback herom. Hvis en sådan anmodning foretages, skal den kompetente myndighed, der modtager oplysningerne, med forbehold af de regler om fortrolighed med hensyn til skatteforhold og databeskyttelse, der gælder i dens stat, sende denne feedback til den kompetente myndighed, der har leveret oplysninger, så hurtigt som muligt, såfremt det ikke indebærer en uforholdsmæssigt stor administrativ byrde for den.

Artikel 17: Sprog

Anmodninger om bistand, herunder anmodninger om meddelelse og bilag dertil, fremsættes på et sprog, der aftales mellem den bistandssøgte og den bistandssøgende myndighed.

Artikel 18: Statistiske oplysninger

1. Senest den 30. juni hvert år fremsender parterne ad elektronisk vej en liste over statistiske data til specialudvalget vedrørende anvendelsen af dette afsnit.
2. Indholdet og formatet af de statistiske data, der skal meddeles i henhold til stk. 1, fastlægges af specialudvalget.

Artikel 19: Standardformularer og kommunikationsmidler

1. Alle oplysninger, der er meddelt i henhold til artikel 7 [Administrative undersøgelser], 10 [Spontan udveksling af oplysninger], 11 [Automatisk udveksling af oplysninger], 12 [Administrativ meddelelse] og 16 [Tilbage melding], og statistikker i henhold til artikel 18 [Statistiske data] fremsendes ved brug af en standardformular som omhandlet i artikel 39, stk. 2, litra d) [Specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde om moms og inddrivelse af skatter og afgifter], undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 6, stk. 7 og 8 [Fortrolighed], eller i særlige tilfælde, hvor de respektive kompetente myndigheder anser andre sikre midler for mere hensigtsmæssige og aftaler at anvende dem.
2. Standardformularerne fremsendes for så vidt muligt ad elektronisk vej.
3. Hvis anmodningen ikke er indgivet fuldstændigt via det elektroniske system, skal den bistandssøgte myndighed straks og under alle omstændigheder senest fem arbejdsdage efter modtagelsen bekræfte modtagelsen af anmodningen elektronisk.
4. Hvor en myndighed har modtaget en anmodning eller oplysninger, som den ikke er den tiltænkte modtager af, skal den straks og under alle omstændigheder senest fem arbejdsdage efter modtagelsen sende en meddelelse elektronisk til afsenderen.
5. Indtil specialudvalget har vedtaget de afgørelser, der er omhandlet i artikel 39, stk. 2 [Specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde om moms og inddrivelse af skatter og afgifter], anvender de kompetente myndigheder reglerne i bilaget til denne protokol, herunder standardformularerne.

AFSNIT III: INDDRIVELSESBISTAND

Kapitel et: Udveksling af oplysninger

Artikel 20: Anmodning om oplysninger

1. Efter anmodning fra den bistandssøgende myndighed udleverer den bistandssøgte myndighed de oplysninger, der kan forventes at være relevante for den bistandssøgende myndighed ved inddrivelse af dens fordringer som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b) [Anvendelsesområde]. Anmodningen om oplysninger skal, hvor det er muligt, indeholde navnet på og eventuelle andre oplysninger, der er relevante for identifikationen af de berørte personer.

Med henblik på videregivelse af disse oplysninger lader den bistandssøgte myndighed om nødvendigt foretage den nødvendige administrative undersøgelse for at indhente disse oplysninger.

2. Den bistandssøgte myndighed er ikke forpligtet til at videregive oplysninger:

- a) som den ikke ville være i stand til at fremskaffe med henblik på inddrivelse af lignende fordringer på egne vegne
- b) som ville afsløre en handelsmæssig, industriel eller erhvervmæssig hemmelighed eller
- c) hvis meddelelse ville kunne krænke sikkerheden eller den offentlige orden i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende.

3. Stk. 2 kan under ingen omstændigheder fortolkes således, at det gør det muligt for en bistandssøgt myndighed at afslå at levere oplysninger, udelukkende fordi oplysningerne skal indhentes hos en bank, en anden finansiel institution, en forvalter eller en person, der handler som repræsentant eller betroet person, eller fordi oplysningerne vedrører en juridisk persons ejerskabsinteresser.

4. Den bistandssøgte myndighed underretter den bistandssøgende myndighed om grunden til, at en anmodning om oplysninger ikke kan imødekommes.

Artikel 21: Udveksling af oplysninger uden forudgående anmodning

Hvis en tilbagebetaling af skatter eller afgifter vedrører en person, der er etableret eller hjemmehørende i en anden stat, kan den stat, hvorfra tilbagebetalingen skal finde sted, underrette den stat, hvor den pågældende er etableret eller hjemmehørende, om den forestående tilbagebetaling.

Artikel 22: Tilstedeværelse i administrative kontorer og deltagelse i administrative undersøgelser

1. Efter aftale mellem den bistandssøgende myndighed og den bistandssøgte myndighed og i overensstemmelse med de bestemmelser, sidstnævnte har fastlagt, kan embedsmænd, som er bemyndiget hertil af den bistandssøgende myndighed, med henblik på at fremme gensidig bistand som omhandlet i dette afsnit:

- a) være til stede i de kontorer, hvor embedsmænd fra den bistandssøgte stat udfører deres opgaver
- b) være til stede under de administrative undersøgelser, der finder sted på den bistandssøgte stats område og

c) bistå de kompetente embedsmænd i den bistandssøgte stat under en retssag i den pågældende stat.

2. For så vidt det er tilladt i henhold til gældende lovgivning i den bistandssøgte stat, kan det i den i stk. 1, litra b), omhandlede aftale fastsættes, at embedsmænd fra den bistandssøgende myndighed kan interviewe enkeltpersoner og gennemgå sagsakter.

3. Embedsmænd med bemyndigelse fra den bistandssøgende myndighed, som gør brug af mulighederne i stk. 1 og 2, skal til enhver tid kunne fremvise en skriftlig bemyndigelse med angivelse af deres identitet og deres officielle mandat.

Kapitel to: Bistand til meddelelse af dokumenter

Artikel 23: Anmodning om meddelelse af visse dokumenter vedrørende fordringer

1. Efter anmodning fra den bistandssøgende myndighed meddeler den bistandssøgte myndighed modtageren alle dokumenter, herunder retslige, der er blevet sendt fra den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, og som vedrører en fordring som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b) [Anvendelsesområde], eller inddrivelse heraf.

Anmodningen om meddelelse ledsages af en standardformular, der mindst indeholder følgende oplysninger:

- a) navn, adresse og andre kontaktoplysninger, der er relevante for identifikationen af modtageren
- b) formålet med meddelelsen og fristen, inden for hvilken meddelelsen gives
- c) en beskrivelse af vedlagte dokument og den pågældende fordrings art og beløb og
- d) navn, adresse og andre kontaktoplysninger vedrørende:
 - i) det kontor, der har ansvaret for vedlagte dokument og
 - ii) det kontor, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger om det meddelte dokument eller om mulighederne for at anfægte betalingspligten.

2. Den bistandssøgende myndighed anmoder kun om meddelelse i henhold til denne artikel, når den ikke kan give meddelelse efter reglerne for meddelelse af de pågældende dokumenter i sin egen stat, eller når en sådan meddelelse ville give anledning til uforholdsmæssigt store vanskeligheder.

3. Den bistandssøgte myndighed giver straks den bistandssøgende myndighed underretning om, hvad den har foretaget sig for at efterkomme anmodningen om meddelelse, og især om, på hvilken dato dokumentet er blevet meddelt modtageren.

Artikel 24: Meddelelsesmidler

1. Den bistandssøgte myndighed sørger for, at meddelelsen i den bistandssøgte stat foretages i overensstemmelse med gældende nationale love og bestemmelser og administrativ praksis.

2. Stk. 1 berører ikke andre typer meddelelser foretaget af en kompetent myndighed i den bistanðssøgende stat i overensstemmelse med de gældende regler i den pågældende stat.

En kompetent myndighed, der er etableret i den bistanðssøgende stat, kan meddele dokumenter direkte pr. anbefalet brev eller elektronisk til en person på en anden stats område.

Kapitel tre: Inddrivelsesforanstaltninger eller retsbevarende foranstaltninger

Artikel 25: Anmodning om inddrivelse

1. Efter anmodning fra den bistanðssøgende myndighed inddriver den bistanðssøgte myndighed fordringer, der er omhandlet i en akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistanðssøgende myndighed er hjemmehørende.

2. Den bistanðssøgende myndighed tilsender den bistanðssøgte myndighed alle relevante oplysninger, som vedrører den sag, der har begrundet anmodningen om inddrivelse, så snart den har fået kendskab til disse oplysninger.

Artikel 26: Betingelser for anmodninger om inddrivelse

1. Den bistanðssøgende myndighed må ikke fremsætte en anmodning om inddrivelse, hvis og så længe fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution heraf, anfægtes i den stat, hvor den bistanðssøgende myndighed er hjemmehørende, medmindre artikel 29, stk. 4, tredje afsnit [Anfægtede fordringer og håndhævelsesforanstaltninger], finder anvendelse.

2. Inden den bistanðssøgende myndighed fremsætter en anmodning om inddrivelse, iværksættes de inddrivelsesprocedurer, der kan indledes i den stat, hvor den bistanðssøgende myndighed er hjemmehørende, undtagen i følgende tilfælde:

- a) hvis det er tydeligt, at der ikke er nogen aktiver til inddrivelse i den pågældende stat, eller at sådanne procedurer ikke vil føre til betaling af et betydeligt beløb, og den bistanðssøgende myndighed ligger inde med specifikke oplysninger om, at den pågældende person har aktiver i den stat, hvor den bistanðssøgte myndighed er hjemmehørende
- b) hvis anvendelse af sådanne procedurer i den stat, hvor den bistanðssøgende myndighed er hjemmehørende, ville være uforholdsmæssigt vanskelig.

Artikel 27: Akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistanðssøgte myndighed er hjemmehørende, og andre dokumenter som bilag hertil

1. Anmodninger om inddrivelse ledsages af en ensartet akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistanðssøgte myndighed er hjemmehørende.

Denne ensartede akt, der hjemler ret til eksekution, afspejler det væsentlige indhold i den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistanðssøgende myndighed er hjemmehørende, og udgør det eneste grundlag for inddrivelsesforanstaltninger og retsbevarende foranstaltninger i den stat, hvor den bistanðssøgte myndighed er hjemmehørende. Det behøver ikke at anerkendes, suppleres eller erstattes af en tilsvarende akt i den pågældende stat.

Denne ensartede akt, der hjemler ret til eksekution, skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- a) oplysninger, der er relevante for identifikationen af den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution, en beskrivelse af fordringen, herunder dens art, den omfattede periode, datoer af relevans for eksekutionsprocessen samt fordringens beløb og forskellige komponenter såsom hovedstol, påløbne renter osv.
 - b) navn og andre oplysninger, der er relevante for identifikationen af den betalingspligtige og
 - c) navn, adresse og andre kontaktoplysninger vedrørende:
 - i) det kontor, der har ansvaret for vurderingen af fordringen og
 - ii) hvis det ikke er det samme, det kontor, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger om fordringen eller om mulighederne for at anfægte betalingspligten.
2. Anmodningen om inddrivelse af en fordring kan ledsages af andre dokumenter vedrørende fordringen, som er udstedt af den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende.

Artikel 28: Eksekution af anmodningen om inddrivelse

1. Med henblik på inddrivelse i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, behandles enhver fordring, for hvilken der er fremsat anmodning om inddrivelse, på samme måde som hvis det drejede sig om en fordring fra den pågældende stat, medmindre andet er fastsat i denne protokol. Den bistandssøgte myndighed anvender sine beføjelser og procedurer i henhold til de love og administrative bestemmelser, der i den pågældende stat gælder for dens fordringer, medmindre andet er fastsat i denne aftale.

Den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, er ikke forpligtet til at give fordringer, der søges inddrevet, samme fortrinsstilling som lignende fordringer, der er opstået i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, medmindre andet aftales eller er hjemlet i den pågældende stats nationale lovgivning.

Den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, inddriver fordringen i sin egen valuta.

2. Den bistandssøgte myndighed underretter efter due diligence-princippet den bistandssøgende myndighed om foranstaltninger, den træffer vedrørende anmodningen om inddrivelse.

3. Fra den dato, hvorpå anmodningen om inddrivelse blev modtaget, opkræver den bistandssøgte myndighed renter for sen betaling i overensstemmelse med de love og administrative bestemmelser, der gælder for dens egne fordringer.

4. Den bistandssøgte myndighed kan, hvis de gældende love og administrative bestemmelser tillader det, indrømme den betalingspligtige en betalingsfrist eller tillade betaling i rater, og den kan i den forbindelse opkræve renter. Den orienterer den bistandssøgende myndighed om en sådan beslutning.

5. Med forbehold af artikel 35, stk. 1 [Omkostninger], fremsender den bistandssøgte myndighed til den bistandssøgende myndighed de beløb, der er inddrevet i forbindelse med fordringen og renterne som omhandlet i stk. 3 og 4 i denne artikel.

Artikel 29: Anfægtede fordringer og håndhævelsesforanstaltninger

1. Tvister vedrørende fordringen, den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, eller det ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte er hjemmehørende, og tvister vedrørende gyldigheden af en meddelelse foretaget af en bistandssøgende myndighed, hører under de kompetente instansers kompetence i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende. Hvis fordringen, den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, eller den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, anfægtes under inddrivelsesforretningen af en berørt part, underretter den bistandssøgte myndighed den pågældende part om, at sagen skal indbringes for den kompetente instans i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, i overensstemmelse med gældende lovgivning i denne stat.

2. Tvister vedrørende de eksekutionsforanstaltninger, der træffes i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, eller vedrørende gyldigheden af en meddelelse foretaget af en myndighed i den bistandssøgte stat indbringes for den kompetente instans i denne stat i overensstemmelse med gældende lovgivning og administrative bestemmelser i den stat.

3. Hvis en sag er blevet indbragt som omhandlet i stk. 1, underretter den bistandssøgende myndighed den bistandssøgte myndighed herom og oplyser, i hvilket omfang fordringen ikke er anfægtet.

4. Så snart den bistandssøgte myndighed har modtaget de i stk. 3 nævnte oplysninger enten fra den bistandssøgende myndighed eller fra den berørte part, suspenderer den eksekutionsforretningen, for så vidt angår den anfægtede del af fordringen, indtil der foreligger en afgørelse fra den kompetente instans om spørgsmålet, medmindre den bistandssøgende myndighed anmoder om andet i overensstemmelse med tredje afsnit i dette stykke.

Efter anmodning fra den bistandssøgende myndighed, eller hvis den bistandssøgte myndighed på anden måde anser det for nødvendigt, kan den bistandssøgte myndighed træffe retsbevarende foranstaltninger for at sikre inddrivelse, for så vidt som de gældende love og bestemmelser tillader det, uden at dette dog berører anvendelsen af artikel 31 [Anmodning om retsbevarende foranstaltninger].

Den bistandssøgende myndighed kan i henhold til de love og administrative bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i den pågældende bistandssøgende stat, anmode den bistandssøgte myndighed om at inddrive en anfægtet fordring eller den anfægtede del af en fordring, for så vidt som det er tilladt efter de love og administrative bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende. Sådanne anmodninger begrundes. Hvis indsigelsesspørgsmålet senere afgøres til fordel for den betalingspligtige, tilbagebetaler den bistandssøgende myndighed eventuelt inddrevne beløb med tillæg af eventuel erstatning i overensstemmelse med gældende lovgivning i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende.

Hvis der er indledt en gensidig aftaleprocedure mellem den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, og den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, og resultatet af proceduren kan påvirke den fordring, i forbindelse med hvilken der er anmodet om bistand, skal inddrivelsesforanstaltningerne suspenderes eller standses, indtil proceduren er

afsluttet, medmindre den vedrører et umiddelbart hastetilfælde på grund af svig eller insolvens. Hvis inddrivelsesforanstaltningerne suspenderes eller standses, finder andet afsnit anvendelse.

Artikel 30: Ændring eller tilbagetrækning af anmodningen om inddrivelsesbistand

1. Den bistandssøgende myndighed underretter straks den bistandssøgte myndighed om efterfølgende ændringer af anmodningen om inddrivelse eller tilbagetrækning heraf og oplyser om årsagerne til ændringerne eller tilbagetrækningen.

2. Hvis ændringen af anmodningen skyldes en afgørelse fra den i artikel 29, stk. 1 [Anfægtede fordringer og håndhævelsesforanstaltninger], omhandlede kompetente instans, fremsender den bistandssøgende myndighed denne afgørelse sammen med en revideret ensartet akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende. Den bistandssøgte myndighed træffer derefter yderligere inddrivelsesforanstaltninger på grundlag af den reviderede akt.

Inddrivelsesforanstaltninger eller retsbevarende foranstaltninger, som allerede er truffet på grundlag af den oprindelige ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, kan fortsættes på grundlag af den reviderede akt, medmindre ændringen af anmodningen skyldes, at den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, eller den oprindelige ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, er ugyldig.

Artikel 27 [Akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, og andre dokumenter som bilag hertil] og artikel 29 [Anfægtede fordringer og håndhævelsesforanstaltninger] finder anvendelse på den reviderede akt.

Artikel 31: Anmodning om retsbevarende foranstaltninger

1. Efter anmodning fra den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed retsbevarende foranstaltninger, hvis dette er tilladt efter dens nationale lovgivning og i henhold til sin administrative praksis, for at sikre inddrivelse, hvis en fordring eller den akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, anfægtes på det tidspunkt, hvor anmodningen foretages, eller hvis fordringen endnu ikke er omhandlet i en akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, for så vidt retsbevarende foranstaltninger er mulige i en lignende situation i henhold til lovgivning og administrativ praksis i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende.

Det dokument, der udfærdiges med henblik på at hjemle ret til retsbevarende foranstaltninger i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, vedrørende en eventuel fordring, for hvilken der er anmodet om gensidig bistand, vedhæftes anmodningen om retsbevarende foranstaltninger i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende. Dette dokument anerkendes, suppleres eller erstattes ikke af en tilsvarende akt i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende.

2. Anmodningen om retsbevarende foranstaltninger kan ledsages af andre dokumenter vedrørende fordringen.

Artikel 32: Regler for anmodning om retsbevarende foranstaltninger

Med henblik på iværksættelsen af artikel 31 [Anmodning om retsbevarende foranstaltninger] finder artikel 25, stk. 2 [Anmodning om inddrivelse], artikel 28, stk. 1 og 2 [Eksekution af anmodningen om inddrivelse], samt artikel 29 [Anfægtede fordringer og håndhævelsesforanstaltninger] og 30 [Ændring eller tilbagetrækning af anmodningen om bistand ved inddrivelse] tilsvarende anvendelse.

Artikel 33: Begrænsning af den bistandssøgte myndigheds forpligtelse

1. Den bistandssøgte myndighed er ikke forpligtet til at yde den i artikel 25 [Anmodning om inddrivelse] til 31 [Anmodning om retsbevarende foranstaltninger] omhandlede bistand, hvis inddrivelse af fordringen på grund af den betalingspligtiges situation ville give anledning til alvorlige økonomiske eller sociale vanskeligheder i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, for så vidt som de love og administrative bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i denne stat, tillader en sådan fritagelse for nationale fordringer.

2. Den bistandssøgte myndighed er ikke forpligtet til at yde den i artikel 25 [Anmodning om inddrivelse] til 31 [Anmodning om retsbevarende foranstaltninger] omhandlede bistand, såfremt omkostningerne eller de administrative byrder for den bistandssøgte stat vil stå i et klart vil stå i misforhold til den økonomiske fordel, som bistandssøgende stat opnår.

3. Den bistandssøgte myndighed er ikke forpligtet til at yde den i artikel 20 [Anmodning om oplysninger] og artikel 22 [Tilstedeværelse i administrative kontorer og deltagelse i administrative undersøgelser] til 31 [Anmodning om retsbevarende foranstaltninger] omhandlede bistand, hvis den oprindelige anmodning om bistand efter artikel 20 [Anmodning om oplysninger], artikel 22 [Tilstedeværelse i administrative kontorer og deltagelse i administrative undersøgelser], 23 [Anmodning om meddelelse af visse dokumenter vedrørende fordringer], 25 [Anmodning om inddrivelse] eller 31 [Anmodning om retsbevarende foranstaltninger] vedrører fordringer, der er over fem år gamle regnet fra tidspunktet for fordringens forfaldsdato i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, frem til tidspunktet for fremsættelse af den oprindelige anmodning om bistand.

Hvis der imidlertid gøres indsigelse mod fordringen eller den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, anses den femårige frist for at løbe fra det tidspunkt, hvor den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, fastslår, at der ikke længere kan gøres indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution.

Hvis den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, giver henstand med betalingen eller mulighed for betaling i rater, anses den femårige frist for at løbe fra det tidspunkt, hvor den samlede betalingsperiode udløber.

I disse tilfælde er den bistandssøgte myndighed dog ikke forpligtet til at yde bistand, som vedrører fordringer, der er over ti år gamle, regnet fra tidspunktet for fordringens forfaldsdato i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende.

4. En stat er ikke forpligtet til at yde bistand, hvis det samlede beløb af de fordringer, for hvilke der anmodes om bistand, er på under 5 000 GBP.

5. Den bistandssøgte myndighed underretter den bistandssøgende myndighed om grunden til, at anmodningen om bistand ikke kan imødekommes.

Artikel 34: Forældelse

1. Spørgsmål om forældelse afgøres udelukkende ud fra de retsregler, der gælder i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende.

2. For så vidt angår suspension, afbrydelse eller forlængelse af forældelsesfrister, har inddrivelsesforanstaltninger, der i overensstemmelse med anmodningen om bistand træffes af eller på vegne af den bistandssøgte myndighed, og som medfører suspension, afbrydelse eller forlængelse af forældelsesfristen i henhold til de retsregler, der gælder i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, samme virkning i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, hvis der er hjemmel for den tilsvarende virkning i henhold til lovgivningen i sidstnævnte stat.

Hvis suspension, afbrydelse eller forlængelse af forældelsesfristen ikke er mulig i henhold til gældende lovgivning i den stat, hvor den bistandssøgte medlemsstat er hjemmehørende, anses de inddrivelsesforanstaltninger, der i overensstemmelse med anmodningen om bistand træffes af eller på vegne af den bistandssøgte myndighed, og som, hvis de var blevet gennemført af eller på vegne af den bistandssøgende myndighed i dennes stat, ville have medført suspension, afbrydelse eller forlængelse af forældelsesfristen i henhold til de retsregler, der gælder i denne stat, for at være truffet i sidstnævnte stat, for så vidt angår deres virkning for forældelse.

Første og andet afsnit berører ikke rettighederne for den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, til at træffe foranstaltninger med henblik på at suspendere, afbryde eller forlænge forældelsesfristen i overensstemmelse med den gældende lovgivning i denne stat.

3. Den bistandssøgende myndighed og den bistandssøgte myndighed underretter hinanden om foranstaltninger, der afbryder, suspenderer eller forlænger forældelsesfristen for den fordring, for hvilken der er anmodet om inddrivelsesforanstaltninger eller retsbevarende foranstaltninger, eller som kan have denne virkning.

Artikel 35: Omkostninger

1. Ud over de beløb, der er nævnt i artikel 28, stk. 5 [Eksekution af anmodningen om inddrivelse], søger den bistandssøgte myndighed at inddrive de omkostninger, den har afholdt i forbindelse med inddrivelsen fra den berørte person, og tilbageholde disse i det inddrevne beløb i overensstemmelse med love og bestemmelser i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende. Staterne giver indbyrdes afkald på godtgørelse af omkostninger i forbindelse med den gensidige bistand, som de yder hinanden i medfør af denne protokol.

2. Ved inddrivelser, der enten frembyder særlige vanskeligheder, er forbundet med meget store omkostninger eller falder inden for rammerne af bekæmpelsen af organiseret kriminalitet, kan de bistandssøgende og bistandssøgte myndigheder imidlertid træffe aftale om særlige godtgørelsesregler i de pågældende sager.

3. Uanset stk. 2 forbliver den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, ansvarlig over for den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, for godtgørelse af eventuelle omkostninger og tab som følge af foranstaltninger, som erklæres ubegrundede, for så vidt angår fordringens indhold eller gyldigheden af den akt, der hjemler ret til eksekution og/eller retsbevarende foranstaltninger, og som er udstedt af den pågældende bistandssøgende myndighed.

Kapitel fire: Generelle regler for alle typer anmodninger om inddrivelsesbistand

Artikel 36: Anvendelse af sprog

1. Alle anmodninger om bistand, standardformularer til brug for meddelelse og ensartede akter, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, sendes på eller ledsages af en oversættelse til det officielle sprog eller et af de officielle sprog i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende. Det forhold, at visse dele heraf er affattet på et andet sprog end det officielle sprog eller et af de officielle sprog i denne stat, berører ikke deres gyldighed eller lovligheden ved proceduren, for så vidt dette andet sprog er et, der er aftalt mellem de berørte stater.
2. De dokumenter, for hvilke der anmodes om meddelelse i henhold til artikel 23 [Anmodning om meddelelse af visse dokumenter vedrørende fordringer], kan sendes til den bistandssøgte myndighed på et af de officielle sprog i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende.
3. Når en anmodning ledsages af andre dokumenter end de i stk. 1 og 2 nævnte, kan den bistandssøgte myndighed om nødvendigt anmode den bistandssøgende myndighed om en oversættelse af sådanne dokumenter til det officielle sprog eller et af de officielle sprog i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, eller til et andet sprog som aftalt mellem de berørte stater.

Artikel 37: Statistiske oplysninger

1. Senest den 30. juni hvert år fremsender parterne ad elektronisk vej statistiske data til specialudvalget vedrørende anvendelsen af dette afsnit.
2. Indholdet og formatet af de statistiske data, der skal meddeles i henhold til stk. 1, fastlægges af specialudvalget.

Artikel 38: Standardformularer og kommunikationsmidler

1. De i artikel 20, stk. 1 [Anmodning om oplysninger], omhandlede anmodninger om oplysninger, de i artikel 23, stk. 1 [Anmodning om meddelelse af visse dokumenter vedrørende fordringer], omhandlede anmodninger om meddelelse, de i artikel 25, stk. 1 [Anmodning om inddrivelse], omhandlede anmodninger om inddrivelse og de i artikel 31, stk. 1, [Anmodning om retsbevarende foranstaltninger] omhandlede anmodninger om retsbevarende foranstaltninger samt meddelelsen af statistiske data i henhold til artikel 37 [Statistiske data] fremsendes ad elektronisk vej under anvendelse af en standardformular, medmindre dette af tekniske årsager ikke kan lade sig gøre. Disse formularer anvendes også så vidt muligt i forbindelse med yderligere korrespondance vedrørende anmodningen.

Den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, og den akt, der hjemler ret til retsbevarende foranstaltninger i den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, samt de øvrige dokumenter som omhandlet i artikel 27 [Akt, der hjemler ret til eksekution i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, og andre dokumenter] og 31 [Anmodning om retsbevarende foranstaltninger] fremsendes også ad elektronisk vej, medmindre dette af tekniske årsager ikke lader sig gøre.

Hvis det er hensigtsmæssigt, kan der til standardformularerne vedhæftes rapporter, erklæringer og andre dokumenter eller bekræftede kopier eller uddrag heraf, som også fremsendes ad elektronisk vej, medmindre dette af tekniske årsager ikke lader sig gøre.

Standardformularer og kommunikation ad elektronisk vej kan også anvendes til udveksling af oplysninger i medfør af artikel 21 [Udveksling af oplysninger uden forudgående anmodning].

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på de oplysninger og den dokumentation, der indhentes ved tilstedeværelse af embedsmænd på administrative kontorer i en anden stat eller ved deltagelse i administrative undersøgelser i en anden stat i overensstemmelse med artikel 22 [Tilstedeværelse i administrative kontorer og deltagelse i administrative undersøgelser].

3. Det forhold, at kommunikationen ikke foregår ad elektronisk vej eller med anvendelse af standardformularer, påvirker ikke gyldigheden af de oplysninger, der indhentes, eller de foranstaltninger, der træffes, i forbindelse med eksekutionen af en anmodning om bistand.

4. De elektroniske netværk og de standardformularer, der vedtages i forbindelse med gennemførelsen af denne protokol, kan også anvendes til inddrivelsesbistand i forbindelse med andre fordringer end dem, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, litra b) [Anvendelsesområde], hvis en sådan inddrivelsesbistand er mulig inden for rammerne af andre bilaterale eller multilaterale retligt bindende instrumenter vedrørende administrativt samarbejde mellem staterne.

5. Indtil specialudvalget har vedtaget de afgørelser, der er omhandlet i artikel 39, stk. 2 [Specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde om moms og inddrivelse af skatter og afgifter], anvender de kompetente myndigheder reglerne i bilaget til denne protokol, herunder standardformularerne.

6. Den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er hjemmehørende, anvender sin officielle valuta til overførsel af de inddrevne beløb til den stat, hvor den bistandssøgende myndighed er hjemmehørende, medmindre andet er aftalt mellem de pågældende stater.

AFSNIT IV: GENNEMFØRELSE OG ANVENDELSE

Artikel 39: Specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde om moms og inddrivelse af skatter og afgifter

1. Specialudvalget:

- a) afholder regelmæssige konsultationer og
- b) tager denne protokols virkemåde og effektivitet op til revision mindst hvert 5. år.

2. Specialudvalget vedtager afgørelser eller henstillinger med henblik på at:

- a) fastslå hyppigheden af de praktiske foranstaltninger og de nøjagtige kategorier af oplysninger, der udveksles automatisk som omhandlet i artikel 11 [Automatisk udveksling af oplysninger]
- b) gennemgå resultaterne af denne automatiske udveksling af oplysninger for hver af de oprettede kategorier i henhold til stk. 2, litra a) for at sikre, at denne form for udveksling kun finder sted, hvis det er den mest effektive metode til udveksling af oplysninger
- c) oprette nye kategorier af oplysninger, som kan udveksles i overensstemmelse med artikel 11 [Automatisk udveksling af oplysninger], såfremt denne automatiske udveksling er den mest effektive samarbejdsmetode

- d) fastlægge standardformularerne for meddelelser i henhold til artikel 19, stk. 1 [Standardformularer og kommunikationsmidler], og artikel 38, stk. 1 [Standardformularer og kommunikationsmidler]
- e) gennemgå tilgængeligheden, indsamlingen og behandlingen af statistiske data som omhandlet i artikel 18 [Statistiske data] og 37 [Statistiske data] for at sikre, at forpligtelserne i disse artikler ikke pålægger parterne en uforholdsmæssig stor administrativ byrde
- f) fastlægge, hvad der skal videregives via CCN/CSI-netværket eller ad andre veje
- g) fastlægge størrelsen af og de nærmere bestemmelser vedrørende det finansielle bidrag, som Det Forenede Kongerige skal indbetale til Unionens almindelige budget for så vidt angår omkostningerne ved landets deltagelse i de europæiske informationssystemer, idet der tages hensyn til de afgørelser, som er omhandlet i litra d) og f)
- h) fastlægge gennemførelsesbestemmelser vedrørende de praktiske foranstaltninger for så vidt angår organiseringen af kontakterne mellem de centrale forbindelseskontorer og de forbindelsesafdelinger, som er omhandlet i artikel 4, stk. 2 og 3 [Organisation]
- i) fastlægge de praktiske ordninger mellem de centrale forbindelseskontorer med henblik på gennemførelsen af artikel 4, stk. 5 [Organisation]
- j) vedtage gennemførelsesbestemmelser til afsnit III [Inddrivelsesbistand] vedrørende omregning af beløb til inddrivelse og overførsel af inddrevne beløb og
- k) fastlægge proceduren for indgåelse af den serviceniveaufaftale, der er omhandlet i artikel 5 [Serviceniveaufaftale], og indgå denne serviceniveaufaftale.

AFSNIT V: AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 40: Gennemførelse af igangværende anmodninger

1. Hvis anmodninger om oplysninger og om administrative undersøgelser, der er sendt i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 904/2010 i forbindelse med de transaktioner, der er omfattet af udtrædelsesaftalens artikel 99, stk. 1, endnu ikke er afsluttet senest fire år efter udløbet af den overgangsperiode, sikrer den bistandssøgte stat at disse anmodninger gennemføres i overensstemmelse med reglerne i denne protokol.
2. Hvis anmodninger om bistand vedrørende skatter og afgifter inden for anvendelsesområdet af denne protokols artikel 2 [Anvendelsesområde], som er sendt i overensstemmelse med direktiv 2010/24/EU i forbindelse med de fordringer, der er omhandlet i udtrædelsesaftalens artikel 100, stk. 1, ikke er afsluttet inden for fem år efter udløbet af overgangsperioden, sikrer den bistandssøgte stat, at disse anmodninger om bistand gennemføres i overensstemmelse med reglerne i denne protokol. Den ensartede standardformular til underretning eller den akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, og som er fastlagt i overensstemmelse med den i dette stykke nævnte lovgivning, bevarer sin gyldighed med henblik på en sådan gennemførelse. En revideret ensartet akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, kan fastsættes efter udløbet af den femårsperiode i forbindelse med fordringer, for hvilke der inden var blev anmodet om bistand.

Sådanne reviderede ensartede akter skal henvise til det retsgrundlag, der blev anvendt til den oprindelige anmodning om bistand.

Artikel 41: Forbindelse med andre aftaler eller ordninger

Denne protokol har forrang for bestemmelserne i de bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger om administrativt samarbejde på momsområdet eller om inddrivelsesbistand i forbindelse med fordringer omfattet af denne protokol, som er indgået mellem medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige, for så vidt bestemmelserne heri er uforenelige med bestemmelserne i denne protokol.

**BILAG TIL PROTOKOLLEN OM ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE OG BEKÆMPELSE AF SVIG
VEDRØRENDE MERVÆRDIATILGIFTS OG GENSIDIG BISTAND VED INDDRIVELSE AF FORDRINGER I
FORBINDELSE MED SKATTER OG AFGIFTER**

Indtil specialudvalget har vedtaget de afgørelser, der er omhandlet i artikel 39, stk. 2 [Specialudvalget for handel vedrørende administrativt samarbejde om moms og inddrivelse af skatter og afgifter], i protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter ("protokollen"), gælder følgende regler og standardformularer:

Afdeling 1: Organisering af kontakter

1.1. Indtil andet er bestemt, er de centrale forbindelseskontorer, som er særligt ansvarlige for anvendelsen af afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] i denne protokol følgende:

- a) for Det Forenede Kongerige: Her Majesty's Revenue and Customs, UK VAT Central Liaison Office
- b) for medlemsstaterne: de centrale forbindelseskontorer, der er udpeget til administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne på momsområdet.

1.2. Indtil andet er bestemt, er de centrale forbindelseskontorer, som er særligt ansvarlige for anvendelsen af afsnit III [Inddrivelsesbistand] i denne protokol følgende:

- a) for Det Forenede Kongerige: Her Majesty's Revenue and Customs, Debt Management;
- b) for medlemsstaterne: de centrale forbindelseskontorer, der er udpeget til inddrivelsesbistand mellem medlemsstaterne.

Afdeling 2: Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift

2.1. Kommunikation

Meddelelse af oplysninger i henhold til protokollens afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] skal så vidt muligt foregå elektronisk og via Common Communication Network (CCN) mellem staternes respektive postbokse til udveksling af oplysninger om administrativt samarbejde eller deres postbokse til bekæmpelse af svig på momsområdet.

2.2. Standardformular

Til udveksling af oplysninger i henhold til protokollens afsnit II [Administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig] anvender staterne følgende model:

Standardformular til anmodninger om oplysninger, til spontan udveksling af oplysninger og til feedback mellem EU-medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige i henhold til protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig på momsområdet

Reference for udveksling af oplysninger:

A) BASISOPLYSNINGER	
A1	
Anmodende stat:	Anmodede stat:
Bistandssøgende myndighed:	Bistandssøgende myndighed:
A2	
Embedsmand, der behandler anmodningen/udvekslingen i den bistandssøgende myndighed:	Embedsmand, der behandler svaret på anmodningen/udvekslingen i den bistandssøgte myndighed:
Navn:	Navn:
E-mail:	E-mail:
Tlf.:	Tlf.:
Sprog	Sprog
A3	
National reference for den bistandssøgende myndighed:	National reference for den bistandssøgte myndighed:
Felt forbeholdt den bistandssøgende myndighed	Felt forbeholdt den bistandssøgte myndighed
A4	
Dato for fremsendelse af anmodning/udveksling:	Dato for fremsendelse af svar:
A5	
Antal bilag til anmodningen/udvekslingen:	Antal bilag til dette svar:
A6	A7
☐ Generel anmodning/udveksling	☐ Undertegnede bistandssøgte myndighed vil ikke være i stand til at svare inden for følgende frister:
☐ Anmodning om oplysninger	☐ 3 måneder
☐ Spontan udveksling af oplysninger	☐ 1 måned for oplysninger, som allerede er til rådighed
☐ Der anmodes om feedback på en spontan udveksling af oplysninger	Årsag til forsinkelse:

☐ Anmodning/udveksling vedrørende svig		
☐ Anmodning om oplysninger		
☐ Svig i forbindelse med forsvundne forhandlere - registreringskontrol/erhvervsaktivitet		
☐ Spontan udveksling af oplysninger		
☐ Der anmodes om feedback på en spontane oplysninger		
	☐ Forventet tidspunkt for svar:	
	☐ Den bistandssøgte myndighed i staten tillader videregivelsen af oplysningerne til en anden stat (artikel 6, stk. 6, i protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter)	
	☐ Der anmodes om feedback på svaret	
I henhold til artikel 6, stk. 4, i protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter skal den stat, der fremsender oplysningerne, på grundlag af en begrundet anmodning tillade, at de modtagne oplysninger benyttes til andre formål end dem, der er nævnt i protokollens artikel 2, stk. 1.		
B) ANMODNING OM GENERELLE OPLYSNINGER		
Bistandssøgende myndighed	Bistandssøgt myndighed	Bistandssøgt myndighed¹⁶¹
B1 Momsregistreringsnummer (hvis ikke, skatteregistreringsnummer) Momsnummer:	B1 Momsregistreringsnummer (hvis ikke, skatteregistreringsnummer) ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst Momsnummer:	☐ Oplysningen bekræftes ☐ Oplysningen bekræftes ikke Momsnummer:
☐ Momsregistreringsnummer ikke tilgængeligt	☐ Momsregistreringsnummer ikke tilgængeligt	☐ Momsregistreringsnummer ikke tilgængeligt
Skatteregistreringsnummer:	Skatteregistreringsnummer:	Skatteregistreringsnummer:

161) denne tredje kolonne angiver den bistandssøgte myndighed enten de oplysninger, som den bistandssøgende myndighed anmoder om (i anden kolonne er rubrikken "udfyld venligst" markeret), eller den bekræfter rigtigheden af de oplysninger, som den bistandssøgende myndighed har indgivet (i anden kolonne er rubrikken "bekræft venligst" markeret, og oplysningerne er angivet).

B2 Navn	B2 Navn ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ Oplysningen bekræftes ☐ ☐ Oplysningen bekræftes ikke Navn:
B3 Navn på firma	B3 Navn på firma ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ Oplysningen bekræftes ☐ ☐ Oplysningen bekræftes ikke Navn på firma:
B4 Adresse	B4 Adresse ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ Oplysningen bekræftes ☐ ☐ Oplysningen bekræftes ikke Adresse:
B5 Følgende datoer i formatet (AAAA/MM/DD):	B5 Følgende datoer i formatet (AAAA/MM/DD): ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ Oplysningen bekræftes ☐ ☐ Oplysningen bekræftes ikke
a) udstedelse af moms-/skatteregistreringsnummer	a) udstedelse af moms-/skatteregistreringsnummer	a) udstedelse af moms-/skatteregistreringsnummer
b) annullering af moms-/skatteregistreringsnummer	b) annullering af moms-/skatteregistreringsnummer	b) annullering af moms-/skatteregistreringsnummer
c) Stiftelse	c) Stiftelse	c) <i>Stiftelse</i>
B6 Dato for påbegyndelse af aktivitet	B6 Dato for påbegyndelse af aktivitet ☐ Udfyld venligst	

	☐ Bekræft venligst Dato for påbegyndelse af aktivitet	☐ Oplysningen bekræftes ☐ Oplysningen bekræftes ikke Dato for påbegyndelse af aktivitet
B7 Dato for afslutning af aktivitet	B7 Dato for afslutning af aktivitet ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst Dato for afslutning af aktivitet	☐ Oplysningen bekræftes ☐ Oplysningen bekræftes ikke Dato for afslutning af aktivitet
B8 Navne på ledere/direktører	B8 Navne på ledere/direktører ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ Oplysningen bekræftes ☐ Oplysningen bekræftes ikke
B9 Navne på virksomhedens ejere, indehavere, medarbejdere, partnere, agenter, interessenter eller andre personer med andre rettigheder i virksomheden	B9 Navne på virksomhedens ejere, indehavere, medarbejdere, partnere, agenter, interessenter eller andre personer med andre rettigheder i virksomheden ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ Oplysningen bekræftes ☐ Oplysningen bekræftes ikke
B10 Aktivitetens art	B10 Aktivitetens art ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ Oplysningen bekræftes ☐ Oplysningen bekræftes ikke
a) Virksomhedens retlige status	a) Virksomhedens retlige status	a) Virksomhedens retlige status
b) Egentlig hovedaktivitet ¹⁶²	b) Egentlig hovedaktivitet	b) Egentlig hovedaktivitet

162 Den egentlige hovedaktivitet vil sige den reelle hovedaktivitet, som virksomheden udfører (i modsætning til en anden eventuelt angivet aktivitet).

B11 Transaktionens art	Transaktionens art B11 Omhandlede varer/tjenesteydelser ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	<i>Transaktionens art</i> <i>B11 Omhandlede varer/tjenesteydelser</i> ☐ Oplysningen bekræftes ☐ Oplysningen bekræftes ikke
Periode og beløb, som anmodningen/udvekslingen vedrører B12 Levering af varer fra et land til et andet		
Fra	Periode	Periode
Til	Beløb	Beløb
Kilder: ☐ Momsinformationsudvekslingssystem (VIES) ☐ Andet		
B13 Levering af tjenesteydelser fra et land til et andet		
Fra	Periode	Periode
Til	Beløb	Beløb
Kilder: ☐ VIES ☐ Andet		
C) YDERLIGERE OPLYSNINGER		
Registrering		
☐ C1 Den afgiftspligtige person i den bistanðssøgte medlemsstat (☐)den afgiftspligtige person i den bistanðssøgende medlemsstat (☐) er i øjeblikket ikke momsregistreret. Ifølge VIES eller andre kilder er der foretaget leverancer efter datoen for aktivitetens ophør. Redegør venligst.		

☐ C2 Den afgiftspligtige person i den bistanðssøgte medlemsstat (☐)den afgiftspligtige person i den bistanðssøgende medlemsstat (☐) er ikke momsregistreret.

Ifølge VIES eller andre kilder er der foretaget leveringer før registreringsdatoen. Redegør venligst.

Transaktioner af varer/tjenesteydelser

Varer

☐ C3 Ifølge VIES eller andre kilder har den afgiftspligtige person i den bistanðssøgte medlemsstat foretaget leveringer af varer, men den afgiftspligtige person i den bistanðssøgende medlemsstat:

- ☐ har ikke angivet et køb varerne
- ☐ nægter at have modtaget varerne
- ☐ har angivet et køb for et andet beløb, og det angivne beløb er:
Undersøg venligst sagen, og redegør for den.

☐ Jeg vedlægger kopier af de dokumenter, jeg er i besiddelse af.

☐ CC4 Det køb, som den afgiftspligtige person i den bistanðssøgende medlemsstat har angivet, stemmer ikke overens med oplysningerne i VIES eller andre kilder. Undersøg venligst sagen, og redegør for den.

☐ C5 Angiv venligst de adresser, hvor varerne blev leveret.

Adresser:

☐ C6 Den afgiftspligtige person i den bistanðssøgende medlemsstat hævder at have foretaget en leverance til en person i den bistanðssøgte medlemsstat. Bekræft venligst, at varerne blev modtaget, og om de er:

☐ bogført:

☐ Ja

☐ Nej

☐ angivet/betalt af en afgiftspligtig person i den bistanðssøgte medlemsstat

☐ Ja

☐ Nej

Navn og/eller momsregistreringsnummer på den afgiftspligtige person i den bistanðssøgte medlemsstat.

Forudgående/videre transport af varerne

☐ C7 Hvem blev varerne købt af? Angiv venligst navne, firmanavne og momsnumre i rubrik C40.

☐ C8 Hvem blev varerne solgt videre til? Angiv venligst navne, firmanavne og momsnumre i rubrik C40.

Tjenesteydelser

☐ C9 Ifølge VIES eller andre kilder har den afgiftspligtige person i den bistanðssøgte medlemsstat foretaget leveringer af tjenesteydelser, der er afgiftspligtige i den bistanðssøgende medlemsstat, men den afgiftspligtige person i den bistanðssøgende medlemsstat:

☐ har ikke angivet tjenesteydelsen

☐ nægter at have modtaget tjenesteydelsen

☐ har angivet at have modtaget tjenesteydelsen for et andet beløb, og det angivne beløb er:

Undersøg venligst sagen, og redegør for den.

☐ Jeg vedlægger kopier af de dokumenter, jeg er i besiddelse af.

☐ C10 De køb, som den afgiftspligtige person i den bistanðssøgende medlemsstat har angivet, stemmer ikke overens med oplysningerne i VIES eller andre kilder. Undersøg venligst sagen, og redegør for den.

☐ C11 Angiv venligst de adresser, hvor tjenesteydelserne blev leveret.

Adresser:

☐ C12 Den afgiftspligtige person i den bistanðssøgende medlemsstat hævder at have foretaget en leverance til en person i den bistanðssøgte medlemsstat. Bekræft venligst, at tjenesteydelserne blev modtaget, og om de er:

☐ bogført:

☐ Ja ☐ Nej

☐ angivet/betalt af en afgiftspligtig person i den bistanðssøgte medlemsstat

☐ Ja ☐ Nej

Navn og/eller momsregistreringsnummer på den afgiftspligtige person i den bistanðssøgte medlemsstat.

Transport af varer

☐ C13 Angiv venligst transportørens navn/momsregistreringsnummer og adresse.

Navn og/eller momsregistreringsnummer og adresse:

☐ C14 Hvem bestilte og betalte for transporten af varen?

Navn og/eller momsregistreringsnummer og adresse:

☐ C15 Hvem er ejer af det anvendte transportmiddel?
Navn og/eller momsregistreringsnummer og adresse:
Fakturaer
☐ C16 Angiv venligst det fakturerede beløb og valuta.
Betaling
☐ C17 Angiv venligst det betalte beløb og valuta.
☐ C18 Angiv venligst navnet på bankkontoens indehaver og det kontonummer, som betalingen kom fra og/eller gik til.
<i>Fra:</i> <i>Kontohavers navn:</i> <i>IBAN-nummer eller kontonummer:</i> <i>Bank:</i> <i>Til:</i> <i>Kontohavers navn:</i> <i>IBAN-nummer eller kontonummer:</i> <i>Bank:</i>
☐ C19 Angiv venligst følgende oplysninger, hvis betalingen foregik kontant: ☐ Hvem betalte pengene, til hvem, hvor og hvornår? ☐ Hvilken dokumentation (kvittering for kontant betaling, osv.) blev udstedt som bekræftelse på betalingen? ☐ C20 Er der nogen beviser for betalinger fra tredjepart? I så fald bedes du give yderligere oplysninger i rubrik C40 ☐ Ja ☐ Nej
Ordreafgivelse
☐ C21 Angiv venligst alle tilgængelige oplysninger om den person, der afgav ordren, hvordan ordren blev afgivet, og hvordan kontakten blev etableret mellem leverandøren og kunden.
Varer omfattet af særordninger/særlige procedurer

Marker den relevante rubrik og skriv dit spørgsmål i rubrik C40

- ☐ C22 Trekantshandel.
- ☐ C23 Fortjenstmargenordningen.
- ☐ C24 Fjernsalg af varer
 - ☐ omfattet af EU-ordningen
 - ☐ omfattet af importordningen
- ☐ C25 Nye transportmidler solgt til ikkeafgiftspligtige personer.
- ☐ C26 Undtagelse i henhold til toldprocedure 42XX / 63XX.
- ☐ C27 Gas og el.
- ☐ C28 Konsignationsaftaler.
- ☐ C29 Andre:

Tjenesteydelser omfattet af særlige bestemmelser

Marker den relevante rubrik og skriv dit spørgsmål i rubrik C40

- ☐ C30 Levering af tjenesteydelser fra en formidler.
- ☐ C31 Levering af tjenesteydelser i forbindelse med fast ejendom.
- ☐ C32 Levering af passagertransport.
- ☐ C33 Levering af varetransport.
- ☐ C34 Levering af tjenesteydelser inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning og lignende, transportydelser i tilknytning hertil samt vurdering af og arbejde på løsørestande.
- ☐ C35 Levering af restaurations- og cateringydelser af anden slags end dem i C37.
- ☐ C36 Levering af lejetransport.
- ☐ C37 Levering af restaurations- og cateringydelser til forbrug om bord på skibe, fly eller tog.
- ☐ C38 Levering af tjenesteydelser
 - ☐ omfattet af ikke-EU-ordningen
 - ☐ omfattet af EU-ordningen
- ☐ C39 Tjenesteydelser hvor reglerne for faktisk benyttelse eller udnyttelse anvendes.

C40 Baggrundsinformation og yderligere spørgsmål

☐ E2 Ifølge oplysningerne om den afgiftspligtige person i den afsendende medlemsstat blev der leveret ☐ varer / ☐ tjenesteydelser til dem af en afgiftspligtig person i den modtagende medlemsstat, men der foreligger ingen oplysninger fra VIES/toldmyndighederne eller andre datakilder.

☐ E3 Ifølge oplysningerne om den afgiftspligtige person i den afsendende medlemsstat skal der betales moms af varer leveret til den modtagende medlemsstat, men der er ikke angivet nogen data i VIES, hos toldmyndighederne eller i andre datakilder.

☐ E4 Ifølge VIES/toldmyndighederne eller andre datakilder har den afgiftspligtige person i den modtagende medlemsstat foretaget leveringer til en afgiftspligtig person i den afsendende medlemsstat, men sidstnævnte afgiftspligtige person:

☐ har ikke angivet erhvervelsen af ☐ varer / modtagelsen af ☐ tjenesteydelser

☐ nægter erhvervelsen af ☐ varer / modtagelsen af ☐ tjenesteydelser.

☐ E5 Ifølge oplysningerne om den afgiftspligtige person i den afsendende medlemsstat skal der betales moms af tjenesteydelser leveret i den modtagende medlemsstat.

☐ E6 Baggrund og yderligere oplysninger:

☐ E7 Jeg vedlægger kopier af fakturaer, som jeg er i besiddelse af.

F) SVIG I FORBINDELSE MED FORSVUNDNE FORHANDLERE: REGISTRERINGSKONTROL/ERHVERVSAKTIVITET

A) Identifikation af virksomheden

Bistandssøgende myndighed	Bistandssøgt myndighed	Bistandssøgt myndighed ¹⁶³
F1 Momsregistreringsnummer (hvis ikke, skatteregistreringsnummer) Momsnummer:	F1 Momsregistreringsnummer (hvis ikke, skatteregistreringsnummer) ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst Momsnummer:	☐ Oplysningen bekræftes ☐ ☐ Oplysningen bekræftes ikke Momsnummer:
☐ Momsregistreringsnummer ikke tilgængeligt	☐ Momsregistreringsnummer ikke tilgængeligt	☐ Momsregistreringsnummer ikke tilgængeligt
Skatteregistreringsnummer:	Skatteregistreringsnummer:	Skatteregistreringsnummer:
F2 Navn	F2 Navn ☐ Udfyld venligst	☐ Oplysningen bekræftes ☐

163I denne tredje kolonne angiver den bistandssøgte myndighed enten de oplysninger, som den bistandssøgende myndighed anmoder om (i anden kolonne er rubrikken "udfyld venligst" markeret), eller den bekræfter rigtigheden af de oplysninger, som den bistandssøgende myndighed har indgivet (i anden kolonne er rubrikken "bekræft venligst" markeret, og oplysningerne er angivet).

	☐ Bekræft venligst	<i>Oplysningen bekræftes ikke</i> Navn:
F3 Adresse	F3 Adresse ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ <i>Oplysningen bekræftes</i> ☐ <i>Oplysningen bekræftes ikke</i> Adresse:
F4 Følgende datoer i formatet (AAAA/MM/DD):	F4 Følgende datoer i formatet (AAAA/MM/DD): ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ <i>Oplysningen bekræftes</i> ☐ <i>Oplysningen bekræftes ikke</i>
a) udstedelse af moms-/skatteregistreringsnummer	a) udstedelse af moms-/skatteregistreringsnummer	a) udstedelse af moms-/skatteregistreringsnummer
b) annullering af moms-/skatteregistreringsnummer	b) annullering af moms-/skatteregistreringsnummer	b) annullering af moms-/skatteregistreringsnummer
c) Stiftelse	c) Stiftelse	c) <i>Stiftelse</i>
F5 Ejere, indehavere, medarbejdere, partnere, agenter, interessenter eller andre personer med andre rettigheder i virksomheden	F5 Ejere, indehavere, medarbejdere, partnere, agenter, interessenter eller andre personer med andre rettigheder i virksomheden ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	☐ <i>Oplysningen bekræftes</i> ☐ <i>Oplysningen bekræftes ikke</i>
a) Navn	a) Navn	a) <i>Navn</i>
b) Adresse	b) Adresse	b) <i>Adresse</i>
c) Fødselsdato	c) Fødselsdato	c) <i>Fødselsdato</i>

d) Nationalitet	d) Nationalitet	d) <i>Nationalitet</i>
F6 Ledere/direktører	F6 Ledere/direktører ☐ Udfyld venligst ☐ Bekræft venligst	 ☐ <i>Oplysningen bekræftes</i> ☐ <i>Oplysningen bekræftes ikke</i> ☐
a) Navn	a) Navn	a) <i>Navn</i>
b) Adresse	b) Adresse	b) <i>Adresse</i>
c) Fødselsdato	c) Fødselsdato	c) <i>Fødselsdato</i>
d) Nationalitet	d) Nationalitet	d) <i>Nationalitet</i>
B) Ønskede oplysninger		
☐ F7 Findes personerne angivet i F5 og F6 (med fødselsdato, hvis den kendes) i nogen af jeres databaser?	☐ <i>Ja</i> ☐ <i>Nej</i>	
☐ F8 Har personerne angivet i F5 og F6 tidligere begået økonomisk kriminalitet?	☐ <i>Oplysningerne kan af retlige grunde ikke udleveres.</i> ☐ <i>Ja</i> ☐ <i>Nej</i>	
☐ F9 Har personerne angivet i F5 og F6 tidligere været involveret i svig i forbindelse med forsvundne forhandlere eller andre typer svig?	☐ <i>Oplysningerne kan af retlige grunde ikke udleveres.</i> ☐ <i>Ja</i> ☐ <i>Nej</i>	
☐ F10 Har personerne angivet i F5 og F6 enten bopæl på eller forbindelse til den angivne adresse?	☐ <i>Ja</i> ☐ <i>Nej</i>	
☐ F11 Er den angivne adresse en bopæl/virksomhed/midlertidig bopæl/revisor/andet?	☐ <i>Ja</i> ☐ <i>Nej</i>	
☐ F12 Hvad består erhvervsaktiviteten i?		
☐ F13 Er virksomhedens overholdelse af skattelovgivningen tvivlsom?		

	☐ Ja ☐ Nej
☐ F14 vad er grunden til annulleringen af momsnummeret?	
☐ F15 Angiv venligst alle tilknyttede virksomheder ¹⁶⁴ , herunder deres momsregistreringsnumre og en anprisning af deres troværdighed.	
☐ F16 Angiv venligst de af virksomhedens bankkonti, som der er kendskab til, og som befinder sig i den bistandssøgte medlemsstat, samt alle hertil knyttede virksomheder.	
☐ F17 Angiv venligst oplysningerne fra momsoversigterne eller toldangivelserne vedrørende leveringer/køb af varer/tjenester i året/årene:	
☐ F18 Angiv venligst oplysningerne fra momsangivelserne/om betalingerne i året/årene:	
☐ F19 Yderligere bemærkninger:	

¹⁶⁴ Dette omfatter alle virksomheder med samme direktør eller andre retlige, økonomiske eller finansielle forbindelser til den virksomhed, der angives i afsnit A).

G) SPONTAN UDVEKSLING AF OPLYSNINGER (SVIG I FORBINDELSE MED FORSVUNDNE FORHANDLERE)	
Afsendende myndighed	Modtagende myndighed
Identifikation af virksomheden G1 Momsregistreringsnummer (hvis ikke, skatteregistreringsnummer) Momsnummer: ☐ Momsregistreringsnummer ikke tilgængeligt Skatteregistreringsnummer:	Identifikation af virksomheden G1 Momsregistreringsnummer (hvis ikke, skatteregistreringsnummer) Momsnummer: ☐ Momsregistreringsnummer ikke tilgængeligt Skatteregistreringsnummer:
G2 Navn	G2 Navn
G3 Adresse	G3 Adresse
G4 Følgende datoer i formatet (AAAA/MM/DD):	G4 Følgende datoer i formatet (AAAA/MM/DD):
a) udstedelse af moms-/skatteregistreringsnummer	a) udstedelse af moms-/skatteregistreringsnummer
b) annullering af moms-/skatteregistreringsnummer	b) annullering af moms-/skatteregistreringsnummer
c) Stiftelse	c) Stiftelse
G5 Ejere, indehavere, medarbejdere, partnere, agenter, interessenter eller andre personer med andre rettigheder i virksomheden	G5 Ejere, indehavere, medarbejdere, partnere, agenter, interessenter eller andre personer med andre rettigheder i virksomheden
a) Navn	a) Navn
b) Adresse	b) Adresse
c) Fødselsdato	c) Fødselsdato
d) Nationalitet	d) Nationalitet

G6 Ledere/direktører	G6 Ledere/direktører
a) Navn	a) Navn
b) Adresse	b) Adresse
c) Fødselsdato	c) Fødselsdato
d) Nationalitet	d) Nationalitet
Yderligere bemærkninger	

H) TILBAGEMELDING¹⁶⁵

Resultater vedrørende de modtagne oplysninger:

1) Oplysningerne:

☐ har ført til en yderligere ansættelse af moms eller andre afgifter. Angiv nærmere oplysninger om afgiftstype og beløb:

Skattetype:

Yderligere ansættelse:

Sanktioner:

- ☐ har ført til momsregistrering.
- ☐ har ført til momsafregistrering.
- ☐ har ført til annullering af et momsnummer i VIES eller i databasen over momsregistrerede skatteydere.
- ☐ har ført til berigtigelse af momsangivelser.
- ☐ har ført til en skrivebordsundersøgelse.
- ☐ har ført til en ny revisionsprocedure eller blev anvendt i en igangværende revision.
- ☐ har ført til en undersøgelse af svig.
- ☐ har givet anledning til anmodning om oplysninger.
- ☐ har ført til embedsmænds tilstedeværelse i administrative kontorer eller deltagelse i administrative undersøgelser.

¹⁶⁵ Indgives af den kompetente myndighed, der modtager oplysningerne."

☐ har ført til multilateral kontrol (MLC).

☐ har ført til andre foranstaltninger:

☐ har ikke ført til nogen væsentlig handling.

2) Andre bemærkninger:

Fremsendelsesdato:

Afdeling 3: Inddrivelsesbistand

Artikel 3.1: Kommunikation

En anmodning, der sendes elektronisk med henblik på anvendelse af protokollens afsnit III, sendes mellem de CCN-mailbokse, der er oprettet for den type skatter og afgifter, som anmodningen vedrører, medmindre bistandssøgerens centrale forbindelseskontorer og de bistandssøgte stater er enige om, at en af mailboksene kan anvendes til anmodninger vedrørende forskellige typer skatter og afgifter.

Hvis en anmodning om meddelelse af dokumenter vedrører mere end en type skat eller afgift, sender den bistandssøgende myndighed anmodningen til en mailboks, der er oprettet for mindst en af de typer fordringer, der er nævnt i de dokumenter, der skal meddeles.

Artikel 3.2: Gennemførelsesbestemmelser vedrørende den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat

1. De administrative sanktioner, bøder, gebyrer og tillæg samt renter og omkostninger som omhandlet i protokollens artikel 2, stk. 1, litra b), som i henhold til gældende regler i den bistandssøgende stat kan forfalde fra datoen for den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution, og indtil dagen før datoen for afsendelsen af anmodningen om inddrivelse, kan føjes til den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat.

2. En ensartet akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, kan omfatte flere fordringer og flere personer svarende til den oprindelige akt eller de oprindelige akter, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende stat.

3. Hvis flere oprindelige akter, der hjemler ret til eksekution, vedrørende fordringer i den bistandssøgende stat, allerede er blevet erstattet af en global akt, der hjemler ret til eksekution, vedrørende alle disse fordringer i den pågældende stat, kan den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, baseres på de oprindelige akter, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende stat, eller på den globale akt, der samler disse oprindelige akter i den bistandssøgende stat.

4. Når den i stk. 2 nævnte oprindelige akt eller den i stk. 3 nævnte globale akt indeholder flere fordringer, hvoraf en eller flere allerede er blevet opkrævet eller inddrevet, henvises der i den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, kun til de fordringer, for hvilke der anmodes om bistand til inddrivelse.

5. Når den i stk. 2 nævnte oprindelige akt eller den i stk. 3 nævnte globale akt indeholder flere fordringer, kan den bistandssøgende myndighed opstille en liste over disse krav i forskellige ensartede akter, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, i overensstemmelse med den skattetyperelaterede kompetencefordeling blandt de respektive inddrivelseskontorer i den bistandssøgte stat.

6. Hvis en anmodning ikke kan fremsendes via CCN-netværket og fremsendes pr. post, underskrives den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, af en behørigt bemyndiget embedsmand fra den bistandssøgende myndighed.

Artikel 3.3: Omregning af beløb, der skal inddrives

1. Den bistandssøgende myndighed angiver størrelsen på den fordring, der skal inddrives, i den bistandssøgende stats valuta og i den bistandssøgte stats valuta.

2. For anmodninger, der sendes til Det Forenede Kongerige, er den vekselkurs, der skal anvendes i forbindelse med inddrivelsesbistanden, den vekselkurs, som Den Europæiske Centralbank offentliggør dagen før datoen for anmodningens fremsendelse. Når en sådan kurs ikke er til rådighed på nævnte dato, anvendes den seneste valutakurs, der er offentliggjort af Den Europæiske Centralbank før den dato, hvor anmodningen er sendt.

For anmodninger, der sendes til en medlemsstat, er den vekselkurs, der skal anvendes i forbindelse med inddrivelsesbistanden, den vekselkurs, som Bank of England offentliggør dagen før datoen for anmodningens fremsendelse. Når en sådan kurs ikke er til rådighed på nævnte dato, anvendes den seneste valutakurs, der er offentliggjort af Bank of England før den dato, hvor anmodningen er sendt.

3. Med henblik på omregning af det fordringsbeløb, der følger af ændringen i protokollens artikel 30, stk. 2, til den valuta, der er gældende i den bistandssøgte myndigheds stat, anvender den bistandssøgende myndighed den valutakurs, som blev anvendt i den oprindelige anmodning.

Artikel 3.4: Overførsel af inddrevne beløb

1. Overførslen af de inddrevne beløb skal finde sted senest to måneder efter den dato, hvor inddrivelsen blev foretaget, medmindre staterne træffer anden aftale.

2. Hvis de foranstaltninger til inddrivelse, den bistandssøgte myndighed har anvendt, anfægtes med en begrundelse, som ikke er omfattet af den bistandssøgende stats ansvar, kan den bistandssøgte myndighed dog vente med at overføre beløb, der er inddrevet i forbindelse med den bistandssøgende stats fordring, indtil tvisten er afgjort, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) den bistandssøgte myndighed, finder det sandsynligt, at tvisten afgøres til fordel for den pågældende part og
- b) den bistandssøgende myndighed har ikke erklæret, at den godtgør allerede overførte beløb, hvis fristen afgøres til fordel for den pågældende part.

3. Hvis den bistandssøgende myndighed har afgivet en godtgørelseserklæring i henhold til litra b) i andet afsnit, skal den tilbageføre inddrevne beløb, der allerede er overført af den bistandssøgte myndighed, senest en måned efter modtagelsen af anmodningen om godtgørelse. Eventuel anden erstatning skal i så tilfælde betales udelukkende af den bistandssøgte myndighed.

Artikel 3.5: Godtgørelse for inddrevne beløb

Den bistandssøgte myndighed underretter den bistandssøgende myndighed om enhver foranstaltning, der træffes i den bistandssøgte stat med henblik på godtgørelse af inddrevne beløb eller kompensation i forbindelse med inddrivelse af bestridte fordringer, straks efter at den bistandssøgte myndighed er blevet underrettet herom.

Den myndighed, der anmodes om bistand, inddrager så vidt muligt den myndighed, der anmoder om bistand, i procedurerne til fastsættelse af det beløb, der skal godtgøres, og den erstatning, der skal udredes. Efter modtagelsen af en begrundet begæring fra den myndighed, der anmodes om bistand, overfører den myndighed, der anmoder om bistand, de godtgjorte beløb og den betalte erstatning senest to måneder efter modtagelsen af denne anmodning.

Artikel 3.6: Standardformularer

1. For så vidt angår den ensartede anmeldelsesformular, der ledsager anmodningen om meddelelse, jf. protokollens artikel 23, anvender staterne den formular, der er udarbejdet i overensstemmelse med model A.

2. For så vidt angår den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, jf. protokollens artikel 27, og som ledsager anmodningen om inddrivelse eller anmodningen om retsbevarende foranstaltninger, eller den reviderede ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat, jf. protokollens artikel 2, stk. 30, anvender staterne den formular, der er udfærdiget i overensstemmelse med model B.

3. For så vidt angår anmodningen om oplysninger, jf. protokollens artikel 20, anvender staterne den formular, der er udarbejdet i overensstemmelse med model C.

4. For så vidt angår anmodningen om meddelelse, jf. protokollens artikel 23, anvender staterne den formular, der er udarbejdet i overensstemmelse med model D.

5. For så vidt angår anmodningen om inddrivelse eller retsbevarende foranstaltninger, jf. protokollens artikel 25 og 31, anvender staterne den formular, der er udarbejdet i overensstemmelse med model E.

6. Hvis formularerne fremsendes elektronisk, kan strukturen og layoutet tilpasses til kravene og mulighederne i det elektroniske kommunikationssystem, forudsat at sættet af data og oplysninger deri ikke ændres væsentligt i forhold til modellerne nedenfor.

Model A

Ensartet meddelelsesformular med oplysninger om meddelt(e) dokument(er)

(fremsendes til modtageren af meddelelsen) ⁽¹⁾

Dette dokument ledsager dokument(er), der er meddelt af den kompetente myndighed i følgende stat: [den bistanðssøgte stats navn].

Denne meddelelse vedrører dokumenter fra de kompetente myndigheder i følgende stat: [den bistanðssøgende stats navn], som anmodede om bistand i forbindelse med meddelelse i henhold til artikel 23 i protokollen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter.

A. MODTAGER AF MEDDELELSEN

- Navn

- Adresse (kendt eller formodet)

- Andre oplysninger, der er relevante for identifikationen af modtageren

B. FORMÅL MED MEDDELELSEN

Meddelelsen har til formål:

- ☐ at oplyse modtageren om det eller de dokumenter, som dette dokument er vedhæftet
- ☐ at suspendere forældelsen af den eller de fordringer, som det eller de meddelte dokumenter omhandler

- ☐ at bekræfte over for modtageren, at denne er forpligtet til at betale de i punkt D anførte beløb.

Bemærk, at myndighederne i tilfælde af manglende betaling kan træffe eksekutionsforanstaltninger og/eller retsbevarende foranstaltninger for at sikre inddrivelse af fordringen eller fordringerne. Dette kan medføre, at yderligere omkostninger pålægges modtageren.

De er modtager af denne meddelelse, da De anses for at være:

- ☐ hovedskyldneren
- ☐ en medskyldner
- ☐ en person, der ikke er (med)skyldneren, men som hæfter for betaling af skatter, afgifter og andre foranstaltninger eller for andre fordringer i forbindelse med disse skatter, afgifter og andre foranstaltninger i henhold til den gældende lovgivning i den bistanðssøgende stat
- ☐ en person, der ikke er (med)skyldneren, og som er i besiddelse af aktiver, der tilhører (med)skyldneren eller nogen anden hæftende person, eller som har gæld til (med)skyldneren eller til nogen anden hæftende person

- ☐ en tredjepart, som kan påvirkes af eksekutionsforanstaltninger for andre personer

(Følgende oplysning vises, hvis modtageren af meddelelsen er en anden person end (med)skyldneren, og som er i besiddelse af, eller som har gæld til (med)skyldneren eller til en anden hæftende person, eller en tredjepart, som kan påvirkes af eksekutionsforanstaltningerne for andre personer:

De meddelte dokumenter vedrører fordringer i forbindelse med skatter og afgifter, som følgende person(er) hæfter for som

- ☐ hovedskyldneren: [navn og adresse (kendt eller formodet)]

- ☐ en medskyldner: [navn og adresse (kendt eller formodet)]

☐ en person, der ikke er (med)skyldneren, men som hæfter for betaling af skatter, afgifter og andre foranstaltninger eller for andre fordringer i forbindelse med disse skatter, afgifter og andre foranstaltninger i henhold til den gældende lovgivning i den bistandssøgende stat. [navn og adresse (kendt eller formodet)].

Den bistandssøgende myndighed i [navn på den bistandssøgende stat] har opfordret de kompetente myndigheder i [navn på den bistandssøgte stat] til at foretage denne meddelelse før [dato]. Bemærk, at denne dato ikke specifikt er forbundet med nogen forældelsesfrist.

C. KONTOR(ER) MED ANSVAR FOR DET ELLER DE MEDDELTE DOKUMENTER

Kontor med ansvar for vedlagte dokument(er):

- Navn:
- Adresse:
- Andre kontaktoplysninger:
- Sprog, hvorpå dette kontor kan kontaktes:

Yderligere oplysninger om ☐ det eller de meddelte dokumenter ☐ og/eller om muligheden for at anfægte forpligtelserne kan indhentes fra

☐ ovennævnte kontor med ansvar for vedlagte dokument(er) og/eller

☐ følgende kontor:

- Navn:
- Adresse:
- Andre kontaktoplysninger:
- Sprog, hvorpå dette kontor kan kontaktes:

D. BESKRIVELSE AF DET ELLER DE MEDDELTE DOKUMENTER

Dokument [nr.]

- Referencenummer:
- Oprettelsesdato:
- Det meddelte dokumentets kategori:
 - ☐ Skatteansættelse
 - ☐ Betalingspåbud
 - ☐ Afgørelse efter en administrativ klage
 - ☐ Andet administrativt dokument:
 - ☐ Dom/kendelse afsagt af:
 - ☐ Andet juridisk dokument:

— Navn på den eller de pågældende fordringer (på den bistandssøgende stats sprog):

— Fordringskategori:

— Beløbet på den eller de pågældende fordringer:

☐ Hovedstol:

☐ Administrative sanktioner og bøder:

☐ Renter frem til [dato]:

☐ Omkostninger frem til [dato]:

☐ Gebyrer for attester og lignende dokumenter i forbindelse med administrative procedurer vedrørende fordringen i punkt [x]:

☐ Samlet beløb for denne eller disse fordringer:

— Beløbet i punkt [x] skal betales:

☐ før:

- ☐ *senest [antal] dage efter datoen på denne meddelelse*
 - ☐ *omgående*
 - *Betalingen skal foretages til:*
 - *Kontohaver:*
 - *Internationalt bankkontonummer (IBAN):*
 - *Bankidentifikationskode (BIC):*
 - *Bankens navn:*
 - *Reference, der skal anvendes ved betaling:*
 - *Modtageren kan besvare det eller de dokumenter, der hermed er meddelt.*
 - ☐ *Sidste svar dag:*
 - ☐ *Svarperiode:*
 - *Navn og adresse på den myndighed, svaret kan sendes til:*
 - *Mulighed for gøre indsigelse:*
 - ☐ *Perioden for indsigelse mod fordringen eller det eller de meddelte dokumenter er allerede udløbet.*
 - ☐ *Sidste indsigelsesdag:*
 - ☐ *Frist for at gøre indsigelse mod fordringen: [antal dage] efter*
 - ☐ *datoen for denne meddelelse.*
 - ☐ *oprettelsen af det eller de meddelte dokumenter*
 - ☐ *en anden dato:*
 - *Navn og adresse på den myndighed, hvortil en indsigelse skal sendes:*
- Bemærk, at tvister om fordringen, akten, der hjemler ret til eksekution, eller noget andet dokument, der hidrører fra myndighederne i [navn på den bistandssøgende stat], hører under de kompetente instansers kompetence i [navn på den bistandssøgende stat] i henhold til ☐ artikel 29 i ovennævnte protokol mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige.*
- Alle sådanne tvister er omfattet af de proceduremæssige og sproglige regler i [navn på den bistandssøgende stat].*
- ☐ *Bemærk, at inddrivelse kan begynde før afslutningen af indsigelsesperioden.*
 - *Andre oplysninger:*
- "

(¹) Punkterne i kursiv er valgfrie.

Model B

Ensartet akt, der hjemler ret til eksekution af fordringer, der er omfattet af artikel 27 i protokollen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter (¹)

☐ **ENSARTET AKT, DER HJEMLER RET TIL EKSEKUTION AF FORDRINGER**

- *Udstedelsesdato:*
- *Referencenummer:*

□ ÆNDRET AKT, DER HJEMLER RET TIL EKSEKUTION AF FORDRINGER

— Dato for udstedelse af den oprindelige ensartede akt:

— Dato for ændring:

— Begrundelse for ændringen:

□ dom/kendelse afsagt af [rettens navn] den [dato]

□ administrativ afgørelse af [dato]

— Referencenummer:

State, hvor dokumentet er udstedt: [den bistandssøgende stats navn]

Inddrivesforanstaltningerne, der er truffet af den bistandssøgte stat, er baseret på:

□ en ensartet akt, der hjemler ret til eksekution, jf. ovennævnte protokols artikel 27.

□ en revideret ensartet akt, der hjemler ret til eksekution, jf. ovennævnte protokols artikel 30 (under hensyntagen til den afgørelse, der er truffet af den i artikel 29, stk. 1, i samme protokol omhandlede kompetente instans).

Dette dokument er den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution (herunder retsbevarende foranstaltninger). Det vedrører den eller de nedenfor anførte fordringer, som stadig er ubetalt(e) i den bistandssøgende stat [navn på den bistandssøgende stat]. Den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution af denne eller disse fordringer, er blevet meddelt, hvis det kræves i henhold til national lovgivning i den bistandssøgende stat [navn på den bistandssøgende stat].

Twister vedrørende fordringen eller fordringerne hører udelukkende under de kompetente instansers kompetence i [navn på den bistandssøgende stat] i henhold til ovennævnte protokols artikel 29. Sager indbringes for dem i henhold til de proceduremæssige og sproglige regler, der gælder i den bistandssøgende stat [navn på den bistandssøgende stat].

BESKRIVELSE AF FORDRINGEN ELLER FORDRINGERNE OG DEN ELLER DE PÅGÆLDENDE PERSONER

Identifikation af fordringen eller fordringerne [nr.]

1. Sagsnr.:

2. Fordringskategori:

3. Skatte-/afgiftskategori:

4. Omhandlede periode eller dato:

5. Dato for fordringens oprettelse:

6. Dato, fra hvilken eksekution er mulig:

7. Stadig skyldigt fordringsbeløb:

□ hovedstol:

□ administrative sanktioner og bøder:

□ renter til datoen før den dag, anmodningen er sendt:

□ omkostninger til datoen før den dag, anmodningen er sendt:

□ samlet beløb for denne fordring:

8. Dato for meddelelse af den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat: [den bistandssøgende stats navn]:

□ Dato:

□ Ingen dato

9. Kontor med ansvar for vurdering af fordringen:

— Navn:

— Adresse:

— Andre kontaktoplysninger:

— *Sprog, hvorpå dette kontor kan kontaktes:*

10. Yderligere oplysninger om fordringen og om mulighederne for at anfægte betalingsforpligtelsen kan indhentes fra:

☐ *ovennævnte kontor*

☐ *følgende kontor med ansvar for den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution:*

— *Navn:*

— *Adresse:*

— *Andre kontaktoplysninger:*

— *Sprog, hvorpå dette kontor kan kontaktes:*

Identifikation af den eller de pågældende personer i den eller de nationale akter, der hjemler ret til eksekution

a) Følgende person er nævnt i den eller de nationale akter, der hjemler ret til eksekution

☐ *fysisk person*

☐ *anden person*

— *Navn*

— *Adresse (kendt eller formodet)*

— *Andre oplysninger, der er relevante for identifikationen af modtageren*

☐ *Juridisk repræsentant*

— *Navn*

— *Adresse (kendt eller formodet)*

— *Andre oplysninger, der er relevante for identifikationen af modtageren*

Begrundelse for hæftelse:

☐ *hovedskyldner*

☐ *en medskyldner*

☐ *en person, der ikke er (med)skyldneren, men som hæfter for betaling af skatter, afgifter og andre foranstaltninger eller for andre fordringer i forbindelse med disse skatter, afgifter og andre foranstaltninger i henhold til den gældende lovgivning i den bistandssøgende stat.*

b) Følgende person(er) er også nævnt i den eller de nationale akter, der hjemler ret til eksekution:

☐ *fysisk person*

☐ *anden person*

— *Navn:*

— *Adresse (kendt eller formodet):*

— *Andre oplysninger, der er relevante for identifikationen af modtageren:*

☐ *Juridisk repræsentant*

— *Navn:*

— *Adresse (kendt eller formodet):*

— *Andre oplysninger, der er relevante for identifikationen af modtageren:*

Begrundelse for hæftelse:

☐ *hovedskyldner*

☐ *en medskyldner*

☐ *en person, der ikke er (med)skyldneren, men som hæfter for betaling af skatter, afgifter og andre foranstaltninger eller for andre fordringer i forbindelse med disse skatter, afgifter og andre foranstaltninger i henhold til den gældende lovgivning i den bistandssøgende stat.*

Andre oplysninger

Samlet fordringsbeløb

- i den bistanðssøgende stats valuta:
- i den bistanðssøgte stats valuta:

⁽¹⁾ Punkterne i kursiv er valgfrie.

Model C — anmodning om oplysninger

ANMODNING	OM	OPLYSNINGER
På grundlag af artikel 20 i protokollen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter Sagsnr.: AA_RA_aaaaaaaaa_rrrrrrrrrr_20YYMMDD_xxxxxxx_RI		

Fordringens/fordringernes art:

1. DEN BISTANDSSØGENDE MYNDIGHEDS STAT		
A. Bistandssøgende myndighed <u>Land:</u> <u>Navn:</u> <u>Tlf.:</u> <u>Sagsnummer:</u> Navn på den person, der tager sig af anmodningen: Sprogkunderskaber		B. Kontor, der iværksætter anmodningen Navn: Adresse: Postnr.: By: Tlf.: E-mail: Sagsnummer: Navn på den person, der tager sig af anmodningen:

2. DEN BISTANDSSØGTE MYNDIGHEDS STAT	
A. Bistandssøgt myndighed <u>Land:</u> <u>Navn:</u> <u>Tlf.:</u> <u>Sagsnummer:</u> Navn på den person, der tager sig af anmodningen: Sprogkunderskaber	B. Kontor, der behandler anmodningen Navn: Adresse: Postnr.: By: Tlf.: E-mail: Sagsnummer: Navn på den person, der tager sig af anmodningen:

3. OPLYSNINGER OM ANMODNINGEN

- ☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, beder den myndighed, der anmodes om bistand, om ikke at underrette den eller de personer, som denne anmodning vedrører.
- ☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, bekræfter, at de oplysninger, der skal modtages, vil være omfattet af de fortrolighedsbestemmelser, der er fastsat i ovennævnte retsgrundlag.

4. OPLYSNINGER OM DEN PÅGÆLDENDE PERSON

A. Der anmodes om oplysninger angående:

☐ *for fysiske personer:*

Fornavn(e):

Efternavn:

Fødenavn:

Fødselsdato:

Fødested:

Momsnummer:

Skatteregistreringsnummer:

Andre identifikationsoplysninger:

Denne persons adresse: ☐ kendt — ☐ formodet

- Gade og husnummer:

- Andre adresseoplysninger:

- Postnummer og by:

- Land:

☐ *Eller for juridiske enheder:*

Virksomhedens navn:

Juridisk status:

Momsnummer:

Skatteregistreringsnummer:

Andre identifikationsoplysninger:

Denne juridiske enheds adresse: ☐ kendt — ☐ formodet

- Gade og husnummer:

- Andre adresseoplysninger:

- Postnummer og by:

- Land:

☐ *Juridisk repræsentant*

Navn:

Denne juridiske repræsentants adresse: ☐ kendt — ☐ formodet

Gade og husnummer:

Andre adresseoplysninger:

Postnummer og by:

Land:

B. Ansvar: den pågældende person er:

☐ hovedskyldneren

☐ en medskyldner

☐ en person, der ikke er (med)skyldneren, men som hæfter for betaling af skatter, afgifter og andre foranstaltninger eller for andre fordringer i forbindelse med disse skatter, afgifter og andre foranstaltninger i henhold til den gældende lovgivning i den bistanðssögende stat.

☐ en person, der ikke er (med)skyldneren, og som er i besiddelse af aktiver, der tilhører (med)skyldneren eller nogen anden hæftende person, eller som har gæld til (med)skyldneren eller til nogen anden hæftende person

☐ en tredjepart, som kan påvirkes af eksekutionsforanstaltninger for andre personer.

C. Andre relevante oplysninger angående ovenstående personer:

- ☐ Bankkontonummer/-numre:
- Bankkontonummer (IBAN):
 - Bankidentifikationskode (BIC):
 - Bankens navn:
- ☐ Biloplysninger den 20. Å/Å/MM/DD
- nummerplade:
 - bilmærke:
 - bilens farve:
- ☐ Anslået eller foreløbigt eller ☐ præcist beløb for fordringen/fordringerne:
- ☐ Andet:

5. ØNSKEDE OPLYSNINGER

- ☐ Oplysninger om identiteten på den person, som anmodningen vedrører (for fysiske personer: fulde navn, fødselsdato og fødested for juridiske enheder: virksomhedens navn og juridiske status)
- ☐ Oplysninger om adressen
- ☐ Oplysninger om indkomst og formue til inddrivelse
- ☐ Oplysninger om arvinger og/eller retssuccessorer
- ☐ Andet:

6. OPFØLGNING AF ANMODNINGEN OM OPLYSNINGER

Dato	Nr.	Meddelelse	Bistandssøgende myndighed	Bistandssøgt myndighed
dato	1	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, bekræfter modtagelsen af anmodningen.		
dato ☐ Kombineres med bekræftelse	2	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, opfordrer den myndighed, der anmoder om bistand, til at supplere anmodningen med følgende yderligere oplysninger:		
dato	3	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, har endnu ikke modtaget de krævede yderligere oplysninger og vil afslutte din anmodning, hvis oplysningerne ikke modtages inden den 20. Å/Å/MM/DD.		
dato	4	☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, ☐ a giver efter anmodning følgende yderligere oplysninger: ☐ b er ikke i stand til at give de ønskede yderligere oplysninger (fordi:)		
dato	5	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, bekræfter modtagelsen af de yderligere oplysninger og kan nu behandle anmodningen.		

<i>dato</i>	6	Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, yder ikke bistand og afslutter sagen, fordi: ☐ a Undertegnede har ingen kompetence med hensyn til nogen af de fordringer, som anmodningen vedrører. ☐ b fordringen er ældre end forudset i protokollen. ☐ c fordringens størrelse ligger under tærsklen. ☐ d undertegnede har ikke kunnet opnå disse oplysninger i forbindelse med inddrivelse af tilsvarende nationale fordringer. ☐ e det ville afsløre en handelsmæssig, industriel eller erhvervsmæssig hemmelighed. ☐ f meddelelsen af disse oplysninger vil kunne krænke statens sikkerhed eller den offentlige orden eller være i modstrid med statens politik. ☐ g den bistandssøgende myndighed har ikke fremlagt alle de krævede supplerende oplysninger. ☐ h anden årsag:
<i>dato</i>	7	☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, anmoder om at blive informeret om min anmodnings nuværende status.
<i>dato</i>	8	Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, kan ikke opgive oplysningerne på nuværende tidspunkt, fordi: ☐ der er udbedt oplysninger fra andre offentlige instanser. ☐ der er udbedt oplysninger fra tredjepart. ☐ der vil blive foretaget en personlig henvendelse. ☐ anden årsag:
<i>dato</i>	9	Det er ikke muligt at opnå de ønskede oplysninger, fordi: ☐ a den pågældende person er ukendt. ☐ b dataene er utilstrækkelige til at kunne identificere den pågældende person. ☐ c den pågældende person er flyttet til en ukendt adresse. ☐ d de ønskede oplysninger foreligger ikke. ☐ e anden årsag:
<i>dato</i>	10	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, fremsender følgende del af de ønskede oplysninger:
<i>dato</i>	11	Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, fremsender alle dele (eller den endelige del) af de ønskede oplysninger: ☐ a Identitet bekræftet ☐ b Adresse bekræftet ☐ c Følgende data om den pågældende persons identitet er ændret (eller tilføjet): <i>Fysiske personer:</i> ☐ Fornavn(e): ☐ Efternavn: ☐ Pigenavn: ☐ Fødselsdato: ☐ Fødested: <i>For juridiske enheder:</i> ☐ Juridisk status: ☐ Virksomhedens navn:

	☐ d Følgende adresseoplysninger er ændret (eller tilføjet): ☐ Gade og husnummer: ☐ Andre adresseoplysninger: ☐ Postnummer og by: ☐ Land: ☐ Tlf.: ☐ Fax: ☐ E-mail: ☐ e Finansiell situation ☐ Kendte bankkonti: Bankkontonummer (IBAN): ... Bankidentifikationskode (BIC): ... Bankens navn: ... ☐ Oplysninger om beskæftigelse: ☐ Ansat — ☐ Selvstændig — ☐ Uden beskæftigelse ☐ Det ser ud til, at den pågældende person ingen midler har til at betale gælden/ingen formue har til at dække inddrivelsen af fordringen ☐ Den pågældende person er konkurs/insolvent: - Dato for begæring: - Dato for afslutning af konkursbehandling: - Oplysninger om likvidator: ...Navn: ...Gade og husnummer: ...Andre adresseoplysninger: ...Postnummer og by: ...Land: ☐ Det ser ud til, at den pågældende person har: ☐ begrænsede midler til delvis at betale gælden ☐ tilstrækkelige midler/formue til inddrivelsen ☐ Bemærkninger: ☐ f Gæld, som der er gjort indsigelse mod ☐ den pågældende person er blevet rådgivet til at gøre indsigelse mod fordringen i staten for den bistandssøgende myndighed ☐ eventuelle referencer til indsigelsen: ☐ yderligere oplysninger vedlagt ☐ g Skyldner afgik ved døden ÅÅÅÅ/MM/DD ☐ h Navn og adresse på arvinger/bobestyrer: ☐ i Andre bemærkninger:
	☐ j Det anbefales, at inddrivelsesproceduren igangsættes
	☐ k Det anbefales ikke, at inddrivelsesproceduren igangsættes
<i>dato</i>	12 ☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, trækker min anmodning om oplysninger tilbage.
<i>dato</i>	13 ☐ Andet: Bemærkning fra ☐ den bistandssøgende myndighed ☐ eller den bistandssøgte myndighed:

Model D — anmodning om oplysninger

ANMODNING	OM	OPLYSNINGER
På grundlag af artikel 23 i protokollen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter Sagsnr.: AA_RA_aaaaaaaaa_rrrrrrrrrr_20YYMMDD_xxxxxx_RN		

Fordringens/fordringernes art:

1. DEN BISTANDSSØGENDE MYNDIGHEDS STAT	
A. Bistandssøgende myndighed <u>Land:</u> <u>Navn:</u> <u>Tlf.:</u> <u>Sagsnummer:</u> Navn på den person, der tager sig af anmodningen: Sprogkunderskaber:	B. Kontor, der iværksætter anmodningen Navn: Adresse: Postnr.: By: Tlf.: E-mail: Sagsnummer: Navn på den person, der tager sig af anmodningen:

2. DEN BISTANDSSØGTE MYNDIGHEDS STAT	
A. Bistandssøgt myndighed <u>Land:</u> <u>Navn:</u> <u>Tlf.:</u> <u>Sagsnummer:</u> Navn på den person, der tager sig af anmodningen: Sprogkunderskaber:	B. Kontor, der behandler anmodningen Navn: Adresse: Postnr.: By: Tlf.: E-mail: Sagsnummer: Navn på den person, der tager sig af anmodningen:

3. OPLYSNINGER OM ANMODNINGEN
☐ Frist for meddelelse af disse dokumenter for at undgå problemer med forældelsesfristen (<i>om nødvendigt</i>): 20ÅÅ/MM/DD
☐ Andre bemærkninger:

4. IDENTIFIKATION AF MODTAGEREN AF MEDDELELSEN	
A. Meddelelse bør ske til: ☐ <i>for fysiske personer:</i> <u>Fornavn(e):</u> <u>Efternavn:</u> Fødenavn: Fødselsdato: Fødested: Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Andre identifikationsoplysninger: <u>Personens adresse:</u> ☐ <i>kendt</i> — ☐ <i>formodet</i>: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: Land: ☐ <i>Eller for juridiske enheder:</i> <u>Virksomhedens navn:</u> <u>Juridisk status:</u> Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Andre identifikationsoplysninger: <u>Den juridiske enheds adresse:</u> ☐ <i>kendt</i> — ☐ <i>formodet</i> Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: Land: ☐ <i>Juridisk repræsentant</i> <u>Navn:</u> Denne juridiske repræsentants adresse: ☐ <i>kendt</i> — ☐ <i>formodet</i> Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: Land:	
B. Andre relevante oplysninger angående ovenstående personer: 	

5	FORMÅL MED MEDDELELSEN: se vedlagte ensartede anmeldelsesformular.

6	BESKRIVELSE AF DET (DE) MEDDELTE DOKUMENT(ER) se vedlagte ensartede anmeldelsesformular.

7. OPFØLGNING AF ANMODNINGEN OM MEDDELELSE				
Dato	Nr.	Meddelelse	Bistandssøgende myndighed	Bistandssøgt myndighed
dato	1	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, bekræfter modtagelsen af anmodningen.		
dato	2	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, opfordrer den myndighed, der anmoder om bistand, til at supplere anmodningen med følgende yderligere oplysninger:		
dato	3	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, har endnu ikke modtaget de krævede yderligere oplysninger og vil afslutte din anmodning, hvis oplysningerne ikke modtages inden den 20ÅÅ/MM/DD.		
dato	4	☐ a giver efter anmodning følgende yderligere oplysninger: ☐ b er ikke i stand til at give de ønskede yderligere oplysninger (fordi:)		
dato	5	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, bekræfter modtagelsen af de yderligere oplysninger og kan nu behandle anmodningen.		
dato	6	☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, yder ikke bistand og afslutter sagen, fordi: ☐ a undertegnede har ingen kompetence med hensyn til de skatter, som anmodningen vedrører. ☐ b fordringen/fordringerne er ældre end forudset i protokollen. ☐ c fordringens/fordringernes størrelse ligger under tærsklen. ☐ d den bistandssøgende myndighed har ikke fremlagt alle de krævede supplerende oplysninger ☐ e Anden årsag:		
dato	7	☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, anmoder om at blive informeret om min anmodnings nuværende status.		

dato	8 Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, bekræfter: ☐ a at dokumentet/dokumenterne er blevet meddelt adressaten med retsvirkning i henhold til den nationale lovgivning i den stat, hvor den bistanðssøgte myndighed er beliggende, den dato. Meddelelsen blev givet på følgende måde: ☐ til adressaten personligt ☐ pr. post ☐ pr. e-mail ☐ pr. anbefalet brev ☐ af foged ☐ ved en anden procedure ☐ b at ovennævnte dokument(er) ikke har kunnet meddeles den pågældende person af følgende årsager: ☐ adressat(er) ukendt ☐ adressat(er) død ☐ adressaten/adressaterne har forladt staten. Den nye adresse er: ☐ andet:
dato	9 ☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, trækker min anmodning om meddelelse tilbage.
dato	10 ☐ Andet: Bemærkning fra ☐ den bistanðssøgende myndighed ☐ eller den bistanðssøgte myndighed:

Model E — anmodning om inddrivelse eller retsbevarende foranstaltninger

ANMODNING	OM ☐	INDDRIVELSE
På grundlag af artikel 25 i protokollen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter		
OG/ELLER ☐	RETSBEVARENDE	FORANSTALTNINGER
På grundlag af artikel 31 i protokollen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter		
Sagsnr.: AA_RA_aaaaaaaaa_rrrrrrrrrr_20YYMMDD_xxxxxx_RR(RP)		

Fordringens/fordringernes art:

1. DEN BISTANDSSØGENDE MYNDIGHEDS STAT	
A. Bistandssøgende myndighed <u>Land:</u> <u>Navn:</u> Tlf.: <u>Sagsnummer:</u> Navn på den person, der tager sig af anmodningen: Sprogkundskaber:	B. Kontor, der iværksætter anmodningen Navn: Adresse: Postnr.: By: Tlf.: E-mail: Sagsnummer: Navn på den person, der tager sig af anmodningen:

2. DEN BISTANDSSØGTE MYNDIGHEDS STAT	
A. Bistandssøgt myndighed <u>Land:</u> <u>Navn:</u> Tlf.: <u>Sagsnummer:</u> Navn på den person, der tager sig af anmodningen: Sprogkundskaber:	B. Kontor, der behandler anmodningen Navn: Adresse: Postnr.: By: Tlf.: E-mail: Sagsnummer: Navn på den person, der tager sig af anmodningen:

3. OPLYSNINGER OM ANMODNINGEN

- ☐ Fordringen/fordringerne er omfattet af en akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende stat
- ☐ Fordringen/fordringerne er ikke omfattet af en akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende stat
- ☐ Fordringen/fordringerne anfægtes ikke
- ☐ Fordringen/fordringerne kan ikke længere anfægtes ved en administrativ klage/en klage til domstolene
- ☐ Fordringen/fordringerne anfægtes, men gældende love, administrative bestemmelser og administrativ praksis i den bistandssøgende myndigheds hjemstat tillader inddrivelse af en anfægtet fordring.
- ☐ Det samlede beløb for de fordringer, for hvilke der anmodes om bistand, er på mindst 5 000 GBP.
- ☐ Denne anmodning vedrører fordringer, der opfylder de alderskrav, der gælder i henhold til protokollen.
- ☐ Denne anmodning om retsbevarende foranstaltninger bygger på de grunde, der er beskrevet i vedlagte dokument(er).
- ☐ Denne anmodning er ledsaget af en akt, der hjemler ret til retsbevarende foranstaltninger i den bistandssøgende stat.
- ☐ Jeg anmoder om, at debitor/anden berørt person ikke underrettes forud for retsbevarende foranstaltninger.
- ☐ Kontakt mig, hvis følgende specifikke situation gør sig gældende (ved at bruge fritekstfeltet i slutningen af anmodningsformularen):
- ☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, godtgør allerede overførte beløb, hvis tvisten afgøres til fordel for den pågældende part.
- ☐ *Følsom sag:*

4. BETALINGSINSTRUKSER

A. Det inddrevne fordringsbeløb bedes sendt til:

- Bankkontonummer (IBAN):
- Bankidentifikationskode (BIC):
- Bankens navn:
- Kontohavers navn:
- Kontohavers adresse:
- Betalingsreference, der skal anvendes ved overførsel af pengene:

B. Ratebetaling:

- ☐ accepteres uden yderligere henvendelse
- ☐ accepteres kun efter henvendelse (*Rubrik 7, punkt 20, bedes benyttet ved en sådan henvendelse.*)
- ☐ accepteres ikke

5. OPLYSNINGER OM DEN PERSON, ANMODNINGEN VEDRØRER

A	Der anmodes om inddrivelse/retsbevarende foranstaltninger over for: ☐ <i>for fysiske personer:</i> Fornavn(e): Efternavn: Fødenavn: Fødselsdato: Fødested: Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Andre identifikationsoplysninger: Adresse på personen/den juridiske enhed: ☐ <i>kendt</i> — ☐ <i>formodet</i> Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: ☐ <i>Eller for juridiske enheder:</i> <u>Juridisk status:</u> <u>Virksomhedens navn:</u> Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Andre identifikationsoplysninger: Adresse på personen/den juridiske enhed: ☐ <i>kendt</i> — ☐ <i>formodet</i> Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: - andre oplysninger om personen: - ☐ Juridisk repræsentant <u>Navn:</u> Andre adresseoplysninger: ☐ <i>kendt</i> — ☐ <i>formodet</i> Gade og husnummer: Postnummer og by: Land:
B	Andre relevante oplysninger vedrørende denne anmodning og/eller person

1 ☐	Følgende person (er) er medskyldner(e): <i>[Det bør være muligt at tilføje mere end et navn på sådanne personer]</i> - Personens identitet: ☐ for fysiske personer: <u>Navn:</u> Fødselsdato: Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: ☐ Eller for juridiske enheder: <u>Juridisk status:</u> <u>Virksomhedens navn:</u> Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: - andre oplysninger om denne (disse) medskyldner(e):
2 ☐	Følgende personer er i besiddelse af aktiver, der tilhører den person, der er omfattet af denne anmodning: <i>[Det bør være muligt at tilføje mere end et navn på sådanne personer]</i> - Personens identitet: ☐ for fysiske personer: <u>Navn:</u> Fødselsdato: Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: ☐ Eller for juridiske enheder: <u>Juridisk status:</u> <u>Virksomhedens navn:</u> Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: - aktiver, som besiddes af denne anden person:

3 ☐	Følgende personer har udeståender til den person, der er omfattet af denne anmodning: <i>[Det bør være muligt at tilføje mere end et navn på sådanne personer]</i> - Personens identitet: ☐ <i>for fysiske personer:</i> <u>Navn:</u> Fødselsdato: Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: ☐ <i>Eller for juridiske enheder:</i> <u>Juridisk status:</u> <u>Virksomhedens navn:</u> Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: - (fremtidig) gæld for denne anden person:
4 ☐	Ud over den person, som anmodningen vedrører, er der en eller flere andre personer, som hæfter for betaling af skatter, afgifter og andre foranstaltninger eller for andre fordringer i forbindelse med disse skatter, afgifter og andre foranstaltninger i henhold til den gældende lovgivning i den bistandssøgende stat. <i>[Det bør være muligt at tilføje mere end et navn på sådanne personer]</i> - Personens identitet: ☐ <i>for fysiske personer:</i> <u>Navn:</u> Fødselsdato: Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: ☐ <i>Eller for juridiske enheder:</i> <u>Juridisk status:</u> <u>Virksomhedens navn:</u> Momsnummer: Skatteregistreringsnummer: Gade og husnummer: Andre adresseoplysninger: Postnummer og by: - Årsag til eller karakteren af denne anden persons ansvar:

6. BESKRIVELSE AF FORDRINGEN/FORDRINGERNE Se den vedlagte ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte stat

7. OPFØLGNING AF ANMODNINGEN		Bistandssøgende myndighed	Bistandssøgt myndighed
<i>dato</i>	1 ☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, bekræfter modtagelsen af anmodningen.		
<i>dato</i> ☐ Kombineres med bekræftelse	2 ☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, opfordrer den myndighed, der anmoder om bistand, til at supplere anmodningen med følgende yderligere oplysninger:		
<i>dato</i>	3 ☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, har endnu ikke modtaget de krævede yderligere oplysninger og vil afslutte din anmodning, hvis oplysningerne ikke modtages inden den 20. ÅÅ/MM/DD.		
<i>dato</i>	4 ☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, ☐ a giver efter anmodning følgende yderligere oplysninger: ☐ b er ikke i stand til at give de ønskede yderligere oplysninger (fordi:)		
<i>dato</i>	5 ☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, bekræfter modtagelsen af de yderligere oplysninger og kan nu behandle anmodningen.		
<i>dato</i>	6 ☐ Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, yder ikke bistand og afslutter sagen, fordi: ☐ a Undertegnede har ingen kompetence med hensyn til de fordringer, som anmodningen vedrører. ☐ b Undertegnede har ingen kompetence med hensyn til de fordringer, som anmodningen vedrører: ☐ c fordringen/fordringerne er ældre end forudset i protokollen. ☐ d det samlede beløb ligger under den tærskel, der er fastsat i protokollen. e den bistandssøgende myndighed har ikke fremlagt alle de krævede supplerende oplysninger. f Anden årsag:		
<i>dato</i>	7 ☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, anmoder om at blive informeret om min anmodnings nuværende status.		
<i>dato</i>	8 Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, vil ikke træffe den eller de ønskede foranstaltninger af følgende årsager: ☐ a a vor nationale lovgivning og praksis tillader ikke inddrivelse af fordringer, mod hvilke der er gjort indsigelse ☐ b b vor nationale lovgivning og praksis tillader ikke retsbevarende foranstaltninger for fordringer, mod hvilke der er gjort indsigelse.		
<i>dato</i> <i>dato</i> <i>dato</i>	9 Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, har iværksat følgende procedurer med henblik på inddrivelse og/eller retsbevarende foranstaltninger: ☐ a Der blev taget kontakt med skyldner og anmodet om betaling 20. ÅÅ/MM/DD. ☐ b Der er forhandlinger i gang om ratebetaling. ☐ c eksekutionsproceduren blev indledt 20. ÅÅ/MM/DD. Følgende foranstaltninger er blevet iværksat: ☐ d Der blev indledt retsbevarende foranstaltninger 20. ÅÅ/MM/DD. Følgende foranstaltninger er blevet iværksat:		

	☐ e Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, meddeler den bistandssøgende myndighed, at de foranstaltninger, der er truffet (beskrevet under punkt c og/eller d ovenfor), har følgende virkning på forældelsesfristen: ☐ suspension ☐ afbrydelse ☐ forlængelse ☐ indtil 20ÅÅ/MM/DD – ☐ med xx år/måneder/uger/dage Jeg anmoder den bistandssøgende stat om at underrette mig, hvis den samme virkning ikke er fastsat i den gældende lovgivning i den bistandssøgende stat.
	☐ f Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, oplyser den bistandssøgende myndighed om, at suspension, afbrydelse eller forlængelse af forældelsesfristen ikke er muligt i henhold til lovgivningen i den bistandssøgte stat. Undertegnede anmoder den bistandssøgende stat om at bekræfte, om de trufne foranstaltninger (beskrevet under punkt c og/eller d ovenfor) har afbrudt, suspenderet eller forlænget tidsfristen for inddrivelse, og i så fald om, hvad den nye tidsfrist er.
dato	10 ☐ Procedurerne er stadig i gang. Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, vil underrette den myndighed, der anmoder om bistand, når der sker ændringer.
dato	11 ☐ a Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, bekræfter, at: tidsfristen blevet ændret som følge af den foranstaltning, der er nævnt i punkt 9. Den nye frist er: ...
	☐ b Min nationale lovgivning indeholder ikke bestemmelser om suspension, afbrydelse eller forlængelse af forældelsesfristen.
dato	12 Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, underretter den myndighed, der anmoder om bistand, om at ☐ a fordringen blev fuldt ud inddrevet 20ÅÅ/MM/DD - heraf vedrører følgende beløb (angives i den valuta, der anvendes i medlemsstaten for den myndighed, der anmodes om bistand) den fordring, der er nævnt i anmodningen: - heraf vedrører følgende beløb renter, der opkræves i henhold til lovgivningen i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er beliggende:
dato	☐ b fordringen blev delvis inddrevet 20ÅÅ/MM/DD, et beløb på (angives i den valuta, der anvendes i medlemsstaten for den myndighed, der anmodes om bistand): heraf vedrører følgende beløb den fordring, der er nævnt i anmodningen: - heraf vedrører følgende beløb renter, der opkræves i henhold til lovgivningen i den stat, hvor den bistandssøgte myndighed er beliggende: ☐ Der vil ikke blive iværksat yderligere foranstaltninger. ☐ Inddrivelsesprocedurerne vil fortsætte.
dato	☐ c der er truffet bevarende foranstaltninger. <i>(Den bistandssøgende myndighed opfordres til at angive karakteren af disse foranstaltninger:)</i>
dato	☐ d følgende ratebetaling er aftalt:
dato	13 Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, bekræfter, at hele eller en del af fordringen ikke kunne inddrives/at der ikke vil blive truffet retsbevarende foranstaltninger, og at sagen vil blive lukket, fordi: ☐ a den pågældende person er ukendt. ☐ b den pågældende person er kendt, men er flyttet til: ☐ c den pågældende person er kendt, men er flyttet til en ukendt adresse ☐ d Den pågældende person afgik ved døden ÅÅÅÅ/MM/DD. ☐ e Skyldner/medskyldner er insolvent. ☐ f Skyldner/medskyldner er konkurs, og fordringen er blevet anmeldt. Dato for afsigelse af begæring: --- Dato for afslutning af konkursbehandling: ☐ g Skyldner/medskyldner er gået konkurs/inddrivelse er ikke muligt ☐ h Andet:

<i>dato</i>	14 ☐ Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, bekræfter, at sagen er lukket.
<i>dato</i>	15 Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, underretter den myndighed, der anmoder om bistand, om at have modtaget meddelelse om, at fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution, er blevet anfægtet, og at eksekutionsproceduren vil blive suspenderet. Endvidere ☐ a der truffet retsbevarende foranstaltninger for at sikre inddrivelse af fordringen . ☐ b b bedes den myndighed, der anmoder om bistand, meddele, om fordringen skal inddrives ☐ c c meddeles det den myndighed, der anmoder om bistand, at gældende love, administrative bestemmelser og administrativ praksis i den medlemsstat, hvor undertegnede myndighed befinder sig, ikke hjemler ret til (fortsat) inddrivelse af fordringen, så længe den er anfægtet
<i>dato</i>	16 Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, og som er blevet underrettet om, at fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution, er blevet anfægtet ☐ a a beder den myndighed, der anmodes om bistand, om at suspendere alle foranstaltninger, der er blevet iværksat ☐ b b beder den myndighed, der anmodes om bistand, om at træffe retsbevarende foranstaltninger for at sikre inddrivelse af fordringen ☐ c c beder den myndighed, der anmodes om bistand, om (at fortsætte med) at inddrive fordringen
<i>dato</i>	17 Undertegnede myndighed, der anmodes om bistand, oplyser den bistandssøgende myndighed om, at gældende love, bestemmelser og administrativ praksis i den stat, hvor undertegnede myndighed befinder sig, ikke hjemler ret til den ønskede foranstaltning: ☐ under punkt 16(b). ☐ under punkt 16(c).
<i>dato</i>	18 Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, ☐ a ændrer anmodningen om inddrivelse/retsbevarende foranstaltninger ☐ i overensstemmelse med afgørelsen om den anfægtede ansøgning [disse oplysninger om afgørelsen anføres i rubrik 6A] ☐ fordi en del af fordringen er blevet betalt direkte til den bistandssøgende myndighed ☐ af anden årsag: . ☐ b beder den myndighed, der anmodes om bistand, om at genoptage eksekutionsprocedurer, eftersom skyldner ikke fik medhold (afgørelse truffet af den for denne sag kompetente instans).
<i>dato</i>	19 Undertegnede myndighed, der anmoder om bistand, trækker denne anmodning om inddrivelse/retsbevarende foranstaltninger tilbage, fordi: ☐ a beløbet er blevet betalt direkte til den myndighed, der anmoder om bistand ☐ b tidsfristen for inddrivelse er udløbet ☐ c fordringen (fordringerne) er blevet annulleret af en national domstol eller af en administrativ instans ☐ d den akt, der hjemler ret til eksekution, er blevet annulleret ☐ e anden årsag:

dato

20

Andet: Bemærkning fra ☐ den bistandssøgende myndighed ☐ eller den bistandssøgte myndighed:

(Angiv venligst datoen i begyndelsen af hver enkelt bemærkning)

PROTOKOL: OM GENSIDIG ADMINISTRATIV BISTAND I TOLDSPØRGSMÅL

Artikel 1: Definitioner

1. I denne protokol forstås ved:
 - a) "bistandssøgende myndighed": en kompetent administrativ myndighed, som er udpeget af en part til dette formål, og som fremsætter anmodninger om bistand på grundlag af denne protokol
 - b) "overtrædelse af toldlovgivningen": enhver overtrædelse eller ethvert forsøg på overtrædelse af toldlovgivningen.
 - c) "bistandssøgt myndighed": en kompetent administrativ myndighed, som er udpeget af en part til dette formål, og som modtager en anmodning om bistand i toldspørgsmål i henhold til denne protokol
2. Medmindre andet er fastsat i denne protokol, finder definitionerne i del II (Handel, transport og fiskeri), overskrift et [Handel], afsnit I [Varehandel], kapitel 5 [Told og handelslettelser], også anvendelse på denne protokol.

Artikel 2: Anvendelsesområde

1. Parterne yder på områder, der hører ind under deres kompetence, på den måde og på de betingelser, der er fastsat i denne protokol, hinanden bistand for at sikre, at toldlovgivningen anvendes korrekt, især med henblik på at forebygge, efterforske og retsforfølge overtrædelser af toldlovgivningen.
2. Bestemmelserne om bistand i toldspørgsmål som omhandlet i denne protokol ydes af enhver administrativ myndighed i parterne, som er kompetent med hensyn til anvendelsen af denne protokol. Denne bistand berører ikke bestemmelserne om gensidig bistand i strafferetlige anliggender, og omfatter heller ikke udveksling af oplysninger, der er indhentet ved anvendelse af beføjelser, som udøves på en retsmyndigheds anmodning, medmindre den pågældende myndighed har givet tilladelse til videregivelse af de pågældende oplysninger.
3. Bistand i forbindelse med inddrivelse af skatter, afgifter eller bøder er omfattet af protokollen om administrativt samarbejde og bekæmpelse af svig vedrørende merværdiafgift og gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter og afgifter.

Artikel 3: Bistand efter anmodning

1. På anmodning af den bistandssøgende myndighed meddeler den bistandssøgte myndighed denne alle relevante oplysninger, som gør det muligt for den bistandssøgende myndighed at sikre, at toldlovgivningen anvendes korrekt, herunder oplysninger om konstaterede eller planlagte handlinger, som udgør eller vil kunne udgøre en overtrædelse af toldlovgivningen.
2. På anmodning af den bistandssøgende myndighed giver den bistandssøgte myndighed navnlig oplysning om:
 - a) hvorvidt varer, der er eksporteret fra en af parternes område, er blevet behørigt importeret på den anden parts område, om fornødent med angivelse af, hvilken toldprocedure varerne er henført under

- b) hvorvidt varer, der er importeret til en af parternes område, er blevet lovligt eksporteret fra den anden parts område, om fornødent med angivelse af, hvilken toldprocedure varerne er henført under.

3. På anmodning af den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed inden for rammerne af sine love og administrative bestemmelser de nødvendige foranstaltninger til at sikre særlig overvågning af og til at give den bistandssøgende myndighed oplysninger om:

- a) fysiske eller juridiske personer, når der er rimelig grund til at antage, at de begår eller har begået overtrædelser af toldlovgivningen
- b) varer, som transporteres eller kan transporteres på en sådan måde, at der er rimelig grund til at antage, at de er blevet eller er bestemt til at blive anvendt i transaktioner, der udgør en overtrædelse af toldlovgivningen
- c) steder, hvor lagre af varer opbevares eller kan opbevares på en sådan måde, at der er rimelig grund til at antage, at de er blevet eller er bestemt til at blive anvendt i transaktioner, der udgør en overtrædelse af toldlovgivningen
- d) transportmidler, der benyttes eller kan benyttes på en sådan måde, at der er rimelig grund til at antage, at de er bestemt til at blive anvendt i transaktioner, der udgør en overtrædelse af toldlovgivningen og
- e) lokaler, som af den bistandssøgende myndighed mistænkes for at blive anvendt ved overtrædelse af toldlovgivningen.

Artikel 4: Uanmodet bistand

Parterne yder så vidt muligt på eget initiativ hinanden bistand i overensstemmelse med deres love og administrative bestemmelser ved at give oplysninger om gennemførte, planlagte eller igangværende aktiviteter, der udgør eller synes at udgøre overtrædelser af toldlovgivningen, og som kan være af interesse for den anden part. Disse oplysninger skal navnlig fokusere på:

- a) varer, som vides at være genstand for overtrædelser af toldlovgivningen
- b) personer, om hvem der er rimelig grund til at antage, at de er eller har været involveret i transaktioner, der er i strid med toldlovgivningen
- c) transportmidler, når der er rimelig grund til at antage, at de anvendes, har været anvendt eller kan anvendes i forbindelse med overtrædelser af toldlovgivningen og
- d) nye midler eller metoder, der anvendes til aktiviteter, som udgør overtrædelser af toldlovgivningen.

Artikel 5: Bistandsanmodningers form og indhold

1. Anmodninger i henhold til denne protokol fremsættes skriftligt, enten i trykt eller elektronisk form. De ledsages af den dokumentation, der skønnes hensigtsmæssig for at gøre det muligt at overholde dem. I hastetilfælde kan den bistandssøgte myndighed acceptere mundtlige anmodninger, men sådanne mundtlige anmodninger skal straks bekræftes skriftligt af den bistandssøgende myndighed.

2. Anmodninger i henhold til stk. 1 skal omfatte følgende oplysninger:

- a) den bistandssøgende myndighed og den anmodende embedsmand
 - b) de oplysninger og/eller den type bistand, der anmodes om
 - c) genstand og begrundelse for anmodningen
 - d) de love og administrative bestemmelser og andre retlige elementer, der er involveret
 - e) så nøjagtige og udtømmende oplysninger som muligt om de varer og personer, der er målet for undersøgelserne
 - f) et sammendrag af sagens omstændigheder og allerede gennemførte undersøgelser og
 - g) eventuelle yderligere oplysninger, der gør det muligt for den bistandssøgte myndighed at efterkomme anmodningen.
3. Anmodninger indgives på et af den bistandssøgte myndigheds officielle sprog eller på et sprog, som accepteres af den pågældende myndighed, idet engelsk altid accepteres. Dette krav gælder ikke for de dokumenter, der ledsager anmodningen, jf. stk. 1.
4. Hvis en anmodning ikke opfylder de formelle krav i stk. 1 til 3, kan den bistandssøgte myndighed kræve, at anmodningen rettes eller suppleres; Indtil en sådan korrektion eller supplerelse er foretaget, kan der træffes retsbevarende foranstaltninger.

Artikel 6: Efterkommelse af anmodningerne

1. Med henblik på at imødekomme en anmodning om bistand skal den bistandssøgte myndighed inden for rammerne af sin kompetence og sine ressourcer, som om den handlede på egne vegne eller efter anmodning fra andre myndigheder i den samme part, meddele de oplysninger, den allerede er i besiddelse af, og foretage passende undersøgelser eller lade sådanne undersøgelser foretage. Denne bestemmelse finder også anvendelse på alle andre myndigheder, til hvilke den bistandssøgte myndighed henviser anmodningen i henhold til denne protokol, når den ikke er i stand til at handle på egen hånd. Når den bistandssøgte myndighed yder en sådan bistand, tager den behørigt hensyn til, hvor meget anmodningen haster.
2. Anmodninger om bistand efterkommes i overensstemmelse med love og administrative bestemmelser i den bistandssøgte part.

Artikel 7: Formen for meddelelse af oplysninger

1. Den bistandssøgte myndighed meddeler skriftligt den bistandssøgende myndighed resultaterne af undersøgelser foretaget i henhold til en anmodning efter denne protokol og fremsender samtidig alle relevante dokumenter, bekræftede kopier heraf og lignende. Disse oplysninger kan fremsendes i elektronisk form.
2. De originale dokumenter fremsendes i henhold til den enkelte parts retlige begrænsninger udelukkende efter anmodning fra den bistandssøgende myndighed i tilfælde, hvor bekræftede genparten ikke er tilstrækkelige. Den bistandssøgende myndighed returnerer disse originaler hurtigst muligt.
3. Den bistandssøgte myndighed meddeler i henhold til de i stk. 2 omhandlede bestemmelser den bistandssøgende myndighed alle oplysninger vedrørende ægtheden af dokumenter, der er udstedt eller attesteret af officielle organer på dets territorium til støtte for en vareangivelse.

Artikel 8: Tilstedeværelse af en parts tjenestemænd på en anden parts område

1. Behørigt bemyndigede tjenestemænd fra en part kan efter aftale med den anden part og på de af denne fastsatte betingelser møde op hos den bistandssøgte myndighed eller enhver anden berørt myndighed, jf. artikel 6, stk. 1 Efterkommelse af anmodningerne], for at indhente sådanne oplysninger vedrørende handlinger, der er eller kan være en overtrædelse af toldlovgivningen, som den bistandssøgende myndighed har brug for med henblik på anvendelsen af denne protokol.
2. Efter aftale med den anmodede part og på de betingelser, som den fastsætter, kan behørigt bemyndigede tjenestemænd fra den anden part være til stede ved undersøgelser, der foretages på den anmodede parts område.

Artikel 9: Fremsendelse og meddelelse

1. På anmodning af den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed i overensstemmelse med de love og administrative bestemmelser, der gælder for den, alle nødvendige forholdsregler til at fremsende alle dokumenter eller at meddele alle afgørelser, der hidrører fra den bistandssøgende myndighed, og som falder ind under denne protokols anvendelsesområde, til en modtager, der er bosat eller etableret på den bistandssøgte myndigheds territorium.
2. Sådanne anmodninger om fremsendelse af dokumenter eller om meddelelse af beslutninger fremsættes skriftligt på et af den bistandssøgte myndigheds officielle sprog eller på et for denne myndighed acceptabelt sprog.

Artikel 10: Automatisk udveksling af oplysninger

1. Parterne kan efter fælles aftale i overensstemmelse med denne protokols artikel 15 [Gennemførelse]:
 - a) automatisk udveksle oplysninger, der er omfattet af denne protokol
 - b) udveksle specifikke oplysninger forud for modtagelse af forsendelser på den anden parts område.
2. Parterne indfører ordninger for, hvilken type oplysninger de ønsker at udveksle, formatet for og hyppigheden af fremsendelsen for at gennemføre de udvekslinger, der er omhandlet i stk. 1, litra a) og b).

Artikel 11: Undtagelser fra pligten til at yde bistand

1. Bistand kan afslås eller gøres betinget af, at visse krav opfyldes, hvis en part skønner, at bistand i henhold til denne protokol:
 - a) ville krænke suveræniteten hos Det Forenede Kongerige eller en medlemsstat, som er blevet anmodet om bistand i henhold til denne protokol, eller
 - b) ville skade den offentlige orden, statens sikkerhed eller andre væsentlige interesser, eller
 - c) ville krænke forretnings- eller tjenestehemmeligheder.
2. Den bistandssøgte myndighed kan udsætte bistanden med den begrundelse, at den vil gribe ind i igangværende efterforskninger, retsforfølgninger eller procedurer. I et sådant tilfælde rådfører

den bistandssøgte myndighed sig med den bistandssøgende myndighed for at afgøre, om der kan ydes bistand på de vilkår eller betingelser, som den bistandssøgte myndighed måtte kræve.

3. Hvis den bistandssøgende myndighed anmoder om bistand, som den ikke selv ville være i stand til at yde, hvis den blev anmodet derom, skal den gøre opmærksom herpå i sin anmodning. Det overlades derefter til den bistandssøgte myndighed at afgøre, hvordan den vil reagere på en sådan anmodning.

4. I de i stk. 1 og 2 omhandlede tilfælde skal den bistandssøgte myndighed straks meddele sin afgørelse og begrundelsen herfor til den bistandssøgende myndighed.

Artikel 12: Udveksling af oplysninger og tavshedspligt

1. Oplysninger, der indhentes i henhold til denne protokol, må kun anvendes til de i denne protokol fastsatte formål.

2. Anvendelse af oplysninger, der indhentes i henhold til denne protokol i forbindelse med retssager eller administrative procedurer vedrørende overtrædelser af toldlovgivningen, betragtes som værende i overensstemmelse med denne protokol. Parterne kan derfor anvende oplysninger, der er indhentet, og dokumenter, der er blevet konsulteret i overensstemmelse med bestemmelserne i denne protokol, som bevismateriale i deres registre over bevismateriale, rapporter og vidneudsagn og i retssager indbragt for domstolene. Den bistandssøgte myndighed kan gøre levering af oplysninger eller indrømmelse af aktindsigt i dokumenter betinget af, at de underrettes om en sådan anvendelse.

3. Hvis en part ønsker at benytte sådanne oplysninger til andre formål, skal den indhente forudgående skriftligt samtykke fra den myndighed, som har afgivet oplysningerne. Anvendelsen er da underlagt de betingelser, som stilles af den pågældende myndighed.

4. De oplysninger, der under den ene eller den anden form meddeles i medfør af denne protokol, er fortrolige eller forbeholdt tjenestebrug i overensstemmelse med de gældende love og forskrifter i hver part. Disse oplysninger er undergivet tavshedspligt og nyder samme beskyttelse som dem, der gives tilsvarende oplysninger i henhold til den modtagende parts relevante love og administrative bestemmelser, medmindre den part, der har givet oplysningerne, har tavshedspligt. Parterne giver hinanden oplysninger om deres gældende love og administrative bestemmelser.

Artikel 13: Ekspert og vidner

En tjenestemand hos en bistandssøgt myndighed kan bemyndiges til inden for de i bemyndigelsen fastsatte grænser at møde som ekspert eller vidne i retssager eller administrative procedurer vedrørende spørgsmål omfattet af denne protokol og fremlægge sådanne genstande, dokumenter eller bekræftede kopier heraf, som måtte være nødvendige for retssagen. I anmodningen om fremmøde skal det præcist angives, for hvilken retslig eller administrativ myndighed tjenestemanden skal give møde, og om hvilket spørgsmål og i hvilken egenskab denne vil blive afhørt.

Artikel 14: Bistandsudgifter

1. Med forbehold af bestemmelserne i stk. 2 og 3 giver parterne afkald på enhver påstand om refusion af udgifter i forbindelse med gennemførelsen af denne protokol.

2. Udgifter og godtgørelser til eksperter, vidner, tolke og oversættere, bortset fra ansatte i den offentlige tjeneste, afholdes af den bistandssøgende part efter behov.

3. Hvis der er eller vil være betydelige eller ekstraordinære udgifter forbundet med at efterkomme anmodningen, rådfører parterne sig med hinanden for at fastlægge de vilkår og betingelser, på hvilke anmodningen vil blive efterkommet, samt hvordan omkostningerne skal dækkes.

Artikel 15: Gennemførelse

1. Gennemførelsen af denne protokol varetages af Det Forenede Kongeriges toldmyndigheder på den ene side og, alt efter det enkelte tilfælde, af Europa-Kommissionens kompetente tjenestegrene og Den Europæiske Unions medlemsstaters toldmyndigheder på den anden side. De træffer afgørelser om alle praktiske foranstaltninger og arrangementer, der er nødvendige for protokollens gennemførelse, idet de tager hensyn til gældende love og administrative bestemmelser, navnlig med hensyn til beskyttelse af personoplysninger.

2. Parterne underretter hinanden om de detaljerede gennemførelsesforanstaltninger, der vedtages af hver part i overensstemmelse med bestemmelserne i denne protokol, navnlig for så vidt angår de behørigt bemyndigede tjenester og de tjenestemænd, der er udpeget som kompetente til at sende og modtage de meddelelser, der er omhandlet i denne protokol.

3. Bestemmelserne i denne protokol berører i Unionen ikke meddelelse af oplysninger, der er indhentet i henhold til denne protokol, mellem de kompetente tjenestegrene i Europa-Kommissionen og toldmyndighederne i medlemsstaterne.

Artikel 16: Andre aftaler

Bestemmelserne i denne protokol har forrang frem for bestemmelserne i enhver bilateral aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, som er eller måtte blive indgået mellem Unionens enkelte medlemsstater og Det Forenede Kongerige, i det omfang bestemmelserne i disse bilaterale aftaler er uforenelige med bestemmelserne i denne protokol.

Artikel 17: Konsultationer

Med hensyn til fortolkningen og gennemførelsen af denne protokol rådfører parterne sig med hinanden for at finde en løsning inden for rammerne af [specialudvalget vedrørende toldsamarbejde].

Artikel 18: Udviklingsklausul

Med henblik på at supplere de niveauer for gensidig bistand, der er fastsat i denne protokol, kan Det Særlige Handelsudvalg for Toldsamarbejde og Oprindelsesregler vedtage en afgørelse om at udvide denne protokol ved at fastlægge ordninger for specifikke sektorer eller anliggender i overensstemmelse med parternes respektive toldlovgivning.

PROTOKOL OM KOORDINERING AF SOCIALE SIKRINGSORDNINGER

AFSNIT I: ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel SSC.1: Definitioner

I denne protokol forstås ved:

- a) "lønnet beskæftigelse": en beskæftigelse eller dermed ligestillet aktivitet, der betragtes som sådan ved anvendelse af lovgivningen om social sikring i den stat, hvor den pågældende beskæftigelse eller dermed ligestillede aktivitet udøves
- b) "selvstændig virksomhed": en udøvelse af virksomhed eller dermed ligestillet aktivitet, der betragtes som sådan ved anvendelse af lovgivningen om social sikring i den stat, hvor den pågældende virksomhed eller dermed ligestillede aktivitet udøves
- c) "ydelser i forbindelse med assisteret befrugtning": enhver medicinsk, kirurgisk eller obstetrisk tjeneste, der har til formål at hjælpe en person med at undfange et barn
- d) ved "naturalydelser" forstås:
 - i) i henhold til afsnit III, kapitel 1 [Ydelser ved sygdom og moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab], naturalydelser i henhold til en medlemsstats lovgivning, som er bestemt til levering, tilrådgivningsstillelse, direkte betaling eller refusion af udgifter til lægebehandling og produkter og tjenesteydelser i forbindelse med denne behandling.
 - ii) i henhold til afsnit III, kapitel 2 [arbejdsulykker og erhvervssygdomme], alle naturalydelser i forbindelse med arbejdsulykker og erhvervssygdomme som defineret i punkt i) og i henhold til staternes ordninger for arbejdsulykker og erhvervssygdomme
- e) I denne artikel forstås ved "børnepasningsperiode" enhver periode, der godskrives i henhold til en medlemsstats pensionslovgivning, eller som supplerer en pension med den udtrykkelige begrundelse, at en person har passet et barn, uanset efter hvilken metode sådanne perioder beregnes, og om de godskrives på det tidspunkt, hvor børnepasningen foregår, eller anerkendes efterfølgende.
- f) "tjenestemand": en person, der betragtes som tjenestemand eller dermed ligestillet af den stat, i hvis forvaltning vedkommende er ansat
- g) "den kompetente myndighed": i forhold til enhver stat den eller de ministre eller anden tilsvarende myndighed, hvorunder de sociale sikringsordninger i den pågældende stat i dens helhed eller i en del af den henhører
- h) "kompetent institution":
 - i) den institution, som den pågældende er tilsluttet på tidspunktet for indgivelse af begæringen om ydelser, eller
 - ii) den institution, hvorfra den pågældende er eller ville være berettiget til at modtage ydelser, såfremt denne eller et eller flere af dennes familiemedlemmer var bosat i den stat, hvor denne institution er beliggende eller

- iii) den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende stat eller
- iv) såfremt det drejer sig om en ordning om arbejdsgiverens forpligtelser vedrørende de i artikel SSC.3, stk. 1 [Anvendelsesområde], nævnte ydelser, enten arbejdsgiveren eller vedkommende forsikringsorgan, eller, såfremt et sådant ikke findes, det organ eller den myndighed, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende stat
- i) "kompetent stat": den medlemsstat eller Det Forenede Kongerige, hvor den kompetente institution er beliggende
- j) "ydelse ved dødsfald": enhver engangsydelse i tilfælde af dødsfald bortset fra de i litra w) omhandlede ydelser i form af kapitalbeløb
- k) "familieydelse": alle natural- eller kontantydelser, der har til formål at udligne forsørgerbyrder
- l) "grænsearbejder": enhver person, som udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en medlemsstat, men som er bosat i en anden medlemsstat, hvortil han som hovedregel vender tilbage hver dag eller mindst en gang om ugen
- m) "hjemmebase": det sted, hvor besætningsmedlemmet normalt påbegynder og afslutter en tjenesteperiode eller en række af tjenesteperioder, og hvor operatøren/luftfartsselskabet under normale omstændigheder ikke er ansvarligt for indkvartering af det pågældende besætningsmedlem
- n) "institution": i forhold til enhver stat det organ eller den myndighed, som det påhviler at administrere lovgivningen i dens helhed eller en del af den
- o) "bopælsstedets institution": og "opholdsstedets institution" henholdsvis den institution, som har kompetence til at udrede ydelser på det sted, hvor den pågældende er bosat, og den institution, som har kompetence til at udrede ydelser på det sted, hvor den pågældende opholder sig, i henhold til den lovgivning, som gælder for den nævnte institution, eller, såfremt en sådan institution ikke findes, den af den kompetente myndighed i den pågældende stat udpegede institution
- p) "forsikringstager" for så vidt angår de sociale sikringsgrene, der er omfattet af kapitel 1 [Ydelser ved sygdom og moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab] og 3 [Ydelser ved dødsfald] i afsnit III [Særlige bestemmelser vedrørende de forskellige kategorier af ydelser]: enhver person, der opfylder betingelserne i den kompetente stats lovgivning i henhold til afsnit II [Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes] for at have ret til ydelser under hensyntagen til bestemmelserne i denne protokol
- q) "lovgivning": for hver stat love, administrative bestemmelser og andre retsforskrifter samt alle andre gennemførelsesforanstaltninger vedrørende de sociale sikringsgrene, der er omfattet af artikel SSC.3 (1) [Anvendelsesområde], men udelukker andre aftalebestemmelser end dem, der har til formål at gennemføre en forsikringspligt, der følger af de love og administrative bestemmelser, der er omhandlet i dette afsnit, eller som er genstand for en afgørelse truffet af de offentlige myndigheder, som gør dem obligatoriske eller udvider deres anvendelsesområde, forudsat at den pågældende stat afgiver en erklæring herom, som er meddelt Specialudvalget for Koordinering af Sociale Sikringsordninger. Den Europæiske Union offentliggør en sådan erklæring i Den Europæiske Unions Tidende.

- r) "ydelse ved plejebehov af ubegrænset varighed": en naturalydelse eller kontantydelse, der har til formål at dække plejebehov hos en person, som på grund af funktionsnedsættelse har behov for betydelig hjælp, herunder, men ikke begrænset til hjælp fra en eller flere andre personer, til at udføre væsentlige daglige aktiviteter i en længere periode for at støtte deres personlige autonomi dette omfatter ydelser, der med samme formål ydes til en person, der yder en sådan bistand
- s) "familiemedlem":
 - i) A) enhver person, der betegnes eller anerkendes som familiemedlem eller betragtes som hørende til husstanden i henhold til den lovgivning, hvorefter ydelserne udredes

B) for så vidt angår naturalydelser i henhold til afsnit III [Særlige bestemmelser vedrørende de forskellige kategorier af ydelser], kapitel 1 [ydelser ved sygdom, moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab], enhver person, der betegnes eller anerkendes som familiemedlem eller betegnes som hørende til husstanden i henhold til lovgivningen i den stat, hvor den pågældende er bosat
 - ii) hvis den lovgivning i en medlemsstat, der finder anvendelse i henhold til nr. 1), ikke giver mulighed for at sondre mellem familiemedlemmer og de øvrige personer, som lovgivningen finder anvendelse på, betragtes ægtefællen, mindreårige børn samt myndige børn med krav på forsørgelse, som hørende til familien
 - iii) såfremt en person i henhold til den lovgivning, der finder anvendelse som omhandlet i nr. 1) og 2), kun betragtes som hørende til familien eller husstanden, hvis han bor sammen med forsikringstageren eller pensionisten, anses denne betingelse dog for opfyldt, når forsørgelsen af den pågældende i det væsentligste påhviler forsikringstageren eller pensionisten
- t) "beskæftigelsesperioder": eller "perioder med selvstændig virksomhed" perioder, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som sådanne, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt de efter denne lovgivning anses for ligestillet med beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed
- u) "forsikringsperioder": bidrags- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt eller anses for at være tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som forsikringsperioder, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt de efter denne lovgivning anses for ligestillet med forsikringsperioder
- v) "bopælsperiode": perioder, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt eller anses for at være tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som sådanne
- w) "pension": dækker ikke alene pensioner, men også kapitalbeløb, der kan træde i stedet for pensioner, og udbetalinger, der foretages som refusion af bidrag, samt, med forbehold af bestemmelserne i afsnit III [Særlige bestemmelser vedrørende de forskellige kategorier af ydelser], forhøjelser i form af reguleringstillæg eller andre tillæg
- x) alle kontantydelse, bortset fra arbejdsløshedsydelse og førtidig alderspension, som fra en bestemt alder udbetales til en arbejdstager, som har indskrænket, indstillet eller suspenderet sin erhvervsmæssige virksomhed, indtil det tidspunkt, hvor denne har ret til alderspension eller til en førtidig alderspension, og hvis tilkendelse ikke er betinget af, at den pågældende

stiller sig til rådighed for arbejdsformidlingen i den kompetente stat; "førtidig alderspension": en ydelse, der tilkendes, inden en person når den sædvanligvis påkrævede alder for at være pensionsberettiget, og som enten fortsat udbetales, når den pågældende har nået denne alder, eller erstattes af en anden alderdomsydelse

- y) "flygtning": den betydning, der er tillagt udtrykket i artikel 1 i konventionen om flygtninges retsstilling, undertegnet i Genève den 28. juli 1951
- z) "hjemsted eller forretningssted": det hjemsted og det forretningssted, hvor virksomhedens væsentlige beslutninger træffes, og hvor den centrale administrations funktioner udføres
- æ) "bopæl": det sted, hvor en person har sit sædvanlige opholdssted
- ø) Ved "særlige ikkebidragspligtige kontantydelse" forstås ydelser, som:
 - i) enten har til formål:
 - A) at supplere, erstatte eller yde et tillæg til dækning af de risici, der er omfattet af de i artikel 3, stk. 1 [Anvendelsesområde], omhandlede sociale sikringsområder, og garantere de pågældende personer et eksistensminimum under hensyn til de økonomiske og sociale forhold i den pågældende medlemsstat eller
 - B) eller udelukkende at sikre en særlig beskyttelse af handicappede i snæver tilknytning til disse personers sociale miljø i den pågældende medlemsstat
 - ii) hvis finansiering udelukkende stammer fra obligatorisk beskatning til dækning af generelle offentlige udgifter, og hvor betingelserne for tilkendelse og beregning af ydelserne ikke afhænger af et bidrag fra ydelsesmodtagerens side. Dog skal ydelser, der tilkendes som supplement til en bidragspligtig ydelse, ikke betragtes som bidragspligtige ydelser alene af den grund
- å) "særlig ordning for tjenestemænd": alle sociale sikringsordninger, som adskiller sig fra den generelle sociale sikringsordning, der gælder for personer, som har lønnet beskæftigelse i den pågældende stat, og som alle eller visse kategorier af tjenestemænd er direkte underlagt
- aa) "statsløs": den betydning, der er tillagt udtrykket i artikel 1 i konventionen om statsløse personers retsstilling, undertegnet i New York den 28. september 1954
- bb) "ophold": midlertidigt ophold.

Artikel SSC.2: Omfattede personer

Denne protokol finder anvendelse på unionsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere stater, samt på disses familiemedlemmer og efterladte.

Artikel SSC.3: Anvendelsesområde

- 1. Denne protokol finder anvendelse på følgende sociale sikringsgrene:
 - a) ydelser ved sygdom
 - b) ydelser ved moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab

- c) ydelser ved invaliditet
- d) ydelser ved alderdom
- e) ydelser til efterladte
- f) ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdom
- g) ydelser ved dødsfald
- h) arbejdsløshedsydelse
- i) efterløn.

2. Med forbehold af bilag SSC-6 [Særlige bestemmelser for anvendelsen af medlemsstaternes og Det Forenede Kongeriges lovgivning] finder denne protokol anvendelse på alle almindelige og særlige sociale sikringsordninger, med eller uden bidragspligt, samt på ordninger vedrørende en arbejdsgivers eller en reders forpligtelser.

3. Bestemmelserne i afsnit III [Særlige bestemmelser for de forskellige kategorier af ydelser] berører dog ikke en stats lovgivning om en reders forpligtelser.

4. Denne protokol finder ikke anvendelse på:

- a) Særlige ikkebidragspligtige kontantydelse opført i del 1 [Særlige ikkebidragspligtige kontantydelse] i bilag SSC-1 [visse kontantydelse, som protokollen ikke finder anvendelse på]
- b) social og sundhedsmæssig forsyning eller
- c) ydelser, hvor en stat påtager sig ansvaret for skader på personer og yder godtgørelse, som f.eks. til ofre for krig og militærhandlinger eller følgerne heraf kriminalitetsofre, ofre for attentat- eller terrorhandlinger ofre for skader forårsaget af statens embedsmænd som led i deres arbejde eller ofre, som har lidt ulempe af politiske eller religiøse grunde eller på grund af deres afstamning
- d) ydelser ved langvarigt plejebøvh opført i del 2 [Særlige ikkebidragspligtige kontantydelse] i bilag SSC-1 [visse kontantydelse, som protokollen ikke finder anvendelse på]
- e) ydelser i forbindelse med assisteret befrugtning
- f) Betalinger, der er knyttet til en af de sociale sikringsgrene, der er anført i stk. 1, og som er:
 - i) betales til dækning af udgifter til opvarmning i koldt vejr og
 - ii) opført i del 3 [Betalinger, der er forbundet med en gren af den sociale sikring, der er anført i artikel SSC.3, stk. 1 [Anvendelsesområde], og som udbetales til dækning af udgifter til opvarmning i koldt vejr (artikel SSC.3, stk. 4, litra f) [Anvendelsesområde] i bilag SSC-1 [visse kontantydelse, som protokollen ikke finder anvendelse på]
- g) familieydelse.

Artikel SSC.4: Ikke-forskelsbehandling mellem medlemsstaterne

1. De ordninger for koordinering af de sociale sikringsordninger, der er fastsat i denne protokol, baseres på princippet om ikke-forskelsbehandling mellem Unionens medlemsstater.
2. Denne artikel berører ikke eventuelle aftaler mellem Det Forenede Kongerige og Irland vedrørende det fælles rejseområde.

Artikel SSC.5: Ligebehandling

1. Medmindre andet er fastsat i denne protokol, har personer, som er omfattet af denne protokol med hensyn til de sociale sikringsgrene, som er omfattet af artikel SSC.3, stk. 1 [Anvendelsesområde], de samme rettigheder og pligter i henhold til en stats lovgivning som vedkommende stats egne statsborgere.
2. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på de forhold, der er omhandlet i artikel SSC.3 (4) [Anvendelsesområde].

Artikel SSC.6: Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold

Medmindre andet er fastsat i denne protokol, sikrer staterne, at princippet om ligebehandling af ydelser, indtægter, forhold eller begivenheder finder anvendelse på følgende måde:

- a) hvis ydelser efter sociale sikringsordninger eller andre indtægter tillægges retsvirkning efter den kompetente stats lovgivning, finder de pågældende bestemmelser i denne lovgivning ligeledes anvendelse på tilsvarende ydelser, der er erhvervet i henhold til lovgivningen i en anden stat, eller på indtægter erhvervet i en anden stat
- b) hvis indtrædelse af visse begivenheder eller forhold tillægges retsvirkning efter den kompetente stats lovgivning, tager denne hensyn til tilsvarende forhold eller begivenheder, der er indtrådt på en anden stats territorium, som om de var indtrådt på dens eget territorium.

Artikel SSC.7: Sammenlægning af perioder

Medmindre andet er fastsat i denne protokol, medregner den kompetente institution i en stat i det omfang, det er nødvendigt, forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, der er tilbagelagt i enhver anden stat, som om de var tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning, når lovgivningen gør det betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed:

- a) erhvervelse, bevarelse, varighed eller generhvervelse af retten til ydelser
- b) dækning i henhold til lovgivningen eller
- c) adgang til eller fritagelse for tvungen forsikring, frivillig forsikring og frivillig fortsat forsikring.

Artikel SSC.8: Ophævelse af bopælsbestemmelser

Staterne sikrer, at princippet om overførsel af kontantydelse kan eksporteres i overensstemmelse med litra a) og b).

- a) Kontantydelse, som en person har krav på efter lovgivningen i en eller flere stater eller efter denne protokol, må ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges med den begrundelse, at den pågældende eller dennes familiemedlemmer er bosat i en anden stat end den, hvor den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende.
- b) Litra a) finder ikke anvendelse på kontantydelse, der er omfattet af artikel SSC.3, stk. 1, litra c) og h) [Anvendelsesområde].

Artikel SSC.9: Forbud mod dobbeltydelser

Medmindre andet bestemmes, kan der ikke med hjemmel i denne protokol tillægges eller bevares ret til flere ydelser af samme art på grundlag af samme tvungne forsikringsperiode.

AFSNIT II: FASTLÆGGELSE AF, HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES

Artikel SSC.10: Almindelige bestemmelser

1. Personer, som er omfattet af denne protokol, er alene undergivet lovgivningen i én stat. Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i dette afsnit.
2. Ved anvendelse af dette afsnit anses personer, som modtager en kontantydelse i kraft af eller som følge af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, for at udøve nævnte aktivitet. Dette gælder ikke i forbindelse med invalide-, alderdomspensioner eller pensioner til efterladte, pensioner ved arbejdsulykker eller erhvervssygdomme eller kontante ydelser ved sygdom, der dækker tidsubegrænset behandling.
3. Med forbehold af artikel SSC.12 [udøvelse af virksomhed i to eller flere stater] og SSC.13 [Frivillig forsikring eller frivillig fortsat forsikring]:
 - a) er en person, der udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en stat, omfattet af denne stats lovgivning
 - b) er tjenestemænd omfattet af lovgivningen i den stat, i hvis forvaltning de er ansat
 - c) er alle andre personer, som ikke falder ind under litra a) og b), omfattet af lovgivningen i bopælsstaten, dog uden at tilsidesætte bestemmelser i denne protokol, som sikrer de pågældende ret til ydelser efter lovgivningen i en eller flere andre stater.
4. Ved anvendelse af dette afsnit anses lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, der normalt udøves om bord på et skib, der fører en stats flag, for beskæftigelse, der udøves i denne stat. En person, der er beskæftiget om bord på et skib, der fører en stats flag, og som for denne beskæftigelse aflønnes af en virksomhed eller en person, der har sit hjemsted eller bopæl i en anden stat, er omfattet af lovgivningen i den sidstnævnte stat, såfremt den pågældende er bosat på dens område. Den virksomhed eller person, som udbetaler lønnen, anses som arbejdsgiver ved anvendelsen af denne lovgivning.
5. Beskæftigelse som flyve- eller kabinebesætningsmedlem, der udfører passager- eller fragttjenester, anses for beskæftigelse, der udøves i den stat, hvor hjemmebasen er beliggende.

Artikel SSC.11: Udstationerede arbejdstagere

1. Uanset artikel SSC.10, stk.3 [Generelle regler], og som en overgangsforanstaltning i forbindelse med den situation, der eksisterede før denne aftales ikrafttræden, finder følgende regler

vedrørende gældende lovgivning anvendelse mellem de medlemsstater, der er opført i kategori A i bilag SSC-8 [Overgangsbestemmelser vedrørende anvendelsen af artikel SSC.11], og Det Forenede Kongerige:

- a) en person, der udøver lønnet beskæftigelse i en stat for en arbejdsgiver, der normalt udøver sin virksomhed dér, og som af denne arbejdsgiver udsendes til en anden stat for at udføre arbejde for denne arbejdsgivers regning, er fortsat omfattet af lovgivningen i førstnævnte stat, forudsat at:
 - i) varigheden må ikke overstige 24 måneder. og
 - ii) denne person udsendes ikke for at erstatte en anden udstationeret arbejdstager.

- b) En person, der normalt udøver selvstændig virksomhed i en medlemsstat, og som skal udøve en lignende aktivitet i en anden medlemsstat, er fortsat omfattet af lovgivningen i førstnævnte medlemsstat, forudsat at den forventede varighed af denne aktivitet ikke påregnes at overstige 24 måneder.

2. Senest ved denne aftales ikrafttræden meddeler Unionen Det Forenede Kongerige, hvilken af følgende kategorier hver medlemsstat falder ind under:

- a) Kategori A: Medlemsstaten har meddelt Unionen, at den ønsker at fravige artikel SSC.10 [Generelle regler] i overensstemmelse med denne artikel
- b) Kategori B: Medlemsstaten har meddelt Unionen, at den ikke ønsker at fravige artikel SSC.10 [Generelle regler] eller
- c) Kategori C: Medlemsstaten har ikke oplyst, om den ønsker at fravige artikel SSC.10 [Generelle regler] eller ej.

3. Det i stk. 2 omhandlede dokument bliver bilag SSC-8 [Overgangsbestemmelser vedrørende anvendelsen af artikel SSC.11], når denne aftale træder i kraft.

4. For medlemsstater, der er opført i kategori A på datoen for denne aftales ikrafttræden, finder stk. 1, litra a), og litra b), anvendelse.

5. For medlemsstater, der er opført i kategori C på datoen for denne aftales ikrafttræden, finder stk. 1, litra a), og litra b), anvendelse, som om den pågældende medlemsstat var opført i kategori A i en måned efter datoen for denne aftales ikrafttræden. Specialudvalget for Koordinering af Sociale Sikringsordninger overfører en medlemsstat fra kategori C til kategori A, hvis Unionen underretter Specialkomitéen for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om, at den pågældende medlemsstat ønsker at blive overført.

6. En måned efter denne aftales ikrafttræden ophører kategori B og C med at eksistere. Parterne offentliggør et ajourført bilag SSC-8 [Overgangsbestemmelser vedrørende anvendelsen af artikel SSC.11] snarest muligt derefter. Med henblik på stk. 1 anses bilag [SSC-8] [Overgangsbestemmelser vedrørende anvendelsen af artikel SSC.11] for kun at omfatte kategori A-medlemsstater fra datoen for nævnte offentliggørelse.

7. Hvis en person befinder sig i en af de situationer, der er omhandlet i stk. 1, og som involverer en kategori C-medlemsstat før offentliggørelsen af et ajourført bilag SSC-8 [Overgangsbestemmelser vedrørende anvendelsen af artikel SSC.11] i overensstemmelse med stk. 6, finder stk. 1 fortsat anvendelse på den pågældende person, så længe de udøver deres aktiviteter i henhold til stk. 1.

8. Unionen underretter Specialudvalget for Koordinering af Sociale Sikringsordninger, hvis en medlemsstat ønsker at blive fjernet fra kategori A i bilag SSC-8 [Overgangsbestemmelser vedrørende anvendelsen af artikel SSC.11], og Specialkomitéen for Koordinering af Sociale Sikringsordninger fjerner den pågældende medlemsstat fra kategori A i bilag SSC-8 efter anmodning fra Unionen. Specialudvalget for Koordinering af Sociale Sikringsordninger offentliggør et ajourført bilag SSC-8 [Overgangsbestemmelser vedrørende anvendelsen af artikel SSC.11], som finder anvendelse fra den første dag i den anden måned efter modtagelsen af anmodningen i Specialkomitéen for Koordinering af Sociale Sikringsordninger.

9. Hvis en person befinder sig i en af de situationer, der er omhandlet i stk. 1, før offentliggørelsen af et ajourført bilag SSC-8 [Overgangsbestemmelser vedrørende anvendelsen af artikel SSC.11] i overensstemmelse med stk. 8, finder stk. 1 fortsat anvendelse på den pågældende person, så længe vedkommende udøver sine aktiviteter i henhold til stk. 1.

Artikel SSC.12: Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere medlemsstaters område

1. En person, der normalt har lønnet beskæftigelse i en eller flere medlemsstater samt Det Forenede Kongerige, er omfattet af:

- a) lovgivningen i bopælsstaten, såfremt den pågældende udøver en væsentlig del af sin virksomhed i denne stat eller
- b) såfremt den pågældende ikke udøver en væsentlig del af sin beskæftigelse i bopælsmedlemsstaten eller Det Forenede Kongerige:
 - i) af lovgivningen i den stat, hvor virksomheden eller arbejdsgiveren har sit hjemsted eller sit forretningssted, hvis den pågældende er beskæftiget af én virksomhed eller arbejdsgiver eller
 - ii) af lovgivningen i den stat, hvor virksomhederne eller arbejdsgiverne har deres hjemsted eller forretningssted, hvis den pågældende er beskæftiget af to eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, som kun har deres hjemsted eller forretningssted i én stat eller
 - iii) af lovgivningen i den stat, hvor virksomhedens eller arbejdsgiverens hjemsted eller forretningssted er beliggende uden for bopælsstaten, hvis den pågældende er beskæftiget af to eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, som har deres hjemsted eller forretningssted i en medlemsstat eller Det Forenede Kongerige, hvoraf den ene er bopælsstaten eller
 - iv) af lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, hvis den pågældende er beskæftiget af to eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, og mindst to af dem har deres hjemsted eller forretningssted i andre medlemsstater end bopælsmedlemsstaten.

2. En person, der normalt udøver selvstændig virksomhed i en eller flere medlemsstater og Det Forenede Kongerige, er omfattet af:

- a) lovgivningen i bopælsstaten, såfremt den pågældende udøver en væsentlig del af sin virksomhed i denne stat eller

- b) lovgivningen i den stat, hvor interessecentret for den pågældendes virksomhed befinder sig, såfremt den pågældende ikke er bosat i en af de stater, hvor den pågældende udøver en væsentlig del af sin virksomhed.

3. En person, der normalt udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i forskellige medlemsstater, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor han udøver lønnet beskæftigelse, eller, såfremt han udøver en sådan beskæftigelse i to eller flere medlemsstater, af den lovgivning, der udpeges i overensstemmelse med stk. 1.

4. En person, som er ansat som tjenestemand i en medlemsstat, og som udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en eller flere medlemsstater, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, som den forvaltning, han er ansat i, er omfattet af.

5. En person, der normalt udøver lønnet beskæftigelse i to eller flere medlemsstater (og ikke i Det Forenede Kongerige), er omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning, hvis denne person ikke udøver en væsentlig del af denne aktivitet i bopælsstaten, og den pågældende person:

- a) er ansat af en eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, som alle har deres hjemsted eller forretningssted i Det Forenede Kongerige
- b) er bosiddende i en medlemsstat og er beskæftiget af to eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, som alle har hjemsted eller forretningssted i Det Forenede Kongerige og bopælsmedlemsstaten
- c) er bosiddende i Det Forenede Kongerige og er beskæftiget af to eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, hvoraf mindst to har hjemsted eller forretningssted i andre medlemsstater eller
- d) er bosiddende i Det Forenede Kongerige og er beskæftiget af en eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, som ikke har hjemsted eller forretningssted i andre stater

6. En person, der normalt udøver selvstændig virksomhed i to eller flere medlemsstater (og ikke i Det Forenede Kongerige) uden at udøve en væsentlig del af denne virksomhed i bopælslandet, er omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning, hvis centret for deres virksomhed befinder sig i Det Forenede Kongerige.

7. Stk. 6 finder ikke anvendelse på personer, der normalt udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i to eller flere medlemsstater.

8. De i stk. 1 til 6 omhandlede personer behandles ved anvendelse af den lovgivning, der udpeges i overensstemmelse med disse bestemmelser, som om de udøvede hele deres lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed og erhvervede alle deres indtægter i den pågældende stat.

Artikel SSC.13: Frivillig eller frivillig fortsat forsikring

1. Artikel SSC.10 [Generelle regler] og SSC.12 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere medlemsstaters område], finder ikke anvendelse på frivillig eller frivillig fortsat forsikring, medmindre der i en stat inden for en af de i artikel SSC3 [Anvendelsesområde] nævnte sikringsgrene kun findes en frivillig forsikringsordning.

2. Hvis den berørte person i medfør af lovgivningen i en stat er omfattet af en obligatorisk forsikring i denne stat, kan den pågældende ikke være omfattet af en frivillig eller frivillig fortsat

forsikringsordning i en anden stat. I alle øvrige tilfælde, hvor der for en bestemt sikringsgrens vedkommende består et valg mellem flere frivillige eller frivillige fortsatte forsikringsordninger, optages den pågældende kun i den ordning, denne har valgt.

3. Såfremt det drejer sig om invaliditet, alderdom eller ydelser til efterladte, kan den pågældende dog optages i en stats ordning for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, selv om den pågældende er omfattet af en anden stats tvungne forsikring, for så vidt den pågældende på et tidligere tidspunkt har været omfattet af den førstnævnte stats lovgivning i kraft af eller som følge af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, og der i den førstnævnte stat er udtrykkelig eller stiltiende hjemmel til en sådan dobbeltforsikring.

4. Når retten til frivillig eller frivillig fortsat forsikring i henhold til en stats lovgivning er betinget af, at den berettigede er bosat i denne stat eller tidligere har udøvet lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, finder artikel SSC.6, litra b) [Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold], kun anvendelse på personer, der på et givet tidspunkt tidligere har været omfattet af lovgivningen i denne stat i kraft af, at de har udøvet lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.

Artikel SSC.14: Arbejdsgiverens forpligtelser

1. En arbejdsgiver, der har sit hjemsted eller forretningssted uden for den kompetente stat, skal overholde alle de forpligtelser, der er foreskrevet i den lovgivning, der finder anvendelse i forhold til dennes arbejdstagere, bl.a. pligten til at betale de bidrag, den pågældende lovgivning foreskriver, som om vedkommende havde sit hjemsted eller forretningssted i den kompetente stat.

2. En arbejdsgiver, der ikke har noget forretningssted i den stat, hvis lovgivning finder anvendelse, kan aftale med en arbejdstager, at denne på arbejdsgiverens vegne opfylder de forpligtelser, der påhviler arbejdsgiveren med hensyn til betaling af bidrag, dog med forbehold af arbejdsgiverens underliggende forpligtelser. Arbejdsgiveren sender en meddelelse om en sådan aftale til den kompetente institution i den pågældende stat.

AFSNIT III: SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR DE FORSKELLIGE KATEGORIER AF YDELSER

KAPITEL 1: YDELSER VED SYGDOM OG MODERESKAB OG DERMED LIGESTILLEDE YDELSER VED FADERSKAB

Afdeling 1: Forsikringstagere og deres familiemedlemmer, bortset fra pensionister og deres familiemedlemmer

Artikel SSC.15: Bopæl i en anden stat end den kompetente stat

En forsikringstager eller dennes familiemedlemmer, som er bosat i en anden stat end den kompetente stat, har i den stat, hvor de er bosat, ret til naturalydelser, der for den kompetente institutions regning udredes af institutionen på bopælsstedet efter den for denne institution gældende lovgivning, som om de pågældende var forsikret i henhold til denne lovgivning.

Artikel SSC.16: Ophold i den kompetente stat, når bopælen er i en anden stat — særlige regler for grænsearbejderes familiemedlemmer

1. Medmindre andet er fastsat i stk. 2, har den i artikel SSC.15 omhandlede forsikringstager og dennes familiemedlemmer med [Bopæl i en anden stat end den kompetente stat] ligeledes ret til naturalydelser under ophold i den kompetente stat. Naturalydelserne udredes af den kompetente

institution og for denne institutions regning i henhold til bestemmelserne i den for institutionen gældende lovgivning, som var de pågældende bosat i denne stat.

2. En grænsearbejders familiemedlemmer har ret til naturalydelser under ophold i den kompetente stat.

Når den kompetente stat er opført i bilag SSC-2 [begrænsninger af ret til natuerydelser for en grænsearbejders familiemedlemmer], har en grænsearbejders familiemedlemmer, som er bosat i samme stat som grænsearbejderen, dog kun ret til naturalydelser i den kompetente stat på de i artikel SSC.17, stk. 1, [ophold uden for den kompetente stat] fastsatte vilkår.

Artikel SSC.17: Ophold uden for den kompetente stat

1. Medmindre andet er fastsat i stk. 2, har en forsikringstager og dennes familiemedlemmer, der opholder sig i en anden stat end den kompetente stat, ret til naturalydelser, der for den kompetente institutions regning udredes af opholdsstedets institution efter dennes lovgivning, som om den pågældende var forsikret i henhold til denne lovgivning, når:

- a) naturalydelserne bliver nødvendige af lægelige årsager under opholdet efter ydelsens opfattelse under hensyntagen til ydelsernes art og opholdets forventede varighed
- b) Personen ikke har rejst til denne stat med henblik på at modtage naturalydelser, medmindre personen er passager eller besætningsmedlem på et skib eller fly, der rejser til denne stat, og naturalydelserne er blevet nødvendige af lægelige årsager under rejsen eller flyvningen og
- c) der fremlægges et gyldigt berettigelsesdokument i overensstemmelse med bilag SSC-7 [Gennemførelsesdel], artikel SSCI.22, stk. 1 [Ophold i en anden stat end den kompetente stat].

2. Tillæg SSCI-2 [Berettigelsesdokument] indeholder en liste over naturalydelser som, for at de kan være til rådighed under et ophold i en anden stat, af praktiske grunde kræver, at den berørte person og den institution, der yder behandlingen, har truffet aftale herom forud for opholdet.

Artikel SSC.18: Rejse med det formål at opnå naturalydelser — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsstaten

1. Medmindre andet følger af denne protokol, skal en forsikringstager, som rejser til en anden stat med det formål at opnå naturalydelser under opholdet, søge den kompetente institution om tilladelse hertil.

2. En forsikringstager, som af den kompetente institution får tilladelse til at rejse til en anden stat, for dér at få den for den pågældendes tilstand passende behandling, har ret til naturalydelser, der for den kompetente institutions regning udredes af institutionen på opholdsstedet efter den for denne institution gældende lovgivning, som om den pågældende var forsikret i henhold til denne lovgivning. Der gives tilladelse, hvis den pågældende behandling er opført under de ydelser, der er fastsat i lovgivningen i den stat, hvor den pågældende er bosat, og denne behandling ikke kan ydes inden for en frist, der er lægeligt forsvarlig under hensyn til den pågældendes aktuelle helbredstilstand og udsigterne for sygdommens udvikling.

3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på en forsikringstagers familiemedlemmer.

4. Hvis en forsikringstagers familiemedlemmer er bosat i en anden stat end den stat, hvor forsikringstageren er bosat, og den stat, hvor de har bopæl, har valgt at refundere på grundlag af

faste beløb, udredes de i stk. 2 omhandlede udgifter til naturalydelse af institutionen på familiemedlemmernes bopælssted. I så fald betragtes institutionen på familiemedlemmernes bopælssted i overensstemmelse med stk. 1 som den kompetente institution.

Artikel SSC.19: Kontantydelse

1. En forsikringstager og dennes familiemedlemmer, som er bosat eller opholder sig i en anden stat end den kompetente stat, har ret til kontantydelse fra den kompetente institution efter den lovgivning, der gælder for denne institution. Ved aftale mellem den kompetente institution og institutionen på bopæls- eller opholdsstedet kan disse ydelser dog udbetales af bopæls- eller opholdsstedets institution for den kompetente institutions regning efter lovgivningen i den kompetente stat.
2. Den kompetente institution i en stat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en gennemsnitsindtægt eller en gennemsnitlig bidragsbasis, fastsætter denne gennemsnitsindtægt eller gennemsnitlige bidragsbasis alene på grundlag af konstaterede indtægter eller anvendte bidragsbaser i de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.
3. Den kompetente institution i en stat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en fastsat indtægt, skal alene tage hensyn til den fastsatte indtægt, eller i givet fald gennemsnittet af de fastsatte indtægter, der svarer til de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.
4. Bestemmelserne i stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse i de tilfælde, hvor der i den for den kompetente institution gældende lovgivning er fastsat en bestemt referenceperiode, som i givet fald helt eller delvist svarer til de perioder, som den pågældende har tilbagelagt efter lovgivningen i én eller flere andre stater.

Artikel SSC.20: Pensionsansøgere

1. En forsikringstager, som ved indgivelsen af en ansøgning om pension eller under behandlingen heraf mister retten til naturalydelse efter lovgivningen i den senest kompetente stat, forbliver berettiget til naturalydelse efter lovgivningen i den stat, hvor denne er bosat, såfremt pensionsansøgeren opfylder betingelserne i den i stk. 2 omhandlede stats lovgivning om forsikring. Retten til naturalydelse i bopælsstaten tilkommer også pensionsansøgerens familiemedlemmer.
2. Naturalydelse påhviler institutionen i den stat, som i tilfælde af tilkendelse af pension bliver kompetent i henhold til artikel SSC.21 [ret til naturalydelse i henhold til lovgivningen i bopælsstaten] til SSC.23 [pensioner i henhold til lovgivningen i en eller flere andre stater end bopælsstaten, når der er ret til naturalydelse i sidstnævnte stat].

Afdeling 2: Særlige bestemmelser for pensionister og deres familiemedlemmer

Artikel SSC.21: Ret til naturalydelse efter bopælsstatens lovgivning

En person, der modtager pension efter lovgivningen i to eller flere stater, herunder lovgivningen i bopælsstaten, og som har ret til naturalydelse efter lovgivningen i den stat, modtager, ligesom sine familiemedlemmer, naturalydelse fra bopælsstedets institution og for denne institutions regning, som om den pågældende alene var berettiget til pension efter lovgivningen i den pågældende stat.

Artikel SSC.22: Ingen ret til naturalydelse efter bopælsstatens lovgivning

1. En person, der:

- a) har bopæl i en stat
- b) modtager en eller flere pensioner i henhold til lovgivningen i en eller flere stater og
- c) ikke har ret til naturalydelser efter bopælsstatens lovgivning

modtager dog disse ydelser for sig selv og for deres familiemedlemmer, for så vidt som pensionisten ville have ret til dem i henhold til lovgivningen i den stat, der er kompetent med hensyn til deres pension, eller i mindst én af de kompetente stater, hvis den pågældende var bosat i denne stat. Naturalydelserne udredes af institutionen på bopælsstedet, som om den pågældende var berettiget til pension og naturalydelser efter lovgivningen i den pågældende stat, men udgifterne hertil afholdes af den i stk. 2 omhandlede institution.

2. I de i stk. 1 omhandlede tilfælde udpeges den institution, som det påhviler at afholde udgifterne til naturalydelser, efter følgende regler:

- a) såfremt pensionisten behandles, som om vedkommende ret til naturalydelser i medfør af lovgivningen i en stat, påhviler udgifterne af disse ydelser den kompetente institution i denne stat
- b) såfremt pensionisten behandles, som om vedkommende har ret til naturalydelser i medfør af lovgivningen i to eller flere stater, påhviler udgifterne af disse ydelser herved den kompetente institution i den stat, af hvis lovgivning den pågældende har været omfattet længst;
- c) hvis anvendelsen af reglen i underafsnit b) medfører, at udgifterne for ydelserne påhviler flere stater, påhviler udgifterne den af statens kompetente institutioner, som anvender den lovgivning, af hvilken pensionisten senest har været omfattet.

Artikel SSC.23: Pension i medfør af lovgivningen i én eller flere andre stater end bopælsstaten i tilfælde, hvor der er ret til naturalydelser i bopælsstaten

Såfremt en person, der modtager pension i medfør af lovgivningen i én eller flere stater, er bosat i en stat, efter hvis lovgivning retten til naturalydelser ikke er betinget af forsikring, lønnet beskæftigelse eller udøvelse af selvstændig virksomhed, og den pågældende ikke modtager pension fra den pågældende bopælsstat, påhviler udgifterne til naturalydelser til den pågældende og til dennes familiemedlemmer den efter reglerne i artikel SSC.22, stk. 2, [Ingen ret til naturalydelser efter bopælsstatens lovgivning] bestemte institution i en af de stater, der er kompetent med hensyn til den pågældendes pensioner, for så vidt den nævnte pensionist og dennes familiemedlemmer ville have ret til disse ydelser, hvis de var bosat i den pågældende stat.

Artikel SSC.24: Familiemedlemmer, der er bosat i en anden stat end den, hvor pensionisten er bosat

Hvis en person:

- a) modtager en eller flere pensioner i henhold til lovgivningen i en eller flere stater og
- b) har bopæl i en anden stat end den, hvor familiemedlemmerne er bosat

disse familiemedlemmer har ret til naturalydelser fra institutionen på deres bopælssted efter den for denne institution gældende lovgivning, for så vidt pensionisten har ret til naturalydelser efter en stats lovgivning. Udgifterne afholdes af den kompetente institution, der er ansvarlig for udgifterne til de naturalydelser, der ydes pensionisten i den stat, hvor den pågældende har bopæl.

Artikel SSC.25: Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten

1. Artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat] finder tilsvarende anvendelse på:
 - a) en person, der modtager pension eller rente i henhold til lovgivningen i en eller flere stater, og som har ret til naturalydelser i henhold til lovgivningen i en af de stater, der udbetaler sin pension (e)
 - b) Medlemmerne af deres familiesom opholder sig i en anden stat end den, hvor de er bosat.
2. Artikel SSC.16, stk. 1 [Ophold i den kompetente stat ved bopæl i en anden stat — særlige regler for grænsearbejderes familiemedlemmer] finder tilsvarende anvendelse på de personer, der er nævnt i stk. 1, når de opholder sig i den stat, hvor de er beliggende, den kompetente institution, der er ansvarlig for udgifterne til de naturalydelser, der tilkendes pensionisten i bopælsstaten, og denne stat har valgt dette og er opført i bilag SSC-3 [Flere rettigheder for pensionister, der vender tilbage til den kompetente stat].
3. Artikel SSC.18 [Rejse med henblik på at modtage naturalydelser — tilladelse til at modtage passende behandling uden for bopælsstaten] finder tilsvarende anvendelse på en pensionist og/eller dennes familiemedlemmer, der opholder sig i en anden stat end den, hvor de er bosat, for dér at få den for den pågældendes tilstand passende behandling.
4. Udgifterne til naturalydelser efter stk. 1-3 afholdes af den kompetente institution, som er ansvarlig for udgifterne til naturalydelser, der ydes pensionisten i den stat, hvor han har bopæl, jf. dog stk. 5.
5. Udgifter til naturalydelser efter stk. 3 afholdes af institutionen på pensionistens eller familiemedlemmernes bopælssted, hvis disse er bosat i en medlemsstat, som har valgt at refundere på grundlag af faste beløb. I disse tilfælde skal med henblik på stk. 3 institutionen på pensionistens eller familiemedlemmernes bopælssted, betragtes som den kompetente institution.

Artikel SSC.26: Kontantydelse til pensionister

1. Kontantydelse udbetales til en person, der modtager pension efter lovgivningen i én eller flere stater, af den kompetente institution i den stat, hvor den kompetente institution, der er ansvarlig for udgifterne til naturalydelser til pensionisten i dennes bopælsstat, er beliggende. Artikel SSC.19 [Kontantydelse] finder tilsvarende anvendelse.
2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ligeledes anvendelse på en pensionists familiemedlemmer.

Artikel SSC.27: Bidrag, der påhviler pensionister

1. Den institution i en stat, som efter den lovgivning, der gælder for institutionen, skal tilbageholde bidrag til dækning af ydelser ved sygdom eller moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab, må kun opkræve og inddrive disse bidrag, beregnet efter den for denne institution gældende lovgivning, såfremt udgiften til ydelser, der skal udredes i medfør af artikel SSC.21 [Ret til naturalydelser efter bopælsstatens lovgivning] til SSC.24 [Familiemedlemmer, der er bosat i en anden stat end den, hvor pensionisten er bosat], skal afholdes af en institution i nævnte stat.

2. Når erhvervelse af ydelser ved sygdom, moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab i de tilfælde, der er omhandlet i artikel SSC.23 [Pensioner efter lovgivningen i en eller flere andre stater end bopælsstaten, hvor der er ret til naturalydelser i sidstnævnte stat], er betinget af betaling af bidrag eller tilsvarende ydelser i henhold til lovgivningen i den stat, hvor den pågældende pensionist er bosat, kan disse bidrag ikke opkræves som følge af dette ophold.

Afdeling 3: Almindelige bestemmelser

Artikel SSC.28: Almindelige bestemmelser

Artikel SSC.21 [Ret til naturalydelser efter bopælsstatens lovgivning] til SSC.27 [Bidrag, der påhviler pensionister] finder ikke anvendelse på en pensionist eller dennes familiemedlemmer, såfremt vedkommende har ret til ydelser efter en stats lovgivning på grundlag af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed. I så fald er den pågældende person med henblik på anvendelsen af dette kapitel omfattet af artikel SSC.15 [Bopæl i en anden stat end den kompetente stat] af SSC.19 [Kontantydelser].

Artikel SSC.29: Prioritering af ret til naturalydelser — særregel for familiemedlemmers ret til ydelser i bopælsstaten

1. Medmindre andet er fastsat i stk. 2, har et familiemedlem en selvstændig ret til naturalydelser på grundlag af en stats lovgivning eller dette kapitel forud for en afledt ret til naturalydelser for familiemedlemmerne.
2. Medmindre andet er fastsat i stk. 3, har en afledt ret til naturalydelser forrang for den selvstændige ret, når den selvstændige ret i bopælsstaten består direkte og udelukkende på grundlag af den pågældendes bopæl i denne stat.
3. Uanset stk. 1 og 2 udredes naturalydelser til en forsikringstagers familiemedlemmer for den kompetente institutions regning i den stat, hvor de er bosat, såfremt:
 - a) disse familiemedlemmer er bosat i en stat, efter hvis lovgivning retten til naturalydelser ikke er underlagt forsikrings- eller arbejdsvilkår som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende og
 - b) Ægtefællen eller den person, der passer forsikringstagerens børn, har lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i denne stat eller modtager pension fra denne stat på grundlag af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.

Artikel SSC.30: Refusion mellem institutionerne

1. De naturalydelser, der udredes af en medlemsstats institution for en anden medlemsstats institutions regning efter bestemmelserne i dette kapitel, refunderes fuldt ud.
2. De i stk. 1 omhandlede refusioner fastsættes og gennemføres efter de regler, der er fastsat i bilag SSC-7 [Gennemførelsesdel], enten mod dokumentation for de faktiske udgifter eller på grundlag af faste beløb for stater, hvis retlige eller administrative strukturer er af en sådan art, at anvendelse af refusion på grundlag af faktiske udgifter ikke er hensigtsmæssig.
3. Staterne og deres kompetente myndigheder kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under disse stater hørende institutioner.

KAPITEL 2: YDELSER I ANLEDNING AF ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOM

Artikel SSC.31: Ret til naturalydelse og kontantydelse

1. Med forbehold af gunstigere bestemmelser i denne artikels stk. 2 og 3 finder artikel SSC 15 [Bopæl i en anden stat end den kompetente stat], SSC.16, stk. 1 [Ophold i den kompetente stat, når bopælen er i en anden stat — særlige regler for grænsearbejderes familiemedlemmer], SSC.17, stk. 1 [Ophold uden for den kompetente stat] og 18, stk. 1 [Rejse med henblik på at modtage naturalydelse — tilladelse til at modtage passende behandling uden for bopælsstaten] også anvendelse på erhvervssygdomme i forbindelse med erhvervssygdomme.
2. En person, der har bopæl eller opholder sig i en anden stat end den kompetente stat, og som rammes af en arbejdsulykke eller pådrager sig en erhvervssygdom, har ret til de særlige naturalydelse efter ordningen for arbejdsulykker og erhvervssygdomme, der for den kompetente institutions regning udredes af bopælsstedets eller opholdsstedets institution efter den for denne institution gældende lovgivning, som om den pågældende var forsikret efter denne lovgivning.
3. Den kompetente institution kan ikke nægte at give den tilladelse, der er omhandlet i artikel SSC.18, stk. 1 [Rejse med henblik på at modtage naturalydelse — tilladelse til at modtage passende behandling uden for bopælsstaten] til en person, der har været ramt af en arbejdsulykke, eller som har pådraget sig en erhvervssygdom, og som har ret til ydelse fra denne institution, når den behandling, der er passende for den pågældendes tilstand, ikke kan ydes i bopælsstaten inden for en frist, der er lægeligt forsvarlig under hensyn til den pågældendes aktuelle helbredstilstand.
4. Artikel SSC.19 [Kontantydelse] finder også anvendelse på ydelse efter dette kapitel.

Artikel SSC.32: Udgifter ved transport

1. Den kompetente institution i en stat, hvis lovgivning indeholder bestemmelser om overtagelse af udgifterne ved transport af en person, som har været udsat for en arbejdsulykke eller lider af en erhvervssygdom, enten til dennes bopæl eller til et hospital, afholder sådanne transportudgifter til det tilsvarende sted i den stat, hvor den pågældende er bosat, for så vidt institutionen i forvejen har givet sit samtykke til en sådan transport under behørig hensyntagen til de grunde, der taler herfor. Et sådant samtykke er ikke påkrævet, hvis den tilskadekomne er grænsearbejder.
2. Den kompetente institution i en stat, hvis lovgivning indeholder bestemmelser om overtagelse af udgifterne ved transport til begravelsessted af en person, der er omkommet ved en arbejdsulykke, afholder sådanne transportudgifter til det tilsvarende sted i den stat, hvor den pågældende var bosat, da ulykken indtraf, efter den for denne institution gældende lovgivning.

Artikel SSC.33: Ydelse i anledning af en erhvervssygdom, når den tilskadekomne person har været udsat for samme risiko i flere stater

Når en person, der har pådraget sig en erhvervssygdom, har været beskæftiget med en aktivitet, der i kraft af sin art må antages at kunne forårsage den pågældende sygdom, under lovgivningen i to eller flere stater, tilkendes de ydelse, som den pågældende eller dennes efterladte kan gøre krav på, alene efter den stats lovgivning, hvis betingelser den pågældende senest har opfyldt.

Artikel SSC.34: Forværring af en erhvervssygdom

I tilfælde af forværring af en erhvervssygdom, for hvilken den person, der lider af sygdommen, har modtaget eller modtager ydelse efter en stats lovgivning, gælder følgende regler:

- a) Såfremt den pågældende ikke efter den første udbetaling af ydelsen har haft en lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en anden stat, der må antages at kunne forårsage eller forværre den pågældende sygdom, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat at afholde de med ydelserne forbundne udgifter under hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning.
- b) Såfremt den pågældende efter den første udbetaling af ydelsen har haft en sådan beskæftigelse i en anden stat, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat at afholde de med ydelserne forbundne udgifter uden hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning. Den kompetente institution i den sidstnævnte stat yder den pågældende et tillæg, hvis størrelse svarer til forskellen mellem de ydelser, der efter den for denne institution gældende lovgivning tilkommer den pågældende efter den indtrådte forværring, og de ydelser, som ville have tilkommet den pågældende, før forværringen indtrådte, efter den for denne institution gældende lovgivning, hvis denne havde pådraget sig den pågældende sygdom på et tidspunkt, hvor denne var omfattet af denne stats lovgivning
- c) En stats lovbestemmelser om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, finder ikke anvendelse på en person, der modtager ydelser, som er blevet fastsat af institutioner i to stater i henhold til litra b).

Artikel SSC.35: Regler for anvendelsen af særbestemmelser i visse lovgivninger

1. Såfremt der i den stat, hvor den berørte person har bopæl eller opholder sig, ikke findes nogen forsikring mod arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, eller såfremt der ikke under en bestående forsikringsordning er oprettet nogen institution, der udreder naturalydelser, skal disse ydelser udredes af den institution på bopæls- eller opholdsstedet, som det påhviler at udrede naturalydelser i sygdomstilfælde.
2. Såfremt der ikke findes nogen forsikring mod arbejdsulykker eller erhvervssygdomme i den kompetente stat, finder bestemmelserne i dette kapitel om naturalydelser dog anvendelse på en person, der er berettiget til sådanne ydelser i tilfælde af sygdom, moderskab eller dermed ligestillede ydelser ved faderskab i henhold til lovgivningen i den pågældende stat, når personen kommer ud for en arbejdsulykke eller lider af en erhvervssygdom, efter at vedkommende har bosat sig eller opholder sig i en anden stat. Udgifterne afholdes af den institution, der er kompetent vedrørende naturalydelser i henhold til lovgivningen i den kompetente stat.
3. Artikel SSC.6 [Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold] gælder for den kompetente institution i en stat med hensyn til ligestilling af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, der senere er indtruffet eller konstateret under lovgivningen i en anden stat, ved fastsættelse af invaliditetsgraden, af retten til ydelser eller af disses størrelse, på betingelse af:
 - a) at der for en tidligere indtrådt eller konstateret arbejdsulykke eller erhvervssygdom ikke er tilkendt erstatning i henhold til den for institutionen gældende lovgivning, og
 - b) at der for en senere indtrådt eller konstateret arbejdsulykke eller erhvervssygdom ikke tilkendes erstatning i henhold til den i den anden stat gældende lovgivning, under hvilken ulykken eller sygdommen er indtrådt eller konstateret.

Artikel SSC.36: Refusion mellem institutionerne

1. Artikel SSC.30 [Refusion mellem institutioner] finder også anvendelse på ydelser efter dette kapitel, idet refusion sker mod dokumentation for de faktiske udgifter.

2. Staterne eller deres kompetente myndigheder kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under disse stater hørende institutioner.

KAPITEL 3: YDELSER VED DØDSFALD

Artikel SSC.37: Ret til ydelser, når dødsfaldet indtræffer - eller modtageren er bosat - i en anden medlemsstat end den kompetente stat

1. Hvis en forsikringstager eller et medlem af dennes familie afgår ved døden i en anden stat end den kompetente stat, anses dødsfaldet for indtruffet på den kompetente stats område.
2. Det påhviler den kompetente institution at tilkende ydelser ved dødsfald efter den for denne institution gældende lovgivning, selv om modtageren er bosat i en anden stat end den kompetente stat.
3. Stk. 1 og 2 finder ligeledes anvendelse, såfremt dødsfaldet skyldes en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom.

Artikel SSC.38: Udbetaling af ydelser i tilfælde af en pensionists død

1. Såfremt en person, der modtager pension efter lovgivningen i en eller flere stater, afgår ved døden på et tidspunkt, hvor denne er bosat i en anden stat end den, hvor den institution, som i medfør af artikel SSC.22 [Ingen ret til naturalydelser efter bopælsstatens lovgivning] og 23 [Pension i medfør af lovgivningen i én eller flere andre stater end bopælsstaten i tilfælde, hvor der er ret til naturalydelser i bopælsstaten] er ansvarlig for at afholde udgifterne til naturalydelser til den pågældende, er beliggende, skal de ydelser ved dødsfald, hvortil der er erhvervet ret efter den lovgivning, der gælder for denne institution, udbetales for dennes regning, som om pensionisten på det tidspunkt, hvor denne afgik ved døden, var bosat i den stat, hvor nævnte institution er beliggende.
2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for pensionisters familiemedlemmer.

KAPITEL 4: YDELSER VED INVALIDITET

Artikel SSC.39: Beregning af ydelser ved invaliditet

Med forbehold af artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder] er den kompetente stat, når størrelsen af invaliditetsydelserne i henhold til lovgivningen i den kompetente stat i henhold til denne protokols afsnit II [Bestemmelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes], afhænger af længden af forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioderne eller perioderne med selvstændig virksomhed, ikke forpligtet til at medregne sådanne perioder, der er tilbagelagt efter en anden stats lovgivning, ved beregningen af størrelsen af de ydelser ved invaliditet, der skal betales.

Artikel SSC.40: Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder

Den kompetente institution i den stat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af retten til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings- eller bopælsperioder, anvender om nødvendigt artikel SSC.46 [Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder] tilsvarende.

Artikel SSC.41: Forværring af invaliditet

I tilfælde af forværring af invaliditet, for hvilken en person modtager ydelser efter lovgivningen i en stat i henhold til denne protokol, udredes ydelsen fortsat i henhold til dette kapitel under hensyntagen til den indtrådte forværring:

Artikel SSC.42: Overgang fra ydelser ved invaliditet til ydelser ved alderdom

1. Når det er fastsat ved lov i den stat, der udbetaler ydelser ved invaliditet i henhold til denne protokol, overgår ydelser ved invaliditet til aldersydelse på de betingelser, der er fastsat i den lovgivning, hvorefter de tilkendes, og i overensstemmelse med kapitel 5 [Alders- og efterladtepensioner].
2. Hvis en person, der modtager ydelser ved invaliditet, kan gøre krav på ydelser ved alderdom efter lovgivningen i en eller flere af de øvrige stater, skal enhver institution, som det påhviler at udrede ydelser ved invaliditet efter en stats lovgivning, i overensstemmelse med artikel SSC.45 [Almindelige bestemmelser] fortsat yde en person de ydelser ved invaliditet, denne har ret til efter den for den pågældende institution gældende lovgivning, indtil det tidspunkt, hvor bestemmelserne i stk. 1 kommer til anvendelse for denne institutions vedkommende, eller så længe den pågældende opfylder betingelserne for at opnå disse ydelser.

Artikel SSC.43: Særlige bestemmelser for tjenestemænd

Artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder], SSC.39 [Beregning af ydelser ved invaliditet], SSC.41 [Forværring af invaliditet], SSC.42 [Overgang fra ydelser ved invaliditet til ydelser ved alderdom] og artikel SSC.2, stk. 55 og 3 [Særlige bestemmelser for tjenestemænd], finder tilsvarende anvendelse på personer, der er omfattet af en særlig ordning for tjenestemænd.

KAPITEL 5: ALDERS- OG EFTERLADTEPENSIONER

Artikel SSC.44: Hensyntagen til børnepasningsperioder

1. Hvis en børnepasningsperiode ikke tages i betragtning i henhold til lovgivningen i den stat, der er kompetent i henhold til afsnit II [Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes], skal institutionen i den stat, hvis lovgivning i henhold til afsnit II [Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes] var gældende for den berørte person, fordi denne var i lønnet beskæftigelse eller udøvede selvstændig virksomhed på den dato, fra hvilken børnepasningsperioden for det pågældende barn i henhold til denne lovgivning blev taget i betragtning, fortsat være ansvarlig for at tage denne periode i betragtning som en børnepasningsperiode i henhold til dens egen lovgivning, som om denne børnepasning fandt sted på dens eget territorium.
2. Stk. 1 gælder ikke, hvis den berørte person er eller bliver omfattet af lovgivningen i en stat som følge af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.

Artikel SSC.45: Almindelige bestemmelser

1. Når der er indgivet ansøgning om ydelser, fastsættes retten til ydelser af de kompetente institutioner i de stater, hvis lovgivning den pågældende har været omfattet af, medmindre den pågældende udtrykkeligt anmoder om, at fastsættelsen af ydelser ved alderdom efter lovgivningen i en eller flere stater stilles i bero.
2. Såfremt den pågældende på et bestemt tidspunkt ikke eller ikke længere opfylder de foreskrevne betingelser i alle de staters lovgivning, denne har været omfattet af, skal de

institutioner, som anvender en lovgivning, hvis betingelser er opfyldt, ved beregningen af ydelser efter artikel SSC.47, stk. 1, litra a) eller b) [Ydelsernes fastsættelse], ikke medregne perioder, der er tilbagelagt efter lovgivninger, hvis betingelser ikke eller ikke længere er opfyldt, hvis denne medregning fører til et lavere ydelsesbeløb.

3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse, når den pågældende udtrykkeligt har anmodet om, at fastsættelsen af en eller flere ydelser ved alderdom stilles i bero.

4. Der foretages automatisk en fornyet beregning af ydelserne fra det tidspunkt, hvor de betingelser, der er foreskrevet i en eller flere af de øvrige lovgivninger, er opfyldt, eller når den pågældende anmoder om fastsættelse af en ydelse ved alderdom, der er blevet stillet i bero i overensstemmelse med stk. 1, medmindre de perioder, der er tilbagelagt efter andre lovgivninger, allerede er medregnet i henhold til stk. 2 eller 3.

Artikel SSC.46: Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder

1. Såfremt tilkendelse af visse ydelser efter en stats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder udelukkende inden for en bestemt lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed eller inden for et fag, for hvilke der gælder en særordning, som anvendes på personer, der udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, medregner den kompetente institution i staten kun de perioder, der tilbagelagt efter en anden stats lovgivning efter en tilsvarende ordning, eller hvis en sådan ikke findes, inden for samme fag eller i givet fald inden for den samme lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed.

Såfremt den pågældende på grundlag af de således tilbagelagte perioder ikke opfylder betingelserne for at modtage ydelser efter en særordning, medregnes disse perioder ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning, eller, hvis en sådan ordning ikke findes, efter ordningen for arbejdstagere eller funktionærer, forudsat at den pågældende har været omfattet af en af disse ordninger.

2. De forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en særordning i en stat, medregnes ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning, eller, hvis en sådan ikke findes, efter den ordning, der i en anden stat gælder for arbejdstagere eller funktionærer, forudsat at den pågældende har været omfattet af en af disse ordninger, også selv om de pågældende perioder allerede er medregnet i sidstnævnte stat efter en særordning.

3. Såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter lovgivningen eller en særlig ordning i en stat er betinget af, at den pågældende på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden var forsikret, anses denne betingelse for at være opfyldt, hvis den pågældende tidligere har været forsikret i henhold til den pågældende stats lovgivning eller en særlig ordning, og hvis den pågældende på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden er forsikret i henhold til en anden stats lovgivning for den samme forsikringsbegivenhed, eller hvis dette ikke er tilfældet, kan gøre krav på en ydelse i henhold til en anden stats lovgivning for den samme forsikringsbegivenhed. Sidstnævnte betingelse anses dog for at være opfyldt i de tilfælde, der er omhandlet i artikel SSC.52 [forsikrings- eller bopælsperioder på under et år].

Artikel SSC.47: Ydelsernes fastsættelse

1. Den kompetente institution beregner det ydelsesbeløb, der skal udredes:

a) i henhold til den for institutionen gældende lovgivning, men kun hvis de betingelser, der kræves for ret til ydelser, udelukkende er opfyldt efter national lovgivning (national ydelse)

- b) ved at beregne et teoretisk beløb og derefter et faktisk beløb (pro rata-ydelse) således:
- i) det teoretiske beløb for ydelsen er lig den ydelse, som den pågældende ville kunne gøre krav på, hvis samtlige forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter de øvrige staters lovgivning, havde været tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning på det tidspunkt, da ydelsen skulle fastsættes. Såfremt ydelsesbeløbet efter nævnte lovgivning ikke afhænger af længden af de tilbagelagte perioder, anses dette beløb for at være det teoretiske beløb
 - ii) den kompetente institution fastsætter derefter det faktiske beløb for pro rata-ydelsen på grundlag af det teoretiske beløb efter forholdet mellem længden af de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, og den samlede længde af de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter alle de staters lovgivning, som den pågældende har været omfattet af, forud for forsikringsbegivenhedens indtræden.
2. Den kompetente institution anvender i givet fald samtlige regler om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, der er fastsat i den for institutionen gældende lovgivning, på ydelsesbeløbet beregnet i henhold til stk. 1, litra a) og b), inden for de grænser, der er fastsat i artikel SSC.48 [Antikumulationsregler] til SSC.50 [Samtidig ret til ydelser af forskellig art].
3. Den pågældende har fra den kompetente institution i hver af de berørte stater ret til det højeste af de ydelsesbeløb, der er beregnet i henhold til stk. 1, litra a) og b).
4. Når beregningen i henhold til stk. 1, litra a), i en stat altid fører til det resultat, at den nationale ydelse er lig med eller højere end pro rata-ydelsen, beregnet i henhold til stk. 1, litra b), kan den kompetente institution undlade at foretage pro rata-beregning, når:
- a) En sådan situation er beskrevet i del 1 i bilag SSC-4 [Tilfælde, hvor pro rata-beregningen undlades eller ikke finder anvendelse].
 - b) ingen lovgivning, der indeholder antikumulationsregler som omhandlet i artikel SSC.49 [sammenlægning af ydelser af samme art] og SSC.50 [Sammenlægning af ydelser af anden art], finder anvendelse, medmindre betingelserne i artikel SSC.50, stk. 2 [Sammenfald af ydelser af forskellig art], er opfyldt. og
 - c) artikel SSC.52 [Forsikrings- eller bopælsperioder på under et år] ikke finder anvendelse på sagens særlige omstændigheder i forbindelse med forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en anden stats lovgivning.
5. Uanset stk. 1, 2 og 3 anvendes pro rata-beregningen ikke på ordninger for ydelser, hvor tidsrum ikke indvirker på beregningen, såfremt sådanne ordninger er anført i del 2 i bilag SSC-4 [Tilfælde, hvor pro rata-beregningen undlades eller ikke finder anvendelse]. I sådanne tilfælde har den pågældende person ret til den ydelse, der beregnes efter lovgivningen i den berørte stat.

Artikel SSC.48: Antikumulationsregler

1. Sammenfald af ydelser ved invaliditet, alderdom og til efterladte, som beregnes eller udredes på grundlag af forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt af en og samme person, betragtes som sammenfald af ydelser af samme art.

2. Sammenfald af ydelser, der ikke kan betragtes som ydelser af samme art i den i stk. 1 anførte forstand, betragtes som sammenfald af ydelser af forskellig art.

3. Følgende bestemmelser gælder for anvendelsen af antikumulationsregler i en stats lovgivning, når der er sammenfald mellem en ydelse ved invaliditet, alderdom eller til efterladte med en ydelse af samme art eller en ydelse af forskellig art eller sammenfald med andre indtægter:

- a) Den kompetente institution skal kun tage hensyn til ydelser eller indtægter, der er erhvervet eller opnået i en anden stat, såfremt det er fastsat i den for institutionen gældende lovgivning, at ydelser eller indtægter, der er erhvervet eller opnået i udlandet, skal tages i betragtning.
- b) Den kompetente institution skal tage hensyn til det ydelsesbeløb, der skal udbetales af en anden stat inden fradrag af skat, sociale sikringsbidrag og andre individuelle indeholdelser, medmindre den for institutionen gældende lovgivning indeholder antikumulationsregler, der skal anvendes efter sådanne indeholdelser på de betingelser og efter de procedurer, som er fastlagt i bilag SSC-7 [gennemførelsesdelen].
- c) Den kompetente institution skal ikke tage hensyn til det ydelsesbeløb, der er erhvervet ret til efter lovgivningen i en anden stat på grundlag af en frivillig eller frivillig fortsat forsikring.
- d) Såfremt en enkelt stat anvender antikumulationsregler, fordi den pågældende modtager ydelser af samme eller af anden art i henhold til andre staters lovgivning eller har andre indtægter, der er opnået i andre stater, kan den pågældende ydelse højst nedsættes med et beløb, der svarer til beløbet for sådanne ydelser eller for sådanne indtægter.

Artikel SSC.49: Sammenfald af ydelser af samme art

1. Ved sammenfald af ydelser af samme art, der skal udbetales efter lovgivningen i to eller flere stater, finder antikumulationsreglerne i en stats lovgivning ikke anvendelse på en pro rata-ydelse.

2. Antikumulationsreglerne finder kun anvendelse på en national ydelse, såfremt det drejer sig om

- a) en ydelse, hvis størrelse er uafhængig af forsikrings- eller bopælsperiodernes længde, eller
- b) en ydelse, hvis størrelse fastsættes på grundlag af en fiktiv periode, der anses for at være tilbagelagt mellem tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden og et senere tidspunkt, når der samtidig består ret til en sådan ydelse og
 - i) enten en ydelse af samme art, medmindre to eller flere stater har indgået aftale om ikke at medregne samme fiktive periode mere end én gang, eller
 - ii) en ydelse som omhandlet i litra a) ovenfor.

De ydelser og aftaler, der er omhandlet i litra a) og b) , er opført i bilag SSC-5 [Ydelser og aftaler, der giver mulighed for anvendelse af artikel SSC.49 [Sammenfald af ydelser af samme art]].

Artikel SSC.50: Samtidig ret til ydelser af forskellig art

1. Såfremt det på grund af udbetaling af ydelser af forskellig art eller anden indtægt er nødvendigt at anvende antikumulationsreglerne i den pågældende stats lovgivning, fordi der er tale om:

- a) to eller flere nationale ydelser, skal de kompetente institutioner dividere ydelsen eller ydelserne eller en anden indtægt, som er blevet medregnet, med antallet af ydelser, som er omfattet af de nævnte regler.

Anvendelsen af denne litra kan dog ikke fratage den pågældende sin status som pensionist i forbindelse med anvendelse af de andre kapitler i dette afsnit på de betingelser og efter de procedurer, som er fastlagt i bilag SSC-7 [Gennemførelsesdelen]

- b) en eller flere pro rata-ydelser, skal de kompetente institutioner med henblik på anvendelsen af antikumulationsreglerne medregne ydelsen eller ydelserne eller andre indtægter samt alle andre bestanddele svarende til forholdet mellem de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er taget i betragtning ved den i artikel SSC.47, stk. 1, litra b), nr. ii) [Ydelsernes fastsættelse], omhandlede beregning eller
- c) en eller flere nationale ydelser og en eller flere pro rata-ydelser, skal de kompetente institutioner lade litra a) finde tilsvarende anvendelse for så vidt angår nationale ydelser og lade litra b) finde tilsvarende anvendelse for så vidt angår pro rata-ydelser.

2. Den kompetente institution foretager ikke deling af nationale ydelser, hvis den for institutionen gældende lovgivning indeholder bestemmelser om, at ydelser af forskellig art eller anden indtægt samt alle andre bestanddele skal medregnes med et beløb svarende til forholdet mellem de i artikel SSC.47, stk. 1, litra b), nr. ii) [Ydelsernes fastsættelse], omhandlede forsikrings- eller bopælsperioder.

3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, såfremt det i en eller flere staters lovgivning er fastsat, at der ikke opstår ret til ydelser i de tilfælde, hvor den pågældende får udbetalt en ydelse af anden art efter lovgivningen i en anden stat eller har andre indtægter.

Artikel SSC.51: Supplerende bestemmelser om beregning af ydelser

1. For beregningen af de i artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], omhandlede teoretiske beløb og pro rata-beløb gælder følgende regler:

- a) Såfremt den samlede længde af de forsikrings- eller bopælsperioder, der efter lovgivningen i samtlige berørte stater er tilbagelagt forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, overstiger den længste forsikringstid, der kræves efter lovgivningen i en af disse stater for at opnå fuld ydelse, skal den pågældende stats kompetente institution medregne denne forsikringstid i stedet for den samlede længde af de tilbagelagte perioder denne beregningsmetode må ikke føre til, at den pågældende institution skal udrede et større ydelsesbeløb end størrelsen af den fulde ydelse, der er fastsat i den for denne institution gældende lovgivning. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på ydelser, hvis størrelse er uafhængig af forsikringsperiodernes længde
- b) proceduren for medregning af sammenfaldende perioder findes i bilag SSC-7 [Gennemførelsesdelen]
- c) såfremt det i en stats lovgivning er fastsat, at ydelserne beregnes på grundlag af gennemsnitlige, forholdsmæssige, faste eller fiktive indtægter, bidrag, bidragsbaser, tillæg, indtjening, andre beløb eller en kombination af flere af disse, skal den kompetente institution:
 - i) fastsætte beregningsgrundlaget for ydelserne udelukkende på grundlag af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning

- ii) med henblik på fastsættelsen af det beløb, der skal beregnes på grundlag af de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i de øvrige stater, anvende de samme bestanddele, der er fastsat eller konstateret for de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning

Om nødvendigt i overensstemmelse med procedurerne i bilag SSC-6 [Særlige bestemmelser for anvendelsen af medlemsstaternes og Det Forenede Kongeriges lovgivning] for den pågældende stat

- d) i tilfælde af, at litra c) ikke kan anvendes, fordi ydelsen efter statens lovgivning skal beregnes på grundlag af andre elementer end forsikringsperioder eller bopælsperioder, der ikke er knyttet til tid, tager den kompetente institution for den enkelte forsikrings- eller bopælsperiode, der er tilbagelagt efter en anden stats lovgivning, hensyn til størrelsen af den indtjente kapital, den kapital, der betragtes som indtjent, eller andre elementer til beregningen efter den lovgivning, som institutionen forvalter, divideret med de tilsvarende tidsenheder i den pågældende pensionsordning.

2. Bestemmelserne i en stats lovgivning om regulering af de bestanddele, der er indgået i beregningen af ydelserne, finder i givet fald anvendelse på bestanddele, som den kompetente institution i denne stat skal tage hensyn til i overensstemmelse med stk. 1, i forbindelse med de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter andre staters lovgivning.

Artikel SSC.52: Forsikrings- eller bopælsperioder på under et år

1. Uanset artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], er en stats institution ikke forpligtet til at tilkende ydelser på grundlag af perioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning, og som skal tages i betragtning ved forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt

- a) de omtalte perioder sammenlagt er på under ét år, og
- b) der ikke alene på grundlag af disse perioder består ret til ydelser efter denne lovgivning.

I denne artikel forstås ved "perioder": alle forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, som enten kvalificerer til eller direkte øger den pågældende ydelse.

2. Den kompetente institution i den pågældende stat skal medregne de i stk. 1 nævnte perioder, jf. artikel SSC.47, stk. 1, litra b) nr. i) [Ydelsernes fastsættelse].

3. Såfremt anvendelsen af stk. 1 ville medføre, at samtlige institutioner i de berørte stater blev fritaget for pligten til at udrede ydelser, skal ydelserne tilkendes alene efter lovgivningen i den stat, hvis betingelser den pågældende senest har opfyldt, som om samtlige forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt og medregnet efter artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder] og 46, stk. 1 og 2 [Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder], har været tilbagelagt efter den pågældende stats lovgivning.

4. Denne artikel finder ikke anvendelse på de ordninger, der er anført i del 2 [Tilfælde, hvor artikel 47, stk. 5, finder anvendelse] i bilag SSC-4 [Tilfælde, hvor pro rata-beregningen undlades eller ikke finder anvendelse].

Artikel SSC.53: Ydelse af tillæg

1. En person, der modtager ydelser i henhold til dette kapitel, kan ikke få tilkendt et beløb, der er lavere end den minimumsydelse, som for en forsikrings- eller bopælsperiode svarende til samtlige perioder, der efter bestemmelserne i dette kapitel er taget i betragtning ved ydelsens fastsættelse, er fastsat i lovgivningen i bopælsstaten, og efter hvis lovgivning den pågældende har ret til ydelser.
2. Den kompetente institution i den pågældende stat skal gennem hele det tidsrum, hvor den pågældende er bosat i denne stat, udbetale denne et tillæg svarende til forskellen mellem summen af de ydelser, der tilkommer den pågældende efter dette kapitel, og størrelsen af minimumsydelsen.

Artikel SSC.54: Regulering og fornyet beregning af ydelser

1. Såfremt metoden for fastsættelse eller reglerne for beregning af ydelser ændres i medfør af en stats lovgivning, eller såfremt der sker en relevant ændring i den pågældendes personlige situation, der efter denne lovgivning resulterer i en justering af ydelsen, foretages der en fornyet beregning i medfør af artikel SSC.47 [Ydelsernes fastsættelse].
2. Såfremt ydelserne i den pågældende stat ændres med en procentdel eller et bestemt beløb som følge af stigninger i leveomkostningerne, ændringer i indtægtsniveauet eller andre forhold, som giver anledning til regulering, finder en sådan procentsats eller et sådant bestemt beløb dog direkte anvendelse på de ydelser, der er fastsat efter artikel SSC.47 [Ydelsernes fastsættelse], uden at der skal foretages fornyet beregning.

Artikel SSC.55: Særlige bestemmelser for tjenestemænd

1. Artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder], SSC.45 [Almindelige bestemmelser], 46 (3) [Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder] og SSC.47 [Tilkendelse af ydelser] til SSC.54 [Regulering og fornyet beregning af ydelser] finder tilsvarende anvendelse på personer, der er omfattet af en særlig ordning for tjenestemænd.
2. Såfremt erhvervelse, fortabelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter en særordning for tjenestemænd i henhold til en kompetent stats lovgivning er betinget af, at samtlige forsikringsperioder er tilbagelagt efter en eller flere særordninger for tjenestemænd i denne stat eller efter ordninger, som efter denne stats lovgivning anses for at svare til sådanne perioder, medregner den kompetente institution i den pågældende stat dog udelukkende de perioder, der kan anerkendes efter den for denne institution gældende lovgivning.

Såfremt den pågældende på grundlag af de således tilbagelagte perioder ikke opfylder betingelserne for at modtage disse ydelser, medregnes disse perioder ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning eller, hvis en sådan ordning ikke findes, efter ordningen for arbejdstagere eller funktionærer, alt efter omstændighederne.

3. Når ydelserne efter en særordning for tjenestemænd i henhold til en stats lovgivning beregnes på grundlag af det senest udbetalte vederlag eller de vederlag, der er oppebåret i løbet af en referenceperiode, tager den kompetente institution i denne stat ved beregningen udelukkende hensyn til det behørigt fremskrevne vederlag, der er oppebåret i den eller de perioder, hvor den pågældende var omfattet af denne lovgivning.

KAPITEL 6: ARBEJDSLØSHEDSYDELSER

Artikel SSC.56: Særlige bestemmelser om sammenlægning af forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed

1. Den kompetente institution i en stat, i hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse, generhvervelse eller varighed af retten til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt enten forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, skal i fornødent omfang medregne forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt efter enhver anden stats lovgivning, som om det drejer sig om perioder, der er blevet tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning.

Når retten til ydelser i henhold til gældende lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, medregnes beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt efter lovgivningen i en anden stat, dog kun, hvis disse perioder ville være blevet anset for forsikringsperioder, hvis de var blevet tilbagelagt efter gældende lovgivning.

2. Anvendelsen af stk. 1 er betinget af, at den pågældende senest, efter bestemmelserne i den lovgivning i henhold til hvilken der ansøges om ydelser, har tilbagelagt:

- a) forsikringsperioder, hvis denne lovgivning kræver forsikringsperioder
- b) beskæftigelsesperioder, hvis denne lovgivning kræver beskæftigelsesperioder, eller
- c) perioder med selvstændig virksomhed, hvis denne lovgivning kræver perioder med selvstændig virksomhed.

Artikel SSC.57: Beregning af ydelser ved arbejdsløshed

1. Når beregningen af arbejdsløshedsydelse er baseret på størrelsen af den pågældendes tidligere løn- eller erhvervsindtægt, tager den kompetente stat hensyn til den løn eller erhvervsmæssige indkomst, som den pågældende har oppebåret udelukkende på grundlag af sin seneste lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed i henhold til den kompetente stats lovgivning.

2. Hvis den lovgivning, der anvendes af den kompetente stat, fastsætter en specifik referenceperiode for fastsættelsen af den løn eller erhvervsindtægt, der anvendes til at beregne ydelsens størrelse, og den pågældende person i hele eller en del af denne referenceperiode har været omfattet af lovgivningen i en anden stat, tager den kompetente stat kun hensyn til den løn- eller erhvervsindtægt, han har oppebåret under sin seneste beskæftigelse eller selvstændige virksomhed i henhold til denne lovgivning.

KAPITEL 7: EFTERLØN

Artikel SSC.58: Ydelser

Når retten til efterløn i henhold til gældende lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, finder bestemmelserne i artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder] ikke anvendelse.

AFSNIT IV: FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel SSC.59: Samarbejde

1. Staternes kompetente myndigheder underretter Specialkomitéen for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om enhver ændring af deres lovgivning for så vidt angår de sociale sikringsgrene, der er omfattet af artikel SSC.3 [Anvendelsesområde], som er relevante for eller kan påvirke gennemførelsen af denne protokol.

2. Medmindre der i henhold til denne protokol skal gives meddelelse om sådanne oplysninger til Specialkomitéen for Koordinering af Sociale Sikringsordninger, meddeler staternes kompetente myndigheder hinanden de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre denne protokol, og som ikke er meddelt i henhold til stk. 1, og som er relevante for protokollens gennemførelse.

3. Medlemsstaternes og Det Forenede Kongeriges myndigheder og institutioner yder med henblik på gennemførelsen af denne protokol hinanden bistand, som om det drejede sig om gennemførelsen af deres egen lovgivning. Den gensidige administrative bistand ydes i princippet vederlagsfrit af de nævnte myndigheder og institutioner. Specialudvalget for Koordinering af Sociale Sikringsordninger fastlægger dog arten af de refusionsberettigede udgifter og de tærskler, som udløser refusion.

4. Medlemsstaternes myndigheder og institutioner kan med henblik på anvendelsen af denne forordning forhandle direkte med hinanden samt med de pågældende personer eller deres repræsentanter.

5. De institutioner og personer, der er omfattet af denne protokol, har en gensidig forpligtelse til oplysning og samarbejde med henblik på at sikre, at denne protokol gennemføres korrekt.

Institutionerne besvarer i overensstemmelse med princippet om god forvaltningsskik alle forespørgsler inden for en rimelig frist og giver i den forbindelse de berørte personer alle oplysninger, der er nødvendige for at udøve deres rettigheder i henhold til denne protokol.

De pågældende skal hurtigst muligt underrette institutionerne i den kompetente stat og bopælsstaten om enhver ændring i deres personlige forhold eller familiemæssige situation, der har betydning for deres ret til ydelser ifølge denne protokol.

6. Manglende opfyldelse af den i stk. 5, tredje afsnit, nævnte oplysningspligt kan give anledning til foranstaltninger i henhold til den nationale lovgivning, som står i et rimeligt forhold til overtrædelsen. Disse foranstaltninger skal ikke desto mindre svare til dem, der finder anvendelse i lignende situationer, der henhører under national lovgivning, ligesom de ikke i praksis må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der er tillagt de berørte ved denne protokol.

7. Hvis fortolkningen eller anvendelsen af denne protokol giver anledning til vanskeligheder, som kan bringe rettighederne for en af forordningen omfattet person i fare, kontakter institutionen i den kompetente stat eller i den stat, hvor den pågældende har bopæl, institutionen eller institutionerne i den eller de øvrige berørte stater. Hvis der ikke kan findes en løsning inden for en rimelig frist, kan en part anmode om konsultationer inden for rammerne af Specialudvalget for Koordinering af Sociale Sikringsordninger.

8. Myndighederne, institutionerne og domstolene i en stat kan ikke afvise ansøgninger eller andre dokumenter, der indgives til dem, med den begrundelse, at de er affattet på et af Unionens officielle sprog, herunder på engelsk.

Artikel SSC.60: Databehandling

1. Medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige vil gradvis anvende nye teknologier i forbindelse med udveksling, adgang til og behandling af de data, der er nødvendige for denne protokols anvendelse.
2. Hver medlemsstat og Det Forenede Kongerige er ansvarlig for forvaltningen af sin egen del af databehandlingstjenesterne.
3. Et elektronisk dokument, som fremsendes eller udstedes af en institution i overensstemmelse med protokollen og bilag SSC-7 [Gennemførelsesdel], kan ikke afvises af nogen myndighed eller institution i en anden medlemsstat med den begrundelse, at det er blevet modtaget elektronisk, når modtagerinstitutionen har erklæret sig rede til at modtage elektroniske dokumenter. Gengivelse eller registrering af sådanne dokumenter betragtes som værende en korrekt gengivelse af det originale dokument eller registrering af de data, det vedrører, medmindre det modsatte bevises.
4. Et elektronisk dokument anses for gyldigt, hvis det computersystem, hvori dokumentet er registreret, indeholder de fornødne sikkerhedsforanstaltninger til at forhindre enhver ændring, videregivelse eller uautoriseret adgang til registreringen. Det skal til enhver tid være muligt at gengive de registrerede data i en umiddelbart læselig form.

Artikel SSC.61: Fritagelser

1. Enhver i en medlemsstats lovgivning fastsat fritagelse for eller nedsættelse af afgifter, stempel-, rets- eller registreringsgebyrer for attester og dokumenter, der i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning skal fremlægges, udvides til også at omfatte tilsvarende akter og dokumenter, der i henhold til en anden medlemsstats lovgivning eller i henhold til denne forordning skal fremlægges.
2. Alle erklæringer, dokumenter og attester af enhver art, der skal fremlægges i forbindelse med anvendelsen af denne protokol, er fritaget for legalisering af diplomatiske eller konsulære myndigheder.

Artikel SSC.62: Begæringer, erklæringer, klage eller sagsanlæg

Begæringer, erklæringer, klager eller sagsanlæg, der i medfør af en medlemsstats lovgivning skal være indgivet til en myndighed, en institution eller en domstol i den pågældende medlemsstat inden en bestemt frist, anses for rettidigt indgivet, såfremt de inden for samme frist er indgivet til en tilsvarende myndighed, institution eller domstol i en anden medlemsstat. I så fald skal den myndighed, institution eller domstol, der har modtaget nævnte begæringer, erklæringer eller klager, straks oversende dem, enten direkte eller gennem de kompetente myndigheder i den pågældende stat, til den kompetente myndighed, institution eller domstol i den førstnævnte stat. Datoen for indgivelse af disse begæringer, erklæringer, klage eller sagsanlæg til en myndighed, institution eller domstol i den sidstnævnte medlemsstat anses for at være datoen for deres indgivelse til den kompetente myndighed, institution eller domstol, der skal behandle dem.

Artikel SSC.63: Lægeundersøgelser

1. De i en stats lovgivning foreskrevne lægeundersøgelser kan på den kompetente institutions begæring foretages på en anden stats område af institutionen på det sted, hvor modtageren af ydelsen har ophold eller bopæl, på de vilkår, der er fastsat i bilag SSC-7 [gennemførelsesdelen], eller på de vilkår, der er aftalt mellem de kompetente myndigheder i de pågældende stater.

2. Lægeundersøgelser, der foretages på de i stk. 1 fastsatte vilkår, anses for foretaget på den kompetente stats område.

Artikel SSC.64: Inddrivelse af bidrag og tilbagesøgning af ydelser

1. Skyldige bidrag til en stats institution kan inddrives, og ydelser, der med urette er blevet udbetalt af en stats institution, kan tilbagesøges i en anden stat efter gældende procedurer og med de garantier og fortrinsrettigheder, som gælder for inddrivelse af skyldige bidrag og tilbagesøgning af ydelser, der med urette er blevet udbetalt af den tilsvarende institution i den sidstnævnte stat.
2. Retskraftige afgørelser fra domstole og administrative myndigheder om inddrivelse af bidrag, renter og alle andre omkostninger eller tilbagesøgning af uberettigede ydelser i henhold til en stats lovgivning anerkendes og fuldbyrdes efter anmodning fra den kompetente institution i en anden stat inden for rammerne af og i overensstemmelse med lovbestemte procedurer og andre procedurer, der finder anvendelse på tilsvarende afgørelser i denne stat. Sådanne afgørelser erklæres retskraftige i denne stat, såfremt det kræves i lovgivningen og andre procedurer i nævnte stat.
3. Ved tvangsfuldbyrdelse samt i konkurs- og akkordforhandlinger har krav, som en stats institution har, i en anden stat samme fortrinsrettigheder, som tilsvarende krav ville have i henhold til sidstnævnte stats lovgivning.
4. Proceduren for gennemførelse af denne artikel, herunder også vedrørende de omkostninger, der skal refunderes, fastsættes ved bilag SSC-7 [Gennemførelsesdelen] eller om fornødent, og som et supplement, ved aftaler mellem staterne.

Artikel SSC.65: Institutioners krav

1. Såfremt en person modtager ydelser efter en stats lovgivning for en skade, der skyldes en begivenhed indtruffet i en anden stat, gælder følgende regler for den forpligtede institutions eventuelle krav over for en erstatningspligtig tredjemand:
 - a) når den forpligtede institution efter den for denne institution gældende lovgivning er indtrådt i de krav, som modtageren har over for tredjemand, skal enhver stat anerkende denne indtræden
 - b) når den forpligtede institution har et selvstændigt krav over for tredjemand, skal enhver stat anerkende dette krav.
2. Såfremt en person modtager ydelser i medfør af en stats lovgivning for en skade, der skyldes en begivenhed indtruffet i en anden stat, gælder de regler i den nævnte lovgivning, som bestemmer, i hvilke tilfælde arbejdsgivere eller de af dem beskæftigede arbejdstagere er fritaget for civilretligt ansvar, i forhold til den pågældende person eller til den kompetente institution.

Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på den forpligtede institutions eventuelle krav over for arbejdsgivere eller de af dem beskæftigede arbejdstagere, i de tilfælde, hvor det ikke kan udelukkes, at de pågældende er erstatningspligtige.

3. Hvis to eller flere stater eller deres kompetente myndigheder i henhold til artikel SSC.30, stk. 3 [Refusion mellem institutionerne], eller artikel 36, stk. 2 [Refusion mellem institutionerne], har indgået aftale om afkald på refusion mellem de under deres kompetence hørende institutioner, eller når refusionen er uafhængig af størrelsen af de ydelser, der faktisk er udredt, gælder følgende regler om eventuelle krav over for en erstatningspligtig tredjemand:

- a) Såfremt institutionen i bopæls- eller opholdsstaten tilkender en person ydelser for en skade, der er indtrådt på den pågældende stats område, kan denne institution i henhold til den for institutionen gældende lovgivning indtræde i krav eller gøre et selvstændigt krav gældende over for en erstatningspligtig tredjemand.
- b) Ved anvendelsen af litra a):
 - i) betragtes ydelsesmodtageren som forsikret af institutionen på bopæls- eller opholdsstedet, og
 - ii) denne institution anses for at være den institution, som det påhviler at udrede ydelsen.
- c) Stk. 1 og 2 finder fortsat anvendelse på ydelser, der ikke er omfattet af aftalen om afkald på refusion eller af en refusion, der er uafhængig af størrelsen af de ydelser, der faktisk er udredt.

Artikel SSC.66: Gennemførelse af lovgivningen

I bilag SSC-6 [Særlige bestemmelser for anvendelsen af medlemsstaternes og Det Forenede Kongeriges lovgivning] henvises der til særlige gennemførelsesbestemmelser til en bestemt stats lovgivning.

AFSNIT V: AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel SSC.67: Beskyttelse af individets rettigheder

1. Parterne sikrer i overensstemmelse med deres nationale retsorden, at bestemmelserne i protokollen om koordinering af de sociale sikringsordninger har retskraft, enten direkte eller gennem national lovgivning, hvorved disse bestemmelser gennemføres, således at juridiske eller fysiske personer kan påberåbe sig disse bestemmelser ved nationale retsinstanser og administrative myndigheder.
2. Parterne sikrer, at juridiske og fysiske personer har mulighed for effektivt at beskytte deres rettigheder i henhold til denne protokol, f.eks. muligheden for at indgive klager til administrative organer eller for at anlægge sag ved en kompetent ret inden for rammerne af en egnet retslig procedure med henblik på at søge passende og rettidig oprejsning.

Artikel SSC.68: Ændringer

Specialudvalget for Koordinering af Sociale Sikringsordninger kan ændre bilagene og tillæggene til denne protokol.

Artikel SSC.69: Opsigelse af denne protokol

Med forbehold af artikel FINPROV.8 [Ophør] kan hver part til enhver tid opsig denne del ved skriftlig meddelelse ad diplomatisk vej. I så tilfælde ophører denne protokol med at være i kraft på den første dag i den niende måned efter datoen for meddelelse heraf.

Artikel SSC.70: Udløbsklausul

1. Denne protokol ophører med at finde anvendelse femten år efter denne aftales ikrafttræden.

2. Mindst 12 måneder før denne protokol ophører med at finde anvendelse i overensstemmelse med stk. 1, meddeler hver part den anden part, at den ønsker at indlede forhandlinger med henblik på indgåelse af en ajourført protokol.

Artikel SSC.71: Ordninger efter opsigelsen

Når denne protokol ophører med at finde anvendelse i henhold til artikel SSC.69 [ophævelse af protokollen], artikel SSC.70 [Udløbsklausul] eller artikel FINPROV.8 [Opsigelse], bevares de forsikredes rettigheder med hensyn til de rettigheder, der er baseret på perioder, der er tilbagelagt, eller forhold eller begivenheder, der er indtruffet, før denne protokol ophørte med at finde anvendelse. Partnerskabsrådet kan fastsætte yderligere ordninger med passende følge- og overgangsordninger i god tid, inden denne protokol ophører med at finde anvendelse.

BILAG SSC-1: VISSE KONTANTYDELSER, SOM PROTOKOLLEN IKKE FINDER ANVENDELSE PÅ

Del 1: Særlige ikkebidragspligtige kontantydelse (artikel SSC.3, stk. 4, litra a) [Anvendelsesområde])

i) DET FORENEDE KONGERIGE

- a) Tillæg til statspension (State Pension Credit Act 2002 og State Pension Credit Act (Northern Ireland) 2002)
- b) Indkomstbaserede ydelser til arbejdssøgende (Jobseekers Act 1995 og Jobseekers (Northern Ireland) Order 1995)
- c) Befordringstilskud til invalidepension (Social Security Contributions and Benefits Act 1992 og Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992)
- d) Mobilitetsdel i den personlige ydelse til selvstændighed (Welfare Reform Act 2012 (del 4) og Welfare Reform (Northern Ireland) Order 2015 (del 5))
- e) Indtægtsrelateret arbejdsløsheds- og understøttelsesydelse (Welfare Reform Act 2007 og Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007)
- f) Best Start Foods-ydelse (Welfare Foods (Best Start Foods) (Scotland) Regulations 2019 (SSI 2019/193))
- g) Best start-tilskud (graviditet og børnetilskud, tilskud til tidlig læring, uddannelsesstøtte) (The Early Years Assistance (Best Start Grants) (Scotland) Regulations 2018 (SSI 2018/370))
- h) Begravelsesstøtteydelse (Funeral Expense Assistance (Scotland) Regulations 2019 (SSI 2019/292)).

ii) MEDLEMSSTATERNE

ØSTRIG

Kompenserende tillægssydelse (forbundslov af 9. september 1955 om almindelig socialforsikring — ASVG, forbundslov af 11. oktober 1978 om socialforsikring for selvstændige erhvervsdrivende inden for handel og håndværk — GSVG og forbundslov af 11. oktober 1978 om socialforsikring for selvstændige erhvervsdrivende inden for jord- og skovbrug — BSVG).

BELGIEN

- a) Ydelse ved indkomstbortfald (lov af 27. februar 1987)
- b) Garanteret mindsteindtægt til ældre (lov af 22. marts 2001).

BULGARIEN

Social alderspension (artikel 89 i lov om social forsikring).

CYPERN

- a) Socialpension (lov om socialpension af 1995 (lov 25(I)/95), som ændret)
- b) Ydelse til svært motorisk handicappede (ministerrådets afgørelse nr. 38 210 af 16. oktober 1992, nr. 41 370 af 1. august 1994, nr. 46 183 af 11. juni 1997 og nr. 53 675 af 16. maj 2001)

- c) Særlig ydelse til blinde (lov om særlige ydelser fra 1996 (lov 77(I)/96), som ændret).

TJEKKIET

Socialydelse (den statslige sociale bistandslov nr. 117/1995 Sml.).

DANMARK

Boligstøtte til pensionister (lov om individuel boligstøtte, lovbekendtgørelse som ændret ved lov nr. 204 af 29. marts 1995).

ESTLAND

- a) Ydelse til voksne handicappede (lov om sociale ydelser til handicappede af 27. januar 1999)
- b) Statslig arbejdsløshedsunderstøttelse (lov om social beskyttelse af arbejdsløse af 29. september 2005).

FINLAND

- a) Boligyldelse til pensionister (lov om boligydelse til pensionister, 571/2007)
- b) Arbejdsmarkedsydelse (lov om arbejdsløshedsydelser 1290/2002)
- c) Særlig bistand til indvandrere (lov om særlig bistand til indvandrere 1192/2002).

FRANKRIG

- a) Supplerende ydelser fra:
 - i) Den Særlige Invaliditetsfond, og og
 - ii) Alderdomssolidaritetsfonden i forhold til de sikrede rettigheder

(lov af 30. juni 1956 som kodificeret i bind VIII i lov om social sikring);

- b) Ydelse til voksne handicappede (lov af 30. juni 1975 som kodificeret i bind VIII i lov om social sikring)
- c) Særlig ydelse (lov af 10. juli 1952 som kodificeret i bind VIII i lov om social sikring) i forhold til de sikrede rettigheder
- d) Solidaritetsydelse til ældre (bekendtgørelse af 24. juni 2004 som kodificeret i bind VIII i lov om social sikring) fra 1. januar 2006.

TYSKLAND

- a) Underholdshjælp til ældre og til personer med nedsat erhvervsevne i henhold til kapitel 4 i lov om social sikring (SGB), bind XII
- b) Underholdshjælp i henhold til grundsikringen for arbejdssøgende, medmindre den arbejdssøgende opfylder betingelserne for et midlertidigt tilskud efter bortfald af arbejdsløshedsunderstøttelse (§ 24, stk. 1, i lov om social sikring (SGB), bind II).

GRÆKENLAND

Særlige ydelser til ældre (lov 1296/82).

UNGARN

- a) Invaliderende (ministerrådets dekret nr. 83/1987 (XII 27) om invaliderende)
- b) Ikkebidragspligtig aldersrente (lov III af 1993 om social forvaltning og sociale ydelser)
- c) Befordringstilskud (regeringsdekret nr. 164/1995 (XII 27) om befordringstilskud til svært fysisk handicappede).

IRLAND

- a) Ydelse til arbejdssøgende (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 2)
- b) Statspension (ikkebidragspligtig) (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 4)
- c) Enkepension (ikkebidragspligtig) og enkemandspension (ikkebidragspligtig) (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 6)
- d) Invaliditetsydelse (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 10)
- e) Befordringstilskud (Health Act 1970, afsnit 61)
- f) Blindepension (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 5).

ITALIEN

- a) Socialpension til ubemidlede (lov nr. 153 af 30. april 1969)
- b) Pensioner og ydelser til civilt handicappede og invalider (lov nr. 118 af 30. marts 1971, nr. 18 af 11. februar 1980 og nr. 508 af 23. november 1988)
- c) Pensioner og ydelser til døvstumme (lov nr. 381 af 26. maj 1970 og nr. 508 af 23. november 1988)
- d) Pensioner og ydelser til blinde (lov nr. 382 af 27. maj 1970 og nr. 508 af 23. november 1988)
- e) Tillæg til minimumspensionen (lov nr. 218 af 4. april 1952, nr. 638 af 11. november 1983 og nr. 407 af 29. december 1990)
- f) Tillæg til invaliditetsydelser (lov nr. 222 af 12. juni 1984)
- g) Socialydelse (lov nr. 335 af 8. august 1995)
- h) Socialtillæg (artikel 1, stk. 1 og 12, i lov nr. 544 af 29. december 1988 og efterfølgende ændringer).

LETLAND

- a) Statslig social sikringsydelse (lov om statslige socialydelser af 1. januar 2003)
- b) Befordringstilskud til handicappede med begrænset mobilitet (lov om statslige socialydelser af 1. januar 2003).

LITAUEN

- a) Socialpension (lov fra 2005 om statslige socialydelser, artikel 5)
- b) Socialhjælpsydelse (lov fra 2005 om statslige socialydelser, artikel 15)

- c) Særligt befordringstilskud til handicappede med mobilitetsproblemer (lov om befordringstilskud fra 2000, artikel 7)

LUXEMBOURG

Underholdshjælp til svært handicappede (artikel 1, stk. 2, i lov af 12. september 2003) med undtagelse af personer, der er anerkendt som handicappede arbejdstagere, og som er beskæftiget på det almindelige arbejdsmarked eller i et beskyttet miljø.

MALTA

- a) Supplerende ydelse (afdeling 73 i lov om social sikring (kap. 318) fra 1987)
- b) Alderspension (lov om social sikring (kap. 318) fra 1987).

NEDERLANDENE

- a) Lov af 24. april 1997 om hjælp til arbejde og beskæftigelse for handicappede unge (Wet Wajong)
- b) Lov om supplerende ydelser (TW) af 6. november 1986.

POLEN

Socialpension (lov af 27. juni 2003 om socialpension).

PORTUGAL

- a) Ikkebidragspligtig alders- og invalidepension (lovdekret nr. 464/80 af 13. oktober 1980)
- b) Ikkebidragspligtig enkepension (forordning nr. 52/81 af 11. november 1981)
- c) Solidaritetstillæg til ældre (lovdekret nr. 232/2005 af 29. december 2005, ændret ved lovdekret nr. 236/2006 af 11. december 2006).

SLOVAKIET

- a) Tillæg tilkendt før den 1. januar 2004 til pensioner, der er den eneste indkomstkilde
- b) Socialpension, som er blevet tilkendt før den 1. januar 2004.

SLOVENIEN

- a) Statspension (lov om pensions- og invalideforsikring af 23. december 1999)
- b) Indkomststøtte til pensionister (lov om pensions- og invalideforsikring af 23. december 1999)
- c) Underholdshjælp (lov om pensions- og invalideforsikring af 23. december 1999).

SPANIEN

- a) Garanteret mindeindtægt (lov nr. 13/82 af 7. april 1982)
- b) Kontante bistandsydelser til ældre og til uarbejdsdygtige invalider (kongeligt dekret nr. 2620/81 af 24. juli 1981)

- i) Ikkebidragspligtig invalide- og alderspension som fastsat i artikel 38, stk. 1, i den konsoliderede tekst til almindelig lov om social sikring, som stadfæstet ved kongeligt dekret nr. 1/1994 af 20. juni 1994; og
 - ii) tillæg til ovennævnte pensioner, som fastsat i lovgivningen i de selvstyrende regioner, hvor sådanne tillægsydelser sikrer en eksistensminimumsindkomst under hensyn til de økonomiske og sociale forhold i de pågældende selvstyrende regioner
- c) Mobilitetsfremmende ydelser og befordringstilskud (lov nr. 13/1982 af 7. april 1982).

SVERIGE

- a) Boligstøtte til pensionister (lov 2001: 761)
- b) Økonomisk støtte til ældre (lov 2001: 853).

Del 2: Ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed (protokollens artikel SSC.3, stk. 4, litra d) [Anvendelsesområde])

- i) DET FORENEDE KONGERIGE
 - a) Plejetilskud (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, Social Security (Attendance Allowance) Regulations 1991, Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992 and Social Security (Attendance Allowance) Regulations (Northern Ireland) 1992)
 - b) Pasningstilskud (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, The Social Security (Invalid Care Allowance) Regulations 1976, Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992 and The Social Security (Invalid Care Allowance) Regulations 1976 (Northern Ireland))
 - c) Invaliditetsydelse, plejekomponent (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991, Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992 and Social Security (Disability Living Allowance) Regulations (Northern Ireland) 1992)
 - d) Daglig leveomkostningsdel i den personlige ydelse til selvstændighed (Welfare Reform Act 2012 (Part 4), Social Security (Personal Independence Payment) Regulations 2013, The Personal Independence Payment (Transitional Provisions) Regulations 2013, Personal Independence Payment (Transitional Provisions) (Amendment) Regulations 2019, Welfare Reform (Northern Ireland) Order 2015 (Part 5), The Personal Independence Payment Regulations (Northern Ireland) 2016, The Personal Independence Payment (Transitional Provisions) Regulations (Northern Ireland) 2016 and Personal Independence Payment (Transitional Provisions) (Amendment) Regulations (Northern Ireland) 2019)
 - e) Tillæg til pasningstilskud (The Social Security (Scotland) Act 2018)
 - f) Tilskud til unge plejere (The Carer's Assistance (Young Carer Grants) (Scotland) Regulations 2020 (som ændret)).

ii) MEDLEMSSTATERNES

ØSTRIG

- a) Forbundslov om ydelse til langtidspleje (Bundespflegegeldgesetz, BPGG), oprindelig udgave BGBl. nr. 110/1993, seneste ændring BGBl. I nr. 100/2016
- b) Bekendtgørelse om udbetaling af ydelser ved plejebehov af ubegrænset varighed (Einstufungsverordnung zum Bundespflegegeldgesetz (EinstV)):
- c) Bekendtgørelse fra forbundsministeren for arbejde, sociale spørgsmål og forbrugerbeskyttelse om behovsvurderinger i forbindelse med pasning af børn og unge i overensstemmelse med forbundsloven om sygepleje. (Bundespflegegeldgesetz, Kinder-EinstV)
- d) Gældende retsgrundlag af forskellig art, f.eks. aftale mellem forbundsregeringen og delstaterne om fælles foranstaltninger for personer med behov for pleje. Delstaternes lovgivning om social bistand og handicaplove
- e) Lov om plejefond (Pflegefondsgesetz, PFG), oprindelig udgave: Den tyske Statstidende Bundesgesetzblatt (BGBl. I) Nr. 57/2011.
- f) Bekendtgørelse om statistik over plejetjenester 2012 (Pflegedienstleistungsstatistik-Verordnung 2012)
- g) Støtte til døgnpleje: Forbundslov om ydelse ved plejebehov af ubegrænset varighed (Bundespflegegeldgesetz, BPGG):
- h) Retningslinjer for støtte til døgnpleje (§ 21b i forbundsloven om langtidspleje (Bundespflegegeldgesetz))
- i) Retningslinjer for tildeling af ydelser til plejefamiliemedlemmer (§ 21a i forbundsloven om langtidspleje (Bundespflegegeldgesetz))
- j) Forbud mod erstatningssøgsmål i relation til pleje
- k) Forbundslov om et særligt tillæg, fordi der ikke længere er adgang til midler, når personer indkvarteres i hospitalsfaciliteter
- l) Forbundslov om et særligt tillæg, fordi der ikke længere er adgang til midler, når personer indkvarteres i hospitalsfaciliteter for 2019 og 2020, BGBl. I nr. 95/2019.

BELGIEN

- a) Lov om obligatorisk sundhedspleje- og sygedagpengeforsikring (Loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités/Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen), koordineret den 14. juli 1994
- b) Lov af 27. februar 1987 om ydelser til mennesker med et handicap (Loi relative aux allocations aux personnes handicapées/Wet betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten)
- c) Flamsk social sikring (Vlaamse sociale bescherming): Det flamske parlaments dekret af 18. maj 2018 om organisering af den flamske sociale sikring (Decreet houdende Vlaamse sociale bescherming/) og den flamske regerings bekendtgørelser af 30. november 2018
- d) Den vallonske lov på det sociale område og sundhedsområdet (Code wallon de l'Action sociale et de la Santé), dekretdelen. Del 1, bind IIIb, indført ved dekret af 8. november 2018

- e) Den vallonske lovkodeks på det sociale område og sundhedsområdet, del I/1, indført ved den vallonske regerings dekret af 21. december 2018
- f) Bekendtgørelse af 13. december 2018 om tilbud til ældre eller omsorgskrævende personer samt om palliativ pleje (Dekret über die Angebote für Senioren und Personen mit Unterstützungsbedarf sowie über die Palliativpflege)
- g) Bekendtgørelse af 4. juni 2007 om psykiatriske plejehjem (Dekret über die psychiatrischen Pflegewohnheime)
- h) Regeringsbekendtgørelse af 20. juni 2017 om mobilitetstilskud (Erlass über die Mobilitätshilfen)
- i) Bekendtgørelse af 13. december 2016 om oprettelse af det tysksprogede fællesskabs kontor for uafhængig levevis (Dekret zur Schaffung einer Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für selbstbestimmtes Leben)
- j) Kongelig anordning af 5. marts 1990 om alderdomsydelse (Arrêté royal du 5 mars 1990 relatif à l'allocations pour l'aide aux personnes âgées)
- k) Regeringsbekendtgørelse af 19. december 2019 om overgangsordninger i forbindelse med proceduren for opnåelse af forhåndstilladelse eller godkendelse af dækning eller deling af omkostningerne ved langsigtet rehabilitering i udlandet (Erlass der Regierung zur übergangsweisen Regelung des Verfahrens zur Erlangung einer Vorabgenehmigung oder Zustimmung zwecks Kostenübernahme oder Kostenbeteiligung für eine Langzeitrehabilitation im Ausland)
- l) Bekendtgørelse af 21. december 2018 om sygesikringsorganer i Bruxelles inden for sundhedspleje og bistand til mennesker (Ordonnance du 21 décembre 2018 relative aux organismes assureurs bruxellois dans le domaine des soins de santé et de l'aide aux personnes)
- m) Samarbejde mellem føderale enheder:
- n) Samarbejdsaftale af 31. december 2018 mellem det flamske fællesskab, regionen Vallonien, kommissionen for Det Franske Fællesskab, det fælles fællesskabsudvalg og det tysksprogede fællesskab om mobilitetstilskud
- o) Samarbejdsaftale af 31. december 2018 mellem det flamske fællesskab, regionen Vallonien, kommissionen for Det Franske Fællesskab, det fælles fællesskabsudvalg og det tysksprogede fællesskab om finansiering af pleje ved brug af plejeinstitutioner uden for den føderale enheds grænser.

BULGARIEN

- a) Lov om social sikring (Кодекс за социално осигуряване), 1999 titlen er ændret i 2003
- b) Lov om social bistand (Закон за социално подпомагане), 1998
- c) Forordning om gennemførelse af loven om social bistand (Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане), 1998
- d) Lov om integration af personer med handicap 2019 (Закон за хората с увреждания), 2019

- e) Lov om personlig bistand af 2019 (Закон за личната помощ), som trådte i kraft den 1. september 2019
- f) Forordning om gennemførelse af loven om integration af personer med handicap (Правилник за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания), 2004
- g) Bekendtgørelse om medicinsk ekspertise (Наредба за медицинската експертиза) 2010
- h) Tarif for sociale tjenesteydelser, der finansieres over statsbudgettet (Тарифа за таксите за социални услуги, финансирани от държавния бюджет), 2003.

KROATIEN

- a) Lov om social velfærd (Zakon o socijalnoj skrbi) af 2013, EUT nr. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17 og 98/19)
- b) Lov om plejefamilier (Zakon o udomiteljstvu), EUT nr. 90/11 og 78/12, som ændret
- c) Bekendtgørelse om mindstekrav til levering af sociale tjenester (Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga) af 2014, EUT nr. 40/14 og 66/15
- d) Bekendtgørelse om modtageres deltagelse i og betaling af udgifter til vedligeholdelse af indkvartering uden for familien (Pravilnik o sudjelovanju i načinu plaćanja korisnika i drugih obveznika uzdržavanja u troškovima smještaja izvan vlastite obitelji) af 1998, EFT nr. 112/98 og 05/02, som ændret
- e) Bekendtgørelse om indholdet af og fremgangsmåden ved registrering af personer, der er erhvervsmæssigt beskæftiget med levering af sociale tjenester (Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije fizičkih osoba koje profesionalno pružaju socijalne usluge) af 2015, EUT nr. 66/15

CYPERN

- a) Socialforsorgen (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας):
- b) Den garanterede mindsteindkomst og sociale ydelser generelt (nødhjælp og plejebehov) forordninger og bekendtgørelser, efterhånden som de ændres eller erstattes. Love om ældreboliger og boliger for personer med handicap (Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμοι) af 1991-2011. [L. 222/91 og L. 65 (I)/2011]
- c) Love om voksencentre (Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμοι) (L. 38(I)/1997 og L.64(I)/2011).
- d) Statsstøtteordning i henhold til forordning (EF) nr. 360/2012 om levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (de minimis) [Σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, βάση του Κανονισμού 360/2012 για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος]
- e) Socialforsorgsforvaltningen (Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας):
- f) Lov om den garanterede mindsteindkomst og sociale ydelser generelt af 2014, som ændret eller erstattet
- g) Den garanterede mindsteindkomst og sociale ydelser generelt forordninger og bekendtgørelser, efterhånden som de ændres eller erstattes.

TJEKKIET

- a) Lov nr. 108/2006 om sociale tjenester (Zákon o sociálních službách)
- b) Lov nr. 372/2011 om sundhedsydelser (Zákon o zdravotních službách)
- c) Lov nr. 48/1997 om offentlig sygeforsikring (Zákon o veřejném zdravotním pojištění).

DANMARK

- a) Lovbekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017 om social service
- b) Lovbekendtgørelse nr. 119 af 1. februar 2019 om almene boliger.

ESTLAND

Lov om social velfærd (Sotsiaalhoolekande seadus) 2016.

FINLAND

- a) Lov om tjenesteydelser og bistand til handicappede (Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista) af 3. april 1987
- b) Lov om støtte til den funktionelle kapacitet i den aldrende befolkning og om social- og sundhedsydelser for ældre (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista) af 28. december 2012
- c) Lov om social velfærd (Sosiaalihuoltolaki) af 30. december 2014
- d) Lov om sundhedspleje (Terveystenhuoltolaki) af 30. december 2010
- e) Lov om primær sundhedspleje (Kansanterveyslaki) af 28. januar 1972
- f) Lov om uformel plejestøtte (Laki omaishoidon tuesta) af 2. december 2005
- g) Lov om familiepleje (Perhehoitolaki) af 20. marts 2015.

FRANKRIG

- a) Tillæg til en tredjepart (majoration pour tierce personne, MTP):
- b) Artikel L. 341-4 og L. 355-1 i loven om social sikring (code de la sécurité sociale)
- c) Tillægsydelse for at benytte en tredjepart (prestation complémentaire pour recours à tierce personne): Artikel L. 434-2 i loven om social sikring
- d) Særligt uddannelsesstillæg for et barn med handicap (complément d'allocation d'éducation de l'enfant handicapé): Artikel L. 541-1 i loven om social sikring
- e) Invaliditetsydelse (prestation de compensation du handicap, PCH): Artikel L. 245-1 — L. 245-14 i lov om sociale foranstaltninger og familieforhold (Code de l'action sociale et des familles).
- f) Godtgørelse for tab af selvstændighed (allocation personnalisée d'autonomie, APA): Artikel L. 232-1 — L. 232-28 i lov om sociale foranstaltninger og familieforhold (Code de l'action sociale et des familles).

TYSKLAND

- a) Langfristet plejeforsikring (Pflegeversicherung):
- b) Social langfristet plejeforsikring for personer, der er omfattet af den lovpligtige sygeforsikring og privat lovpligtig forsikring for langtidspleje for personer, der er omfattet af en privat sygeforsikring: Lov om social sikring, Sozialgesetzbuch, bind XI (SGB XI), senest ændret ved artikel 2 i lov af 21. december 2019(BGBl. I p. 2913).

GRÆKENLAND

- a) Lov nr. 1140/1981 som ændret
- b) Lovdekret nr. 162/73 og fælles ministeriel afgørelse nr. Π4β/5814/1997
- c) Ministeriel afgørelse nr. Π1γ/ΑΓΠ/οικ.14963 af 9. oktober 2001
- d) Lov nr. 4025/2011
- e) Lov nr. 4109/2013
- f) Lov nr. 4199/2013, artikel 127
- g) Lov nr. 4368/2016, artikel 334
- h) Lov nr. 4483/2017, artikel 153
- i) Lov nr. 498/1-11-2018, artikel 28, 30 og 31, for så vidt angår den nationale sundhedstjenesteudbyder ΕΟΠΥΥ's "Unified Health Benefits Regulation".

UNGARN

- a) Langtidspleje i form af personligt social omsorgsarbejde (social service):
- b) Lov III af 1993 om social forvaltning og social bistand (törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról) suppleret med regeringsbekendtgørelser og ministerielle bekendtgørelser.

IRLAND

- a) Health Act 1970 (nr. 1 af 1970)
- b) Lov om støtte til plejehjem af 2009 (nr. 15 af 2009)
- c) Lovbekendtgørelse om social velfærd 2005:
- d) Tilskud i plejetilfælde
- e) Plejeydelse
- f) Pasningstilskud
- g) Tilskud til omsorgspersoner
- h) Tilskud til hjemmepleje.

ITALIEN

- a) Lov nr. 118 af 30. marts 1971 om civile invaliditetsydelser (Legge 30 Marzo 1971, n. 118 - Conversione in Legge del D.L. 30 gennaio 1971, n. 5 e nuove norme in favore dei mutilati ed invalidi civili)
- b) Lov nr. 18 af 11. februar 1980 om tilskud i plejetilfælde (Legge 11 Febbraio 1980, n. 18 - Indennità di accompagnamento agli invalidi civili totalmente inabili)
- c) Lov nr. 104 af 5. februar 1992, artikel 33 (rammelov om handicap) (Legge 5 Febbraio 1992, n. 104 - Legge-quadro per l'assistenza, l'integrazione sociale e i diritti delle persone handicappate)
- d) Lovdekret nr. 112 af 31. marts 1998 om overførsel af lovgivningsopgaver og administrative kompetencer fra staten til regioner og lokale enheder (Decreto Legislativo 31 Marzo 1998, n. 112 - Conferimento di funzioni e compiti amministrativi dello Stato alle regioni ed agli enti locali, in attuazione del capo I della Legge 15 Marzo 1997, n. 59)
- e) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger (Regolamento (CE) 883 del 29 aprile 2004 del Parlamento Europeo e del Consiglio, relativo al coordinamento dei sistemi di sicurezza sociale - SNCB – art 70 and Annex X)
- f) Lov nr. 183 af 4. november 2010, artikel 24, om ændring af reglerne om tilladelser til assistance til personer med handicap i vanskelige situationer (Legge n. 183 del 4 Novembre 2010, art. 24 - Modifiche alla disciplina in materia di permessi per l'assistenza a portatori di handicap in situazione di gravità)
- g) Lov nr. 147 af 27. december 2013 med bestemmelser om opstilling af statens årlige og flerårige budget — stabilitetslov 2014 (Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato - Legge di stabilità 2014).

LETLAND

- a) Lov om social service og Social bistand (Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums) af 31.10.2002
- b) Lov om medicinsk behandling (Ārstniecības likums) af 12.6.1997
- c) Lov om patientrettigheder (Pacifiku tiesību likums) 30.12.2009
- d) Ministerkabinettets bekendtgørelse nr. 555 om tilrettelæggelsen af og betalingsproceduren for sundhedsydelser (Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība") af 28.8.2018
- e) Ministerkabinettets bekendtgørelse nr. 275 om procedurer for betaling af socialt omsorgsarbejde og social rehabilitering samt procedurer for lokalforvaltningsbudgetters dækning af serviceomkostninger (Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumi Nr.275 „Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta”) af 27.5.2003
- f) Ministerkabinettets bekendtgørelse nr. 138 om modtagelse af sociale ydelser og social bistand (Ministru kabineta 2019.gada 2.aprīļa noteikumi Nr 138 "Noteiku mi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu”) af 2.4.2019.

LITAUEN

- a) Lov om target-kompensation (Tikslinių kompensacijų įstatymas) af 29. juni 2016 (nr. XII-2507)
- b) Lov om sociale tjenester (Socialinių paslaugų įstatymas) af 19. januar 2006 (nr. X-493)
- c) Lov om sygeforsikring (Sveikatos draudimo įstatymas) af 21. maj 1996 (nr. I-1343)
- d) Lov om sundhedssystemet (Sveikatos sistemos įstatymas) af 19. juli 1994 (nr. I-552)
- e) Lov om sundhedsinstitutioner (Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas) af 6. juni 1996 (nr. I-1367).

LUXEMBOURG

Lov af 19. juni 1998 om indførelse af en plejeforsikringsordning, ændret ved lov af 23. december 2005 og lov af 29. august 2017.

MALTA

- a) Lov om social sikring (Att dwar is-Sigurta' Socjali) (Cap. 318)
- b) Afledt lovgivning 318.19: bekendtgørelse vedrørende statsejede institutioner og takster for indkvartering hos plejefamilier (Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Hostels Statali Indikati)
- c) Afledt lovgivning 318.17: bekendtgørelse om overførsel af midler (statsfinanserede sengepladser) (Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Sodod Iffinanzjati mill-Gvern)
- d) Afledt lovgivning 318.13: bekendtgørelse om takster for ydelser i hjemmet, der finansieres over statsbudgettet (Regolamenti dwar Rati għal Servizzi Residenzjali Finanzjali mill-Istat).

NEDERLANDENE

Lov om langtidspleje (Wet langdurige zorg (WLZ)), lov af 3. december 2014.

POLEN

- a) Lov om sundhedsydelser finansieret af offentlige midler (Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) af 27. august 2004
- b) Lov om social bistand (Ustawa o pomocy społecznej) af 12. marts 2004
- c) Lov om familieydelser (Ustawa o świadczeniach rodzinnych) af 28. november 2003
- d) Lov om social pension (Ustawa o rencie socjalnej) af 27. juni 2003
- e) Lov om social sikring og pensionskasser (Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) af 17. december 1998
- f) Lov om erhvervsmæssig og social rehabilitering og beskæftigelse af personer med handicap (Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) af 27. august 1997
- g) Lov om støtte til gravide kvinder og deres familier "for livet" (Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem") af 4. november 2016

- h) Lov om tillægsydelse til personer, der ikke kan leve i uafhængighed (Ustawa o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji) af 31. juli 2019

PORTUGAL

- a) Socialforsikring og garanti for tilstrækkelige midler:
- b) Lovdekret nr. 265/99 af 14. juli 1999 om tillæg til plejebenhov af ubegrænset varighed (complemento por dependência), som ændret flere gange
- c) Lov 90/2009 af 31. august 2009 om den særlige beskyttelsesordning i tilfælde af handicap (regime especial de proteção na invalidez), offentliggjort på ny i konsolideret udgave ved lovdekret 246/2015 af 20. oktober 2015, ændret
- d) Det sociale sikringsystem og det nationale sundhedsvæsen:
- e) Lovdekret nr. 101/06 af 6. juni 2006 om det nationale netværk for integreret længerevarende sundhedspleje (rede de cuidados continuados integrados), offentliggjort på ny i konsolideret udgave ved lovdekret 136/2015 af 28. juli 2015
- f) Lovdekret nr. 8/2010 af 28. januar 2010, ændret og offentliggjort på ny ved lovdekret nr. 22/2011 af 10. februar 2011 om oprettelse af enheder og hold til integreret længerevarende sundhedspleje inden for mental sundhed (unidades e equipas de cuidados continuados integrados de saúde mental)
- g) Dekret nr. 343/2015 af 12. oktober 2015 om standarder for pædiatrisk pleje på hospital og ambulant samt udskrivningsstyringshold og pædiatriske plejehold inden for rammerne af det nationale netværk for integreret langtidspleje (condições de instalação e funcionamento das unidades de internamento de cuidados integrados pediátricos e de ambulatório pediátricos, bem como as condições a que devem obedecer as equipas de gestão de altas e as equipas de cuidados continuados integrados destinadas a cuidados pediátricos da Rede Nacional de Cuidados Continuados Integrados)
- h) Lov nr. 6/2009 af 6. september om status som uformel omsorgsperson (Estatuto do cuidador informal).

RUMÆNIEN

- a) Lov nr. 17 af 6. marts 2000 om social bistand til ældre (Legea privind asistenta sociala a persoanelor varstnice) med senere ændringer
- b) Lov nr. 448 af 6. december 2006 om beskyttelse og fremme af rettighederne for personer med handicap (Legea privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap) med senere ændringer
- c) Lov nr. 292 af 20. december 2011 om social bistand (Legea asistentei sociale).

SLOVAKIET

- a) Lov om sociale tjenester (Zákon o sociálnych službách) nr. 448/2008
- b) Lov om økonomiske ydelser til personer med handicap (Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia) nr. 447/2008

- c) Lov om sundhedspleje og ydelser i relation til sundhedspleje (Zákon o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti) nr. 576/2004
- d) Lov om udbydere af sundhedsydelser, læger og faglige lægeforeninger (Zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch a stavovských organizáciách v zdravotníctve) nr. 578/2004
- e) Lov om eksistensminimum (Zákon o životnom minime) nr. 601/2003
- f) Lov om familie (Zákon o rodine) nr. 36/2005.
- g) Lov om social og retlig beskyttelse af børn og socialt værgemål (Zákon o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele) nr. 305/2005.
- h) Lov om social arbejde (Zákon o sociálnej práci) nr. 219/2014.

SLOVENIEN

Ingen specifik lovgivning vedrørende langtidspleje.

Ydelser ved plejebehov af ubegrænset varighed er omfattet af følgende retsakter:

- a) Lov om pensions- og invalideforsikring (Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju) (Republikken Sloveniens statstidende nr. 96/2012 med senere ændringer)
- b) Lov om finansiell social bistand (Zakon o socialno vartsvenih prejemkih) (Republikken Sloveniens statstidende nr. 61/2010 med senere ændringer)
- c) Lov om udøvelse af rettigheder til offentlige midler (Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev) (Republikken Sloveniens statstidende nr. 62/2010 med senere ændringer)
- d) Lov om social sikring (Zakon o socialnem varstvu) (Republikken Sloveniens officielle tidende, nr. 3/2004 — officiel konsolideret tekst og senere ændringer)
- e) Lov om forældreomsorg og familieydelser (Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih) (Republikken Sloveniens statstidende nr. 110/2006 — officiel konsolideret tekst med senere ændringer)
- f) Lov om personer med fysiske og mentale handicap (Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb) (Republikken Sloveniens statstidende nr. 41/83 med senere ændringer)
- g) Lov om sundhedspleje og sygeforsikring (Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju) (Republikken Sloveniens officielle tidende, nr. 72/2006 — officiel konsolideret tekst og senere ændringer)
- h) Lov om krigsveteraner (Zakon o vojnihih veteranihi) (Republikken Sloveniens officielle tidende, nr. 59/06 — officiel konsolideret tekst og senere ændringer).
- i) Lov om krigsinvalidere (Zakon o vojnihih invalidih) (Republikken Sloveniens officielle tidende, nr. 63/59 — officiel konsolideret tekst og senere ændringer).
- j) Lov om budgetbalance (Zakon za uravnoteženje javnih finance (ZUJF)) (Republikken Sloveniens statstidende nr. 40/2012 med senere ændringer)

- k) Lov om regulering af overførsler til enkeltpersoner og husholdninger i Republikken Slovenien (Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji) (Republikken Sloveniens statstidende nr. 114/2006 — officiel konsolideret tekst med senere ændringer).

SPANIEN

- a) Lov nr. 39/2006 af 14. december 2006 om fremme af personlig autonomi og bistand til personer i afhængighedsforhold, som ændret
- b) Lov om almen social sikring (Ley General de la Seguridad Social) godkendt ved kongeligt lovdekret nr. 8/2015 af 30. oktober 2015
- c) Ministerielt dekret af 15. april 1969
- d) Kongeligt dekret nr. 1300/95 af 21. juli 1995 med senere ændringer
- e) Kongeligt dekret nr. 1647/97 af 31. oktober 1997 med senere ændringer.

SVERIGE

- a) Socialtjänstlagen (2001:453) af 2001
- b) Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) af 2017.

Del 3: Betalinger, der er knyttet til en social sikringsgren, der er anført i artikel SSC.3, stk. 1 [Anvendelsesområde], og som udbetales til dækning af varmeudgifter i koldt vejr (protokollens artikel SSC.3, stk. 4, litra f) [Anvendelsesområde]).

- i) DET FORENEDE KONGERIGE

Vinterbrændselshjælp (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 2000, Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992 and Social Fund Winter Fuel Payment Regulations (Northern Ireland) 2000).

- iii) MEDLEMSSTATERNE

DANMARK

- a) Lov om social pension, LBK nr 983 af 23/09/2019
- b) Bekendtgørelse om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension), BEK nr 1602 af 27/12/2019

*BILAG SSC-2: BEGRÆNSNING AF RET TIL NATURALYDELSER FOR EN GRÆNSEARBEJDETS
FAMILIEMEDLEMMER*

(omhandlet i artikel SSC.16, stk. 2 [Ophold i den kompetente stat, når bopælen er i en anden stat — særlige regler for grænsearbejderes familiemedlemmer])

KROATIEN

DANMARK

IRLAND

FINLAND

SVERIGE

DET FORENEDE KONGERIGE

*BILAG SSC-3: FLERE RETTIGHEDER FOR PENSIONISTER, DER VENDER TILBAGE TIL DEN KOMPETENTE
STAT*

(Artikel SSC.25, stk. 2 [Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten])

ØSTRIG

BELGIEN

BULGARIEN

CYPERN

TJEKKIET

FRANKRIG

TYSKLAND

GRÆKENLAND

UNGARN

LUXEMBOURG

NEDERLANDENE

POLEN

SLOVENIEN

SPANIEN

SVERIGE

BILAG SSC-4: TILFÆLDE, HVOR PRO RATA-BEREKNINGEN UNDLADES ELLER IKKE FINDER ANVENDELSE

(Artikel SSC.47, stk. 4 og 5 [Ydelsernes fastsættelse])

DEL 1: TILFÆLDE, HVOR PRO RATA-BEREKNINGEN UNDLADES ELLER IKKE FINDER ANVENDELSE I MEDFØR AF
ARTIKEL SSC.47, STK. 4 [Ydelsernes fastsættelse]

ØSTRIG

- a) Alle ansøgninger om ydelser i henhold til forbundslov af 9. september 1955 om almindelig socialforsikring — Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG), forbundslov af 11. oktober 1978 om socialforsikring for selvstændige beskæftiget i handelssektoren — Gewerblichen Sozialversicherungsgesetz (GSVG) og forbundslov af 11. oktober 1978 om socialsikring for selvstændige landbrugere — Bauern Sozialversicherungsgesetz (BSVG) og forbundslov af 30. november 1978 om socialsikring for selvstændige i liberale erhverv — Freiberuflich Selbstständigen Sozialversicherungsgesetz (FSVG)
- b) Alle ansøgninger om efterladtepension på grundlag af en pensionskonto i henhold til lov om almindelig pension (Allgemeines Pensionsgesetz, APG) af 18. november 2004, med undtagelse af tilfælde under del 2
- c) Alle ansøgninger om og efterladtepension fra de østrigske provinslægekamre (Landesärztekammer) baseret på grundydelse (grundydelse og eventuel supplerende ydelse eller grundbeløb)
- d) Alle ansøgninger om efterladteydelser fra pensionsfonden under det østrigske dyrlægekammer
- e) Alle ansøgninger om ydelser fra pensioner vedrørende enke- og børnepension i henhold til vedtægterne for de østrigske advokatsammenslutningers velfærdsinstitutioner, del A
- f) Alle ansøgninger om ydelser i henhold til lov om notarforsikring af 3. februar 1972 — NVG 1972.

CYPERN

Alle ansøgninger om alderspension samt enke- og enkemandspension.

DANMARK

Alle pensionsansøgninger nævnt i lov om social pension med undtagelse af pensioner nævnt i [bilag SSC-5] [Ydelser og aftaler, der giver mulighed for anvendelse af artikel SSC.49 [Sammenfald af ydelser af samme art]

IRLAND

Alle ansøgninger om (midlertidig) statslig alderspension, (bidragspligtig) statslig alderspension og (bidragspligtig) enke- og enkemandspension.

LETLAND

- a) Alle ansøgninger om efterladtepension (lov om statslige pensioner af 1. januar 1996, lov om statsfinansierede pensioner af 1. juli 2001).

LITAUEN

Alle ansøgninger om statslig social efterladtepension beregnet på grundlag af efterladtepensionens grundbeløb (loven om statslige sociale pensioner).

NEDERLANDENE

Alle ansøgninger om alderspension i henhold til lov om almindelig aldersdomsforsikring (Algemene Ouderdomswet (AOW)).

POLEN

Alle ansøgninger om alderspensioner i henhold til den definerede ydelsesordning og efterladtepensioner, med undtagelse af tilfælde, hvor de samlede forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til lovgivningen i mere end én stat, er lig med eller længere end 20 år for kvinder og 25 år for mænd, men de nationale forsikringsperioder er under disse grænser (og ikke under 15 år for kvinder og 20 år for mænd), og beregningen foretages i henhold til artikel 27 og 28 i lov af 17. december 1998 (den polske statstidende 2015, punkt 748).

PORTUGAL

Alle ansøgninger om alders og efterladtepension, bortset fra de tilfælde, hvor de samlede forsikringsperioder tilbagelagt under mere end en stats lovgivning svarer til eller overstiger 21 kalenderår, men de nationale forsikringsperioder svarer til eller ligger under 20 år, og beregningen foretages i henhold til artikel 32 og 33 i lovdekret nr. 187/2007, af 10. maj 2007.

SLOVAKIET

- a) Alle ansøgninger om efterladtepension (enke-, enkemands- og børnepension), der beregnes efter gældende lov fra før 1. januar 2004, og hvis størrelse afhænger af en pension, som afdøde modtog indtil sin død
- b) Alle ansøgninger om pension, der beregnes efter lov nr. 461/2003 – sml. om social sikring med ændringer.

SVERIGE

- a) Ansøgninger om en alderspension i form af en garantipension (kapitel 66 og 67 i lov om socialforsikring).
- b) Ansøgninger om en alderspension i form af en tillægspension (kapitel 63 i lov om socialforsikring).

DET FORENEDE KONGERIGE

Alle ansøgninger om alderspension, folkepension i henhold til del 1 i pensionsloven af 2014, enkepension og erstatning for tab, med undtagelse af dem, for hvilke i løbet af et skatteår, der begynder den 6. april 1975 eller derefter:

- i) den berørte part havde tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperiode i henhold til Det Forenede Kongeriges og en medlemsstats lovgivning, og et (eller flere) af disse skatteår ikke blev anset for at være et kvalificerende år i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning
- ii) der vil blive taget hensyn til forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til gældende lovgivning i Det Forenede Kongerige for perioderne inden den 5. juli 1948 med henblik på protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b), ved at anvende forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder i henhold til lovgivningen i en medlemsstat.

Alle ansøgninger om tillægspension i henhold til Social Security Contributions and Benefits Act 1992, section 44, og Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992, section 44.

DEL 2: TILFÆLDE, HVOR ARTIKEL SSC.47(5) [YDELSESNES FASTSÆTTELSE] FINDER ANVENDELSE

ØSTRIG

- a) Alderspensioner og heraf afledte efterladtepensioner på grundlag af en pensionskonto i henhold til lov af 18. november 2004 om almindelig pension (Allgemeines Pensionsgesetz (APG))
- b) Obligatoriske ydelser i henhold til artikel 41 i forbundsloven af 28. december 2001, BGBl I Nr. 154 om de østrigske apotekeres generelle lønfond (Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich)
- c) Alders- og førtidspension fra de østrigske provinslægekamre baseret på grundydelse (grundydelse og eventuel supplerende ydelse eller grundbeløb) samt alle pensionsydelse fra de østrigske provinslægekamre baseret på supplerende ydelser (tillægspension eller individuel pension)
- d) Alderdomsydelser fra pensionsfonden under det østrigske dyrlægekammer
- e) Ydelser i henhold til vedtægterne for de østrigske advokatsammenslutningers velfærdsinstitutioner, del A og B, undtagen ydelser fra pensioner vedrørende enke- og børnepension i henhold til vedtægterne for de østrigske advokatsammenslutningers velfærdsinstitutioner, del A
- f) Ydelser fra velfærdsinstitutionerne under forbundskammeret for arkitekter og rådgivende ingeniører i henhold til loven om det østrigske civilingeniørkammer (Ziviltechnikerkammergesetz) af 1993 og vedtægterne for velfærdsinstitutionerne, undtagen ydelser vedrørende efterladteydelser på grundlag af sidstnævnte ydelser
- g) Ydelser i henhold til vedtægterne for velfærdsinstitutionen under forbundskammeret for professionelle regnskabskyndige og skatterådgivere under den østrigske lov om professionelle regnskabskyndige og skatterådgivere (Wirtschaftstreuhandberufsgesetz).

BULGARIEN

Alderspensioner fra den tvungne pensionsforsikringsordning i henhold til del II, afsnit II, i lov om socialforsikring.

KROATIEN

Pensioner fra den obligatoriske forsikringsordning på grundlag af individuelle kapitalopsparinger i henhold til loven om obligatoriske og frivillige pensionsfonde (OG 49/99, som ændret) og loven om pensionsforsikringsselskaber og udbetaling af pensioner på grundlag af individuelle kapitalopsparinger (OG 106/99, som ændret), undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 47 og 48 i lov om obligatoriske og frivillige pensionsfonde og efterladtepension.

TJEKKIET

Pensioner udbetalt fra ordningen under søjle to, oprettet ved lov nr. 426/2011 sml., om pensionsopsparinger.

DANMARK

- a) Personlige pensioner
- b) Ydelser ved dødsfald (på grundlag af bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension i tiden før 1. januar 2002)
- c) Ydelser ved dødsfald (på grundlag af bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension i tiden efter 1. januar 2002) som omtalt i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension 942:2009.

ESTLAND

Obligatorisk bidragsfinansieret alderspensionsordning.

FRANKRIG

Grund- eller tillægspensionsordninger, hvor alderspensionsydelser beregnes på grundlag af pensionspoints.

UNGARN

Pensionsydelser baseret på medlemskab af private pensionsfonde.

LETLAND

Alderspension (lov om statslige pensioner af 1. januar 1996, lov om statsfinansierede pensioner af 1. juli 2001).

POLEN

Alderspensioner efter ordningen med faste bidrag.

PORTUGAL

Supplerende pensioner, der bevilges i henhold til lovdekret nr. 26/2008 af 22. februar 2008 (offentlig kapitaliseringsordning).

SLOVAKIET

Tvungen opsparing til alderspension.

SLOVENIEN

Pension fra den tvungne supplerende pensionsforsikring.

SVERIGE

Alderspension i form af indkomstpension og præmiepension (kapitel 62 og 64 i lov om socialforsikring).

DET FORENEDE KONGERIGE

Forholdsmæssige alderspensionsydelse, der udbetales i henhold til National Insurance Act 1965, section 36 og 37, og National Insurance Act (Northern Ireland) 1966, section 35 og 36.

BILAG SSC-5: YDELSER OG AFTALER, DER GIVER MULIGHED FOR ANVENDELSE AF ARTIKEL SSC.49
[Sammenfald af ydelser af samme art]

I. De i protokollens artikel SSC.49, stk. 2, litra a) [Sammenfald af ydelser af samme art], omhandlede ydelser, hvis størrelse ikke afhænger af forsikrings- eller bopælsperiodernes længde.

DANMARK

Fuld dansk folkepension, som opnås efter ti års bopæl, af personer, som har fået tilkendt pension med virkning fra senest den 1. oktober 1989

FINLAND

Nationale pensioner og ægtefællepensioner fastlagt efter overgangsbestemmelserne og tilkendt før den 1. januar 1994 (lov om håndhævelse af nationale pensioner, 569/2007)

Tillægsbeløbet til børnepension ved beregning af nationale ydelser efter loven om nationale pensioner (lov om nationale pensioner (568/2007))

FRANKRIG

Invalidepensionen til efterlevende ægtefælle i den almindelige sociale sikringsordning eller i ordningen for beskæftigede i landbruget, når den beregnes på grundlag af en afdød ægtefælles invalidepension, der er fastsat i medfør af artikel SSC.47, stk. 1, litra a) [Ydelsernes fastsættelse].

GRÆKENLAND

Ydelser i medfør af lov nr. 4169/1961 bestemmelser vedrørende landbrugets forsikringsordning (OGA)

NEDERLANDENE

Lov af 21. december 1995 om almindelig forsikring for efterladte (ANW)

Lov om arbejde og indkomst efter arbejdsevne (WIA) af 10. november 2005

SPANIEN

Efterladtepensioner, der tilkendes efter den almindelige ordning, med undtagelse af den særlige ordning for tjenestemænd

SVERIGE

Indtægtsbestemte ydelser ved sygdom og indtægtsbestemt aktivitetskompensation (kapitel 34 i lov om socialforsikring)

Den garantipension og garantikompensation, som træder i stedet for den fulde folkepension tilkendt efter den lovgivning om folkepension, der fandt anvendelse før den 1. januar 1993, og den fulde folkepension tilkendt efter overgangsbestemmelserne i den lovgivning, der har været gældende siden nævnte dato.

II. De i protokollens artikel SSC.49, stk. 2, litra b) [Sammenfald af ydelser af samme art], omhandlede ydelser, hvis størrelse afhænger af en fiktiv periode, der anses for tilbagelagt mellem tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden og et senere tidspunkt

FINLAND

Erhvervspensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til fremtidige perioder i henhold til den nationale lovgivning

TYSKLAND

Efterladtepensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til en tillægsperiode

Alderspensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til en allerede optjent tillægsperiode

ITALIEN

De italienske uarbejdsdygtighedspensioner (inabilità)

LETLAND

Efterladtepension beregnet på grundlag af anslåede forsikringsperioder (artikel 23, stk. 8, i lov om statslige pensioner af 1. januar 1996)

LITAUEN

- a) Statslig social invalidepension i henhold til lov om statslige socialpensioner
- b) Statslig social efterladtepension og børnepension beregnet på grundlag af afdødes invalidepension i henhold til lov om statslige socialpensioner

LUXEMBOURG

Efterladtepension

SLOVAKIET

Slovakisk efterladtepension afledt af invalidepensionen.

SPANIEN

Alderspensionerne i den særlige ordning for tjenestemænd under afsnit I i den konsoliderede tekst til loven om statspensioner, hvis ydelsesmodtageren på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden var aktiv tjenestemand eller blev behandlet som sådan; efterladtepension (efterlevende ægtefælle og børn, der har mistet begge forældre eller en af dem, og forældre, der har mistet et barn) i medfør af afsnit I i den konsoliderede tekst til loven om statspensioner, hvis tjenestemanden på tidspunktet for dødens indtræden var aktiv eller blev behandlet som sådan

SVERIGE

Ydelser ved sygdom og aktivitetskompensation i form af garantikompensation (kapitel 35 i lov om socialforsikring)

Efterladtepension beregnet på grundlag af optjente forsikringsperioder (kapitel 76-85 i lov om socialforsikring).

III. De i protokollens artikel SSC.49, stk. 2, litra b), nr. i) [Sammenfald af ydelser af samme art], omhandlede aftaler om ikke at medregne samme fiktive periode to eller flere gange:

Overenskomst om social sikring af 28. april 1997 mellem Finland og Forbundsrepublikken Tyskland.

Overenskomst om social sikring af 10. november 2000 mellem Finland og Storhertugdømmet Luxembourg.

Nordisk konvention om social sikring af 18. august 2003.

*BILAG SSC-6: SÆRLIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE ANVENDELSEN AF MEDLEMSSTATERNES OG
DET FORENEDE KONGERIGES LOVGIVNING*

(Artikel SSC.3, stk. 2, [Anvendelsesområde], artikel SSC.51, stk. 1, [Supplerende bestemmelser om beregning af ydelser] og artikel SSC.66 [Gennemførelse af lovgivningen])

ØSTRIG

1. Med henblik på erhvervelse af pensionsforsikringsperioder anses undervisning på en skole eller en tilsvarende uddannelsesinstitution i en anden stat for at svare til undervisning på en skole eller en tilsvarende uddannelsesinstitution i henhold til artikel 227(1)(1) og artikel 228(1)(3) i Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG)(almindelig lov om socialforsikring), artikel 116(7) i Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG) (lov om socialforsikring for personer beskæftiget i handelssektoren) og artikel 107(7) i Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG) (lov om socialforsikring for landbrugere), såfremt den pågældende på et tidspunkt har været omfattet af østrigsk lovgivning i kraft af en beskæftigelse som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, og såfremt de særlige bidrag i artikel 227(3) i ASVG, artikel 116(9) i GSVG og artikel 107(9) i BSVG med henblik på erhvervelse af sådanne uddannelsesperioder er betalt.

2. Ved beregning af pro rata-ydelsen i denne protokols artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], tages de særlige tillæg til bidragene til tillægsforsikring og tillægsydelse for minearbejdere i henhold til østrigsk lovgivning ikke i betragtning. I disse tilfælde forhøjes den pro rata-ydelse, der beregnes uden disse bidrag, i givet fald med det fulde beløb for de særlige tillæg til bidragene til tillægsforsikring og tillægsydelse for minearbejdere.

3. Når der ifølge protokollens artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder] er tilbagelagt erstatningsperioder i henhold til en østrigsk pensionsforsikringsordning, men disse perioder ikke kan danne grundlag for beregning i henhold til artikel 238 og 239 i ASVG, artikel 122 og 123 i GSVG og artikel 113 og 114 i BSVG, anvendes beregningsgrundlaget for børnepasningsperioder i henhold til artikel 239 i ASVG, artikel 123 i GSVG og artikel 114 i BSVG.

BULGARIEN

Artikel 33, stk. 1, i bulgarsk lov om sygeforsikring finder anvendelse på alle personer, for hvilke Bulgarien er den kompetente medlemsstat i henhold til protokollens afsnit III, kapitel 1 [Ydelser ved sygdom og moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab] [Særlige bestemmelser for de forskellige kategorier af ydelser].

CYPERN

Ved anvendelse af bestemmelserne i artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder], SSC.46 [Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder] og SSC.56 [Særlige bestemmelser om sammenlægning af forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed] for enhver periode fra tidligst den 6. oktober 1980 fastsættes en forsikringsuge i henhold til cypriotisk lovgivning ved, at den samlede forsikringspligtige indkomst for den pågældende periode divideres med det forsikringspligtige grundbeløb pr. uge i det pågældende forsikringsår, forudsat at det således beregnede antal uger ikke overstiger antallet af kalenderuger i den pågældende periode.

TJEKKIET

Med henblik på definitionen af familiemedlemmer i overensstemmelse med artikel 1, litra s) [Definitioner], omfatter "ægtefæller" registrerede partnere som defineret i tjekkisk lov nr. 115/2006 Coll. om registreret partnerskab.

DANMARK

1.

- a) Med henblik på pensionsberegningen i henhold til "lov om social pension" betragtes beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, der er tilbagelagt efter dansk lovgivning af en grænsarbejder eller en sæsonarbejder, som bopælsperioder, der er tilbagelagt i Danmark af den efterlevende ægtefælle forudsat, at den efterlevende ægtefælle i disse perioder var gift med den pågældende arbejder og ikke var separeret eller levede adskilt på grund af uoverensstemmelse, og at den efterlevende ægtefælle i disse perioder var bosat i en anden stat. I dette punkt forstås ved "sæsonarbejde" et af årstiderne betinget arbejde, der automatisk gentager sig hvert år.
- b) Med henblik på pensionsberegningen i henhold til "lov om social pension" betragtes beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, der før den 1. januar 1984 er tilbagelagt efter dansk lovgivning af en person, som ikke er omfattet af litra a), som bopælsperioder, der er tilbagelagt i Danmark af den efterlevende ægtefælle forudsat, at den efterlevende ægtefælle i disse perioder var gift med den pågældende person og ikke var separeret eller levede adskilt på grund af uoverensstemmelse, og at den efterlevende ægtefælle i disse perioder var bosat i en anden stat.
- c) Perioder, der skal medregnes i medfør af litra a) og b), tages dog ikke i betragtning, når de falder sammen med perioder, der medregnes ved beregning af pension, som tilkommer den pågældende efter en anden stats lovgivning om tvungen forsikring, eller med perioder, hvor den pågældende har modtaget pension i henhold til en sådan lovgivning. Disse perioder tages dog i betragtning, såfremt det årlige pensionsbeløb ikke overstiger halvdelen af den sociale pensions grundbeløb.

2.

- a) Uanset bestemmelserne i protokollens artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder] har personer, der ikke har haft erhvervsmæssig beskæftigelse i en eller flere stater, kun ret til dansk social pension, hvis de har haft eller tidligere har haft fast bopæl i Danmark i mindst tre år inden for de aldersgrænser, der gælder i henhold til dansk lovgivning. Uden at dette berører protokollens artikel SSC.5 [Ligebehandling] finder protokollens artikel SSC.8 [Ophævelse af bopælsbestemmelser] ikke anvendelse på dansk social pension, som sådanne personer har erhvervet ret til.
- b) De bestemmelser, der er omhandlet i litra a), finder ikke anvendelse på ret til dansk social pension for familiemedlemmer til personer, der har eller har haft erhvervsmæssig beskæftigelse i Danmark, og heller ikke for studerende og deres familiemedlemmer.

3. Den midlertidige ydelse til arbejdsløse, der er blevet godkendt til et fleksjob (ledighedsydelse) (lov nr. 455 af 10. juni 1997), er omfattet af protokollens kapitel 6 [Beregning af arbejdsløshedsydelse], i afsnit III [Særlige bestemmelser for de forskellige kategorier af ydelser].

4. Såfremt en person, der oppebærer en dansk social pension, ligeledes har ret til en efterladtepension fra en anden stat, anses disse pensioner ved anvendelsen af dansk lovgivning for at være ydelser af samme art i den i artikel SSC.48, stk. 1, [Antikumulationsregler] omhandlede forstand forudsat, at den pågældende, hvis forsikrings- eller bopælsperioder danner grundlag for beregningen af efterladtepensionen, også har erhvervet ret til en dansk social pension.

ESTLAND

Ved beregning af forældreydelser skal beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i andre stater end Estland, anses for at være baseret på samme gennemsnitlige socialbidrag som de bidrag, der er blevet indbetalt i løbet af de beskæftigelsesperioder i Estland, som de lægges sammen med. Såfremt den pågældende i referenceåret udelukkende har været beskæftiget i andre stater, beregnes ydelsen på grundlag af det gennemsnitlige socialbidrag, som er blevet indbetalt i Estland mellem referenceåret og barselsorloven. FINLAND

1. Ved fastsættelse af retten til ydelser og beregningen af den finske folkepension i henhold til denne artikel SSC.47 [Ydelsernes fastsættelse] — 49 [Sammenfald af ydelser af samme art] ligestilles pensionsrettigheder, der er erhvervet efter en anden medlemsstats lovgivning, med pensionsrettigheder, der er erhvervet efter finsk lovgivning.

2. Ved anvendelsen af artikel SSC.47, stk. 1, litra b), nr. i) [Ydelsernes fastsættelse], og beregningen af indtægter i den fiktive periode i henhold til finsk lovgivning om indtægtsbestemte pensioner i de tilfælde, hvor en person har tilbagelagt pensionsforsikringsperioder i kraft af en beskæftigelse som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i en anden stat i en del af den i finsk lov gældende referenceperiode, skal indkomsten i den fiktive periode svare til den samlede indkomst i den del af referenceperioden, der er tilbagelagt i Finland, divideret med det antal måneder i referenceperioden, hvor der er tilbagelagt forsikringsperioder i Finland.

FRANKRIG

1. For personer, som modtager naturalydelser i Frankrig i henhold til artikel SSC.15 [Bopæl i en anden stat end den kompetente stat] eller 24 [Familiemedlemmer, der er bosat i en anden stat end den, hvor pensionisten er bosat], og som er bosat i de franske departementer Haut-Rhin, Bas-Rhin eller Moselle, omfatter de naturalydelser, som tilkendes til udgift for institutionen i en anden stat, der er ansvarlig for at afholde omkostningerne, både ydelser fra den almindelige sygeforsikringsordning og fra den lokale lovpligtige supplerende sygeforsikringsordning for Alsace-Moselle.

2. Ved anvendelse af denne protokols afsnit III [Særlige bestemmelser om de enkelte arter af ydelser], kapitel 5 [Alders- og efterladtepensioner], omfatter fransk lovgivning, som finder anvendelse på en person, der har eller har haft lønnet eller selvstændig beskæftigelse, både den eller de almindelige alderspensionsordninger og den eller de tillægspensionsordninger, som den pågældende har været omfattet af.

TYSKLAND

1. Uanset protokollens artikel SSC.6, litra a) [Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold], og artikel 5, stk. 4, nr. 1), i VI. bind i socialloven (Sozialgesetzbuch VI) kan en person, som modtager fuld alderspension i henhold til lovgivningen i en anden stat, anmode om tvungen forsikring i henhold til den tyske pensionsforsikringsordning.

2. Uanset denne protokols artikel SSC.6, litra a) [Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold] og artikel 7 i Sozialgesetzbuch VI (sjette bind i socialloven) har en person, som er tvunget forsikret i en anden stat eller modtager alderspension i henhold til lovgivningen i en anden stat, adgang til den frivillige forsikringsordning i Tyskland.

3. Med henblik på udbetaling af kontantydelse i henhold til § 47, stk. 1, i socialloven (SGB V), §47, stk. 1, i socialloven (SGB VII) og §200, stk. 2, i lov om socialforsikring (Reichsversicherungsordnung) til forsikrede, der bor i en anden stat, beregner de tyske forsikringsordninger nettolønnen, der bruges til at vurdere ydelser, som om den forsikrede boede i Tyskland, medmindre den forsikrede ønsker en vurdering på grundlag af den nettoløn, han faktisk modtager.

4. Statsborgere fra andre stater, som har bopæl eller sædvanligt opholdssted uden for Tyskland, og som opfylder de almindelige betingelser i den tyske pensionsforsikringsordning, kan kun betale frivillige bidrag, hvis de på et tidligere tidspunkt har været frivilligt eller tvungent forsikret i den tyske pensionsforsikringsordning; dette gælder også for statsløse og flygtninge, som har bopæl eller sædvanligt opholdssted i en anden stat.

5. Den faste godskrevne periode (pauschale Anrechnungszeit) bestemmes ifølge artikel 253 i sjette bind og i socialloven (Sozialgesetzbuch VI) alene på grundlag af perioder med tysk forsikring.

6. I de tilfælde, hvor den tyske pensionslovgivning, som var gældende den 31. december 1991, finder anvendelse på fornyet beregning af en pension, er det udelukkende den tyske lovgivning, der finder anvendelse ved medregning af tyske erstatningsperioder (Ersatzzeiten).

7. Den tyske lovgivning om arbejdsulykker og erhvervssygdomme, som der ydes kompensation for efter lovgivningen om udenlandske pensioner, og om ydelser for forsikringsperioder, der kan godskrives efter loven om udenlandske pensioner i de områder, der er omhandlet i paragraf 1, stk. 2 og 3, i loven om flygtninge og fordrevne (Bundesvertriebenengesetz), anvendes fortsat inden for protokollens anvendelsesområde, uanset paragraf 2 i loven om udenlandske pensioner (Fremdrentengesetz).

8. Ved beregningen af det i artikel SSC.47, stk. 1, litra b), nr. i) [Ydelsernes fastsættelse], i denne forordning omhandlede teoretiske beløb i pensionsordninger for liberale erhverv skal den kompetente institution for hvert forsikringsår, der er tilbagelagt efter enhver anden stats lovgivning, tage udgangspunkt i de gennemsnitlige, årlige pensionsrettigheder, der via indbetaling af bidrag er erhvervet i perioden for medlemskab af kompetente institutioner.

GRÆKENLAND

1. Lov nr. 1469/84 om frivillig tilknytning til pensionsforsikringsordningen for græske statsborgere og udenlandske statsborgere af græsk oprindelse finder anvendelse på statsborgere fra andre stater, statsløse og flygtninge, når de pågældende uanset deres bopæl eller opholdssted på et tidligere tidspunkt har været tvungent eller frivilligt omfattet af den græske pensionsforsikringsordning.

2. Uanset denne protokols artikel SSC.6, litra a) [Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold], og artikel 34 i lov 1140/1981 kan en person, som modtager pension som følge af en arbejdsulykke eller erhvervssygdom i henhold til lovgivningen i en anden stat, anmode om at blive tvungent forsikret i henhold til den lovgivning, som landbrugets forsikringsordning (OGA) anvender, for så vidt vedkommende udøver en aktivitet, som henhører under denne lovgivnings anvendelsesområde.

IRLAND

1. Uanset artikel SSC.19, stk. 2 [Kontantydelse] og SSC.57 [Beregning af arbejdsløshedsydelse] i denne forordning godskrives den forsikrede ved beregningen af den fastsatte anerkendte ugentlige lønindtægt for en forsikret med henblik på tilkendelse af dagpenge ved sygdom eller ydelse ved arbejdsløshed i henhold til irsk lovgivning for hver uges beskæftigelse som arbejdstager, der i det pågældende fastsatte år er tilbagelagt i henhold til en anden stats lovgivning, et beløb svarende til den gennemsnitlige ugentlige løn for arbejdstagere i det relevante fastsatte år.

MALTA

Særlige bestemmelser for tjenestemænd

- a) Ved anvendelsen af protokollens artikel SSC.43 [Særlige bestemmelser for tjenestemænd] og SSC.55 [Særlige bestemmelser for tjenestemænd] behandles personer, der er ansat i henhold til lov om Maltas væbnede styrker (kapitel 220 i Maltas love), politiloven (kapitel 164 i Maltas love) og fængselsloven (kapitel 260 i Maltas love) som tjenestemænd.
- b) Pensioner, der udbetales i henhold til ovennævnte love og i henhold til pensionsbekendtgørelsen (kapitel 93 i Maltas love), anses ved anvendelsen af protokollens artikel 1, litra cc) [Definitioner], for "særlige ordninger for tjenestemænd".

NEDERLANDENE

1. Sygeforsikring

- a) For så vidt angår retten til naturalydelse i henhold til nederlandsk lovgivning forstås ved ydelsesberettigede personer ved anvendelsen af protokollens afsnit III, kapitel 1 [Sygdom eller moderskab og dermed ligestillede ydelse ved faderskab] og 2 [Ydelse ved arbejdsulykke og erhvervssygdomme]:
 - i) personer, der i henhold til artikel 2 i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring) har pligt til at tegne en forsikring i en sygeforsikringsinstitution, og
 - ii) såfremt de ikke allerede er omfattet af nr. i), familiemedlemmer til aktive militærpersoner, der bor i en anden stat, og personer, der er bosat i en anden stat, og som i henhold til protokollen har ret til sygehjælp i bopælslandet til udgift for Nederlandene.
- b) De under punkt 1, litra a), nr. i), omhandlede personer skal i henhold til Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring) tegne en forsikring i en sygeforsikringsinstitution, og de under punkt 1, litra a), nr. ii), omhandlede personer skal lade sig registrere i College voor zorgverzekering (sygeforsikringsrådet).
- c) Bestemmelserne i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring) og Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, AWBZ (almindelig lov om særlige sygdomsudgifter) om bidragspligt finder anvendelse på de i litra a), omhandlede personer og deres familiemedlemmer. Familiemedlemmernes bidrag indbetales af den person, som retten til sygehjælp er afledt af, med undtagelse af familiemedlemmer til militærpersoner, der bor i en anden stat, som modtager direkte opkrævning

- d) Bestemmelserne i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring) angående for sen forsikringstegning gælder tilsvarende ved for sen registrering i College voor zorgverzekering (sygeforsikringsrådet), for så vidt angår de under litra a), nr. ii), omhandlede personer.
- e) Personer, som har ret til naturalydelser i medfør af lovgivningen i en anden stat end Nederlandene, og som bor eller midlertidigt opholder sig i Nederlandene, har ret til naturalydelser i henhold til bestemmelserne i den police, der tilbydes forsikrede i Nederlandene af institutionen på bopæls- eller opholdsstedet, idet der tages hensyn til artikel 11, stk. 1, 2 og 3, og artikel 19, stk. 1, i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring), og til naturalydelser i henhold til Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, AWBZ (almindelig lov om særlige sygdomsudgifter)
- f) Ved anvendelsen af denne protokols artikel SSC.21 [Ret til naturalydelser efter bopælsstatens lovgivning] til SSC.27 [Bidrag, der påhviler pensionister] behandles følgende ydelser (ud over pensioner, der er omfattet af denne protokols afsnit III [Særlige bestemmelser vedrørende de forskellige kategorier af ydelser], kapitel 4 [Invaliditetsydelser] og 5 [Alders- og efterladtepensioner]) som pensioner, der skal udbetales i henhold til nederlandsk lovgivning:
- pensioner i henhold til lov af 6. januar 1966 om pensioner for tjenestemænd og deres efterladte (Algemene Burgerlijke Pensioenwet) (lov om nederlandske tjenestemandspensioner)
 - pensioner i henhold til lov af 6. oktober 1966 om pensioner for militærpersoner og deres efterladte (Algemene militaire Pensioenwet) (lov om militærpensioner)
 - ydelser ved uarbejdsdygtighed i henhold til lov af 7. juni 1972 om ydelser ved uarbejdsdygtighed for militærpersoner (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen) (lov om militærpersoners uarbejdsdygtighed)
 - pensioner i henhold til lov af 15. februar 1967 om pensioner for ansatte ved de nederlandske jernbaner (NV Nederlandse Spoorwegen) og deres efterladte (Spoorwegpensioenwet) (lov om pensioner for ansatte ved de nederlandske jernbaner)
 - pensioner i henhold til Reglement Dienst voorwaarden Nederlandse Spoorwegen (vedtægten om tjenestevilkårene inden for de nederlandske jernbaner)
 - ydelser, der tilkendes før pensionsalderen (65 år) i henhold til en pensionsordning, der har til formål at yde alderdomshjælp til tidligere arbejdstagere, eller ydelser, der tilkendes i tilfælde af tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet i henhold til en ordning, der er fastsat af staten, eller i henhold til en kollektiv overenskomst for personer på mindst 55 år
 - ydelser udbetalt til militærpersoner og tjenestemænd efter ordninger med rådighedsløn, stillingsbetinget førtidspensionering eller almindelig førtidspensionering.

- g) Med henblik på anvendelsen af artikel SSC.16, stk. 1 [Ophold i den kompetente stat, når bopælen er i en anden stat — særlige regler for grænsearbejderes familiemedlemmer], i dette stykke har personerne omhandlet i protokollens litra a), nr. ii), som bor eller midlertidigt opholder sig i Nederlandene, ret til naturalydelser i henhold til bestemmelserne i den police, der tilbydes forsikrede i Nederlandene af institutionen på bopæls- eller opholdsstedet, idet der tages hensyn til artikel 11, stk. 1, 2 og 3, og artikel 19, stk. 1, i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring), og til naturalydelser i henhold til Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, AWBZ (almindelig lov om særlige sygdomsudgifter).

2. Anvendelse af Algemene Ouderdomswet (AOW) (almindelig lov om aldersforsikring)

- a) Den i artikel 13, stk. 1, i AOW (almindelig lov om aldersforsikring) omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår før den 1. januar 1957, i hvilke den pensionsberettigede, der ikke opfylder betingelserne for, at nævnte perioder kan ligestilles med forsikringsperioder:

- mellem det fyldte 15. og 65. år har været bosat i Nederlandene,
- havde lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land, medens vedkommende var bosat i en anden stat, eller
- havde beskæftigelse i en anden stat i perioder, som betragtes som forsikringsperioder i henhold til den hollandske sociale sikringsordning.

Uanset artikel SSC.7 i AOW skal en person, som kun har været bosat eller arbejdet i Nederlandene på ovennævnte betingelser før den 1. januar 1957, ligeledes anses for at være pensionsberettiget.

- b) Den i artikel 13, stk. 1, i AOW omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår før den 2. august 1989, i hvilke en gift eller tidligere gift person mellem det fyldte 15. og 65. år ikke var forsikret i henhold til ovennævnte lovgivning, mens den pågældende var bosat i en anden stat end Nederlandene, såfremt disse kalenderår falder sammen enten med perioder, hvor den pågældendes ægtefælle var forsikret i henhold til den ovennævnte lovgivning, eller med kalenderår, som skal medregnes i medfør af litra a) i dette stykke, forudsat at parret var gift med hinanden i disse perioder.

Uanset bestemmelserne i artikel 7 i AOW anses en sådan person for pensionsberettiget.

- c) Den i artikel 13, stk. 2, i almindelig lov om aldersforsikring (AOW) omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår før den 1. januar 1957, i hvilke den pensionsberettigedes ægtefælle, der ikke opfylder betingelserne for, at sådanne perioder kan ligestilles med forsikringsperioder:

- mellem det fyldte 15. og 65. år har været bosat i Nederlandene, eller
- havde lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land, medens vedkommende var bosat i en anden stat, eller
- havde beskæftigelse i en anden stat i perioder, som betragtes som forsikringsperioder i henhold til den nederlandske sociale sikringsordning.

- d) Den i artikel 13, stk. 2, i AOW omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår før den 2. august 1989, i hvilke en pensionsberettigets ægtefælle ikke var forsikret i henhold til ovennævnte lovgivning, mens den pågældende var bosat i en anden stat end Nederlandene mellem det fyldte 15. og 65. år, såfremt disse kalenderår falder sammen enten med perioder, hvor den pensionsberettigede var forsikret i henhold til den AOW, eller med kalenderår, som skal medregnes i medfør af litra a), forudsat at parret var gift med hinanden i disse perioder.
- e) Punkt 2, litra a), b), c), og d) finder hverken anvendelse på perioder, der falder sammen med:

- perioder, som kan tages i betragtning ved beregningen af pensionsrettigheder i henhold til lovgivningen om aldersdomsforsikring i en anden stat end Nederlandene, eller
- perioder, i hvilke den pågældende har oppebåret alderspension i henhold til en sådan lovgivning.

Perioder i henhold til en frivillig ordning i en anden stat medregnes ikke ved anvendelsen af dette punkt.

- f) Punkt 2, litra a), b), c) og d), finder kun anvendelse, såfremt den pensionsberettigede har været bosat i en eller flere stater i seks år efter det fyldte 59. år, og kun så længe han fortsat er bosat i en af disse stater.
- g) Uanset kapital IV i AOW har en person, som er bosat i en anden stat end Nederlandene, og hvis ægtefælle er omfattet af den tvungne forsikringsordning, ret til at tegne en frivillig forsikring i henhold til den pågældende lovgivning for perioder, hvor ægtefællen er omfattet af den tvungne forsikring.

Retten bortfalder ikke, såfremt ægtefællens tvungne forsikring ophører som følge af deres død, og såfremt den efterladte udelukkende får tilkendt pension i henhold til Algemene nabestaandenwet (almindelig lov om efterladteforsikring).

Retten til frivillig forsikring bortfalder under alle omstændigheder den dag, personen fylder 65 år.

Bidraget til den frivillige forsikring fastsættes i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af frivillige forsikringsbidrag i henhold til AOW. Hvis den frivillige forsikring følger efter en forsikringsperiode som den i punkt 2, litra b), omhandlede, fastsættes bidraget i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af tvungne forsikringsbidrag i henhold til AOW, idet den indtægt, der skal tages i betragtning, i dette tilfælde anses for at være opnået i Nederlandene.

- h) Den i punkt 2, litra g), omtalte ret gives ikke personer, som er forsikret i henhold til en anden stats lovgivning om pensions- og efterladteydelse.
- i) Enhver, som ønsker at tegne den i punkt 2, litra g), omhandlede frivillige forsikring, skal indsende en ansøgning herom til Sociale Verzekeringsbank (socialforsikringsbanken) senest et år efter, at betingelserne for optagelse i forsikringen er opfyldt.

3. Anvendelse af Algemene nabestaandenwet (ANW) (almindelig lov om efterladteforsikring)

- a) Når en efterlevende ægtefælle har ret til efterladtepension efter ANW (almindelig lov om efterladteforsikring) i henhold til protokollens artikel SSC.46, stk. 3 [Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder], beregnes pensionen i overensstemmelse med protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse].

Ved anvendelsen af disse bestemmelser anses forsikringsperioder før den 1. oktober 1959 også for at være forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til nederlandsk lovgivning, såfremt den forsikrede i de pågældende perioder efter det fyldte 15. år:

- havde bopæl i Nederlandene, eller
 - havde lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land, medens vedkommende var bosat i en anden stat, eller
 - havde beskæftigelse i en anden stat i perioder, som betragtes som forsikringsperioder i henhold til den hollandske sociale sikringsordning.
- b) Perioder, der medregnes i medfør af punkt 3, litra a), skal dog ikke tages i betragtning, når de falder sammen med tvungne forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en anden stats lovgivning om efterladtepension
- c) Ved anvendelse af protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], medregnes udelukkende forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til nederlandsk lovgivning efter det fyldte 15. år, som forsikringsperioder.
- d) Uanset artikel 63a, stk. 1, i ANW har en person, som er bosat i en anden stat end Nederlandene, og hvis ægtefælle er tvungent forsikret i henhold til ANW, ret til at tegne en frivillig forsikring i henhold til ANW, såfremt forsikringen allerede var trådt i kraft på datoen for protokollens ikrafttræden, men kun for perioder, hvor ægtefællen er omfattet af den tvungne forsikring.

Denne ret bortfalder den dag, hvor ægtefællens tvungne forsikring i henhold til ANW ophører, medmindre ægtefællens tvungne forsikring ophører som følge af deres død, og den efterladte udelukkende får tilkendt pension i henhold til ANW.

Retten til frivillig forsikring bortfalder under alle omstændigheder den dag, personen fylder 65 år.

Bidraget til den frivillige forsikring fastsættes i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af frivillige forsikringsbidrag i henhold til ANW. Hvis den frivillige forsikring følger efter en forsikringsperiode som den i punkt 2, litra b), omhandlede, fastsættes bidraget i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af tvungne forsikringsbidrag i henhold til ANW, idet den indtægt, der skal tages i betragtning, i dette tilfælde anses for at være opnået i Nederlandene.

4. Anvendelse af nederlandsk lovgivning om uarbejdsdygtighed

Ved ydelsernes beregning i henhold til enten WAO, WIA eller WAZ tager de nederlandske institutioner følgende perioder i betragtning:

- perioder med lønnet beskæftigelse og dermed ligestillede perioder, der er tilbagelagt i Nederlandene før den 1. juli 1967
- forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til WAO
- forsikringsperioder, der efter det fyldte 15. år er tilbagelagt i henhold til Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (loven om uarbejdsdygtighed), såfremt de ikke falder sammen med de forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til WAO
- forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til WAZ
- forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til WIA.

SPANIEN

1. Med henblik på anvendelsen af bestemmelserne i protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], vil de år, som arbejdstageren mangler for at kunne nå den pensionsgivende eller obligatoriske pensionsalder som fastsat i artikel 31, punkt 4, i den konsoliderede udgave af loven om statspensioner (Ley de clases pasivas del Estado), kun blive medregnet som egentlige tjenesteår for staten, hvis den pågældende på det tidspunkt, hvor den forsikringsbegivenhed, som udløser efterladtepension, indtræder, var dækket af Spaniens særlige ordning for tjenestemænd eller udøvede en virksomhed, der er integreret i ordningen, eller hvis den pågældende på det tidspunkt, hvor forsikringsbegivenheden indtraf, udøvede en virksomhed, hvor der ville have været krav om, at den pågældende var omfattet af statens særlige ordning for tjenestemænd, de væbnede styrker eller retsvæsenet, hvis virksomheden var blevet udøvet i Spanien.

2.

a) Ved anvendelse af artikel SSC.51, stk. 1, litra c), [Supplerende bestemmelser om beregning af ydelser] beregnes den spanske teoretiske ydelse på grundlag af personens faktiske bidragsbasis i årene umiddelbart forud for indbetalingen af det sidste bidrag til den spanske sociale sikring. Når der ved beregningen af pensionens basisbeløb skal tages hensyn til forsikrings- eller bopælsperioder under andre staters lovgivning, anvendes det bidragsgrundlag i Spanien, som tidsmæssigt er tættest på disse perioder, under hensyn til udviklingen i detailprisindekset.

b) Det således fastsatte pensionsbeløb forhøjes med de forhøjelser og reguleringer, der for hvert efterfølgende år beregnes for pensioner af samme art.

3. Perioder, der er tilbagelagt i en anden stat, og som skal medregnes i den særlige ordning for tjenestemænd, de væbnede styrker og retsvæsenet, vil med henblik på artikel SSC.51 [Supplerende bestemmelser om beregning af ydelser] blive behandlet på samme måde som de seneste perioder, der er tilbagelagt som tjenestemand i Spanien.

4. De ekstra beløb, der er baseret på alder, og som er omhandlet i den anden overgangsbestemmelse i den almindelige lov om social sikring, finder anvendelse på alle personer, der er berettigede til ydelser i medfør af protokollen, og for hvilke der før den 1. januar 1967 er indbetalt bidrag efter den spanske lovgivning; i medfør af protokollens artikel SSC.6 [Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold] er det ikke muligt at behandle forsikringsperioder, der

er godskrevet i en anden stat før den 1. januar 1967, på samme måde som bidrag, der er indbetalt i Spanien, udelukkende med henblik på protokollen. Den dato, der svarer til den 1. januar 1967, er den 1. august 1970 for den særlige ordning for søfarende og den 1. april 1969 for den særlige sociale sikringsordning for kulminearbejdere.

SVERIGE

1. Bestemmelserne i protokollen om sammenlægning af forsikringsperioder og bopælsperioder finder ikke anvendelse på overgangsbestemmelserne i svensk lov om ret til garantipension for personer, der er født i eller før 1937, og som har boet i Sverige i en bestemt periode, inden de ansøgte om pension (lov 2000:798).

2. Med henblik på skønsmæssig ansættelse af indkomsten for at fastsætte de fiktive indtægtsbestemte invalide- og aktivitetsgodtgørelser i henhold til kapitel 8 i Lag (1962:381) om allmän försäkring (lov om almindelig forsikring) gælder følgende:

a) Når en person i referenceperioden også har været omfattet af lovgivningen i en eller flere andre stater som følge af erhvervsaktivitet, enten som lønmodtager eller som selvstændig erhvervsdrivende, anses indkomsten i den eller de pågældende stater for at svare til den forsikrede persons gennemsnitlige bruttoindkomst i Sverige i den del af referenceperioden, der er tilbagelagt i Sverige, beregnet ved at dividere indkomsten i Sverige med antallet af år, hvor indtjeningen er foregået.

3.

a) Retten til efterladtepension i henhold til svensk lovgivning er betinget af, at afdøde har været forsikret i mindst tre ud af de fem sidste kalenderår umiddelbart forud for sin død (referenceperioden); hvis dette krav ikke er opfyldt, tages der ved beregningen af den fiktive pensionssaldo for den indtægtsbestemte efterladtepension (lov 2000:461) hensyn til forsikringsperioder, der er tilbagelagt i andre stater, som om de var tilbagelagt i Sverige. Forsikringsperioder, der er tilbagelagt i andre stater, anses for at være baseret på gennemsnittet af de indtægter i Sverige, som giver ret til pension. Hvis den pågældende person kun har tilbagelagt et pensionsgivende år i Sverige, medregnes alle forsikringsperioder i andre stater med det samme beløb.

b) Retten til enkepension i henhold til svensk lovgivning er betinget af, at der er optjent pensionspoint i mindst to ud af de fire sidste år umiddelbart forud for dødsfaldet (referenceperioden); hvis dette krav ikke er opfyldt, og den forsikrede har tilbagelagt forsikringsperioder i en anden stat i referenceperioden, skal disse år ved beregningen af de fiktive pensionspoint, der giver ret til enkepension ved dødsfald efter den 1. januar 2003, anses for at være baseret på samme pensionspoint som det år, der er tilbagelagt i Sverige.

DET FORENEDE KONGERIGE

1. I tilfælde, hvor en person i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning har ret til alderspension, såfremt

a) en tidligere ægtefælles bidrag tages i betragtning, som om de var den pågældende persons egne bidrag, eller

- b) de pågældende bidragsbetingelser opfyldes af den pågældende persons ægtefælle eller tidligere ægtefælle, og forudsat i begge tilfælde, at ægtefællen eller den tidligere ægtefælle som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende har været omfattet af lovgivningen i to eller flere stater, finder bestemmelserne i protokollens afsnit III [Særlige bestemmelser vedrørende de forskellige kategorier af ydelser], kapitel 5 [Alders- og efterladtepensioner], anvendelse ved fastsættelsen af ret til ydelser i medfør af Det Forenede Kongeriges lovgivning. I så fald skal henvisninger i protokollens afsnit III [Særlige bestemmelser vedrørende de forskellige kategorier af ydelser], kapitel 5 [Alders- og efterladtepensioner] til "forsikringsperioder" forstås som henvisninger til forsikringsperioder, der er tilbagelagt af:

- i) en ægtefælle eller tidligere ægtefælle, når ansøgningen indgives af:
 - en gift kvinde eller
 - en person, hvis ægteskab er ophørt på anden måde end på grund af ægtefælles død, eller
- ii) en tidligere ægtefælle, når ansøgningen indgives af:
 - en enkemand, som umiddelbart inden han nåede pensionsalderen ikke var berettiget til tilskud til efterladte med børn, eller
 - en enke, som umiddelbart inden hun nåede pensionsalderen, ikke er berettiget til tilskud til enker med børn, tilskud til efterladte med børn eller enkepension, eller som kun er berettiget til aldersbestemt enkepension beregnet i henhold til protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], og i den forbindelse forstås ved "aldersbestemt enkepension" en enkepension, der er forholdsmæssigt nedsat, i henhold til Social Security Contributions and Benefits Act 1992 (lov om socialsikringsbidrag og -ydelser), § 39, stk. 4.

2. Ved anvendelse af protokollens artikel SSC.8 [Ophævelse af bopælsbestemmelser] anses enhver, der i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning er berettiget til kontantydelse ved alderdom eller til efterladte, pensioner som følge af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme samt ydelser ved dødsfald, og som opholder sig på en anden stats område, for at have bopæl på denne stats område under dette ophold.

3.

- 1) Ved beregningen af lønfaktoren for fastsættelse af retten til ydelser i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning anses den pågældende for hver beskæftigelsesuge som arbejdstager, i hvilken arbejdstageren har været omfattet af en medlemsstats lovgivning, og som er begyndt inden for det pågældende indkomstskatteår i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, for at have indbetalt bidrag som arbejdstager eller haft indtægter, som der er betalt bidrag af, på grundlag af en løn svarende til to tredjedele af den for det pågældende år fastsatte højeste løngrænse.
- 2) Ved anvendelse af protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b), [Ydelsernes fastsættelse], gælder følgende:

- a) Hvis en arbejdstager i et indkomstskatteår, der begynder den 6. april 1975 eller senere, udelukkende har tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder i en medlemsstat, og anvendelsen af dette stykkes punkt 1, bevirker, at dette år regnes for et år (qualifying year), der tages i betragtning i henhold til Det Forenede Kongerige lovgivning ved anvendelse af protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b), nr. i) [Ydelsernes fastsættelse], skal de anses for at have været forsikret i 52 uger i løbet af dette år i denne medlemsstat
 - b) eftersom ethvert indkomstskatteår, der begynder den 6. april 1975 eller senere, ikke regnes for et år, der tages i betragtning (qualifying year), i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning ved anvendelse af protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b), nr. i) [Ydelsernes fastsættelse], tages forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i løbet af dette år, ikke i betragtning.
- 3) Ved omregningen af lønfaktoren til forsikringsperioder divideres den indtjeningsfaktor, der er opnået for det pågældende indkomstskatteår i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, med beløbet for den for det pågældende skatteår fastsatte laveste løngrænse. Den således fremkomne størrelse udtrykkes i hele tal, idet decimaler ikke medregnes. Det således beregnede tal skal anses som udtryk for det antal forsikringsuger, der er tilbagelagt under Det Forenede Kongeriges lovgivning i det pågældende skatteår, dog kan dette tal ikke overstige det antal uger, i hvilke vedkommende inden for dette skatteår har været omfattet af denne lovgivning.

BILAG SSC-7: GENNEMFØRELSESDDEL

AFSNIT I: ALMINDELIGE BESTEMMELSER

KAPITEL 1

Artikel SSCI.1: Definitioner

1. I dette bilag finder definitionerne i artikel SSC.1 [Definitioner] anvendelse.
2. Ud over de definitioner, der er omhandlet i stk. 1, forstås ved:
 - a) "kontaktpunkt": en enhed, der fungerer:
 - i) som et elektronisk kontaktpunkt
 - ii) med automatisk routing baseret på adressen og
 - iii) med intelligent routing baseret på software, som muliggør automatisk kontrol og routing (f.eks. en kunstig intelligens-applikation) eller menneskelig indgriben.
 - b) "forbindelsesorgan": ethvert organ, som er udpeget af den kompetente myndighed i en stat for en eller flere af de sociale sikringsgrene, der er omhandlet i protokollens artikel SSC.3 [Anvendelsesområde], som skal besvare anmodninger om oplysninger og bistand med henblik på anvendelsen af protokollen og dette bilag, og som skal udføre de opgaver, det er pålagt i henhold til afsnit IV [Finansielle bestemmelser] i dette bilag
 - c) "dokument": et sæt oplysninger, uanset mediet, som er struktureret på en sådan måde, at det kan udveksles ad elektronisk vej, og som skal meddeles videre af hensyn til anvendelsen af protokollen og dette bilag
 - d) "struktureret elektronisk dokument": ethvert struktureret dokument i et format, som er udformet til elektronisk udveksling af oplysninger mellem staterne
 - e) "fremsendelse ad elektronisk vej": fremsendelse af oplysninger ved hjælp af elektronisk databehandlingsudstyr (herunder digital komprimering), hvor der anvendes tråd, radio, optiske teknologier eller andre elektromagnetiske midler
 - f) "svig": enhver forsætlig handling eller forsætlig undladelse af at handle med det formål enten:
 - i) at modtage sociale sikringsydelser eller gøre det muligt for en anden person at modtage sociale sikringsydelser, hvis betingelserne for at komme i betragtning til sådanne ydelser i henhold til lovgivningen i den eller de pågældende stater eller protokollen ikke er opfyldt, eller
 - ii) undgå at betale socialsikringsbidrag eller gøre det muligt for en anden person at undgå at betale socialsikringsbidrag, hvis sådanne bidrag er obligatoriske i henhold til lovgivningen i den eller de pågældende stater eller protokollen.

KAPITEL 2: BESTEMMELSER OM SAMARBEJDE OG UDVEKSLING AF DATA

Artikel SSCI.2: Omfanget af og reglerne for udveksling af oplysninger mellem institutionerne

1. I forbindelse med dette bilag baseres udvekslinger af oplysninger mellem staternes myndigheder og institutioner og personer, der er omfattet af protokollen, på principperne om offentlig service, effektivitet, aktiv bistand, hurtig levering og tilgængelighed, herunder e-tilgængelighed, navnlig for handicappede og ældre.
2. Institutionerne forelægger eller udveksler straks alle oplysninger, der er nødvendige for at fastsætte og bestemme rettigheder og forpligtelser for de personer, som protokollen finder anvendelse på. Oplysningerne overføres mellem staterne enten direkte af institutionerne selv eller indirekte via forbindelsesorganerne.
3. Hvis en person ved en fejl har fremsendt oplysninger, dokumenter eller anmodninger til en institution på en anden stats område end den, hvor den institution, der er udpeget i henhold til dette bilag til protokollen, er beliggende, videresender den første institution straks de pågældende oplysninger, dokumenter eller anmodninger til den institution, der er udpeget i henhold til dette bilag, med angivelse af den dato, hvor de første gang blev fremsendt. Denne dato er bindende for sidstnævnte institution. Institutionerne i staterne skal imidlertid ikke holdes ansvarlige eller anses for at have truffet en afgørelse som følge af passivitet, fordi fremsendelsen af oplysninger, dokumenter eller anmodninger fra andre staters institutioner er blevet forsinket.
4. Når oplysninger overføres indirekte via bestemmelsesstatens forbindelsesorgan, regnes fristerne for at besvare anmodningerne fra den dato, hvor dette forbindelsesorgan modtog anmodningen, som om det var modtaget af institutionen i den pågældende stat.

Artikel SSCI.3: Omfanget af og reglerne for udveksling af oplysninger mellem de berørte personer og institutionerne

1. Staterne påser, at de fornødne oplysninger er tilgængelige for de berørte personer, så disse får oplysninger om ændringer, som følger af protokollen og dette bilag, således at de kan gøre deres rettigheder gældende. De stiller ligeledes brugervenlige tjenester til rådighed.
2. Personer, der er omfattet af protokollen, meddeler den relevante institution de oplysninger, dokumenter eller anden dokumentation, der er nødvendige for at fastslå deres eller deres familiers situation, for at fastslå eller bevare deres rettigheder og forpligtelser og for at fastlægge, hvilken lovgivning der skal anvendes, og hvilke forpligtelser der påhviler vedkommende under den pågældende lovgivning.
3. I det omfang det er nødvendigt for anvendelsen af protokollen og dette bilag, videregiver de relevante institutioner oplysningerne og udsteder dokumenterne til de berørte personer straks og under alle omstændigheder inden for de frister, der er fastlagt i den pågældende stats lovgivning.

Den pågældende institution underretter ansøgeren, der har bopæl eller opholder sig i en anden stat, om sin afgørelse enten direkte eller gennem bopæls- eller opholdsstatens forbindelsesorgan. Ved afslag på en ansøgning om ydelser skal den også angive årsagerne til afslaget samt klagemuligheder og -frister. En genpart af afgørelsen sendes til andre involverede institutioner.

Artikel SSCI.4: Formularer, dokumenter og metoder til udveksling af data

1. Uden at dette berører artikel SSCI.75 [Foreløbige bestemmelser vedrørende formularer og dokumenter] og tillæg SSCI-2 [Berettigelsesdokument] aftales strukturen, indholdet og formatet af formularer og dokumenter, der udstedes på staternes vegne med henblik på gennemførelsen af protokollen, af specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger.

2. Fremsendelsen af data mellem institutionerne eller forbindelsesorganerne kan med forbehold af godkendelse fra specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger ske via elektronisk udveksling af oplysninger om social sikring. I det omfang de formularer og dokumenter, der er omhandlet i stk. 1, udveksles via elektronisk udveksling af oplysninger om social sikring, skal de overholde de regler, der gælder for dette system.

3. Hvis fremsendelsen af oplysninger mellem institutionerne eller forbindelsesorganerne ikke sker via elektronisk udveksling af oplysninger om social sikring, anvender de relevante institutioner og forbindelsesorganer de ordninger, der er bedst egnede i hver enkelt tilfælde, og de foretrækker så vidt muligt anvendelsen af elektroniske midler.

4. I kommunikationen med de berørte personer anvender de relevante institutioner de ordninger, der er bedst egnede i hvert enkelt tilfælde, og de foretrækker så vidt muligt anvendelsen af elektroniske midler.

Artikel SSCI.5: Den juridiske værdi af dokumenter og anden dokumentation, der er udstedt i en anden stat

1. De dokumenter, der er udstedt af en stats institution, og som viser en persons situation i forbindelse med anvendelsen af protokollen og dette bilag, og anden dokumentation, på grundlag af hvilken der er udstedt dokumenter, skal accepteres af de øvrige staters institutioner, så længe de ikke er blevet trukket tilbage eller erklæret ugyldige af den stat, hvor de er udstedt.

2. Hvis der rejses tvivl om dokumentets gyldighed eller om rigtigheden af de faktiske omstændigheder, som oplysningerne i dokumentet bygger på, anmoder institutionen i den stat, der modtager dokumentet, den udstedende institution om de fornødne uddybende forklaringer og evt. om, at dokumentet trækkes tilbage. Den udstedende institution tager grundene til udstedelsen af dokumentet op til revision og trækker det om nødvendigt tilbage.

3. I medfør af stk. 2 foretager institutionen på opholds- eller bopælsstedet, hvis der rejses tvivl om de oplysninger, som de pågældende personer har fremlagt, gyldigheden af et dokument eller af underbyggende dokumentation eller om rigtigheden af de faktiske omstændigheder, som oplysningerne i dokumentet bygger på, efter anmodning fra den kompetente institution den nødvendige kontrol af disse oplysninger eller dokumenter, så vidt dette er muligt.

4. Hvis de berørte institutioner ikke når til enighed, kan sagen forelægges for specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger af de kompetente myndigheder tidligst en måned efter datoen for forelæggelsen af anmodningen fra den institution, der modtog dokumentet. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger skal tilstræbe at forlige synspunkterne inden for seks måneder efter den dato, hvor den fik sagen forelagt.

Artikel SSCI.6: Midlertidig anvendelse af en lovgivning og foreløbig tilkendelse af ydelser

1. Medmindre andet er fastsat i dette bilag, gælder det, at hvis der er uenighed mellem institutionerne eller myndighederne i to eller flere stater om, hvilken lovgivning der skal anvendes, bliver den berørte person midlertidigt omfattet af lovgivningen i en af disse stater, idet prioriteringsrækkefølgen fastsættes som følger:

- a) lovgivningen i den stat, hvor personen faktisk har lønnet beskæftigelse eller udøver selvstændig virksomhed, forudsat at den lønnede beskæftigelse eller den selvstændige virksomhed kun udøves i én stat

- b) lovgivningen i den stat, hvor personen har bopæl, hvis personen har lønnet beskæftigelse eller udøver selvstændig virksomhed i to eller flere stater og udøver en del af sin virksomhed i bopælsstaten, eller hvis vedkommende hverken har lønnet beskæftigelse eller udøver selvstændig virksomhed
- c) i alle andre tilfælde lovgivningen i den stat, hvis lovgivning der først blev anmodet om anvendelse af, hvis personen udøver sin virksomhed i to eller flere stater.

2. I tilfælde af uenighed mellem institutionerne eller myndighederne i to eller flere stater med hensyn til, hvilken institution der skal udrede natural- eller kontantydelse, modtager den pågældende, som ville kunne gøre krav på ydelser, hvis en sådan uenighed ikke forelå, foreløbige ydelser efter den lovgivning, der gælder for institutionen på den pågældendes bopælssted, eller — hvis den pågældende ikke er bosat på en af de berørte staters område — efter den lovgivning, der gælder for den institution, hvortil anmodningen først blev indgivet.

3. Hvis de berørte institutioner eller myndigheder ikke når til enighed, kan sagen forelægges for specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger af en part tidligst en måned efter den dato, hvor uenigheden som nævnt i stk. 1 eller 2 opstod. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger skal søge at forlige synspunkterne inden for seks måneder efter den dato, hvor den fik sagen forelagt.

4. Hvis det enten fastslås, at den lovgivning, der skal anvendes, ikke er den lovgivning, der gælder i den stat, hvor den midlertidige optagelse i en forsikringsordning har fundet sted, eller at den institution, der har tilkendt de foreløbige ydelser, ikke var den kompetente institution, anses den institution, der fastslås som kompetent, for at være dette med tilbagevirkende kraft, som om der ikke havde været nogen uenighed, senest enten fra den dato, hvor den midlertidige optagelse begyndte, eller fra den første foreløbige tilkendelse af de pågældende ydelser.

5. Om nødvendigt regulerer den institution, der fastslås som kompetent, og den institution, der har udbetalt kontantydelse foreløbigt eller har modtaget bidrag foreløbigt, den pågældende persons økonomiske situation med hensyn til foreløbigt betalte kontantbidrag og -ydelser i overensstemmelse med afsnit IV, kapitel 2 [Tilbagesøgning af fejlagtigt udbetalte ydelser, tilbagebetaling af foreløbige udbetalinger og bidrag, modregning og bistand ved inddrivelse af fordringer], i dette bilag.

Naturliydelser, der tilkendes foreløbigt af en institution efter stk. 2, refunderes af den kompetente institution efter afsnit IV [Finansielle bestemmelser] i dette bilag.

Artikel SSCI.7: Foreløbig beregning af ydelser og bidrag

1. Medmindre andet er fastsat i dette bilag, gælder det, at hvis en person er berettiget til en ydelse eller skal betale et bidrag efter protokollen, og den kompetente institution ikke råder over alle de oplysninger om situationen i en anden stat, der er nødvendige for at foretage den endelige beregning af ydelsens eller bidragets størrelse, tilkender denne institution efter anmodning fra den berørte person ydelsen eller beregner bidraget på foreløbig basis, hvis en sådan beregning er mulig på grundlag af de oplysninger, den pågældende institution har til sin rådighed.

2. Der foretages en ny beregning af ydelsen eller bidraget, når al den nødvendige dokumentation eller alle de nødvendige dokumenter er forelagt den pågældende institution.

KAPITEL 3: ANDRE ALMINDELIGE BESTEMMELSER OM ANVENDELSEN AF PROTOKOLLEN

Artikel SSCI.8: Andre procedurer aftalt mellem myndigheder og institutioner

1. To eller flere stater eller deres kompetente myndigheder kan aftale andre procedurer end dem, der er fastsat i dette bilag, forudsat at sådanne procedurer ikke forringer de berørte personers rettigheder eller forpligtelser.
2. Alle aftaler, der indgås med henblik herpå, meddeles specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger og opføres i tillæg SSCI-1 [Gennemførelsesbestemmelser til bilaterale aftaler, som forbliver i kraft, og andre bilaterale gennemførelsesaftaler].
3. Bestemmelser i gennemførelsesaftaler, der er indgået mellem to eller flere stater med samme formål som, eller som svarer til dem, der er omhandlet i stk. 2, og som er i kraft dagen før denne aftale ikrafttræden, finder fortsat anvendelse med henblik på forbindelserne mellem disse stater, forudsat at de også er indeholdt i tillæg SSCI-1 [Gennemførelsesbestemmelser til bilaterale aftaler, som forbliver i kraft, og andre bilaterale gennemførelsesaftaler].

Artikel SSCI.9: Forbud mod dobbeltydelser

Uanset hvad der måtte være fastsat i andre bestemmelser i protokollen, gælder det, at når de ydelser, der kan kræves udbetalt efter lovgivningen i to eller flere stater, samtidigt nedsættes, inddrages midlertidigt eller bortfalder, divideres de ydelsesbeløb, som ikke udbetales ved en streng anvendelse af de i de berørte staters lovgivning fastsatte bestemmelser om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, med det antal ydelser, som skal nedsættes, inddrages midlertidigt eller bortfalde.

Artikel SSCI.10: Elementer til brug ved fastsættelse af bopæl

1. Hvis der er uenighed mellem institutioner i to eller flere stater om fastsættelse af bopælen for en person, der er omfattet af protokollen, fastsætter de pågældende institutioner ved fælles aftale, hvor den pågældende persons interessecenter er, på grundlag af en samlet vurdering af alle tilgængelige oplysninger om relevante forhold, der i givet fald bl.a. kan omfatte:
 - a) varigheden og kontinuiteten af personens tilstedeværelse på de berørte staters område
 - b) den pågældende persons situation, herunder:
 - i) arten af og de specifikke forhold i forbindelse med den virksomhed, der udøves, navnlig det sted, hvor denne virksomhed sædvanligvis udøves, virksomhedens faste karakter og en arbejdskontrakts varighed
 - ii) vedkommendes familiemæssige situation og familiemæssige bånd
 - iii) udøvelsen af ulønnet virksomhed
 - iv) når det drejer sig om studerende, deres indtægtskilde
 - v) den berørtes boligsituation, især hvor fast den er
 - vi) den stat, hvor den pågældende anses for at have skattemæssig bopæl.
2. Hvis de berørte institutioner ikke kan nå til enighed under hensyntagen til de forskellige kriterier baseret på relevante kendsgerninger i stk. 1, betragtes den pågældende persons hensigt,

som den fremgår af sådanne kendsgerninger og omstændigheder, bl.a. årsagerne til, at den pågældende er flyttet, som afgørende ved fastsættelsen af vedkommendes faktiske bopælssted.

3. En studerende, der rejser til en anden stat for at gennemføre et fuldtidsstudium, anses ikke for at have sit interessecenter i studielandet under hele sit studie i det pågældende land, uden at dette berører muligheden for at afbevise denne formodning.

4. Stk. 3 finder tilsvarende anvendelse på den studerendes familiemedlemmer.

Artikel SSCI.11: Sammenlægning af perioder

1. Ved anvendelsen af artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder] henvender den kompetente institution sig til institutionerne i de stater, hvis lovgivning den pågældende person også var undergivet, for at få fastlagt alle de perioder, der er tilbagelagt efter deres lovgivning.

2. De respektive forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, eller perioder med selvstændig virksomhed eller bopælsperioder, hvor den pågældende har været underlagt en stats lovgivning, lægges til de perioder, hvor den pågældende har været underlagt enhver anden stats lovgivning, for så vidt det er nødvendigt ved anvendelsen af artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder], og forudsat at disse perioder ikke er helt eller delvis sammenfaldende.

3. Når en forsikrings- eller bopælsperiode, hvor den pågældende har været underlagt en stats lovgivning om en tvungen forsikring, falder sammen med en forsikringsperiode, hvor den pågældende har været underlagt en anden stats lovgivning om en frivillig forsikring eller en frivillig fortsat forsikring, medregnes alene den periode, som er tilbagelagt efter den tvungne forsikring.

4. Når en forsikrings- eller bopælsperiode, der ikke er en ligestillet periode, hvor den pågældende har været underlagt en stats lovgivning, er sammenfaldende med en tilsvarende periode, hvor den pågældende har været underlagt en anden stats lovgivning, medregnes alene den periode, som ikke er en ligestillet periode.

5. En efter lovgivningen i to eller flere stater ligestillet periode skal alene medregnes af institutionen i den stat, i henhold til hvis lovgivning forsikringstageren senest har været tvungent forsikret forud for den nævnte periode. Hvis den pågældende person ikke var tvungent forsikret efter lovgivningen i en stat forud for den nævnte periode, medregnes denne af institutionen i den stat, i hvilken den pågældende første gang efter den nævnte periode blev tvungent forsikret.

6. Hvis det tidsrum, hvor den pågældende i visse forsikrings- eller bopælsperioder har været underlagt en stats lovgivning, ikke kan fastslås med bestemthed, antages det, at disse perioder ikke falder sammen med forsikrings- eller bopælsperioder, hvor den pågældende har været underlagt en anden stats lovgivning, og de skal, hvis det er fordelagtigt, medregnes ved sammenlægning af perioder, for så vidt de med rimelighed kan komme i betragtning i dette øjemed.

Artikel SSCI.12: Regler for omregning af perioder

1. Hvis perioder, hvor den pågældende har været underlagt en stats lovgivning, udtrykkes i andre tidsenheder end dem, der anvendes i en anden stats lovgivning, sker den for sammenlægningen nødvendige omregning i henhold til artikel SSC.7 [Sammenlægning af perioder], efter følgende regler:

a) den periode, der skal anvendes som grundlag for omregningen, meddeles af institutionen i den stat, hvis lovgivning den pågældende var underlagt i perioden

- b) hvis der er tale om ordninger, hvor perioderne udtrykkes i dage, sker omregningen fra dage til andre enheder og omvendt og mellem forskellige ordninger baseret på dage, efter følgende tabel:

Ordning baseret på	1 dag svarer til	1 uge svarer til	1 måned svarer til	1 kvartal svarer til	Højeste antal dage i et kalenderår
5 dage	9 timer	5 dage	22 dage	66 dage	264 dage
6 dage	8 timer	6 dage	26 dage	78 dage	312 dage
7 dage	6 timer	7 dage	30 dage	90 dage	360 dage

- c) hvis der er tale om ordninger, hvor perioderne udtrykkes i andre enheder end dage
- i) svarer tre måneder eller 13 uger til et kvartal og omvendt
 - ii) svarer et år til fire kvartaler, 12 måneder eller 52 uger og omvendt
 - iii) ved omregning af uger til måneder og omvendt omregnes uger og måneder til dage i overensstemmelse med omregningsreglerne for ordninger baseret på seks dage i tabellen i litra b);
- d) hvis der er tale om perioder udtrykt i brøkdele, omregnes disse tal til den nærmeste mindre, hele enhed efter reglerne i litra b) og c). Brøkdele af år omregnes til måneder, medmindre den pågældende ordning er baseret på kvartaler;
- e) hvis resultatet af omregningen i henhold til dette stykke er en brøkdel af en enhed, anvendes den nærmeste højere, hele enhed som resultat af omregningen i henhold til dette stykke.

2. Anvendelsen af stk. 1 kan ikke medføre, at der for samtlige de i et kalenderår tilbagelagte perioder medregnes et tidsrum, der i alt overstiger antallet af dage i den sidste kolonne i skemaet i stk. 1, litra b), 52 uger, 12 måneder eller fire kvartaler.

Hvis de perioder, der skal omregnes, svarer til det maksimale antal årlige perioder i henhold til lovgivningen i den stat, hvor de er tilbagelagt, kan anvendelsen af stk. 1 ikke inden for et kalenderår medføre perioder, der er kortere end det mulige maksimale årlige antal perioder, der er fastsat i henhold til den pågældende lovgivning.

3. Omregningen skal foretages enten på én gang for alle de perioder, der meddeles som det samlede antal, eller for hvert enkelt år, hvis perioderne meddeles fra år til år.

4. Når en institution meddeler perioder udtrykt i dage, skal den samtidig oplyse, om den ordning, den administrerer, er baseret på fem dage, seks dage eller syv dage.

AFSNIT II: FASTLÆGGELSE AF, HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES

Artikel SSCI.13: Nærmere oplysninger om artikel SSC.11 [Udstationerede arbejdstagere] og SSC.12 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område] i protokollen

1. Ved anvendelsen af artikel SSC.11, stk. 1, litra a) [Udstationerede arbejdstagere], kan en "person, der har lønnet beskæftigelse i en stat på vegne af en arbejdsgiver, som normalt udøver sin virksomhed i denne medlemsstat, og som af denne arbejdsgiver udsendes i en anden stat", være en person, som ansættes med henblik på at blive udsendt til en anden stat, forudsat at den pågældende person umiddelbart inden ansættelsesforholdets begyndelse allerede er omfattet af lovgivningen i den stat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret.
2. Ved anvendelsen af artikel SSC.11, stk. 1, litra a) [Udstationerede arbejdstagere], henviser ordene »som normalt udøver sin virksomhed i denne medlemsstat« til en arbejdsgiver, der normalt udøver omfattende virksomhed, der ikke blot er intern forvaltning, i den stat, hvor vedkommende er etableret, idet der tages hensyn til alle kriterier, der karakteriserer den virksomhed, der udøves af den pågældende virksomhed. De relevante kriterier skal tilpasses hver enkelt arbejdsgivers særlige karakteristika og det reelle indhold af den virksomhed, der udøves.
3. Ved anvendelsen af artikel SSC.11, stk. 1, litra b) [Udstationerede arbejdstagere], forstås ved "en person, der normalt udøver selvstændig virksomhed" en person, der sædvanligvis udøver omfattende virksomhed på den stats område, hvor vedkommende er etableret. Vedkommende skal navnlig have udøvet sin virksomhed i nogen tid forud for den dato, hvor vedkommende ønsker at drage fordel af bestemmelserne i den nævnte artikel, og under enhver periode med midlertidig virksomhed i en anden medlemsstat skal vedkommende fortsat opfylde betingelserne for at udøve sin virksomhed i den medlemsstat, hvor vedkommende er etableret, for at virksomheden kan fortsættes, når vedkommende vender tilbage.
4. Ved anvendelsen af artikel SSC.11, stk. 1, litra b) [Udstationerede arbejdstagere], er kriteriet for at fastslå, om den virksomhed, en selvstændig erhvervsdrivende skal udøve i en anden stat, er en "lignende" virksomhed i forhold til den normalt udøvede selvstændige virksomhed, aktivitetens reelle indhold og ikke det, at den af den anden stat måtte være betegnet som lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.
5. Ved anvendelsen af artikel SSC.12, stk. 1 og 5 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område], i protokollen forstås ved en person, der "normalt udøver lønnet beskæftigelse i en eller flere medlemsstater samt i Det Forenede Kongerige eller i to eller flere medlemsstater, en person, der samtidig eller skiftevis udøver en eller flere særskilte former for virksomhed for den samme virksomhed eller arbejdsgiver eller for forskellige virksomheder eller arbejdsgivere.
6. I forbindelse med protokollens artikel SSC.12, stk. 1 og 5 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område], er et flyve- eller kabinebesætningsmedlem, som normalt udøver passager- eller luftfragttjenester i to eller flere stater, omfattet af lovgivningen i den stat, hvor "hjemmebasen", jf. artikel SSC.1 [Definitioner], i protokollen, er beliggende.
7. Der ses bort fra marginale aktiviteter ved fastlæggelsen af, hvilken lovgivning der finder anvendelse i henhold til artikel SSC.12 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område] i protokollen. Artikel SSCI.15 [Procedure for anvendelse af artikel SSC.12] i dette bilag finder anvendelse på alle tilfælde i henhold til denne artikel.
8. Med henblik på anvendelsen af protokollens artikel SSC.12, stk. 2 og 6 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere medlemsstaters område], forstås ved en person, der "normalt udøver

selvstændig virksomhed" "i en eller flere medlemsstater samt i Det Forenede Kongerige" eller i "to eller flere medlemsstater", navnlig en person, der samtidig eller skiftevis udøver en eller flere særskilte former for selvstændig virksomhed, uanset denne selvstændige virksomheds art, i sådanne stater.

9. For at kunne sondre mellem den virksomhed, der udøves i henhold til stk. 5 og 8, og de tilfælde, der er beskrevet i protokollens artikel SSC.11, stk. 1 [Udstationerede arbejdstagere], er varigheden af den virksomhed, der udøves i en eller flere andre stater, afgørende (om den har varig karakter, ad hoc-karakter eller midlertidig karakter). Der skal i den sammenhæng foretages en samlet vurdering af alle relevante forhold, herunder navnlig, når det drejer sig om en arbejdstager, arbejdsstedet, således som det er fastsat i arbejdskontrakten.

10. Ved anvendelsen af protokollens artikel SSC.12, stk. 1, 2, 5 og 6 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område] udøves "en væsentlig del af beskæftigelsen/virksomheden" i en stat, når en kvantitativt væsentlig del af alle arbejdstagerens eller den selvstændige erhvervsdrivendes aktiviteter udøves i den pågældende stat, uden at det nødvendigvis drejer sig om hovedparten af disse aktiviteter.

11. For at afgøre, om en væsentlig del af aktiviteten udøves i en stat, tages følgende vejledende kriterier i betragtning:

- a) ved lønnet beskæftigelse: arbejdstid eller løn, og
- b) ved selvstændig virksomhed: omsætning, arbejdstid, antallet af leverede tjenesteydelser eller indtægt.

I forbindelse med en samlet vurdering gælder det, at når mindre end 25 % med hensyn til ovennævnte kriterier er opfyldt, indikerer dette, at en væsentlig del af aktiviteten ikke udøves i den pågældende stat.

12. Ved anvendelsen af artikel SSC.12, stk. 2, litra b) [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område], i protokollen fastlægges en selvstændig erhvervsdrivendes "interessecenter", ved at samtlige aspekter af vedkommendes erhvervsmæssige virksomhed tages i betragtning, herunder navnlig det sted, hvor den pågældendes faste og permanente forretningssted er beliggende, virksomhedens sædvanlige karakter eller varighed, antallet af leverede tjenesteydelser og den pågældendes hensigter, således som de fremgår af omstændighederne.

13. Når det skal afgøres, hvilken lovgivning der finder anvendelse i henhold til stk. 10, 11 og 12, tager de berørte institutioner den forventede situation i de næstfølgende 12 kalendermåneder i betragtning.

14. Hvis en person har lønnet beskæftigelse i to eller flere stater for en arbejdsgiver, der er etableret uden for staternes område, og hvis vedkommende er bosat i en stat uden at udøve væsentlig aktivitet der, er vedkommende omfattet af lovgivningen i bopælsstaten.

Artikel SSCI.14: Procedurer ved anvendelse af artikel SSC.10, stk. 3, litra b), og artikel SSC.10, stk. 4, [Generelle regler] og artikel SSC.11 [Udstationerede arbejdstagere] i protokollen (om meddelelse af oplysninger til de berørte institutioner)

1. Hvis en person udøver sin aktivitet i en anden stat end den kompetente stat, underretter arbejdsgiveren eller den berørte person, hvis det drejer sig om en person, der ikke har lønnet beskæftigelse, den kompetente institution i den stat, hvis lovgivning finder anvendelse, om muligt på forhånd, jf. dog artikel SSCI.15 [Procedure for anvendelse af artikel SSC.12] i dette bilag. Denne

institution udsteder den i artikel SSCI.16, stk. 2 [Underretning af berørte personer og arbejdsgivere], i dette bilag omhandlede attest til den berørte person og stiller straks oplysninger om, hvilken lovgivning der finder anvendelse på den berørte person i henhold til artikel SSC.10, stk. 3, litra b) [Generelle regler] eller artikel SSC.11 [Udstationerede arbejdstagere] i protokollen, til rådighed for den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i den stat, hvor aktiviteten udøves.

2. En arbejdsgiver som omhandlet i artikel SSC.10, stk. 4 [Generelle regler], i protokollen, der har en arbejdstager om bord på et skib, der fører en anden stats flag, skal underrette den kompetente institution i den stat, hvis lovgivning finder anvendelse, herom, om muligt på forhånd. Denne institution stiller straks oplysninger om, hvilken lovgivning der finder anvendelse på den berørte person i henhold til artikel SSC.10, stk. 4 [Generelle regler], til rådighed for den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i den stat, hvis flag føres af det skib, på hvilket arbejdstageren skal udøve aktiviteten.

Artikel SSCI.15: Procedure for anvendelse af artikel SSC.12 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område] i protokollen

1. En person, der udøver virksomhed i to eller flere stater, eller hvor artikel SSC.12, stk. 5 eller 6 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område], finder anvendelse, underretter den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i bopælsstaten, herom.

2. Den udpegede institution på bopælsstedet fastlægger straks, hvilken lovgivning der finder anvendelse på den pågældende person, under hensyntagen til artikel SSC.12 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område], i protokollen og artikel SSCI.13 [Nærmere oplysninger om artikel SSC.11 [Udstationerede arbejdstagere] og SSC.12 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område]] i dette bilag. Denne første fastlæggelse er midlertidig. Institutionen underretter de udpegede institutioner i de enkelte stater, hvor aktiviteten udøves, om den midlertidige fastlæggelse.

3. Den midlertidige fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes, jf. stk. 2, bliver endelig senest to måneder efter, at de institutioner, som er udpeget af de kompetente myndigheder i de pågældende stater, er blevet underrettet herom i overensstemmelse med stk. 2, medmindre det allerede er endeligt fastlagt i henhold til stk. 4, hvilken lovgivning der skal anvendes, eller mindst en af de pågældende institutioner inden udgangen af tomånedersperioden meddeler den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i bopælsstaten, at den endnu ikke kan godkende fastlæggelsen eller er uenig heri.

4. Såfremt der på grund af usikkerhed om, hvilken lovgivning der skal anvendes, må optages kontakter mellem institutionerne eller myndighederne i en eller flere medlemsstater og Det Forenede Kongerige efter anmodning fra en eller flere af de institutioner, der er udpeget af de kompetente myndigheder i den/de berørte stat(er), eller fra de kompetente myndigheder selv, fastlægges det ved fælles aftale, hvilken lovgivning der skal gælde for den pågældende, under hensyntagen til artikel SSC.12 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område] i protokollen og de relevante bestemmelser i artikel SSC.13 [Nærmere oplysninger om artikel SSC.11 [Udstationerede arbejdstagere] og SSC.12 [Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere staters område]] i dette bilag.

Er der uenighed mellem de berørte institutioner eller kompetente myndigheder, søger de pågældende organer at nå til enighed i overensstemmelse med ovennævnte betingelser og artikel SSCI.6 [Midlertidig anvendelse af en lovgivning og foreløbig tilkendelse af ydelser] i dette bilag.

5. Den kompetente institution i den stat, hvis lovgivning er fastlagt til at skulle anvendes midlertidigt eller endeligt, underretter straks den pågældende person herom.

6. Hvis den pågældende person undlader at afgive de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, finder denne artikel anvendelse på initiativ af den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i bopælsstaten, så snart denne institution har fået underretning om den pågældendes situation, eventuelt via en anden berørt institution.

Artikel SSCI.16: Underretning af berørte personer og arbejdsgivere

1. Den kompetente institution i den stat, hvis lovgivning skal anvendes i henhold til afsnit II [Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes] i protokollen, underretter den berørte person og, hvis det er relevant, dennes arbejdsgiver(e) om de forpligtelser, der er indeholdt i den pågældende lovgivning. Institutionen yder dem den fornødne bistand til at overholde de formaliteter, der foreskrives af den pågældende lovgivning.

2. Efter anmodning fra den berørte person eller arbejdsgiveren attesterer den kompetente institution i den stat, hvis lovgivning skal anvendes i medfør af en bestemmelse i afsnit II [Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes] i protokollen, at sådan lovgivning finder anvendelse med angivelse af evt. slutdato og betingelser.

Artikel SSCI.17: Samarbejde mellem institutioner

1. De relevante institutioner sender den kompetente institution i den stat, hvis lovgivning finder anvendelse på en person i henhold til afsnit II [Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes] i protokollen, de nødvendige oplysninger til fastsættelse af den dato, fra hvilken denne lovgivning finder anvendelse, og de bidrag, som den pågældende og dennes arbejdsgiver(e) har pligt til at indbetale i henhold til denne lovgivning.

2. Den kompetente institution i den stat, hvis lovgivning finder anvendelse på en person i henhold til afsnit II [Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes] i protokollen, stiller oplysninger om, fra hvilken dato denne lovgivning finder anvendelse, til rådighed for den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i den stat, hvis lovgivning den pågældende sidst har været omfattet af.

Artikel SSCI.18: Samarbejde i tilfælde af tvivl om udstedte dokumenters gyldighed, hvad angår den gældende lovgivning

1. Hvis der rejses tvivl om gyldigheden af et dokument, som viser en persons situation i forbindelse med den gældende lovgivning, eller om rigtigheden af de faktiske omstændigheder, som dokumentet bygger på, anmoder institutionen i den stat, der modtager dokumentet, den udstedende institution om de fornødne uddybende forklaringer og eventuelt om, at dokumentet trækkes tilbage eller berigtiges. Den anmodende institution begrundes sin anmodning og fremlægger den relevante dokumentation, der gav anledning til anmodningen.

2. Ved modtagelsen af en sådan anmodning genovervejer den udstedende institution grundene til udstedelsen af dokumentet og trækker det om nødvendigt tilbage eller berigtiger det senest 30 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen, hvis der opdages en fejl. Tilbagetrækningen eller berigtigelsen har tilbagevirkende kraft. Er der imidlertid risiko for, at konsekvenserne vil være uforholdsmæssige, og navnlig for, at en person mister sin status som forsikringstager i hele eller dele af den relevante periode i den/de berørte stat(er), skal staterne overveje at anvende en mere forholdsmæssig ordning. Hvis den tilgængelige dokumentation giver

den udstedende institution belæg for at konstatere, at ansøgeren, som indgav dokumentet, har begået svig, trækker den straks og med tilbagevirkende kraft dokumentet tilbage eller berigtiger det.

AFSNIT III: SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR DE FORSKELLIGE KATEGORIER AF YDELSER

KAPITEL 1: YDELSER VED SYGDOM OG MODERSKAB OG DERMED LIGESTILLEDE YDELSER VED FADERSKAB

Artikel SSCI.19: Almindelige gennemførelsesbestemmelser

1. De kompetente myndigheder eller institutioner sikrer, at alle nødvendige oplysninger om procedurer og betingelser for udredning af naturalydelser gøres tilgængelige for forsikringstagerne, når sådanne ydelser modtages i en anden stat end den stat, hvor den kompetente institution er beliggende.
2. Uanset protokollens artikel SSC.6, litra a) [Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold], kan en stat kun blive ansvarlig for udgifterne til ydelser i overensstemmelse med protokollens artikel SSC.20 [Pensionsansøgere], hvis forsikringstageren enten har ansøgt om pension i henhold til denne stats lovgivning eller i overensstemmelse med artikel SSC.21 [Ret til naturalydelser efter bopælsstatens lovgivning] til SSC.27 [Bidrag, der påhviler pensionister] i protokollen, hvis forsikringstageren modtager pension i henhold til denne stats lovgivning.

Artikel SSCI.20: Bestemmelser om, hvilken ordning der skal finde anvendelse i tilfælde, hvor der er mere end én ordning i bopæls- eller opholdsstaten

Såfremt lovgivningen i bopæls- eller opholdsstaten omfatter mere end én forsikringsordning for sygdom, moderskab eller faderskab for mere end én kategori af forsikrede, er det lovgivningen vedrørende den almindelige ordning for arbejdstagere, der skal anvendes i forbindelse med protokollens artikel SSC.15 [Bopæl i en anden stat end den kompetente stat], SSC.17, stk. 1 [Ophold uden for den kompetente stat], SSC.18 [Rejse med det formål at opnå naturalydelser — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsmedlemsstaten], SSC.20 [Pensionsansøgere], SSC.22 [Ingen ret til naturalydelser efter bopælsstatens lovgivning] og SSC.24 [Familiemedlemmer, der er bosat i en anden stat end den, hvor pensionisten er bosat].

Artikel SSCI.21: Bopæl i en anden stat end den kompetente stat

Procedure og rettighedernes rækkevidde

1. Ved anvendelsen af protokollens artikel SSC.15 [Ophold uden for den kompetente stat] er forsikringstageren eller dennes familiemedlemmer forpligtet til straks at lade sig registrere hos bopælsstedets institution. Vedkommendes ret til naturalydelser i bopælsstaten attesteres ved et dokument udstedt af den kompetente institution på anmodning af forsikringstageren eller på anmodning af bopælsstedets institution.

2. Det dokument, der er omhandlet i stk. 1, forbliver gyldigt, indtil den kompetente institution underretter bopælsstedets institution om, at det er annulleret.

Bopælsstedets institution underretter den kompetente institution om enhver registrering i henhold til stk. 1 og om enhver ændring eller annullering af denne registrering.

3. Denne artikel finder tilsvarende anvendelse på de personer, der er omhandlet i protokollens artikel SSC.20 [Pensionsansøgere], SSC.22 [Ingen ret til naturalydelser i henhold til lovgivningen i bopælsstaten], SSC.23 [Pensioner i henhold til lovgivningen i en eller flere andre stater end bopælsstaten, hvor der er ret til naturalydelser i sidstnævnte stat] og SSC.24 [Familiemedlemmer, der er bosat i en anden stat end den, hvor pensionisten er bosat].

Refusion

4. Hvis en person og/eller dennes familiemedlemmer:

- a) har fået udstedt det i stk. 1 omhandlede dokument
- b) har registreret dette dokument hos bopælsstedets institution i overensstemmelse med stk. 1 og
- c) der er betalt en sygesikringsafgift af eller på vegne af personen eller dennes familiemedlemmer til bopælsstaten som led i en ansøgning om tilladelse til indrejse, ophold, arbejde eller bopæl i den pågældende stat

denne person eller dennes familiemedlemmer kan anmode bopælsstatens institution om refusion (alt efter omstændighederne helt eller delvist) af den betalte sygesikringsafgift.

4. Hvis en anmodning indgives i overensstemmelse med stk. 1, fastslår bopælsstatens institution denne anmodning inden for tre kalendermåneder regnet fra den dag, hvor anmodningen blev modtaget, og den foretager en eventuel refusion i overensstemmelse med denne artikel.

5. Hvis gyldighedsperioden for det i stk. 1 omhandlede dokument er kortere end det tidsrum, for hvilket sundhedsafgiften er betalt, kan refusionsbeløbet ikke overstige den andel af sygesikringsafgiften, der svarer til den periode, for hvilken dokumentet var udstedt.

6. Hvis sygesikringsafgiften er betalt af en anden person på vegne af en person, der er omfattet af denne artikel, kan der ydes refusion til denne anden person.

Artikel SSCI.22: Ophold i en anden stat end den kompetente stat

Procedure og rettighedernes rækkevidde

1. Ved anvendelse af protokollens artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat] forelægger forsikringstageren behandleren i opholdsstaten et berettigelsesdokument udstedt af den kompetente institution, hvorefter det fremgår, at vedkommende er berettiget til naturalydelser. Hvis forsikringstageren ikke er i besiddelse af et sådant dokument, retter opholdsstedets institution efter anmodning, eller hvis det i øvrigt er nødvendigt, henvendelse til den kompetente institution for at fremskaffe et.

2. Dokumentet attesterer, at den forsikrede person er berettiget til naturalydelser på de betingelser, der er fastsat i protokollens artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat], på samme vilkår, som gælder for de personer, der er forsikret i henhold til opholdsstatens lovgivning, og at vedkommende opfylder kravene i tillæg SSCI.2.

3. De naturalydelser, der er omhandlet i protokollens artikel SSC.17, stk. 1, [Ophold uden for den kompetente stat], henviser til de naturalydelser, der tilkendes i opholdsstaten i henhold til dennes lovgivning, og som bliver nødvendige af lægelige grunde for at forhindre, at forsikringstageren inden det planlagte opholds ophør bliver tvunget til at vende tilbage til den kompetente stat for dér at modtage den nødvendige behandling.

Procedure og bestemmelser vedrørende overtagelse og refusion af naturalydelser

4. Hvis forsikringstageren reelt helt eller delvist har afholdt udgifterne til naturalydelser, der er udredt i henhold til protokollens artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat], og hvis den

lovgivning, der anvendes af opholdsstedets institution, giver en forsikringstager mulighed for refusion af disse udgifter, kan vedkommende sende en refusionsansøgning til opholdsstedets institution. I dette tilfælde refunderer denne institution direkte forsikringstageren det beløb, der svarer til udgifterne til ydelserne inden for de rammer og refusionssatsbestemmelser, der er fastlagt i den lovgivning, som institutionen anvender.

5. Hvis der ikke er anmodet om udgiftsrefusion direkte fra opholdsstedets institution, får den pågældende refunderet de afholdte udgifter af den kompetente institution i overensstemmelse med de refusionssatser, der administreres af opholdsstedets institution, eller de beløb, som opholdsstedets institution ville have fået refunderet, hvis dette bilag, artikel SSCI.47 [Principper], til protokollen havde fundet anvendelse i det pågældende tilfælde.

Opholdsstedets institution skal efter anmodning give den kompetente institution alle nødvendige oplysninger om disse satser eller beløb.

6. Uanset stk. 5 kan den kompetente institution refundere de udgifter, der er afholdt inden for de rammer og refusionssatsbestemmelser, der er fastlagt i den lovgivning, som institutionen anvender, forudsat at forsikringstageren har givet sit samtykke til, at denne bestemmelse anvendes.

7. Hvis opholdsstatens lovgivning ikke indeholder bestemmelser om refusion i henhold til stk. 4 og 5 i det pågældende tilfælde, kan den kompetente institution refundere udgifterne inden for de rammer og refusionssatsbestemmelser, der er fastlagt i den lovgivning, som institutionen anvender, uden forsikringstagerens samtykke.

8. Refusionen til forsikringstageren må under alle omstændigheder ikke overstige de udgifter, som vedkommende har afholdt.

9. Hvor det drejer sig om betydelige udgifter, kan den kompetente institution yde forsikringstageren et passende forskud, så snart vedkommende har indgivet refusionsansøgningen til den nævnte institution.

Familiemedlemmer

10. Stk. 1-9 finder tilsvarende anvendelse på en forsikringstagers familiemedlemmer.

Godtgørelse til studerende

11. Hvis en person:

- a) har et gyldigt berettigelsesdokument som omhandlet i tillæg SSCI-2, som er udstedt af den kompetente institution
- b) er optaget på en videregående uddannelsesinstitution i en anden stat ("studielandet") end den kompetente stat for som primær aktivitet at følge et studieprogram på fuld tid på en videregående uddannelsesinstitution med henblik på at opnå et bevis for en højere uddannelse, der er anerkendt af den pågældende stat, herunder eksamensbevis, certifikat eller doktorgrad, der også kan omfatte forberedelseskurser til disse uddannelser i overensstemmelse med national ret eller obligatoriske praktikforløb
- c) ikke udøver eller ikke har udøvet lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i studielandet i den periode, som sygesikringsafgiften vedrører, og

- d) den pågældende person har eller på dennes vegne er der betalt en sygesikringsafgift til studielandet som led i en ansøgning om tilladelse til indrejse, ophold eller bopæl for at følge et studieprogram på fuld tid i den pågældende stat

denne person kan anmode studielandets institution om refusion (alt efter omstændighederne helt eller delvist) af den betalte sygesikringsafgift.

12. Hvis en anmodning indgives i overensstemmelse med stk. 11, behandler og afregner studielandets institution denne anmodning inden for en rimelig frist, dog højst seks kalendermåneder regnet fra den dag, hvor anmodningen blev modtaget, og den foretager en eventuel refusion i overensstemmelse med denne artikel.

13. Hvis gyldighedsperioden for det i stk. 11, litra a), omhandlede berettigelsesdokument er kortere end det tidsrum, for hvilket sygesikringsafgiften er betalt, refunderes sygesikringsafgiften svarende til det beløb, som skal betales for den periode, i hvilken det pågældende dokument er gyldigt.

14. Hvis sygesikringsafgiften er betalt af en anden person på vegne af en person, der er omfattet af denne artikel, kan der ydes refusion til denne anden person.

15. Bestemmelserne i stk. 11-14 finder tilsvarende anvendelse på den pågældende persons familiemedlemmer.

16. Denne artikel træder i kraft 12 måneder efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

17. En person, der opfyldte betingelserne i stk. 11 i perioden mellem denne aftales ikrafttræden og den dato, der er angivet i stk. 16, kan, når denne artikel er trådt i kraft, anmode om refusion i henhold til stk. 11 for den pågældende periode.

18. Uanset artikel SSC.5, stk. 1 [Ligebehandling] kan studielandet i overensstemmelse med sin nationale ret opkræve gebyrer for naturalydelser, der ikke opfylder kriterierne i artikel SSC.17, stk. 1, litra a) [Ophold uden for den kompetente stat], som ydes til en person, for hvem der er foretaget refusion under denne persons ophold for den periode, som refusionen vedrører.

Artikel SSCI.23: Planlagte behandlinger

Tilladelsesproceduren

1. Ved anvendelsen af protokollens artikel SSC.18, stk. 1 [Rejse med det formål at opnå naturalydelser — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsmedlemsstaten] skal forsikringstageren forelægge opholdsstedets institution et dokument udstedt af den kompetente institution. Ved anvendelse af denne artikel er den kompetente institution den institution, som afholder udgifterne ved den planlagte behandling. I de tilfælde, der er nævnt i protokollens artikel SSC.18, stk. 4 [Rejse med det formål at opnå naturalydelser — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsmedlemsstaten], og artikel SSC.25, stk. 5 [Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten], hvor de naturalydelser, der er udredt i bopælsstaten, refunderes på grundlag af faste beløb, er den kompetente institution bopælsstedets institution.

2. Hvis en forsikringstager ikke har bopæl i den kompetente stat, anmoder vedkommende om tilladelse fra bopælsstedets institution, som fremsender den til den kompetente institution med det samme.

I så fald attesterer bopælsstedets institution i en erklæring, om betingelserne i artikel SSC.18, stk. 2 [Rejse med det formål at opnå naturalydelser — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsmedlemsstaten], andet punktum, i protokollen er opfyldt i bopælsstaten.

Den kompetente institution kan kun nægte at give den ønskede tilladelse, hvis betingelserne i protokollens artikel SSC.18, stk. 2 [Rejse med det formål at opnå naturalydelser — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsmedlemsstaten], andet punktum, ikke er opfyldt i forsikringstagerens bopælsstat ifølge en vurdering foretaget af bopælsstedets institution, eller hvis den samme behandling kan gives i den kompetente stat inden for en frist, der er lægeligt forsvarlig under hensyn til den pågældendes aktuelle helbredstilstand og udsigterne for sygdommens udvikling.

Den kompetente institution underretter bopælsstedets institution om sin beslutning.

Hvis der ikke er svaret inden for de frister, der er fastsat i den nationale lovgivning, anses tilladelsen for at være givet af den kompetente institution.

3. Hvis en forsikringstager, der ikke har bopæl i den kompetente part, har brug for akut, livsvigtig behandling, og tilladelsen ikke kan nægtes i henhold til protokollens artikel SSC.18, stk. 2 [Rejse med det formål at opnå naturalydelser — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsmedlemsstaten], andet punktum, gives tilladelsen af bopælsstedets institution på vegne af den kompetente institution, der straks underrettes af bopælsstedets institution.

Den kompetente institution skal godtage de konstateringer og behandlingsmuligheder, som er opstillet af læger, der er godkendt af den institution på bopælsstedet, der giver tilladelsen, vedrørende nødvendigheden af en akut, livsvigtig behandling.

4. Den kompetente institution bevarer retten til når som helst under proceduren for bevilling af tilladelse at lade forsikringstageren undersøge af en af den selv udpeget læge i opholds- eller bopælsparten.

5. Opholdsstedets institution underretter, uden dermed at foregribe en afgørelse om tilladelse, den kompetente institution, hvis det viser sig, at det lægeligt set er hensigtsmæssigt at supplere den behandling, der er omfattet af den eksisterende tilladelse.

Overtagelse af udgifter til naturalydelser, som afholdes af forsikringstageren

6. Med forbehold af stk. 7 finder dette bilags artikel SSCI.22, stk. 4 og 5 [Ophold i en anden stat end den kompetente stat] tilsvarende anvendelse.

7. Hvis forsikringstageren faktisk helt eller delvist har afholdt udgifterne til den tilladte lægebehandling selv, og de udgifter, som den kompetente institution har pligt til at refundere opholdsstedets institution eller forsikringstageren i overensstemmelse med stk. 6 (de faktiske udgifter), er lavere end de udgifter, som den skulle påtage sig for samme behandling i den kompetente stat (de fiktive udgifter), refunderer den kompetente institution på anmodning udgifterne til den behandling, som forsikringstageren har afholdt, indtil det beløb, med hvilket de fiktive udgifter overstiger de faktiske udgifter. Refusionsbeløbet må dog ikke overstige de udgifter, som forsikringstageren faktisk har afholdt, og kan tage hensyn til det beløb, som forsikringstageren skulle have betalt, hvis behandlingen var ydet i den kompetente stat.

Overtagelse af rejse- og opholdsudgifter i forbindelse med planlagt behandling

8. Når den kompetente institutions nationale lovgivning giver mulighed for refusion af de rejse- og opholdsudgifter, der ikke kan adskilles fra behandlingen af forsikringstageren, overtager denne institution sådanne udgifter for den pågældende og om nødvendigt for en person, der skal ledsage den pågældende, når der er givet tilladelse til behandling i en anden stat.

Familiemedlemmer

9. Stk. 1-8 finder tilsvarende anvendelse på en forsikringstagers familiemedlemmer.

Artikel SSCI.24: Kontantydelse i forbindelse med uarbejdsdygtighed ved ophold eller bopæl i en anden stat end den kompetente stat

Procedure for forsikringstageren

1. Hvis der i den kompetente stats lovgivning er krav om, at forsikringstageren forelægger en erklæring for at modtage kontantydelse i forbindelse med uarbejdsdygtighed, jf. protokollens artikel SSC.19, stk. 1 [Kontantydelse], anmoder forsikringstageren den læge i bopælsstaten, der har udredt vedkommendes helbredstilstand, om at attestere, at vedkommende er uarbejdsdygtig, og angive den forventede varighed.

2. Forsikringstageren fremsender erklæringen til den kompetente institution inden for den frist, der er fastsat i lovgivningen i den kompetente stat.

3. Hvor de behandlende læger i bopælsstaten ikke udsteder erklæringer om uarbejdsdygtighed, og hvor der er krav om sådanne erklæringer i den kompetente stats lovgivning, retter den pågældende direkte henvendelse til bopælsstedets institution. Denne institution foranlediger straks, at den pågældende person undersøges af en læge til vurdering af vedkommendes uarbejdsdygtighed, og at den i stk. 1 omhandlede erklæring bliver udstedt. Erklæringen sendes straks til den kompetente institution.

4. Fremsendelse af det dokument, der er omhandlet i stk. 1, 2 og 3, fritager ikke forsikringstageren for at overholde forpligtelserne i henhold til den gældende lovgivning, navnlig med hensyn til den pågældendes arbejdsgiver. Hvis det er relevant, kan arbejdsgiveren eller den kompetente institution opfordre arbejdstageren til at deltage i aktiviteter, der skal fremme mulighederne for og bistå vedkommende med hensyn til at vende tilbage til beskæftigelse.

Procedure for bopælsstatens institution

5. På anmodning fra den kompetente institution iværksætter bopælsstedets institution den nødvendige administrative eller lægelige kontrol af den berørte person i henhold til den lovgivning, der anvendes af sidstnævnte institution. Den kontrollerende læges erklæring, navnlig vedrørende uarbejdsdygtighedens forventede varighed, sendes straks af bopælsstedets institution til den kompetente institution.

Procedure for den kompetente institution

6. Den kompetente institution bevarer retten til at lade forsikringstageren undersøge af en af den udpeget læge.

7. Med forbehold af protokollens artikel SSC.19, stk. 1 [Kontantydelse], andet punktum, udbetaler den kompetente institution kontantydelse direkte til den pågældende og underretter om nødvendigt bopælsstedets institution herom.

8. Ved anvendelse af protokollens artikel SSC.19, stk. 1 [Kontantydelse], har oplysningerne i en forsikringstagers uarbejdsdygtighedserklæring, der er udfærdiget i en stat på grundlag af den kontrollerende læges eller institutions konstatering, samme juridiske værdi som en erklæring, der er udfærdiget i den kompetente stat.

9. Hvis den kompetente institution nægter at udbetale kontantydelse, underretter den forsikringstageren om denne afgørelse og orienterer samtidig bopælsstedets institution.

Procedure i tilfælde af ophold i en anden stat end den kompetente stat

10. Stk. 1-9 finder tilsvarende anvendelse, når forsikringstageren opholder sig i en anden stat end den kompetente stat.

Artikel SSCI.25: Bidrag, der påhviler pensionister

Hvis en person modtager pension fra mere end én stat, må de bidrag, der opkræves af den samlede pension, under ingen omstændigheder være højere end det beløb, der ville blive opkrævet hos en person, der modtager det samme pensionsbeløb fra den kompetente stat.

Artikel SSCI.26: Særlige gennemførelsesforanstaltninger

1. Når en person eller en gruppe personer efter anmodning fritages fra lovpligtig sygeforsikring, og sådanne personer derfor ikke er omfattet af en sygeforsikringsordning, som protokollen finder anvendelse på, bliver en stats institution ikke, blot på grund af denne fritagelse, ansvarlig for at afholde omkostningerne ved de naturalydelse eller kontantydelse, som sådanne personer eller et medlem af deres familie modtager i henhold til protokollens afsnit III, kapitel I [Sygdom eller moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab].

2. Når de personer, der er omhandlet i stk. 1, og deres familiemedlemmer har bopæl i en stat, hvor retten til at modtage naturalydelse ikke er betinget af forsikring eller beskæftigelse som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, skal de betale fuldt ud for de naturalydelse, som de modtager i bopælsstaten.

KAPITEL 2: YDELSER I ANLEDNING AF ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOM

Artikel SSCI.27: Ret til naturalydelse og kontantydelse ved bopæl eller ophold i en anden stat end den kompetente stat

1. Ved anvendelsen af protokollens artikel SSC.31 [Ret til naturalydelse og kontantydelse] finder procedurerne i artikel SSCI.21 [Ophold i en anden stat end den kompetente stat] til SSCI.24 [Kontantydelse i forbindelse med uarbejdsdygtighed ved ophold eller bopæl i en anden stat end den kompetente stat] i dette bilag tilsvarende anvendelse.

2. Når institutionen i opholds- eller bopælsstaten udreder særlige naturalydelse i forbindelse med arbejdsulykke og erhvervssygdomme i henhold til national lovgivning, underretter den omgående den kompetente institution.

Artikel SSCI.28: Procedure i tilfælde af arbejdsulykke eller erhvervssygdom, der er indtruffet i en anden stat end den kompetente stat

1. Hvis en arbejdsulykke indtræffer eller en erhvervssygdom første gang lægeligt konstateres i en anden stat end den kompetente stat, foretages anmeldelsen eller indberetningen af arbejdsulykken eller erhvervssygdommen, forudsat at der findes bestemmelser om anmeldelse eller

indberetning i national lovgivning, efter den kompetente stats lovgivning, uden at dette berører andre lovbestemmelser, der måtte gælde i den stat, hvor arbejdsulykken er indtruffet eller erhvervssygdommen første gang er lægeligt konstateret, og som fortsat finder anvendelse i et sådant tilfælde. Anmeldelsen eller indberetningen sendes til den kompetente institution.

2. Institutionen i den stat, på hvis territorium arbejdsulykken er indtruffet eller erhvervssygdommen første gang er lægeligt konstateret, tilsender den kompetente institution de lægeerklæringer, der er udfærdiget i den pågældende stat.

3. Såfremt det, hvor det drejer sig om en ulykke indtruffet på vej til eller fra arbejde i en anden stat end den kompetente stat, er påkrævet at foretage en undersøgelse på den førstnævnte stats territorium for at afgøre en eventuel ret til de pågældende ydelser, kan den kompetente institution udpege en person til at forestå denne undersøgelse, og den skal i så fald underrette myndighederne i den pågældende stat herom. Institutionerne samarbejder med hinanden om at vurdere alle relevante oplysninger og gennemgå rapporterne og alle øvrige dokumenter vedrørende ulykken.

4. Efter behandlingens afslutning sendes en udførlig rapport efter anmodning til den kompetente institution sammen med lægeerklæringer om de varige følger af ulykken eller sygdommen, navnlig om den skadede persons aktuelle tilstand samt om, hvorvidt læsionerne er helbredt eller konsolideret. De hermed forbundne honorarer betales, alt efter omstændighederne, af bopælsstedets institution eller af opholdsstedets institution efter den sats, der gælder for den pågældende institution, og til udgift for den kompetente institution.

5. Efter anmodning fra bopæls- eller opholdsstedets institution underretter den kompetente institution i givet fald den relevante institution om afgørelsen af, hvornår læsionerne er helbredt eller konsolideret, samt — i givet fald — om afgørelsen vedrørende tilkendelse af pension.

Artikel SSCI.29: Tvivl om, hvorvidt ulykken eller sygdommen er arbejdsbetinget

1. Hvis den kompetente institution i forbindelse med protokollens artikel SSC.31, stk. 2 [Ret til naturalydelse og kontantydelse], bestrider, at lovgivningen om arbejdsulykker og erhvervssygdomme skal finde anvendelse, underretter den straks bopæls- eller opholdsstedets institution, der har udredt naturalydelserne, og disse ydelser vil derefter blive betragtet som sygeforsikringsydelse.

2. Når der er truffet endelig afgørelse om dette spørgsmål, underretter den kompetente institution straks bopæls- eller opholdsstedets institution, der har udredt naturalydelserne.

Hvis der ikke konstateres en arbejdsulykke eller erhvervssygdom, skal der fortsat udredes naturalydelser som sygeforsikringsydelse, såfremt den pågældende er berettiget hertil.

Hvis der konstateres en arbejdsulykke eller erhvervssygdom, betragtes de sygeforsikringsydelse i form af naturalydelser, som den pågældende har modtaget, fra den dato, hvor arbejdsulykken indtraf, eller hvor sygdommen første gang blev lægeligt konstateret, som ydelser ved arbejdsulykker eller erhvervssygdomme.

3. Artikel SSCI.6, stk. 5, andet afsnit [Midlertidig anvendelse af en lovgivning og foreløbig tilkendelse af ydelser] i dette bilag finder tilsvarende anvendelse.

Artikel SSCI.30: Procedure ved risiko for pådragelse af erhvervssygdom i to eller flere stater

1. I det tilfælde, der er omhandlet i artikel SSC.33 [Ydelser i anledning af en erhvervssygdom, når den tilskadedkomne person har været udsat for samme risiko i flere medlemsstater] i protokollen,

sendes anmeldelsen eller indberetningen af erhvervssygdommen til den kompetente institution for erhvervssygdomme i den sidste stat, under hvis lovgivning den pågældende har udøvet en aktivitet, der kan forårsage den pågældende sygdom.

Hvis den institution, som anmeldelsen eller indberetningen er blevet sendt til, konstaterer, at en person senest har været beskæftiget ved et arbejde, der kan forårsage den pågældende erhvervssygdom, under lovgivningen i en anden stat, sender den anmeldelsen eller indberetningen med alle bilag til den tilsvarende institution i denne stat.

2. Hvis institutionen i den stat, under hvis lovgivning en person senest har været beskæftiget ved et arbejde, der kan forårsage den pågældende erhvervssygdom, konstaterer, at vedkommende eller dennes efterladte ikke opfylder betingelserne i denne stats lovgivning, bl.a. fordi vedkommende aldrig i den pågældende stat har været beskæftiget ved et arbejde, der forårsagede erhvervssygdommen, eller fordi staten ikke anerkender sygdommen som en erhvervssygdom, sender denne institution omgående anmeldelsen eller indberetningen med alle bilag, herunder resultaterne af de lægelige observationer og undersøgelser, som den førstnævnte institution har ladet foretage, til institutionen i den stat, under hvis lovgivning vedkommende tidligere har været beskæftiget ved et arbejde, der kan forårsage den pågældende erhvervssygdom.

3. Hvis det er hensigtsmæssigt, gentager institutionerne den i stk. 2 anførte procedure ved at gå så langt tilbage som den tilsvarende institution i den stat, hvor vedkommende først har været beskæftiget ved et arbejde, der kan forårsage den pågældende erhvervssygdom.

Artikel SSCI.31: Udveksling af oplysninger mellem institutioner og ydelse af forskud i tilfælde af klage over afslag på en ansøgning om ydelser

1. I tilfælde af klage over en afgørelse om afslag på en ansøgning om ydelser, som er truffet af institutionen i en stat, under hvis lovgivning en person har været beskæftiget ved et arbejde, der kan forårsage den pågældende erhvervssygdom, underretter denne institution den institution, hvortil anmeldelsen eller indberetningen er sendt efter proceduren i dette bilags artikel SSCI.30, stk. 2 [Procedure ved risiko for pådragelse af erhvervssygdom i to eller flere stater], og underretter den senere, når den endelige afgørelse er truffet.

2. Såfremt der er erhvervet ret til ydelser efter den lovgivning, der anvendes af den institution, hvortil anmeldelsen eller indberetningen er sendt, udbetaler denne institution forskud med et beløb, der i givet fald fastsættes efter høring af den institution, hvis afgørelse er påklaget, og på en sådan måde, at overbetaling undgås. Den sidstnævnte institution refunderer det ydede forskudsbeløb, hvis den som følge af klageinstansens afgørelse er forpligtet til at udrede de omhandlede ydelser. Dette beløb indeholdes derefter i de ydelser, der tilkommer den pågældende, i overensstemmelse med proceduren i dette bilags artikel SSCI.56 [Udrettet modtagne ydelser] og SSCI.57 [Foreløbigt betalte kontantydelser eller bidrag].

3. Artikel SSCI.6, stk. 5, andet afsnit [Midlertidig anvendelse af en lovgivning og foreløbig tilkendelse af ydelser] i dette bilag finder tilsvarende anvendelse.

Artikel SSCI.32: Forværring af en erhvervssygdom

I de tilfælde, der er omhandlet i protokollens artikel SSC.34 [Forværring af en erhvervssygdom], meddeler ansøgeren den institution i en stat, over for hvilken vedkommende gør krav på ydelser, oplysninger vedrørende tidligere tilkendte ydelser i anledning af den pågældende erhvervssygdom. Denne institution kan rette henvendelse til enhver anden institution, der tidligere har været kompetent, for at fremskaffe de oplysninger, som den anser for nødvendige.

Artikel SSCI.33: Vurdering af graden af uarbejdsdygtighed i tilfælde af en tidligere eller senere indtruffet arbejdsulykke eller erhvervssygdom

Når den tidligere eller senere uarbejdsdygtighed er forårsaget af en ulykke, der indtraf, mens den pågældende var omfattet af lovgivningen i en stat, der ikke foretager nogen sontring efter uarbejdsdygtighedens årsag, skal den kompetente institution eller det organ, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende stat:

- a) efter anmodning fra den kompetente institution i en anden stat tilvejebringe oplysninger om graden af den tidligere eller senere uarbejdsdygtighed og, så vidt muligt, oplysninger, der gør det muligt at afgøre, om uarbejdsdygtigheden er en følge af en arbejdsulykke efter den lovgivning, som institutionen i den anden stat anvender
- b) med henblik på fastlæggelse af retten til ydelser og fastsættelse af disses størrelse tage hensyn til den grad af uarbejdsdygtighed, som disse tidligere eller senere tilfælde har medført, i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse.

Artikel SSCI.34: Indgivelse og behandling af ansøgninger om pensioner eller tillæg

For at opnå pension eller tillæg efter lovgivningen i en stat skal den pågældende eller dennes efterladte, der har bopæl på en anden stats territorium, i givet fald indgive en ansøgning enten til den kompetente institution eller til bopælsstedets institution, der sender den til den kompetente institution.

Ansøgningen skal indeholde de oplysninger, der kræves i henhold til den lovgivning, som den kompetente institution anvender.

KAPITEL 3: YDELSER VED DØDSFALD

Artikel SSCI.35: Ansøgning om ydelser ved dødsfald

Ved anvendelse af protokollens artikel SSC.37 [Ret til ydelser ved dødsfald i en anden stat end den kompetente stat] og SSC.38 [Udbetaling af ydelser i tilfælde af en pensionists død] indgives ansøgningen om ydelser ved dødsfald enten til den kompetente institution eller til ansøgerens bopælssteds institution, der sender den til den kompetente institution.

Ansøgningen skal indeholde de oplysninger, der kræves i henhold til den lovgivning, som den kompetente institution anvender.

KAPITEL 4: YDELSER VED INVALIDITET OG ALDERS- OG EFTERLADTEPENSIONER

Artikel SSCI.36: Supplerende bestemmelser om beregning af ydelser

1. Med henblik på beregningen af ydelsens teoretiske og faktiske beløb efter bestemmelserne i protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], finder reglerne i bilagets artikel SSCI.11, stk. 3, 4, 5 og 6 [Sammenlægning af perioder], anvendelse.
2. Når forsikringsperioder tilbagelagt efter en frivillig eller frivillig fortsat ordning ikke er medregnet i henhold til dette bilags artikel SSC.11, stk. 3 [Sammenlægning af perioder], beregner institutionen i staten, alt efter under hvis lovgivning disse perioder er tilbagelagt, det beløb, der svarer til disse perioder, i henhold til den lovgivning, der finder anvendelse. Det faktiske beløb for ydelsen beregnet i henhold til protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], forhøjes med det beløb, der svarer til forsikringsperioderne i henhold til en frivillig eller frivillig fortsat ordning.
3. Institutionen i hver medlemsstat beregner i henhold til den lovgivning, som den anvender, det beløb, der svarer til forsikringsperioder tilbagelagt efter en frivillig eller frivillig fortsat ordning, som i henhold til protokollens artikel SSC.48, stk. 3, litra c), [Antikumulationsregler], ikke er undergivet en anden stats regler om bortfald, nedsættelse eller midlertidig inddragelse af ydelser.

Hvis den lovgivning, som den kompetente institution anvender, ikke giver mulighed for at fastsætte dette beløb direkte på grund af, at der i den pågældende lovgivning tildeles forskellige værdier for forsikringsperioder, kan der fastsættes et fiktivt beløb. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger fastlægger de nærmere regler for fastsættelse af det fiktive beløb.

Artikel SSCI.37: Ansøgning om ydelser

A. Indgivelse af ansøgninger om alders- og efterladtepension

1. Ansøgeren indgiver en ansøgning enten til bopælsstedets institution eller til institutionen i den stat, hvis lovgivning senest var gældende for vedkommende. Hvis den berørte person ikke på noget tidspunkt har været omfattet af den lovgivning, som bopælsstedets institution anvender, fremsender denne institution ansøgningen til institutionen i den stat, hvis lovgivning senest var gældende.
2. Datoen for ansøgningens indgivelse gælder for alle berørte institutioner.
3. Uanset stk. 2, og medmindre den relevante lovgivning indeholder gunstigere bestemmelser, anses den dato, hvor ansøgeren kompletterer sin oprindelige ansøgning eller indgiver en ny ansøgning vedrørende de manglende beskæftigelses- og/eller bopælsperioder i en stat, for at være datoen for indgivelse af ansøgningen til den institution, der anvender den pågældende lovgivning, såfremt ansøgeren i sin ansøgning ikke har oplyst, at vedkommende har været beskæftiget eller haft bopæl i andre stater, på trods af at vedkommende er blevet opfordret hertil.

Artikel SSCI.38: Dokumentation og oplysninger, der skal ledsage ansøgerens ansøgning

1. Ansøgeren indgiver ansøgningen i overensstemmelse med bestemmelserne i den lovgivning, som anvendes af den institution, der er omhandlet i dette bilags artikel SSCI.37, stk. 1 [Ansøgning om ydelser], og vedlægger den dokumentation, der kræves efter denne lovgivning. Navnlig skal ansøgeren indgive alle relevante tilgængelige oplysninger og al dokumentation vedrørende forsikringsperioder (institutioner, identifikationsnumre), beskæftigelse (arbejdsgivere) eller

selvstændig virksomhed (art og sted) og bopæl (adresser), som måtte være tilbagelagt under anden lovgivning, samt varigheden af sådanne perioder.

2. Hvis ansøgeren i henhold til protokollens artikel SSC.45, stk. 1 [Almindelige bestemmelser], anmoder om, at fastsættelsen af ydelser ved alderdom efter lovgivningen i en eller flere stater udsættes, skal ansøgeren anføre dette i sin ansøgning og angive, efter hvilken lovgivning vedkommende anmoder om udsættelse. For at ansøgeren kan benytte sig af denne ret, meddeler de berørte institutioner på ansøgerens anmodning vedkommende alle oplysninger, de er i besiddelse af, så vedkommende kan vurdere konsekvenserne af henholdsvis en samtidig eller en successiv fastsættelse af de ydelser, der kan gøres krav på.

3. Hvis ansøgeren trækker en ansøgning om ydelser tilbage, hvor dette er muligt i henhold til lovgivningen i en bestemt stat, anses dette ikke for samtidig at være en tilbagetrækning af en ansøgning om ydelser i henhold til lovgivningen i en anden stat.

Artikel SSCI.39: De berørte institutioners behandling af ansøgninger

Kontaktinstitution

1. Den institution, hvortil ansøgningen om ydelser indgives eller videresendes i overensstemmelse med dette bilags artikel SSCI.37, stk. 1 [Ansøgning om ydelser], til protokollen, benævnes herefter "kontaktinstitutionen". Institutionen på bopælsstedet benævnes ikke kontaktinstitutionen, hvis den berørte person ikke på noget tidspunkt har været omfattet af den lovgivning, som denne institution anvender.

Ud over behandlingen af ansøgningen om ydelser i henhold til den lovgivning, den anvender, skal denne institution i sin egenskab af kontaktinstitution fremme udvekslingen af data, bekendtgørelsen af afgørelser og de procedurer, der er nødvendige for de berørte institutioners behandling af ansøgningen, og skal på anmodning forsyne ansøgeren med oplysninger, der er relevante for de aspekter ved behandlingen, som protokollen måtte give anledning til, samt holde ansøgeren underrettet om, hvordan behandlingen skrider frem.

Behandling af ansøgninger om alders- og efterladtepension

2. Kontaktinstitutionen sender straks ansøgninger om ydelser og alle de dokumenter, den råder over, og i givet fald alle relevante dokumenter indgivet af ansøgeren, til alle de berørte institutioner, for at disse institutioner kan påbegynde behandlingen af ansøgningen samtidig. Kontaktinstitutionen underretter de andre institutioner om forsikrings- eller bopælsperioder i henhold til dens lovgivning. Den angiver også, hvilke dokumenter der skal indgives på et senere tidspunkt, og supplerer ansøgningen så hurtigt som muligt.

3. Hver af de berørte institutioner underretter hurtigst muligt kontaktinstitutionen og de andre berørte institutioner om forsikrings- eller bopælsperioder i henhold til deres lovgivning.

4. Alle berørte institutioner beregner størrelsen af ydelserne i henhold til protokollens artikel SSC.47 [Ydelsernes fastsættelse] og underretter kontaktinstitutionen og de andre berørte institutioner om deres afgørelse samt om størrelsen af ydelserne og meddeler alle de oplysninger, der er nødvendige med henblik på protokollens artikel SSC.48 [Antikumulationsregler] til SSC.50 [Sammenfald mellem ydelser af forskellig art].

5. Hvis en institution på basis af oplysninger omhandlet i denne artikels stk. 2 og 3 konstaterer, at protokollens artikel SSC.52, stk. 2 eller 3 [Forsikrings- eller bopælsperioder på under et år], finder anvendelse, informerer den kontaktinstitutionen og de andre berørte institutioner.

Artikel SSCI.40: Meddelelse til ansøgeren om afgørelser

1. Hver enkelt institution giver ansøgeren meddelelse om den afgørelse, den har truffet, efter den lovgivning, der finder anvendelse. Afgørelsen skal indeholde nærmere oplysninger om klageadgang samt fristerne for klage. Når kontaktinstitutionen er blevet underrettet om alle de afgørelser, som de enkelte institutioner har truffet, sender den et resumé over disse afgørelser til ansøgeren og de andre berørte institutioner. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger udarbejder en skabelon for dette resumé. Resuméet sendes til ansøgeren på institutionens sprog eller, hvis ansøgeren anmoder herom, på et hvilket som helst andet sprog, herunder engelsk, der er anerkendt som et officielt EU-sprog.
2. Hvis en ansøger efter modtagelse af resuméet har indtryk af, at vedkommendes rettigheder er blevet påvirket negativt på grund af interaktionen mellem afgørelser, der er truffet af to eller flere institutioner, har ansøgeren ret til inden for de frister, der er fastsat i de respektive nationale lovgivninger, at få taget de berørte institutioners afgørelser op til fornyet overvejelse. Fristen begynder at løbe på datoen for modtagelse af resuméet. Ansøgeren underrettes skriftligt om resultatet af den fornyede overvejelse.

Artikel SSCI.41: Fastsettelse af invaliditetsgraden

Alle institutioner har i overensstemmelse med deres lovgivning ret til at lade ansøgeren undersøge af en af dem selv udpeget læge eller anden specialist for at få fastsat invaliditetsgraden. En stats institution skal dog tage lægelige dokumenter og erklæringer samt administrative oplysninger, der er indhentet af andre staters institutioner, i betragtning på samme måde, som hvis de havde været udstedt på institutionens eget territorium.

Artikel SSCI.42: Udbetaling af foreløbige ydelser og forskud på ydelser

1. Uanset artikel SSCI.7 [Foreløbig beregning af ydelser og bidrag] i dette bilag skal enhver institution, der i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om ydelser fastslår, at ansøgeren har ret til en selvstændig ydelse i henhold til den gældende lovgivning i overensstemmelse med artikel SSC.47, stk. 1, litra a) [Ydelsernes fastsættelse], straks udbetale denne ydelse. Udbetalingen anses for foreløbig, hvis det tilkendte beløb kan påvirkes af resultatet af ansøgningens behandling.
2. Hvis det fremgår af de tilgængelige oplysninger, at ansøgeren har ret til betaling fra en institution i medfør af protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse], udbetaler den pågældende institution vedkommende et forskud, hvis størrelse så vidt muligt svarer til det beløb, der må antages at blive fastsat i henhold til protokollens artikel SSC.47, stk. 1, litra b) [Ydelsernes fastsættelse].
3. Hver institution, som det påhviler at udbetale foreløbige ydelser eller forskud på ydelser i medfør af stk. 1 eller 2, underretter straks ansøgeren herom og gør samtidig vedkommende udtrykkeligt opmærksom på, at afgørelsen er af foreløbig karakter, og på en eventuel klageadgang i henhold til den lovgivning, der gælder for institutionen.

Artikel SSCI.43: Fornyet beregning af ydelserne

1. Hvis ydelserne beregnes på ny i overensstemmelse med protokollens artikel SSC.45, stk. 4 [Almindelige bestemmelser], artikel 54, stk. 1 [Regulering og fornyet beregning af ydelser] og artikel SSCI.42 [Udbetaling af foreløbige ydelser og forskud på ydelser], finder dette bilag tilsvarende anvendelse.

2. Hvis ydelsen beregnes på ny, bortfalder eller stilles i bero, underretter den institution, som har truffet afgørelse herom, straks den pågældende person samt hver af de institutioner, hvorfra den pågældende har ret til ydelser.

Artikel SSCI.44: Foranstaltninger med henblik på at fremskynde pensionsberegningen

1. For at lette og fremskynde behandlingen af ansøgninger og udbetalingen af ydelser skal de institutioner, hvis lovgivning den berørte person har været omfattet af:

- a) udveksle de oplysninger til identifikation af personer, der overgår fra en gældende national lovgivning til en anden, med institutioner i andre stater eller gøre sådanne oplysninger tilgængelige for disse institutioner og sammen sikre, at disse identifikationsoplysninger opbevares og stemmer overens, eller, hvis dette ikke er muligt, give de pågældende personer mulighed for at få direkte adgang til deres identifikationsoplysninger
- b) i tilstrækkelig god tid inden minimumsalderen for pensionsrettighedernes indtræden eller inden en aldersgrænse, der fastlægges i national lovgivning, udveksle oplysninger med den berørte person og institutioner i andre stater (vedrørende tilbagelagte perioder eller andre vigtige forhold) om de pensionsrettigheder, der tilkommer personer, der er overgået fra en gældende lovgivning til en anden, eller gøre disse oplysninger tilgængelige for dem, eller, hvis dette ikke er muligt, underrette disse personer om eller give dem mulighed for at gøre sig bekendt med deres fremtidige ret til ydelser.

2. Ved anvendelse af stk. 1 fastsætter specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger, hvilke oplysninger der skal udveksles eller gøres tilgængelige, og fastlægger de relevante procedurer og mekanismer under hensyn til de særlige karakteristika, den administrative og tekniske indretning og de teknologiske midler, der er til rådighed for de nationale pensionsordninger. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger sikrer gennemførelsen af disse pensionsordninger ved at organisere en opfølgning på de iværksatte foranstaltninger og deres anvendelse.

3. Ved anvendelse af stk. 1 får institutionen i den første stat, hvor en person tildeles et personligt identifikationsnummer (PIN) med henblik på forvaltning af den sociale sikring, stillet de i denne artikel omhandlede oplysninger til rådighed.

Artikel SSCI.45: Koordineringsforanstaltninger i staterne

1. Hvis en national lovgivning indeholder regler til fastlæggelse af, hvilken institution der er ansvarlig, eller hvilken ordning der skal anvendes, eller for at henføre forsikringsperioder til en bestemt ordning, finder disse regler kun anvendelse på forsikringsperioder tilbagelagt under den pågældende stats lovgivning, jf. dog protokollens artikel SSC.46 [Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder].

2. Hvis en national lovgivning indeholder regler om koordinering af de særlige ordninger for tjenestemænd og den almindelige ordning for arbejdstagere, berøres sådanne regler ikke af bestemmelserne i protokollen og i dette bilag.

KAPITEL 5: ARBEJDSLØSHEDSYDELSER

Artikel SSCI.46: Sammenlægning af perioder og beregning af ydelser

1. Artikel SSCI.11, stk. 1 [Sammenlægning af perioder] i dette bilag finder tilsvarende anvendelse på artikel SSC.56 [Særlige bestemmelser om sammenlægning af forsikringsperioder,

beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed] i protokollen. Med forbehold af de involverede institutioners underliggende forpligtelser kan den pågældende person forelægge den kompetente institution et dokument, der er udstedt af institutionen i den stat, af hvis lovgivning vedkommende var omfattet under sin seneste lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed, med angivelse af de perioder, der er afsluttet under denne lovgivning.

2. Ved anvendelsen af protokollens artikel SSC.57 [Beregning af arbejdsløshedsydelse] skal den kompetente institution i en stat, efter hvis lovgivning ydelsens beregning afhænger af antallet af familiemedlemmer, også tage familiemedlemmer, der har bopæl i en anden stat, i betragtning, som om de havde bopæl i den kompetente stat. Dette gælder dog ikke, såfremt en anden person i familiemedlemmernes bopælsstat har ret til arbejdsløshedsydelse, der beregnes på grundlag af antallet af familiemedlemmer.

AFSNIT IV: FINANSIELLE BESTEMMELSER

KAPITEL 1: REFUSION AF OMKOSTNINGER, JF. ARTIKEL SSC.30 [Refusion mellem institutioner] OG ARTIKEL SSC.36 [Refusion mellem institutioner] I PROTOKOLLEN

Afdeling 1: Refusion af ydelser på grundlag af de faktiske udgifter

Artikel SSCI.47: Principper

1. Ved anvendelse af artikel SSC.30 [Refusion mellem institutioner] og artikel SSC.36 [Refusion mellem institutioner] i protokollen refunderer den kompetente institution det faktiske beløb for udgifterne til naturalydelser, som fremgår af regnskaberne for den institution, der har udredt dem, til denne institution, medmindre artikel SSCI.57 [Foreløbigt betalte kontantydelse eller bidrag] i dette bilag finder anvendelse.

2. Hvis den faktiske størrelse af de i stk. 1 nævnte udgifter til ydelser ikke helt eller delvis fremgår af regnskaberne for den institution, der har udredt dem, fastsættes refusionsbeløbet til et fikseret beløb beregnet på grundlag af alle relevante oplysninger, der kan udledes af de foreliggende data. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger afgør, hvilket grundlag der skal anvendes ved beregningen af det fikserede beløb, og fastsætter dets størrelse.

3. Der kan ikke lægges højere satser til grund for refusionen end dem, der finder anvendelse på naturalydelser til forsikringstagere, der er omfattet af den lovgivning, der gælder for den institution, som har udredt de i stk. 1 omhandlede ydelser.

Afdeling 2: Refusion på grundlag af faste beløb

Artikel SSCI.48: Identifikation af den eller de berørte stater

1. De stater, der er omhandlet i artikel SSC.30, stk. 2 [Refusion mellem institutioner], hvis retlige eller administrative strukturer er af en sådan art, at anvendelse af refusion på grundlag af faktiske udgifter ikke er hensigtsmæssig, fremgår af dette bilags tillæg SSCI-3.

2. For stater, der står opført i dette bilags tillæg SSCI-3, refunderer de kompetente institutioner beløbet for naturalydelser, der er udredt til:

- a) familiemedlemmer, der ikke er bosat i samme stat som forsikringstageren, jf. protokollens artikel SSC.15 [Bopæl i en anden stat end den kompetente stat], og til

- b) pensionister og deres familiemedlemmer som fastsat i protokollens artikel SSC.22, stk. 1 [Ingen ret til naturalydelse i henhold til lovgivningen i bopælsstaten], artikel SSC.23 [Pensioner i henhold til lovgivningen i en eller flere andre stater end bopælsstaten, hvor der er ret til naturalydelse i sidstnævnte stat] og SSC.24 [Familiemedlemmer, der er bosat i en anden stat end den, hvor pensionisten er bosat].

til de institutioner, der har udredt de pågældende ydelser, på grundlag af et fast beløb, der fastsættes for hvert kalenderår. Størrelsen af det faste beløb skal i videst muligt omfang svare til de faktiske udgifter.

Artikel SSCI.49: Metode til beregning af de månedlige faste beløb og det samlede faste beløb

1. For hver kreditorstat fremkommer det månedlige faste beløb pr. person (F_i) for et kalenderår ved at dividere den gennemsnitlige årlige udgift pr. person (Y_i), opgjort for forskellige alderskategorier (i), med 12 og foretage en nedsættelse (X) af det herved fremkomne beløb i overensstemmelse med følgende formel:

$$F_i = Y_i * 1/12 * (1-X)$$

hvor:

- indekset ($i = 1, 2$ og 3) repræsenterer de tre alderskategorier, der anvendes ved beregningen af det faste beløb:
- $i = 1$: personer under 20 år
- $i = 2$: personer på 20-64 år
- $i = 3$: personer på 65 år og derover.
- Y_i repræsenterer den gennemsnitlige årlige udgift pr. person i alderskategori i , jf. stk. 2.
- koefficienten X (0,20 eller 0,15) repræsenterer nedsættelsen, jf. stk. 3.

2. Den gennemsnitlige årlige udgift pr. person (Y_i) i alderskategori i udregnes ved at dividere de årlige udgifter til samtlige de naturalydelse, der af institutionerne i kreditorstaten er udredt til alle de personer i den pågældende alderskategori, der er omfattet af denne stats lovgivning, og som har bopæl på dens territorium, med det gennemsnitlige antal berørte personer i den pågældende alderskategori i det pågældende kalenderår. Beregningen baseres på udgifterne under de ordninger, der er omhandlet i artikel SSCI.20 [Bestemmelser om, hvilken ordning der skal finde anvendelse i tilfælde, hvor der er mere end én ordning i bopæls- eller opholdsstaten] i dette bilag.

3. Det månedlige faste beløb nedsættes i princippet med 20 % ($X = 0,20$). Det nedsættes med 15 % ($X = 0,15$) for pensionister og deres familiemedlemmer, hvis den kompetente stat ikke er anført i bilag SSC-3 [Flere rettigheder for pensionister, der vender tilbage til den kompetente stat].

4. For de enkelte debitorstater svarer det samlede faste beløb for et kalenderår til summen af de beløb, der fremkommer ved, i hver alderskategori i , at multiplicere det fastsatte månedlige faste beløb pr. person med antallet af måneder, som de berørte personer i den pågældende alderskategori har tilbagelagt i kreditorstaten.

Antallet af måneder, som de berørte personer har tilbagelagt i kreditorstaten, svarer til summen af de kalendermåneder i et kalenderår, i hvilke de berørte personer på grund af deres bopæl på kreditorstatens territorium havde ret til at modtage naturalydelser på det pågældende territorium til udgift for debitorstaten. Disse måneder opgøres ved hjælp af en fortegnelse, der i dette øjemed føres af bopælsstedets institution, på grundlag af den af den kompetente institution tilvejebragte dokumentation for de pågældendes ret til ydelser.

5. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger kan fremsætte forslag til ændringer, der måtte vise sig at være nødvendige for at sikre, at beregningen af de faste beløb i videst muligt omfang svarer til de faktiske udgifter, og at nedsættelserne i stk. 3 ikke resulterer i ulige betalinger eller dobbeltbetalinger for medlemsstaterne eller Det Forenede Kongerige.

6. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger udarbejder metoder til fastsættelse af de elementer, der skal anvendes til beregning af de faste beløb, som er nævnt i stk. 1-5.

Artikel SSCI.50: Indberetning af de gennemsnitlige årlige udgifter

Den gennemsnitlige årlige udgift pr. person i hver alderskategori for et bestemt år indberettes til specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger senest ved udgangen af det andet på det pågældende år følgende år. Hvis ikke indberetningen foretages inden for denne frist, tages den gennemsnitlige årlige udgift pr. person, som specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger senest har fastlagt for et tidligere år.

Afdeling 3: Almindelige bestemmelser

Artikel SSCI.51: Procedure for refusion mellem institutioner

1. Refusion mellem staterne gennemføres så hurtigt som muligt. Hver af de berørte institutioner har pligt til at refundere fordringerne inden for de frister, der er fastsat i denne afdeling, så hurtigt de er i stand til det. En tvist vedrørende en given fordring må ikke være til hinder for refusionen af en eller flere andre fordringer.

2. Refusion mellem medlemsstaternes og Det Forenede Kongeriges institutioner, som omhandlet i protokollens artikel SSC.30 [Refusion mellem institutioner] og artikel SSC.36 [Refusion mellem institutioner], sker via forbindelsesorganet. Der kan være et særskilt forbindelsesorgan for refusioner i henhold til artikel SSC.30 [Refusion mellem institutioner] og artikel SSC.36 [Refusion mellem institutioner] i protokollen.

Artikel SSCI.52: Frister for forelæggelse og betaling af fordringer

1. Fordringer på grundlag af de faktiske udgifter forelægges forbindelsesorganet i debitorstaten senest 12 måneder efter udgangen af det kalenderhalvår, hvor disse fordringer blev registreret i kreditorinstitutionens regnskaber.

2. Fordringer på grundlag af faste beløb vedrørende et kalenderår forelægges forbindelsesorganet i debitorstaten senest 12 måneder efter den måned, hvor de gennemsnitlige udgifter for det pågældende år blev godkendt af specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger. De fortegnelser, der henvises til i artikel SSCI.49, stk. 4 [Metode til beregning af de månedlige faste beløb og det samlede faste beløb] i dette bilag, forelægges ved udgangen af det år, der følger efter referenceåret.

3. I det tilfælde, der er omhandlet i artikel SSCI.7, stk. 5, andet afsnit [Foreløbig beregning af ydelser og bidrag] i dette bilag, begynder fristen, jf. denne artikels stk. 1 og 2, først at løbe, når den kompetente institution er identificeret.

4. Fordringer, der indgives efter fristerne i stk. 1 og 2, tages ikke i betragtning.

5. Fordringer betales til forbindelsesorganet i kreditorstaten, jf. dette bilags artikel SSCI.51 [Procedure for refusion mellem institutioner], til protokollen, af debitorinstitutionen senest 18 måneder efter udgangen af den måned, hvor de blev indgivet til forbindelsesorganet i debitorstaten. Dette gælder ikke for fordringer, som debitorinstitutionen har afvist af relevante grunde inden for denne periode.

6. Tvister vedrørende en fordring skal løses senest 36 måneder efter den måned, hvor fordringen blev forelagt.

7. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger fremmer den endelige afslutning af regnskaberne i tilfælde, hvor der ikke er fundet en løsning inden for den i stk. 6 fastsatte frist, og afgiver efter begrundet anmodning fra en af tvistens parter en udtalelse om en tvist senest seks måneder efter den måned, i hvilken den blev forelagt sagen.

Artikel SSCI.53: Morarenter og acontobetalinger

1. Fra udløbet af perioden på 18 måneder, jf. dette bilags artikel 52, stk. 5 [Frister for forelæggelse og betaling af fordringer], kan ubetalte fordringer af kreditorinstitutionen pålægges renter, medmindre debitorinstitutionen inden for seks måneder fra udløbet af den måned, hvor fordringen er forelagt, har foretaget en acontobetaling på mindst 90 % af den samlede fordring, der er forelagt i medfør af dette bilags artikel 52, stk. 1 eller 2 [Frister for forelæggelse og betaling af fordringer]. De dele af fordringen, der ikke er omfattet af acontobetalingen, kan først pålægges renter fra udløbet af den periode på 36 måneder, der er fastsat i dette bilags artikel SSCI.53, stk. 6, til protokollen.

2. Renterne beregnes på grundlag af den referencesats, som anvendes af det finansielle institut, der er udpeget til dette formål af specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger, for dets vigtigste refinansieringstransaktioner. Den referencesats, der skal anvendes, er den, der er gældende på den første dag i den måned, hvor betalingen forfalder.

3. Intet forbindelsesorgan er forpligtet til at acceptere en acontobetaling i henhold til stk. 1. Afslår et forbindelsesorgan imidlertid et sådant tilbud, er kreditorinstitutionen ikke længere berettiget til at pålægge de pågældende fordringer morarenter ud over det, der er fastsat i stk. 1, andet punktum.

Artikel SSCI.54: Årlige kontoopgørelser

1. Partnerskabsrådet fastlægger situationen for fordringer for hvert kalenderår i overensstemmelse på baggrund af rapporten fra specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger. I dette øjemed indberetter forbindelsesorganerne beløbet for forelagte, betalte eller anfægtede fordringer (kreditorposition) og beløbet for modtagne, betalte eller anfægtede fordringer (debitorposition) til specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger inden for de fastsatte frister og i henhold til de af specialudvalget opstillede procedurer.

2. Partnerskabsrådet kan lade foretage enhver verifikation, der kan tjene til kontrol af det statistiske og regnskabsmæssige materiale, der ligger til grund for den i stk. 1 nævnte årlige

opgørelse over fordringer, navnlig for at sikre, at dette materiale er i overensstemmelse med de i dette afsnit fastsatte regler.

KAPITEL 2: TILBAGESØGNING AF FEJLAGTIGT UDBETALTE YDELSER, TILBAGEBETALING AF FORELØBIGE UDBETALINGER OG BIDRAG, MODREGNING OG BISTAND VED INDDRIVELSE AF FORDRINGER

Afdeling 1: Principper

Artikel SSCI.55: Almindelige bestemmelser

Ved anvendelse af protokollens artikel SSC.64 [Inddrivelse af bidrag og tilbagesøgning af ydelser] og inden for de deri fastsatte rammer finder inddrivelse af fordringer i videst muligt omfang sted ved modregning, enten mellem den berørte medlemsstats og Det Forenede Kongeriges institutioner eller over for den berørte fysiske eller juridiske person, i overensstemmelse med dette bilags artikel SSCI.56 [Uberettiget modtagne ydelser] til artikel SSCI.58 [Omkostninger i forbindelse med modregning]. Hvis ikke det er muligt at inddrive hele eller en del af fordringen via denne modregningsprocedure, inddrives det resterende beløb i overensstemmelse med bilags artikel SSCI.59 [Definitioner og almindelige bestemmelser] til SSCI.69 [Omkostninger i forbindelse med modregning].

Afdeling 2: Modregning

Artikel SSCI.56: Uberettiget modtagne ydelser

1. Hvis en stats institution fejlagtigt har udbetalt en person ydelser, kan den pågældende institution under iagttagelse af de betingelser og begrænsninger, der er fastsat i den for institutionen gældende lovgivning, over for en institution i den stat, som det påhviler at betale ydelser til den pågældende, kræve det uberettiget modtagne beløb tilbageholdt i efterbetalinger eller løbende betalinger, der skal udbetales til den pågældende, uanset fra hvilken gren af den sociale sikring ydelsen betales. Sidstnævnte stats institution foretager tilbageholdelsen under iagttagelse af de betingelser og begrænsninger, der er fastsat for en sådan modregning i henhold til den lovgivning, der gælder for institutionen, på samme måde som hvis den selv havde udbetalt for meget, og overfører det tilbageholdte beløb til den institution, der fejlagtigt har udbetalt ydelserne.

2. Uanset stk. 1 gælder det, at såfremt en institution i en stat ved tilkendelse eller fornyet tilkendelse af ydelser ved invaliditet samt alders- og efterladtepensioner i henhold til protokollens afsnit III [Særlige bestemmelser om de enkelte arter af ydelser], kapitel 3 [Ydelser ved dødsfald] og 4 [Invaliditetsydelse], fejlagtigt har udbetalt en person ydelser, kan denne institution over for en institution i den stat, som det påhviler at betale tilsvarende ydelser til den pågældende, kræve det for meget udbetalte beløb tilbageholdt i efterbetalinger, der skal udbetales til den pågældende. Efter at sidstnævnte institution har underrettet den institution, der fejlagtigt har udbetalt et beløb, om disse skyldige efterbetalinger, meddeler den institution, der fejlagtigt har udbetalt beløbet, inden for to måneder størrelsen af det fejlagtigt udbetalte beløb. Hvis den institution, der skal foretage efterbetalinger, modtager denne meddelelse inden for fristen, overfører den det indeholdte beløb til den institution, der fejlagtigt har udbetalt beløb. Hvis fristen er overskredet, udbetaler den nævnte institution straks efterbetalingerne til den pågældende person.

3. Har en person modtaget social bistand i en stat i et tidsrum, hvor den pågældende havde ret til ydelser efter en anden stats lovgivning, kan det organ, som har ydet bistanden, for så vidt det efter lovgivningen har regreskrav på de ydelser, der tilkommer den pågældende, over for en institution i enhver anden stat, som det påhviler at betale ydelser til den pågældende, kræve det

beløb, der er udbetalt som social bistand, tilbageholdt i de beløb, som den omhandlede stat udbetaler den pågældende.

Denne bestemmelse finder tilsvarende anvendelse på familiemedlemmerne til en berørt person, der har modtaget bistand i en stat i et tidsrum, hvor den pågældende havde ret til ydelser for det pågældende familiemedlem efter lovgivningen i en anden stat.

Den institution i en stat, der fejlagtigt har udbetalt et bistanDBeløb, sender opgørelsen over det beløb, den har til gode, til institutionen i den anden stat. Denne foretager tilbageholdelsen under iagttagelse af de betingelser og begrænsninger, der er fastsat for en sådan modregning i henhold til den lovgivning, der gælder for institutionen, og overfører straks det tilbageholdte beløb til den institution, der fejlagtigt har udbetalt beløbet.

Artikel SSCI.57: Foreløbigt betalte kontantydelseR eller bidrag

1. Ved anvendelse af dette bilags artikel SSCI.6 [Midlertidig anvendelse af en lovgivning og foreløbig tilkendelse af ydelser], til protokollen skal den institution, der har udbetalt kontantydelseR foreløbigt, senest tre måneder efter at det er fastlagt, hvilken lovgivning der skal anvendes, eller hvilken institution der har ansvaret for at udbetale ydelserne, foretage en opgørelse over det foreløbigt udbetalte beløb og sende den til den institution, der fastslås som kompetent.

Den institution, der fastslås som kompetent til at betale ydelserne, tilbageholder det beløb, der svarer til den foreløbige betaling, i de efterbetalinger af den tilsvarende ydelse, som den skylder den pågældende, og overfører straks det tilbageholdte beløb til den institution, der har udbetalt kontantydelseR foreløbigt.

Hvis de foreløbigt udbetalte ydelser overstiger efterbetalingsbeløbet, eller hvis der ikke findes nogen efterbetalinger, tilbageholder den institution, der fastslås som kompetent, dette beløb i løbende betalinger under iagttagelse af de betingelser og begrænsninger, der er fastsat for en sådan modregning i henhold til den lovgivning, der gælder for institutionen, og overfører straks det tilbageholdte beløb til den institution, der har udbetalt kontantydelseR foreløbigt.

2. Den institution, der foreløbigt har modtaget bidrag fra en juridisk og/eller fysisk person, skal ikke betale de pågældende beløb tilbage til den person, der har indbetalt dem, før den har forespurgt hos den institution, der fastslås som kompetent, om den eventuelt har beløb til gode i henhold til dette bilags artikel SSCI.6(4) [Midlertidig anvendelse af en lovgivning og foreløbig tilkendelse af ydelser].

På anmodning af den institution, der fastslås som kompetent, fremsat senest tre måneder efter, at det er fastslået, hvilken lovgivning der finder anvendelse, overfører den institution, der har modtaget bidrag foreløbigt, disse bidrag til den institution, der er fastslået som kompetent for den periode, med henblik på en afklaring af situationen med hensyn til de bidrag, som den juridiske eller fysiske person skylder den. De overførte bidrag anses med tilbagevirkende kraft for at være blevet betalt til den institution, der fastslås som kompetent.

Hvis de foreløbigt betalte bidrag overstiger det beløb, som den juridiske eller fysiske person skylder den institution, der fastslås som kompetent, tilbagebetaler den institution, der har modtaget bidrag foreløbigt, det overskydende beløb til den pågældende juridiske eller fysiske person.

Artikel SSCI.58: Omkostninger i forbindelse med modregning

Der betales ingen omkostninger, når skylden inddrives via modregningsproceduren i dette bilags artikel SSCI.56 [Uberettiget modtagne ydelser] og SSCI.57 [Foreløbigt betalte kontantydelse eller bidrag].

Afdeling 3: Inddrivelse

Artikel SSCI.59: Definitioner og almindelige bestemmelser

1. I denne afdeling forstås ved:
 - "fordring" alle fordringer i forbindelse med bidrag eller med ydelser, der er udbetalt eller udredt uberettiget, herunder renter, bøder, administrative sanktioner og alle andre gebyrer og omkostninger, der er forbundet med fordringen i overensstemmelse med lovgivningen i den stat, der fremsætter fordringen
 - "bistandssøgende part" for så vidt angår den enkelte stat enhver institution, der fremsætter en anmodning om oplysninger, meddelelse eller inddrivelse vedrørende en fordring som defineret ovenfor
 - "bistandssøgte part" for så vidt angår den enkelte stat enhver institution, over for hvilken der kan fremsættes en anmodning om oplysninger, meddelelse eller inddrivelse.
2. Anmodninger og alle meddelelser i tilknytning hertil mellem staterne fremsendes generelt via udpegede institutioner.
3. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger iværksætter praktiske gennemførelsesforanstaltninger, herunder bl.a. foranstaltninger relateret til dette bilags artikel SSCI.4 [Formularer, dokumenter og metoder til udveksling af data], og til fastsættelse af en minimumstærskel for de beløb, for hvilke der kan fremsættes en anmodning om inddrivelse.

Artikel SSCI.60: Anmodninger om oplysninger

1. Efter anmodning fra den bistandssøgende part meddeler den bistandssøgte part førstnævnte part alle oplysninger, der er af værdi for denne ved inddrivelsen af en fordring.
2. Med henblik på at fremskaffe de pågældende oplysninger udøver den bistandssøgte part de beføjelser, der er fastlagt ved lov eller administrativt fastsat praksis om inddrivelse af lignende fordringer, der er opstået i den stat, hvor den er beliggende. I anmodningen om oplysninger anføres navn, senest kendte adresse og alle andre relevante oplysninger til identifikation af den pågældende juridiske eller fysiske person, som de pågældende oplysninger vedrører, samt arten og størrelsen af den fordring, som ligger til grund for anmodningen.
3. Den bistandssøgte part er ikke forpligtet til at give oplysninger:
 - a) som den ikke ville være i stand til at fremskaffe med henblik på inddrivelse af lignende fordringer, der er opstået i den stat, hvor den er beliggende
 - b) som ville afsløre en handelsmæssig, industriel eller erhvervsmæssig hemmelighed eller
 - c) hvis meddelelse ville kunne krænke en stats sikkerhed eller offentlige orden.
4. Den bistandssøgte part underretter den bistandssøgende part om grunden til, at anmodningen om oplysninger ikke kan efterkommes.

Artikel SSCI.61: Meddelelse

1. Efter anmodning fra den bistandssøgende part meddeler den bistandssøgte part i overensstemmelse med de regler, der gælder for meddelelse af tilsvarende akter eller afgørelser på det territorium, hvor den er beliggende, modtageren alle sådanne akter og afgørelser, herunder retslige, der hidrører fra den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, og som vedrører en fordring eller dens inddrivelse.
2. I anmodningen om meddelelse anføres den pågældende modtagers navn, adresse og alle andre relevante oplysninger til identifikation af den berørte modtager, der sædvanligvis er tilgængelige for den bistandssøgende part, arten af og formålet med den akt eller afgørelse, der skal meddeles, om nødvendigt skyldnerens navn, adresse og alle andre relevante oplysninger til identifikation af skyldneren og den fordring, som akten eller afgørelsen vedrører, samt alle andre formålstjenlige oplysninger.
3. Den bistandssøgte part underretter straks den bistandssøgende part om, hvordan anmodningen om meddelelse er blevet fulgt op, og navnlig om den dato, hvor afgørelsen eller akten er blevet sendt til modtageren.

Artikel SSCI.62: Anmodning om inddrivelse

1. Efter anmodning fra den bistandssøgende part inddriver den bistandssøgte part fordringer, der er genstand for en akt, som hjemler ret til eksekution, og som er udstedt af den bistandssøgende part, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med gældende lovgivning og administrativ praksis i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende.
2. Den bistandssøgende part kan kun fremsætte en anmodning om inddrivelse, hvis:
 - a) den også giver den bistandssøgte instans en officiel eller bekræftet kopi af den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen i den stat, hvor den bistandssøgende instans er beliggende, undtagen i de tilfælde, hvor dette bilags artikel SSCI.64, stk. 3 [Betalingsbetingelser og -frister], anvendes
 - b) fordringen eller akten, der hjemler ret til eksekution, ikke anfægtes i dens egen stat
 - c) den i den stat, hvor den er beliggende, har iværksat de inddrivelsesforretninger, der kan indledes på grundlag af den i stk. 1 nævnte akt, og når de trufne foranstaltninger ikke fører til betaling af hele fordringen
 - d) såfremt forældelsesfristen i henhold til dens egen lovgivning ikke er udløbet.
3. I anmodningen om inddrivelse anføres:
 - a) navn, adresse og alle andre relevante oplysninger til identifikation af den pågældende fysiske eller juridiske person eller identifikation af tredjemand, som er i besiddelse af denne persons aktiver
 - b) navn, adresse og alle andre relevante oplysninger til identifikation af den bistandssøgende part
 - c) en henvisning til den akt, der hjemler ret til eksekution, udstedt i den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende

- d) fordragens art og størrelse, herunder hovedstol, renter, bøder, administrative sanktioner og alle andre gebyrer og omkostninger anført i valutaerne i de stater, hvor den bstandssøgende og den bstandssøgte part er beliggende
- e) det tidspunkt, hvor den bstandssøgende part eller den bstandssøgte part har underrettet modtageren om akten
- f) fra hvilket tidspunkt og i hvilken periode eksekution er mulig i henhold til de love, der er gældende i den stat, hvor den bstandssøgende part er beliggende
- g) andre relevante oplysninger.

4. Anmodningen om inddrivelse skal desuden indeholde en erklæring fra den bstandssøgende part, hvori det bekræftes, at betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

5. Den bstandssøgende part sender den bstandssøgte part alle relevante oplysninger, som vedrører den sag, der lå til grund for anmodningen om inddrivelse, så snart den får kendskab hertil.

Artikel SSCI.63: Den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen

1. I overensstemmelse med protokollens artikel SSCI.64, stk. 2 [Inddrivelse af bidrag og tilbagesøgning af ydelser], anerkendes den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen, uden videre og behandles automatisk som en akt, der hjemler ret til eksekution af en fordring, af den stat, hvor den bstandssøgte part er beliggende.

2. Uanset stk. 1 kan den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen, i givet fald og i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i den stat, hvori den bstandssøgte part er beliggende, stadfæstes som, anerkendes som, suppleres med eller erstattes med en akt, der hjemler ret til eksekution på denne stats område.

Senest tre måneder efter modtagelsen af anmodningen om inddrivelse bestræber staten/staterne sig på at fuldføre accepten, anerkendelsen, suppleringen eller erstatningen af akten, med undtagelse af de tilfælde, hvor tredje afsnit i dette stykke finder anvendelse. Staterne må ikke afslå at fuldføre disse handlinger, når den akt, der hjemler ret til eksekution, er formelt korrekt. Den bstandssøgte part underretter den bstandssøgende part om baggrunden for overskridelsen af tremånedersperioden.

Hvis nogen af disse handlinger medfører en tvist vedrørende fordringen eller den akt, som hjemler ret til eksekution, og som er udstedt af den bstandssøgende part, finder artikel SSCI.65 [Indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen, og indsigelse vedrørende eksekutionsforanstaltninger] i dette bilag anvendelse.

Artikel SSCI.64: Betalingsbetingelser og -frist

1. Inddrivelse finder sted i den valuta, der anvendes i den stat, i hvilken den bstandssøgte part er beliggende. Den bstandssøgte part overfører hele det beløb, den har inddrevet, til den bstandssøgende part.

2. Såfremt de love og administrative bestemmelser, der gælder i den stat, hvor den bstandssøgte part er beliggende, tillader det, kan denne efter at have rådført sig med den bstandssøgende part indrømme skyldneren en betalingsfrist eller tillade betaling i rater. Renter, der opkræves af den bstandssøgte part som følge af denne betalingsfrist, skal også overføres til den bstandssøgende part.

3. Fra det tidspunkt, hvor den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen, er direkte anerkendt i overensstemmelse med artikel 63, stk. 1 [Akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen] i dette bilag eller er accepteret, anerkendt, suppleret eller erstattet i overensstemmelse med artikel SSCI.64, stk. 2 [Akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen] i dette bilag til protokollen, påløber der morarenter i henhold til de love og administrative bestemmelser, der gælder i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende, og de overføres også til den bistandssøgende part.

Artikel SSCI.65: Indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen, og indsigelse vedrørende eksekutionsforanstaltninger

1. Såfremt en berørt person under inddrivelsesforretningen gør indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution, og som er udstedt i den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, indbringes sagen af den pågældende person for de relevante myndigheder i den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, i overensstemmelse med de i denne stat gældende retsregler. Den bistandssøgende part giver straks den bistandssøgte part meddelelse herom. Endvidere kan den berørte person give den bistandssøgte part meddelelse herom.

2. Så snart den bistandssøgte part har modtaget den i stk. 1 nævnte meddelelse eller oplysning enten fra den bistandssøgende part eller fra den berørte person, suspenderer den eksekutionsforretningen, indtil der foreligger en afgørelse fra den relevante myndighed om spørgsmålet, medmindre den bistandssøgende part anmoder om andet i overensstemmelse med andet afsnit i dette stykke. Såfremt den bistandssøgte part finder det nødvendigt, og med forbehold af artikel SSCI.68 [Retsbevarende foranstaltninger] i bilag, kan den træffe retsbevarende foranstaltninger for at sikre inddrivelse af fordringen, i det omfang gældende love eller bestemmelser i den stat, hvor den er beliggende, tillader det for lignende fordringer.

Uanset første afsnit kan den bistandssøgende part i henhold til de love og administrative bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i den stat, hvor den er beliggende, anmode den bistandssøgte part om at inddrive en fordring, der er gjort indsigelse mod, for så vidt en sådan handling er tilladt efter de love og administrative bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende. Hvis indsigelsesspørgsmålet senere afgøres til fordel for skyldneren, tilbagebetaler den bistandssøgende part eventuelt inddrevne beløb med tillæg af eventuel erstatning i overensstemmelse med den lovgivning, som er gældende i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende.

3. Når indsigelsen vedrører eksekutionsforanstaltninger, der er truffet i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende, indbringes sagen for den relevante myndighed i denne stat i overensstemmelse med dennes love og andre retsfor skrifter.

4. Når den relevante myndighed, for hvilken sagen er indbragt i henhold til stk. 1, er en domstol eller en forvaltningsdomstol, betragtes dennes afgørelse, hvis den giver den bistandssøgende part medhold, og hvis den gør det muligt, at fordringen inddrives i den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, som "den akt, der hjemler ret til eksekution", i den i dette bilags artikel SSCI.62 [Anmodning om inddrivelse] og SSCI.63 [Akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen] anvendte betydning, og inddrivelsen af fordringen gennemføres på grundlag af denne afgørelse.

Artikel SSCI.66: Grænser for bistanden

1. Den bistandssøgte part er ikke forpligtet til:

- a) at yde den bistand, der er omfattet af dette bilags artikel SSCI.62 [Anmodning om inddrivelse] til SSCI.65 [Indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen, og indsigelse vedrørende eksekutionsforanstaltninger], hvis inddrivelse af fordringen på grund af skyldnerens situation kan give anledning til alvorlige, økonomiske eller sociale vanskeligheder i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende, for så vidt de love og bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende, tillader noget sådant for lignende, nationale fordringer
 - b) at yde den bistand, der er omfattet af dette bilags artikel SSCI.60 [Anmodning om oplysninger] til SSCI.65 [Indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen, og indsigelse vedrørende eksekutionsforanstaltninger], hvis den oprindelige anmodning i henhold til dette bilags artikel SSCI.60 [Anmodning om oplysninger] til SSCI.62 [Anmodning om inddrivelse] vedrører fordringer, der er over fem år gamle at regne fra det tidspunkt, hvor den akt, der hjemler ret til eksekution, blev oprettet i overensstemmelse med de love og bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, frem til tidspunktet for fremsættelse af anmodningen. Såfremt der imidlertid gøres indsigelse mod fordringen eller akten, løber fristen fra det tidspunkt, hvor den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, fastslår, at der ikke længere kan gøres indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution.
2. Den bistandssøgte part underretter den bistandssøgende part om grunden til, at anmodningen om bistand ikke kan efterkommes.

Artikel SSCI.67: Forældelsesfrist

1. Spørgsmål om forældelse afgøres således:
 - a) efter gældende retsregler i den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, hvis de vedrører fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen og
 - b) efter gældende retsregler i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende, hvis de vedrører eksekutionsforanstaltninger i den bistandssøgte stat.

Forældelse efter gældende retsregler i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende, løber fra datoen for direkte anerkendelse eller fra datoen for stadfæstelse, anerkendelse, supplerings eller erstatning af dokumentet i henhold til artikel SSCI.63 [Akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen] i dette bilag.

2. De inddrivelsesforanstaltninger, der i overensstemmelse med anmodningen om bistand træffes af bistandssøgte part, og som, såfremt de var blevet truffet af den bistandssøgende part, ville have medført suspension eller afbrydelse af forældelsen i henhold til gældende retsregler i den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, anses med hensyn til denne virkning for at være truffet i sidstnævnte stat.

Artikel SSCI.68: Retsbevarende foranstaltninger

På begrundet begæring af den bistandssøgende part træffer den bistandssøgte part retsbevarende foranstaltninger for at sikre inddrivelse af en fordring, for så vidt som gældende love og andre retsforskrifter i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende, tillader det.

Med henblik på gennemførelsen af første stykke finder bestemmelserne og procedurerne i dette bilags artikel SSCI.62 [Anmodning om inddrivelse], SSCI.63 [Akt, der hjemler ret til eksekution af fordringen], SSCI.65 [Indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution af

fordringen, og indsigelse vedrørende eksekutionsforanstaltninger] og SSCI.66 [Grænser for bistanden] tilsvarende anvendelse.

Artikel SSCI.69: Omkostninger i forbindelse med inddrivelse

1. Den bistandssøgte part inddriver hos den pågældende fysiske eller juridiske person og tilbageholder alle omkostninger, som den afholder i forbindelse med inddrivelse af fordringen i overensstemmelse med de love og bestemmelser, der er gældende for tilsvarende fordringer, i den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende.

2. Gensidig bistand i medfør af denne afdeling er som hovedregel gratis. Ved inddrivelser, der frembyder særlige vanskeligheder eller er forbundet med meget store omkostninger, kan den bistandssøgende og den bistandssøgte part dog aftale særlige godtgørelsesregler for de pågældende tilfælde.

Den stat, hvor den bistandssøgende part er beliggende, forbliver dog ansvarlig over for den stat, hvor den bistandssøgte part er beliggende, for godtgørelse af eventuelle omkostninger og tab som følge af foranstaltninger, som erklæres ubegrundede, for så vidt angår fordringens tilstedeværelse eller gyldigheden af den akt, der er udstedt af den bistandssøgende part.

AFSNIT V: DIVERSE BESTEMMELSER, OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel SSCI.70: Lægeundersøgelse og administrativ kontrol

1. Når en person, der modtager eller ansøger om ydelser, eller et medlem af den pågældendes familie opholder sig eller er bosat i en anden stat end den, hvor debitorinstitutionen er beliggende, foretages lægeundersøgelsen efter denne institutions anmodning af institutionen på ydelsesmodtagerens opholds- eller bopælssted i overensstemmelse med de regler, der er fastlagt i den lovgivning, som gælder for denne institution, jf. dog andre bestemmelser.

Debitorinstitutionen meddeler opholds- eller bopælsstedets institution, hvilke eventuelle særlige krav, der om nødvendigt skal overholdes, og hvilke punkter lægeundersøgelsen skal omfatte.

2. Opholds- eller bopælsstedets institution skal sende en rapport til den debitorinstitution, som har anmodet om lægeundersøgelsen. Denne institution skal være bundet af de konstateringer, som opholds- eller bopælsstedets institution har foretaget.

Debitorinstitutionen bevarer retten til at lade ydelsesmodtageren undersøge af en af den udpeget læge. Ydelsesmodtageren kan dog kun anmodes om at rejse til debitorinstitutionens stat, hvis vedkommende er i stand til at foretage rejsen, uden at det går ud over helbredet, og hvis debitorinstitutionen afholder vedkommendes dertil hørende rejse- og opholdsudgifter.

3. Når en person, der modtager eller ansøger om ydelser, eller et medlem af den pågældendes familie opholder sig eller er bosat i en anden stat end den, hvor debitorinstitutionen er beliggende, foretages den administrative kontrol efter debitorinstitutionens anmodning af institutionen på modtagerens opholds- eller bopælssted.

Stk. 2 finder også anvendelse i dette tilfælde.

4. Som en undtagelse fra princippet om, at gensidigt administrativt samarbejde ydes vederlagsfrit, jf. artikel SSC.59, stk. 3 [Samarbejde], i protokollen, refunderes de reelle udgifter i

forbindelse med kontrollen, jf. stk. 1-3, til den institution, som var blevet anmodet om at udføre den, af den debitorinstitution, som havde anmodet herom.

Artikel SSCI.71: Underretninger

1. Staterne meddeler specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger nærmere oplysninger om de organer, der er defineret i protokollens artikel SSC.1 [Definitioner] og dette bilags artikel SSCI.1, stk. 2, litra a) og b) [Definitioner] og om de institutioner, der er udpeget i overensstemmelse med dette bilag.
2. De organer, der er omhandlet i stk. 1, skal have en elektronisk identitet i form af en identifikationskode og en elektronisk adresse.
3. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger fastlægger strukturen, indholdet og detaljerede ordninger vedrørende underretning om kontaktoplysninger, jf. stk. 1, herunder fælles format og model.
4. Med henblik på gennemførelsen af protokollen kan Det Forenede Kongerige deltage i elektronisk udveksling af oplysninger om social sikring og bære de dermed forbundne omkostninger.
5. Staterne sørger for, at oplysningerne omhandlet i stk. 1 opdateres løbende.

Artikel SSCI.72: Information

Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger udarbejder den fornødne information med henblik på at sikre, at de pågældende er bekendt med deres rettigheder samt de administrative formaliteter, de skal iagttage for at gøre disse rettigheder gældende. Informationen formidles, hvor det er muligt, ad elektronisk vej via online-netsteder, der er offentligt tilgængelige. Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger sørger for, at informationen opdateres regelmæssigt, og overvåger kvaliteten af de tjenester, der ydes for brugerne.

Artikel SSCI.73: Valutaomregning

Ved anvendelsen af protokollen og dette bilag gælder ved omregning mellem to valutaer den referencekurs for omregning af valutaer, der offentliggøres af Den Europæiske Centralbank. Den dato, der skal tages hensyn til ved fastsættelse af omregningskursen, fastlægges af specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger.

Artikel SSCI.74: Gennemførelsesbestemmelser

Specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger kan vedtage yderligere vejledning om gennemførelsen af protokollen og af dette bilag.

Artikel SSCI.75: Midlertidige bestemmelser om formularer og dokumenter

1. I en overgangsperiode, hvis udløbsdato fastsættes af specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger, er alle formularer og dokumenter udstedt af de kompetente institutioner i det format, der anvendes umiddelbart inden protokollens ikrafttræden, gyldige med henblik på gennemførelsen af protokollen og anvendes, hvis dette er relevant, fortsat til udveksling af oplysninger mellem kompetente institutioner. Alle sådanne formularer og dokumenter, der er udstedt før og i den mellemliggende periode, er gyldige indtil de udløber eller annulleres.
2. De formularer og dokumenter, der er gyldige i henhold til stk. 1, omfatter:

- a) Europæiske sygesikringskort udstedt på vegne af Det Forenede Kongerige, som er gyldige berettigelsesdokumenter i henhold til dette bilags artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat], SSC.25, stk. 1 [Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten] og SSCI.22 [Ophold i en anden stat end den kompetente stat], og
- b) Personbårne dokumenter, der attesterer en persons sociale sikringsstatus, som er påkrævet for at protokollen kan få virkning.

TILLÆG SSCI-1: ADMINISTRATIVE ORDNINGER MELLEM TO ELLER FLERE STATER (JF. DETTE BILAGS
ARTIKEL SSCI.8)

BELGIEN — DET FORENEDE KONGERIGE

Brevvekslingen af 4. maj 1976 og 14. juni 1976 vedrørende artikel 105, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 574/72 (afkald på refusion af udgifter til administrativ og lægelig kontrol)

Brevvekslingen af 18. januar 1977 og 14. marts 1977 vedrørende artikel 36, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1408/71 (ordning vedrørende refusion eller afkald på refusion af udgifter til naturalydelse udredet i henhold til afsnit III, kapitel 1, i forordning (EØF) nr. 1408/71), som ændret ved brevveksling af 4. maj 1982 og 23. juli 1982 (aftale om refusion af udgifter i henhold til artikel 22, stk. 1, litra a), i forordning (EØF) nr. 1408/71)

DANMARK — DET FORENEDE KONGERIGE

Brevvekslingen af 30. marts 1977 og 19. april 1977 som ændret ved brevveksling af 8. november 1989 og 10. januar 1990 om afkald på refusion af udgifter til naturalydelse og udgifter til administrativ og lægelig kontrol

ESTLAND — DET FORENEDE KONGERIGE

Ordningen endeligt udformet den 29. marts 2006 mellem de kompetente myndigheder i Republikken Estland og Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 36, stk. 3, og artikel 63, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1408/71 vedrørende andre metoder for refusion af udgifter til naturalydelse, som de to lande tilkender i henhold til forordning (EF) nr. 883/2004 med virkning fra den 1. maj 2004

FINLAND — DET FORENEDE KONGERIGE

Brevvekslingen af 1. juni og 20. juni 1995 vedrørende artikel 36, stk. 3, og artikel 63, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1408/71 (refusion eller afkald på refusion af udgifter til naturalydelse) og artikel 105, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 574/72 (afkald på refusion af udgifter til administrativ og lægelig kontrol)

FRANKRIG — DET FORENEDE KONGERIGE

Brevvekslingen af 25. marts 1997 og 28. april 1997 vedrørende artikel 105, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 574/72 (afkald på refusion af udgifter til administrativ og lægelig kontrol)

Aftalen af 8. december 1998 om særregler for fastsættelse af de udgifter til naturalydelse, der skal refunderes i henhold til forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72

UNGARN — DET FORENEDE KONGERIGE

Ordningen endeligt udformet den 1. november 2005 mellem de kompetente myndigheder i Republikken Ungarn og Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 35, stk. 3, og artikel 41, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 883/2004 vedrørende andre metoder for refusion af udgifter til naturalydelse, som de to lande tilkender i henhold til nævnte forordning med virkning fra den 1. maj 2004

IRLAND — DET FORENEDE KONGERIGE

Brevvekslingen af 9. juli 1975 vedrørende artikel 36, stk. 3, og artikel 63, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1408/71 (ordning vedrørende refusion eller afkald på refusion af udgifter til naturalydelser, udredt i henhold til afsnit III, kapitel 1 eller 4, i forordning (EØF) nr. 1408/71), og artikel 105, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 574/72 (afkald på refusion af udgifter til administrativ og lægelig kontrol)

ITALIEN — DET FORENEDE KONGERIGE

Ordningen undertegnet den 15. december 2005 mellem de kompetente myndigheder i Republikken Italien og Det forenede Kongerige i henhold til artikel 36, stk. 3, og artikel 63, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1408/71 vedrørende andre metoder for refusion af udgifter til naturalydelser, som de to lande tilkender i henhold til forordning (EF) nr. 883/2004 med virkning fra den 1. januar 2005

LUXEMBOURG — DET FORENEDE KONGERIGE

Brevvekslingen af 18. december 1975 og 20. januar 1976 vedrørende artikel 105, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 574/72 (afkald på refusion af udgifter til administrativ og lægelig kontrol omhandlet i artikel 105 i forordning (EØF) nr. 574/72)

MALTA — DET FORENEDE KONGERIGE

Ordningen endeligt udformet den 17. januar 2007 mellem de kompetente myndigheder i Malta og Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 35, stk. 3, og artikel 41, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 883/2004 vedrørende andre metoder for refusion af udgifter til naturalydelser, som de to lande tilkender i henhold til nævnte forordning med virkning fra den 1. maj 2004

NEDERLANDENE — DET FORENEDE KONGERIGE

Artikel 3, andet punktum, i administrativ aftale af 12. juni 1956 om gennemførelse af overenskomsten af 11. august 1954.

PORTUGAL — DET FORENEDE KONGERIGE

Ordningen af 8. juni 2004 vedrørende andre metoder for refusion af udgifter til naturalydelser, som de to lande tilkender med virkning fra den 1. januar 2003

SPANIEN — DET FORENEDE KONGERIGE

Aftalen af 18. juni 1999 om refusion af udgifter til naturalydelser, der er tilkendt i henhold til forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72

SVERIGE — DET FORENEDE KONGERIGE

Arrangementet af 15. april 1997 om artikel 36, stk. 3, og artikel 63, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1408/71 (refusion eller afkald på refusion af udgifter til naturalydelser), og artikel 105, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 574/72 (afkald på refusion af udgifter til administrativ og lægelig kontrol)

TILLÆG SSCI-2

Berettigelsesdokument (artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat], SSC.25, stk. 1 [Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten] og SSCI.22 [Ophold i en anden stat end den kompetente stat]).

1. Berettigelsesdokumenter udstedt i henhold til artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat] og SSC.25, stk. 1 [Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten] af medlemsstaternes kompetente institutioner skal være i overensstemmelse med Den Administrative Kommissions afgørelse nr. S2 af 12. juni 2009 om de tekniske specifikationer for det europæiske sygesikringskort.

2. Berettigelsesdokumenter udstedt i henhold til artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat] og SSC.25, stk. 1 [Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten] af Det Forenede Kongeriges kompetente institutioner skal indeholde følgende data:

- a) dokumentindehaverens efternavn og fornavn
- b) dokumentindehaverens personlige identifikationsnummer
- c) dokumentindehaverens fødselsdato
- d) dokumentets udløbsdato
- e) koden "UK" i stedet for Det Forenede Kongeriges ISO-kode
- f) identifikationsnummer og akronym for den institution i Det Forenede Kongerige, der udsteder dokumentet
- g) logisk dokumentnummer
- h) hvis der er tale om et foreløbigt dokument, dokumentets udstedelses- og udleveringsdato samt den Det Forenede Kongeriges institutions underskrift og stempel.

3. De tekniske specifikationer for de berettigelsesdokumenter, der udstedes af Det Forenede Kongerige, meddeles straks specialudvalget for koordinering af sociale sikringsordninger for at gøre det lettere for institutionerne i de medlemsstater, der udreder naturalydelse, at acceptere de respektive dokumenter.

SUNDHEDSPLEJE, DER KRÆVER FORHÅNDSTILLADELSE (artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat] og SSC.25, stk. 1 [Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten])

1. De naturalydelser, der skal udredes i henhold til artikel SSC.17 [Ophold uden for den kompetente stat] og SSC.25, stk. 1 [Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden stat end bopælsstaten — ophold i den kompetente stat — tilladelse til passende behandling uden for bopælsstaten], i protokollen omfatter ydelser, der udredes i forbindelse med kroniske eller eksisterende lidelser samt i forbindelse med graviditet og fødsel.
2. Naturalydelser, herunder naturalydelser i forbindelse med kroniske eller eksisterende lidelser eller i forbindelse med fødsel, er ikke omfattet af disse bestemmelser, hvis formålet med opholdet i en anden stat er at modtage disse behandlinger.
3. Al livsnødvendig lægelig behandling, som kun kan ydes på en specialiseret medicinsk afdeling eller af specialiseret personale eller med specialudstyr, kræver en forudgående aftale mellem forsikringstageren og den enhed, der yder den pågældende behandling, for at sikre, at behandlingen er til rådighed for forsikringstageren under dennes midlertidige ophold i en anden stat end den kompetente stat.
4. En ikkeudtømmende liste over de behandlinger, der opfylder disse kriterier, er følgende:
 - a) dialysebehandling
 - b) iltbehandling
 - c) særlig astmabehandling
 - d) ekkokardiografi i tilfælde af kroniske autoimmune sygdomme
 - e) kemoterapi.

TILLÆG SSCI-3

STATER, DER ANVENDER REFUSION AF UDGIFTER TIL NATURALYDELSER PÅ GRUNDLAG AF FASTE
BELØB (JF. ARTIKEL SSC.48, STK. 1 [Identifikation af den eller de berørte stater] I DETTE BILAG)

IRLAND

SPANIEN

CYPERN

PORTUGAL

SVERIGE

DET FORENEDE KONGERIGE

BILAG SSC-8: OVERGANGSBESTEMMELSER VEDRØRENDE ANVENDELSEN AF ARTIKEL SSC.11
[Udstationerede arbejdstagere]

MEDLEMSSTATERNE